

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

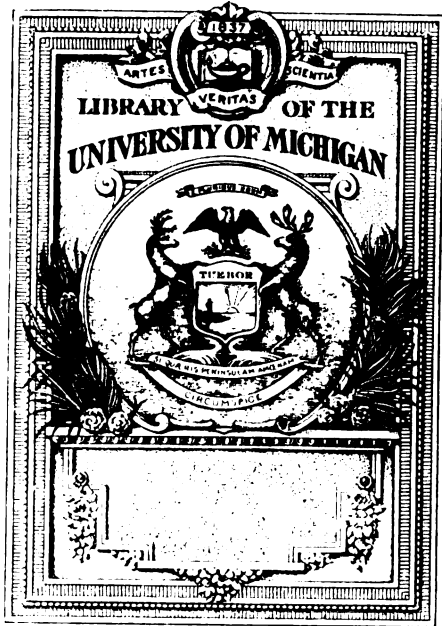
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

1,418,641

THE GIFT OF
Mr. H. C. Hoskier

ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ἐκδοθεῖσα μὲν ἀναλώμασι τοῦ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

συνταχθεῖσα δὲ ὑπὸ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΔΟΥ - ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΤΟΜΟΣ Β'

ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ

1894

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

	Τιμή. Ρ. Κ.
Ὁρθόδοξος Παλαιστίνη Συναγωγή:	
1-ον τεύχος. Ἡ ὀρθοδοξία ἐν τῇ ἀγίᾳ Γῆ ὑπὸ Β. Ν. Χιτροβοῦ	2 —
2-ον > Ὁδοιπορικὸν Βορδγαλλῶν ἔτει 333, ῥωσιστὶ μεταφρασθὲν καὶ σχολιασθὲν ὑπὸ Β. Ν. Χιτροβοῦ	1 —
3-ον > Βίος καὶ ὀδοιπορικὸν τοῦ Ῥώσου ἡγουμένου Δανιὴλ (1106-1107), ἐκδ. ὑπὸ Μ. Α. Βενοβτινοβ. Μέρος I.	2 50
4-ον > Ὁδοιπορία εἰς Σινᾶ ἔτει 1881 ὑπὸ Α. Β. Ἐλισαίεβ	2 —
5-ον > Περίοδος τοῦ ἀγίου Σάβα ἀρχιεπισκόπου Σερβίας (1225-1237), ἐκδ. ὑπὸ Λεωνίδου ἀρχιμανδρίτου	1 —
6-ον > Περιήγησις τοῦ ἐμπορίου Βασιλείου (1465-1466) ἐκδοθεῖσα ὑπὸ Λεωνίδου ἀρχιμανδρίτου	— 30
> Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ῥωσικῷ χώρῳ τῶ παρα τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως ἐν Ἱεροσολύμοις (1883) μετὰ εἰκόνων χαρτῶν καὶ δύο παραρτημάτων, ὑπὸ Ἀντωνίνου ἀρχιμανδρίτου	6 50
8-ον > Διήγησις Δανιὴλ μητροπολίτου Ἐφέσου καὶ περίοδος τῶν Ἁγίων Τόπων, ἐκδ. ὑπὸ Γαβριὴλ Σ. Δεστούνη.	1 60
9-ον > Βίος καὶ ὀδοιπορικὸν τοῦ ἡγουμένου Δανιὴλ. Μέρος II μετ' εἰκόνων καὶ σχεδίων. Ἐτηνλήθη.	5 50
10-ον > Παλαιὰ Γεωργιανὰ μνημεῖα ἐν Παλαιστίνῃ καὶ Σινᾶ, μετὰ πινάκων καὶ εἰκόνων ὑπὸ Α. Τζαγαρέλη	4 50
11-ον > Διήγησις Ἐπιφανίου περὶ τῆς Ἱεροσολήμῃ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ τόπων: σύγραμμα ἑλληνικὸν τῆς θ' ἑκατ. ἐκδοθὲν, ῥωσιστὶ μεταφρασθὲν καὶ διερμηνευθὲν ὑπὸ Βασιλείου Βασιλιεβσκη	6 50
12-ον > Περιήγησις Ἰγνατίου τοῦ ἐκ Σμόλνης (1389-1405), ἐκδ. ὑπὸ Σ. Β. Ἀρσένιεβ	1 —
13-ον > Τὸ ἐν Ἱεροσολήμῃ Ἱερὸν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μετὰ εἰκόνων καὶ πινάκων ὑπὸ Α. Α. Ὀλεσνιτζκη.	16 —
14-ον > Σερβικὴ περιγραφή τῶν Ἁγίων Τόπων περὶ τὸ μέσον τῆς ιζ' ἑκατ., ἐκδ. ὑπὸ Α. Β. Στογιάνοβιτς.	— 50
15-ον > Διήγησις Ἐπιφανίου μοναχοῦ περὶ τῆς πρὸς Ἱεροσόλυμα ὀδοιπορίας αὐτοῦ (1415-1417), ἐκδ. ὑπὸ Λεωνίδου ἀρχιμανδρίτου.	— 25
16-ον > Τρεῖς συμβολαὶ εἰς τὰς περὶ Παλαιστίνης ῥωσικὰς γνώσεις, ἐκδ. ὑπὸ Λεωνίδου ἀρχιμανδρίτου.	1 —
17-ον > Νικολάου ἐπισκόπου Μεθώνης καὶ Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου, συγγραφίως τῆς ιβ' ἑκατ., βίαι Μελετίου τοῦ νέου ἐκδιδ. τὸ πρῶτον ὑπὸ Βασιλείου Βασιλιεβσκη μετὰ προλόγου καὶ ῥωσικῆς μεταφράσεως	4 —
18-ον > Ὁδοιπορικὸν τοῦ ἐμπορίου Βασιλείου Παζνιακόβου (1558-1561), ἐκδ. Χρ. Λόπαρεβ	2 —
19-ον > Οἱ Ἀνασκαφαὶ ὑπὸ Κ. Α. Πέτκοβιτς	— 75
20-ον > Peregrinatio ad Loca Sancta saeculi IV exeuntis edita rossice versa, notis illustrata ab Joh. Pomialowsky	5 —
21-ον > Προσκυνητῆριον Ἀρσένιου Σουχάνοβ (1649-1653) μετὰ εἰκόνων καὶ σχεδιογραφίαν, ἐκδ. ὑπὸ Μ. Ἰβανόβσκη	6 50
22-ον > Ἐκδρομαὶ κατὰ τὴν Παλαιστίνην μετὰ τῶν μαθητῶν τοῦ ἐν Ναζαρέτ οἰκοτροφείου τῶν ἀρρένων, ὑπὸ Α. Ι. Γιακούποβιτς	2 —
23-ον > Ἰωάννου τοῦ Φωκᾶ ἔκφρασις ἐν συνόψει τῶν ἀπ' Ἀντιοχείας μέχρις Ἱεροσολύμων κάστρων καὶ χωρῶν Χρῆστος Φοινίκης καὶ τῶν κατὰ Παλαιστίνην ἁγίων τόπων. Σύγραμμα ἑλληνικὸν τῆς ιβ' ἑκατ. ἐκδοθὲν καὶ ῥωσιστὶ μεταφρασθὲν ὑπὸ Ἰωάννου Τρόιτσκι	1 25
24-ον > Περιήγησις Ζωσιμᾶ μοναχοῦ (1419-1422) ἐκδ. ὑπὸ Χρ. Μ. Λόπαρεβ	1 25
25-ον > Οἱ ἐν Παλαιστίνῃ ἐλώδεις πυρετοὶ ὑπὸ Δ. Θ. Ρε	3 —
26-ον > Ἀνωνύμου περιγραφή τῶν Ἁγίων Τόπων περὶ τὴν ἐκ τῆς ιβ' ἑκατ., ἐκδομένην νῦν τὸ πρῶτον μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμῆως. Ῥωσικὴ μετάφρασις ὑπὸ Γ. Σ. Δεστούνη	— 75
27-ον > Περιήγησις Τρύφωνος Καραβείνικοβ (1593-1596), ἐκδ. ὑπὸ Χρ. Μ. Λόπαρεβ.	3 —
28-ον > Theodosius. De situ Terrae Sanctae liber saeculo VI ineunde conscriptus. Recensionem J. Gildemeisteri repetivit, versionem rossicam notasque adiecit J. Pomialowsky	2 —
29-ον > Ἐκφρασις διὰ στίχων πρωτονοταρίου τῆς Ἐφέσου, τοῦ Παρθένου, περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις Κυριακῶν θαυμάτων καὶ θαμάτων. Ποιημάτων τῆς ιδ' ἑκατ., ἐκδ. μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμῆως. Ῥωσιστὶ ὑπὸ Γ. Σ. Δεστούνη	— 75

Jerusalem, Patriarchal Libr. Bibliothek

ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΗΤΟΙ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙΣ

τοῦ ἀγιωτάτου ἀποστολικοῦ τε καὶ καθολικοῦ ὀρθοδόξου πατριαρχικοῦ
θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης ἀποκειμένων

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΜΕΝ ΚΑΙ ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΟΙΣ ΚΟΣΜΗΘΕΙΣΑ ΠΙΝΑΞΙΝ

ὑπὸ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΕΡΑΜΕΩΣ

τόποις δ' ἐκδοθεῖσα ἀναλώμασι τοῦ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Β. Κιρσπάουμ.

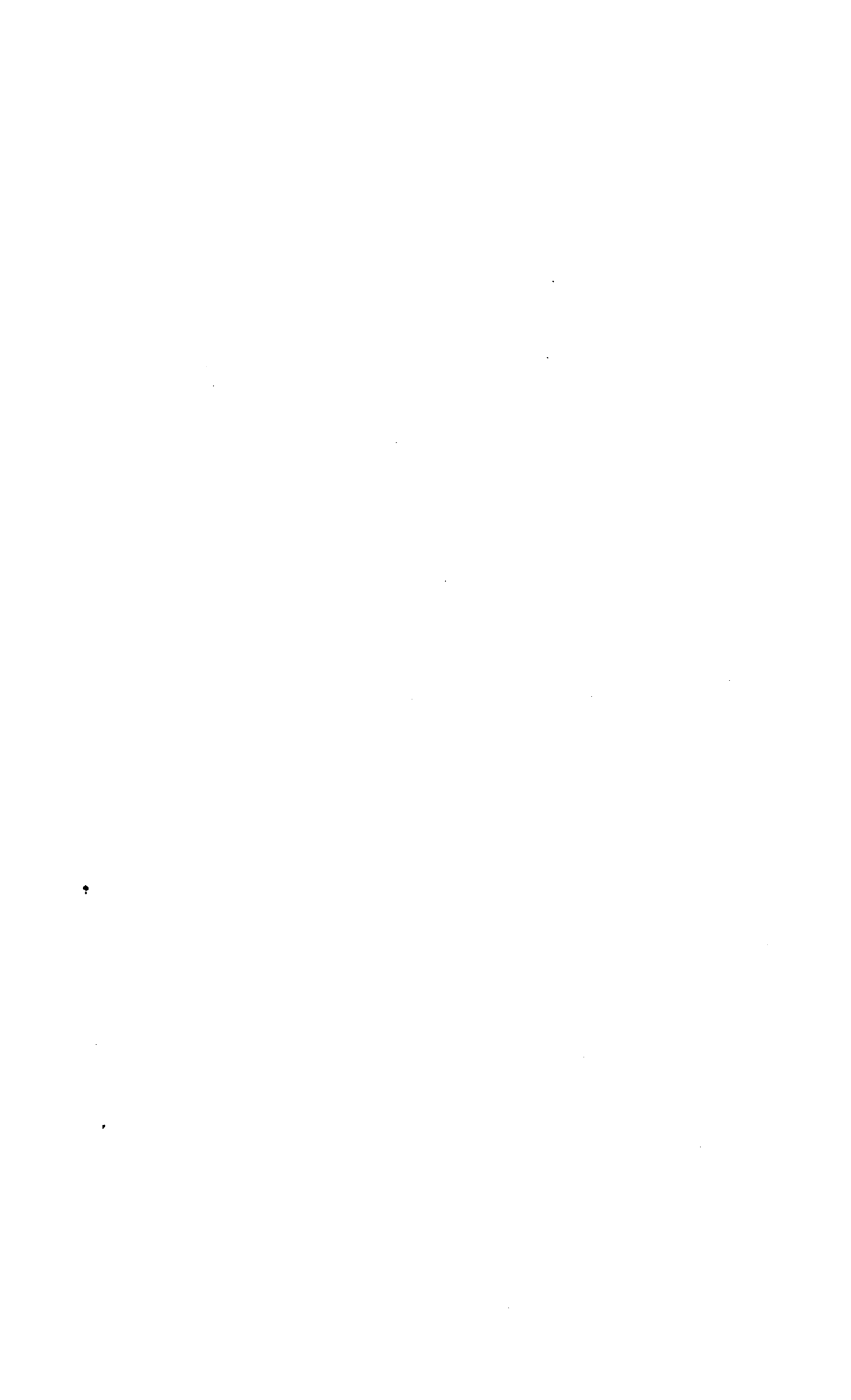
1894

Z
6621
J558
G7
V.2

Gift
V.C. Hoskier
120.27

ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΗΤΟΙ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΘΟΔΙΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ
ΤΩΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ
ΑΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Τῷ μὲν οὖν πρώτῳ τόμῳ τῆς ἐν χειρὶ ταυτησὶ βίβλου πεφανέρωται τὸ ποῖα καὶ ὅσα τῶν γραπτῶν βιβλίων ἀποτελεῖ τὸ καθ' αὐτὸ παλαιὸν ἢ πατριαρχικὸν τμήμα τῆς κεντρικῆς, ὡς ὠνόμασα, βιβλιοθήκης τοῦ πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων· αὐτῷ δὲ τούτῳ τῷ τόμῳ, δευτέρῳ τὸν ἀριθμὸν, περιγράφεται τὰ τεύχη, ἃ τμήμα ταύτης ἕτερον ἀπαρτίζει, τὸ Σάβα τοῦ ἡγιασμένου· ὃ δὲ, καθάπερ εἴρηται (τ. I, σ. δ'-ε'), προὔπηρχεν ἐν αὐτῇ τῇ λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα, μακρὰν ἐν ἐρήμῳ τόπῳ τῆς Ἱερουσαλήμ ἰδρυμένη. Ὅτε μὲν οὖν ἐκεῖ τοῦτο κατέκειτο, τὸ πάλαι τιμιώτερόν τε καὶ πλουσιώτερον ἦν· ἠρίθμει γὰρ ἕξοχά τινα τεύχη, ἃ τανῦν ἀποξενωθέντα ἢ κερματισθέντα παντάπασιν λείπει, καθὰ τὰ σποράδην εἰρημένα τῷ τόμῳ δείχνουσι, μάλιστα δὲ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ τὸ δέκατον καὶ τὸ πρὸ τούτου· κατήντησε δ' εἰς ὕπερ ὁ παρῶν ἐκδηλοῦς κατάλογος ἀπειρία τῶν ἐν αὐτῇ τῇ λαύρα φυλάκων· πολλοὶ γὰρ ἀμελεία τούτων ἢ ἀφελεία κώδικες ἀπώλλυντο (πρβλ. σ. 703-724), ἄλλους δὲ τινὰς οὐκ ὀλίγους μῦς τε καὶ σῆτες ἐφθειρον, κόνις τε πυκνὴ καὶ γραμμάτων ἄμοιροι βιβλιοδέται· διέφθειρε δὲ καὶ γραμμάτων εὐμοῖρος ἱερεὺς τεύχη πάνυ πολλὰ (σ. 701)· δι' ὃ Κύριλλος ὁ δεύτερος, τῶν Ἱεροσολύμων πατριάρχης, τῷ βεβουλεῦσθαι δις ὑποστεῖλαι ὃ κακῇ μοίρᾳ τοῖς ἐν τῇ λαύρᾳ λοιποῖς ἐγένετο κώδιξι, πρῶτος ἐκλεξάμενος ἱκανοὺς αὐτῶν προδιέσωσε (1857 καὶ 1864)· μετεχομίσαστο γὰρ τοὺς ἐκλελεγμένους εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἣν αὐτὸς ἐν τῇ μονῇ καθίδρυσεν τοῦ Σταυροῦ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μετὰ τοιαύτας ἐκλογὰς ἀπώλειαι τῇ λαύρᾳ συνεχεῖς ἐκ βιβλίων ἐγένοντο μέχρις ἔτους 1887-ου· τότε δ' ὅμως Νικόδημος ὁ πα-

R. H.

β'

τριάρχης, ὡς εἴρηται, διαμπάξ ἔτεμε τοῦ τοιοῦτου μοιραίου κακοῦ τὴν ρίζαν, ἀπὸ τῆς λαύρας αὐτῆς ἀνεξαιρέτως ἅπαντα τὰ τεύχη μετενεγκῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ταῦτα δὴ τὰ νῦν ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ περιγεγραμμένα· τούτων δ' αὖ ἡ περιγραφή κοπιώδης μὲν ἀνιάρᾳ τε καὶ δυσεκτέλεστος ἦν, ὡσπερ καὶ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ κατηριθμημένων, ἀλλὰ τῇ θεοῦ βοηθείᾳ τετέλεσται· καὶ ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐγράφη, οὕτω καὶ τύποις ἐξεδόθη· τῇ ταχυτῆτι μέντοι τῆς ἐκτυπώσεως ἐμπεριέλαβεν, ὡς εἰκός, ὁ τόμος οὗτος ἀμαρτήματα, μάλιστα δὲ περὶ τὰ πρῶτα τετράδια· πλὴν ἀλλὰ, τῆς ἐκτυπώσεως περαιουμένης, ἃ τῶν ἀμαρτημάτων ἄξια διορθώσεως ἐκρίθη, πρὸς τὸ τέλος ἐμηνύθη (σ. 731 - 733 καὶ 892)· ἃ δὲ τοιαύτης ἀνάξια, σιγῇ κατεδικάσθη, τοῦ περιγραφέως ἐλπίσαντος ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν συγγνώμης ἴσως ἐν τούτῳ τυχεῖν. Τὰ μέντοι τῶν καλλιγράφων ἀμαρτήματα καὶ τῶν ἐκ παλαιοῦ κυρίων ἢ ἀναγνωστῶν τῶν χειρογράφων, ἅπερ ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτῶν ὑπάρχει τοῖς ἐν τοῖς κώδιξιν, ἐτηρήθη πιστῶς ἐν τούτῳ τῷ τόμῳ· ὅς, ἔξω τῆς ἰδίας περιγραφῆς, καὶ ἀπεικάσματα γραφῶν ἐμπεριέλαβε τέσσαρα καὶ δέκα φωτοτυπικά, καὶ παραρτήματά τινα χρήσιμα (σ. 662-754), τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν τύχην ἐρμηνεύοντα τῆς βιβλιοθήκης Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, ἔτι δὲ καὶ πίνακα τῶν ἐν αὐτῷ τῷ τόμῳ μνημονευμένων πραγμάτων.

Ἐν Πετροπόλει, τῇ ιβ' μηνὸς Ἰανουαρίου ἔτους αωιηδ'.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ - ΚΕΡΑΜΕΥΣ.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

κωδίκων ἐκ τῆς λαύρας μετενεχθέντων Σάβα τοῦ ἡγιασμένου
καὶ νῦν ἐν τῇ πατριαρχικῇ τῶν Ἱεροσολύμων βιβλιοθήκῃ κα-
τακειμένων, ἐν τόπῳ κεχωρισμένῳ.

1. Τεῦχος μεμβράνινον ἀμφὶ τὴν δεκάτην ἑκατονταετηρίδα
γραφέν, ἐκ δὲ φύλλων συγκείμενον 193· ὅπερ ἐστὶ βεβλαμμένον
ἐνιαχοῦ ὑφ' ὕδατος οὕτως, ὥστε τὰ ἐν αὐτῷ γεγραμμένα ἢ μάλα
νῦν δυσανάγνωστα εἶναι κατὰ σελίδας τινάς, ἢ παντελῶς ἐξίτηλα·
ἀριθμοὺς δὲ τὰ φύλλα φέρει ἀπὸ τοῦ α' μέχρι τοῦ ρζε', οὓς χεῖρ
ἐπέγραψεν ἑκκαιδεκάτου πιθανῶς αἰῶνος· τούτων ὅμως ἐλλείπουσι
δύο, ὁ ρλζ' καὶ ὁ ρλη', οἳ νῦν εὔρηται ἐν τῇ Πετροπόλεως αὐ-
τοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ, ἐν τῇ πλουσίᾳ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ
Οὐσπένσκη (ἀριθ. 344. Отчетъ за 1883 г., σ. 133). Ἄλλὰ καὶ τὸ
τεῦχος αὐτὸ πρὸ τοῦ συμπηχθῆναι παραλελυμένον ἦν καὶ διεσπασμέ-
νον· δι' ὅπερ ὁ βιβλιοδέτης τὰ σφζόμενα συγκολλῶν καὶ συρράπτων
τετράδια, ἠναγκάσθη, ἄλλοις ἄλλων μεμβρανίνων βιβλίων χρησάμενος
φύλλοις, ταῦτα μὲν εἰς τεμάχῃ διατεμεῖν, ἐκεῖνα δὲ τούτοις συγκολλή-
σειν. Ὄνόματα δὲ ἀναγνωστῶν ἢ παλαιῶν τοῦ τεύχους κτητόρων
ἐν αὐτῷ φέρεται τάδε· α') «Νικόλαος ταπεινότ(α)τ(ος) μητροπολίτης
Νικαίας... ὑπέγραψα», φ. ρμη'· β') «Ὁ μητροπολίτης Βιδήνης Ἰω-
σήφ», φ. ροα'. Τὸ τεῦχος τοίνυν μήκους μὲν ἔστι 45 ἑκατοστῶν
μέτρου γαλλικοῦ, πλάτους δὲ 235 χιλιοστῶν· τὸ δὲ κείμενον αὐτὸ
δίστηλον ὄν καὶ τεσσαράκοντα κατὰ πᾶσαν στήλην γραμμὰς ἀριθμοῦν,
ἐπιφάνειαν ἔχει μήκους μὲν 0,323, πλάτους δὲ 0,203· περιέχεται δ'
ἐν τῷ βιβλίῳ πανηγυρικῶν τῶν τε δεσποτικῶν καὶ τῶν θεομητορικῶν

καλουμένων ἑορτῶν, ἀκέφαλον ὅμως καὶ ἀτελές, οὗ τὰ σφζόμενα κείμενα ἀπὸ τοῦ δευτέρου νῦν ἄρχεται λόγου.

1. Λόγος ἀκέφαλος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου, οὗ αἱ πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «---στεῖραι· πάλιν διὰ τῶν ἁγίων γυναικῶν πρῶτον τὸ χαῖρε ἡμῖν εὐαγγελίζεται», φ. 1.

2. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης «λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς παναγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρά», φ. 5^β. Migne, Patrol. Graec. τ. 97, σ. 881.

3. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀγαπητοί, βασιλικῶν μυστηρίων», φ. 10. Migne τ. 60, σ. 755.

4. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου». Ἀρχ. «Προαπέστειλεν ὁ Θεός», φύλ. 12^β. Ἱεροσολυμιτικῆς Βιβλιοθήκης τ. I, σ. 226.

5. «Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας Πόντου εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς ἁγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Σήμερον ἀγγελικῆ παρατάξει», φ. 14^β. Migne τ. 10, σ. 1145.

6. «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς ἁγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Ἀγαπητοί, οὕτως ἐστὶν τὸ μυστήριον», φ. 17. Ἱεροσολυμιτ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 226.

7. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς παναγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Σήμερον ἀγαπητοὶ ὑπανοῖξαι», φ. 21. Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 227.

8. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Δάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀγαπητοί, ὡσπερ μήτηρ φιλόστοργος», φ. 24. Migne τ. 62, σ. 775.

9. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Δάζαρον, οὗ ἡ ἀρχή· «Σήμερον ἐκ νεκρῶν», φ. 25^β. Migne τ. 48, σ. 779.

10. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Δάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦν τις φησὶν Δάζαρος», φ. 28. Migne τ. 64, σ. 1357: spuria et omissa.

11. Ἀνδρέου τοῦ Κρήτης ἀρχιεπισκόπου λόγος εἰς τὸν Λάζαρον, οὗ ἡ ἀρχή· «Λάζαρος τὸν παρόντα», φύλ. 29^β. Migne τ. 97, σ. 960.

12. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν τετραήμερόν Λάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν ἐκκλησίαν θέατρον», φ. 37^β. Ἱεροσολυμτ. Βιβλιοθήκης τ. I, σ. 228.

13. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὰ βαΐα», οὗ ἡ ἀρχή· «Χθές ἡμᾶς μετὰ τοῦ δεσπότου», φ. 40. Migne τ. 97, σ. 985.

14. Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας «λόγος εἰς τὰ βαΐα», οὗ ἡ ἀρχή· «Φρικτὸν ἀγαπητοὶ μυστήριον», φ. 48^β. Migne τ. 26, σ. 1309.

15. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὰ βαΐα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦδη τῆς πνευματικῆς πανηγύρεως», φ. 49^β. Migne τ. 61, σ. 715.

16. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὰ βαΐα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐκ θαυμάτων ἐπὶ τὰ θαύματα», φ. 52^β. Migne τ. 59, σ. 703.

17. «Τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ βαΐα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅτε ἤγγισεν ὁ Κύριος εἰς Ἱεροσόλυμα», φ. 56. Ἔστι δὲ ἀσημεῖωτος ἐν τοῖς πίναξι τῶν ἄχρι τοῦ νῦν γνωσθέντων τοῦ Χρυσοστόμου λόγων.

18. Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως «λόγος εἰς τὰ βαΐα», οὗ ἡ ἀρχή· «Σπουδαιότερος ὁ παρών», φ. 58. Migne τ. 65, σ. 772.

19. «Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας εἰς τὸ Πορεύεσθε εἰς τὴν κατέναντι κόμην» κτλ. Ἀρχ. «Πάλιν ἡμᾶς εὐεργετῶν», φ. 59. Migne τ. 28, σ. 1024.

20. «Τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου, εἰς τὸ Πορεύεσθε εἰς τὴν κατέναντι κόμην» κτλ. Ἀρχ. «Οἱ τὰ ἐπίγεια φρονήσαντες», φ. 62. Fabricii, Biblioth. Graeca τ. VIII, σ. 203.

21. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος «εἰς τὴν ἁγίαν δευτέραν τῆς μεγάλης ἑβδομάδος», οὗ ἡ ἀρχή· «Διηνούσαμεν τῆς νηστείας τὸν πλοῦν», φ. 65^β. Migne τ. 55, σ. 519.

22. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν συκῆν» λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁφθαλμὸς μὲν ὄρων», φ. 71. Migne τ. 59, σ. 585.
23. Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ «Συνήγαγον οἱ Ἰουδαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον τί ποιήσομεν τῇ ἀγία μεγάλη δευτέρα» λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Οἱ μὲν ἀθληταὶ καθ' ἐκάστην», φ. 74. Migne τ. 64, σ. 15.
24. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς δέκα παρθένους, τῇ μεγάλῃ τρίτῃ» λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅταν τὸ εὐδαπάνητον», φ. 75^β. Migne τ. 59, σ. 527.
25. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ εὐαγγελικὸν ῥητόν: Ἐξεληθόντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατὰ τοῦ Ἰησοῦ». Ἀρχ. «Ὅσοι τοῦ Ἡλίου μαθηταί», φ. 78^β. Migne τ. 61, σ. 705.
26. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν πόρνην καὶ τὸν Φαρισαῖον». Ἀρχ. «Πάντοτε μὲν ὁ Θεός», φ. 81^β. Migne τ. 59, σ. 531.
27. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ Συνήγαγον οἱ Ἰουδαῖοι συνέδριον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐοίκασιν οἱ τῆς ἐκκλησίας φίλτατοι», φ. 84. Migne τ. 59, σ. 525.
28. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν Φαρισαῖον καὶ εἰς τὴν πόρνην, οὗ ἡ ἀρχή· «Σήμερον ὁ Φαρισαῖος», φ. 86. Migne τ. 61, σ. 709.
29. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰκότως ἀγωνιῶ», φ. 87. Ἱεροσολυμιτικῆς Βιβλιοθήκης τ. I, σ. 228.
30. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα καὶ εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῶν μυστηρίων, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν». Ἀρχ. «Ὀλίγα ἀνάγκη σήμερον», φ. 88. Migne τ. 49, σ. 373.
31. «Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὸν μυστικὸν δεῖπνον καὶ εἰς τὸν νιπτῆρα», οὗ ἡ ἀρχή· «Τί τερπνότερον ἢ τί ἡδύτερον», φ. 94. Εὐρηται δ' ἐπ' ὀνόματι Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρείας παρὰ Migne τ. 77, σ. 1016.
32. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν νιπτῆρα τῇ ἀγία καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐλεον Θεοῦ», φ. 98. Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 102 καὶ 243.
33. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα καὶ εἰς

τὸ πάθος τοῦ Κυρίου τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ». Ἄρχ. «Στυγνὴν τὴν ἐκκλησίαν ὀρώ», φ. 100. Migne τ. 61, σ. 687.

34. «Τοῦ αὐτοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν ληστήν καὶ εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ». Ἄρχ. «Ἦ πόση δύναμις τῆς ἡμετέρας πίστεως», φ. 101^β. Migne τ. 59. σ. 719.

35. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν προδοσίαν Ἰούδα καὶ εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν μυστηρίων παράδοσιν καὶ περὶ το(ῦ μὴ) μνησικακεῖν ἀλλήλους». Ἄρχ. «Ἐβουλόμην ἀγαπητοὶ τῆς κατὰ τὸν πατριάρχην», φύλ. 103. Ὅρα περὶ τοῦ λόγου τούτου τὴν παρὰ Migne σημείωσιν τ. 64, σ. 1339.

36. «Τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ παρασκευῇ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν εὐλογημένον καὶ εἰς τὸ Πάτερ εἰ δυνατόν παρελθεῖν τὸ ποτήριον». Ἄρχ. «Οὐδὲν ἀπεικάσιν», φ. 109. Migne τ. 61, σ. 751.

37. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν σταυρὸν καὶ εἰς τὸν ληστήν καὶ κατὰ Ἰουδαίων». Ἄρχ. «Ἀπαρξώμεθα τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σταυροῦ», φ. 112^β. Migne τ. 64, σ. 1331: *spuria et praetermissa*.

38. «Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν ἀγίαν παρασκευὴν», οὗ ἡ ἀρχή· «Φοβερά τῆς σημερινῆς παρατάξεως», φ. 114. Migne τ. 65, σ. 781.

39. «Τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν ἀγίαν παρασκευὴν» ὁμιλία, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐπέστη τῶν ἱερῶν μυστηρίων ἡ πανήγυρις», φ. 115^β. Migne τ. 64, σ. 1351: «in cod. Ottobon. dicitur esse Procli, nec est Chrysostomi».

40. Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου κτλ., οὗ ἡ ἀρχή· «Τί τοῦτο σήμερον», φ. 116. Migne τ. 43, σ. 440.

41. «Γρηγορίου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ καὶ εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν» λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπαινετὸς καὶ οὗτος τῆς ἐκκλησίας», φ. 125. Migne τ. 88, σ. 1848.

42. «Τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸ πάθος τοῦ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ σαββάτῳ». Ἄρχ. «Ὅταν τὸ μέγεθος τοῦ δεσπότης», φ. 130^β. Καὶ οὗτος ὁ λόγος

ἀσημειωτός ἐστιν ἐν τοῖς πίναξι τῶν τοῦ θείου Χρυσοστόμου συνταγμάτων.

43. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», φ. 131. Migne τ. 35, σ. 396.

44. Ἰωάννου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Εἰ ταῖς τῶν ἀγγέλων», φ. 132^β. Migne τ. 28, σ. 1073.

45. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης «λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα ἐλέχθη δὲ τῇ κυριακῇ». Ἀρχ. «Οἱ πένητες τῶν ἀνθρώπων», φ. 135. Τέλος· «ἡ τῶν καλαθίσκων πρὸς τὸν ἀέρα καὶ τὸ φῶς ἐξιπτάμενον, ἀθροῦν ὁμοῦ καί», φ. 136^β. Migne τ. 46, σ. 652 κέ.

46. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Σφόδρα μοι καὶ νῦν ὡς αἶ», φ. 144. Migne τ. 62, σ. 753.

47. Γρηγορίου τοῦ ἐπισκόπου Νύσσης λόγος «εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν τριήμερον ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου». Ἀρχ. «Εἷ τις πατριάρχων», φ. 145^β. Migne τ. 46, σ. 600.

48. (Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου) «ἕτερος λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι», φ. 154. Migne τ. 36, σ. 624.

49. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Λαμπρὰ τῆς δεσποτικῆς», φ. 163^β. Ἔστι δὲ καὶ οὗτος ἀμνημόνευτος ἐν τοῖς πίναξι τῶν τοῦ θείου τούτου πατρὸς συνταγμάτων.

50. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ἅγιον πάσχα», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Εἷ τις εὐσεβῆς», φ. 164^β. Migne τ. 59, σ. 721.

51. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν ἁγίαν ἀνάστασιν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Πᾶσα μὲν ἡμέρα φαιδρά», φ. 165. Migne τ. 63, σ. 933.

52. «Βασιλείου ἐπισκόπου Σελευκείας λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἄφατος εἰς ἡμᾶς», φ. 166^β. Λόγος ἀνεκδοτος, οὗ ἀπόγραφον καὶ ἐν Βιέννῃ ὑπάρχει. Fabricii, Bibl. Gr. τ. IX, σ. 91, ἐν τῇ ὑποσημειώσει Harles.

53. «Ήσυχίου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων τοῦ θεολόγου περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι κατὰ μηδὲν ἀλλήλοις ἐναντιωθέντες οἱ εὐαγγελισταὶ διαφόρως τὰ συμβεβηκότα περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἐμμανουὴλ ἱστορήσαν». Ἀρχ. «Πάντες μὲν ἀγαπητοὶ ὡς εἶπεῖν», φ. 167^β. Ἐπ' ὀνόματι Γρηγορίου τοῦ Νύσσης παρὰ Migne τ. 46, σ. 628. Πρβλ. καὶ σημειώσιν Harles ἐν Bibl. Gr. τ. X, σ. 251. Δύο δὲ τεμάχῃ, τῷ ὀνόματι ἐπιγεγραμμένα τοῦ Ἁσυχίου, Χριστιανὸς ἐξέδοτο ὁ Matthaei, *Anecdota graeca* (Mosquae 1775), τ. II, σ. 69-70.

54. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου «λόγος εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν καὶ εἰς Μάμαντα τὸν μάρτυρα», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐγκαίνα τιμᾶσθαι», φ. 175. Migne τ. 36, σ. 608.

55. Ἀθανασίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας «λόγος εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Χριστὸς ἐγεγερθεὶς ἐκ νεκρῶν», φ. 178. Migne τ. 28, σ. 1081.

56. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ἀπιστίαν τοῦ Θωμᾶ καὶ εἰς τὴν πίστιν αὐτοῦ», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἦκω τὸ χρέος», φ. 181. Migne τ. 59, σ. 681.

57. «Τῆ μεσοπεντηκοστῇ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ λέγειν τοὺς Ἰουδαίους "δαμόνιον ἔχεις" καὶ εἰς τὸ "μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν". Ἀρχ. «Ὡσπερ ἡ φαεσφόρος σελήνη», φ. 184^β. Migne, *Patrol.* τ. 61, σ. 777.

58. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν μεσοπεντηκοστήν». Ἀρχ. «Ὅπου δ' ἂν ὁ δεσπότης», φ. 186^β. Migne τ. 61, σ. 741.

59. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος λεχθεὶς εἰς τὸν ἅγιον Θωμᾶν τὸν ἀπόστολον καὶ κατὰ Ἀρειανῶν καὶ εἰς τὸν ἐν Θράκῃ τυραννήσαντα καὶ ἀναιρεθέντα καὶ αὐτὸν ὄντα Ἀρειανόν». Ἀρχ. «Τῷ μὲν νόμῳ τῆς ἐκκλησίας», φ. 188. Migne τ. 59. σ. 497.

60. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν μεσοπεντηκοστήν», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁ τῆς ἀναστασίμου ἑορτῆς αἴτιος», φ. 189^β. Migne τ. 64, σ. 1383: *spuria et omissa*.

61. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸ "μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς" καὶ εἰς τὸ "ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκεν" καὶ εἰς τὸν

Μελχισεδέκ». Ἄρχ. «Ῥόα καὶ μήλον καὶ φοῖνιξ», φ. 190. Migne τ. 61, σ. 739.

62. «Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἵπερ-μεγέθης ἢ τοῦ δεσπότης», φ. 192^β. Migne τ. 64, σ. 1417: spuria et omissa.

63. «Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγὼ φιλόχριστοι τὴν ἐνεστῶσαν», φ. 194^β. Migne τ. 64, σ. 1339: spuria et praetermissa.

64. «Βασιλείου ἐπισκόπου Σελευκείας λόγος εἰς τὸν καθαρισθέντα λεπρόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάντα μὲν θαυμασὰ τοῦ δεσπότης», φ. 195. Τέλος· «ταῖς ἡδοναῖς ἐσπίλωσεν κατέβην ἀπὸ....».

2. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐν ᾧ ὀμιλίαι μὲν Ἰωάννου σφύζονται τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ἀτάκτως δ' ὁμῶς προσδεδεμένα· εἰσὶ δὲ αἶδε· ια', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ' καὶ κα'. Τὸ μὲν κείμενον δίστηλον ὄν χῶρον κατὰ πᾶσαν σελίδα πλάτους μὲν κατέχει 0,19, ὕψους δὲ 0,298· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν ἐστὶ 0,41, πλάτους δὲ 0,295. Ἐν μιᾷ δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν τριάκοντα καὶ ἕξ ἀριθμοῦνται γραμμαί, καὶ αἱ μὲν τῶν ὀμιλιῶν ἐπιγραφαὶ διὰ κινναβάρεως εἰσι γεγραμμένα, προτεταγμένον ταινιοειδὲς ἔχουσαι καὶ κεχρωματισμένον κόσμημα· τὸ δὲ πρῶτον γράμμα μιᾶς ἐκάστης τῶν ὀμιλιῶν κεφαλαιῶδὲς ἐστὶ, μέγιστόν τε καὶ χρώμασιν ἐγκεκοσμημένον. Αὐτὸ δ' αὖ τὸ τεῦχος ὀγκωδέστερον καὶ παχύτερον ὄν πρότερον ὀγδοήκοντα καὶ τρία νῦν σφύζει φύλλα, ἀριθμοὺς μὲν παλαιᾶς ἐπιφέροντα ἀριθμήσεως, ἢ κατὰ τὴν πεντεκαιδεκάτην ἐγένετο ἑκατονταετηρίδα (ξς'—σα', πθ', ι'—ιη', ρ'—ρια', ριγ'—ριε', ρκ', ρκη'—ρξζ', ρο'—ρογ')¹, λίαν δὲ συγκεχυμένως ὑπὸ μεταγενεστέρου προσδεδεμένα βιβλιοπηγοῦ, ὃς ἐν ἑκαστον ἐκείνων συγκολλῶν ἄλλοις ἄλλων τινῶν φύλλοις μεμβρανίνων ἐχρήσατο βιβλίων· τούτων δὲ τῶν φύλλων τεμάχῃ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ τεύχει τὰδ' ἀνεγνώρισα·

¹ Φύλλα δὲ μᾶλλον ἐστὶν 82· ἐνός γάρ τούτων, ὃ τὸν ιθ' ἀριθμὸν ἔφερον, λῶρός τις μόνον νῦν σφύζεται.

α') Τεμάχη εΐλητου βιβλίου τῆς ιγ' ἑκατ., ἐν ᾧ ἡ θεία ἐγγράπτο λειτουργία Βασιλείου τοῦ μεγάλου (ὄρα τὰ φύλλα ρα'—ρλγ', ρλέ', ρλς', ρλγ', ρκδ', ρκη', ριε', ρκ', πθ', ρδ', ρς', ρια', ριγ').

β') Τεμάχη ἐτέρου εΐλητου τῆς ιβ' ἑκατ., ἐν ᾧ ἡ θεία ἐγγράπτο λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· συνδεῖ δὲ ταῦτα τὰ φύλλα τάδε· ρλγ', ρλδ', ρκβ', ρκδ'—ρκζ', ριδ', ρκα', ρς', κη', ρβ', ρλ', ρλη', ρμε', ρμη', ρνα' καὶ ρθ'.

γ') Τέμαχος ἐκκλησιαστικοῦ τινος τυπικοῦ τῆς ιγ' ἑκατ., ὃ βουλγαριστὶ ἐγγράπτο. Ὅρα τὰ φύλλα ρη'—ρθ'.

δ') Τεμάχη βουλγαρικοῦ στιχηραρίου τῆς ιγ' ἑκατ., προσκεκολλημένα τοῖς φύλλοις τοῖσδε· ξη', ξζ', ξθ', σ', σα', κ', ρμζ', ρνβ'.

ε') Τεμάχη ἑλληνικοῦ μὲν λειτουργικοῦ δ' εὐαγγελίου τῆς ἴ' ἑκατ., ὃ διὰ κεφαλαιωδῶν ἐγγράπτο γραμμάτων, τόνους μὲν μουσικοὺς ἐνέχοντα καὶ κατὰ πᾶσαν σελίδα εἴκοσιν ἀριθμοῦντα στίχους· ἦν δὲ ὕψους μὲν 0,223, πλάτους δὲ 0,145. Ὅρα δὲ λείψανα αὐτοῦ κατὰ τὰ φύλλα τάδε· ξη', ξθ', κια', κιβ', κικ', ρι' καὶ κηγ'.

ς') Τέμαχος ἰταλικοῦ τινος ἐγγράφου ἐπὶ μεμβράνης, τῷ ρο' προσκεκολλημένον φύλλῳ.

3. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀκέφαλον μὲν ἑλλιπὲς δ' ὄν καὶ ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἐν τῷ τέλει· οὗ τὸ κείμενον δίστηλον ὑπάρχει, στίχους μὲν 38 κατὰ πᾶσαν ἀριθμοῦν στήλην, χῶρον δὲ καταλαμβάνον 0,28 ἐπὶ 0,20· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν ἔστι 0,393, πλάτους δὲ 0,305. Κοσμεῖται δὲ τὸ βιβλίον μελαμβάφει καὶ ταινιοειδέσι τισὶ κοσμήμασιν, ἃ τῶν ἐπιγραφῶν ὑπερκεῖται. Εἰσὶ δ' ἐν τῷ τεύχει

Ὅμιλῖαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἑκκαίδεκα, παρ' αὐτοῦ τοῦ καλλιγράφου ἠριθμημέναι ἀπὸ τοῦ λ' μέχρι τοῦ νγ' ἀριθμοῦ. Ἐλλείπουσιν οὖν ὀμιλῖαι κη', ἔτι δὲ ὀμιλῖαι, αἱ τούσδε εἶχον τοὺς ἀριθμούς· λς'—λη', μ'—μα' καὶ μη'—ν'. Αἱ δὲ σφζόμεναι ὀμιλῖαι κατὰ τὴν ἐφεξῆς κεῖνται τάξιν.

1. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὀμιλία ἀκέφαλος, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ « . . . μίας ἐκάλεσα τοὺς κατηγοροὺς καὶ τοῦ παραδείγματος », τὸ δὲ τέλος· « καὶ οὕτω δυνησόμεθα τῆς ὄντως ἀπαλ-

λαγῆναι κακίας καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτυχεῖν ἀγαθῶν, χάριτι καὶ φιλανθρωπία» καὶ τὰ ἐξῆς.

2. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὴν προφητικὴν ῥῆσιν τὴν λέγουσαν· Ἐγὼ κύριος ὁ Θεὸς ἐποίησα φῶς καὶ σκότος, ποιῶν εἰρήνην καὶ κτίζων κακά». Ἀρχ. «Ὀλίγα μὲν τὰ εἰρημένα», φ. 8. Migne τ. 56, σ. 141.

3. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία περὶ προσευχῆς καὶ ἀπόδειξις ὅτι πολλὴ ἡ ταύτης δύναμις, καὶ ὅτι κἂν ἁμαρτημάτων γέμοντας λάβωσιν αἱ προσευχαί, ταχέως ἀποκαθαίρουσι τούτους· ἀλλὰ καὶ κινδύνους ἀποκρούονται μεγάλους, καθὼς καὶ ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας διὰ προσευχῆς περιεγένετο τῶν Περσῶν». Ἀρχ. «Ἀμφοτέρων ἕνεκα προσήκει», φ. 13. Migne τ. 50, σ. 775.

4. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία περὶ προσευχῆς», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὅτι μὲν παντὸς ἀγαθοῦ», φ. 15^β. Migne τ. 50, σ. 779.

5. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία περὶ τοῦ μὴ δημοσιεῦειν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἀδελφῶν μηδὲ κατεύχεσθαι τῶν ἐχθρῶν». Ἀρχ. «Μακαρίζω τῆς σπουδῆς», φ. 19. Migne τ. 51, σ. 353.

6. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία περὶ τοῦ μὴ ἀπογινώσκειν τινὰς ἑαυτῶν μηδὲ κατεύχεσθαι τῶν ἐχθρῶν, μηδὲ ἀπαγορεύειν ἐν τῷ μὴ λαμβάνειν αἰτοῦντας καὶ πρὸς ἄνδρας περὶ τῆς πρὸς τὰς γυναῖκας εἰρήνης». Ἀρχ. «Πολλὰς ὑμῖν ἔχω χάριτας», φ. 25^β. Migne τ. 53, σ. 282.

7. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία ὅτι ἐπικίνδυνον καὶ τοῖς λέγουσι καὶ τοῖς ἀκούουσι τὸ πρὸς χάριν δημηγορεῖν, καὶ ὅτι χρήσιμον καὶ δικαιοσύνη μεγίστη τὸ κατηγορεῖν τῶν οἰκείων ἁμαρτημάτων». Ἀρχ. «Ἰκανῶς ὑμῶν οἶμαι καθηψάμεθα», φ. 29^β. Migne τ. 50, σελ. 653.

8. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς νεωτέραν χηρεύσασαν», οὔ ἡ ἀρχή· «Ὅτι μὲν χαλεπὴν ἔλαβες», φ. 32. Migne τ. 48, σ. 599.

9. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία ὅτε ἐθεράπευσεν ὁ Σωτὴρ τὸν ἐν τῇ ὁδῷ τυφλόν, καὶ εἰς τὸν Ζακχαῖον καὶ περὶ κρίσεως καὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Πολλὰ καὶ διάφοροι τῶν ἀγίων γραφῶν», φ. 38. Migne τ. 59, σ. 599.

10. «Τοῦ αὐτοῦ πρώην ὁμιλήσας εἰς τὸν Φαρισαῖον, νῦν πρὸς τοὺς οὐκ εἰς δέον χρωμένους τῷ ἀποστολικῷ ῥητῷ τῷ λέγοντι "εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ Χριστὸς καταγγέλλεται", καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης». Ἀρχ. «Τοῦ Φαρισαίου καὶ τοῦ τελώνου», φ. 45^β. Migne τ. 51, σ. 311.

11. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητὸν τὸ λέγον· Δεῖ δὲ καὶ αἰρέσεις εἶναι ἐν ὑμῖν, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται». Ἀρχ. «Ἰκανῶς πρώην ἡμῖν διεθερμάνθη», φ. 51^β. Migne τ. 51, σ. 251.

12. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς διαπιστοῦντας τῇ ἀναγκάσει καὶ ὅτι ὁ μὴ προσδοκῶν ἀναστήσεσθαι μηδὲ ὑποστήσεσθαι κόλασιν, οὐδέποτε ἀρετῆς ἐπιμελήσεται καὶ κακίας ἀφέξεται· καὶ εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητὸν τὸ λέγον· Ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῆ, ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Ἀρχ. «Περὶ δογμάτων ὑμῖν ἔμπροσθεν», φ. 59^β. Migne τ. 50, σ. 417 ter.

13. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἐλεημοσύνης λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ παριέναι αὐτὸν χειμῶνος ὥρα καὶ ἰδεῖν τοὺς πένητας καὶ πτωχοὺς ἀνεπιμελήτως ἐρριμμένους κατὰ τὴν ἀγοράν». Ἀρχ. «Πρεσβείαν τινὰ δικαίαν καὶ λυσιτελῆ», φ. 69. Migne τ. 51, σ. 261.

14. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν προφήτην Ἡλίαν» λόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Πρότερον μὲν τῶν Ἰουδαίων ὁ δῆμος τῇ τῶν προφητῶν ἐκαλλωπίζετο κτήσει», φ. 76. Migne τ. 56, σ. 583.

15. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ἑλληνας ἀπόδειξις ὅτι Θεὸς ἐστὶν ὁ Χριστός». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων», φ. 79^β. Migne τ. 48, σ. 813.

16. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς Ἰουβεντῖνον καὶ Μάξιμον». Ἀρχ. «Ὁ μακάριος Βαβυλᾶς πρώην», φ. 95. Migne τ. 50, σ. 571.

17. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀναθεματίζειν ζῶντας ἢ τεθνεῶτας». Ἀρχ. «Πρώην μὲν οὖν περὶ ἀκαταλήπτου», φ. 98^β. Migne τ. 48, σ. 945. Λήγει δὲ νῦν ὁ λόγος ἐν τῷ κώδικι εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «θεωρῶ γὰρ ἄνδρας προϊῶν μῆτε λογισμὸν πεπαί....»

4. Τεύχος μεμβράνινον τῆς ένδεκάτης έκατονταετηρίδος εκ φύλλων μέν συγκείμενον 299, βεβλαμμένον δέ πολλαχού ύφ' ύδατος. Ένέχει δέ κείμενον κατά δύο γεγραμμένον στήλας, ών μία εκάστη 35 γραμμάς άριθμεϊ· ύφους δέ τó μέν τεύχος 0,39 έκατοστών έστιν επί πλάτους 0,305, τó δέ κείμενον 0,27 επί 0,185. Αυτό μέν ούν τó τεύχος όμιλίας Ίωάννου περιέχει τού Χρυσοστόμου, αί και τās έπιγραφάς και τὰ διαχωρίζοντα εκείνας ταινιοειδή κοσμήματα και τὰ έν άρχῆι εκάστης τών όμιλιών κεφαλαιώδη γράμματα όλοκόκινα έχουσιν· αυτά δ' αί όμιλίαι κατά τήν έφεξῆς συναρμόζονται τάξι·

1. Ίωάννου τού Χρυσοστόμου οί περι ίερωσύνης έξ λόγοι, ών ή πρώτη σελις ύδατος έπηρεία τῆ έμπροσθεν προσκεκόλληται πινακίδι· διήκουσι δέ μέχρι τού 54^{ου} φύλλου τού κώδικος.

2. Τού αύτου «περι άκαταλήπτου, άπόντος τού έπισκόπου, λόγος α'», ού ή άρχή· «Τί τούτο; ό ποιμην ού πάρεστι», φ. 54^β. Migne τ. 48, σ. 701.

3. Τού αύτου «πρό πολλών ήμερών προς Άνομοίους είπόντος, είτα προς Ίουδαίους, είτα σιγήσαντος διά παρουσίαν έπισκόπων και μαρτύρων μνήμας πολλών γενομένων, νυν πάλιν προς Άνομοίους περι άκαταλήπτου λόγος β'», ού ή άρχή· «Φέρε δῆ σήμερα», φ. 60^β. Migne τ. 48, σ. 709.

4. Τού αύτου «περι άκαταλήπτου και ότι ούδὲ ή συγκατάβασις τού Θεού φορητή τοίς Σεραφίμ· λόγος γ'», ού ή άρχή· «Οί φιλόπονοι τών γεωργών», φ. 68^β. Migne τ. 48, σ. 719.

5. Τού αύτου «περι άκαταλήπτου λόγος δ'», ού ή άρχή· «Ήρκει μέν ούν δείξαντα», φ. 75^β. Migne τ. 48, σ. 727.

6. «Τού αύτου περι άκαταλήπτου λόγος ε'», ού ή άρχή· «Έπειδάν μέλλη τις», φ. 83. Migne τ. 48, σ. 735.

7. «Τού αύτου περι άκαταλήπτου προς Άνομοίους λόγος εκτος», ού ή άρχή· «Μίαν ύμιν διελέχθην ήμέραν», φ. 91. Migne τ. 48, σ. 795.

8. «Τού αύτου προς τούς άπολειφθέντας τῆς συνάξεως και τού όμοούσιον είναι τόν Υίόν τῷ Πατρί άπόδειξις, και ότι τὰ ταπεινώς είρημένα και γεγενημένα παρ' αύτου ού δι' άσθένειαν δυνάμειωσ

ἐγίνετο, ἀλλὰ δι' οἰκονομίας διαφόρους· περὶ ἀκαταλήπτου λόγος ἑβδομος», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν ἵπποδρομῖαι καὶ πάλιν ὁ σύλλογος», φ. 96. Migne τ. 48, σ. 755.

9. «Τοῦ αὐτοῦ κατὰ αἰρετικῶν καὶ εἰς τὴν αἵτησιν τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου λόγος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐκ πολέμου χθές ἐπανήλθομεν», φ. 105. Migne τ. 48, σ. 767.

10. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς σκανδαλισθέντας ἐπὶ ταῖς δυσημερίαις ταῖς γενομέναις καὶ τῇ τοῦ λαοῦ καὶ πολλῶν ἱερέων διαστροφῇ, καὶ περὶ ἀκαταλήπτου καὶ κατὰ Ἰουδαίων λόγος θ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἰατρῶν μὲν παῖδες ἔταν πυρέττοντας», φ. 112^β. Migne τ. 52, σ. 479.

11. Τοῦ αὐτοῦ «κατὰ Ἰουδαίων· ἐλέχθη δὲ πρὸς τοὺς Ἰουδαίζοντας καὶ μετ' ἐκείνων νηστεύοντας· λόγος πρῶτος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐβουλόμην ὑμῖν ἀποδοῦναι τὰ λείψανα σήμερον τῆς ὑποθέσεως», φ. 147^β. Migne τ. 48, σ. 843.

12. «Τοῦ αὐτοῦ κατὰ Ἰουδαίων λόγος δεύτερος», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν οἱ δεῖλαιοι», φ. 157^β. Migne τ. 48, σ. 871. Ἄναμεταξὺ δὲ φύλλων δύο, τοῦ τε 157-ου καὶ τοῦ 158-ου, φαίνεται ὅτι φύλλον ἓν ἀπεκόπη.

13. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ἰουδαίους λόγος τρίτος», οὗ ἡ ἀρχή· «Πόθεν ἡμῖν ἄρα πλείων», φ. 164. Migne τ. 48, σ. 883.

14. «Τοῦ αὐτοῦ ὅτι τῇ προτεραίᾳ μακρὰν ὁμιλίαν εἰπὼν κατὰ Ἰουδαίων καὶ βράγχῳ κατασχεθεὶς ἀπὸ τοῦ μήκους τῶν εἰρημένων, ταύτην εἶπεν· λόγος δ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὰ θηρία ἕως μὲν τὰς ὕλας», φ. 179. Migne τ. 48, σ. 903.

15. «Τοῦ αὐτοῦ κατὰ Ἰουδαίων λόγος ε'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄρα κόρον ἐλάβετε», φ. 187. Migne τ. 48, σ. 915.

16. «Τοῦ αὐτοῦ κατὰ Ἰουδαίων λόγος ς'», οὗ ἡ ἀρχή· «Παρήλθεν ἡ νηστεία τῶν Ἰουδαίων, μᾶλλον δὲ ἡ μέθη τῶν Ἰουδαίων», φ. 195. Migne τ. 48, σ. 927.

17. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καλάνδας, μὴ προελθόντος τοῦ ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ· ἐλέχθη κατὰ τῶν παρατηρούντων τὰς νεομηνίας καὶ κατὰ τῶν τὴν πόλιν χορείας ποιούντων, καὶ εἰς τὸ ῥη-

τὸν τοῦ ἀποστόλου: πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε». Ἀρχ. «Καθά-
περ χορὸς τὸν κορυφαῖον ἐπιζητεῖ», φ. 205^β. Migne τ. 48, σ. 953.

18. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καλάνδας τῆ ἐξῆς κατὰ μεθύνωντων
καὶ περὶ τῶν εἰς καπηλεῖα εἰσιόντων· ὅτι τὸν διδάσκαλον οὐ χρὴ
ἀπογινώσκειν τῶν μαθητῶν, κἂν μὴ πρὸς τὸ παρὸν πείθωνται,
καὶ εἰς τὸν πτωχὸν Λάζαρον». Ἀρχ. «Τὴν χθὲς ἡμέραν ἑορτὴν
οὔσαν», φ. 212. Migne τ. 48, σ. 963.

19. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς τὰς ἵπποδρομίας ἀναβαίνοντας καὶ
εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου "εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης,
ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν
ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς"· καὶ εἰς
τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον λόγος α΄», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Βού-
λομαι τῆς συνήθους πάλιν», φ. 225. Migne τ. 48, σ. 1043.

20. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον λό-
γος β΄, καὶ ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν βιοθανῶν οὐ γίνονται δαίμονες,
καὶ περὶ κρίσεως καὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Ἐθαύμασα τὴν ἀγά-
πην ὑμῶν», φ. 232^β. Migne τ. 48, σ. 981.

21. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον λόγος
τρίτος, καὶ τίνας ἔνεκεν οὐκ εἶπεν "ἔλαβες τὰ ἀγαθὰ σου", ἀλλ'
"ἀπέλαβες", καὶ διατί οἱ μὲν δίκαιοι κινδύνοις περιπίπτουσι
πολλάκις, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ τούτοις διαφεύγουσιν». Ἀρχ. «Οὐ τὰ
τυχόντα ἡμᾶς ὤνησεν», φ. 240. Migne τ. 48, σ. 991.

22. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον λόγος
δ΄, καὶ ὅτι συνειδὸς εἶωθεν ἡμᾶς ἀναμιμνήσκειν παλαιὰ ἁμαρτή-
ματα, καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ». Ἀρχ. «Τῆς τοῦ Λαζάρου παραβο-
λῆς», φ. 251^β. Migne τ. 48, σ. 1005.

23. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου: οὐ θέλω ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ἵνα μὴ λυπῆσθε ὡς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπί-
δα». Ἀρχ. «Ἡμέρας τέσσαρας ἀνηλώσαμεν», φ. 259^β. Migne
τ. 48, σ. 1017.

24. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου
τὸ λέγον: Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ οὗ ἀπέθανεν Ὁζίας ὁ βασι-
λεύς, εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρ-

μένου». Ἄρχ. «Χαίρω συντρέχοντας ὑμᾶς ὁρῶν», φ. 266^β. Migne τ. 56, σ. 107.

25. Τοῦ αὐτοῦ «εἰς τὴν πρώτην τῶν Παραλειπομένων τὴν λέγουσαν "ὕψωθη ἡ καρδία Ὁζίου", καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ οὐτι χρῆ μὴ θαρρεῖν τὸν ἐνάρετον καὶ ὅσον κακὸν ἢ ἀπόνοια· λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», φ. 270^β. Migne τ. 56, σ. 112.

26. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου τὸ λέγον "Ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ" κτλ., καὶ ἔπαινος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας καὶ κατὰ τῶν κωλύοντων τὸν γάμον ἔνθεος ἀπόδειξις». Ἄρχ. «Δαμπρὸν ὑμῖν σήμερον», φ. 276. Migne τ. 56, σ. 119.

27. «Τοῦ αὐτοῦ ἔπαινος τῶν ἀπαντησάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ περὶ εὐταξίας τῆς ἐν ταῖς δοξολογίαις, καὶ εἰς τὸ Εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου». Ἄρχ. «Πολλὴν ὁρῶ τὴν σπουδὴν», φ. 283. Migne τ. 56, σ. 97.

28. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ ὑπόλοιπα τοῦ Ὁζίου λόγος ε'», οὗ ἡ ἀρχή· «Φέρε δὴ σήμερον τοῖς κατὰ τὸν Ὁζίαν», φ. 290^β. Migne τ. 56, σ. 129.

29. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ Σεραφίμ λόγος ς'», οὗ ἡ ἀρχή· «Μόλις ποτὲ τὸ κατὰ τὸν Ὁζίαν», φ. 295 (Migne τ. 56, σ. 135)· πρὸς δὲ τῷ τέλει τοῦ λόγου ἐγράφη κατὰ τὴν ἰγ' ἑκατονταετηρίδα τὸ «Πέτρος μ(ονα)χ(ός) ὑπ(έρ)πυρα ε'».

5. Τεύχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὃ ὕψους μὲν ἐστὶ 0,39, πλάτους δὲ 0,275· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 237, ὧν τὸ κείμενον χῶρον ἐν μιᾷ ἐκάστη καταλαμβάνει σελίδι ὕψους μὲν 0,28, πλάτους δὲ 0,195· αὐτὸ δὲ τὸ κείμενον δίστηλόν ἐστι, τριάκοντα καὶ τέσσαρας κατὰ στήλην γραμμὰς ἀριθμοῦν. Σημειώματα δὲ τινὰ σποράδην κείμενα παλαιούς τοῦ τεύχους δηλοῦν κτήτορας, οἷον ἐν μὲν τῇ κάτω ᾠα τοῦ 64-ου φύλλου σημειώσιν τοῦ τεσσαρεσκαίδεκάτου ἀνέγνω ἀιώνας, ἢ ὡς ἐν τῷ κώδικι ἔχει, οὕτως κἀνταῦθα παρατίθεται· «† Ἡ βήλος (-βίβλος) αὕτη ἔχει ἀγορὰν ὑπέρπιρον $\bar{a}$ C ἀπο (-ἀπό) τοῦ Ράλι(-η) τὸν ἄνον (-ἄνθρωπον) εἰστο (-εἰς τὸ) κοῦρσον τῶν Κατομέρων, καὶ ἡγόρασα (-ἡγόρασα)

ταύτην: ἦστον (-εἰς τὸν) Φόρον κατενόπιον (-κατενώπιον) τοῦ κυροῦ Θεοδώρου σε(βαστοῦ) τοῦ Σγουρωμάλη καὶ ἱερέως τοῦ παπα εὐδημήου (-Εὐδυμίου) καὶ ἱερέως Νικολάου τοῦ Βύζη καὶ ἐτέρων πολῶν (-πολλῶν):—† Ὁ πρωτοπαπᾶς Λακεδαιμονίας Δημήτριος Πανάρετος [ὁ Μαλ]ωταράς» (ἅπασα δὲ ἡ ὑπογραφή αὕτη διὰ μονοκονδυλίας ἐν τῷ κώδικι γέγραπται). Καὶ πάλιν ἐν τῇ κάτω ὡς τοῦ 218-ου φύλλου· «Ἡ βήβλος (-βίβλος) αὕτη ἔστιν (-ἔστιν) Δημητρίου ἱερέως ἐκδίκου καὶ πρωτ(οπα)πᾶ Λακεδαιμονίας Παναρέτου, τοῦ Μαλωταρά †». Καὶ πάλιν ἐν τῇ κάτω ὡς τοῦ 174-ου φύλλου· «† Ἀφήρω^θ (-ἀφιερώθη) ἡ παροῦσα βήβλος (-βίβλος) ἐν τῇ μονῇ τοῦ ὁσ(ίου) π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν θεόδωσίου (-Θεοδοσίου) τοῦ κοινοβιάρχ(ου) ἐνιερωσολύμοις (-ἐν Ἱεροσολύμοις) παρ' ἐμοὶ (-ἐμοῦ) τοῦ ταπεινοῦ επισκόπ(ου) μεθῶνης (-Μεθώνης) Δημητρίου, καὶ οἱ ἀναγινό(-ώ)σκοντες εὐχαισθαι (-εὔχεσθε) διὰ τὸν Κ(ύριον) — [Παρέπεται εἰς φ. 175 ὑπογραφή τις διὰ μονοκονδυλίας γεγραμμένη, ἣν ἀνέγνω ὧδε]· † Ὁ ταπεινὸς ἐπίσκοπος Μεθώνης Δημήτριος Πανάρετος ὁ Μαλωταράς —»¹. Ἐν δὲ τῇ ἐπάνω ὡς τοῦ 214-ου φύλλου γεγραμμένον ἐστὶ τὸ σημείωμα τόδε· «† Κυροπαλάτης ἡγαπημένος αὐθέντης καὶ συμπέθερος κύρ Πέτρ(ου) Μελεντ . . διόχλου (δι' ὄχλου) καὶ πάλιν ἡμῖν γέγονεν οὐ μαροῦ· παρὼν κύρ Δημήτριος Ξυλινός». Καὶ εἰς φ. 205^β «Sanctus consul sanctus dominus» καὶ «Credo ave Maria». Καὶ εἰς φ. 115 ἀραβικὴ τις ὑπάρχει σημείωσις. Καὶ τοιαῦτα μὲν δὴ σημειώματα ἐν ταῖς ὡαῖς τοῦ κώδικος ἀναγινώσεται, αὐτὸς δὲ ὁ κώδιξ βεβλαμμένος ἐστὶ πολλαχοῦ καὶ ὕψ' ὕδατος καὶ ὑπὸ χρήσεως μεγάλῃς, ὥστε . . . τούτοις ἀλλὰ . . . ἀποτελεῖ νῦν εἶναι σήψει καὶ φθορᾷ . . . χε . . . ἀννου τοῦ . . . λείπουσι . . . ἀπὸ . . .

¹ Καὶ Νικόλαος ἱερεὺς καὶ πρῶτος παπᾶς Μαλωταράς, ἔγραψεν ἔτι: 1311 βιβλίον ἐπιτομῆς τῶν ἐπιστολῶν Κορινθίους ἐπιστολῶν Παύλου τοῦ ἀποστόλου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπιτομῆς τῶν ἐπιστολῶν Παύλου τοῦ ἀποστόλου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπιτομῆς τῶν ἐπιστολῶν Παύλου τοῦ ἀποστόλου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπιτομῆς τῶν ἐπιστολῶν Παύλου τοῦ ἀποστόλου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπιτομῆς τῶν ἐπιστολῶν Παύλου τοῦ ἀποστόλου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (ἔτι: 1316) Μαλωταράς ὡσαύτως

τῶν λέξεων τῶνδε τῆς τρίτης ὀμιλίας· «περιεζωσμένοι τὴν ὀσφὺν ὀμῶν»· λήγει δὲ εἰς τὰς λέξεις τὰςδε τῆς εἰκοστῆς καὶ ἐνάτης ὀμιλίας· «καὶ αἰσχύνονται, οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐφήδονται κακά». Τῶν δὲ ὀμιλιῶν πάλιν αἶ τε ἐπιγραφαὶ τὰ ταινοειδῆ τε κοσμήματα καὶ τὰ πρῶτα μιᾶς ἐκάστης ἐκείνων κεφαλαιώδη στοιχεῖα γεγραμμένα ἐστὶ διὰ κινναβάρεως.

6. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης ἢ τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὃ ἐκ τριάκοντα καὶ ἑπτὰ σύγκειται τετραδίων· σφίξει δὲ νῦν φύλλα 294, ὧν τὸ πρῶτον, εἰ καὶ χαρτῶν, κατὰ τὸν ἑπτακαιδέκατον προσετέθη αἰῶνα ἀναπληρώσεως ἕνεκα τῆς προαπολεσθείσης τοῦ κειμένου ἀρχῆς. Τὸ μὲν οὖν τεῦχος ὕψους μὲν ἐστὶ 0,372, πλάτους δὲ 0,28, τὸ δὲ κείμενον δίστηλον ὑπάρχον τριάκοντα καὶ τέσσαρας κατὰ στήλην γραμμὰς ἀριθμεῖ· τοῦτο δ' αὖ χῶρον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων ὕψους μὲν κατέχει 0,26, πλάτους δὲ 0,198. Εἰσὶ δὲ τὸ τελευταῖον ἐν τῷ κώδικι ὀμιλίαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, αἶ ἀριθμοὺς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ με' ἄχρι τοῦ ι' ἀριθμοῦ· τούτων δ' ἡ ἐσχάτη ἑλλιπής κατὰ δύο ἐστὶ φύλλα.

7. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συγχείμενον 427, ὧν τὸ μὲν 47-ον, εἰ καὶ ἐκ χάρτου ἐστὶ, κατὰ τὸν τέταρτον καὶ δέκατον προσετέθη αἰῶνα, τὰ δὲ ἑπτὰ τελευταῖα φύλλα κατὰ τὴν ἑνδεκάτην ἐγράφη ἑκατονταετηρίδα, ἀποσπασθέντα ἴσως ἀπὸ τοῦ προπεριγραφέντος πέμπτου κώδικος, οὗ νῦν τὸ ἥμισυ σχεδὸν σώζεται. Περιέχονται δ' ἐν πᾶσι τοῖς εἰρημένοις φύλλοις, ἔξω τῶν ἐσχάτων, αἶ πρῶται τεσσαράκοντα ὀμιλίαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, ὧν ἡ μὲν πρώτη τὴν ἀρχὴν νῦν ποιεῖται ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «ἀνοιγόμενον καθορᾶν ἠφανισμένην ἁμαρτίαν»· ἡ δὲ τελευταία εἰς τὰς λέξεις τελευταῖα τὰςδε· «ὄσαι γε ἐξουσίαι, πολλὰ τῶν τῷ Θεῷ». Αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν ἐστὶ 0,38 ἐπὶ πλάτους 0,265, κείμενον δὲ δίστηλον ἐνέχει ἐκ τριάκοντα κατὰ στήλην γραμμῶν, ὃ χῶρον κατὰ πᾶσαν περιλαμβάνει σελίδα ὕψους μὲν 0,28, πλάτους δὲ 0,163. Ἔστι δὲ καὶ βεβλαμμένον ὑπὸ τε ὕδατος καὶ ὑπὸ βιβλιοπηγοῦ,

ταύτην: ἦστον (-εἰς τὸν) Φόρον κατενόπιον (-κατενώπιον) τοῦ κυροῦ Θεοδώρου σε(βαστοῦ) τοῦ Σγουρωμάλη καὶ ἱερέως τοῦ παπᾶ εὐδημήου (-Εὐθυμίου) καὶ ἱερέως Νικολάου τοῦ Βύζῃ καὶ ἐτέρων πολλῶν (-πολλῶν):—† 'Ο πρωτοπαπᾶς Λακεδαιμονίας Δημήτριος Πανάρετος [ὁ Μαλ]ωταράς» (ἅπαντα δὲ ἡ ὑπογραφή αὕτη διὰ μονοκονδυλίας ἐν τῷ κώδικι γέγραπται). Καὶ πάλιν ἐν τῇ κάτω ῥα τοῦ 218-ου φύλλου· «Ἡ βήβλος (-βίβλος) αὕτη ἔστην (-ἔστιν) Δημητρίου ἱερέως ἐκδίκου καὶ πρωτ(οπα)πᾶ Λακεδαιμονίας Παναρέτου, τοῦ Μαλωταρά †». Καὶ πάλιν ἐν τῇ κάτω ῥα τοῦ 174-ου φύλλου· «† Ἀφήρω^θ (-ἀφιερῶθη) ἡ παροῦσα βήβλος (-βίβλος) ἐν τῇ μονῇ τοῦ ὁσ(ίου) π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν θεόδωσίου (-Θεοδοσίου) τοῦ κοινοβιάρχ(ου) ἐνιερωσολύμοις (-ἐν Ἱεροσολύμοις) παρ' ἐμοὶ (-ἐμοῦ) τοῦ ταπεινοῦ επισκόπ(ου) μεθῶνης (-Μεθῶνης) Δημητρίου, καὶ οἱ ἀναγινό(-ώ)σκοντες εὐχαισθαι (-εὔχεσθε) διὰ τὸν Κ(ύριο)ν — [Παρέπεται εἰς φ. 175 ὑπογραφή τις διὰ μονοκονδυλίας γεγραμμένη, ἣν ἀνέγνω ὧδε]. † 'Ο ταπεινὸς ἐπίσκοπος Μεθῶνης Δημήτριος Πανάρετος ὁ Μαλωταράς —»¹. Ἐν δὲ τῇ ἐπάνω ῥα τοῦ 214-ου φύλλου γεγραμμένον ἐστὶ τὸ σημεῖωμα τότε· «† Κουροπαλάτης ἡγαπημένος αὐθέντης καὶ συμπέθερος κῦρ Πέτρ(ου) Μελεντ . . διῶχλου (δι' ὄχλου) καὶ πάλιν ἡμῖν γέγονεν οὐ μακροῦ παρῶν κῦρ Δημήτριος Ξυλινός». Καὶ εἰς φ. 205^β «Sanctus consul sanctus dominus» καὶ «Credo ave Maria». Καὶ εἰς φ. 115 ἀραβική τις ὑπάρχει σημείωσις. Καὶ τοιαῦτα μὲν δὴ σημειώματα ἐν ταῖς ῥαῖς τοῦ κώδικος ἀναγινώσκειται, αὐτὸς δὲ ὁ κώδιξ βεβλαμμένος ἐστὶ πολλαχοῦ καὶ ὑφ' ὕδατος καὶ ὑπὸ χρήσεως μεγάλης, ὥστε πολλὰ τούτου φύλλα ἐν παντελεῖ νῦν εἶναι σήψει καὶ φθορᾷ· ἐμπεριέχει δὲ ὁμίλιας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ὧν ἐλλείπουσι νῦν ἢ τε ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἄρχεται μὲν οὖν τὸ τεῦχος ἀπὸ

¹ Καὶ Νικόλαος ἱερεὺς καὶ πρωτέδικος τῆς μητροπόλεως Λακεδαιμονίας, ὁ Μαλωταράς, ἔγραψεν ἔτει 1311 βιβλίον τι ὁμίλιας τοῦ Χρυσοστόμου περιέχον περὶ τῶν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῶν Παύλου τοῦ ἀποστόλου (ιδεὶ Miller, Catalogue des manuscrits grecs de la bibliothèque de l'Escurial. Paris 1848, σ. 461). Καὶ τις ἐπίσκοπος Κερνιτζῆς (ἔτει 1316) Μαλωταράς ὡσαύτως ὠνομάζετο. Acta Patriarch. τ. I, σ. 52.

τῶν λέξεων τῶνδε τῆς τρίτης ὀμιλίας· «περιεζωσμένοι τὴν ὄσφον ὕμῶν»· λήγει δὲ εἰς τὰς λέξεις τὰςδε τῆς εἰκοστῆς καὶ ἐνάτης ὀμιλίας· «καὶ αἰσχύνονται, οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐφήδονται κακά». Τῶν δὲ ὀμιλιῶν πάλιν αἱ τε ἐπιγραφαὶ τὰ ταινιοειδῆ τε κοσμήματα καὶ τὰ πρῶτα μιᾶς ἐκάστης ἐκείνων κεφαλαιώδη στοιχεῖα γεγραμμένα ἐστὶ διὰ κινναβάρως.

6. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης ἢ τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὃ ἐκ τριάκοντα καὶ ἑπτὰ σύγκειται τετραδίων· σφίζει δὲ νῦν φύλλα 294, ὧν τὸ πρῶτον, εἰ καὶ χαρτῶν, κατὰ τὸν ἑπτακαιδέκατον προσετέθη αἰῶνα ἀναπληρώσεως ἕνεκα τῆς προαπολεσθείσης τοῦ κειμένου ἀρχῆς. Τὸ μὲν οὖν τεῦχος ὕψους μὲν ἐστὶ 0, 372, πλάτους δὲ 0, 28, τὸ δὲ κείμενον δίστηλον ὑπάρχον τριάκοντα καὶ τέσσαρας κατὰ στήλην γραμμὰς ἀριθμεῖ· τοῦτο δ' αὖ χῶρον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων ὕψους μὲν κατέχει 0, 26, πλάτους δὲ 0, 198. Εἰσὶ δὲ τὸ τελευταῖον ἐν τῷ κώδικι ὀμιλῖαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, αἱ ἀριθμοὺς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ μὲ ἄχρι τοῦ ι' ἀριθμοῦ· τούτων δ' ἡ ἐσχάτη ἐλλιπὴς κατὰ δύο ἐστὶ φύλλα.

7. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συγκείμενον 427, ὧν τὸ μὲν 47-ον, εἰ καὶ ἐκ χάρτου ἐστὶ, κατὰ τὸν τέταρτον καὶ δέκατον προσετέθη αἰῶνα, τὰ δὲ ἑπτὰ τελευταῖα φύλλα κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ἐγράφη ἑκατονταετηρίδα, ἀποσπασθέντα ἴσως ἀπὸ τοῦ προπεριγραφέντος πέμπτου κώδικος, οὗ νῦν τὸ ἥμισυ σχεδὸν σφίζεται. Περιέχονται δ' ἐν πᾶσι τοῖς εἰρημένοις φύλλοις, ἔξω τῶν ἐσχάτων, αἱ πρῶται τεσσαράκοντα ὀμιλῖαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, ὧν ἡ μὲν πρώτη τὴν ἀρχὴν νῦν ποιεῖται ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «ἀνοιγόμενον καθορᾶν ἠφανισμένην ἁμαρτίαν»· ἡ δὲ τελευταία εἰς τὰς λέξεις τελευταῖα τὰςδε· «ἔσαι γε ἐξουσίαι, πολλὰ τῶν τῷ Θεῷ». Αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν ἐστὶ 0, 38 ἐπὶ πλάτους 0, 265, κείμενον δὲ δίστηλον ἐνέχει ἐκ τριάκοντα κατὰ στήλην γραμμῶν, ὃ χῶρον κατὰ πᾶσαν περιλαμβάνει σελίδα ὕψους μὲν 0, 28, πλάτους δὲ 0, 163. Ἔστι δὲ καὶ βεβλαμμένον ὑπὸ τε ὕδατος καὶ ὑπὸ βιβλιοπηγοῦ,

ὡς τὸ μὲν ἡμισυ τοῦ 421-ου φύλλου καθέτως ἀπέκοψεν, ἄλλων δὲ πολλῶν φύλλων τὰς ῥας ἀφείλετο διακόψας. Κοσμεῖται δὲ ὁ κῶδιξ καὶ μεγάλοις τισὶ κεφαλαιώδεσι στοιχείοις, ἃ διαγεγραμμένα ἐστὶ μελαίναις γραμμαῖς, καὶ ταινιοειδέσι τισὶν ἀχρωματίστοις κοσμήμασιν· αἱ δ' αὖ τῶν ὀμιλιῶν ἐπιγραφαὶ μέλαιναί· ὡσαύτως εἰσὶ. Σημειωτέον δ' ἔτι, ὅτι Σωφρόνιος ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὑπόμνημά τι (ἐν φύλλῳ 269^α) ἐνέγραψεν ἀρχομένου τοῦ ἐκκαιδεκάτου αἰῶνος, ἐν ᾧ μετὰ φρικτῆς λέγει ἀρᾶς, ὅτι «τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου, τοῦ περιφήμου καὶ περιβοήτου ναοῦ» τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως.

8. Τεῦχος μεμβράνινον γραφὲν μὲν ὑπὸ δύο καλλιγράφων ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνάτης ἢ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς δεκάτης ἑκατοταετηρίδος, συνιστάμενον δ' ἐκ φύλλων 220, ὧν τὸ πρῶτον τὴν ἐπιγραφὴν ἔχει τήνδε· «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου ὀμιλία εἰς τὸ Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ἐρα μέμνησθε τῆς παραγγελίας» κτλ. Μετὰ δὲ ταύτην εἴκοσιν ἕτεραι καὶ πέντε ὑπάρχουσιν ὀμιλῖαι περὶ τοῦ αὐτοῦ εὐαγγελίου, ὧν ἡ ἐσχάτη φύλλων τινῶν ἀπολομένων λήγει νῦν ὧδε· «λέγει αὐτῷ σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ». Αὐταὶ δ' αὖ αἱ ὀμιλῖαι πρὸς ἄλλο τι παλαιότερον ἀντεβλήθησαν ἀπόγραφον, ὡς τὰ σεσημασμένα που κατὰ τὰς ῥας διάφορα δηλοῖ ἀναγνώσματα. Τὸ τεῦχος μὲν οὖν ὕψους μὲν ἐστὶ 0, 375, πλάτους δὲ 0, 265· τὸ δὲ κείμενον δίστηλον κατὰ σελίδα πᾶσαν ὑπάρχον, χῶρον μὲν περιλαμβάνει 0, 27 ἐπὶ 0, 19, γραμμὰς δὲ κατὰ στήλην ἢ 33 ἢ 35. Καὶ ἡ μὲν γραφὴ ὑπόξανθός ἐστιν, αἱ δὲ τῶν ὀμιλιῶν ἐπιγραφαί, τὰ τε διαχωρίζοντα ταύτας ταινιοειδῆ κοσμήματα καὶ τὰ κεφαλαιώδη που στοιχεῖα ἀχρωμάτιστά ἐστιν. Ὑπάρχουσι δὲ που ἐν ταῖς ῥαῖς καὶ ὑπογραφαὶ μονοκόδουλοι μὲν δυσανάγνωστοι δὲ (οἷον ἐν φ. 6^β-7, 30^β-31, 115^β), ἔτι δὲ ὑπομνήσεις δύο τοῦ πατριάρχου Θεοφάνους, ὅτι «τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου» (φ. 2 καὶ 11), καὶ τούτων ἄλλη τις παλαιοτάτη, ἴσως τοῦ δυοκαι-

δεκάτου αιώνας, ὅτι τὸ βιβλίον κτῆμα ἦν τῆς λαύρας «Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου» (φ. 3), οὗ τὸ ὄνομα διὰ τοῦδε ἐσημάνθη τοῦ μονογράμματος

9. Τεῦχος μεμβράνινον ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, γεγραμμένον μὲν ἀρχομένης τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ δύο ὡς εἰκάσαι καλλιγράφων, φύλλα δὲ σῶζον 273, ἃ τριάκοντα καὶ πέντε ἠριθμημένα συμπληροῖ τετράδια, τοῦ πρώτου ὡς εἰκὸς ἐλλείποντος· ἦν δὲ τοῦτο ἀπὸ τοῦ τετάρτου καὶ δεκάτου αἰῶνος κτῆμα τῆς τοῦ ὀσίου Σάβα γεραρᾶς λαύρας καὶ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις μετοχίου ἐκεῖνης, ὃ τῷ ἀρχαγγέλῳ ἀνατίθεται Μιχαὴλ (ἄρα φύλλ. 2). Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος ἐφθαρμένον τε πολλαχοῦ καὶ σεσηπὸς δι' ὕδατος εἰσβολήν, ἀλλὰ βιβλιοπηγὸς τις τὰ ἐφθαρμένα τῶν φύλλων ἄκρα συνεπλήρωσε τὸ πάλαι τεμαχίους τισὶ μεμβρανίνων φύλλων, ἀπὸ βιβλίων τῆς δεκάτης καὶ τῆς δωδεκάτης ἀποσπασθέντων ἑκατονταετηρίδος. Καὶ ὕψους μὲν ἐστὶ τὸ τεῦχος 0,365, πλάτους δὲ 0,255· τὸ δ' ἐν αὐτῷ κείμενον δίστηλον κατὰ πᾶσαν ὑπάρχον σελίδα, χῶρον περιλαμβάνει 0,28 ἐπὶ 0,18· μία δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν γραμμὰς ἀριθμεῖ ἢ 33 ἢ 34. Περιέχεται μὲν οὖν ἐν τῷ κώδικι τῷδε τὸ δεῦτερον τμήμα τῶν περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου ὁμιλιῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· αὐτὸ δὲ τὸ τμήμα ἄρχεται μὲν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε τῆς μῆ' ὁμιλίας «ἐνόησον γοῦν τὴν πόρνην ἐκείνην πῶς ἀπὸ τραπέζης ἐποίησεν ἡμερον», λήγει δὲ εἰς τὰς λέξεις τῆς ἐνενηχοστῆς ὁμιλίας· «πῶς δυνατόν μὴ πλουτοῦντά φησι τούτων ἐπιτυχεῖν». Τῶν δὲ ὁμιλιῶν αὐτῶν αἱ μὲν ἐπιγραφαὶ πορφυραῖ εἰσι, τὰ δὲ ταύτας διαχωρίζοντα ταινιοειδῆ κοσμήματα καὶ τὰ ἐν ἀρχῇ ἐκάστης ἐκείνων μεγάλα καὶ κεφαλαιώδη στοιχεῖα κεχρωσμένα τε καὶ κεχρωματισμένα ὑπάρχει.

10. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὃ ὕψους μὲν ἐστὶ 0,36, πλάτους δὲ 0,266· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 104, ὧν τὸ κείμενον δίστηλον ὑπάρχον χῶρον καθ' ἐκάστην περιλαμβάνει στήλην 0,247 ἐπὶ 0,20· ἐν πάσῃ δὲ στήλῃ γραμμαὶ ἀριθμοῦνται ἢ 54 ἢ 60. Περιέχονται οὖν ἐν τῷ

*

βιβλίω άσματικάι τριών μηνών ακολουθίαι και τὰ συναξάρια τών κατά τούτους έορταζομένων άγίων άνδρών τε και γυναικών, μαρτύρων τε και όσίων και προφητών.

1. Μηναιόν του μηνός Σεπτεμβρίου, ού έν άρχή ταινιοειδές ύπάρχει έρυθρόν και πλατό κόσμημα. Διαφοραί δέ έορτών αί έφεξής έν τώ μηναίω τούτφ διακρίνονται. Τή μέν ε' ήμέρα του μηνός σεπτεμβρίου πλην του προφήτου Ζαχαρίου και ή άθλησις τών ματύρων έορτάζεται Θουθαήλ και Βεβαίας, και ή «άθλησις τής άγίας Ήραίδος, ήτις ύπάρχουσα έτών δώδεκα τον μονήρη βιον ύπήλθεν· αύτη διαβληθεΐσα Κουλιανώ [sic] τώ ύπάρχφ έν 'Αλεξανδρεία σүн έτέραις παρθένοις την κεφαλήν άπετημήθη». — Τή δ' ζ' ήμέρα του αύτου μηνός ή μνήμη τής άθλήσεως έτελείτο Ούρβανου τε και Μεδίμνου τών άγίων και τών σүн αύτοις όγδοήκοντα ιερέων και λειυτών. Άλλαι δέ διαφοραί τινες είσιν αίδε· ότι τή μέν ζ' ή μνήμη έτελείτο τής άθλήσεως Στεφάνου του έπισκόπου 'Ρώμης, τή δέ ιζ' ή τών ματύρων 'Ελπιδίου και 'Αγαπίου και τής μητρος αυτών Σοφίας σүн τή τής όσίας Σωσάννης· αύτη δ' αύ ή Σωσάννα και τή ιθ' έωρτάζετο. Τή δέ ιη' Συμεών έωρτάζετο ό μετά 'Ιάκωβον τον άδελφόθεον έπίσκοπος γεγινώς 'Ιεροσολύμων, και τή κα' σүн τώ έπισκόφφ Κοδράτφ ή άθλησις έπανηγυρίζετο του άγιου Θεοδοσίου (γρ. Θεοδώρου) του εκ Πέργης τής Παμφυλίας, δε κατά τόν έν τώ μηναίω τώδε συναξάριον επί ήγεμόνος έμαρτύρησε Θεοδότου, 'Αντωνίου του αυτοκράτορος βασιλεύοντος. Σημειωτέον δ' έτι, ότι τή χβ' σεπτεμβρίου και ή μνήμη πάλαι έτελείτο του τε προφήτου 'Ιωνά και «'Ιωάννου πρεσβυτέρου του Σαβαΐτου, του πατρος τών άγίων Θεοφάνους και Θεοδώρου τών ποιητών και γραπτών».

2. Μηναιόν του μηνός 'Οκτωβρίου, φ. 41^β—72. Τή χγ' του μηνός τούτου ήμέρα έτελείτο κατά τόν μηναιόν τότε ή τής άγίας μάρτυρος Θεοδότης ιερά μνήμη.

3. Μηναιόν του μηνός Νοεμβρίου, φ. 73—104. Τή μέν α' του μηνός τούτου ήμέρα, πλην τών άγίων αναργύρων Κοσμά τε και Δαμιανου, και ή άθλησις έωρτάζετο Καισαρίου τε και Δα-

σίου καὶ Σαβινιανοῦ καὶ Ἀγρίππα καὶ Ἀδριανοῦ καὶ Θωμᾶ τοῦ νηπίου, τῶν ἐν Δαμασκῷ διαφόροις δοκιμασθέντων βασάνοις κάκει· τελειωθέντων, καὶ τῶν ἁγίων Δομνίνας καὶ Δόμνας καὶ Κυριακοῦ τοῦ μάρτυρος. Τῇ δὲ κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ πανήγυρις ἐτελεῖτο τῶν ἁγίων μαρτύρων Αἰκατερίνης καὶ Μερκουρίου, τῇ δ' ἐφεξῆς ἡμέρᾳ ἡ τῶν ἁγίων ἐπισκόπων Κλήμεντος Ῥώμης καὶ Πέτρου Ἀλεξανδρείας, καὶ τῇ κζ' σὺν Ἰακώβῳ τῷ Πέρσῃ ὁ ὅσιος ἐωρτάζετο Ἀκάκιος ὁ ἐν τῇ Κλίμακι μνημονευόμενος. Ἐν τέλει δὲ τοῦ τεύχους ἀναγιγνώσκεται τὸ «Ἐἴληφε τέλος ὁ νοέμβριος μῆν· ἀρχὴ δὲ πάλιν ὁ δεκέμβριος οὗτος». Ἐν δὲ τῷ 91^ω φύλλῳ, ἔνθα ἡ τῆς ιζ' νοεμβρίου ἀσματικὴ ὑπάρχει ἀκολουθία, χειρὶ ἄλλου τινὸς γέγραπται ἐν τῇ ὧα τὸ σημείωμα τόδε· «† μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τ(ὴν) ιζ' τὰ τέλη τοῦ βίου ἐχρήσατο ὁ κυρὸς Βασίλειος, ὁ Μαννιώτ(ης), ἔτους ςψμ' (1231), ἰνδικτιῶνι ε' ἡμέρᾳ γ'».

11. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατ., μετὰ καλῆς τε καὶ ἀραιᾶς γραφῆς, δ φύλλα νῦν σφῆζει 385· τούτων δὲ τρισκαίδεκά ἐστι χαρτῶα, ἃ κατὰ τὴν ιζ' προσετέθη ἑκατονταετηρίδα ἀναπληρώσεως ἕνεκα ἰσαρίθμων φύλλων οὐ τότε σφωζομένων ἐν τῷ κώδικι. Τὸ τεῦχος μὲν οὖν ὕψους μὲν ἐστὶ 0, 362, πλάτους δὲ 0, 267· τὸ δ' ἐν αὐτῷ κείμενον, χῶρον κατὰ σελίδα περιλαμβάνον 0,23 ἐπὶ 0,18, δίστηλόν ἐστι, καὶ πᾶσα μὲν στήλη δέκα καὶ ἐννέα ἀριθμεῖ γραμμᾶς, ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος φύλλα χαρτῶα ὑπάρχει δύο, ὧν τὸ μὲν τὸν πίνακα τῶν περιεχομένων ἐνέχει, τὸ δὲ ὑπόμνημά τι ἀνορθόγραφον τοῦ ἐκκαιδεκάτου αἰῶνος, ὃ τάδε δηλοῖ· «† αὕτη ἡ θεία καὶ ἱερὰ βίβλος ὑπάρχει τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλήμ» κτλ. Αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος τοὺς ἐφεξῆς ἐγκλείει λόγους Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, οἱ κεκοσμημένοι εἰσὶ μετὰ κεφαλαιωδῶν τινῶν ἐγκοσμῆτων στοιχείων.

1. «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», φ. 1. Ἡ δὲ τοῦ λόγου ἐπιγραφή χρυσογραφῆς οὔσα, ὑπὸ καλὸν καὶ ὠραῖον εὐρίσκεται πλατὺ κόμημα, ὃ παρεμφερές ἐστι τῷ Π στοιχείῳ.

2. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν νέαν κυριακὴν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγκαίνια τιμᾶσθαι», φ. 33. Migne, τ. 36, σ. 608.
3. Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν πεντηκοστήν. Ἄρχ. «Περὶ τῆς ἑορτῆς βραχέα», φ. 43. Migne τ. 36, σ. 428.
4. Εἰς Ἀθανάσιον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας. Ἄρχ. «Ἀθανάσιον ἐπαινῶν», φ. 58. Migne τ. 35, σ. 1081.
5. Εἰς τοὺς Μακκαβαίους. Ἄρχ. «Τί δαὶ οἱ Μακκαβαῖοι», φ. 90. Migne τ. 35, σ. 912.
6. Εἰς Κυπριανὸν τὸν μάρτυρα. Ἄρχ. «Μικροῦ Κυπριανὸς διέφυγεν», φ. 104. Migne τ. 35, σ. 1169.
7. «Εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὸν ἐξισωτὴν Ἰουλιανόν· ἐπιγραφή χρυσογραφῆς ὑπὸ κόσμημά τι γεγραμμένη, ὃ ὅμοιον ἐστὶν τῷ Π στοιχείῳ. Ἄρχ. «Τίς ἢ τυραννίς», φ. 122. Migne τ. 35, σ. 1044.
8. Εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐπιτάφιος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐμελλεν ἄρα», φ. 152. Migne τ. 36, σ. 493.
9. Εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ἄρχ. «Χθὲς τῆ λαμπρᾷ», φ. 243. Migne τ. 36, σ. 360.
10. Εἰς Γρηγόριον τὸν ἀδελφὸν κτλ. Ἄρχ. «Φίλου πιστοῦ», φ. 293. Migne τ. 35, σ. 832.
11. Συντακτήριος εἰς τὴν τῶν ρν' ἐπισκόπων παρουσίαν, οὗ ἡ ἀρχή· «Πῶς ὑμῖν τὰ ἡμέτερα», φ. 300. Migne τ. 36, σ. 457.
12. Εἰς τὸν πατέρα σιωπῶντα. Ἄρχ. «Τί λύετε τάξιν», φ. 326. Migne τ. 35, σ. 933.
13. Περὶ φιλοπτωχίας. Ἄρχ. «Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ συμπένητες», φ. 347. Migne τ. 35, σ. 857.
14. Εἰς τὰ φῶτα. Ἄρχ. «Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός», φ. 370. Migne τ. 36, σ. 356. Λήγει δὲ ὁ λόγος ὧδε· «εἰ γὰρ ὁ ἀτιμάζων πένητα παροξύ...»
- 12.** Μεμβράνινον εὐαγγέλιον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, κατὰ τὴν διάταξιν διηρημένον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὕψους μὲν ὄν 0,345, πλάτους δὲ 0,255. Διανεμέηται δὲ εἰς τετράδια μ', ὧν οἱ ἀριθμοὶ κατὰ τὴν ἐπάνω ἐκείνων ἄκραν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ καλλιγράφου σημαίνονται· ἄλλη δὲ τούτων μεταγενεστέρα

ἀρίθμησις πρὸς τὰς κάτω ἐγένετο ὡς ἀρμενικοῖς γράμμασι (ω — ρ) καὶ σύγκειται νῦν ἐκ φύλλων 294, ὧν πολλὰ κατὰ τὴν ἰδ' προσετέθη ἑκατ. ἀναπληρώσεως ἕνεκα προεκπεσόντων τινῶν φύλλων· ταῦτα δὲ ἐστί· 1, 8, 63, 90, 143, 146, 147 καὶ 151 ἄκρι τοῦ 180-ου φύλλου. Τὸ δὲ κείμενον δίστηλον ὄν καὶ ἐκ γραμμῶν 24 κατὰ στήλην, χῶρον ἐν πάσῃ περιλαμβάνει σελίδι ὕψους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,175. Αὐτὸ δὲ τὸ εὐαγγέλιον, ταινιοειδέσει τισὶ κοσμούμενον κοσμήμασί τε καὶ ἐπιγραφαῖς καὶ ἐρυθραῖς τισιν ὁδηγίαις, ἐπιγέγραπται ὧδε· «Εὐαγγέλιον περιέχον τὰ εὐαγγέλια τοῦ ὄλου χρόνου, τὰ τε καθημερινὰ τοῦ δρόμου καὶ τὰ τοῦ μηνολογίου» τὸ δὲ μηνολόγιον ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 243^{ου} φύλλου ὧδε· «Μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἀ' ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ στυλίτου· γίνεται δὲ καὶ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις ὑπὲρ Μιασυνῶν, καὶ ἐν μὲν τῷ Φόρω καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀναγινώσκεται εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν... ἐν δὲ τοῖς Χαλκοπρατείοις ἀναγινώσκεται εὐαγγέλιον» κτλ. Κατὰ δὲ τὸ μηνολόγιον τότε τῇ μὲν β' τοῦ σεπτεμβρίου ἡμέρᾳ καὶ ἡ μνήμη τῶν ἁγίων ἐτελεῖτο πατριαρχῶν Ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ καὶ Παύλου τοῦ νέου, κατὰ δὲ τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰδε σημειοῦται· «Εἰς τὴν λιτὴν τοῦ Κάμπου ἐν μὲν τῷ τριβουναλίῳ λέγεται εὐαγγέλιον· ζῆτει τῇ δ' τῆς ἀ' ἑβδομάδος τοῦ Λουκᾶ· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κάτω ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεολόγου ἀναγινώσκεται εὐαγγέλιον· ζῆτει τῇ ε' τῆς ἀ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν». Ἀπὸ δὲ τοῦ 293^{ου} φύλλου ἀναγεγραμμένα ἐστὶν «εὐαγγέλια ἀναγινωσκόμενα εἰς διαφόρους μνήμας καὶ λιτάς», ἧτοι εἰς ἐγκαίνια ναοῦ, εἰς ἀνοΐξια, εἰς μνήμην φόβου σεισμοῦ, εἰς μνήμην ἐφόδου, εἰς λιτὴν εὐχαριστήριον καὶ εἰς λιτὴν παρακλητικὴν.

13. Πανηγυρικὸν μεμβράνινον βιβλίον τῆς δεκάτης ἡ ἑνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, βεβλαμμένον μὲν ὑφ' ὕδατος, συγκεείμενον δ' ἐκ φύλλων 148 καὶ κείμενον ἐμπεριέχον δίστηλον, οὗ πᾶσα στήλη 34 ἀριθμεῖ γραμμάς. Μέγεθος δὲ τοῦ μὲν κώδικος 0,354×0,26, τοῦ δὲ κειμένου καθ' ἑκάστην σελίδα 0,253×0,185.

Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου πίναξ τῶν περιεχομένων προσετέθη τῷ 1790-ῳ ἔτει· ταῦτα δὲ τὰδ' ἐστίν.

1. «Κυριακῇ τοῦ πάσχα εἰς τὸν παράλυτον:—Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου, λόγος εἰς τὸν παράλυτον τριακονταοκτῶ ἔτη ἔχοντα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται κατ' ἐμάς». Ἀρχ. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός· καθ' ἐκάστην σύναξιν», φ. 1. Λόγος ἐλλιπῆς ἐν τῷ κώδικι, οὗ τὸ ὄλον κείμενον ὄρα παρὰ τῷ Migne τ. 48, σ. 801.

2. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν μεσοπεντηκοστὴν καὶ εἰς τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν καὶ εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον ὑπὸ Ἡρώδου ἐν τῇ φυλακῇ ἀποκλεισθέντα». Ἀρχ. «Τοῖς φιλοῦσιν τὸν κύριον», φ. 8^β. Migne τ. 86, σ. 1976, ἔνθα ὁ λόγος Λεοντίῳ ἐπιγράφεται τῷ πρεσβυτέρῳ Κωνσταντινουπόλεως. Ὅρα καὶ Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 22, ἀριθ. 35.

3. Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ «Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκεν». Ἀρχ. «Τῇ ἀναβολῇ προσεκτικωτέρους», φ. 16. Ὅρα ἐκδ. Gaume τ. VIII, σ. 332.

4. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν Σαμαρεῖτιν καὶ τί ἐρμηνεύεται ὁ Μεσσίας». Ἀρχ. «Σήμερον ἡμῖν ὁ Χριστός», φ. 20. Migne τ. 59, σ. 535.

5. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος περὶ ζήλου εὐσεβείας καὶ εἰς τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Πηγὴ φωτὸς ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος», φ. 27. Migne τ. 59, σ. 543.

6. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν ἁγίαν ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ· ἐλέχθη ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς Ῥωμανησίας καὶ εἰς μαρτύρων σώματα ὑπὸ ἐδάφους κείμενα ἐγγὺς λειψάνων αἰρετικῶν, ἅπερ ἀνηνέχθη καὶ κατ' ἰδίαν ἐτάφη· καὶ τί νοητέον τὸ ῥητὸν τοῦ Χριστοῦ τὸ λέγον ὅτι εὐρεθήσονται δύο ἐν τῷ μύλῳ ἀλήθουςαι». Ἀρχ. «Καὶ ὅτε σταυροῦ μνεῖαν», φ. 38^β. Migne τ. 50 σ. 441.

7. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ «περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων ὄπως αἱ ὑπὲρ αὐτῶν γινόμεναι λειτουργίαι καὶ εὐποιῖαι τούτους ὀνήνησιν». Ἀρχ. «Τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα», φ. 54^β. Migne τ. 95, σ. 248.

8. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὴν πεντηκοστήν, οὗ ἡ ἀρχή· «Περὶ τῆς ἑορτῆς βραχέα φιλοσοφήσωμεν», φύλ. 79. Migne τ. 36, σ. 428.

9. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος «εἰς τὴν ἁγίαν πεντηκοστήν, καὶ διατὶ σημεῖα νῦν οὐ γίνεται καὶ ὅτι τὰ πραττόμενα καὶ λεγόμενα παρ' ἡμῶν ἄνω γράφεται». Ἀρχ. «Πάλιν ἑορτὴ καὶ πάλιν πανήγυρις», φ. 87. Migne τ. 50, σ. 453.

10. Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους πάντας, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐξ οὗ τὴν ἱερὰν πανήγυριν», φ. 98. Migne τ. 50, σ. 705.

11. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Εὐκαιρος ἡμέρα ἑορτῆς», φ. 107^β. Migne τ. 61, σ. 757. Τὸ κείμενον τοῦ λόγου τοῦδε εἰς τὸ 114-ον φύλλον τελευτᾷ, οὗ μία καὶ ἡμίσεια στήλη ἀγραφοῦς ὑπὸ τοῦ καλλιγράφου ἀφειθεῖσα, δι' ἄλλου τινὸς ὕστερον ἐπληρώθη κειμένου κατὰ τὸν τρισκαιδέκατον ὡς εἰκάσαι αἰῶνα· τοῦτο δὲ τὸ κείμενον, καίπερ σφόδρα ἀνορθόγραφον ὄν καὶ ἐπηρεῖα ὕδατος κατὰ πολλὰ ἐφθαρμένον, τὰς ἀποκρύφους μὲν ἀγνώστους δὲ ἄχρι τοῦ νῦν πράξεις σώζει Βαρθολομαίου τοῦ ἀποστόλου, ὧν ἡ συνέχεια τὰ κράσπεδα τῶν ἐφεξῆς δύο πληροὶ φύλλων. Ἀρχὴ δὲ τῶν πράξεων ἦδε· «Μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προ[σε]λθ[ὼν ὁ] Βαρθολομαῖος τὸν Κύριον ἐπερώτα λέγων· Ἀποκάλυψόν μοι τὰ μυστήρια τῶν οὐρανῶν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἐδυνο//// ἀπόσωμαι τὸ σῶμα τῆς σαρκός, οὐ δυνήσομαι εἰπεῖν σε. Ὁ οὖν Βαρθολομαῖος ἐγγίσας πρὸς τὸν Κύριον εἶπεν· Λόγος μοί ἐστιν πρὸς σέ Κύριε. Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ» κτλ.

12. «Πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ πῶς ἐν Ῥώμῃ ἐμαρτύρησαν ἐπὶ Νέρωνος». Ἀρχ. «Ἐγένετο μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ Γαυδομελέτης τῆς νήσου ἐλθεῖν αὐτὸν ἐπὶ Ἰταλίαν καὶ γνωστὸν ἐγένετο τοῖς Ἰουδαίοις» κτλ., φ. 115. Τέλος· «καὶ Ποτεντιάνας τῷ αὐτῷ μηνὶ ἰουλίῳ ὀγδόῃ, χάριτι καὶ φιλάνθρωπία» κτλ. C. Tischendorf, Acta apostolorum apocrypha σ. 1 κέ. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 24 καὶ 150.

13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «ἐγκώμιον λεχθὲν εἰς τὴν μνήμην τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐρανοῦ καὶ γῆς ἄμιλλαν ὄρω», φ. 126^β. Migne τ. 59, σ. 491.

14. Ἀνδρέου Ἱεροσολυμίτου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅσοι τῇ κενώσει», φ. 129^β. Migne τ. 97, σ. 932.

15. «Λόγος τοῦ μακαρίου Ἐφραιμ εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐκ τῆς χώρας Χαρμωνιάς ἐκ τοῦ ἀμπελῶνος», φ. 140^β. Ἐκδ. Assemani τ. II, σ. 41.

16. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης λόγος εἰς τὴν κοίμησιν τῆς παναγίας Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅσοι τὸ σεπτὸν τῆς Θεοτόκου», φ. 144. Migne τ. 97, σ. 1045. Ὁ λόγος τελευτᾷ νῦν ἐν τῷ κώδικι εἰς τὰς τὰς λέξεις· «ἡ ρίζα τοῦ Ἰησοῦ, τὸ δαυιτικὸν σκῆπτρον ἡ μήτηρ τοῦ . . . ». Χάσμα δὲ καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ λόγου ὑπάρχει, ὃ δυοῖ χαρτῶσις ἐδηλώθη φύλλοις, ἧτοι μετὰ τὸ 144-ον μεμβράνινον τοῦ τεύχους φύλλον.

14. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, διηρημένον μὲν εἰς τετράδια λβ' ἢ ἀκριβέστερον εἰς φύλλα 251, κείμενον δ' ἐμπεριέχον δίστηλον ἐκ 34 κατὰ στήλην γραμμῶν. Καὶ τὸ μὲν ὕψος αὐτοῦ 0,385 ἑκατοστῶν ἐστὶ, τὸ δὲ πλάτος 0,285· αὐτοῦ δὲ τοῦ κειμένου ὁ χῶρος ἐμβαδὸν περιλαμβάνει 0,26 × 0,18. Εἰσὶ δ' ἐν τῷ βιβλίῳ αἱ πρῶται τριάκοντα ὀμιλῖαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου αἱ τὴν Μωσαϊκὴν ἐρμηνεύουσαι Γένεσιν, ἐρυθραῖς κεκοσμημέναι ἐπιγραφαῖς, καὶ ἀριθμοῖς καὶ κοσμημασί τισιν ὡσαύτως ἐρυθροῖς, ὧν κάλλιον ἐστὶ τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς βίβλου, ὃ σχῆμα μὲν ἔχει παρόμοιον τῷ Π στοιχείῳ, περικεκοσμημένον δ' ἐστὶ δενδρυλλίοις τισὶ καὶ δύο ἀκρωτηρίοις, ἔτι δὲ κεχρυσωμένον τε καὶ ποικίλοις δισκευασμένον χρώμασι· τοῦτο δὲ τὸ κόσμημα χρυσοῖς γράμμασι τήνδε περικαλύπτει τὴν ἐπιγραφὴν· «† Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου, λόγος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς», οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλῆς σήμερον πληροῦμαι» κτλ. (Migne τ. 53 σ. 26). Μετὰ δὲ τὴν ἐσχάτην ὀμιλίαν ὑπόμνημά τι γέγραπται, ὃ ἔχει ὧδε· «† Ἡ

παρούσα ἐξαήμερος τοῦ Χρυσσοτόμου ὑπάρχει τοῦ πρωτοψάλτου Παντολέοντος τοῦ Λιγυροῦ, ἀποθανόντος ἐν τῷ ζοα' (ἔτει) ἰνδικτ. ς' (= 1562-1563). Ἡμαρτον, Χριστὲ σωτὴρ, ὡς ὁ ἄσωτος υἱός· δέξαι με, Πάτερ, μετανοοῦντα καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός». Σημειωτέον δ' ἔτι, ὅτι μεταξὺ τοῦ 51-ου καὶ τοῦ 52-ου φύλλου λείψανα ὑπάρχει δύο ἀνηρημένων φύλλων, καὶ ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ τοῦ κώδικος φύλλῳ σεσημασμένον εὑρηται διὰ μολύβδου τὸ «XIV αἰῶνος. Α. Πορφυριῆ 1860».

15. Τεῦχος μεμβράνινον ἀτάκτως μὲν συνερραμμένον, λείψανα δὲ σῶζον δύο διστηλῶν κωδίκων, τοῦ μὲν ἐν ἀρχῇ τῆς βίβλου ὑπάρχοντος ἐκ φύλλων τε συγκειμένου ἐννέα καὶ κατὰ τὴν ἑνδεκάτην γραφέντος ἑκατονταετηρίδα, τοῦ δ' ἐτέρου ἐκ φύλλων συνισταμένου 78 καὶ κατὰ τὸ τέλος τῆς ἐνάτης ἢ τὴν ἀρχὴν τῆς δεκάτης γραφέντος ἑκατονταετηρίδος. Ἀμφότερα οὖν τὰ λείψανα ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ ἀριθμεῖ φύλλα· καὶ τὰ μὲν προειρημένα ἐννέα φύλλα τριάκοντα καὶ ἑπτὰ κατὰ στήλην γραμμὰς ἔχει, τὰ δὲ λοιπὰ τεσσαράκοντα καὶ μίαν. Ταῦτα δὲ τὰ τελευταῖα, τὰ ἀρχαιότερα πάντων, εἰ καὶ περικεκομμένας ἔχει τὰς ὤσας, ὕψους μὲν ἐστὶ 0,38, πλάτους δὲ 0,27· τὸ δ' ἐμβάδον τοῦ ἐν αὐτοῖς κειμένου χώρον κατὰ σελίδα περιλαμβάνει 0,326 ἐπὶ 0,21. Ἔχει δὲ καὶ ἐπιγραφὰς πορφυρᾶς μετὰ μικρῶν κεφαλαιωδῶν τινῶν στοιχείων καὶ μεμωμένα τινὰ μεγάλα κεφαλαιώδη γράμματα, τὰ μὲν ἀπλαῖς διαγεγραμμένα γραμμαῖς, τὰ δὲ κιτρίνῳ κεκαλλωπισμένα χρώματι. Πλὴν δὲ τούτων τῶν φύλλων, ἃ τὸν εἰρημένον ἀποτελεῖ κώδικα, ἔτι φύλλα ὑπάρχει δώδεκα ἄλλου τινὸς μικροῦ τε καὶ μεμβράνινου κώδικος τῆς ἑνδεκάτης ἑκατ. ($0,26 \times 0,193 = 0,20 \times 0,145$), οἷς τὸ τεῦχος περιεκάλυψεν ὁ βιβλιοπηγός, ἐκεῖνα μὲν εἰς διπλοῦν ἀναπτύξας καὶ ἕξ ἰσομεγέθη ἀποσχηματίσας φύλλα, συγκολλήσας δὲ οὕτως, ὥστε ἀντὶ πινακίδων ταῦτα τοῦ κώδικος λογίζεσθαι. Ἐν τούτοις δὲ τοῖς προσθέτοις φύλλοις, ὧν ἐν αὐτόγραφον ἐμπεριέχει ὑπογραφὴν Παῖσιου τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων (1645-† 1661), λείψανον ἐγγέγραπται μακρᾶς περὶ Ἰωάννου γραφῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, τοῦ καὶ Ἐλεήμονος λεγομένου,

ἥς τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλόν ἐστι καὶ ἐκ γραμμῶν 28. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ὄλου τεύχους, ἐν δὲ τῷ τεύχει αὐτῷ τάδε περιλαμβάνεται·

1. Δείψανον τῆς περὶ τῆς Γενέσεως ὀγδόης ὁμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστομου, ὃ νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε ἄρχεται· «εἰκότως· καθάπερ γὰρ βασιλέως μέλλοντος εἰς πόλιν εἰσελαύνειν τοὺς δορυφόρους ἀνάγκη προηγεῖσθαι» κτλ., φ. 1. Migne τ. 53, σ. 71, γρ. 21.

2. Τοῦ αὐτοῦ «ὁμιλία θ'· εἰς τὰ ἀκόλουθα τοῦ Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν» κτλ. Ἄρχ. «Οἱ φιλόπονοι τῶν γηπόνων», φ. 5. Migne 53, σ. 76.

3. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος ι'· προτροπὴ πρὸς τοὺς ἐρυθριῶντας» κτλ., ἥς ἡ συνέχεια ἐλλείπει, φ. 9^β.

4. Δείψανον τῆς τρίτης τοῦ αὐτοῦ ὁμιλίας περὶ τῆς Γενέσεως, ὃ ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «οἰκέται, καὶ ἐκκλησία γενέσθω ἡ οἰκία, ἵνα φυγαδεύηται μὲν ὁ διάβολος» κτλ., φ. 10. Συνέπεται ἡ δ' ὁμιλία ὀλόκληρος καὶ μέρος τῆς ε', ἣ λήγει νῦν εἰς τὸ «μόνον ἐὰν ἡμεῖς μὴ βραθυμήσαντες», φ. 19^β. Ἀπὸ δὲ τοῦ εἰκοστοῦ φύλλου τὸ τέλος ὑπάρχει τῆς ι' ὁμιλίας, ἀρχόμενον ὧδε· «...νιῶν παρ' ἑαυτῷ τὴν μνήμην τῶν εἰρημένων» κτλ. Μεθ' ὃ ὁμιλίαι εἰσὶν ἐξ, τούσδε φέρουσαι τοὺς ἀριθμούς· ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις' καὶ ιζ'. Ἀπὸ δὲ τοῦ 58-ου φύλλου μέρος ἀναγινώσκειται τῆς τεσσαρακοστῆς ὁμιλίας, ὧδε ἀρχόμενον· «...ματος τὴν σημασίαν καὶ ἐτυμολογίαν τινὶ κέχρηται λέγων» κτλ. Μετὰ δὲ τοῦτο ἡ μ' ὑπάρχει ὁμιλία, καὶ μετὰ ταύτην ἡ κα', ἡ κβ', ἡ μγ' καὶ ἡ κζ', ἡ τελευτᾶ ὧδε· «ἃ τὴν μανίαν αὐτῶν ἐπὶ πλεῖον διεγείρειν δόναται».

16. Τεῦχος χαρτῶν, κακῶς μὲν γεγραμμένον ἔτει 1833 ὑπὸ Κυρίλλου μοναχοῦ τοῦ Χίου, τοῦ ἐκ τῆς κόμης Πυργίου καὶ φάλτου τῆς λαύρας Σάβα τοῦ ὀσίου, κατὰ τὸ αὐτόγραφον ἐκείνου ὑπόμνημα· ὕψους δὲ ἐστὶ 0,38 καὶ πλάτους 0,215. Περιέχονται δ' ἐν αὐτῷ τὰ κείμενα τάδε.

1. Ἀκολουθίαι δέκα καὶ ἐξ εἰς ἀνωνόμους ἀποστόλους προφήτας μάρτυρας ἱεράρχας ὀσίου καὶ ὀσίας, σελ. 1—155.

2. «Μὴν ὀκτωβρίου 23· ἡ ἀναπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ θεοῦ καὶ πρώτου ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων», σελ. 156.

3. Ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῆ πρώτῃ ψαλλομένη νοεμβρίου, σελ. 166.

4. Ἀκολουθία τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Λύδῃ ναοῦ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τῆ τρίτῃ ψαλλομένη νοεμβρίου, σελ. 169.

5. «Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ξενοφῶντος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, συντεθεῖσα παρὰ τινος Κοσμᾶ ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου, ἐκ Χώρας Γάνου», σελ. 174. Τοῦ αὐτοῦ δὲ Κοσμᾶ γραπτὰ τινὰ βιβλία καὶ συντάγματα ἐν τῷ πρώτῳ ἀνεγράφη τόμῳ τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Βιβλιοθήκης, σ. 273, 277, 326, 364, 379, 382 καὶ 405. Τρεῖς δὲ παρακλητικούς τε καὶ ἁσματικούς τούτου κανόνας ὄρα ἀναγεγραμμένους ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς παρ' ἐμοῦ συντεταγμένης Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκης, σ. 104, ἀρθ. 193.

17. Τεῦχος χαρτῶν ἐκ φύλλων συγκείμενον 153, γραφέν μὲν περὶ τὸ τέλος τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ Προκοπίου τοῦ Πελοποννησίου, φέρον δ' ἐπὶ τῆς ῥάχεως τὸ σημεῖωμα τόδε· «Προκοπίου κατὰ ἀθέων χειρόγραφον» βιβλίον, οὗ ἡ γνησία ἐπιγραφή ἐλλείπει· διήρηται δὲ εἰς κεφάλαια μζ', ὧν τὸ πρῶτον ἐπιγέγραπται· «Ἀπόδειξις ὅτι οἱ ἄθεοι δὲν εἶναι ἄξιοι νὰ πιστεύωνται εἰς ὅσα λέγουσιν εἰς ἀναίρεσιν τῆς θεότητος». Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν 0, 318, πλάτους δὲ 0, 215.

18. Συναξάριον μεμβράνινον, ὃ ἐκ φύλλων σύγκειται 406· τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα 272 φύλλα ἔξω τινῶν χαρτῶν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνδεκάτης ἐγράφη ἑκατονταετηρίδος, τὰ δὲ λοιπὰ κατὰ τὴν δεκάτην. Εἰσὶν οὖν ἐν αὐτῷ τεύχει συνηνωμένα δύο διαφόρων καλλιγράφων, οἱ τὰς ἐμπεριεχομένας γραφὰς εἰς δύο κατὰ μίαν ἐκάστην σελίδα ἐχάραξαν στήλας. Καὶ τῶν μὲν πρώτων 272 φύλλων αἱ σελίδες ἐμβαδὸν μὲν ἔχουσι 0, 25 ἐπὶ 0, 17, γραμμὰς δὲ κατὰ στήλην τριάκοντα· αὐτῶν δὲ τῶν φύλλων τὸ μὲν μῆκος τριάκοντα καὶ ἕξ ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου ἀριθμεῖ, τὸ δὲ πλάτος

ἥς τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλόν ἐστι καὶ ἐκ γραμμῶν 28. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ὄλου τεύχους, ἐν δὲ τῷ τεύχει αὐτῷ τάδε περιλαμβάνεται·

1. Δείφανον τῆς περὶ τῆς Γενέσεως ὀγδόης ὁμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστομου, ὃ νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε ἄρχεται· «εἰκότως· καθάπερ γὰρ βασιλέως μέλλοντος εἰς πόλιν εἰσελαύνειν τοὺς δορυφόρους ἀνάγκη προηγεῖσθαι» κτλ., φ. 1. Migne τ. 53, σ. 71, γρ. 21.

2. Τοῦ αὐτοῦ «ὁμιλία θ'· εἰς τὰ ἀκόλουθα τοῦ Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν» κτλ. Ἄρχ. «Οἱ φιλόπονοι τῶν γηπόνων», φ. 5. Migne 53, σ. 76.

3. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος ι'· προτροπὴ πρὸς τοὺς ἐρυθριῶντας» κτλ., ἥς ἡ συνέχεια ἐλλείπει, φ. 9^β.

4. Δείφανον τῆς τρίτης τοῦ αὐτοῦ ὁμιλίας περὶ τῆς Γενέσεως, ὃ ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «οἰκέται, καὶ ἐκκλησία γενέσθω ἢ οἰκία, ἵνα φυγαδεύηται μὲν ὁ διάβολος» κτλ., φ. 10. Συνέπεται ἢ δ' ὁμιλία ὀλόκληρος καὶ μέρος τῆς ε', ἢ λήγει νῦν εἰς τὸ «μόνον ἐὰν ἡμεῖς μὴ ῥαθυμήσαντες», φ. 19^β. Ἀπὸ δὲ τοῦ εἰκοστοῦ φύλλου τὸ τέλος ὑπάρχει τῆς ι' ὁμιλίας, ἀρχόμενον ὧδε· «...νιῶν παρ' ἑαυτῷ τὴν μνήμην τῶν εἰρημένων» κτλ. Μεθ' ὃ ὁμιλίαι εἰσὶν ἕξ, τοῦσδε φέρουσαι τοὺς ἀριθμούς· ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις' καὶ ιζ'. Ἀπὸ δὲ τοῦ 58-ου φύλλου μέρος ἀναγινώσκεται τῆς τεσσαρακοστῆς ὁμιλίας, ὧδε ἀρχόμενον· «...ματος τὴν σημασίαν καὶ ἔτυμολογίαν τινὶ κέχρηται λέγων» κτλ. Μετὰ δὲ τοῦτο ἢ μ' ὑπάρχει ὁμιλία, καὶ μετὰ ταύτην ἢ κα', ἢ κβ', ἢ κγ' καὶ ἢ κζ', ἢ τελευτᾷ ὧδε· «ἃ τὴν μανίαν αὐτῶν ἐπὶ πλεῖον διεγείρειν δόναται».

16. Τεῦχος χαρτῶν, κακῶς μὲν γεγραμμένον ἔτει 1833 ὑπὸ Κυρίλλου μοναχοῦ τοῦ Χίου, τοῦ ἐκ τῆς κώμης Πυργίου καὶ φάλτου τῆς λαύρας Σάββα τοῦ ὀσίου, κατὰ τὸ αὐτόγραφον ἐκείνου ὑπόμνημα· ὕψους δὲ ἐστὶ 0,38 καὶ πλάτους 0,215. Περιέχονται δ' ἐν αὐτῷ τὰ κείμενα τάδε.

1. Ἀκολουθίαι δέκα καὶ ἕξ εἰς ἀνωνύμους ἀποστόλους προφήτας μάρτυρας ἱεράρχας ὀσίους καὶ ὀσίας, σελ. 1—155.

2. «Μὴν ὀκτωβρίου 23· ἡ ἀναπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοῦ θεοῦ καὶ πρώτου ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων», σελ. 156.

3. Ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῆ πρώτῃ ψαλλομένη νοεμβρίου, σελ. 166.

4. Ἀκολουθία τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Λύδῃ ναοῦ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τῆ τρίτῃ ψαλλομένη νοεμβρίου, σελ. 169.

5. «Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ξενοφῶντος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, συντεθεῖσα παρὰ τινος Κοσμᾶ ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου, ἐκ Χώρας Γάνου», σελ. 174. Τοῦ αὐτοῦ δὲ Κοσμᾶ γραπτὰ τινὰ βιβλία καὶ συντάγματα ἐν τῷ πρώτῳ ἀνεγράφῃ τόμῳ τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Βιβλιοθήκης, σ. 273, 277, 326, 364, 379, 382 καὶ 405. Τρεῖς δὲ παρακλητικούς τε καὶ ἁσματικούς τούτου κανόνας ὄρα ἀναγεγραμμένους ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς παρ' ἐμοῦ συντεταγμένης Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκης, σ. 104, ἀρθ. 193.

17. Τεῦχος χαρτῶν ἐκ φύλλων συγχείμενον 153, γραφέν μὲν περὶ τὸ τέλος τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ Προκοπίου τοῦ Πελοποννησίου, φέρον δ' ἐπὶ τῆς ῥάχεως τὸ σημείωμα τόδε· «Προκοπίου κατὰ ἀθέων χειρόγραφον» βιβλίον, οὗ ἡ γνησία ἐπιγραφή ἐλλείπει· διήρηται δὲ εἰς κεφάλαια μζ', ὧν τὸ πρῶτον ἐπιγράφεται· «Ἀπόδειξις ὅτι οἱ ἄθεοι δὲν εἶναι ἄξιοι νὰ πιστεύωνται εἰς ὅσα λέγουσιν εἰς ἀναίρεσιν τῆς θεότητος». Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν 0, 318, πλάτους δὲ 0, 215.

18. Συναξάριον μεμβράνινον, δ' ἐκ φύλλων σύγκειται 406· τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα 272 φύλλα ἔξω τινῶν χαρτῶν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνδεκάτης ἐγράφῃ ἑκατονταετηρίδος, τὰ δὲ λοιπὰ κατὰ τὴν δεκάτην. Εἰσὶν οὖν ἐν αὐτῷ τεύχῃ συνηνωμένα δύο διαφορῶν καλλιγράφων, οἱ τὰς ἐμπεριεχομένας γραφὰς εἰς δύο κατὰ μίαν ἐκάστην σελίδα ἐγράψαν στήλας. Καὶ τῶν μὲν πρώτων 272 φύλλων αἱ σελίδες ἐμβαδὸν μὲν ἔχουσι 0, 25 ἐπὶ 0,17, γραμμὰς δὲ κατὰ στήλην τριάκοντα· αὐτῶν δὲ τῶν φύλλων τὸ μὲν μῆκος τριάκοντα καὶ ἕξ ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου ἀριθμεῖ, τὸ δὲ πλάτος

διακόσια καὶ ἑβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιοστά. Τῶν δὲ λοιπῶν φύλλων (τῶν μέχρι τοῦ 304^{ου} ἢ 312^{ου} φύλλου) αἱ σελίδες ἐμβαδὸν μὲν ἔχουσι 0,235 ἐπὶ 0,18, γραμμὰς δὲ κατὰ στήλην ἢ 32 ἢ 33· αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα μήκους μὲν ἐστὶ 0,355, πλάτους δὲ 0,258. Τὰ δὲ λοιπὰ φύλλα τὰ ἀπὸ τοῦ 313^{ου} ἄχρι τοῦ 326^{ου} φύλλου τῷ καλλιγράφῳ τοῦ ἑνδεκάτου προσήκει αἰῶνος· τὰ δ' ἐφεξῆς φύλλα τὰ ἄχρι τέλους τοῦ τεύχους ἄλλην πάλιν γραφὴν ἔχει, καὶ ἀραιότεραν καὶ ταχύτεραν. Εἰσὶ δ' ἐν τῷ τεύχει ἐπιγραφαὶ τε ἐρυθραὶ καὶ στοιχεῖα κεφαλαιώδη τε καὶ ἐρυθρά, ἔτι δὲ κοσμήματά τινα καὶ κεφαλαιώδη πάλιν γράμματα δυσὶν ἐγκεχαραγμένα χρώμασι, τῷ τε κυανῷ καὶ τῷ πορφυρῷ. Περιέχονται οὖν ἐν τῷ τεύχει τὰ ἐφεξῆς κείμενα.

1. Σάββα τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν βίος ἀκέφαλος, ἀρχόμενος νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «[ἔρη]μον ἄστρω παραπλησίως φωτίζοντος· πέμπτου μὲν δὴ τότε Σάββας καὶ τριακοστοῦ τῆς ἡλικίας ἤπτετο ἔτους, ἤδη δὲ καὶ ὁ κατ' αὐτοῦ τῶν δαιμονίων ἤρχετο πόλεμος» κτλ., φ. 1-72. Ἐλλείψεις δὲ τινες ἢ χάσματα διὰ χαρτῶν δηλοῦνται ἀγράφων φύλλων μετὰ τε τὸ πέμπτον καὶ τὸ τεσσαρακοστὸν καὶ ἕκτον φύλλον.

2. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου», οὗ ἡ ἀρχή· «Σοφὸν τι χρῆμα ζωγράφων», φ. 72^β. Migne τ. 116, σ. 317.

3. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐαλεντινιανὸς μετὰ τελευτὴν Ἰοβιανοῦ», φ. 96^β. Migne, Patrol. latin. τ. 14, σ. 45.

4. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παταπίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐ πολλοὺς Αἴγυπτος». φ. 108. Migne, Patrol. gr. τ. 116, σ. 357.

5. «Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ἐπὶ γῆς τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ παρουσίαν», φ. 114. Migne τ. 116, σ. 368.

6. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ στυλίτου». Ἀρχ. «Ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἀριστέων», φ. 140^β (Migne

τ. 116, σ. 969). Μετά δὲ τὸ 168-ον φύλλον χάσμα φαίνεται διὰ τὴν ἐκκοπὴν ἑνὸς φύλλου, καὶ τούτου ἕνεκα ἐκεῖ μὲν τὸ κείμενον εἰς τὰςδε νῦν τὰς λέξεις λήγει· «οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οἶας ἐκείνου πάλιν πληρωθέντος τῆς»· ἀπὸ δὲ τοῦ ἐφεξῆς λόγου ἄρχεται ὡδε· «καὶ εἰς τὸν μέγιστον τοῦ Θεοῦ ἀφικνοῦνται καὶ ἐπ' ὀκρίβαντος ἰστώσι τὸν ἄνδρα» κτλ.

7. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμιθούωντων». Ἀρχ. «Μέγιστον εἰς ψυχῆς ὠφέλειαν», φ. 175^β. Migne τ. 116, σ. 417. Ἐν δὲ τῷ κειμένῳ τοῦ βίου τοῦδε χάσμα παλαιόθεν μέγα ὑπῆρχεν, ὃ ἕξ χαρτώοις ἀνεπληρώθη φύλλοις (190—195) κατὰ τὴν ἐκκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα· ὑπάρχει δὲ νῦν καὶ ἄλλου τινὸς φύλλου ἔλλειψις μετὰ τὸ 200^{ον} φύλλον· ἐν δὲ τῇ ὡς τοῦ ἐφεξῆς φύλλου γράμμασι τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος δυσσύμβλητόν τι γέγραπται ὑπόμνημα, οὗ ἡ ἀρχή· «† αὕτη ἐλήφθη παρὰ Φιλοθέου μοναχοῦ τοῦ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ ἡγουμένου» κτλ.

8. Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου Λευκίου Καλλινίκου Φιλήμονος καὶ Ἀπολλωνίου, ὧν ἡ μνήμη τῇ ἰδ' τελεῖται δεκεμβρίου. Ἀρχ. «Τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κοινωνία σαρκὸς» κτλ., φ. 222 (Migne τ. 116, σ. 508). Μετὰ δὲ τὸ 232-ον φύλλον ἔλειμμα ὑπάρχει, ἐν δὲ τῇ ὡς τοῦ 224-ου φύλλου γράμμασι τῆς τρίτης καὶ δεκάτης γέγραπται ἑκατονταετηρίδος τὸ ἱαμβεῖον τόδε.

Βασίλειος ἤγειρε τὸν δόμον τοῦτον
θύτης ἄριστος ἐκ πόθου Μαγνησίας,
τὸν χρυσοτερπῆ πάγκαλον τοῦτον πάνυ.

9. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Αἰλίου Ἀδριανοῦ Ῥωμαίων βασιλεύοντος», φ. 247^β (Acta Sanctorum ἀπριλ. τ. II, σ. 10*. Migne τ. 115, σ. 128). Κείμενον ἔλλιπέστατον· μετὰ γὰρ τὸ 252-ον φύλλον χάσμα ὑπάρχει, ὃ διὰ φύλλον τινὸς ἀγράφου σημαίνεται· ἔτι δὲ τὸ τέλος ἐλλείπει, τοῦ κειμένου εἰς τὰςδε νῦν τὰς λέξεις διακοπτομένου· «ὥσπερ σάρκας μαρτυρικὰς καὶ ψυχῆς τύφλωσιν ἐλέγχον».

10. «Υπόμνημα εἰς τὸν μέγαν προφήτην Δανιήλ καὶ εἰς τοὺς τρεῖς παῖδας Ἀνανίαν Ἀζαρίαν καὶ Σαμουήλ». Ἀρχ. «Ἄρτι Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς», φ. 255^β (Migne τ. 115, σ. 372). Μετὰ τὸ 270-ον φύλλον χάσμα τι δυσὶν ἀγράφοις δηλοῦται χαρτίοις.

11. Ἄθλησις τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας, ἧς ἡ ἀρχὴ ἐν δυσὶ χαρτώοις γέγραπται φύλλοις. «Μαξιμιανῶ τῷ δυσεβεῖ βασιλεῖ», φ. 273—277. Migne τ. 116, σ. 301.

12. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς' (= φεβρουαρίῳ). Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Μύρων τῆς Λυκίας», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ἀνακεφαλαιοῦσθαι» κτλ., φ. 278^β—290^α. Καὶ ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἐλλείμματά τινα διὰ τεσσάρων ἀγράφων τε καὶ χαρτῶων σημαίνεται φύλλων· ἐν μὲν γὰρ τῷ 281-ῳ φύλλῳ τὸ κείμενον κατὰ τὰς λέξεις λήγει τάσδε· «ἡ οὔσα ἐν τῷ ξύλῳ, λέγουσιν αὐτῷ ὅτι τις τῶν ἀρχαίων»· εἶτα δ' ἀπὸ τῆς ῥήσεως ἄρχεται τῆσδε· «καὶ ὄλην τὴν ἡμέραν πυκτεύσαντες»· ἐν δὲ τῷ 284-ῳ φύλλῳ ὧδε τελευτᾷ· «καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ μαγειρίου κρᾶζων καὶ βλασφημιῶν καὶ λέγων, ὧ ἀπὸ τοῦ». Μετὰ δὲ πρόσθετά τε καὶ ἄγραφα φύλλα δύο τὸ κείμενον πάλιν τοῦ βίου συνεχίζεται ὧδε· «τῇ ἐνορίᾳ γεωργοὶ ἰδόντες τὴν τοῦ Θεοῦ ἐξουσίαν ἐδειλίασαν» καὶ ἄχρι τοῦ 288-ου διήκει φύλλου κατὰ τὰς λέξεις· «ἦλθεν εἰς τὸ μοναστήριον αὐτοῦ, εἰς τὴν ἁγίαν Σιών· ἐν ταῖς ἡμέραις οὖν ἐκείναις ἦ παλαιῶ. . .». Μεθ' ὃ ἄγραφόν ἐστι φύλλον ἐν καὶ μετὰ τοῦτο ἕτερον μεμβράνινον τὸ τέλος τοῦ εἰρημένου σῶζον κειμένου ἀπὸ τῆς ῥήσεως τῆσδε· «τὰ ὀραθέντα αὐτῷ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ». Ὁ βίος μὲν οὖν τοῦ ὁσίου Νικολάου οὕτως ἐν τῷ ἱεροσολυμιτικῷ ἔχει κώδικι· ἐκ δὲ ἄλλου τινὸς ἀπογράφου, ἐν τῇ Οὐατικανῇ ὑπάρχοντος βιβλιοθήκῃ, τύποις ἐκείνου Φαλκόνιος ἐξέδοτο (Sancti confessoris pontificis et celeberrimi thaumaturgi Nicolai acta primigenia. Neapoli 1751), Ἀντωνῖνος δὲ ὁ ἀρχιμανδρίτης εἰς τὴν ῥωσίδα μετήνεγκε φωνὴν κατὰ τε τὴν ἐκδοσιν ταύτην, κατὰ τε τὸ παρ' ἡμῖν Ἱεροσολυμιτικὸν τοῦτο ἀπόγραφον καὶ καθ' ἕτερόν τι ἀπόγραφον ἐν τῇ Σιναίτικῃ σφζόμενον βιβλιοθήκῃ (Труд. Кіев.

Дух. Авад. 1869, т. II, с. 445—497. 1873, т. II, с. 241—288). Σλαβικήν δὲ μετάφρασιν ἐν ἀπογράφῳ τῆς ἐνδεκάτης εὐρεθεῖσαν ἑκατονταετηρίδος ὁ ἀρχιμανδρίτης ἐξέδοτο Λεωνίδης (Памятники древней письменности и искусства. Жизнь и чудеса Св. Николая Мυρливійскаго и похвала ему, изслѣдование двухъ памятниковъ древней русской письменности XI вѣка намѣстника Троице-Сергіевой лавры архимандрита Леонида. Ἐν Πετροπόλει 1891).

13. «Διήγησις μερικῆ θαυμάτων τοῦ μεγάλου ἐν ἀρχιερεῦσι Θεοῦ καὶ ἐν θαυματουργίαις περιωνόμου Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου γενομένου Μύρων τῆς Λυκίων ἐπαρχίας». Ἄρχ. «Καλὸν ἡμᾶς, ὧ θεϊκῶν ἀσμάτων προασπισταί», φ. 290^β. Ἄλλο δὲ τι ἀντίγραφον Χριστιανὸς ἐδήλωσεν ὁ Matthaëi, *Accurata notitia*, σ. 92.

14. (Ἀθανασίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας) «μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ Μηνᾶ Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου». Ἄρχ. «Τῆς τοῦ Χριστοῦ χάριτος αὐξανομένης», φ. 298^β. Ἔτερα δὲ ἀντίγραφα ὄρα παρὰ τῷ Matthaëi (*Accur. notitia* σ. 93), παρὰ τῷ Δαμπεκίῳ (*Comment. liber octavus. Vindob. 1679, σ. 369*), παρὰ τῷ Montfaucon (*Bibl. Coisliniana. Parisiis 1715, σ. 565, cod. 368, f. 53*) καὶ παρὰ τῷ Coxe, *Cat. cod. Bodl. σ. 552*. Ἐν δὲ κώδικί τινι τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς, τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθω κειμένης, συγγραφεὺς τοῦ μαρτυρίου τούτου Ἀθανάσιος ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐπιγράφεται Ἀλεξανδρείας (Νικοδήμου, *Συναξαρ. τ. I, σ. 287*)· τοῦτο δὲ καὶ ὁ Βιενναῖος μαρτυρεῖ κώδιξ.

15. «Βίος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἐπισκόπου πόλεως Τριμιθούων καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος, συνταχθεὶς ὑπὸ Θεοδώρου ἐπισκόπου πόλεως Πάφου». Ἄρχ. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος φησὶν Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστής», φ. 305. Λήγει δὲ εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «καὶ ἀναριθμήτων μυριάδων ἁγίων ἀγγέλων ὑπακουόντων αὐτῷ...». Κείμενον ἀνέκδοτον, οὗ ἄλλα τινὰ ἀντίγραφα ὄρα παρὰ τῷ Φαβρικίῳ (*Bibl. Gr. τ. X, σ. 326*), παρὰ τῷ Coxe (*Catal. cod. bibl. Bodl. σ. 553*) καὶ παρὰ τῷ Omont (*Catal. des Mss grecs de la bibl. de Bruxelles. Gand 1885, σ. 40, cod. 115*).

16. Ἀκέφαλον μαρτύριον τῶν ἁγίων Θύρσου Λουκίου Καλλινίκου Φιλήμονος καὶ λοιπῶν, ἀρχόμενον νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «[δι]δάσκαλε Κουμβρίκιε· ὦ τοῦ σκότους ὁδηγέ, οὐ φοβοῦσίν με αἱ βάσανοί σου· πρόσκαιροι γάρ εἰσιν» κτλ., φ. 327.

17. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ' (δεκεμβρίῳ)· μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄρτι διαδεξαμένου τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν Τραϊανοῦ», φ. 348. Τοῦ κειμένου τούτου ἀπόγραφον ὑπὸ J. Rendel-Harris γενόμενον, ὁ ἐπίσκοπος ἐξέδωτο Lightfoot (Apostolic Fathers, 2-ας ἐκδ. II, σ. 589.

18. «Μαρτύριον τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων, μαρτυρησάντων ἐν Κρήτῃ, μητροπόλει Γορτύνης: Θεόδωρος, Σατουρνίλος, Εὐπορος, Γελάσιος, Εὐνικιανὸς καὶ οἱ λοιποί». Ἀρχ. «Ἐχρῆν μὲν ἡ τῶν πράξεων τῶν ἀγαθῶν», φ. 354^β. Κείμενον ἀνέκδοτον, ὃ τὸ πρωτότυπὸν ἐστὶ τῆς περὶ τῶν εἰρημένων μαρτύρων γραφῆς Συμεῶνος τοῦ Μεταφράστου. Δεύτερον δὲ ἀντίγραφον ὄρα παρὰ τῷ Coxe, Catal. cod. Bodl. σ. 554.

19. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ εἰς τὴν κδ' βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῆς ἁγίας Εὐγενίας καὶ τῶν αὐτῆς γονέων». Ἀρχ. «Βασιλεύοντος ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει Ῥώμῃ Κομμόδου», φ. 362. Κείμενον ἀνέκδοτον, ὃ Συμεῶν παρέφρασεν ὁ Μεταφράστης.

20. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα' μαρτύριον τῆς ἁγίας Ἰουλιανῆς», οὗ ἡ ἀρχή· «Τῆς εἰδωλομανίας κρατούσης καὶ τοῦ διαβόλου φαιδρυνομένου», φ. 380. Κείμενον καὶ τοῦτο τύποις ἀνέκδοτον καὶ ἀσημείωτον παρ' ἄλλῳ τινὶ συγγραφεῖ.

21. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ'. Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα». Ἀρχ. «Πάντες μὲν οἱ τῶν μαρτύρων ἀγῶνες ἐπίδοξοι», φ. 394. Migne τ. 59, σ. 699.

22. «Ἡ εὕρεσις τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχidiaκόνου Στεφάνου». Ἀρχ. «Ὁ δὲ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ἐτι μᾶλλον ὑψῶσαι βουλόμενος τὸ πέρασ» κτλ., φ. 406^β. Τέλος· «ἀκούσας ἐλυπήθη, καὶ πέμψας ἄλλα Ἰωάννης ζῶα, ὅπως».

19. Τεύχος μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἢ ἑνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὃ ὕψους μὲν ἔστι 0,37, πλάτους δὲ 0,265. Σύγκειται δὲ νῦν ἐκ φύλλων 309, ὧν τὸ πρῶτον, εἰ καὶ ἐκ χάρτου, κατὰ τὴν ἑβδόμην καὶ δεκάτην ἐγγράφη ἑκατονταετηρίδα. Περιέχονται οὖν ἐν τῷ τεύχει αἱ πρῶται μὲν ὀμιλίαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Μάρθαϊον εὐαγγελίου μετ' ἐλλειμμάτων τινῶν· τέσσαρα γὰρ φύλλα ἐλλείπει, βαναύσως οὐκ οἶδα παρὰ τίνας ἀποκοπέντα, ὡς τὰ σωζόμενα ἐκείνων δηλοῖ σημεῖα, ἧτοι μέρος τι τῆς ἰ' ὀμιλίας (φ. 68-69), τὸ τέλος τῆς κ' ὀμιλίας (φ. 169-160), μέρος πάλιν τῆς κβ' (φ. 166 - 167) καὶ τὸ τέλος μὲν τῆς λα', ἢ ἀρχὴ δὲ τῆς λβ' ὀμιλίας (φ. 129—230). Κατὰ ταῦτα τοίνυν τὸ τεύχος τοῦτο ἐκ φύλλων πρότερον 312 συνέκειτο, ὅπερ καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν τετραδίων δῆλον ποιοῦσιν, εἰς τριάκοντα καὶ ἑννέα συναριθμούμενοι. Καὶ τὸ μὲν κείμενον τοῦ τεύχους δίστηλον κατὰ πᾶσαν ὑπάρχον σελίδα, τριάκοντα καὶ ἕξ ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν στηλῶν γραμμὰς ἀριθμεῖ, κοσμήματα μὲν ἐρυθρὰ ὁμοια τῷ Π στοιχείῳ ἔχον ἄνωθεν τῶν ἀρχῶν τῶν ὀμιλιῶν, ὑπὸ δὲ τὰ κοσμήματα ἐπιγραφὰς ὠσούτως ἐρυθράς· τὸ δ' ἐμβαδὸν μιᾶς ἐκάστης τῶν σελίδων μήκους μὲν ἔστιν ὡς 0,28, πλάτους δὲ 0,173. Ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ βιβλίου ἰαμβεῖόν τι κεῖται ἐπίγραμμα, ὃ κατὰ τὴν δωδεκάτην ὡς ἔοικε προσετέθη ἑκατονταετηρίδα· τούτου δὲ τὸ τέλος ἔχει ὡδε· «ὁ γὰρ ξενίζων τοὺς ξένους εἰς τὰ ξένα, Χριστὸν ξενίζει τὸν ξενίζοντα ξένους». Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην τοῦ κώδικος πινακίδα ὅκτω ὑπῆρχε μικροῦ σχήματος φύλλα, καθάπερ τὰ ἐκεῖ ὑπάρχοντα μαρτυρεῖ λείψανα, ὧν δύο νῦν σφίεται, μέρος τι λειτουργικοῦ τινος ἐνέχοντα εὐαγγελίου τῆς ια' ἑκατονταετηρίδος. Οἶομαι δὲ τὰ ἐλλείποντα φύλλα ἐκεῖνα εἶναι, ἃ Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης τῇ ἐν Πετροπόλει αὐτοκρατορικῇ δέδωκε βιβλιοθήκῃ, ἀριθμὸν νῦν ἐκεῖ ἐπιτεθειμένον τὸν τριακοσιοστὸν ἔχοντα καὶ ἑβδομον. Περὶ δὲ τῶν εἰρημένων φύλλων ὄρα τὸ Отчетъ Императорскоѣ Публичной Библіотеки за 1883 годъ, σ. 127, ἀριθ. 49.

20. Τεύχος μεμβράνινον τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὸ

μὲν ὕψος 0,36 τὸ δὲ πλάτος 0,25. Σύγκριται δὲ νῦν ἐκ φύλλων 273, ὧν τὸ πρῶτον ἐκπεσόν ποτε χάρτη τινὶ κατὰ τὸν ἑβδομον ἀνεπληρώθη καὶ δέκατον αἰῶνα. Περιέχονται οὖν ἐν τῷ τεύχει τούτῳ αἱ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τριάκοντα καὶ τρεῖς ὀμιλῖαι, αἱ τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐρμηνεύουσαι ἐπιστολὴν Παύλου τοῦ ἀποστόλου. Ἐπιγραφαὶ δὲ παρ' αὐτῆς τῆς τοῦ καλλιγράφου γεγραμμέναι χειρὸς δύο ἐν ἐκείνῳ ὑπάρχουσι, ἡ μὲν πρὸς τῷ τέλει τῆς δεκάτης καὶ τετάρτης ὀμιλίας, ἡ ἔχει ὧδε· «Τοῦ μακαρίου Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολήν: — βιβλίον πρῶτον· δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν: ἀμήν». Ἡ δ' ἑτέρα ἐπιγραφή τῆς πεντεκαίδεκάτης προτεταγμένη ὀμιλίας ἔχει ὧδε· «† Ἰωάννου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ἐρμηνεία (= ἐρμηνεία) εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολήν: βιβλίον β' λόγος ιε', οὗ ἡ ἀρχή· «Δείξας ὅσον τὸ ἔπαθλον», φ. 123. Καὶ τὸ μὲν κείμενον δίστηλον καθ' ἑκάστην ἐστὶ σελίδα, τριάκοντα καὶ πέντε κατὰ στήλην γραμμὰς ἀριθμοῦν, κοσμήμασι μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ μιᾶς ἑκάστης τῶν ὀμιλιῶν μελασί τε καὶ λεπτοῖς καὶ κυματοειδέσι κοσμούμενον, γεγραμμένον δ' ἐπιχαρίτως καὶ μετὰ μέλανος σφόδρα ξανθίζοντος· αὐτὸ οὖν τὸ κείμενον ἐμβαδὸν καθ' ἑκάστην ἔχει σελίδα μήκους μὲν 0,252, πλάτους δὲ 0,18. Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι μετὰ τὴν τῶν ἐπιστολῶν ἐρμηνείαν τρία ὑπάρχει φύλλα, ἃ μέρος ἐστὶ μεμβρανίου τινὸς κώδικος τῆς ὀγδόης, οἷμαι, ἑκατονταετηρίδος· ταῦτα δὲ πεπληρωμένα μὲν ἐστὶ μικροῖς τε καὶ κεφαλαιώδεσι γράμμασι, μέρος δὲ λόγου τινὸς Ἰωάννου σφάζει τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ τὸ τέλος ἔχει ὧδε· «Τούτου καὶ ἡμεῖς μιμώμεθα· οὕτω γὰρ καὶ δαφιλῆς ἢ ἀντίδοσις ἡμῖν ἔσται τῶν ἀγαθῶν, ὅτι μετὰ τοιαύτης ἅπαντα πράττομεν γνώμης καὶ λαμπροτέρων ἐπιτευξόμεθα στεφάνων, ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ τῷ πατρὶ σὺν τῷ ἁγίῳ καὶ ἀγαθῷ πνεύματι δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν». Καὶ τὸ μὲν κείμενον τῶν προσθέτων τούτων φύλλων δίστηλον κατὰ πᾶσαν ὑπάρχει σελίδα, γραμμὰς δὲ μία ἑκάστη τῶν στηλῶν τριάκοντα καὶ

ἔξ ἀριθμεῖ· τῶν δὲ λέξεων οἳ τε τόνοι καὶ τὰ πνεύματα ὑπ' ἄλλης μᾶλλον φαίνονται μοι ἢ παρὰ τῆς τοῦ καλλιγράφου χειρὸς ἐγγεγραμμένα.

21. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἑνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὃ ὕψους μὲν ἐστὶ 0,355, πλάτους δὲ 0,28. Σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 238, καὶ τούτων τὰ πολλά, ἦτοι τὰ ἀπὸ τοῦ ὀγδόου ἄχρι τοῦ ἑνενηκοστοῦ φύλλου, ἐκ χάρτου ἐστὶ βαμβακίνου κατὰ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην γεγραμμένα ἑκατονταετηρίδα, ὅτε τὸ τεῦχος πολλῶν πλείω ἠρίθμει φύλλα· ἐν γὰρ τῷ κρασπέδῳ τῆς δευτέρας σελίδος τοῦ 129^{ου} φύλλου γέγραπται τάδε· «ἡ μέσις τοῦ βιβλίου φύλλα ρλδ'». Ἐν αὐτῷ μὲν οὖν τῷ τεύχει τὸ δεύτερον περιέχεται τμῆμα τῶν περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως λόγων Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἦτοι αἱ ὁμιλίαι αἱ ἀπὸ τοῦ λα' ἄχρι τοῦ ξε' διήκουσαι ἀριθμοῦ. Τούτων δ' ἡ μὲν πρώτη ἄρχεται ὧδε· «Πολλὰς ὑμῖν ἔχω χάριτας», ἡ δὲ τελευταία ὁμιλία κατὰ τήνδε λήγει τὴν ῥῆσιν· «καθὰπερ συνεβούλευσεν ὁ Ἰωσήφ, τὴν ἀπόκρισιν...». Καὶ αὐτὸ μὲν τὸ τῶν ὁμιλιῶν κείμενον δίστηλον κατὰ μίαν ἐκάστην ἐστὶ σελίδα, πᾶσα δὲ στήλη τριάκοντα καὶ τρεῖς ἀριθμεῖ γραμμάς· τὸ δ' ἐμβαδὸν τῆς σελίδος μήκους μὲν ἐστὶ 0,25, πλάτους δὲ 0,19. Κοσμεῖται δὲ τὸ τεῦχος ἐνὶ κυανῷ κοσμήματι, ἐν τῇ ἀρχῇ μὲν τοῦ πρώτου ὑπάρχοντι φύλλου, σχῆμα δ' ἔχοντι παρόμοιον τῷ Π στοιχείῳ.

22. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἑνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, φύλλα μὲν σφῆζον νῦν 352, ὁμιλίας δὲ περιλαμβάνον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, ὧν ἡ μὲν πρώτη, καίπερ ἀκέφαλος οὔσα, πέμπτη τὴν τάξιν ἐστὶ κατὰ τὸν κώδικα καὶ τὰς τύποις ἐκδόσεις· ἀρχεται δὲ νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «ψυχῆς ἀποτιθέμεθα, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν». Ἡ δὲ τελευταία ὁμιλία, ἣ τὴν τεσσαρακοστὴν καὶ δευτέραν κατέχει τάξιν, ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ «Πάλιν ἐτέρως αὐτούς», τὸ δὲ τέλος οὐκ ἔχει· ἄλλοις γὰρ τισιν ἐκεῖνο φύλλοις ἐξέπεσεν, ἐν οἷς τρεῖς ὡς εἰκάσαι περιείχοντο ὁμιλίας. Ἀντωνῖνος γὰρ ὁ ἀρχιμανδρίτης πλείω ἢ νῦν φύλλα πρὸ ἐνιαυτῶν τινων ἐν τῷ κώδικι εἶδεν, ἦτοι τετρακόσια καὶ δύο. Αὐτὸς μὲν οὖν ὁ ἔσχατος τοῦ κώ-

δικος λόγος εἰς τὰς λέξεις νῦν τάσδε τελευτᾶ: «οὕτως τοὺς παῖδας ἐξεκάθηρεν ὁ Ἰώβ· ὁ γὰρ ὑπὲρ ἀδήλων θυσίας ἀναφέρων πολ...». Ὅτι δ' ἐξ ἀρχῆς πολλῶ πλείω τὸ τεῦχος εἶχε φύλλα, δῆλον ἐντεῦθεν· ἐν γὰρ τῇ ᾧα τοῦ νῦν 160-οῦ φύλλου, ἡ βιβλιοδέτης παλαιῶς ἢ τις τοῦ κώδικος τούτου κτήτωρ ἐκεῖ μὲν τὸ ἡμισυ τῆς βίβλου εἶναι ἐδήλωσεν, ἄχρι δὲ τούτου διακόσια καὶ ἕξ ταύτην ἀριθμεῖσθαι φύλλα. Καὶ δικαίως· οἱ γὰρ τῶν τετραδίων ἀριθμοὶ τὸ ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς βίβλου ἐλλεῖπον ἕξ σημαίνουσιν εἶναι τετράδια, ἦτοι τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ φύλλα. Καὶ ὕψους μὲν τὸ τεῦχος ἐστὶ 0,345, πλάτους δὲ 0,27· τὸ δ' ἐν αὐτῷ κείμενον δίστηλον ὑπάρχει, ἢ 30 ἢ 29 κατὰ στήλην γραμμὰς ἀριθμοῦν καὶ ἐμβαδὸν κατὰ σελίδα περιλαμβάνον μήκους μὲν 0,24, πλάτους δὲ 0,18. Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ὁμιλίας, ἦτοι ἐν τῷ κρασπέδῳ τῆς δευτέρας σελίδος τοῦ 76-ου φύλλου, τὸ ὑπόμνημα τὸδε γεγραμμένον κεῖται· «Δεῖ εἰδέναι ὅτι ἀπὸ τοῦ λόγου τούτου ὀφείλει ἀναγινώσκεισθαι μέχρι καὶ τοῦ τέλους τοῦ βιβλίου, ἀρξάμενος τῆς ἀναγνώσεως ἀπὸ τῆ(ς) κυριακῆ(ς) τῶν ἁγίων πάντων».

23. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, φύλλα μὲν ἐνέχον 207, εὐαγγέλιον δὲ περιλαμβάνον λειτουργικὸν κατὰ τὴν συνήθη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀρχαίας ἐκκλησίας διατύπωσιν, ἦτοι ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τὰ σαββατοκυριακὰ λεγόμενά ἐστὶ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου ἀναγνώσματα, τὰ ἀπὸ τῆς μεγάλης τοῦ πάσχα Κυριακῆς τὴν ἀρχὴν ποιοῦντα, εἶτα δὲ τὰ τε κατὰ Ματθαῖον καὶ τὰ κατὰ Λουκᾶν ἀναγνώσματα· ἐχόμενα δὲ τούτοις ἐστὶν (ἀπὸ τοῦ 86^{ου} φύλλου) «εὐαγγέλια τῶν παννουχίδων τῆς α' ἑβδομάδος τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς», ἄλλα τέ τινα τῶν ἐπιλοίπων ἑβδομάδων καὶ «εὐαγγέλια τῶν ἁγίων παθῶν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (φύλλ. 117), καὶ «εὐαγγέλια ἀναστάσιμα ἑωθινά» (φ. 144^β) καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τῶν εὐαγγελίων ὑπάρχει συναξάριον, οὗ ἡ ἀρχή· «Μηνὶ σεπτεμβρίῳ α' ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Συμεὼν τοῦ στυλίτου· γίνεται δὲ καὶ συναξίς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις· τοῦτο ἀναγινώσκειται ἐν τῷ Φόρῳ», κτλ., φ. 148. Μετὰ δὲ τὸ εἰρημένον συναξάριον εὐαγ-

γελιά ἐστὶ κατὰ διαφόρους ἀναγινωσκόμενα μνήμας καὶ λιτάς (φύλλ. 205^β κέ), ὧν πρῶτον μὲν τέτακται τὸ εἰς ἐγκαίνια ναοῦ ἀναγινωσκόμενον, ὕστατον δὲ τὸ «εἰς κοιμηθέντας». Ὑπάρχει δ' ἐν τῷ βιβλίῳ καὶ κοσμήματά τινα, κεχρυσωμένα μὲν καὶ πορφυρᾶ, σχῆμα δ' ἔχοντα παρόμοιον τῷ Π στοιχείῳ· αὐτὰ δὲ τῶν εὐαγγελίων τὰ ἀναγνώσματα μουσικούς ἐπιφέρει τόνους ἐρυθροῦ χρώματος. Καὶ ὕψους μὲν τὸ τεῦχος ἐστὶ 0,348, πλάτους δὲ 0,28· τὸ δὲ κείμενον δίστηλον ὄν, εἴκοσι κατὰ στήλην γραμμὰς ἔχει, καὶ μήκους μὲν κατὰ σελίδα πᾶσάν ἐστὶ 0,24, πλάτους δὲ 0,185. Ἐν δὲ τῷ τεύχει αὐτῷ καὶ σημειώματά τινα ἐστὶ μεταγενέστερα, ἐξ ὧν ἐγὼ τάδε νῦν μεταγράφω, ἕξω πρότερον τῶν ἐν αὐτοῖς βαλλομένων σφαλμάτων. α') ἐν τῷ 1^η φύλλῳ «† ἐγὼ παπᾶ Θεόδωρος ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀγρά(μμα)το(ς)· οἱ ἐντυγχάνοντες εὐχεσθ(έ) μοι διὰ τὸν Κ(ύριον), ὅπως σωθ(ῶ) ἐκ τῶν ἀμέτρων μου» κτλ.— Παρέπεται καὶ ἄλλη τις ὁμοία σημείωσις Γρηγορίου τινὸς ἱερέως. β') «Ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ Θε(ο)ῦ ἱερομόναχος Ἰλαρίων Ἰουναρίῳ εἰς τ(ήν) ιε', καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἱερομόναχος Γερμανὸς ἀπριλίῳ εἰς τ(ὰς) ὀκτὼ ἔτους ςψλα' (= 1223), ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ εἰς τ(ὸ) ἔτος ςψλβ'».—γ') «Ἠγοράσθη τὸ παρὸν ἅγιον εὐαγγέλιον διὰ συνδρομῆς καὶ πολλοῦ πόθου κυροῦ Ἰωάννου τοῦ παπᾶ Βραχίμη καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ κυρᾶ(ς) Χουζίρες, καὶ ἐτέθη εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐπισκοπῆς Κιτέου (cod. κηττέου), εἰς ἡ ἄσπρα τῆς Κύπρου ιβ' δ' χάριν ψυχῆς αὐτῶν. Καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὸ εὐχεσθε αὐτοὺς διὰ τὸν Κ(ύριον)· ἀμήν».—δ') Τετράστιχόν τι ὑπόμνημα, ἀραβιστί μὲν γεγραμμένον καὶ λέγον ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ὑπὸ Fathala τοῦ υἱοῦ Θεοδώρου τοῦ καὶ ἐξάρχου τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως αὐτῇ ἀνατίθεται (τῇ 12 ἰουνίου τοῦ ςΠλθ' = 1431^{ου} ἔτους), ὑπογραφὴν δ' ἔχον ἐλληνικὴν Ἰωακείμ τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων, τοῦ καὶ τὸ ὑπόμνημα συγγράψαντος καὶ ἀραῖς τοῦτο πληρώσαντος ὑπὲρ σωτηρίας τοῦ τεύχους εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον. Ἄλλη δὲ τις σημείωσις ἐλληνιστί γεγραμμένη Γεώργιόν τινα ἱερέα δηλοῖ, ὃς ἦν «θύτης καὶ λάτρις τῆς παναγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ

ἀειπαρθένου Μαρίας», ἦτοι τοῦ ναοῦ ταύτης τοῦ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Κιτίου.

24. Τεῦχος μεμβράνινον κατὰ τὴν ἐνδεκάτην μὲν γραφὴν ἑκατονταετηρίδα καὶ φύλλα νῦν σφῶζον 396, περιέχον δὲ τὰς πρώτας λς' ὁμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ὧν ἡ μὲν πρώτη ἀπὸ τοῦ «Χαίρω καὶ εὐφραίνομαι» ἄρχεται, ἡ δ' ἐσχάτη ἀπὸ τοῦ «Θησαυρῶ τινι προσέοικεν»: αὐτῆς δὲ τῆς ἐσχάτης ὁμιλίας αἱ τελευταῖαι λέξεις ἐλλείπουσιν· ἐν γὰρ φύλλον δια ψαλίδος φαίνεται ὄν ἀποκεκομμένον τε καὶ ἀνηρημένον, καὶ ἐκ τούτου νῦν ὁ λόγος εἰς τὰς λέξεις τελευτᾷ τάσδε· «χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετ' οὗ τῷ»· ἴσως δ' ἐν ἐκείνῳ τῷ φύλλῳ καὶ ὑπόμνημά τι ἦ καλλιγράφου ἢ ἄλλου τινὸς ὑπῆρχε. Διήρηται δὲ τὸ τεῦχος εἰς τετράδια πεντήκοντα, ὧν τὸ ἔσχατον τέσσαρα μόνον ἠρίθμει φύλλα. Καὶ ἐν αὐτῷ μὲν τῷ τεύχει κοσμήματα ὑπάρχει τὸ μὲν σχῆμα ταινιοειδῆ, τὸ δὲ χρῶμα ἐρυθρά· εἰσὶ δὲ καὶ ἐπιγραφαὶ τινες ὡσαύτως ἐρυθραὶ· τὸ δὲ κείμενον δίστηλον ὄν κατὰ πᾶσαν μὲν στήλην τριάκοντα γραμμὰς ἀριθμεῖ, τὸ δὲ τούτου ἐμβαδὸν μήκους μὲν ἐστὶ 0,232, πλάτους δὲ 0,16· αὐτὸς δὲ ὁ κῶδιξ ὕψους μὲν ἐστὶ 0,35, πλάτους δὲ 0,26. Δύο δὲ τοῦ βιβλίου τόποι ὑπομνήματα τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἐνέχουσιν ἑκατονταετηρίδος, ὧν τὸ μὲν Μιχαὴλ τινα γνώριμον ποιεῖ τὴν βίβλον τήνδε ἀναγνόντα (ὄρα φύλλ. 151), τὸ δὲ τὴν ὑπογραφὴν Λεοντίου σημαίνει τοῦ μοναχοῦ τε καὶ πρεσβυτέρου καὶ μονῆς τινος ἐκκλησιάρχου, ἧς τὸ ὄνομα ἦ αὐτὸς Λεόντιος ἢ τις ἄλλος τούτου μεταγενέστερος ἀπέξεσε καὶ τῷ «τῶν Καγρῶν» διώρθωσεν ὀνόματι· ὄρα τὴν δευτέραν σελίδα τοῦ 215-ου φύλλου.

25. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὰ πρώτα πέντε φύλλα ἐλλείπει, ὡς ἡ ὑπάρχουσα τῶν λοιπῶν φύλλων σημαίνει ἀρίθμησις (ς'—τιδ'). Τὸ μὲν οὖν τεῦχος φύλλα νῦν σφῶζει 389, οὐχὶ δὲ 388· ἐν γὰρ τῶν ἠριθμημένων, ἦτοι τὸ σογ'-ον φύλλον, τὸν αὐτόν, ὄν καὶ τὸ πρὸ τούτου, ἔχει ἀριθμόν. Ὑψους δὲ τὸ τεῦχος ἐστὶ 0,36 καὶ πλάτους 0,264, κείμενον δὲ περιλαμβάνει δίστηλον, ὃ τριάκοντα καὶ τρεῖς κατὰ

στήλην γραμμὰς ἀριθμεῖ. Καὶ τὸ μὲν κείμενον ἐμβαδὸν κατὰ σελίδα ἐκάστην περιέχει μήκους μὲν 0,26, πλάτους δὲ 0,18· αὐτὸ δ' αὖ τὸ κείμενον καὶ κεφαλαιώδη τινὰ ἔχει στοιχεῖα καὶ ἐπιγραφὰς καθάπερ ἐκεῖνα ἐρυθρὰς καὶ τιν' ἀπέριττα μὲν, κεχρωματισμένα δὲ κοσμήματα, τὰς ἐν τῷ κώδικι περιειλημμένας διαχωρίζοντα ὁμιλίας. Ἐγραψε δὲ τὸ τεῦχος τότε Καλὸς ὁ νοτάριος καὶ διάκονος· τούτου γὰρ ἡ ὑπογραφή ἐν τῷ τελευταίῳ κεῖται φύλλῳ, ἐρυθροῖς μὲν γεγραμμένη στοιχεῖοις, τάδε δὲ λέγουσα· «† γραφὲν διὰ χ(ειρὸς) Καλοῦ νωτ(αρίου) [sic] καὶ διακῶν(ου) [sic] † | τῆς λαῦρας [sic] τοῦ ἀγίου Σάββα †». Τῆς δ' ὑπογραφῆς ταύτης πῖναξ ὑπέγκειται τετράγωνος (cadre), πορφυρᾶ τὰ πλαίσια ἔχων καὶ ὀφιοειδέσι κεκοσμημένους ἀνθεμίους, δς ὕψους μὲν ἐστὶ 0,195 πλάτους δὲ 0,18· ἐν δὲ τῷ πῖνακι κεφαλαιώδεις μὲν ἐρυθροῖς δὲ στοιχεῖοις ἐπίγραμμα τι γέγραπται, ὃ, εἰ καὶ μεστὸν σφαλμάτων, ὧδέ πως ἀνέγνω.

† Γεωργίου φίλτρῳ ¹ καὶ σπουδῇ τοῦτο ² κτήμα·
ἀγαθοῖς γὰρ ῥήμασιν ἐπόθησε ³ προθύμως.
Ἐκτήσατο σήμερον φρονήσεως χιτῶνα ⁴.
Τὴν πικρὰν ἐμίσησε ⁵ καὶ βδελυρὰν τοῦ βίου,
τὴν μανίαν ἄπασαν ἐπαύσατο τοῦ φθόνου ⁶,
τὸ φορτίον ἔρριψε ⁷ τοῦ βίου τοῦ ματαίου·
ἄπασαν ἡμέλησε βιοτικὴν φροντίδα ⁸,
μέριμναν ⁹ ἐργάζεται ψυχικῆς ¹⁰ σ(ωτη)ρίας
ἐπαρκῆ τοῦ στεφάνου ¹¹ τῆς ἄνω βασιλείας ¹².

Ἡ μὲν οὖν τοῦ τεύχους κατάστασις ἦδε, αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος λόγους ἐμπεριέχει Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου κατὰ τὴν ἐφεξῆς τεταγμένους τάξιν.

1. Ὁμιλία τις ἀκέφαλος ἀπὸ τῶν λέξεων ἀρχομένη τῶνδε· «τίς ἀναξιόις ἡμῖν οὖσιν τοῦ σωθῆναι», φ. ζ'. Ταύτης δὲ τὴν ἀρχὴν

1 Γέγραπται ὧδε· «φῆλτρων». 2 «τοῦτῶ». 3 «ἐπόθησεν». 4 «φρονίσεω(ς) χιτῶνα». 5 «ἐμίσησε». 6 «φθόνου». 7 «ἔριψε». 8 «ἡμέλεισε βιοτικὴν φροντῆ(α)».

9 «μέριμναν». 10 «ψυχικῆς». 11 «ἘΠΑΑΚΗ Τ ΣΤΦΑΝ». 12 «βασιλείας».

ἄλλος τις διὰ χάρτου ἀνεπλήρωσε καὶ ἐρμηνείαν εἶναι ἐκείνην ἐπέγραψε τοῦ τρίτου κεφαλαίου τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου.

2. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς». Ἀρχ. «Πάλιν ἑορτὴ καὶ πανήγυρις», φ. ιθ'. Migne τ. 50, σ. 453.

3. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τὸ ἀποστολικὸν τὸ λέγον "τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἔσονται καιροὶ χαλεποί". ἀναγινώσκεται (τῇ Κυριακῇ) τῶν ἁγίων πάντων». Ἀρχ. «Ἀσθενῆς μὲν εἰμι καὶ πτωχός». φ. κζ'. Migne τ. 56, σ. 271.

4. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ δεῖν καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ καὶ ἀεινηστείας μεμνησθαι, καὶ ὅτι οὐ παρουσία μόνον ἀλλὰ καὶ μνήμηνη νηστείας ὠφελεῖ, καὶ περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας, καὶ ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων οὐ μικρὸν μέρος αὐτῆς ἢ φυσικῇ τῶν γονέων περὶ τὰ ἔκγονα φιλία, καὶ ὅτι οὐ μητράσιν μόνον ἀλλὰ καὶ πατράσιν ἐπιτέτακται τὰ παιδιὰ ρυθμίζειν, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τῆς Ἐννης· λόγος α΄», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴν ξένον τινα καταχθέντα», φ. λγ'. Migne τ. 54, σ. 631.

5. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν πίστιν τῆς Ἐννης καὶ εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ εἰς τὴν ἐπιείκειαν, περὶ τῆς εἰς τοὺς ἱερέας τιμῆς καὶ εἰς τὸ δεῖν καὶ ἀρχομένους ἀρίστου καὶ λήγοντας εὐχεσθαι· λόγος β΄», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐδὲν ἄρα εὐχῆς ἴσον», φ. μβ'. Migne τ. 54, σ. 643.

6. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς Ἐννης καὶ εἰς τὴν τοῦ Σαμουὴλ γαλακτοτροφίαν, καὶ ὅτι χρήσιμος ἢ περὶ τὸν τόκον βραδυτῆς, καὶ ὅτι ἐπικίνδυνον καὶ σφαιερὸν τὸ τῶν παιδῶν ἀμελεῖν· λόγος γ΄», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰ μὴ δοκῶ προσκορῆς τισιν εἶναι», φ. ν'. Migne τ. 54, σ. 652.

7. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς τὰς συνάξεις καταλιμπάνοντας καὶ εἰς θεάτρα ἀναβαίνοντας, καὶ ὅτι οὐ μόνον χρησιμώτερον τῆς ἐν θεάτροις διαγωγῆς ἢ ἐν ἐκκλησίᾳ διατριβῆ, ἀλλὰ καὶ ἡδίων· καὶ εἰς τὴν δευτέραν ῥῆσιν τῆς Ἐννης καὶ εἰς τὸ δεῖν συνεχῶς εὐχεσθαι καὶ ἐν παντὶ τόπῳ, κἂν ἐν ἀγορᾷ ὦμεν, κἂν ἐν ὁδοῖ, κἂν ἐπὶ κλίνης· λόγος δ΄», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐκ οἶδα ποίοις χρήσομαι», φ. νε'. Migne τ. 54, σ. 660.

8. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐν ἑορταῖς μόνον συναγομένους καὶ τί ποτέ ἐστιν ἑορτή, καὶ πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας τῇ τοῦ Θεοῦ προνοίᾳ διὰ τὸ πλουσίους εἶναι καὶ πένητας ἐν τῷ βίῳ, καὶ ὅτι χρησιμώτατον ἢ πενία, καὶ ὅτι πλούτου πλείονα ἡδονὴν ἔχει καὶ ἀσφάλειαν, καὶ εἰς τὴν Ἄνναν λόγος εἶ», οὗ ἡ ἀρχή· «Μάτην ὡς ἔοικεν», φ. ξβ'. Migne τ. 54, σ. 669.

9. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ τὰ μυρία τάλαντα ὀφείλοντος καὶ ἑκατὸν δηνάρια ἀπαιτοῦντος, καὶ ὅτι παντὸς ἀμαρτήματος τὸ μνησικακεῖν χειρόν ἐστιν». Ἀρχ. «Ὡς ἐκ μακρᾶς ἀποδημίας», φ. ξη'. Migne τ. 51, σ. 17.

10. Τοῦ αὐτοῦ «εἰς τὸ κατὰ τὸν Δαυὶδ καὶ τὸν Σαοὺλ, καὶ περὶ ἀνεξικακίας καὶ τοῦ δεῖν φεῖδασθαι τῶν ἐχθρῶν καὶ μηδὲ ἀπόντας λέγειν κακῶς». Ἀρχ. «Ὅταν χρονία τις καὶ σκληρά», φ. οδ'. Migne τ. 54, σ. 675.

11. «Τοῦ αὐτοῦ ὅτι μέγα ἀγαθὸν οὐ τὸ μετιέναι μόνον ἀρετὴν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπαινεῖν ἀρετὴν· καὶ ὅτι μείζον ἐστησεν τρόπιον φεισάμενος τὸν Σαοὺλ ὁ Δαυὶδ, ἢ ὅτε τὸν Γολιάθ κατήνεγκεν· καὶ ὅτι ἑαυτὸν μᾶλλον ἢ τὸν Σαοὺλ ὠφέλησεν τοῦτο ποιήσας· καὶ εἰς τὴν ἀπολογία ἀυτοῦ τὴν πρὸς τὸν Σαοὺλ». Ἀρχ. «Ἵμεῖς μὲν πρώην ἐπηνέσατε τὸν Δαυὶδ», φ. πη'. Migne τ. 54, σ. 687.

12. «Τοῦ αὐτοῦ ὅτι ἐπισφαλὲς τὸ εἰς θέατρα ἀναβαίνειν, καὶ ὅτι μοιχοὺς ἀπηρτισμένους ποιεῖ, καὶ ὅτι ἀθυμίας αἴτιον καὶ πολέμου τοῦτο, καὶ ὅτι πᾶν εἶδος ἀνεξικακίας ὑπερεβάλετο ὁ Δαυὶδ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Σαοὺλ καὶ τὸ φέρειν ἀρπαγὴν πρᾶως τῷ δοῦναι ἐλεημοσύνην ἴσον». Ἀρχ. «Πολλοὺς οἶμαι τῶν πρώην», φ. χε'. Migne τ. 54, σ. 695.

13. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία (εἰς τὸ) Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν· ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ». Ἀρχ. «Καλὸν ἡμῖν ὡς ἀληθῶς», φ. ρζ'. Migne τ. 55, σ. 619.

14. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητὸν τὸ λέγον "οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ καυχόμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται" καὶ τὰ ἐξῆς». Ἀρχ. «Ἐπίπονον μὲν γηπόνῳ», φ. ριζ'. Migne τ. 51, σ. 155.

15. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ μεγάλῃ ὀλίγων συνελθόντων, εἰς τὸ "μὴ φοβοῦ ὅταν πλούσιος ἄνθρωπος"· καὶ περὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Βραχὺς ὁ καρπός», φ. ρκς'. Migne τ. 55, σ. 511.

16. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸν Ἀκύλαν καὶ Πρίσκιλλαν, καὶ εἰς τὸ μὴ κακοὺς λέγειν τοὺς ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ». Ἀρχ. «Ἄρα ἐπαιδεύθητε», φ. ρλα'. Migne τ. 51, σ. 195.

17. «Τοῦ αὐτοῦ τῇ προτέρᾳ διαλεχθεῖς εἰς τὴν ἀποστολικὴν ῥῆσιν τὴν λέγουσαν "ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον", πάλιν εἰς αὐτὴν εἶπεν καὶ πρὸς Μανιχαίους καὶ πάντας τοὺς διαβάλλοντας τὴν παλαιὰν καὶ διαιροῦντας αὐτὴν ἀπὸ τῆς καινῆς, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Ἀποστολικῆς ὑμῖν ἐξηγήσεως χρέος», φ. ρμβ'. Migne τ. 51, σ. 281.

18. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν ῥῆσιν "ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον" καὶ διατί κοινῇ πάντες ἀπολαμβάνουσιν τὰ ἀγαθὰ καὶ περὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Τῇ προτέρᾳ συνάξει», φ. ρν'. Migne τ. 51, σ. 289.

19. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία πρὸς τοὺς ἐν ταῖς ἵπποδρομίαις ἀπελθόντας καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου "εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης, ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς"· καὶ πρὸς τῷ τέλει εἰς τὸν Δάζαρον· λόγος α'», οὗ ἡ ἀρχή· «Βούλομαι τῆς συνήθους», φύλ. ρξα'. Migne τ. 48, σελ. 1043.

20. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία μετὰ τὰς καλάνδας· τῇ ἐξῆς κατὰ μεθυόντων, καὶ περὶ τῶν εἰς καπηλεῖα εἰσιόντων, καὶ ὅτι τὸν διδάσκαλον οὐ χρὴ ἀπογινώσκειν τῶν μαθητῶν, κἂν πρὸς τὸ παρὸν μὴ πειθωνται· λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν χθὲς ἡμέραν», φ. ρσ'. Migne τ. 48, σ. 963.

21. Τοῦ αὐτοῦ «εἰς τὸν Δάζαρον λόγος τρίτος καὶ ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν βιοθανάτων οὐ γίνονται δαίμονες, καὶ περὶ κρίσεως καὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Ἐθαύμασα τὴν ἀγάπην ὑμῶν», φ. ρπε'. Migne τ. 48, σ. 981.

22. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Λάζαρον λόγος τέταρτος καὶ τίνος ἔνεκεν οὐκ εἶπεν "ἔλαβες τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου", ἀλλὰ "ἀπέλαβες"· καὶ διατί οἱ μὲν δίκαιοι κινδύνοις περιπίπτουσιν, οἱ δὲ ἀμαρτωλοὶ τούτους διαφεύγουσιν». Ἄρχ. «Οὐ τὰ τυχόντα ἡμᾶς ὤνησεν», φ. ρηδ'. Migne τ. 48, σ. 991.

23. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Λάζαρον λόγος πέμπτος καὶ ὅτι τὸ συνειδὸς εἶωθεν ἡμᾶς ὑπομιμνήσκειν παλαιὰ ἀμαρτήματα, καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ». Ἄρχ. «Τῆς τοῦ Λαζάρου παραβολῆς», φ. σή'. Migne τ. 48, σ. 1005.

24. «Τοῦ αὐτοῦ ἔπαινος τῶν ἀπαντησάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ περὶ εὐταξίας τῆς ἐν ταῖς δοξολογίαις καὶ εἰς τὸ εἶδον τὸν Κύριον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου». Ἄρχ. «Πολλὴν ὀρῶ τὴν σπουδὴν», φ. σιθ'. Migne τ. 56, σ. 97.

25. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου τὸ λέγον Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὁζίας ὁ βασιλεὺς, εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου· λόγος α'», οὗ ἡ ἀρχή· «Χαίρω συντρέχοντας ὑμᾶς ὀρῶν», φ. σκη'. Migne τ. 56, σ. 107.

26. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν πρώτην τῶν Παραλειπομένων τὴν λέγουσαν Ὑψώθη ἡ καρδία Ὁζίου» κτλ. Ἄρχ. «Εὐλόγητος ὁ Θεός», φ. σλγ'. Migne τ. 56, σ. 112.

27. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου τὸ λέγον "ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ" κτλ., καὶ ἔπαινος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας καὶ κατὰ τῶν κωλύοντων τὸν γάμον ἔνθεος ἀπόδειξις· λόγος γ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Δαμπρὸν ἡμῖν σήμερον», φ. σμ'. Migne τ. 56, σ. 119.

28. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου "εἶδον τὸν Κύριον" κτλ. λόγος δ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Φέρε τήμερον τοῖς κατὰ τὸν Ὁζίαν», φ. σμθ'. Migne τ. 56, σ. 129.

29. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία πρὸς τοὺς ζητοῦντας τίνος ἔνεκεν οὐκ ἐκ τοῦ μέσου γέγονεν ὁ Διάβολος, καὶ ὅτι οὐδὲν ἡμᾶς βλάπτει ἢ τούτου πονηρία ἐὰν προσέχωμεν, καὶ περὶ μετανοίας». Ἄρχ. «Ὁ μὲν Ἰσαὰκ ἐπιθυμήσας», φύλ. σνγ'. Migne τ. 49, σ. 257.

30. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία ὅτι ἐκ ῥαθυμίας ἢ κακία καὶ ἀποσπουδῆς ἢ ἀρετῆ, καὶ οὐδὲν οὔτε ἄνθρωποι πονηροί, οὔτε αὐτὸς ὁ Διάβολος τὸν νήφοντα παραβλάψαι δύναται· καὶ ἡ ἀπόδειξις ἄλλοθεν τε πολλαχόθεν καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὸν Ἀδάμ καὶ τὸν Ἰώβ». Ἀρχ. «Ἡμεῖς μὲν πρὸ τῆς χθὲς ἡμέρας», φ. σνθ'. Migne τ. 49, σ. 263.

31. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν πολιτεύεσθαι καὶ ἐρμηνεία τῆς προσευχῆς». Ἀρχ. «Πάσης μὲν θεοπνεύστου Γραφῆς», φ. σζη'. Migne τ. 51, σ. 41.

32. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου "οὐχ ὁ θέλω τοῦτο ποιῶ, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο πράσσω"· καὶ πῶς ἐγένετο ὁ Ἰακώβ τύπος Χριστοῦ, ἐν δὲ τῷ προοιμίῳ τοῦ λόγου κατὰ τῶν θεωρούντων τὰ θεάτρα». Ἀρχ. «Ἐπαινῶ μὲν ὑμῶν τὸν πόθον», φ. σοδ'. Migne τ. 59, σ. 663.

33. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητόν: Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν» κτλ. Ἀρχ. «Οἱ ναῦται τοῦτο μάλιστα φιλοῦσι», φ. σπς'. Migne τ. 51, σ. 241.

34. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Ἱερεμίου: Κύριε οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ ἄνθρωπος πορεύσεται καὶ κατορθώσει τὴν πορείαν αὐτοῦ». Ἀρχ. «Τῆς ὁδοῦ ταύτης τῆς αἰσθητικῆς», φ. σςς'. Migne τ. 56, σ. 153.

35. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀναθεματίζειν ζῶντας ἢ τεθνεῶτας». Ἀρχ. «Πρώην μὲν οὖν περὶ ἀκαταλήπτου», φ. τδ'. Migne τ. 48, σ. 945.

36. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Δαυὶδ τὸ λέγον "μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος", καὶ περὶ φιλοξενίας». Ἀρχ. «Ἡδὲ μὲν γηπόνω τὸ ἄροτρον», φ. τη'. Migne τ. 55, σ. 499.

37. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ "χῆρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα γεγονυῖα", καὶ περὶ παιδῶν ἀνατροφῆς καὶ περὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Εἰς καιρὸν ἢ τοῦ πνεύματος ὠκονόμησεν χάρις», φ. τιθ'. Migne τ. 51, σ. 321.

38. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητόν: Ὅφελον

ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀπρροσύνης». Ἄρχ. «Ἐπαντας μὲν φιλῶ τοὺς ἁγίους», φ. τλέ'. Migne τ. 51, σ. 301.

39. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία ὅτε τῆς ἐκκλησίας ἔξω εὐρεθεὶς Εὐτρόπιος ἀπεσπίασθη, καὶ εἰς τὸ Παρέστη ἢ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν ἱματισμῷ διαχρῶσω». Ἄρχ. «Ἦδὸ μὲν λειμῶν καὶ παράδεισος», φ. τμγ'. Migne τ. 52, σ. 395.

40. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ εἰμαρμένης λόγος α'», οὗ ἡ ἀρχή· «Οἶδα περὶ εἰμαρμένης πρώην εἰπών», φ. τξ'. Migne τ. 50, σ. 757.

41. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ εἰμαρμένης λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὰ αὐτὰ λέγειν», φ. τξβ'. Migne τ. 50, σ. 759.

42. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ εἰμαρμένης λόγος δ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐδὲν ἐστὶν ὄντως», φ. τξη'. Migne τ. 50, σ. 765.

43. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ εἰμαρμένης λόγος δ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Φάγωμεν καὶ πίωμεν», φ. τοβ'. Migne τ. 50, σ. 769.

44. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Βάσσου· ἐλέχθη εἰς τοὺς φόβους καὶ εἰς τὸ Δεῦτε μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρῶτός εἰμι καὶ ταπεινός τῇ καρδίᾳ». Ἄρχ. «Ἐδεῖ μὲν ἡμᾶς τοσαύτης λόγων πηγῆς», φ. τοζ'. Migne τ. 50, σ. 719.

45. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία ὅτι ἀτελεύτητος ἡ κόλασις καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου: Εἴ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον» κτλ. Ἄρχ. «Οὐ μικρὸν ἡμῖν τὸ προκείμενον», φ. τπβ'. Migne τ. 61, σ. 75.

46. Ὅμιλία τοῦ αὐτοῦ ἀκέφαλός τε καὶ ἀτελής, ἧς ἡ ἀρχὴ ὡδε νῦν ἔχει· «δεδοικότα καὶ τρέμοντα· αὐταὶ αἱ ἀρχαὶ οὐκ εἰσὶν χρημάτων ὄνηται» κτλ., φ. τπδ'.

47. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία περὶ τῆς τῶν μελλόντων ἀπολαύσεως καὶ τῆς τῶν παρόντων εὐτελείας». Ἄρχ. «Σφοδρὸν τὸ καῦμα καὶ βαρὺς ὁ αὐχμός», φ. ττ'. Migne τ. 51, σ. 347.

26. Τεῦχος μεμβράνινον, βίους ἐμπεριέχον καὶ μαρτύρια ἁγίων τινῶν τῆς ἐκκλησίας ἀνδρῶν, κεκολοβωμένον μέντοι καὶ ἄλλοις ἄλλων μεμβρανίνων τευχῶν φύλλοις συμπεπληρωμένον. Καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ κῶδιξ μεταξὺ τῆς ἐνδεκάτης καὶ δυοκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος γεγραμμένος φαίνεται ὢν, καὶ φύλλα μὲν ὀγδοήκοντα

σώζων καὶ ἐπτὰ, ἦτοι τὰ τε ἀπὸ τοῦ 2-ου μέχρι τοῦ 9-ου φύλλα καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ 37-ου φύλλου ἄχρι τοῦ 215-ου, κείμενον δ' ἐνέχων δίστηλον καὶ γραμμὰς κατὰ στήλην 31. Καὶ τὰ μὲν φύλλα ὕψους μὲν ἐστὶ 0, 35, πλάτους δὲ 0, 255· τοῦ δὲ κειμένου ὁ κατὰ σελίδα χῶρος 0, 24 ἐπὶ 0, 165. Τούτου μὲν οὖν τοῦ κώδικος ἀκεφάλου τε καὶ ἀτελοῦς ποτε περισωθέντος, ἄλλος τις ἐν χρόνοις κατωτάτοις τὰ ἐλλείποντα ὡς οἶδεν ἀνεπλήρωσε, φύλλα δύο ἐτέρων προσθεὶς βιβλίω. Καὶ γὰρ τὸ νῦν πρῶτον τοῦ τεύχους τούτου φύλλον, εἰ καὶ κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ἐγράφη ἑκατονταετηρίδα, ἄλλου γέ τινος τεύχους μέρος ἐστίν· οὐ γὰρ ἡ τούτου μόνον γραφή διαφέρει, ἀλλὰ καὶ κατὰ στήλην εἴκοσι καὶ ἐννέα γραμμὰς ἀριθμεῖ. Ἄλλα δὲ τινὰ φύλλα, ἦτοι τὰ ἀπὸ τοῦ 10-ου ἄχρι τοῦ 36-ου καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ 216-ου ἄχρι τοῦ 229-ου φύλλου, ἐτέρου ὡσαύτως βιβλίου μέρη ἐστίν, δ, εἰ καὶ κακόγραφον, τῇ ἐνδεκάτῃ ἐγένετο ἑκατονταετηρίδι. Ἐτέρω δὲ πάλιν βιβλίῳ τὰ τρία τελευταῖα τοῦ κώδικος προσήκει φύλλα· ταῦτα γὰρ ὕψους μὲν ἐστὶ 0, 322, πλάτους δὲ 0, 243· κείμενον δ' ἔχει δίστηλον (0, 23×0, 163), δ κατὰ στήλην τριάκοντα μόνον γραμμὰς ἀριθμεῖ. Τούτων δ' αὖ τῶν ἐσχάτων φύλλων τὸ πρῶτον, δ νῦν 230-ον ἀριθμεῖται, χάσμα εἶχε μέγα, ἄλλω τινὶ ὕστερον μεμβρανίνῳ συμπληρωθὲν τεμάχει, δ ἀπὸ παλαιοῦ ἀποκέκοπτο κώδικος. Καὶ ἔνθεν μὲν εὐχῆς τινος τὸ τέμαχος τοῦτο μέρος σώζει, ἔνθεν δ' ἐμμέτρους τινὰς στίχους, πορφυροῖς μὲν κεφαλαιώδεσι δὲ γεγραμμένους στοιχείοις. Ἐτερον δὲ χάσμα τὸ ἔσχατον εἶχε τοῦ κώδικος φύλλον, δ τεμάχει μὲν τινὶ θεολογικῷ κεκαλυμμένον νῦν ὑπάρχει, ἀπὸ δὲ κώδικος τῆς δεκάτης τοῦτο ἀποκέκοπτο ἑκατονταετηρίδος. Τὸ μὲν οὖν τεῦχος ἐκ διακοσίων καὶ τριάκοντα καὶ τριῶν νῦν συγκείμενον φύλλων, οὕτως κατηρτισμένον ἐστὶ καὶ συμπεπληρωμένον· κείμενα δὲ τοῦτο τὰδ' ἐμπεριέχει.

1. Βίος τις ἀναρχος τοῦ μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ τοῦ Αἰγυπτίου, οὗ αἱ πρῶται λέξεις ἔχουσι νῦν ὧδε· « . . . θε ἀδελφέ, καὶ μεῖνον ἐνταῦθα ἕως οὗ διαφάσει· εἰσελθὼν δὲ ὁ ξένος ἐκάθισεν» κτλ., φ. 1. Ἐλλείπει δὲ καὶ τὸ τέλος τοῦ βίου, ὃς νῦν εἰς τὰς λέξεις

τελευτᾷ τάσδε· «ἐθαύμασαν ἀμφοτέροι, ὁ δὲ κύριος τοῦ δούλου ἐφοβήθη».

2. Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Τροφίμου Δορυμέδοντος καὶ Σαββατίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Βασιλεύοντος Πρόβου τοῦ καίσαρος», φ. 10. Acta sanctorum, σепт. т. VI, σ. 12.

3. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῆς ἁγίας Σωσάννης», οὗ ἡ ἀρχή· «Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας Μαξίμου», φ. 18^β. Κατὰ δὲ τὸν κώδικα τοῦτον ἡ τῆς Σωσάννης μνήμη τῇ 18^η ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τελεῖται σептeмβpιου. Πρβλ. Σεργίου Полнѣй мѣсячe-словѣ Востока, т. II, σ. 249. Καὶ τὸ μὲν τοῦ βίου κείμενον κατακεχωρισμένον εὑρηται ἐν τοῖς Act. Sanct. σепт. т. VI, σ. 153, παρὰ δὲ τοῦ Σαβαίτικου τούτου κώδικος, δε τὸ πρόσθεν 276-ος ἡριθμείτο, Ἄντωνινος ὁ ἀρχιμανδρίτης τὸν βίον ἐκεῖνον ἔτει 1868-φ ἐξεγράψατο καὶ εἰς τὴν ῥωσσίδα μετήνεγκε φωνήν· ταύτην δὲ τὴν μετάφρασιν καὶ τύποις ὕστερον ἐξέδοτο (Труды Киевской Духовной Академіи 1877 т. I, σ. 385-398).

4. Βίος καὶ μαρτύριον τοῦ τε ἁγίου Εὐσταθίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων. Ἀρχ. «Πρόκειται μὲν τοῖς ἀνθρώποις», φ. 25-36. Τὸ τέλος ἐλλείπει. Ὅρα Combefis, Illustr. lect. triumphi, σ. 1-44.

5. Βίος τις ἀναρχος ἢ ἀκέφαλος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐλετήμονος, οὗ αἱ νῦν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «ὅς ἦν ἀργυρώνητος αὐτῷ, καλέσας ἔχω σοί τι ἔφη τῶν ἀπορρήτων πιστεῦσαι», φ. 37.

6. Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Σαμωνᾶ Γουρία καὶ Ἀβίβου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἔτος μὲν ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου», φ. 44^β. Migne т. 116, σ. 128.

7. (Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης) βίος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ μὲν σκοπὸς εἰς ἐστίν», φ. 59^β. Migne т. 46, σ. 893.

8. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ ἐπισκόπου Ἀκραγαντίνων, οὗ ἡ ἀρχή· «Κάλλιστόν τι χρῆμα ἢ ἀρετή», φ. 105^β. Migne т. 116, σ. 189.

9. Μαρτύριον τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης, οὗ ἡ

ἀρχή· «Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου Μαξεντίου», φ. 162^β. Migne τ. 116, σ. 276.

10. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Πέρσου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀρκαδίου τὰ Ῥωμαίων», φ. 181^β. Fabric. X, σ. 336. Νικοδήμου, Συναξαρ. I, σ. 257. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 36 καὶ 61. Μαυρογορδ. Βιβλιοθ. I, σ. 36.

11. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Στεφάνου τοῦ νέου». Ἀρχ. «Θεῖόν τι χρῆμα ἡ ἀρετή», φ. 195^β. Fabric. X, σ. 328. Νικοδήμου, Συναξαρ. I, σ. 257. Μαυρογορδ. Βιβλιοθ. I, σ. 36 καὶ 61. Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. I, σ. 36.

12. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Εὐσεβίου ἐν Φοινίκη», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴ περὶ Εὐσεβίου τοῦ ἀγιωτάτου λόγος», φ. 216^β—217 καὶ 220. Κείμενον ἀνέκδοτον· ἄλλου δέ τις ἀπογράφου μέρη ἐν τῷ ὀλλανδικῷ σώζεται μουσεῖῳ Meermann-Westreenen. Ὅρα H. Omont, Catalogue des manuscrits grecs des bibliothèques des Pays-Bas: Leipzig 1887, σ. 18, ἀριθ. 24.

13. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκά, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴ περ πολλάκις», φ. 221—223 καὶ 218—219. Acta sanctorum τ. III τοῦ ἰουλίου μηνός, σ. 610—616.

14. «Ὁμιλία Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ». Ἀρχ. «Εὐκαιρος ἡμέρα, αἰσία ἑορτή, πάνδημος χαρά», φ. 224^β. Migne τ. 61, σ. 757.

15. Λεῖψανον τῶν Κλημεντείων πράξεων Πέτρου τοῦ ἀποστόλου, ἀρχόμενον νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «τῷ θεῷ μισθὸν οὐκ ἔχει. ταῦτα εἰπὼν καὶ ἕτερα πλείονα περὶ ἁγιασμοῦ, τῶν τριῶν ἤδη μηνῶν πληρωθέντων, ὧν νηστεῦσαί με ἐκέλευσεν, ἀγαγὼν με εἰς τὰς ἐν τῇ θαλάσῃ πλησίον οὔσας πηγὰς» κτλ., φ. 230 — 233. Τέλος· «πέπειστο γενέσθαι γυναικὸς εὐεργέτις ναυαγίῳ περιπεσούσης, τέχνα πενθούσης, ξένης γυμνῆς μεμονωμένης καὶ σφόδρα ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ὀλο[φυρομένης]».

27. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκατῆς ἑκατονταετηρίδος, ὕψους μὲν 0,338, πλάτους δὲ 0,24· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 429,

ἃ λείψανα τεσσάρων διαφόρων ἐστὶ κωδίκων. Καὶ τοῦ μὲν πρώτου τῶν εἰρημένων ἐφθαρμένων κωδίκων λείψανον τὸ τεῦχος τοῦτο σφίζει ἀπὸ τοῦ 1-ου ἄχρι τοῦ 188-ου φύλλου, ἀπὸ δὲ τοῦ 189-ου ἄχρι τοῦ 192-ου καὶ ἀπὸ τοῦ 203-ου ἄχρι τοῦ 416-ου φύλλου τμήμα τοῦ δευτέρου μέγα ἐμπεριέχει κώδικος· καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ 193-ου ἄχρι τοῦ 202-ου φύλλου τέμαχος τοῦ τρίτου σφίζει κώδικος, ἀπὸ δὲ τοῦ 417-ου ἄχρι τοῦ 429-ου φύλλου μικρόν τι λείψανον τοῦ τρίτου περιέλαβε κώδικος. Τῶν τεσσάρων οὖν τούτων λειψάνων τὸ κείμενον δίστηλον κατὰ πᾶσαν εὔρηται σελίδα, καὶ τοῦ μὲν πρώτου μία ἐκάστη τῶν στηλῶν ἢ 31 ἢ 33 ἀριθμεῖ γραμμὰς ($0,255 \times 0,162$), ἐν πάσῃ δὲ τοῦ δευτέρου λειψάνου στήλῃ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἀριθμοῦνται γραμμαὶ ($0,25 \times 0,148$)· τὸ δὲ τρίτον λείψανον 32 γραμμὰς ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν στηλῶν αὐτοῦ ἀριθμεῖ ($0,264 \times 0,16$), τὸ δὲ τέταρτον γραμμὰς πάλιν ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν στηλῶν αὐτοῦ εἴκοσι καὶ ἕξ περιέχει ($0,22 \times 0,182$). Τὸ οὕτως οὖν κατηρτισμένον τεῦχος τὰς ἐφεξῆς ἐμπεριέχει γραφάς.

1. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλία τις ἀκέφαλός τε καὶ ἄναρχος, ἥς αἱ πρῶται λέξεις ἔχουσι νῦν ὧδε· «κουφίσαι· δὸς καὶ σὺ χεῖρα, οὐκ ἐπειδὴ ἐγὼ σου χρεῖαν ἔχω» κτλ., φ. 1. Πρὸ δὲ τῆς ὁμιλίας ταύτης τρεῖς ὑπῆρχον λόγοι τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος ἀποτελοῦντες, ὡς οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐφεξῆς δηλοῦσιν ὁμιλιῶν, οἱ ἐν τοῖς φύλλοις αὐτοῦ τοῦ κώδικος σεσημασμένοι.

2. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα καὶ Παῦλον τὸν ἀπόστολον, περὶ μετανοίας καὶ εἰς διάφορα ῥήματα τοῦ Ψαλτῆρος ἐρμηνεία, εἰς τὸν ν' τέλος ἐσχηκότα, καὶ περὶ τοῦ μὴ ἀπογινώσκειν ἡμᾶς τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας». Ἀρχ. «Ἀρτίως ἠκούσατε τοῦ ὕμνογράφου», φ. 14^β. Migne τ. 55, σ. 527.

3. «Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς Ῥωμαίων ἐπιστολῆς καὶ περὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Ἀγαπητοί, τίνος ἂν εἴημεν ἄξιοι», φ. 17^β. Ἀσημειωτός ἐστι καὶ ὁ λόγος οὗτος ἐν τοῖς πίναξι τῶν τοῦ Χρυσοστόμου γραφῶν.

4. «Τοῦ αὐτοῦ ἠθικά ἐκ τοῦ λόγου τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς

Ῥωμαίους ἐπιστολῆς, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Ἀγαπητοί, παιδεύει ἡμᾶς», φ. 19. Migne τ. 64, σ. 1327: hanc (homeliam) ut spuriam praetermisimus.

5. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ "ἠρώτησέ τις τῶν Φαρισαίων τὸν Ἰησοῦν ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῶ", καὶ περὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Ὡσπερ πατὴρ φιλότεχνος», φ. 21^β. Migne τ. 59, σ. 589.

6. Τοῦ αὐτοῦ περὶ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Καλὴ ἡ νηστεία», φ. 24. Migne τ. 48, σ. 1059.

7. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ "μὴ θησαυρίζετε ἑαυτοῖς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς" καὶ τὰ ἐξῆς». Ἀρχ. «Ὁ φιλάνθρωπος δεσπότης», φ. 27. Λόγος ἀμνημόνευτος.

8. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ἔχοντα χάριν οἷαν δῆποτε ἐπιστήμης μεταδιδόναι τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ περὶ πρεσβυτέρων». Ἀρχ. «Ὁ φιλάνθρωπος Θεός», φ. 29^β. Migne τ. 61, σ. 783.

9. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον». Ἀρχ. «Μέγιστόν ἐστιν διδασκαλεῖον», φ. 32. Migne τ. 59, σ. 591.

10. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἐλεημοσύνης καὶ κατανύξεως». Ἀρχ. «Στεφάνῳ χρυσοκόμοις», φ. 34^β. Migne τ. 60, σ. 765.

11. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἐμπεσοντός εἰς τοὺς ληστὰς». Ἀρχ. «ἤκούσαμεν, ἀδελφοί, ἐν τῷ εὐαγγελίῳ», φ. 36. Migne τ. 62, σ. 755.

12. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ σεισμοῦ, εἰς τὸν Λάζαρον καὶ εἰς τὸν πλούσιον». Ἀρχ. «Ἴδετε Θεοῦ δύναμιν», φ. 39^β. Migne τ. 48, σ. 1027.

13. «Τοῦ αὐτοῦ νουθεσίαι πνευματικαί», ὧν ἡ ἀρχή· «Καιρός σε λοιπὸν διανῆψαι», φ. 52. Migne τ. 62, σ. 741.

14. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰωσήφ περὶ σωφροσύνης». Ἀρχ. «Οἱ ἐκ πελάγους μεγάλου», φ. 55^β. Migne τ. 56, σ. 587.

15. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν Σουσάνναν περὶ σωφροσύνης». Ἀρχ. «Ἦχομεν ὑμῖν εὐγνώμονες», φ. 59^β. Migne τ. 56, σ. 589.

16. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν συμφορὰν τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, καὶ ὅτι χρήσιμος πανταχοῦ ὁ φόβος, καὶ ὅτι πένθος γέλωτος λυσιτελέστερον, καὶ εἰς τὴν ῥῆσιν τὴν λέγουσαν "ἐπίγνωθι ὅτι

ἐμ μέσω παγίδων διαβαίνεις”, καὶ ὅτι τοῦ φονεύειν τὸ ὀρκίζειν χειρόν». Ἀρχ. «Ἔδει δὲ καὶ σήμερον καὶ τῷ προτέρῳ», φ. 64. Sancti Ioannis Chrysostomi opera selecta, ἐκδ. Fr. Dübner, Parisiis 1861, τ. 1, σ. 486.

17. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ λεγομένου κοιμητηρίου καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρόν». Ἀρχ. «Πολλάκις ἐζήτησα πρὸς ἑμαυτόν», φ. 71^β. Migne τ. 49, σ. 393.

18. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν τῶν Παραλειπομένων τὴν λέγουσαν “ὕψωθη ἡ καρδία Ὁσίου”, καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης, καὶ ὅτι χρὴ θαρρεῖν τὸν ἐνάρετον καὶ ὅσον κακὸν ἢ ἀπόνοια». Ἀρχ. «Φέρε δὴ σήμερον», φ. 76. Migne τ. 56, σ. 112.

19. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ Σεραφίμ». Ἀρχ. «Μόλις ποτὲ τὸ κατὰ τὸν Ὁσίαν», φ. 80^β. Migne τ. 56, σ. 135.

20. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας καὶ παρθενίας». Ἀρχ. «Ὁ μακάριος ἀπόστολος», φ. 89^β-107 (Migne τ. 88, σ. 1937, ἐπ’ ὀνόματι Ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ). Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τοῦ 102-ου φύλλου ὑπόμνησίς τις γέγραπται, ἣ ἔχει ὧδε· «† ἔτους ςψμβ’ (= 1234) ἰνδικτιῶνος ζ’ μηνὶ φεβρουαρίῳ κ’ ἡμέρα β’, τέλος τοῦ βείου (-λου) ἐχρήσατο ἡ δούλ(η) τοῦ Θεοῦ ἀνα (= Ἄννα), θυγάτηρ Πανκρατίου τοῦ Κανάκ(η) καὶ Μαρίας τοῦ Καλολίτ(ου)».

21. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἐν νηστεία σωφρονούντων καὶ διαγωγῆς διαφόρων προφητῶν». Ἀρχ. «Οἱ μὲν ἀθλήται καθ’ ἐκάστην», φ. 107^β. Migne τ. 64, σ. 15.

22. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν Ἰώβ», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦκεν ἡμῖν ἐνιαύσιος», φ. 108. Migne τ. 56, σ. 563.

23. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀνθρώπου τινὸς εὐφόρησεν ἡ χώρα». Ἀρχ. «Οἱ μὲν τέκτονες ἢ βεκάνη ἢ σκεπάρνη», φ. 113. Migne τ. 64, σ. 1373: spuria et praetermissa.

24. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀνθρώπου τινὸς εὐφόρησεν ἡ χώρα». Ἀρχ. «Σάλπιγγος ὑψηλοτέραν», φ. 116. Migne τ. 61, σ. 787.

25. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας». Ἀρχ. «Λόγος μὲν οὐδεις περὶ ἀγάπης», φ. 119. Migne τ. 60, σ. 773.

26. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς Εὐτροπον ἐκτιθέντα νόμον τὸν φυγόντα

εἰς ἐκκλησίαν ἀποσπᾶσθαι, καὶ φυγόντος αὐτοῦ εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου κειμένου ἐλέχθη διὰ τοὺς ἐγκαλοῦντας». Ἀρχ. «Ἄει μὲν μάλιστα δὲ νῦν», φ. 120^β. Migne τ. 52, σ. 391.

27. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν Χαναναίαν» Ἀρχ. «Πολὺς ὁ χειμῶν», φ. 125. Migne τ. 52, σ. 449.

28. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς πᾶσαν αἵρεσιν». Ἀρχ. «Μίαν ὑμῖν διελέχθη», φ. 133^β. Migne τ. 48, σ. 795.

29. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ἑκατόνταρχον». Ἀρχ. «Ἐκατόνταρχου τινὸς δοῦλος», φ. 139. Migne τ. 61, σ. 769.

30. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ τιμᾶν τέκνα τοὺς γονεῖς». Ἀρχ. «Πᾶσα μὲν ἐντολὴ καθαρὰ», φ. 145. Migne τ. 64, σ. 1393: spuria et omissa.

31. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας λόγος», οὗ ἡ ἀρχή: «Δεινὸν ἢ ἁμαρτία καὶ νόσος», φ. 146^β. Migne τ. 64, σ. 1337: spuria et indigna Chrysostomo.

32. «Τοῦ αὐτοῦ κατὰ Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων καὶ αἰρετικῶν». Ἀρχ. «Πάλιν Ἰουδαϊκὴ κακία», φ. 152. Migne τ. 64, σ. 1389: spuria et omissa.

33. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ "ἐπίστευσα δι' ὃ ἐλάλησα", καὶ κατὰ Ἀρειανῶν καὶ Μακεδονιανῶν». Ἀρχή: «Φασὶν τὴν μέλισσαν κούφοις πτεροῖς», φ. 162^β. Migne τ. 64, σ. 1419: spuria et omissa.

34. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα». Ἀρχ. «Ἐγείρει τὸν ὀπλίτην», φ. 166. Migne τ. 55, σ. 613.

35. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν τρυγῶνα». Ἀρχ. «Ἡ τρυγῶν ἡ φιλέρημος», φ. 170^β. Migne τ. 55, σ. 599.

36. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ πῶς ὁ Ἀδὰμ τὴν ψυχὴν ἔλαβεν, ὅτε ἐπλάσθη, καὶ εἰς τὸ πάθος τοῦ Σωτῆρος ἐρμηνεία, καὶ περὶ τῆς νυχθείσης πλευρᾶς». Ἀρχ. «Καλοὶ τῆς ὑπομονῆς οἱ πόνοι», φ. 174^β. Migne τ. 64, σ. 1363: spuria et omissa.

37. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς Πέτρον καὶ Ἠλίαν». Ἀρχ. «Ὀλίγοι ἡμῖν οἱ παρόντες», φ. 180-188. Migne τ. 50, σ. 725.

38. «Μηνὶ ὀκτωβρίῳ κ'.—† Ὑπόμνημα ἤγουν ἐπεξηγήσεις τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Ἀρτεμίου, συλλεγὲν ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Φιλοστοργίου καὶ ἄλλων τινῶν παρὰ Ἰωάννου μοναχοῦ». Ἀρχ. «Τὰ τοῦ μεγάλου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος», φ. 203-236 καὶ 189-192. Mai, Spicileg. Romanum τ. IV, σ. 340-397. Migne τ. 96, σ. 1252 κέ). Ἐν τῷ ἱεροσολυμιτικῷ τούτῳ ἀπογράφῳ, πολλῶν φύλλων ἐκπεσόντων, ἐλλείμματα μὲν πολλὰ νῦν τοῦ περὶ Ἀρτεμίου ὑπάρχει ὑπομνήματος, ἐμπεριέχεται δ' ὅμως ἐν ἐκείνῳ συνέχεια θαυμάτων, ἃ οὐχ εὔρηται ἐν τῇ Μαΐου τοῦ καρδινάλιου ἐκδόσει. Τὰ δὲ θαύματα ταῦτα ὀκτωκαίδεκα ἐν τῷ κώδικι ἀριθμεῖται, καὶ τούτων τινὰ τοπογραφικὰ περὶ Κωνσταντινουπόλεως ἡμᾶς διδάσκει μαθήματα, ὡς ὅτι τὸ τοῦ μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου λείψανον ἔκειτο «εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν εἰς τὴν Ὀξίαν, πλησίον τῶν Δομνίνου ἐμβόλων» (θαῦμα δ' ἐν τῷ 224 φύλλῳ), καὶ ὅτι ξενῶν ὑπῆρχεν ὄνομα «Πασχεντίου, πλησίον τοῦ παλατίου τοῦ Δευτέρου» καὶ «δημόσιον λουτρὸν τὸ λεγόμενον Δαγισθέου, κατὰ τὴν κύφην ἔνθα ποτὲ τὰ στάβλα ἦσαν τῶν τοῦ Ἴπποδρόμου ἵππων» (θαῦμα ια' καὶ ιγ', φ. 229^β καὶ 231^α).

39. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου δ τε περὶ ἱερωσύνης πρῶτος λόγος ἀκέφαλός τε καὶ ἄναρχος, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ δευτέρου λόγου, φ. 193-202.

40. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ (= ὀκτωβρίῳ) κα'. Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος», οὗ ἡ ἀρχή· «Μέλλων συγγράφειν τὸν βίον τοῦ ἀββᾶ Ἰλαρίωνος, τὸ ἐνοικῆσαν ἐν αὐτῷ Πνεῦμα ἅγιον ἐπικαλοῦμαι», φ. 237. Βίος ἀξιολογώτατος, ἀνεκδότος τε καὶ ἀμνημόνευτος παρὰ τε τῷ Φαβριλίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

41. «Βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἱσαποστόλου Ἀβερκίου, ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις τὴν προεδρίαν καὶ ἐπισκοπὴν», φ. 283^β. Ἀπόγραφα δύο τοῦ αὐτοῦ μὲν, ἀνεκδότου δ' ἔτι βίου ἐν τῇ συνοδικῇ τῆς Μόσχας ἀπόκειται βιβλιοθήκῃ (Matthaei, Accur. notit. σ. 94).

42. «Ἀνδρέου Ἱεροσολυμίτου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης περὶ

τοῦ βίου καὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ ἀδελφοθέου Ἰακώβου». Ἀρχ. «Ὅκνεῖν μὲν ἔδει προβαίνειν», φ. 305^β (Ἄ. Π. Κεραμέως, Ἀνάλεκτα Ἱεροσολομιτικῆς Σταχυολογίας, τ. I, σ. 1-14). Ἔτερα δὲ δύο τοῦ αὐτοῦ βίου ἀπόγραφα ἐν Ἐθῶν ὑπάρχει καὶ ἐν Παρισίοις (Bibl. Coislin. σ. 185).

43. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (= κγ' ὀκτ.). Ὑπομνήματα τῶν ἁγίων ἐπτὰ παιδῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ περὶ τῆς ἀναστάσεως αὐτῶν». Ἀρχ. «Ἐγένετο βασιλεύοντος Δεκίου τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς, κατελθεῖν αὐτὸν ἐν πρώτοις ἀπὸ Καρταγένης», φ. 317. Κείμενον ἀνέκδοτον καὶ παρά τε τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ ἀμνημόνευτον καὶ εἰς λήθην ἄχρι τοῦ νῦν περιελθόν, ἀφ' οὗ χρόνου Φώτιος ἐκείνου ὁ ἐν πατριάρχεις ἁγιώτατος ἐμνήσθη (cod. CCLIII)· τοῦτο γὰρ ἐμοί γε κριτῇ ὁ θεῖος οὗτος ἀνέγνω ἀνὴρ. Ὅσα δὲ περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ παιδῶν Κόπται καὶ Σύροι καὶ Αἰθίοπες καὶ Λατῖνοι ἐν τοῖς ἑαυτῶν διηγοῦνται συναξαρίοις, δύο συγγραφεῖς ἐπισταμένως νῦν συνέγραψαν. 1) Koch, Die Siebenschläferlegende, ihr Ursprung und ihre Bedeutung; eine mythologisch-literaturgeschichtliche Studie. Leipzig 1883. — 2) Ignazio Guidi, Testi orientali inediti sopra i sette dormienti di Efeso pubblicati et tradotti. Roma, 1885.

44. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τελειωθέντων ἁγίων», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἔτους πέμπτου τῆς βασιλείας Ἰουστίνου», φ. 330^β. Boissonade, Anecdota Graeca τ. V, σ. 1 - 62.

45. Μηνὶ τῷ αὐτῷ κέ. «Μαρτύριον τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν καὶ νοταρίων Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγένετο μετὰ τὸ τελειωθῆναι τὸν μακαριώτατον Ἀλέξανδρον», φ. 357. Κείμενον παρά τε τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ ἀμνημόνευτον.

46. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅτε Μαξιμιανὸς ὁ βασιλεὺς», φ. 359. Fabricii, Bibl. Gr. τ. X, σ. 218.

47. «Διήγησις θαυμάτων τοῦ ἁγίου Δημητρίου», καὶ πρῶτον περὶ τοῦ ἀπελπισθέντος Μαρριανοῦ τοῦ ὑπάρχου. Ἀρχ. «Μα-

ριανός τις ἀνὴρ», φ. 363^β.—«Β' περὶ τοῦ τὴν αἰμόρροϊαν ἔχοντος». Ἀρχ. «Ἀνὴρ τις τῶν ἐν γένει λαμπρός», φ. 373.—«Γ' περὶ τοῦ λοιμοῦ». Ἀρχ. «Ἴσον ἀδελφοὶ καθέστηκεν ἄμμον θαλάσσης», φ. 374^β.—«Δ' περὶ τῶν δαιμονιῶντων». Ἀρχ. «Οὐ μόνον σωμάτων», φ. 382.—«Ε' περὶ τῆς αἰτήσεως τῶν λειψάνων τοῦ ἀγίου μάρτυρος Δημητρίου». Ἀρχ. «Ἀγαπητοί, ἔλθωμεν εἰ δοκεῖ τὰ πολλά», φ. 384^β.—«ς' περὶ Ὀνησιφόρου τοῦ παραμοναρίου». Ἀρχ. «Ἄλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο παραλειψαί», φ. 386.—«Ζ' περὶ τῆς ἐν λιμῶ παρουσίας τοῦ μάρτυρος». Ἀρχ. «Ἵτι δὲ οὐ μόνον ἰδίᾳ πολλοῖς», φ. 388. Migne τ. 116, σ. 1204-1256.

48. «[Μηνὶ τῷ] αὐτῷ κζ'. Μαρτύριον τῶν ἀγίων μαρτύρων Καπετολίνης καὶ Ἑρωτιῆς» (γρ. Ἑρωτηίδος). Ἀρχ. «Πολλῶν καὶ μεγάλων καὶ καλλινίκων», φ. 390. Καὶ δεύτερον μὲν τοῦ μαρτυρίου τούτου ἀπόγραφον ὄρα παρὰ τῷ Montfaucon, Bibl. Coislin. σ. 185· τρίτον δὲ πάνυ μεταγενέστερον ἀντίγραφον ἐν τῇ βασιλικῇ τῶν Βρυξελλῶν ὑπάρχει βιβλιοθήκῃ (Omont, Catal. des Mss. grecs de la bibl. royale de Bruxelles. Gand 1885, σ. 37). Τοῦ δ' ἐν τῷ ἱεροσολυμιτικῷ τούτῳ κώδικι ἀντιγράφου τὸ πρῶτον μόνον ἐσώθη φύλλον.

49. Βίος τις ἀκέφαλός τε καὶ ἀναρχος Ἀβραμίου τε τοῦ ὀσίου καὶ Μαρίας τῆς αὐτοῦ ἀνεψιάς, οὗ αἱ νῦν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «δευτέρου Ἀβραάμ τούτου, ὅστις ἐγένετο ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις», φ. 391.

50. «Μαρτύριον τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ παρανόμου καὶ ἀσεβοῦς Διοκλητιανοῦ», φ. 404. Κείμενον ἀτελές· μεθ' ὃ λείψανον ὑπάρχει ἐν τῷ κώδικι μαρτυρίου τινὸς τῶν ἀγίων μαρτύρων Ἀστερίου Κλαυδίου Νέωνος καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν Κλεονίλλης· τοῦ δὲ μαρτυρίου τούτου αἱ νῦν τελευταῖαι λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «Ἀστέριος εἶπεν· εἰ τὸν τρόπον ἐρωτᾷς ὃν ἔχω, χριστιανός εἰμι», φ. 416.

51. «Μηνὶ Ἰαννουαρίῳ ιη'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξαν-

δρείας». Ἡ ἐπιγραφή δὲ αὐτὴ ὑπὸ κόσμημά τι γέγραπται, ὁ ὁμοίων ἐστὶ τῷ Π στοιχείῳ. Ἄρχ. «Ἄλλοι μὲν ἄλλα τῶν μακαρίων», φ. 417 — 429. Κείμενον ἀτελὲς ὑπάρχον ἐν τῷ κώδικι, τὸ δὲ σύνολον αὐτοῦ παρὰ τῷ Migne εὑρηται τ. 25, σ. CLXXXV.

28. Τεῦχος μεμβράνινον ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς δεκάτης ἢ ἀρχομένης τῆς ἐνδεκάτης γραφὲν ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἐκ φύλλων νῦν συνιστάμενον 250· τούτου δὲ τὰ πρῶτα εἴκοσι καὶ τρία φύλλα ἐκ χάρτου ἐστὶ καὶ κατὰ τὴν ιε' ἐγγραφή ἑκατονταετηρίδα. Περιέχονται οὖν ἐν τῷ τεύχει λόγοι τοῦ Χρυσοστόμου δύο, ἐν τοῖς φύλλοις τοῖς ἐκ χάρτου, ὧν ὁ τὴν πρώτην μὲν ἔχων τάξιν "ὁμιλία" ἐπιγέγραπται "τῆς δευτέρας ἑξαήμερου" (ἀρχ. «Πολλὰς ὑμῖν ἔχω χάριτας». Migne τ. 53, σ. 282)· ὁ δὲ τὴν δευτέραν φυλάττων τάξιν, εἰ καὶ ἀνεπίγραφος λόγος ἐστὶ, τὴν τριακοστὴν καὶ δευτέραν περιλαμβάνει τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλίαν περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ἧς ἡ ἀρχή· «Πολὺς ὁ θησαυρὸς καὶ ἄφατος», φ. 11—23 (Migne τ. 53, σ. 292). Μετὰ δὲ ταύτην ὁμιλίαι περὶ τῆς Γενέσεως τοῦ αὐτοῦ θείου ὑπάρχουσιν ἀνδρός, αἱ τὰ μεμβράνινα μὲν τοῦ τεύχους πληροῦσι φύλλα, εἰς τετράδια διανεμημένα τριάκοντα (α' — λ'), τὴν δ' ἀρχὴν ἀπὸ τῆς τριακοστῆς τρίτης ποιῶσιν ὁμιλίας, ἀνελλιπῶς καὶ κατὰ τάξιν ἀκριβεστάτην προβαίνουσαι καὶ εἰς τὴν ἑξηκοστὴν καὶ ἑβδόμην τελευτῶσαι ὁμιλίαν. Καὶ τῆς μὲν πρώτης τῶν εἰρημένων ὁμιλιῶν ἡ ἀρχὴ ἔχει ὧδε· «Ὁρῶν ὑμῶν σήμερον τὴν μετὰ προθυμίας», φ. 24 (Migne τ. 53, σ. 305)· τῆς δ' ἐσχάτης ὧδε· «Πρώην ἐπαγγειλάμενος τέλος ἐπιθεῖναι» (Migne τ. 54, σ. 571). Τοιαῦται τοίνυν ὁμιλίαι ἐν τοῖς μεμβρανίοις περιλαμβάνονται φύλλοις. Καὶ τούτων αὖ ἡ μὲν πρώτη κόσμημά τι ἐπίχρυσον ἐν τῇ ἀρχῇ προτεταγμένον ἔχει, ὁμοιον δὲν τῷ Π στοιχείῳ, μία δ' ἐκάστη τῶν λοιπῶν ὁμιλιῶν καλῶ τι καὶ ταινιοειδῆ διακεχώρισται κοσμήματι. Πασῶν δὲ τῶν εἰρημένων ὁμιλιῶν τὸ κείμενον δίστηλον κατὰ σελίδα πᾶσαν εὑρηται, τριάκοντα καὶ τέσσαρσι γραμμαῖς μιᾶς ἐκάστης πληρουμένης τῶν στηλῶν ($0,342 \times 0,26 = 0,245 \times 0,175$). Σημειωτέον δ' ἔτι,

ὅτι ἔνδον τῆς δευτέρας τοῦ κώδικος πινακίδος ὑπόμνησις τις ἀραβιστὶ γεγραμμένη εὔρηται, τήνδε τὴν ὑπογραφὴν ἑλληνικοῖς φέρουσα γράμμασι· «Παχώμιος, ἔτος ζψς'» (= 1577—1578)· αὐτὴ δὲ ἡ ὑπόμνησις δῆλον ποιεῖ, ὅτι «τὸ βιβλίον τοῦτο ἀφιερώθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἀγίου Σάβα καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ» μηνὶ μαρτίῳ τοῦ 7085-ου ἔτους, ἤτοι τῷ 1577-φ ἔτει.

29. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀκέφαλον μὲν καὶ ἀναρχον, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 245, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον, ἐκ τριάκοντα καὶ μιᾶς μέχρι τριάκοντα καὶ τριῶν γραμμῶν ἐκάστης πληρουμένης τῶν στηλῶν ($0,332 \times 0,26 = 0,24 \times 0,17$)· περιέχει δὲ τὸ τεῦχος ὁμιλίαν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἀγίου εὐαγγελίου, αἱ ἀριθμοὺς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ με' ἄχρι τοῦ πη' λόγου. Καὶ ἡ μὲν πρώτη τῶν ὁμιλιῶν τούτων, διὰ τὸ εἶναι νῦν τὸν κώδικα ἀκέφαλον, ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε τὴν ἀρχὴν ἤδη ποιεῖται· «ἐξισοῦν τῷ Θεῷ οὔτε Μωυσέα παράγουσιν, ἵνα μὴ δόξωσιν» κτλ.—'Ο δ' ἔσχατος λόγος, ἤτοι ὁ πη', ἀρχεται ὧδε· «Πολλὰ μὲν ἐστὶ καὶ ἕτερα τὰ δυνάμενα» κτλ. Migne τ. 59, σ. 301—482.

30. Πανηγυρικὸν μεμβράνινον βιβλίον, ἀναμεταξὺ μὲν τῆς δεκάτης καὶ ἐνδεκάτης γραφῆν ἑκατονταετηρίδος, ἐκ δὲ φύλλων νῦν συνιστάμενον 407. Ἦν δὲ τὸ βιβλίον ἐξ ἀρχῆς ὀγκωδέστερον, ὡς οἱ ἀριθμοὶ τῶν τετραδίων τούτου δηλοῦσιν, οἷ, εἰ καὶ ἐν χρόνοις ἐπεσημάνθησαν μεταγενεστέροις, τετράδια μὲν ἀπὸ τοῦ γ' μέχρι τοῦ ε' νῦν ἀριθμοῦσι, φύλλα δ' ἐκείνων τετρακόσια καὶ δέκα καὶ ὀκτὼ φανερώς τοῖς ἐν αὐτοῖς ἐπικειμένοις μηνύουσι στοιχείοις. Τὸ δ' ἐν αὐτοῖς κείμενον δίστηλον κατὰ πᾶσαν γέγραπται σελίδα, τεσσαράκοντα μιᾶς ἐκάστης τῶν στηλῶν γραμμὰς ἀριθμύσεως ($0,338 \times 0,243 = 0,24 \times 0,17$). Περιέχονται οὖν ἐν τῷ πανηγυρικῷ τούτῳ τεύχει γραφαὶ τινες ἀξιόλογοι, ὧν τὴν ἀναγραφὴν, ὡς ἐν τῷ κώδικι εὔρον, οὕτω κατὰ τάξιν ὧδε παρατίθημι, τοὺς παλαιοὺς τῶν φύλλων τούτου ἀριθμοὺς τῆς ἀκριβείας χάριν παραδηλῶν.

1. Βίος τις ἀκέφαλός τε καὶ ἀναρχός τῆς ἀγίας μάρτυρος Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, οὗ τὴν ἀρχὴν νῦν αἱ λέξεις αἴδε

ποιούσαι· «ποιῆσαι. πρωίας δὲ γενομένης ἐκελεύσθη ποτίσαι τοὺς κήπους» κτλ., φ. ιη' ἢ 1.

2. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ (σεπτ.) ιδ'. Δόγος ἀφηγημαντικός (γρ. ἀφηγηματικός) εἰς τὴν εὕρεσιν τοῦ τιμίου καὶ ἁγίου σταυροῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, συγγραφίς παρὰ φιλευσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων ἀνδρῶν ἀπὸ ἀληθοῦς χρονογραφικῆς ἱστορίας». Ἄρχ. «Τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος», φ. κγ' ἢ 6. Δόγος ἀνέκδοτος, οὗ δευτερον ἀπόγραφον ὁ Harles παρὰ τῷ Φαβρικίῳ σημειοῦται, Bibl. Gr. τ. X, σ. 248. Τρίτον δὲ ἀπόγραφον καὶ Κεραμεὺς ἐν τῇ Μαυρογ. δηλοῖ Βιβλιοθ. τ. I, σ. 84—85. Τοῦ δὲ Σαβαΐτου ἀπογράφου, ἦτοι τοῦ ἐν τῷ κώδικι τούτῳ περιεχομένου, ὁ καλλιγράφος ἐμνήσθη τοῦ 135-ου τεύχους τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχικῆς συλλογῆς (Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 236), ὅς καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἀντιγεγραμμένην ἐκεῖ ἀκριβῶς ἔχει, καὶ εἰς τόνδε τὸν κώδικα τὸν ἀναγνωσόμενον ἐκεῖνο παραπέμπει τὸ ἀπόγραφον λέγει γὰρ «ζῆτει αὐτὸν (ἦτοι τὸν περὶ σταυροῦ λόγον) εἰς τὸ μέγαν πανηγυρικὸν τὸ βέβρανον, λόγος δ'». Ὅντως δ' ἐν τῷ παρόντι Σαβαΐτη κώδικι ὁ λόγος ἐκεῖνος τέταρτος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ γραφέως ἀριθμεῖται, καθάπερ τὸ ἐν τῷ κρᾶσπέδῳ τοῦ κγ' φύλλου γεγραμμένον παραδηλοῖ στοιχεῖον.

3. Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ'. «Βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Πρόκειται τοῖς ἀνθρώποις», φ. λβ' ἢ 14^β. Combefisii, Illustr. Christi mart. lecti triumphi, σ. 1-44.

4. Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. «Βίος καὶ ἀθλησις τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου πρωτομάρτυρος Θέκλης», οὗ ἡ ἀρχή· «Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀναβαίνοντος Παύλου», φ. μα' ἢ 23. Πρβλ. J. Ern. Grabe, Spicileg. Patrum. Oxoniae 1700 τ. I, σ. 95—119.

5. Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς'. «Βίος καὶ περίοδοι πράξεις τε καὶ μετὰστασις τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου». Ἄρχ. «Ἀνδρὸς τὰ θεῖα ὑψηλοτάτου ἀπὸ τῶν οὐρανῶν φθεγγομένου», φ. μς' ἢ 28. Κείμενον καὶ τοῦτο ἄγνωστον τε

καὶ ἀνέκδοτον καὶ ἀμνημόνευτον παρὰ τε τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Διφίῳ καὶ Νικοδήμῳ τῷ Ναξίῳ.

6. «Μηνὶ ὀκτωβρίῳ ς', τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. Πράξεις καὶ μαρτύριον καὶ θαύματα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἀποστόλου Θωμᾶ». Ἄρχ. «Πολὺς ὁ Θωμᾶς ἐν τοῖς ἀπάντων στόμασιν», φ. νδ' ἢ 37. Ἄλλο δέ τι ἀντίγραφον, ἀπὸ τοῦ κώδικος τούτου γενόμενον, ὅρα ἐν τῇ Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. τ. Ι, σ. 236 - 237. Αὐτὸ δὲ τῶν πράξεων τὸ κείμενον καὶ ἄγνωστον ἦν καὶ τύποις ἔτι ἀνέκδοτον ὑπάρχει.

7. «Μηνὶ ὀκτωβρίῳ ιβ'. Ἐθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μεγάλων μαρτύρων Ταράχου Πρόβου καὶ Ἀνδρονίκου». Ἄρχ. «Ἡ τρίφωτος αὐτῆ λαμπάς», φ. ξβ' ἢ 45β. Κείμενον καὶ τοῦτο ἄγνωστον καὶ ὡς εἰκὸς τύποις ἔτι ἀνέκδοτον παραμένον.

8. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. Ἐθλησις τοῦ ἁγίου Ναζαρίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ». Ἄρχ. «Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου», φ. οζ' ἢ 60. Κείμενον καὶ τοῦτο ἀνέκδοτον καὶ ἀμνημόνευτον παρὰ τε τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

9. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ις'. Ἐθλησις τοῦ ἁγίου Λογγίνου τοῦ ἑκατοντάρχου». Ἄρχ. «Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας», φ. οδ' ἢ 62. Καὶ τοῦτο τὸ κείμενον ἀμνημόνευτον ἦν ἄχρι τοῦδε καὶ τύποις ὡς εἰκὸς ἀνέκδοτον ἔτι ὑπάρχει.

10. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη'. Ἡ κοίμησις τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ». Ἄρχ. «Οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἀπόστολοι», φ. πβ' ἢ 64. Fabricii, Bibl. Graeca, τ. X, σ. 270.

11. «Μηνὶ ὀκτωβρίῳ κ'. Ἰπομνήματα τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Ἀρτεμίου, συλλεγὲν ἀπὸ διαφόρων ἱστορικῶν συγγραμμάτων παρὰ Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Ῥοδίου». Ἄρχ. «Τὰ τοῦ μεγάλου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος», φ. πγ' ἢ 66. Σειμείωσαι πρῶτον μὲν ὅτι Ῥόδιος ἦν ὁ συγγραφεὺς, εἶτα δ' ὅτι τὸν Ἰωάννην τοῦτον ἀδίκως τῷ Δαμασκηνῷ ἐταύτισαν οἱ τε τὰ περὶ Ἀρτεμίου ἀναγνόντες ὑπομνήματα καὶ ὁ ταῦτα ἐκδοὺς Μάϊος· ἕτερον δὲ τῶν ὑπομνημάτων τούτων ἀπόγραφον ὅρα ἐν τῇ 55-ῃ τοῦ καταλόγου τούτου σελίδι.

12. Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ'. «Ἐθλῆσις τῶν ἀγίων μαρτύρων Ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τετρακισχιλίων διακοσίων πεντήκοντα». Ἀρχ. «Ἔτους πέμπτου τῆς βασιλείας Ἰουστίνου», φ. τ.η' ἢ 81^β. Boissonade, Anecdota graeca τ. V, σ. 1 κέ.

13. Μηνὶ ὀκτωβρίῳ κς'. Ἐθλῆσις τοῦ ἀγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Δημητρίου». Ἀρχ. «Μαξιμιανὸς ὁ καὶ Ἐρκούλιος», φ. ριγ' ἢ 98^β. Migne τ. 116, σ. 1073.

14. «Ἐκ τῶν θαυμάτων τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, περὶ Ὀνησιφόρου τοῦ προσμοναρίου». Ἀρχ. «Ἄλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο παραλεῖψαι», φ. ριζ' ἢ 102. Migne τ. 116, σ. 1248.

15. Μηνὶ νοεμβρίῳ α'. «Βίος καὶ πολιτεία ἐν ἐπιτόμῳ καὶ μερικῇ θαυμάτων διήγησις τῶν ἀγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ». Ἀρχ. «Τῆς ἐλληνικῆς μανίας ἄρτι», φ. ρκ' ἢ 105. Lambecii, Comment. de aug. bibl. caes. Vindobon. liber quartus, Vindobonae 1671, σ. 133.

16. (Ἀρχίππου προσμοναρίου) «θαῦμα γενόμενον ὑπὸ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ ἐν ταῖς Χώναις». Ἀρχ. «Ἡ ἀρχὴ τῶν ἰαμάτων», φ. ρκζ' ἢ 112. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 393. Μαυρογορδ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 159. Leonis Allatii, De Symeonum scriptis diatriba. Parisiis 1664, σ. 94. P. Lambecii, Comment. de aug. bibl. caes. Vindobonensi liber quartus, 1671, σ. 129. Τοῦ αὐτοῦ βιβλίον VIII, σ. 379. Bandini, Catal. Bibl. Taurin. τ. I, σ. 218. Coxe, Catal. cod. MSS bibl. Bodl. σ. 296 καὶ 301. Ἄ. Π. Κεραμέως, Κατάλ. τῶν χειρογρ. τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, σ. 6.

17. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. Μαρτύριον τοῦ ἀγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ». Ἀρχ. «Ἔτους δευτέρου τῆς βασιλείας», φ. ρλα' ἢ 116. Coxe, Catal. Bodl. σ. 254. Lambecii, Comment. liber VIII, σ. 269. Κατάλ. τῶν χειρογρ. τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκης σ. 8, ἀριθ. 43.

18. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. Ὀμιλία Θεοδώρου ἐπισκόπου Τριμιθούτων περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ἐξορίας καὶ τῶν θλίψεων Ἰωάννου τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ

Χρυσοστόμου». Ἀρχ. «Ἀγαπητοί, ἀφευδῆς ὁ Θεός», φ. ρλδ' ἢ 119. Migne τ. 47, σ. LI—LXXXVIII.

19. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. Ὑπομνήματα περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν θαυμάτων καὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Φιλίππου, ἐνὸς τῶν δώδεκα ἀποστόλων». Ἀρχ. «Φίλιππὸν τις ὀνομάσας», φ. ρμς' ἢ 131. Γραφή νῦν τὸ πρῶτον ἴσως γνωριζομένη καὶ τύποις ἀνέκδοτος.

20. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. Θαῦμα γενόμενον ὑπὸ τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν Γουρία Σαμωνᾶ καὶ Ἀββίβου». Ἀρχ. «Νῦν καιρὸς εὐκαιρος», φ. ρνδ' ἢ 139^β. Κείμενον ἀνέκδοτον, οὗ ἕτερα ἀπόγραφα ἐν τοῖσδε ὄρα τοῖς βιβλίοις. Ἀ. Π. Κεραμέως, Μαυρογορ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 160, ἀριθ. 18. Coxe, Catal. Bodl. σ. 551. Ἀ. Π. Κεραμέως, Κατάλ. τῶν χειρογρ. τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθ. τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς σ. 8.

21. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα'. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ταρασίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, λόγος εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἄχραντον δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα». Ἀρχ. «Φαιδρὰ καὶ πανέορτος», φ. ρεα' ἢ 146^β. Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ γέγραπται τόδε· «ἐμετεγράφη», ἦτοι εἰς τὸν 135-ον κώδικα τῆς πατριαρχικῆς συναγωγῆς, φύλλῳ 37^β. Ἱεροσολ. βιβλιοθ. I, σ. 237. Migne τ. 98, σ. 1481.

22. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Γερμανοῦ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κ/πόλεως «ἐγκώμιον εἰς τὴν παναγίαν Θεοτόκον, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κυρίου». Ἀρχ. «Ἰδοὺ καὶ πάλιν ἑτέρα», φ. ρες' ἢ 151^β. Migne τ. 100, σ. 309.

23. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἀποστόλου Ἀνδρέου». Ἀρχ. «Τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀποστόλου Ἀνδρέου διαλεγομένου τοῖς ἀδελφοῖς δι' ὅλης τῆς νυκτὸς περὶ τοῦ Κυρίου» κτλ., φ. ρεθ' ἢ 154^β. Κείμενον καὶ τοῦτο παρὰ μὲν Ῥιχάρδῳ τῷ Λιψίῳ ἀσημεῖωτον, ἴσως δὲ λείψανον ἀρχαιοτάτων τοῦ Ἀνδρέου περιλαμβάνον πράξεων.

24. «Μηνὶ δεκεμβρίῳ δ'. Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Βαρβάρας». Ἀρχ. «Ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις βασιλεύ-

οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸν μὲν μακάριον ἐκεῖνον», φ. τμγ' ἢ 331^β. Fabricii, Bibl. Gr. τ. IX, σ. 91.

58. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀθλησάντων». Ἀρχ. «Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου Μαξιμιανοῦ», φ. τμς' 334^β. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 25 καὶ 239.

59. «Τοῦ μακαρίου Πρόκλου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Δεῦτε φιλέορτοι», φ. τνε' ἢ 343^β. Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 232 καὶ 239.

60. Γερμάνου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, «ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν καὶ σεβάσμιον κοίμησιν τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἀρχ. «Φήμη καλὴ καὶ ἀγαθὴ», φ. τνη' ἢ 346. Migne τ. 98, σ. 360.

61. «Μηνὶ ἀγούστῳ εἰς τὰς κε'. Ἱστορία καὶ τελείωσις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προφήτου καὶ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ». Ἀρχ. «Πληρωθέντων τῶν πενταχισχιλίων πεντακοσίων τῆς τοῦ κόσμου γεννήσεως (γρ. γενέσεως) παρ' ἕξ μῆνας, τίχεται» κτλ., φ. τξβ' ἢ 350. Lambecii, Comment. liber VIII, σ. 219, ἔνθα σημειώται ὅτι τὸ κείμενον τοῦτο τῇ 29 ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀνεγινώσκειτο ἀγούστου.

62. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν ἄσωτον υἱόν, οὗ ἡ ἀρχή· «Αἰὲ μὲν τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν», φ. τξε' ἢ 354. Migne τ. 59, σ. 515.

63. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡσπερ μήτηρ φιλότεχνος», φ. τοζ' ἢ 366. Migne τ. 62, σ. 775.

64. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὰ βατα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐκ θαυμάτων ἐπὶ τὰ θαύματα», φ. τοθ' ἢ 368. Migne τ. 59, σ. 703.

65. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ δευτέρᾳ εἰς τὴν πόρνην καὶ περὶ νηστείας». Ἀρχ. «Ἐν παντὶ καιρῷ καλὴ καὶ σωτήριος», φ. τπβ' ἢ 371. Migne τ. 64, σ. 1347: *manifeste spuria et ideo a Savilio omissa*.

66. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα καὶ εἰς

τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην τετράδα». Ἀρχ. «Δεῦρο τοίνυν ἀγαπητέ», φ. τπδ' ἢ 373. Λόγος παρὰ τῷ Migne ἀσημείωτος.

67. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν νιπτῆρα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐλεον Θεοῦ καὶ φιλανθρωπίαν», φ. τπε' ἢ 374^β. Migne τ. 64, σ. 1345: spuria et praetermissa.

68. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸν ληστήν καὶ εἰς τὸν σταυρὸν τῆ ἁγία καὶ μεγάλη παρασκευῆ». Ἀρχ. «Ἀπαρξώμεθα τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σταυροῦ», φ. τπη' ἢ 377. Migne τ. 64, σ. 1331: spuria et praetermissa.

69. Ἐπιφανίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, «λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφήν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» κτλ. Ἀρχ. «Τί τοῦτο σήμερον», φ. τια' ἢ 380. Migne τ. 43, σ. 440.

70. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτήτα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», φ. τηθ' ἢ 388^β. Migne τ. 35, σ. 396.

71. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν νέαν Κυριακὴν καὶ εἰς τὸ ἔαρ καὶ εἰς τὸν μάρτυρα Μάμαντα». Ἀρχ. «Ἐγκαίνια τιμᾶσθαι», φ. υα' ἢ 390. Migne τ. 36, σ. 608.

72. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ἀνάληψιμον», οὗ γέγραπται μόνον ἡ ἀρχή· «Εὐκαιρον σήμερον», φ. υδ' ἢ 393^β.

73. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν Σαμαρεΐτιν καὶ εἰς τὴν μεσοπεντηκοστήν». Ἀρχ. «Φέρε τοίνυν σήμερον», φ. υε' ἢ 394. Migne τ. 61, σ. 743.

74. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Εὐκαιρον σήμερον ἅπαντας», φ. υς' ἢ 395^β. Migne τ. 52, σ. 793.

75. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, λόγος εἰς τὴν πεντηκοστήν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἀρχ. «Περὶ τῆς ἑορτῆς βραχέα», φ. υθ' ἢ 398. Migne τ. 36, σ. 428.

76. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους πάντας», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐξ οὗ τὴν ἱεράν», φ. υιδ' ἢ 403^β. Migne τ. 50, σ. 705.

31. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφέν μὲν κατὰ τὴν ἑνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα, ἐκ δὲ φύλλων νῦν συγχείμενον 316, ἐν οἷς τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον ὑπάρχει, τριάκοντα καὶ δύο ἢ τριάκοντα καὶ τρεῖς ἀριθμοῦν γραμμᾶς ($0,324 \times 0,254 = 0,234 \times 0,155$). Ἐπεὶ δὲ εἰς τεσσαράκοντα διανεμένηται τετράδια, δῆλον ὅτι ἐκ τριακοσίων ὁ κῶδιξ καὶ εἴκοσιν ἐξ ἀρχῆς συνέκειτο φύλλων· τὰ δ' ἔλλείποντα νῦν φύλλα ἐκ τοῦ τεσσαρακοστοῦ τοῦ καὶ τελευταίου ἐξέπεσε τετραδίου. Αὐτὸς μὲν οὖν ὁ κῶδιξ τὰς πρώτας τεσσαράκοντα καὶ πέντε περιέχει ὁμιλίαις Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τὰς τὸ κατὰ Ματθαῖον ἱερὸν ἐρμηνευούσας εὐαγγέλιον, ὧν ἡ μὲν πρώτη τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν λέξεων ποιεῖται τῶνδε· «Ἐδεῖ μὲν ὑμᾶς μηδὲ δεῖσθαι»· ἡ δ' ἐσχάτη ὧδε· «Ἄξιον δὲ θαυμάσαι τοὺς μαθητάς»· ταύτης δὲ τῆς ὁμιλίας τὸ ἦμισυ καὶ πλέον ἔλλείπει μέρος, διὰ τὴν προρρηθεῖσαν φύλλων τινῶν ἀπώλειαν, καὶ τούτου ἕνεκα εἰς τὰςδε νῦν ἐκείνη τὰς λέξεις τελευτᾷ· «ἀντὶ τοῦ τὴν παναρμόνιον μελωδίαν εἰς αὐτὴν ἀνακρούεσθε». Σωφρόνιος δὲ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὑπόμνημά τι, τοῦ ἐκατιδεκάτου τελευτῶντος αἰῶνος, ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ δευτέρου ἐνέγραψε φύλλου· τούτου δὲ ἡ ἀρχὴ ὧδε ἔχει· «† Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῦ ἀγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου, τοῦ περιφήμου καὶ περιβοήτου ναοῦ» τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως.

32. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφέν μὲν ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς ἑνδεκάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δυοκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ δὲ φύλλων συγχείμενον διακοσίων καὶ ἐνεήκοντα καὶ τριῶν, ἐν οἷς τὸ κείμενον δίστηλον κατὰ σελίδα πᾶσαν ὑπάρχει, εἴκοσι καὶ ὀκτῶ μιᾶς ἐκάστης τῶν στηλῶν γραμμᾶς ἀριθμούσης ($0,328 \times 0,245 = 0,23 \times 0,17$). Κατὰ δὲ τὸν τρίτον καὶ δέκατον αἰῶνα «ἡ βίβλος αὕτη τῆς μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου» κτῆμα ὑπῆρχεν (φύλλ. 3-ον), ἥτοι τῆς ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἐν μὲν τοῖς δυοῖς πρώτοις φύλλοις πίναξ τῶν ἐν τῇ βίβλῳ περιεχομένων ὁμιλιῶν ἀναγράφεται· αἱ δὲ ἀριθμοὺς ἐν τοῖς κρασπέδοις ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ ξα' ἄχρι τοῦ πς' ἀριθμοῦ. Ἄλλ' ὕστερον οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι διορθωθέντες μετεβλήθησαν, καὶ ἀπὸ τοῦ ιθ'

νῶν ἀρχόμενοι ἀριθμοῦ εἰς τὸν τεσσαρακοστὸν καὶ δεῦτερον λήγουσιν. Συγγραφεὺς δὲ τῶν ὁμιλιῶν Ἰωάννης ἐστὶν ὁ Χρυσόστομος.

1. «Λόγος παραινετικὸς πρὸς Σταγείριον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἔδει μὲν ἡμᾶς, ὧ φίλτατε», φ. 3. Migne τ. 47, σ. 423.

2. «Πρὸς αὐτόν, ὅτι ἡ ἀθυμία χαλεπωτέρα καὶ δαίμονος». Ἄρχ. «Ταῦτα μὲν ἡμῖν», φ. 29. Migne τ. 47, σ. 447.

3. «Εἰς τὸν αὐτὸν ἔτι περὶ ἀθυμίας λόγος γ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἰκανὰ μὲν οὖν καὶ τὰ εἰρημένα», φ. 53. Migne τ. 47, σ. 471.

4. «Λόγος εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ ἀνάληψιν καὶ εἰς μαρτύρων σώματα ὑπὸ ἐδάφους κείμενα ἐγγὺς ἐδάφους αἰρετικῶν, καὶ τί νοητέον τὸ ῥητὸν τοῦ Χριστοῦ τὸ λέγον, ὅτι εὐρεθήσονται δύο ἐν τῷ μύλωνι ἀλήθουςαι». Ἄρχ. «Καὶ ὅτε σταυροῦ μνεῖαν ἐπετελοῦμεν», φ. 76. Migne τ. 50, σ. 441.

5. «Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου καὶ εἰς τὸ "γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς", καὶ περὶ τῆς πεντηκοστῆς». Ἄρχ. «Λαμπὰς εὐσεβείας», φ. 85. Migne τ. 64, σ. 1365: spuria et praetermissa.

6. «Λόγος εἰς τὴν πεντηκοστὴν καὶ διατί σημεῖα οὐ γίνεται νῶν, καὶ ὅτι τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα παρ' ἡμῶν ἄνω γράφεται». Ἄρχ. «Πάλιν ἑορτὴ καὶ πάλιν πανήγυρις» φ. 122^β. Migne τ. 50, σ. 453.

7. «Εἰς τὸ ῥητὸν τὸ ἀποστολικὸν τὸ λέγον: Τοῦτο δὴ γινώσχετε, ὅτι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἔσονται καιροὶ χαλεποί». Ἄρχ. «Ἀσθενὴς μὲν εἰμι», φ. 113. Migne τ. 56, σ. 271.

8. «Ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους μάρτυρας», οὗ ἡ ἀρχή· «Μαρτύρων μὲν ἡμᾶς πανήγυρις», φ. 122. Migne τ. 64, σ. 1367: spuria et praetermissa.

9. «Λόγος περὶ εἰρήνης», οὗ ἡ ἀρχή· «Οἱ ἄγγελοι τὸν οὐράνιον χορὸν συστησάμενοι», φ. 130. Ἄ. Π. Κεραμέως, Ἀνάλεκτα ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας τ. I, σ. γ' καὶ 15-26.

10. «Ταῖς καλένδαις, μὴ προελθόντος τοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Φλαβιανοῦ, ἐλέχθη κατὰ τῶν παρατηρούντων τὰς νεομηνίας καὶ κατὰ τὴν πόλιν χορείας τελούντων, καὶ εἰς τὸ ῥητὸν

τοῦ ἀποστόλου τὸ λέγον: Εἴτε γὰρ ἐσθίετε φησιν, εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε». Ἄρχ. «Καθάπερ χορὸς τὸν κορυφαῖον», φ. 135^β. Migne τ. 48, σ. 953.

11. «Ὁμιλία μετὰ τὰς καλάνδας τῇ ἐξῆς κατὰ μεθυόντων, καὶ περὶ τῶν εἰς καπηλεῖα εἰσιόντων, καὶ ὅτι τὸν διδάσκαλον οὐ χρὴ ἀπογινώσκειν τῶν μαθητῶν, κἂν πρὸς τὸ παρὸν μὴ πείθωνται, καὶ εἰς τὸν Λάζαρον λόγος πρῶτος», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν χυθὲς ἡμέραν», φ. 145^β. Migne τ. 48, σ. 963.

12. «Εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον, καὶ ὅτι αἱ φυγαὶ τῶν βιοθανῶν οὐ γίνονται δαίμονες, καὶ περὶ κρίσεως καὶ ἐλεημοσύνης· λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐθαύμασα τὴν ἀγάπην», φ. 164. Migne τ. 48, σ. 981.

13. «Εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον καὶ τίνος ἔνεκεν οὐκ εἶπεν "ἔλαβες τὰ ἀγαθὰ σου", ἀλλὰ "ἀπέλαβες", καὶ διὰ τί οἱ μὲν δίκαιοι κινδύνοις πολλάκις περιπίπτουσιν, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ τούτους διαφεύγουσιν». Ἄρχ. «Οὐ τὰ τυχόντα ἡμᾶς», φ. 174. Migne τ. 48, σ. 991.

14. «Εἰς τὴν κατὰ τὸν πλούσιον καὶ τὸν πτωχὸν Λάζαρον παραβολὴν λόγος δ', καὶ ὅτι τὸ συνειδὸς εἶωθεν ἡμᾶς ἀναμιμνήσκειν παλαιὰ ἁμαρτήματα, καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ». Ἄρχ. «Τῆς τοῦ Λαζάρου παραβολῆς», φ. 189^β. Migne τ. 48, σ. 1005.

15. «Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου: Περὶ τῶν κεκοιμημένων οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ἵνα μὴ λυπηθῆτε ὡς καὶ οἱ λοιποί». Ἄρχ. «Ἡμέρας τέσσαρας ἀνηλώσαμεν», φ. 198^β. Migne τ. 48, σ. 1017.

16. «Ὁμιλία πρὸς τοὺς εἰς ἵπποδρομίας ἀναβαίνοντας καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου τὸ λέγον "εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης" κτλ., καὶ πρὸς τῷ τέλει εἰς τὸν Λάζαρον». Ἄρχ. «Βούλομαι τῆς συνήθους ἄψασθαι», φ. 208. Migne τ. 48, σ. 1043.

17. «Ἐπαινος τῶν ἀπαντησάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ περὶ εὐταξίας τῆς ἐν ταῖς δοξολογίαις, καὶ εἰς τὸ Εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου». Ἄρχ. «Πολλὴν ὀρῶ τὴν σπουδὴν», φ. 218. Migne, τ. 56, σ. 97.

18. «Ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου τὸ λέγον: Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὁζίας ὁ βασιλεὺς, εἶδον τὸν Κύριον καθήμενὸν ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου· λόγος α΄», οὗ ἡ ἀρχὴ «Χαίρω συντρέχοντας», φ. 228. Migne τ. 56, σ. 107.

19. «Εἰς τὴν πρώτην τῶν Παραλειπομένων τὴν λέγουσαν "ὕψωθη ἡ καρδία Ὁζίου", καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ ὅτι χρὴ μὴ θαρρεῖν τὸν ἐνάρετον, καὶ ὅσον κακὸν ἡ ἀπόνοια». Ἀρχ. «Εὐλόγητος ὁ Θεός», φ. 233. Migne τ. 56, σ. 112.

20. «Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου τὸ λέγον "καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὁζίας ὁ βασιλεὺς" κτλ., καὶ ἔπαινος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας καὶ κατὰ τῶν κωλούντων τὸν γάμον ἔνθεος ἀπόδειξις· λόγος γ΄», οὗ ἡ ἀρχὴ «Δαμπρὸν ἡμῖν τήμερον», φ. 241. Migne τ. 56, σ. 119.

21. «Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου "εἶδον τὸν Κύριον", καὶ ἀπόδειξις ὅτι δικαίως ἐλεπρώθη Ὁζίας, ἀναξίως θυμιάσας, ὅπερ οὐκ ἔξεστιν βασιλεῦσιν, ἀλλ' ἱερεῦσι· λόγος δ΄», οὗ ἡ ἀρχὴ «Φέρε σήμερον τοῖς κατὰ τὸν Ὁζίαν», φ. 250. Migne τ. 56, σ. 129.

22. Ὁμιλία εἰς τὰ Σεραφίμ, ἧς ἡ ἀρχὴ «Μόλις ποτὲ τὸ κατὰ τὸν Ὁζίαν», φ. 256. Migne τ. 56, σ. 135.

23. «Λόγος εἰς τὴν Χαναναίαν καὶ εἰς τὸν Φαραώ, καὶ ὅτι οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ Θεοῦ τοῦ ἐλεοῦντος». Ἀρχ. «Εἰ καὶ ἐθόλωσεν ἡμᾶς», φ. 262^β. Migne τ. 59, σ. 653.

24. «Εἰς τὴν ἀσάφειαν τῆς παλαιᾶς Διαθήκης καὶ εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, καὶ περὶ τοῦ μὴ κατηγορεῖν». Ἀρχ. «Χαίρει μὲν βουκόλος», φ. 277—278 (Migne τ. 56 σ. 175). Λόγος ἀτελής ἐν τῷ κώδικι ὑπάρχων τελευτᾷ γὰρ κατὰ τὰς λέξεις τάσδε· «μὴ προσενέγκης αὐτὰ διὰ ῥημάτων ἕασσον κάτω κεῖσθαι καί». Μετὰ δὲ τὸν λόγον τοῦτον δύο ὑπῆρχον ὁμιλίας, καθάπερ ὁ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς βίβλου δείκνυσι πίναξ· αἱ δ' ἐπεγράφοντο ὡδε· «πέ. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία πρὸς τοὺς λέγοντας ὅτι δαίμονες τὰ ἀνθρώπινα διοικοῦσι, καὶ δυσχεραίνοντας ἐπὶ ταῖς τοῦ Θεοῦ κο-

λάσσει καὶ σκανδαλιζομένους ἐπὶ ταῖς τῶν φαύλων εὐημερίαις καὶ δυσπραγαίαις τῶν δικαίων». — «πς'. Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπὶ εἰρήνην ἐτέρου προσειπόντος ὀλίγα ἐλέχθη ὁμιλία εἰς τὴν ῥῆσιν τὴν προφητικὴν τὴν λέγουσαν: Ἐγὼ κύριος ὁ Θεὸς ἐποίησα φῶς καὶ σκότος, ποιῶν εἰρήνην καὶ κτίζων κακά».

25. Δείψανον ἐτέρου τινὸς κώδικος τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἐκ τεσσάρων σύγκειται φύλλων καὶ κείμενον ἐμπεριέχει δίστηλον, τριάκοντα μιᾶς ἐκάστης τῶν στηλῶν γραμμὰς ἀριθμούσης· δύο δὲ πάλιν τοῦ κώδικος ἐκείνου φύλλα ἐν τῷ 29-ῳ πατριαρχικῷ σφύζεται κώδικι (Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 100-101). Τὸ λείψανον οὖν τοῦτο, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος, τὸ τέλος τοῦ παρόντος σχηματίζει τεύχος, ἤτοι τὰ φύλλα αὐτοῦ τὰ ἀπὸ τοῦ 290-οῦ μέχρι τοῦ 293-ου ἀριθμούμενα φύλλου, καὶ τούτων δύο ὁπὰς εἶχε μεγάλας, ἃς βιβλιοπηγὸς τις δυοὶ μεβρανίνοις ἐπέκλεισε τεμάχεσι, τὸ μὲν ἀπὸ θεολογικοῦ τινος ἀποσπάσας κώδικος, τὸ δὲ μέρος ἱβηρικοῦ μὲν παλιμψήστου δὲ σφύζον φύλλον. Ἔστι δ' ἐν τῷ λειψάνῳ ἐκείνῳ μέρος τι γραφῆς περὶ τοῦ βίου Κλήμεντος τοῦ ἐπισκόπου Ῥώμης, οὗ ἡ μὲν ἀρχὴ ἔχει νῦν ὧδε· «ὁ Κύριος ἡμῶν εἶπεν. ἐπὶ σωτηρίᾳ παντὸς τοῦ κόσμου ἐληλυθώς, μόνος τε ὑπὲρ πάντας τὴν ἀληθῆ καὶ μόνην» κτλ., τὸ δὲ τέλος ὧδε· «καὶ ὁμῶς αὐτὴν μὲν Ἐφεσίαν ἔφησεν εἶναι, τὸν ἄνδρα δὲ Σικελόν, ὡς αὐτῶς δέ».

33. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συνιστάμενον 286, ἐν οἷς τὸ μὲν κείμενον δίστηλον κατὰ πᾶσαν ὑπάρχει σελίδα, μία δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν γραμμὰς οὐκ ἔχει ἰσαριθμούς· ἡ μὲν γὰρ τούτων εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ἀριθμεῖ στίχους, ἡ δὲ τριάκοντα καὶ ἕξ· ἄλλαι δὲ πάλιν στήλαι γραμμὰς ὀλιγωτέρας τούτου περιλαμβάνουσι τοῦ ἀριθμοῦ. Τὸ μὲν οὖν τεῦχος, εἰ καὶ ὕψους μὲν ἐστὶ 0,344 πλάτους δὲ 0,26, ὑπὸ δύο συγχρόνων ἐγράφῃ καλλιγράφων κοσμεῖται δὲ καὶ κοσμήμασί τισιν, ἡ τῷ κιτρίνῳ ἢ τῷ κυανῷ διεσκευασμένοις χρώματι, ὧν τὰ μὲν ταινιοειδῆ ἐστὶ, τὰ δὲ τῷ Π στοιχείῳ προσόμοια. Καὶ ἐν μὲν τοῖς δυοὶ πρώτοις τοῦ τεύχους φύλλοις τὰ τούτῳ ἐμπεριειλημμένα

ἀναγράφεται· ἐπιγραφὴν δὲ ταύτ' ἔχει τήνδε· «† Πίναξ σὺν Θεῷ τῆς παρούσης πυκτίδος». Μετὰ δὲ τὸν πίνακα ἐν μὲν τῇ δευτέρᾳ στήλῃ τῆς πρώτης τοῦ δευτέρου φύλλου σελίδος δίστιχόν τι ἐγγεγραμμένον ὑπάρχει λαμβεῖον, ὃ ἔχει ὧδε·

† Καὶ τήνδε χρυσὸς προσπορίζει τὴν βίβλον
Κρήτης προέδρω τάλαν Νικηφόρω ¹.

Ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ τοῦ φύλλου σελίδι ὑπόμνημά τι τοῦ αὐτοῦ γέγραπται Νικηφόρου (ἔτει 1322-φ), ὃ κατὰ τόνδε τὸν τρόπον διατεταγμένον ἐστίν.

Ἐγὼ ὁ χρηματί-
σας Κρήτης
ταπεινὸς Νικη-
φόρος ἀφιερῶ
τὴν παρούσαν
βίβλον τῇ
σεβασμῖα μονῇ
τοῦ τιμίου προ-
φήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῇ
διακειμένη ἐν τῇ ἐρήμῳ πλησίον τοῦ Ἰορδάνου,
εἰς ἄφεσιν τῶν πολλῶν μου ἁμαρτιῶν. εἴ τις οὖν
βουληθῆ ἀποσπᾶσαι ταύτην αὐτῆς, ἢ τὰ παρόντα
μου ἀφανίσαι
γράμματα,
ἵνα ἔχη τὰς
ἀράς τῶν ἁγίων
τριακοσίων
δέκα καὶ ὀκτώ
θεοφόρων πρῶν
τῶν ἐν Νικαίᾳ,
καὶ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρ-
τωλοῦ, κἄν ὅποιος
ἀνεϊτύχης καὶ τᾶ-
ξεως, ἢ ἀπαλλάξαι
βουληθῆ τούτην·
μη(νι) ὀκτωβρίῳ
ἰνδικτιῶνος ς'
ἔτους
ζω
λα
†
†
†

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· τὸ δὲ βιβλίον συναξάρια τοῦ μηνὸς ἐμπεριέχει Νοεμβρίου, ἔχοντα τὴν ἐφεξῆς τάξιν.

1. «Μηνὶ νοεμβρίῳ α'. Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀνάπαυσις καὶ

¹ Περὶ δὲ τοῦ ἀρχιερέως τούτου ἀνάγνωθι τό τε χρονικὸν τοῦ Παχυμέρη (ἐκδ. Βόννης τ. II, σ. 241, 349) καὶ τὴν ἰη' ἐπιστολὴν Μαξίμου τοῦ Πλανούδη καὶ τὰς περὶ ταύτης τοῦ Treu σημειώσεις (Maximi mon. Plan. epistulae, σ. 33 καὶ 208-212).

θαυμάτων διήγησις τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ». Ἀρχ. «Ἄρτι τῆς εὐσεβείας», φ. 3. *Analecta Bollandiana* τ. I, σ. 586.

2. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ β'. Ἄθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀκινδύνου Πηγασίου Ἀνεμποδίστου Ἀφθονίου καὶ Ἐλπιδηφόρου». Ἀρχ. «Εἰ καὶ πρῶτοι Πέρσαι», φ. 9. *Migne* τ. 116, σ. 9. *Acta Sanct.* νοεμβρίου τ. I, σ. 491 - 504.

3. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ'. Ἄθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀκεψιμᾶ Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ». Ἀρχ. «Ἐλύττα κατὰ χριστιανῶν», φ. 26. *Migne* τ. 116, σ. 831.

4. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ'. Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν πρὸς ἀρετὴν ὁδόν», φ. 45. *Migne* τ. 116, σ. 36.

5. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε'. Βίος καὶ ἀγῶνες τῶν ἁγίων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης». Ἀρχ. «Τῆς πρὸς τῷ Λιβάνῳ ὄρει Φοινίκης», φ. 80. *Migne* τ. 116, σ. 93.

6. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς'. Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἠνίκα Κωνσταντίας ὁ τοῦ μεγάλου», φ. 88. *Migne* τ. 116, σ. 884.

7. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Ἰέρωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων τῶν ἐν Μελιτινῇ ἀθλησάντων». Ἀρχ. «Ἰέρωνι τῷ γενναίῳ», φ. 94^β. *Migne* τ. 116, σ. 109.

8. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ'. Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Ματρώνης», οὗ ἡ ἀρχή· «Τοὺς σῶφρονας τὸν βίον», φ. 100. *Migne* τ. 116, σ. 920.

9. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. Μαρτύριον τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν Σαμωνᾶ Γουρία καὶ Ἀβίβου». Ἀρχ. «Ἔτος μὲν ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου», φ. 112^β. *Migne* τ. 116, σ. 128.

10. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι'. Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας καὶ ἀειμνήστου Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας». Ἀρχ. «Εἰκόνες καὶ στήλαι καὶ ἀνδριάντες», φ. 117. Θεοφίλου Ἰωάννου, *Μνημεῖα ἀγιολογικά*, σ. 18 κῆ.

11. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια'. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Μηνᾶ τοῦ Αἴγυπτίου, τοῦ ἐν τῷ Κοτυαεῖῳ μαρτυρήσαντος». Ἄρχ. «Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ», 126^β. *Analecta Bollandiana* τ. III, σ. 258.

12. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας τοῦ ἐλεήμονος». Ἄρχ. «Τὰς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀναγράπτους», φ. 132. *Migne* τ. 114, σ. 896.

15. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου». Ἄρχ. «Καὶ πάντων μὲν τῶν κατὰ Θεόν», φ. 164 (*Migne* τ. 114, σ. 1045). Ἐν δὲ τῷ κάτω κρασπέδῳ τοῦ 189-ου φύλλου γέγραπται τόδε·

Χριστοῦ στόμα πέφυκε τὸ Παύλου στόμα,
στόμα δὲ Παύλου τὸ Χρυσοστόμου στόμα.

14. Βίος τις ἀκέφαλος τῆς ὁσίας Ματρώνης, ὃς ἄρχεται νῦν ὧδε· «ἄνδρες ἐν φανερῷ συμψάλλειν αὐτῇ ἐπέκεσαν», φ. 239.

15. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Θαῦμα γενόμενον ὑπὸ τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν Γουρία Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου». Ἄρχ. «Τοιοῦτον μὲν δὴ καὶ ὁ μάρτυς», φ. 249. Τὸ δὲ τέλος τοῦ θαύματος περιεχώρησεν ὁ καλλιγράφος εἰς τέσσαρας μικροὺς μὲν ἐρυθροὺς δὲ σταυροὺς, ἐν τῷ 256-ῳ διαγεγραμμένους φύλλῳ.

16. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ'. Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν Ματθαῖον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἔδει μὲν τὴν παρὰ τοῦ πλάσαντος», φ. 257. *Migne* τ. 115, σ. 813.

17. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε'. Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ». Ἄρχ. «Ὁ μὲν σκοπὸς εἰς ἐστὶ», φ. 260 (*Migne* τ. 46, σ. 893). Κείμενον ἐλλιπές, οὗ αἱ τελευταῖαι λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «τρόπον ἐκπληξιν παρέσχε τοῖς ἐπιστατοῦσι τῷ τόπῳ, οὐδενὸς τῶν».

34. Τεῦχος μεμβράνινον ἐκ 300 νῦν συνιστάμενον φύλλων καὶ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον ἐμπεριέχον· μία δ' ἐκά-

στη τῶν στηλῶν τριάκοντα καὶ ὀκτὼ στίχους ἀριθμεῖ (0,34 × 0,26 = 0,245 × 0,17). Τὸ τεῦχος οὖν ἔτει 1309-φ ἐγράφη, ὡς τὸ ὑπόμνημα δηλοῖ τόδε, ὃ ἐν τῷ τελευταίῳ τοῦ κώδικος φύλλῳ ἐγγεγραμμένον ἐστίν· «† Ἐτελειώθη ἡ παρούσα δέλτος | διὰ χειρὸς Ἰωάννου ἀναγνώ|στου καὶ κληρικοῦ, τοῦ Πυροῦ, | ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ἡ' | ἔτους ς'ωιη, συνδρομῆς δὲ | τοῦ πανοσιωτάτου καθηγουμένου». Μεταξὺ δὲ τῶν ἐτῶν 1543 καὶ 1544 ὑπὲρ τὸ ὑπόμνημα ἐκεῖνο ἱερεὺς τις ὄνομα Ἰωάννης ἄλλο τι ἔγραψεν ὑπόμνημα, ἔχον ὧδε· «ἔτους ς'να' ἐπαραδοχα τὸ αὐτὸ βιβλίον ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Σάβα ἐγὼ παπὰ Ἰω(άννης) εἰς χέργια του παπαῖ Γερασίμου ἀπου(-ἀπὸ) τον Ταξιάρχην να το δῶσι (-δώση) εἰς τὸ μοναστήριν». Καὶ πάλιν ἄλλος τις ὄνομα Σέργιος ὁμολογεῖ ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 299-ου φύλλου, ὅτι τὴν βίβλον ταύτην ἀνέγνω μὴνὶ αὐγούστῳ τοῦ 1701-ου ἔτους. Πρῶτερον δὲ τὸ τεῦχος τριακόσια καὶ δύο ἡρίθμει φύλλα· Πορφύριος γὰρ ὁ Οὐσπένσκης τὰ νῦν ἐλλείποντ' ἀφείλετο φύλλα καὶ τῆ κατὰ Πετρούπολιν αὐτοκρατορικῆ παρεχώρησε βιβλιοθήκῃ, ἐσφαλμένως ἐπ' ἐκείνων τὸ 1310-ον ἐγγράφας ἔτος ἀντὶ τοῦ 1309-ου ταῦτα δὲ τὰ δύο φύλλα τῷ 319-φ ἀριθμῷ τεταγμένα ἐκεῖ ἐστὶ καὶ τὸν πεντηχοστὸν τοῦ κώδικος περιέχει λόγον, ὃς "περὶ παρθενίας" ἐπιγράφεται (Отчетъ Императ. Публичной библіотеки за 1883 годъ, σ. 131, ἀριθ. 71). Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος, ὡς νῦν ὑπάρχει, ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ ὀκτὼ ἔχει φύλλα ἐκ χάρτου, ἃ, εἰ καὶ ἰσάριθμα ἐκείνου προαπολωλεκότα συμπληροῖ φύλλα, κατὰ τὴν ἐβδόμην καὶ δεκάτην ἐγράφη ἑκατονταετηρίδα· ἐν δὲ τῷ ὄλῳ τοῦ τεύχους σώματι τὰ ἀσκητικὰ περιέχεται συντάγματα τοῦ ὁσίου ἀνδρὸς Ἐφραῖμ τοῦ Σύρου, ἀπὸ τοῦ πρώτου διήκοντα ἀριθμοῦ ἄχρι τοῦ ἐνενηχοστοῦ, ἔξω τοῦ νῦν πεντηχοστοῦ ἐλλείποντος ἀριθμοῦ. Διήρηται δὲ τὰ συντάγματα εἰς βιβλία δύο, καὶ τὸ μὲν πρῶτον τῶν βιβλίων τὰ μέχρι τοῦ τριαχοστοῦ περιλαμβάνει πονήματα· τούτων δὲ τὴν πρωτίστην κατέχει τάξιν τὸ ἐπιγραφόμενον «Ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν περὶ ὑπομονῆς»·

τὸ δὲ δεύτερον βιβλίον τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ λόγου ποιεῖται, δε «περὶ τοῦ τέλειον δεῖ εἶναι τὸν μοναχὸν» ἐπιγέγραπται.

35. Τεῦχος μεμβράνινον μεταξὺ μὲν τῆς ἐνδεκάτης καὶ δυοκαιδεκάτης γραφὲν ἑκατονταετηρίδος, ἐκ δὲ φύλλων συγκείμενον 236· τούτων δὲ τὸ πρῶτον, εἰ καὶ ἐκ χάρτου ἐστί, κατὰ τὸν ἑπτακαιδέκατον προσετέθη αἰῶνα, ἀναπληρώσεως ἕνεκα τῆς προεκπεσούσης τοῦ κώδικος ἀρχῆς. Περιέχει οὖν τὸ τεῦχος τὰς πρῶτας τεσσαράκοντα καὶ δύο ὀμίλιας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἀγίου εὐαγγελίου· τούτων δ' ἡ ἐσχάτη ἑλλιπτής ἐστί· τελευτᾷ γὰρ εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «κἂν σφόδρα εἶναι μέγα δοκεῖ» κτλ. Καὶ τὸ μὲν κείμενον δίστηλον κατὰ πᾶσαν ὑπάρχει σελίδα, εἴκοσι καὶ ὀκτῶ γραμμὰς μιᾶς ἐκάστης τῶν στηλῶν ἀριθμούσης ($0,35 \times 0,25 = 0,228 \times 0,15$)· αὐτὸ δὲ τὸ βιβλίον καὶ κοσμήματά τινα ταινιοειδῆ περιέχει, καὶ ἐπιγραφὰς ἐρυθρὰς καὶ κεφαλαιώδη τινὰ γράμματα ἐρυθρὰ ὡσαύτως. Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τῆς δευτέρας τοῦ δευτέρου φύλλου σελίδος γεγραμμένον ὑπάρχει τὸ «βιβλίον τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου», τῆς ἐγγύς τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ· τοῦτο δὲ τὸ σημεῖωμα κατὰ τὸν τρίτον καὶ δέκατον ἐνεγράφη αἰῶνα. Ἄλλο δὲ τι σημεῖωμα τοῦ 1293·ου ἔτους, ἐν τῇ ὧρα γεγραμμένον τοῦ δευτέρου φύλλου, τάδε λέγει· «Μηνὶ ἀπριλλ(ιῳ) ἔτους, ςωα' ἐτι τῆς ἐνδίκτ(ου) ε' [sic; lege ς'] ἠγώρασα τὴν βῆβλον ταύτ(ην) ἀπο τὴν ἐκμαλωσίαν ἄκης (— Ἄκης = Πτολεμαῖδος)· ἠγώρασεν Φάρ Ἄκης χαρτία (?) ἀπο τὴν Δερηνμελπασελεμ: Φῆθην (— ἐφέρθην = ἐφέρθη?) ἀπο τους Αγαρηνους καὶ ἤδαν (— εἶδον) ταύτ(ην) τὴν βῆβλον ἐγῶ ο αμαρτωλ(ός) Κύπρου διὰ |||||ζ', καὶ ἐντιχῶν(— ὁ ἐντυχῶν) του ἀρχιεπισκοπου μεμνη(σθε) διὰ τὸν Κ(ύριον) σῶσ(αι) ὁ Θεός.....». Καὶ πάλιν ὑπεράνω τοῦ ὑπομνήματος τούτου τὸ ἔτος γέγραπται ςηδ' (= 1585-1586) καὶ μονοκόνδυλον μὲν δυσζύμβλητον δὲ τι ὄνομα.

36. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφὲν μὲν ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς δεκάτης ἢ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ δὲ φύλλων συγκείμενον 390· τούτων δὲ τῶν φύλλων τινὰ μετα-

γενέστερά ἐστι, κατὰ τὸν ἑκκαιδέκατον προστεθέντα αἰῶνα δι' ἀναπλήρωσιν μερῶν τινῶν τοῦ τότε λελωβημένου τεύχους δι' ὃ καὶ ταῦτα ἢ μεμβράνινά ἐστιν (φ. 1, 2, 10 καὶ 11) ἢ χάρτινα (φ. 12, 25 καὶ 26). Καὶ τὸ μὲν κείμενον μονόστηλον ὑπάρχει, μιᾶς ἐκάστης τῶν σελίδων ἢ 30 ἢ 32 γραμμὰς ἀριθμώσεως, τοῦτο δ' αὖ ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἀρχεται φύλλου. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον φύλλον, εἰ καὶ ἄγραφον προσετέθη, δύο ὕστερον περιέλαβε σημειώματα, ὧν τὸ πρῶτον λέγει τάδε· «† Αὐτὸ τὸ βιβλίον ἐδόθη ὑπ' ἐμοῦ Λεοντίου μοναχοῦ ἀντὶ τὸ στιχηράριον εἰς τὸν ἅγιον Τάφον, ὅπερ συνεχώρησεν ὁ δεσπότης ἡμῶν κύρ Σωφρόνιος καὶ ἔλαβον αὐτό, καὶ μηδεὶς ἐξηλεώσῃ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πατριαρχίῳ καὶ πέσει εἰς βάρους ἀφορισμοῦ:—ἔτη ζρα^ω (1592-1593). Τὸ στιχηράριον ἔμηνεν (-ἔμεινεν) [πάλιν] εἰς τὸν πατριάρχην». Τὸ μὲν οὖν πρῶτον φύλλον ταῦτ' ἔχει, τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ τεύχους φύλλα πονήματά τινα ἐμπεριέχει Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἐνδον δὲ τῶν πινακίδων τοῦ κώδικος τέσσαρα ὑπάρχει φύλλα, ἐξ ἄλλου τινὸς ἀπεσπασμένα κώδικος (τῆς ιβ' ἐκατ.), ἐν οἷς λείψανον σφύζεται μαρτυρίου τινός, καὶ ἄλλο τι πάλιν λείψανον τὴν ἐπιγραφὴν τήνδε φέρον· «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Μαρτύριον τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος καὶ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Πέτρου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐἶχε μὲν ἡ ἐπιφανής» κτλ.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγοι τινές.

1. «Λόγος εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ν' ψαλμοῦ καὶ περὶ μετανοίας εἰς τὸν βασιλέα Δαυὶδ περὶ τοῦ Οὐρίου». Ἀρχ. «Οἱ ζωγράφοι μιμοῦνται», φ. 2. Migne τ. 55, σ. 565.

2. «Εἰς τὰ ὑπόλοιπα τοῦ πεντηχοστοῦ ψαλμοῦ, περὶ μετανοίας». Ἀρχ. «Τὰ λείψανα τῆς χθεσινῆς». Migne τ. 55, σ. 575.

3. «Λόγος περὶ μετανοίας καὶ εἰς τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα καὶ περὶ τῆς τοῦ Οὐρίου». Ἀρχ. «Ἴδου σήμερον ἀδελφοί», φ. 29^β. Migne τ. 64, σ. 1359: spuria et omissa.

4. «Πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας ἐπὶ τὸ φεύγειν τὴν ἱερωσύνην», ἦτοι περὶ ἱερωσύνης λόγοι ἐξ, ὧν ἡ ἀρχή· «Ἐμοὶ μὲν πολλοὶ ἐγένοντο», φ. 35—109.

5. Κατὰ Ἰουδαίων λόγοι ξξ, ὧν ἡ ἀρχή· «Ἐβουλόμην ὑμῖν ἀποδοῦναι», φ. 109^β—198. Migne τ. 48, σ. 843.

6. Περὶ ἀκαταλήπτου λόγοι ξξ, ὧν ἡ ἀρχή· «Τί τοῦτο; ὁ ποιμήν», φ. 198^β-254. Migne τ. 48, σ. 701.

7. «Πρὸς τοὺς ἀπολειφθέντας τῆς συνάξεως καὶ τοῦ ὁμοούσιον εἶναι τὸν υἱὸν τῷ πατρὶ ἀπόδειξις, καὶ ὅτι τὰ ταπεινῶς εἰρημένα παρ' αὐτοῦ οὐ δι' ἀσθένειαν δυνάμεως, οὐδὲ δι' ἐλάττωσιν ἐγένετο καὶ ἐλέγετο, ἀλλὰ δι' οἰκονομίας διαφόρους· ἀπὸ τοῦ περὶ ἀκαταλήπτου λόγος ζ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν ἵπποδρομῖαι», φ. 255. Migne τ. 48, σ. 755.

8. «Κατὰ αἰρετικῶν καὶ εἰς τὴν αἴτησιν τῆς μητρὸς τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου· λόγος δγδοος», οὗ ἡ ἀρχή· «Χθὲς ἐκ πολέμου ἐπανελθόντες», φ. 268. Migne τ. 48, σ. 767.

9. «Λόγος πρὸς τοὺς σκανδαλισθέντας ἐπὶ ταῖς δυσημερίαις ταῖς γνομέναις καὶ τῇ τοῦ λαοῦ καὶ πολλῶν ἱερέων διώξει καὶ διαστροφῇ, καὶ περὶ ἀκαταλήπτου καὶ κατὰ Ἰουδαίων λόγος ἔνατος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἰατρῶν μὲν παῖδες», φ. 278. Migne τ. 52, σ. 479.

10. «Ὀμιλία ὅτι τὸ μὴ λέγειν ἄπερ ἴσμεν καὶ εἰς ἐτέρους ἐκφέρειν πενέστερον ποιεῖ καὶ τὴν χάριν σβέννυσι, καὶ εἰς τὰς εὐχὰς ὅς ὁ Χριστὸς ἠΰξαστο, καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν μεθ' ἧς ἅπαντα ἐποίει, καὶ εἰς τὴν τοῦ παλαιοῦ νόμου διόρθωσιν, καὶ ὅτι τὸ σαρκωθῆναι τὴν ἰσότητά αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν πατέρα οὐκ ἐλάττωι, ἀλλὰ καὶ συνίστησι μᾶλλον». Ἀρχ. «Ἰκανῶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν», φ. 325^β. Migne τ. 48, σ. 783.

11. «Ὀμιλία εἰς τοὺς τὰ πρῶτα πάσχα νηστεύοντας», ἧς ἡ ἀρχή· «Πάλιν χρεῖα τις ἀναγκαία», φ. 337. Migne τ. 48, σ. 861.

12. «Ὀμιλία πρὸς τοὺς ἔχοντας συνεισάκτους», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐπὶ μὲν τῶν προγόνων», φ. 347^β. Sancti Ioannis Chrysostomi opera selecta, ἐκδ. Dübner τ. I, σ. 148.

13. «Λόγος ὑπὲρ τοῦ τὰς κανονικὰς μὴ συνοικεῖν ἀνδράσιν». Ἀρχ. «Οἴμοι ψυχῇ», φ. 368^β. Ἐκδ. Dübner σ. 170.

14. «Λόγος εἰς νεωτέραν χηρεύσασαν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅτι

μὲν χαλεπὴν ἔλαβες τὴν πληγὴν», φ. 388-390 (ἐκδ. Dübner, σ. 190). Τὸ πλεῖστον τοῦ λόγου ἐλλείπει· τελευτᾷ γὰρ τὸ σφ-ζόμενον μέρος εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «διὰ τούτου γὰρ ἡμῖν αἰνίττεται τοῦ ῥήματος, ὅτι αἱ τοὺς ἀνδρας ἀποβαλοῦσαι».

37. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, πρὸς δὲ καὶ ὑφ' ὕδατος βεβλαμμένον, δὲ νῦν φύλλα σώζει 246· τὸ δ' ἐν τούτοις κείμενον δίστηλον κατὰ σελίδα πᾶσαν ὑπάρχει, μιᾶς ἐκάστης τῶν στηλῶν εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἀριθμούσης γραμμᾶς ($0,34 \times 0,255 = 0,333 \times 0,17$). Περιέχεται δ' ἐν τῷ τεύχει τὸ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὑπόμνημα περὶ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἀγίου εὐαγγελίου, καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν αὐτοῦ αἶθε νῦν αἱ λέξεις τῆς τρίτης ποιοῦσιν ὁμιλίας· «[πρά]γματα ἔμαθον ἀνθρωποι βάρβαροι φιλοσοφεῖν· οὐκ ἄρα μάτην ἔλεγον, ὅτι αὐτῷ θεάτρον γέγονεν ἡ οἰκουμένη πᾶσα» κτλ. — πέρας δὲ τῷ ὑπομνήματι αἱ λέξεις αἶθε τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ τετάρτης ἐπιτιθέασιν ὁμιλίας· «ἀποκέχρηται τούτῳ τῷ λόγῳ ὡς τὴν ἔργα...». Ἵπάρχει δ' ἐν τῷ κώδικι καὶ μονόχροά τινα κοσμήματα καὶ κεφαλαιώδη τινα ἐρυθρὰ στοιχεῖα καὶ ἐπιγραφαὶ ὡσαύτως ἐρυθραί.

38. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφὲν μὲν κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα, ὑπὸ δὲ ὕδατος σφόδρα βεβλαμμένον καὶ ἐκ φύλλων νῦν συνιστάμενον 287· τούτων δὲ πολλὰ ἐκ χάρτου ἐστί, κατὰ τὸν τέταρτον καὶ δέκατον προστεθέντα αἰῶνα, ἦτοι τὰ πρῶτα ὀκτὼ καὶ τὰ τελευταῖα τριάκοντα καὶ ἑννέα τοῦ κώδικος φύλλα. ἔχει δὲ τὸ τεῦχος κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον, οὗ μία ἐκάστη τῶν στηλῶν τριάκοντα καὶ δύο ἀριθμεῖ γραμμᾶς ($0,32 \times 0,245 = 0,23 \times 0,18$), καὶ ἐπιγραφὰς ἐρυθρὰς καὶ κοσμήματά τινα πάνυ εὐτελεῖ. Τὸ δ' ἐν αὐτῷ περιεχόμενον τοῦτ' ἐστίν· Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου δύο καὶ τριάκοντα ὁμιλίας περὶ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἱεροῦ εὐαγγελίου, ὧν ἡ πρώτη ἀκέφαλος οὖσα ἀπὸ τῶν λέξεων νῦν ἄρχεται τῶνδε· «καὶ τῶν συνεχόντων τὴν σωτηρίαν τὴν ἡμετέραν φθεγγώμεθα, καὶ ὑμεῖς κερδάναντες ἐκ τῶν λογισμῶν» κτλ.

39. Τεῦχος μεμβράνινον κατὰ τὴν δεκάτην μὲν γεγραμμένον ἑκατονταετηρίδα, ἐκ δὲ φύλλων συγχείμενον 246· ὧν τὸ κεί-

μενον κατά μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων μονόστηλον ὑπάρχον τριάκοντα καὶ δύο ἢ τριάκοντα καὶ τρεῖς ἀριθμεῖ γραμμὰς ($0,31 \times 0,22 = 0,225 \times 0,15$). Ἐνέχει δὲ καὶ κοσμήματά τινα ποικιλόχροα, τὰ μὲν ταινωσιδῆ, τὰ δὲ τῷ Π στοιχείῳ προσομοιάζοντα, καὶ κεφαλαιώδη τινὰ καὶ μέλανα γράμματα. Τὸ τεῦχος οὖν τὰς πρώτας τριάκοντα περιέχει ὁμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως· τῆς δ' ἐσχάτης τούτων τὸ τέλος ἐλλείπει, καὶ τούτου ἕνεκα τὸ κείμενον αὐτῆς τελευτᾷ νῦν εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «καὶ τοὺς πόδας ἔχοντας τῷ ξύλῳ προσδεδεμένας ἅμα τῷ Σίλα, καὶ διὰ πάσης τῆς νυ....». Τὸ δὲ παλαιὸν τὸ τεῦχος τοῦτο κτῆμα τῆς λαύρας ἦν Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου, καθάπερ τέσσαρα σποράδην γεγραμμένα δηλοῖ σημειώματα (φ. 2, 3, 245 καὶ 246), ὧν τὸ τρίτον λέγει τάδε· «† Ἡ τοιούτ(η) βίβλος ἐστὶν ψυχικὴ δωρεὰ <ν> τοῦ μεγάλου Κομνηνοῦ εἰς τὴν μονὴν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου». Τῆς δὲ μονῆς καταλυθείσης, τὸ βιβλίον εἰς τὸν Κυριακὸν μετηνέχθη Τάφον, κατὰ τὴν ἐπὶ φύλλου τινὸς ἐκ χάρτου ὑπόμνησιν Σωφρονίου ε' τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

40. Δειτουργικὸν μὲν, μεμβράνινον δὲ τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκτονταετηρίδος εὐαγγέλιον, ἐκ φύλλων συγκείμενον 225, ἦτοι τετραδίων λζ', εἰ καὶ τὸ ἔσχατον τούτων τέσσαρ' ἀριθμεῖ φύλλα. Τὸ δὲ τοῦ τεύχους κείμενον δίστηλον κατὰ πᾶσαν ὑπάρχον σελίδα, εἴκοσι καὶ ἑννέα ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν στηλῶν γραμμὰς ἀριθμεῖ ($0,33 \times 0,24 = 0,245 \times 0,16$). Τὸ εὐαγγέλιον οὖν τοῦτο πινακίσιν ἐστὶ συνδεδεμένον, ὧν τὴν πρώτην πάνυ παλαιὸς ἔξωθεν ἐκαλλώπισε βιβλιοδέτης, ἐν μὲν τῷ μέσῳ αὐτῆς χαλκοῦν τε καὶ μακρὸν ἐμπηγνὺς σταυρὸν, ἐν δὲ ταῖς τέσσαρσι τῆς πινακίδος γωνίαις ἰσαριθμούς χαλκᾶς μὲν ἀναγλύπτους δ' ἐμπηξάμενος εἰκόνας, τοὺς ἱεροὺς παριστώσας εὐαγγελιστάς· τούτων δὲ τῶν χαλκῶν πραγμάτων ἡ κατασκευὴ κατὰ τὸν τρισκαιδέκατον, οἶμαι, ἐγένετο αἰῶνα. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τῆς βίβλου μέγα τι καὶ νῦν ἐφθαρμένον ὑπάρχει κόσμημα, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τοῦ 28-ου φύλλου σελίδι, ἡ ἄγραφος ἐξ ἀρχῆς παρὰ τοῦ καλλιγράφου ἀφέθη, ὑπόμνημά τι

ἀραβικοῖς εὐρηται γεγραμμένον στοιχείοις, νῦν μὲν δυσανάγνωστον, εἰς ἑλληνικὴν δ' ὅμως καὶ μονοκότυλον ὑπογραφὴν τελευτῶν, ἦν ἐγὼ ὧδέ πως ἀνέγνω· «† Ὁ ταπεινὸς Ἀντώνιος μητροπολίτης Ἡρακλείας». Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως, αὐτὸ δὲ τὸ εὐαγγέλιον διήρηται ὧδε.

1. Ἀναγνώσματα ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου, φ. 1 κέ.
  2. Εὐαγγέλια κατὰ Ματθαῖον, φ. 29.
  3. «Τὰ καθημερινὰ εὐαγγέλια τοῦ Λουκᾶ», φ. 81.
  4. Εὐαγγέλια τῶν νησιτίμων ἐβδομάδων, φ. 146.
  5. «Εὐαγγέλια τῶν ἁγίων παθῶν», φ. 171.
  6. Εὐαγγέλια τῶν ὥρων τῆς μεγάλης παρασκευῆς, φ. 190.
  7. Εὐαγγέλια τοῦ μεγάλου σαββάτου, φ. 199.
  8. «Ἀναγνώσματα ἀναστάσιμα ἐωθινὰ», φ. 200.
  9. Συναξάριον τῶν εὐαγγελίων, οὗ ἡ ἀρχή· «Μηνὶ σεπτεμβρίῳ α' ἡ ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ στυλίου. Ζήτει τῇ ε' τῆς α' ἐβδομάδος τοῦ Λουκᾶ», φ. 204-225.
  10. Ὑπόμνημά τι πρόσθετον ἀραβιστὶ γεγραμμένον, φ. 225β.
- 41.** Τεῦχος μεμβράνινον ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς δυοκαιδεκάτης ἢ ἀρχομένης τῆς τρίτης καὶ δεκάτης γραφὴν ἑκατονταετηρίδος, ὃ ἔξωθεν τήνδ' ἔχει τὴν ἐπιγραφὴν· «Βιβλίον μηνέον Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ». Συνίσταται δὲ νῦν ἐκ φύλλων ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα, καὶ τούτων τὰ πρῶτα τρία φύλλα πρόσθετά ἐστι, κατὰ τὸν δυοκαιδέκατον γραφέντα αἰῶνα. Καὶ τί μὲν ταῦτ' ἐμπεριέχει, μικρὸν ὕστερον ἐρῶ· τὰ δὲ λοιπὰ φύλλα τὰς ἀσματικὰς τριῶν ἐνέχει μηνῶν ἀκολουθίας, ὧν τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον ὑπάρχει· μία δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν πεντήκοντα καὶ μίαν ἀριθμεῖ γραμμὰς (0,33 × 0,235). Τὸ τεῦχος οὖν ὡς ἐν συντόμῳ τὰδ' ἐμπεριέχει.
1. «Ἀκολουθίαν εἰς ἁγιασμόν», ἧς ἡ ἀρχή· «Μετὰ τὴν εὐλόγησιν τοῦ ἱερέως ποιούμεν τρισάγιον», φ. 1-3.
  2. Ὑπόμνημά τι ἔχον ὧδε· «† Τὸ παρὸν ἑξαμηναιῶν ἀφιερῶθη παρ' ἐμοῦ τοῦ χρηματίσαντος Κρήτης Νικηφόρου, τῇ σε-

βασμιά μονῆ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ψυχικῆς ἕνεκα σωτηρίας· εἴ τις δὲ βουληθῆ ἀποσπάσαι ταύτην τὴν βίβλον τῆς τοιαύτης μονῆς ἐν οἰφδήποτε τρόπῳ, ἢ ἀλλάξαι ἢ τὰ παρόντα ἀπαλεῖψαι γράμματα, ἵνα ἔχη τὰς ἀρὰς τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ὀφείλουσι δὲ καὶ οἱ ἀσκούμενοι ἐκεῖσε μοναχοὶ μνημονεύειν μου ἐν ταῖς ἀγίαις ἱεροτελεστείαις. Μηνὶ ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος ἰδ' ἔτους ςωκδ' (= 1316). Καὶ κατωτέρω γέγραπται τὸ *Ἡμερησίου*, φ. 3^β.

3. Μηναιὸν τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, οὗ ἡ ἀρχή· «Μὴν σεπτέμβριος ἔχων ἡμέρας λ' ἢ ἡμέρα ὥρας ιβ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ'. Ἀρχὴ τῆς ἰνδικτου, ἦτοι τοῦ νέου ἔτους, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ στυλίου καὶ ἀρχιμανδρίτου, καὶ ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Μυϊσινῶν καὶ τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἀειθαλαῖ καὶ τῶν ἀγίων μ' γυναικῶν, καὶ Ἀμοῦν τοῦ διδασκάλου αὐτῶν, καὶ μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων Καλλίστης Εὐδόδου καὶ Ἐρμογένους τῶν ἀυταδέλφων, καὶ μνήμη Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, καὶ ἡ ἀνάμνησις τοῦ μεγάλου ἐμπρησμοῦ. Εἰς τὸ "Κύριε ἐκέκραξα" στιχηρὰ τῆς ἰνδικτου· ἤχος πλάγιος α', πρὸς τὸ "Τῶν οὐρανίων ταγμάτων". Τῆς αὐτολέκτου καὶ θείας | διδασκαλίας Χριστοῦ | τὴν προσευχὴν μαθόντες» κτλ., φ. 4-60. Κατὰ τὸ μηναιὸν τοῦτο τῇ μὲν δευτέρᾳ τοῦ σεπτεμβρίου ἡμέρᾳ καὶ ἡ μνήμη «Παύλου τοῦ νέου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως» ἐτελεῖτο, τῇ δὲ τρίτῃ καὶ ἡ τοῦ ὁσίου Στεφάνου τοῦ ὁμολογητοῦ τοῦ καὶ ἡγουμένου Τριγλίας.

4. Μηναιὸν τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, φ. 61-100.

5. Μηναιὸν τοῦ Νοεμβρίου μηνός, δ φύλλων τινῶν ἐκπεσόντων τελεῖται νῦν εἰς τὴν ἀσματικὴν τῆς τριακοστῆς ἡμέρας ἀκολουθίαν, καθ' ἣν ἡ τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου μνήμη γεραίρεται.

42. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἢ τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον νῦν ἐκ φύλλων 268, ὧν τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον ὑπάρχει, μία δ' ἐκάστη

τῶν στηλῶν τριάκοντα γραμμὰς ἀριθμεῖ ($0,315 \times 0,26 = 0,32 \times 0,17$). Καὶ τὰ μὲν δύο πρῶτα τοῦ τεύχους φύλλα, εἰ καὶ ἐκ χάρτου ἐστί, κατὰ τὴν ἐβδόμην καὶ δεκάτην προσετέθη ἑκατονταετηρίδα, ἀναπληρώσεως ἕνεκα τῆς τότε ἔλλειπούσης τοῦ βιβλίου ἀρχῆς· πρόσθετον δὲ φύλλον καὶ πρὸς τῷ τέλει ἐκείνου εὐρηται τήνδε μόνον τὴν ὑπόμνησιν ἐνέχον, ἧς τὰ γραφικὰ παρέλιπον ἁμαρτήματα· «† ,αγα' (-1601) μηνὶ δεκέμβριος προσηλώνω τὴν παροῦσαν βίβλον ἐν τῷ ἀγίῳ Τάφῳ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐστω ἐκεῖ ἀφιερωμένον εἰς μνήμην ἐμοῦ (τοῦ) ἁμαρτωλοῦ Σιλιμπάρδου ἀναγνώστου καὶ τοῦ πατρὸς ἐμοῦ Ζαχαρίου ἱερέως σὺν τῆς πρεσβυτερίσεως αὐτοῦ Διασυνούς καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν. Ἐκ νήσου Κῶ, κόμης Πυλίου». Περιέχει οὖν τὸ τεῦχος ὀμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἱεροῦ εὐαγγελίου, ὧν ἡ μὲν πρώτη τὸν τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον φέρει ἀριθμόν, ἡ δ' ἐσχάτη τὸν ὀγδοηκοστὸν καὶ ὄγδοον· ταύτης δὲ τὸ τέλος ἔλλείπει, καὶ τούτου ἕνεκα τὸ κείμενον εἰς τὰςδε νῦν τὰς λέξεις λήγει· «περιεγένετο πονηρᾶς ἐπιθυμίας καὶ πρὸς τῆς βασιλείας ἐν». Ἡ δὲ τοῦ βιβλίου ἀρχὴ ὧδε ἔχει· «Οὐδὲν γαστριμαργίας χεῖρον» κτλ.

43. Τεῦχος ἐκ χάρτου, ὃ ὕψους μὲν ἐστί 0,16, πλάτους δὲ 0,107· γέγραπται δὲ παρὰ διαφόρων χειρῶν κατὰ τὴν ἑκατηδεκάτην ἑκατονταετηρίδα καὶ φύλλα νῦν ἠριθμημένα περιέχει τλ', ἐξ ὧν ἔλλείπει τὰ ἀπὸ τοῦ λβ' μέχρι τοῦ μη' ἀριθμοῦ. Πρὸς δὲ τούτοις τρία ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς βίβλου πρόσθετα ὑπάρχει φύλλα, ἐν οἷς φυσιολόγου τινὸς ἀκέφαλος κεφαλαίων ἀναγινώσκειται πίναξ, ἐρυθροῖς μὲν γεγραμμένος γράμμασι, τὴν δ' ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ εἰκοστοῦ νῦν καὶ ὄγδοοῦ ποιούμενος κεφαλαίου· τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ κώδικος φύλλα τὰ κείμενα περιέχει τὰδε.

1. Ἀνώνομός τις μαθηματικὴ γεωγραφία, ἧς ἡ ἀρχή· «Τὸ τῆς γῆς σχῆμα οὔτε τρίγωνόν ἐστιν οὔτε τετράγωνον οὔτε πάλιν ὀλοστρόγγυλον», φ. α'—λβ'.

2. Συλλογὴ ἱστοριῶν ἐκ τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας Διαθήκης κατ' ἐρωταπόκρισιν, φ. μδ'—ση'.

3. «Ἐτερος φυσιολόγος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ πελεκᾶνος ὄρνεον ἔστιν, ὁ δὲ ὄφις πολὺ» κτλ., φ. οθ'.

4. «Περὶ ζῳου μονοκεράτου». Ἀρχ. «Ὁ φυσιολόγος ἔλεξεν περὶ τούτου, ὅτι μικρὸν ζῳον ὅμοιον ἐρίφου», φ. π'. Παρέπεται κεφάλαια περὶ τοῦ νυκτικόρακος, τοῦ φοίνικος, τῆς ἐχίδνης, τοῦ λέοντος, τοῦ ἀετοῦ καὶ τοῦ πάνθηρος.

5. Πίνακες πασχάλιων καὶ μέθοδος περὶ τοῦ εὐρίσκειν τὸ πάσχα, ἐν ἧ καὶ τοῦτο γέγραπται· «ἀπὸ δὲ Κωνσταντίνου ἕως τοῦ Μιχαήλ υἱοῦ Θεοφίλου μέχρι τοῦ (-τῶν) νῦν ἡμῶν αὐθέντων καὶ βασιλέων Κομνηνῆς τῆς Παλαιολογίνης κυρᾶς Ἄννης, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Κομνηνοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κομνηνοῦ κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, κῦρ Μανουήλ τοῦ Παλαιολόγου, κῦρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, υἱοῦ κῦρ Μανουήλ, τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἑλένης τῆς εὐσεβεστάτης αὐγούστης, ἦτοι τῆς παρουσίας δευτέρας Ἰνδικτιῶνος ἔτει ςΠλβ'» κτλ (=1424), φ. πη—ρ'. Παρέπεται τρία φύλλα ἄγραφα.

6. «Μέθοδος δι' ἧς μέλλεις εὐρεῖν ἀρχὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐν ἧ ἂν ἐζήτεις αὐτό». Ἀρχ. «Γίνωσκε ὅτι τὸ κατὰ Ἰωάννην», φ. ρδ'. Παρέπεται μέθοδος περὶ τοῦ εὐρίσκειν τοὺς ὀκτῶ ἤχους.

7. «Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν τοῦ χρόνου τῶν εὐαγγελίων ἀνάγνωσιν καὶ τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν τε ἄρχονται καὶ ποῦ καταλήγουσιν». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι ἀναγινώσκεται τὸ ὕφος», φ. ρζ'—ριδ'. Παρέπεται πίναξ τις τῶν ἀνέμων, μετὰ δὲ τοῦτον δύο ἄγραφα ὑπάρχει φύλλα.

8. «Σύνταγμα ψηφηφορικὸν καὶ σύνοδος πανσέληνος, (δι' οὗ) εὐρήσεις ἀκριβῶς περὶ τῆς σελήνης ἐκ τῆς ἀστρονομίας· ἐκτέθησαν δὲ παρὰ τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης φιλοσόφου καὶ ῥήτορος καὶ τὴν ἀστρονομικὴν τέχνην ἄριστος, Πτολομαίου βασιλέως Ἀνατολῆς εἰς ἄκρον ἐμμαθηκῶς, καὶ συνεγράφατο τοὺς δεκαεννέα κύκλους τῆς σελήνης», φ. ριζ'—ρλβ'.

9. Πασχάλιον ἀπὸ τοῦ 1568-ου μέχρι τοῦ 1604-ου ἔτους, φ. ρλγ'—ρν'.

10. «Ἀρχὴ σὺν θεῷ ἀγίῳ τῶν κδ' γραμμάτων· ἐτυμολογία

τοῦ ἀλφαβήτου». Ἄρχ. «Πόθεν σταυρός; Παρὰ τοῦ εἶναι αὐτὸν στάσιν κτλ. Πόθεν ἐτυμολογεῖται τὸ α ; Παρὰ τὸ ἀλφῶ τὸ εὐρίσκω» κτλ., φ. ρνα'—ρνε'.

11. «Ἄρχὴ τῶν ἡ' μερῶν τοῦ λόγου». Ἄρχ. «Πόσα μέρη τοῦ λόγου ἐστίν; ὀκτώ· ὄνομα, ῥῆμα» κτλ., φ. ρνε'—ρξβ'.

12. «Εἶδησις ἐν ἐπιτομῇ τῆς γραμματικῆς τῶν ἡ' τοῦ λόγου μερῶν». Ἄρχ. «Περὶ τόνου. Γίνωσκε, ὦ Νικόλαε, ὅτι τόνοι κυρίως εἰσὶ δύο, ἡ ὀξεῖα» κτλ., φ. ρξβ'—ρξε'. Ἐν δὲ τῇ ἐπιτομῇ ταύτῃ μνεῖα Διονυσίου γίνεταί τοῦ Θρακός.

13. «Ἐνδύμησις τινῶν κεφαλαίων ἐκ τῆς ἀγίας Γραφῆς, εἰς ὠφέλειαν καὶ πίστωσιν ἡμῶν». Ἄρχ. «Ἀπὸ δὲ τοῦ Μωυσέως ἄχρι Δαυιδ ἔτη $\varphi\chi\theta'$ », φ. ρξς'—ρξη'.

14. «Ἐπιτομὴ τῶν ὀκτώ τοῦ λόγου μερῶν καὶ ἄλλων τινῶν ἀναγκαίων, συντεθεῖσα παρὰ Κωνσταντίνου Λασκάρως τοῦ Βυζαντίου». Ἄρχ. «Βιβλίον α'. Περὶ διαιρέσεως τῆς γραμματικῆς. Γράμμα ἐστὶ μέρος ἐλάχιστον φωνῆς», φ. ρο'—ρπβ'. Ἡ δὲ πρώτη τῆς ἐπιτομῆς ταύτης ἔκδοσις ἐγένετο ἐν Μεδιολάνῳ ἔτει 1476. Emile Legrand, *Bibl. hellen.* τ. I, σ. 1.

15. «Τὰ εἰκοσιτέσσερα στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου. Προ(κείμενον)· ἦχος πλάγιος δ'. Εἰς τὸν ἀρχάγγελον Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ». Ἄρχ. «Τῷ πρωταγγέλῳ Μιχαὴλ | τὸν ὀμνητήριον | καὶ τῆς ἐκ σοῦ μου φυλακῆς | τὸ χαριστήριον» κτλ., φ. ρπγ'—ρπγ'.

16. «Περὶ τῆς ὑψώσεως τῆς Παναγίας ὅταν μέλλῃ ἀποδημῆσαι τις ἐν ταξειδίῳ». Ἄρχ. «Εἰς μὲν τὸν μέλλοντα ἀποδημῆσαι ψάλλεται πρῶτον παρακλήσις, εἰ βούλει· εἰ δ' οὐ, ποιεῖ ὁ ἱερεὺς εὐλογητόν, εἶτα τρισάγιον» κτλ., φ. ρπγ'—σα'.

17. Πίναξ τῶν ἐπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων, φ. σβ'.

18. «Ἀκολουθία τῆς παρακλήσεως», φ. σγ'.

19. «Εὐχὴ τῆς τραπέζης», ἥς ἡ ἀρχὴ· «Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ χῶραν καὶ ἄμπελον ποιήσας» κτλ., φ. σι'.

20. «Ἐξορισμὸς τοῦ ἡμικράνου». Ἄρχ. «Ὁ ἅγιος Ἀλέξαν-

δρος παιδίον ἐγεννήθη, σίδηρον ἰμάτιον τὸν ἐφόρεσαν, σίδηρον σάκκον τὸν ἐγέμισαν, Ἰσραβον ἔσυρεν καὶ ἀπέκλεισεν πάντα πόνον τῆς κεφαλῆς τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (δεῖνα) ἐν τόπῳ κρανίῳ» κτλ., φ. σιγ'. Παρέπονται ἄλλαι τινὲς παρόμοιαι γραφαί, ὧν τὸ σύνολον Σολομωνικὴν λέγομεν, οἷον τύποι εὐχῶν διαφόρων καὶ φυλακτήρια κατὰ πυρετῶν πετρώματος κλέπτου κλπ.

21. «Εὐχὴ λεγομένη εἰς ποιμνῆν τοῦ ἁγίου Μαξίμου». Ἀρχ. «Ὡς ἤμην παιδίων παιδιότερον καὶ μικρότερον ἐπεθύμησα», φ. σιε'.

22. «Καταβασίαι φαλλόμεναι ἐν ὄλῳ τῷ χρόνῳ», φ. σιδ'.

23. «Διήγησις τῶν γενομένων θαυμάτων παρὰ τῶν παμμεγίστων ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τοῦ Δοχειαρίου, ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγίῳ Ὁρει». Ἀρχ. «Λαμπρὰ ἑορτὴ καὶ πανήγυρις ἐπέστη σήμερον τοῖς φιλεόρτοις ἡμῶν», φ. σνε'.

24. «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος εἰς ἀμπελῶνα εἰς κῆπον εἰς χωράφιν». Ἀρχ. «Ἀρχιν(ᾶ) ἁγιασμὸν καὶ ῥαντίζει, καὶ τότε διαβάζει τὴν εὐχήν: Ὁντος μου ἐν Λαμφάδου τῇ κώμῃ καὶ τὰς χῆνας ἐπιμελούμενος» κτλ., φ. σζς'. Goar, Εὐχολόγιον σ. 554.

25. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ «κανὼν ἱαμβικός εἰς τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Εὐεπίης μελέεσιν» κτλ., φ. σοα'.

26. «Ἔτερος κανὼν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ ἅγια θεοφάνεια τοῦ Σωτῆρος, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Σήμερον ἀχράντοιο» κτλ., φ. σοδ'.

27. «Περὶ τοῦ πότε οὐ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα». Ἀρχ. «Χρὴ εἰδέναι ὅτι ἡ Τιμιωτέρα στιχολογεῖται πάντοτε», φ. σπδ'.

28. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ κανὼν ἱαμβικός εἰς τὴν Πεντηκοστήν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Θειογενές, ὧ ἐκ Θεοῦ γεγεννημένε» κτλ., φ. σιβ'.

29. «Εἴδησις ἐν ποίαις ἡμέραις ποιοῦσιν ἀργίαν οἱ μοναχοί, καὶ ἐν ποίαις λύουσι τὴν νηστείαν τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ». Ἀρχ. «Μηνὶ σεπτεβρίῳ ἀ' ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου ἀργεία καὶ κατάλυσις τῆς νηστείας εἰς ἔλαιον καὶ οἶνον μόνον», φ. τβ'.

30. «Ἀναστασίου ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης

περὶ τοῦ ἀρτζιβουρίου». Ἀρχ. «Τῆ ἑβδομάδι πρὸ τῆς ἀποκρέου, ἦν νηστεύουσιν οἱ Ἀρμένιοι», φ. τθ'.

31. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νείλου περὶ τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων, εἰ τύχοι ἐν Κυριακῇ, ἐρωτηθεὶς παρά τινων ἱερέων». Ἀρχ. «Δεῖ εἰδέναι ὅτι εἰ τύχοι ἡ παραμονή», φ. πε'.

32. Διήγησις περὶ τοῦ ὁσίου Εὐλογίου, ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ ὁσιος πατήρ ἡμῶν Εὐλόγιος, ὃς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὸν τοῦ Χριστοῦ σταυρὸν ἀράμενος καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις» κτλ., φ. τιγ'.

33. «Κανόνες νγ' τῶν ἁγίων πατέρων περὶ ἐξαγορεύσεως τῶν μοναχῶν». Ἀρχ. «Εἴ τις ἐκτὸς ἀσθενείας μὴ εὐρεθῆ εἰς τὸν ἐξάφαλμον τοῦ ὄρθρου, ξηροφαγείτω» κτλ., φ. τκδ'—τλ'.

44. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν μὲν περὶ τὸ τέλος τῆς ἐκκαίδεκάτης ἐκατονταετηρίδος, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 320· ἔστι δὲ ὕψους μὲν 0,16, πλάτους δὲ 0,11. Κατὰ δὲ σημείωσιν τινα (ἐν τῷ 10-φ φύλλῳ) κτῆμα τὸ πρόσθεν ἦν Δαυὶδ τοῦ ἱερομονάχου καὶ τοῦ ἁγίου Τάφου ἀρχιμανδρίτου.

1. «Ἦμος τριαδικὸς σὺν εὐχῇ εἰς τὸ μεσονυχτικόν· λέγεται δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ τρισάγιον ἢ μετὰ τὸ "Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν", καὶ ἔτι μετὰ τὸ τρισάγιον· ἐκ τῶν δογματικῶν τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐκλογή καὶ σύνταξις Θηκαρᾶ μοναχοῦ», φ. 2.

2. «Ἦμος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὄρθρου τοῦ φιλοσοφώτατου καὶ ὀσιωτάτου κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βλεμμίδου». Ἀρχ. «Σὺ Κύριε μόνος ἀγαθός», φ. 37^β.

3. «Τοῦ αὐτοῦ [Θηκαρᾶ εὐχαί] συλλεχθεῖσαι ἀπὸ τῆς θείας Γραφῆς, τὰ πλεῖστα δὲ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ, τοῖς βουλομένοις πολεμῆσαι τὴν ἑαυτῶν πρὸς τὰ πάθη καὶ τὰς ἡδονὰς ἐγκειμένην προαίρεσιν», φ. 195.

4. «Ἐρμηνεία ἐκ τῶν εὐαγγελικῶν διδαγμάτων πρὸς ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ μεγάλου καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου». Ἀρχ. «Ἐρωτ. Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ», φ. 274.

5. «Χριστοφόρου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας παραίνεσις ψυχωφελῆς ἐν τάξει παραβολῆς, φανεροῦσα τίνι παρείκασται ὁ βίος οὗτος καὶ εἰς ποῖον τέλος καταστρέφει». Ἀρχ. «Πάντας μὲν, ἀγαπητοί, τοὺς κατὰ καιρόν», φ. 281.

6. Πεντάστιχον λαμβεῖον «εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ὄφeos καὶ τοῦ φιλαργύρου». Ἀρχ. «Ὅφεις ἀπατῶν καρδίαν φιλαργύρου», φ. 295^β.

7. «Τοῦ Χρυσοστόμου, ὅτι κρεῖττον ἢ εἰς τοὺς πτωχοὺς μετὰδοσις ὑπὲρ τὸν ἐν ἐκκλησίαις καλλωπισμόν». Ἀρχ. «Ὑπὲρ γὰρ τοῦ μὴ ἐκκλησίας», φ. 295^β.

8. «Εὐχὴ ἣν ποιεῖ ὁ ἱερεὺς ὅταν ἀπέρχεται κοιμηθῆναι». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ προσκυνητός, Ἰησοῦ Χριστέ, καθεύδοντά με φύλαξον», φ. 296.

9. «Κῦρ Μανουὴλ τοῦ μεγάλου χαρτοφύλακος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἔκθεις ἀπλουστέρα καὶ συντομωτέρα, συντεθεῖσα παρ' ἡμῶν ἀρτίως καὶ ἐκδοθεῖσα ὀρισμῶ τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότη καὶ αὐθεντός, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Ἱερεμίου· ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν τοιοῦτον τρόπον. Ἐπειδὴ οἱ πρὸ ἡμῶν» κτλ., φ. 297.

10. «Περὶ τοῦ λογοτιθέντος [sic] πρὸ τριῶν ἡμερῶν, περὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς». Ἀρχ. «Πρεσβύτερός τις ἐν Πελοποννήσῳ λεγόμενος Πάρδος ἦλθε πρὸς ἐμὲ ἐν Μονοβασίᾳ παρακαλοῦντος [sic] τὸ τῶν μοναχῶν ἐνδύσασθαι ἅγιον σχῆμα» κτλ. 313-320. Ἐλλείπει τὸ τέλος.

45. Ψαλτήριον ἐκ χάρτου, φύλλα μὲν περιέχον 255, γραφὴν δὲ ἔχει 1548-φ κατὰ τὸ-σημείωμα τὸδε· «Ἔτους ζ' μηνὶ μαρτίῳ ιθ'» (φ. 253). Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν 0,153, πλάτους δὲ 0,105· καὶ τὸ μὲν κείμενον, εἰ καὶ ἀκέφαλον, ἄρχεται νῦν ἀπὸ τοῦ τετάρτου ἐδαφίου τοῦ δευτέρου ψαλμοῦ· μετὰ δὲ τὸ ψαλτήριον κεῖται «κανὼν παρακλητικός εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ῥδὴ α' ἤχος πλάγιος δ'. Ὑγρὰν διοδεύσας. Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς» κτλ., φ. 254-255.

46. Εἰρμολόγιον ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφὴν μὲν ἀρχομένης τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστά-

μενον δ' ἐκ φύλλων 123· τούτων δὲ πολλὰ ἐκπεσόντα τὸ παλαιὸν ἀνεπληρώθη κατὰ τὸν πέμπτον καὶ δέκατον αἰῶνα (βρα τὰ πρῶτα 26 φύλλα, τὸ 110-ον, τὸ 115-ον, τὸ 118-ον, τὸ 120-ον, τὸ 121-ον καὶ τὸ 123-ον). Καὶ τὸ μὲν κείμενον, διὰ τὴν ἀπώλειαν φύλλων τινῶν, ἀτελὲς νῦν ὑπάρχει· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος καὶ ἐρυθρὰ ἔχον ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαιώδη τινὰ στοιχεῖα ἐρυθρὰ ὡσαύτως, ὕψους μὲν ἐστὶ 0,152, πλάτους δὲ 0,11.

47. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν μὲν ἔτει 1702, συνιστάμενον δ' ἐκ φύλλων 200, ἃ ὕψους μὲν ἐστὶ 0,155, πλάτους δὲ 0,103· κατὰ μίαν δ' ἐκάστην τῶν σελίδων εἴκοσιν ἀριθμοῦνται γραμμαί. Ἐν μὲν οὖν τῷ τεύχει τούτῳ καὶ τινὰ ἐρυθρὰ κεφαλαιώδη εὐρηταὶ στοιχεῖα, καὶ ἐπιγράμματα δύο σφαλμάτων πλήρη (φ. 190)· τὸ δὲ κείμενον, εἰ καὶ ὑφ' ὕδατος κατὰ μέρη τινὰ βεβλαμμένον ἐστί, τάδε περιλαμβάνει·

1. «Μετάφρασις σὺν Θεῷ ἀγίῳ εἰς τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαυὶδ, τῶν ρν' ψαλμῶν». Ἀρχ. «Μακάριος ὄντως καὶ καλότυχος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁποῦ δὲν ὑπῆγεν εἰς τὴν βουλήν τῶν ἀσεβῶν», φ. 1-190. Μετὰ δὲ τὴν παράφρασιν ὄλην ὀκτώστιχον ὑπάρχει ἐπίγραμμα, ὕπερ ᾧδὲ πως ἀνέγων· «Μακαρέων νήσσοις σκηνώσει ὁ φθέγγων, | ἐν κατανοκτιοῖς ἀνάσει προφήτου | ψαλμωδοῖς λόγοις ὁ λαλῶν αἰσίως, | εἰ μάλ' ἐν φράσει τοῦτ' αὖθις ἐπεξέλεθ' | εἰς πόνον εἴλκε σὺν κραδίης πόθῳ | ὁ ἐν πρὲ σβύταις εὐλαβέων ἀνὴρ τε | Δημήτριος, ὃς Κρήτης ἔφυ θρέμμα τε, | ὃς φύτλη ὀρθοδοξίης δῶρ' ἐνείει». Καὶ ἐν τῷ 190-ῳ φύλλῳ δευτέρον ὑπάρχει τοῦ ἀντιγραφέως ἐπίγραμμα, Γεωργίου τοῦ Καμισσαίου, ὃς λέγει, ὅτι πέρασ τῷ πόνῳ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ φεβρουαρίου ἐπέθηκεν ἡμέραν, τὴν μὲν ἀξίαν ἱερεὺς ὢν, τὸ δὲ γένος Θάσσιος.

2. Παράφρασις τῆς νεκρωσίμου τῶν λαϊκῶν ἀσματικῆς ἀκολουθίας, φ. 192-200.

48. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν μὲν ἔτει 1537-φ, ἐκ δὲ φύλλων συγκείμενον 92, καὶ ὕψους μὲν ὄν 0, 16, πλάτους δὲ 0,106. Περιέχει δὲ τὰς ἱεράς λειτουργίας Ἰωάννου τε τοῦ Χρυσοστόμου

καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου, αἱ κεκοσμημέναι εἰσὶ καὶ ἐπιγραφαῖς τισιν ἐρυθραῖς καὶ μεγίστοις κεφαλαιώδεσι γράμμασιν.

49. Ἐξοδιαστικὸν ἐκ χάρτου βιβλίον, γραφὲν μὲν ἔτει 1726-φ, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 121, καὶ ὕψους μὲν ὄν 0,152, πλάτους δὲ 0,105· ἐμπεριέχει δὲ τὰ κείμενα τάδε.

1. «Ἀκολουθία τοῦ ἐξοδιαστικοῦ», ἧς ἡ ἀρχή· «Τελευτήσαντός τινος τῶν ὀρθοδόξων, εὐθὺς προσκαλεῖται παρὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς», φ. 2.

2. «Κανὼν νεκρώσιμος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Πιστῶς θανοῦσι πρῶτον ὕμνον προσφέρω», φ. 42^β.

3. «Ἔτερος κανὼν νεκρώσιμος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Τοῖς τεθνεῶσι δεύτερον πλέκω μέλος», φ. 54^β.

4. «Κανὼν νεκρώσιμος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Τοῦτο τρίτον μέλιμα θνήσκουσιν νέμω», φ. 66.

5. «Κανὼν νεκρώσιμος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Κανὼν τέταρτος τοῦ τέλους μεμνημένος», φ. 79.

6. «Κανὼν εἰς κοιμηθέντας, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Θεοφάνους ὁ πέμπτος εἰς νεκροὺς κανὼν», φ. 89^β.

7. «Κανὼν νεκρώσιμος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Κανὼν τὸν αὐτὸν ἑβδομος σκοπὸν φέρων», φ. 98^β.

8. «Κανὼν εἰς κοιμηθέντας, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Θνήσκουσι πιστοῖς ὄγδοον πλέκω μέλος», φ. 109. Μετὰ δὲ τὸν κανόνα τοῦτον σημειώμα τι γέγραπται, ὧδέ πως ἔχον· «Ἐλήφε τέρμα ἐν μονῇ τῆς Πανάγνου, | Χάλκη τε νήσῳ πλησίον Βυζαντίου | . Ἔτους 1726 ἰουνίου 5. Ἐγράφη παρ' ἐμοῦ Παύλου μοναχοῦ τοῦ Μιτυληναίου».

50. Τεῦχος ἐκ χάρτου φύλλα μὲν ἔχον 140, γραφὲν δὲ περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος καὶ διαφόρους ἐμπερικλεῖον εὐχάς, ἔτι δὲ γραφάς τινας ἀραβικοῖς γεγραμμένας γράμμασι, καὶ ἐπιστολάς τινας ἑλληνικὰς καὶ Ἀγιοταφίτου τινὸς μοναχοῦ σημειώματα διάφορα, ἐν οἷς καὶ τὰ ἔτη μοναστῶν σημαίνεται, οἱ ἐν τῇ λαύρᾳ Σάββα τοῦ θεοφόρου τὸν βίον διέτριβον.

51. Χάρτινον τῆς ἕκτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος εὐχολόγιον, ὕφους μὲν 0,156, πλάτους δὲ 0,104· σύγκριται δ' ἐκ φύλλων 93, ὧν τὸ μὲν κείμενον μονόστηλόν ἐστι κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων, αἱ δὲ τούτου ἐπιγραφαὶ γράμμασιν ἐρυθροῖς εἰσι γεγραμμέναι· ἃ δὲ τὸ βιβλίον ἐμπεριέχει, τὰδ' ἐστίν.

1. «Εὐχὴ εἰς γυναῖκα ὅταν ἀποβάλλεται». Ἄρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τεχθεὶς ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας», φ. 2. Jacobi Goar, *Εὐχολόγιον sive rituale graecorum*. Editio secunda. Venetiis 1730, σ. 271.

2. «Εὐχὴ εἰς τὸ τεχθὲν βρέφος αὐθημερόν, ἤγουν εἰς λοχείαν γυναικός». Ἄρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν ὁ τὸν ἄνθρωπον πλάσας ἰδίαις χερσίν», φ. 4.

3. «Εὐχὴ καὶ αὐτὴ εἰς τὸ τεχθὲν βρέφος», ἧς ἡ ἀρχὴ «Δέσποτα κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τεχθεὶς ἐκ τῆς παναχράντου δεσποίνης καὶ θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ὁ ἐν φάνη ὡς βρέφος ἀνακλιθεὶς», φ. 5β. Πρβλ. Goar σ. 261.

4. Ἐτέρα εὐχὴ εἰς βρέφος τεχθέν, ἧς ἡ ἀρχὴ «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», φ. 7.

5. «Εὐχὴ εἰς τὰς ἐπιλαχούσας ἐν τῇ κυήσει τῆς γυναικός». Ἄρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὰ ἐν τῇ ὀδόνῃ εἰπὼν Πέτρῳ τῷ ἀποστόλῳ, φ. 8.

6. Τάξις τις ἀκέφαλός τε καὶ ἀναρχος ἐπὶ τῷ κείρειν τινὰ εἰς τάξιν μοναχοῦ. Ἄρχ. «... νῦν οὖν οὐκ ἐν εἰρωνείᾳ, ἀλλ' ἐν ἀληθείᾳ προσῆλθες αὐτῷ μετὰ παρρησίας ἀποκρίνου ἡμῖν», φ. 9. Πρβλ. τὴν παρὰ τῷ Goar (σ. 383) «ἀκολουθίαν τοῦ μικροῦ σχήματος». Σημειωτέον δὲ ὅτι μετὰ τὸ 23-ον τοῦ κώδικος φύλλον ἄγραφα φύλλα δύο ὑπάρχει.

7. Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ, ἧς ἡ ἀρχὴ «Μετὰ τὸν εὐλογητὸν Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου», φ. 26.

8. «Εὐχὴ εἰς τὸ εὐλογῆσαι ποίμνην». Ἄρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξουσίαν ἔχων πάσης κτίσεως, σοῦ δεόμεθα», φ. 35. Goar σ. 589.

9. «Εὐχὴ ἐπὶ ἄλωνος», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν», φ. 35^β. Goar σ. 523.

10. «Εὐχὴ εἰς τὸ εὐλογῆσαι δίκτυα», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐκ πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων», φ. 36. Goar σ. 557.

11. «Εὐχὴ ἐπὶ τρύγης ἀμπέλου», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν ὁ εὐδοκήσας ἀμπελον κληθῆναι», φ. 36^β. Goar σ. 552.

12. «Εὐχὴ εἰς τὸ εὐλογῆσαι τυρὸν καὶ ὠά». Ἄρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων», φ. 37. Goar σ. 568.

13. «Τάξις γινομένη εἰ συμβῆ τι μιαρὸν ἢ ἀκάθαρτον προσφάτως ἐμπεσεῖν εἰς ἀγγεῖον οἴνου ἢ ἐλαίου ἢ μέλιτος ἢ ἄλλου τινός». Ἄρχ. «Χρὴ τὸ ἐμπεσὸν ἀκάθαρτον παραχρῆμα», φ. 36^β. Goar σ. 481.

14. «Εὐχὴ ἐπὶ σῖτα μιανθέντα ἢ ἀλεύρου ἢ εἴδους τινός». Ἄρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν τῇ κατὰ σάρκα σου οἰκονομία διαστειλάμενος», φ. 38^β. Goar σ. 482.

15. «Εὐχὴ εἰς πᾶσαν ἀρρωστίαν», ἧς ἡ ἀρχή· «Δέσποτα παντοκράτορ, ἱατρὲ ψυχῶν καὶ σωμάτων», φ. 39^β. Goar σ. 549.

16. «Τάξις γινομένη εἰς χωράφιον ἢ εἰς ἀμπελῶνα ἢ εἰς κῆπον, εἰ συμβῆ βλάπτεσθαι ὑπὸ ἐρπετῶν ἢ ἄλλων εἰδῶν». Ἄρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν ἀρχῇ τῆς δημιουργίας σου ποιήσας τὸν ἄνθρωπον», φ. 40. Goar σ. 554.

17. «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τρύφωνος, λεγομένη εἰς κήπους καὶ ἀμπελῶνας καὶ εἰς χωράφια». Ἄρχ. «Ὅντος μου ἐν Καμφάδου κόμῃ», φ. 40^β. Goar σ. 554.

18. «Εὐχαί, ἧτοι ἐξορκισμοὶ τοῦ μεγάλου Βασιλείου πρὸς τοὺς πάσχοντας ὑπὸ δαιμόνων καὶ πρὸς ἐκάστην ἀσθένειαν». Ἄρχ. «Ὁ Θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων», φ. 44^β. Goar σ. 578.

19. «Εὐχὴ ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς τῶν οὐρανῶν», φ. 45^β. Goar σ. 580.

20. «Εὐχὴ τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὰ αὐτά», ἧς ἡ ἀρχή· «Θεὸς ὁ αἰώνιος ὁ λυτρωσάμενος τὸ γένος», φ. 49^β. Goar σ. 581.

21. «Εὐχή ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ πᾶσαν ἀκαθάρτοις πνεύμασιν», φ. 50. Goar σ. 582.
22. «Εὐχή ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐπικαλούμεθά σε δέσποτα», φ. 50^β. Goar σ. 582.
23. «Εὐχή ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ», ἧς ἡ ἀρχή· «Τὴν θεῖαν τε καὶ ἁγίαν», φ. 51. Goar σ. 582.
24. «Ἀκολουθία τοῦ στεφανώματος», ἧς ἡ ἀρχή· «Εἰ δὲ βούλονται ἐν αὐτῷ στεφανωθῆναι», φ. 56. Goar σ. 314.
25. «Κυροῦ Συμεῶν τοῦ λογοθέτου καὶ μεταφραστοῦ εὐχή εἰς ἐξομολόγησιν, ἣν ὀφείλεις καθ' ἡμέραν ἀμεταδέτως λέγειν πρὸς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἐὰν ποθεῖς ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ ψυχωρραγήματός σου ἰδεῖν αὐτὴν καὶ βοηθείας πολλῆς καὶ σωτηρίας τυχεῖν ἐξ αὐτῆς». Ἀρχ. «Ἴδου τοίνυν, εὐμενεστάτη δέσποινα ἀγαθὴ, τὴν οἰκτρὰν μου δέησιν», φ. 67.
26. «Ἐγκώμιον εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦν πάλοι προεκήρυξαν τῶν προφητῶν χορεῖαι», φ. 71.
27. «Τῆς τραπέζης κατήχησις», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, γινώσκετε ὅτι ἀφ' οὗ γένηται εὐχή καὶ εὐλογηθῆ ἡ τράπεζα, ἄγγελος παρὰ Θεοῦ», φ. 73.
28. Ἐνταλτήριον ἀρχιερέως γράμμα, πρὸς πνευματικὸν διδόμενον πατέρα, φ. 74^β.
29. «Εὐχή εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον πάνυ ὠφέλιμος», ἧς ἡ ἀρχή· «Παρθένε δέσποινα Θεοτόκε ἡ τὸν Θεὸν Λόγον κατὰ σάρκα γεννήσασα», φ. 75.
30. «Τροπάριον πρὸς τὸ Οὐρανὸν τοῖς ἄστροις», οὗ ἡ ἀρχή· «Χρυσοπυρσόμορφε θρόνε, ἡλιοχρύσανθε νύμφη», φ. 82.
31. Ἱερεμίου τοῦ β', πατριάρχου Κ/πόλεως, περὶ τοῦ ἐν Θήβαις σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἐν τῷ Σαγματεῖῳ ὄρει κειμένου γράμμα ἐγκύκλιον, μηνὶ μαρτίῳ τοῦ 1593-ου γραφέν ἔτους καὶ δῆλον τοῖς πᾶσι ποιῶν, ὅτι τὸ εἰρημένον μοναστήριον «χρέεσιν ὑπέπεσε ταῖς καιρικαῖς ἀνωμαλίαις καὶ ταῖς τῶν Ἀγαρηνῶν συχναῖς ἐφόδοις καὶ ἐπηρείαις», φ. 82^β.
32. Ἐκτενὴς λιτή, φ. 83.

33. Ἀποφθέγματα Νείλου, Διογένους, Γαΐου, Βασιλείου, Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος, Σωκράτους, Σειράχ, Πλουτάρχου, Φιλιστίνου, Δημοσθένους, Θεοκρίτου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Πολυαίνου, Ἀλεξάνδρου, Ἐφραΐμ, Κλειτάρχου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Σολομώντος, Δημοκρίτου, Πυθαγόρου καὶ Σεκούδου.

34. Γνωμικὰ κατ' ἀλφάβητον, ὧν τὸ τέλος· «Ὁ ἀγαπητέ, ταῦτα ποιεῖ καὶ σῶζου», φ. 93.

52. Τεῦχος ἐκ χάρτου, καλῶς μὲν τῇ ἐπτακαιδεκάτῃ γραφέν ἑκατονταετηρίδι, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 138 καὶ ὕφους μὲν ὄν 0,152, πλάτους δὲ 0,108· ἃ δ' ἐμπεριέχει, τάδ' ἔστιν.

1. Ὑπομνησίς τις, ἣ ἔχει ὧδε· «Ἐν ἔτει ἀρχῆς' (—1666) ἰουνίῳ κβ' ἡμέρα παρασκευῆ, ὥρα ζ' τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν γέννησιν τῆς Ⓔ^{ης} ἔγινεν ἔκλειψις τοῦ ἡλίου θαυμάσιος, διότι ὀλίγον ἔλειψε νὰ χαθῆ ὁ ἥλιος, ὡς καὶ ἄλλοτε, ἐπὶ τοὺς ἀρχῆς' (—1661), μαρτίῳ 20, ἡμέρα δ', ὥρα ζ'. Εἶναι ἀπὸ τότε χρόνοι 5 καὶ μῆνες 3· ἐφάνησαν δὲ καὶ τώρα ἀστέρες κατὰ τὴν Ἀνατολήν, πὲρ Λεβάντε. Εὐρίσκουμουν εἰς τὴν Θήβαν ἕνδον τοῦ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου καὶ πρωτομάρτυρος ἔγωγε ὁ τοῦ παρόντος βιβλιαρίου οἰκοῦρις, Ἄγγελος φιλομαθής, ἐλάχιστος τῶν διδασκάλων. Οἱ ἐντυγχάνοντες ἔρρωσθε».

2. «Κωνσταντίνου Ῥεσινού τοῦ Κορινθίου, διδασκαλία καὶ ἐξήγησις ἐν πεζῇ φράσει εἰς τὴν ἐξαήμερον κτίσιν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ "ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν", ἤγουν τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ». Ἀρχ. «Προοίμιον. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἀρχόμεσθαι τὴν νῦν ἐξήγησάμεν καὶ νὰ διδάξωμεν πάντα ἄνθρωπον χριστιανόν», φ. 2. Ἰδὲ Χριστοφόρου τοῦ Φιλητᾶ ἄρθρον τι περὶ τοῦ Ῥεσινού, ἐν τῷ ὀγδόῳ τῆς «Πανδώρας» κατακεχωρισμένον τόμῳ, σ. 551, καὶ Μαυρογορδ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 165.

3. (Τοῦ αὐτοῦ Ῥεσινού) «περὶ τῆς χριστιανικῆς πολιτείας καὶ καταστάσεως». Ἀρχ. «Ὅστις θέλει νὰ ἔναι καλὸς χριστιανός, ἔτσι θέλει νὰ ἔναι», φ. 79.

4. (Τοῦ αὐτοῦ) «ἕτεροι ὠφέλιμοι λόγοι τοὺς ὁποίους χρεω-

21. «Εὐχή ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ», ἥς ἡ ἀρχή· «Ὁ πᾶσαν ἀκαθάρτοις πνεύμασιν», φ. 50. Goar σ. 582.
22. «Εὐχή ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ», ἥς ἡ ἀρχή· «Ἐπικαλούμεθά σε δέσποτα», φ. 50^β. Goar σ. 582.
23. «Εὐχή ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ», ἥς ἡ ἀρχή· «Τὴν θείαν τε καὶ ἅγιαν», φ. 51. Goar σ. 582.
24. «Ἀκολουθία τοῦ στεφανώματος», ἥς ἡ ἀρχή· «Εἰ δὲ βούλονται ἐν αὐτῷ στεφανωθῆναι», φ. 56. Goar σ. 314.
25. «Κυροῦ Συμεῶν τοῦ λογοθέτου καὶ μεταφραστοῦ εὐχὴ εἰς ἐξομολόγησιν, ἣν ὀφείλεις καθ' ἡμέραν ἀμεταθέτως λέγειν πρὸς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἐὰν ποθεῖς ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ ψυχωρραγήματός σου ἰδεῖν αὐτὴν καὶ βοηθείας πολλῆς καὶ σωτηρίας τυχεῖν ἐξ αὐτῆς». Ἀρχ. «Ἴδου τοίνυν, εὐμενεστάτη δέσποινα ἀγαθὴ, τὴν οἰκτρὰν μου δέησιν», φ. 67.
26. «Ἐγκώμιον εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦν πάλαι προεκήρυξαν τῶν προφητῶν χορεῖαι», φ. 71.
27. «Τῆς τραπέζης κατήχησις», ἥς ἡ ἀρχή· «Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, γινώσκετε ὅτι ἀφ' οὗ γένηται εὐχὴ καὶ εὐλογηθῆ ἡ τράπεζα, ἄγγελος παρὰ Θεοῦ», φ. 73.
28. Ἐνταλτήριον ἀρχιερέως γράμμα, πρὸς πνευματικὸν διδόμενον πατέρα, φ. 74^β.
29. «Εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον πᾶν ὠφέλιμος», ἥς ἡ ἀρχή· «Παρθένε δέσποινα Θεοτόκε ἡ τὸν Θεὸν Λόγον κατὰ σάρκα γεννήσασα», φ. 75.
30. «Τροπᾶριον πρὸς τὸ Οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς», οὗ ἡ ἀρχή· «Χρυσοπυρσόμορφε θρόνε, ἡλιοχρύσανθε νύμφη», φ. 82.
31. Ἱερεμίου τοῦ β', πατριάρχου Κ/πόλεως, περὶ τοῦ ἐν Θήβαις σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἐν τῷ Σαγματείῳ ὄρει κειμένου γράμμα ἐγκύκλιον, μηνὶ μαρτίῳ τοῦ 1593-ου γραφέν ἔτους καὶ δῆλον τοῖς πᾶσι ποιῶν, ὅτι τὸ εἰρημένον μοναστήριον «χρέεσιν ὑπέπεσε ταῖς καιρικαῖς ἀνωμαλίαις καὶ ταῖς τῶν Ἀγαρηνῶν συχναῖς ἐφόδοις καὶ ἐπηρειαῖς», φ. 82^β.
32. Ἐκτενὴς λιτή, φ. 83.

33. Ἀποφθέγματα Νείλου, Διογένους, Γαΐου, Βασιλείου, Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος, Σωκράτους, Σειράχ, Πλουτάρχου, Φιλιστίνου, Δημοσθένους, Θεοκρίτου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Πολυαίνου, Ἀλεξάνδρου, Ἐφραίμ, Κλειτάρχου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Σολομώντος, Δημοκρίτου, Πυθαγόρου καὶ Σεκούνδου.

34. Γνωμικὰ κατ' ἀλφάβητον, ὧν τὸ τέλος· «Ὡ ἀγαπητέ, ταῦτα ποιεὶ καὶ σῶζου», φ. 93.

52. Τεῦχος ἐκ χάρτου, καλῶς μὲν τῇ ἐπτακαιδεκάτῃ γραφέν ἑκατονταετηρίδι, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 138 καὶ ὕφους μὲν ὄν 0,152, πλάτους δὲ 0,108· ἃ δ' ἐμπεριέχει, τάδ' ἔστιν.

1. Ὑπομνησίς τις, ἣ ἔχει ὧδε· «Ἐν ἔτει ἀρχῆς' (—1666) ἰουνίῳ κβ' ἡμέρα παρασκευῆ, ὥρα ζ' τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν γέννησιν τῆς Ἐπιφάνειας ἐγένεν ἔκλειψις τοῦ ἡλίου θαυμάσιος, διότι ὀλίγον ἔλειψε νὰ χαθῆ ὁ ἥλιος, ὡς καὶ ἄλλοτε, ἐπὶ τοὺς ἀρχαί' (—1661), μαρτίῳ 20, ἡμέρα δ', ὥρα ζ'. Εἶναι ἀπὸ τότε χρόνοι 5 καὶ μῆνες 3· ἐφάνησαν δὲ καὶ τώρα ἀστέρες κατὰ τὴν Ἀνατολήν, πὲρ Λεβάντε. Εὐρίσκουμουν εἰς τὴν Θήβαν ἕνδον τοῦ ἀρχιεπισκόπου Στεφάνου καὶ πρωτομάρτυρος ἕγωγε ὁ τοῦ παρόντος βιβλιαρίου οἰκοκῦρις, Ἄγγελος φιλομαθής, ἐλάχιστος τῶν διδασκάλων. Οἱ ἐντυγχάνοντες ἔρρωσθε».

2. «Κωνσταντίνου Ἐπισκοπῆ τοῦ Κορινθίου, διδασκαλία καὶ ἐξηγήσεις ἐν πεζῇ φράσει εἰς τὴν ἐξαήμερον κτίσιν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ "ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν", ἦγον τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ». Ἀρχ. «Προοίμιον. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἀρχόμεσθαι τὴν νῦν ἐξηγήσωμεν καὶ νὰ διδάξωμεν πάντα ἄνθρωπον χριστιανόν», φ. 2. Ἰδὲ Χριστοφόρου τοῦ Φιλητᾶ ἄρθρον τι περὶ τοῦ Ἐπισκοπῆ, ἐν τῷ ὀγδόῳ τῆς «Πανδώρας» κατακεχωρισμένον τόμῳ, σ. 551, καὶ Μαυρογορδ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 165.

3. (Τοῦ αὐτοῦ Ἐπισκοπῆ) «περὶ τῆς χριστιανικῆς πολιτείας καὶ καταστάσεως». Ἀρχ. «Ὅστις θέλει νὰ ἔναι καλὸς χριστιανός, ἔτσι θέλει νὰ ἔναι», φ. 79.

4. (Τοῦ αὐτοῦ) «ἕτεροι ὠφέλιμοι λόγοι τοὺς ὁποίους χρεω-

στοῦσιν οἱ χριστιανοὶ νὰ ἀκούωσιν καὶ νὰ ἀπέχουν ἀπὸ πάντων τῶν πονηρῶν καὶ κακῶν πράξεων, καὶ νὰ κάμνουν τὰ καλὰ ἀγαθὰ ἔργα». Ἄρχ. «Ὡσπερ γὰρ ὁ ψάλλων δοξολογεῖ», φύλ. 92^β.

5. (Τοῦ αὐτοῦ) «ἐξήγησις περὶ τῆς στενῆς πύλης καὶ τεθλιμμένης στράτας, ἣν γράφει τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον». Ἄρχ. «Τί στενή ἡ πύλη», φ. 101.

53. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν μὲν ἐπιχαρίτως ἀναμεταξὺ τοῦ 1577-ου καὶ τοῦ 1578-ου ἔτους, ἐκ δὲ φύλλων συγκεῖμενον 102 καὶ κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων κείμενον ἐμπεριέχον μονόστηλον, ἐκ δέκα καὶ τεσσάρων ἀριθμούμενον γραμμῶν ($0,153 \times 1,108 = 0,10 \times 0,055$)· αὐτὸ δὲ τὸ κείμενον καὶ ἐπιγραφὰς ἔχει ἐρυθρὰς καὶ μεγάλα τινὰ κεφαλαιώδη στοιχεῖα, ἐρυθρὰ ὄντα ὡσαύτως· τρία δὲ μελαμβαφῆ κοσμήματα τὸν κόσμον συμπληροῦ τοῦ τεύχους· ἃ δὲ τοῦτο περιέχει, τὰδ' ἔστιν.

1. Ἡ θεία καὶ ἱερὰ λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἥς φύλλα δύο ἐλλείπει, παρὰ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη ἀναιρεθέντα (μεταξὺ τῶν φ. 27—28 καὶ 31—32) καὶ ἐν τῇ κατὰ Πετρούπολιν αὐτοκρατορικῇ νῦν εὑρισκόμενα βιβλιοθήκῃ (ἀριθ. CDXXI), ἔνθα φευδῶς ταῦτα λέγεται μέρη τῆς τῶν προηγιασμένων εἶναι λειτουργίας. Ἰδὲ τὸ Отчетъ τοῦ 1883-ου ἔτους, σελ. 148 καὶ σ. 17 τῆς προστεθειμένης ἐκεῖ συγγραφῆς: Списокъ датированныхъ греческихъ рукописей Порфиріевскаго собранія.

2. Ἡ θεία καὶ ἱερὰ λειτουργία τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ μεγάλου, φ. 38.

3. Ἡ θεία καὶ ἱερὰ τῶν προηγιασμένων λειτουργία (φ. 82—101), ἔχουσα μετὰ τὸ τέλος τὰς ὑπομνήσεις τάσδε· α') «Αὗται [sic] αἱ τρεῖς θεῖαι [sic] λειτουργίαι ἐγράφησαν ἔσωθεν τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου τάφου τῆς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως ὑπὸ Ἀντωνίου ἱερομονάχου, ἐν τῷ ζ-ῳ πε-ῳ ἔτει (1577 - 1578). Τῷ αὐτῷ ἔτει ἤμουν [sic] καὶ εὐφημέριος [sic] ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ ζωοδόχῳ Τάφῳ».—β') «Αἱ θεῖαι τρεῖς λειτουργίαι αὗται ἀφιερώθησαν ὑπὸ ἐμοῦ Ἀρσενίου μοναχοῦ ἔσωθεν τοῦ ἁγίου καὶ ζωο-

δόχου Τάφου, καὶ ὅπιος [sic] βουλευθῆ τοῦ συλῆσαι κτλ. † Γερμανὸς πατριάρχης Ἱεροσολύμων».

54. Τεῦχος ἐκ χάρτου, κάκιστα (ἔτει 1684-φ) γεγραμμένον καὶ ἐκ φύλλων συνιστάμενον 122· τούτων δ' ἕξ ἀγραφαὶ ἔστι. Ὁ μὲν οὖν κῶδιξ ὕψους μὲν ἔστι 0,145, πλάτους δὲ 0,108· ἅ δ' ἐνέχει, τάδ' ἔστιν.

1. «Κανὼν τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς τοῦ πάσχα». Ἄρχ. «Περὶ ὧραν ὄρθρου σημαίνουν τὰ ὅλα σήμανδρα, ὁ δὲ ἡγούμενος διανέμει τὰ κηρία τοῖς ἀδελφοῖς», φ. 1.

2. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος κατηχητικός εἰς τὴν ἀγίαν καὶ λαμπροφόρον ἡμέραν τῆς ἐνδόξου καὶ σωτηριώδους Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως». Ἄρχ. «Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος», φ. 12^β.

3. Ἀσματικὴ ἀκολουθία τῆς κγ' ἡμέρας τοῦ ἀπριλίου μηνός, ὅτε Γεώργιος ὁ μεγαλομάρτυς πανηγυρίζεται, φ. 17—37^β. Πρὸς δὲ τῷ τέλει γράμμασιν ἐρυθροῖς γέγραπται τόδε· «† τεληοθὲν ὑπὸ ζεϞθωηξλχ· ηέϞσελνθυλχ πθ·ι θς·ηλψθφ·ηψλχ· αχπδ' ἐν μηνὶ ἰουνίῳ—ιγ'· —ϛ̅ — Ϟ ϑ ρ ρ — ≡ ϙ Ϟ ^ Ϟ Ϟ —». Ἀνάγνωθι δὲ ταῦτα ὧδε· «Τελειωθὲν ὑπὸ Γερασίμου ἱερωμονάχου καὶ Ἀγιοταφίτου αχπδ' ἐν μηνὶ ἰουνίῳ ιγ', ἐν Ἱεροσολύμοις» (?)

4. Εἰκὼν τις τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου παριστῶσα, φ. 42^β.

5. Ὁ κατ' ἀλφάβητον κανὼν τῆς Θεοτόκου, οὗ ποιητῆς Ἰωάννης ὁ μοναχός, φ. 43.

6. «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ», φ. 52.

7. «Κανὼν παρακλητικός εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ψαλλόμενος ἐν πάσῃ θλίψει τῆς ψυχῆς καὶ περιστάσει· ποίημα Θεοστηρίκτου μοναχοῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς», φ. 65.

8. «Μεγάλῃ παράκλησις», φ. 73.

9. «Τάξις τῆς θείας καὶ ἱερᾶς ἐξομολογήσεως». Ἄρχ. «Ὁ πνευματικὸς θέλει νὰ ἔχη τόπον σεμνὸν καὶ ἱερόν», φ. 84.

10. «Εὐχὴ τῆς ζύμης», φ. 101^β.

*

11. «Στίχοι εἰς τὴν Χριστοῦ γένναν πᾶν ὥραϊοι, κατὰ ἀλφάβητον». Ἀρχ. «Ἄναρχος Θεὸς καταβέβηκε», φ. 104^β.

12. Ἀποσπασμάτια λόγων τινῶν τοῦ Χρυσσοστόμου. Ἀρχ. «Περὶ τοῦ τί ἐστὶ γυνή. Γυνή ἐστὶν ἐπὶ γῆς ναύαγιον», φ. 112.

13. «Καταβασίαι ψαλλόμεναι ἐν ὄλῳ τῷ χρόνῳ», φ. 121.

55. Ἐκκλησιαστικὸν τι βιβλίον, ὃ μικρὸν λέγεται ὠρολόγιον, ἀναρχὸν τε καὶ ἀτελές, καὶ ἐκ φύλλων μὲν βαμβακίνου συνιστάμενον ἤδη χάρτου ἐξήκοντα καὶ πέντε, γεγραμμένον δὲ ἦ περὶ τὸ τέλος τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἐστὶ δὲ ὕψους μὲν 0,15, πλάτους δὲ 0,105· γραμμαὶ δὲ κατὰ πᾶσαν αὐτοῦ σελίδα εἴκοσι καὶ δύο ἀριθμοῦνται ($0,108 \times 0,068$). Ὑπάρχει δ' ἐν τῷ κειμένῳ μεγάλα καὶ κεχρωματισμένα τινὰ κεφαλαιώδη γράμματα, ὧν τέσσαρα τὸ τοῦ καλλιγράφου ἐγκρύπτει ὄνομα· ἦτοι ἐν μὲν τῷ 0 τοῦ 17-ου φύλλου γέγραπται τὸ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ἐν δὲ τῷ τοῦ 45-ου φύλλου τὸ ΧΙΘΟΣ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ ἐγκέκλεισται, ἐν δὲ τῷ τοῦ 56-ου φύλλου τὸ ΜΑΘΗΤῆ ΘΕΟΦΑΝΟΣ, ἐν δὲ τῷ τοῦ 58-ου φύλλου τὸ ΜΑΝΟΣΡ ὄνομα ὑπάρχει. Γραφεὺς μὲν οὖν τοῦ τεύχους Νικηφόρος ἦν ὁ υἱὸς μὲν Σολομώντος, μαθητῆς δὲ Μανσοῦρ· αὐτὸ δὲ τὸ βιβλίον τάδ' ἐμπεριέχει.

1. Τὸ καθ' ἡμέραν λεγόμενον μεσονυχτικόν, ὃ νῦν διὰ τὸ εἶναι τὸν κώδικ' ἀκέφαλον ἀπὸ τῶνδε τῶν λέξεων τὴν ἀρχὴν ποιεῖται· «δάκρυά μοι δὸς ὁ Θεός», φ. 1.

2. «Μεσονυχτικὸν σαββάτω καὶ κυριακῇ», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸ τρισάγιον καὶ τὰ λοιπά. Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν: τρίτον: Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ Θεὸς ἐν Σιών», φ. 7^β.

3. «Ἀρχὴ τοῦ ὄρθρου. Τρισάγιον καὶ τὰ λοιπά. Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου» κτλ., φ. 14^β.

4. Ὁδὴ Μωυσέως ἢ ἐν τῇ Ἐξόδῳ, φ. 23^β.

5. Ἀκολουθία τῶν ὠρῶν, φ. 40^β.

56. Τεῦχος ἐκ χάρτου παρὰ πέντε συμπληρωθὲν γραφῶν κατὰ τε τὴν πεντεκαίδεκάτην καὶ τὴν ἑκκαίδεκάτην ἑκατονταετηρίδα· σύγκριται δ' ἐκ φύλλων 125, ὕψους μὲν 0,145, πλάτους δὲ 0,105.

Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ φύλλῳ ἱερέυς τις τὴν μὲν πατρίδα Κύπριος, τὸ δ' ὄνομα Ἰάκωβος, δῆλον ποιεῖ κύριον αὐτὸν εἶναι τοῦ βιβλίου· ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς φύλλοις τάδε τὸ τεῦχος περιέχει.

1. Ἡ θεία ἐστὶ καὶ ἱερὰ λειτουργία, ἧς τὸ τέλος ἐξέπεσε, φύλ. 2^β-30.

2. «Ἀποστολοευαγγέλια τῆς ὅλης ἐβδομάδος», φ. 31.

3. Λέοντος τοῦ λογοθέτου τροπάριον τι, οὗ ἡ ἀρχὴ ὡδ' ἔχει· «Τὸν ἥλιον κρύψαντα τὰς ἰδίας ἀκτῖνας, | καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ διαρραγὲν | τῷ τοῦ Σωτῆρος θανάτῳ, | ὁ Ἰωσήφ θεασάμενος | προσῆλθε τῷ Πιλάτῳ καὶ ἰκέτευε λέγων· | δός μοι τοῦτον τὸν ξένον» κτλ., φ. 45.

4. Ἡ ἄσματικὴ τῆς Κυριακῆς τοῦ πάσχα ἀκολουθία, φ. 46.

5. Ἡ θεία τῶν προηγιασμένων λειτουργία, ἧς τὸ τέλος ἐξέπεσε, φ. 64-93.

6. Ἀκολουθία τοῦ μακροῦ ἁγιασμοῦ, φ. 94.

7. Ἰδιόμελα τροπάρια, προσόμοιά τε καὶ στιχηρά, φ. 107^β.

8. Ἀκολουθία τῆς μικρᾶς παρακλήσεως, φ. 116.

57. Εὐχολόγιον ἐκ χάρτου παρὰ διαφόρων συμπληρωθὲν γραφέν τῆς πέμπτης καὶ δεκάτης ἀκμαζούσης ἑκατονταετηρίδος, καὶ εἰ καὶ ἀκέφαλόν ἐστι καὶ πεπηρωμένον, φύλλα νῦν σφῆζει 221· ἀ δ' ἐμπεριέχει, τάδ' ἐστίν.

1. Ἀσματικὴ τις ἀκέφαλος ἀκολουθία νεκρώσιμος, φ. 1.

2. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ νεκρώσιμά τινα στιχηρὰ τροπάρια, φ. 43^β.

3. «Ἀκολουθία ἐπὶ τελευτήσαντος νηπίου», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ὁ ἱερέυς· Εὐλόγητός ὁ Θεὸς ἡμῶν· τὸ τρισάγιον, τὸ Πάτερ ἡμῶν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ», φ. 63.

4. «Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγῖσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα [cod. λαμβάνει ὁ ἱερεὺς] τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν σοῦ δεόμεθα», φ. 79. Goar σ. 264.

5. «Εὐχὴ εἰς τὸ βαλεῖν τὸ παιδίον εἰς τὸ σαρανταήμερον». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις τοῦ νόμου», φ. 80. Πρβλ. Goar σ. 267.

6. «Εὐχή εἰς τὸ ἐκκλησιάσαι γυναῖκα». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ», φ. 80^β. Goar σ. 267.
7. «Εὐχή εἰς τὸ ποιῆσαι κατηγούμενον». Ἀρχ. Ἀποδύει αὐτὸν καὶ ἀνυπολύει [sic] αὐτὸν καὶ ἴστησι κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἐμφυσῶν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, τὸ στόμα καὶ τὸ στήθος, λέγει· Ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου» κτλ. Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν τρεῖς ὑπάρχουσιν ἀφορισμοί, ὧν ὁ πρῶτος ἀρχεται ὧδε· «Ἐπιτιμᾶ σε Κύριος, διάβολε, ὁ παραγενόμενος» κτλ., φ. 81^β. Goar σ. 274—276.
8. «Εὐχή μετὰ τὸ ποιῆσαι κατηγούμενον πρὸς ὄραν βαπτίζομενον». Ἀρχ. «Ὁ ὧν δέσποτα Κύριε, ὁ ποιήσας τὸν ἀνθρώπον», φ. 89. Goar σ. 276.
9. «Εὐχή τοῦ ἀγίου μύρου». Ἀρχ. «Εὐλόγητός εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ», φ. 104^β. Goar σ. 290.
10. «Εὐχή εἰς τὸ ἀπολοῦσαι παιδίον». Ἀρχ. «Ὁ λύτρωσιν ἀμαρτιῶν διὰ τοῦ ἀγίου σου βαπτίσματος», φ. 106^β. Goar σ. 303.
11. «Εὐχή εἰς τὸ κουρεῦσαι παιδίον». Ἀρχ. «Σὲ ἱκετεύομεν, κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τοῦ πληρώματος τῆς κολυμβήθρας», φ. 107. Goar σ. 306-307.
12. «Εὐχή εἰς οἶκον λοχοῦσας». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανόν», φ. 108^β.
13. «Εὐχή εἰς τὰς λοχοῦσας». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ στὰς ἐν τῇ ὀθόνη καὶ εἰπὼν τῷ Πέτρῳ», φ. 109.
14. «Εὐχή λεγομένη πρὸς μέλισσαν». Ἀρχ. «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ», φ. 109^β. Ἡ δὲ τῆς εὐχῆς ταύτης ἀκολουθία προεχπεσοῦσα οὐχ εὑρηται νῦν ἐν τῷ κώδικι.
15. «Εὐχή ἀλάτου», ἧς ἡ ἀρχή· «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος ἐν Ἱεριχῶ μετὰ τῶν ἀγίων», φ. 110. Πρβλ. Goar σ. 561.
16. «Εὐχή εἰς φρέαρ μιανθέν». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τῶν πατέρων, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ», φ. 110^β.
17. «Εὐχή ἐπὶ σκεύους μιανθέντος». Ἀρχ. «Δέσποτα καρδιογνώστα Κύριε, ὁ ἐπιστάμενος τὰ ἀπόρρητα», φ. 111^β.
18. «Εὐχή εἰς τὸ εὐλογῆσαι οἶνον». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς

ἡμῶν ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, ἔπιθε ἐπὶ τὸν οἶνον», φ. 113. Goar σ. 553.

19. «Εὐχὴ τῆς ἁγίας μεταλήψεως», ἧς ἡ ἀρχὴ «Κύριε οἶδα, ὅτι οὐκ εἰμι ἄξιος οὐδὲ ἰκανός», φ. 114· τὸ δὲ τέλος ἐξέπесεν. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, ἐν Ῥώμῃ 1876, σ. 314.

20. Τάξις τις ἀκέφαλος τῆς τοῦ στεφανώματος ἀκολουθίας, φ. 116.

21. «Εὐχὴ ἐπὶ διγαμούντων» καὶ τάξις τῆς τοῦ γάμου αὐτῶν ἀκολουθίας. Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ κελεύσας ἐνωθῆναι τὸν ἄνδρα μετὰ τῆς γυναικός», φ. 124.

22. «Εὐχὴ εἰς θυσίαν». Ἀρχ. «Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα», φ. 127. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς εὐχῆς (φ. 128^β) γέγραπται τότε· «† Μνήσθητι Κύριε καὶ συγχώρησον τὴν ψυχὴν τῆς δούλης σου Νάρχατους. ὅστις (- ἧτις) ἐδωρήσατο τὸ παρὸν βιβλίον ἔμοι Σταυρενῶ ἱερεῖ ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῆς καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς, μηνὶ αὐγούστῳ ιβ', ἐπὶ ἔτους ζε' Ἰνδικτιῶνος ιε'» (- 1497).

23. «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ κατορκιστήριον [sic] περὶ πνευμάτων ἀκαθάρτων καὶ φυλακτήριον τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ † † † † † †». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ μόναρχος, ὁ ἀγέννητος, ὁ ἀναλλοίωτος, ὁ ἀθάνατος Θεός, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων» κτλ., φ. 129.

24. «Ἀπορκισμὸς [sic] τοῦ ἁγίου Γρηγορίου κατὰ τῆς ἄβρας [sic] τοῦ χαλεποῦ κινδύνου». Ἀρχ. «Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπικαλοῦμαι Θεὸν πατέρα παντοκράτορα [sic] καὶ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, φοβερόν καὶ ἀσάλευτον» κτλ., φ. 140.

25. «Ἀπορκισμὸς τοῦ μεγάλου Βασιλείου [πρὸς τοὺς πάσχοντα]ς ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων», φ. 144^β. Goar σ. 578.

26. «Ἐτέρα εὐχὴ περὶ πνευμάτων ἀκαθάρτων». Ἀρχ. «Ἐξορκίζω σε τὸν ἀρχέακον», φ. 146. Goar σ. 579.

27. «Εὐχή λεγομένη εἰς πᾶσαν ἀσθενείαν». Ἀρχ. «Δέσποτα ὁ ἰατρός τῶν νοσούντων καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως», φ. 152.

28. «Ἀπορκισμὸς περὶ κακῆς γυναικός». Ἀρχ. «Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς... ἔδησεν ὁ Θεὸς καὶ ἐχαλίνωσεν δώδεκα ἀνέμους πονηρούς», φ. 162.

29. «Ἀπορκισμὸς τοῦ ἡμικράνου». Ἀρχ. «Ὡς ἐπεριεπάτειν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ Μιχαήλ», φ. 166.

30. «Εἰς μνημόσυνα τῶν κεκοιμημένων», φ. 168.

31. «Ἐπιστολὴ τῆς ἁγίας Κυριακῆς, πεμφθεῖσα ἐξ οὐρανοῦ καὶ ὀφθεισα πάπα Ῥώμης». Ἀρχ. «Ἐπιστολὴ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξ οὐρανοῦ πεμφθεῖσα καὶ ὀφθεισα πάπα Ῥώμης, λέγουσα αὐτόν· "Ἀνάστα ἐν τάχει καὶ ἴδε τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ". Καὶ ἀναστάς ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ῥώμης ἐδέξατο τὴν ἐπιστολὴν ταύτην» κτλ., φ. 173.

32. Εὐχαὶ δύο περὶ κτηνῶν καὶ προβάτων, ὧν ἡ πρώτη τὴν ἀρχὴν ἔχει τήνδε· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς· ἀμήν. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς. Κύριε βοήθει. Ὁ ἅγιος Μάμας ὁ πρωτοποιμὴν εἶχεν χιλιάδας αἴγας καὶ μυριάδας ἀμνάδας, καὶ ἐποίησεν τύρους καὶ κατέβαιναν εἰς πόλιν Καισαρείας καὶ ἐρόγευεν αὐτὰ χήρας καὶ ὀρφανούς καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς» κτλ., φ. 194^β.

33. «Ἀπορκισμὸς καὶ φυλακτήριον τοῦ ἁγίου Τρύφωνος περὶ τῆς ἀμπέλου κήπου καὶ τῶν χωραφίων». Ἀρχ. «Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς... κατήλθον ἐκ τῶν οὐρανῶν ἄγγελοι τοῦ πατάξαι πάντα», φ. 197.

34. «Περὶ ὄψεως». Ἀρχ. «Ἐπαρε φαλίδην καὶ σφάλξει [sic] αὐτὸ τρίτον λέγων ὁ Θεὸς βοηθός σου». Παρέπεται δ' εὐχή τις τῷ πράγματι ἀρμόζουσα, φ. 200^β. μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῆς γέγραπται τόδε· «† Ἦλθαμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ εὐλαβεστάτου πατᾶ κῦρ Ἀλέξη ἡμεῖς τοῦ Ἁγίου Τάφου δοῦλοι Καλλίνικος ἱερομόναχος καὶ Ἰωάσαφ μοναχός, ἐν ἔτει ζρλ' μηνὶ φεβρουαρίῳ» (-1622).

35. «Ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ», φ. 202.

36. Πασχάλιον, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ ζς' (-1497) ἔτους καὶ λήγον εἰς τὸ ζκβ' ἔτος (-1513), φ. 218-221.

58. Εὐαγγέλιον λειτουργικόν, ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, πεπηρωμένον τε καὶ περὶ τὸ μέσον τοῦ κειμένου ἑλλιπές, γραφέν μὲν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἑκατονταετηρίδα, συγχείμενον δ' ἐκ φύλλων βαμβακίνου χάρτου 318· κατὰ μίαν δ' ἐκάστην τῶν σελίδων κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον ἐκ πεντεκαίδεκα γραμμῶν ($0,14 \times 0,108 = 0,9 \times 0,067$), κοσμούμενόν που καὶ μικροῖς τισι κοσμήμασι καὶ ἐπιγραφαῖς τισι καὶ σημειώσεσιν ἐρυθραῖς· μετὰ δὲ τὸ 115-ον φύλλον ἑλλειμμά τι ὑπάρχει, ὃ Πορφύριος ὡς ἔοικεν ὁ Οὐσπένσκης εἰργάσατο, φύλλα τινὰ ἐκεῖθεν ἀνελών. Τὸ μὲν οὖν εὐαγγέλιον τὴν ἀρχὴν ἤδη ἀπὸ τοῦ πέμπτου τοῦ τεύχους ποιεῖται τετραδίου, ἔνθα κεῖται τὸ τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῆς τετάρτης μετὰ τὸ πάσχα ἐβδομάδος ἀναγινωσκόμενον τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου τεμάχιον· λήγει δ' εἰς τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ τεσσαρακοστοῦ καὶ πέμπτου τετραδίου, ἔνθα τὸ τοῦ εὐαγγελίου συναξάριον πέρασ τῷ τεύχει ἐπιτίθησιν, ὡσάτην ἐκεῖνο νῦν ἡμέραν ἔχον τὴν τῆς δεκάτης καὶ ἐνάτης τοῦ μηνὸς αὐγούστου. Μετὰ δὲ τοῦτο δέκα μὲν, πάνυ δὲ μεταγενέστερα φύλλα προσεραμμένα ἐστίν, ἄσματοά τινα ἐκκλησιαστικά μετὰ τῶν τῆς παρασημαντικῆς ἐνέχοντα τόνων.

59. Ψαλτήριον ἐκ χάρτου, γραφέν μὲν κατὰ τὴν πέμπτην καὶ δεκάτην ἑκατονταετηρίδα, ἐκ δὲ φύλλων συγχείμενον 269, ὧν τὰ πρῶτιστα κατὰ τὸν ἕκτον καὶ δέκατον προσετέθη αἰῶνα δι' ἀναπλήρωσιν τῆς τότε ἑλλειπούσης τοῦ βιβλίου ἀρχῆς· ἦν δὲ τοῦτο κτῆμα τὸ πρόσθεν Δωροθέου τοῦ μητροπολίτου τῆς ἐν Ἀραβία Πέτρας πόλεως, ὃς κάπὶ φύλλου τινός, ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Ψαλτηρίου ὑπάρχοντος, ὑπόμνησιν τινα γέγραφε, τὸ τεῦχος ἐν αὐτῇ λέγων τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις μονῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου κτῆμα μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον γενήσεσθαι.

60. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης πιθανῶς ἑκατονταετηρίδος, πολλαχοῦ μὲν ἐφθαρμένον, ὕδατος δὲ καὶ πολλῆς ἕνεκα τῷ πρόσθεν χρόνῳ χρήσεως σεσημμένον που καταστάν· φύλλα δὲ τριακόσι' ἀριθμῆ καὶ δέκα, ἃ κατὰ σελίδα πᾶσαν κείμενον

ἔχει μονόστηλον· μία δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν ἐκ τριάκοντ' ἀποτελεῖται γραμμῶν ($0,322 \times 0,225 = 0,22 \times 0,15$). Αὐτὸ μὲν οὖν τὸ τεῦχος, καθάπερ μεταγενέστερόν τι λέγει σημεῖωμα, τοιάνδε νῦν ἐπιγραφὴν φέρει· «Βιβλίον πανηγυρικὸν τοῦ ἁγίου Γερασίμου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ»· ἃ δὲ τοῦτο συντάγματ' ἐγκλείει, τάδ' ἔστιν.

1. Κοσμᾶ τοῦ βεστήτορος λόγος ἐγκωμιστικὸς περὶ τοῦ προφήτου Ζαχαρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ποῦ τὸν πρὸ τούτου λόγον», φ. 1. Τοῦτον δὲ τὸν λόγον οὐχ εὔρον ἄλλοθί που σεσημειωμένον· Κοσμᾶ μέντοι τοῦ βεστήτορος δύο ἕτεροι περὶ τοῦ αὐτοῦ Ζαχαρίου λόγοι παρὰ Νικοδήμου τοῦ Ναξίου μνημονεύονται. Συναξαριστ. τ. I, Πρβλ. Fabric. Bibl. Gr. τ. X, σ. 344.

2. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ (= σεπτεμβρίῳ) ἡ'. Ἱστορία Ἰακώβου εἰς τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα», φ. 3 (C. Tischendorf, Evangelia apocrypha σ. 1-50)· ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τοῦ φύλλου τούτου σημεῖωμά τι ἀραβικοῖς γέγραπται γράμμασιν.

3. «Ἀνδρέου Κρήτης Ἱεροσολύμων [ἱερ. Ἱεροσολυμίτου] εἰς τὸ γενέθλιον τῆς παναγίας Θεοτόκου» λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν ἑορτῶν», φ. 12. Migne τ. 97, σ. 805.

4. «Ἐπιφανίου μοναχοῦ πρεσβυτέρου, περὶ τοῦ βίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τῶν τῆς ζωῆς αὐτῆς χρόνων». Ἀρχ. «Περὶ τῆς κυρίως καὶ ἀληθῶς», φ. 18 (Migne τ. 120, σ. 185). Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. I, σ. 259.

5. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης «λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου σταυροῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Σταυροῦ πανήγυριν», φ. 31^β. Iacobi Gretseri, De cruce Christi. Ingolstadii 1600, τ. II, σ. 94—108. Migne τ. 97, σ. 1017.

6. «Περίοδοι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἀποστόλου καὶ θεολόγου καὶ Προχόρου τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ». Ἀρχ. «Ἐγένετο μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι», φ. 38. Zahn, Acta Ioannis, σ. 1 κέ.

7. «Τὰ περὶ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ κατὰ Ἰωάννην, τὸ πῶς ἐξηγήσατο αὐτὸ Ἰωάννης καὶ ἐν ποίῳ τόπῳ καὶ ποίᾳ ὥρᾳ». Ἀρχ. «Τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν χάριν ἐπιδόσαντος διὰ τὸν

λόγον Ἰωάννου τοῦ ἀποστόλου αὐτοῦ, ἐπίστευσαν πάντες οἱ ἄνθρωποι σχεδὸν οἱ ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ. Τελευτήσαντος οὖν τοῦ βασιλέως» κτλ., φ. 93.

8. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης «περὶ τῆς ἐν τῷ ναῷ προσενηχθείσης Θεόπαιδος». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ λύσιν ἔλαβεν», φ. 97.

9. «Μηνὶ δεκεμβρίῳ εἰς τὰς ιζ'. Ὑπόμνημα εἰς τὸν μέγαν προφήτην Δανιήλ καὶ εἰς τοὺς ἁγίους τρεῖς παῖδας Ἀνανίαν Ἀζαρίαν Μισαήλ». Ἀρχ. «Ἄρτι Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς», φ. 98^β. Migne τ. 115, σ. 372.

10. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν μακάριον Φιλολόγον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγὼ μὲν καὶ τήμερον», φ. 113^β. Migne τ. 48, σ. 747.

11. «Μηνὶ δεκεμβρίῳ κε'». Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὰ ἅγια θεοφάνια τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶπουν γενέθλια». Ἀρχ. «Χριστὸς γεννᾶται», φ. 123. Migne τ. 36, σελ. 312.

12. «Μηνὶ ἰαννουαρίῳ α'». Βίος ἦτοι θαύματα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ μεγάλου Βασιλείου». Ἀρχ. «Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν καὶ μέγας ἀρχιερεύς», φ. 131. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο τὸ κείμενον ἀσημείωτον παρά τε τῷ Φαβρικήῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

13. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός», φ. 137. Migne τ. 36, σ. 356.

14. Βασιλείου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ, «ὁμιλία προτρεπτικὴ εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν», φ. 146. Migne τ. 31, σ. 424.

15. «Μηνὶ φεβρουαρίῳ β'». Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου, «λόγος εἰς τὴν ἁγίαν παρθένον Μαριάμ καὶ εἰς τὴν Ἄνναν καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα». Ἀρχ. «Πολλοὶ τῶν μεγάλων», φ. 155^β. Migne τ. 39, σ. 44.

16. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. 161^β. Migne τ. 50, σ. 791.

17. Τοῦ αὐτοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸ "ἄνθρωποι δύο

ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι", καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης καὶ προσευχῆς». Ἀρχ. «Ἀγαπητοί, ἄνθρωποι δύο», φ. 165.

18. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν ἄσωτον υἱόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄει μὲν τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν», φ. 168^β. Migne τ. 59, σελ. 515.

19. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ θρηνεῖν ἀμέτρως τοὺς τελευτήσαντας, ἀλλ' ὑπερέχεσθαι καὶ ἐλεημοσύνας ποιεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν καὶ προσφοράς». Ἀρχ. «Ἀδελφοί, μὴ κλαίωμεν», φ. 176. Πρβλ. Migne τ. 63, σ. 887.

20. «Λόγος τοῦ μακαρίου Ἐφραὶμ περὶ τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ περὶ τῆς συντελείας τοῦ κόσμου». Ἀρχ. «Πῶς ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος», φ. 179. Ἐκδ. Assemani τ. II, σ. 222.

21. Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου «ὁμιλία εἰς τὸν ἕκτον ψαλμὸν καὶ εἰς τὰς παρεισβάσεις τῶν ἁγίων νηστειῶν». Ἀρχ. «Πρέπουσαν τῆς τῶν νηστειῶν», φ. 188. Migne τ. 89, σ. 1077.

22. Βασιλείου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας «ὁμιλία περὶ νηστείας· λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Παρακαλεῖτε φησὶν», φ. 202. Migne τ. 31, σ. 185.

23. Νεκταρίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, «διηγήσεις δι' ἣν αἰτίαν τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἐορτάζομεν τὴν μνήμην τοῦ ἐν ἁγίοις μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, καὶ περὶ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης». Ἀρχ. «Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος», φ. 208. Migne τ. 39, σ. 1821.

24. Ἀθανασίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας «λόγος περὶ τοῦ θαύματος τοῦ γενομένου παρὰ τῆς εἰκόνης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν Βηρυτῷ τῇ πόλει». Ἀρχ. «Ἄρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας», φ. 216^β. Migne τ. 28, σ. 805.

25. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὴν μεσονηστιμονεῖα εἰς τὸν τίμιον σταυρόν». Ἀρχ. «Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω», φ. 220. Migne τ. 49, σ. 33.

26. Ἀνδρέου τοῦ Κρήτης «λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Λάζαρος τὸν παρόντα», φ. 226^β. Migne τ. 97, σ. 960.

27. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ βαΐα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦδη τῆς δεσποτικῆς», φ. 240. Migne τ. 61, σ. 715.

28. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν ξηρανθεΐσαν συκὴν τῇ μεγάλῃ δευτέρᾳ». Ἀρχ. «Ὁφθαλμὸς μὲν ὀρῶν», φ. 244^β. Migne τ. 59, σ. 585.

29. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὰς δέκα παρθένους· τῇ ἀγίᾳ τρίτῃ». Ἀρχ. «Ὅταν τὸ εὐδαπάνητον», φ. 249^β. Migne τ. 59, σ. 527.

30. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸ ὅτε ἔνιψεν ὁ Σωτὴρ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν». Ἀρχ. «Ἐλεον Θεοῦ καὶ φιλανθρωπίαν», φ. 259^β. Migne τ. 64, σ. 1345: spuria et praetermissa. Ἱεροσολ. Βιβλιοθήκης τ. I, σ. 243.

31. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν σταύρωσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Εὐλόγητός ὁ Θεὸς ὁ τὸν οὐρανὸν μὴ καταλιπών», φ. 263^β. Migne τ. 64, σ. 1353: spuria et praetermissa.

32. Ἐπιφανίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου «λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφήν τοῦ Κυρίου» κτλ. Ἀρχ. «Τί τοῦτο; σήμερον σιγή», φ. 266^β. Migne τ. 43, σ. 440.

39. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα. Ἀρχ. «Ἀναστάσεως ἡμέρα», φ. 279^β. Migne 35, σ. 396.

40. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν καὶ εἰς τὸ ἔαρ καὶ εἰς τὸν μάρτυρα Μάμαντα». Ἀρχ. «Ἐγκαίνια τιμαῖσαι», φ. 281^β. Migne τ. 36, σ. 608.

41. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν Σαμαρεΐτιν καὶ εἰς τὴν μεσοπεντηκοστήν». Ἀρχ. «Φέρε τοίνυν σήμερον», φ. 287^β. Migne τ. 61, σ. 743.

42. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Εὐχαιρον σήμερον», φ. 290^β. Migne τ. 52, σ. 793.

43. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου «λόγος εἰς τὴν πεντηκοστήν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον». Ἀρχ. «Περὶ τῆς ἑορτῆς βραχέα», φ. 294^β. Migne τ. 36, σ. 428.

44. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους πάντας», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐξ οὗ τὴν ἱεράν πανήγυριν», φ. 304. Migne τ. 50, σ. 705.

61. Τεύχος μεμβράνινον, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς μὲν πεντήκοντα καὶ ἕξ περιελάμβανε τετράδια· νῦν δὲ τὸ πεντεκαιδέκατον καὶ τὰ πρῶτα δώδεκα τετράδια ἐλλείπει. Τὰ μὲν οὖν περισωθέντα τῶν τετραδίων φύλλα νῦν 338 συναριθμεῖ καὶ ὕψους μὲν ἔστι 0,325, πλάτους δὲ 0,245· τὸ δ' ἐν αὐτοῖς ἐγγεγραμμένον κείμενον δίστηλον ὑπάρχει, καὶ μία ἐκάστη τῶν στηλῶν γραμμὰς εἴκοσιν ἐμπεριέχει καὶ ἕξ· ὁ δὲ κατὰ σελίδα πᾶσαν χῶρος τοῦ κειμένου μήκους μὲν ἔστι 0,212 πλάτους δὲ 0,16. Ἐμπεριέχεται δ' ἐν τῷ κώδικι τὸ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὑπόμνημα τὸ τὰς πράξεις ἐρμηνεύον τῶν ἀποστόλων, ὅπερ ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε τῆς δυοκαιδεκάτης αὐτοῦ ὁμιλίας· «καὶ ἀποτεμονομένης τῆς κεφαλῆς, οὕτω καὶ ἡ δίκη τοῖς ὀμνύουσιν» κτλ. Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι Σωφρόνιος ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὑπόμνημά τι, τοῦ ἑκκαιδεκάτου τελευτῶντος αἰῶνος, ἐν τῷ 104-φ ἐνέγραψε φύλλῳ, δι' οὗ μετὰ φρικτῆς λέγει ἄρᾳ, ὅτι «τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῦ ἀγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου, τοῦ περιφήμου καὶ περιβοήτου ναοῦ» τῆς ἀγίας Ἀναστάσεως.

62. Τεύχος ἐκ χάρτου περὶ τὸ μέσον γραφὲν τῆς ἑκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐκ φύλλων συνιστάμενον 308, οὗ τὸ κείμενον ἔστι δίστηλον· μία δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν τριάκοντα καὶ πέντε ἀριθμεῖ γραμμὰς ($0,32 \times 0,22 = 0,255 \times 0,15$). Περιέχει δὲ τὸ τεῦχος τὰς ἀσματικὰς τριῶν μηνῶν ἀκολουθίας, τοῦ Σεπτεμβρίου, τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ τοῦ Νοεμβρίου.

63. Τεύχος μεμβράνινον κατὰ τὴν δυοκαιδεκάτην γραφὲν ἑκατονταετηρίδα καὶ ἐκ φύλλων συνιστάμενον 208, οὗ τὸ κείμενον ἔστι δίστηλον ($0,313 \times 0,22 = 0,263 \times 0,164$)· ὑπάρχει δ' ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ δύο πρόσθετα φύλλα, ἃ μέρος ἐστὶν ἄλλου τινὸς κώδικος, ἧτοι Ψαλτηρίου. Μεταξὺ δὲ πάλιν δύο φύλλων, τοῦ τε 181-ου καὶ τοῦ 182-ου, μικρότατόν τι ἐκ χάρτου παρενεβλήθη πεντάδιον, ὃ κατὰ τὸν ἑκκαιδέκατον ἐγράφη αἰῶνα· τοῦτο δὲ τὴν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν τῶν τριῶν περιέχει ἱεραρχῶν, ἧς τὸ πρῶτον σιχηρὸν τροπάριον ἄρχεται ὧδε· «Τὰ τῆς χάριτος ὄργανα,

τάς κιθάρας τοῦ πνεύματος» κτλ. Καί ταῦτα μέν, ὡς εἴρηται, πρόσθετά ἐστίν· ἃ δὲ τὸ τεῦχος αὐτὸ περιέχει, τάδ' ἐστίν.

1. Μηναιῖον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, κοσμούμενον ἐν τῇ ἀρχῇ πίνακί τινι χεχρωματισμένῳ τε καὶ κεχρυσωμένῳ, ἐν ᾧ Συμεῶν ἀπεικάζεται ὁ στυλίτης, ἐπὶ ὑψηλοῦ καθήμενος στόλου καὶ βιβλίον τι ταῖν χεροῖν συνέχων. Καί ἔνθεν μὲν τοῦ στόλου οἶκος γέγραπται, παρ' ὃν χλανιδοφόροι τινὲς ἴστανται μοναχοί· ἔνθεν δὲ διώροφον ὑπάρχει μέγαρον, οὗ τὸ μὲν ἐμπρόσθιον θωρακοφόρος τις προασπίζει στρατιώτης, τὸ δ' ὀπίσθιον ἄνδρες τινὲς παραφυλάττουσιν. Ἐξω δὲ τῆς εἰκόνος ταύτης καὶ ἄλλος τις ὑπάρχει πίναξ (φ. 9^β) τὸ γενέσιον τῆς Θεοτόκου παριστῶν. Ἄλλη δὲ τις εἰκὼν, ἣ τὴν ὑψωσιν τοῦ σταυροῦ ἀπείκαζεν, ἐλλείπει νῦν. Πορφύριος γὰρ ὁ Οὐσπένσκης ταύτην ἀνεῖλε, ψαλλίδι τὸ 16-ον διαφθειρας φύλλον· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ ἄλλα τινὰ φύλλα κατέφθειρεν, ἐν οἷς εἰκόνες ὡσαύτως περιείχοντο.

2. Μηναιῖον τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός (φ. 34-61), οὗ τὴν ἀρχὴν πίναξ τις καλλύνει, ἐν ᾧ Ἄνανίας ἀπεικάζεται ὁ ἀπόστολος· παρίσταται δὲ μεταξὺ δύο ἰστάμενος οἰκημάτων.

3. Μηναιῖον τοῦ Νοεμβρίου μηνός (φ. 62-95), ὅπερ δυσὶν ἐκεκοσμητο πίναξιν, ὡς τὰ κεκομμένα δηλοῖ φύλλα, ἦτοι τὸ 62-ον καὶ τὸ 82-ον φύλλον· ἀπεικάζετο δ' ἐν ἐκείνοις Κοσμάς τε καὶ Δαμιανός οἱ ἀνάργυροι καὶ τὰ καλούμενα τῆς Θεοτόκου εἰσόδια. Ῥητέον δ' ὅτι ἐν τῷ 84-φ φύλλῳ γέγραπται καὶ τόδε· «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κανὼν ἕτερος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς ἕως τῆς τρίτης ψδῆς, ἀπὸ δὲ τῆς ὀγδόης ψδῆς ἀλφάβητον καὶ ω ψ χ φ: Σὺ τὴν χάριν δέσποινα τῷ λόγῳ δίδου. Ῥδῆ α', ἦχος α'. ἀνοῖξω τὸ στόμα. Σοφίας πανάχραντε σὲ θησαυρὸν ἐπιστάμενος» κτλ.

4. Μηναιῖον τοῦ Δεκεμβρίου μηνός (φ. 95-143), οὗ δύο νῦν σφύζονται εἰκόνες, ἣ τε τοῦ προφήτου Ναοὺμ καὶ ἡ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ (φ. 131)· ἄλλη δὲ τις εἰκὼν, ἣ τὸν ἄγιον παρίστα Νικόλαον, ἐλλείπει (φ. 100).

5. Μηναιῖον τοῦ Ἰανουαρίου μηνός (φ. 144-183), ὅπερ δυσὶν

ἐκεχόσμητο πίναξι, τανῶν ἐλλείπουσι, καὶ ὁ μὲν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀπεικάζε περιτομήν (φ. 144), ὁ δὲ τὴν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ τούτου βάπτισιν (φ. 156).

6. Μηναιὸν τοῦ Φεβρουαρίου μηνός (φ. 183-208), οὗ μία μόνη ἐσώθη εἰκὼν, ἡ τοῦ μεγαλομάρτυρος Τρόφωνος· ἄλλη δὲ τις ἀποκοπῆ ἀναιρεθεῖσα (φ. 185) τὴν ὑπαπαντὴν ἀπεικάζε τοῦ Χριστοῦ.

64. Λειτουργικὸν τῆς δυοκαιδεκάτης ἐκατονταετηρίδος εὐαγγελίον, ἐξ 180 μεμβρανίνων συνιστάμενον φύλλων καὶ ἐκ δύο ἐτέρων φύλλων ἐκ χάρτου, ἅπερ δι' ἀναπλήρωσιν τῆς τοῦ κειμένου προσετέθη ἀρχῆς, τοῦ πέμπτου καὶ δεκάτου μεσοῦντος αἰῶνος. Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν 0,31, πλάτους δὲ 0,21· τὸ δ' ἐν αὐτῷ κείμενον δίστηλον ὄν, χῶρον κατὰ πᾶσαν περιλαμβάνει σελίδα μήκους μὲν 0,23, πλάτους δὲ 0,17· μία δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν εἴκοσιν ἀριθμεῖ καὶ πέντε γραμμὰς. Ἰπάρχει δ' ἐν τῷ τεύχει καὶ κοσμήματά τινα, τὰ τμήματα τοῦ εὐαγγελίου διαχωρίζοντα, ποικιλόχροα μὲν, ἄκομψα δὲ καὶ μνήμης ἀνάξια. Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι πατριάρχης Ἀντιοχείας, ὁ Ἰωακείμ, ὑπόμνημά τι ἀραβικοῖς ἐνέγραφε γράμμασιν ἐν τῷ 77-φ φύλλῳ, τῇ 24-ῃ ἰουλίου τοῦ.... ἔτους, ἐν ᾧ γράφεται ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ὁ μοναχὸς ὠνήσατο Μακάριος διὰ τε τὴν λαύραν τοῦ ὀσίου Σάβα καὶ διὰ τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις μετόχιον αὐτῆς, καὶ ὅτι τὸ ἀργύριον ἡ εἰρημένη ἔτισε λαύρα.

65. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἐκατονταετηρίδος, ὅπερ ἐκ φύλλων σύγκειται 474, ὕψους μὲν 0,295, πλάτους δὲ 0,215· τὸ δ' ἐν αὐτοῖς περιεχόμενον κείμενον μονόστηλόν ἐστι, καὶ μία ἐκάστη τῶν σελίδων γραμμὰς ἀριθμεῖ ἢ 18 ἢ 19· πρὸς δὲ τῷ τέλει τοῦ κώδικος ὑπόμνημά τι λέγει τάδε. «† Τὸ βιβλίον τοῦτο πρῶην ὑπάρχ(ον) τῆς ἀγίας μονῆς τοῦ Χαρσιανίτου, τῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Νέας Περιβλέπτου, νῦν δὲ δι' οἷς κρίμασιν ὁ Θεὸς οἶδεν, ἐνι τῆς μονῆς τοῦ μεγάλου Γεωργίου τῶν Μαγγάνων, τῆς ἐν τῇ Κύπρῳ». Ἐγράφε δὲ τὸ βιβλίον Ἰωάσαφ τις, ὡς ἡ τούτου δηλοῖ σημείω-

σις, ἣ ἔχει ὧδε· «Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Ἰωάσαφ» (φ. 473^β)· ἔστι δ' ἡ γραφή τούτου σφόδρ' ἐπιμελετημένη, μεγάλοις ἀποσχηματισθεῖσα καὶ ἀραιῶς γεγραμμένοις γράμμασι· τὰ δ' ἐν τῷ βιβλίῳ περιεχόμενα τὰδ' ἔστιν.

1. «Ἐπιστολὴ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τῆς Ῥαϊθουῦ πρὸς Ἰωάννην ἀξιάγαστον τοῦ Σιναίου ὄρους ἡγούμενον». Ἀρχ. «Τῷ ὑπερφουεστάτῳ», φ. 1. Migne τ. 88, σ. 624.

2. Πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων, φ. 4.

3. «Βίος ἐν ἐπιτομῇ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τοῦ ἁγίου ὄρους τοῦ Σινᾶ, τοῦ ἐπίκλην Σχολαστικοῦ, τοῦ ἐν ἁγίοις ἀληθῶς». Ἀρχ. «Τὸ μὲν τίς ἡ ἐνεγκαμένη», φ. 5^β. Migne τ. 88, σ. 596.

4. Στίχοι «Δανιήλ, μοναχοῦ ταπεινοῦ Ῥαϊθουῦ, εἰς τὸν βίον τοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Σχολαστικοῦ». Ἀρχ. «Πεπεύραμαι κυροῦν ἐν βραχέσι», φ. 14. Μαυρογορδ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 49.

5. «Πλάκες πνευματικαί. Ἰωάννης Ἰωάννη χαίρειν». Ἀρχ. «Ἀπεδεξάμην ὡς πρέπουσαν», φ. 14^β. Migne τ. 88, σ. 625.

6. Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ λόγοι λ', φ. 18-473. Migne τ. 88, σ. 632 κέ.

66. Τεῦχος μεμβράνινον, ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, γραφὲν μὲν καλῶς τε καὶ ἐπιμελετημένως κατὰ τὴν δυοκαιδεκάτην ἑκτονταετηρίδα, συγκείμενον δ' ἐκ φύλλων 216· τὸ δ' ἐν αὐτοῖς κείμενον μονόστηλόν ἐστι καὶ μία ἐκάστη τῶν σελίδων γραμμὰς ἀριθμεῖ εἴκοσιν ($0,30 \times 0,24 = 0,22 \times 0,17$). Ἐν δὲ τῷ ἐπάνω κρασπέδῳ τῆς πρώτης τοῦ πέμπτου φύλλου σελίδος ἔγραψέ τις ὅτι «τὸ αὐτὸ βιβλίον ἐνι [cod. ἦν] τοῦ μακαρίτη Παχωμίου ἱερομονάχου ἀπὸ τὸν Γαλατᾶν, καὶ ἐδόθη εἰς τὸν ἅγιον Σάβαν τῆς λαύρας» κτλ. τοῦτο δὲ τὸ σημείωμα κατὰ τὸν ἕκτον καὶ δέκατον ἔγραψεν αἰῶνα· ἃ δὲ τὸ τεῦχος ἐμπεριέχει, τὰδ' ἔστιν.

1. Ἀκολουθία συγγραφῆς τινος ἀκεφάλου τοῦ ὁσίου Νείλου, ἧς αἱ νῦν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «ἡ Ὑπερηφανία ἐστὶν οἰδημα ψυχῆς ἰχώρος», φ. 1. Τέλος· «καὶ πολλαῖς ἀρεταῖς ἐμφαιδρύνεται, ταπεινώσις ἀνδρός».

2. «Τοῦ αὐτοῦ μακαρίου Νείλου λόγος περὶ διδασκάλων καὶ μαθητῶν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄτεχνος κυβερνήτης ἔτοιμον ναύαγιον», φ. 3· τούτου δὲ τοῦ τύποις ἀνεκδότου λόγου ἀντίγραφον κἀν τῷ 1188-φ κώδικι τῆς ἐν Παρισίοις ὑπάρχει βιβλιοθήκης, ἐν τοῖς δυοῖς τελευταίοις φύλλοις, ὡς ἐκ τοῦ παρ' Omont συνταχθέντος εἰκάζω καταλόγου, ἔνθα ὁ λόγος de doctoribus et discipulis ἐπιγέγραπται. Inventaire sommaire des MSS grecs de la Bibl. Nationale, τ. I, σ. 256.

3. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μάρκου μοναχοῦ περὶ νόμου πνευματικοῦ». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ πολλάκις ἠβουλήθητε γνῶναι», φ. 5. Migne τ. 65, σ. 903.

4. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιῶσθαι». Ἀρχ. «Ἡ τῶν ἔξωθεν κακοπιστία», φ. 20^β. Migne τ. 65, σ. 929.

5. «Τοῦ μακαρίου Διαδόχου ἐπισκόπου Φωτικῆς τῆς Ἡπείρου τοῦ Ἰλλυρικοῦ ὄροι» δέκα, ὧν ἡ ἀρχή· «ἀ' ὄρος τῆς πίστεως ἔννοια περὶ Θεοῦ», φ. 45.

6. «Τοῦ αὐτοῦ κεφάλαια ἀσκητικὰ ἑκατόν», ὧν ἡ ἀρχή· «Πάσης, ἀδελφοί, πνευματικῆς θεωρίας», φ. 45^β. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 272.

7. «Τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ τῆς Καρπάθου ἐπισκόπου πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς Ἰνδίας προτρέψαντας μοναχοὺς παρακλητικὰ κεφάλαια ρη'», ὧν ἡ ἀρχή· «Τοῖς ἐπὶ γῆς βασιλεῦσιν ἑαρινὰ ἄνθη», φ. 103. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 272.

8. «Ἔτερα κεφάλαια τοῦ αὐτοῦ θεολογικὰ καὶ γνωστικὰ», ὧν ἡ ἀρχή· «Καλὰ ἐξ ἀγαθοῦ τὰ πάντα γέγονασιν», φ. 139^β· τὰ δὲ κεφάλαια ταῦτα ἑκατόν ἐστι καὶ δέκα καὶ ἑπτὰ, τύποις ἔτι ἀνέκδοτα ὑπάρχοντα.

9. «Ἀνθολόγιον γνωμικὸν φιλοσόφων σπουδαίων, σπουδασθὲν καὶ πονηθὲν Ἠλίᾳ ἐλαχίστῳ πρεσβυτέρῳ καὶ ἐκδίκῳ. Πηγὴν νάουσαν ἠθικῶν δρόσον λόγων | ἐνταῦθ' ἐφεύροις, εἰ μετέλθοις γησιῶς». Ἀρχ. «Ἐξεστι παντὶ χριστιανῷ τῷ ὀρθῶς πιστεύοντι», φ. 162 (Migne τ. 127, σ. 1129). Ἀνώνυμος δὲ τις ἀνὴρ, τοῦ τετάρτου καὶ δεκάτου μεσοῦντος αἰῶνος, ἔγραψεν ἐν τῷ κρασπέδῳ

τάδε· «Οὗτος ὁ πάνσοφος ἀνὴρ ὁ καὶ Ἡλίας τοῦνομα γέγονεν τῆς τῶν Κρητῶν νήσου ἀρχιεπίσκοπος, ὃς τὴν βίβλον τοῦ τρισμάκαρος Ἰωάννου τῆς Κλίμακος ἐ[ρμή]νευσεν» κτλ.

10. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Ἐδεσσηνοῦ κεφαλαία ἀσκητικὰ ἑκατόν», ὧν ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴ περ τοῦ Θεοῦ γάριτι ἀποταξάμενοι», φ. 194³ (Christ. Matthaei, Accurata cod. graec. biblioth. Mosquensium sanct. synodi notitia et recensio τ. I σ. 35). Διὰ τὸ εἶναι δὲ τὸν κώδικα ἐλλιπῆ, τὸ τῶν κεφαλαίων ἐκείνων κείμενον λήγει νῦν εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «πβ'. Ὁ πατριάρχης ἐργασίαν κεκτημένος τὴν φιλοξενίαν καὶ πᾶ....».

67. Τεῦχος ἀκέφαλον, ἡ ἀρχομένης ἡ μεσοῦσης γραφὴν τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ φύλλα μὲν σῶζον νῦν ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ 284 καὶ δύο πρὸς τῷ τέλει μεμβράνινα, κείμενον δ' ἐμπεριέχον μονόστηλον (0,265 × 0,195 = 0,208 × 0,12). Καὶ ἐν μὲν τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ 269-ου φύλλου τὸ ὄνομα τοῦ καλλιγράφου διὰ τοῦδε τοῦ αὐτοχείρου μηνύεται ὑπομνήματος· «Πληρῶν δοξάζω Θεῷ τῷ ὄντι τέλος ἀμήν. Ἐπληρώθη τοπαρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς καμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Ἰωνᾶ καὶ τάχα (μον)αχ(οῦ) ἐκ χώρας τοῦ Μηζηθρᾶ, πλησίον Μονεμβασίας· ἐγράφη δὲ διὰ συνεργίας καὶ πόθ(ου) πολλοῦ κυροῦ Νίκωνος ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς ἐν τῇ νόσσω Κύπρ(ω) εἰς τ(ὴν) μονὴν τοῦ ὁσ(του) π(ατ)ρ(ὸς) ἡμῶν Νικολάου, μετόχιον τοῦ ὁσ(του) π(ατ)ρ(ὸς) ἡμῶν Γερασίμ(ου) τοῦ μ(ε)γ(ά)λ(ου), τοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ἀγιωτ(ά)τ(ου) Ἰορδάνου· καὶ οἱ ἀναγινώσ(κον)τες αὐτ(ὴν) διὰ τὸν Κ(ύριον) εὐχεσθε διὰ τῶν πολλῶν μου σφαλμάτων καὶ μὴ καταρᾶσθε, ὅτι οὐδεὶς ἔχων τὸ τέλειον·· Θξβ' ἢ ἰ ἰ καδδκεκ'». Ἐν δὲ τῷ 273-ω φύλλῳ σημειώσις τις ἀραβικοῖς γέγραπται γράμμασιν Ἰακώβου τοῦ ἐκ Πέμλης καὶ υἱοῦ τοῦ Μούντασαρ, ὃς λέγει ὅτι τὴν βίβλον ταύτην τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ ὀκτωβρίου ἀνέγνω μηνός, ἔτει 6914-ω, ἤτοι τῷ 1405-ω. Περιέχει δὲ τὸ τεῦχος τὴν λεγομένην Παρακλητικὴν, ἧς τὸ πρῶτον νῦν ἐλλείπει βιβλίον, ἔξω τοῦ τέλους αὐτοῦ· τὸ δὲ ταύτης δευτερον βιβλίον ἀπὸ τοῦ τετάρτου νῦν ἀρχεται φύλλου, ἔνθα

καὶ κόσμημά τι ἐρυθρὸν ὑπάρχει παρόμοιον τῷ Π στοιχείῳ. Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι φύλλα τινά, ἤτοι τὰ ἀπὸ τοῦ 270-ου μέχρι τοῦ 284-ου, λείψανα δύο ἐτέρων ἐστὶ κωδίκων, καὶ ὅτι τὰ προειρηγμένα μεμβράνινα φύλλα κείμενον ἐμπεριέχει μονόστηλον ἐκ 35 κατὰ σελίδα γραμμῶν· ταῦτα δὲ μέρος ἐστὶ καταστραφέντος τινὸς μηναίου τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, ὅπερ κατὰ τὸν τρίτον αἰῶνα καὶ δέκατον ἐγγράπτο. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον φύλλον ἀπὸ τῶν λέξεων ἄρχεται τῶνδε· «θεμέλιον θέμενος τῇ σεπτῇ τριάδι | σαυτὸν ἀνέθηκας | μῆλον ἡγιασμένον, | πάτερ πανόλβιε» κτλ. Τὸ δὲ λοιπὸν φύλλον μέρος ἐνέχει τοῦ κατὰ τὴν μνήμην τῆς οσίας Ξένης ψαλλομένου παρ' ἡμῖν ἀσματικοῦ κανόνος.

68. Τεῦχος ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, ὃ φύλλα νῦν χάρτου σφῆζει 347· ἐγράφη δὲ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1382 καὶ 1384, καὶ τὸ δευτέρον τμήμα τῆς λεγομένης Παρακκλητικῆς ἐμπεριέχει βίβλου· τοῦτο δὲ νῦν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄρχεται τροπαρίου ἀναστασίμου τινὸς κανόνος· «Σὲ ἡ ἀκανθηφόρος Ἑβραίων συναγωγή» κτλ. Αἱ δὲ λοιπαὶ τοῦ κώδικος διαιρέσεις ἔχουσιν ὧδε.

1. Ἐν τῷ φύλλῳ τῷ 81-ῳ ἐρυθροῖς γέγραπται γράμμασι τόδε· «Τέλος σὺν Θεῷ τοῦ πλαίου | πρώτου ἤχου· ἔτους ς | ω̄ η̄ ᾱ Ἰνδικτιῶνος ς'· | Δωρόθεος ἐλέω Θεῷ πριάρχης Ἰ|έροσολύμων·- | ὅπου δε βουληθῆ νὰ τὸ εὐγάλ(η) ἀ|πὸ τὴν ἀγίαν Ἀνάστασιν τοῦ Χρι | στοῦ μου· νὰ ἔνε ἡ μερίς του μετὰ | τοῦ Ἰουδα τοῦ πρωδότου· | Τὸ βιβλίον τοῦτον, ἐγένετο διὰ τὴν ἀ|γίαν Ἀνάστασιν τοῦ Χυ, καὶ ἔνε ὁμ(οίως) τοῦ Ἰου|δα ὅπου τὸ εὐγάλ(ει) καθὼς ἄνωθεν γράφ(ω)».

2. «Παρακκλητικὴ β'· τοῦ ἀγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου τοῦ Κυρίου. Τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας στιχηρὰ ἀναστάσιμα εἰς τὸ "Κύριε ἐκέκραξα"· ἤχος πλάγιος β'. Νίκην ἔχων Χριστὲ τὴν κατὰ τοῦ ἄδου» κτλ., φ. 83-167. Μετὰ δὲ τὸ τέλος ἀναγινώσκειται τόδε· «τέλος τοῦ πλαίου δευτέρου ἤχου ἐν ἔτ(ει) ςω η̄ β' Ἰνδικτιῶνος ς'».

3. «Ἕμνοι τριαδικοί· ἤχος πλάγιος β'. Ἀσωμάτοις στόμασιν» κτλ. φ. 167^β-247^β, ἐνθα ὁ καλλιγράφος λέγει· «Τέλος καὶ βαρῶς σὺν | τοῖς λοιποῖς νῦν ἔσχε· | Δωρόθεος ἐλέω Θεῷ

πριᾶρ|χης Ἱεροσολύμων:- | ἔτους ρω̄ιγ̄ ἰνδικτιῶνος η΄:· | Βιβλίον τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν».

4. «Τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας στιχηρὰ ἀναστάσιμα: ἦχος πλάγιος δ΄». Ἀρχ. «Ἐσπερινὸν ὕμνον», φ. 251. Ἐν δὲ τῷ 339-φ φύλλῳ γέγραπται τὸδε: «Πλάσις ὧδε τετάρτου ἤχου λήγει. | Ἐτελειώθ(η) τὸ παρὸν πα|ρακλητικὸν διὰ χειρὸς τοῦ | διὰ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ Δωροθέου πρι|άρχου Ἱεροσολύμ(ων) εἰς τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν τοῦ Χῡ τῆ | κδ΄ τοῦ σεπτεβρίου, τῆς ἁγίας | πρωτομάρτυρος Θέκλης, | ἡμέρα σαββάτῳ ἐνέτι ρω̄ιγ̄ | ἰνδ. η. καὶ εἴ της βου|ληθῆ ποτέ νὰ τὸ εὐγάλ(η) ἀπὸ τὸν | ἅγιον Τάφον τοῦ Χῡ μου: νὰ ! ἀποσπάσετε τὰς ἀράς τὸν | τριακοσίων ἰ καὶ ἡ θεοφόρ(ων) πρῶν | τῶν ἐν Νικαίᾳ. καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ | μετὰ τοῦ Ἰουδα τοῦ προδότου».

5. «Ὑμνοὶ τριαδικοί: ἦχος πλάγιος δ΄», φ. 340· ὀπισθεν δὲ τοῦ αὐτοῦ φύλλου γέγραπται ἀραβιστὶ τὸ προγεγραμμένον τοῦ Δωροθέου ὑπόμνημα.

6. «Ἐξαποστειλάρια τὰ ια΄: ποίημα κυροῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ», φ. 341-347· ἐλλείπει δὲ νῦν τὰ δύο τελευταῖα ἑξαποστειλάρια.

69. Τεῦχος ἐκ χάρτου περὶ τὸ τέλος γραφὲν τῆς πέμπτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ φύλλα νῦν σῶζον 171· τὸ δ' ἐν αὐτῷ κείμενον μονόστηλόν ἐστι καὶ γραμμὰς κατὰ σελίδα πᾶσαν εἴκοσι καὶ μίαν ἀριθμεῖ ($0,24 \times 0,172 = 0,17 \times 0,092$). Περιλαμβάνει δὲ τὸ τεῦχος ἴδιόν τι τυπικὸν τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα.

1. Ἀσματικὴ τις ἀκέφαλος ἀκολουθία, κατὰ τὴν μνήμην ψαλλομένη τοῦ ὁσίου Σάββα, φ. 1-34.

2. «Ἀκολουθία καὶ κανόνες νεκρώσιμοι, ψαλλόμενοι ἐν ταῖς παρασκευαῖς ἑσπέρας <ἐν> ὄλου τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς μνημόσυνον τῶν τεθνεώτων κτητόρων τε καὶ ἀδελφῶν καὶ ἀπλῶς πάντων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν· συνειρμόσθη [cod. σὺν ἡρμωσθὲν] ἕκαστος κανὼν σὺν τοῖς τροπαρίοις καὶ θεοτοκίοις, ὁμοίως καὶ τὰ εὐλογητάρια εἰς ἕκαστον κανόνα σὺν τοῖς συνήθιοις καθίσμασιν διὰ

τὸ ἀσύχητον[-ἀσύγχυτον]. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἑσπερινοῦ γίνεται <δὲ> παννουχίς [cod. πανηχίδα] τῶν κολύβων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, καὶ θυμιάσας ὁ ἱερεὺς κύκλωθεν ποιεῖ εὐλογητὸν καὶ ἄρχεται ὁ πρῶτος χορὸς τὸ "Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ", καὶ ψάλλομεν ἀλληλούϊα ἐκ τρίτου εἰς ἦχον πλάγιον δ'. Στίχ. Μακαρίους ἐξελέξω. Στίχ. Καὶ τὸ μνημόσυνον. Ἐἶτα τὰ τροπάρια ταῦτα εἰς ἦχον πλάγιον δ'. Ὁ βάθει σοφίας φιλανθρώπως» κτλ., φ. 1-169.

3. «Στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν εὐαγγελισμόν μετὰ καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, ψαλλόμενα ἐν ταῖς ἀγρυπνίαις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς τὴν μνήμην ὁσίου. Ἀρχὴ εἰς τὸν εὐαγγελισμόν μαρτίῳ κέ' ἦχος α'. Τῷ ἔκτῳ μηνὶ ὁ ἀρχιστράτηγος | ἀπεστάλη πρὸς σέ» κτλ., φ. 170.

70. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου μηνὸς μεμβράνινον, ἧ περὶ τὸ τέλος τῆς δεκάτης ἢ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πρώτης καὶ δεκάτης γραφέν ἑκατονταετηρίδος διὰ μονήν τινα ἐν Βυζαντίῳ κειμένην, καθάπερ τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου δηλοῖ, τὸ ἐν τέλει τοῦ τεύχους γεγραμμένον, ἦτοι «βιβλίον τοῦ Σωτῆρος τοῦ Ἀκαταλήπτου»¹. Σύγκειται οὖν τοῦτο ἐκ φύλλων 139, καὶ κείμενον περιλαμβάνει μονόστηλον, οὗ μία ἐκάστη τῶν σελίδων τριάκοντα γραμμάς ἀριθμεῖ (0,265 × 0,202 = 0,183 × 0,132). Αὐτὸ δὲ τὸ κείμενον σαφῶς μαρτυρεῖ, ὅπως τὰ ἀρχαῖα συνετάχθη μηναιᾶ· τοῦτο γὰρ τὸ μηναιὸν πάνυ διάφορόν ἐστι τοῦ νῦν ἐν χρήσει ὑπάρχοντος, καὶ τοῖς φιλολογοῦσι χαριζόμενος θεολόγοις λεπτομερῶς πως τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμεν' ἀναγράφω.

1. «Πίναξ σὺν Θεῷ μηνὸς Ἰουνίου», ἦτοι τῶν ἐν αὐτῷ περιειλημμένων κανόνων, ὧν αἱ ἐπιγραφαὶ πορφυροῖς ἐχαράχθησαν γράμμασι, φ. 1-2. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ πίνακος προσέθετό τις ὕστερον τέσσαρα τροπάρια, ὧν τὸ μὲν πρῶτον κατὰ τὴν μνήμην Νικηφόρου ψάλλεται τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τὰ

¹ Ἄλλη τις σημείωσις πάνυ μεγεθνεστέρα λέγει· «Βιβλίον τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου» τῆς ἐγγὺς τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, φ. 2.

δὲ λοιπὰ κατὰ τὴν ἑορτὴν Πέτρου καὶ Παύλου τῶν ἀποστόλων.

2. Κόσμημά τι καλὸν καὶ ἡ ἐφεξῆς ἐπιγραφή, χρυσοῖς γεγραμμένη γράμμασι· «Μηνὶ Ιουνίῳ α΄ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουστίνου. Κάθισμα, ἤχος α΄ πρὸς τὸ Τοῦ λίθου σφραγισθεῖς. Χριστοῦ ὑπεραθλήσας» κτλ., φ. 3.

3. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀττάλου. Κάθισμα, ἤχος δ΄ πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Φωστῆρά σε ἔδειξεν» κτλ., φ. 5. Πλήρης καὶ τύποις ἀνέκδοτος ἄσματικὴ ἀκολουθία· τὴν δὲ τοῦ Ἀττάλου μνήμην γεραίρομεν ἤδη τῇ ς΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός. Πρβλ. *Сербия, Полныи̇ мѣсяцесловъ II*, σ. 145.

4. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ β΄ τοῦ ἁγίου Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Κάθισμα, ἤχος γ΄ πρὸς τὸ Θείας πίστεως ὁμολογ· Λόγοις ἔλαμψας τὴν ἐκκλησίαν» κτλ., φ. 8β, ἔνθα τὸ κράσπεδον περιέχει τὸδε· «μνήμη Κυρίλλου μοναχοῦ». Ἀπὸ δὲ τοῦ 9-ου φύλλου ὁ τοῦ Θεοφάνους ἀναγινώσκεται κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τὸν Νικηφόρον ὡς νικηφόρον ἄσματι μέλπω. Ὁδὴ α΄ ἤχος δ΄. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος. Τὴν πρᾶξιν τῆς θεωρίας ἔδειξας» κτλ. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, ἐν Βενετία 1843, σ. 7.

5. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ΄ τοῦ ἐν ἁγίοις μάρτυρος Λουκιλλιανοῦ. Κάθισμα, ἤχος α΄ πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Πυρὶ προσομιλῶν» κτλ., φ. 11. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐτέρας τοῦ αὐτοῦ φύλλου σελίδος ὁ τοῦ Ἰωσήφ ἄρχεται κανὼν ὁ εἰς ἤχον α΄, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Λουκιλλιανῶ τούσδε· τοὺς κρότους φέρω»· ἔστι δὲ καὶ οὗτος τύποις ἀνέκδοτος.

6. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ δ΄ τοῦ ἁγίου Μητροφάνους πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Κάθισμα, ἤχος δ΄ πρὸς τὸ Ἐπεφάνης σήμερον. Ὁρθοδόξως, ὅσιε, τὴν ἐκκλησίαν» κτλ., φ. 14. Εἶτα δὲ ὁ κανὼν ἔστι Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Μέγιστον ὕμνω τοῦ Μητροφάνους κλέος», φ. 15. Κανὼν καὶ οὗτος τύποις ἀνέκδοτος.

7. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ε΄ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος τοῦ νέου, ἡγουμένου τῶν Δαλμάτων. Κάθισμα, ἤχος δ΄ πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Θεῷ καθιέρωσας» κτλ., φ. 16β. Ἀπὸ δὲ

τοῦ 17-ου φύλλου ὁ τοῦ Ἰγνατίου ἀναγινώσκεται κανὼν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ψδὴ α΄ ἤχος πλάγιος δ΄ (πρὸς τὸ) Ἰγνάν διοδοῦσας ὡσεὶ ξηράν. Ἐν τῷ φωτὶ ἀύλω καὶ νοητῷ», φ. 17. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, σ. 23, ἐνθ' ὁ κανὼν ἀνώνομος κεῖται· σημείωσαι δὲ ὅτι τὴν μνήμην τοῦ ὁσίου τῆ ς' νῦν τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἐπιτελοῦμεν. Πρβλ. *Sergiya, Полныйй мѣсяцесловъ II*, σ. 149.

8. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς' τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος Δωροθέου ἐπισκόπου [Τύ]ρ[ου]. Κάθισμα, ἤχος γ' πρὸς τὸ Θείας πίστεως ὁμολογία. Θείοις δόγμασιν ἀεὶ» κτλ., φ. 19. Εἶτα «ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Δῶρον Θεοῦ σε παμμάκαρ πάτερ σέβω· Ἰωσήφ. Ψδὴ α΄ ἤχος πλάγιος δ΄. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ διαγαγόντι». Ἀρχ. «Δῶρον Θεοῦ προσῆξας | σεαυτὸν τερπνόν», φ. 19^β. Πρβλ. τὸ μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, σ. 20· σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ τὸν ἱερομάρτυρα Δωρόθεον πανηγυρίζομεν ἤδη τῆ ε' τοῦ Ἰουνίου.

9. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ' τοῦ ἀγίου μάρτυρος Θεοδότου Ἀγκύρων. Κάθισμα, ἤχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Πολύφωτος ἀστήρ» κτλ., φ. 21. Εἶτα «ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Θεοῦ δόσις πέφυκας εἰκότως μάκαρ· Ἰωσήφ. Ψδὴ α΄ ἤχος πλάγιος β'. Ὡς ἐν ἠπείρω πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ». Ἀρχ. «Θεολαμπῆ σε ἀστέρα», φ. 21^β. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, σ. 25.

10. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ η' τοῦ ἀγίου μάρτυρος Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου ἢ ἀναχομιδῆ. Κάθισμα, ἤχος δ' πρὸς τὸ Ὁ ὕψωθεις ἐν τῷ σταυρῷ. Στρατολογία ἀληθεῖ» κτλ. φ. 24.—Ὁ κανὼν τοῦ Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Μέλπω σε δώρων ἐνθέων ἐπώνυμε· Ψδὴ α΄ ἤχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος. Μαρτύρων περιφανῶς λαμπρότησι», φ. 25. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου σ. 29.—Ἔτερος κανὼν Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ, τύποις ἴσως ἀνέκδοτος, εἰς ἤχον πλάγιον δ'. Ἀρχ. «Ταῖς θεϊκαῖς περιφανῶς λαμπρότησι», φ. 26^β.

11. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἀγίου Νικάνδρου καὶ Μαρκιανοῦ. Κάθισμα, ἤχος δ' πρὸς τὸ Ἐπεφάνης σήμερον τῇ οἰκουμένη. Τῶν αἱμάτων ρέυμασι πολυθειάς» κτλ., φ. 29. Αὐτόθι «ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Ἰμνοῖς γεραίρω μαρτύρων ξυνωρίδα· Ἰωσήφ. Ψδὴ α΄

ἤχος πλάγιος δ'. Ἰγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηράν». Ἀρχ. «Ἵμνοῦντι τὴν μνήμην». Κανὼν καὶ οὗτος τύποις ἴσως ἀνέκδοτος.

12. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ θ' τοῦ ἁγίου Κυρίλλου πάπα Ἀλεξανδρείας. Κάθισμα, ἤχος γ' πρὸς τὸ Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθένου. Στύλος καὶ ἔρεισμα» κτλ., φ. 31. Ἐἶτα ὁ κανὼν, τοῦ Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, ἄνευ τῶν θεοτοκίων· «Θεωριῶν Κύριλλος ἐνθέων λύρα. Ὁδὴ α' ἤχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος». Ἀρχ. «Θεόθεν τὴν φωτοδοτιν», φ. 31^β. Μηναιῖον τοῦ Ἰουνίου σ. 33.

13. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ὁρέστου Διομήδους καὶ Ῥόδωνος. Κάθισμα, ἤχος δ' πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Τριάδος ὑπέρμαχοι» κτλ., φ. 33^β. — «Ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Σεπτοῖς ἀθληταῖς σεπτὸν ἐξάδω μέλος Ἰωσήφ. Ὁδὴ α' ἤχος πλάγιος δ'. Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί». Ἀρχ. «Στέφος | ἐκ χειρὸς ζωαρχικῆς», φ. 34^β. Περὶ μὲν τῆς μνήμης τῶν μαρτύρων τούτων κατὰ τὴν θ' τοῦ Ἰουνίου, ὅρα τὸ βιβλίον τοῦ ἀρχιμανδρίτου Σεργίου, Полныя мѣсяцесловъ Востока, τ. II, σ. 154· ἡ δὲ ἀσματικὴ αὐτῶν ἀκολουθία, ὡς ἐν τῷ κώδικι τούτῳ ὑπάρχει, τυγχάνει οὕσα τύποις ἀνέκδοτος.

14. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ι' τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης. Κάθισμα, ἤχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου, σωτήρ. Δυὰς φωτοειδῆς | τῶν σεπτῶν ἀθλοφόρων», φ. 36^β. — «Ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Ἵμνοις ἐπαινῶ τὴν καλὴν ξυνωρίδα Ἰωσήφ. Ὁδὴ α' ἤχος α'. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιά». Ἀρχ. «Ἵμνοις ἐπαινέσαι τὴν ὑμῶν», φ. 37^β. Μηναιῖον τοῦ Ἰουνίου, σ. 36.

15. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ια' τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου. Τροπάριον εἰς τὸ Θεὸς κύριος, ἤχος γ'. Ἀπόστολε ἅγιε» κτλ., φ. 39^β. — Κανὼν τοῦ Θεοφάνους εἰς ἤχον β', οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ προγνώστης πάντων ὡς Θεός», φ. 40^β. Μηναιῖον τοῦ Ἰουνίου, σ. 40.

16. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Βαρνάβα. Κάθισμα, ἤχος πλάγιος δ' πρὸς τὸ Τὴν σοφίαν τοῦ λόγου. Λογικὸς ἀνεδείχθης» κτλ., φ. 42^β. — Κανὼν τοῦ Θεοφάνους εἰς ἤχον β', οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ὁδὴν πλέκω σοι, Βαρνάβα θεηγόρε». Ἀρχ. «Ὡς ἀνὴρ ὑπάρχων ὁδηγός», φ. 43. Πρβλ. μηναιῖον τοῦ Ἰουνίου, σ. 40.

17. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιβ' τοῦ ὁσίου Ὀνουφρίου. Κάθισμα, ἦχος δ' πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Ἐμάκρυνας ὄσιε» κτλ., φ. 45^β.—Κανὼν τοῦ Θεοφάνους εἰς ἦχον δ'. Ἀρχ. «Αἴγλη τῆς τριφεγγοῦς», φ. 46. Κανὼν καὶ οὗτος ἄγνωστος ἴσως.

18. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ' τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀκυλίνης. Κάθισμα, ἦχος γ' πρὸς τὸ Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθένου. Τὸν ὠραιότατον νομφίον» κτλ., φ. 48.—Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ εἰς ἦχον πλάγιον δ'. Ἀκροστιχίς: «Δέχου τὸν ὕμνον καλλιπαις Ἀκυλίνα». Ἀρχ. «Δεδοξασμένη Χριστῷ τῷ νομφίῳ σου», φ. 48^β. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, σ. 48.

19. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δουλαῖ. Κάθισμα, ἦχος δ' πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ. Περιφραχθεὶς τῷ θυρεῷ» κτλ., φ. 50^β.—Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ τύποις ἀνεκδοτος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Δοῦλον Θεοῦ κλήσει σε καὶ πράξει σέβω». Ἀρχ. «Δοῦλος τοῦ πλαστουργοῦ». φ. 51. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὴν μνήμην τοῦ μάρτυρος Δουλαῖ τελοῦμεν ἤδη τῇ ιε' τοῦ αὐτοῦ μηνός.

20. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ' τοῦ ἁγίου προφήτου Ἐλισσαίου. Κάθισμα, ἦχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Προβλέψει θεϊκῆ» κτλ., φ. 53. «Ἰωάννου μοναχοῦ ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἄδω γεγηθὼς τὴν Ἐλισσαίου χάριν». ἦχος πλάγιος α'. Ἀρχ. «Ἀπαρχὴ ἐν Θεῷ τῶν ἐφομνίων», φ. 53^β. Τοῦ ἀνεκδοτου τούτου κανόνος Βαρθολομαῖος ἐμνήσθη ὁ Κουτλουμουσιανός. Ὅρα τὸ μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου σ. 52, ἐν τῇ ὑποσημειώσει.

21. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Μεθοδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Κάθισμα, ἦχος δ' πρὸς τὸ Ἐπεφάνης σήμερον τῇ οἰκουμένη. Φαινὸς ὡς ἥλιος» κτλ., φ. 54^β.—Κανὼν ἀνώνυμος εἰς ἦχον δ' καὶ τύποις ἴσως ἀνεκδοτος. Ἀρχ. «Ἐν νηστείαις ὄσιε | δουλαγωγῶν», φ. 55.

22. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε' τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀμώς. Κάθισμα, ἦχος γ' πρὸς τὸ Θείας πίστεως ὁμολογία. Θεῖον ὄργανον τοῦ παρακλήτου» κτλ., φ. 57.—Κανὼν τοῦ Θεοφάνους εἰς ἦχον β', οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Ἀμώς σε μέλπω τὸν προφήτην τὸν μέγαν». Ἀρχ.

«Ἀνακαθάρας μου τὸν νοῦν», φ. 57^β. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου, σ. 57.

23. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φουρτουνάτου. Κάθισμα ἤχος δ', πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Ἐν αἵματι βάψας σου» κτλ., φ. 59. — «Ἰωσήφ ὁ κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Τὸν παμμέγιστον δοξάσω Φουρτουνάτον». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Τῶν ἀγαθῶν | τὸν πορισμὸν συλλεξάμενος», φ. 59^β. Πλήρης κανών, τύποις ἔτι ἀνέκδοτος.

24. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ἰς' τοῦ ἁγίου ἱεράρχου καὶ θαυματουργοῦ Τύχωνος, ἐπισκόπου Κύπρου. Κάθισμα ἤχος δ', πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε πρὶν δοῦ: Τυχεῖν ἐφιέμενος» κτλ., φ. 61^β. — «Ὁ κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχίς αὕτη: Τῷ θαυματουργῷ προσλαλήσω ποιμένι Ἰησήφ». Ἦχος δ'. Ἀρχ. «Τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ», φ. 62. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου, σ. 60.

25. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου. Κάθισμα, ἤχος δ' πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ. Τὰς μεθοδεῖας τοῦ ἐχθροῦ», κτλ., φ. 64^β. — Κανὼν ἀνώνουμος καὶ τύποις ἀνέκδοτος: ἤχος πλάγιος α'. Ἀκροστιχίς: «Δωρεῶν πλῆσόν με, παμμάκαρ πάτερ». Ἀρχ. «Σῶν δωρεῶν ταῖς φανοτάταις», φ. 65^β.

26. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ἰς' τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουὴλ Σαβὲλ καὶ Ἰσμαήλ. Κάθισμα, ἤχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Ὡς τρίφωτος λαμπάς» κτλ., φ. 68. — «Ὁ κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἀδελφικὴν τρίφωτον αἰνῶ λυχνίαν. Θεοφάνους». Ἦχος πλάγιος β'. Ἀρχ. «Ἀνατολῇ φαιδρυθέντες | τῇ νοητῇ», φ. 69. Κανὼν καὶ οὗτος τύποις ἀνέκδοτος: ἄλλοι δὲ τινες ἀνώνουμοι κανόνες ἐν τῷ βιβλίῳ ὑπάρχουσι τῷ ἐπιγεγραμμένῳ «Ἀκολουθία τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων Μανουὴλ Σαβὲλ καὶ Ἰσμαήλ, ψαλλομένη κατὰ τὴν ἰς' τοῦ Ἰουνίου, ἐρανισθεῖσα μὲν φιλοπόνως παρὰ Μανουὴλ Μάνου τοῦ Βυζαντίου χάριν εὐλαβείας: ἐπιμελῶς δὲ διορθωθεῖσα παρὰ τινῶν εὐλαβῶν καὶ τὰ θεῖα μεμνημένων ἀνδρῶν, καὶ ἀκριβῶς ἐπιθεωρηθεῖσα παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου καὶ σοφολογιωτάτου διδασκάλου καὶ ἱεροκήρυκος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κυρίου Δωροθέου Βουλευσμά

καὶ νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα διὰ δαπάνης μὲν τοῦ πανευγενεστάτου κυρίου Μανουὴλ Μπάλσα, ἐπιμελείας δὲ καὶ ἐπιστασίας τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἀνθίμου Γαζῆ. Ἐν Βιέννῃ τῆς Ἀουστρίας. Ἐν τῇ ἑλληνικῇ τυπογραφίᾳ Γεωργίου Βενδότη. 1803». Σελίδες 86 τοῦ μικροῦ τετάρτου καλουμένου σχήματος.

27. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου καὶ θαυματουργοῦ Ὑπατίου τοῦ ἐν Ῥουφινιαναῖς.—Εἶτα κανῶν τόποις ἀνέκδοτος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ὑπατίου μέλθοιμι τοὺς καλοὺς τρόπους. Ἰωσήφ». Ἦχος πλάγιος δ'. Ἀρχ. «Ὑπάρχων, Ὑπάτιε, σὺν Θεῷ», φ. 70.

28. «Μην! τῷ αὐτῷ ιη' τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεοντίου. Κάθισμα, ἦχος δ' πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Σταυρὸν ὡσπερ θώρακα κτλ., φ. 73^β. Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ χεῖρ μεταγενεστέρα προσέθετο τὸ «μνήμη Νίκωνος μοναχοῦ πρεσβυτέρου τοῦ Ἀσκηπνοῦ». — Ἰωάννου μοναχοῦ «ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Νίκη Θεός σοι καὶ γέρας, Λεόντιε»· ἦχος δ'. Ἀρχ. «Νόμοις ἐγκωμίων ἡ ἀρετὴ σου», φ. 74. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, σ. 67.

29. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰσαύρου Βασιλείου Ἰννοκεντίου Περεγρίνου Ἑρμείου καὶ Φίληκος. Κάθισμα, ἦχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Ἐδύνατε ἐκ γῆς» κτλ., φ. 75^β.—Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τὴν ἐξάφωτον μαρτύρων σέβω χάριν»· ἦχος δ'. Ἀρχ. «Ταῖς θείαις λαμπρότησι», φ. 76^β. Ἡ τῶν μαρτύρων τούτων πανήγυρις τελεῖται νῦν τῇ ιζ' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἡμέρᾳ· ὁ δὲ κανὼν αὐτῶν, ὁ ἐν τῷ κώδικι ὑπάρχων ἄγνωστος ἦν εἰσέτι.

30. «Μηνί τῷ αὐτῷ ιθ' τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούδα τοῦ Ἰακώβου τοῦ καὶ ἀδελφοθέου. Κάθισμα, ἦχος γ' πρὸς τὸ Θείας πίστεως. Ὅρθρος ἔλαμψας θεογνωσίας» κτλ., φ. 78^β. Κανὼν τοῦ Θεοφάνους (οὐχὶ δὲ Ἰωσήφ, ὡς τὰ ἐκδεδομένα λέγει μηναιῖα), οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Μέλπειν Ἰούδα τὸν θεόπτην σπουδάσω»· ἦχος πλάγιος α'. Ἀρχ. «Μύστα τῶν οὐρανίων», φ. 76^β.

31. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ζωσίμου. Κάθισμα, ἦχος δ' πρὸς τὸ Ἐπεφάνης σήμερον. Ὡς ἀστέρα μέγαν σε» κτλ., φ. 81^β. — Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς·

«Τὴν Ζωσίμου μέλψωμεν ἔνθεον χάριν»: ἤχος πλάγιος δ'. Ἄρχ. «Ταύτην σου τὴν φωσφόρον», φ. 82. Καὶ οὗτος ὁ κανὼν ἐλλείπει τῷ ἐκδεδομένῳ μηναίῳ.

32. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ' τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰνᾶ Πινᾶ καὶ Ῥημᾶ. Κάθισμα, ἤχος δ' πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Τὰ ὄπλα τῆς πίστεως» κτλ., φ. 83β. Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ χεῖρ μεταγενεστέρα προσέθετο τὸ «μνήμη Θεοφάνους μοναχοῦ». — Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ, τύποις ἔτι ἀνέκδοτος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Τοὺς σοὺς ἀνομνῶ μάρτυρας, Θεοῦ Λόγε»: ἤχος δ'. Ἄρχ. «Τῷ θείῳ φωτὶ λαμπόμενοι», φ. 84. Περι δὲ τῆς μνήμης τῶν μαρτύρων τούτων ὄρα καὶ Σέργιον· Полный мѣсяцесловъ Востока, τ. II, σ. 194.

33. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐστοχίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Κάθισμα, ἤχος πλάγιος β' πρὸς τὸ Ἐλπίς τοῦ κόσμου. Ἀνδρειοτάτῳ λογισμῷ» κτλ., φ. 86. — Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ, τύποις ἔτι ἀνέκδοτος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Σεπτὴν ἐπαινῶ μαρτύρων νῦν πεντάδα»: ἤχος πλάγιος β'. Ἄρχ. «Στεφηφοροῦντες τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ», φ. 86β. Σημείωσαι δέ, ὅτι τὴν μνήμην τοῦ μάρτυρος Εὐστοχίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τελοῦμεν ἤδη τῇ γ' τοῦ ἰουνίου μηνός.

34. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κα' τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ. Κάθισμα, ἤχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Ὑδάτων πνιγμονῆ» κτλ., φ. 88β. — Κανὼν τοῦ Θεοφάνους εἰς ἤχον α'. Ἄρχ. «Μάρτυς ἀθλοφόρε», φ. 89β. — Ἄλλος κανὼν τοῦ Ἰωσήφ εἰς ἤχον β', οὗ ἡ ἀρχή: «Ἱερὸν συνάθροισμα Χριστοῦ», φ. 91β. Ἀμφότεροι δὲ οἱ κανόνες οὗτοι τύποις εἰσὶν ἀνέκδοτοι: ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ μηναίῳ κανὼν ὑπάρχει, οὗ ποιητὴς Ἰωάννης ἐστὶν ὁ μοναχός.

35. Μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ' τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐσεβίου, ἐπισκόπου Σαμοσάτων. Κάθισμα, ἤχος δ' πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Φαιδρόνας τὸν βίον σου» κτλ., φ. 94. — Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Τῆς εὐσεβείας τὸν φερώνυμον σέβω»: ἤχος πλάγιος δ'. Ἄρχ. «Τῷ ἀκροτάτῳ φωτί», φ. 94. Μηναιῶν τοῦ Ἰουνίου, σ. 79.

36. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Πέτρου τοῦ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθωνος. Κάθισμα, ἤχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Ἐνθάφας τῶν παθῶν» κτλ., φ. 96.—Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ἄλλον σε Πέτρον εἰκότως σέβω, μάκαρ»· ἤχος β'. Ἀρχ. «Ἄλλον ἡμῖν Πέτρον σε νέον», φ. 96^β. Τοῦ δ' ἀνεκδότου τούτου κανόνος καὶ Βαρθαλομαῖος ἐμνήσθη ἐν ὑποσημειώσει τινὶ τῆς ιβ' τοῦ Ἰουνίου ἡμέρας.

37. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κγ' τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἀγριππίνης. Κάθισμα, ἤχος δ' πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ. Τὸν ὠραιότατον σταυρὸν» κτλ., φ. 98^β.—Κανὼν ἀνώνουμος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τὴν χριστονύμφην Ἀγριππίνην αἰνέσω»· ἤχος δ'. Ἀρχ. «Τῷ φέγγει τῆς χάριτος», φ. 99^β. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, σ. 82.

38. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἀγίων μαρτύρων Ζηναῖ καὶ Ζήνωνος. Κάθισμα, ἤχος δ' πρὸς τὸ Ἐπεφάνης σήμερον. Ποταμοὶ πληρούμενοι» κτλ., φ. 102.—Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ τύποις ἀνεκδοτος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ζυγὴν ἐπαινῶ μαρτύρων στεφεφόρων»· ἤχος δ'. Ἀρχ. «Ζωὴν τὴν ἀληθῆ, | ἀθλοφόροι, ποθοῦντες», φ. 102^β.

39. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ' τὸ γενέσιον τοῦ τιμίου Προδρόμου. Τροπάριον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος· ἤχος δ'. Προφῆτα καὶ πρόδρομε», φ. 104^β.—Κανὼν Ἰωάννου τοῦ μοναχοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τῷ Προδρόμου γέγηθα νῦν γενεδλίω». Ἀρχ. «Ὡς ὄρθρος εὐπρεπῆς», φ. 106. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, σ. 90.

40. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε' τῆς ἀγίας μάρτυρος Φεβρωνίας. Κάθισμα, ἤχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Ποθήσασα Χριστὸν» κτλ., φ. 107.—Κανὼν τοῦ Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ἵμνοις σε μέλπω προσφόρως, Φεβρωνία»· ἤχος πλάγιος δ'. Ἀρχ. «Ἵπέρμαχε δόξης», φ. 108. Μηναιὸν τοῦ Ἰουνίου, σ. 95.—«Ἐτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ἀγίαν Φεβρωνίαν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς αὕτη· Φῶς μοι παράσχου σαῖς λιταῖς, Φεβρωνία». ἤχος β'. Ἀρχ. «Φωτιστικαῖς | τοῦ θεοῦ πνεύματος χάρισιν», φ. 110· οὗτος δὲ ὁ κανὼν τύποις ἐστὶν ἀνεκδοτος.

41. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς' τοῦ ὁσίου Δαυὶδ Θεσσαλονίκης. Κάθισμα, ἤχος πλάγιος α' πρὸς τὸ Τὸν συνάναρχον λόγον. Φυτευθεὶς

ὡσπερ ξύλον» κτλ., φ. 112^β. Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ τύποις ἀνέκδοτος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Δαυὶδ γεραίρω τὸν βίον τὸν φωσφόρον»· ἤχος δ'. Ἄρχ. «Δυνάμει τοῦ πνεύματος».—Καὶ πάλιν τοῦ Ἰωσήφ ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν Δαυὶδ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Ἵμνῶ, μάκαρ σου, τὸν βίον θείοις λόγοις»· ἤχος πλάγιος α'. Ἄρχ. «Ἵμνοις τὴν φωτοφόρον καὶ θείαν μνήμην», φ. 115^β. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου, σ. 100.

42. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ' τοῦ ὁσίου Σαμφῶν τοῦ ξενοδόχου. Κάθισμα, ἤχος α' πρὸς τὸ Τὸν τάφον σου σωτήρ. Κτησάμενος ψυχὴν» κτλ., φ. 117^β.—Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Ἵμνῶ σε, Σαμφῶν, πίστεως θείοις λόγοις»· ἤχος β'. Ἄρχ. «Ἵμνοις τὴν σὴν φαινοτάτην πανήγυριν», φ. 118^β. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου, σελ. 103.

43. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κη' ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων Κύρου καὶ Ἰωάννου. Τροπάριον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος· ἤχος πλάγιος α'. Τὰ τάγματα τῶν ἁγίων σου» κτλ., φ. 120^β.—Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Καλῶν δοτῆρες τῶν κακῶν ρύσασθέ με»· ἤχος β'. Ἄρχ. «Κράτος ἐχθροῦ τῆ κραταιᾷ διαλύσαντες», φ. 121^β. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου, σ. 107.

44. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Ἰωσήφ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Κάθισμα πρὸς τὸ Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ ἐκουσίως. Ἀγωνισάμενος καλῶς» κτλ. φ. 123^α.—Κανὼν τοῦ Ἰωσήφ τύποις ἀνέκδοτος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Πληθὺν γεραίρω καλλινίκων μαρτύρων»· ἤχος δ'. Ἄρχ. «Πληθὺς φωτοειδῶν», φ. 124. Πρβλ. Σέργιον, Полный Мѣсяцесловъ Востока т. II, σ. 171.

45. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ' τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Τροπάριον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος· ἤχος δ'. Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι» κτλ., φ. 126^β. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου, σ. 113. (J. Pitra, Hymnographie de l'église grecque. Rome 1857, σ. LXXII).—Κανὼν τοῦ Ἰωάννου εἰς ἤχον δ'. Ἄρχ. «Ἄσομαί σοι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὅτι τοὺς σοὺς ἀποστόλους», φ. 128^β. Ἐξεδόθη δ' ἀνωμόμως ὑπὸ τοῦ Pitra (ἐνθ' ἀνωτέρω σ. C—CV).—Τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου «ἕτερος κανὼν τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ ἀπο-

στόλου»· ἦχος δ' πρὸς τὸ «Οὐκ ἔστι σοι ὅμοιος δεδοξασμένε».
 Ἄρχ. «Τὸν κορυφαϊότατον τῶν ἀποστόλων», φ. 130^β. Μηναῖον
 τοῦ Ἰουνίου, σ. 114.—Καὶ πάλιν Θεοφάνους «ἕτερος κανὼν τοῦ
 ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Πέτρον γεραίρω τὸν
 καλὸν μου προστάτην. Ὡδὴ α' ἦχος β'. Δεῦτε λαοὶ ἄσωμεν ἄσμα.
 Πέτρον ζωῆς | καὶ ζωηφόρον», φ. 132^β (Pitra σ. CXXIII — CXXVII.
 ἔκδοσις ἐλλιπεστάτη).—Εἶτα πάλιν τοῦ αὐτοῦ Θεοφάνους «κανὼν
 ἕτερος εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον τὸν ἀπόστολον», κατ' ἦχον πλάγιον δ'.
 Ἄρχ. «Ὁ ὡσπερ ὄντα | καλῶν τὰ ἄνυπαρκτα», φ. 135. Μηναῖον
 τοῦ Ἰουνίου, σ. 115, ἐνθ' ὃ κανὼν οὗτος ἀνώνυμος κεῖται.

46. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ λ' τῶν ἁγίων δώδεκα ἀποστόλων. Κά-
 θισμα, ἦχος δ' πρὸς τὸ Ταχὺ προκατάλαβε. Φωστῆρες αὐγά-
 ζοντες | τῆς εὐσεβείας» κτλ., φ. 137.—Κανὼν τοῦ Θεοφάνους, οὗ ἡ
 ἀκροστιχίς· «Χριστοῦ γεραίρω τοὺς σοφοὺς ἀποστόλους»· ἦχος δ'.
 Ἄρχ. «Χορείαν τῶν ἀποστόλων μέλπειν μοι», φ. 137^β. Μηναῖον
 τοῦ Ἰουνίου, σ. 122.

71. Τεῦχος μεμβράνινον, ἀκέφαλόν τε καὶ τῆς πολλῆς ἕνεκα
 χρήσεως ἡμαυρωμένον τε καὶ πολλαχοῦ νῦν δυσανήγνωστον κατα-
 στάν· ἐγράφη δὲ κατὰ τὴν ἑνδεκάτην πιθανῶς ἑκατονταετηρίδα,
 καὶ ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων κείμενον περιελήφθη μονόστηλον ἐκ
 γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑννέα ($0,242 \times 0,182 = 0,175 \times 0,125$).
 Καὶ ἐξ ἀρχῆς μὲν τὸ τεῦχος τριάκοντα καὶ τέσσαρα ἠρίθμει
 τετράδια νῦν δ' ἐλλείπει τούτων τὰ πρῶτα δέκα, πλὴν φύλλων
 δύο τοῦ ε' τετραδίου, καὶ φύλλα τινὰ ἐτέρων τετραδίων. Περιεσώθη
 οὖν ἄχρι τοῦδε φύλλα 182· τούτων δὲ τὸ δεύτερον σημειώμα
 τι ἐν τῷ κρασπέδῳ περιέχει, γραφέν μὲν τῷ πέμπτῳ καὶ δεκάτῳ
 αἰῶνι, λέγον δὲ τάδε· «† Ἐτούτη ἡ βίβλος, οἱ δύο μῆνες, εἶνε
 τοῦ ἁγίου Σάββα· καὶ ἔδωσά τες τοῦ μητροπολίτη εἰς τὴν Βηθλε-
 ἐμ... † Καὶ ἄλλο χαρτί, ἰούνιος καὶ ἰούλιος. Ἰωάσαφ ἱερομόναχος».

1. Δεῖφανον μηναιίου τοῦ Ἰουνίου μηνός, ἐν ᾧ τὸ τέλος αὐτοῦ
 περιέχεται, ἥτοι μέρος τι τοῦ ἁσματικοῦ κανόνος, τοῦ κατὰ τὴν
 σύναξιν τῶν ἀποστόλων ψαλλομένου· ἄρχεται δὲ ὧδε· «Ἐπὶ τῆς
 σῆς ὁμολογίας», φ. 1.

2. Μηναιὸν τοῦ Ἰουλίου μηνός, κατὰ διάταξιν τινα παλαιὰν τῆς ἐν Παλαιστίνῃ διατεταγμένον ἐκκλησίας, φ. 2-89. Σημείωσαι δέ, ὅτι κατὰ τὸ μηναιὸν τοῦτο τῇ μὲν δεκάτῃ τοῦ Ἰουλίου ἡμέρα πλήρης ἀσματικὴ ἐψάλλετο ἀκολουθία διὰ τοὺς ἐν Νικομηθεῖα μόνον εἴκοσι καὶ πέντε μάρτυρας, τῇ δὲ ιγ' διὰ τὸν ὅσιον Στέφανον τὸν Σαβαίτην, καὶ τῇ κς' διὰ τὸν ὅσιον μόνον Ἰωάννην τὸν Παλαιολαυρίτην.

3. Μηναιὸν τοῦ Αὐγούστου μηνός, φ. 89^β-182. Καὶ ἐν τούτῳ τῷ μηναιῷ ὑπάρχει τινα μνήμη ἀξία, ἐξ ὧν ἐγὼ τάδε συνίστημι· ὅτι τῇ μὲν ιγ' ἡμέρα πλήρης ἀσματικὴ ἐψάλλετο ἀκολουθία περὶ τῶν ἁγίων μόνον πατέρων ἡμῶν Μαξίμου τε καὶ Μαρτίνου καὶ Ἀναστασίου· τῇ δὲ ιδ' ἡμέρα πλήρης ὡσαύτως ἀκολουθία ἐψάλλετο μόνον περὶ τοῦ ὁσίου Μακαρίου τοῦ τῆς Πελεκητῆς ἡγουμένου· ἡ δὲ λ' τοῦ αὐγούστου ἡμέρ' ἀνατέθεται τῇ μνήμῃ μόνον τοῦ ὁσίου Φαντίνου.

72. Τεῦχος μεμβράνινον ὑπὸ δύο μὲν διαφόρων γραφῶν καλλιγράφων, τῆς δυοκαιδεκάτης ἀκμαζούσης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον δ' ἐκ φύλλων 227, ὧν τὸ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστῃ τῶν σελίδων μονόστηλόν ἐστι καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ τριῶν ἄχρι τριάκοντα καὶ ἑπτὰ ($0,255 \times 0,18 = 0,185 \times 0,12$). Κατὰ δὲ τινα σημείωσιν ἀραβιστὶ γεγραμμένην ἐν τῷ 59-ῳ φύλλῳ, τὸ βιβλίον τοῦτο Χαλήλ ὁ τοῦ παπᾶ Ἰωσήφ ἀφιέρωσε τῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τῷ ἐπωνυμουμένῳ Τζιβρίτ.

1. Μηναιὸν τοῦ Ἀπριλίου μηνός (φ. 1 — 59), οὗ μνήμη ἀξία τὰδ' ἔστι· α') ὅτι τῇ δ' ἡμέρα μνήμη μόνον τῶν μαρτύρων ἐτελεῖτο Θεοδούλου τε καὶ Ἀγαθόποδος, καὶ ὅτι κανὼν ἐψάλλετο τοῦ Ἰωσήφ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τῶν σῶν γεραίρω, Χριστέ, κλέος Ἰωσήφ», φ. 9^β. — β') ὅτι ἡ ε' ἡμέρα Εὐτυχίῳ ἀνατέθεται τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιεπισκόπῳ.— γ') ὅτι τῇ ς' ἡμέρα ἐψάλλετο ἡ τῆς παρθενομάρτυρος Θεοδώρας ἀκολουθία, καὶ ὅτι ὁ κανὼν αὐτῆς ποιημὰ ἐστι τοῦ Ἰωσήφ· ἡ δὲ τούτου ἀκροστιχίς ἔχει ὧδε· «Ἵμνεῖν σε, μήτηρ, προσδέτω χάριν Θεός», φ. 10^β. — ε') ὅτι τῇ ιβ' ἡμέρα ἡ μνήμη Δήμη τε μόνον καὶ Πρωτίωνος

τῶν μαρτύρων ἐπανηγυρίζετο, καὶ ὅτι τὸν κανόνα τούτων Ἰωσήφ ἐποίησεν ὁ ὕμνωδός, φ. 22. — ς') ὅτι τῇ ιε' ἐψάλλετο μόνον ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ ἐπισκόπου Παρίου, φ. 28. — ζ') ὅτι τῇ ιζ' ἐωρτάζετο μόνον ὁ ὁσιος Ἀκάκιος ὁ Μελιτινῆς καὶ ὅτι ὁ κανὼν αὐτοῦ ποίημά ἐστι τοῦ Θεοφάνους· ἡ δὲ τούτου ἀκροστιχίς ἔχει ὧδε· «Τὴν σὴν τελευτὴν συντόνως μέλπω, πάτερ», φ. 28. — η') ὅτι ἡ ιζ' ἡμέρα τῇ μνήμῃ ἀνατίθεται τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Παλαιολαυρίτου (ὄρα καὶ σελ. 129) καὶ ὅτι ὁ ἐγκωμιαστικὸς αὐτοῦ κανὼν ποίημά ἐστι τοῦ Θεοφάνους· ἡ δὲ ἀκροστιχίς αὐτοῦ ἔχει ὧδε· «Ἐπὶ ξένης θανόντα σε κροτῶ, πάτερ», φ. 35^β. — θ') ὅτι τῇ κ' ἐψάλλετο μόνον ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Γεωργίου «τοῦ εἰς τὸ Μάλαιον». — ι') ὅτι τῇ κα' ἡμέρα ὁ ὁσιος ἐωρτάζετο Τιμόθεος (ὁ ἐν τοῖς Συμβόλοις;) καὶ ὅτι κανὼν τοῦ Θεοφάνους ἐψάλλετο, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Θεὸν σε τιμήσαντα τιμήσω, πάτερ», φ. 39. — ια') ὅτι ἡ κδ' ἀνατίθεται μόνον τῷ μάρτυρι Σάββα τῷ στρατηλάτῃ, καὶ ὅτι τοῦ κανόνος αὐτοῦ ποιητὴς ἐστὶν ὁ Ἰωσήφ· ἡ δὲ τούτου ἀκροστιχίς ἔχει ὧδε· «Ὁ παμμέγιστος μάρτυς ὁμνεῖσθω Σάββας», φ. 45. — ιβ') ὅτι ὁ τῇ κε' ἡμέρα ψαλλόμενος κανὼν εἰς Μάρκον τὸν εὐγγελιστὴν, ποίημα τοῦ Θεοφάνους ἐστὶ, καθάπερ Βαρθολομαῖος εἶκασεν ὁ Κουτλουμουσιανός. — ιγ') ὅτι ἡ κη' ἀνατίθεται τῷ ἀποστόλῳ Ἰάσωνι, καὶ ὅτι ὁ κανὼν αὐτοῦ ποίημα τοῦ Ἰωσήφ ἐστὶν· ἡ δὲ ἀκροστιχίς ἔχει ὧδε· «Τὸν κλεινὸν Ἰάσων ὁμνῶ προφρόνως», φ. 53^β. — ιδ') ὅτι τῇ κθ' ἐψάλλετο μόνον ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Μέμνονος τοῦ ἐν Λυκίᾳ, καὶ ὅτι τὸν κανόνα τούτου ἐποίησεν ὁ Ἰωσήφ, ἀκροστιχίδα ἔχοντα τήνδε· «Τὸν φωσφόρον σου, Μέμνων, δοξάζω βίον», φ. 55^β.

2. Μηναιὸν τοῦ Μαΐου μηνός, φ. 60-121. Καὶ ἐν τούτῳ μνήμης ἄξιά ἐστι στιχηρά τινα τροπάρια καὶ κανόνες, οἳ κατὰ τὰς ἐφεξῆς ἐψάλλοντο ἡμέρας. α') Ἐσπέρου καὶ Ζωῆς τῇ β' μαΐου. — β') τοῦ μάρτυρος Ὀλβιανοῦ τῇ δ'. — γ') τοῦ ἀγίου Ἀλεξάνδρου τοῦ Χιότου τῇ ιγ'. — δ') τοῦ προφήτου Ζαχαρίου τῇ ις'. — ε') τοῦ ὁσίου Μιχαήλ τοῦ ἐπισκόπου Συνάδων, τῇ κβ' μαΐου. — ς') τοῦ

ἀγίου Κλήμεντος τοῦ ποιητοῦ τῆ κγ'. — ζ') τῶν ἀγίων Μητρο-
δώρου Ἀρτεμιδώρου καὶ Γλύκωνος τῆ λ' μαίου.

3. Μηναῖον τοῦ Ἰουλίου μηνός, φ. 122-176. Σημείωσαι δέ,
ὅτι καὶ ἐκ τοῦ μηναίου τούτου μανθάνομεν τάδε. Καὶ πρῶτον
μὲν, ὅτι τῆ δ' ἡμέρα κανὼν ἐψάλλετο πρὸς Μητροφάνην τὸν Κων-
σταντινουπόλεως (ποίημα τοῦ μελωδοῦ Ἰγνατίου), οὗ ἡ ἀρχή·
«Ἐν φωτὶ ἀύλω»· εἶτα δ' ὅτι ἡ μὲν ε' ἡμέρα ἀνατίθεται τῷ
ὀσίῳ Ἰλαρίωνι τῷ νέφ, ἡ δ' ε' τῷ ἱερομάρτυρι Δωροθέῳ. Κατὰ
δὲ τὴν ι' ἐψάλλετο μόνον ἡ τοῦ ὀσίου Ὀνουφρίου ἀκολουθία,
κατὰ δὲ τὴν ια' ἡ τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα, τῆ δὲ μετὰ ταύτη ἡ τῆς
ἀγίας Μαρίας τῆς ἐν Περγάμῳ μαρτυρησάσης, καὶ τῆ ἐφεξῆς ἡ
τοῦ ὀσίου Τριφυλλίου· κατὰ δὲ τὴν ιε' ἡ τοῦ ἀποστόλου Φουρ-
τουνάτου καὶ τῆ κβ' ἡ τοῦ ὀσίου Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου.

4. Μηναῖον τοῦ Ἰουλίου μηνός, φ. 177-227. Σημείωσαι καὶ
ἐνταῦθα α') ὅτι ὁ τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἰακίνθου κανὼν ὑπὸ τοῦ
μελωδοῦ ἐποιήθη Θεοφάνους· β') ὅτι ὁ αὐτός ἐστι συντάκτης καὶ
τοῦ ψαλλομένου κανόνος τῆ μνήμη τοῦ ἀγίου Ἀνδρέου τοῦ Κρή-
της· γ') ὅτι τῆ ε' τοῦ Ἰουλίου ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου ἐγεραίρετο Ἀστίου
τοῦ ἐπισκόπου Δυρραχίου καὶ ὅτι τὸν ἀσματικὸν αὐτοῦ κανόνα
συνέταξεν ὁ μελωδὸς Ἰωσήφ· δ') ὅτι τῆ ιδ' ἐπανηγουρίζετο
μόνον Ἰωσήφ ὁ Θεσσαλονίκης, καὶ ὅτι τὸν κανόν' αὐτοῦ Θεοφά-
νης ἐποίησεν ὁ μελωδός· ε') ὅτι τῆ κα' μόνος ὡσαύτως Ἰεζε-
κιλ ὁ προφήτης ἐωρτάζετο· ς') ὅτι ἡ κγ' ἡμέρα καθιερωμένη
ἦν τῆ μνήμη τῶν μαρτύρων Τροφίμου τε καὶ Θεοφίλου καὶ τῶν
σὺν αὐτοῖς· ζ') ὅτι τῆ κη' ἐπανηγουρίζετο ἡ μάρτυς Θεοδότη, καὶ
η') ὅτι τῆ λ' τοῦ Ἰουλίου ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων μόνον ἐτελεῖτο
Ἀγνῆς τε καὶ Λουκίας· τελευτᾷ δὲ νῦν ὁ τούτων ἀσματικὸς κανὼν
εἰς τάσδε τὰς λέξεις τοῦ τῆς α' ᾠδῆς θεοτοκίου· «Γῆθεν βροτοὶ |
ἤρθημεν εἰς τὰ οὐράνια, | ἐπὶ τῆς γῆς τεκούσης σου | τὸν τεκτη-
νάμενον | οὐρανοῦς ἐν σοφίᾳ, | αἰεὶ σε Θεοτόκον Κυρίου σε-
βόμεθα».

73. Τεῦχος μεμβράνινον, περὶ τὸ τέλος γραφὲν τῆς τρίτης
καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ νῦν ἐκ φύλλων συνιστάμενον

222, ὃν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 23 ($0,245 \times 0,18 = 0,165 \times 0,165 = 0,105$). ἐμπεριέχει δὲ μηναιῖον τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, οὗ ἡ ἀρχή· «Μὴν ὀκτώβριος α΄ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ μάρτυρος Ἀνανίου, ἐνὸς τῶν ἐβδομήκοντα, καὶ τοῦ ὁσίου Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ. Εἰς τὸ "Κύριε ἐκέκραξα" ἰστώμεν στίχους ς' καὶ φάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἀποστόλου ἤχος δ'. Ὁ ἐξ ὑψίστου. Ὁ τὴν ἀκτίνα τὴν θεῖαν δεδεγμένος» κτλ. Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι ἔνδον τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει 27 φύλλα ἐκ χάρτου, καὶ ὅτι μέρος ταῦτα κωδικός τινός ἐστι τοῦ ἐπτακαιδεκάτου αἰῶνος· ἐν τούτοις δὲ ἡ πρὸς Γαλάτας ἐρμηνεύει' ἐπιστολὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Ἀρχ. «Ὁ ὕκ ἀπ' ἀνθρώπων ἀποσταλείς: Ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ αἰῶνος· οὐ τὴν ζωὴν λέγει ἐνταῦθα, ἀλλὰ τὰς φαύλας πράξεις καὶ τὴν ἐνταῦθα πονηρὰν καὶ διεφθαρμένην ζωὴν: — Ἀνθρώπους πείθω, ἀπολογοῦμαι. Ζηλωτῆς ὑπάρχων, ζῆλον ἔχων, ἡγουν δικαίαν ὀργὴν καὶ σφοδρὰν ἀγανάκτησιν» κτλ. Τοῦ δὲ μηναιίου μνήμης ἄξια τὰδ' ἔστιν.

1. Θεοφάνους τοῦ μελωδοῦ, κανῶν εἰς τὸν ὅσιον Ῥωμανόν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Ῥωμανὸν ὕμνῳ τῆς μελωδίας λύραν»· ἤχος α΄, φ. 3.

2. Ἰωάννου μοναχοῦ, κανῶν εἰς τὸν ἀπόστολον Θωμᾶν, οὗ ἡ ἀρχή: «Ἄρματα Φαραῶ», φ. 31.

3. Θεοφάνους, κανῶν εἰς τοὺς μάρτυρας Σέργιον καὶ Βάκχον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Σέργιον ἀθλοφόρον καὶ Βάκχον ἀοίδιμον ἄδω», φ. 40. Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ μηναιίῳ κεῖται ἀνώνυμος.

4. Κανῶν τῆ ἰγ' ὀκτωβρίου, «οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Κάρπον τε καὶ Πάπυλον ἄσμασι στέφω: ὁ Ἰωσήφ», φ. 91.

5. Θεοφάνους τοῦ μελωδοῦ κανῶν τῆ ιδ', «οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Κοσμᾶν ἐπαινῶ τὸν μελουργὸν προφρόνως: ἤχος δ'», φ. 97.

6. Κανῶν εἰς τὸν ἀπόστολον Λουκᾶν, οὗ ἡ ἀρχή: «Τῆς ἀνωτάτης σοφίας», φ. 123· ποιητῆς δὲ τοῦ κανόνος Ἰωάννης ἐστὶν ὁ μοναχός, καὶ οὐχὶ Θεοφάνης, ὡς ἐν τῷ τετυπωμένῳ γέγραπται μηναιίῳ.

7. Προσθῆται τοῦ ιδ' αἰῶνος· α') στιχηρὰ τινα τροπάρια περὶ

τῆς ζ' οἰκουμενικῆς συνόδου, φ. 75^β. β') δοξαστικὸν εἰς τὸν ὅσιον Ἀνδρέαν τὸν ἐν τῇ Κρίσει, φ. 115^β. γ') στιχηρὰ τροπάρια εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Δημήτριον, φ. 221^β.

8. Ἐλλείπουσιν αἱ ἀρχαὶ δύο ἀκολουθιῶν, ἐκκοπεῖσαι ἢ παρὰ τοῦ Πορφυρίου ἢ παρ' ἄλλου τινός· α') ἡ ἀρχὴ τῆς ἀκολουθίας Ἀλφαίου τοῦ ἀποστόλου· ὕρα μετὰ τὸ 50-ὸν φύλλον· β') ἡ τῆς ἀκολουθίας Λουκιανοῦ τοῦ ὁσιομάρτυρος. Ἐλλεῖπει δ' ἔτι καὶ τὸ τέλος τῆς ἁσματικῆς ἀκολουθίας Ἰλαρίωνος τοῦ ὁσίου.

74. Τεῦχος ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, σῶζον μὲν ἤδη φύλλα χάρτου 193, γεγραμμένον δὲ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· μία δ' ἐκάστη τῶν σελίδων αὐτοῦ κείμενον ἐμπεριέχει μονόστηλον ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑννέα ($0,262 \times 0,202 = 0,208 \times 0,14$), ἦτοι λόγους τινὰς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν ἐφεξῆς τεταγμένους τάξιν.

1. Λόγος τις ἀκέφαλος, οὗ αἱ πρῶται λέξεις ἔχουσι νῦν ὧδε· «... γου ζωγραφίας ἀμπεχόμενον, ἤδη ποικιλότερον» κτλ., φ. 1. Τέλος· «καὶ πρὸς ἡμᾶς ἐπανήκειν πλουσίως, πλούσιος δευτεροστεφανίτης, καὶ μεθ' ἡμῶν ἄσων τὸν ἐπινίκιον νῦν τε καὶ ὕστερον, ἐν Χριστῷ τῷ κυρίῳ» κτλ.

2. «Κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως στηλιτευτικὸς λόγος πρῶτος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη», φ. 46^β. Migne τ. 35, σ. 532.

3. «Εἰς Ἡρώνα τὸν φιλόσοφον Ἀλεξανδρέα, ἐξορισθέντα διὰ τὴν πίστιν καὶ ἐπανελθόντα μετὰ τετραέτη χρόνον». Ἀρχ. «Τὸν φιλόσοφον ἐπαινέσω», φ. 53. Migne τ. 35, σ. 1197.

4. «Εἰς ἑαυτὸν ἐξ ἀγροῦ ἐπιστάντα» κτλ. Ἀρχ. «Ἐπόθου ὑμᾶς», φ. 61. Migne τ. 35, σ. 1228.

5. «Εἰς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τοὺς λέγοντας ἐπιθυμεῖν αὐτὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως». Ἀρχ. «Ἐγὼ θαυμάζω τί ποτέ ἐστιν», φ. 70^β. Migne τ. 36, σ. 265.

6. «Πρὸς Κληδόνιον πρεσβύτερον κατὰ Ἀπολλιναρίου λόγος α'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴ πολλοὶ προσιόντες», φ. 77. Migne τ. 37, σ. 193.

7. «Πρὸς Κληδόνιον». Ἀρχ. «Τῷ τιμιωτάτῳ», φ. 80. Migne τ. 37, σ. 176.

8. «Εἰς τὸν κατάπλου τῶν Αἰγυπτίων ἐπισκόπων». Ἀρχ. «Τοῖς ἐξ Αἰγύπτου προσφθέξομαι», φ. 87. Migne τ. 36, σ. 241.

9. «Περὶ θεολογίας λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπεὶ δὲ ἀνεκαθήραμεν», φ. 100^β. Migne τ. 36, σ. 26.

10. «Περὶ τοῦ ἁγίου βᾶπτίσματος». Ἀρχ. «Ὁ μὲν δὴ περὶ τοῦ υἱοῦ», φ. 128. Migne τ. 36, σ. 133.

11. «Περὶ υἱοῦ λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπεὶ δέ σου τὰς μὲν ἐκ τῶν λογισμῶν», φ. 133. Migne τ. 36, σ. 104.

12. «Περὶ υἱοῦ λόγος α', βιβλίον β'». Ἀρχ. «Ἄ μὲν οὖν εἴποι τις», φ. 138^β. Migne τ. 36, σ. 73.

13. «Πρὸς Εὐνομιανούς καὶ περὶ θεολογίας προδιάλεξις». Ἀρχ. «Πρὸς τοὺς ἐν λόγῳ κομφούς», φ. 149. Migne τ. 36, σ. 12.

14. «Περὶ τῆς ἐν διαλέξεσιν εὐταξίας καὶ ὅτι οὐ παντὸς ἀνθρώπου οὐδὲ παντὸς καιροῦ τὸ διαλέγεσθαι περὶ θεότητος». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ συνελήλυθατε προθύμως», φ. 166^β. Migne τ. 36, σ. 173.

15. «Εἰρηνικός β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Θερμὸς ὁ ζῆλος, πρᾶον τὸ πνεῦμα», φ. 172^β. Migne τ. 35, σ. 1152.

16. «Εἰρηνικός α'», οὗ ἡ ἀρχή· «Λύει μου τὴν γλῶτταν», φ. 182^β (Migne τ. 35, σ. 721). Τέλος· «οὐ φαύλως δ' ἂν προστιθείη ὅτι καὶ τῆς αἰσχύνῃς ἡμᾶς τοῦτο τοῦ μικροπο . . . ».

75. Τεῦχος τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ 260 φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου καὶ κείμενον ἐμπεριέχον μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 23 ($0,255 \times 0,172 = 0,175 \times 0,11$)· ἔστι δὲ ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ δευτέρου ποιεῖται τετραδίου· τὸ δ' ἔσχατον τετράδιον τριακοστὸν καὶ πέμπτον ἀριθμεῖται. Περιεῖχε δὲ τὸ βιβλίον ἐξ ἀρχῆς λόγους ἑκατάδεκα Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐξ ὧν ἐλλείπουναι νῦν ὁ πρῶτος καὶ αἱ ἀρχαὶ τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ ἕκτου λόγου.

1. Ὁ εἰς Μάμαντα τὸν μάρτυρα λόγος, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· « . . . ἰγῶνται ἐπαινέται τῆς μεγαλοουργίας καὶ διαπρύσιοι κήρυκες», φ. 1.

2. «Λόγος εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν καὶ εἰς τὸ ἔαρ». Ἀρχ. «Ἐγκαίνια τιμᾶσθαι», φ. 20^β. Migne τ. 36, σ. 608.
3. «Λόγος εἰς τὴν ἁγίαν πεντηκοστὴν», οὗ ἡ ἀρχή· «Περὶ τῆς ἑορτῆς βραχέα», φ. 28. Migne τ. 36, σ. 428.
4. «Λόγος εἰς τὸν πατέρα σιωπῶντα διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης». Ἀρχ. «Τί λύτετε τάξιν», φ. 40 (Migne τ. 35, σ. 933). Ἐλλείπει τὸ τέλος.
5. Λόγος τις ἀκέφαλος, ἴσως δὲ ὁ περὶ τῶν Μακκαβαίων φ. 49.
6. «Εἰς τὸν μάρτυρα Κυπριανόν». Ἀρχ. «Μικροῦ Κυπριανός», φ. 54. Migne τ. 35, σ. 1169.
7. «Εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὸν ἐξισωτὴν Ἰουλιανόν». Ἀρχ. «Τίς ἢ τυραννίς», φ. 67. Migne τ. 35, σ. 1044.
8. «Λόγος εἰς τὴν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ γέννησιν». Ἀρχ. «Χριστὸς γεννᾶται», φ. 78. Migne τ. 36, σ. 312.
9. «Λόγος ἐπιτάφιος εἰς τὸν ἅγιον καὶ μέγαν Βασίλειον». Ἀρχ. «Ἐμελλεν ἄρα», φ. 90. Migne τ. 36, σ. 493.
10. «Λόγος εἰς τὰ ἅγια φῶτα», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός», φ. 152. Migne τ. 36, σ. 356.
11. «Λόγος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα», οὗ ἡ ἀρχή· «Χθὲς τῇ λαμπρᾷ», φ. 166. Migne τ. 36, σ. 360.
12. «Λόγος εἰς Γρηγόριον τὸν ἀδελφὸν τοῦ μεγάλου Βασιλείου». Ἀρχ. «Φίλου πιστοῦ», φύλ. 205. Migne τ. 35, σελ. 832.
13. «Λόγος εἰς τὸν ἅγιον καὶ μέγαν Ἀθανάσιον, ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεξανδρείας». Ἀρχ. «Ἀθανάσιον ἐπαινῶν», φ. 211. Migne τ. 35, σ. 1081.
14. «Λόγος εἰς τὴν τῶν ἑκατὸν πενήκοντα ἐπισκόπων παρουσίαν, ὁ συντακτήριος». Ἀρχ. «Πῶς ὑμῖν τὰ ἡμέτερα», φ. 237. Migne τ. 36, σ. 457.
15. «Λόγος περὶ φιλοπτωχίας», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ συμπένητες», φ. 258^β (Migne τ. 35, σ. 857). Τέλος· «κόσμον καθαίρων τῆς ἁμαρτίας».

76. Τεῦχος μεμβράνινον, λείψανα περικλεῖον τριῶν διαφόρων κωδίκων τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος.

α') Φύλλα τέσσαρα, περιέχοντα μέρος ὀμιλίας τινός κατὰ γυναικῶν (πιθανῶς τοῦ Χρυσοστόμου). Ἄρχ. «τῶν ἐν γάμῳ περιελθόντων καὶ τεκνογονίαις μητέρες ἀναδειχθείσαις». Τέλος· «εἰ μὴ ὁ ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς προέφθασεν καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ τοῦ πικροῦ θανάτου». Καὶ τὸ μὲν κείμενον μονόστηλόν ἐστι καὶ γραμμὰς κατὰ σελίδα πᾶσαν εἴκοσι καὶ ἕξ ἀριθμεῖ ($0,252 \times 0,153 = 0,19 \times 0,9$)· ἡ δὲ γραφή, εἰ καὶ σφόδρα ξανθὴ καὶ σφαλμάτων ἐστὶ πλήρης καὶ τόνων πολλαχοῦ στέρεται καὶ τὰς λέξεις ἔχει πρὸς ἀλλήλας συνδεδεμένας, φαίνεται μοι διακεχαραγμένη παρὰ καλλιγράφου τινός ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δεκάτης ἀκμάσαντος ἑκατονταετηρίδος.

β') Φύλλα 5-132· λείψανον ἐτέρου κώδικος, κείμενον ἐμπεριέχον μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ τριῶν ($0,26 \times 0,19 = 0,21 \times 0,128$)· ὑπάρχουσι δ' ἐν αὐτῷ ὀμιλίας τοῦ μοναχοῦ Ἀντιόχου τοῦ Πανδέκτου, αἱ ἀπὸ τοῦ ιζ' μέχρι τοῦ ρλ' ἀριθμοῦ. Καὶ τῆς μὲν πρώτης τῶν ὀμιλιῶν τούτων ἡ ἀρχὴ ἐλείπει νῦν· ἄρχεται γὰρ ἤδη τὸ κείμενον ὧδε· «ὕδατι ἔξοδον καὶ γυναικὶ πονηρᾷ παρρησίαν» κτλ. (Migne τ. 89, σ. 1480). Μετὰ δὲ τὸ 129-ον φύλλον ἔλλειμμα τι ὑπάρχει ἐκ φύλλων δύο, ἃ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ρλ' λόγου εἶχεν, ἧτι τοῦ περὶ βασιλείας οὐρανῶν, καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐξομολογήσεως λόγου· ταῦτα δὲ Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης ἀφείλετο καὶ τῇ ἐν Πετρούπολει αὐτοκρατορικῇ δέδωκε βιβλιοθήκῃ, ἔνθα καὶ νῦν ὑπάρχει, τὸν 342-ον ἀριθμὸν ἔχοντα (Отчетъ Импер. публ. Библиотеки за 1883 годъ, σ. 133, ἀριθ. 85). Μετὰ δὲ τὸν εἰρημένον περὶ ἐξομολογήσεως λόγον τὸ τέλος ὑπάρχει τῆς βίβλου κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον· «Ἀντιόχου, μοναχοῦ τῆς λαύρας τοῦ ἀββᾶ Σάβα, πρὸς Εὐστάθιον ἡγούμενον μονῆς Ἀτταλίνης, πόλεως Ἀγκύρας τῆς Παλατίας, κεφάλαια διάφορα ρλ' καὶ (περὶ) προσευχῆς καὶ ἐξομολογήσεως. Τὸ χρέος τῆς παρ' ὡμῶν ἐπιταγῆς ἀποπληρώσας, τίμιε πάτερ Εὐστάθιε, τὸν πανδέκτην τῆς θεοπνεύστου γραφῆς, ἔστειλα

τῇ ὑμετέρα θεοφιλείᾳ, περιστήσας εἰς ἑκατὸν τριάκοντα κεφάλαια· ὃν δεχόμενος ἀδιαλείπτως πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν ὑπὲρ τῆς ἐμῆς ἐλεεινότητος, ἵνα εὖρω ἔλεος ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φιλανθρώπου Θεοῦ». Καὶ πάλιν· «Οὗτος ὁ Ἀντίοχος τὸ γένος Γαλάτης ὑπῆρχεν ἀπὸ κώμης λεγομένης Μεδοσάγα, διακειμένης ἐν τοῖς μέρεσι τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀγκύρας, ὡς ἀπὸ σημείων κ'. Ἐπιθυμίαν δὲ ἔχων τοῦ μονήρους βίου, ἀπετάξατο ἐν τῇ προρρηθείσῃ μονῇ τῇ λεγομένῃ Ἀτταλίῃ, καὶ μετ' ὀλίγον ὑπεισηλθεν αὐτῷ πόθος τοῦ προσκυνῆσαι τοὺς ἁγίους τοῦ Χριστοῦ τόπους καὶ οἰκῆσαι τῇ αὐτόθι παρακειμένη ἐρήμῳ· καὶ ἐλθὼν κατέφκησεν ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ἀββᾶ Σάβα, τῇ διακειμένῃ κατὰ μεσημβρίαν τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ ὡς ἀπὸ σταδίων π', καὶ ἔμεινεν ἐν αὐτῇ ἐν Χριστῷ τὸν ἅπαντα χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ» (ὄρα καὶ Lambecii, Commentariorum liber tertius, Vindob. 1670, σ. 139-140). Τοῦτο δὲ τὸ σημείωμα τὴν πρώτην σελίδα τοῦ 131-ου φύλλου πληροῦ, ἔνθα ὁ καλλιγράφος καὶ τὴν ἰχνογραφίαν ἔγραψε τοῦ τε Ἀντίοχου καὶ τοῦ ὁσίου Σάβα καὶ τοῦ Εὐσταθίου, ἤπερ, εἰ καὶ ἀτελής ἐστὶ καὶ ἀκόσμητος, τυγχάνει ὅμως λόγου τινὸς ἀξία οὕσα παρὰ τῶν τὴν χριστιανικὴν ἐξακριβοῦντων τέχνην.

γ') Φύλλα 133-136· λείψανον ἄλλου τινὸς κώδικος, οὗ τὰ μὲν φύλλα ἠριθμημένα ὑπάρχει (ρι'-ριγ'), τὸ δὲ κείμενον μονόστηλόν τε καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τριῶν ($0,24 \times 0,182 = 0,172 \times 0,12$)· περιέχει δὲ τοῦτο ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ λόγον περὶ νηστείας ἀκέφαλον Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, οὗ αἱ πρῶται νῦν λέξεις ὧδέ πως ἔχουσιν· «ἀλλὰ καὶ λαϊκοῖς μικροῖς τε καὶ μεγάλοις, ἄρχουσί τε καὶ ἀρχομένοις, βασιλεῦσί τε καὶ ἱερεῦσιν, παντί τε γένει καὶ πάσῃ ἡλικίᾳ σωτήριός ἐστιν ὁ προκείμενος καιρός» (Novae Patrum bibliothecae ab Ang. Maio collectae tomus nonus editus a Jos. Cozza-Luzi. Romae 1888, σ. 130). Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ ἀκέφαλου τούτου λόγου, ἄλλος τις ἀτελής ὑπάρχει λόγος, ἐπιγεγραμμένος μὲν «περὶ τοῦ κατακοσμεῖν τὴν ἀφθαρτον ἡμῶν οἰκίαν διὰ τῆς τῶν ἀρετῶν ἀναλήψεως», ἀρχό-

μενος δὲ ὧδε· «Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, βιωτικοὶ μὲν ἄνδρες ὀπηνίκα οἰκίαν ἐγείρωσι πολυτελεῖ» κτλ. Λήγει δὲ εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «καὶ ἀναμένειν τὴν τελευταίαν ἡμέραν, ἐν ἧ σὺν ἀγίοις ἐκλάμψοιτε ὡς ὁ ἥλιος, κληρο[νομοῦντες]». Novae Patr. biblioth. τ. IX, σ. 133 κέ.

77. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν μὲν ἔτει 1473-ω, συγκείμεμενον δ' ἐκ σελίδων ἠριθμημένων 412, καὶ ὕψους μὲν ὄν 0,26, πλάτους δὲ 0,172· τὸ δ' ἐν αὐταῖς κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ὀκτώ (0,202 × 0,125). Περιέχει δὲ πρὸς τῷ τέλει γράμμασιν ἐρυθροῖς ὑπομνήματά τινα τοῦ καλλιγράφου, ἅπερ ἔχει ὧδε· «Πληρώσας εἶπον Θεῷ τῷ πάντων δόξα:- | Ἡ βίβλος αὕτη, ἐγράφη ἐν τῇ μονῇ τοῦ Σινᾶ:- | Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Σωφρονίου:- | † Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ οἰκτροτάτου καὶ ἀνωφελοῦς Σωφρονίου τάχα καὶ μοναχοῦ, ἐν τῷ ϚΠπα' ἔτει ἰνδικτιῶνος Ϛ' κατὰ μῆνα (-μῆνα) μάρ- πον, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτό, εὔχεσθε μοι τὸν ἐλεεινὸν καὶ ἀπάνθρωπον, οὐ μόνον διὰ τὰ σφάλματα τῆς γραφῆς, ἀλλ' ὅτι καὶ πάντας βροτοὺς ὑπερέβην τῇ ἀσωτεία, καὶ οὐδὲν ἀγαθὸν εἰς ἑμαυτὸν σύνοιδα· διὸ καὶ χρήζω εὐχῆς καὶ ἐλέους ὅπως ἴλεως γένηται ἐν ἐμοὶ ὁ Κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς κρίσεως. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν: † — † Ὁ ἐλεεινὸς καὶ ἁμαρτωλὸς Σωφρόνιος ὁ Ἀπλωστάνης, ὁ ἀποτου (-ἀπὸ τοῦ) Συλλαιίου τῆς Παμφυλίας, παρακαλῶ πάντας τοὺς ἀναγινώσκοντας ταύτην τὴν βίβλον, εὔχεσθαί μοι διὰ τὸν Κύριον, ὅτι πάντας ὑπερέβην τῇ ἁμαρτίᾳ, τῇ ἀσωτεία, τῇ ἀσελγία καὶ τὰ τούτων ὅμοια, καὶ δέομαι πολ[λάκις] πρεσβείαις ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα παρήδῃ(-παρίδῃ) ὁ εὐσπλαγνος καὶ ἐλεήμων Θεὸς τὰ ἐσφαλμένα μου πάντα, διὰ τῶν ἀγίων εὐχῶν ὑμῶν, καὶ ῥύσαιτέ με τῆς αἰωνίου κολάσεως, καὶ τύχημεν (-τύχωμεν) πάντες τῆς αἰωνίου βασιλείας αὐτοῦ· ἀμήν:—† Ἐγράφη ἐν τι (-τῇ) ἀγιωτάτῃ μονῇ τοῦ Σιναιίου ὄρους, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἀγίων μεγάλων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάχχου, ὧν (-ῶν) ταῖς αὐτῶν πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλεήσει καὶ σώσει πάντας ἡμᾶς τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι· ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν: †». Καὶ

τοιαῦτα μὲν ὁ καλλιγράφος λέγει· ἃ δὲ τὸ τεῦχος ἐμπεριέχει, τὰδ' ἔστιν.

1. «Ἐπιστολὴ πρὸς ἀδελφὸν αἰτήσαντα πεμφθῆναι αὐτῷ τοὺς εὑρεθέντας λόγους τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἀββᾶ Δοσιθέου». Ἀρχ. «Ἐπαινῶ σου τὴν προαίρεσιν», σελ. 1. Migne τ. 88, σ. 1613.

2. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Δοσιθέου». Ἀρχ. «Ὁ μακάριος ὄντως», σ. 5. Ἱεροσολυμιτ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 105.

3. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μετὰ σκοποῦ καὶ νήψεως ὁδεύειν τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ». Ἀρχ. «Φροντίσωμεν ἑαυτῶν», σ. 16. Migne τ. 88, σ. 1724.

4. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ταπεινοφροσύνης», Ἀρχ. «Εἴπέ τις τῶν γερόντων», σ. 25. Migne τ. 88, σ. 1640.

5. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ συνειδήσεως». Ἀρχ. «Ὅτε ἐποίησεν ὁ Θεός», σ. 36. Migne τ. 88, σ. 1652.

6. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δωροθέου. Ἰστέον ὅτι ἀναχωρήσαντος τοῦ ἁγίου Δωροθέου εἰς τὸ τοῦ ἀββᾶ Σερόδου μοναστήριον καὶ ἴδιον μοναστήριον ἀποκαταστήσαντος, τηνικαῦτα τούτους τοὺς λόγους ἐξέθετο πρὸς τοὺς ἰδίους μαθητὰς μετὰ τὴν τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου πρὸς Κύριον ἐκδημίαν καὶ τὴν τοῦ ἀββᾶ Βαρσανουφίου τελείαν σιωπὴν. Λόγος περὶ ἀποταγῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐν ἀρχῇ ὅτε ἐποίησεν», σ. 40. Migne τ. 88, σ. 1617.

7. Τοῦ αὐτοῦ, «ὅτι οὐκ ἀπεικὸς τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν γέγονε, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον μὲν οὖν, ἔκφρασις δὲ τοῦ αὐτοῦ σχήματος· τί ἐστὶ κολόβιον καὶ τί κουκούλιον καὶ τί ἡ δερμάτινος ζώνη καὶ τὰ λοιπά». Ἀρχ. «Τὸ σχῆμα, ὃ φοροῦμεν, κολόβιον ἐστίν, μὴ ἔχον χειρίδα» κτλ., σ. 51.

8. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος περὶ θείου φόβου», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Λέγει ἐν ταῖς καθολικαῖς», σ. 59. Migne τ. 88, σ. 1657.

9. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ ὀφείλειν τινὰ στοιχεῖν τῇ ἰδίᾳ συνέσει». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς παροιμίαις λέγει», σ. 72. Migne σ. 1676.

10. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ κρίνειν τὸν πλησίον». Ἀρχ. «Εἰ ἐμνημονεύομεν ἀδελφοί», σ. 79. Migne σ. 1685.

11. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μέμψασθαι αὐτὸν καὶ μὴ τὸν πλη-

σίον». Ἀρχ. «Ζητήσωμεν, ἀδελφοί, πόθεν ποτέ», σ. 88. Migne τ. 88, σ. 1696.

12. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ ψεύδους». Ἀρχ. «Θέλω ὑμᾶς ὑπομῆσαι», σ. 102. Migne σ. 1716.

13. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ σπουδάσειν ταχέως ἐκκόπτειν τὰ πάθη πρὸ τοῦ ἐν ἕξει κακῇ γενέσθαι τὴν ψυχὴν». Ἀρχ. «Θέτε τὸν νοῦν ὑμῶν», σ. 109. Migne σ. 1733.

14. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ φόβου τῆς μελλούσης κολάσεως καὶ ὅτι χρὴ τὸν θέλοντα σωθῆναι μηδέποτε ἀμεριμνεῖν περὶ τῆς ἰδίας σωτηρίας». Ἀρχ. «Ἐν τῷ ἀλγεῖν με», σ. 119. Migne, σ. 1748.

15. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀταράχως καὶ εὐχαρίστως ὑποφέρειν τοὺς πειρασμούς». Ἀρχ. «Καλῶς εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ποιμὴν», σ. 128. Migne, σ. 1761.

16. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ οἰκοδομῆς καὶ ἀρμολογίας τῶν τῆς ψυχῆς ἀρετῶν». Ἀρχ. «Ἡ γραφὴ λέγει περὶ ἐκείνων», σ. 136. Migne, σ. 1772.

17. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἀγίων νηστειῶν». Ἀρχ. «Ἐν τῷ νόμῳ προσέταξεν», σ. 147. Migne, σ. 1788.

18. Τοῦ αὐτοῦ «ἐρμηνεῖα τινῶν ῥητῶν τοῦ ἀγίου Γρηγορίου, ψαλλομένων μετὰ τρόπου εἰς τὸ ἅγιον πάσχα». Ἀρχ. «Ἡδέως ἐλάλουν», σ. 152. Migne, σ. 1821.

19. Τοῦ αὐτοῦ «ἐρμηνεῖα ῥητῶν τινῶν τοῦ ἀγίου Γρηγορίου, ψαλλομένων εἰς ἀγίους μάρτυρας». Ἀρχ. «Διὰ τοῦτο καλὸν ἐστίν», σ. 157. Migne, σ. 1829.

20. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τινὰς κελλιώτας, ἐρωτήσαντας αὐτὸν περὶ τοῦ παραβάλλειν ἀπόκρισις, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Λέγουσιν οἱ πατέρες», σ. 162. Migne, σ. 1793.

21. Τοῦ αὐτοῦ «πρὸς τοὺς ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐπιστάτας καὶ μαθητάς, πῶς δεῖ ἐπιστατεῖν ἀδελφῶν καὶ πῶς τοῖς ἐπιστατοῦσιν ὑποτάσσεσθαι». Ἀρχ. «Ἐὰν ᾗ ἐπιστάτης ἀδελφῶν», σ. 166. Migne, σ. 1800.

22. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν διακονίαν τοῦ κελλαρίου». Ἀρχ. «Εἰ θυμῷ καὶ μνησικακίᾳ», σ. 170. Migne, σ. 1804.

23. Τοῦ αὐτοῦ «ρήματα διάφορα ἐν συντόμῳ, πάνυ ὠφέλιμα». Ἄρχ. «Ἐλεγεν ὁ ἀββᾶς Δωρόθεος, ἀδύνατόν ἐστι» κτλ., σ. 172. Migne, σ. 1808.

24. «Τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαὶ διάφοροι πρὸς ἀδελφὸν ἐπερωτήσαντα περὶ ἀναισθησίας ψυχῆς καὶ περὶ ψύξεως ἀγάπης» Ἄρχ. «Περὶ τῆς ἀναισθησίας τῆς ψυχῆς», σ. 174-179. Migne, σ. 1812.

25. «Εὐχὴ τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Παΐσιου τοῦ ἐρημίτου, ἦν ἠύχετο καθ' ἐκάστην ἡμέραν». Ἄρχ. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀγαθὴν ἡμέραν δός μοι», σ. 179.

26. Ἀσκητικὰ σύλλεκτα ἐξ ἀποκρίσεων τοῦ ἀββᾶ Ἰσχυρίωνος καὶ τοῦ ἀββᾶ Βαρσανουφίου, σ. 180.

27. «Παραίνεσις ἀγίων πατέρων εἰς προκοπὴν τελειότητος». Ἄρχ. «Ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ ἀναγράφεται ἐνάρετος ἀσκησις καὶ θαυμαστὴ βίου διαγωγὴ καὶ ῥήσεις ἀγίων καὶ μακαρίων πατέρων, πρὸς ζῆλον καὶ παιδείαν καὶ μίμησιν τῶν τὴν οὐράνιον πολιτείαν θελόντων κατορθοῦν καὶ τὴν εἰς βασιλείαν οὐρανῶν ἀνάγουσαν βουλομένων ὁδεῖν ὁδόν. Δεῖ οὖν γινώσκειν, ὅτι οἱ ἅγιοι πατέρες» κτλ., σ. 181-276.

28. «Ἐκλογαὶ χρήσιμοι· ἐκ διαφόρων βιβλίων συναθροισθέντα ἀποφθέγματα ἀγίων πατέρων», καὶ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ λειμωναρίου Ἰωάννου τοῦ Μόσχου. Ἄρχ. «Ἐλεγον οἱ πατέρες ὅτι μοναχὸς τις ἐρχόμενος εἰς ἰατροῖον», σ. 277. Ἐσχατον δὲ κεφάλαιόν ἐστι τὸ «περὶ τοῦ φιλεντόλου Ὀλύμπου», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐπὶ τοῦ ἐν ἀγίοις Ἀρκαδίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, γέγονέ τις φιλέντολος» κτλ., σ. 309.

78. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφὴν μὲν κατὰ τὴν δυοκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 127, ὧν τὸ κεῖμενόν ἐστι δίστηλον καὶ κατὰ στήλην γραμμὰς ἀριθμῆται ἢ 24 ἢ 25 ($0,25 \times 0,183 = 0,16 \times 0,125$). Καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ μὲν τοῦ τεύχους φύλλον ἐν ἐκ χάρτου ὑπάρχει, ἐν ᾧ γέγραπται τόδε· «† Ἡ ἀρχὴ λείπει. Ἐκ τοῦ πατερικοῦ λόγοι διάφοροι, ἐκλογαὶ ἤτοι ἀπανθίσματα· ἔχει καὶ μερικὰς ἱστορίας πάνυ ψυχωφελεῖς. Ὡ φιλιαναγνώστα διάβαζε μὲ προσοχὴν διὰ τὰ ὠφελιθῆς· εὐχεσθε καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ τοῦ γράψαντος Ἰω-

αννικίου. 1784 αὐγούστου 25». Ἄλλο δέ τι φύλλον ἐκ χάρτου πρὸς τῷ τέλει τοῦ τεύχους εὔρηται, ἐν ᾧ τρεῖς ὑπομνήσεις τοῦ ἐπτακαιδεκάτου ὑπάρχουσιν αἰῶνος, τὴν βίβλον κτῆμα εἶναι δηλοῦσαι τῆς Σάβα τοῦ ὀσίου μονῆς. Περιέχει δ' ἐκεῖνη τὰς γραφὰς τάσδε.

1. Διήγησις τις ἀκέφαλος περὶ Ἀγάθωνος τοῦ ἀββᾶ, ἧς ἡ ἀρχὴ ὧδε νῦν ἔχει· «οὕτως ἐργάτης ἐστὶν καὶ πολεμιστής: — Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων· χρὴ τὸν μοναχὸν μὴ ἔασαι τὴν συνείδησιν αὐτοῦ κατηγορεῖσθαι» κτλ., φ. 2. Cotelerii, Ecclesiae graecae monumenta, τ. I, σ. 373.

2. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμωνᾶ». Ἀρχ. «Ἀδελφὸς ἠρώτησε τὸν ἀββᾶν Ἀμμωνᾶν λέγων· εἰπέ μοι ῥῆμα· λέγει ὁ γέρον· ὑπαγε ποίησον» κτλ., φ. 4^β. Cotelerii, Monum. I, σ. 382.

3. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀχιλλᾶ». Ἀρχ. «Παρέβαλόν ποτε τρεῖς γέροντες τῷ ἀββᾶ Ἀχιλλᾶ, καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν εἶχεν φήμην κακὴν», φ. 7. Cotelerii, Monum. I, σ. 386.

4. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμώϊ». Ἀρχ. «Ἐλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ» κτλ., φ. 8. Cotel. σ. 390.

5. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀμμοῦν τοῦ Νιτριώτου». Ἀρχ. «Ὁ ἀββᾶς Ἀμμοῦν ὁ Νιτριώτης παρέβαλε», φ. 8^β (Cotel. σ. 322). Μετὰ δὲ τὸ φύλλον τοῦτο μέγιστον ὑπάρχει χάσμα· ἐλλείπει γὰρ τῶν διηγήσεων τούτων τὰ κεφάλαια τοῦ Β στοιχείου καὶ τὰ ἐφεξῆς κεφάλαια τὰ μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ Π στοιχείου.

6. Ἀκέφαλος τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος διήγησις, ἧς ἡ ἀρχὴ ὧδε νῦν ἔχει· «χρονίζειν ἐπὶ σέ· λέγει αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Ποιμὴν· ἀββᾶ Ἰβιστίων αἱ πράξεις αὐτοῦ» κτλ., φ. 9. Cotel. σ. 606.

7. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παμβῶ». Ἀρχ. «Ἦν τις λεγόμενος ἀββᾶς Παμβῶ», φ. 18. Cotelerii, σ. 637.

8. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πιστοῦ». Ἀρχ. «Διηγήσατο ὁ ἀββᾶς Πιστὸς λέγων, ὅτι ἀπήλθομεν», φ. 19^β. Cotel. σ. 641.

9. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πιῶρ». Ἀρχ. «Ὁ μακάριος Πιῶρ», φ. 20^β. Cotelerii σ. 643.

10. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Πιτωρίωνος». Ἀρχ. «Ἐλεγεν ὁ ἀββᾶς Πιτωρίων ὁ μαθητής», φ. 21. Cotel. σ. 645.

11. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παφνουτίου». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Παφνουτίων ὅτι διοδεύων», φ. 21^β. Coteler. σ. 648.
12. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου». Ἀρχ. «Διηγήσατό τις τῶν πατέρων περὶ τοῦ ἀββᾶ», φ. 23. Coteler. σ. 651
13. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου τοῦ Κοσμήτου». Ἀρχ. «Ὁ ἀββᾶς Παῦλος ὁ Κοσμήτης», φ. 23^β. Coteler. σ. 651.
14. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου τοῦ Γαλάτου». Ἀρχ. «Ὁ μακάριος Παῦλος ὁ ἀπλοῦς», φ. 24. Coteler. σ. 652.
15. «Σοιχεῖον Ῥῶ. Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ῥούφου». Ἀρχ. «Ἀδελφὸς ἠρώτησε τὸν ἀββᾶν Ῥούφον», φ. 26. Coteler. σ. 660.
16. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σισοίου». Ἀρχ. «Ἀδελφὸς ἀδικηθεὶς ὑφ' ἐτέρου ἀδελφοῦ», φ. 27. Coteler. σ. 662.
17. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σιλουανοῦ». Ἀρχ. «Παρέβαλεν ποτὲ ὁ ἀββᾶς Σιλουανός», φ. 32^β. Coteler. σ. 678.
18. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σίμωνος». Ἀρχ. «Ἦλθεν ποτὲ ἄρχων ἰδεῖν τὸν ἀββᾶν», φ. 34^β. Coteler. σ. 683.
19. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σαρματᾶ». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Σαρματᾶς», φ. 35. Coteler. σ. 684.
20. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σεραπίωνος». Ἀρχ. «Ἦλθεν ποτὲ ὁ ἀββᾶς Σεραπίων», φ. 35^β. Coteler. σ. 685.
21. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σερίνου». Ἀρχ. «Ἐλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Σερίνου», φ. 36^β. Coteler. σ. 688.
22. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Σπυρίδωνος τοῦ ἐπισκόπου». Ἀρχ. «Περὶ δὲ Σπυρίδωνος τοσαύτη», φ. 37. Coteler. σ. 689.
23. «Περὶ τῆς ἀββᾶς Συγκλιτικῆς». Ἀρχ. «Εἶπεν ἡ ἀββᾶ Συγκλιτικῆ», φ. 38 (Coteler. σ. 692). Καὶ μετὰ τοῦτο τὸ φύλλον χάσμα ὑπάρχει μέγα.
24. «Λόγοι ἀγίων πατέρων ψυχωφελεῖς, ὧν ἡ ἀρχὴ: «Εἶπε γέρον· ἐνκαιρῷ παρουσίας ἀδελφῶν μὴ ἀπολύσης τὴν καρδίαν σου», φ. 47.
25. «Ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου». Ἀρχ. «Τί οὖν ἄφεςιν ὁ τὸν Χριστὸν ἀρνησάμενος», φ. 52.
26. «Τοῦ ἀββᾶ Ἡσαίου τοῦ ἡσυχαστοῦ καὶ πρεσβυτέρου περὶ ἀρετῶν». Ἀρχ. «Τρεῖς ἀρεταὶ εἰσιν», φ. 53^β.

27. «Διάλεξις ἀγίων γερόντων πρὸς ἀλλήλους περὶ λογισμῶν». Ἄρχ. «Πῶς δεῖ εἶναι τὸν μοναχὸν ἐν τῷ κελλίῳ; Απόκρισις. Τὸ ἀπέχεσθαι τῆς τῶν ἀνθρώπων γνώσεως» κτλ., φ. 58^β.

28. «Περὶ ἀρετῶν». Ἄρχ. «Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἐκδιώκει», φ. 60.

29. «Λόγος τῷ ἀγίῳ Μάκαρι [sic], τὸ πῶς δεῖ εἶναι τὸν μοναχόν». Ἄρχ. «Καθεζόμενος, ἀδελφέ, ἐν τῷ κελλίῳ σου», φ. 64^β. Ἐν δὲ τῷ 89-φ φύλλῳ γέγραπται τόδε: «Ἔως ὧδε τοῦ γεροντικοῦ διηγήματος τῶν ἀρχαίων ἱστοριῶν, τὰ δὲ ἐξῆς ἐκ τοῦ νέου παραδεισίου εἰσὶ τοῦ λεγομένου λειμωναρίου».

30. «Ἀρχὴ τῶν διηγήσεων» τῶν ἐκ τοῦ Λειμωναρίου Ἰωάννου τοῦ Μόσχου. α') «Διηγήσατό τις τῶν γερόντων, ὅτι ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς Θεόδωρος ὁ Ἡλιώτης, ὅτι ἦν τις ἐγκλειστος εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν» κτλ., φ. 89.—β') «Ἀπερχομένων ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀγίας Γεθσημανῆς ἐν τῷ ἀγίῳ ὄρει τῶν Ἐλαιῶν, μοναστήριόν ἐστι τοῦ ἀββᾶ Ἀβραμίου» κτλ., φ. 90.—γ') «Παρεβάλομεν ἐν Ἀσκάλωνι ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῶν πατέρων» κτλ., φ. 90^β.—δ') «Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἦν τις ὁδοστάτης» κτλ., φ. 91.—ε') «Γέρων τις ἐκάθητο ἐν σκῆτι καὶ ἀνέβη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ» κτλ., φ. 91bis.—ς') «Ἦν τις ξενικός ἐκ τῶν πατέρων», φ. 91^β.—ζ') «Ἐλεγέ τις τῶν πατέρων διὰ τὴν ταπεινοφροσύνην», φ. 92.—η') «Ἐπίσκοπός τις ὄσιος ἀνὴρ τῶν τελούτων ὑπὸ Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου σύμφρονος ὑπάρχων», φ. 92.—θ') «Ὁ ἀββᾶς Μάρκελλος διηγήσατο ἡμῖν ὡς περὶ ἄλλου τινὸς γέροντος», φ. 93.—ι') «Ἐν τοῖς χρόνοις Νικήτα τοῦ πατρικίου ἐν Καρταγένῃ τῆς Ἀφρικῆς», φ. 93.

31. «Περὶ ψαλμῶν». Ἄρχ. «Ὁ ἀββᾶς Παμβῶ ἀπέστειλε τὸν μαθητὴν αὐτοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ», φ. 96^β. W. Christ, *Anthologia graeca carm. Christian.* σ. xxix. W. Christ, *Beiträge zur kirchl. Literatur der Byzantiner.* München 1870, σ. 33.

32. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παλλαδίου» Ἄρχ. «Ἐθεασάμεθα τὸν ἀββᾶν Παλλάδιον τὸν ἐνάρετον», φ. 162.

33. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Εὐλογίου». Ἄρχ. «Διηγήσαντο ἡμῖν οἱ

μαθηταί τοῦ ἀββᾶ Εὐλογίου», φ. 103^β. Καί μετὰ τοῦτο τὸ φύλλον ἔλλειμμά τι ὑπάρχει.

34. «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου λόγος περὶ τοῦ πῶς δεῖ εἶναι τὸν μοναχόν». Ἀρχ. «Ἠκούσατε ἀδελφοί μου ἡγαπημένοι», φ. 104. Ἐλλείπει τὸ τέλος.

35. «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰσαὰκ τοῦ ἀσκητοῦ καὶ ἀναχωρητοῦ, τοῦ Σύρου, λόγος περὶ ἀποταγῆς κόσμου καὶ ἀποχῆς τῆς πρὸς ἀνθρώπους παρρησίας». Ἀρχ. «Ὅταν ἀγαπήσωμεν φυγεῖν ἐκ τοῦ κόσμου», φ. 114.

36. «Τοῦ ἁγίου Ἐφραῖμ πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐμπαθῶς διαγόντων καὶ τιμὰς ἀπαιτούντων», φ. 116^β. Assemani τ. I, σ. 111.

37. «Τοῦ αὐτοῦ, ὅτι οὐ χρὴ γελᾶν, ἀλλὰ πενθεῖν». Ἀρχ. «Ἀρχὴ καταστροφῆς ψυχῆς», φ. 123^β. Assem. τ. I, σ. 254.

79. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος (0,244 × 0,17), οὗ τὸ κείμενον μονόστηλον μὲν, ἀκανόνιστον δέ, διὰ τὸ τὰς γραμμάς τῶν σελίδων ποῦ μὲν πολλάς εἶναι, ποῦ δὲ πάνυ ὀλίγας· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 205, ἅπερ ἔτει 1789-φ συνεδέθη καὶ συνειρμόσθη παρ' Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου. Καὶ αἱ μὲν ἐπιγραφαὶ πορφυροῦς μὲν, κεφαλαιώδεσι δὲ γράμμασι διαγεγραμμέναι εἰσίν· τούτων δὲ τινὲς μὲν ἐν τετραγώνοις εὐρηνται κοσμήμασιν, αἱ δὲ λοιπαὶ προτεταγμένον ἔχουσι κόσμημα τὸ σχῆμα ταινιοειδές· ἐκάστης δὲ συγγραφῆς αἱ τρεῖς πρῶται γραμμαὶ κεφαλαιώδη τὰ γράμματα ἔχουσι, καὶ ταῦτα τῷ τε κιτρίνῳ καὶ τῷ πορφυροῦ κεκοσμημένα χρώματι. Περιέχει οὖν τὸ τεῦχος τὰ κείμενα ταῦτα.

1. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης, «λόγος εἰς τὸ γενέθλιον τῆς ὑπερενδόξου εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἀρχ. «Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν ἑορτῶν», φ. 1. Migne τ. 97, σ. 805.

2. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν γενέθλιον ἡμέραν τῆς παναμώμου δεσποίνης Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ἀπόδειξις ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας καὶ διαφανῶν μαρτυριῶν ὅτι ἐκ σπέρματος κατάγεται τοῦ Δαυὶδ». Ἀρχ. «Ἄλλοι μὲν ἄλλας ἑορτῶν ὑποθέσεις», φ. 10. Migne τ. 97, σ. 820.

3. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν σταυρὸν καὶ εἰς τοὺς ἀγίους ἀποστόλους». Ἀρχ. «Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω», φ. 22. Migne τ. 49, σ. 33.

4. «Παντολέοντος, πρεσβυτέρου μονῆς τῶν Βυζαντίων, εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ». Ἀρχ. «Πάλιν ὑψοῦται σταυρός», φ. 28. Migne τ. 98, σ. 1265.

5. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τοὺς γ' παῖδας καὶ εἰς τὴν Βαβυλωνίαν κάμινον». Ἀρχ. «Καινὸν ὡς ἀληθῶς καὶ μέγιστον», φ. 30^β. Migne τ. 56, σ. 593.

6. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, λόγος «εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε», φ. 39. Migne τ. 36, σ. 312.

7. Βασιλείου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ, λόγος «εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Χριστοῦ γέννησις», φ. 47^β. Migne τ. 31, σ. 1457.

8. Ἀνωνύμου τινὸς συγγραφέως λόγος περὶ Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος ἀνεπίγραφος, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάντας μὲν τοὺς μάρτυρας τιμᾶν ἄξιον, τὸν δὲ Στέφανον πολλῶ μᾶλλον», φ. 55^β.

9. Πρόχλου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, «ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ μὲν αἰσθητὸς ἥλιος», φ. 58. Migne τ. 65, σ. 809.

10. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος τις ἀνεπίγραφος περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων νηπίων. Ἀρχ. «Ὡσπερ ὁ ἡλιακὸς οὗτος πόλος», φ. 62^β. Migne τ. 64, σ. 1423: manifeste spuria et ideo a Savilio omissa. Ἰδὲ καὶ Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 235 καὶ 237.

11. Βασιλείου τοῦ ἐπισκόπου Ἰσαυρίας, λόγος «εἰς τὰ ἅγια νήπια καὶ εἰς τὴν Ῥαχήλ, τὰ ἐν Βηθλεὲμ ἀναιρεθέντα». Ἀρχ. «Πάλιν ὁ τάλας ἐγώ», φ. 65^β. Migne τ. 85, σ. 388.

12. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὰ ἅγια νήπια καὶ εἰς τὴν Ῥαχήλ». Ἀρχ. «Ὡσπερ οἱ τοὺς ἡδίστους καρπούς», φ. 69^β. Migne τ. 61, σ. 697.

13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν περιτομὴν τοῦ

Κυρίου καὶ εἰς τὸν Συμεών». Ἄρχ. «Οὐ μόνον φορεῖ σάρκα», φ. 72. Migne τ. 50, σ. 807.

14. «Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου εἰς τὸν Συμεών τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀπαντῆς». Ἄρχ. «Πολλοὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων», φ. 79. Migne τ. 39, σ. 44.

15. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν». Ἄρχ. «Ἡ πηγὴ τῶν εὐαγγελικῶν διδαγμάτων», φ. 92^β. Migne τ. 50, σ. 805.

16. «Γρηγορίου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ τοῦ θεολόγου εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα». Ἄρχ. «Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός», φ. 100. Migne τ. 36, σ. 356.

17. Βασιλείου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ, «ὁμιλία προτρεπτικὴ εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα». Ἄρχ. «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν», φ. 111^β. Migne τ. 31, σ. 424.

18. «Ἀναστασίου, μοναχοῦ τοῦ Σινά ὄρους, ὁμιλία ῥηθεῖσα εἰς τὸν ς' ψαλμόν, εἰς τὴν εἴσβασιν τῶν ἁγίων νηστειῶν». Ἄρχ. «Πρέπουσαν ἀρχήν», φ. 123^β. Migne τ. 89, σ. 1077.

19. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος περὶ νηστείας, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἠκούσαμεν ἀρτίως», φ. 140. Ἱεροσολυμιτ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 241.

20. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ νηστείας, οὗ ἡ ἀρχή· «Σήμερον, ἀγαπητοί, τὸν τῶν ψυχῶν ἰατρόν», φ. 145^β. Migne τ. 60, σ. 717.

21. Τοῦ αὐτοῦ «εἰς τὸ "Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται", καὶ εἰς τὸ "βάλε σεαυτὸν κάτω", καὶ ὅτι παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν». Ἄρχ. «Ἥλιος μὲν ὑπὲρ γῆν ἀνακύψας», φύλ. 148. Migne τ. 61, σ. 683.

22. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου». Ἄρχ. «Ἀεὶ μὲν τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν», φύλ. 156. Migne τ. 59, σ. 515.

23. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν παραβολὴν τῶν ἐργατῶν». Ἄρχ. «Ὅρῳ τῇ ποίμνῃ τῶν εὐσεβῶν», φ. 168. Migne τ. 59, σ. 577.

24. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν Σαμαρεΐτιν, οὗ ἡ ἀρχή· «Σήμερον ἡμῖν ὁ Χριστός», φ. 181. Migne τ. 59, σ. 533.

25. Ἀθανασίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, λόγος εἰς τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν. Ἀρχ. «Πολυσπούδαστον πᾶσιν ἀνθρώποις», φ. 189^β. Migne τ. 28, σ. 1001.

26. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν πτωχὸν Λάζαρον». Ἀρχ. «Μέγιστόν ἐστιν διδασκάλιον», φ. 203. Migne τ. 59, σ. 591.

80. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἐκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων μὲν συγκείμενον 183, κείμενον δὲ περιέχον μονόστηλον ἐκ γραμμῶν κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων ἢ 25 ἢ 28 ($0,248 \times 0,195 = 0,18 \times 0,13$). Καὶ ἔνδον μὲν τῆς πρώτης πινακίδος τὸ ἥμισυ φύλλου τινὸς κεκολλημένον ὑπάρχει, ἄλλο δὲ τι μεμβράνινον φύλλον, παλαιωτάτοις καὶ κεφαλαιώδεσι γεγραμμένον γράμμασι, προσκεκολλημένον ἦν ἔνδον τῆς δευτέρας τοῦ τεύχους πινακίδος· τοῦτο δ' ὅμως ἐλλείπει, παρὰ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη ἀναιρεθῆν, ὃς καὶ τὸ ὄνομα τὸ ἑαυτοῦ δις ἐν τῷ κώδικι παρεσημείωσατο (1844 καὶ 1860). Περιέχει δὲ τὸ τεῦχος καὶ κοσμήματά τινα ποικιλόχροα, καὶ ἐπιγραφὰς ἐρυθρὰς καὶ κεφαλαιώδη τινὰ γράμματα ἐρυθρὰ ὡσαύτως· Ἰωαννίκιος δὲ ὁ Σαβαΐτης ἔτει 1782-φ (13 ἰουλίου) πίνακα τῶν ἐμπεριεχομένων προσέθετο λόγων, οἳ τὴν ἐφεξῆς ἔχουσι τάξιν· ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τοῦ 178-ου φύλλου γέγραπται τὸ σημεῖωμα τόδε· «† Τοῦ ζεγ' ἔτους (1554) μηνὶ νοεμβρίου εἰς τὰς χβ' ἐμετάγραφα τὸ βιβλίον τοῦτο ἐγὼ παπὰ Μακάριος ὁ ἀπὸ Κρήτης διὰ ἔξοδον τοῦ κῦρ Γερασίμου τοῦ Σιναΐτου».

1. «Ἰππολύτου τοῦ μακαριωτάτου καὶ μάρτυρος, λόγος περὶ τῆς συντελείας τοῦ κόσμου καὶ περὶ τοῦ ἀντιχρίστου, καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ οἱ μακάριοι προφῆται», φ. 1. Migne τ. 10, σ. 904.

2. Ἐφραιμ τοῦ Σύρου λόγος «περὶ ὑπομονῆς καὶ περὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ περὶ τῆς δευτέρας τοῦ Κυρίου παρουσίας, ἀδιαδόχου τε τῶν δικαίων βασιλείας καὶ ἀτελευτήτου τῶν

ἀμαρτωλῶν κολάσεως, καὶ περὶ ἐξομολογήσεως καὶ προσοχῆς τῶν θείων γραφῶν» κτλ. Ἄρχ. «Λαμπρὸς ὁ βίος», φ. 16. Ἐκδ. Assemani τ. III, σ. 93.

3. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου «λόγος περὶ συντελείας τοῦ κόσμου καὶ εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ ἀντιχρίστου». Ἄρχ. «Πῶς ἐγὼ ὁ ἀμαρτωλός», φ. 30. Ἐκδ. Assemani τ. II, σ. 222.

4. Συγγραφέως τινὸς ἀδήλου «λόγος ὠφέλιμος ἐκ θείων πατέρων καὶ εὐαγγελικῶν διδαγμάτων περὶ τῶν ἀποικοιχομένων, ἀποδεικνύων ὅτι καλὸν ἐστὶ τὸ εὖ ποιεῖν ὑπὲρ αὐτῶν». Ἄρχ. «Στασιώδης ὁ παρῶν βίος», φ. 37.

5. Βασιλείου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ λόγος περὶ νηστείας, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Σαλπύσατέ φησιν», φ. 41^β. Migne τ. 31, σ. 164.

6. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς καὶ εἰς τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἀδάμ καὶ περὶ πονηρῶν γυναικῶν». Ἄρχ. «Πρόκειται ἡμῖν», φ. 49. Migne τ. 56, σ. 525.

7. Τοῦ αὐτοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου, ἔνθα ὁ Χριστὸς περιεπάτησεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ εἰς τοὺς πρωτοπλάστους». Ἄρχ. «Ἐκ τῶν ἀρτίως ἡμῖν παραναγνωσθέντων», φ. 66. Migne τ. 53, σ. 611.

8. Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου «ἐρμηγεία εἰς τὸν ἕκτον ψαλμόν». Ἄρχ. «Πρέπουσαν ἀρχὴν εἰλικρινοῦς μετανοίας», φ. 71. Migne τ. 89, σ. 1077.

9. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου «λόγος περὶ τοῦ Κάιν καὶ τοῦ Ἄβελ τῆς ἀναιρέσεως». Ἄρχ. «Ἀρρύσασθε ἀκριβῶς», φ. 83^β.

10. «Θαῦμα θαυμασιώτατον τοῦ αὐτοῦ ἀγίου Θεοδώρου». Ἄρχ. «Πάντες μὲν οἱ ἅγιοι μάρτυρες», φ. 93.

11. Γρηγορίου τοῦ ἐπισκόπου Νύσσης, «ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Θεόδωρον». Ἄρχ. «Ἵμεῖς ὁ τοῦ Χριστοῦ λαός», φ. 96. Migne τ. 46, σ. 736.

12. Ἀθανασίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, «λόγος περὶ τοῦ γεναμένου θαύματος ἐν Βηρυτῷ, τῆς εἰκόνας τοῦ κυρίου ἡμῶν

Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἄρχ. «Ἄρατε τοὺς ὀφθαλμούς», φ. 98. Migne τ. 28, σ. 805.

13. Νεκταρίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, «διήγησις δι' ἣν αἰτίαν τῶ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν νηστειῶν τῶν ἁγίων τὴν μνήμην ἐορτάζομεν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, καὶ περὶ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης». Ἄρχ. «Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος», φ. 100^β. Migne τ. 39, σ. 1821.

14. «Ἰωάννου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς ἁγίας πόλεως, λόγος ἀποδεικτικὸς περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων». Ἄρχ. «Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν», φ. 108^β. Εὐρηται δὲ τύποις ἐκδεδομένος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐκ Δαμασκοῦ Ἰωάννου. Migne τ. 95, σ. 309.

15. «Λόγος ἱστορικὸς, διήγησιν ἔχων περὶ τῆς ἀχειροποιήτου μορφῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ διὰ τίνος καὶ πότε καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἀπεστάλη πρὸς Αὔγαρον, καὶ ὅπως θεία προμηθεΐα διεκομίσθη καὶ ἀπεδόθη πρὸς τὴν θεοφύλακτον καὶ βασιλίδαν τῶν πόλεων». Ἄρχ. «Ἦκουσταί μοι τὰ περὶ σοῦ καὶ τῶν σῶν ἰαμάτων», φ. 123^β.

16. «Λόγος ψυχοφελὴς περὶ τῆς λογχευθείσης ἁγίας εἰκόνος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει». Ἄρχ. «Δεσποτικῶν καὶ παραδόξων θαυμάτων», φ. 134. Πρβλ. Lambecii, Comment. liber VIII, 1679, σ. 350.

17. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος «εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ν' ψαλμοῦ». Ἄρχ. «Οἱ ζωγράφοι μιμοῦνται», φ. 141. Migne τ. 55, σ. 565.

18. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν πεντηχοστὸν ψαλμόν. Ἄρχ. «Τὰ λείψανα τῆς χθεσινῆς», φ. 153. Migne τ. 55, σ. 575.

19. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ μετανοίας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἶδετε τῇ προτεραίᾳ Κυριακῇ», φ. 164. Migne τ. 49, σ. 283.

20. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα καὶ εἰς Παῦλον τὸν ἀπόστολον» κτλ. Ἄρχ. «Ἀρτίως ἠκούσατε τοῦ ὕμνογράφου», φ. 171. Migne τ. 55, σ. 527.

21. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος περὶ τοῦ κατὰ Μωσέως ὄψεως, ὃν

ἑσταύρωσε Μωσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἄρχ. «Χθὲς ἡμῖν ὁ λόγος», φ. 174^β. Παρὰ δὲ τῷ Migne ἐπιγράφεται Σευηριανῶ τῷ ἐπισκόπῳ Γαβάλων, τ. 56, σ. 499.

22. «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ, ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, λόγος εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρόν». Ἄρχ. «Σταυροῦ πρόκειται σήμερον ἑορτή», φ. 180 (Iacobi Gretseri, De cruce Christi, τ. II, σ. 116-122). Ἐλλεῖπει τὸ τέλος.

81. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 288, γραφὲν μὲν ἔτει 1542, κείμενον δὲ περιέχον μονόστηλον ἐκ γραμμῶν κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων ἢ 24 ἢ 25 ($0,24 \times 0,172 = 0,17 \times 1,10$). ἔστι δὲ καὶ σητόβρωτον πολλαχοῦ. Καὶ ἐκ τινος μὲν ἀπεξεσμένης ὑπομνήσεως διέγνων, ὅτι τὸ τεῦχος ἐν μονῇ τινι ἐγράφη τοῦ Λόγγου λεγομένη· τὸν δὲ γραφέα αὐτοῦ τὸ ὑπόμνημα δηλοῖ τόδε (φ. 288^β): «Ἐτελειώθη ἡ παροῦσα θεία καὶ ἱερὰ βίβλος αὕτη, ἡ ἐπονομαζομένη τοῦ Θηκαρᾶ, διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τοῦ ὀσιωτάτου κυροῦ Μεθοδίου ἱερομονάχου καὶ ἐμοῦ διδασκάλου, καὶ ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ ἀμαρτωλοῦ Νικολάου, τάχα καὶ ἀναγνώστου, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαι [sic] ἀμφοτέρων διὰ τὸν Κύριον. Ἔτους ζν' μὴν ἰαννουάριος λ'. Τὸν δακτύλοις γράψαντα, τὸν κεκτημένον, | τὸν ἀναγινώσκοντα σὺν προθυμίᾳ, | τοὺς τρεῖς φύλλαττε, ὧ τριάς τρισολβία». Περιέχει δὲ τὸ βιβλίον τὰ κείμενα ταῦτα.

1. «αφμβ', σημάδια τοῦ ἀγίου Τάφου». Ἄρχ. «Ἄπτουσιν κανδῆλες ἐπάνω» κτλ. φ. 1, μεθ' ὃ φύλλα ἕξ ἐστὶν ἄγραφα.

2. «Ἀρχὴ τῶν μεγάλων ἀποδείπνων». Ἄρχ. «Ὁ κανδηλάπτης κρούσαντος [sic] τὸν σημαντῆρα καὶ συναγόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ», κτλ., φ. 9.

3. Εὐχὴ τοῦ μεγάλου Βασιλείου, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Κύριε κύριε ὁ ρυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους», φ. 14^β.

4. «Εὐχὴ ἰκέσιος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, Παύλου μοναχοῦ μονῆς τῆς Εὐεργετίδος». Ἄρχ. «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε, ἄφθορε» κτλ., φ. 19^β. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, ἐν Ῥώμῃ 1876, σ. 123.

5. «Εὐχὴ ἐτέρα ἐπικοίτιος εἰς τὸν δεσπότην ἡμῶν Ἰησοῦν

Χριστόν· Ἀντιόχου μοναχοῦ τοῦ Πανδέκτου». Ἀρχ. «Καὶ δὸς ἡμῖν», φ. 20. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, σ. 123.

6. «Ἕγνοι τριαδικοί». Ἀρχ. «Σωματικαῖς μορφώσεσι», φ. 20^β. Παρακλητικὴ, ἤτοι ὀκτώηχος ἡ μεγάλη· ἐν Ῥώμῃ 1885, σ. 713.

7. «Στιχηρὰ πρὸς τὴν τιμιωτέραν κατὰ ἀλφάβητον, κατανοητικά». Ἀρχ. «Ἄχραντε παρθένε, μήτηρ Θεοῦ», φ. 22^α.

8. «Στίχοι διαφόρων τινῶν καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν. Ὁργανον σοφίας πνευματικῆς. Διονυσίου μοναχοῦ». Ἀρχ. «Θείων ὕμνων ἔρωτες», φ. 24.

9. «Ἡρωϊκὸν Διονυσίου μοναχοῦ πεντηκοντὰς ἰάμβων». Ἀρχ. «Λειμῶν θεαυγῆς τερπνοσυνθέτων ὕμνων», φ. 24.

10. «Τοῦ αὐτοῦ κεφάλαια γνωμικὰ ν' περὶ διαφορῶν τῶν θείων ὕμνων». Ἀρχ. «Ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἐμπόρων», φ. 25.

11. «Θεοφάνους. Ἕγνοι πρὸς τὸ θεῖον ἐρωτικοί, πλήρεις τῶν θαυμασιῶν αὐτοῦ, μεστοὶ εὐφροσύνης καὶ ἐκπλήξεως καὶ ἀγαλλιάσεως πνευματικῆς, ἠκονημένα ξίφη κατὰ τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν, εἰρήνη σταθιρὰ εἰς τὸν ἔμφυτον πόλεμον τῆς σαρκός, ὄπλα καὶ φρουροὶ καὶ προθυμία καὶ δύνამεις τῆς ψυχῆς τῆς ποδοῦσης λέγειν αὐτούς· εἰσὶ δὲ πόνημα Θηκαρᾶ μοναχοῦ ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὃς ἔκρυψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ διὰ ταπεινοφροσύνην, λέγων ὅτι "οἱ αἱνοὶ ἐκ τῆς θείας γραφῆς εἰσιν, ἡ δὲ σύνταξις ἐκ τῆς θείας χάριτος, καὶ ἀνοίχειόν μοι ἔστιν ἐπιγράφειν τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἀλλ' ἐπὶ τῷ δόντι τὴν χάριν τούτους ἀναγράφειν χρὴ". ἐπὶ πολὺ δὲ βιασθεῖς, ὡς εἴρηται, παρὰ τοῦ Θεοδούλου τοῦ ἐξηγησαμένου αὐτόν, ἔγραψεν ἐπίθετον ὄνομα ἐν τοῖς στίχοις αὐτοῦ κατ' ἐπωνυμίαν τοῦ ἐργοχείρου αὐτοῦ, καθὼς οὗτος ὁ Θεόδουλος εἴρηκε· καὶ τοῦτο μὲν ἐγράφη ἐπὶ τῆς ἀρχῆς διὰ συντομίαν εἰδήσεως τῶν ἐντυγχανόντων, ὁ δὲ βουλόμενος μαθεῖν πλατύτερον, ζητησάτω τὴν τοῦ Θεοδούλου διήγησιν», ἧς ἡ ἐπιγραφή· «Τοῦ αὐτοῦ ἐρμηνεία πῶς δεῖ μεταγράφειν τοὺς ὕμνους, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἀφιέναι τι ἀπὸ τῆς ὅλης ἀκολουθίας ταύτης, καὶ πότε δεῖ λέγειν τὴν ἀσκητικὴν τῆς ἡμέρας ἀκολουθίαν, καὶ πῶς δεῖ λέγειν τοὺς ὕμνους· ἔστι δὲ αὕτη ἡ ἐρμηνεία καὶ πῖναξ τοῦ παρόντος βιβλίου.

Εἴτις οὖν βούλεται μεταγράψαι τοὺς ὕμνους ἢ καὶ τὸ βιβλίον, ἀναγνωσάτω πρότερον τὴν παροῦσαν ἐρμηνείαν μετὰ ἀκριβείας καὶ πολλῆς προσοχῆς». Ἀρχ. «Ὅσοι τὸν ὄγκον τοῦ παρόντος βιβλίου θεάσονται», φ. 37^β—39.

12. «Ὁρολόγιον σὺν θεῷ τῶν θείων ὕμνων καὶ εὐχαί μετὰ τροπαρίων εἰς τὸ Ψαλτήριον· εἰσι δὲ πόνημα Θηκαρᾶ μοναχοῦ. Προοίμιον τοῦ Θηκαρᾶ τῶν περὶ πίστεως λόγων». Ἀρχ. «Τὸν ἀσχολούμενον περὶ τὴν καθαρὰν καὶ φωτοπάροχον προσευχήν», φ. 40. Συνεῖρεται δὲ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τοῖς ἐφεξῆς ἀποσπάσμασιν· α') «Ἐκ τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ περὶ πίστεως κατὰ συντομίαν, καὶ πῶς δεῖ πιστεῦειν τὸν ἀληθῆ ἰησοῦν». Ἀρχ. «Εἴ τις βούλοιο σωθῆναι», φ. 41.—β') «Μιχαὴλ συγγέλλου Ἱεροσολύμων, λίβελλος ἤγγου ὁμολογία περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως». Ἀρχ. «Πιστεῦω εἰς ἓνα Θεόν», φ. 42^β.—γ') «Τοῦ μεγάλου Βασιλείου» τέμαχος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀρχόμενος ἀγαπητὲ προσευχῆς», φ. 46.—δ') Ἔτερον τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁμολογῶ τὸν Χριστὸν Θεὸν τέλειον», φ. 47.—ε') Ἔτερον Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχή· «Πατὴρ ὁ πατήρ καὶ ἀναρχος», φ. 48.—ς') Ἔτερον ἐκ τοῦ βίου Θεοδώρου τοῦ ἡγιασμένου. Ἀρχ. «Ἀκηκῶς ποτε Θεόδωρος ὁ ἡγιασμένος παρά τινων ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπιδημησάντων», φ. 49.

13. «Σύνταξις ὕμνων πυριπνῶν θεοσδότην, | ἐρωτοφυῶν προσφόρων τοῖς εὐθέσι | τῇ τρισσοφασεῖ καὶ μιᾷ θεαρχίᾳ | οἰκτροῦ τάλανος Θηκαρᾶ μονοτρόπου· | εὐχεσθέ μοι νῦν τοῖσδε χάριν, ᾧ φίλοι. | Πρόλογος τοῦ αὐτοῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάντες μὲν ὅσοι παιδείας ἄκρως μεμυημένοι», φ. 49^β.

14. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς προσηκούσης τυπώσεως καὶ συντάξεως τῶν ὕμνων, καὶ ἐρμηνεία μερικὴ ἐπὶ τούτοις». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι πάντες οἱ ὕμνοι», φ. 50.

15. Κεφάλαιον ἐν ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ἀββᾶ Φιλήμονος». Ἀρχ. «Ἀδελφός τις τοῦνομα Ἰωάννης», φ. 58.

16. «Ἦμνος τριαδικὸς σὺν εὐχῇ εἰς τὸ μεσονυχτικόν· λέγεται δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ τρισάγιον, ἢ μετὰ τὸ

“Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν”, καὶ ἔτι μετὰ τὸ τρισάγιον ἐκ τῶν δοξαστικῶν τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου· ἐκλογή καὶ σύνταξις Θηκαρά μοναχοῦ». Ἀρχ. «Δόξα τῇ ἀπειροτάτῃ καὶ παναιτίῳ», φ. 61.

17. «Διήγησις Θεοδούλου μοναχοῦ περὶ τῶν θείων ὕμνων, ὅπως τὸ κατ’ ἀρχὰς παρὰ τοῦ Θηκαρά συνετάχθησαν». Ἀρχ. «Δέον ἡμῖν ἄπερ ἠκούσαμεν καὶ τῇ πείρᾳ ἔγνωμεν», φ. 211^β.

18. «Κατήχησις περὶ τῆς ἀσκητικῆς ἀκολουθίας». Ἀρχ. «Δεῖ τοὺς μὴ εἰδότες ἐκ στήθους τὸ Ψαλτήριον», φ. 235.

19. «Στιχηρὰ δεσποτικά καὶ τῆς θ’ τῆς ἐβδομάδος, ψαλλόμενα καθ’ ἡμέραν», φ. 237^β.

20. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νείλου κεφάλαια περὶ ἀρετῶν, πάνυ ὠραῖα». Ἀρχ. «Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἐκδιώκει πάσας τὰς κακίας», φ. 246.

21. «Κανῶν· χαιρετισμὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Δάσκαρη». Ἀρχ. «Χαίροις ἱλαστήριον ψυχῶν», φ. 248.

22. «Στιχηρὰ προσόμοια δεσποτικά· ἦχος πλάγιος β’». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ θέλων πάντας σωθῆναι», φ. 251^β.

23. «Ἐκ τοῦ θεοτοκαρίου τοῦ Εὐχαίτων, κανῶν δεσποτικῶς φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Ἐκτεν ἄδω σοι, παντάναξ, μελωδιάν· μοναχὸς Ἰωάννης», φ. 252.

24. «Στιχηρὰ προσόμοια δεσποτικά· ἦχος πλάγιος δ’». Ἀρχ. «Τίνι, ψυχῇ, ἐξωμοίωσαι», φ. 255.

25. «Κανῶν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα τοῦ Εὐχαίτων κυροῦ Ἰωάννου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς αὕτη: Χαίροις χαρᾶς σκήνωμα, τῆς λύπης λύσις· ὦδὴ Ἰωάννου», φ. 255^β.

26. «Τροπάρια ψαλλόμενα εἰς παράκλησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ἦχος πλάγιος β’». Ἀρχ. «Χαῖρε ἀνωτέρα τῶν οὐρανῶν», φ. 259.

27. «Εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, λεγομένη καὶ αὕτη εἰς τὴν παράκλησιν». Ἀρχ. «Φιλάγαθε μήτηρ τοῦ φιλανθρώπου καὶ ἐλεήμονος Θεοῦ», φ. 260^β.

28. «Ἀκολουθία εἰς τὴν ἁγίαν μετάληψιν», φ. 262.

29. Κανὼν κατανοκτικός, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἰακώβου Σερρῶν ὀέχου οἰκτρὰν ἀναγγελίαν», φ. 273^β.

30. «Παύλου τοῦ ἁγιωτάτου Ἀμμορίου ποίημα· στιχηρὰ κατανοκτικὰ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ἤχος δ': Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν». Ἀρχ. «Ἀφορμὰς μετανοίας», φ. 276^β. Τοῦ αὐτοῦ δὲ Παύλου δύο κανόνας ἁσματικούς ἰδὲ ἐν τῷ Θεοτοκαρίῳ τοῦ Νικοδήμου, ἐκδ. Κ/πόλεως 1849, σ. 135 καὶ 181.

31. «Ἀκολουθία τῆς ἀκαθίστου». Ἀρχ. «Βουλὴν προαιώνιον», φ. 277^β. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, ἐν Ῥώμῃ 1876, σ. 277.

32. «Κανὼν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Χαρὰς δοχεῖον σοὶ πρέπει χαίρειν μόνῃ». Ἀρχ. «Χριστοῦ βίβλον ἔμφυχον», φ. 279. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, σ. 282.

82. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφὲν μὲν ἔτει 1027-φ, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 162, ὧν τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν διστήλόν ἐστι καὶ ἐκ γραμμῶν ἢ 27 ἢ 28 ($0,25 \times 0,164 = 0,18 \times 0,12$)· ὁκτώ δὲ τῶν φύλλων τούτων, εἰ καὶ ἐκ χάρτου ἐστὶ, κατὰ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἐγράφη ἑκατονταετηρίδα (ἔρα τὰ φ. 2—5 καὶ 9—12). Ἐνδον δὲ τῆς πρώτης πινακίδος δύο πρόσθετα ὑπάρχει φύλλα, τὸ μὲν ἐκ διστήλου τινὸς κώδικος ἀποσπασθὲν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, τὸ δ' ἐκ τετραευαγγελίου τινὸς τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· καὶ τὸ μὲν πρῶτον φύλλον μέρος τι σώζει τοῦ παρ' Ἀμφιλοχίου συγγραφέντος βίου τοῦ μεγάλου Βασιλείου, ὑπερ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν λέξεων ποιεῖται τῶνδε· «...ξεως, καὶ ἡξίου αὐτοὺς καταλύσαι ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ τούτου τυχῶν ἡξίου κεκαρυκευμένην μεταλαβεῖν αὐτοὺς τροφήν· οἱ δὲ ἄρτου καὶ ὕδατος μετρίως ἐμφορηθέντες, κατὰ τὴν κρατοῦσαν παρ' αὐτοῖς ἀκολουθίαν ἠὲ χαρίστησαν τῷ τῶν ὄλων Θεῷ καὶ δοτῆρι τῶν ἀγαθῶν. Ἐτοιμότατα οὖν ὁ Διβάνιος ἤρξατο συζητεῖν» κτλ. Τὸ δ' ἄλλο φύλλον μικρὰν ἔχει γραφήν, ἐπιγεγραμμένην ὧδε· «Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν δι' ἔτους τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ἀνάγνωσιν, καὶ πότε εἰς ἕκαστος τῶν εὐαγγελιστῶν ἄρχεται, ποῦ τε καταλήγει. Ἰστέον ὅτι ἀναγινώ-

σκεται τὸ ὕφος τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἀγίου εὐαγγελίου ἐν ἐβδομάδες ὄλαις ζ'» κτλ. Ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ καὶ ἰβηρικὴ τις ὑπάρχει σημείωσις. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν προσθέτων φύλλων· αὐτὸς δὲ ὁ κῶδιξ εὐαγγέλιον ἐνέχει λειτουργικόν, τρισὶ τετραγώνοις κοσμούμενον κοσμήμασιν, ἐν οἷς αἱ προτομαὶ Ματθαίου καὶ Λουκᾶ καὶ Ἰωάννου τῶν εὐαγγελιστῶν ἀπεικάζονται. Ἐγράφη δὲ ἔτει 1027-φ. ὡς τὸ σημείωμα δηλοῖ τόδε (φ. 156)· «† Ἐπληρώθ(η) σὺν Θ^δ το ταευαγγέλ(ιον) [- τετραευαγγέλιον] χειρὶ Νικολά(ου) πρ(εσβυτέρου), μη(νί) ἰαννουαρίῳ ἰνδ(ικτιώνος) δεκάτ(ης), ἔτους ,ϛφλε' ἐπι βασιλ(έως) Κονσταντ(ίνου). Κ(ύρι)ε σώσον καὶ τὸ(ν) κτισαμε(νον) Ἰω(άννην) πρ(εσβύτερον) ἅμα καὶ τοῖς τέκνοις αὐτ(οῦ)». Διήρηται δὲ τὸ εὐαγγέλιον ὡδὲ πως.

1. Ἀναγνώσματα ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου.
2. Ἀναγνώσματα ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, φ. 38.
3. «Ἀρχὴ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Σαββάτῳ α' τοῦ νέου ἔτους καὶ ἀρχὴ τῆς ἰνδίκτου», φ. 52^β.
4. «Ἀρχὴ τοῦ κατὰ Μᾶρκον», φ. 72.
5. «Εὐαγγέλια τῆ ἀγία παρασκευῆ τῆς λειτουργίας», φ. 92^β.
6. «Μηολόγιν σὺν Θεῷ ἀρχόμενον ἀπὸ μηνὸς σεπτεμβρίου ἕως αὐγούστου», φ. 97^β.
7. «Εὐαγγέλιον εἰς λειτουργίαν τῶν ἑπτὰ πρεσβυτέρων, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην», φ. 134^β.
8. «Εὐαγγέλιον εἰς ἔξομολογουμένους ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄγουσιν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα» κτλ., φ. 135.
9. «Εὐαγγέλια ἐωθινὰ ἀναστάσιμα τῶν Κυριακῶν», φ. 135^β.
10. «Εὐαγγέλια τῶν παθῶν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», φ. 138^β.
11. «Οἱ μακαρισμοὶ τοῦ μεγάλου κανόνος καὶ εὐθὺς προκειμενον, ἦχος δ'. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἴασαι τὴν ψυχὴν μου. Στίχ. Κύριε, καταφυγὴ ἐγεννήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Καὶ εὐθὺς τὸ Πᾶσα πνοή· τοῦ εὐαγγελίου τῆς ἀκαθίστου. Κατὰ

Λουκᾶν. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον» κτλ., φ. 156.

12. «Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Ἡλιοῦ καὶ Ἐλισσαίου, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν», φ. 161. Προσθήκη μεταγενεστέρα.

13. Ὑπόμνημά τι ἀραβικοῖς γεγραμμένον γράμμασι, φ. 162.

83. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἢ δυοκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ σύγκειται ἐκ φύλλων 223, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἑκκαίδεκα ($0,208 \times 0,168 = 0,13 \times 0,125$)· συνίστατο δ' ἐξ ἀρχῆς ἐκ τετραδίων κθ', ἀλλὰ νῦν τὸ πρῶτον τούτων ἐλλείπει. Καὶ ἐν μὲν τῷ 222-φ φύλλῳ τὸ ὑπόμνημα κεῖται τοῦδε· «† ἐτελειώθ(η) τὸ παρὸν | εἰρμολόγιον [sic] διὰ | χειρὸς Βασιλείου | ἀναγνώστου τοῦ Ἐπταίτου, | μηνὶ αὐγούστῳ θ' Ἰνδικτιῶνος η'». Εἶτα δὲ προσετέθη τεμάχιον ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, ἀναγινωσκόμενον «τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ εἰς τὴν λειτουργίαν». Περιέχει τοίνυν τὸ τεῦχος εἰρμολόγιον ἀκέφαλον, πολλοῦ λόγου ἄξιον καὶ διὰ τὴν παρασήμανσιν τῶν εἰρμῶν καὶ διὰ τὸ ἔχειν ἐπιγεγραμμένους τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς μελοποιοῦς ἐκείνων· οὗτοι δ' εἰσὶν οἱδε: Γερμανὸς πατριάρχης, Στέφανος Ἀγιοπολίτης, Ἰωάννης Ἀντιοχεύς, Γεώργιος Ἀνατόλιος, Κυπριανὸς μοναχός, Κοσμᾶς μοναχός Ἀγιοπολίτης, Ἀνδρέας Ἱεροσολυμίτης, Ἡλίας πατριάρχης Ἱεροσολύμων, Ἀνδρέας Πηρός, Δαμιανός, Ἰωάννης μοναχός, Θεόδωρος Στουδίτης, Ἡλίας μοναχός. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ εἰρμοὶ Σιναΐτικοὶ λεγόμενοι.

84. Μεμβράνινον εὐαγγέλιον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 223 καὶ κείμενον ἐμπεριέχον δίστηλον ἐκ γραμμῶν ἢ 23 ἢ 24 ($0,25 \times 0,195 = 0,175 \times 0,125$)· ἔχει δὲ καὶ τέσσαρα κοσμήματα, προσόμοια τῷ Π στοιχείῳ (φ. 1, 59, 85 καὶ 157).

85. Πραξαπόστολος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφεὶς τῇ τρίτῃ καὶ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι καὶ συνιστάμενος νῦν ἐκ φύλλων 269, ὧν τινα μεταγενεστερά ἐστιν· ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ πάσχα. Ἀπὸ δὲ τοῦ 184-ου φύλλου συναξάριον ὑπάρχει τοῦ πραξαποστόλου, καὶ μετὰ τοῦτο α') «ἀνάγνωσμα εἰς πατριάρχην»,

β') «έτέρα ακολουθία γενομένη εις ἐγκαίνια ναοῦ», γ') «έτερος απόστολος εις κοιμηθέντας», δ') «απόστολος εις μνήμην φόβου», ε') «ανάγνωσμα εις ανομβρίαν», ς') «ανάγνωσμα εις ασθενείς» και ζ') «ανάγνωσμα ἐπὶ ἐξομολογουμένου».

86. Νομοκάνων ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφεὶς ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 200. Ἐνδον δὲ τῶν πινακίδων καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου φύλλου τὰ ἐφεξῆς ὑπάρχει σημειώματα, ὧν παρέλιπον τὰ σφάλματα· α') «1548. † ἡ ἐβδομηκοστὴ ἐνάτη νεαρά· κεφάλαιον Λέοντος τοῦ σοφοῦ βασιλέως λέγει, ἤγουν διακελεύει νὰ εὐλογηθῆ ἱερεὺς ὕταν σφάλῃ, καθὼς εις τὴν Χίω ἐγένετο τοῦ παπᾶ Δημητρίου». — β') «† ἀφορμῆνι αὐγούστῳ κζ'· τὸ παρὸν βιβλίον ἐστὶν τῆς λαύρας τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, ἐν τῇ πανερήμῳ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ»· ἔγραψε δὲ ταῦτα Λεόντιος ἱερομόναχος. — γ') «ἀφλῆ ἰουλίῳ κ'· τὸ παρὸ βιβλίον εἶνε ἐμοῦ Ἰωάννου Ῥάλη· τὸ ἐγόρασα ἀπὸ Τούρκους ἄσπρα κέ'». — δ') «Εἰς πνευματικὴν διαγωγὴν ἔδωκέ μοι ὁ ἄρχων Καλογιάννης ὁ Ῥάλης τὸ αὐτὸ βιβλίον νόμιμον νὰ τοῦ κάμω ἕνα σαββατιανὸ καὶ ἔδωσάτονε καὶ ἄσπρα τριάκοντα· ἔγραψα δὲ καὶ αὐτὸν εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς τὸ κονδάκιον νὰ ἀνακράζεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν, καὶ νὰ τοῦ κάμω ἕνα σαββατιανό· ἀγοράστη καὶ ἐγράφτη ἀφμῆ Χριστοῦ εἰς τὴν Χίον, αὐγούστου ζ'. Νεῖλος ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς ἔγραψα· ἔγει φύλλα γραμμένα σ', τουτέστιν διακόσια, φύλλα 200». Σημειῶ δὲ κατ' ἐκλογὴν τὰ κείμενα ταῦτα.

1. Πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων κεφαλαίων, φ. 1-12.

2. «Τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ περὶ κληρικῶν καὶ ἱερωμένων». Ἀρχ. «Τοὺς ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς», φ. 13.

3. «Περὶ τῶν οἰκουμενικῶν ἐπτὰ συνόδων». Ἀρχ. «Ἡ πρώτη σύνοδος γέγονεν ἐν Νικαίᾳ», φ. 13^β.

4. «Νομοκάνονον σὺν Θεῶ περιέχον συνοπτικῶς ὅλους τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν ἐπτὰ συνόδων καὶ τῶν ἁγίων

ἀποστόλων καὶ τοῦ ἁγίου Βασιλείου καὶ ἐτέρων θεοφόρων πατέρων, ἐρμηνευθὲν προτροπῇ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ παρὰ τοῦ λογιωτάτου διακόνου τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ νομοφύλακος κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Ἀριστινοῦ», φ. 15.

5. «Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ διακόνου, μαθητοῦ τοῦ μεγάλου Βασιλείου, οὗτινος ἡ ἐπωνυμία Τέκνον-Ἰπακοῆς, κανονάριον διαγορευθὸν περὶ πάντων λεπτομερῶς τῶν παθῶν καὶ τῶν τούτοις προσφόρων ἐπιτιμιῶν, περὶ τε τῆς θείας κοινωνίας βρωμάτων τε καὶ πομάτων καὶ εὐχῶν, λίαν συμπαθέστατα». Ἀρχ. «Τῆς θείας καὶ παναγαίου», φ. 130. J. Pitra, Jur. eccles. II, σ. 223. Spicilegium Solesmense IV, σ. 436, 440.

6. «Κεφάλαιά τινα ἀπὸ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρώτης συνόδου». Ἀρχ. «Μηδεὶς τῶν ἐν ἱερατικῷ καταλεγομένων τάγματι», φ. 143^β.

7. «Ἐχθεσις θαυμασία περὶ γάμων ἐνδεχομένων γενέσθαι καὶ μή». Ἀρχ. «Ὁ Ῥαδινὸς πατὴρ τοῦ Μιχαήλ», φ. 151—152. Πίνακες συγγενείας, περὶ ὧν ἰδὲ Ἀλέξιον Παύλωφ, 50-я глава Кормчей Книги, какъ историческiй и практическiй источникъ русскаго брачнаго права. Ἐν Μόσχᾳ 1887, σ. 352—340. Πρβλ. Zachariae, Prochiron auctum σ. 94.

8. «Περὶ βαθμῶν συγγενείας ἐκ τοῦ τρίτου βιβλίου τῶν ἱσσιτούτων». Ἀρχ. «Ἡ συγγένεια γενικόν ἐστὶν ὄνομα διαιρεῖται δὲ» κτλ., φ. 152^β.

9. «Συνοδικὴ ἐπὶ τοῦ πατριάρχου κυροῦ Ἀλεξίου, περὶ γάμων». Ἀρχ. «Προκαθημένου Ἀλεξίου τοῦ ἀγιωτάτου», φ. 154^β. Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, τ. V, σ. 36.

10. «Ἐπιστολὴ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου πρὸς Ἀμμοῦν μονάζοντα, περὶ τῶν διαβαλλόντων τὴν καθ' ὑπνοῦς συμβαίνουσαν ῥεῦσιν». Ἀρχ. «Πάντα μὲν καλὰ καὶ καθαρὰ», φ. 115. Migne τ. 26, σ. 1169. Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ, Σύνταγμα, τ. IV, σ. 67. I. Pitra, Jur. eccles. τ. I, σ. 567.

11. «Ἐπιτομή μαρτυριῶν εἰς τὴν μέγα ἀγαθὸν ὑπάρχει ἡ ἑξαγόρευσις», φ. 156^β.

12. «Τάξις ἀρίστη τῶν ἑξαγορευόντων». Ἀρχ. «Χρὴ τὸν ἑξαγορευῆσαι μέλλοντα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐστάναι ἢ ἐν ἀνακεχωρισμένῳ τόπῳ, καὶ συνεύχεσθαι αὐτῷ τὸν τὰς ἑξομολογήσεις δεχόμενον» κτλ., φ. 163^β.

13. «Τῶν ἀγίων πατέρων νουθεσίαι». Ἀρχ. «Ἄ Εἰ τις ἐξέρχεται τῆς ἐκκλησίας πρὸ τῆς ὑστεραίας εὐχῆς, τουτέστιν τῆς ἀπολύσεως, ἐκτὸς εὐλόγου αἰτίας, ξηροφαγείτω τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ποιῶν καὶ μετανοίας ν'», φ. 169.

14. «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, ἱστορία μυσταγωγικῆ καὶ ἐκκλησιαστικῆ». Ἀρχ. «Ἐκκλησία ἐστὶ ναὸς Θεοῦ, τέμενος ἅγιον, οἶκος προσευχῆς», φ. 171^β. Τέλος· «Τὸ ἀμὴν γένοιτο ἐπισφράγισμά ἐστιν τῆς εὐχῆς, καὶ τὸ σημαντήριον τὰς τῶν ἀγγέλων σάλπιγγας σημαίνει, αἵτινες εἰσὶ τοῦ Κυρίου, ἐν αἷς οἱ ἄγγελοι μέλλουσι σαλπίζειν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἐξυπνίσει πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν φοβερὰν κρίσιν, τοὺς μὲν εἰς ἀνάστασιν ζωῆς αἰωνίου καὶ χαρᾶς καὶ ἀναπαύσεως, τοὺς δὲ εἰς ἀνάστασιν κολάσεως αἰωνίου». Πρβλ. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 118.

15. «Νείλου τὸ παρὸν πόνημα ἐξ ἀρίστων». Ἀρχ. «Πολ- λάκις με ἠξίωσας, φ. 176^β. Ἐν ἄλλοις ἀντιγράφοις ἐπιγράφεται Νικολάω τῷ πατριάρχῃ. Ἰδὲ τὴν 193 σελίδα.

16. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου, περὶ τῆς ἀγίας τριάδος ὅτι ὁμοούσιος καὶ ὅτι τρεῖς ὑποστάσεις μία θεότης ἐκ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐστὶ γινῶναι τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς· καὶ γὰρ ἡ παλαιὰ καὶ ἡ νέα διαθήκη» κτλ., φ. 178.

17. «Ἐκλογὴ τοῦ παρὰ Θεοῦ δοθέντος νόμου τοῖς Ἰσραηλί- ταις». Ἀρχ. «Περὶ κρίματος καὶ δικαιοσύνης. Τῆς Ἑξόδου κε- φάλαιον ξθ'. Οὐ παραλείψῃ ἀκοὴν ματαίαν», φ. 178^β.

18. «Στίχοι τοῦ ἀγίου Νικολάου», ὧν ἡ ἀρχὴ· «Ἐβράδυνας πρόμαχε, θερμὲ προστάτα», φ. 185^β.

19. «Ἀκολουθία τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ μικροῦ σχήματος,

ἡ καὶ τελεῖται οὕτως. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς θείας λειτουργίας, τῆς συναπτῆς παρὰ τοῦ διακόνου ἢ τοῦ ἱερέως πληρωθείσης, ψάλλεται ἀντίφωνον α΄» κτλ., φ. 185^β.

20. «Ἀκολουθία τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ μεγάλου σχήματος, ἡ καὶ τελεῖται οὕτως. Ἀπὸ ἐσπέρας εἰσφέρονται ἱμάτια τοῦ μέλλοντος κουρεύεσθαι εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀποτίθενται ἐν τῷ θαλασσιδίῳ τῆς ἁγίας τραπέζης· καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ σχήματος, καὶ τὸ πρωὶ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται ἀντίφωνον γ΄» κτλ., φ. 188.

21. «Πέτρου Θεουπόλεως καὶ πάσης Ἀνατολῆς πατριάρχου, λόγος καθ' ὃν καιρὸν εἰσῆλθεν ὁ Ἰταλὸς Ἀργυρὸς ἐλέγξων τὰ ἡμέτερα». Ἀρχ. «Ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς», φ. 195. C. Will, Acta et scripta, σ. 189.

22. Τοῦ αὐτοῦ Πέτρου ἐπιστολὴ τῷ «ἀρχιεπισκόπῳ Βραδένστης Ἀπιλεγγένσης». Ἀρχ. «Πολλῆς ἡμῖν εὐφροσύνης καὶ μεγάλης», φ. 198^β (C. Will, Acta et scripta σ. 208). Κείμενον ἐλλιπές.

23. Ἀνώνυμος ἐπιστολὴ, ἧς ἡ ἀρχή· «Ὅψὲ καὶ μόλις κακῶς τετελεύτηκεν ἄνθρωπος», φ. 200. Τέλος· «ἀναγκαῖον ψήθην τάληθές μαθεῖν παρὰ τῆς σῆς ἀγιότητος, ἵνα ἡ γελάσωμεν ὡς ψευδίῃ, ἢ ὡς ἀληθῇ ἀξίως θρηνησωμεν».

24. Γνωμικά τινα, ὧν ἡ ἀρχή· «Ἀρχὴν ἀπάντων καὶ τέλος ποιοῦ Θεόν», φ. 200^β. Εἶτα καταγραφὴ τῶν ὀνομάτων τῶν ἀνέμων καὶ τῶν δώδεκα μαθητῶν τοῦ Κυρίου.

87. Τεῦχος τῆς ἐπτακαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 205 καὶ περιέχον τὰ ἐφεξῆς κείμενα.

1. «Διήγησις πάνυ ὠφέλιμος Μακαρίου μοναχοῦ τοῦ Αἰγυπτίου». Ἀρχ. «Πορευόμενος ποτὲ τινὰς τῶν ἁγίων πατέρων», φ. 1.

2. «Βίβλος ἱερὰ ἐκ γραφῶν συντεθεῖσα τοῖς ἀναγινώσκουσιν εἰς σωστικὴν σύνεσιν θεογνωσίας». Ἀρχ. «Θεὸς καταλαμβάνόμενος, οὐκ ἔστι θεός», φ. 19^β. Διήρηται δὲ εἰς λόγους τρισκαίδεκα, ὧν ὁ δέκατος καὶ ἐνδέκατος οὐκ ἀπεγράφησαν ἐν τῷ κώδικι.

3. «Θαῦμα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· διήγησις ὠραία», ἧς ἡ

ἀρχή· «Ἐν τῷ λεγομένῳ τόπῳ τὰ Ἀρσελάου ᾔκει ὁ μακαρίτης Γεώργιος, ἀνὴρ θαυμαστός καὶ σημειοφόρος. Βαρβαρευθείσης οὖν ποτὲ τῆς ὁδοῦ τῆς Παλαιστίνης, γέγονε πολλὴ σπᾶνις τοῦ ἐλαίου ἐν τῷ ἀγίῳ ὄρει Σινᾶ» κτλ., φ. 111.

4. Διήγησις περὶ τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, φ. 113.

5. Τεμάχια τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἀθανασίου, Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, Δωροθέου τοῦ ἀββᾶ καὶ διηγήσεις μοναστικά· περὶ διαφόρων ὑποθέσεων, φ. 127.

6. «Περὶ μετανοίας». Ἀρχ. «Μετανοιά ἐστι θλίβεσθαι καὶ δακρῦειν ὑπὲρ τῶν δῖγα σφαλμάτων» κτλ., φ. 191.

88. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 240, ὅπερ ἦν πρότερον Τιμοθέου τοῦ ἱεροδιακόνου· ἐγράφη δὲ μεταξὺ τοῦ 1585-ου καὶ τοῦ 1593-ου ἔτους, καὶ ὕψους μὲν ἐστὶ 0,16, πλάτους δὲ 0,105.

1. Ἀθανασίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, «περὶ ἀναγκαιῶν ζητημάτων παρὰ πάντων χριστιανῶν ἀναγινώσκεισθαι ὀφειλομένων. Δύσεις γενόμεναι πρὸς τὸν ἄρχοντα Ἀντίοχον ἐφ' αἷς οὗτος ἐποίησατο πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσεις λίαν ἐσπουδασμένως». Ἀρχ. «Προηγουμένως μὲν περὶ τοῦ πάντων ἀναγκαιοτέρου», φ. 1^β-12^β. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κειμένου τούτου γέγραπται τόδε· «Ἐλαβε τέλος τὸ παρὸν δωδεκάτιτλον κατὰ μῆναν δεκέμβριον, ἡμέρα β' τοῦ Ϛ^οηϚ^ο ἔτους (-1588), ἰνδικτιῶνος β'. † Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Ἱεζεκιήλ ἕξομα:- Σωθῆ ὁ γράψας, ἐλεηθῆ ὁ ἔχων».

2. Ὑπόμνημα Ἰωακείμ ἱερομονάχου, λίαν ἀνορθόγραφον, φ. 13· ἔχει δὲ ὧδε· «† Ἐγὼ διάκονος διὰ χειρὸς τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων κῦρ Θεοφάνους εἰς τοὺς ἀρχεῖ Χριστοῦ (1625), εἰς τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλήμ, εἰς τὸν ἅγιον Ἰάκωβον, εἰς τὸ πατριαρχεῖον, Κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἀγιώτατος πατριάρχης κῦρ Θεοφάνης ἐτελείωσέν με ἱερέαν εἰς Γιάσιν τῆς Μπογδανίας, εἰς Γαλατᾶν, τὸ μοναστήριον τοῦ Πέτρου βοϊβότα, τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀναλήψεως, παρόντος τοῦ εὐσεβεστάτου ἀφεντὸς Ἰωάννου Μυρῶν Μπορνόσκη Μογγιλοβοϊβόντα, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἐλισσάβητ, εἰς τοὺς ἀρχιδ' τῆς Χριστοῦ ἐπιφανείας. † Ἰωακείμ ἱερομόναχος».

3. Ἐκλογαὶ ἐκ τοῦ ὁδηγοῦ Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, φ. 13^β-109. Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ εὑρηται καὶ σημείωσις ἱεροδιακόνου τινός, χειροτονηθέντος ὑπὸ Χριστοδούλου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου (1638) ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Λουκᾶ τῷ ἐν τῷ κάστρῳ Κύπρου.

4. (Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου) «περὶ τῆς ἐνταῦθα πνευματικῆς πανηγύρεως καὶ ἐντεῖξεως τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πανηγυρίου». Ἀρχ. «Πανηγύρεις ἐπιτελοῦνται», φ. 110. Mai, *Novae Patrum bibliothecae tomus nonus editus a Jos. Cozzaluzi. Romae 1888*, σ. 55.

5. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία «περὶ τῆς ἀνυπερβλήτου δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἀγάπης καὶ μίσους τοῦ Διαβόλου, καὶ περὶ ταπεινοφροσύνης, ῥηθεΐσα ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐνιαυτοῦ». Ἀρχ. «Ἀρχὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰσελήλυθεν», φ. 113. Mai, *Nov. Patrum biblioth. τ. IX*, σ. 57.

6. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ κατάγειν ἑαυτοὺς εἰς πάθη ἀτιμίας, μηδὲ ἡγεῖσθαι ἡδεῖαν εἶναι τὴν ἡδονὴν τῇ ὑψώσει». Ἀρχ. «Ἔστησαν οἱ πόδες», φ. 118. Mai, *Nov. Pat. bibl. IX*, σ. 62.

7. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ ἐκφέρειν ἀκάνθους καὶ τριβόλους παθῶν, ἀλλὰ καρποφορεῖν τοὺς τῆς ἀρετῆς βότρους». Ἀρχ. «Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω», φ. 122. Mai, *Nov. P. bibl. IX*, σ. 60.

8. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ πνευματικοῦ σπόρου καὶ τοῦ ἀγρῶν πνεῖν ἐν ταῖς θείαις μελέταις». Ἀρχ. «Ὁ παρὼν καιρὸς σπόρου», φ. 126. Mai, *Nov. P. bibl. τ. IX*, σ. 56.

9. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ πίστεως καὶ τοῦ μὴ εἰκῆ καὶ μάτην δαπανᾶν τὴν ζωὴν ἡμῶν, καὶ ὅτι ὄναρ καὶ σκιά εἰσι τὰ παρόντα πρὸς τὰ μέλλοντα». Ἀρχ. «Γῆ μὲν ἄπαξ», φ. 129^β. Mai, *Nov. Patrum bibl. τ. IX*, σ. 67.

10. Τοῦ αὐτοῦ «εἰς τὸν μάρτυρα Θαδδαῖον περὶ εὐχαριστίας, καὶ διδασκαλία περὶ προσκυνήσεως τῆς Χριστοῦ εἰκόνας, καὶ ὁμολογία τοῦ μακαρίου ἀδελφοῦ ἡμῶν Θαδδαίου». Ἀρχ. «Πολλοὺς ἡμῖν τρόπους ἔδωκεν», φ. 133^β (Mai, *Nov. P. bibl. IX*, σ. 70). Ἐν δὲ τῷ 137-φύλλῳ γέγραπται τὸ «ἔλαβε τέλος κατὰ σεπτέμβριον κγ', ζρα' ἰνδικτιῶνος ς', ἡμέρα ζ'» (1592).

11. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ πνευματικοῦ θερτισμοῦ καὶ τῆς ἐπιτετραμμένης ἀσκήσεως τῶν τοῦ Χριστοῦ θεραπόντων». Ἀρχ. «Θέρους ὦρα καθὼς ὁρᾶτε», φ. 137. Mai, Nov. Patrum bibliothecae τ. IX σ. 40.

12. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως καὶ ὅτι ὁ παρὼν διωγμὸς οἷς μὲν ὕλη ἀρετῆς καθέστηκεν, οἷς δὲ κακίας· ἐρρέθη πρὸ τῆς κοιμήσεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου». Ἀρχ. «Ἡσθένησα καὶ πάλιν εὐχαῖς ὑμῶν», φ. 140. Mai αὐτόθι, σ. 74.

13. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τῶν γενεθλίων τοῦ Σωτῆρος καὶ τοῦ εὐτόνως εὐχεσθαι τῆς ἀσκητικῆς ἡμῶν ζωῆς». Ἀρχ. «Ἦδη τὰ θεοφάνεια ἐγγίζουσι», φ. 145. Mai αὐτόθι, σ. 78.

14. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία «ἱστορικὴ περὶ τῶν ἀναιρεθέντων ἐν Βουλγαρίᾳ χριστιανῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ τεσσαρακοστῇ, ἕνεκεν τῆς κρεοφαγίας· περὶ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ μαρτύρων Κυριακῇ γ' τῆς γ' ἐβδομάδος καὶ αὐγούστῳ α' εἰς τοὺς ἀγίους Μακκαβαίους». Ἀρχ. «Ἐν τῇ παρούσῃ κατηγήσει», φ. 149. Mai αὐτόθι, σ. 149.

15. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ πολιτεύεσθαι ἡμᾶς ἐν καινότητι ζωῆς, καθὼς διὰ τοῦ ἀγίου σχήματος ἐπαγγελλόμεθα· ἰαννουαρίῳ ιδ' καὶ μαρτίῳ κ' εἰς τοὺς βίους τῶν ἀγίων πατέρων». Ἀρχ. «Ὁν τρόπον πεινῶντες ἐπιθυμοῦμεν», φ. 154. Mai σ. 97.

16. Τοῦ αὐτοῦ «ὅτε ἀναγινώσκονται οἱ βίοι τῶν πατέρων περὶ τοῦ ἀναθεωρεῖν ἡμᾶς τοὺς βίους τῶν πατέρων πρὸς τὸ ζηλοῦν τὰ τούτων κατορθώματα· τῇ Κυριακῇ τοῦ Ζακχαίου». Ἀρχ. «Ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις», φ. 158 (Mai σ. 99). Ἐν δὲ τῷ 161-φ φύλλῳ γέγραπται τόδε· «Τοῦ ζ' αὐτοῦ ἔτους Ἰνδικτιῶνος ς', ἰαννουαρίῳ ς', ἡμέρᾳ ζ', ἔλαβε τέλος. Ἰωὴλ μοναχός».

17. Τοῦ αὐτοῦ «ὅτι οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις μακάριον, πλὴν τῆς ἀρετῆς· αὕτη γὰρ μόνη ἀξία μακαρισμοῦ· ἰαννουαρίῳ κη' εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀγίου Ἐφραῖμ καὶ τοῦ Χρυσοστόμου». Ἀρχ. «Τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν πλοῦτον μακαρίζουσιν», φ. 161^β. Mai, Nov. Patrum bibl. τ. IX, σ. 101.

18. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ εὐεργεσίας Θεοῦ καὶ ἀναγωγῆς τοῦ θεολήπτου καὶ ὠραίου ἡμῶν βίου· εἰς τὸν μάρτυρα Θαδδαῖον καὶ

Ἐντὼνιον ὄσιον». Ἀρχ. «Ἀεὶ τῶν εὐεργεσιῶν», φ. 165. Mai, Nov. Patrum biblioth. τ. IX, σ. 127.

19. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ κατὰ πρόσκλησιν ποιεῖν τι πρὸς τὴν ἀδελφότητα τὸν τε οἰκονόμον καὶ εἴ τινα ἄλλον κατὰ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ διακονίαν, ἀλλὰ συμπαθῶς καὶ φιλαδέλφως, ὡς ἂν δοξάζεται Θεός». Ἀρχ. «Ἰσως ἐλύπησεν ὑμᾶς», φ. 169. Mai, Nov. Pat. bibl. τ. IX, σ. 105.

20. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ ἀδελφῶν ἀτακτησάντων ἐπιτίμησις καὶ διδασκαλία παραινεντική περὶ εὐταξίας». Ἀρχ. «Μικρὸν ἀπεδημήσαμεν», φ. 170^β. Mai, Nov. Pat. bibl. τ. IX, σ. 107.

21. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ μαγεσαμένων, περὶ εἰρήνης καὶ πραότητος, ἐπιεικείας τε καὶ παρθενίας». Ἀρχ. «Οὔτε ἐγὼ ὀφείλω», φ. 174^β. Mai, Nov. Pat. bibl. τ. IX, σ. 110.

22. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ τόπτειν, περὶ μνήμης θανάτου καὶ περὶ παρθενίας». Ἀρχ. «Ἄλλων μὲν ἄλλοι καιροί», φ. 178 (Mai, Nov. Patrum Bibl. τ. IX, σ. 306). Ἐν δὲ τῷ 181-φ φύλλῳ γέγραπται τόδε· «Τέρμα φευρουαρίῳ ἡ' τοῦ ζ'ρα' ἔτους, τῇ ε' τοῦ ἀσώτου».

23. Τοῦ αὐτοῦ διαθήκη, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀκούων τοῦ θείου Δαυίδ», φ. 182. Migne τ. 99, σ. 1813.

24. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ μνήμης θανάτου». Ἀρχ. «Τί οὕτω καλὸν καὶ ὠφέλιμον», φ. 195 (Mai, Nov. Patrum bibl. τ. IX, σ. 203). Ἔπονται δὲ καὶ ἄλλαι τινὲς ὁμιλίαι Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μέχρι τοῦ 225-ου φύλλου. Καὶ ἐν μὲν τῷ 207-φ φύλλῳ γέγραπται, ὅτι ἡ κζ' ὁμιλία ἐγράφη τῇ 18 μαρτίου τοῦ 1588-ου ἔτους· ἐν δὲ τῷ 299-φ φύλλῳ γράφει τις Φιλάρετος ἱεροδιάκονος, ὅτι ὁ κῶδιξ τοῦ Κυριακοῦ Τάφου ἐστίν.

25. Ἑρμηνεῖα ψαλμῶν τινῶν τοῦ Δαυίδ, συνειρμολογημένη ἐκ τεμαχίων Ὁριγένους, Νικολάου πρεσβυτέρου, Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, Ἡσυχίου Ἱεροσολυμίτου, Βασιλείου Καισαρείας, Θεοδοτίωνος καὶ Διδύμου, φ. 225^β—240. Ἐν δὲ τῷ 239-φ φύλλῳ γέγραπται τοῦτο· «Ἐλαβε τέρμα ὁ παρῶν ψαλμὸς [λγ'] τοῦ ζ'δ' ἔτους, δεκεμβρίῳ κζ', ὥρα ς' τῆς ἡμέρας, εἰς τὸν ἅγιον Σάββαν».

89. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφέν μὲν ἔτει 1726-φ, συγκείμενον δ' ἐκ σελίδων ἡριθμημένων 253· ἔστι δὲ ὕψους μὲν 0,158, πλάτους δὲ 0,10.— «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῶν νομοκανόνων πάνυ πλούσιον (εἰς) νουθεσίαν (καὶ) εἰς πνευματικὴν <καὶ> ἀσφάλειαν». Ἀρχ. «Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων» κτλ. Διηρηται δὲ εἰς κεφάλαια 250, καὶ ὑπὸ τὴν πέζαν τοῦ ἐσχάτου κεφαλαίου γέγραπται τόδε· «† Ἐγράφη ἐκ χειρὸς ἀμαθούς καὶ χωριάτου θνψσνιλχ (= Ἀντωνίου) ἱερομονάχου ἐνέτει (-ἐν ἔτει) αψκς' αὐγούστου κ'».

90. Ὁρολόγιον τοῦ Θηκαρᾶ, γραφέν κατὰ τὴν ἐκκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 338, ὕψους μὲν 0,158, πλάτους δὲ 0,105. Πρώτιστον δὲ κείμενόν ἐστι τὸ ἐπιγραφόμενον· «Ἐρμηνεῖα πῶς δεῖ καὶ ὅθεν δεῖ μεταγράφειν τοὺς ὕμνους, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἀφιέναι τι ἀπὸ τῆς ὅλης ἀκολουθίας ταύτης, καὶ πότε δεῖ λέγειν τὴν ἀσκητικὴν ἀκολουθίαν, καὶ πῶς δεῖ λέγειν τοὺς ὕμνους· ἔτι δὲ καὶ αὕτη ἡ ἐρμηνεῖα ὡς πίναξ τοῦ παρόντος βιβλίου». Ἀρχ. «Ὅσοι τὸν ὄγκον τοῦ παρόντος βιβλίου θεάσονται» κτλ.

91. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 513, ὕψους μὲν 0,148, πλάτους δὲ 0,107· τούτων δὲ πρόσθετά ἐστι τὰ πρώτιστα τέσσαρα καὶ τὰ ἑπτὰ ἔσχατα τοῦ κώδικος φύλλα. Περιέχει δὲ τὰ ἐφεξῆς κείμενα.

1. Ἐπιστολαὶ δύο τῶν μοναχῶν τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα πρὸς τὸν κνέζην τῆς Ῥωσσίας Ἰωάννην Βασιλειοβίτζην, δι' ὧν συνιστῶνται παρ' αὐτῶ οἱ ἀποσταλέντες διὰ συλλογὴν ἐλεῶν, ἦτοι Κύριλλος ἱερεὺς, Γερόντιος ἱεροδιάκονος καὶ Λεόντιος καὶ Καλλίνικος μοναχοί, φ. 1-4.

2. (Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως) «σύντομος πραγματεία κατὰ Ἰουδαίων ἐν ἀπλῇ διαλέκτῳ· ὑπεράνω δὲ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης γέγραπται διὰ χειρὸς Δοσιδέου τοῦ Νοταρᾶ τόδε· «τόδε ἔστι τὸ κατὰ Ἰουδαίων σύνταγμα τοῦ Κυρίλλου Κωνσταντινουπόλεως». Καὶ κάτωθεν τῆς ἀρχῆς τοῦ κειμένου γέγραπται τοῦτο· «Δαμασκηνοῦ ἱερομονάχου τὸ παρὸν κατὰ Ἰουδαίων καὶ τόδε πρὸς τοῖς

ἄλλοις, καὶ εἴ τις τὸ εὐγάλει ἀπὸ τῆς μονῆς τῶν Ἀρχαγγέλων, ἔστω ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι». Ἀρχεται δὲ ἡ κατὰ Ἰουδαίων πραγματεία ὧδε· «Ἰσχυοσεν κατὰ πολλὰ ἡ εὐνοια ὅπου ἔχομεν πρὸς σέ, τίμιε κύρ Γεώργιε, νὰ μᾶς κάμη νὰ μὴν παραβλέψωμεν» κτλ., φ. 5-368, ἔνθα γέγραπται τὸ «Ἐτελειώθη ,αχιζ' τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ, ἐν Αἰγύπτῳ»· μετὰ δὲ τοῦτο τρία φύλλα πάντῃ ἄγραφα ὑπάρχει.

3. (Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως) «περὶ τῆς διαφορᾶς ἣν ἔχουσιν οἱ Ἀνατολικοὶ μετὰ τῶν Δυτικῶν περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκκλησίας, ὅπερ περὶ τε τῆς ἐκκλησίας τῆς Ῥώμης καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τίς ἡ ἀρχὴ καὶ καθολικὴ κεφαλὴ». Ἀρχ. «Ἀφ' οὗ ἄρχισαν νὰ περνοῦσιν οἱ ἀποστολικοὶ καιροὶ καὶ ἡ ἀγάπη νὰ φυχραίνῃ εἰς τὸν κόσμον» κτλ., φ. 372-419.

4. (Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως) «μερικαὶ διαφοραὶ ἀναμεταξύ τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς τῶν Λατίνων καὶ τοῦτο ὀρθόδοξος ἀνάλυσις». Ἀρχ. «Εὐρίσκονται τινὲς ἄγνωστοι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι διὰ νὰ εἶναι ἀμαθεῖς, εὐκολὰ πλανοῦνται ἀπὸ τὰ γλυκεῖα λόγια τῶν Λατίνων καὶ ἀπὸ τοὺς φεματινοὺς τως λογαριασμοὺς» κτλ., φ. 420-444.

5. (Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως) «διάλογος βραχύς, ἐν ᾧ καταλεπτῶς θεωρεῖται ὁ κίνδυνος ὅπου μέλλει νὰ προξενήσῃ πολὺ κακὸν καὶ ζημίαν προβαίνοντος τοῦ καιροῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τῆς παρουσίας τῶν Γεζουιτῶν εἰς τὸν Γαλατᾶ, καὶ σκέψις πῶς ἤθελεν εἶσται δυνατὸν ὁ τοιοῦτος κίνδυνος νὰ ἀποσοβησθῇ. Τοῦ διαλόγου πρόσωπα Ζηλωτῆς καὶ Φιλάληθης». Ἀρχ. «Χαίροις, ὦ Φιλάληθες», φ. 445-472 (Ἀνάλεκτα ἱεροσολυμ. σταχυολογίας, τ. I, σ. 220-230). Μετὰ δὲ τὸ κείμενον τοῦτο τρία φύλλα πάντῃ ἄγραφα ὑπάρχει.

6. (Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως) «τινὲς μαρτυρίαι κατὰ Ἰουδαίων παρὰ τῆς θείας γραφῆς», φ. 476-503, ἔνθα γέγραπται τὸ «,αχιζ' — ὀκτωβρίου ις' ἐν Αἰγύπτῳ». Καὶ πάλιν τρία φύλλα πάντῃ ἄγραφα.

7. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν

Σάββα τοῦ ἡγιασμένου» Ἀρχ. «Δὲν εἶναι κανένα πράγμα ὑποῦ νὰ παρακινᾷ», φ. 507-513.

92. Ἀνώνυμος ἐρμηνεία τῶν τοῦ Δαυὶδ ψαλμῶν, ἧς ἡ ἀρχή: «[Τί] ἐστι βουλή ἀσεβῶν; Τὸ συνέδριον αὐτῶν. Τί δὲ καθέδρα; Ἡ διδασκαλία τῶν πονηρῶν». Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 221, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἑκαταίδεκα ($0,148 \times 0,105 = 0,11 \times 0,9$). Ἐγγραφή δὲ περὶ τὸ τέλος τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ Γεωργίου ἀναγνώστου τοῦ Ἀγιοταφίτου, οὗ καὶ κτῆμα ἦν κατὰ σημείωμά τι αὐτόχειρον.

93. Τεῦχος τῆς πεντεκαιδεκάτης ἢ τῆς ἑκαταίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 196, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν πεντεκαίδεκα ($0,14 \times 0,105 = 0,085 \times 0,6$). Ἔστι δὲ ὠρολόγιον ἀκέφαλον, εἰ καὶ Ἀντωνίνος ὁ ἀρχιμανδρίτης πρὸ ἐτῶν τινῶν εἶδε τοῦτο πλήρες καὶ ἐκ φύλλων τότε 204 συνιστάμενον· διήρηται δὲ ὧδε.

1. Μεσονοκτικὸν ἀκέφαλον, ἀρχόμενον ἕβδοη ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε: «... λῆ σου σφόδρα: ὡς ἡγάπησα τὸν νόμον σου, Κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν» κτλ., φ. 1.

2. Ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τῶν ὠρῶν, φ. 28^β.

3. Ἀκολουθία τῆς τραπέζης, φ. 101.

4. «Ἀρχὴ τοῦ ἑσπερινοῦ», φ. 104^β.

5. «Ἀκολουθία τῆς ἑσπερινῆς τραπέζης», φ. 111^β.

6. «Ἀρχὴ τῶν ἀποδείπνων», φ. 113.

7. «Εὐχὴ εἰς τὴν Θεοτόκον, ὅταν μέλλῃ ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς κλίνης ἀναπεσεῖν», φ. 146^β.

8. «Στιχηρὰ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», φ. 147^β.

9. «Ἔτερα στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου», φ. 149.

10. Κανῶν παρακλητικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον», φ. 150^β.

11. «Ἔτερος κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», φ. 158.

12. Στιχηρὰ τοῦ σαββάτου τῆς ἀκαθίστου, φ. 165^β.

13. «Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Χαρᾶς δοχεῖον σοὶ πρέπει χαίρειν μόνῃ: Ἰωσήφ», φ. 167^β. Ἔπονται δὲ τῷ κανόνι τούτῳ οἱ εἰκοσιτέσσαρες ἁσματικοὶ οἴκοι.

14. «Εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον». Ἀρχ. «Παρθένε δέσποινα Θεοτόκε, ἡ τὸν θεὸν λόγον κατὰ σάρκα γεννήσασα», φ. 191^β.

94. Τεῦχος τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ τετραδίων λα΄ καὶ κείμενον ἐμπεριέχον μονόστηλον ἐκ γραμμῶν δέκα καὶ τεσσάρων ($0,144 \times 0,108 = 0,078 \times 0,5$)· σημείωσις δὲ τις ὁλοῦ, ὅτι τὰ τετράδια ταῦτα συνεδέθη ἔτει ᾿ρδ΄ (1595 - 1596).

1. «Ὁρολόγιον σὺν Θεῷ ἁγίῳ: ἀρχὴ τοῦ μεσονυχτικοῦ». Ἀρχ. «Βασιλεῦ οὐράνιε παράκλητε» κτλ., φ. 1.

2. «Ἀρχὴ τοῦ ὄρθρου», φ. 49^β.

3. Ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τῶν ὥρων, φ. 72^β.

4. «Ἀρχὴ τοῦ ἑσπερινοῦ», φ. 187.

5. «Ἀρχὴ τῶν ἀποδείπνων», φ. 202.

6. Τροπάρια τῆς α΄ καὶ β΄ τοῦ Σεπτεμβρίου ἡμέρας, φ. 246.

95. Ὁρολόγιον ἐκ χάρτου, γραφὴν περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 244, ὕψους μὲν 0,148, πλάτους δὲ 0,103· περιέχει δὲ τὸ μεσονυχτικόν, τὸν ὄρθρον, τὰς ὥρας, τὸν ἐξάψαλμον καὶ κανόνα τινὰ παρακλητικὸν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

96. Τεῦχος τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συγκείμενον ἐκ φύλλων βαμβάκεροῦ χάρτου 364, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον· ἐγράφη δὲ παρὰ τριῶν διαφόρων χειρῶν.

1. Ἐκλογαὶ ἀπὸ διαφόρων λόγων τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὧν πρώτη μὲν ἐστὶν ἡ περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Εἰ βούλεσθε προθῶμεν», φ. 1 (Migne τ. 63, σ. 701)· ἔσχατος δὲ λόγος ἐστὶν ὁ περὶ σιωπῆς καὶ ἀπορρήτων, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Λόγος ἀπλῶς προσενεχθεῖς», φ. 213 (Migne τ. 63, σ. 847). Εἰσὶ δὲ τὸ ὅλον λόγοι λα΄. Πρβλ. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 88.

2. «Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἀπόστολον Παῦλον, συντεθὲν παρὰ Θεοδώρου μαγίστρου ἀπὸ διαφόρων λόγων τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου». Ἀρχ. «Τῆς μὲν ἐπιγραφῆς τῶν ἀποστολικῶν πράξεων», φ. 213^β. Migne τ. 63, σ. 787.

Σάββα τοῦ ἡγιασμένου» Ἄρχ. «Δὲν εἶναι κανένα πράγμα ὑποῦ νὰ παρακινᾷ», φ. 507-513.

92. Ἀνώνυμος ἐρμηνεία τῶν τοῦ Δαυὶδ ψαλμῶν, ἧς ἡ ἀρχή· «[Τί] ἐστι βουλή ἀσεβῶν; Τὸ συνέδριον αὐτῶν. Τί δὲ καθέδρα; Ἡ διδασκαλία τῶν πονηρῶν». Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 221, ὧν τὸ κείμενον ἐστὶ μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἐκκαίδεκα ($0,148 \times 0,105 = 0,11 \times 0,9$). Ἐγγραφή δὲ περὶ τὸ τέλος τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ Γεωργίου ἀναγνώστου τοῦ Ἀγιοταφίτου, οὗ καὶ κτῆμα ἦν κατὰ σημείωμά τι αὐτόχειρον.

93. Τεῦχος τῆς πεντεκαιδεκάτης ἢ τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 196, ὧν τὸ κείμενον ἐστὶ μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν πεντεκαίδεκα ($0,14 \times 0,105 = 0,085 \times 0,6$). Ἔστι δὲ ὠρολόγιον ἀκέφαλον, εἰ καὶ Ἀντωνῖνος ὁ ἀρχιμανδρίτης πρὸ ἐτῶν τινῶν εἶδε τοῦτο πλήρες καὶ ἐκ φύλλων τότε 204 συνιστάμενον· διήρηται δὲ ὡδε.

1. Μεσονυχτικὸν ἀκέφαλον, ἀρχόμενον ἤδη ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε: «... λῆ σου σφύδρα· ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου, Κύριε, ὕλην τὴν ἡμέραν» κτλ., φ. 1.

2. Ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τῶν ὠρῶν, φ. 28^β.

3. Ἀκολουθία τῆς τραπέζης, φ. 101.

4. «Ἀρχὴ τοῦ ἑσπερινοῦ», φ. 104^β.

5. «Ἀκολουθία τῆς ἑσπερινῆς τραπέζης», φ. 111^β.

6. «Ἀρχὴ τῶν ἀποδείπνων», φ. 113.

7. «Εὐχὴ εἰς τὴν Θεοτόκον, ὅταν μέλλῃ ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς κλίνης ἀναπεσεῖν», φ. 146^β.

8. «Στιχηρὰ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», φ. 147^β.

9. «Ἔτερα στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου», φ. 149.

10. Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον», φ. 150^β.

11. «Ἔτερος κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», φ. 158.

12. Στιχηρὰ τοῦ σαββάτου τῆς ἀκαθίστου, φ. 165^β.

13. «Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Χαρὰς δοχεῖον σοὶ πρέπει χαίρειν μόνῃ· Ἰωσήφ», φ. 167^β. Ἔπονται δὲ τῷ κανόνι τούτῳ οἱ εἰκοσιτέσσαρες ἀσματικοὶ οἴκοι.

θεῖν κρίνειν καὶ περὶ κακίας καὶ φθόνου», φ. 361. Ἐπεταὶ δὲ τούτῳ ἡ τῶν λοιπῶν λόγων ἀναγραφή· ἐν δὲ τρισὶ φύλλοις ὑπάρχουσιν αἱ τὸν πρῶτον λόγον συνιστῶσαι ἐκλογαί, καὶ πλεον οὐ, διὰ τὸ εἶναι νῦν τὸν κώδικα ἐλλιπῆ.

97. Τεῦχος τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές καὶ πολλαχοῦ ἐφθαρμένον διαφοροτρόπως, μάλιστα δ' ὑφ' ὕδατος· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 184, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 31 μέχρι 34 ($0,253 \times 0,175$). Περιέχεται οὖν ἐν αὐτῷ ἀκέφαλος καὶ ἐλλιπῆς ἐρμηνεῖα τῶν ἀσματικῶν τῆς ὀκτωήχου κανόνων. Καὶ αἱ μὲν πρῶται λέξεις ἔχουσι νῦν ὧδε· «έννεά τετάχθαι, εἴποι δέ τις καὶ τὸν ἀριθμόν»· αἱ δὲ τελευταῖαι ὧδε· «ἦτις ἦν ἡ παρακοή τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ· γεῦσιν δὲ τῆς ἁμαρτίας».

98. «Βίβλος ἔχουσα τὰς Γενέσεις, τὰς Παροιμίας καὶ Προφητείας ὄλου τοῦ χρόνου καὶ τοῦ πολυπαθοῦς Ἰώβ τὰ ἀναγνώσματα». Ἀρχ. «Ἀνάγνωσμα εἰς τὴν παραμονὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως - Ἀνάγνωσμα πρῶτον. Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα». Πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων ὑπάρχει καὶ τυπικὰ καὶ στίχοι καὶ προκείμενα καὶ τροπάρια καὶ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα, ἔτι δὲ συναξάριον τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἀραβικόν τι ὑπόμνημα δυσανάγνωστον ἔχει δὲ τὰ ἀναγνώσματα καὶ τόνους μουσικοῦς πορφυροῦ χρώματος.—Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συγκείμενον ἐκ φύλλων 182, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24 ($0,25 \times 0,195 = 0,178 \times 0,13$)· ἦν δὲ καὶ τοῦτο ποτὲ τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου, τῆς παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν.

99. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συνιστάμενον 225· τούτων δὲ τὰ πρῶτα ἕξ φύλλα καὶ τὸ νῦν 56-ον, εἰ καὶ ἐκ χάρτου ἐστὶ βαμβακεροῦ, κατὰ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἐγράφη ἑκατονταετηρίδα πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ τότ' ἐλλείποντος κειμένου· ἦν δὲ τὸ παλαιὸν κτῆμα τῆς παρὰ τὸν Ἰορδάνην μονῆς τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου. Περιέχει δὲ προφητολόγιον πλήρες μουσικοῖς κεκαλλωπισμένον σημείοις, ἦτοι τὰ ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀναγιγνωσκόμενα τῶν προφητειῶν τεμάχη· καὶ

3. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος περὶ θανάτου, οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλὰ μὲν ἐπείγεται», φ. 226. Migne τ. 63, σ. 801.

4. Τοῦ αὐτοῦ «ὁμιλία περὶ σωτηρίας ψυχῆς καὶ περὶ ὑπομονῆς καὶ εὐχαριστίας, καὶ εἰς τὸ μὴ σφοδρῶς θρηνεῖν τοὺς τελευτῶντας». Ἀρχ. «Φέρε σήμερον μάλιστα», φ. 234. Migne, Patrolog. Gr. τ. 60, σ. 723.

5. «Ἐνταῦθ' ἀκριβῆς τῆσδε τῆς βίβλου πίναξ», ἦτοι κθ' ὁμιλιῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου· μετὰ δὲ τοῦτον ὑπάρχει τὸ ἱαμβεῖον τὸδε·

Ἐν τῷ ῥέοντι καὶ ταχυδρόμῳ χρόνῳ
εὐρῶν ὀδηγοὺς ἠθικούς σου τοὺς λόγους,
γράψας ἐθέλχθην ἠδονῇ διδασμάτων.
Ἐν τῷ μένοντι καὶ σεσωσμένῳ, πάτερ,
ὅταν λάβῃς ἔπαθλα καὶ πόνων γέρα,
εὔροιμι προστάτην σε καὶ θείαν σκέπην.

Ἄλλος δὲ προσέθηκε τοῦτο.

Κἀγώ, στιχικά, πρὸς Θεὸν γόνου κλίτων
ἐπέυχομαί σοι ψυχικὴν σωτηρίαν·
καλλιγραφεῖν δὲ τοὺς σοφοὺς σου δακτύλους
λήρους ἱάμβων ὡσπερὶ γραῶν μύθους
ἐπέυχομαι· φέρει γὰρ εἰς σὲ κατάραν
καὶ τοὺς στιχικάς δ' ὡς λάλους κατακρίνει.

6. Ἐκλογαὶ ἀπὸ τῶν λόγων Βασιλείου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, ὧν πρώτη μὲν ἐστὶν ἡ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ μὲν Κύριος ἡμῶν», φ. 244 (Migne τ. 32, σ. 1116)· ὑστάτη δὲ ὁμιλία ἐστὶν ἡ «περὶ τιμῆς γονέων καὶ γήρωσ καὶ νεότητος», ἧς ἡ ἀρχή· «Τὸ ἐξεγέρθητι Κύριε», φ. 359^β (Migne τ. 32, σ. 1377). Εἰσὶ δὲ τὸ ὅλον λόγοι κθ'. Πρβλ. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 88 - 89.

7. «Συλλογὴ ἀπὸ τῶν ὅλων λόγων καὶ συγγραφῶν τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου εἰς διαφόρους ὑποθέσεις καὶ ἀρετάς, περιέχουσα μετὰ τῶν ἄλλων γνωμικά τε καὶ ὠραῖα καὶ σημειώσεις λόγων ἀρίστων· ἧς ὁ πίναξ οὗτος· ἀ' περὶ τοῦ μὴ

δεῖν κρίνειν καὶ περὶ κακίας καὶ φθόνου», φ. 361. Ἐπιτεταί δὲ τούτῳ ἡ τῶν λοιπῶν λόγων ἀναγραφή· ἐν δὲ τρισὶ φύλλοις ὑπάρχουσιν αἱ τὸν πρῶτον λόγον συνιστῶσαι ἐκλογαί, καὶ πλέον οὐ, διὰ τὸ εἶναι νῦν τὸν κώδικα ἐλλιπῆ.

97. Τεῦχος τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀκέφαλον τε καὶ ἀτελές καὶ πολλαχῶς ἐφθαρμένον διαφοροτρόπως, μάλιστα δ' ὑφ' ὕδατος· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 184, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 31 μέχρι 34 ($0,253 \times 0,175$). Περιέχεται οὖν ἐν αὐτῷ ἀκέφαλος καὶ ἐλλιπῆς ἐρμηνεία τῶν ἀσματικῶν τῆς ὀκτωήχου κανόνων. Καὶ αἱ μὲν πρῶται λέξεις ἔχουσι νῦν ὧδε· «ἐννέα τετάχθαι, εἴποι δέ τις καὶ τὸν ἀριθμόν»· αἱ δὲ τελευταῖαι ὧδε· «ἦτις ἦν ἡ παρακοὴ τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ· γεῦσιν δὲ τῆς ἀμαρτίας».

98. «Βίβλος ἔχουσα τὰς Γενέσεις, τὰς Παροιμίας καὶ Προφητείας ὄλου τοῦ χρόνου καὶ τοῦ πολυπαθοῦς Ἰώβ τὰ ἀναγνώσματα». Ἀρχ. «Ἀνάγνωσμα εἰς τὴν παραμονὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως - Ἀνάγνωσμα πρῶτον. Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα». Πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων ὑπάρχει καὶ τυπικὰ καὶ στίχοι καὶ προκείμενα καὶ τροπάρια καὶ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα, ἔτι δὲ συναξάριον τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἀραβικόν τι ὑπόμνημα δυσανάνγνωστον· ἔχει δὲ τὰ ἀναγνώσματα καὶ τόνους μουσικοῦ πορφυροῦ χρώματος.—Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συγκείμενον ἐκ φύλλων 182, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24 ($0,25 \times 0,195 = 0,178 \times 0,13$)· ἦν δὲ καὶ τοῦτο ποτὲ τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου, τῆς παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν.

99. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συνιστάμενον 225· τούτων δὲ τὰ πρῶτα ἕξ φύλλα καὶ τὸ νῦν 56-ον, εἰ καὶ ἐκ χάρτου ἐστὶ βαμβακεροῦ, κατὰ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἐγράφη ἑκατονταετηρίδα πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ τότε ἐλλείποντος κειμένου· ἦν δὲ τὸ παλαιὸν κτῆμα τῆς παρὰ τὸν Ἰορδάνην μονῆς τοῦ ἄββᾶ Γερασίμου. Περιέχει δὲ προφητολόγιον πλήρες μουσικοῖς κεκαλλωπισμένον σημείοις, ἦτοι τὰ ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀναγινωσκόμενα τῶν προφητειῶν τεμάχῃ καὶ

τὸ μὲν κείμενον δίστηλόν ἐστι, μία δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν γραμμὰς ἀριθμεῖ εἴκοσι καὶ μίαν ($0,255 \times 0,20 = 0,165 \times 0,13$). Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ 146-ου φύλλου κεῖται «ἀκολουθία εἰς τὰς ὥρας τῆς μεγάλης παρασκευῆς», ἐν δὲ τῷ 24-ῳ φύλλῳ γέγραπται παρὰ τοῦ καλλιγράφου τὸ λαμβεῖον τόδε·

Τοῖς χρηστοῖς σπλάγγνοις προστρέχοντά με, Δόγε,
τῶν σῶν οἰκτιρμῶν ἀγκάλισαι καὶ σῶσον
τῶν τοῦ Βελίαρ ἐνέδρων καὶ παγίδων
Μηνᾶν μοναχὸν τὸν πέμπελον καὶ τάλαν,
τὸν ζύσαντα σῆς δόξης εἰς ἔπαινον.

Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ τοῦ κώδικος φύλλῳ γέγραπται τοῦτο·

Ὁ Λέων μὲν ἔγραψε πρὸς δόξαν Θεοῦ·
σήμερον ὅμως δεῖκνυται ἦν βλέπ(ετε)
βιβλὸν καλλίστην υἱοῦ φιλάτου μου
εἰς μνήμην λιπῶ(ν) καὶ καύχημα Τριάδος
τῆς προσκυνητῆς ὑπὸ πνοῆς ἀπάσης.
Τὸν ἀναγινώσκοντα σὺν προθυμίᾳ,
τὸν δακτύλοις γράψαντα, τὸν κεκτημένον,
φύλαττε τοὺς τρεῖς, Τριάς, τρισολβίως.

Ἐπάρχει δ' ἐν τῷ κώδικι καὶ σημειώματά τινα πρόσθετα, μάλιστα δὲ ἀραβικοῖς γεγραμμένα γράμμασιν, ὧν ἐν μὲν δῆλον ποιεῖ, ὅτι τὸ βιβλίον ἦν ποτε Ἰγνατίου τοῦ ἐπισκόπου Χάμας (φ. 24^β)· τοῦτο δὲ τὸ σημείωμα ἑλληνικοῖς ἐκύρωσε γράμμασιν ὑπογράφας ὁ αὐτὸς Ἰγνάτιος, ὃς ἔζη πιθανῶς τοῦ τρισκαίδεκάτου ἀκμάζοντος αἰῶνος. Ὑστερον δὲ τὴν βιβλίον ὁ αὐτὸς Ἰγνάτιος τῇ μονῇ τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου δῶρον ἔδωκε, γράψας τὸ περὶ τοῦτο ὑπόμνημα, ὃ καὶ ἑλληνικοῖς ἐκύρωσε γράμμασιν ὡδὲ πως· «Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ἐριν(ου)πόλεως καὶ Ἐπιφανίας Ἰγνάτιος καὶ ὑπέρτιμος» (φ. 203).

100. Τεῦχος μεμβράνινον ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνδεκάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δυοκαιδεκάτης γραφὴν ἑκατονταετηρίδος, καὶ φύλλα σῶζον 166. ὧν τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλόν ἐστι καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ($0,26 \times 0,21 = 0,19 \times 0,148$). Περιέχει δὲ τοὺς λόγους Ἰωάννου τοῦ Σχολαστι-

κοῦ μετὰ σχολίων τινῶν ἐν ταῖς ῥαῖς γεγραμμένων· λείπει δὲ φύλλον ἕν, ὅπερ μετὰ τὸ 74-ον ὑπῆρχε φύλλον.

1. Πίναξ τῆς βίβλου μετὰ τῆς ὑποθέσεως τῶν ἐμπεριειλημμένων λόγων. Ἄρχ. «Τοῖς ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς», φ. 1. Migne τ. 88, σ. 628.

2. «Βίος ἐν ἐπιτομῇ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τοῦ ἀγίου ὄρους τοῦ Σινᾶ, τοῦ ἐπίκλην Σχολαστικοῦ, τοῦ ἐν ἀγίοις ἀληθῶς». Ἄρχ. «Τὸν μὲν τίς ἢ ἐνεγκραμένη», φ. 2. Migne τ. 88, σ. 596.

3. «Δανιὴλ μοναχοῦ ταπεινοῦ Ῥαῖθνοῦ, εἰς τὸν βίον τοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ» στίχοι τινές, ὧν ἡ ἀρχή· «Πεπείραμαι κυροῦν», φ. 5.

4. Ἐπιστολὴ Ἰωάννου πρὸς Ἰωάννην. Ἄρχ. «Ἀπεδεξάμην ὡς πρέπουσαν», φ. 5^β. Migne σ. 624.

5. «Λόγος ἀσκητικὸς τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τῶν ἐν τῷ Σινᾶ ὄρει μοναχῶν». Ἄρχ. «Τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ὑπεραγάθου», φ. 6^β (Migne σ. 632). Τούτῳ δὲ οἱ λοιποὶ ἔπονται λόγοι, ἐξ ὧν τοὺς ἐσχάτους μόνον παρασημειοῦμαι.

6. «Τοῦ αὐτοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Σιναίου ὄρους, ἀνακεφαλαίωσις ἐν ἐπιτομῇ τῶν προειρημένων αὐτοῦ λόγων». Ἄρχ. «Πίστις βεβαία, ἀποταγῆς μήτηρ», φ. 129^β. Migne σ. 1084.

7. «Περὶ τῆς ἱερᾶς σώματος καὶ ψυχῆς ἡσυχίας». Ἄρχ. «Ἡμεῖς ὡσπερ ἀεὶ ὠνήσιμοί τινες», φ. 133. Migne σ. 1096.

8. «Περὶ τοῦ ἐπιγείου οὐρανοῦ τῆς θεομιμήτου ἀπαθείας καὶ τελειότητος, καὶ ἀναστάσεως ψυχῆς πρὸ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως». Ἄρχ. «Ἴδου λοιπὸν καὶ ἡμεῖς», φ. 139. Migne σ. 1148.

9. «Περὶ τοῦ συνδέσμου τῆς ἐναρέτου τριάδος ἐν ἀρεταῖς». Ἄρχ. «Νυνὶ δὲ λοιπὸν», φ. 141^β. Migne σ. 1153.

10. «Περὶ διαφορᾶς καὶ διακρίσεως ἡσυχῶν». Ἄρχ. «Εἰσὶ (καὶ τοῦτο πᾶσι γνῶριμον) ἐν πάσαις», φ. 143^β. Migne σ. 1105.

11. «Περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ μητρὸς τῶν ἀρετῶν, τῆς μακαρίας προσευχῆς, καὶ περὶ τῆς ἐν αὐτῇ νοερᾶς καὶ αἰσθητῆς παραστάσεως πρὸ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως». Ἄρχ. «Προσευχὴ ἐστίν», φ. 149^β. Migne σ. 1129.

12. «Πρὸς τὸν ποιμένα». Ἀρχ. «Ἐν τῇ μὲν κάτω βίβλῳ», φ. 153. Migne σ. 1165.

101. Τετραευαγγέλιον μεμβράνινον, γραφὴν μὲν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἑκατονταετηρίδα, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 210, ὧν τὸ κείμενον μονόστηλόν ἐστι κατὰ σελίδα πάσαν καὶ ἐκ γραμμῶν 23 μέχρι 25 ($0,258 \times 0,19 = 0,17 \times 0,113$). Καὶ τὰ μὲν φύλλα ἐστιλβωμένα ἐστίν, ἡ δὲ γραφὴ καλλίστη· αὐτὴ δ' ἐν τοῖς πίναξι τῶν κεφαλαίων ἐρυθροῖς ἐχαράχθη γράμμασι. Διήρηται δὲ τὸ βιβλίον ὡδε.

1. Πίναξ τῶν κατὰ Ματθαῖον κεφαλαίων καὶ ἐπίγραμμα τι, οὗ ἡ ἀρχή· «Ματθαίου τόδε ἔργον ἀριστοπόνοιο τελώνου», φ. 1.

2. «Τὸ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον», οὗ κόσμημά τι πρότετακται χάριεν, φ. 3.

3. Πίναξ τῶν κατὰ Μάρκον κεφαλαίων, φ. 53.

4. «Τὸ κατὰ Μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον», φ. 54^β.

5. Πίναξ τῶν κατὰ Λουκᾶν κεφαλαίων καὶ ἐπίγραμμα ἓν, οὗ ἡ ἀρχή· «Λουκᾶς ἠπιόθυμος ἀκεστορίας ἐπίστωρ», φ. 87.

6. «Τὸ κατὰ Λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον», φ. 88^β.

7. Πίναξ τῶν κατὰ Ἰωάννην κεφαλαίων καὶ ἐπιγράμματα δύο, ὧν αἱ ἀρχαί· «Λόγον γράφων ἄρρητον ὁ βροντῆς γόνος», «Βροντῆς θεόφωνος Ἰωάννης πανάριστος», φ. 143^β.

8. «Τὸ κατὰ Ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον», φ. 143^β.

9. «Ἀποκάλυψις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου», φ. 183. Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῆς ὑπόμνημά τι ὑπάρχει Γερμανοῦ τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων (ἔτει ζνη' = 1549 - 1550), λέγοντος ἐν αὐτῷ τὸ βιβλίον τοῦτο δεδωρῆσθαι τῷ παναγίῳ Τάφῳ παρὰ Συμεῶν τοῦ ἱερομονάχου.

102. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, ὕπερ ἐγράφη ἡ περὶ τὸ τέλος τῆς τρίτης καὶ δεκάτης, ἡ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· σφίζει δὲ νῦν φύλλα 101, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον ($0,234 \times 0,172$). Περιέχει δὲ τὸν γνωστότατον βίον Βαρλαάμ τε καὶ Ἰωάσαφ τοῦ βασιλέως Ἰνδίας, ἀκέφαλον μέντοι καὶ ἀπὸ τῶν λέξεων νῦν ἀρχόμενον τῶνδε·

«μιας στρατιάς προστάτης οὐδόλως ἐν ἐαυτῷ παρὰ τοῦ δημιουργοῦ κακίας φυσικῆς ἐσχηκῶς ἴχνος» κτλ. (Boissonade, *Anecdota graeca* τ. IV, σ. 46, γραμμὴ 12 κέ). Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ βίου στίχοι τινὲς ὑπάρχουσι καὶ διηγημάτιον ἐν περὶ ἀνθρώπου τινὸς πίστιν πρὸς Ἰωάννην ἔχοντος τὸν Χρυσόστομον καὶ ἐν τῷ τῶν Ἀποστόλων κοιμηθέντος ναῶ τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει, «ἐνθα ἔστιν καὶ ὁ ἱαματοφόρος τύμβος τοῦ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Χρυσοστόμου»· μετὰ δὲ τοῦτο τροπάρια ὑπάρχει δύο τὸν πρόδρομον ἐξυμνοῦντα Ἰωάννην.

103. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφὲν μὲν ὑπὸ διαφόρων χειρῶν τῇ δωδεκάτῃ πιθανῶς ἑκατονταετηρίδι, ἐκ δὲ φύλλων συγχείμενον 197, ὕψους μὲν 0,255 πλάτους δὲ 0,182' καὶ ἐν μὲν τῷ κρασπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου γέγραπται τόδε· «βιβλίον τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου», ἦτοι τῆς παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ ἐσχάτου κειμένου, ἦτοι ἐν τῷ 197-φ φύλλῳ, τὸ ὄνομα δηλοῦται τοῦτο· «† Κ(ύρι)ε βοῆθη (-βοήθει) τὸν ἔχοντ(α) τὴν δέλτ(ον) ταύτ(ην). Κύ(ρι)λλος (μον)αχ(ός) ἀμήν». Ἡ δὲ ἐν τῷ τεύχῳ περιέχει, τὰδ' ἔστιν.

1. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν», οὗ ἡ ἀρχή· «Χριστὸς γεννᾶται», φ. 1. Migne τ. 36, σ. 312.

2. Βασιλείου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ, «λόγος εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν», οὗ ἡ ἀρχή· «Χριστοῦ γέννησις ἡ μὲν οἰκεία», φ. 6^β. Migne τ. 31, σελ. 1457.

3. Φλωρεντίου τοῦ ἐπισκόπου Φωτικῆς, «ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα». Ἀρχ. «Τὰς μὲν οὖν λαμπράς καὶ ὀλοφαεῖς», φ. 12. Ἄγνωστος ἔστιν ὁ συγγραφεὺς οὗτος, οὔτε τοῦ Φαβρικίου οὔτ' ἄλλου τινὸς μνεῖαν αὐτοῦ ποιησαμένου.

4. Βασιλείου τοῦ Ἰσαυρίας «λόγος εἰς τὰ νήπια τὰ ἐν Βηθλεὲμ ἀναιρεθέντα». Ἀρχ. «Πάλιν ὁ γέρων ἐγώ», φ. 17. Migne τ. 85, σ. 388.

5. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὰ ἅγια φῶτα». Ἀρχ. «Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός», φ. 21. Migne τ. 35, σ. 356.

6. Βασιλείου τοῦ Καισαρείας «ὁμιλία προτρεπτικὴ εἰς τὸ βάπτισμα», ἤς ἡ ἀρχή· «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν», φ. 28. Migne τ. 31, σ. 424.
7. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὰ ἅγια θεοφάνεια», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ πηγὴ τῶν εὐαγγελικῶν», φ. 36. Migne τ. 50, σ. 805.
8. Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου «λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν». Ἀρχ. «Πολλοὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις», φ. 38^β. Migne τ. 39, σ. 44.
9. Ἡσυχίου τοῦ Ἱεροσολυμίτου λόγος «εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Μὴ ἀγνοεῖτε τὸ πνεῦμα», φ. 43. Ἱεροσολυμιτ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 226 καὶ 237.
10. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου». Ἀρχ. «Ἀδελφοί, βασιλικῶν μυστηρίων», φ. 46^β. Migne τ. 60, σ. 755.
11. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου». Ἀρχ. «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. 49^β. Migne τ. 50, σ. 791.
12. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης «λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Λάζαρος τὸν παρόντα», φ. 52. Migne τ. 97, σ. 960.
13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὸν Λάζαρον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡσπερ μήτηρ φιλότεχνος», φ. 61^β. Migne τ. 62, σ. 775.
14. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης λόγος εἰς τὰ βαΐα, οὗ ἡ ἀρχή· «Χθὲς ἡμᾶς», φ. 64. Migne τ. 97, σ. 985.
15. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὰ βαΐα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦδη τῆς πνευματικῆς ἀκολουθίας», φ. 73^β. Migne τ. 61, σ. 715.
16. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν συκῆν· ἐρρέθη τῇ ἁγίᾳ δευτέρᾳ». Ἀρχ. «Ὁφθαλμὸς μὲν ὄρων», φ. 77^β. Migne τ. 59, σ. 585.
17. Τοῦ αὐτοῦ «ὁμιλία εἰς τὰς δέκα παρθένους τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ τρίτῃ». Ἀρχ. «Ὅταν τὸ εὐδαπάνητον», φ. 82. Migne τ. 59, σ. 527.

18. Τοῦ αὐτοῦ «ὁμιλία εἰς τὴν πόρνην καὶ εἰς τὸν Φαρισαῖον τῆ ἁγία τετράδι». Ἄρχ. «Ἄπας μὲν καιρὸς», φ. 86. Migne τ. 61, σ. 727.

19. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος τῆ ἁγία πέμπτη», οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῦρο τοίνυν ἀγαπητέ», φ. 93. Ὅρα ἔμπροσθεν σελίδι 68-69.

20. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος τῆ ἁγία καὶ μεγάλη παρασκευῆ». Ἄρχ. «Δεῦτε πάντες σὺν ἐμοί», φ. 95^β. Λόγος ἀσημείωτος παρὰ τε τῷ Migne καὶ τῷ Φαβρικίῳ.

21. Ἐπιφανίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταρῆν τοῦ Κυρίου. Ἄρχ. «Τί τοῦτο σήμερον», φ. 97^β. Migne τ. 43, σ. 440.

22. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα». Ἄρχ. «Ἀναστάσεως ἡμέρα», φ. 108. Migne τ. 35, σ. 396.

23. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», φ. 109^β. Λόγος ἀμνημόνευτος ἐν τοῖς πίναξι τῶν τοῦ Χρυσοστόμου συγγραφῶν.

24. «Εὐσεβίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου». Ἄρχ. «Ἀνέστη τῆ τρίτη ἡμέρα», φ. 111. Ἐπὶ ὀνόματι δὲ τοῦ Χρυσοστόμου κεῖται ὁ λόγος οὗτος παρὰ τῷ Migne τ. 61, σ. 733.

25. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ἀπιστίαν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ». Ἄρχ. «Ἰδοὺ πάλιν ἑορτή», φ. 112^β. Migne τ. 64, σ. 1359: spuria et omissa.

26. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν παράλυτον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡσπερ ἡ φαεσφόρος», φ. 116^β. Migne τ. 61, σ. 777.

27. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸ "μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν", καὶ εἰς τὸν Μελχισεδέκ». Ἄρχ. «Ῥόα καὶ μῆλον», φ. 120^β. Migne τ. 61, σ. 739.

28. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν ἀνάληψιν, οὗ ἡ ἀρχή· «Φαῖδρόν μοι τὸ τῆς ἐκκλησίας», φ. 123^β. Migne τ. 52, σ. 797.

29. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν πεντηχοστήν, οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐρανὸς ἡμῖν γέγονεν», φ. 125^β. Migne τ. 52, σ. 803.

30. Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους πάντας, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐξ οὗ τὴν ἱεράν πανήγυριν», φ. 129^β. Migne τ. 50, σ. 705.
31. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης «λόγος εἰς τὸ γενέθλιον τῆς ἁγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν ἑορτῶν», φ. 133^β. Migne τ. 97 σ. 805.
32. «Παντολέοντος, πρεσβυτέρου μονῆς τῶν Βυζαντιῶν, εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ». Ἀρχ. «Πάλιν ὕψοῦται σταυρός», φ. 138. Iacobi Gretseri, De cruce Christi τ. II, σ. 150-156. Migne τ. 98, σ. 1265.
33. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ περὶ πίστεως». Ἀρχ. «Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω», φ. 140. Migne τ. 49, σ. 33.
34. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου». Ἀρχ. «Μαξιμιανὸς δὲ ὁ καὶ Ἐρχούλιος», φ. 143^β. Migne τ. 116, σ. 1073.
35. «Βίος καὶ πολιτεία τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ». Ἀρχ. «Τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ βασιλεύοντος», φ. 146^β. Fabricii, Bibl. Gr. τ. X, σ. 214. Ἄ. Π. Κεραμέως, Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, σ. 8 ἀριθ. 39. Μαυρογορδ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 160. Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη τ. I, σ. 28.
36. «Διήγησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀρχίππα ἐρημίτου καὶ προσμοναρίου τοῦ πανσέπτου καὶ σεβασμίου οἴκου Μιχαήλ τοῦ ἀρχιστρατήγου». Ἀρχ. «Ἡ ἀρχὴ τῶν ἰαμάτων καὶ δωρεῶν», φ. 150^β. Ὅρα ἔμπροσθεν σελίδι 62.
37. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου ἀποστόλου Ἀνδρέου». Ἀρχ. «Στρατοκλῆς ὁ τοῦ Αἰγεάτου ἀδελφός», φ. 155. Κείμενον καὶ τοῦτο νῦν τὸ πρῶτον ἴσως γνωρίζομενον.
38. «Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Βαρβάρας». Ἀρχ. «Κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς βασιλεύοντος Μαξιμιανοῦ», φ. 168^β. Ὅρα ἔμπροσθεν σελίδι 63. Ἄ. Π. Κεραμέως, Κατάλογος τῶν χειρογρ. τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκης, σ. 9, ἀριθ. 59. Duchesne, De cod. mss. græcis Pii II, Paris 1880, σ. 16.

39. «Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὰ θαύματα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας». Ἀρχ. «Ἀγαπητοί, οὐκ ἦν ἀπεικός», φ. 172. Ἀμφιλοχίου τὰ εὐρισκόμενα ἐκδ. Compefis σ. 155.

40. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου». Ἀρχ. «Ἦνίκα ὁ καιρὸς τῶν εἰδώλων», φ. 183^β. Migne τ. 116, σ. 817.

41. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης «ἐγκώμιον εἰς τὸν ὄσιον πατέρα ἡμῶν Νικόλαον». Ἀρχ. «Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ καὶ πιστέ», φ. 187. Migne τ. 97, σ. 1192.

42. «Πράξεις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας». Ἀρχ. «Ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ἀκαταστασία ἐγένετο ἐν τῇ Φρυγίᾳ», φ. 192^β. Lambecii, Comment. lib. VI, σ. 122. Ὅρα καὶ ἔμπροσθεν σ. 64.

104. Εὐαγγέλιον λειτουργικὸν τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον νῦν ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 176, ὧν τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλόν ἐστὶ· μία δ' ἐκάστη τῶν στηλῶν γραμμὰς ἀριθμεῖ ἀπὸ τοῦ 22-ου μέχρι τοῦ 25 ἀριθμοῦ (0, 258 × 0, 222). Ἡρίθμει δὲ τὸ βιβλίον ἐξ ἀρχῆς τετράδια κδ' καὶ δύο περισσὰ φύλλα· ἀλλὰ νῦν τό τε ὄγδοον καὶ τὸ ἕνατον ἐλλείπει τετράδιον. Καὶ αἱ μὲν ἐπιγραφαὶ καὶ τὰ κεφαλαιώδη τοῦ τεύχους γράμματα χρυσᾶ ἐστί· ἐν δὲ τῷ φύλλῳ τῷ ἐσχάτῳ σημείωμά τι ἀραβικὸν ὑπάρχει, τανῦν ἀπεσβεσμένον, καὶ τὸ ἐξῆς τοῦ καλλιγράφου ὑπόμνημα· «† ὁ ἀναγινόςκω(ν) εὔ(χου) | τὸ γράψαντη Βασι | λείω ἀμαρτωλῶ:- | † μνεῖαν ποιοῦ ὁ ἀνα | γινόςκων . . . . | σπαθαροκανδ[ιδάτ]ω | καὶ ἀσικρίτη † | † Κ(ύριε) Ἰ(ησοῦ) Χ(ριστ)έ ὁ Θ(εὸς) ἡμῶν | ἐλέησον ἡμᾶς ἀμήν». Διαιρεῖται δὲ τὸ εὐαγγέλιον ὧδε·

1. Τὰ κατὰ Ἰωάννην ἀναγνώσματα, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς ἀρχόμενα τοῦ πάσχα, φ. 1.

2. Τὰ κατὰ Ματθαῖον ἀναγνώσματα, φ. 43.

3. Τὰ κατὰ Λουκᾶν ἀναγνώσματα, φ. 61.

4. Τὰ κατὰ Μάρκον ἀναγνώσματα, φ. 73^β.

5. «Εὐαγγέλια τῆς μεγάλης ἐβδομάδος», φ. 85.

*

6. «Εὐαγγέλια ἑωθινά», φ. 104.
 7. Συναξάριον τῶν εὐαγγελίων, φ. 108.
 8. «Εὐαγγέλιον ὅταν γένηται τῶν ζ' πρεσβυτέρων», φ. 151.
 9. «Εὐαγγέλιον εἰς ἔξομολογουμένους ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας», φ. 151^β. ἄλλος δέ τις ἀνεπλήρωσε τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην προσθεὶς τὸ «καὶ εἰς τὴν ἁγίαν Πελαγίαν· τὸ αὐτὸ λέγεται καὶ εἰς τὴν ἁγίαν Θεοδώραν».

10. «Εὐαγγέλια τῶν ἁγίων παθῶν», φ. 152^β—176. Μετὰ δὲ ταῦτα πέντε πρόσθετά ἐστιν ἐκ χάρτου φύλλα, ἐν οἷς ὑπάρχει τὰ εὐαγγελικὰ τεμάχια τὰ ἀναγινωσκόμενα κατὰ τε τὴν μνήμην τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου καὶ κατὰ τὴν μεγάλην τρίτην· γέγραπται δὲ καὶ τὸ ἐξῆς σημείωμα· «αχνη' (1653). † ταπεινὸς μητροπολίτης Γρηγόριος Χαυρανίου τὸ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν ἅγιον Τάφον».

105. Τεῦχος τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, φύλλα νῦν ἐκ χάρτου σῶζον 343, ὧν τινα μεταγενέστερά ἐστι· καὶ πᾶσα μὲν σελὶς γραμμὰς εἴκοσι καὶ ἕξ ἀριθμεῖ (0,244 × 0,185 = 0,184 × 0,224), ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ σελίδι γέγραπται τοῦτο·

Τέλος πέφυκε τῆς παρούσης πυκτιδος·
 δόξα σοι, Κύριε, πάντων ἕνεκεν.

Στίχοι ἱαμβικοὶ εἰς τὴν παρούσαν βίβλον.

Ἄνθη τὰ χρυσᾶ τῶν σοφῶν διδασκάλων
 δέων ἐνταῦθα συνῆξα φιλοπόνως
 ἐκ τῶν ἐκείνων συλλέγων διδαγμάτων,
 [ὡς] ἂν τις ἐκ λειμῶνος ἄνθη συλλέγοι.
 Μίαν ἐκαιούργησα τὴν ὄρᾳ βίβλον,
 ἐν ἣ φιλεργῶς τοὺς λόγους θησαυρίσας
 ἔδειξα σίμβλον οὐκ ἀποστάζον μέλι,
 ἀλλ' ἠδονῆς ῥοὺν ψυχικῶν ἐδεσμάτων.
 Ταύτη τυχὼν τις καὶ τρυφήσας εἰς κόρον
 καὶ νοῦν καθαρθεὶς θαυμάσει τὸν ἐργάτην,
 ὅστις κέκτηται τὴν ψυχὴν ἔξω φθόνου·
 θησαυρον δ' ἄλλον τὴν βίβλον ἀπαρτίζων
 κοινὸν παρέσχον πλοῦτον, ἐξ οὗ πλουτήσας
 ὁ προστυχὼν ἄνθρωπος ἔξει τὴν χάριν
 ὡς δημιουργὸς τοῦδε νῦν τοῦ βιβλίου.

1. Τέσσαρα φύλλα παλαιότερου τινός κώδικος, πίνακα περιέχοντα συγγραφῶν διαφορῶν, φ. 1-4.

2. «Πίναξ πέφυκε τῆς παρούσης πυκτίδος», ἴτοι ἀναγραφὴ τῶν ἐν τῷ κώδικι τούτῳ περιεχομένων συγγραφῶν (φ. 5-9), ἧς προτέτακται τὸ δίστιχον τοῦτο· «Χριστὲ προηγοῦ τῶν ἐμῶν πονημάτων | δίδου μοι ἄφεςιν τῶν πολλῶν μου σφαλμάτων». Σημειωτέον δέ, ὅτι αἱ πρῶται τοῦ πίνακος τούτου τριάκοντα καὶ δύο συγγραφαὶ ἐλλείπουσι νῦν τῷ κώδικι.

3. «Κυριακῆ τῆς ὀρθοδοξίας· διήγησις μερικὴ καὶ ψυχωφελῆς ἀθροισθεῖσα ἐκ διαφορῶν ἱστοριῶν, τὸ δὲ πλεῖστον ἐκ τῆς εἰς Θεόφιλον τὸν βασιλέα ἀποσταλείσης πολυστίχου ἐπιστολῆς παρὰ τῶν προέδρων, τοῦ τε Ἀλεξανδρείας Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, περὶ τοῦ δεῖν τιμᾶν καὶ προσκυνεῖν τὰς τῶν ἁγίων σεπτὰς καὶ ἱεράς εἰκόνας»¹. Ἀρχ. «Εἰ καὶ τῇ παιδείᾳ ἄμοιρος καὶ ἀμέτοχος ὁ τάλας ἐγὼ» κτλ., φ. 10-18. Τὸ πονημάτιον τοῦτο εἰς ἕξ μεμερίσται κεφάλαια, ὧν αἱ ἐπιγραφαὶ ἔχουσιν ὧδε· α') «Περὶ τῆς ἐν Βηρυτῷ ἁγίας εἰκόνας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν». Ἀρχ. «Ἐν ὀρίοις Τύρου καὶ Σιδῶνος πόλις ἐστὶ παρακειμένη», φ. 11. β') «Περὶ Νικηφόρου τοῦ ἀνακτος καὶ ὅπως παρ' αὐτοῦ ἀνεκομίσθη τὸ ἐκ τῆς πλευρᾶς τῆς εἰκόνας ῥεῦσαν αἷμα θεῖον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ». Ἀρχ. «Οὐ δίκαιον δὲ οὐδὲ ὄσιον ἔχρινα», φ. 14 (Δεύτερον τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀντίγραφον ὄρα παρὰ τῷ *Matthaei, Accurata cod. graec. biblioth. Mosquen. sanct. synodi notitia et recensio*, τ. I, σ. 93). γ') «Περὶ Γερμανοῦ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως». Ἀρχ. «Καλὸν δὲ καὶ ἡδιστον καὶ πάνυ ὠφέλιμον», φ. 15 (*Matthaei* σ. 93). δ') «Περὶ τοῦ μεγάλου θαύματος τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ φρέατι γεγονότος». Ἀρχ. «Ἐν τῷ τεμένει τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης», φ. 15^β (*Fabricii, Bibl. gr. X, σ. 253*). ε') «Περὶ τῆς ἐν τῷ μαρμάρῳ ἀναδοθείσης ἀχειροποιήτου καὶ θείας εἰκόνας τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν

¹ Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἔτει 836-φ γραφεῖσαν ἐξέδοτο πληρεστάτην Ἰωάννης ὁ Σακκελίων ἐκ πατριακοῦ τινος ἀπογραφάμενος κώδικος. Εὐχγγελ. Κῆρυξ 1864.

Θεοτόκου». Ἀρχ. «Ὅτι φησὶ Πέτρος καὶ Ἰωάννης», φ. 16^β (Matthaei σ. 93). ς') «Περὶ τοῦ ἐν τῷ Πετρίῳ Ἀγαρηνοῦ εἰς τὰς τιμίας εἰκόνας ἐξυβρικότος καὶ τοὺς τούτων ὀφθαλμοὺς μαχαίρα ἐξορούσαντος». Ἀρχ. «Ἡ Κωνσταντινούπολις πόλις ἐστὶ βασιλείος», φ. 17.

4. Διήγησις τις ἀνεπίγραφος περὶ τῆς τῶν εἰκόνων ἀναστηλώσεως. Ἀρχ. «Τοῦ βασιλέως Θεοφίλου συγχωρήσει Θεοῦ», φ. 19. Fr. Combefis, *Historia haeresis Monothelitarum*, σ. 716.

5. Βασιλείου τοῦ Καισαρείας «ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας». Ἀρχ. «Μαρτύρων μνήμη», φ. 25^β. Migne τ. 31, σ. 508.

6. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὸν σταυρὸν καὶ ὡς δι' αὐτοῦ ἔσωσεν ἡμᾶς ὁ Χριστὸς καὶ δεῖ ἐν αὐτῷ καυχᾶσθαι καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ ὅπως ἐφίεται τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας». Ἀρχ. «Τοῦτό ἐστιν ἀδελφοὶ τὸ σημεῖον, ὅπερ ὁ δεσπότης». φ. 31^β. Migne τ. 52, σ. 840.

7. «Λόγος ἀναγινωσκόμενος εἰς τὸν ἀκάθιστον. Διήγησις ὠφέλιμος ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας συλλεγεῖσα καὶ ἀνάμνησιν δηλοῦσα τοῦ παραδόξως γενομένου θαύματος ἠνίκα Πέρσαι καὶ Βάρβαροι τὴν βασιλίδα ταύτην πολέμῳ περιεκύκλωσαν, οἳ καὶ ἀπώλοντο θείας δίκης πειραθέντες· ἡ δὲ πόλις ἀσινῆς συντηρηθεῖσα πρεσβειαῖς τῆς Θεοτόκου ἐτησίως ἔκτοτε ἄδει εὐχαριστήριον, ἀκάθιστον τὴν ἡμέραν κατονομάζουσα». Ἀρχ. «Ἐν τοῖς χρόνοις Ἡρακλείου», φ. 35. Migne τ. 106, σ. 1336.

8. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. 42. Migne τ. 50, σ. 791.

9. «Μηνὶ ἀπριλίῳ α'. Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, συγγραφὴς ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ μακαριωτάτου πατριάρχου Σωφρονίου τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως». Ἀρχ. «Μυστήριον βασιλέως», φ. 45. Migne τ. 87, σ. 3697.

10. Ἀνδρέου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κρήτης «λόγος εἰς τὸν τε-

τραήμερον Δάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Δάζαρος τὸν παρόντα συνεκρότησε», φ. 61^β. Migne τ. 97, σ. 960.

11. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὰ βαΐα, οὗ ἡ ἀρχή· «Χθὲς ἡμᾶς μετὰ τοῦ δεσπότη», φ. 73. Migne τ. 97, σ. 985.

12. «Λεοντίου πρεσβυτέρου Κωνσταντινουπόλεως, λόγος εἰς τὸν Ἰώβ», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄγε δὴ καὶ σήμερον φίλε», φ. 86. Fabricii, Bibl. Gr. τ. X, σ. 263.

13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου ὁμιλία εἰς τὰς δέκα παρθένους, ἧς ἡ ἀρχή· «Ὅταν τὸ εὐδαπάνητον», φ. 91. Migne τ. 59, σ. 527.

14. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν πόρνην καὶ εἰς τὸ μύρον». Ἄρχ. «Πάντοτε μὲν ὁ Θεὸς ὡς ἄνθρωπος», φ. 95^β. Migne τ. 59, σ. 531.

15. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῶν μυστηρίων, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν». Ἄρχ. «Ὀλίγα ἀνάγκη σήμερον», φ. 99^β. Migne τ. 49, σ. 373.

16. Γεωργίου τοῦ Νικομηδείας ὁμιλία εἰς τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην παρασκευὴν καὶ εἰς τὴν σταύρωσιν». Ἄρχ. «Πρὸς ὑψηλοτάτην ἡμῖν ἀναδραμών», φ. 108^β. Migne τ. 100, σ. 1457.

17. Ἐπιφανίου τοῦ Κύπρου «λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ἀριμαθαίας, καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ Ἄδῃ τοῦ Κυρίου κατάβασιν, μετὰ τὸ σωτήριον πάθος παραδόξως γεγεννημένην». Ἄρχ. «Τί τοῦτο σήμερον», φ. 122^β. Migne τ. 43, σ. 440.

18. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», φ. 133^β. Παράκειται δὲ καὶ ἔρμηνεῖα τῆς ἀνώνυμος τοῦ αὐτοῦ λόγου.

19. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι», φ. 146. Migne τ. 36, σ. 624.

20. «Τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ μετὰ τὸ πάσχα». Ἰωάν-

νου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος», φ. 160. Migne τ. 59, σ. 721.

21. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὴν καινὴν Κυριακὴν καὶ εἰς τὸν μάρτυρα Μάμαντα». Ἀρχ. «Ἐγκαίνια τιμᾶσθαι», φ. 160^β. Migne τ. 36, σ. 608.

22. Μαρτύριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Διοκλητιανὸς ὁ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ», φ. 165^β. Acta Sanctorum ἄπριλ. τ. III, σ. IX.

23. Ἐπιφανίου τοῦ Κύπρου «λόγος εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», φ. 178. Migne τ. 43, σ. 477.

24. Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ, λόγος εἰς τὴν ἔνδοξον μεταμόρφωσιν τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Δεῦτε πανηγυρίσωμεν σήμερον», φ. 182^β. Migne τ. 96, σ. 545.

25. «Μηνὶ ἰουνίῳ κθ'. Ὑπόμνημα διαλαμβάνον μερικῶς τοὺς ἀγῶνας καὶ ἄλλα καὶ ἀποδημίας καὶ τελείωσιν τῶν ἁγίων καὶ κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου». Ἀρχ. «Καὶ τῶν τεχνῶν οὐ μόνον τοὺς ἐξ ἀρχῆς», φ. 195. Acta Sanctorum, ἰουνίου τ. VII, σ. 374-386.

26. «Μηνὶ ἰουλίῳ ια'. Τοῦ μακαρίου Θεοδώρου τοῦ Βέστου ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν καὶ πανεύφημον μεγαλομάρτυρα Εὐφημίαν». Ἀρχ. «Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα», φ. 208. Fabricii, Bibl. Gr. τ. X, σ. 224.

27. Μηνὶ ἰουλίῳ κζ'. μαρτύριον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, οὗ ἡ ἀρχή· «Τῆς εἰδωλικῆς ἀχλύος», φ. 226. Migne τ. 115, σ. 448.

28. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, λόγος εἰς τοὺς Μακκαβαίους, οὗ ἡ ἀρχή· «Τί δὲ οἱ Μακκαβαῖοι», φ. 240.

29. «Μηνὶ αὐγούστῳ ιε'. λόγος διαλαμβάνων τὰ ἀπὸ τῆς σεβασμίας γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς θεοπρεποῦς τε γεννήσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὅσα μέχρι τῆς ζωηφόρου αὐτῆς συνέδραμε τελευτῆς προσέτι καὶ περὶ τῆς φανερώσεως τῆς τιμίας αὐτῆς ἐσθῆτος, καὶ ὅπως

ὁ μέγας οὗτος πλοῦτος χριστιανοῖς τεθησαύρισται». Ἀρχ. «Ἐχρῆν ἀληθῶς τὴν παρθένον», φ. 246^β. Matthaei, Accurata notit. I, σ. 91. Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. I, σ. 232, 236, 239, 259, 461.

30. «Μηνὶ αὐγούστῳ κθ'· λόγος διαλαμβάνων τὰ περὶ τῆς γεννήσεως ἀνατροφῆς καὶ ἀποτομῆς τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ προδρόμου, καὶ περὶ τῆς εὐρέσεως τῆς τιμίας αὐτοῦ κεφαλῆς». Ἀρχ. «Ἰωάννην τὸ μέγα κλέος τῆς οἰκουμένης», φ. 272. Matthaei, Accur. not. I, σ. 91-92. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 233, 239.

31. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, λόγος εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Κυπριανόν, οὗ ἡ ἀρχή· «Μικροῦ Κυπριανός», φ. 288. Migne τ. 35, σ. 1169.

32. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς Γρηγόριον ἐπίσκοπον Νύσσης, τὸν ἀδελφὸν Βασιλείου τοῦ μεγάλου». Ἀρχ. «Φίλου πιστοῦ», φ. 296. Migne τ. 35, σ. 832.

33. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος ἐγκωμιστικὸς εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον». Ἀρχ. «Ἀθανάσιον ἐπαινῶν ἀρετὴν ἐπαινέσομαι», φ. 299^β. Migne τ. 35, σ. 1081.

34. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν τῶν ρν' ἐπισκόπων παρουσίαν, ἦτοι ὁ συντακτήριος», οὗ ἡ ἀρχή· «Πῶς ὑμῖν τὰ ἡμέτερα», φ. 314. Migne τ. 36, σ. 457.

35. «Βίβλος λόγων Τωβίτ τοῦ Τωβιήλ τοῦ Ἀνανιήλ τοῦ Γαβαήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ» κτλ., φ. 327—343.

106. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ἕκτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον νῦν ἐκ φύλλων 344, ὕψους μὲν 0,24 πλάτους δὲ 0,165· ἐξ ἀρχῆς δὲ φύλλα ἠρίθμει 409, ὡς τὸ τοῦ γραφέως δηλοῖ σημεῖωμα τὸ ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τοῦ κώδικος γεγραμμένον. Ἐνδὸν δὲ τῆς πρώτης πινακίδος γέγραπται πλὴν ἄλλων καὶ τότε· «† Ἐνθόμησις περὶ τοῦ κῦρ Γερασίμου μοναχοῦ τοῦ σακελλαρίου, τοῦ ἐγκόνου τοῦ Καστρινοῦ, τοῦ εὐρισκομένου εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας Μονῆς, τὸν ἀναγόμενον εἰς ἱερωσύνην· τὸ ὁποῖον μᾶς ὤρισεν νὰ τοῦ γράψωμεν γράμμα νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μοναστήριον». Οὗτος δὲ ὁ Γεράσιμος, εἰ καὶ ἀνορθόγραφος,

πολλά τοῦ παρόντος βιβλίου ἔγραψε φύλλα· τὰ δὲ πλείω τῶν ἐν αὐτῷ κειμένων Γερμανὸς ἔγραψεν ὁ συμμαναστής, ὁ καὶ πατριάρχης γεγονώς Ἱεροσολύμων. Περιέχει δὲ τὸ τεῦχος τὰ ἐφεξῆς κείμενα, πλήρη ἀνορθογραφῶν ὑπάρχοντα.

1. Δύο πρόσθετα φύλλα, ἐν οἷς κατέγραψεν ὁ Γερμανὸς ὅσ' αὐτὸς οὗτος τῆ λαύρα τοῦ ὁσίου Σάβα ἀφιέρωσε βιβλία γραπτὰ τε καὶ ἔντυπα καὶ σκεύη διάφορα· ὅρα δὲ τὸν κατάλογον τοῦτον πρὸς τῷ τέλει τοῦ παρόντος τόμου.

2. «Μὴν αὐγουστος ιε' κανὼν ψαλλόμενος εἰς τὴν παννουχίδο τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· ποίημα Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Κοίμησιν ὑμῶ τῆς Θεοτόκου κόρης», φ. 1.

3. Μεγαλυνάρια ψαλλόμενα εἰς τὴν κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ἤχος πλάγιος α'. Ἀρχ. «Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε παρθένε», φ. 3.

4. «Ἀντίφωνα ψαλλόμενα εἰς τε τὴν γέννησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ εἰς τὴν κοίμησιν· ψάλλεται μετὰ τὸν πολυέλεον ἀντὶ τοῦ Ἐπί τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος». Ἀρχ. «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου», φ. 4.

5. Ἀνάγνωσμά τι ἀποστολικὸν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, φ. 5β.

6. «Ἄλλος ἀπόστολος εἰς τὴν γέννησιν τῆς ὑπεραγίας μου Θεοτόκου, εἰς τὰς ἡ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς καὶ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων», φ. 6. Μετὰ δ' ἕτερα δύο ἀναγνώσματα γέγραπται τοῦτο· «Ὁ θύτα τοῦ εὐλογητοῦ, μέμνησο καμοῦ Γερασίμου εὐτελοῦς, ὅταν μέλλεις παραστῆναι τῷ παμβασιλεῖ τὴν θείαν μυσταγωγίαν», φ. 8.

7. «Τὰ τῆς παρακλήσεως ἀδόμενα ἐν τῷ κανόνι», φ. 8.

8. «Πίναξ σὺν Θεῷ τοῦ παρόντος βιβλίου εἰς τὰ ἐν αὐτῷ γεγραμμένα», φ. 9-11.

9. «Ἀκολουθία ὅταν ἐνυπνιασθῇ τις ποιεῖ στίχον καὶ ἄρχεται τὸ τρισάγιον. Παναγίας τριάς. Πάτερ ἡμῶν, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ', τὸν ν' (ψαλμὸν). Ἄνες ἄφες

συγχώρησον ὁ Θεός. Πάτερ ἡμῶν. Εἶθ' οὕτως τὰ τροπάρια ταῦτα, ἤχος βαρύς». Ἀρχ. «Ὡς ὁ ἄσωτος υἱός», φ. 12.

10. «Κανὼν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ εἰς τοὺς ἁγίους πάντας», φ. 17. Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ γέγραπται τοῦτο, φ. 20^β. «† Αὕτη ἡ βίβλος ἐπονομάζεται Θηκαράς· ἐτελειώθη δὲ διὰ χειρὸς κάμοῦ Γερμανοῦ εὐτελοῦς καὶ τῶν ἐλαχίστων ἐλαχιστοτέρου· καὶ οἱ μέλλοντες ἀναγινώσκειν αὐτὴν εὐχεσθὲ μοι διὰ τὸν Κύριον· ἐτι δὲ ἐπροσῆλωσα αὐτὴν μετὰ καὶ ἐτέρων πεντήκοντα πέντε βιβλίων καὶ ἐπέκεινα εἰς τὴν ἁγίαν λαύραν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ Ἱεροσολυμίτου» κτλ.

11. «Εὐχὴ ἐξομολογητικὴ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν γλυκύτατον, ἐρανισθεῖ(σα) ἐκ πολλῶν καὶ συντεθεισα· ἦν ὀφείλει λέγειν πάντοτε ὁ ποθῶν συγχωρήσεως τεύξασθαι τῶν αὐτοῦ ἀγνοημάτων καὶ παραβάσεων τῶν ἑαυτοῦ συνθηκῶν, ἐξαιρέτως δὲ ὑπὸ τῶν μοναχῶν καὶ μεγαλοσχήμων ἐν τῇ τῶν θείων μυστηρίων μεταλήψει». Ἀρχ. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλεησόν με τὸν ἀνάξιον», φ. 21. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς εὐχῆς γέγραπται τόδε· «† Ἄει ἀμαρτάνοντες ἀει ὀφείλομεν ἐξομολογεῖσθαι, καὶ εἰ οὐ πάντα πεπράχαμεν ὅσα εἴρηται, ἀλλ' οὖν διὰ τοῦ λογισμοῦ ἀει αὐτὰ πράττομεν· ἐγὼ δὲ αὐτὰ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἔπραξα καὶ πράττω αὐτά, καὶ εὕξαθε ὑπὲρ ἐμοῦ, πατέρες ἅγιοι, τοῦ ἐν μονοτρόποις ἀλλ' οἰκτροῦ Θεοφίλου:—Εὐχου μοι, θύτα, παντλήμονι Γερασίμῳ, ὅταν τῷ Θεῷ τὴν λατρείαν προσφέρεις· δέομαί σου δουλικῶς».

12. «Εὐχὴ, ἣτις λέγεται παρὰ ἀρχιερέως ἢ πνευματικοῦ ἐπὶ τὸν μέλλοντα κοινωνῆσαι, συγχωρῶν αὐτῷ πάντα. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον, εἶτα τὴν εὐχὴν. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, υἱὲ καὶ λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζώντος, ποιμὴν καὶ ἀμνέ», φ. 26^β. Goa, Εὐχολόγιον σ. 536.

13. «Ἰπόθεσις Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου» εἰς τὴν βίβλον τῶν ψαλμῶν, φ. 28^β. Καὶ μετ' αὐτὴν τοῦτο· «† Γερμανός δὲ γέγραφε τὴν βίβλον ταύτην· | ἔγραψεν ὧδε, κὰν ἐπταισμένως ἔχει· | σὺ δὲ τρυγῶν τοὺς καρπούς τῆς σωτηρίας | μνήσθητι κά-

μοῦ τοῦ ταπεινοῦ γραφέως· | κάμπτου πρὸς οἶκτον τὸν φι-
λάνθρωπον Λόγον | ἀμνηστείαν μοι τῶν κακῶς πεπραγμένων |
θαῦτον παρασχεῖν καὶ κατάγνωσιν βίου· | ἀλλήλοις γὰρ εὐχεσθαι
φιλῶν Κυρίῳ, | Χριστὲ παράσχου τοῖς ἐμοῖς πόνοις χάριν».

14. «Διονυσίου μοναχοῦ γνωστικὰ κεφάλαια τριάκοντα πέντε,
περὶ διαφορᾶς τῶν θείων ὕμνων». Ἄρχ. «Δέδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς
ἀντὶ δέλτου», φ. 29.

15. «Τοῦ αὐτοῦ ἐρμηνεία περὶ διαφορᾶς τῆς νηπτικῆς εὐχῆς».
Ἄρχ. «Ταύτην τὴν εὐχὴν», φ. 36^β.

16. Τεμάχια δύο Νείλου τοῦ ἀσκητοῦ καὶ Βασιλείου, φ. 38.

17. «Μητροφάνους, ὕμνοι πρὸς τὸ θεῖον ἐρωτικοί», ὧν ἡ
ἀρχή «Πλήρης τῶν θαυμασίων αὐτοῦ», φ. 39.

18. «Ἐρμηνεία Μητροφάνους πῶς δεῖ καὶ ὕδεν δεῖ μετα-
γράφειν τοὺς ὕμνους, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἀφιέναι τι ἀπὸ τῆς ὄλης ἀκο-
λουθίας ταύτης καὶ πότε δεῖ λέγειν τὴν ἀσκητικὴν τῆς ἡμέρας
ἀκολουθίαν, καὶ πῶς δεῖ λέγειν τοὺς ὕμνους· ἔστι δὲ αὕτη ἡ ἐρ-
μηνεία ὡς πῖναξ τοῦ παρόντος βιβλίου. Εἴ τις οὖν βουληθῆ μετα-
γράψαι τοὺς ὕμνους ἢ καὶ ὄλον» κτλ. Ἄρχ. «Ὅσοι τὸν ὄγκον τοῦ
παρόντος βιβλίου», φ. 39^β.

19. «Ὁρολόγιον σὺν Θεῷ τῶν ὕμνων καὶ εὐχαὶ μετὰ τρο-
παρίων εἰς τὸ Ψαλτήριον εἰσὶ δὲ πόνημα Θηκαρᾶ μοναχοῦ. Προ-
οίμιον τοῦ Θηκαρᾶ περὶ πίστεως λόγων». Ἄρχ. «Τὸν ἀσχολού-
μενον περὶ τὴν καθαρὰν», φ. 41^β. Μετὰ δὲ τὸ προοίμιον τεμάχια
ἔστι Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, Ἰουστίνου τοῦ μάρτυρος, Ἀνα-
στασίου τοῦ Σιναΐτου, Γρηγορίου τοῦ Νύσσης, Θεοδωρήτου τοῦ
Κύρρου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

20. «Μιχαὴλ συγγέλλου Ἱεροσολύμων, λίβελλος ἤγουν ὁμο-
λογία περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως». Ἄρχ. «Πιστεύω εἰς ἓνα
Θεόν», φ. 50^β.

21. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή «Ὁμο-
λογῶ τὸν Χριστὸν Θεὸν τέλειον», φ. 54. Εἰσὶ δὲ αὐτόθι καὶ
εἰκόνες δύο, ἡ μὲν τὸν Χρυσόστομον ἀπεικάζουσα, ἡ δὲ τρεῖς κί-
νας σφόδρα ἐρυθρούς, πράσινα τὰ ἐπιστύλια ἔχοντας (φ. 54^β—55^α).

22. Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου «ἐρώτησις καὶ ἀπόκρισις», ἥς ἡ ἀρχή· «Πιστεύσαντες καὶ βαπτισθέντες», φ. 55^β.

23. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐἷς Θεός, ὅτι μία θεότης», φ. 56.

24. «Στίχοι τοῦ Θηκαρά», ὧν ἡ ἀρχή· «Σύνταξις ὕμνων πυριπνύων», φ. 57. Καὶ πάλιν «τοῦ αὐτοῦ πρόλογος», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάντες μὲν ὅσοι παιδεῖαν». Καὶ πάλιν «τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς προσηκούσης τυπώσεως καὶ συντάξεως τῶν ὕμνων, καὶ ἐρμηνεία μερικὴ ἐπὶ τούτοις». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι πάντες οἱ ὕμνοι».

25. «Ἕμνος τριαδικὸς σὺν εὐχῇ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· λέγεται δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν τρισάγιον ἢ μετὰ τὸ Πιστεῶ εἰς ἓνα Θεόν, καὶ ἔτι μετὰ τὸν τρισάγιον. Ἐκ τῶν δογμάτων τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐκλογή καὶ σύνταξις Θηκαρά μοναχοῦ». Ἀρχ. «Δόξα τῇ ἀπειροτάτῃ», φ. 65^β.

26. Νικηφόρου τοῦ Βλεμμίδου ὕμνος εἰς τὸν ὄρθρον, οὗ ἡ ἀρχή· «Σὺ Κύριε μόνος ἀγαθός», φ. 80.

27. «Κανὼν· χαιρετισμὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα τοῦ εὐσεβεστάτου κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Λάσκαρι», φ. 121.

28. «Κανὼν τῆς ἀκαθίστου φέρων ἀχροστιχίδα τήνδε· Χαρὰς δοχεῖον σοὶ πρέπει χαίρειν μόνῃ», φ. 125.

29. Κατήχησις περὶ τῆς ἀσκητικῆς ἀκολουθίας ἀκέφαλος, ἀρχομένη νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «πάντες ὅτι ἔστι Θεὸς ἡ ἅγια τριάς», φ. 129.

30. «Στιχηρὰ καὶ εὐχαὶ συνταχθέντα μετὰ τῶν ὕμνων τῆς ἡμέρας παρὰ τοῦ ποιήσαντος τοὺς ὕμνους μοναχοῦ Θηκαρά τοῖς κατ' ἰδίαν βουλομένοις ἀσκήσαι», φ. 133^β.

31. «Τοῦ αὐτοῦ εὐχαὶ συλλεχθεῖσαι ἀπὸ τῆς θείας γραφῆς, τὰ πλεῖστα δὲ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ, τοῖς βουλομένοις πολεμῆσαι τὴν ἑαυτῶν πρὸς τὰ πάθη καὶ τὰς ἡδονὰς ἐγκειμένην προαίρεσιν». Ἀρχ. «Δέξαι δέησιν ῥυπαροῦ», φ. 186.

32. Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου «περὶ ἀρχῆς βίου λίαν ἐπωφελοῦς καὶ σωτηρίου, ἀρμοζούσης τοῖς ἄρτι τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ ἀποτασσομένοις καὶ πρὸς τὸν μοναδικὸν ἀποτρέχουσι

βίον καὶ διδασκαλία εἰς ἀρχαρίους λυσιτελεστάτη». Ἀρχ. «Πᾶς ἄνθρωπος, ἀδελφοί, ὁ ἄρτι τῷ κόσμῳ», φ. 216^β.

33. «Περὶ τάξεως ἀρχαρίων καὶ κατηγήσεως πάνυ ἀναγκαιοτάτης, κοσμούσης τὰ ἥθη τοῦ ἀνθρώπου». Ἀρχ. «Αὕτη ἐστὶν ἡ τάξις ἢ σώφρων καὶ Θεῷ προσφιλῆς», φ. 221. Ἱεροσολυμιτικῆς Βιβλιοθήκης τ. I, σ. 294.

34. «Ἐκ τοῦ μεγάλου Βασιλείου ὠφέλιμα πάνυ». Ἀρχ. «Πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀκήκοα ἐπιζητοῦντας», φ. 223.

35. «Ἐκ τῆς βίβλου Πέτρου μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ ἡ πρώτη ἀρχὴ τοῦ λόγου». Ἀρχ. «Ἀρχὴ μὲν παντὸς ἀγαθοῦ ἢ ἐκ Θεοῦ διδομένη», φ. 224. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 294.

36. «Περὶ τηρήσεως πρώτης ἐντολῆς». Ἀρχ. «Καὶ τούτου χάριν ὀφείλει», φ. 229.

37. Συμειῶν τοῦ νέου θεολόγου, «λόγος ἀσκητικὸς περὶ τοῦ φεύγειν τοὺς λοιμοὺς καὶ φθοροποιούς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀποπέμπεσθαι καὶ πρὸς ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς ἀναστῆναι· τί δὲ τὸ σημεῖον τῆς ψυχικῆς ἐλευθερίας; τίς ὁ τὸν σταυρὸν αἴρων καὶ ἀκολουθῶν τῷ Χριστῷ; πῶς δὲ τῶν ἀπορρήτων τοῦ Θεοῦ ἀγαθῶν ἀπολάβουσιν οἱ πιστοὶ καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι; καὶ περὶ τῆς δικαίας τοῦ Θεοῦ κρίσεως δικαίων καὶ ἀμαρτωλῶν». Ἀρχ. «Πᾶς ὅστις τὸν Θεὸν εὔρεῖν βούλεται», φ. 231^β. Fabricii, Biblioth. Gr. τ. XI, σ. 304.

38. Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἀποταξαμένους, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ἀδελφέ μου, εἰ ἀπετάξω τῷ κόσμῳ τούτῳ», φ. 237^β.

39. Τοῦ αὐτοῦ «πρὸς Ἀντίοχον περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων τῶν ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς ἀναγινώσκεισθαι ὀφειλομένων». Ἀρχ. «Τί ἐστὶ Θεός», φ. 238^β.

40. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου κεφάλαια περὶ πίστεως, ὧν ἡ ἀρχὴ· «Τί ἐστὶ Θεός καὶ κατὰ τί Θεός καὶ ποσαχῶς εἴρηται Θεός», φ. 244^β.

41. «Ἔτερα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιε-

πισκόπου Ἀλεξανδρείας». Ἀρχ. «Πιστεύσαντες καὶ βαπτισθέντες», φ. 245^β. Migne τ. 28, σ. 597.

42. Τοῦ αὐτοῦ «κεφάλαια ρε' περὶ διαφορῶν ζητημάτων, κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν». Ἀρχ. «Ἀμφιβάλλεται πολλοῖς», φ. 247.

43. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου μητροπολίτου Ῥουσίας πρὸς Κλήμεντα πάπαν Ῥώμης ἐπιστολή», ἧς ἡ ἀρχὴ «Ἀπεδεξάμην τὴν ἐν Κυρίῳ ἀγάπην σου, ὧ τοῦ Θεοῦ ὡς ἀληθῶς ἄνθρωπε», φ. 261^β. Ἀλεξίου Παύλωφ, Критическіе опыты по исторіи древнѣйшей грекорусской полемики противъ Латинянъ. Ἐν Πετροπόλει 1878, σ. 169.

44. Βασιλείου τοῦ μεγάλου ἐρωταποκρίσεις, ὧν ἡ ἀρχὴ «Ὅταν ὑπερβῆ τις τοῦ νόμου τὸν ὄρον», φ. 266.

45. «Ἐπτὰ πράξεις τῆς ἀρετῆς, ἃς εἶπον οἱ ἅγιοι». Ἀρχ. «Πρώτη ἡσυχία ἤγουν ἀπερίσπαστος διαγωγή», φ. 268. Καὶ πάλιν «ὄκτω πνευματικαὶ θεωρίαι, ἃς ὁμοίως εἶπον οἱ ἅγιοι, ὧν αἱ μὲν ἐπτὰ εἰσι τοῦ αἰῶνος τούτου» κτλ.

46. Ἀποσπασμάτια Δωροθέου τοῦ ἀββᾶ καὶ Συμεῶν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, φ. 268^β.

47. «Ἐκ τῶν ἀποκρίσεων Ἰωάννου τοῦ ἱερωτάτου ἐπισκόπου Κίτρους». Ἀρχ. «Τὰ μὲν ἔκφυλα τῶν Λατίνων δόγματα», φ. 270.

48. Κανόνες τοῦ μεγάλου Βασιλείου οἱ ἀπὸ τοῦ πη' μέχρι τοῦ ριγ' ἀριθμοῦ, φ. 270^β.

49. Κανὼν ὁ ἐπὶ Νικηφόρου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλλοι πάλιν κανόνες Βασιλείου τοῦ μεγάλου, φ. 271^β.

50. «Νικολάου τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου στίχοι περὶ διαίτης εἰς τὸν πρῶτον τοῦ ἀγίου ὄρους κῦρ Ἰωαννίκιον». Ἀρχ. «Πολλάκις με ἠξίωσας», φ. 272. J. Pitra, Spicileg. Solesmense τ. IV, σ. 489.

51. «Συνοδικαὶ λύσεις καὶ προτροπὴ περὶ μεγαλοσχημῶν τοῦ λειτουργεῖν». Ἀρχ. «Ὁ ἀγιώτατος οἰκουμενικός» κτλ., φ. 274. Ἱεροσολυμιτ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 270-271.

52. Τεμάχια Βασιλείου καὶ Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, φ. 274.

53. Περὶ κοινοβίων. Ἄρχ. «Οἱ τὸ μοναχικὸν καὶ ἅγιον σχῆμα φοροῦντες, οὐ μόνον ἔχειν ἴδιόν τι», φ. 275. Ἱεροσολ. Βιβλιοθήκη I, σ. 294.

54. «Ῥήματα καὶ ἀποφθέγματα ἁγίων πατέρων τοῖς βουλομένοις διεξιέναι». Ἄρχ. «Ἀγάπα τὸ συνεχῶς προσεύχεσθαι», φ. 276.

55. Τεμάχια Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ, Ἰωάννου τοῦ Κίτρου, Λουκά τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, Συμεὼν τοῦ Θεσσαλονίκης.

56. «Ἐκ τῆς βίβλου Καλλίστου καὶ Ἰγνατίου τῶν Ἐσθητούλων μέρος κεφαλαίων περιεχόντων τὸ χρειῶδες», ἦτοι τὰ κεφάλαια τὰ ἀπὸ τοῦ ιθ' μέχρι τοῦ ρ' ἀριθμοῦ. Ἄρχ. «Μέθοδος φυσικὴ περὶ τῆς ἔνδον καρδίας», φ. 278^β.

57. «Θεοδούλου μοναχοῦ διήγησις περὶ τῶν ὕμνων πῶς θεοθεν δεδωρήνται, καὶ ὅτι χρὴ τοὺς αἰρουμένους λέγειν αὐτοὺς τηρεῖν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν παιδῶν· εἶτα καὶ μαρτυρίαι ἀπὸ τῶν ἁγίων διδασκάλων περὶ τῆς πρὸς Θεὸν αἰνέσεως καὶ περὶ τῆς πρὸς αὐτὸν εὐχαριστίας καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας». Ἄρχ. «Δέον ἡμῶν ἅπερ ἠκούσαμεν καὶ τῇ πείρᾳ ἐγνώκαμεν», φ. 318.

58. Ἀρχιερέως τινὸς ἢ πατριάρχου ἐπιστολαὶ δύο, ἡ μὲν ἄνωγμῶν, ἡ δὲ Ἀποστόλῃ τῷ Βάμεσσι, φ. 340· ἡ δὲ πρώτη τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἐγράφη τῇ 20 αὐγούστου τοῦ 1549-ου ἔτους.

59. Στίχοι, ὧν ἡ ἀρχὴ· «Ἐρωδιὸς εὐφραίνεται τῆς οἰκουμένης ἔξω, | ὄναγρος γήθηται σκιρτῶν ἐρήμοις ἐν ἀβάτοις, | ἄζυξ τρυγῶν φιλήσυχος φιλοπενθῆς ὁρᾶται, | Σειρὴν τὸν ἐπακούοντα μέχρι θανεῖται θέλγει» κτλ., φ. 343^β. Τέλος· «ὁ κόπτων γὰρ ἀείποτε πρὸς τὴν ἀξίνην βλέπει· | μὴ θέλε ξένην γύμνωσιν ποτὲ καταμανθάνειν».

60. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Σάββα τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Οὕτω δ' ἐπιθυμίας ἔχων ὁ μακάριος Σάββας», φ. 344^β.

107. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, διτηρημένον εἰς τετράδια τριάκοντα καὶ νῦν ἐκ φύλλων συνιστάμενον 233, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τριῶν ($0,242 \times 0,198 = 0,172 \times 0,13$). Περιέχει δὲ τὰς πράξεις καὶ τὰς ἐπιστολάς τῶν ἀποστόλων μετὰ τε τῶν ὑποθέσεων καὶ τῶν

πινάκων τῶν κεφαλαίων αὐτῶν· ὑπάρχει δ' ἐν τῷ τεύχει καὶ κοσμήματα ἐπτά, ὧν ἕξ μὲν παρεμφερῆ ἐστὶ τῷ Π στοιχείῳ (φ. 3, 11, 103, 128, 150, 194), ἓν δὲ σχῆμα ἔχει τὸ παραλληλόγραμμον τετράγωνον (φ. 217). Καὶ τὰ μὲν δύο πρώτιστα φύλλα, εἰ καὶ διάτρητα νῦν ἐστὶν, ἄγραφα ἐξ ἀρχῆς ἀφέθη· ἀπὸ δὲ τοῦ τρίτου φύλλου ἄρχεται «ὕποθεσις τῆς βίβλου τῶν πράξεων τῶν ἀποστόλων», ἧς ἡ ἀρχή· «Πράξεις ἀποστόλων τὸ βιβλίον καλεῖται» κτλ. Μετὰ δὲ ταύτην γέγραπται «ἀποδημία Παύλου», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀπὸ Δαμασκοῦ ἤρξατο καὶ ἀνῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ». Καὶ μετ' αὐτὴν κεῖται «ἐκθεσις κεφαλαίων τῶν ἁγίων ἀποστόλων», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐκ πατέρων ἡμεῖς καὶ διδασκάλων». Ὑστερον δ' ἐστὶν ἡ τῶν κεφαλαίων ἀναγραφή, καὶ μετ' αὐτὴν αἱ «Δουκᾶ εὐαγγελιστοῦ πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων», αἱ λήγουσιν εἰς τὸ 71-ον φύλλον. Πλὴν ἀλλὰ τὸ κείμενον τοῦτο Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκις ἐφθειρε, δύο φύλλα κατακόψας καὶ ἀναιρέσας, & νῦν ἐν τῇ κατὰ Πετρούπολιν αὐτοκρατορικῇ εὑρηται βιβλιοθήκῃ (ἀριθ. CCCXVII). Μετὰ μὲν οὖν τὰς πράξεις αἱ ἐπιστολαὶ εἰσὶν αἱ καθολικαὶ λεγόμεναι, καὶ μετ' αὐτὰς αἱ Παύλου τοῦ ἀποστόλου, ὧν ἐσχάτη ἐστὶν ἡ πρὸς Ἑβραίους· μετὰ δὲ ταύτην φύλλον πρόσθετον ὑπάρχει μεμβράνινον, ἐν ᾧ μέρος ἐστὶ λειτουργικοῦ τινος εὐαγγελίου.

108. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, κείμενον ἔχον μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τεσσάρων (0, 243×0,18=0,173×0,13). Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ δύο πρόσθετα ὑπάρχει μεμβράνινα φύλλα (ἀπεσπασμένα, ὡς φαίνεται, ἐκ μηναίου τινὸς τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος), ἅπερ τὴν ἀρχὴν περιέχει τῆς ἀσματικῆς ἀκολουθίας τῆς ψαλλομένης τῇ πρώτῃ σεπτεμβρίου· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ κύριον ὑπάρχει τεῦχος, οὗ τὸ πρῶτον δυστυχῶς ἐλλείπει τετράδιον, εἰ καὶ τοῦτο μέχρι τοῦ 1792-ου ἔτους ἐσώζετο, ὡς δηλοῖ σημειώμα τι μικρὸν τὸ ποσὸν τῶν τότε ὑπαρχόντων ἀπαριθμοῦν φύλλων. Αὐτὸ μὲν οὖν τὸ πρῶτον τετράδιον ἐλλείπει νῦν, ἀπὸ δὲ τοῦ δευτέρου, ἦτοι ἀπὸ τοῦ πρώτου φύλλου τοῦ κυρίου τεύχους, ἄρχεται κείμενον ἐκτενέστατον,

εἰς κεφάλαια διηρημένον σὺν καὶ ἐπιγραφὴν ἔχον τοιάνδε· «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει», οὗ ἡ ἀρχή· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ πάντας ἀνθρώπους» κτλ.¹ Λήγει δ' εἰς τὸ 162-ον φύλλον. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἐφεξῆς φύλλου μέχρι τοῦ 198-ου γέγραπται «Βίος καὶ πολιτεία τῆς μακαρίας Μάρθας μητρὸς τοῦ ἀγίου Συμεῶν τοῦ ἀγωνισαμένου ἐκ νηπίας ἡλικίας τὰ τῆς ἀσκήσεως ἄθλα ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει»· ἀρχεται δὲ ὧδε· «Ὅσοι τῆς μακαρίας καὶ ἀπεράντου» (Acta Sanct. μαίτου τ. V, σ. 398-425). Καὶ μέχρι μὲν τοῦ 198-ου φύλλου ταῦτα ὑπάρχει, μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ γεγραμμένα χειρὶ ἀνωνύμου τινὸς καλλιγράφου· ἄλλος δὲ τις, ὄνομα Γεράσιμος μοναχός, προσέθηκε τῷ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ αἰῶνι κείμενον τρίτον, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Ἀποκάλυψις ἦν ἐώρακε Συμεῶν μοναχός καὶ πρῶτος τῶν ἱερέων τῆς μονῆς τοῦ ἀγίου Συμεῶν τοῦ θαυματουργοῦ ἐν τῇ αὐτῇ ἀγία μονῇ, ἐν ἔτει ρσμα'» (1032-1033)· ἀρχεται δὲ τὸ κείμενον τοῦτο ἀπὸ τῶν λέξεων «Ὁ ἐλάχιστος ἀδελφὸς ἡμῶν», καὶ εἰς τὸ 200-ον λήγει φύλλον, ἔνθα καὶ τὰ σημειώματα ταῦτα ὑπάρχει· α') «Ἐτελοῖώθη τῷ παρῶν βιβλίων τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου Συμεῶν τοῦ θαυματουργοῦ διὰ χειρὸς ἐμοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ Γερασίμου (μον)αχ(οῦ)». β') «Ἡ βίβλος αὕτη ὑπάρχει τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἀγίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ θαυματουργοῦ τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει». γ') «Ἡ βίβλος αὕτη ὑπάρχει τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἀγίου Συμεῶν τοῦ θαυματουργοῦ τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει· αἰχμαλωτευθὲν δὲ κατήνησεν εἰς τοῦ τιμίου Προδρόμου τὴν μονήν, καὶ πάλιν ἔδωκεν τοῦτο ὁ ὁσιώτατος καθηγούμενος κῆρ Ἰγνάτιος, ἵνα ἐπιδοθῇ εἰς τὴν μονήν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν ἐπεδόθη δὲ κατενώπιον τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου τῆς Δαμασκοῦ πόλεως κῆρ Ἰωακείμ» κτλ. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀναθέντος τὸ τεῦχος εἰς τὴν μονήν τοῦ Προδρόμου τὴν παρὰ τὸν Ἰορδάνην

¹ Ἄτερα δὲ ἀντίγραφα τοῦ αὐτοῦ βίου ἐν τοῖς ἐφεξῆς καταγράφεται βιβλίοις: Coxe Catal. cod. mss. bibl. Bodleianae σ. 412. Hardt, Catal. cod. mss. graecorum bibl. reg. Bavaricae IV, σ. 83. Ἄ. Π. Κεραμέως, Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη I, σ. 53.

ποταμόν, τὸ ἐφεξῆς ἀραβικὸν γνωρίζει σημεῖωμα, ὅπερ ἐν τῷ 162·φ γέγραπται φύλλω· ἦν δὲ οὗτος Γεώργιος Ἱεροσολυμίτης ὁ υἱὸς Ἰωσήφ τοῦ Σάβα.

اعلي من الرب عفوه تبارك اسمه الابد (sic) امين
 هازاما اوتغه العبد المسكين الكثير الزنوب
 واخطا من شعب السيد المسيح باسره الراجى
 المغرّه منه وحوجريس ابن يوسف ابن سابا
 من اهل القدس الشريف نعه الرب بمافيه امين
 على دير القديس العضم (sic) ماريجنا (sic) المصدان
 عل ببحر الاردن المقدس فرجم الله من
 قرافيه واة حم عليه وعلى والديه بالرحمه
 ويكون له ولن ترجم عليه حض (sic) مع القديس
 ماريجنا (sic) فملعون ابن ملعون من يسرقه او
 يوحيه (sic) او بلع (sic) فيه او يشتري ويكون القديس
 ماريجنا (sic) خصه قدام المسيح امين امين

109. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς φύλλα περιεῖχε 231· ἐλλείπει δὲ νῦν τό τε πρῶτον καὶ τὸ ὀγδοον φύλλον. Περιέχει δὲ ὑπόμνημά τι Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως, τὸ περὶ τῶν μεταφυσικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ διὰ τὸ εἶναι τὸ τεῦχος ἀκέφαλον, ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «ἀπὸ τοῦ ζ' καὶ ὑφ' ὄλου τοῦ λ' περατουμέναις, καὶ γε οὐδὲν ἀπεικός· τῶν γὰρ ἐκτός ὕλης» κτλ. Ὑπάρχει δὲ καὶ σχόλιά τινα ἐν τοῖς κρασπέδοις· καὶ τὸ μὲν κείμενον μονόστηλόν ἐστι καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἕξ ($0,226 \times 0,165 = 0,17 \times 0,105$), ἐν δὲ τῷ ἐσχάτῳ φύλλῳ γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἀγόρασα τὴν παροῦσαν βίβλον τὴν κόλαν παράδες ὀκτὼ καὶ εἶναι κόλαις 59· ἐκάμασι παράδες 462 [sic] καὶ γίνονται γρόσια 9 καὶ παράδες 28. Ἰωακείμ Σμυρναῖος ὁ τῷ γένει Μαχαιρᾶς, υἱὸς τοῦ Κυρια-

κού τοῦ Φότζαλη, ἀδελφοῦ τοῦ Σταμάτη, Κωνσταντῆ καὶ Ἀντώνη καὶ Ἀργέδας καὶ Ἀσημήνας, πρώην μὲν Ἰάκωβος, τανῦν δὲ Ἰωακείμ. Μνησθεῖη Κύριος οὗ ἦν ἡ βίβλος, τοῦ τε γραφέως καὶ οὐπερ ἐστί· ἅπαντες γὰρ κεκοπιάκασι τῆσδε ἔνεκα». Περὶ δὲ τοῦ Ἰωακείμ τούτου ὄρα τὸν πρῶτον τόμον τῆς Ἱεροσολ. Βιβλιοθήκης, σ. 199, 201, 254, 321, 404 καὶ 518.

110. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συγκείμενον ἐκ σελίδων 406, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ μιᾶς ($0,218 \times 0,163 = 0,165 \times 0,111$)· ἦν δὲ καὶ τοῦτο κτῆμα «τοῦ Ἰωακείμ», καὶ περιέχει «τοῦ σοφωτάτου Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως ὑπόμνημα συνοπτικὸν καὶ ζήτημα εἰς τὴν περὶ οὐρανοῦ πραγματείαν» Ἀριστοτέλους, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Οἶόν τις νέηλος εἰς πόλιν μεγίστην». Ἱεροσολυμιτικῆς Βιβλιοθήκης τ. I, σ. 171, 199, 411.

111. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συγκείμενον ἐκ φύλλων 401, ὕψους μὲν 0,222, πλάτους δὲ 0,16· περιέχει δὲ καὶ τοῦτο Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως ὑπόμνημα, τὸ περὶ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως Ἀριστοτέλους, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Εἰς φιλοσοφίαν προδιοίχης· προσίμιον. Τῶν ὅσα θηράσιμα πέφυκε» κτλ. Ἱεροσολυμιτ. Βιβλιοθ. I, σ. 260.

112. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1745-ψ καὶ ἐκ σελίδων συνιστάμενον 787, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ πέντε ($0,223 \times 0,168 = 0,173 \times 0,113$). «Τοῦ σοφωτάτου κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως εἰς φιλοσοφίαν προδιοίχης· ὁποῖον τὸ τῆς φιλοσοφίας ἀξίωμα· προσίμιον. Τῶν ὅσα τοῖς ἀνθρώποις θηράσιμα» κτλ. Ἐν δὲ τῇ 786-η σελίδι γέγραπται τοῦτο· «Τέλος τῶν ἡ' τῆς φυσικῆς βιβλίων. Ἰωακείμ ἱερομόναχος ὁ ἐκ Σμύρνης ὁ γράψας· ,αψμ': ὀκτωμβρίου ιζ'».

113. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, φύλλα συμπληροῦν 283, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ πέντε ($0,212 \times 0,163 = 0,174 \times 0,11$)· περιέχει δὲ «προλεγόμενα ἐν τῷ περὶ ψυχῆς βιβλίῳ τοῦ σοφωτάτου κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως», ἧτοι τὴν ἑρμηνείαν

αὐτοῦ τὴν εἰς τὸ περὶ ψυχῆς βιβλίον τοῦ Ἀριστοτέλους. Ἀρχ. «Τὸ φυσιολογικὸν τῆς θεωρίας μέρος μάλιστα συντείνει εἰς γνῶσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς ἐρμηνείας εἰρηται τὸ «Ἐγγραφή παρ' ἐμοῦ τοῦ Σμυρναίου Ἰωακείμ ἱερομονάχου, τὸ μὲν δι' ἐξόδων, τὸ δὲ δι' ἰδίας χειρός».

114. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἐκατονταετηρίδος, φύλλα συμπληροῦν 366, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ($0,22 \times 0,163 = 0,166 \times 0,10$)· περιέχει δὲ καὶ τοῦτο τὴν ἐρμηνείαν Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως εἰς τὰ περὶ ψυχῆς Ἀριστοτέλους, πληρεστέραν μέντοι κατὰ ἓν ἐδάφιον καὶ σημειώσεις ἐν τοῖς κρασπέδοις πεπλουτισμένην.

115. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὴν μὲν ἔχει 1678-φ, φύλλα δὲ περιέχον 410, πενήτηκοντα καὶ ἓν συμπληροῦντα τετράδια, ὕψους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,157· ἐπιγράφεται δὲ ὧδε· «Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Θεοδοσίου τοῦ Κορυθαλλέως, πρώην μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, εἰς φιλοσοφίαν προδιοικήκῃσις», ἧτοι ἐρμηνεία τῶν ὀκτὼ περὶ φυσικῆς ἀκροάσεως βιβλίων τοῦ Ἀριστοτέλους. Καὶ ἡ μὲν ἀρχὴ αὐτῆς ἔχει ὧδε· «Τῶν ὄσα θηράσιμα πέφυκεν»· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κειμένου γέγραπται τὸ σημείωμα τοῦτο· «Ἔπαρχει καὶ τὸ τοῦτο πόνος τε καὶ δαπάνη τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἐλαχίστου Χριστοδούλου τοῦ τῆς Γαζαίων (-Γαζέων πόλεως ἀρχιεπισκόπου)· εἴληφεν οὖν τέρμα ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει, ἐν τῇ Ἀρχαγγέλου μονῇ, κατὰ τὸ χιλιοστὸν ἑξακοσιοστὸν ἑβδομηκοστὸν ὄγδοον ἔτος τὸ σωτήριον, θαρρηλιῶνος τρίτη ἰσταμένου». Περὶ δὲ τοῦ Χριστοδούλου τούτου ἰδὲ τὴν 473-ην σελίδα τοῦ πρώτου τόμου τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Βιβλιοθήκης.

116. Τεῦχος ἐκ φύλων χάρτου 239, γραφὴν ἔχει 1674-φ. Καὶ φύλλα μὲν ἄγραφα τὰδ' ἐστί: 5-7, 119-123, 155 καὶ 231^β-232^α, τὰ δὲ λοιπὰ φύλλα τὰ κείμενα περιέχει ταῦτα.

1. Συνταγαὶ διάφοροι. Ἀρχ. «Περὶ πῶς νὰ κάμῃς μελάνην μαύρην καλὴν καὶ ἐγλήγορα», φ. 1.

2. «Σύνταγμα ψηφοφορικὸν καὶ σύνοδος πανσέληνος, (δι' ἧς)

εύρησεις ακριβῶς περὶ τῆς σελήνης, ἐκτεθεῖσα δὲ παρὰ τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης, φιλοσόφου καὶ ῥήτορος καὶ τὴν ἀστρονομικὴν τέχνην ἄριστος Πτολεμαίου βασιλέως Ἀνατολῆς εἰς ἄκρον ἐμμαθηκῶς, καὶ συνεγράψατο τοὺς δεκαεννέα κύκλους τῆς σελήνης», φ. 2-4. Ὅρα καὶ ἔμπροσθεν σελίδι 87.

3. «Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυρίου κυρίου Θεοδοσίου τοῦ Κορυθαλλέως, πρώην μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, ἔκθεσις συνοπτικὴ τῆς ὅλης συλλογιστικῆς πραγματείας». Ἀρχ. «Ὅσα ἕνεκά του κινεῖται», φ. 8-32. Τέλος· «κάνταῦδα πέρας ἔχέτω τὸ κατὰ Πορφύριον σύνταγμα».

4. «Τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου Κορυθαλλέως εἰς τὴν κατὰ Ἀριστοτέλην λογικὴν σχολαστικαὶ ἀποσημειώσεις». Ἀρχ. «Συγγραμμάτων ἐμβατεύειν μέλλουσι φιλοσόφων», φ. 33-117.

5. (Τοῦ αὐτοῦ) «διαγράμματα τῶν ἕξ ὑπολοίπων γενῶν τοῦ ὄντος», φ. 118.

6. «Τοῦ σοφωτάτου Κορυθαλλέως συνοπτικαὶ ἀποσημειώσεις εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους». Ἀρχ. «Ἐπὶ πάσης διδασκαλίας καὶ τέχνης πρὸ τῶν ἄλλων ἀπάντων», φ. 124-154.

7. «Τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου Κορυθαλλέως σύντομοι σχολαστικαὶ ἐρμηνεῖαι εἰς τὰ τοῦ Ἀριστοτέλους πρότερα ἀναλυτικά». Ἀρχ. «Φωναὶ μὲν ἢ πᾶσα τῆς λογικῆς πραγματείας ὕλη», φ. 156-201.

8. «Τοῦ αὐτοῦ Κορυθαλλέως εἰς τὰ ὕστερα τοῦ Ἀριστοτέλους ἀναλυτικά». Ἀρχ. «Τὸ ἀναγκαιότατον εἰς θήραν τοῦ ἀληθοῦς φ. 202-228. Μετὰ δὲ τὸ τέλος κεῖται τὸ σημείωμα τοῦτο· «Ἐτελειώθη τὸ παρὸν ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ τοῦ Ἀρχαγγέλου μονῇ· πόνος τε καὶ δαπάνη τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἐλαχίστου Χριστοδούλου τοῦ τῆς Γαζαίων προέδρου, κατὰ τὸ χιλιεστὸν ἑξακοσιοστὸν ἑβδομηκοστὸν τέταρτον ἔτος τὸ σωτήριον».

9. Ἱατρικαὶ τινες συνταγαί, φ. 229-231^α.

10. Στίχοι τινὲς ἀνεπίγραφοι περὶ ἀνθρώπου ἀμαρτωλοῦ μὲν, μετανόησαντος δέ. Ἀρχ. «Ἡθέλησα μὲ δάκρυα καὶ τὴν μετάνοιάν μου», φ. 232^β-233.

11. Συνταγαὶ διὰ τὴν κατασκευὴν μέλανος, ἀραβικοῖς γεγραμμένα γράμμασιν, φ. 234.

12. Ἀποσπασμάτια χριστιανικοῦ τινος νομοκάνονος, ἀραβικοῖς γεγραμμένα γράμμασιν, φ. 234^β-239.

117. Τεῦχος ἐκ χάρτου, ἐν ᾧ τέσσαρα συνυπάρχει βιβλία παρὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς γεγραμμένα χειρὸς ἔτει 1645-φ' ἔστι δὲ ὕψους μὲν 0,198, πλάτους δὲ 0,15.

α') «Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυρίου Θεοδοσίου τοῦ Κορυθαλλέως, πρώην μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, ἔκθεσις συνοπτικὴ τῆς ὅλης συλλογιστικῆς πραγματείας», σελίδες 1-34.

β') «Τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου Κορυθαλλέως εἰς τὴν κατὰ Ἀριστοτέλην λογικὴν σχολαστικαὶ ἀποσημειώσεις», ὧν ἡ ἀρχὴ «Συγγραμμάτων ἐμβατεῦειν μέλλουσι φιλοσόφων», σελίδες 1-124· μετὰ δὲ τὸ τέλος τῶν σημειώσεων εὔρηται τοῦτο· «Τέλος τῶν εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας σχολαστικῶν ἀποσημειώσεων: Ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ ἄχμεον ἔτος τὸ σωτήριο, μεταγεινιῶνος ζ' φθίνοντος». Καὶ πάλιν ἐν ἀσελιδῶτῳ τινὶ φύλλῳ «διαγράμματα τῶν ἕξ ὑπολοίπων γενῶν τοῦ ὄντος» ὑπάρχει.

γ') Τεῦχος συνδεδεμένον, ἐκ σελίδων συνιστάμενον 177, ὧν τινες ἐξ ἀρχῆς ἀφέθησαν ἄγραφοι· ὑπάρχει δ' ἐν αὐτῷ τὰ ἐφεξῆς πονημάτια· 1) «Τοῦ σοφωτάτου Κορυθαλλέως συνοπτικαὶ ἀποσημειώσεις εἰς τὸ περὶ ἔρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους». Ἄρχ. «Ἐπὶ πάσης διδασκαλίας καὶ τέχνης», σελίδες 1-43.—2) «Τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου Κορυθαλλέως σύντομοι σχολαστικαὶ ἐρμηνεῖαι εἰς τὰ Ἀριστοτέλους πρότερα ἀναλυτικά», σελίδες 49-122.—3) «Τοῦ αὐτοῦ Κορυθαλλέως εἰς τὰ ὕστερα τοῦ Ἀριστοτέλους ἀναλυτικά». Ἄρχ. «Τὸ ἀναγκαιότατον εἰς θήραν τοῦ ἀληθοῦς», σελίδες 129-175.—4) «Τοῦ αὐτοῦ Κορυθαλλέως περὶ φιλοσοφικῶν ἐλέγχων» Ἀριστοτέλους τὸ προοίμιον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἰ μὲν ἦν χρῆσθαι τῇ σημαντικῇ», σελ. 177.

δ') «Συναγωγὴ μερικῆ ὀνομάτων ἐπιθέτων, συλλεγεῖσα ἐκ τοῦ ἐκδοθέντος τύπῳ ἐπιθεταρίου». Ἄρχ. «Ἄβαντες, λαὸς Εὐβοίας» κτλ., σελίδες 1-40.

118. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφέν μὲν ὑπὸ Κυρίλλου τινὸς ἱερομονάχου κατὰ τὴν ἑπτακαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 108 καὶ τὰ ἐφεξῆς ἐμπεριέχον πονημάτια ¹.

1. «Κωνσταντίνου Ῥεσινού τοῦ Κορίνθου, διδαχαὶ ώραῖαι ἐν ἀπλῇ γλώσση, πολλὰ ὠφέλιμαι». Ἀρχ. «Ἡ δίδαξις ὅπου θέλομεν νὰ διδάξωμεν», φ. 1. Ὅρα καὶ ἔμπροσθεν περὶ τοῦ συγγραφέως Ῥεσινού, σελίδι 97.

2. «Τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου Ῥεσινού τοῦ Κορίνθου διδαχαὶ καὶ ἐξήγησις καὶ διδασκαλία εἰς τὰ ἑπτὰ θανάσιμα ἀμαρτήματα, καὶ περὶ μετανοίας πάλιν καὶ ἐξομολογήσεως». Ἀρχ. «Ἡ ἄλλη δίδαξις ὅπου ἐδιδάξαμεν», φ. 31.

3. «Τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου Ῥεσινού διδαχὴ καὶ ἐξήγησις διδασκαλικὴ εἰς τοὺς ἑννέα μακαρισμοὺς τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὰς πέντε αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου, καὶ περὶ χριστιανικῆς καταστάσεως». Ἀρχ. «Μὲ βοήθειαν τοῦ Θεοῦ», φ. 70^β.

4. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Λουκᾶ προοίμιον τῆς ἐκκλησίας». Ἀρχ. «Ἄβυσσος λέγεται», φ. 88^β.

119. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφέν μὲν ἔτει 1674-φ, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 353 καὶ τὰ ἐφεξῆς ἐμπεριέχον συνταγμάτια.

1. «Εἰσαγωγὴ λογικῆς, ἐκτεθεῖσα παρὰ τοῦ λογιωτάτου καὶ σοφωτάτου κυρίου κυρίου Γερασίμου Βλάχου τοῦ τῶν ἐπιστημῶν κατ' ἀμφοτέρας τὰς διαλέκτους διδασκάλου, κήρυκός τε τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ εὐαγγελίου». Ἀρχ. «Λειμῶνος πολυανθοῦς», φ. 1' ἐν δὲ τῷ 12-φ φύλλῳ γέγραπται τὸ «Τέλος σὺν Θεῷ ἁγίῳ τῶν προοιμακῶν ἀπάντων ζητημάτων ἐν ἔτει ,αρχοδ', μηνὶ νοεμβρίῳ 12». Ἄ. Δημητρακοπούλου, Προσθῆκαι καὶ διορθώσεις εἰς τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν Κωνσταντίνου Σάθα. Ἐν Δειψίᾳ 1871, σ. 57.

2. «Εἰς τὴν τοῦ Πορφυρίου εἰσαγωγὴν παράφρασις καὶ ζητήματα παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυρίου κυρίου Γερασίμου Παλλαδᾶ τοῦ Κρητὸς ἐκτεθέντα». Ἀρχ. «Εἰώθασι πρὸ τῶν φιλοσόφων»,

¹ Ἀντωνῖνος ὁ ἀρχιμανδρίτης λέγει, ὅτι τὸ τεῦχος τοῦτο ἐγράφη ἔτει 1680· ἀλλ' ἐγὼ τοῦ ἔτους τούτου τὸν ἀριθμὸν οὐχ εὔρον ἐν ἐκείνῳ σεσημασμένον.

φ. 120^β. Οὕτως ἐπιγέγραπται καὶ σύγγραμμά τι Γερασίμου τοῦ Βλάχου, ὑπερ καὶ τὴν δευτέραν τάξιν τῶν λογικῶν αὐτοῦ πονημάτων ἐπέχει.

3. «Εἰς τὰς δέκα κατηγορίας τοῦ Ἀριστοτέλους παράφρασις τε καὶ ζητήματα παρὰ Γερασίμου Παλλαδᾶ τοῦ Κρητὸς ἐκτεθέντα». Ἀρχ. «Καὶ ἐνταῦθα τὰ πρὸ παντὸς βιβλίου ζητούμενα», φ. 219-267· μεταξὺ δὲ τοῦ 267-ου καὶ τοῦ 268-ου φύλλου δύο φύλλα ἐλλείπει, ἃ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐχομένου περιεῖχε πονήματος.

4. Τοῦ αὐτοῦ παράφρασις τε καὶ ζητήματα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους· πονημάτιον ἀκέφαλον, οὗ αἱ πρῶται λέξεις ἔχουσι νῦν ὧδε· « . . διαφέρει δ', ὅτι ἐν μὲν τοῖς συνωνύμοις διὰ τῆς αὐτῆς ἐρωτήσεως» κτλ., φ. 268-353.

120. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὴν μὲν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, φύλλα δὲ νῦν σῶζον 379, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ μιᾶς ($0,217 \times 0,15 = 0,15 \times 0,085$)· περιέχει δὲ τὴν κατὰ στοιχεῖον ἐκλογὴν καὶ σύνοψιν τῶν βασιλικῶν ἐξήκοντα βιβλίων, ἧ διὰ τὴν ἀπώλειαν ἱκανῶν φύλλων ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «οὐκ ἔρρωται· εἰ δὲ δωρεᾶς ἀυθεντία προσθῆ τι ἥττονος τιμήματος, ἰσχύει· μεταξὺ δὲ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς οὐδὲ τοῦτο ἔρρωται, ἀλλ' ἄκυρος ἢ πρᾶσις. Τὰ εἰς ἔπαινον τοῦ πιπρασκομένου λεγόμενα παρὰ τοῦ πρᾶτου, εἰ μὲν φαίνονται, οὐκ ἐνοχοποιοῦσιν αὐτὸν» κτλ. Λήγει δὲ εἰς τὸ κεφάλαιον τὸ ἐπιγεγραμμένον ὧδε· «Περὶ συστημάτων καὶ σωματείων θεμιτῶν, ἧτοι χαρακτῶν χαλκῶν μαγικῶν χοιρεμπόρων καὶ λοιπῶν, καὶ περὶ συστημάτων ἀθεμιτῶν». Ἀρχ. «Οὐ πᾶσιν ἐφείται ποιεῖν ἑταιρείας» κτλ. (Synopsis Basilicorum edidit C. E. Zachariae a Lingenthal. Lipsiae 1869, σ. 611). Ἐνδον δὲ τῆς δευτέρας τοῦ κώδικος πινακίδος τέσσαρα προσετέθη φύλλα τῆς πέμπτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐν οἷς μέρος ὑπάρχει νεκρωσίμου τινὸς ἄσματικῆς ἀκολουθίας.

121. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὴν μὲν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἑκατονταετηρίδα, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 219, ὧν

τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑννέα (0,158×0,093)· περιέχει δὲ τὰ ἐφεξῆς κείμενα.

1. Πίναξ ἀκέφαλος τῶν κεφαλαίων τοῦ κατὰ στοιχεῖον καλουμένου νομίμου, ἀρχόμενος νῦν ἀπὸ τοῦ ιδ' κεφαλαίου τοῦ Μ στοιχείου, φ. 10.

2. Τὸ κατὰ στοιχεῖον νόμιμον, οὗ ἡ ἀρχή· «Οἱ ἄνθρωποι πάντες ἢ δοῦλοι εἰσὶν ἢ ἐλεύθεροι ἢ ἀνελεύθεροι» κτλ., φ. 10—199. Τέλος· «οἱ δὲ ἐν Ἀρμενίᾳ ὠρειάριοι καὶ ἀπὸ σίτου καὶ κριθῆς ἐλάμβανον κατὰ τεσσαράκοντα ἕν» (Liber juridicus alphabeticus ed. C. E. Zachariae a Lingenthal. Lipsiae 1856, σ. 9-264). Εἶτα δὲ σημείωμά τι κεῖται τοῦ ἑπτακαιδεκάτου αἰῶνος, λέγον τάδε· «† Ἐτοῦτο τὸ νόμιμα εἶναι τοῦ διδασκάλου τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς Ἀρσενίου ἀπὸ τὴν παλαιὰν Πάτραν».

3. «Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ὑστατος ἦχος ὕστατον πλέκει μέλος. Ἰωάννου μοναχοῦ πρωτασηκρήτου τοῦ Ζωναρά», φ. 200. Cotelerii, Ecclesiae graecae monumenta τ. III, σ. 465. Migne τ. 135, σ. 413. Πρβλ. Fabricii, Bibl. Gr. τ. XI, σ. 227.

4. «Στιχηρὰ δογματικὰ εἰς ἔλεγχον καὶ ἀποτροπὴν τῶν νέων πνευματομάχων Ἰταλῶν τῶν καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ λεγόντων τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεσθαι· ποίημα Ἱεροθέου πρεσβυτέρου καὶ μοναστοῦ ἦχος γ'». Ἀρχ. «Ἴτε νῦν τῶν πιστῶν ἅπαν τὸ πλήρωμα», φ. 202. Ποίημα τὸ πρόσθεν ἀμνημόνευτον, οὗ ὁ ποιητὴς ἤκμαζεν ἐπὶ πατριάρχου Ἰωάννου τοῦ Βέκκου· ἴσως δὲ αὐτὸς ἐκεῖνός ἐστιν Ἱερόθεος ὁ ἱερομόναχος, περὶ οὗ κατ' ἕκτασιν Ἀνδρόνικος ἔγραψεν ὁ Δημητρακόπουλος (Ὁρθόδοξος Ἑλλάς, ἦτοι περὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν γραψάντων κατὰ Λατίνων καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν. Ἐν Λειψία 1872, σ. 53 - 57).

5. «Κανὼν δογματικὸς εἰς ἔλεγχον τῶν λεγόντων καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεσθαι καὶ ποιούντων δύο αἷτια τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῇ ὑπάρξει τοῦ πνεύματος, ἡ ἐν σύνθετον ἐπὶ αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ κατὰ Σαβέλλιον συγγεόντων τὰ πρόσωπα· ποίημα Ἱεροθέου μοναχοῦ, φέρον ἀκροστιχίδα τήνδε:

Πίστις ἀπίστοις μαρτυροῦσα Λατίνοις | πνευματορητόρευτος Ἱερο-
θέου· ἦχος πλάγιος δ', φ. 203 - 209. Μεταξὺ δὲ τῆς ἕκτης
καὶ τῆς ἑβδόμης τοῦ κανόνος φθῆς εὑρηται «Τοῦ αὐτοῦ πίστις
ὡς ἐν τόπῳ συναξαρίου ἀκλινῆς καὶ ὀρθόδοξος», καὶ μετὰ τοῦτο
«ἐτέρα πίστις ὀρθόδοξος ἀκλινῆς».

6. «[Τοῦ σοφωτάτου Μαξίμου του Πλανουόδη] περὶ τῶν ὑελίων
τῶν ἀπάντων [ἀσθενειῶν] στιχηρὰ» τρία κατ' ἦχον α', ὧν ἡ
ἀρχή· «Τῶν ἀσθενῶν ὑελία μάθε τρισκαίδεκα, τὸ μὲν λευκὸν τὸ
πρῶτον» κτλ., φ. 211*. Καὶ πάλιν κανὼν ἀσματικὸς περὶ τῶν
υελίων εἰς ἦχον β', οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸ λευκὸν ἐκ φύξεώς ἐστι καὶ
νεφροαλγήσεως· ἰατρευέσθω δ' ὁ πάσχων κλυστήρια δραστικά τὰ
ἔχοντα» κτλ. Μετὰ δὲ τὸν κανόνα τοῦτον ὑπάρχει «περὶ αἱμάτων
τοῦ αὐτοῦ στιχηρὰ» τέσσαρα κατ' ἦχον β', ὧν ἡ ἀρχή· «Μάθε
καὶ τὰ αἵματα λοιπὸν τῆς φλεβοτομίας» κτλ., φ. 213^β. Πρβλ.
Ideler, *Physici et medici graeci minores*, τ. II, 318 κέ. Fabricii.
Harles, *Bibl. Graeca XI*, σ. 692. Hardt, *Catal. cod. MSS bibl.*
Bavar. I, σ. 437 καὶ 447. Matthaei, *Accurata notitia* σ. 259.

7. «Ἱπποκράτους περὶ τῶν δ' στοιχείων καὶ χυμῶν, δι' ὧν
συνίσταται ὁ ἄνθρωπος». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι ὁ ἄνθρωπος συνί-
σταται ἐκ τεσσάρων στοιχείων», φ. 214.

8. Τῶν ὄφρικίων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐρμηνεῖα τις ἀνώ-
νομος, ἧς ἐλλείπει τὸ τέλος, φ. 217^β.

122. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν μὲν ὑπὸ δύο διαφόρων χει-
ρῶν τῆς ἑπτακαίδεκάτης ἀκμαζούσης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ δὲ φύλ-
λων συνιστάμενον 195, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ
γραμμῶν ὀκτωκαίδεκα ($0,214 \times 0,155 = 0,14 \times 0,9$)· περιέχει
δὲ ταῦτα.

1. «Ἐρμηνεῖα ὅταν θέλουσι νὰ ποιήσουν ἀρχιερέα», ἥπερ μηνὶ

* Τὰ αὐτὰ στιχηρὰ καὶ ἐν κώδικί τινι τῆς Καλλιπόλεως κεῖται, περὶ οὗ ὄρα
Ἄ. Π. Κεραμέως Ἐκθεσιν παλαιογρ. ἐρευνῶν ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ (ἐν Κωνσταντινου-
πόλει 1886, σ. 8). Καὶ ἐν μὲν τῷ κώδικι τούτῳ ἀνώνομα τὰ στιχηρὰ ὑπάρχει, ἐν δὲ
τῷ τῶν Ἱεροσολύμων ὑπῆρχε μὲν ἐξ ἀρχῆς τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, ἀλλὰ τοῦτο
νῦν ἐλλείπει διὰ τὴν ἀποκοπὴν μέρους τινὸς τοῦ φύλλου, ἀφ' οὗ τὴν ἀρχὴν τὰ στιχηρὰ
ποιεῖται.

συνετάχθη νοεμβρίῳ τοῦ 1661-ου ἔτους. Ἄρχ. «Δίδει ὁ πατριάρχης εἶδησιν τῶν εὐρισκομένων ἐκεῖσε ἀρχιερέων πάντων», φ. 1.

2. «Ἀπολογητικὸν εἰς μετάθεσιν μητροπολίτου ἢ ἐπισκόπου», φ. 2^β.

3. «Περὶ τοῦ πῶς γράφει ὁ μητροπολίτης τὴν πράξιν τοῦ ἐπισκόπου»· παράδειγμα γραφῆς τοῦ 1669-ου ἔτους, φ. 3.

4. Μαλαξοῦ νομοκάνων ἐν κεφαλαίοις σζα'. Ἄρχ. «Θησαυρὸς κεκρυμμένος», φ. 4. — «Πρέπει τὸν κριτὴν, τουτέστι τὸν ἀρχιερέα», φ. 20 - 194.

5. Εὐχὴ λεγομένη ἐπὶ τῶν μετανοούντων, φ. 195.

123. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ἐπτακαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἐκ φύλλων σύγκειται 225, ὕψους μὲν 0,219, πλάτους δὲ 0,152· περιέχει δὲ ἀνώνυμὸν τινα νομοκάνονα, εἰς κεφάλαια διηρημένον σε', ὧν τὸ πρῶτον ἐπιγέγραπται «περὶ πνευματικῆς διαγωγῆς καὶ ἐξομολογήσεως»· ἄρχεται δὲ ὧδε· «Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων». Μετὰ δὲ τὸν νομοκάνονα ῥήσεις καὶ διηγήσεις ὑπάρχουσιν ἀββάδων διαφόρων.

124. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν μὲν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἑκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ δὲ φύλλων ἀποτελούμενον 238, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ μιᾶς (0,203×0,148=0,146×0,098). Καὶ ἔνδον μὲν τῆς πρώτης αὐτοῦ πινακίδος εὔρηται τὸ ὄνομα παλαιοῦ τινος τοῦ τεύχους κτήτορος, ὃς ἤκμαζε μὲν ὡς ἔοικε τῷ ἐπτακαιδεκᾶτῳ αἰῶνι, ὄνομα δὲ αὐτῷ Συμεὼν ἦν ὁ μητροπολίτης Πτολεμαίδος, ὁ «ἐκ κόμης Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας, (ἡ) τανῶν λέγεται Σπάρτα»· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος τὰ ἐφεξῆς ἐμπεριέχει κείμενα.

1. Τάξις τις ἀκέφαλος τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως, φ. 1.

2. «Συνοδικοὶ κανόνες καὶ τῶν ἀγίων ἀποστόλων καὶ τοῦ μεγάλου Βασιλείου» καὶ ἄλλων τινῶν ἀγίων ἀνδρῶν, φ. 5.

3. «Πίναξ τῆς θείας καὶ ψυχωφελοῦς ταύτης βίβλου», φ. 35.

4. Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ «πρόλογος εἰς τὴν ψυχωφελῆ ταύτην βίβλον», οὗ ἡ ἀρχή· «Τῆς θείας καὶ παναγάθου τοῦ ὑπεραγάθου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ», φ. 45^β.

5. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ ἐξαγορεύσεως διαφορῶν καὶ διαθέσεων τῶν ἐξομολογουμένων ἀληθινῆς καὶ ἀπταιστοῦ πρὸς Θεὸν καὶ ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἐκ Θεοῦ διακρίσεως ὡς οἶμαι ὁ ταπεινός». Ἀρχ. «Ὅτι δεῖ τὸν ἐξομολογούμενον κρύφια πταίσματα», φ. 66.

6. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ «περὶ τῶν ὀκτῶ λογισμῶν καὶ τὸ τριμερὲς τῆς ψυχῆς». Ἀρχ. «Χρὴ γινώσκειν πάντες οἱ χριστιανοί», φ. 81. Πρὸ δὲ τοῦ κειμένου τούτου τεμάχια διαφορῶν ὑπάρχει τῆς ἐκκλησίας πατέρων.

7. «Κανόνες ἐκτεθέντες παρὰ τῶν ἁγίων ἐνδοξῶν καὶ πανευφήμων ἀποστόλων καὶ τῶν ἁγίων ζ' καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων, ἔτι μὴν καὶ τῶν κατὰ καιρὸν γενομένων τοπικῶν συνόδων καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐτέρων ἁγίων πάνυ μεγάλων κεφάλαια διάφορα καὶ ἀναγκαῖα πρὸς τοὺς δεσμεῖν καὶ λύειν ἐξουσίαν εἰληφότας. Ἐπεὶ οὖν πάλαι κατὰ καιροὺς ὑπὸ διαφορῶν καὶ διαφοροῖς ἀρμόζοντες οἱ νόμοι καὶ κανόνες τῆς ἐκκλησίας ἐτέθησαν — δέκα γὰρ μετὰ τοὺς ἀποστόλους αἱ μεγάλοι τῶν πατέρων γεγόνασι σύνοδοι—πρὸς τούτοις δὲ αὐτὸς Βασίλειος ὁ μέγας περὶ πολλῶν ἐκανόνισεν, ἔτι μὴν καὶ Ἰωάννης ὁ Νηστευτῆς καὶ ἕτεροι ἅγιοι πατέρες, εἰκότως δὲ διὰ τοῦτο σποράδην ὑπ' αὐτῶν ὡς ἀπῆται τὰ κατὰ χρόνους ἀναφυόμενα καὶ οὐ τεύξει τινὶ πραγμάτων ὡς ἐν κεφαλαίοις διηρημένων οἱ κανόνες ἐγράφησαν, ὡς ἐκ τούτου δυσεύρετον τὸ πρὸς τινῶν ἀθρόως περὶ κανόνων ἐπιζητούμενον κεφάλαιον· καὶ διὰ τοῦτο χάριτι τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὰ σποράδην ὑπ' αὐτῶν ὀρισθέντα κατὰ καιροὺς εἰς ἓν ἡμεῖς συναδροῖσαι σπουδάσαντες καὶ ταῦτα διελόντες, Συμεῶν ἱερομόναχος ὁ Σχολάριος, ἐκτεθήκαμεν ἓνα ἕκαστον κανόνα τῶν αὐτῶν ἁγίων εἰς τὴν ἰσότητά τῶν εἰκοσιτεσσάρων στοιχείων, πρὸς τὸ ἀνενοχλήτως καὶ ἀνεμποδίστως εὐρίσκειν εὐθὺς τοὺς τῶν ψυχῶν οἰκονόμους». Ἀρχ. «Ἀρχὴ τῆς ἄλλας, περὶ τῶν ἀρνηθέντων τοῦ Χριστοῦ ἐκουσίως ἢ διὰ φόβον ἢ διὰ τιμωρίας ἀνθρώπων. Ἀποστόλων κανὼν ἐβ' Εἴ τις κληρικὸς διὰ φόβον» κτλ., φ. 88-229· περιλαμβάνει δὲ τὸ κανο-

νικόν τοῦτο βιβλίον καὶ εὐχὰς διαφόρους καὶ τάξεις τινὰς ἐκ τοῦ εὐχολογίου. P. Lambecii, Commentar. liber VI, σ. 197. Πρβλ. Fabricii, Bibl. Gr. τ. XI, σ. 299.

8. «Μεθοδίου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου περὶ τῶν διαφόρων τρόπων καὶ ἡλικία ἐπιστρεφόντων». Ἀρχ. «Εἰ μὲν παιδίον συνελήφθη καὶ ἠρνήσατο», φ. 229. Goar, Εὐχολόγιον σ. 689.

9. «Εὐχὴ εἰς τὸν ἀπὸ ἀρνήσεως ἐπιστρέφοντα», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου», φ. 229^β. Goar, Εὐχολόγιον σ. 689.

10. «Εὐχὴ εἰς ἰλασμόν», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Δέσποτα Κύριε. ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὰς κλεῖς», φ. 230^β. Goar σ. 690.

11. «Εὐχὴ πρὸς χριστιανούς ὑπαχθέντας ἐθνικῇ πλάνῃ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ προσδραμόντας». Ἀρχ. «Κύριε ὁ τῶν ἀπάντων ποιητῆς καὶ δεσπότης», φ. 231. Goar σ. 690.

12. «Εὐχὴ ἐπὶ ἀποστατήσαντος παιδὸς καὶ μαγαρίσαντος καὶ μετανοοῦντος». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», φ. 231^β. Goar σ. 691.

13. «Εὐχαὶ ἰλαστήριοι εἰς τοὺς ἀρνησαμένους καὶ πάλιν ἐπιστρέφοντας». Ἀρχ. «Ὁ ὢν δέσποτα παντοκράτωρ, ὕψιστε βασιλεῦ, ἀράρατε» κτλ. φ. 232^β.

14. «Εὐχὴ τοῦ ἀγίου Ταρασίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ λύσεως ναοῦ ὑπὸ αἰρέσεως μανθέντος, λεγομένη ἔξω τοῦ πυλῶνος τῆς ἐκκλησίας». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δυσωποῦμέν σε τὸν ἴλεων καὶ εὐμενῆ», φ. 234. Goar σ. 494.

15. «Ἐτέρα εὐχὴ λεγομένη ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης». Ἀρχ. «Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δυσωποῦμέν σε τὸν ἴλεων καὶ εὐμενῆ ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν», φ. 234^β.

16. «Εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ βεβηλωθέντος ὑπὸ ἐθνικῶν (καὶ) ὑπὸ αἰρετικῶν καθυβρισθέντος». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὸν ναὸν τοῦτον ἀναδείξας», φ. 235. Goar σ. 494.

17. «Εὐχὴ λεγομένη ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ, ἐν ᾧ συνέβη θανεῖν ἄνθρωπος βιαίως, ἢ ζῶον ἄλογον κατὰ τὸν πάλαι νόμον ἀκάθαρτον ἢ ἄθυτον ἔθανεν ἢ ἐγέννησεν». Ἀρχ. «Δέσποτα

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον ἀγαθότητα», φ. 235^β. Goar σ. 496.

18. «Εἰ συμβῆ χειθῆναι ἐν εἰσόδῳ τὰ ἅγια, ἢ βρωθῆναι ὑπὸ τινος ζῦου· τοῦ ποιητοῦ κυροῦ Συμεὼν Θεσσαλονίκης». Ἄρχ. «Ὅτε συμβῆ τὰ τοιαῦτα καὶ ἐκχεῖται τὰ ἅγια», φ. 236.

19. «Περὶ τῆς θείας μεταδόσεως πῶς ὀφείλει γενέσθαι». Ἄρχ. «Καὶ ἐν τῷ μέλλειν δέ τινα κοινωνεῖν, μὴ εἰς κόλπον λαμβάνειν καὶ ἀπέρχεσθαι, ὡς τινες νῦν καταφρονητικῶς», φ. 238.

20. «Περὶ τοῦ εἰ λήθη ἔγινεν καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ ἱερεὺς ἔνωσιν ἐξ ἀρχῆς». Ἄρχ. «Ἐὰν τῇ λήθῃ τοῦ ἱερέως συμβαίῃ», φ. 238. Ἐλλείπει τὸ τέλος.

125. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1613-φ καὶ συνιστάμενον νῦν ἐκ φύλλων 301, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἑπτακαίδεκα ($0,201 \times 0,148 = 0,142 \times 0,087$)· πρότερον δὲ φύλλα περιπλέον εἶχε δύο, ἅπερ Πορφύριος ἀφείλετο ὁ Οὐσπένσκη ἀποσπάσας (μετὰ τὸ 150-ον φύλλον)· ἅπερ ὕστερον ἐν τῇ κατὰ Πετροῦπολιν αὐτοκρατορικῇ κατέθετο βιβλιοθήκῃ, ἔνθα καὶ φυλάττεται νῦν τὸν ἀριθμὸν ἔχοντα 471-ον.

1. Πίναξ ἀκέφαλος σιθ' κεφαλαίων, ἀρχόμενος ἤδη ἀπὸ τοῦ λς' κεφαλαίου, φ. 1-22.

2. «Κεφάλαιον κανονικὸν τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσσοστόμου· πῶς δεῖ συνάγειν τὰ ἐπιτίμια τῶν ἀμαρτανόντων». Ἄρχ. «Οὐ γὰρ ἀπλῶς πρὸς τὸ τῶν ἀμαρτημάτων μέτρον», φ. 22^β.

3. Μαλαξοῦ νομοκάνων, οὗ ἡ ἀρχή· «Πρέπει τὸν κριτὴν, τουτέστι τὸν ἀρχιερέα νὰ μιμεῖται», φ. 24-273. Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ γέγραπται τοῦτο· «Ἐτελειώθη τὸ παρὸν νόμιμον διὰ χειρὸς Ἀκακίου ἱερομονάχου Βλαστοῦ τὸ ἐπίκλη Πούλου, εἰς ,αχιγ' μαίφω ἐσχάτη ἰνδικτιῶνος ια', δι' ἐξόδου τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ πνευματικοῦ πατῆρος κῦρ Μανουήλ τοῦ Δημητρόπουλου ἐν χώρᾳ Σφακία, ἐπάνωθεν Γεωργίτζη, ἐν μονῇ τοῦ μεγάλου Γεωργίου». Καὶ ὀπισθεν ὑπογραφή τις ὑπάρχει μονοκόνδυλος, ἣν ἀνέγνω ὧδε· «† Ὁ ταπεινὸς ἐπίσκοπος Ἀρσένιος μηνὶ σεπτεβρίῳ ἰνδικτιῶνος ιδ'».

4. «Περὶ ἐξομολογήσεως τοῦ πῶς δεῖ γενέσθαι». Ἄρχ. «Εἰς τὴν ἐκκλησίαν δεῖ γενέσθαι τὰς ἐξομολογήσεις εἰ δυνατόν», φ. 274. Ἐλλείπει τὸ τέλος.

126. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1669-φ καὶ τετράδια περιέχον τεσσαράκοντα φύλλα νῦν συναποτελοῦντα 316· τούτων δὲ τὸ κείμενον μονόστηλόν ἐστι καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι ($0,201 \times 0,155 = 0,153 \times 0,10$). Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ φύλλῳ γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Καὶ τόδε νόμιμον ἐκ τῶν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ παναγίου Τάφου, δωρηθὲν τῷ πρωτοσυγκέλλῳ Παρθενίῳ». Ἀπὸ δὲ τοῦ δευτέρου μέχρι τοῦ 26-ου φύλλου πίναξ ὑπάρχει κεφαλαίων 637, οἷς τὸ νόμιμον συνίσταται βιβλίον, οὗ ἡ μὲν ἐπιγραφή ἔχει ὧδε· «Νέον νόμιμον πάνυ πλουσιώτατον, συναθροισθὲν ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων νομίμων»· ἡ δὲ ἀρχὴ τοιαύτῃ ἐστὶν «Νουθεσία πρὸς πνευματικὸν πατέρα καὶ ασφάλεια. Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τελευταῖον κεφάλαιον ὑπάρχει τὸ σημεῖωμα τόδε· «ἐτελειώθη ἡ παροῦσα βίβλος διὰ χειρὸς εὐτελοῦς Γερασίου ἐν ἔτει Ἰροη', ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ ια'» κτλ. Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι τὰ ἐλλείποντα τῷ κώδικι φύλλα Πορφύριος ἀπέσπασεν ὁ Οὐσπένσκης, ἐπιγράφας ἐσφαλμένως τὸ ἔτος 1667 (ἀντὶ 1669)· ταῦτα δὲ νῦν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ κεῖται τῆς Πετροπόλεως, τὸν 472-ον ἐν αὐτῇ ἀριθμὸν ἐπέχοντα (Ира Отчетъ за 1883 годъ, σ. 156).

127. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ φύλλα νῦν σφῆζον 204, ὧν τὸ κείμενον ἐστὶ μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τριῶν ($0,20 \times 0,14 = 0,142 + 0,10$)· ἐγράφη δὲ πιθανῶς ὑπὸ τοῦ «ταπεινοῦ Ἀθηνῶν Θεοφάνους» τοῦ Καρύκη, οὗ καὶ κτῆμα τὸ τεῦχος ὑπῆρξε κατὰ τὴν ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ αὐτόχειρον ἐκείνου ὑπογραφὴν· περὶ δὲ τοῦ Θεοφάνους τούτου τὴν ἐμὴν ἀνάγνωθι ἐπιστολὴν τὴν ἐν τοῖς Μνημείοις τῆς ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων κατακεχωρισμένην, ἃ Δημήτριος ὁ Καμπουρόγλους περιοδικῶς ἐν Ἀθήναις τύποις ἐκδίδωσι (τ. II, 1891, σ. 193-233). Περιέχει δὲ τὸ τεῦχος τὸν νομοκάνονα τοῦ Μαλαξοῦ, διηρημένον μὲν εἰς σιγ' κεφάλαια,

ἀρχόμενον δὲ ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «Πρέπει τὸν κριτὴν, τουτέστι τὸν ἀρχιερέα» κτλ. Ἄλλὰ νῦν ἐλλείπει καὶ τὸ τέλος τοῦ ἐσχάτου κεφαλαίου καὶ ἡ μετὰ τοῦτο παρακειμένη συνήθως «εὐχὴ τῶν ἐξομολογουμένων».

128. Τεῦχος ἐκ χάρτου, διηρημένον εἰς βιβλιάρια τρία, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐκ φύλλων συνίσταται ὀκτώ (γεγραμμένων περὶ τὸ τέλος τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου), τὸ δὲ δεῦτερον ἐκ φύλλων ἑκαίδεκα τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, τὸ δὲ τρίτον αὖ ἐκ φύλλων ἑνεακαίδεκα τῆς ἑκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἅπαντα δ' ὁμοῦ τὰ ἐφεξῆς ἐμπεριέχει κείμενα.

1. «Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου περὶ διαφορῶν τρόπων μετανοίας καὶ σωτηρίας ψυχῶν ἐν κεφαλαίοις ἰ', ὧν ἡ ἀρχή· «Γινώσκων ὁ Θεὸς τὸ ἀσθενές» κτλ.

2. «Ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου».

3. «Νομοκάνονον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, γενομένου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τῆς νέας Ῥώμης». Ἄρχ. «Καὶ μετὰ τὸ ἐγεῖραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς» κτλ.

4. «Κανονικὸν Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, μαθητοῦ τοῦ μεγάλου Βασιλείου, περὶ ἐξαγορεύσεως διαφορᾶς διαφορῶν [sic], καὶ διάθεσις τῶν ἐξομολογουμένων κρύφια ἁμαρτήματα καὶ (περὶ) τῶν τούτων ἀναδόχων». Ἄρχ. «Δεῖ τὸν ἐξομολογούμενον κρύφια πταίσματα» κτλ.

5. Χρησμός ἀνεπίγραφος, οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν ἀλώπεκος ὑποκριθεὶς φιλίαν» κτλ.

6. «Ἔτερος τοῦ κυροῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ περὶ τῆς Πόλεως».

7. «Ὅρασις τοῦ μεγάλου Παχωμίου», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐθεάσατο δὲ καὶ πλῆθος ἄπειρον ἀδελφῶν ἐν κοιλάδι βαθυτάτῃ» κτλ.

8. Ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐλθόντες οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐπηρώτησαν λέγοντες· εἶπέ ἡμῖν τὸ τέλος καὶ τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου». Τέλος· «δεῖ καὶ δεῖ πρέπει νὰ διάγωσιν οἱ ἀσκεπεῖς τοῦ τόπου καὶ τὸ καῦμα·

ἥλιος περικυκλώσει αὐτοὺς ἐπὶ πολὺ· τοῦτο δὲ ὄλον μέλλει γενέσθαι.»

9. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «ἐκ τῶν ὁράσεων τοῦ προφήτου Δανιήλ καὶ περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ περὶ τῆς συντελείας τοῦ κόσμου καὶ περὶ τοῦ ἀντιχρίστου». Ἀρχ. «Ἄκουε οὐρανὲ μετὰ ἀκριβείας» κτλ.

129. Νομοκάνων τοῦ Μαλαξοῦ, διηρημένος κατὰ τὸν πίνακα εἰς κεφάλαια 294, ὧν τὰ πρῶτα μόνον ρμδ' ἐσώθη· ἐγράφη δὲ κατὰ τὴν ἑπτακαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα καὶ φύλλα νῦν ἐκ χάρτου περιλαμβάνει 124, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἑνεακαίδεκα ($0,215 \times 0,155 = 0,14 \times 0,10$).

130. Νομοκάνων τοῦ Μαλαξοῦ, διηρημένος εἰς κεφάλαια σοδ'· φύλλα δὲ περιέχει 272, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσιν ἢ εἴκοσι καὶ ἐνός ($0,206 \times 0,148 = 0,136 \times 0,10$)· ἐγράφη δὲ καὶ οὗτος κατὰ τὴν ἑπτακαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα.

131. Τεῦχος ἐκ χάρτου, περὶ τὸ τέλος γραφὲν τῆς ἑπτακαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀκέφαλον δὲ καὶ ἀτελές νῦν ὑπάρχον· ἔστι δὲ ὕψους μὲν 0,215, πλάτους δὲ 0,162. Μέχρι δὲ τοῦ τέλους ἀριθμεῖ σελίδας 590, ἀλλὰ τούτων αἱ πρῶται δέκα καὶ ἑννέα ἐλλείπουσιν ἤδη.

1. Πίναξ ἀκέφαλος 295 κεφαλαίων, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ ρπε' κεφαλαίου, σελ. ιθ'—κς'.

2. Νομοκάνων τοῦ Μαλαξοῦ, ἀρχόμενος νῦν ἀπὸ τοῦ β' κεφαλαίου, οὗ ἡ ἐπιγραφή «περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ τοῦ ποιεῖν δικαιοσύνην», σελ. κζ'—φμη'.

3. «Φοβερὸν διήγημα καὶ παράδοξον περὶ ἱερέων ἀναξίων», σελ. φμθ'.

4. Τεμάχιον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, σ. φγγ'.

5. «Τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου κῦρ Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ὠραῖα περὶ πίστεως» ἑλληνικῆ καὶ τουρκικῆ γεγραμμένα γλώσση, σ. φζ'. Ὅλον δὲ τὸ κείμενον ὑπάρχει παρὰ τῷ Κρουσίῳ, Turcograeciae libri tres. Basileae 1584, σ. 109—119.

6. «Γρηγορίου τοῦ Μαλαξοῦ ἐξηγήσεις τοῦ πρώτου κεφαλαίου εἰς πεζὴν φράσιν». Ἀρχ. «Τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν», σελ. φξβ'.

7. Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου τὸ β', τὸ γ', τὸ δ', τὸ ε' καὶ τὸ ζ' κεφάλαιον τοῦ περὶ πίστεως τῶν χριστιανῶν λόγου, καὶ ἡ τῶν αὐτῶν κεφαλαίων τουρκικὴ μετάφρασις τοῦ Ἀγμέτ, σελ. φξζ'—φπζ'.

132. Τεύχος ἐκ χάρτου, γραφὲν κατὰ τὴν πεντεκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων υμη', ὧν τὸ κείμενον ἐστὶ μονόστηλον, γραμμὰς κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων εἴκοσι καὶ δύο ἀριθμοῦν ($0,21 \times 0,158 = 0,157 \times 0,096$). ἔλλειπει δὲ νῦν τό τε ἐξηχοστὸν καὶ τὸ ἐξηχοστὸν πρῶτον φύλλον, ἅπερ κατὰ τὸν πίνακα τρία περιεῖχε κεφάλαια, τὸ «περὶ δακρύων φυσιολογία», τὸ ἐπιγραφόμενον Μεθοδίου τοῦ ἐπισκόπου Πατάρων περὶ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας, καὶ τὸ περὶ τοῦ δεκάτου λόγου τῆς Σιβύλλας. Πλὴν ἀλλὰ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τεύχους ἑπτὰ φύλλα κεῖται ἄνευ ἀριθμοῦ, καὶ τούτων τὸ μὲν πρῶτον ἐνέχει τὸ σημεῖωμα τόδε: «Αὕτη ἡ βίβλος εἶναι τοῦ Παφνουτίου ἀπὸ τὴν Κύπρον· ἔδωσά του ἕνα δουκάτο δανεικὸν καὶ ὅποτε δώσει τὸ δουκάτον νὰ τὴν ἐπάρῃ· ἔτους ζξε', σεπτεβρίῳ (-1556). Θεόδουλος μοναχὸς ἔδωσα τὸ φλουρί.—Ὁ αὐτὸς Παφνούτιος ἐκοιμήθη καὶ ὁ Θεὸς νὰ τὸν μακαρίσῃ». Τὰ δὲ λοιπὰ ἑξ' φύλλα πίνακα περιέχει τῶν ἐν τῷ τεύχει περιειλημμένων κεφαλαίων, ἐξ ὧν ἐγὼ κατ' ἐκλογὴν ὀλίγα νῦν ἀναγράφω.

1. «Μαρτυρίαι ἐκ τῆς θείας γραφῆς, ὅτι οὐκ ἔχει τέλος ἡ κόλασις», φ. α'.

2. «Ὅτι πολλάκις τῶν ἐναρέτων αἱ ψυχαὶ ἐν τῷ θανάτῳ θεία τινὶ ἐπισκιάσει παρακαλούμεναι οὕτω τοῦ σώματος διαζεύγνυνται». Ἀρχ. «Ἐν τῇ τῆς Νουρσίας χώρα», φ. ιβ'.

3. «Περὶ τῶν ἐκλιπόντων καὶ πάλιν ἐπιστρεφόντων, ὅτι κατὰ θεϊαν οἰκονομίαν τοῦτο γίνεται καὶ ὅτι πολλάκις οἱ ἁμαρτωλοὶ ἔτι ἐμπνέοντες τὰ ἐν Ἄδου ὄρωντες δικαιοτήρια καὶ τοὺς δαίμονας, τρέμουσιν· οὕτω καὶ τοῦ σώματος διαζεύγνυνται», φ. κδ'.

4. Ἐρμηνεία Νικήτα εἰς τὰ τετράστιχα Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, φ. ξβ'.
5. «Ὅτι πρὸ τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας ἦξει ὁ Ἀντίχριστος», φ. πε'.
6. «Περὶ τῶν πέντε διαλέκτων». Ἀρχ. «Ἀρχὴ τῆς πρώτης διαλέκτου, τῆς ἰάδος. Ἡ ἰάς ἐστὶν διάλεκτος, ἣ κέχρηται Ἰωάννης· δοκεῖ δὲ ἀρχαία εἶναι αὐτοῖς» κτλ., φ. ρκη'. Grammaticus Leidensis παρὰ τῷ Schaefer, Gregorius Corinthius σ. 628 κέ.
7. «Περὶ τῶν ἑορτῶν ἐν αἷς ψάλλεται (τὸ) Θεὸς Κύριος, καὶ περὶ μεγάλων ἑορτῶν καὶ μεσαίων καὶ μικρῶν». Ἀρχ. «Εἰδέναι χρὴ ὅτι εἰς τρεῖς τάξεις», φ. ρλβ'.
8. «Περὶ τοῦ ἐξαγορεύσαντος εἰς γέροντα ἄγιον ἐν ὄρει τοῦ Ὀλύμπου». Ἀρχ. «Μοναχὸς τις Σωφρόνιος λεγόμενος», φ. ρλγ'.
9. «Περὶ τῆς γυναικὸς τῆς ἀπελθούσης εἰς μοναχὸν τινα, ὀνόματι Νεόφυτον, τοῦ ἐξαγγεῖλαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῆς». Ἀρχ. «Ὁ αἰδιδιμος Εὐθύμιος, ὁ ἐνάρετος μοναχός», φ. ρλδ'.
10. «Περὶ τοῦ Ἑβραίου τοῦ ἐγκαταμίξαντος ἑαυτὸν ὡς χριστιανὸν τῷ λαῷ». Ἀρχ. «Τοῦ δὲ γενομένου καὶ ἐπαγγειλαμένου», φ. ρλζ'.
11. «Περὶ τοῦ πρεσβυτέρου Ἀναστασίου καὶ τῆς τούτου γυναικὸς». Ἀρχ. «Διηγήσατό μοι καὶ τοῦτο ὁ προρρηθεὶς αἰδιδιμος ἀνὴρ Ἑλλάδιος», φ. ρλθ'.
12. «Περὶ τοῦ μακαρίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου». Ἀρχ. «Ἀδελφοί, διηγήσιν τινα βούλομαι ποιήσασθαι», φ. ρμβ'. Assemani τ. I, σ. xxxiv—xxxix, ἐπ' ὀνόματι Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου.
13. «Περὶ Πέτρου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Σεβαστιανῶν». Ἀρχ. «Καλῶς προέφη ὁ θεῖος Δαυὶδ», φ. ρμε'.
14. «Περὶ τῆς ἀμαρτωλοῦ γυναικὸς». Ἀρχ. «Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Βασιλείου», φ. ρμς'.
15. «Περὶ τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἑβραίου καὶ τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου». Ἀρχ. «Ἰωσήφ δὲ τις τῷ γένει Ἑβραῖος», φ. ρνβ'.
16. Ἐγχειρίδιον μετρικῆς ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ποῦς ἐστὶ μετρικῶν σύστημα συλλαβῶν, ὁ μὲν ἀπλοῦς δύο ἢ τριῶν, ὁ

δὲ σύνθετος ἀπὸ τεσσάρων μέχρι ἕξ», φ. ρνς'. Πρβλ. G. Mangelsdorf, *Anecdota Chisiana de re metrica*. Carolsruhae 1876, σ. 29.

17. «Ἀρχὴ σὺν θεῷ ἀγίῳ τῶν ἐρωτημάτων τοῦ κῶρ Μανουήλ τοῦ Μοσχοπούλου». Ἀρχ. «Ἐρώτησις· τί ἐστὶ προσωδία; Ἀποκρισις· ποιά τάσις ἐγγραμμάτου φωνῆς ὑγιοῦς» κτλ., φ. ρξά' — ρξδ' καὶ ριγ'—σε'.

18. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος περὶ ψευδοπροφητῶν καὶ ψευδοδιδασκάλων καὶ ἀθέων αἰρετικῶν, καὶ περὶ σημείων τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου· ἐρρέθη μέλλοντος αὐτοῦ ἐκδημεῖν ἐκ τοῦ σώματος ὁ ἅγιος». Ἀρχ. «Ὀδυνηρὸς ὁ λόγος, καὶ πότι καὶ ἔσχατος», φ. ρξέ'. Migne τ. 59, σ. 553.

19. «Ἐκ τῶν γερόντων», ὅ ἐστι τοῦ Γερροντικοῦ ἐκλογαί τινες, φ. τς'.

20. «Διήγησις καὶ πολιτεία ψυχωφελῆς καὶ θαυμάσια τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νίφοντος», συγγραφεῖσα μὲν ὑπὸ Πέτρου τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ δὲ τῶν λέξεων ἀρχομένη τῶνδε· «Μυστήριον μὲν βασιλέως κρύπτειν καλόν», φ. σκ'—ομη'. Διήρηται δὲ εἰς κεφάλαια ρξδ'. Δεύτερον ἀντίγραφον ἐδήλωσεν ὁ Montfaucon, *Bibliotheca Coisliniana* σ. 416. Τρίτον δὲ ἀντίγραφον ἰδὲ παρὰ τῷ Coxe, *Catal. cod. MSS. bibliothecae Bodleianae* I, σ. 445.

133. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1785-φ καὶ διηρημένον εἰς μέρη δύο, ὧν ἐκάτερον ἰδίαν ἔχει τῶν σελίδων ἀρίθμησιν· πᾶσα δὲ σελὶς ἀριθμεῖ γραμμὰς εἴκοσιν (0,202 × 0,15).

α') (Ἀνθίμου πατριάρχου Ἱεροσολύμων) «Βιβλίον τέταρτον περὶ τινῶν ἀναγκαίων ζητημάτων» θεολογικῶν τε καὶ φυσικῶν. Ἀρχ. «Κεφάλαιον α' περὶ προνοίας. Πρόνοιά ἐστὶν ἡ ἐκ Θεοῦ εἰς τὰ ὄντα γινομένη ἐπιμέλεια κατὰ τὸν Δαμασκηνόν», σελίδες 358.

β') «Βιβλίον πέμπτον περὶ μυστηρίων». Ἀρχ. «Κεφάλαιον α' περὶ τῶν δεικνόντων τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν ἀληθῆ· ἐρώτησις. Ἐν κεφαλαίῳ τρίτῳ τῆς πρώτης τοῦ Πέτρου ἐπιστολῆς γέγραπται» κτλ., σελίδες 283. Ἐνδον δὲ τῆς δευτέρας τοῦ τεύχους πινακίδος ὑπάρχει τοῦ γραφέως αὐτοῦ σημείωσις, ἣπερ ἔχει ὧδε·

«Καὶ τὸδε σὺν τοῖς ἄλλοις βιβλίοις ὑπάρχει Σαμουὴλ Κυπραίου ἀπὸ χωρίον Εὐρίχου ἔτει 1785».

134. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν μὲν περὶ τὴν ἑπτακαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα, ἐκ δὲ φύλλων συγκείμενον 147, ὕψους μὲν 0,19, πλάτους δὲ 0, 142· καὶ ἡ μὲν γραφὴ μεγαλόσχημὸς ἔστι καὶ χαρίεσσα, μεγίστοις που καὶ κεφαλαιώδεσι διεσκευασμένη γράμμασι, περιπετοιχιμένοις τε καὶ κεχρωματισμένοις. Ἐπὶ δὲ φύλλου τινὸς προσθέτου τὸ σημεῖωμα γέγραπται τοῦτο· «τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει καὶ εἶναι τοῦ Σταύρου Κολαρά, ἀπὸ χωρίον ἸΑγιον Ὁρη, καὶ τὸ γράφω διὰ ἐνδύμησιν». Ἄ δὲ τὸ βιβλίον ἐμπεριέχει, τὰδ' ἔστιν.

1. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου τοῦ Ῥωμαίου, τοῦ συνασκήσαντος εἴκοσι μίλια πλησίον τοῦ παραδείσου». Ἀρχ. «Μέγα τίποτες καλὸ εἶναι διὰ τὸν χριστιανόν», φ. 1.

2. «Ἡ εὔρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου». Ἀρχ. «Τὸν παλαιὸν καιρὸν εἶχαν συνήθειαν», φ. 18.

3. «Θαῦμα φοβερὸν καὶ παράδοξον ὅπου ἔκαμεν ὁ μέγας Γεώργιος εἰς τὴν κόρην Σελβίου τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν δράκοντα, καὶ αὐτὸ τὸ θαῦμα τὸ ἔκαμεν ὁ ἅγιος πριχοῦ νὰ μαρτυρήσῃ». Ἀρχ. «Εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀτάλιας εἰς τὴν Ἀνατολὴν χώρα εὐρίσκεται καὶ ὀνομάζεται Ἀλαγία», φ. 33^β.

4. «Διήγησις θαυμαστὴ κατὰ πολλὰ περὶ τινος ἱερέως, ὅτι πῶς ἀφώρισεν τὸν ἄγγελον καὶ ὁ ἄγγελος ἀφώρισεν αὐτόν». Ἀρχ. «Εἰς τὸν καιρὸν ὅπου ἐμαρτύρησεν ὁ μεγαλομάρτυς Μερκούριος», φ. 47^β.

5. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος περὶ μετανοίας καὶ ὅταν ἡ ψυχὴ χωρίζεται ἐκ τοῦ ἰδίου σώματος». Ἀρχ. «Ὅταν τὸ εὐδαιπάνητον τῆς ζωῆς ἡμῶν», φ. 57.

6. «Περὶ ἱερέως καὶ διακόνου ὅπου εἶχαν ἐχθραν». Ἀρχ. «Ἐνας ἱερεὺς μὲ ἕναν εὐλαβῆ διάκονον», φ. 63^β.

7. «Διήγησις τινὸς μεγάλου γέροντος ἀσκητοῦ, ὠραία τε καὶ ὠφέλιμος καὶ λίαν κατανοητικὴ εἰς τοὺς ἀκούοντας». Ἀρχ. «Εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εὐρισκόμενος», φ. 69^β.

8. «Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσιομάρτυρος Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς ἡμέραις ὁποῦ ἐβασίλευεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν Ζήνων ὁ βασιλεύς», φ. 81.

9. «Διήγησις ὀπτασίας Ἰωάννου τινὸς πάνυ ὠφελίμος». Ἀρχ. «Ἦτον κάποιος ἄνθρωπος», φ. 102.

10. Περὶ τοῦ ἱερομάρτυρος Πολυκάρπου τοῦ ἐπισκόπου Σμύρνης. Ἀρχ. «Ὁ μακάριος Πολύκαρπος οὐ μόνον δὲ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων μαθητευθεὶς», φ. 105^β.

11. Περὶ Ἰωάννου τοῦ εὐαγγελιστοῦ διήγησις, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Οὗτος ἦτον υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου», φ. 114^β.

12. Βίος τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Οὗτος ὁ μέγας ἀπόστολος», φ. 129.

13. Βίος τοῦ ἀποστόλου Φιλίππου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Οὗτος ὁ φαινότατος ἀστήρ», φ. 136^β. Combefisii, Auctarium novissimum τ. I, σ. 387.

135. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφὴν ἡ περὶ τὴν ἀρχὴν ἢ περὶ τὸ μέσον τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ φύλλα νῦν σφῶζον 137, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἑπτακαίδεκα ($0,212 \times 0,152 = 0,15 \times 0,10$)· περιέχει δὲ τινὰς ἀσματικούς κανόνας, ψαλλομένους τὸ πάλαι ὑπὸ τῶν κληρικῶν τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχείου.

1. «Ἀκολουθία εἰς τὸν μέγαν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφοθέον», φ. 1· ἡ δὲ τοῦ κανόνος ἀκροστιχὶς ἐν μὲν τοῖς τροπαρίοις λέγει «Ἰάκωβον μέλποιμι τὸν Αἰλίας», ἐν δὲ τοῖς θεοτοκίοις «Δέσποινα».

2. «Ἐτέρα ἀκολουθία εἰς τὸν αὐτὸν μέγαν Ἰάκωβον», ἧς ὁ κανὼν ἀκροστιχίδα φέρει τήνδε· «Δίσοι [sic] τὸν ὕμνον τῷ θεαδέλφῳ πλέκω», χωρὶς τῶν θεοτοκίων, φ. 10.

3. «Ἐτέρα ἀκολουθία εἰς τὸν αὐτὸν μέγαν Ἰάκωβον», ἧς ὁ κανὼν ἀκροστιχίδα φέρει τήνδε· «Καὶ τρίτον ἰδοὺ προσλαλῶ σοι, τρισμάκαρ», φ. 20.

4. «Ἐτέρα ἀκολουθία εἰς τὸν αὐτὸν μέγαν θεάδελφον», ἧς ὁ κανὼν ἀκροστιχίδα φέρει τήνδε· «Τέταρτον Ἰάκωβε δέχυσω μέλος», χωρὶς τῶν θεοτοκίων, φ. 29.

5. «'Ακολουθία ἐτέρα εἰς τὸν αὐτὸν μέγαν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸθεον», ἧς ὁ κανὼν ἀκροστιχίδα φέρει ταύτην· «Πέμπτον μελῶδημα δέχου Ἰάκωβε», φ. 38.

6. «'Ἐτέρα ἀκολουθία εἰς τὸν αὐτὸν μέγαν Ἰάκωβον», ἧς ὁ κανὼν ἀκροστιχίδα φέρει τήνδε· «Ἐκτον μέλος σοι τῷ θεαδέλφῳ τόδε», φ. 47.

7. «'Ἐτέρα ἀκολουθία εἰς τὸν αὐτὸν μέγαν Ἰάκωβον», ἧς ὁ κανὼν ἀκροστιχίδα φέρει ταύτην· «Καὶ ἑβδομον μέλισμα τρισμάκαρ δέχου», φ. 57.

8. «'Ἐτέρα ἀκολουθία εἰς τὸν αὐτὸν μέγαν Ἰάκωβον», ἧς ὁ κανὼν ἐν μὲν τοῖς τροπαρίοις ἀκροστιχίδα συμπληροῦ λέγουσαν «Κανὼν ὁδε ἐστὶν ὄγδοος Ἰακώβῳ», ἐν δὲ τοῖς θεοτοκίοις τὸ «Δέσποινα», φ. 66.

9. «Στιχηρὰ φαλλόμενα εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀοιδίμων πάντων πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων», φ. 77. Ἄ. Π. Κεραμέως, Ἀνάλεκτα ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας, τ. I, σ. 124-126.

10. «Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Ὑμνοὶς γεραίρω τῆς Σιών τοὺς ποιμένας· ἐν δὲ τοῖς τριαδικοῖς καὶ τοῖς θεοτοκίοις: Τοῦ ἀναξίου Νείλου», φ. 80. Ἀνάλεκτα ἱεροσολυμ. σταχυολογίας, τ. I, σ. 126-134.

11. «Ἄλλος κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε, χωρὶς τῶν τριαδικῶν καὶ τῶν θεοτοκίων: Ἀρχιερέων Θεοῦ πόλει αἰνῶ τοὺς ἄθλους», φ. 93. Ἀνάλεκτα ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας I, σ. 134-141.

12. «Μηνὶ ἰανουαρίῳ καὶ μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν κεκοιμημένων κληρικῶν τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ἐσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ ἤχου πλαγίου β', πρὸς τὸ Αἰ ἀγγελικαί». Ἀρχ. «Ἀρξώμεθα θρηνεῖν», φ. 103^β.

13. «Στιχηρὰ φαλλόμενα εἰς τὴν παννυχίδα τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, ἀρχιερέων ἱερέων καὶ διακόνων τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως, τῶν ἐκδημησάντων· ἤχος δ'· κατὰ ἀλφάβητον». Ἀρχ. «Ἄπαντες δεῦτε πιστοί», φ. 116.

14. «Ἄλλος κανὼν ἀναπαύσιμος εἰς ἱερεῖς, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Ἱερεῖς καὶ λειτουργοὶ Σιών, αἰνῶ τὴν μνήμην», φ. 124

15. «Ἐτέρα στιχηρὰ ψαλλόμενα εἰς κοιμηθέντας ἱερεῖς· ἕχθος πλ. α'· κατὰ ἀλφάβητον». Ἀρχ. «Ἀνάπαυσον Σωτὴρ ἡμῶν», φ. 132^β.

16. «Εἶτα ἄρχονται τῆς θείας ἐκτενοῦς ἰκεσίας» καὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν διπτύχων, φ. 137^β. ὅρα δὲ ταῦτα ἐν τῇ 141-ῃ σελίδι τῶν Ἀναλέκτων τῆς ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας.

136. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν μὲν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι, ἐκ δὲ φύλλων συνιστάμενον 196, ὧν τὸ κείμενον ἐστὶ μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 28 ἢ 29 ($0,315 \times 0,145 = 0,156 \times 0,095$). Καὶ ἔνδον μὲν τῆς πρώτης πινακίδος ὁ βιβλιοδέτης ὀκτωκαίδεκα πάνυ μεταγενέστερα προσέθετο φύλλα, μαθηματαρίου τινὸς ὄντα μέρη, ἅπερ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπιγράμματά τινα περιέχει καὶ στίχους πολλοὺς περὶ διαφόρων ὑποθέσεων, οἷον α') «1782 ἰανουαρίου 22, περὶ λαιμαργίας τῶν παπάδων» στίχοι 28, ὧν ἡ ἀρχή· «Πᾶσα ἕνας κάμνει χρεία νὰ μὴ ἔχη λαιμαργία» κτλ. β') περὶ συμβουλῆς στίχοι 13, γ') περὶ ἀληθείας στίχοι 9 καὶ δ') στίχοι 20 «περὶ μοναχῶν ὅπου ἀγαποῦν νὰ ζοῦν κοσμικὰ καὶ περιπατοῦν εἰς τὲς ῥοῦγες τῆς Πόλεως». Ἐν δὲ τῷ κώδικι τῷ ἀρχαίῳ, ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου φύλλου γέγραπται τὸ «Κύρου παιδεία Ἰωάννου τοῦ Κωνσταντῆ Ἰνδικτιῶνος ε'» καὶ τις περίληψις τῆς Ἐρμογένους ῥητορικῆς, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ φύλλῳ σημείωμά τι κεῖται τοῦ ὀκτωκαίδεκάτου αἰῶνος ἔχον ὧδε· «Τὸ βιβλίον τοῦτο ἠγοράσθη ἀναλώμασιν Κωνσταντίνου Ζωγράφου παρὰ τοῦ ἐντιμοτάτου πρεσβυτέρου Ἰωάννου καὶ πρωτοπαπᾶ ἐν τῷ Ἀνικητιάτῳ». Ἀπὸ δὲ τοῦ τετάρτου φύλλου καὶ ἐξῆς τετράδια ὑπάρχει εἴκοσι καὶ ἕν, ἐν οἷς τὰ κείμενα περιέχεται τάδε.

1. Ξενοφώντος Κύρου παιδείας ὅλον τὸ κείμενον, φ. 4-179.

2. «Ἡρωδιανοῦ τῶν ζητουμένων κατὰ κλίσιν τῶν τοῦ λόγου μερῶν». Ἀρχ. «Πολλῶν σφαλλομένων κατὰ κλίσιν» φ. 180-183. Τέλος· «εἶτε κατὰ συνήθη διαίρεσιν αὐτῶν, ὡς που ἔφη καὶ πῶεα μῆλων». J. Cramer, *Anecdota Graeca e codd. manuscriptis biblioth. Oxoniensium* τ. III, σ. 246—255.

3. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ῥημάτων». Ἀρχ. «Ἐτι ἀμαρτάνουσιν

οί λέγοντες ζέζηκα και απέψυχα», φ. 183-185. Τέλος· «ἀλλ' ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ' ἀπέδραν». Cramer ξ. ἀ. σ. 256—262.

4. «Φρόνιχος Κορνηλιανῶ εὖ πράττειν. Τὴν τε ἄλλην σου παιδείαν θαυμάζων» κτλ., φ. 185-191. Τέλος· «τάδε φυλαττόμενός τις βελτίων και δοκιμώτατος εἶη ἄν». Phrynicchi eclogae nominum ἐκδ. Lobeck, Lipsiae 1820, σ. 1-261. Πρβλ. L. Bachmann, Anecdota graeca. Lipsiae 1828, τ. II, σ. 382—392.

5. «Τοῦ αὐτοῦ τμήμα δεύτερον». Ἀρχ. «Ἀντίρρησιν μὴ λέγε, ἀντιλογίαν δέ», φ. 192-196. Τέλος· «διαλύων οὖν λέγε αἰχμάλωτος γενέσθαι. Τέλος Φρυνίχου». Ἐκδ. Lobeck σ. 265—442. Πρβλ. Bachmann, Anecdota graeca II, σ. 393—401.

137. Τεῦχος ἐκ χάρτου, συγκείμενον ἐκ φύλλων 169, ὧν τὰ μὲν πρῶτα τέσσαρα και τὰ ἀπὸ τοῦ 80-ου ἄχρι τοῦ 107-ου φύλλου περὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην ἐγράφη ἑκατονταετηρίδα, τὰ δὲ λοιπὰ κατὰ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην· τούτων δ' αὖ ὕκτῳ φύλλα τὰ τελευταῖα συμπληροῖ ἄλλου τινὸς κώδικος τὸ τρίτον τετράδιον. Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν 0,205, πλάτους δὲ 0,141.

1. Σύνοψις ἱστορικὴ τῆς τε παλαιᾶς και τῆς νέας Διαθήκης ἀκέφαλος, ἧς αἱ νῦν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «...ρηγμα, δι' ἧς τὸ θήραμα γέγονεν· ὅτε τοίνυν ἔδωκεν αὐτοῖς τὸν ἄρτον» κτλ., φ. 1—4 και 80—140.

2. «Ἀρχὴ σὺν θεῷ τὸ λεξικόν. Ἀρχὴ τοῦ ἄλφα. Ἀάπτους, ἀπροσπελάστους χαλεπούς· ἄσθη, ἐβλάβη· ἀάσατο, ἐβλάβη» κτλ., φ. 5—69. Τέλος· «Σώζω, φυλάττω συντηρῶ».

3. Διάλογός τις ἀκέφαλος περὶ πίστεως, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἰουδαῖε, ὅτε οὐ κατέσχε Σολομῶν οὐδὲ τὸ ἥμισυ τῆς γῆς οὐδὲ τὸ τρίτον, πότε κατέσχε τὰ πέρατα τῆς γῆς» κτλ., φ. 70—73.

4. «Τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου ἐκ τῶν Παναρίων». Ἀρχ. «Ἡ μὲν περιτομὴ διὰ τὴν παροιμίαν δέδοται», φ. 74—75^β.

5. Ἀνεπίγραφος περιγραφὴ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ προσκυνημάτων (φ. 75^β — 79), τύποις ἐντεῦθεν ἐκδοθεῖσα τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ· Ἀνωνόμου περιγραφὴ τῶν ἁγίων Τόπων περὶ τὰ τέλη τῆς ἰδ' ἑκατονταετηρίδος, ἐκδιδομένη νῦν τὸ πρῶτον μετὰ προλόγου ὑπὸ

Ἄ. Παπαδοπούλου Κεραμέως καὶ συνοδευομένη μετὰ ῥωσικῆς μεταφράσεως τοῦ κ. Γαβριήλ Σ. Δεστούνη. Ἐν Πετρούπολει 1890 (τεῦχος 26-ον τῆς συλλογῆς: Православный Палестинский Сборникъ).

6. Ἀκέφαλος ἐρμηνεία στιχηρῶν τινων τροπαρίων, φ. 141-147.

7. «Ἀρχὴ σὺν θεῷ λέξεις τοῦ Σουίδα, ὅτι τὸ α ὡς αὐτοτελές μὲν παραλαμβανόμενον σημαίνει ζ', διαφόροις πνεύμασι καὶ τόνοις ὑποβαλλόμενον ὡς δὲ μέρος λέξεως, πέντε». Ἀρχ. «Ἄθανάτους, τοὺς αἰεὶ ζῶντας· ἔστι γὰρ ἡ ἀθανασία ζωὴ αἰδίου» κτλ., φ. 148-149. Τέλος· «Θεὸς ἄμβοτος, τοῖς αἰεὶ οὔσι θεοῖς ὅμοιος καὶ μιμούμενος ἐκείνους διὰ τῆς θείας ζωῆς καὶ ἀπαθείας».

8. «Ῥήσεις τῆς ὀκτατεύχου κατὰ στοιχεῖον». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ περ εὐρίσκονται τινες λέξεις», φ. 150.

9. «Ῥήσεις ἐβραϊκαὶ τοῦ τετραβασιλείου». Ἀρχ. «Βασιλείων ὧδε α'. Ἄμαφε, βαθμὸν ἐξήτασεν, εἰς ἔδρας», φ. 153^β.

10. «Ἐρμηνεία λέξεων τοῦ ψαλτῆρος». Ἀρχ. «Ἀλληλοῖα, αἰνεῖτε τὸν ὄντως ὄντα Θεόν», φ. 155.

11. «Ἐρμηνεῖαι λέξεων τῶν ὠδῶν». Ἀρχ. «Ὡδὴ α' ἀναβάτας, τριστάτας, τοὺς τρεῖς ἄνδρας τοὺς ἐπὶ ἀρμάτων καθημένους», φ. 156^β.

12. «Λέξεις τῶν εὐχῶν τῶν βασιλέων Ἐζεκίου καὶ Μανασσῆ καὶ τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ» καὶ «αἰ ἐν τῷ Ἰώβ κείμεναι λέξεις». Ἀρχ. «Σκηνή, τέντα ἢ καλύβα» — «Ἄϊθριος, ἔξω ὑπὸ τὸν αἰθέρα», φ. 157^β—158^β.

13. «Λέξεις τῶν παροιμιῶν». Ἀρχ. «Παροιμίαι, παραινέσεις, νουθεσίαι, παρηγορίαι», φ. 158^β.

14. «Τῆς παναρέτου· λέξεις Σοφίας Σολομῶντος». Ἀρχ. «Ἀυτοσχεδίως, ἐκ τοῦ παρατυχόντος ἢ αὐτομάτως ἢ αὐτοφυῶς», φ. 160.

15. Λεξικὸν ἀκέφαλον καὶ ἀτελές, οὗ αἰ νῦν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «Ἀὔξησις Πλάτων ια'», φ. 162—169. Τέλος· «ἔξαιρέσεως δίκην τογχάνειν τῷ εἰς ἐλευθερίαν». Lexicon Sabbaiticum nunc primum edidit et apparatus critico instruxit A. Papadopoulos-Kerameus. Petropoli 1892.

138. Τεῦχος μεμβράνινον, ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνδεκάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δυοκαιδεκάτης γραφὴν ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐκ φύλλων συγκείμενον 340, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ($0,312 \times 0,23 = 0,215 \times 0,15$)· περιέχει δὲ τὰς πρώτας εἴκοσι καὶ ἑννέα ὁμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ὧν ἡ πρωτίστη ἐπιγράφεται· «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλία παραινετικὴ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς»· ἡ δὲ ἀρχὴ αὐτῆς ἔχει ὧδε· «Χαίρω καὶ εὐφραίνομαι νῦν ὁρῶν» κτλ. Σημειωτέον δ' ἔτι, ὅτι ἐν τῷ κάτω χρασπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου γέγραπται τοῦτο· «† Ἐτοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει τοῦ Ἁγίου Τάφου».

139. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης, ὡς ἔοικεν, ἑκατονταετηρίδος, εἰ καὶ ὁ γραφεὺς αὐτοῦ γραφὴν ἀπεμιμήσατο τοῦ ἐνάτου ἢ τοῦ δεκάτου αἰῶνος· συνίσταται δ' ἐκ τετραδίων μα', φύλλα συναποτελούντων 328 μείον ὀκτώ, ἤτοι 316, διὰ βλάβην τινὰ τοῦ τεύχους γενομένην ἴσως ὑπὸ περιηγητοῦ τινος. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ὀκτώ ($0,31 \times 0,21 = 0,24 \times 0,15$). Τὸ μὲν οὖν τεῦχος ὁμιλίαν ἐμπεριέχει Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, τὰς ἀπὸ τοῦ μς' μέχρι τοῦ πδ' ἀριθμοῦ· ἀλλ' ἢ τε ἀρχὴ τῆς πρώτης καὶ τὸ τέλος τῆς ἐσχάτης ἐλλείπουνσι νῦν, καὶ ἐκ τούτου τὸ κείμενον ἤδη ἀρχεται ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «λέγουσι πόλεμος ἡμῖν ὑπερορᾷ» κτλ. Σημειωτέον δ' ἔτι, ὅτι καὶ τὸ τεῦχος τοῦτο τῆς μονῆς ἦν τὸ πάλαι τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου.

140. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ τετραδίων μὲν ἕξ ἀρχῆς συναποτελεσθὲν τριάκοντα καὶ ἑνός· ἀλλ' ὕστερον ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ προσετέθη φύλλα ἑννέα, μέρη ὄντα κώδικος ἄλλου τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· μετὰ δὲ τὸ 254-ον φύλλον ἐτέρου τινὸς πάλιν βιβλίου φύλλα προσετέθη τεσσαράκοντα, κατὰ τὸν τρισκαιδέκατον αἰῶνα γεγραμμένα. Τὸ μὲν οὖν τεῦχος, ὡς νῦν ἔχει, φύλλα συναριθμεῖ 294, ὕψους μὲν 0,312,

πλάτους δὲ 0,255· τὸ δ' ἐν αὐτοῖς κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλόν ἐστιν· ὅπερ ἐν μὲν τοῖς προσθέτοις ἑννέα φύλλοις ἀριθμεῖ γραμμὰς τριάκοντα, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς προσθέτοις τριάκοντα καὶ τρεῖς, ἐν δὲ τῷ κυρίῳ τεύχει εἴκοσι καὶ ὀκτώ. Ἄ δὲ τὸ τεῦχος ἐμπεριέχει, τὰδ' ἔστιν.

1. Ἀπόσπασμα διηγήσεως περὶ τοῦ βίου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ αἱ μὲν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «ἐμῆς διηγήσεως ἡ μερίς· σὺ δὲ μοι λέγε τὸν σὸν Λοξίαν, τοῦ σοῦ χρυσηλάτου τρίποδος τὸν θεσπιωδόν· τελευταῖα δὲ λέξεις εἰσὶν αἷδε· «καὶ ὁ καιρὸς ἐφέστηκέ μου τῆς ἀναλύσεως· ὁ Σατανᾶς οὐ φέρει τοὺς ἐμούς κατ' αὐτοῦ λόγους», φ. 1—9.

2. Σελὶς ἄγραφος (φ. 10^α), ἐν ἧ κατὰ τὸν πεντεκαιδέκατον αἰῶνα τὰ ἐφεξῆς ἐγράφη σημειώματα· α') «τιμιώτατε καθηγούμενε τῆς σεβασμίας καὶ θείας μονῆς τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου». — β') «τιμιώτατε καθηγούμενε τῆς σεβασμίας μονῆς τῶν Σεββῶν κῦρ Παχώμιε». — γ') «τοῦ ἁγίου Τάφου».

3. «Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ», ἡ πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων τῷ τεύχει τούτῳ γραφῶν, φ. 11.

4. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀνάπαυσις τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ». Ἀρχ. «Ἄρτι τῆς εὐσεβείας ἀναλαμπόσης», φ. 12. *Analecta Bollandiana* I, σ. 586.

5. «Ἄθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀκινδόνου Πηγασίου Ἀνεμποδίστου καὶ Ἐλπιδηφόρου». Ἀρχ. «Εἰ καὶ πρῶτοι Πέρσαι», φ. 17. *Migne* τ. 116, σ. 9. *Acta Sanctorum*, νοεμβρίου τ. I, σ. 491.

6. «Ἄθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων μαρτύρων Ἀκεψιμᾶ Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλαῶ». Ἀρχ. «Ἐλύττα κατὰ χριστιανῶν», φ. 30^β. *Migne* τ. 116, σ. 831.

7. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου». Ἀρχ. «Τὴν πρὸς ἀρετὴν ὁδὸν φέρουσαν», φ. 45^β. *Migne* τ. 116, σ. 36.

8. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων

138. Τεύχος μεμβράνινον, ἡ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνδεκάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δυοκαιδεκάτης γραφὴν ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐκ φύλλων συγκείμενον 340, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ($0,312 \times 0,23 = 0,215 \times 0,15$)· περιέχει δὲ τὰς πρώτας εἴκοσι καὶ ἑννέα ὀμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ὧν ἡ πρωτίστη ἐπιγράφεται· «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὀμιλία παραινετική εἰς τὴν εἴσοδον τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς»· ἡ δὲ ἀρχὴ αὐτῆς ἔχει ὧδε· «Χαίρω καὶ εὐφραίνομαι νῦν ὁρῶν» κτλ. Σημειωτέον δ' ἔτι, ὅτι ἐν τῷ κάτω χρασπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου γέγραπται τοῦτο· «† Ἐτοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει τοῦ Ἁγίου Τάφου».

139. Τεύχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης, ὡς ἔοικεν, ἑκατονταετηρίδος, εἰ καὶ ὁ γραφεὺς αὐτοῦ γραφὴν ἀπεμιμήσατο τοῦ ἐνάτου ἢ τοῦ δεκάτου αἰῶνος· συνίσταται δ' ἐκ τετραδίων μα', φύλλα συναποτελούντων 328 μείον ὀκτώ, ἤτοι 316, διὰ βλάβην τινὰ τοῦ τεύχους γενομένην ἴσως ὑπὸ περιηγητοῦ τινος. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ὀκτώ ($0,31 \times 0,21 = 0,24 \times 0,15$). Τὸ μὲν οὖν τεύχος ὀμιλίας ἐμπεριέχει Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, τὰς ἀπὸ τοῦ μς' μέχρι τοῦ πδ' ἀριθμοῦ· ἀλλ' ἡ τε ἀρχὴ τῆς πρώτης καὶ τὸ τέλος τῆς ἐσχάτης ἐλλείπουνσι νῦν, καὶ ἐκ τούτου τὸ κείμενον ἤδη ἄρχεται ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «λέγουσι πόλεμος ἡμῖν ὑπερορᾷ» κτλ. Σημειωτέον δ' ἔτι, ὅτι καὶ τὸ τεύχος τοῦτο τῆς μονῆς ἦν τὸ πάλαι τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου.

140. Τεύχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ τετραδίων μὲν ἐξ ἀρχῆς συναποτελεσθὲν τριάκοντα καὶ ἑνός· ἀλλ' ὕστερον ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ προσετέθη φύλλα ἑννέα, μέρη ὄντα κώδικος ἄλλου τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· μετὰ δὲ τὸ 254-ον φύλλον ἐτέρου τινὸς πάλιν βιβλίου φύλλα προσετέθη τεσσαράκοντα, κατὰ τὸν τρισκαιδέκατον αἰῶνα γεγραμμένα. Τὸ μὲν οὖν τεύχος, ὡς νῦν ἔχει, φύλλα συναριθμεῖ 294, ὕψους μὲν 0,312,

πλάτους δὲ 0,255· τὸ δ' ἐν αὐτοῖς κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλόν ἐστιν· ὅπερ ἐν μὲν τοῖς προσθέτοις ἑννέα φύλλοις ἀριθμεῖ γραμμὰς τριάκοντα, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς προσθέτοις τριάκοντα καὶ τρεῖς, ἐν δὲ τῷ κυρίῳ τεύχει εἴκοσι καὶ ὀκτώ. Ἄ δὲ τὸ τεῦχος ἐμπεριέχει, τὰδ' ἔστιν.

1. Ἀπόσπασμα διηγήσεως περὶ τοῦ βίου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ αἱ μὲν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «ἐμῆς διηγήσεως ἡ μερίς· σὺ δέ μοι λέγε τὸν σὸν Λοξίαν, τοῦ σοῦ χρυσηλάτου τρίποδος τὸν θεσπιφδόν»· τελευταῖα δὲ λέξεις εἰσὶν αἷδε· «καὶ ὁ καιρὸς ἐφέστηκέ μου τῆς ἀναλύσεως· ὁ Σατανᾶς οὐ φέρει τοὺς ἐμοὺς κατ' αὐτοῦ λόγους», φ. 1—9.

2. Σελὶς ἄγραφος (φ. 10^α), ἐν ἣ κατὰ τὸν πεντεκαιδέκατον αἰῶνα τὰ ἐφεξῆς ἐγράφη σημειώματα· α') «τιμιώτατε καθηγούμενε τῆς σεβασμίας καὶ θείας μονῆς τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου». — β') «τιμιώτατε καθηγούμενε τῆς σεβασμίας μονῆς τῶν Σερβῶν κῦρ Παχώμιε». — γ') «τοῦ ἁγίου Τάφου».

3. «Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ», ἡ πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων τῷ τεύχει τούτῳ γραφῶν, φ. 11.

4. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀνάπαυσις τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ». Ἀρχ. «Ἄρτι τῆς εὐσεβείας ἀναλαμπύσεως», φ. 12. *Analecta Bollandiana* I, σ. 586.

5. «Ἄθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀκινδύνου Πηγασίου Ἀνεμποδίστου καὶ Ἐλπιδηφόρου». Ἀρχ. «Εἰ καὶ πρῶτοι Πέρσαι», φ. 17. *Migne* τ. 116, σ. 9. *Acta Sanctorum*, νοεμβρίου τ. I, σ. 491.

6. «Ἄθλησις τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων μαρτύρων Ἀκεφιμᾶ Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ». Ἀρχ. «Ἐλύττα κατὰ χριστιανῶν», φ. 30^β. *Migne* τ. 116, σ. 831.

7. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου». Ἀρχ. «Τὴν πρὸς ἀρετὴν ὁδὸν φέρουσιν», φ. 45^β. *Migne* τ. 116, σ. 36.

8. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων

τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης». Ἀρχ. «Τῆς πρὸς τῷ Λιβάνῳ ὄρει», φ. 74. Migne τ. 116, σ. 93.

9. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ». Ἀρχ. «Ἡνίκα Κωνσταντῖος ὁ τοῦ μεγάλου», φ. 82^β. Migne τ. 116, σ. 884.

10. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰέρωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων τῶν ἐν Μελιτηνῇ ἀθλησάντων». Ἀρχ. «Ἰέρωνι τῷ γενναίῳ», φ. 88^β. Migne τ. 116, σ. 109.

11. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἄσκησις τῆς ὁσίας Ματρώνης». Ἀρχ. «Τοὺς σώφρονας τὸν βίον», φ. 94. Migne τ. 116, σ. 920.

12. «Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας καὶ ἀειμνήστου Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας». Ἀρχ. «Εἰκόνες καὶ στήλαι καὶ ἀνδριάντες», φ. 112^β. Θεοφίλου Ἰωάννου, Ἀγιολογικὰ μνημεῖα, σ. 18.

13. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Μητᾶ τοῦ Αἰγυπτίου, τοῦ ἐν τῷ Κοτυσαίῳ μαρτυρήσαντος». Ἀρχ. «Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ τε καὶ Μαξιμιανοῦ», φ. 122^β. *Analecta Bollandiana* τ. III, σ. 258.

14. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, τοῦ ἐλεήμονος». Ἀρχ. «Τὰς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀναγράφτους», φ. 128. Migne τ. 114, σ. 896.

15. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου γενομένου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου». Ἀρχ. «Καὶ πάντων μὲν τῶν κατὰ Θεόν», φ. 164^β. Migne τ. 114, σ. 1045.

16. «Παντολέοντος διακόνου καὶ χαρτοφύλακος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, διήγησις θαυμάτων τοῦ παμμεγίστου ἀρχαγγέλου Μιχαήλ», ¹ ἧς ἡ ἀρχή· «Μεγάλαι καὶ ποικίλαι καὶ πολλαὶ τῆς ἀσωμάτου», φ. 255—275. Κείμενον ἀνέχδοτον μὲν τύποις, ἀλλὰ γνωστὸν τοῖς πᾶσι διὰ λατινικῆς μεταφράσεως. Migne τ. 140, σελ. 573.

¹ Ὑπεράνω δὲ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης κόσμημα καλὸν κεῖται, ἐπίχρυσόν τε καὶ ἀνθεσι πεποικιλμένον· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἐπιγραφή χρυσοῖς γέγραπται γράμμασιν.

17. «Ἐπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ Φίλιππον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ τοῦ Θεοῦ Θεὸς Λόγος», φ. 276. Acta Sanctorum, μαΐου τ. I, σ. XI. Migne τ. 115, σ. 188.

18. «Μαρτύριον τῶν ἁγίων τριῶν ὁμολογητῶν Γουρία Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου, καὶ μερικὴ διήγησις τοῦ γεγονότος θαύματος εἰς Εὐφημίαν τὴν κόρην». Ἀρχ. «Ἔτος μὲν ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου», φ. 280. Migne τ. 11, σ. 128.

141. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὑπερ ἣν ἄλλοτε τοῦ παναγίου Τάφου σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 217 (ὑψους μὲν 0,324, πλάτους δὲ 0,26), ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίσηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα. τοῦτο δὲ ὑπομνήματα περιέχει τοῦ νοεμβρίου μηνὸς περὶ διαφόρων ἁγίων, ἅπερ κατὰ τὴν τρισκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα παρέβαλέ τις πρὸς ἕτερον ἀπόγραφον· τὰς δὲ διαφερούσας λέξεις ἐν τοῖς μετώποις οὗτος τῶν φύλλων παρέγραψε.

1. «Μηνὶ νοεμβρίῳ ιζ'». Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας, συγγραφεὶς ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Νύσσης. Ἀρχ. «Ὁ μὲν σκοπὸς εἷς ἐστι», φ. 1. Migne τ. 46, σ. 893.

2. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιη' μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Πλάτωνος», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐ ξένα Γαλατῶν τὰ παρόντα», φ. 26. Migne τ. 115, σ. 404.

3. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κ' βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλοχίου, ἐπισκόπου τοῦ Ἰκονίου». Ἀρχ. «Καὶ τί τῶν καλῶν», φ. 31. Migne τ. 116, σ. 950.

4. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, ἐπισκόπου Ἀκραγαντίνων», οὗ ἡ ἀρχή· «Κάλλιστόν τι χρῆμα ἢ ἀρετὴ», φ. 37. Migne τ. 116, σ. 189.

5. «Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Αἰκατερίνης», οὗ ἡ ἀρχή· «Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου Μαξεντίου», φ. 69^β. Migne τ. 116, σ. 276.

6. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κε' βίος τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κλήμεντος, ἐπισκόπου Ῥώμης, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου». Ἀρχ.

«Κλήμης Ἰακώβω τῷ κυρίῳ καὶ ἐπισκόπῳ», φ. 80. Migne τ. 2, σ. 469.

7. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Πέτρου», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἶχε μὲν ἡ ἐπιφανής Νικομήδεια», φ. 128^β. Combefis, *Illustrium Christi lecti triumphii*, σ. 189—221.

8. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μερκουρίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Δέκιος ἠνίκα καὶ Βαλεριανός», φ. 136^β. Κείμενον ἀνέκδοτον, οὗ ἀπόγραφα τινὰ ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἰδὲ βιβλίοις. Fabricii-Harles, *Biblioth. Graeca*, τ. X, σ. 293. Νικοδήμου, *Συναξαριστοῦ* τ. I, σ. 251. Ἄ. Π. Κεραμέως, *Μαυρογορδ. Βιβλιοθ.* τ. I, σ. 35. E. Miller, *Catalogue des MSS grecs de la bibliothèque de l' Escorial*, σ. 19.

9. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κς' βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀλυπίου». Ἀρχ. «Καλοὶ μὲν καὶ οἱ τῶν μαρτύρων ἄθλοι», φ. 145^β. Κείμενον ἀνέκδοτον, οὗ ἀπόγραφα τινὰ ἰδὲ ἐν τοῖς ἐφεξῆς βιβλίοις. Fabricii-Harles, *Bibl. Graeca* X, σ. 192. Νικοδήμου, *Συναξαρ.* I, σ. 252. Ἄ. Π. Κεραμέως, *Μαυρογορδ. Βιβλιοθ.* I, σ. 36. Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. I, σ. 36. E. Miller, *Catalogue de l' Escorial*, σ. 19.

10. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου». Ἀρχ. «Ἀρκαδίου τὰ Ῥωμαίων», φ. 157. Ὅρα ἔμπροσθεν, σελίδι 50.

11. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Στεφάνου τοῦ νέου». Ἀρχ. «Θεῖόν τι χρῆμα ἡ ἀρετή», φ. 164^β. Ὅρα ἔμπροσθεν, σελίδι 50.

12. «Ἰπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Ἀνδρέαν τὸν πρωτόκλητον». Ἀρχ. «Ἄρτι τοῦ παιδὸς Ζαχαρίου», φ. 202. C. Tischendorf, *Acta apostolorum apocrypha*, σ. 132.

13. «Μηνὶ νοεμβρίῳ κ' βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνατολίου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως». Ἀρχ. «Ἀνατολίου τὴν ἡλίου δίκην λάμψασαν πολιτείαν», φ. 211. *Acta Sanctorum*, ἰουλίου τ. I, σ. 578—585.

142. Τεύχος μεμβράνινον, γραφὲν τῇ ἐνδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 159, μήκους 0,312, πλάτους 0,245. Κείμενον κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,21 \times 0,16$). Πολλῶν φύλλων τὰς ἄκρας ἐφθειρεν ὕδατος εἰσβολή· τινῶν δ' ἄλλων (153 - 155, 157, 158) ἀνεπληρώθησαν αἱ ἄκραι τῇ προσκολλήσει μεμβρανίνων τεμαχιῶν, ὧν ἐν ἀποσφύζει μέρος ἐπιστολιμαίου γράμματος ἀποσταλέντος εἰς τὴν ἁγίαν λαύραν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου (φ. 153)· ὅκτω δ' ὅλα φύλλα τοῦ κώδικος (145 - 152) ἀναπληροῖ μέρος αὐτοῦ προεκπεσόν· ταῦτα δ' ἐστὶ τετράδια δύο μικροῦ τινος κώδικος τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἅπερ εἰς διπλοῦν ἀνέπτυξεν ὁ τοῦ βιβλίου συμπληρωτής, ἀποτελέσας οὕτω μεγάλου σχήματος τετράδιον ἐν, ἐκ τοῦ προτέρου τὴν ἀρχαίαν ἀποσβέσας ὡς εἰκὸς γραφήν. Ἔστι μὲν οὖν τὰ φύλλα ταῦτα παλίμψηστα, καὶ τὸ μὲν ἀρχαῖον αὐτῶν κείμενον ἐν μιᾷ τῶν σελίδων ἐκάστη μονόστηλον ὃν προσήκει, καθὰ φαίνεται, μηναίῳ τινί· τούτων δὲ τὸ νεώτερον γράψιμον ἐχαράχθη τῇ δυοκαιδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι· τὸ δὲ πρώτιστον φύλλον αὐτοῦ τοῦ κώδικος, ὃν ἤδη περιγράφω, χάρτινόν ἐστι, προστεθὲν ὑπὸ Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου διὰ τὴν ἐλλείψασαν ἀρχὴν ἐκ παλαιοῦ τῆς νῦν πρώτης ἐν τῷ τεύχει συγγραφῆς· ἐν ᾧ τὸ λεῖπον αὐτὸς εἰς νέαν ἐλληνικὴν ἔγραψε γλῶσσαν· τοῦτο δὲ τὸ προοίμιόν ἐστι βίου καὶ πολιτείας Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου παρὰ Συμεῶνος τοῦ Μεταφράστου συνταχθέντος καὶ πρὸς τὴν κοινὴν γλῶσσαν ὑπὸ τοῦ Κρητὸς Ἀγαπίου τοῦ Δάνδου μετενεχθέντος (Νέος Παράδεισος. Ἐν Βενετία 1872, σ. 272)· λείπει δὲ καὶ τὸ πέρασ τοῦ κώδικος, ὃς ἦν ἐξ ἀρχῆς τῆς νῦν ἐρηριμμένης ἐν Παλαιστίνῃ περιδοξοῦ λαύρας Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου, καθὰ σημειώμα τι δηλοῖ γεγραμμένον ἐν τῷ κρασπέδῳ τῆς δευτέρας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου σελίδος. Καὶ ταῦτα μὲν ἱκανά· αὐτὸ δὲ τὸ τεύχος, οὗ τὰ σφζόμενα τετράδια φέρει νῦν ἀριθμοὺς ἀπὸ τοῦ γ' μέχρι τοῦ κδ', περιέχει τὸ τελευταῖον τὰ κείμενα ταῦτα.

1. Βίος ἀκέφαλος τοῦ ὀσίου Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου, οὗ τὴν ἀρχὴν ἀποτελοῦσι νῦν αἱ λέξεις αἴδε· ε - - - αὐτὴν ἐξενεγ-

κόντος ἀλήθειαν, Θεοῦ τε δόσις, ἀνθρώποις ἀληθῶς ὑφθέντος καὶ βίῳ παντὶ φιλαρέτῳ» κτλ., φ. 2. Κείμενον τοῦ Μεταφράστου, τὸ καταχωρισμένον ἐν τοῖς Act. Sanctorum τ. II τοῦ μαρτίου μηνός, σ. 898 κέ. Migne τ. 114, σ. 469. Τὸ πρωτότυπον ἐγγραφή παρὰ Θεοδώρου Πετρῶν ἐπισκόπου· ὑπάρχει δὲ περὶ τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου καὶ σύντομον ὑπόμνημα Κυρίλλου τοῦ Σκυθοπολίτου: Der heilige Theodosios; Schriften des Theodoros und Kyrillos herausgegeben von H. Usener. Leipzig, 1890. Περὶ δὲ τῆς ἀξίας ἀμφοτέρων καὶ περὶ πολλῶν ἐτέρων ἀντιγράφων τῶν αὐτῶν συγγραφῶν ἴδρα Κ. Krumbacher, Studien zu den Legenden des H. Theodosios, München 1892.

2. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ γ' [= Ἰανουαρίῳ]. Μαρτύριον τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ Ἑρμούλου καὶ Στρατονίκου», οὗ ἡ ἀρχή· «Βασιλεύοντος Λικινίου τοῦ δυσσεβοῦς», φ. 44. Migne τ. 114, σ. 554.

3. «Νείλου μοναχοῦ εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἐν Σινὰ καὶ τῇ Ραῖθοῖ ἁγίων πατέρων» (ἰαν. ιδ'). Ἀρχ. «Ἀλώμενος ἐγὼ μετὰ τὴν ἔφοδον τῶν Βαρβάρων», φ. 51. Migne τ. 79, σ. 589 κέ.

4. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ διὰ Χριστῶν πτωχοῦ» (ἰαν. ιε'). Ἀρχ. «Τυραννικόν τι χρῆμα τεκόντων», φ. 84^β. Κείμενον τύποις ἀνέκδοτον, γνωστὸν δὲ μόνον ἐκ λατινικῆς μεταφράσεως (Acta Sanct. τ. I ἰαν. σ. 1029 κέ) καὶ παραφράσεως εἰς νέαν ἐλληνικὴν γλῶσσαν Ἀγαπίου Δάνδου τοῦ Κρητὸς (Παράδεισος, ἐκδ. Βενετίας 1855, σ. 287).

5. «Δόγος εἰς τὴν προσκύνησιν τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Πέτρου» (ἰαν. ις'). Ἀρχ. «Ὅσοι τῷ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων θείῳ ἔρωτι», φ. 97. Κείμενον Συμεῶνος τοῦ Μεταφράστου, ψευδῶς εἰς λατινικὴν μετάφρασιν ἐπιγεγραμμένον Ἰωάννη τῷ Χρυσοστόμῳ (L. Surii Vitae Sanctorum, αὐγ. 1).

6. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου, συγγραφεὶς καὶ ἀποσταλεὶς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ξένη μοναχοὺς παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας». Ἀρχ. «Ἀγαθὴν ἀμιλλαν ἐνεστήσασθε», φ. 115 - 149 (Migne τ. 26, σ. 835). Τελος· «καὶ γὰρ καὶ τὰ τῶν πατριαρχῶν καὶ τῶν προφητῶν τὰ σώματα μέχρι νῦν - - -».

142. Τεῦχος μεμβράνινον, οὗ τὰ μὲν φύλλα συναποτελεῖ λείψανα δύο ἑτερογενῶν βιβλίων, αἱ δὲ πινακίδες φύλλα περικλείουσαι πολλῶν καὶ διαφόρων κωδίκων ὑπὸ βιβλιοδέτου τινὸς ἐν τῇ λαύρᾳ καταστραφέντων· καὶ ἡ μὲν ἐμπρόσθιος πινακὶς ἐγκλείει τάδε· α') ἐν μεμβράνινον φύλλον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον, περὶ τοῦ βίου διαλαμβάνον γυναικὸς τινος ὀσίας· ἀναφέρονται δ' ἐν αὐτῷ Ζωτικὸς ὁ τίμιος καὶ πόλεις τινές, οἶον ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα· β') φύλλα τινὰ ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, ἅπερ ἐκ διαφόρων ἀπεσπᾶσθη κωδίκων τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· τούτων δὲ τὸ περιεχόμενον ἀπαρατήρητον εἶσα· γ') φύλλον μεμβράνινον ἐκ διστήλου τινὸς ἀποσπασθὲν εὐαγγελίου τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· δ') τεμάχιον θεολογικῆς ὁμιλίας ἐκ διστήλου τινὸς κώδικος τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ε') δύο φύλλα μεμβρανίνου τινὸς εὐαγγελίου τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, τὸ μὲν ἔχον τεμάχιον τοῦ μηνολογίου, τὸ δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ κειμένου τούτου· «Δήλωσις ὅπως δεῖ εὐρίσκειν τὰ ζητούμενα εὐαγγέλια»· Ἄρχ. «Ἐπειδὴ σοι διήρηται εἰς ἕκαστος» κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἡ πρώτη πινακὶς ἐγκλείει, ἡ δ' ἑτέρα τάδε· α') τεμάχιον ἐκκλησιαστικῆς τινος ὁμιλίας, ἐκ φύλλων συνιστάμενον δύο μεμβρανίνου τινὸς κώδικος τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· β') τεμάχιον μεμβρανίνου τινὸς εὐαγγελίου. Καὶ ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῶν πινακίδων τοῦ τεύχους· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος ἐμπεριέχει

α') Φύλλα ἑβδομήκοντα καὶ ἑννέα, συναποτελοῦντα τετράδια συνεχῆ (κε'—λδ') μεμβρανίνου τινὸς κώδικος τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,32 \times 0,244 = 0,22 \times 0,16$). Περιέχει δὲ ταῦτα 1) βίον ἀκέφαλον τοῦ ὀσίου Ἀλυπίου, οὗ αἱ νῦν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «Ὑπάρχουσιν, Ἀδριανούπολις οὕτω καλουμένη, ἦτις οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ ταύτῃ δειμαμένῳ» κτλ. 2) «Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Ἰακώβου τοῦ Πέρσου», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἀρκαδίου τὰ Ῥωμαίων διέποντος» κτλ. 3) «Βίον καὶ πολιτείαν τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Στεφάνου τοῦ νέου». Ἄρχ. «Θεῖόν τι χρῆμα»

κτλ. 4) «Ἰπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ πρωτόκλητον Ἀνδρέαν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄρτι τοῦ παιδὸς Ζαχαρίου». Τέλος· «ὁ δὴ καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου λόγον κατὰ πόδας ἀπήντα· ὁ μὲν γὰρ θεῖος ἀπόστολος....».

β') Φύλλα τεσσαράκοντα καὶ πέντε, συναποτελοῦντα συνεχῆ τετράδια (κγ'—λγ') μεμβρανίνου τινὸς προφητολογίου τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλόν τε καὶ τετονισμένον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσιν ($0,306 \times 0,223 = 0,22 \times 0,15$)· ἄρχεται δ' ἀπὸ μέρους τοῦ τετάρτου προφητικοῦ ἀναγνώσματος τῆς ἀκολουθίας τοῦ μεγάλου Σαββάτου. Σημειωτέον δέ, ὅτι μετὰ τὸ ς' ἀνάγνωσμα γέγραπται τοῦτο· «Σχίσμα ἀναγνώσεως: Ἔλαβε δὲ Μαριάμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρῶν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθον πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν· ἐξῆρχε δὲ αὐταῖς Μαριάμ λέγουσα:— Καὶ μετὰ τοῦτο δίδοται Σοφία καὶ λέγει ὁ ψάλτης “ὦδὴ τῆς Ἐξόδου” καὶ ἄρχεται ἐμμελῶς τοῦ “Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως” εἰς ἦχον πλάγιον α', ὑπακούοντος αὐτῷ τοῦ λαοῦ “ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται” κτλ. Καὶ πάλιν μετὰ τὴν ις' προφητείαν· «Καὶ εὐθέως ποιοῦσιν οἱ ἱερεῖς μετὰ τῶν διακόνων καὶ τῶν νεοφωτίστων εἴσοδον· λέγει δὲ ὁ ψάλτης “Προκείμενον· ἦχος βαρῦς. Μακάριοι.” κτλ. [Μετὰ δὲ τρία στιχηρά]. Καὶ ὅτε πληρώσει ὁ στιχολογῶν, εὐθέως γίνετα· εἴσοδος βωβὴ καὶ εὐθέως ἀντὶ τοῦ τρισαγίου “ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε”· προκείμενον δὲ οὐ λέγει, ἀλλ' εὐθὺς ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· “Ἀδελφοί, ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε” κτλ. Ἀντὶ δὲ τοῦ Ἀλληλούια ἦχος βαρῦς· Ἀνάστα ὁ Θεός» κτλ.

144. Τεῦχος μεμβράνινον τοῦ 1019-ου ἔτους, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς τριάκοντα καὶ δύο περιεῖχε τετράδια· νῦν δὲ τὰ πρῶτα τρία τῶν τετραδίων ἐλλείπει. Σώζει οὖν φύλλα 224, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι ($0,312 \times 0,252 = 0,195 \times 0,165$)· ταῦτα δὲ βιβλιοπηγὸς τις ἐπηύξησεν ὕστερον, τέσσαρα προσθεῖς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τεύχους φύλλα, ἐκ κώδικος ἀπεσπασμένα λειτουργικοῦ τινος εὐαγγελίου τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον ὡσαύτως καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα.

Καὶ τῷ μὲν πρώτῳ τῶν προσθέτων τούτων φύλλων ἄλλο τι προσκεκίλληται μεμβράνινον φύλλον ἰβήρικου τινος βιβλίου· τῷ δὲ τρίτῳ πάλιν τεμάχιον ἀπλοῦν φύλλου τινὸς τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐν ᾧ μέρος ἀναγινώσκεται τῆς ἀσματικῆς ἀκολουθίας Σεργίου τε καὶ Βάκχου τῶν μαρτύρων. Ἄκρα δὲ ἄλλου τινὸς φύλλου συμπεπληρωμένη ἐστὶ μεμβράνινῳ τινὶ φύλλῳ τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὰ γράμματα κεφαλαιώδη ὑπάρχει· ταῦτα δὲ τέμαχος βασιλικῆς τινος ἔχει διατάξεις: «...κινδυνεύει πολλῶ χαλεπώτερον εἶναι τὸ εἶδέναι | ἄρχειν ἀνθρώπων καὶ μάλιστα δὴ ἀρχὴν ταύτην | τὴν ἡμετέραν τὴν ἐν | νόμῳ θεῷ καὶ πρὸς Θεὸν | ἄγουσαν ἢ ὅσον τὸ ὕψος | καὶ τὸ ἀξίωμα, τοσοῦτος | καὶ ὁ κίνδυνος τῷ γε | νοῦν ἔχοντι· ὃν γε πρῶτον μὲν δεήσει καθάπερ | ἄργυρον ἢ χρυσὸν παν...» — «...πρὸς ἡμᾶς πᾶν τὸ ἀπόρητον, οὐκ οἶδ' εἴτε ἀπροικον, εἴτ' ἐλεύθερον· | ἔπαθον δ' οὖν, ἡσχύνθη ὑπὲρ τῶν ἄλλων, | ὅσοι μὴδ' ἐν πολλῶν | ὄντες βελτίους. μέγα μὲν | οὖν, εἰ καὶ μὴ πολλῶ χεῖρους, ἀνίπτους χερσίν—ὁ | δὴ λέγεται—καὶ ἀμυήτοις | ἑαυτοὺς ἐπεισάγουσιν | καὶ πρὶν ἄξιον γενέσθαι». Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν προσθέτων φύλλων· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος εὐαγγέλιον ἐμπεριέχει λειτουργικὸν μετὰ τόνων ἐρυθρῶν καὶ κεφαλαιωδῶν τινων στοιχείων καὶ κοσμημάτων διήρηται δὲ ὧδε.

1. Ἀναγνώσματα τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου, ἀρχόμενα νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «ἡ σκηνοπηγία· εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοί», φ. 1. Ἐν δὲ τῷ 55-ῳ φύλλῳ γέγραπται τοῦτο· «Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο τῆς Χαναναίας διὰ τὸ πολλάκις συμβαίνειν γίνεσθε(αι) τὸ πάσχα ἔξω, ὧδε μὲν οὐ χωρεῖ ἀναγινώσκεσθαι εἰς τὰ σαββατοκυριακὰ τοῦ Ματθαίου, ὅτι οὐδέποτε ἀνεγνώσθησαν ἐξ Κυριακαί· ἀναγινώσκεται δὲ εἰς τὸν Λουκᾶν Κυριακῇ τῇ ἡ' πρὸ τοῦ Φαρισαίου, εἴπερ ἄρα λείψει ὁ Λουκᾶς, ὡς ἔφη, διὰ τὸ μηκύνεσθαι τὸ πάσχα».

2. Ἀναγνώσματα τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου, φ. 55^β κέ. Ἐν δὲ τῷ 82-ῳ φύλλῳ Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης ἔγραψε τὸ «λείπουνσι τέσσαρα φύλλα», ἅπερ αὐτὸς οὗτος ἀποσπᾶσας ἔφερεν εἰς

Πετρούπολιν καὶ τῇ αὐτοκρατορικῇ τῆς πόλεως ταύτης βιβλιοθήκη παρέδωκεν (ἀριθ. 287. Отчетъ Императорскоѣ Публичной Библиотеки за 1883 годъ, σ. 124).

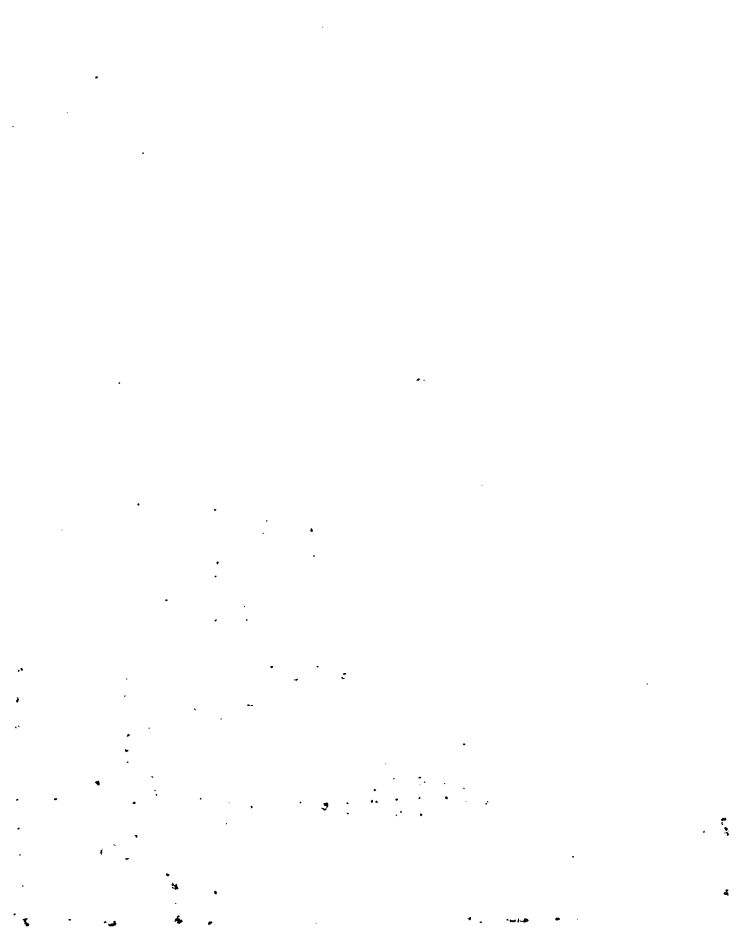
3. «Εὐαγγέλια τῆς μεγάλης ἐβδομάδος πρωὶ καὶ ἐσπέρας», φ. 91.

4. «Εὐαγγέλια τῶν ἁγίων παθῶν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», φ. 117.

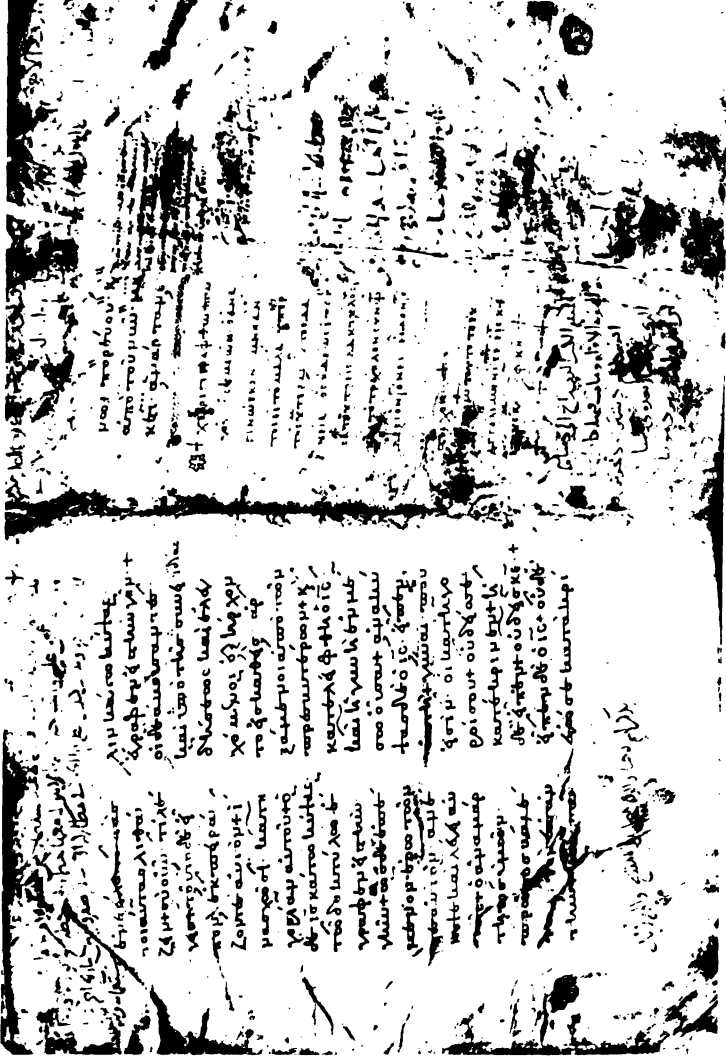
5. «Ἀναγνώσματα ἀναστάσιμα ἑωθινά», φ. 146^β.

6. Συναξάριον τοῦ εὐαγγελίου, ὃ ἐστὶ μνηολόγιον, φ. 152.

7. «Εὐαγγέλια εἰς διαφόρους μνήμας καὶ λιτάς» (φ. 219^β—224), ὅλον εἰς ἐγκαίνια ναοῦ, εἰς μνήμην σεισμοῦ, εἰς μνήμην ἐφόδου ἐθνῶν, εἰς λιτὴν εὐχαριστήριον κατὰ πολεμίων, εἰς σχῆμα μοναχοῦ, εἰς λιτὴν ἐπὶ ἀνομβρίας, εἰς ἀσθενούντας, εἰς κοιμηθέντας, εἰς τὴν Κυριακὴν τὴν πρὸ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ καὶ «εὐαγγέλιον εἰς γυναῖκας καὶ τῆς ἁγίας Πελαγίας». Μετὰ δὲ τοῦτο πορφυροῖς γράμμασιν ἀναγινώσκεται τὸδε· «† Χειρὶ γεγράφω πτω | χοῦ δὲ Συμεῶν· ὁ ἀναγινώσκον(-ων) μνήαν (-μνεῖαν) | ποιεῖτο(-ποιεῖτω) ὑπὲρ | τῆς ὑμετέρας (sic) οὔτοιδα | νείας (οὔτιδανείας)· ὃς ἠδέως ἔπαυ | σα τοῦς(-τούς) τρεῖς δακτύλους | καὶ τὸ(ν) τράχηλον σὺν τῷ | δεξιόν(-δεξιῷ) γόνει· εἶδον τὸ | τέλος καὶ τὸν ἔσχατον | στεῖχον(-στίχον).—† | † ἐτελειώθ(η) τοῦτο τὸ εὐ | αγγέλιο(ν) μνηὶ σεπτ(εμβρίῳ) εἰς τ(ὴν) κθ' | ἔτους κόσμου ρσφκῆ †» = 1019. Ἐν δὲ τοῖς χρασπέδοις τῶν ἐσχάτων φύλλων ὑπάρχει τινὰ ὑπομνήματα γεγραμμένα γράμμασιν ἀραβικοῖς, ὧν τὸ πρῶτιστον ὑπογραφὴν ἔχει ἑλληνικὴν ὧδε πως· «† Γρηγόριος πατριάρχης ἱεροσολύμων»· λέγει δὲ οὗτος ταῦτα κατὰ λέξιν· «Δόξα τῷ Κυρίῳ τῆς δόξης. Γνωρίζομεν τοῖς ὀφθιμένοις τὰς ταπεινάς ταύτας γραμμάς, ὅτι τοῦτο τὸ ἱερόν εὐαγγέλιον ἀνετέθειτο τῷ μοναστηρίῳ τῆς Παναγίας, τῷ γνωστῷ διὰ τοῦ (ὀνόματος) Δὲρ-ἀλαμάνι· καὶ ἠρπάγη κατὰ τὸν καιρὸν τῶν Τατάρων καὶ ἐξεβλήθη τοῦ μοναστηρίου καὶ ἠγοράσθη παρὰ τῶν εὐλογημένων χριστιανῶν, οἱ καὶ παρέδωκαν τοῦτο τῷ παναγίῳ Τάφῳ χάριν τῶν ψυχῶν αὐτῶν κτλ. . . . Ἐγράφη τῇ ι' αὐγού-

Σελ. 228-229.

Κωδ. Σβρίτζικος 144, έτος 1019, φ. 228β-224α.

στου 1322». — Ἄλλη δὲ τις ἀραβικὴ σημείωσις μέμνηται «τοῦ ταπεινοῦ ἀρχιερέως τῆς Ἱερουσαλήμ Σωφρονίου», ἔτει 6700 = 1291 ἢ 1292. Ἐν ἐτέρᾳ δὲ πάλιν σημειώσῃ τὸ ὄνομα Ἰωάννου τινὸς ἀναφέρεται, οὗ ὁ μὲν πατήρ Μιχαὴλ ὠνομάζετο, ἡ δὲ μήτηρ Ζάβλα. Καὶ ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 224-ου φύλλου σημειώσεις ὑπάρχουσιν ἀραβικαί· τούτων δὲ μία δηλοῖ, ὅτι τὸ βιβλίον ἀφιέρωσεν Ἡλίας ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ἡμέρα τρίτη τοῦ μηνὸς τελευτῶντος σεπτεμβρίου, ἔτει 6790, ὃ ἔστι τῷ 1281-φ. Ὑπάρχει δ' αὐτόθι καὶ σημείωσις ἐλληνικοῖς γεγραμμένη γράμμασι κατὰ τὴν ἰδ' ἑκατονταετηρίδα: «† Οὗτη ἡ βίβλος ἠγοράσθη ἐκ τὰ σκύλα τῆς Πτωλαιμαῖδος παρατῆς μοναχῆς Ματρῶνας καὶ ἀφήρωθ(η) εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑ(περα)γ(ίας) Θεοτόκου τὸ ἐπονομαζόμενον τῆς Ἀλαμάνας» κτλ. Καὶ πάλιν· «νῦν δὲ εἶναι τοῦ ἀγίου καὶ ζωοδόχου τάφου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὃ κυρὰ Ματρῶνα. 1649». Ἴδὲ τὴν ἀπέναντι κειμένην φωτοτυπικὴν εἰκόνα.

145. Πραξαπόστολος ἐκ φύλλων χάρτου 295, οὗ τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τεσσάρων ($0,32 \times 0,22 = 0,20 \times 0,115$). ἄρχεται δὲ ὡδε· «Χριστὸς παράσχοι τοῖς ἔμοις πόνοις χάριν. Τῇ ἀγία καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ πάσχα τὴν ἀγίαν καὶ ζωηφόρον ἀνάστασιν ἐορτάζομεν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς τὴν λειτουργίαν τὰ παρόντα ἀντίφωνα. Στίχος α'. Ἀλαλάξατε» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ βιβλίου γέγραπται τούτο· «† Ἰωάσαφ πόνος, καὶ οὗ τὸ ἐπώνυμον Σαρβός» — «Ὡσπερ ξένοι χαίροντες ἰδεῖν πατρίδα | καὶ οἱ θαλατεύοντες [sic] ἰδεῖν λιμένα | καὶ οἱ ἀσθενοῦντες ἰδεῖν ὑγίαν, | οὕτω καὶ οἱ οἱ γράφοντες ἰδεῖν βιβλίου τέλος» — «† Αὕτη ἡ βίβλος ἐγράψ(η) ἔσωθεν εἰς τὴν θείαν καὶ ἱερᾶν βασιλικὴν λαῦραν τῆς μητρὸς τοῦ Κυρίου (ἦτοι ὁ θεὸς ναὸς καλεῖται ὁ Εὐαγγελισμὸς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐκλήθη θεία λαῦρα Σάββα τοῦ ἠγιασμένου), ἔνδον εἰς τὸ κελλίον ὅπου ἔχει ἱστορισμένην τὴν σταύρωσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ Ἰωάσαφ τοῦ Κυπρί(ου), καὶ ἀφιερῶθη

εις τὴν παμμέγιστον προρρηθῆσαυ λαῦραν· ὅστις δ' ἀνβουλιθεῖη κτλ... Ἐν ἔτει ςξδ' (= 1556) Ἰνδικτιῶνος ιδ', μηνὶ Ἰαννουαρίῳ κ'. Καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «† αχπβ' (1682) ἐν μηνὶ νοεβρίῳ α' ἦλθα ἐγὼ ὁ παπὰ Γρηγόριος ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον εἰς τὸν ἅγιον Σάββα, ὁποῦ μοῦ ἔστειλε ὁ πατριάρχης γράμμα νὰ κάθωμαι ἕως νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὴν Πόλι· αὐτὲς τὲς ἡμέρες ἔγινε καὶ ὁ Γεράσιμος δραγουμᾶνος καὶ ἔσκα(ν)-ταλίσθη καὶ ἦλθε εἰς τὸν ἅγιον Σάββα, καὶ ἐκαθώμαστε μαζί· καὶ πάλι αὐτὸν ἔστειλε ὁ πατριάρχης γράμμα καὶ πάλε ἔγινε ὄρα(γου)μᾶνος εἰς τὴν ἐπιτροπικὴν τοῦ ἀγίου Λύδδης κῦρ Νεοφύτου, καὶ εἰς τὸ ἡγουμενεῖον τοῦ παπᾶ κῦρ Γρηγορίου Χιώτου. (ὁ) ἐκ Πελοποννήσου Γρηγόριος Μικρός».

146. Παρακλητικὴ ἀκέφαλός τε καὶ ἀτελής, ἐκ φύλλων χάρτου συγκειμένη 348, γραφεῖσα δὲ κατὰ τὴν ἐκκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα· κατὰ μίαν δ' ἐκάστην τῶν σελίδων κείμενον ἔχει διστυλον, ὅπερ ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τῶνδε· «ἐ////νήσωμεν λέγοντες· στήριξον ὀρθοδοξίαν, τὴν ἐκκλησίαν σου, Χριστέ, καὶ εἰρήνευσον τὴν ζωὴν ἡμῶν ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.— Τῷ ζωοδόχῳ σου τάφῳ παρεστῶτες οἱ ἀνάξιοι, ὀξολογίαν προσφέρομεν τῇ ἀφάτῳ σου εὐσπλαγχνία, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν» κτλ. Λήγει δὲ εἰς τὸ ἕβδομον ἑξαποστειλᾶριον.

147. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συνιστάμενον 172, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστυλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι ($0,304 \times 0,22 = 0,215 \times 0,14$)· περιέχει δὲ λειψανὸν τοῦ προφητολογίου, οὗ μέρος τι καὶ ἐν τῷ 143-ῳ κώδικι σφύζεται. Καὶ αἱ μὲν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «καὶ ἡλικία γήρους· βίος ἀκηλίδωτος εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος ἡγαπήθη» κτλ. Καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ 2-ου φύλλου τὸ κείμενον ἄρχεται ὧδε· «Μηνὶ τῷ αὐτῷ η', τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἀνάγνωσμα α'. Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα. Ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου» κτλ. Λήγει δὲ εἰς τὰ ἀναγνώσματα τῆς πρὸ τῶν βεῖων Παρασκευῆς. Τέλος· «ἑσπέρας προκείμενον α'. Ψαλμὸς ρκγ'· ἦχος πλάγιος β'».

148. Μηναῖα τῶν μηνῶν Μαρτίου Ἀπριλίου καὶ Μαΐου, συναποτελοῦντα φύλλα χάρτου 240, ἅπερ ἐγράφη τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι. Ἐκάστη δὲ σελὶς στήλας ἔχει δύο, ἑκατέρως οὔσης ἐκ γραμμῶν 30 μέχρι 32.

149. Τεῦχος τῆς τρίτης ἢ τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου τριακοσίων καὶ ενός, ὧν ἕκαστον κείμενον ἔχει μονόστηλον, γραμμὰς τριάκοντα καὶ μίαν ἀριθμοῦν κατὰ σελίδα ($0,30 \times 0,225 \times 0,23 \times 0,16$). Ἐπιγράφεται δὲ ὧδε· «Πόνημα Θεοφυλάκτου, ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας, εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου, ὧν καὶ ἡ α' πρὸς Ῥωμαίους». Ἀρχ. «Ἡ ἀνάγνωσις τῶν θείων γραφῶν εἰς τὴν γνῶσιν αὐτῶν ἄγει» κτλ. Σημείωμα δὲ τι τοῦ ἑκκαίδεκάτου αἰῶνος δηλοῖ, ὅτι «αὕτη ἡ βίβλος ἀφιερῶθη εἰς τὴν λαύραν τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου παρ' ἐμοῦ Γερασίμου ἐπισκόπου» κτλ.

150. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 408, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,298 \times 0,205 = 0,208 \times 0,12$)· ἐγράφη δὲ ἔτει 1354-φ, ὡσπερ ἡ τοῦ βιβλίου ῥάχισ μὴνύει, ἔνθα ἡ Ἀντωνῖνος ὁ ἀρχιμανδρίτης ἢ Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης τοῦτο παρεσημείωσατο τὸ ἔτος· ἐγὼ μέντοι οὐχ ἀνεῦρον αὐτὸ ἐν τῷ βιβλίῳ, οὐ τὴν ἀρχὴν πρόσθετον ἀποκαλύπτει φύλλον, τὴν ὑπογραφὴν ἐνέχον Ἀλεξάνδρου τοῦ Νόροφ καὶ τὸ 1861· ὃν ἔτος. Ῥητέον δ' ἔτι, ὅτι Ἀντωνῖνος ὁ ἀρχιμανδρίτης εἶδεν ποτε τὸ βιβλίον τοῦτο 416 ἔχον φύλλα.

1. «Χριστέ, προηγοῦ τῶν ἐμῶν πονημάτων. Βιβλίον συναξάριον τῆς συνόψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὅλου χρόνου, ὅθεν τε ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων ἔφυ καὶ ἐν οἷς χρόνοις, καὶ εἶτε τὸν διὰ μαρτυρίου εἶτε τὸν δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο στέφανον». Ἀρχ. «Μὴν Σεπτέμβριος· ἔχει ἡμέρας λ' ἢ ἡμέρα ἔχει ὥρας ια' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ'». Ἀρχὴ τῆς Ἰνδικτοῦ Στίχοι εἰς τοὺς αὐτοὺς ἁγίους δωδεκασύλλαβοι, οἳ λέγονται πολιτικοί: Ἰνδικτον ἡμῖν εὐλόγει νέου ἔτους, | ὦ καὶ παλαιῆ καὶ δι' ἀνθρώπους νέε: — Ἰστέον ὅτι τὴν Ἰνδικτιῶνα εορτάζει ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγία ἐκκλησία ἀπὸ τῶν ἀρχαίων παραλα-

βοῦσα, διὰ τὸ νομίζεσθαι παρὰ Ῥωμαίοις ἀρχὴν εἶναι ἔτους ἀπὸ ταύτης τῆς Ἰνδικτιῶνος» κτλ., φ. 1—341. Λήγει δὲ τὸ συναξάριον τοῦτο εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ φεβρουαρίου ἡμέραν, ἔνθα καὶ τὸ τετράστιχον κεῖται τοῦτο·

Σὺ βίβλε μακάριζε τὸν γράψαντά σε,
πλὴν οὐ δι' αὐτῆς (οὐδὲ γὰρ σθένος ἔχεις),
ἀλλὰ δι' ἀνδρῶν εὐμαθῶν φιλεπόνων
τῶν ἰδίαις σε κατεχόντων παλάμαις.

Μετὰ δὲ τοῦτο κεῖται τὸ σημείωμα τόδε· «† Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον διὰ | σὺνδρομῆς καὶ ἐξόδου, Μανουὴλ | τοῦ ἐπιλεγόμενου Μαύρου τοῦ, ἀπὸ | χώρας, Θεσσαλονίκης· καὶ ἐπεδόθη πρὸς τὴν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου, | ψυχικῆς ἕνεκεν αὐτοῦ ὠφελείας». Καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ σημείωμα κεῖται ἐν τῇ ᾠδῇ τοῦ 92-ου φύλλου, ἔνθα γέγραπται καὶ τὸ «ἐπεδόθη πρὸς τὴν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου τοῦ ἀνακειμένου πλησίον τοῦ Ἰορδάνου».

2. «Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου συναξάρια εἰς τὰς ἐπισήμους ἑορτὰς τοῦ τριωδίου, μίαν ἐκάστην αὐτῶν αἰτιολογούντα, πῶς ποτε τὸ κατ' ἀρχὰς γέγονε καὶ δι' ἣν αἰτίαν (οὕτω) νῦν ἔχουσι, παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐτάχθησαν (καὶ) μετὰ τινων ἐπιστάσεων μερικῶν, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, καὶ καταλήγοντα μέχρι τῶν ἁγίων πάντων:—Στίχοι εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ αὐτοῦ Ξανθοπούλου Νικηφόρου: Ἐγὼ δέ, τριωδίον, ταῦτά σοι φέρω· | παραβολὴν πρώτιστα τοῦ Φαρισαίου» κτλ. Ἀρχ. «Κυριακὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου. Κατὰ δὲ τὴν παροῦσαν ἑορτὴν σὺν Θεῷ καὶ τοῦ τριωδίου ἀρχόμεθα, ὃ πολλοὶ μὲν τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν ἄριστα καὶ ὡς ἐχρῆν ὑπὸ τοῦ ἁγίου κινούμενοι πνεύματος συνθέμενοι ἐμελούρησαν» κτλ., φ. 342. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κειμένου (φ. 402^a) γέγραπται τοῦτο· «Τέλος τῶν συναξαρίων τοῦ τριωδίου, τῶν ποιηθέντων ἐντέχνως παρὰ τοῦ λογιωτάτου κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Ξανθοπούλου· ὁμοῦ τὰ ὄλα κεφάλαια λγ'». Ὅπισθεν δὲ τοῦ αὐτοῦ φύλλου μεταγενέστερά τινα σημειώματα ὑπάρχει, ἅπερ εὐχὰς ἔχει ὑπὲρ ἀνθρώπων τινῶν ἀσημάντων. Σημειωτέον δέ, ὅτι τὰ εἰρημμένα συναξάρια κεῖται καὶ

ἐν τοῖς τύποις ἐκδεδομένοις τριψιδίοις. Πρβλ. Leonis Allatii de libris et rebus ecclesiasticis Graecorum. Parisiis 1646, σ. 92 κέ.

3. Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου ἔμμετρα πονημάτια (φ. 403—407), ἅπερ ἐπιμελῶς ἀντιγράψας ἠτοίμασα πρὸς ἐκτόπωσιν· ταῦτα δὲ κατὰ τάξιν ἔχει ὧδε·

α') Ἀκέφαλον ἱαμβεῖον, οὗ μόνον οἱ ἕξ τελευταῖοι σῶζονται στίχοι, φ. 403. Ἀρχ. «Τὸ θαῦμα καινόν, πῶς ὁ παφλάζων ἔρωσ». Τέλος· «ὡς ἂν ἀναλύσωσιν εἰς θάλψιν κρύους».

β') «Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου παραινέσεις κατὰ ἀλφάβητον», ὧν ἡ ἀρχή· «Ἀρχὴν ἀπάντων τοῦ Θεοῦ κτῆσαι φόβον», φ. 403.

γ') Τοῦ αὐτοῦ στίχοι «εἰς σταυρὸν τίμιον καὶ ἅγιον ξύλον κεκοσμημένον χρυσοῦ». Ἀρχ. «Τὸ ξύλον ἰδοῦ καὶ τὸ πῦρ μόνον βλέπω», φ. 403^β.

δ') Ἔτεροι «εἰς τὸν αὐτὸν ἅγιον καὶ τίμιον σταυρὸν». Ἀρχ. «Ἡ φλόξ ἐν ὑγρῷ καὶ τὸ πῦρ ἐν τῷ ξύλῳ», φ. 403^β.

ε') Ἔτεροι «εἰς λίθον κρύον ἔχοντα ἐγγεγλυμμένον Χριστόν». Ἀρχ. «Ἰδὼρ ἐπελθὼν τὴν ὑγρὰν φύσιν λίθου», φ. 403^β.

ς') Ἔτεροι «εἰς λίθον ἀμέθυσον, ἔχοντα τὸν σωτῆρα Χριστόν». Ἀρχ. «Ἡ λίθος ἀμέθυσος ἀμπέλου τρόπον», φ. 403^β.

ζ') Ἔτεροι «εἰς εἰκόνα ἔντεχνον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου». Ἀρχ. «Τίς πνεῦμα καὶ νοῦν ἐγκεράσας ταῖς χροαῖς», φ. 403^β.

η') «Τοῦ αὐτοῦ στίχοι εἰς τὸν κύριον καὶ θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν τὸν Πληροφορητὴν». Ἀρχ. «Εἰς ἀνταμοιβὴν δωρεῶν σου πλουσίων», φ. 404.

θ') «Ἔτεροι στίχοι εἰς ποδέαν τοῦ αὐτοῦ σωτῆρος Χριστοῦ καὶ Πληροφορητοῦ». Ἀρχ. «Οὐκ ἔστιν οὐδὲν εἰς ἀμοιβὴν σοι πρέπον», φ. 404.

ι') Ἔτεροι «εἰς εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, φερούσης τὸν δεσπότην ἡμῶν Χριστόν». Ἀρχ. «Ἀγνή κόρη ζῆς· εἰ δὲ σιγᾶς, οὐ ξένον», φ. 404^β.

ια') "Ετεροι «εἰς τὴν κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἄρχ. «Ἀπόστολοι στάζουσιν ἐκ νεφῶν ὄροσον», φ. 404^β.

ιβ') «Τοῦ αὐτοῦ εἰς χρυσόβουλλον» στίχοι τρεῖς. Ἄρχ. «Ὁ μὲν πατήρ μοι τὴν κρίσιν τῆς ὀγδόης», φ. 405.

ιγ') "Ετεροι εἰς τὴν αὐτὴν (= κοίμησιν) τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἄρχ. «Θεοῦ λόγον φέρουσα, πῶς σιγᾶς κόρη», φ. 405.

ιδ') «Ετεροι τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν τὸν ἐν τῷ μέσῳ τρούλλῳ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ὃν Εὐλάλιος ἄριστα καθιστόρησεν». Ἄρχ. «Ἡ Χριστὸς αὐτὸς καταβάς οὐρανόθεν», φ. 405.

ιε') "Ετεροι «εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, καθήμενον καὶ γράφοντα τὸ ἱερόν καὶ θεῖον εὐαγγέλιον». Ἄρχ. «Ὡς ἀλιεύς κάλαμον εἰς ὕψους βάθος», φ. 405.

ις') "Ετεροι «εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ, ἔντεχνον τοῦ κλεινοῦ ἐπὶ τέχνης ἱστορικῆς κυροῦ Εὐλάλου». Ἄρχ. «Ἡ ζωγράφος σκάρυφον εἰς ἀυλίαν», φ. 405^β.

ιζ') «Τοῦ αὐτοῦ εὐχὴ εὐχαριστήριος εἰς τὸν ποιητὴν καὶ πλάστην ἡμῶν Θεόν, ἐπὶ τῇ ἀθρόα ἰάσει τοῦ ἀπορρήτου καὶ φοβεροῦ νοσήματος». Ἄρχ. «Πάλιν τῆς σῆς φιλανθρωπίας καὶ τῶν ἀνεκφράστων οἰκτιρμῶν δέομαι», φ. 405^β.

151. Τεῦχος ἐκ χάρτου περὶ τὸ τέλος γραφὲν τῆς ἕκτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ μήκους μὲν ὃν 0,288, πλάτους δὲ 0,21· σφίξει δὲ φύλλα 517, τὰ ἀπὸ τοῦ κς' μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ φμβ', καὶ δύο περιπλέον φύλλα τὴν ἀρχὴν ἤδη τοῦ κώδικος δεικνύμενα· ἐν τούτοις δὲ γέγραπται ταῦτα· «Βιβλίον γεροντικόν, λεγόμενον Παράδεισος». Καὶ πάλιν· «Πρῶτον γράφομεν τὸν πίνακον ἐνθάδε· ἔπειτα λόγους καὶ παραινετικούς, εὐθὺς δὲ τὸν πρόλογον καὶ τὰ ἐξῆς, ὡς κεῖται· καὶ τὸ αὐτὸ παρὸν ἓνα βιβλίον ἐποιήσαμεν εἰς δύο διὰ τὴν λαφρότητα καὶ νὰ εὐρίσκωνται πάντοτε εἰς μοναστήριον καὶ τὰ δύο ἕως ἓνα χρόνον ἢ καὶ ἐπέκεινα, ὡς δόξει τῷ προεστῶτι καὶ τῶν λοιπῶν πατέρων [sic], ἢ κάτω εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἀγίου Σάβα, ἢ ἐπάνω εἰς τὸν ἀρχάγγελον Μιχαήλ τὸ μετόχιον ἡμῶν, ἔνδον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, τουτέστιν ἔπου κάμνει ἀνάγκην χρείας· συγχωρεῖτε καὶ τὸν ἁμαρ-

τωλὸν Ναθαναὴλ τὸν γράψαντα ἐπιχώριον γράμμα διὰ σπουδῆς βίαν· καὶ ὅποιος ἄνθρωπος τὸ κλέψει καὶ ἀφανίσει αὐτὸ ἐκ τῶν ῥηθέντων εὐαγῶν καὶ βασιλικῶν μονῶν, ἀγίου Σάβα λαύρας καὶ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, νὰ ἀπιλογᾶται ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' αὐτῶν· ἀμήν· ἔρρωσθε· ἀμήν». Καὶ πάλιν· «Καὶ ὅστις τῶν ἀδελφῶν τὸ πάρει ἔξω εἰς ταξίδιν ἢ εἰς μετόχιν καὶ δὲν τὸ ἀφήσει νὰ στέκη πάντοτε εἰς τὰ δύο μοναστήρια ὅπου εἶπαμεν, εἰς τὸν ἅγιον Σάβαν ἢ εἰς τὸν ἀρχάγγελον Μιχαήλ τῶν ἄνω δυνάμεων, νὰ εἶναι ἀφωρισμένος· ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν· ὁμοίως καὶ ὅπου κόψει τὸ αὐτὸ φύλλον, ἔστω ἐπὶ τὸ αὐτὸ βᾶρος. — † Σωφρόνιος ἐλέφ Θεοῦ πατριάρχης Ἱερο(σολύμων)». Καὶ ταῦτα μὲν οὖν τὰ δύο πρώτιστα φύλλα περιέχει, τὰ δὲ λοιπὰ κεφάλαια περιλαμβάνει τοῦ τε Παραδείσου καὶ τοῦ Λειμωναρίου· ἄρχεται δὲ τὸ κείμενον ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «θλίψεις καὶ λύπας, ἀλλὰ ἀνέσεις καὶ τρυφάς μας ἡγούμεθα διὰ τὴν εἰς τὸν δεσπότην ἡμῶν ἀγάπην» κτλ. Σημειωτέα δὲ τὰ κείμενα ταῦτα·

1. «Εἰς τὸν ἀνιστάμενον ἀπὸ τοῦ ὕπνου· λόγος διδασκαλικὸς μεγάλου τινὸς γέροντος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ μαθητὴν», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἀνιστάμενος ἀπὸ τοῦ ὕπνου εὐθέως πρὸ τοῦ λαλήσαι», φ. λα'.

2. Συμζών τοῦ νέου Θεολόγου περὶ ἀρχῆς βίου. Ἀρχ. «Πᾶς ἄνθρωπος, ἀδελφοί, ὅστις τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ ἀποταξάμενος» κτλ., φ. λδ'.

3. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τεμάχια διάφορα. Ἀρχ. «Περὶ τί ἐστι γυνή· γυνή ἐστιν ἐπὶ γῆς ναυάγιον, πηγὴ κακίας» κτλ. φ. μθ'.

4. «Τοῦ ἀγίου Νείλου γινῶμαι ἀπάγουσαι τῶν φθαρτῶν καὶ προσκολλῶσαι τοῖς ἀφθάρτοις τὸν ἄνθρωπον». Ἀρχ. «Φύβον ἔχε Θεοῦ καὶ πόθον», φ. ξγ'.

5. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος περὶ ψευδοπροφητῶν καὶ ψευδοδιδασκάλων καὶ ἀθέων αἰρετικῶν, καὶ περὶ σημείων τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου· ἐρρέθη μέλλοντος αὐτοῦ ἐκδημεῖν ἐκ τοῦ σώματος ὁ ἅγιος». Ἀρχ. «Ὁδυνηρὸς ὁ λόγος, καθ' ὅτι καὶ ἔσχατός ἐστι», φ. ογ'. Migne τ. 59, σ. 553.

6. Βασιλείου τοῦ μεγάλου «περὶ ἀσκήσεως· πῶς δεῖ κοσμεῖ-

σθαι τὸν μοναχόν». Ἀρχ. «Δεῖ τὸν μοναχὸν πρὸ πάντων», φ. ρβ'.

7. «Πρόλογος· περὶ βίου καὶ ἀσκήσεως τῶν ἁγίων πατέρων». Ἀρχ. «Ὁ ὦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεὸν θεὸς λόγος», φ. ρλγ'.

8. «Παραίνεσις ἁγίων πατέρων εἰς προκοπὴν τελειότητος». Ἀρχ. «Ἡρώτησέ τις τὸν ἀββᾶν Ἀντωνίου, τί φυλάξας τῷ Θεῷ εὐαρεστήσω», φ. ρμε'.

9. «Διηγήματα διάφορα πρὸς ὑπομονὴν καὶ ἀνδρείαν ἡμᾶς ἀλειφοντα». Ἀρχ. «Παρέβαλον ἀδελφοὶ τῷ ἀββᾷ Ἀντωνίῳ», φ. τκγ'.

10. «Περὶ τοῦ ἁγίου Γερασίμου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ καὶ διὰ τὸν λέοντα». Ἀρχ. «Ὡς ἀπὸ ἐνὸς μιλίου τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου», φ. τπζ'.

11. «Περὶ τοῦ χαγάνου καὶ τῶν Σαρακηῶν, τῶν χιλίων Ἀρμένων τῶν ἀπειλησάντων (cod. ἀπρηλησάντων) τὴν πόλιν καὶ ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος ἐφύλαξεν αὐτὴν καὶ τὸν στόλον ἐκαταπόντισεν». Ἀρχ. «Πλὴν ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰπεῖν καὶ τὸ ἐπίλοιπον», φ. υοε'.

12. «Διήγησις περὶ ἐτέρου γέροντος σημειοφόρου καὶ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου». Ἀρχ. «Γέρων τις ἐκαθέζετο ἐν τῇ ἐρήμῳ», φ. υιζ'.

13. «Ἔτερα ἀποφθέγματα κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν». Ἀρχ. «Πῶς δεῖ εἶναι τὸν μοναχὸν ἐν τῷ κελλίῳ; Ἀπόκρισις. Τοῦ ἀπέχεσθαι τῆς τῶν πολλῶν ἀνθρώπων γνώσεως», φ. φε'.

14. «Νουθεσία γέροντος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ μαθητὴν». Ἀρχ. «Λέγω σου ἅπαξ ἀδελφέ», φ. φιγ'.

15. «Περὶ τοῦ βαφέως ποῦ ἐκάτην καὶ ἐχάθην ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν». Ἀρχ. «Ἐν τῇ Λυκαονίᾳ τῇ πόλει συνέβη πολλοὶ τῶν ἐνθάδε», φ. φιζ'.

152. Εὐαγγέλιον λειτουργικὸν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἐκ φύλλων σύγκειται μεμβρανίνων 290 (μήκους μὲν 0,303, πλάτους δὲ 0,235), ἐν οἷς τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ πέντε (0,235 × 0,218). Καὶ πρὸ μὲν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ τέσσαρα κεῖται φύλλα ἄλλου τινὸς εὐαγγελίου λειτουργικοῦ τῆς αὐτῆς ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὸ κείμενον ἦν δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι· μετὰ δὲ τὸ τέλος ὑπάρχει πάλιν

φύλλα πέντε ἐκ χάρτου, ἅπερ ἐστὶ μέρος εὐαγγελίου τινὸς παλαιοῦ δι' ἀραβικῶν γεγραμμένου στοιχείων. Καὶ ταῦτα μὲν κάκεινα πρόσθετα ὡς εἰκὸς τυγχάνει· αὐτὸ δὲ τὸ εὐαγγέλιον, ὃ τὸν κώδικα τοῦτον ἀποτελεῖ, καὶ τόνους ἔχει μουσικούς καὶ κεκοσμημένον ὑπάρχει πού μεγάλους κεφαλαιώδεις γράμμασι τε καὶ χρυσαῖς ἐπιγραφαῖς καὶ κοσμήμασι τισι ποικίλοις, ὧν τρία μὲν ταινιοειδῆ ἐστί (φ. 39, 175, 285), δύο δὲ προσόμοια τῷ Π στοιχείῳ (φ. 1 καὶ 95), ἐν δ' αὐτῷ τετράγωνον, ἄνθη μετὰ γαστρῶν ἐπιφέρον καὶ κολυμβήθραν μέσον δύο περιστερῶν ἰσταμένην (φ. 235). Διήρηται δὲ τὸ βιβλίον κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον·

α') Ἀναγνώσματα ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ πάσχα, φ. 1—94.

β') «Ἀρχὴ τῶν καθημερινῶν εὐαγγελίων τοῦ Λουκά», φ. 95.

γ') «Εὐαγγέλια ἀναγιγνωσκόμενα εἰς τὰς παννουχίδας τῆς α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν», φ. 173.

δ') «Σάββατον α' τῶν νηστειῶν καὶ τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου· ἐκ τοῦ κατὰ Μᾶρκον», φ. 175.

ε') Ἀναγνώσματα ἀπὸ τῆς Κυριακῆς πρώτης τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς μεγάλης Πέμπτης, φ. 175^β—205.

ς') «Εὐαγγέλια τῶν ἀγίων παθῶν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», φ. 205^β—234.

ζ') Συναξάριον τῶν εὐαγγελίων, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Μηνὶ σεπτεμβρίῳ α' ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ στυλῆτου καὶ τοῦ μεγάλου ἐμπρησμοῦ· γίνεται δὲ καὶ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις ὑπὲρ Μιασιανῶν· καὶ ἐν μὲν τῷ Φόρφω καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγιγνώσκεται εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν» κτλ., φ. 235—285.

η') «Εὐαγγέλια ἀναστάσιμα ἑωθινὰ τὰ ια'», φ. 285^β.

θ') «Εὐαγγέλια ἀναγιγνωσκόμενα εἰς διαφόρους ἡμέρας μνήμας τε καὶ λιτὰς καὶ λειτουργίας καὶ παννουχίδας τῆς μεγάλης ἐκκλησίας», οἷον «εἰς ἐγκαίνια ναοῦ», εἰς «μνήμην φόβου ἐθνῶν», εἰς «λιτὴν εὐχαριστήριον κατὰ πολεμίων» κτλ., φ. 288^β.

Σημειωτέον δ' ἔτι, ὅτι ἐν τῇ προσθίῳ σελίδι τοῦ 290-οῦ φύλλου σημειώσις τις ὑπάρχει ἀραβικοῖς γεγραμμένη γράμμασι

καὶ ὑπογραφήν ἔχουσα ἑλληνικὴν Ἀθανασίου πατριάρχου τῆς Ἱερουσαλήμ (XIII αἰῶνος). λέγει δὲ οὗτος ἐν αὐτῇ, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἀνετέθειτο παρ' αὐτοῦ τῷ ναῶ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ὅτι μετὰ ἔτη τινὰ (ἴσως δὲ μεθ' ἀρπαγῆν ἢ κατάκτησιν τινὰ τῆς πόλεως) ἠγοράσθη καὶ πάλιν ἐπεστράφη παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν αὐτὸν ναόν.

153. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφὲν ἔτει 1274-φ ἢ 1275-φ καὶ φύλλα περιέχον 134· ἀλλ' ἐν τῷ ἐσχάτῳ φύλλῳ γέγραπται τοῦτο· «† Μη(νί) νο(εμβρίῳ) κη', ἡμέρα δ', ὥρα α', ἡμετρίθησαν τα τοιαυτα φυλ(λα) του ευαγγελιου παρα Νικ(ήτα?) ἱερεως και ολης της αυτης. . . και εἰσὴν φυλ(λα) διακόσια ὀγδοήκοντα καὶ τρία». ὅθεν ἔστιν εἰκάζειν, ὅτι τὸ βιβλίον ἦν πρότερον ὀγκωδέστερον καὶ μάλιστα διμερές. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, μετὰ τὸ νῦν τέλος τοῦ κώδικος ὑπάρχει φύλλον ἐν ἐκ χάρτου, ἐν ᾧ γέγραπται τοῦτο· «φυλ. 140». Καὶ πάλιν· «† τοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει του τίμιου και ζώοποιου Σταυροῦ τῶν εἰβερων (= Ἰβήρων) κτλ. Σημεῖωσαι δ' ἔτι, ὅτι καὶ ἐν τῷ 134-φ φύλλῳ γέγραπται τὸ «† μνησθητι Κε̄ την δουλην σου Θεοδουλη μ(ονα)χ(ήν) και δορισε αυτι αφεσι(ν) αμαρτιον». Ἐπιγραφήν δὲ τὸ τεῦχος ἔχει τῆνδε· «Ἐκλογάδι σὺν Θεῷ ἔχων (= ον) εὐαγγέλια τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ». Ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,30, πλάτους δὲ 0,202· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 26 μέχρις 27 (0,134 × 0,17). Ὑπάρχει δ' ἐν αὐτῷ καὶ κοσμήματα δύο καὶ κεφαλαιώδη τινὰ στοιχεῖα. Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ 28-ου φύλλου τὸ κείμενόν ἐστι τῶν εὐαγγελικῶν περικοπῶν, μετὰ δὲ τοῦτο (φ. 83 - 109) «συναξάριον τοῦ ὄλου χρόνου ἀρχόμενον ἀπὸ Σεπτεμβρίου», καὶ μετὰ τοῦτο «εὐαγγέλιον» ἀναγινωσκόμενον εἰς παννουχίδα ἢ «ψυχικὴν λειτουργίαν», καὶ «εὐαγγέλιον ἐπὶ ἀνομβρίας» (φ. 110β)· μεθ' ὃ γέγραπται τοῦτο· «† Ἐγρά(φη) παρ' ἐμοῖς χερσὶν ἀ | ναξίου ἱερέως Θεοδώρου | τοῦ Λανάτου· διὰ δε συν |δρομη̄ς και ἐξόδου τίμιω(τ)ά(τ)ου | ἐν μοναχοῖς κῆρ Γερμανοῦ τοῦ Τζου |ράκη ††† | †ἐτ(ους), ςψπγ. ἰν(δικτιῶν)ος γ'» = 1274-1275. Ἐφεξῆς δὲ κεῖται «εὐαγγέλια ἀναγινωσκόμενα εἰς τὰς παννου-

χίδας τῆς ἀγίας ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν» καὶ «εὐαγγέλια ἀναγι-
νωσκόμενα τῇ μεγάλῃ ἐβδομάδι». Ῥητέον ἔτι, ὅτι καὶ τοῦ
κώδικος τούτου φύλλα δύο ὑπάρχει ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ
Οὐσπένσκη τῇ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Πετροπόλεως, ὑπ' ἀριθμὸν
309-ον. Отчетъ Императорскоѣ Публичной Библиотеки за 1883
годъ, σ. 127. Δεῖγμα δὲ τῆς γραφῆς τοῦ κώδικος ὄρα ἐν τῷ
προσκειμένῳ πίνακι.

154. Εὐαγγέλιον λειτουργικὸν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρί-
δος, ὕπερ ἐκ φύλλων ἀποτελεῖται 205· τούτων δὲ τινα πάνυ
μεταγενέστερά ἐστιν (φ. 1 καὶ 17-43), τῆς τρίτης καὶ δε-
κάτης ἑκατονταετηρίδος. Ὑπάρχει δὲ τὸ τεῦχος ἐπιδιωρθωμένον
πολλαχοῦ, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ ἄκρα, ἔνθα συνεκόλλησεν ὁ βι-
βλιοδέτης τεμάχια παλαιοῦ προφητολογίου, οὗ τὸ κείμενον ἦν πα-
ρασημασμένον τοῖς μουσικοῖς σημείοις, μονόστηλόν τε καὶ ἐκ
γραμμῶν ὀκτωκαίδεκα· ἐν πολλοῖς δὲ τόποις ὑπάρχουσι καὶ σημειώ-
σεις ἀραβικαὶ πρόσθετοι καὶ τινες ἑλληνικαί. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς
καταστάσεως τοῦ κώδικος· αὐτὸς δὲ ὁ κῶδιξ ὕψους μὲν ἔστι 0,295
πλάτους δὲ 0,233· ἔστι δὲ κεκοσμημένος ἐπτὰ κοσμήμασιν ὁμοίοις
τῷ Π στοιχείῳ· τὸ δὲ κείμενον αὐτοῦ δίστηλόν ἐστι καὶ ἐκ γραμ-
μῶν 22 μέχρις 23 (0,22 × 0,16), ὕπερ ᾧδὲ πως διήρηται·
α') Εὐαγγέλια σαββατοκυριακὰ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ πάσχα,
κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, φ. 1 κέ.—β') «Ἀρχὴ τῶν εὐαγ-
γελίων τῶν σαββατοκυριακῶν τοῦ κατὰ Ματθαίου», φ. 49.—
γ') «Σαββάτω α' τοῦ νέου ἔτους· εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν»,
φ. 72.—δ') «Σαββάτω α' τῶν ἀγίων νηστειῶν· ἐκ κατὰ Μᾶρκον
κεφάλαιον κδ'». — ε') «Ἀκολουθία τῶν εὐαγγελίων τῆς μεγάλης
ἐβδομάδος», φ. 112. — ς') «Εἰς τὴν δεσποτικὴν παννουχίδα τῆς
μεγάλης ἐβδομάδος», φ. 112.—ζ') «Κανονάριον τῶν συναξέων
ὄλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀπὸ ἀρχῆς μηνὸς σεπτεμβρίῳ(=ου) μέχρι
συμπληρώσεως αὐγούστου», φ. 163.—η') «Εὐαγγέλια τῶν παννου-
χίδων τῆς α' ἐβδομάδος», φ. 201.—θ') «Ἀναγνώσματα εἰς δια-
φόρους ἡμέρας», φ. 201. — ι') «Εὐαγγέλια ἐωθινὰ καὶ ἀναστά-
σιμα τῶν Κυριακῶν», φ. 201^β — ια') «Προκείμενα ἀναστάσι-

μα τῶν ἡ' ἤχων, ψαλλόμενα κατὰ ἤχον εἰς τὸ "Πᾶσα πνοή" τοῦ ὄρθρου», φ. 205. — ιβ') «Ἀντίφωνα τῇ ἀγία καὶ μεγάλη Κυριακῇ· μεθ' ἧ γέγραπται τὸ «Χριστέ, παράσχοιο τοῖς ἐμοῖς πόνοις χάριν».

155. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ ἔνδον τῆς δευτέρας πινακίδος ὑπάρχει φύλλα δύο πρόσθετα. ἄπερ ἐστὶ μέρος ἄλλου τινός κώδικος τῆς αὐτῆς ἐποχῆς· περιέχεται δ' ἐν αὐτοῖς ἀπόσπασμα διηγήσεως τινος περὶ τοῦ μαρτυρίου Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, οὗ τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἕξ ($0,29 \times 0,114 = 0,205 \times 0,155$). Αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος, φύλλα περικλείει 335 καὶ κείμενον ἐπίσης δίστηλον ἐκ γραμμῶν 30 μέχρι 31 ($0,296 \times 0,235 = 0,20 \times 0,16$), ὅπερ κεκόσμηται καὶ τισι κεφαλαιώδεσι γράμμασι καὶ κοσμήμασι καὶ ἐπιγραφαῖς. Εἰσὶ δ' ἐν αὐτῷ ὁμιλίαι τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, αἵπερ Ἀνδριάντες καὶ Σάλπιγγες ἐπονομάζονται.

α') Ἀνδριάντες, φ. 1-340.

1. «Ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν Ἀντιοχείᾳ, πρεσβυτέρου αὐτοῦ ὑπάρχοντος» κτλ. Ἀρχ. «Ἠκούσατε τῆς ἀποστολικῆς φωνῆς», φ. 1. Migne τ. 49, σ. 15. S. Ioannis Chrysostomi opera selecta, ἐκδ. Fr. Dübner, τ. I, σ. 331.

2. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν τῇ παλαιᾷ ἐπιλεγομένῃ ἐκκλησίᾳ· περὶ τῆς συμβάσεως συμφορᾶς ἐν τῇ πόλει ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τῶν ἀνδριάντων Θεοδοσίου τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως τοῦ μεγάλου, καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου· "τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν"· καὶ κατὰ πλεονεξίας». Ἀρχ. «Τί εἶπω καὶ τί λαλήσω», φ. 18. Migne ἐνθ. ἄνωτ. σ. 33. Ἐκδ. Dübner σ. 350.

3. «Εἰς τὴν ἀποδημίαν ἣν ἐποίησατο ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς ὑπὲρ τῆς πόλεως πρεσβευόμενος πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον διὰ τὴν εἰς τοὺς ἀνδριάντας ὕβριν, καὶ ὅτι μεῖζον παρὰ Θεῶν βασιλείας ἱερωσύνη καὶ χρῆ διὰ τοῦτο θαρρεῖν, καὶ τίς ἐστὶν ἡ ἀληθὴς νηστεία καὶ τίνος ἔνεκεν οἱ Νινευῖται τὰ

ἄλογα νηστεῦσαι παρεσκεύασαν· καὶ ὅτι τὸ σῶμα ἀνθρώπινον φαγεῖν τοῦ κατηγορῆσαι χεῖρον, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τῶν σφαγέντων διὰ τὴν στάσιν· καὶ πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας ὅτι πολλοὶ τῶν ἀναιτίων ἐάλωσαν». Ἄρχ. «Ὅταν εἰς τὸν θρόνον ἴδω», φ. 34. Migne ἔ. ἁ. σ. 47. Dübner σ. 365.

4. «Παράκλησις πρὸς τὸν λαὸν περὶ καρτερίας καὶ ὑπομονῆς, ἐκ παραδειγμάτων τοῦ τε Ἰώβ καὶ τῶν τριῶν παιδῶν, καὶ περὶ τῆς τῶν ὅρκων ἀποχῆς». Ἄρχ. «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ παρακαλέσας», φ. 49^β. Migne ἔ. ἁ. σ. 59. Dübner σ. 379.

5. «Ἐτι παράκλησις πρὸς τὸν λαὸν περὶ τοῦ φέρειν γενναίως τὴν ἐπιχειμένην ἀπειλήν, ἔχοντα ἱκανὰ τὰ παραδείγματα ἐκ τῶν συμβάντων τῷ τε Ἰώβ καὶ τοῖς Νινευίταις· καὶ ὅτι οὐ χρὴ δεδιέναι τὸν θάνατον, ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ τί τὸ κακῶς ἀποθανεῖν, καὶ περὶ τοῦ μετὰ πάσης σπουδῆς φεύγειν τοὺς ὄρκους». Ἄρχ. «Τῶν τριῶν παιδῶν καὶ τῆς καμίνου», φ. 61. Migne ἔ. ἁ. σ. 67. Dübner σ. 390.

6. «Ὅτι χρήσιμος ὁ τῶν ἀρχόντων βίος, καὶ διήγησις τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν συμβάντων τοῖς τὴν ἀγγελίαν τῆς στάσεως τῷ βασιλεῖ ἀναφέρουσιν· καὶ ὅτι ὁ ἀδίκως τι πάσχων καὶ εὐχαριστῶν τῷ συγχωροῦντι Θεῷ, ἴσός ἐστι τοῦ διὰ τὸν Θεὸν τὰ αὐτὰ πάσχοντος· καὶ τὰ παραδείγματα πάλιν ἐκ τῶν τριῶν παιδῶν καὶ τῆς Βαβυλωνίας καμίνου· καὶ περὶ τῆς τῶν ὄρκων φυλακῆς». Ἄρχ. «Πολλὰς μὲν ἀνηλώσαμεν ἡμέρας», φ. 77. Migne ἔ. ἁ. σ. 81. Dübner σ. 405.

7. «Ἰπόμνησις τῶν ἤδη αὐτῷ προλεχθέντων, ἀκολούθως ὅτι θάνατον καὶ λύπην ἢ ἁμαρτία μόνη εἰς τὸν βίον εἰσενεγκοῦσα, ὑπ' αὐτῶν τούτων ἀναιρεῖται πάλιν· καὶ εἰς τὸ "ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν", καὶ ὅτι ὁ Θεὸς οὐχὶ τιμῶν μόνον ἡμᾶς οὐδὲ εὐεργετῶν, ἀλλὰ καὶ κολάζων ὁμοίως ἐστὶν ἀγαθός· καὶ περὶ τῆς τῶν ὄρκων ἀποχῆς». Ἄρχ. «Πολλὰ μὲν καὶ περὶ πολλῶν», φ. 89^β. Migne ἔ. ἁ. σ. 81. Dübner σ. 417.

8. «Εἰς τὸ "περιεπάτει ὁ Θεὸς τὸ δειλινὸν ἐν τῷ παραδείσῳ", καὶ περὶ τοῦ φεύγειν τοὺς ὄρκους». Ἄρχ. «Ἐγνωτε πρώην πῶς

πᾶσα Γραφή παράκλησιν φέρει», φ. 97. Migne ἔ. ἀ. σ. 97. Dübner σ. 423.

9. «Ἐπαινος τῶν κατωρθωκότων τὸ μὴ ὀμνύειν, καὶ ὅτι οὐκ ὀφείλει τις διακρίνεσθαι μετὰ ἐστίαισιν ἀκροᾶσθαι θείων λογίων ἐν ἐκκλησίᾳ· καὶ διατί μετὰ χρόνον πολὺν ἐδόθησαν αἱ ἅγιοι Γραφαί· καὶ εἰς τὸ "οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ"· καὶ φυσιολογία κόσμου, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τοῦ μὴ ὀμνύειν». Ἄρχ. «Καὶ πρῶην πρὸς ὑμᾶς», φ. 103. Migne ἔ. ἀ. σ. 103. Dübner σ. 429.

10. «Ἐπαινος τῶν μετὰ τὴν ἐστίαισιν ἀπληρητότων εἰς τὴν ἀκροασιν, καὶ φυσιολογία κόσμου, καὶ κατὰ τῶν θεοποιούντων τὴν κτίσιν, καὶ περὶ τοῦ μὴ ὀμνύειν». Ἄρχ. «Χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν», φ. 113. Migne ἔ. ἀ. σ. 111. Dübner σ. 438.

11. «Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸν περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἐκ τῆς στάσεως προσδοκηθέντων κακῶν, καὶ ἀνάμνησις τῶν τότε συμβάντων, καὶ διόλου περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς· πρὸς τῷ τέλει δὲ περὶ τοῦ κατορθῶσαι τὸ μὴ ὀμνύειν». Ἄρχ. «Ἐπειδὴν ἐννοήσω», φ. 123. Migne ἔ. ἀ. σ. 119. Dübner σ. 448.

12. «Ἐτι εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸν περὶ τῆς συγχωρήσεως τῶν ἡμαρτηκότων εἰς τὸν βασιλέα, καὶ φυσιολογία περὶ τῆς κτίσεως, καὶ ὅτι ποιήσας ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον νόμον φυσικὸν ἐγκατέθηκεν αὐτῷ, καὶ περὶ τοῦ πάση σπουδῇ ἀπέχεσθαι τῶν ὄρκων». Ἄρχ. «Καὶ χθὲς εἶπον· εὐλογητὸς ὁ Θεός», φ. 132^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 127. Dübner σ. 457.

13. «Ἐτι εὐχαριστία πρὸς Θεὸν περὶ τῆς μεταβολῆς τῶν σκυθρωπῶν καὶ ἀνάμνησις τῶν διὰ τὴν στάσιν κατασφύραντων τε καὶ τιμωρηθέντων· ὁμοίως δὲ πάλιν περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου δημιουργίας καὶ ὅτι φυσικὸν νόμον ἐδέξατο διὰ τῆς γνώσεως τῶν πρακτέων καὶ τῶν οὐ πρακτέων, καὶ περὶ τοῦ τελείως κατορθῶσαι τὸ μὴ ὀμνύειν». Ἄρχ. «Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς», φ. 143^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 135. Dübner σ. 467.

14. «Τοῦ δήμου παντὸς ἀφεθέντος τῆς ἀγωνίας καὶ θαρσήσαντος, τινὲς πάλιν τὴν πόλιν ἐτάραξαν φοβερὰς πλάττοντες φήμας, καὶ ἠλέγχθησαν· εἰς τοῦτό τε οὖν ὁμιλία εἴρηται καὶ εἰς

τὴν περὶ τῶν ὄρκων παραίνεσιν· διὸ καὶ ἡ κατὰ τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Σαούλ ἱστορία καὶ τὸν Ἰεφθάε παρήχθη καὶ ἐδείχθη πόσαι ἐξ ἑνὸς ὄρκου γίνονται ἐπιπορκίαι». Ἀρχ. «Οὐχ ὡς ἔτυχε τὴν πόλιν», φ. 151^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 143. Dübner σ. 475.

15. «Ἐτι εἰς τὴν συμφορὰν τῆς πόλεως Ἀντιοχείας καὶ ὅτι χρήσιμον πανταχοῦ φόβος, καὶ ὅτι πένθος γέλωτος λυσιτελέστερον, καὶ εἰς τὴν ῥῆσιν τὴν λέγουσαν "ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις", καὶ ὅτι τοῦ φονεῦναι τὸ ὀρκίζεσθαι χειρόν». Ἀρχ. «Ἐδει καὶ τήμερον», φ. 163^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 153. Dübner σ. 486.

16. «Φημισθείσης εἰς τὸν ἄρχοντα πραιδάς, καὶ πάντων βουλευομένων περὶ φυγῆς, τοῦ κόμητος εἰσελθόντος εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ παρακαλέσαντος ἐλέχθη ἡ παροῦσα ὁμιλία· καὶ περὶ τοῦ μὴ ὀμνῶναι καὶ εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητόν· Παῦλος δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Τὸν ἄρχοντα μὲν ἐπήνεσα», φ. 173^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 161. Dübner σ. 496.

17. «Εἰς τοὺς ἄρχοντας τοὺς παρὰ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου ἀποσταλέντας, Ἑλλέβιχον στρατηλάτην καὶ Καισάριον μάξιτρον (cod. ἑλλέβηχον στρ. καὶ καισαρὶν μαγίστρον), καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν πεπλημμελημένων διὰ τὴν εἰς τοὺς ἀνδριάντας καταστροφὴν». Ἀρχ. «Εἰς καιρὸν ὑπεφάλαμεν», φ. 185. Migne ἔ. ἀ. σ. 171. Dübner σ. 507.

18. «Εἰς τὴν προειρημένην ὑπόθεσιν τῆς στάσεως καὶ περὶ νηστείας καὶ εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητόν· Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε». Ἀρχ. «Πολλοὺς εἶδον χαίροντας», φ. 195^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 179. Dübner σ. 516.

19. «Τῇ Κυριακῇ τῆς ἐπισωζομένης πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας, καὶ περὶ τοῦ μὴ ὀμνῶναι». Ἀρχ. «Κατέτροψήσατε τῶν ἁγίων μαρτύρων», φ. 205. Migne ἔ. ἀ. σ. 187. Dübner σ. 525.

20. «Εἰς τὴν διαλλαγὴν τοῦ βασιλέως πρὸς τὴν πόλιν, καὶ εἰς τοὺς πλημμελήσαντας εἰς τὴν τῶν ἀνδριάντων καταστροφὴν, καὶ εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἐπισκόπου». Ἀρχ. «Ἀπὸ τῆς ῥήσεως», φ. 216^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 211. Dübner σ. 550.

21. «Κατήχησις πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι, καὶ περὶ

γυναικῶν τῶν ἐν πλέγμασι καὶ χρυσῷ κατακοσμουσῶν ἑαυτάς, καὶ περὶ τῶν κληδονισμοῖς ἢ περιάπτοις ἢ ἐπωδαῖς κεκρημένων· ἅτινα πάντα ἀλλότρια χριστιανισμοῦ ἀποδέδεικται». Ἀρχ. «Τῶν πρώην εἰρημένων», φ. 228^β μέχρι 340, ἔνθα γέγραπται τὸ «Τέλος σὺν θεῷ τῶν Ἀνδριάντων». Migne ἔ. ἀ. σ. 231. Dübner σ. 571.

β) Σάλπιγγες.

1. «Κατὰ Ἰουδαίων λόγος α' ἐλέχθη δὲ πρὸς τοὺς Ἰουδαίοντας καὶ μετ' ἐκείνων νηστεύοντας». Ἀρχ. «Ἐβουλόμην ὑμῖν ἀποδοῦναι», φ. 341^α. Migne τ. 48, σ. 843.

2. «Πρὸς Ἰουδαίους, εἰς τὰς σάλπιγγας τοῦ πάσχα αὐτῶν· ἐλέχθη ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ». Ἀρχ. «Πάλιν οἱ δελταιοί», φ. 256^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 871.

3. «Πρὸς Ἰουδαίους λόγος γ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Πόθεν ἡμῖν ἄρα πλεῖον», φ. 268^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 883.

4. «Τῇ προτεραιᾷ μακρὰν ὁμιλίαν εἰπὼν κατὰ Ἰουδαίων καὶ βράγγῳ κατασχεθεῖς ἀπὸ τοῦ μήκους τῶν εἰρημένων, ταύτην εἶπεν· λόγος δ'». Ἀρχ. «Τὰ θηρία ἕως μὲν τὰς ὕλας», φ. 292. Migne ἔ. ἀ. σ. 903.

5. «Κατὰ Ἰουδαίων λόγος ε'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄρα κόρον ἐλάβετε», φ. 305. Migne ἔ. ἀ. σ. 915.

6. «Πρὸς Ἰουδαίους καὶ περὶ μετανοίας καὶ τοῦ μὴ χρῆσθαι ἐπαιδοῖς, μήτε ἐπιγράμμασι, μήτε πλησιάζειν ταῖς ἑορταῖς τῶν Ἰουδαίων, μήτε πάθος σωματικὸν ἔχοντά τινα ἐπὶ συναγωγὴν τρέχειν καὶ θεραπείαν δέχεσθαι τινα, κἂν δέῃ κινδυνεύειν». Ἀρχ. «Παρῆλθεν ἡ νηστεία τῶν Ἰουδαίων», φ. 318-335, ἔνθα γέγραπται τὸ «Τέλος εἴληφε τὰ κατὰ Ἰουδαίων, ἦγουν αἱ Σάλπιγγες». Migne ἔ. ἀ. σ. 927.

156. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὃ νῦν φύλλα περιέχει 288, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 23 μέχρις 29 (ὑψ. 0,302 πλ. 0,225)· πρότερον δὲ φύλλα ἠρίθμει τέσσαρα περιπλέον, ἅπερ Οὐσπένσκης ὁ Πορφύριος ἀφείλετο καὶ εἰς τὴν ἐν Πετροπόλει παρέδωκε βιβλιοθήκην (ἀριθ. 374. Отчетъ Имп. Публ.

Вибл. за 1883 г., σ. 139). Τὸ μὲν οὖν τεῦχος ἐπιγραφὴν ἔχει ταύτην, ὑπὸ μέγα τι γεγραμμένην ἐρυθρὸν κόσμημα τῷ Π στοιχείῳ παρόμοιον· «† Μὴν σεπτέμβριος ἔχων ἡμέρας λ', ἡ ἡμέρα ὥρας ιβ', ἡ νύξ ὥρας ιβ'. Διήγησις ἐν ἐπιτομῇ τῶν καθ' ἐκάστην ἀγίων, ὅθεν τε ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων (cod. ἔκτινων) ἔφυ καὶ ἐν οἷς γέγονε χρόνοις, καὶ εἶτε τὸν δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο θάνατον». Ἀρχεται δὲ τὸ κείμενον ὧδε· «Μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἀ' ἀρχὴ τῆς ἰνδικτιῶνος, ἦτοι τοῦ νέου ἔτους, καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Συμεὼν κτλ. Ἰστέον ὅτι τὴν ἰνδικτον ἐορτάζει ἡ ἐκκλησία» κτλ. Περιέχει τοίνυν ὁ κῶδιξ συναξάρια τῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐορταζομένων ἀγίων, ἔτι δὲ τὸ τροπάριον ἐκάστης ἐορτῆς καὶ τὸ τυπικὸν ταύτης· καὶ παραδείγματος χάριν ἐξάγω κεφάλαιον τόδε: Φύλλ. 15β—17^α. «Μηνὶ τῷ αὐτῷ (σεπτ.) ιδ' τὴν τε ὕψωσιν καὶ εὐρεσιν τῶν τιμίων ξύλων ἐορτάζειν ἡμῖν προτρέπεται. Ἔστι δὲ τοιαύτη τις ὑπόθεσις. Τὸ θεῖον καὶ σεβάσμιον τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μνήμα χύμασι πλείστοις καὶ εἰδωλικῷ ναοῦ ἀνεγέρσει παρὰ τῶν Ἑλλήνων κρυβέν, προνοία τε Κωνσταντινου τοῦ ἐν βασιλεῦσι μεγάλου καὶ Ἑλένης τῆς ἀγιωτάτης μητρὸς αὐτοῦ, τηνικαῦτα τῷ τόπῳ ἐνδημησάσης, τὰ χύματα καὶ ἡ λοιπὴ ὕλη μακράν που ῥιφεῖσα φανεροῦται μὲν τὸ τοῦ ἀγίου τῶν ἀγίων μνήμα, ναὸς δὲ εὐκτήριος πρὸς τῆς βασιλίδος ἐπὶ τῷ ἀγίῳ τόπῳ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως τερπνότατος οἰκοδομεῖται καὶ πλείστα ἀναθήματα φιλοτίμως ἀφιερροῦνται, φανεροῦται δὲ καὶ ὁ τίμιος καὶ ζωοποιὸς σταυρὸς τοῦ Κυρίου, εἰς ὃν σαρκὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐκὼν προσηλώθη. Ἀδήλου δὲ τοῦ πράγματος ὄντος, ποῖος ἂν εἶη ὁ τοῦ Κυρίου σταυρὸς, τριῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ εὐρεθέντων, διὰ τῆς γεναμένης θαυματοποιίας εἰς τὴν εὐσεβεστάτην γυναῖκα τὸ τριπόθητον ἡμῖν γνωρίζεται ξύλον καὶ οἱ θεῖοι ἕλοι αὐτοῦ που πλησίον τοῖς χύμασι συμπεφυρμένοι κείμενοι φανεροῦνται· ὧν οἱ μὲν περικεφαλαία, οἱ δὲ χαλινὸς κατασκευασθέντες, τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ στέλλονται. Ταῦτα μὲν οὕτως, ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦτον τελεῖται τὸν τρόπον: Ἐσπέρας μετὰ τὴν ἀνοιξιν τῆς ἐκκλησίας, ἀπὸ τοῦ "Ἐδύλογει ἡ

φυγή μου τὸν Κύριον" καὶ τοῦ "Κύριε ἐκέκραξα" καὶ τῶν στιχηρῶν, λέγεται προκείμενον "Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν", εἶτα ἡ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκτενὴ· εἶθ' οὕτως τὰ στιχηρά τοῦ στιχ(ηραρίου) τῆς ἑορτ(ῆς): Στίχος α'. "Ἰψοῦτε κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ". Στίχος β'. "Ἰψοῦτε κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος ἅγιον". Καὶ μετὰ τὸ "Νῦν ἀπολύεις" λέγονται ἀναγνώσματα γ' τὸ α' τῆς Ἐξόδου· "Ἐξῆρε Μωυσῆς". Τέλος· "Θεὸς ἰώμενός σε". Τὸ β' Παροιμιῶν· "Υἱέ μου μὴ ὀλιγόρει". Τέλος· "ὡς ἐπὶ Κύριον ἀσφα...". Τὸ γ' προφητείας Ἡσαίου· "Τὰδε λέγει Κύριος· ἀνοιχθήσονται αἱ πύλαι". Τέλος· "ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ". Τροπάριον, ἤχος α'. "Σῶσον Κύριε τὸν λαόν".—Ἰστέον ὅτι τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὄρθου τελουμένης, περὶ τὸ πλήρωμα μετὰ τὸ "Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ", τοῦ τρισαγίου ψαλλομένου ἀλλάσσει ὁ ἀρχιερεὺς στολὴν λευκὴν καὶ ἀπέρχεται ἐν ᾧ τόπῳ ὁ τίμιος σταυρὸς πρόκειται καὶ μετὰ τὸ προσκυνῆσαι καὶ ἀσπάσασθαι καὶ θυμιάσαι, αἴρεται ὑπὸ τοῦ σκευοφύλακος, ψαλλομένου τροπαρίου "Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ" ὁ δὲ ἀρχιερεὺς βαστάζων τὸν θυμιατὸν ὀφικεύει ὁμοίως καὶ οἱ διάκονοι μετὰ μανουαλίων καὶ κηρῶν. Καὶ ὅτε πλησίον γένωνται τῶν βασιλικῶν πυλῶν, γίνεται εὐχὴ τῆς εἰσόδου τῆς λειτουργίας μετὰ τοῦ εὐαγγελίου, καὶ ἀποτίθενται ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέρχονται οἱ διάκονοι ἐν τῷ ἄμβωνι· εἶθ' οὕτως τὸ τρισάγιον καὶ ἐπακολουθεῖ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ βαλὼν τρεῖς μετανοίας, καὶ τε Σάββατόν ἐστι καὶ τε Κυριακή, σφραγίζει μετὰ κηρῶν καὶ ἐκβαλὼν τὸ ὠμοφόριον, λαμβάνει τὸν τίμιον σταυρὸν, καὶ ὑψῶν αὐτὸν ἐν τῷ ἔμπροσθεν μέρει, κατ' ὀλίγον ἐπαναφέρων τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον, ὑποστηριζόμενος ὑπὸ δύο ἐκδίκων ἢ πρεσβυτέρων καὶ εὐθέως ἐκφωνοῦσιν οἱ διάκονοι τὸ "Κύριε ἐλέησον" τρίτον· καὶ εἰς τὰ ἐνενηκονταεπτὰ σφραγίζει τρεῖς τὸν λαόν, λεγόντων τὸ "Κύριε ἐλέησον" σπουδαιότερον· εἶθ' οὕτως μεδίσταται εἰς μέρος ἕτερον καὶ πάλιν σφραγίζει τρίτον, καὶ οὕτως μεδίσταται εἰς μέρος ἕτερον καὶ πάλιν σφραγίζει τρίτον καὶ οὕτως ὑψοῖ. Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ ὑψώσει λέγεται τὸ "Κύ-

ριε ἐλέησον" καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑγδοήσαντα καὶ ἐν τῇ τρίτῃ ἐξήκοντα. Εἶτα ἀπὸ τῆς κατὰ ἀνατολὴν στάσεως μεταφέρει πρὸς νότον καὶ ποιεῖ ὁμοίως, εἶτα πρὸς δύσιν κάκειθεν πρὸς ἄρκτον καὶ οὕτω πάλιν πρὸς ἀνατολάς, ὥστε εἶπεῖν τὸ "Κύριε ἐλέησον" πεντακόσια. Μετὰ δὲ τὴν ὑψωσιν κατέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ποιεῖ τὴν εὐχὴν τοῦ τρισαγίου, ὃ δὲ σταυρὸς αἴρεται καὶ ἀποτίθεται ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ. Οἱ δὲ ψάλλαι ἀντὶ τοῦ τρισαγίου λέγουσι τροπάριον "Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν", καὶ οὔτε ἀντίφωνα λέγονται οὔτε εὐχὴ τῆς εἰσόδου, ἀλλ' εὐθέως: Προκείμενον, ἤχος βαρύς: "Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν": Στίχος α΄ "Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν ὀργιζέθω": Στίχος β΄ "Κύριος ἐν Σιών μέγας": Ὁ ἀπόστολος: Πρὸς Κορινθίους α΄ "Ἀδελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ". Τέλος: "καὶ Θεοῦ σοφίαν". Ἀλληλουία, ἤχος α΄ "Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς". Στίχος β΄ "Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων». Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, κεφάλαιον ρπη'. «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συμβούλιον ἐποίησαν». Τέλος: «καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστίν». Κοι(νωνικόν) ἤχος δ΄. Ἐσημειώθη. Χρῆ εἰδέναί, ὅτι οὔτε ἀναστάσιμον ψάλλεται, οὔτε ἐωθινὸν ἀναγινώσκεται, εἰ τάχα καὶ Κυριακὴ ἐστίν». Κατὰ τοῦτον οὖν τὸν τρόπον ὁ κώδιξ ἀπάντων ἱστορεῖ τῶν μηνῶν τὰς ἡμέρας: ἔστι δὲ λόγου πολλοῦ ἄξιος καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι μνήμας ἀγίων πολλῶν ἐμπεριέχει κατὰ τάξιν ἡριδημένας διάφορον τοῦ νῦν Συναξαριστοῦ. Παραδείγματος δὲ χάριν λάβωμεν τοὺς πρώτους δύο μῆνας. 1) Σεπτ. β΄, μνήμη τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κ/πόλεως Παύλου τοῦ νέου. — 2) Σεπτ. γ΄, μνήμη Στεφάνου τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ ἡγουμένου Τριγλίας, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ νέου ἐν τοῖς ἀποστόλοις.—3) Σεπτ. δ΄, «ἄθλησις τῶν ἀγίων μαρτύρων Ὁκεανοῦ Τυρίωνος¹ Θεοδώρου Ἀμμιανοῦ Ἰουλιανοῦ, ὀρμωμένων ἐκ κόμης Κανδαύλης». —4) Σεπτ. ε΄, «ἄθλησις τῆς ἀγίας Ἡραΐδος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ· αὕτη πρεσβυτιδὸς τινος ἦν θυγάτηρ καὶ τὸν μονήρη βίον μετερχομένη, θεασαμένη δὲ σὺν ἄλλοις καὶ γυναῖκας διὰ τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα δεδεμένας, καὶ μα-

¹ Ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Συναξαριστοῦ τὰ δύο ταῦτα ὀνόματα μετεμορφώθησαν εἰς ἐν ἀνύπαρκτον ἴσως ὄνομα, ὃ ἐστὶ «Κεντυρίωνος».

θοῦσα ἐν τῷ ἐρωτᾶν αὐτάς τὴν αἰτίαν δι' ἣν δέδενται, "κάγω χριστιανή" φησὶν "εἰμὶ καὶ τὰ εἴδωλα διαπτύω". Συλλαμβάνεται οὖν καὶ αὐτίκα σὺν ταῖς λοιπαῖς γυναῖξιν Κουλικιανῶν εἰς ἐξέτασιν παρίσταται· ὅθεν μετὰ πολλὰς τὰς ἐρωτήσεις τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν δέχονται, καὶ τμηθεῖσαι τὰς κεφαλὰς πρὸς τὰ βραβεῖα τῆς ἄνω κλήσεως μετετάξαντο». — Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν μαστόρων Θουδαῖλ καὶ Βεβαίας, καὶ μαρτόριον Ἄβδα ἐπισκόπου Περσῶν, πόλεως Ἐργῶλ, καὶ Βενιαμὶν διακόνου. — 5) Σεπτ. ς', ἄθλησις τῶν μαρτόρων Οὐρβανοῦ Θεοδώρου Μεδίμου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ὀγδοήκοντα ἱερέων καὶ λεισιτῶν τοῖς δὲ λοιποῖς μάρτυσι προστίθενται Βίβος Ἀνδρόνικος Κουρικτοριανὸς καὶ Σαραπάμμων, ὃν ὁ Νικοδήμος ἡμαρτημένως ἔγραψε (Σαραπάβων)¹. — 6) Σεπτ. ζ', ἄθλησις τοῦ μάρτυρος Εὐτυχίου τοῦ συγκλητικοῦ καὶ Στεφάνου τοῦ πάπα Ῥώμης. — 7) Σεπτ. ι', μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ ὁμολογητοῦ Παύλου Νικαίας ἐπισκόπου. — 8) Σεπτ. ια', μνήμη τοῦ ἁγίου Κορνηλίου τοῦ ἐκατοντάρχου. — 9) Σεπτ. ιγ', «μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Πέτρου τοῦ ἐν τῇ Ἀτρώα, ὃς ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Νικηφόρου καὶ Σταυρακίου τῶν βασιλέων· ἐξ αὐτῆς δὲ νηδύος καθιερωθεὶς, νηστεία τε καὶ συντόνῳ προσευχῇ σχολάζων, μεγίστων θαυμάτων γέγονεν αὐτουργός· πάσης γὰρ βρώσεως παχυτέρας ἀπεχόμενος καὶ λαχάνοις βραχέσι μόνοις ἀρκούμενος, τῇ ἀτροφίᾳ σχεδὸν τοῖς ἀγγέλοις ἀφωμοιώθη· ὅθεν καὶ τὸν ποταμὸν πάλιν ἀβρόχως διῆλθεν· εἰς τοσοῦτον γὰρ τὴν σάρκα τῆ τοῦ σιδήρου βαρύτητι κατεδάμασεν, ὥς σκιὰν μόνην αὐτὸν ὑπολαμβάνειν τοὺς θεωμένους, οὐκ ἄνθρωπον σῶμα φοροῦντα πῆλινον· οὕτως Θεῷ εὐαρεστήσας καὶ τὴν σάρκα καθυποτάξας τῷ πνεύματι, πρὸς Κύριον μεθίσταται». — 10) Σεπτ. ιε', ἄθλησις Θεοδότου καὶ Ἀσκληπιοδότης. — 11) Σεπτ. ις', ἄθλησις τῆς μάρτυρος Θεοκλείας, περὶ ἧς ὕρα Σέργιον, Полный Мѣсяцесловъ Востока II, σ. 246. — 12) Σεπτ. ιθ', ἄθλησις Ἰανουαρίου ἐπισκόπου Βενεβενδοῦ καὶ Σώσσου καὶ Πρόκλου διακόνων καὶ Εὐτυχίου καὶ Ἀκουστίου καὶ Φεύστου [sic] καὶ Δεισιδερίου, καὶ ἄθλησις

¹ Νικοδήμου, Συναξαρ. τ. I, σ. 22.

Πηλέως Νείλου Πατερμουθίου Ἡλιοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἑκατὸν πενήκοντα.—13) Σεπτ. κα', ἄθλησις Θεοδώρου τοῦ ἐκ Πέργης, καὶ Νέστορος καὶ Βούσιρι.—14) Σεπτ. κβ', μνήμη τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ πρεσβυτέρου, «πατὴρ χρηματίσαντος Θεοδώρου καὶ Θεοφάνους ὁμολογητῶν». — 15) Σεπτ. κγ', ἄθλησις Εὐσεβίου τοῦ ἐν Φοινίκῃ. — 16) Σεπτ. κη', ἄθλησις Διοδώρου τοῦ «ἐν πόλει Ἀντιοχείας, Μάγνου ἡγεμονεύοντος». — 17) Ὀκτωβρ. δ', Δεμετίου τοῦ Πέρσου. — 18) Ὀκτωβρ. ε', μνήμη τοῦ ὁσίου Παύλου τοῦ ἀπλοῦ.—19) Ὀκτωβρ. ς', μνήμη τοῦ ὁσίου Νικήτα πατρικίου.— 20) Ὀκτωβρ. ζ', «μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπενεχθείσης ἡμῖν φοβεραῖς τοῦ σεισμοῦ ἀπειλῆς». — 21) Ὀκτωβρ. η', ἄθλησις τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀρτέμωνος πρεσβυτέρου Λαοδικείας, καὶ ἄθλησις Ἰουβεντίνου καὶ Μαξίμου. — 22) Ὀκτωβρ. ια', μνήμη τῶν ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως Ἀκακίου καὶ Ἀττικοῦ. — 23) Ὀκτωβρ. ιε', ἄθλησις Πέτρου τοῦ καὶ Ἀβεσαλώμ¹.—24) Ὀκτωβρ. ις', ἄθλησις Χρυσάνθου καὶ Δαρείας. — 25) Ὀκτωβρ. ιη': «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Μαρίνου τοῦ γέροντος· οὗτος ὑπῆρχεν ἐν ὑπατεία Διοκλητιανοῦ τὸ πρῶτον καὶ Ἀριστοβούλου· παραστάς δὲ τῷ τῆς Κιλικίας ἡγεμόνι ῥάβδοις τύπτεται σφοδρῶς καὶ σιδήροις πεδηθεὶς τοὺς πόδας τῇ φρουρᾷ ἐναποτίθεται· καὶ αὐθις ξύλῳ ἀναρτᾶται ἐξ ἄκρων ποδῶν, καὶ τυφθεὶς ἀπὸ τοῦ ξύλου τὴν διὰ ξίφους ὑπομένει τιμωρίαν». — 25) Ὀκτωβρ. κ', ἄθλησις Ἀνδρέου τοῦ ἐκ τῆς Κρητῶν νήσου. — 26) Ὀκτωβρ. κ', ἄθλησις Θεοδότης.—27) Ὀκτωβρ. κε', ἄθλησις Νέστορος.—28) Ὀκτωβρ. κς', ἔνθα γέγραπται τοῦτο· «Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τινὲς κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν ἐορτάζουσι καὶ τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νέστορος, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὀρθῶς· ὁ γὰρ τοιοῦτος ἅγιος Νέστωρ πρὸ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐν τῷ θεάτρῳ αὐτίκα ἀπεκεφαλίσθη». — 29) Ὀκτωβρ. κη', μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Χουζιβίτου.— 30) Ὀκτωβρ. λ', ἄθλησις Ἑρμινιγγίδου. — Καὶ ταῦτα μὲν ὡς ἐν παραδείγματι διὰ τὴν τοῦ βιβλίου χρησιμότητα παρεσημειώθη·

¹ Παρὰ τῷ Νικοδήμῳ γέγραπται «Αὐσελάμου»· ὅρα τὰ παρ' αὐτῷ συναξάρια τῆς ιδ' ὀκτωβρίου, σελίδι 129.

ἀλλ' ἔχει τοῦτο καὶ κοσμήματα δώδεκα κοκκίνου χρώματος, ἔχει δὲ καὶ σημειώματα παρασέλιδα, ὧν τινα δῆλον ποιεῖται ὅτι τὸ βιβλίον ἦν ἐκ παλαιοῦ τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα· δύο δ' ἐξ αὐτῶν, ὑπερμεσοῦντος τοῦ τρισκαιδεκάτου γεγραμμένα αἰῶνος, λέγει τάδε· α') «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (= κζ' νοεμβρίου) ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Θωμᾶς ἀναγνώστης, ἔτους ςψσζ'» = 1268, φύλλ. 111. β') «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (= η' ἰανουαρίου) μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἐπισκόπου Κολωνείας καὶ ἡσυχαστοῦ τῆς σεβασμίας λαύρας τοῦ ἀγίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα», φύλλ. 196. Ἄλλο δέ τι σημείωμα, κατὰ τὴν ἐπάνω πρόσθιον ὦαν τοῦ πρώτου φύλλου περὶ τὸ τέλος γεγραμμένον τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἐκατονταετηρίδος, τάδε μαρτυρεῖ· «Ὅρα εἰς τὰς εἰκοσι τοῦ ἰανουαρίου, ἐνθα ἔστι σημείωμά τι, καὶ ἐξ αὐτοῦ γνώση ἀπὸ τῆς χρονολογίας, ὅτι ἡ βίβλος αὕτη ἐσώζετο κατὰ τὸ ἀτλδ' (1334) ἔτος τὸ ἀπὸ Χριστοῦ· ἐν ᾧ ἔτει ἐγράφη τὸ σημείωμα· ἡ δὲ βίβλος ἀρχαιότερα ἦν· ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς ἐορτῆς τῶν τριῶν ἱεραρχῶν οὐκ ἔχει ἐν τῇ λ' τοῦ ἰανουαρίου, εἰκότως συμπεραίνεται, ὅτι ἡ βίβλος αὕτη ἦν γεγραμμένη πρὶν διορισθῆναι τὴν ἐορτὴν ταύτην, ἣτις ἐτάχθη ἐπὶ βασιλείῳς Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ὃς ἦν ἔτει ἀπβ'». Πλὴν ἀλλὰ τὸ φύλλον ἐκεῖνο, ἐν ᾧ τὸ μνημονεύμενον ὑπῆρχε σημείωμα, εὔρηται νῦν ἐν Πετροπόλει σὺν ἄλλοις τρισίν, ὡς προεῖρηται, καὶ ἐκεῖθεν ἐγὼ μετέγραψα τοῦτο¹. «† Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (= κ' ἰανουαρίου) τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Εὐθύμιου τοῦ μεγάλου, ἐτάξαμεν ἵνα γίνεταί ἀγρουπνία καὶ τράπεζα τοῖς ἀδελφοῖς κατέτος (= κατ' ἔτος) εἰς τὴν σεβασμίαν λαύραν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, μέχρις ἂν εὑρίσκονται μοναχοὶ εἰς τὴν εἰρημένην ἀγίαν ταύτην μονήν, διὰ τὸν πανιερώτατον καὶ ὀρθοδοξώτατον ἀρχιεπίσκοπον καὶ καθολικὸν τῆς Ἰβερίας κῦριν Εὐθύμιον· ἀλλὰ δὴ καὶ ναμνημονεύεται καθεκάστην μετὰ τὸ μνημόσυνον τῶν μελόντων πατριαρχεῦειν ἐν τῇ ἀγία πόλει Ἱερουσαλήμ· αὐτὸς γάρ

¹ Πρὸς Β. Κ. Ернштедта, Списокъ датированныхъ греческихъ рукописей Порфирьевскаго собранія, ἐν Πετροπόλει 1885, σ. 9.

ὁ προρρηθεὶς ἀρχιεπίσκοπος, ἔπεμψεν ἀπὸ τὴν Ἰβερίαν μικρὰν εὐλογίαν εἰς τὴν τοιαύτην ἀγίαν λαῦραν εἰς κυβέρνησιν καὶ ἀναψυχὴν τῶν ταπεινῶν μοναχῶν· καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὸ συναξάριον τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου, ἃς ἀναγινώσκειται καὶ ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις ἀκρωμένων πάντων τῶν ἀδελφῶν· καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν τριάδι ὑμνούμενος καὶ ἡ πανάχραντος αὐτοῦ μητέρα, καὶ ὁ πανηγιασμένος Σάββας, δώη αὐτῷ τὸν μισθὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει τὸ παρὸν ἡμέτερον γράμμα, παρὰ τοῦ τότε καθηγουμένου τῆς σεβασμίας ταύτης μονῆς, Ἰωαννικίου ἀμαρτωλοῦ, τάχα καὶ ἱερομονάχου ἐνέτει τῷ ρωμβ: ἰνδ. β † = 1334. Σημειωτέον δὲ ἔτι, ὅτι ἔνδον τῆς δευτέρας τοῦ κώδικος πινακίδος ὑπάρχει φύλλα δύο, δίστηλον ἔχοντα κείμενον ὁμιλίας τινός· περὶ μετανοίας· ἅπερ μέρος ἐστὶν ἄλλου τινός μεμβράνινου τεύχους τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος.

157. Τεύχος μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὐπερ αἱ πινακίδες ἀμφὶ τὸν ἑπτακαίδεκατον κατεσκευάσθησαν αἰῶνα διὰ πολλῶν συγκεκολλημένων φύλλων ἑταιροίων κωδίκων· ἅπερ, εἰ καὶ κεκαλυμμένα δέρματι ὑποκιτρίνῳ, μερικῶς ἠνέφωξα καὶ ἠρίθμησα· ταῦτα δὲ τὰδ' ἐστίν. Ἐν μὲν τῇ πρώτῃ πινακίδι α) τεμάχῃ κεῖται δύο λειτουργικοῦ τινος εἰλητοῦ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τεμάχια πάνυ πολλὰ καὶ τοῖς ἄκροις αὐτοῦ τοῦ κώδικος ὁ βιβλιοδέτης ἐπέθηκεν· β) φύλλα δύο κώδικός τινος ὀγδόου σχήματος καὶ παλαιοῦ (1' αἰῶνος), ὧν τὸ κείμενον ἐστὶ μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 23· ἑκάτερον δὲ τούτων ἐπιγραφὴν λόγου δείκνυσι (Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου), «ὅτι οἱ ἐν θλίψεσι καὶ στενοχωρίαις τὸν βίον διαμείψαντες, ἀλύπου τινός καὶ ἀρρήτου ἡδονῆς ἀπολαύσουσιν»· οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, παντὶ ἀνθρώπῳ ἀρχομένῳ καὶ λόγῳ καὶ πράγματι» κτλ. (Novae Patrum Bibliothecae ab Angelo Maio collectae tomus nonus editus a J. Cozza-Luzi, σ. 162)· γ) φύλλα συγκεκολλημένα ἕξ, ἐκ προφητολογίου παρασεσημασμένου τῆς ἐνάτης ἀποσπασθέντα ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὸ μὲν κείμενον ἦν δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 21, ἡ δὲ γραφὴ κεφαλαιώδης καθόλου (uncial). Ἐν

δὲ τῇ δευτέρᾳ πινακίδι α') ἕξ φύλλα κεῖται συγκεκολλημένα τοῦ αὐτοῦ πάλιν προφητολογίου· β') φύλλον ἐν τοῦ προειρημένου βιβλίου τοῦ Στουδίτου· γ') τεμάχιον διστήλου κώδικος τῆς ἑνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐν ᾧ μέρος ἐστὶ βίου τινὸς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ δ') φύλλον ἕτερον τοῦ προειρημένου προφητολογίου εἰς δύο τεμάχῃ διηρημένον, τὸ μὲν ἐν τῇ πρώτῃ τὸ δ' ἐν τῇ πινακίδι ταύτῃ τῇ δευτέρᾳ κεκρυμμένον. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν πινακίδων, ἐν αἷς καὶ φύλλα τινὰ τοῦ τεύχους, ὃ περιγράφω, συνυπάρχουσιν· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος, ὡς νῦν ἔχει, φύλλα πολλὰ συνδεῖ, ἅπερ ὁ βιβλιοδέτης ἐπέγραψεν εἶναι 225· τούτων μέντοι δύο ἐλλείπει, τὸ 222-ον καὶ τὸ 223-ον. Πρόσθετος δ' ἔτι, ὅτι καὶ ἔνδον τῶν πινακίδων ὑπάρχει φύλλα ξένων κωδίκων· ἔνδον μὲν γὰρ τῆς πρώτης δύο συνέρραπται, ἐν οἷς διὰ γραφῆς τῆς ἑνδεκάτης ἢ τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος τεμάχιον ἀπεγράφη θεολογικὸν καὶ ἀνόνημον, ἄλλο πάλιν τεμάχιον Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, μέρος τι ἀσκητικῶν τινων νουθεσιῶν καὶ κεφάλαιον ἐν «Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ περὶ τῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν», ὃ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται τοῦ τετάρτου βιβλίου τῆς πονηθείσης αὐτῷ «ἐκδόσεως ἀκριβοῦς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως»· μετὰ δὲ τοῦτο τὰ λοιπὰ κεῖται κεφάλαια τοῦ αὐτοῦ βιβλίου τὰ μέχρι τοῦ πέ-
 ἀριθμοῦ, ὃ περὶ τοῦ προσκυνεῖν πρὸς ἀνατολὰς ὁμιλεῖ· τούτου δὲ τὸ τέλος τὸ πρόσθεν ἔχει φύλλον. Ἐνδον δὲ τῆς ὀπισθίου πινακίδος, μετὰ τὸ τέλος τοῦ κώδικος, ὁ δέτης αὐτοῦ φύλλα προσέθετο ἕξ μεμβρανίου τινὸς μηναίου τοῦ μαῖου μηνός, οὗ τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον· ταῦτα δὲ τὰδ' ἔχει· α') ἀκολουθίαν τοῦ ὁσίου Θαλαλαίου, ἧς ἡ ἀρχή· «Φωτοειδῆς ἀνεδείχθη ἀθλοφόρε»· β') ἀκολουθίαν καὶ συναξάριον τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης, ἧς τὸ πρῶτον τροπάριον ἀρχεται ὧδε· «Τὸ ὄπλον τοῦ σταυροῦ ἐν πολέμοις» κτλ. γ') ἀκολουθίαν ἀκέφαλον τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ Συνάδων, ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ τροπαρίου· «Μιχαὴλ θεόπνευστε, τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ διετήρησας» κτλ. Μετὰ δὲ τροπάρια τρία εὔρηται, ἀτελῆς μέντοι, «ὁ κανὼν φέρων ἀποστιχίδα τήνδε· Ἀρχιερεῦ Μιχαὴλ, ἱεροῖς ὕμνοις σε γεραίρω»·

ἔστι δὲ μέσον αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ ἀγίου· δ') συναξάριον καὶ κανόνα τοῦ ἱερομάρτυρος Πατρικίου, ἐπισκόπου Προύσης, ἀπὸ τῆς τετάρτης ὥδῆς· ε') ἀρχὴν τῆς ἀκολουθίας τοῦ μάρτυρος Βασιλίσκου. Ταῦτα καὶ περὶ τῶν προσθέτων φύλλων νῦν δὲ λέγωμεν καὶ περὶ τοῦ κυρίου κώδικος. Οὗτος μὲν οὖν, ὡς εἴρηται, γραφὴν ἔχει τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, γράμμασιν ἀποσχηματισθεῖσαν μικροῖς πάνυ, ὥστε πάσας τὰς σελίδας εἶναι μὲν μονοστήλους, γραμμὰς δ' ἐν αὐταῖς ἔχειν οὐ πλείονας τῶν τεσσαράκοντα· ἔστι δὲ τὰ φύλλα μήκους μὲν 0,295, πλάτους δὲ 0,24· τῆς δὲ σελίδος ὁ χῶρός ἐστίν ὡς $0,23 \times 175$. Καὶ ὅτι μὲν ἐξ ἀρχῆς ὁ κώδιξ ἐμπεριεῖχεν, ὁ πρὸς τῷ τέλει πίναξ σαφῶς ἐδήλωσεν· ἃ δὲ νῦν σφίζει, τὰδ' ἔστι·

1. «Τοῦ ἀγίου Μάρκου περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιουθῆναι». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος πᾶσαν ἐντολὴν ὀφειλομένην θέλων δεῖξαι», φ. 1. Migne τ. 65, σ. 929.

2. «[Τοῦ] αὐτοῦ [συμ]βουλία [νοός] πρὸς [τὴν ἐ]αυτοῦ [ψυ]-χὴν». Ἀρχ. «Ἄκουε ψυχὴ λογικὴ», φ. 4^β. Migne τ. 65, σ. 1104.

3. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ νόμου πνευματικοῦ». Ἀρχ. «Πᾶν ἀγαθὸν παρὰ Κυρίου δεδωρηται», φ. 6. Migne τ. 65, σ. 905, β'.

4. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας». Ἀρχ. «Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός», φ. 8. Migne τ. 65, σ. 965.

5. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς [Νι]κόλα[ον] ἐπιστολή», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ἐπειδὴ περ πρώην», φ. 11. Migne τ. 65, σ. 1028.

6. «Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ λόγου τοῦ περὶ τοῦ θεοῦ βαπτίσματος». Ἀρχ. «Εἰ ἐν τῷ βαπτίσματι φησὶν ἀναιρεῖται ἡ ἁμαρτία, διατί πάλιν ἐνεργεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ», φ. 15^β.

7. «Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ διαλόγου καὶ ἀντιρρητικοῦ λόγου». Ἀρχ. «Ὁ βουλόμενος εἰς ἄνδρα τέλειον», φ. 18. Migne τ. 65, σ. 1077.

8. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ νηστείας». Ἀρχ. «Προσῆκει τοὺς ἀσκοῦντας», φ. 22. Migne τ. 65, σ. 1109.

9. «Ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἐπισκόπου Διαδόχου». Ἀρχ. «Πάσης, ἀδελφοί, πνευματικῆς θεωρίας ἠγγείσθω πίστις», φ. 22^β. Λατινιστὶ παρὰ τῷ Migne τ. 65, σ. 1167.

10. «Βίος ἐν ἐπιτομῇ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, τοῦ ἐν ἀγίοις ὡς ἀληθῶς», μετὰ σχολίων τινῶν ἐν τῷ κρασπέδῳ γεγραμμένων. Ἄρχ. «Ἐξαιδέκα ἐτῶν οὗτος», φ. 31^β.

11. Ἰωάννου Σχολαστικοῦ κλίμαξ ἢ πλάκες πνευματικάι, μετὰ πολλῶν ἐν ταῖς ῥαῖς σχολίων, φ. 32 μέχρι τοῦ φ. 92^α.

12. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰσαὰκ λόγος περὶ ἀποταγῆς καὶ μοναχικῆς πολιτείας», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ ψυχὴ ἢ τὸν Θεὸν ἀγαπῶσα», φ. 92^α.

13. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλὴν ὁ Θεὸς δέδωκε τοῖς ἀνθρώποις», φ. 95^β.

14. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος γ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸ ἐν τινι συμπτώματι τῆς ἁμαρτίας ὀλισθαίνειν», φ. 99.

15. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ «ποῖω τρίπῳ κόπτει ὁ ἄνθρωπος τὴν πρώτην συνήθειαν αὐτοῦ καὶ συνειθίζει ἑαυτὸν ἐν τῇ ζωῇ τῆς ἐνδείας καὶ τῆς ἀσκήσεως». Ἄρχ. «Ζῆσαι τὸ σῶμα ἐκτὸς τῆς χρείας αὐτοῦ», φ. 101^β.

16. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις εἰς ἐρώτησιν, ἧς ἡ ἐπιγραφή· «Ὅστις ἀπέρριψεν ἐξ ἑαυτοῦ ὄλον τὸν περισπαζμὸν καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἀγῶνα, ποία ἐστὶν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ τῆς ἐγκρατείας καὶ πόθεν ἄρχεται τῆς παύλης»; Ἄρχ. «Τοῦτο πᾶσι γνωριμὸν ἐστίν», φ. 102^β.

17. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις εἰς τὸ «Εἰσὶ τινες πολλοὶ ἔχοντες τὰ ἔργα ταῦτα, καὶ τῆς γαλήνης καὶ ἀναπαύσεως τῶν παθῶν καὶ τῆς εἰρήνης τῶν λογισμῶν οὐκ αἰσθάνονται»; Ἄρχ. «Τὰ πάθη τὰ κεκρυμμένα ἐν τῇ ψυχῇ», φ. 103.

18. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις εἰς τὸ «Καὶ οὐ δύναται ἄρα ἐν τῇ ἀναστροφῇ τῇ ἔξω τῆς θύρας καθαρθῆναι ἡ ψυχὴ»; Ἄρχ. «Δένδρον καθημέραν ποτιζόμενον», φ. 103^β.

19. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις εἰς τὸ «Τίνα εἰσὶ τὰ ἀκριβῆ τεκμήρια καὶ τὰ σημεῖα τὰ πλησιάζοντα τῷ ἀρξαμένῳ βλέπειν καρπὸν χρυπτὸν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ»; Ἄρχ. «Ὅταν ἀξιοθῇ τις τῆς χάριτος τῶν δακρῶν», φ. 103^β.

20. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τῆς τῶν δακρῶν διαφορᾶς». Ἄρχ. «Εἰσὶ τινὰ μὲν τῶν δακρῶν καίοντα», φ. 103^β.

21. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις εἰς τὸ «Τίς ἡ αἰτία τῶν ὁράσεων καὶ τῶν ἀποκαλύψεων, ὅτι τινὲς ὁρῶσι, τινὲς δὲ κοπιῶσιν ὑπὲρ ἑαυτοῦς, καὶ οὐκ ἐνεργεῖ ἡ ὄρασις ἐν αὐτοῖς»; Ἄρχ. «Αἱ αἰτίαι τούτων πολλαὶ εἰσι», φ. 104.

22. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ «τί ἐστι τὸ σημεῖον τοῦ εἰς καθαρότητα ἐλθόντος ἀνθρώπου». Ἄρχ. «Ὅταν πάντας ἀνθρώπους καλοὺς θεωρῇ», φ. 104.

23. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις· «Καὶ ἐνδέχεται τινὰ ἐλθεῖν εἰς τὴν τάξιν ταύτην; ναί· ἰδοὺ ὁ ἀββᾶς Σισόης ἦλθεν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο» κτλ., φ. 104.

24. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις εἰς τὸ «Ποίαν μελέτην καὶ ἀδολεσχίαν δεῖ ἔχειν τὸν ἀσκητὴν ἐν τῷ ἡσυχαστηρίῳ αὐτοῦ, ἵνα μὴ σχολάσῃ ὁ νοῦς αὐτοῦ εἰς λογισμοὺς ματαίους»; Ἄρχ. «Περὶ μελέτης καὶ ἀδολεσχίας ἐρωτᾶς», φ. 104^β.

25. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ διαφορῶν τρόπων τοῦ πολέμου τοῦ ἐχθροῦ, πρὸς τοὺς ἐν τῇ στενῇ ὁδῷ τῇ ὑπερεχούσῃ τὴν κόσμον πορευομένους». Ἄρχ. «Ἔχει ἔθος ὁ ἀντικείμενος ἡμῖν διάβολος», φ. 105.

26. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις εἰς τὸ «Ἐν τίνι φυλάττεται τὸ κάλλος τῆς μοναχικῆς πολιτείας». Ἄρχ. «Δεῖ τὸν μοναχὸν εἶναι ἐν πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ πράγμασι», φ. 108^β.

27. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τῶν ἡσυχάζόντων· πότε ἄρχονται νοεῖν, ποῦ ἔφθασαν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν καὶ πότε δύνανται ἐλπῖσαι μικρὸν ὅτι ἤρξαντο διδόναι αὐτοῖς οἱ κόποι αὐτῶν καρπὸν»; Ἄρχ. «Δέγω σοι πρᾶγμα καὶ μὴ καταγελάσης», φ. 109.

28. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ ἀποταγῆς κόσμου καὶ ἀποχῆς τῆς πρὸς ἀνθρώπους παρρησίας». Ἄρχ. «Ὅταν ἀγαπήσωμεν φυγεῖν ἐκ τοῦ κόσμου», φ. 109^β.

29. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ «ὅτι ὠφέλιμος τοῖς ἡσυχασταῖς ἡ ἀργία τῶν φροντίδων καὶ ἐπιζήμιος ἡ εἴσοδος καὶ ἔξοδος». Ἄρχ. «Ἄνθρωπος πολυμέριμος», φ. 110^β.

30. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ φυλακῆς καρδίας καὶ θεωρίας λεπτοτέρας». Ἀρχ. «Εἰ κατὰ μόνας ὑπάρχεις», φ. 112.
31. Τοῦ αὐτοῦ «σημεῖα ἐνεργημάτων τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ». Ἀρχ. «Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ θερμὴ ἐστὶ», φ. 113.
32. Τοῦ αὐτοῦ, ὅτι «θλίψεις μικρὰ διὰ τὸν Θεὸν γινομένη κρεῖσσόν ἐστὶ μεγάλου ἔργου» τοῦ ἀθλίπτως τελουμένου». Ἀρχ. «Ὁ θεμέλιος πάντων τῶν ἀγαθῶν», φ. 113.
33. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τῶν εἰδῶν τῶν διαφόρων πειρασμῶν». Ἀρχ. «Αἱ ἀρεταὶ ἀλλήλας διαδέχουσι», φ. 115.
34. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ ὑπερηφανίας». Ἀρχ. «Οἱ δὲ πειρασμοὶ οἱ γενόμενοι», φ. 116.
35. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ καθάρσεως τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοός». Ἀρχ. «Ἡ κάθαρσις τοῦ σώματος», φ. 116^β.
36. Τοῦ αὐτοῦ ἀπόκρισις εἰς τὸ «διὰ τὸ εἶναι τινὰς ἀδυνάτως ἔχοντας πρὸς τὸ ἀδιαλείπτως πενθεῖν διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος, τί δεῖ ἔχειν αὐτοὺς πρὸς φυλακὴν τοῦ νοός, ἵνα μὴ τὰ πάθη σχολάσαντος αὐτοῦ ἐπαναστῶσιν αὐτῷ»; Ἀρχ. «Οὐ δύναται τὰ πάθη ἐπαναστῆναι», φ. 121, ἔνθα γέγραπται καὶ τὸ «Τέλος τοῦ Ἰσαάκ».
37. «Νείλου μοναχοῦ κεφάλαια καὶ λόγοι διάφοροι». Ἀρχ. «Ἔσο γινώσκων ὧ μύστα τῶν ἀρετῶν Εὐλόγιε», φ. 121^β.
38. (Τοῦ αὐτοῦ) «περὶ τῶν ἡ' λογισμῶν». Ἀρχ. «Τοῖς μὲν ἀναχωρηταῖς οἱ δαίμονες», φ. 128^β.
39. (Τοῦ αὐτοῦ) «περὶ παθῶν». Ἀρχ. «Ὡν τὰς μνήμας ἔχομεν ἐμπαθεῖς», φ. 129^β.
40. «Τοῦ αὐτοῦ Νείλου ἕτερα καφάλαια πάνυ χρήσιμα καὶ ὠφέλιμα». Ἀρχ. «Τῶν ἀντικειμένων δαιμόνων», φ. 131. Migne τ. 79, σ. 1200.
41. «Τοῦ αὐτοῦ ἀγίου Νείλου περὶ προσευχῆς». Ἀρχ. «Εἴ τις βούλοιο εὐῶδες θυμίαμα», φ. 135. Migne τ. 79, σ. 1168^β.
42. «Τοῦ μακαρίου Νείλου, ὅτι διαφέρουσι τῶν ἐν πόλεσιν ἀσκουμένων οἱ ἐν ἐρήμοις ἡσυχάζοντες, καὶ πολλοῖς τῶν ἀπεί-

ρων τὸ ἐναντίον δοκῆ». Ἀρχ. «Οὐ τοίνυν θαυμάζειν ἄξιον», φ. 140. Migne τ. 79, σ. 1061A.

43. «Τοῦ αὐτοῦ» ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀγωνισώμεθα μηδὲ τὸ ἀκαρὲς γοῦν ἐκτὸς θεοῦ» κτλ., φ. 145.

44. «Ἐκ τοῦ ἁγίου Ἐφραΐμ». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἅγιος Ἐφραΐμ· Σχολάσωμεν τοιγαροῦν τῇ ἡσυχίᾳ», φ. 146^β.

45. «Ἐκ τῶν τοῦ ἁγίου Μακαρίου ἐπιστολῶν». Ἀρχ. «Ἔστω τοίνυν προηγουμένως πᾶσι τοῖς ἑαυτοὺς ἀφιερῶσαι», φ. 152.

46. «Τοῦ ἀββᾶ Ἀμμωνᾶ κεφάλαια», ὧν ἡ ἀρχή· «Τῆρει σεαυτὸν ἀκριβῶς, ἀγαπητέ, θαρρῶν καὶ πιστεύων» κτλ., φ. 172^β. Fabricii, Bibl. Gr. IX, σ. 260.

47. «Πνευματικὰ ζητήματα καὶ διαλύσεις πλήρεις διακρίσεως καὶ ὠφελείας». Ἀρχ. «Μοναχὸς τις ᾧ Θεόδωρος ὄνομα, ἦρετό τινα τῶν μεγάλων γερόντων, πῶς εἰπὼν πάτερ δυνατὸν ἔσται μοι διακρῖναι» κτλ., φ. 174.

48. «Κεφάλαια ἕτερα τοῦ ἁγίου Ἐφραΐμ», ὧν ἡ ἀρχή· «Ἀπέχου μὴ μόνον τοῦ συνδιατρίβειν γυναίξιν», φ. 177^β.

49. Τρεῖς γῶμαι «ἐκ τῶν τοῦ Χιλωνος» (γραπτέον ἴσως: Φιλωνος). α') «Ὅσπερ οὐδὲν ὀνίνησιν ἄνθρωπον ὁ χθιζὸς τῆς γαστροῦ κόρος, σήμερον τῆς ἐμφύτου πείνης τὴν οἰκείαν τῆς βρώσεως παραμισθίαν μὴ εὐρισκούσης, οὕτως οὐδὲ ψυχῆ κέρδος τοῦ χθιζοῦ κατορθώματος, τῆς σήμερον δικαιοπραγίας ἐπιλειπούσης». — β') «Μὴ προπετής ἔσο ἐν λόγῳ μηδ' ἐριστικὸς καὶ φιλόνηκος, ἔτι μηδ' ἐξηγητικὸς καὶ πρὸς τὸ διδάσκειν ἔτοιμος, ἀλλὰ πρὸς τὸ μαθεῖν μάλλον». — γ') «Μὴ περιεργάζου κοσμικῶν βίους, ὅτι οὐδὲν σοι τὸ ὄφελος περίεσται· φησὶ γάρ· "ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων". ὁ γὰρ ἠδέως τὰ ἐκείνων λαλῶν, ἐτόίμως καθ' ἑαυτοῦ τὰς ἡδονὰς ἀφυπνίζει· ἀλλὰ πολυπραγμόνει μάλλον τοὺς τῶν δικαίων βίους, ἐξ ὧν πολλὴν τὴν ὠφέλειαν σεαυτῷ προξενήσεις».

50. «Ἐκ τῶν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου διατάξεων». Ἀρχ. «Φυλακτέον μὴ δίλογον εἶναι, μὴ διγνώμονα, μὴ ψεύστην, μὴ διάβολον» κτλ., φ. 180^β.

51. «Ἀρχὴ τῶν τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Βασιλείου μελιρρύτων λόγων.—Τοῦ ἁγίου Βασιλείου λόγος ἀσκητικός», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ ἄνθρωπος κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐγένετο», φ. 183.

52. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς μονάζοντα· ὅποιοι ὀφείλουσιν εἶναι οἱ μοναχοί». Ἀρχ. «Ὁ τοῖνον πρὸς τὴν ἀγγελικὴν ἀξίαν μεταταξάμενος», φ. 183^β.

53. «Νομοθεσία τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἐπὶ αἰρουμένῳ μονάσαι ἀληθινῶς». Ἀρχ. «Ἐπήνουν σου τὴν ἐπιστολήν», φ. 184. Ἐν δὲ τῷ μετώπῳ τῷ ὀπισθίῳ σχόλιον ὑπάρχει τοῦ «Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου· τούτου δὲ ἡ ἀρχὴ ὧδε· «Ἐμοὶ τὴν μετρίαν εἶδησιν ἡ κατὰ μόνας προσέθηκεν ἀναχώρησις».

54. «Ἐκ τῶν ἀσκητικῶν τοῦ μεγάλου Βασιλείου». Ἀρχ. «Δύο τοῖνον τρόποι καθ' οὓς αἱ ἀπρεπεῖς ἔννοιαι» κτλ., φ. 186.

55. «Ἐκ τῶν μεγάλων ἀσκητικῶν τοῦ αὐτοῦ». Ἀρχ. «Ὁ ἀσκητικὸς βίος ἕνα σκοπὸν ὀφείλει ἔχειν», φ. 196.

56. «Τοῦ ἁγίου Βασιλείου περὶ ἀποταγῆς βίου καὶ τελειώσεως». Ἀρχ. «Δεῦτε πρὸς με πάντες», φ. 213.

57. «Ἀλφάβητος περὶ τῆς κρίσεως καὶ τῶν κολάσεων. Λέοντος τοῦ σοφοῦ· Πρὸς τὸ: Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις»¹. Ἀρχ. «Ἄρα τίς γῆθεν ἀείρας ἐν συστροφῇ», φ. 221.

58. Ἀποσπασμάτια διάφορα, ὧν τὸ πρῶτον ἄρχεται ὧδε· «Ἀθανάσιος ὁ πάνυ ἐν τῷ εἰς κοιμηθέντας αὐτοῦ παναρμονίῳ λόγῳ τάδε φησὶν· ὅτι κἀν εἰς ἀέρα ὁ ἐν εὐσεβείᾳ τελειωθείς» κτλ., φ. 221^β. Migne τ. 26, σ. 1249.

59. «Περὶ τῶν ζ' συνόδων». Ἀρχ. «Ἡ πρώτη σύνοδος γέγονεν ἐν Νικαίᾳ», φ. 224^α.

60. «Ἀποκάλυψις τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ». Ἀρχ. «[Εἷς Θεὸς] πατήρ λόγου ζῶντος», φ. 224^α. Migne τ. 10, σ. 984.

61. «Πίναξ σὺν Θεῷ τῆς παρουσίας ἱεῤᾳ βίβλου», φ. 224^β-226^α. Παρατίθεμαι δὲ τοῦτον ἐνταῦθα, ἵν' ἴδωσιν οἱ τὸν κατάλογον ἀναγνωσόμενοι, πῶς ἐξ ἀρχῆς εἶχεν ἡ βίβλος· «α' Ἐκλογή

¹ Ἐγράφη δὲ τὸ κείμενον τοῦτο κατὰ τὸν τρισκαιδέκατον αἰῶνα.

τῶν πάνυ χρησίμων τοῦ Μάρκου Διαδόχου κεφαλαίων καὶ λόγων· β' ἢ Κλίμαξ ὄλη· γ' τοῦ Ἰσαὰκ λόγοι διάφοροι καὶ κρείττονες· δ' τοῦ ἁγίου Νεΐλου κεφάλαια θαυμαστά καὶ λόγοι διάφοροι· ε' τοῦ αὐτοῦ ἕτερα κεφάλαια θαυμασιώτερα, ἅπερ λέγουσί τινες Εὐαγγελίου εἶναι, οὐ καλῶς· ς' ἐκλογαὶ χρήσιμοι καὶ πάνυ καλαὶ ἐκ τῆς βίβλου τοῦ ἁγίου Ἐφραΐμ· ζ' λόγοι διάφοροι καὶ ὠραῖοι τοῦ ἁγίου Μακαρίου· η' κεφάλαια τοῦ ἁγίου Ἀμμωνᾶ θαυμάσια καὶ κεκαλλωπισμένα· θ' πνευματικὰ ζητήματα καὶ διαλύσεις πλήρεις διακρίσεως καὶ ὠφελείας γέροντος ἁγίου· ι' ἕτερα διάφορα κεφάλαια καὶ κεκαλλωπισμένα τοῦ ἁγίου Ἐφραΐμ· ιε' περὶ ἀρετῶν μαρτυραὶ τοῦ εὐαγγελίου καὶ τοῦ ἀποστόλου θαυμάσια· ιβ' τοῦ ἁγίου Βασιλείου λόγος ἀσκητικός· ιγ' τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ πρὸς Γρηγόριον, πῶς ὀφείλει μονάσαι ὁ ἀληθινὸς μοναχός· ιδ' ἐκλογὴ διάφορος τῶν μικρῶν ἀσκητικῶν, ὡσαύτως καὶ τῶν μεγάλων· ιε' τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ἀποταγῆς βίου καὶ τελειώσεως· ις' τοῦ αὐτοῦ διήγημα ταπεινοφροσύνης ὠφέλιμον πάνυ (in marg. † ἕως ὧδε ἔχει τῷ βιβλίον, τὸ δὲ κάτω λείπει· τῆς ζειμίας!) ¹. ιζ' ὑπόμνημα σύντομον καὶ ὠφέλιμον γέροντος ἁγίου· ιη' ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου· ιθ' ἐκ τοῦ βίου τῆς ὁσίας Συγκλητικῆς· κ' ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου· κα' ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθύμιου· κβ' λόγος τοῦ ἄββᾶ Ζωσιμᾶ θαυμάσιος· κγ' διήγημα ὠφέλιμον πάνυ περὶ τοῦ δεῖν τιμᾶν τὰ τῶν ἱερέων ἐπιτίμια· κδ' διήγησις περὶ ταξεώτου τινός· κε' τοῦ Κασσιανοῦ ὄλον· κς' ἐκ τοῦ ἁγίου σχήματος ἐκλογὴ χρήσιμος· κζ' ἐκ τῶν παρακλητικῶν κεφαλαίων τοῦ Καρπαθίου· κη' κεφάλαια διάφορα καὶ θαυμάσια ἐκ τῆς πρὸς Λαῦσον καὶ κατ' Αἴγυπτον [ἱστορίας]· κθ' λόγος ἀσκητικὸς τοῦ Χρυσοστόμου πρὸς τινὰ ἡγούμενον, ὠφέλιμος πάνυ· λ' κεφάλαια διάφορα τοῦ Λειμωναρίου θαυμάσια· κα' τοῦ ἁγίου Μαξίμου κεφάλαια υ' περὶ ἀγάπης καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὁ κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν· λβ' τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς κατὰ Θεὸν λύπης καὶ ἐκλογὴ ἐκ τῆς πρὸς Ἰλλουστρίον ἐπιστολῆς· λγ' τοῦ ἁγίου Δωροθέου οἱ

¹ Ἐγραψε διὰ ταῦτα χεὶρ τοῦ ιη' αἰῶνος.

λόγοι ὄλοι· λδ' ἐκλογαί χρήσιμοι ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἁγίου Ἡσαίου· λε' ἐκ τοῦ λόγου Ἰακώβου τοῦ ἀσκητοῦ ἐκλογὴ πάνυ χρήσιμος· λς' κατήχησις ὠραία τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Στουδιώτου· λζ' ἀποφθέγματα διάφορα καὶ κατὰ τῶν ἁγίων γερόντων· λη' ἐκλογαὶ διάφοροι ἐκ τῶν λόγων τοῦ Χρυσοστόμου κάλλιστοι καὶ πάνυ ὠφέλιμοι· λθ' εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι ἐκλογαὶ καὶ ἀποφθέγματα διαφόρων πατέρων, χρήσιμα καὶ ὠραῖα, ἀναμέσον τῶν προειρημένων λόγων. Ταῦτα οὖν τὰ ἀνωτέρωι δηλωθέντα καὶ πόνωι πολλῶι καὶ μόχθωι συλλεγόντα πονήματα καὶ ἀποφθέγματα τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν, ὅστις θελήσειε νουνεχῶς διελεθεῖν καὶ ἀναγνῶναι, πολλὴν ὡς οἶμαι τὴν ὠφέλειαν ἀρύσεται· θερμῶς δὲ προσευξάσθω διὰ τὸν Κύριον καὶ ὑπὲρ τοῦ κοπιάσαντος Ἰωάννου μο(να)χ(οῦ) καὶ ἐλαχίστου καὶ ταῦτα γράψαντος †. Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, οὐδὲν μακαριώτερον τοῦ βίου ἡμῶν καὶ οὐδὲν ὑψ[ηλό]τερον τῆς πολιτείας ἡμῶν, εἴ γε, καθῶς ὀνομαζόμεθα, πολιτευόμεθα· ἀλλὰ μὴ ἐν αὐτῷ τῷ ὀνόματι τὴν πολιτείαν ἔχωμεν· μοναχὸς γάρ ἐστιν ὁ πρὸς Θεὸν μόνον βλέπων καὶ Θεοῦ μόνου ἐφιέμενος καὶ Θεῷ μόνωι προσκείμενος καὶ Θεὸν μόνον θεραπεύειν προαιρούμενος, εἰρήνην τε ἔχων πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἰρήνης τοῖς ἄλλοις αἷτιος γινόμενος· ὧι δὲ ταῦτα μὴ πάρεστιν, τουναντίον δὲ ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, τυφλὸς ἐστι μυωπάζων κατὰ τὸ γεγραμμένον, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν».

158. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφὲν περὶ τὴν δεκάτην ἑκτονταετηρίδα· οὗ τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ ἕξ κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων ($0,297 \times 0,20 = 0,225 \times 0,135$)· περιλαμβάνει δὲ φύλλα ἠριθμημένα 239· ἀλλὰ τούτων τὸ μὲν πρῶτον ἐκ χάρτου ἐστὶ, τὸ δὲ 4-ον καὶ 5-ον εὐρηται νῦν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Πετροπόλεως, ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 328. Отчетъ Импер. Публичной Библиотеки за 1883 г., σ. 131)· ἢ δὲ χεῖρ, ἣ τὰ φύλλα ἠρίθμησε τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ αἰῶνι, καὶ σημειώσεις τινὰς ἐν τοῖς μετώποις ἔγραψεν, ἣ τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ἐμπεριεχομένων παρα-

φραζούσας λόγων, ἢ τὸν ἀναγνώστην καλοῦσας εἰς τὰ ὠραῖα τούτων χωρία. Εἰσὶ δὲ καὶ τοῦ κώδικος αἱ πινακίδες ἐξ ὀκτώ κατεσκευασμέναι μεμβρανίνων φύλλων, δέρματι περικεκαλυμμένων μέλανι· ἅπερ μέρος ἐστὶ διαστήλου τινὸς ἐκλειοπότης Τριωδίου τῆς Ὀκτακιδεκάτης ἑκατονταετηρίδας. Ἡ ὄψις μὲν οὖν τοῦ τεύχους οὕτως ἔχει ἃ δὲ τοῦτο ἐμπεριέχει, τὰδ' ἔστιν·

1. «Λόγος δ' Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου», εἰς χυδαίαν ἐπὶ χάρτου γεγραμμένος διάλεκτον. Ἄρχ. «Διὰ δὲ τοὺς λογισμοὺς ὑποῦ μοῦ εἶπες, ἐνθυμοῦμαι καὶ δὲν μὲ λανθάνει», φ. 1.

2. Παραίνεσις ἀκέφαλος Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, ἢ τρίτη τὸν ἀριθμόν, ἐκ τῶν περὶ ἀρετῆς δέκα κεφαλαίων ἐκπηγάζουσα, φ. 2^α. Μετὰ δὲ ταύτην ἐστὶ «παραίνεσις δ'», ἧς ἡ ἀρχὴ «Εἶπέν τις τῶν ἁγίων· Μελέτα καλά» κτλ., φ. 2^β (ἐκδ. Assemani τ. I, σ. 213). τελευτᾷ δὲ νῦν εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «κοινωνοὶ ἔσονται καὶ τῆς παρακλήσεως· εἰ δὲ καί» (Ass. I, σ. 214^β). Ὅσα δὲ λείπει μετ' ἐκείνας, ἐν Πετροῦπόλει κεῖται· ἃ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἔκτου φύλλου τοῦ κώδικος τὴν ἀκολουθίαν τοῦ λόγου ποιεῖται ταῖς ἐφεξῆς λέξεσι· «κατάγνωσιν ὑπὸ Κυρίου καὶ ἀνθρώπων· ἀλλ' ἴσως ὑποβάλλει ὁ λογισμὸς» κτλ. (Assem. I, σ. 218^β).

3. Τοῦ αὐτοῦ Ἐφραὶμ «πρόλογος εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῶ» καὶ «λόγος ἀσκητικὸς εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῶ». Ἄρχ. «Ὁφειλέται ἐσμέν ἀγαπητοί» κτλ.—«Ἄκουε ἀγαπητὲ ὁ ἐλθῶν γενέσθαι μοναχός» κτλ., φ. 18. Assemani I, σ. 230-253.

4. Τοῦ αὐτοῦ, «ὅτι οὐ δεῖ γελᾶν καὶ μετεωρίζεσθαι, ἀλλὰ κλαίειν καὶ πενθεῖν ἑαυτοῦς». Ἄρχ. «Ἀρχὴ καταστροφῆς ψυχῆς μοναχοῦ», φ. 32^β. Assemani I, σ. 254.

5. Τοῦ αὐτοῦ «συμβουλία περὶ πνευματικοῦ βίου πρὸς Νεόφυτον μοναχόν κεφάλαια ηγ'», ὧν ἡ ἀρχὴ «Ἐπαίνεσά [sic] σου τὴν πίστιν καὶ τὴν σπουδὴν», φ. 35. Assem. I, σ. 258.

6. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ βίου ὀρθοῦ κεφάλαια» πθ'. Ἄρχ. «Ὁρθοῦ βίου ὀρέγη», φ. 45^β. Assem. II, σ. 56-72.

7. Τοῦ αὐτοῦ «ἐλεγχος αὐτῶ καὶ ἐξομολόγησις». Ἄρχ. «Ἀδελφοὶ συμπαθήσατέ μοι», φ. 52^β. Asssem. I, σ. 18.

8. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, καὶ περὶ ἀγῶνος καὶ ἀσφαλείας πολλῆς, πρὸς ἀδελφὸν ἐκπεσόντα». Ἀρχ. «Οἱ ἐν τοῖς ἰατροῖσις [cod. ἰατροῖς] θεραπευόμενοι», φ. 55^β. Assem. III, σ. 64.

9. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ μὴ ζηλοῦν [sic] ἀμαρτωλοὺς τὸν καιρὸν προφασίζόμενους, καὶ εἰς τὸν Νῶε· λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀλίσκονται τινές», φ. 57. Assem. III, σ. 236.

10. Τοῦ αὐτοῦ «εἰς τὸν Λῶτ καὶ περὶ ἀσφαλείας λόγος γ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴ οἱ φιλήδονοι», φ. 57^β. Assem. III, σ. 237.

11. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος δ' εἰς τὸν προφήτην Δανιὴλ καὶ εἰς τοὺς ἀγίους τρεῖς παῖδας· πρὸς τὸν λέγοντα: ὁ καιρὸς πονηρὸς ἐστίν· σωθῆναι οὐ δύναμαι». Ἀρχ. «Φέρε δὴ διασχεψόμεθα», φ. 59. Assem. II, σ. 319.

12. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος ε'· εἰς τὸ μὴ θαυμάζειν τὰ πρόσκαιρα, μηδὲ δελεάζεσθαι ἐν τοῖς τερπνοῖς τοῦ βίου, καὶ εἰς τὸν ἑβδομηκοστὸν δευτέρου ψαλμόν». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ ὁ ἡμέτερος νοῦς», φ. 61. Assem. III, σ. 29.

13. Τοῦ αὐτοῦ «πρὸς καθαίρεσιν ὑπερηφανίας λόγος ζ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ματαία πᾶσα ἄσκησις», φ. 62. Assem. I, σ. 23.

14. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ ὑπομονῆς καὶ κατανύξεως λόγος παραινετικὸς», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ πλάσας ἡμᾶς Θεός», φ. 65^β. Assemani τ. III, σ. 86.

15. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν. Ἐρώτησις· τί ἐστὶν ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος» κτλ., φ. 69. Assem. III, σ. 119.

16. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ ἀπέχεσθαι ἀπὸ πάσης βλαβερᾶς συντυχίας, καὶ περὶ ἐγκρατείας. Ἐρώτησις· εἰ καλὸν τὸ διαπονεῖσθαι περὶ τινος» κτλ., φ. 73. Assem. III, σ. 67.

17. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ σκανδαλίζειν τὸν πλησίον καὶ περὶ ὀρθοῦ βίου παραίνεσις». Ἀρχ. «Τοὺς προσελθόντας ἐπὶ τὸ στάδιον», φ. 75. Assem. III, σ. 33.

18. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ μνήμης θανάτου καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ πλούτου». Ἀρχ. «Πειθαρχεῖν δεῖ τῷ λέγοντι», φ. 77. Assemani τ. III, σ. 114.

19. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς Ἰουλιανὸν τὸν ἀσκητὴν». Ἀρχ. «Οὗτος ὁ ἄριστος τῶν ἀσκητῶν», φ. 80^β. Assem. III, σ. 254.

20. Τοῦ αὐτοῦ «πρὸς τὸν αὐτόν». Ἀρχ. «Ὡσπερ δὲ δύο τινές», φ. 83.

21. «Τοῦ αὐτοῦ μακαρισμοί» λς'. Ἀρχ. «Μακάριος δς γέγονεν ὄλος ἐλεύθερος», φ. 84^β. Assem. I, σ. 282.

22. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς λέγοντας ἀπὸ ἐμπνευματώσεως τῆς γῆς τοὺς σεισμοὺς γίνεσθαι». Ἀρχ. «Εἶπατε ἡμῖν οἱ ἀπὸ καρδίας λαλοῦντες», φ. 87. Assem. III, σ. 47.

23. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ τοῦ μὴ ἀπατάσθαι ὑπὸ ἐλληνικῆς ἐνωίας». Ἀρχ. «Προσθήσω δὲ καὶ τοῦτο», φ. 88. Assemani τ. III, σ. 48

24. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑπομονῆς καὶ συντελείας παρουσίας τοῦ Κυρίου, ἀδιαδόχου τε τῶν δικαίων βασιλείας καὶ ἀτελευτήτου τῶν ἁμαρτωλῶν κολάσεως, ὑπόθεσις τε ἐξομολογήσεως καὶ προτροπὴ μελέτης τῶν θείων Γραφῶν, τίνες τε αἱ μεθοδῖαι τοῦ ἐχθροῦ καὶ τί τὸ τῆς ἡσυχίας ὠφέλιμον». Ἀρχ. «Δαμπρὸς ὁ βίος τῶν δικαίων», φ. 89^β. Assem. III, σ. 93.

25. «Τοῦ αὐτοῦ μακαρισμοί», ὧν ἡ ἀρχή· «Μακάριος, ὡς μισήσας κατέλιπε τὸν βίον», φ. 95^β. Assem. I, σ. 292.

26. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ παρθενίας». Ἀρχ. «Περὶ παρθενίας καὶ ἁγιασμοῦ ψυχῆς», φ. 99. Assem. III, σ. 74.

27. «Τοῦ αὐτοῦ ὠδὴ εὐρυθμος εἰς τοὺς ὀσημέραι ἁμαρτάνοντας καὶ ὀσημέραι μετανοοῦντας». Ἀρχ. «Μέχρι τίνος ὧ φίλε ἀνεχόμενος», φ. 102. Assem. III, σ. 31.

28. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας». Ἀρχ. «Μάθωμεν ἁμαρτωλοί», φ. 103. Assem. III, σ. 79.

29. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν παιδῶν». Ἀρχ. «Θέλω εἰπεῖν ἐνώπιον τῆς δόξης σου», φ. 104^β. Assem. I, σ. 144.

30. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ κατανύξεως». Ἀρχ. «Δοτῆρ πάντων ἀγαθῶν», φ. 109^β. Assem. I, σ. 154.

31. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος παραινετικός», οὗ ἡ ἀρχή· «Πρόσεχε σεαυτῷ ὧ νεότης», φ. 112. Assem. I, σ. 166.

32. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος κατανοκτικός», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὄρθρου λίαν ἀναστάς», φ. 116. Assem. I, σ. 158.
33. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς πατέρας τελειωθέντας» λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν καρδίαν μου ἀλγῶ», φ. 117^β. Assem. I, σ. 172.
34. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ τοῦ πάθους τοῦ Σωτῆρος», οὗ ἡ ἀρχή· «Φοβοῦμαι τοῦ λαλῆσαι», φ. 120. Assem. III, σ. 244.
35. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ κρίσεως καὶ ἀναστάσεως». Ἄρχ. «Δεῦτε πάντες ἀδελφοὶ καὶ ἀκούσατε», φ. 122^β. Assem. III, σ. 148.
36. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς πατέρας τελειωθέντας· εἰς ἐρημίτας». Ἄρχ. «Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ», φ. 123. Assemani τ. I, σ. 175.
37. «Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου τετρασύλλαβα». Ἄρχ. «Νικηθεὶς δὲ κατὰ κράτος», φ. 126. Assem. I, σ. 181.
38. «Τοῦ αὐτοῦ ἐπτασύλλαβα». Ἄρχ. «Εἰδότες οὖν ἀδελφοὶ τὴν ἀσθένειαν», φ. 127. Assem. I, σ. 182.
39. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ φόβου ψυχῆς». Ἄρχ. «Ἐγὼ Ἐφραίμ ἀμαρτωλός», φ. 127. Assem. I, σ. 183.
40. «Τοῦ αὐτοῦ ὑπομνηστικόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Πᾶσαν ὥραν ἐν νῷ ἔχω τὴν ὀπτασίαν», φ. 129. Assem. I, σ. 188.
41. «Τοῦ αὐτοῦ νουθεσία, ἤγουν κατήχησις πρὸς μοναχούς», ἧς ἡ ἀρχή· «Δεῦτε ἀγαπητοί μου, δεῦτε πατέρες καὶ ἀδελφοί μου», φ. 133 (Assem. I σ. 28). Μετὰ δὲ τὸ τέλος γέγραπται τοῦτο· «Βιβλίον τὸ δεύτερον».
42. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν». Ἄρχ. «Μακαρίζω τὴν ὁμῶν ζωὴν», φ. 135-145. Assem. I, σ. 1-18.
43. «Τοῦ αὐτοῦ παραίνεσις ἀντιρρητικὴ περὶ πραῦταθείας καὶ σωφροσύνης». Ἄρχ. «Τῷ ἀδελφῷ ὑποβάλλει ὁ μιὰρὸς δαίμων», φ. 145^β. Παράβαλε Assemani II, σ. 129.
44. «Τοῦ αὐτοῦ παραίνεσις πρὸς μοναχούς», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀγαπητέ, ἐὰν βάλῃς καλὰς ἀρχάς», φ. 147^β. Assem. II, σ. 79.
45. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ψυχῆς, ὅταν πειράζεται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, πῶς ὀφείλει μετὰ δακρῶν τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι». Ἄρχ. «Ψυχὴ τεθλιμμένη προσέρχεταιί σοι», φ. 148. Assem. I, σ. 193.

46. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ κρίσεως καὶ κατανώξεως». Ἀρχ. «Δεῦτε πάντες ἀδελφοί», ζ. 151^β. Assem. II, σ. 50.

47. «Τοῦ αὐτοῦ ἀσκητικὸν ὠφέλιμον», οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ βουλόμενοι κατὰ ἀλήθειαν», φ. 157 (Assem. III, σ. 38) ἐν δὲ τῇ ψα γέγραπται κεφαλαιώδεσι γραμμασι τοῦτο· «Ἰστέον ὅτι [ἐν] τοῖς τοῦ ἀ[ββ]α Μακαρίου[ο] λό[γοις] τοῦ[ς ἐν] τῷδε τῷ [βι]βλίῳ κε[ῖται] οὗτος ἐνκείμενος μ[ετὰ] τὸν κδ'».

48. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑπομονῆς». Ἀρχ. «Ὁ βουλόμενος Θεῶν εὐαρεστῆσαι», φ. 159^β (Assem. II, σ. 326). Καὶ πάλιν ἐν τῇ ψα γέγραπται· «Καὶ οὗτος ἐν τοῖς τοῦ ὁσίου Μακαρίου κεῖται κ'».

49. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μακαρισμῶν καὶ ταλαισμῶν». Ἀρχ. «Μακάριοι οἱ τὸν Θεὸν ἀγαπήσαντες», φ. 164. Assemani τ. II, σ. 334.

50. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ κατανώξεως», οὗ ἡ ἀρχὴ «Κατανόγητι ψυχὴ μου», φ. 165. Assem. I, σ. 161.

51. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας καὶ ὑπομονῆς». Ἀρχ. «Ἄρα τίς τὸν παρόντα βίον», φ. 168. Assem. III, σ. 83.

52. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐμπαδῶς διαγόντων καὶ τιμὰς ἀπαιτούντων». Ἀρχ. «Ἀγωνιῶ ἀδελφοὶ καὶ φρίττω», φ. 170. Assem. I, σ. 111.

53. «Τοῦ αὐτοῦ ἐξομολόγησις, ἧγουν προσευχὴ πρὸς Θεόν», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ἰασαί με Κύριε καὶ ἰαθήσομαι», φ. 175. Assemani τ. I, σ. 199.

54. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Προσέλθετε καὶ δεῦτε υἱοὶ φωτός», φ. 176^β. Assem. I, σ. 167.

55. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ πίστεως». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ», φ. 179^β. Assem. II, σ. 336.

56. «Τοῦ αὐτοῦ ἔλεγχος ἑαυτῷ καὶ ἐξομολόγησις». Ἀρχ. «Ἐν πολλοῖς ἡμῖν ἀδελφοί», φ. 182^β. Assem. I, σ. 119.

57. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἱερωσύνης». Ἀρχ. «Ὁ θαῦμα παράδοξον», φ. 198^β. Assem. III, σ. 1-6.

58. «Τοῦ μακαρίου Ἐφραίμ λόγοι παραινετικοὶ πρὸς μονα-

χούς». Ἄρχ. «Παραίνεσις α'. Δόξα σοι ὁ Θεὸς δόξα σοι», φ. 202-239, ἔνθα κεῖται ἡ λθ' παραίνεσις· ταύτης δὲ τὸ τέλος ἐλλείπει· τελευτᾶ γὰρ εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «ἐὰν βούλη αὐτὸν τὸν βασιλέα φίλον κτῆσαι ἀπ' ἐντεῦθεν». Assem. II, σ. 72 κέ. Σημειωτέον δέ, ὅτι μετὰ τὸ 216-ον φύλλον ὑπάρχει τι χάσμα· ἐλλείπουσι γὰρ ἐκεῖθεν καὶ τὸ τέλος τῆς ιδ' παραίνεσεως καὶ αἱ τρεῖς ἐφεξῆς παραίνεσις.

159. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 262, μήκους μὲν 0,233, πλάτους δὲ 0,17· ὄπισθ' ἐγράφη ἔτει 1541-φ. Ἐνέχει δὲ κείμενον κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων γεγραμμένον ἐν μιᾷ μόνῃ στήλῃ, ἐκ γραμμῶν ἀποτελεσμένη δύο καὶ εἴκοσιν, ὃ ἔστι 0,173×0,115· τοῦτο δὲ ἐπιγραφὴν ἔχει ταύτην· «Ἄρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τοῦ δευτέρου τμήματος τῆς Ὀκτωήχου, ἦγουν τοῦ πλαγίου πρώτου». Ἐμπεριέχει τοίνυν τὸ δεύτερον ἡμισυ μέρος τῆς Παρακλητικῆς βίβλου, ἧς ἡ ἀρχή· «Τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας σιχηρὰ εἰς τὸ "Κύριε ἐκέκραξ"· ἦχος πλαγίος α'. Διὰ τοῦ τιμίου σου σταυροῦ Χριστέ» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ πλαγίου τετάρτου ἦχου εὗρισκει ὁ ἀναγνώστης «Ἐξαποστειλάρια ἀναστάσιμα ια' μετὰ τῶν θεοτοκίων καὶ ἐωθινῶν ἰδιομέλων, ποίημα (ὄντα) Λέοντος δεσπότης», καὶ «Τὰ τριαδικὰ τῆς Ὀκτωήχου» μετὰ δὲ ταῦτα ὑπάρχει τότε· «† Δόξα τῷ Θεῷ τῷ δίδοντι ἀρχὴν καὶ τέλος· — † Ἐτελειώθη μηνὶ φε(βρουα)ρ(ίῳ) κδ', ἔτους ζμθ', ἰνδικτιῶνος ιδ'». Σημειωτέον ἔτι, ὅτι καὶ τοῦ κώδικος τούτου φύλλα τέσσαρα Πορφύριος ἀπέσπασεν ὁ Οὐσπένσκις, ἃ νῦν εὔρηται φυλαττόμενα κατὰ τὴν ἐν Πετροπόλει βιβλιοθήκῃ, ὑπ' ἀριθμὸν ἐκεῖ τεταγμένα τὸν 446-ον· ἦν δὲ ταῦτα κείμενα ἐξ ἀρχῆς μετὰ τὸ 160-ον φύλλον τοῦ κώδικος, περιέχοντα σὺν ἄλλοις παρακλητικῶν εἰς τὴν Θεοτόκον κανόνα τοῦ μελωδοῦ Ἰωσήφ, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς ἔλεγε· «Τὴν ἐβδόμην δέησιν, ἀγνή, νῦν δέχου Ἰωσήφ».

160. Τεῦχος ἀποτελεσθὲν ἐκ λειψάνων δύο κωδίκων τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, τοῦ μὲν ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, τοῦ δὲ κοινοῦ τῷ τότε. Ἄλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ πέντε προσετέθη φύλλα κατὰ τὸν πεντεκαιδέκατον αἰῶνα. Ἀπὸ

μὲν οὖν τοῦ 6-ου μέχρι τοῦ 144-ου φύλλου τετράδια συνυπάρχει παρά τοῦ γραφέως ἠριθμημένα ἑπτακαίδεκα (α'—ιζ'). ἀπὸ δὲ τοῦ ἐφεξῆς μέχρι τοῦ 288-ου φύλλου τετράδια πάλιν κεῖται δέκα καὶ ὀκτώ, ἀριθμοὺς ἔχοντα τακτικῶς βαίνοντας ἀπὸ τοῦ κέ μέχρι τοῦ μβ' ἀριθμοῦ· μετὰ δὲ τοῦτον τρία ἕτερα τετράδιά ἐστιν, ἀριθμοὺς μὲν ἔχοντα συνεχεῖς ἀπὸ τοῦ α' μέχρι τοῦ γ', γεγραμμένα δὲ παρά τῆς χειρὸς τοῦ γράψαντος τὰ πρῶτιστα τετράδια· ὅθεν ἔξεστι πιστεύειν, ὅτι τὰ μεσοχωρήσαντα παρέλαβεν ἐκεῖνος ἐξ ἄλλης ὁμογενοῦς βίβλου διεφθαρμένης, πρὸς ἀναπλήρωσιν ἢ τοῦ οἰκείου πόνου ἢ τοῦ κώδικος τοῦ ἐφθαρμένου. Συνεγκλείει τοίνυν ὁ κώδιξ ὅλος, ὡς νῦν ἔχει, φύλλα 313, ἃ μήχους μὲν ἐστὶ 0,23, πλάτους δὲ 0,157· ἃ δὲ περιέχει, τὰδ' ἐστὶν.

1. Σημείωμα τοιόνδε ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ· «† Αὐτὸν τὸ βιβλίον ἤβραν τοῦ ἀγίου Σάβα, ὅπωταν ἠνήχθη ὁ ἅγιος Σάβας, διασυνεργίας τῶν ἀφεντῶν τῆς Βλαχίας καὶ ἤρθεν ὁ πρῶτην ἡγούμενος τοῦ ὄρους Σινά καὶ ἠπήασαν τὸ μοναστήριον, ἤγουν ὁ κύρ Ἰωακεῖμ Βλάχος καὶ ἐποίησαν ἀφωρισμόν· ἦτις ἔχει βηβλήα τοῦ ἀγίου Σάβα ναταδωση· καὶ ἔτις (= ἔτσι?) ἤβρικεν ὁ κυρ Μάξιμος ὁ ἅγιος ὁ οἰκονόμος καὶ ἔδωσεν πέντε μαγίδ(ια) τοῦ κυρ Πραήμι διάκου καὶ γαμπροῦ τοῦ παπᾶ Σελεμᾶν, ἀπὸ το χορίον Πεζαλαῖ. Ἔτους ζμβ', ἰνδικτιῶνος δ'» (= 1533—1534).

2. Ἀνώνομος «κανὼν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου», φ. 2—5.

3. Μηναῖα τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου, φ. 6-313.

161. Τεῦχος ἀποτελεσθὲν ἐκ διαφόρων τετραδίων τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἦν ποτε κτῆμα καὶ «τοῦ ἀγίου Τάφου» (ὄρα τὸ 251-ον φύλλον) καὶ τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου, ἧς τὸ ὄνομα σεσημειῖται μονογραμμάτως ἐν τῷ 4-ῳ φύλλῳ.

1. Λόγος ἀκέφαλος εἰς Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον, οὗ αἱ νῦν πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «διὰ τοῦτό σε εἰς τὴν ἔρημον ἀπέστειλα, ἵνα ἐν σώματι ὦν γένῃ ὡς ἀσώματος», φ. 1—4.

2. Τεμάχιον λόγου περὶ τῆς Θεοτόκου μέχρι τοῦ τέλους αὐτοῦ· ἀρχεται δ' ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «αὐτοῦ ἱερέων παραλαμβάνει πρὸς δελεασμὸν τοῦ ἀρχεκάκου ὄφews», φ. 5—6^a.

3. «Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Εἰκονίου [sic] λόγος εἰς τὴν ὑπερ-
 αγίαν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν». Ἀρχ.
 «Πολλοὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων», φ. 6^β—7^β, ἐνθα τὸ κείμε-
 νον ἀτελές ὑπάρχει διὰ τὸν ἐκπεσμὸν φύλλων, ἐν οἷς ἔκειτο ἡ
 τοῦ λόγου ἀκολουθία· ὅρα δὲ τοῦτον ἐν συνόλῳ παρὰ τῷ Migne.
 τ. 39, σ. 44.

4. Λόγος ἀκέφαλος καὶ ἀτελής περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, ὃς ἀπὸ τῶν λέξεων ἄρχεται τῶνδε· «τῆς φύσεως ἀλλ’
 ὅτε ἐτέχθη, Ἰουδαῖοι ἠρνοῦντο τὸν ξένον τόκον», φ. 8—13.

5. Τεμάχιον λόγου περὶ τῆς Θεοτόκου, ἀρχόμενον ὧδε· «ἀπὸ
 τῆς παρθενίας ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων πληρώσασα», φ. 14-15.

6. Ἐπιφανίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, λόγος εἰς τὴν θεό-
 σωμον ταφήν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Τί τοῦτο σήμερον», φ. 16.
 Migne τ. 43, σ. 440.

7. Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, λόγος «εἰς
 τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν εὐαγγελιστὴν καὶ θεολόγον», οὗ ἡ ἀρχὴ·
 «Οἱ μὲν ἄλλοι εὐαγγελισταί», φ. 35^β. Fabrici, Bibl. Gr. IX,
 σ. 510. H. Omont, Catalogue des MSS grecs de la bibl.
 royale de Bruxelles, σ. 38. Ἄ. Π. Κεραμέως, Μαυρογορδ. Βι-
 βλιοθήκη I, σ. 77 (= R. A. Lipsius, Die Apokryphen κτλ.
 Ergänzungsheft, σ. 14).

8. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Φαιδρὰ μὲν πᾶσα ἐορτή»,
 φ. 38^β. Migne τ. 52, σ. 799.

9. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν Πεντηκοστὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Οὐ-
 ρανὸς ἡμῖν γέγονε σήμερον ἡ γῆ», φ. 44^β. Migne τ. 52, σ. 803.

10. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου.
 Ἀρχ. «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. 55. Migne τ. 50, σ. 791.

11. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου «λόγος εἰς τὴν προσκύνησιν τοῦ
 τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ». Ἀρχ. «Ἀγαλλιάσεως καὶ εὐφρο-
 σύνης ἡμέρα», φ. 60^β. J. Gretseri, De cruce Christi II, σ. 287.
 Migne τ. 99, σ. 692.

12. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ἁγίαν Χρι-

στοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μεταμόρφωσιν». Ἀρχ. «Δεῦτε φίλοι καὶ τήμερον», φ. 67 μέχρις 72, ἔνθα τὸ κείμενον ἀτελές ὑπάρχει. Τὸ ὄλον δὲ τοῦ λόγου φέρεται τετυπωμένον ἐπ' ὀνόματι Πρόκλου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως. Migne 65, σ. 764. Πρβλ. Fabrici, *Bibl. Gr.* X, σ. 243.

13. «Λόγος διαλαμβάνων τὰ ἀπὸ τῆς σεβασμίας γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς θεοπρεποῦς τε γεννήσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὅσα μέχρι τῆς ζωηφόρου αὐτῆς συνέδραμε τελευτῆς· προσέτι καὶ περὶ τῆς φανερώσεως τῆς τιμίας αὐτῆς ἐσθῆτος καὶ ὅπως ὁ μέγας οὗτος πλοῦτος τοῖς χριστιανοῖς τεθησαύρισαι». Ἀρχ. «Ἐχρῆν ἀληθῶς τὴν παρθένον», φ. 73. Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. I, σ. 232, 239, 461. *Matthaei, Accurata codicum graec. biblioth. Mosquensium sanct. synodi notitia et recensio*, σ. 91.

14. «Γεωργίου πρεσβυτέρου Καισαρείας Καππαδοκίας, λόγος εἰς τοὺς τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτῶ ἀγίους πατέρας καὶ εἰς Κωνσταντῖνον τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα». Ἀρχ. «Πείθεσθαι τοῖς ἡγουμένοις», φ. 116. *Combesis, Auct. novum* II, σ. 547. Migne τ. 111, σ. 420.

15. Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Δημητρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Μαξιμιανὸς ὁ καὶ Ἑρκαύλιος ὑποτάξας», φ. 126. Migne τ. 116, σ. 1073.

16. Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Εὐστρατίου καὶ τῆς αὐτοῦ συνοδίας. Ἀρχ. «Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ», φ. 132. Migne τ. 116, σ. 468.

17. Ἀσματικὴ ἀκολουθία ψαλλομένη τῇ πέμπτῃ Ἰουλίου εἰς Ἀθανάσιον τὸν ἐν τῷ Ἄθῳ, φ. 158· ἡ δὲ τοῦ κανόνος ἀκροστιχίς ἦδε· «Ἀθανάσιον ὕμνων ἀρετὴν ἐπαινέσω· ἀμήν».

18. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας «λόγος εἰς τὴν ἀγίαν ἑορτὴν τῶν βαίων», οὗ ἡ ἀρχή· «Βασιλικὴν οἱ πιστοὶ σήμερον», φ. 168^β. Migne τ. 77, σ. 1049.

19. «Βίος καὶ ἀγῶνες καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ». Ἀρχ. Οἱ τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν ἀνάγραπτοι βίοι», φ. 182-243. Πρβλ. Νικοδήμου, *Συναξαρ.* II, σ. 249. Σημειωτέον, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ 182-ου

φύλλου τοῦ κώδικος γέγραπται παρά τινος διὰ μολύβδου τὸ «ἐλλείπουν δύο φύλλα», ἐπὶ δὲ τοῦ 223-ου τὸ «φύλλα ἑπτὰ ἐλλείπουν».

20. «Διήγησις διαλαμβάνουσα περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων, καὶ δι' ἣν αἰτίαν καὶ ὅπως παρέλαβε τὴν ὀρθοδοξίαν ἐτησίως τελεῖν τῇ πρώτῃ Κυριακῇ τῶν ἁγίων νηστειῶν ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία». Ἀρχ. «Ὁ βασιλεὺς Θεόφιλος συγχωρήσει Θεοῦ», φ. 243-251, ἔνθα τὸ κείμενον ἀτελὲς ὑπάρχει. Ὅλην δὲ τὴν διήγησιν εὐρίσκεις παρὰ τῷ Combeffis, Auct. novum, τ. II, σ. 171 κέ.

21. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐρανοῦ καὶ γῆς ἄμιλλαν ὀρῶ», φ. 252. Migne τ. 59, σ. 491.

22. Δεῖφανον ἐγκωμιαστικοῦ τινος λόγου περὶ τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ αἱ πρώται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «καὶ τοὺς ἐν πλάνῃ ὠδήγησαν» κτλ., φ. 256-259.

162. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἐπιμελῶς τῇ πεντεκαδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 517, ὧν τὸ κείμενον ἐστὶ μονόστηλον κατὰ σελίδα πᾶσαν ($0,217 \times 0,16 = 0,152 \times 0,95$)· μετὰ δὲ τὴν πρόσθιον πινακίδα προσέθηκεν ὁ βιβλιοδέτης ἕξ φύλλα τοῦ ἑκκαιδεκάτου αἰῶνος, κεφαλαία τινα τῆς παντοδαποῦς ἐνέχοντα διδασκαλίας Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ. Τὸ μὲν οὖν τεῦχος οὐ μόνον ἐπιμελῶς γέγραπται, ὡς εἴρηται, ἀλλὰ καὶ κοσμήμασιν ἐρυθροῖς μὲν ταινιοειδέσι δὲ κεκοσμηται, καὶ μεγάλοις οὐκ ὀλίγοις κεφαλαιώδεσι γράμμασι τοῖς μὲν ἐρυθροῖς, τοῖς δὲ πολυχρωματίστοις· ἃ δὲ περιέχει, τὰδ' ἐστὶν ¹.

1. Ψαλτήριον (φ. 1-62), ἔχον ἐν τέλει τοῦ κειμένου σημεῖωμα γεγραμμένον ἐρυθροῖς γράμμασιν, ὃ λέγει ταῦτα· «Τὴν τῶν ψδῶν δὲ ἀκολουθίαν ζῆτει ἐν τῷ Ὁρολογίῳ καὶ εὐρίσεις [sic], καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐγράψαμεν διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς ἐκεῖσε: — Τέλος σὺν Θεῷ καὶ τοῦ Ψαλτηρίου· τῷ Θεῷ ἡμῶν δόξα: — † Χριστέ

¹ Ἐν ὧα τινὶ τῆς πρώτης σελίδος γέγραπται τοῦτο· «Τιμόθεος ἱερομόναχος ἐκ νίσου Πάρου 1795 ἰανουαρίου 4».

μου, δίδου μογήσαντι τέην [sic] πολύολβον ἀρρωγῆν: — † Μεθοδίου, ἀμαρτωλοῦ, μοναχοῦ, εὐχεσθαι [sic] πάντες, ἔρρωσθαι [sic]:— Πάτερ ἐν ταῖς εὐχαῖς σου κάμου μέμνησφ [sic]:—† Τέλος.

2. «Ἵμνοι πρὸς τὸ θεῖον ἐρωτικοί, πλήρεις τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, μεστοὶ εὐφροσύνης καὶ ἐκπλήξεως καὶ ἀγαλλιάσεως πνευματικῆς, ἡκονημένα ξίφη κατὰ τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν, εἰρήνη σταθιρὰ εἰς τὸν ἔμφυτον πόλεμον τῆς σαρκός, ὅπλα καὶ φρουροὶ καὶ προθυμία καὶ δύνამις τῆς φυγῆς τῆς ποθοῦσης λέγειν αὐτούς· εἰσὶ δὲ πόνημα μοναχοῦ Θηκαρᾶ ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως» κτλ., φ. 63 μέχρις 141, ἐνθα κεῖται τὸ «† Τέλος τῶν θείων καὶ ἱερῶν ὕμνων: †» καὶ μετὰ τοῦτο τὸ «† Ὁ ἀναγινώσκων εὐχου καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Μεθοδίου μοναχοῦ τοῦ γράψαντος, ὅπως εὖρω ἄνεσιν τῶν πολλῶν μου σφαλμάτων».

3. «Τοῦ αὐτοῦ εὐχαί, συλλεχθεῖσαι ἀπὸ τῆς θείας Γραφῆς, τὰ πλεῖστα δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγίου Ἐφραίμ, τοῖς βουλομένοις πολεμῆσαι τὴν ἑαυτῶν πρὸς τὰ πάθη καὶ τὰς ἡδονὰς ἐγκειμένην προαίρειν», φ. 142-164. Πρβλ. Assemani ἔκδοσιν τῶν ἀπάντων Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, τ. III, σ. 492.

4. «Ὁρολόγιον σὺν Θεῷ ἀγίῳ, ἔχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν», φ. 165-255.

5. «Μηνολόγιον σὺν Θεῷ ἀγίῳ τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ», τὰ ὀνόματα τῶν ἀγίων ἀναγράφον ἀνδρῶν καὶ τὰ ψαλλόμενα κατὰ τὰς μνήμας αὐτῶν τροπάρια καὶ κοντάκια, φ. 256-317.

6. «Τὰ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τοῦ Τριφδίου καὶ Ἐξωπασχίου, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῶν Ἀγίων Πάντων», φ. 317^β-325.

7. «Ἀπολυτίκια ἀναστάσιμα τῶν ὀκτώ ἡχων σὺν τοῖς θεοτοκίοις καὶ ταῖς ὑπακοαῖς αὐτῶν», φ. 325^β.

8. «Τροπάρια ἀναστάσιμα, ψαλλόμενα μετὰ τὸν Ἄμωμον ἐν ταῖς Κυριακαῖς τοῦ ὄλου χρόνου», φ. 328^β.

9. «Ἔτερα τροπάρια νεκρώσιμα», φ. 329.

10. «Ἀκολουθία εἰς τὸν ἀκάθιστον ὕμνον τῆς ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας», φ. 330^β.

11. «Εὐχή κατανοκτική εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», φ. 340^β.
12. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα Θεοκτίστου μοναχοῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς», φ. 341. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, διορθωθὲν ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ. Βενετία 1882, σ. 440.
13. «Εὐχή εἰς ἐξομολόγησιν καὶ ὀφείλει(ς) καθημέραν ἀμεταθέτως λέγειν πρὸς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἐὰν ποθῆς ἐν ᾧρᾳ τοῦ ψυχορραγήματός σου ἰδεῖν αὐτὴν καὶ βοήθειας πολλῆς καὶ παρηγορίας τυχεῖν ἐξ αὐτῆς». Ἀρχ. «Δέχου τοίνυν εὐμενεστάτη», φ. 343^β. Γοαγ, Εὐχολόγιον σ. 686.
14. «Ἐτερος κανὼν ἱκετήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, κατανοκτικὸς πάνυ ἤχος πλάγιος β'». Ἀρχ. «Πῶς μου θρηνήσω τὸν βίον», φ. 345. Ὅρα τὸ βιβλίον τοῦτο: Εὐχαὶ κατανοκτικαὶ διαφορῶν ἁγίων καὶ κανόνες εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα καὶ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, συλλεχθέντα παρὰ τινος ἀδελφοῦ κτλ. Ἐν Τεργεσίῳ 1804, σ. 177-182.
15. «Ἐτέρα εὐχή εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, πάνυ ὠφέλιμος καὶ πολλὴν κατάνυξιν ἔχουσα, διὰ στίχου». Ἀρχ. «Ἄλλ' ὦ παρθένε δέσποινα, ἄχραντε Θεοτόκε, κυρία μου ὀλόδοξε», φ. 346^β. Εὐχαὶ κατανοκτικαὶ διαφορῶν ἁγίων κτλ., σ. 47-49.
16. «Κανὼν σταυροθεοτόκιος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ἤχος πλάγιος β'». Ἀρχ. «Ὡσπερ ἀμνὸς ἀνηρτήθης», φ. 349^β.
17. «Εὐχή κατανοκτικὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, κατὰ ἀλφαβήτου» [sic]. Ἀρχ. «Ἄνυμνῶ σου τὴν χάριν», φ. 353.
18. «Ἀκολουθία εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν καὶ δεσπότην Χριστὸν τὸν γλυκύτατον, περὶ νήψεως· ἤχος πλάγιος β'». Ἀρχ. «Ἰησοῦ γλυκύτατε, ψυχῆς ἐμῆς» κτλ., φ. 353^β.
19. «Κανὼν νηπτικὸς (εἰς τὸν αὐτόν)· ποίημα Θεοκτίστου μοναχοῦ». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Ἰησοῦ γλυκύτατε Χριστέ», φ. 355. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, σ. 481.
20. Εὐχή εἰς ἐξομολόγησιν, πολλὴν κατάνυξιν καὶ συντριβὴν καρδίας ἔχουσα· ἦν τινα ὀφείλεις διὰ παντός μετὰ δακρύων ἀναγινώσκειν ἔμπροσθεν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τοῦ

μεγάλου Βασιλείου». Ἄρχ. «Ἐξομολογοῦμαί σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς», φ. 359.

21. «Κανὼν θαυμασιώτατος εἰς πάντα τὰ ἐπουράνια τάγματα καὶ πάντας τοὺς ἀγίους, λεγόμενος παρὰ τῶν μὴ ἀπερχομένων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καθ' ἑκάστην ποίημα Ἰωσήφ». Ἄρχ. «Ἄναρχε λόγε ἱεραῖς δεήσεσι», φ. 361. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, σ. 497.

22. «Ἀκολουθία τῆς ἀγίας μεταλήψεως», φ. 365· μετὰ τὸ 380-ον φύλλον ὑπάρχει χάσμα· Πορφύριος γὰρ ὁ Οὐσπένσκης ἔλαβεν ἀποσπάσας ἐντεῦθεν τετράδια δύο (τὸ κη' καὶ τὸ κδ'), ἅπερ ὁμως οὐχ εὐρέθη μεταξὺ τῶν εἰς τὴν βιβλιοθήκην Πετροπούλεως συγκομισθέντων παρ' ἐκείνου κωδίκων· ὅτε δὲ Πορφύριος ἐξεργίζου τὰ τετράδια ταῦτα, σπεύσας ἐπέγραψεν ἐν τῷ 380-ῳ φύλλῳ σημείον δηλωτικὸν τῆς ἀφαιρέσεως—τοῦτο δὲ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς κώδιξι τοῖς παρ' αὐτοῦ διαφθειρομένοις εἰώθει πράττειν—καὶ ἀριθμὸν ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου (ζηι' = 1582-1583), τὸν χρόνον ἐμφαίνοντα καθ' ὃν ἐγράφη τὸ τεῦχος τοῦτο.

23. Στιχηρὰ σταυρώσιμα, προσόμοια καὶ μαρτυρικά, ψαλλόμενα ἀπὸ τῆς Τρίτης ἑσπέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς ἑσπέρας, φ. 381.

24. «Ἐξαποστειλάρια τῆς ἑβδομάδος», φ. 384^β.

25. «Κανὼν εἰς ψυχορραγοῦντας· ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου» εἰς ἦχον πλάγιον β', οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῦτε συνάχθητε πάντες οἱ εὐσεβεῖς», φ. 385^β.

26. «Εὐχὴ εἰς ψυχορραγοῦντας, ὑπὸ ἱερέως λεγομένη», ἕως ἡ ἀρχή· «Δέσποτα Θεὲ παντοκράτορ, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι» κτλ. φ. 387^β.

27. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας «λόγος περὶ ἐξόδου ψυχῆς καὶ περὶ τῆς δευτέρας παρουσίας»· οὗ ἡ ἀρχή· «Φοβοῦμαι τὸν θάνατον», φ. 389 μέχρι τοῦ 396. Migne τ. 77, σ. 1072.

28. Ἀκέφαλον τεῦχος, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ τρίτου τετραδίου, φ. 397 κέ· περιέχει δὲ τὰ ἐφεξῆς κείμενα.

29. Ἀκέφαλον βιβλίον περὶ τοῦ πῶς δεῖ πολιτεύεσθαι τὸν μοναχόν, συνειρμωμένον ἐκ πονηματίων διαφόρων τῆς ἐκκλησίας πατέρων καὶ διηρημένον εἰς κεφάλαια λθ', φ. 397—424. Σημειοῦ-

μαι δὲ κατ' ἐξαίρεσιν τοῦτο· «Τοῦ ἁγίου πατριάρχου Λουκά, πῶς δεῖ τὸν μοναχὸν διάγειν εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ». Ἀρχ. «Τὸ νυχθήμερον ποίει εὐχὰς δισχιλίας, μήτε ὄλως ἰστάμενος, μήτε πάλιν καθήμενος» κτλ., φ. 403^β.

30. «Περὶ τάξεως ἀρχαρίων καὶ κατηγήσεως πάνυ ἀναγκαιοτάτης, κοσμοῦσα [sic] τὰ ἦθη τοῦ ἀνθρώπου· ἐκ τοῦ ἁγίου Ἰσαάκ». Ἀρχ. «Αὕτη ἐστὶν ἡ τάξις ἡ σώφρων καὶ Θεῷ προσφιλής», φ. 427.

31. «Ἐκ τῆς βίβλου Πέτρου μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ πάνυ ὠφέλιμον». Ἀρχ. «Ἀρχὴ μὲν παντὸς ἀγαθοῦ ἢ ἐκ Θεοῦ διδομένη φυσικὴ γνῶσις», φ. 429.

32. «Περὶ κοινοβίων». Ἀρχ. «Οἱ τὸ μοναχικὸν καὶ ἅγιον σχῆμα φοροῦντες, οὐ μόνον μὴ ἔχουν ἴδιόν τι» κτλ., φ. 438.

33. «Ἐκ τοῦ μεγάλου Βασιλείου ὠφέλιμον πάνυ». Ἀρχ. «Πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀκήκοα ἐπιζητοῦντας», φ. 440.

34. «Τοῦ αὐτοῦ μεγάλου Βασιλείου περὶ ἀσκήσεως καὶ πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν». Ἀρχ. «Δεῖ τὸν μοναχὸν πρὸ πάντων ἀκτῆμονα βίον», φ. 441.

35. Διηγήσεις ἐκ τοῦ Λειμωναρίου περὶ Θεοδώρου τοῦ Βυζαντέ, Μουσεῶς τοῦ Αἰθίοπος καὶ περὶ προφητείας πατέρων τῆς Σκήτεως, φ. 442^β.

36. Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἀποταξαμένους, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ἀδελφέ μου, εἰ ἀπετάξω τῷ κόσμῳ τούτῳ», φ. 446^β.

37. «Στεφάνου τοῦ Θηβαΐτου ἐντολαὶ τοῖς ἀποτασσομένοις». Ἀρχ. «Πρῶτον μὴ ἔχε κοινωνίαν μετὰ γυναικῶν», φ. 447^β.

38. «Νείλου μοναχοῦ εἰς μοναχοὺς ἡσυχάζοντας». Ἀρχ. «Μὴ μετὰ περισπωμένων συναυλίζου», φ. 448.

39. «Ἐκ τῶν παραγγελμάτων τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ διδασκάλων». Ἀρχ. «Ἔχε τὸν νοῦν σου πάντοτε πρὸς τὸν Θεόν», φ. 449^β.

40. «Ἀντωνίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, προτροπὴ εἰς ἐξαγόρευσιν, ἐν ἧ σαφέστατα τὸ ἐκ ταύτης ὠφέλιμον ἀποδέδεικται· ἐρρέθη δὲ πρὸς τοὺς μοναχοὺς τῶν Στουδίων». Ἀρχ.

«Πατέρες καὶ ἀδελφοί, τῶν γνησίως ἐρώντων εἰδικώτατον καὶ ἐξαίρετον γνώρισμα», φ. 450^β. Ἀντώνιος οὗτός ἐστιν ὁ Καυλέας· τὸν δὲ λόγον αὐτοῦ πρὸς ἐκτύπωσιν ἤδη ἔτοιμον ἔχω.

41. «Τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἰσαίου, λόγος εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῷ». Ἀρχ. «Πρόσεχε σεαυτῷ ἀκριβῶς, θαρρῶν καὶ πιστεύων», φ. 454^β.

42. «Τοῦ ἐν ἀγίοις Ἰωάννου μητροπολίτου Ῥουσίας [sic], πρὸς Κλήμεντα πάπα(ν) Ῥώμης ἐπιστολή», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀπεδεξάμην τὴν ἐν Κυρίῳ ἀγάπην σου», φ. 459^β. Ὅρα τὸ φυλλάδιον τοῦτο: «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰω. μητρ. Ῥωσσίας ἐπιστολή πρὸς Κλ. π. Ῥώμης, ἐξ ἀπογράφου τῆς ἐν Πάτμῳ ἱερᾶς μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, νῦν πρῶτον ἐκδιδόντος Σοφοκλέους Κ. τοῦ ἐξ Οἰκονόμων. Ἀθήνησι, τύποις Φ. Καραμπίνου, αὐξή'». Καὶ πάλιν: Α. Павлова, Критическіе опыты по исторіи древнѣйшей греко-русскоѣ полемики противъ Латинянь. Ἐν Πετροπόλει 1878, σ. 169—186.

43. «Συμεὼν Θεσσαλονίκης, περὶ μοναχῶν». Ἀρχ. «Οὐκ ἔστιν ἐπίγειος», φ. 465^β.

44. «Στίχοι πρὸς μοναχοῦς», ὧν ἡ ἀρχή· «Τί βρωμάτων σε τερπνότης ἐκθηλύνει;|χόρτος γάρ ἐστιν εἰς ἀφαιδρόνα τρέχων», φ. 466^β.

45. «Παράδοσις πολιτείας ἀρίστης καὶ παραίνεσις πατέρων εἰς προκοπὴν τελειότητος». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος, ὅτι ἔρχεται καιρὸς» κτλ., φ. 468^β—517^α. Καὶ ταῦτα μὲν ὁ κῶδιξ περιέχει· ἔνδον δὲ τῆς δευτέρας πινακίδος γέγραπται τοῦτο· «† τῷ παρῶν βιβλίων ὑπάρχη τοῦ ἐν μοναχοῖς Νικηφόρου, μοναχοῦ Ἁγιοσαβήτου» κτλ., δς ἔζη κατὰ τὸν ὀκτωκαιδέκατον αἰῶνα.

163. «Τριῶδι σὺν Θεῷ ἀγίῳ, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου». Ἐγράφη ἔτει 1409 ὑπὸ Ματθαίου τινός· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 410, ὧν τινὰ μὲν ἐγράφη, διὰ τὴν συμπλήρωσιν ἐκπεσόντων φύλλων, τῷ πεντεκαιδέκατῳ τελευτῶντι αἰῶνι (φ. 53-57, 94, 104, 119-25, 131-36, 356-66), τινὰ δὲ τοῦ ἐξκαιδεκάτου ἀρχομένου αἰῶνος. Ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,223, πλάτους

δὲ 0,15· τὸ δὲ κείμενον ἀριθμεῖ κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων γραμμὰς 27, ὧν ὁ χῶρος ἐστὶν ὡς 0,158 × 0,095. Σημείωσαι δέ, ὅτι φύλλα δύο αὐτοῦ τούτου τοῦ κώδικος ὑπάρχει νῦν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Πετροπόλεως, εἰς ἣν Οὐσπένσκης ὁ Πορφύριος ἀποσπάσας ἐκεῖνα παρεχώρησεν¹ (ἀριθ. 433. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 годъ, σ. 150). Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ κώδικος, ὃς ἔξω τοῦ Τριωδίου περιέχει καὶ ταῦτα· α') «Τριαδικὰ κατ' ἤχον, ψαλλόμενα τῇ ἀγία τεσσαρακοστῇ», φ. 365.— β') «Φωταγωγικὰ ψαλλόμενα κατ' ἤχον τῇ ἀγία τεσσαρακοστῇ», φ. 366.— γ') «Καθίσματα τῶν ὀκτῶ ἤχων τῆς Ὀκτωήχου», φ. 367-385^β. — δ') «Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου, συναξάρια εἰς τὰς ἐπισήμους τοῦ Τριωδίου ἑορτάς, μίαν ἐκάστην αὐτῶν αἰτιολογοῦντα, πῶς ποτε τὸ κατ' ἀρχὰς γέγονε καὶ δι' ἣν αἰτίαν, ὡς νῦν ἔχουσι, παρὰ τῶν ἀγίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν ἐτάχθησαν, μετὰ τινων ἐπιστάσεων μερικῶν, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου καὶ καταλήγον(τα) μέχρι [τῶν ἀγίων πάντων]. Οἱ στίχοι: Ὁ δημιουργὸς τῶν ἄνω» κτλ., φ. 385^β - 410, ἐνθα γέγραπται τοῦτο· «† Τέλος σὺν Θεῷ τῆς παρουσίας πυκτίδος· ἐν μηνὶ | ἀπριλλίῳ | ἐν(δικτιῶν)ος βας, τοῦ ςΠριζ ἔτους· | οἱ οὖν ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε· καὶ μὴ τῇ ἰδιότητι [sic] μου καταγινώσκεσθε, ἀλλὰ τῇ προ|θέσει τῆς καρδίας ὁράτε:- | † Ματθαῖος τάχα μοναχός».

164. Δύο τεύχη συνδεδεμένα, τὸ μὲν ἐκ τετραδίων ὀκτωκαίδεκα (φ. 1-142), τὸ δ' ἐκ πεντεκαίδεκα (φ. 143-262)· τοῦτο δὲ τὸ δεύτερον τεῦχος ὀγκωδέστερον ἦν, ὡς τὸ νῦν αὐτοῦ τέλος μνηύει· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,16· τὸ δὲ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων ἀριθμεῖ γραμμὰς εἴκοσιν, ὧν ὁ χῶρος ἐστὶν ὡς 0,15 × 0,9. Ἐκάτερον μὲν οὖν τῶν τευχῶν τούτων ἐγράφη μεσοῦσης τῆς ἕκτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἃ δὲ περιέχει, τάδ' ἔστιν·

α') Ψαλτήριον εἰς εἴκοσι καθίσματα διηρημένον, φ. 1-142.

¹ Τὰ ἐν Πετροπόλει φύλλα τακτέον ἐν τῷ κώδικι μετὰ τὸ 403-ον αὐτοῦ φύλλον.

β') Ἀσματικαὶ ἀκολουθίαι εἰς ἀνωνόμους ἀγίους, ἀποστόλους, προφήτας, μάρτυρας, ἱεράρχας, ἱερομάρτυρας, ὁσίους (φ. 143-214)· εἶτα δὲ κεῖται «Ἀκολουθία τῆς ὅλης ἐβδομάδος, ψαλλομένη ἀντὶ τῆς παρακλητικῆς»· ἀτελής μέντοι ἐστίν· τὸ γὰρ κείμενον αὐτῆς εἰς τὸ πρῶτον τροπάριον τῆς ἐβδόμης ὥδῃς νῦν τελευτᾷ κανόνος τινὸς τῷ σαββάτῳ ψαλλομένου.

165. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἐκ φύλλων σύγκειται 242, μήκους μὲν 0,217, πλάτους δὲ 0,165· φύλλα μέντοι δύο, τὸ 9-ον καὶ τὸ 10-ον, ἐκ χάρτου βαμβάκερου ἐστίν, εἰς ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντος κειμένου προστεθέντα κατὰ τὸν τρισκαίδέκατον αἰῶνα· ἐκ δὲ κοινοῦ χάρτου τὸ 237-όν ἐστὶ φύλλον, καὶ τοῦτο πάνυ μεταγενέστερον ἐκείνων. Τοῦτο μὲν οὖν τὸ τεῦχος ἐπιγραφὴν ἔχει τοιάνδε· «Ψαλτήριον σὺν Θεῷ κατὰ τὸν Ἄγιον πολίτην», ἢ χρυσοῖς καὶ κεφαλαιώδεσι γράμμασιν ἐχαράχθη ὑπὸ κόσμημά τι παρόμοιον τῷ Π στοιχείῳ, ἐρυθρὸν τὸ χρῶμα. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ μονόστηλον καὶ κατὰ σελίδα πᾶσαν ἐκ γραμμῶν ὀκτωκαίδεκα (0,147 × 0,115). Καὶ οἱ μὲν ψαλμοὶ λήγουσιν εἰς τὸ 218-ον φύλλον· ἀπὸ δὲ τούτου καὶ ἐξῆς πρῶτον μὲν ὁ «ἰδιόγραφος τοῦ Δαυὶδ» ψαλμὸς ὑπάρχει, εἶτα δὲ ταῦτα· α') «ᾠδὴ Μωυσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ», φ. 219.—β') «ᾠδὴ Μωυσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ», φ. 221.—γ') «Προσευχὴ Ἄννης μητρὸς Σαμουήλ», φ. 226.—δ') «Προσευχὴ Ἀμβακούμ προφήτου», φ. 227^β.—ε') «Προσευχὴ Ἡσαίου τοῦ προφήτου», φ. 230.—ς') «Προσευχὴ Ἰωῶν προφήτου», φ. 231.—ζ') «Προσευχὴ τῶν τριῶν παιδῶν, Ἀνανία, Ἀζαρία, Μισαήλ», φ. 232.—η') «Ἕμνος τῶν ἀγίων τριῶν παιδῶν», φ. 234^β.—θ') «ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου», φ. 236.—ι') «ᾠδὴ Ὁ· προσευχὴ Ζαχαρίου τοῦ πατρὸς τοῦ Προδρόμου», φ. 237.—ια') «Προσευχὴ Ἐζεκίου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας», φ. 239.—ιβ') «Προσευχὴ Μανασσῆ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων», φ. 240.—ιγ') «Σύμβολον ἄγιον», ὅπερ ἐστὶν ἀτελές, διὰ τὴν ἀποκοπὴν ἑνὸς ἢ πλειόνων φύλλων· λήγει γὰρ εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ». Εἶχε δὲ τὸ βιβλίον ἐξ ἀρχῆς φύλλα 248· τετράδια γὰρ ἠρίθμει λα'.

166. Τετραευαγγέλιον ἐκ μεμβρανίνων φύλλων 137, γραφέν, ὡς ἔοικεν, ἀμφὶ τὴν δυοκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,234, πλάτους δὲ 0,16. Καὶ τὸ μὲν κείμενον αὐτοῦ μονόστηλόν ἐστι, τοῦτο δὲ κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων ἀριθμῆ γραμμὰς 28 ἢ 30, ὃ ἐστὶ χῶρον ἔχει $0,165 \times 0,105$. Ὑπάρχει δ' ἐν τῷ τεύχει καὶ τέσσαρα κοσμήματα τὸ χρῶμα κόκκινα, τὰς ἀρχὰς ἐπιδεικνύμενα τῶν εὐαγγελίων· δηήρηται δὲ ὧδε·

1. «Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν τοῦ χρόνου τῶν εὐαγγελίων [καὶ τῶν εὐαγγε]λιστῶν διαδοχὴν, πόθεν τε ἄρχονται καὶ ποῦ καταλήγουσιν». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι ἀναγινώσκεται τὸ ὕφος», φ. 2.
2. «Εὐαγγέλια εἰς διαφόρους μνήμας ἀγίων», φ. 5.
3. «Κεφάλαια τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου», φ. 5^β.
4. Σημείωμα περὶ τοῦ αὐτοῦ εὐαγγελίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸ κατὰ Ματθαῖον ἄγιον εὐαγγέλιον πρὸς τοὺς ἕξ Ἰουδαίων ἐξεδόθη», φύλλ. 6.
5. Ἐπίγραμμα εἰς Ματθαῖον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ματθαίου τόδε ἔργον ἀριστοπόνοιο τελώνου», φ. 6.
6. Τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον, φ. 7.
7. Κεφάλαια τοῦ κατὰ Μᾶρκον εὐαγγελίου, φ. 43.
8. Ὑπόθεσις τοῦ αὐτοῦ εὐαγγελίου, ἧς ἡ ἀρχή· «Κατὰ Μᾶρκον τὸ εὐαγγέλιον ἐπιγράφεται», φ. 43^β.
9. Τὸ κατὰ Μᾶρκον εὐαγγέλιον, φ. 44.
10. Κεφάλαια τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου, φ. 66^β.
11. Ὑπόθεσις καὶ ἐπίγραμμα, φ. 67^β· τούτου δὲ ἡ ἀρχὴ ὧδε· «Λουκᾶς ἠπιόθυμος ἀκεστορίης ἐπίιστωρ» κτλ.
12. Τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον, φ. 68.
13. Κεφάλαια τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου καὶ σύντομος περὶ αὐτοῦ διήγησις, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἰστέον ὅτι τὸ κατὰ Ἰωάννην ἄγιον εὐαγγέλιον», φ. 109^β.
14. Τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον μέχρι τῶν λέξεων (α', 11)· «Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον ἔξω», φ. 110-137· τὸ δὲ λοιπὸν κείμενον, τὸ μέχρις αὐτοῦ τοῦ τέλους τοῦ εὐαγγελίου,

κεῖται νῦν ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 303. *Отчетъ Импер Публ. Библи. за 1883 годъ, σ. 126*).

167. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 280, ἢ τετραδίων λε', γραφέν ἔτει 1410-φ, ὡς τὸ σημεῖωμα τοῦτο δηλοῖ, τὸ ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ γεγραμμένον· «Ἐτελειώθη διαχειρὸς ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Ἰωακείμ μοροπολί(του) Σοῦπακίου· ἔτους ς'Πτη, ἰν(δικτιῶν)ος γ, μηνὶ μαρτίῳ ἰθ', ἡμέρα μεγάλη δ'». Ἔστι δὲ τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἕξ ($0,28 \times 0,185 = 0,195 \times 0,11$).

1. Μηναιὸν τοῦ Μαρτίου χωρὶς τῶν συναξαρίων, φ. 1-142. Ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ στίχου τούτου· «Χριστέ μου, τάχυνον τὸν δρόμον τῶν χειρῶν μου» (cod. τάχεινον τῶν)· μεθ' ὃν ὑπάρχει κόσμημά τι πολυχρώματον μὲν, εὐτελὲς δὲ πάνυ, σχῆμα τετράγωνον ἔχον· ὅπερ ἐπιφέρει σταυρόν μεθ' ὃ πάλιν γέγραπται τοῦ μηναιίου ἡ ἀρχή· «Μὴν Μάρτιος, εἰς τὴν α' τῆς ἀγίας ὁσιομάρτυρος Εὐδοκίας. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα σιγερὰ κατὰ τὸ σύνηθες τοῦ Τριωδίου, καὶ τῆς ἀγίας σιγερὰ ἦχος δ', πρὸς τὸ Ἔδωκας σημείωσιν.—Πρότερον ἀσκήσασα» κτλ.

2. Μηναιὸν τοῦ Ἀπριλίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Μηνὶ ἀπριλλίῳ, εἰς τὴν α' τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας· ἡ ἀκολουθία δὲ αὐτῆς φάλλεται τῇ ε' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα σιγερὰ ἀναστάσιμα, καὶ τῆς ἀγίας ἦχος πλάγιος α', πρὸς τὸ) Ὅλην ἀποθέμενος. — Σὲ μὲν διεκώλυσε» κτλ., φ. 143-280.

168. Τεῦχος μεμβράνινον, ἀκέφαλόν τε καὶ ἑλλιπές, κείμενον δ' ἐνέχον δίστηλον, ὅπερ ἐγράφη τῇ ἐνδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 264, ὧν ἓνια μεταγενέστερά ἐστιν. Ἀντωνίνος ὅμως ἠρίθμησεν ἄλλοτε φύλλα 282. Ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,325, πλάτους δὲ 0,255. Καὶ ἔνδον μὲν τῆς πρώτης πινακίδος ἐν καὶ ἡμισυ φύλλον ὑπάρχει κεκολλημένον, μέρος δὲ ἄλλου τινὸς κώδικος τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, ἐν ᾧ σφύζεται τέμαχος ἐκ γραφῆς τινος περὶ Σάβα τοῦ ἡγιασμένου· ἐπὶ δὲ τοῦ κρασπέδου τοῦ δευτέρου φύλλου τοῦ κώδικος εὐδιάκριτον ὑπάρχει μονό-

γραμμα, προσυποδεικνύον ὅτι τὸ βιβλίον ἦν ἄλλοτε τῆς μονῆς τοῦ κοινοβιάρχου Θεοδοσίου. Τοῦτο τοίνυν ἐμπεριέχει ὁμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ὧν αἱ μὲν πρῶτα ἀριθμοῦνται τριάκοντα· εἶτα δὲ κεῖνται ὁμιλίας ἀπὸ τοῦ ξγ' μέχρι τοῦ ξε' ἀριθμοῦ. Καὶ τῆς μὲν πρωτίστης ὁμιλίας ἐσώθη μόνον τὸ τέλος, ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «. . . λων παρὰ οἰκετῶν, παρὰ ἐχθρῶν μισούμενος, παρὰ τῶν εὖ πεπονθότων»· μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς ἐσχάτης ὁμιλίας ὑπάρχει σημείωμά τι ἀπεσβεσμένον, καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ἕτερον, ὃ δῆλον ποιεῖται ὅτι ὁ κῶδιξ ἐμπεριέχει· «† Ἐξαήμερον, βιβλίον τὸ δεύτερον».

169. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συγκείμενον 270, ὕψους μὲν 0,33, πλάτους δὲ 0,243· τὸ δ' ἐν αὐτοῖς κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 27, ὃ ἐστι χῶρον ἔχει μικρὸν κατὰ σελίδα πᾶσαν ($0,217 \times 0,14$)· διὸ καὶ τὰ κράσπεδα παντὸς φύλλου εὐρέα πάνυ ὑπάρχει· ἀφιλόκαλος δὲ τις ἀναγνώστης ἀπέκοψε πέντε τούτων, τὰ οἰκεῖα φύλλα κολοβώσας (φ. 205 μέχρι 208 καὶ 240). Ἔστι δὲ καὶ ἡ γραφή χαρίεσσα, ἀραιὰ καὶ ὑπόξανθος. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ φύλλον ἓν ἐκ χάρτου κεῖται, τὸν πίνακα περιέχον τῶν ἐν τῷ τεύχει περιελημμένων πονημάτων Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου· ὃν ἔγραψέ τις, ὡς ἔοικε, τῇ δεκάτῃ καὶ τετάρτῃ ἑκατονταετηρίδι, ὀνομάσας τὸν κῶδικα «πρῶτον βιβλίον τοῦ Θεολόγου»· ταῦτα δὲ πάντα ἦν ἐξ ἀρχῆς λόγοι εἴκοσι καὶ τρεῖς, «οἱ μὴ ἀναγινωσκόμενοι» κατ' ἄλλην ἐπιγραφὴν μεταγενεστέραν, ἐπὶ τοῦ κρασπέδου χαραχθεῖσαν τοῦ πρώτου φύλλου τοῦ κῶδικος, ὑπὸ κοσμήματος ἐρυθροῦ χρώματος τὸ δὲ σχῆμα ταινιῶδους ἐν αὐτῷ διαχωριζόμενοι. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος λόγος, ὃς ἐπεγράφετο «ἀπολογητικὸς τῆς εἰς Πόντον φυγῆς», ἐλλείπει νῦν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπιγραφὰς ἔχουσι τὰς ἐφεξῆς·

1. «Πρὸς Ἀρειανούς καὶ εἰς ἑαυτόν». Ἀρχ. «Ποῦ ποτέ εἰσιν οἱ τὴν πενίαν». φ. 1. Migne τ. 36, σ. 213.

2. «Πρὸς τοὺς καλέσαντας ἐν ἀρχῇ καὶ μὴ ἀπαντήσαντας μετὰ τὸν πρεσβύτερον ἐν τῷ πάσχα». Ἀρχ. «Πῶς βραδεῖς ἐπὶ τὸν ἡμέτερον λόγον», φ. 10^β. Migne τ. 35, σ. 517.

3. «'Απολογητικός εἰς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, συμπαρόντος αὐτῷ Βασιλείου, ἥνικα ἐπίσκοπος ἐχειροτονήθη Σασίμων· Ναζιανθοῦ γὰρ ὁ πατήρ ἦν, ἧς καὶ αὐτὸς ἤρξε μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς ἐκκλησίας μᾶλλον καὶ ἔτι περιόντος τοῦ πατρὸς». Ἄρχ. «Πάλιν ἐπ' ἐμὲ χρῖσμα», φ. 13^β. Migne ἔ. ἄ. σ. 820.

4. «Εἰς ἑαυτὸν καὶ τὸν πατέρα, ἥνικα ἐπέτρεψεν αὐτῷ φροντίζειν τῆς Ναζιανθοῦ ἐκκλησίας». Ἄρχ. «Τὸ στόμα μου ἤνοιξα», φ. 17. Migne ἔ. ἄ. σ. 844.

5. «Εἰς ἑαυτὸν καὶ τὸν πατέρα καὶ εἰς Βασίλειον, μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς φυγῆς». Ἄρχ. «Οὐδὲν ἰσχυρότερον γήρως», φ. 20. Migne ἔ. ἄ. σ. 828.

6. «Εἰς Γρηγόριον ἐπίσκοπον Νύσσης, ἀδελφὸν Βασιλείου, ἐπιστάντα μετὰ τὴν χειροτονίαν». Ἄρχ. «Φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα», φ. 22^β. Migne ἔ. ἄ. σ. 832.

7. «Πρὸς τοὺς πολιτευομένους Ναζιανθοῦ ἀγωνιῶντας, καὶ τὸν ἄρχοντα ὀργιζόμενον». Ἄρχ. «Τὴν κοιλίαν μου, τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ», φ. 27. Migne ἔ. ἄ. σ. 964.

8. «Εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὸν ἐξισωτὴν Ἰουλιανόν». Ἄρχ. «Τίς ἢ τυραννίς», φ. 34. Migne ἔ. ἄ. σ. 1044.

9. «Εἰς τὸν πατέρα σιωπῶντα διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης». Ἄρχ. «Τί λύετε τάξιν», φ. 43. Migne ἔ. ἄ. σ. 933.

10. «Εἰρηνικός ἀ' ἐπὶ τῇ ἐνώσει τῶν μοναζόντων μετὰ τὴν σιωπὴν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πατρὸς». Ἄρχ. «Λύει μου τὴν γλῶσσαν», φ. 57. Migne ἔ. ἄ. σ. 721.

11. «Εἰρηνικός β' εἰς τὴν σύμβασιν, ἣν μετὰ τὴν στάσιν ἐποιησάμεθα οἱ ὁμόδοξοι». Ἄρχ. «Θερμὸς ὁ ζῆλος», φ. 70^β. Migne ἔ. ἄ. σ. 1152.

12. «Εἰρηνικός γ', λεχθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῇ γενομένῃ τῷ λαῷ φιλονεικίᾳ περὶ ἐπισκόπων τινῶν διενεχθέντων πρὸς ἀλλήλους». Ἄρχ. «Εἰρήνη φίλη», φ. 77^β. Migne ἔ. ἄ. σ. 1132.

13. «Εἰς Καισάριον τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ἐπιτάφιος». Ἄρχ. «Οἷεσθέ με ἴσως», φ. 87 (Migne ἔ. ἄ. σ. 756)· μετὰ δὲ τὸ 91-ον φύλλον ὑπάρχει χάσμα, τοῦ κειμένου μὲν εἰς τὰς λέξεις

«αὐτοῦ τοῦ βασιλέως» διακοπτομένου, συνεχιζομένου δὲ κατόπιν ἀπὸ τοῦ «συλήσειν ἤλπισεν»· τοῦτο οὖν τὸ ἔλειμμα κατώρδωσε Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης· ἀφείλετο γὰρ οὗτος ἐκεῖθεν φύλλα δύο, ἅπερ εὑρηται νῦν ἐν Πετροπόλει (ἀριθ. 332. Отчетъ Имп. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 131).

14. «Εἰς τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν Γοργονίαν ἐπιτάφιος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀδελφὴν ἐπαινῶν», φ. 100^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 789.

15. «Ἐπιτάφιος εἰς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, ὑπὸ [sic] παρουσίᾳ Βασιλείου». Ἀρχ. «Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ», φ. 113. Migne ἔ. ἀ. σ. 985.

16. «Περὶ τῆς εὐταξίας τῆς ἐν διαλέξεσιν». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ συνελλύθατε», φ. 139^β. Migne τ. 36, σ. 173.

17. «Εἰς ἑαυτόν. ἐξ ἀγροῦ ἐπιστάς μετὰ τὰ κατὰ Μάξιμον». Ἀρχ. «Ἐπόθουν ὑμᾶς», φ. 157. Migne τ. 35, σ. 1228.

18. «Εἰς ἑαυτόν καὶ πρὸς τοὺς λέγοντας αὐτὸν ἐπιθυμεῖν τῆς καθέδρας Κωνσταντινουπόλεως». Ἀρχ. «Ἐγὼ θαυμάζω τί ποτε», φ. 168^β. Migne τ. 36, σ. 265.

19. «Εἰς τὸν κατάπλουον τῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐπιδημησάντων». Ἀρχ. «Τοὺς ἀπ' Αἰγύπτου», φ. 175^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 241.

20. «Εἰς Ἡρώνα τὸν φιλόσοφον». Ἀρχ. «Τὸν φιλόσοφον ἐπαινέσομαι», φ. 182. Migne τ. 35, σ. 1197.

21. «Κατὰ Ἰουλιανοῦ λόγος α'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀκούσατε ταῦτα πάντα», φ. 194^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 532.

22. «Κατὰ Ἰουλιανοῦ στηλιτευτικὸς λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὗτος μὲν δὴ τῶν ἐμῶν», φ. 248^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 664.

170. Συναξάριον τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, γραφὴν τῆ ἐνδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 325, πλὴν ενός, τοῦ πρώτου, ὅπερ ἐστὶν ἐκ χάρτου κοινοῦ· τοῦτο δέ, τῆς ἀρχῆς τοῦ βιβλίου παραπεσοῦσης, ἐγράφη καὶ προσετέθη τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ αἰῶνι· φύλλα μέντοι μεμβράνινα διάφορον ἔχοντα γραφὴν, τὰ ἀπὸ τοῦ 283-ου καὶ ἐξῆς ἐστὶν, ἀναπληρωθέντα πιθανῶς ἀμφὶ τὸν αἰῶνα τὸν δυοκαιδέκατον. Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος ὕψους μὲν 0,318, πλάτους δὲ 0,244· τὸ δὲ κείμενον αὐτοῦ κατὰ

σελίδα πᾶσαν ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑννέα, ὧν ὁ χῶρος ἐστὶν ὡς $0,23 \times 0,185$.

1. Βίος καὶ πολιτεία τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. Ἄρχ. «Ἄρτι τῆς εὐσεβείας ἀναλαμπύσης», φ. 1. *Analecta Bollandiana*, τ. I, σ. 586.

2. Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκινδύνου Πηγασίου Ἄνεμποδίστου Ἀφθονίου καὶ Ἐλπιδηφόρου. Ἄρχ. «Εἰ καὶ πρῶτοι Πέρσαι», φ. 4. *Migne* τ. 116, σ. 9. *Acta Sanctorum*, νοεμβρίου τ. I, σ. 491.

3. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου». Ἄρχ. «Τὴν πρὸς ἀρετὴν ὁδόν», φ. 13^β. *Migne* τ. 116, σ. 36.

4. «Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον καὶ ἀγῶνες Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης». Ἄρχ. «Τῆς πρὸς τῷ Λιβάνῳ ὄρει», φ. 32. *Migne* ἔ. ἀ. σ. 93.

5. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Ἄρχ. «Ἡνίκα Κωνσταντίας», φ. 37^β. *Migne* ἔ. ἀ. σ. 884.

6. Μαρτύριον Ἰέρωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀθλησάντων ἐν Μελιτινῇ. Ἄρχ. «Ἰέρωνι τῷ γενναίῳ», φ. 41^β. *Migne* ἔ. ἀ. σ. 109.

7. Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἄσκησις τῆς ὁσίας Ματρῶνης. Ἄρχ. «Τοὺς σῶφρονας τὸν βίον», φ. 45. *Migne* ἔ. ἀ. σ. 920.

8. Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας. Ἄρχ. «Εἰκόνας καὶ στῆλαι», φ. 55^β. Θεοφίλου Ἰωάννου, Ἀγιολογικά μνημεῖα, σ. 18.

9. Μαρτύριον Μηνᾶ τοῦ Αἰγυπτίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ», φ. 61^β. *Analecta Bollandiana* III, σ. 258.

10. Βίος καὶ πολιτεία Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Ἄρχ. «Τὰς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν», φ. 65. *Migne* τ. 114, σ. 896.

11. Βίος καὶ πολιτεία Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου. Ἄρχ. «Καὶ πάντων μὲν τῶν κατὰ Θεόν», φ. 86. *Migne* ἔ. ἀ. σ. 1045.

12. Ὑπόμνημα περὶ Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου, οὗ ἡ ἀρχή·

«Ὁ τοῦ Θεοῦ Θεὸς λόγος», φ. 137^β. Acta Sanctorum, μαίου τ. I, σ. XI. Migne τ. 115, σ. 188.

13. Μαρτύριον Γουρίου Σαμονᾶ καὶ Ἀβίβου. Ἀρχ. «Ἔτος μὲν ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου», φ. 140^β. Migne τ. 116, σ. 128.

14. «Διήγησις περὶ τοῦ γενομένου θαύματος παρὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων». Ἀρχ. «Τοιοῦτον μὲν δὴ καὶ ὁ μάρτυς», φ. 146^β.

15. Ὑπόμνημα περὶ Ματθαίου τοῦ εὐαγγελιστοῦ. Ἀρχ. «Ἦδη μὲν τὴν παρὰ τοῦ πλάσαντος», φ. 151. Migne τ. 115, σ. 225.

16. Βασιλείου Καισαρείας «ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Βαρλαάμ», οὗ ἡ ἀρχή· «Πρότερον μὲν οἱ τῶν ἁγίων θάνατοι», φ. 153. Migne τ. 31, σ. 484.

17. Γρηγορίου Νύσσης «εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας, τοῦ θαυματουργοῦ». Ἀρχ. «Ὁ μὲν σκοπὸς εἶς ἐστι», φ. 154^β. Migne τ. 46, σ. 893.

18. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Πλάτωνος, οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐ ξένα Γαλατῶν τὰ παρόντα», φ. 175^β. Migne τ. 115, σ. 404.

19. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου. Ἀρχ. «Καὶ τί τῶν καλῶν», φ. 180. Migne τ. 116, σ. 950.

20. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀκραγαντίνων. Ἀρχ. «Κάλλιστόν τι χρῆμα», φ. 185. Migne ἔ. ἀ. σ. 189.

21. Μαρτύριον τῆς μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης. Ἀρχ. «Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου», φ. 299. Migne ἔ. ἀ. σ. 276.

22. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος, ἐπισκόπου Ῥώμης, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ κορυφαίου Πέτρου». Ἀρχ. «Κλήμης Ἰακώβω τῷ κυρίῳ», φ. 299^β.

23. Μαρτύριον τοῦ ἱερομάρτυρος Πέτρου, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Ἀρχ. «Εἶχε μὲν ἡ ἐπιφανής», φ. 258. Combefis, Illustrium Christi lecti triumphis, σ. 689.

24. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Μερκουρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Δέκιος ἡνίκα καὶ Βαλεριανός», φ. 264^β. Ὅρα ἔμπροσθεν, σελίδι 224.

25. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Ἀλυπίου. Ἄρχ. «Καλοὶ μὲν καὶ οἱ τῶν μαρτύρων ἄθλοι», φ. 278^β. Ὅρα ἔμπροσθεν, σ. 224.

26. Μαρτύριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου. Ἄρχ. «Ἀρχαδίου τὰ Ῥωμαίων», φ. 280^β. Ὅρα ἔμπροσθεν, σελίδι 50 καὶ 224.

27. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Στεφάνου τοῦ νέου. Ἄρχ. «Θεῖόν τι χρῆμα ἢ ἀρετή», φ. 286^β. Ὅρα σελ. 50 καὶ 224.

28. Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἀπόστολον Ἀνδρέαν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄρτι τοῦ παιδὸς Ζαχαρίου», φ. 202. Tischendorf, Acta apost. apocrypha, σ. 132.

171. Συναξάριον τοῦ Νοεμβρίου μηνός, ἀκέφαλόν τε καὶ ἐλλιπές, γραφὸν ὡς ἔοικε τῇ ἐνδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι, καὶ συνιστάμενον ἤδη ἐκ φύλλων μεμβρανίων 122, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,315 \times 0,235 = 0,23 \times 0,17$)· ἐν δὲ ταῖς γωνίαις ἐνίων τετραδίων ὑπάρχει συγκεκολλημένα τεμάχια τινὰ κώδικος ἐξαλειφθέντος, οὗ ἡ γραφή, τοῦ δεκάτου οὔσα αἰῶνος, λεπτή ἦν καὶ προσκλινής.

6. Βίος ἀκέφαλος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ, ὁ ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Νύσσης συνταχθεὶς· οὗ αἱ πρῶται λέξεις ὡδε· «μηδεὶς δὲ τῶν τῇ θείᾳ σοφίᾳ πεπαιδευμένων», φ. 6.

2. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Πλάτωνος, οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐ ξένα Γαλατῶν», φ. 33.

3. Βίος τοῦ ὁσίου Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου. Ἄρχ. «Καὶ τί τῶν καλῶν ἔσται», φ. 40^β.

4. Βίος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων, οὗ ἡ ἀρχή· «Κάλλιστόν τι χρῆμα ἢ ἀρετή», φ. 48.

5. Μαρτύριον τῆς μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης. Ἄρχ. «Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου Μάξεντιου», φ. 88^β

6. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος, ἐπισκόπου Ῥώμης, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου». Ἄρχ. «Κλήμης Ἰακώβω τῷ κυρίῳ», φ. 122^β. Λήγει δὲ τὸ κείμενον τοῦτο εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «καὶ δόξαν ὑπὲρ τούτου προσενεγκεῖν τῷ Θεῷ· βεβαίως οὖν πιστεύσαντες ἅμα τοῖς θε...».

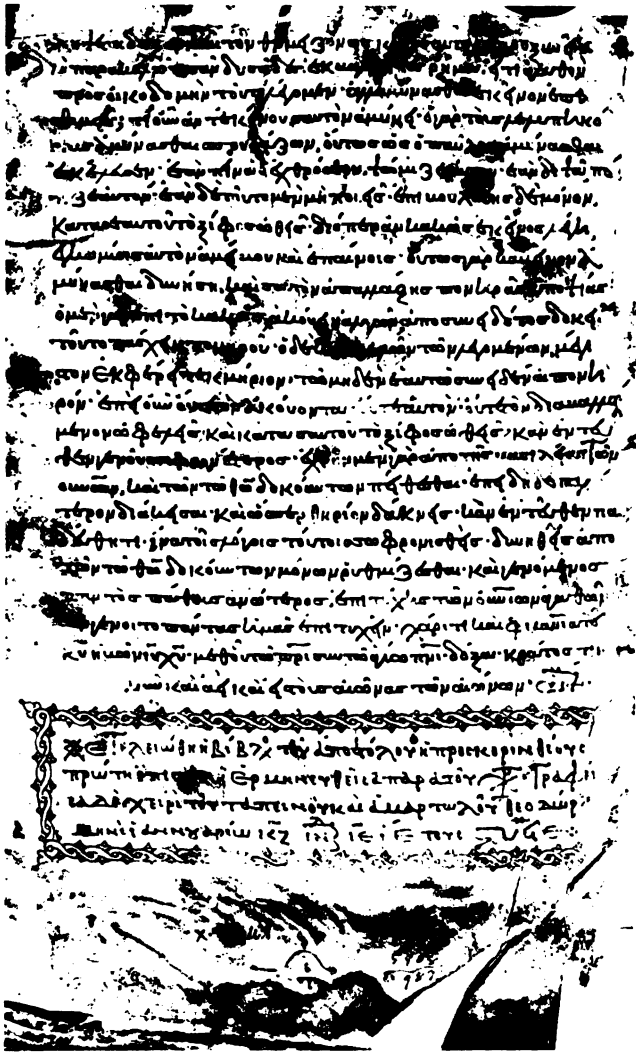
172. Τεῦχος μεμβράνινον, ἀκέφαλόν τε καὶ συνερραμμένον ἀτάκτως, γραφὴν δ' ἔτει 987-φ καὶ φύλλα νῦν ἔχον 268, ὕψους μὲν 0,317, πλάτους δὲ 0,157· φύλλα δὲ δύο τοῦ αὐτοῦ τεύχους ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ κατὰ Πετρούπολιν συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 337. Отчетъ Импер. Публ. Библ. σ. 152), ἅπερ ἦν ἄλλοτε μετὰ τὸ νῦν 156-ον φύλλον τοῦ κώδικος. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν δύο καὶ τριάκοντα ($0,23 \times 0,655$)· τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ πασίγνωστος ἐρμηνεία τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους πρώτην ἐπιστολὴν Παύλου τοῦ ἀποστόλου· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὐτῆς ἐλλείπει τῷ κώδικι· ἄρχεται γὰρ ἤδη μόνον ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων τῆς πρώτης ὁμιλίας· «κατορθώμασιν, ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία ὑγιάνθησαν». Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς ἐσχάτης ὁμιλίας, ὡς καὶ ὁ προκείμενος φωτοτυπικός ἡμῶν ἐδήλωσε πίναξ, γέγραπται παρὰ τοῦ καλλιγράφου τὸ σημείωμα τοῦτο· «† Ἐτελειώθη ἡ βίβλος τοῦ ἀποστόλου ἡ πρὸς Κορινθίους | πρώτη ἐπιστολὴ ἐρμηνευθεῖσα παρὰ τοῦ Χρ(υσοσ)τ(όμου)· γραφεῖσα δὲ χειρὶ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ Θεοδώρου | μηνὶ ἰαννουαρίῳ κζ' ἰνδ(ικτιῶνος) ιε', ἔτους ςυτϛε'»=987.

173. Τεῦχος ἀκέφαλον ἐκ χάρτου, φύλλα περιέχον 232, ἅπερ ἐγράφη ἔτει 1749-φ· ἔχει δὲ κατὰ σελίδα πᾶσαν ἐν μιᾷ στήλῃ κείμενον ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ τριῶν ($0,305 \times 0,205 = 247 \times 0,141$), ὅπερ ἐστὶν ὑπόμνημα Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως εἰς τὴν Ἀριστοτέλους φυσικὴν ἀκρόασιν, ἐκδεδομένον, ὡς εἴρηται, τύποις ἐν Βενετία (ἄρα τ. I, σ 260), χωρὶς τῶν ἐν τῷ κώδικι τούτῳ σχολίων· διὰ δὲ τὸν ἐκπεσμὸν ἐνίων φύλλων ἄρχεται νῦν ἐνταῦθα τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἀπὸ τῶν ἐξῆς λέξεων «ὡς ἄτοπον ἅμα ζητεῖν καὶ τρόπον ἐπιστήμης»· ἐν δὲ τῷ φύλλῳ τῷ τελευταίῳ γέγραπται τόδε· «Τέλος τῶν η-ω βιβλίων τοῖς φυσικοῖς βιβλίων [sic].—Ἰωακείμ ὁ ἐν ἱεροδιακόνοις πολλοστός ὁ ἐκ τῆς Ἐώας [sic] ὁ γράφας· ἀψμθ'-φ μαρτίου κ».

174. Τὸ αὐτὸ κείμενόν ἐστι καὶ ἐν τῷ κώδικι τούτῳ, ὃς ἀρχομένης ἐγράφη τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἐστὶ δὲ

Российской Федерации
на территории Республики Беларусь
и Республики Молдова
на территории Республики Казахстан
на территории Республики Армения
на территории Республики Азербайджан
на территории Республики Беларусь
на территории Республики Молдова
на территории Республики Казахстан
на территории Республики Армения
на территории Республики Азербайджан
на территории Республики Беларусь
на территории Республики Молдова
на территории Республики Казахстан
на территории Республики Армения
на территории Республики Азербайджан
на территории Республики Беларусь
на территории Республики Молдова
на территории Республики Казахстан
на территории Республики Армения
на территории Республики Азербайджан

Σελ. 286.

Κωδ. Σαζαϊτικός 172, έτους 987, φ. 2683.

κάνταῦθα μονόστηλον, ἀλλ' ἐκ γραμμῶν κατὰ σελίδα πᾶσαν τριάκοντα καὶ μιᾶς ($0,347 \times 0,21 = 1,198 \times 0,136$): πλὴν ἀλλὰ τὸ τέλος ἐλλείπει, παραπεσὸν σὺν ἄλλοις πολλοῖς φύλλοις. Καὶ φύλλα μὲν νῦν ἔχει μόνον 282, ἐπιγραφὴν δὲ ταύτην· «Τοῦ σοφωτάτου κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως εἰς φιλοσοφίαν προδιοίχης· ὁποῖον τὸ τῆς φιλοσοφίας ἀξίωμα· Τῶν ὅσα θηράσιμα πέφυκε» κτλ.

175. Τεῦχος ἐκ χάρτου, φύλλα περιέχον 209· ἄπερ μήκους μὲν ἔστι 0,286, πλάτους δὲ 0,201· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει δίστηλον κατὰ σελίδα, ὃ καὶ γραμμὰς ἐν αὐτῇ συναριθμεῖ εἴκοσι καὶ ὀκτώ ($0,204 \times 0,145$)· ὁ δὲ χρόνος, ἐν ᾧ τὸ τεῦχος ἀπεγράφη, δυσεῦρετός ἐστιν· νομίζω δ' ὅμως, ὅτι τάληθές λέγω, ἂν ἐκεῖνον ὀρίσω τῷ 1292-ῳ ἔτει· καὶ γὰρ τὸ νῦν ἔσχατον φύλλον ἔχει τοὺς ἐφεξῆς στίχους καὶ τὸ συνεχόμενον αὐτοῖς ἐπισημείωμα.

Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ χάρις.

Στίχ(οι).

Σῶτερ, κρατίστη χειρὶ σου διαρπάσας ¹
ἐχθροῦ παλαμναίου με τοῦ ψυχοφθόρου
θεῖα κλίμαχι ἐγκαθόρμισον, Λόγε,
ὅπως ἀνατρέχων γε ταύτης τὰς βάσεις
στέφος λάβοιμι σὺν δικαίοις ² ἀξίως.

Ἄλλοι.

Σιγᾶν μοναχοῖς τοῖς ἐν ἀσκήσει ³ πρέπει
ἐν πᾶσιν ἔργοις, ἐν τραπέζῃ δὲ πλέον,
ἔχειν δὲ τὸν νοῦν πρὸς Θεὸν πεταμένον.

Ἐτελειώθη, ἐνέτει [sic] ψῶ, μαίτου: ιε'

Ἡ μὲν χεὶρ Ἀνδρέου, ὁ δὲ πόνος Κωνσταντίνου ἱερομόναχου.

Ἐξ οὗ πᾶς τις εἰδέναι δύναται, ὅτι τὸ βιβλίον ἐγράφη ἔτει τῷ προρρηθέντι· τοῦτο μέντοι τὸ φύλλον ὑπὸ Σαβαΐτου μοναχοῦ προσετέθη, πιθανῶς δὲ τοῦ Ἰωαννικίου, ἔτει 1778-ῳ, ἀναπληρώσεως ἕνεκεν ἐνὸς μόνου φύλλου τοῦ τεύχους, ὃπερ ἦ διεφθαρμένον ἦν τῷ τότε, ἢ κατεσχισμένον. Πρῶτος μὲν οὖν λόγος τῆς

¹ κῶδ. «διάρπάσας». — ² κῶδ. «συνδικαίοις». — ³ κῶδ. «ἐνασκήσει».

ἐμῆς γνώμης ἐστίν, ὅτι ὁ μοναχὸς ἐκεῖνος ἀπεγράψατο τὸ παλαιὸν ὡς εἶχε φύλλον, οὗ τινος δὲ κώδικος ἄλλου· δεύτερος δὲ λόγος οὗτός ἐστιν· ὅτι τοῦ τεύχους ὁ χάρτης ὑπεμφαίνει τινὰ σύμβολα (filigranes), ἅπερ ἔοικεν εἶναι παλαιότερα τῶν ἐγνωσμένων. Καὶ ταῦτα μὲν ἱκανὰ περὶ τοῦ χρόνου τοῦ τεύχους, ὕπερ καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλον ἔχει ξένον, ἐν ᾧ τῇ 20-ῇ δεκεμβρίου τοῦ 1778-ου ἔτους ἀνώνυμος ἔγραψε Σαβαίτης τὸν πίνακα τῶν ἐμπεριεχομένων τῷ βιβλίῳ· ταῦτα δὲ τὰδ' ἐστίν·

1. «Ἐπιστολὴ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγιασμένου τῆς Ῥαϊθοῦ, πρὸς Ἰωάννην ἀξιάγαστον τοῦ Σιναίου ὄρους ἡγουμένον». Ἄρχ. «Τῷ ὑπερφρεστάτῳ», φ. 1-ον, δ καὶ κόκκινον ἔχει κόσμημα τῷ Π στοιχείῳ παρόμοιον.

2. «Κλίμαξ θείας ἀνάδου· πρόλογος». Ἄρχ. «Τοῖς ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς», φ. 2.

8. «Βίος ἐν ἐπιτομῇ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τοῦ ἀγίου ὄρους τοῦ Σινᾶ, τοῦ ἐπίκλην Σχολαστικοῦ, τοῦ ἐν ἀγίοις ἀληθῶς». Ἄρχ. «Τὸ μὲν τίς ἢ ἐνεγκαμένη», φ. 3^β.

4. «Ἰωάννης Ἰωάννη χαίρειν»· ἐπιστολή, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀπεδεξάμην ὡς πρέπουσαν», φ. 7^β.

5. «Ὁ πρόλογος τοῦ λόγου, οὗ ἡ ἐπωνυμία Πλάκες Πνευματικά· λόγος ἀσκητικὸς τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τῶν ἐν τῷ Σιναίῳ ὄρει μοναχῶν». Ἄρχ. «Τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ὑπεραγάθου», φ. 9^β· συνέπονται δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ πάντες οἱ λοιποὶ μέχρι τοῦ φύλλου τοῦ ἐσχάτου· πλὴν ἄλλ' ἐν τῷ 191-ῳ φύλλῳ κεῖται σχῆμα κλίμακος ἐρυθρᾶς, ἧς ἐκάστη βαθμὶς ἐπιγραφὴν ἔχει μίαν· πρὸ δὲ τῆς κλίμακος (φ. 190^β-191) εἴκοσι καὶ τέσσαρες ὑπάρχουσι στίχοι, ὧν ἡ ἀρχή· «Εἴπερ κατέγνωσ ἀτρεχῶς ἀμαρτάδος | καὶ νητρεχῶς ἔφησθα φεύγειν τὸν βίον» κτλ.

176. Τεῦχος διμερὲς τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἐκατονταετηρίδος, οὗ τὰ μὲν πρῶτιστα φύλλα ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ ἐστί, λείψανον ὡς εἰκὸς ὄντα κώδικος ἑτεροίου, τὰ δὲ λοιπὰ μεμβράνινα· ἀμφοτέρων δὲ τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον· καὶ τὰ μὲν βαμβακερὰ γραμμὰς ἔχει 26 μέχρις 27 (0,308×0,23=

0,225×0,155), τὰ δὲ μεμβράνινα 47 μέχρι 49 (0,31×0,24=0,248×0,195).

α') Δείψανον ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ.

1. [Ἐφραϊμ τοῦ Σύρου] λόγος ἀκέφαλος περὶ ἱερωσύνης, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων: «τὸ αἷμα, ὁμοίως καὶ ὁ σῖτος τὸν ἄρτον», φ. 1-3.

2. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ κατανύξεως». Ἄρχ. «Κατανύγηθι ψυχῆ μου», φ. 3^β. Assemani τ. I, σ. 161.

3. «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, λόγος περὶ μετανοίας», οὗ ἡ ἀρχή: «Τὸν μετανοοῦντα οὐ κορένυσθαι χρή», φ. 7 μέχρι τοῦ 39, ἐνθα γέγραπται καὶ τοῦτο ἐπὶ τῆς ῥας: «Εἰς Παμβῶ ἱερομόναχον ἀφήειμι τὸν ἅγιον Ἐφρέμ [δε]βράεινον ἁ . . . μετὰ καὶ τοῦ Χρυσσοστόμου λόγους παρακλητικούς. . .».

β') Τεῦχος μεμβράνινον, ὅπερ ἐμπεριέχει τὰ ἐφεξῆς πονημάτια Ἐφραϊμ τοῦ Σύρου.

1. Κόσμημα τετράγωνον, ἐν ᾧ γέγραπται λόγου τινὸς ἐπιγραφὴ δυσδιάκριτος, οὗ ἡ ἀρχή: «Πολλὰ παραινέσαντες τὸν εὐλαβέστατον Θεόδωρον», φ. 1. Assemani II, σ. 186.

2. «Περὶ ἀρετῆς πρὸς νεώτερον μοναχόν· παραινέσεις α' κεφάλαια λ' πρόλογος». Ἄρχ. «Ὁ Κύριος ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων», φ. 2^β. Assem. I, σ. 201.

3. «Λόγος ἀσκητικὸς εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῷ· κεφάλαια ιβ'». Ἄρχ. «Ὁφειλέται ἐσμέν» κτλ.—«Ἄκουε, ἀγαπητέ, ἐλθὼν γενέσθαι μοναχός», φ. 11. Assem. I, σ. 230.

4. Περὶ πνευματικοῦ βίου πρὸς Νεόφυτον. Ἄρχ. «Ἐπήνεσά σου τὴν πίστιν», φ. 19. Assem. I, σ. 258.

5. «Μακαρισμοί», ὧν ἡ ἀρχή: «Μακάριος ὃς γέγονεν ὅλος ἐλεύθερος», φ. 26. Assem. I, σ. 282.

6. «Μακαρισμοὶ ἕτεροι», ὧν ἡ ἀρχή: «Μακάριος ὃς μισήσας κατέλιπε», φ. 27^β. Assem. I, σ. 292.

7. Παραινέσεις μ', ὧν ἡ ἀρχή: «Δόξα σοι ὁ Θεὸς δόξα σοι, καὶ πάλιν ἐρῶ δόξα σοι», φ. 29. Assem. II, σ. 72.

8. «Ὅτι οὐ δεῖ ὀμνῶειν, οὔτε [δυσ]φημεῖν». Ἀρχ. «Τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν», φ. 50. Assem. II, σ. 161.
9. «Πρὸς τινὰ ἀδελφὸν λόγος εἴρηται, ὅτι κρεῖσσον γαμεῖν ἢ πυροῦσθαι ἀπόκρισις». Ἀρχ. «Ἐκούε τοῦ ἀποστόλου λέγοντος», φ. 51. Assem. II, σ. 164.
10. «Παραίνεσις περὶ ἀγάπης μεῖ», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀγαπητέ, ἐὰν ἀξιωθῆσῃ», φ. 52. Assem. II, σ. 169.
11. «Παραίνεσις πρὸς Εὐλόγιον», ἧς ἡ ἀρχή· «Εἰς τὸν καρπὸν τῆς ὑπακοῆς», φ. 52^β. Assem. II, σ. 170.
12. Περὶ ἀκηδίας πρὸς μοναχὸν λέγοντα "ἀφήμι καὶ εἰς τὸν κόσμον ὑπάγω". Ἀρχ. «Ἐφη ὁ Κύριος τῆς δόξης», φ. 54. Assem. II, σ. 174.
13. «Παραίνεσις περὶ κακοηθείας», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὅν τρόπον εἶφος νευροκοπεῖ», φ. 56. Assem. II, σ. 183.
14. «Περὶ διαφορᾶς τοῦ μοναστικοῦ βίου ὑπὲρ τῶν κοσμικῶν». Ἀρχ. «Ἀγαπητέ ἀδελφέ, ἐὰν ἀποταξάμενος τῷ βίῳ», φ. 56^β. Assem. II, σ. 185.
15. «Κεφάλαια ρ'», ὧν ἡ ἀρχή· «Πῶς κτάται τις ταπεινοφροσύνης», φ. 57.
16. «Περὶ τοῦ τέλειον εἶναι τὸν μοναχόν». Ἀρχ. «Πέρυσί μοι προσῆλθόν τινες», φ. 65. Assem. II, σ. 411.
17. «Περὶ τῆς θείας χάριτος». Ἀρχ. «Σπεῦδε ἔχειν τὴν θείαν χάριν», φ. 69^β. Assem. III, σ. 42.
18. «Περὶ γλωσσαλγίας καὶ παθῶν». Ἀρχ. «Ἐσπαρμέναι εἰσὶν αἱ ἀναπαύσεις», φ. 70. Assem. II, σ. 279.
19. «Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν». Ἀρχ. «Μακαρίζω τὴν ὑμῶν ζωὴν», φ. 73. Assem. I, σ. 1.
20. «Ἐλεγχος αὐτῷ καὶ ἐξομολόγησις». Ἀρχ. «Ἀδελφοί, συμπαθήσατέ μοι», φ. 77. Assem. I, σ. 18.
21. «Πρὸς καθαίρεσιν ὑπερηφανίας». Ἀρχ. «Ματαία πᾶσα ἄσκησις», φ. 78^β. Assem. I, σ. 23.
22. «Λόγος κατανοκτικὸς», οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῦτε ἀγαπητοί, δεῦτε πατέρες καὶ ἀδελφοί μου», φ. 80. Assem. I, σ. 28.

23. «Κατὰ μίμησιν τῶν παροιμιῶν». Ἀρχ. «Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ», φ. 90^β. Assem. I, σ. 70.

24. «Περὶ φόβου». Ἀρχ. «Φοβοῦ τὸν Κύριον», φ. 91. Assemani I, σ. 71.

25. «Πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐν παιδείᾳ διαγόντων καὶ τιμᾶς ἀπαιτούντων». Ἀρχ. «Ἀγωνιῶ ἀδελφοί μου καὶ φρίττω», φ. 103. Assemani I, σ. 111.

26. «Λόγος παραινετικός», οὗ ἡ ἀρχή· «Πρόσσεχε σεαυτῷ ὦ νεότης», φ. 105. Assem. I, σ. 166.

27. «Λόγος εἰς πατέρας τελειωθέντας», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν καρδίαν μου ἀλγῶ», φ. 106^β. Assem. I, σ. 172.

28. «Λόγος ἕτερος εἰς πατέρας τελειωθέντας», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ», φ. 107^β. Assem. I, σ. 175.

29. «Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγος τετρασύλλαβος», οὗ ἡ ἀρχή· «Νικηθεὶς δὲ κατὰ κράτος», φ. 109. Assem. I, σ. 181.

30. «Λόγος ἐπτασύλλαβος», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰδότες οὖν ἀδελφοί», φ. 109^β. Assem. I, σ. 182.

31. «Περὶ φόβου ψυχῆς». Ἀρχ. «Ἐγὼ Ἐφραὶμ ἁμαρτωλός», φ. 109^β. Assem. I, σ. 183.

32. «Εὐχὴ ἐκ τῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ διδασκαλίας». Ἀρχ. «Ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανόν», φ. 111. Assem. III, σ. 160.

33. «Ἵπομνηστικόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Πᾶσαν ὥραν ἐν νῷ ἔχω», φ. 111. Assem. I, σ. 188.

34. «Περὶ ψυχῆς ὅταν πειράζεται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, πῶς ὀφείλει μετὰ δακρύων τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι». Ἀρχ. «Ψυχὴ τεθλιμμένη προσέρχεται», φ. 112^β. Assem. I, σ. 193.

35. «Περὶ κρίσεως καὶ κατανύξεως». Ἀρχ. «Δεῦτε πάντες ἀδελφοί», φ. 114. Assem. II, σ. 50.

36. «Ἐξομολόγησις ἡγουν προσευχὴ πρὸς Θεόν», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἰασαί με Κύριε καὶ ἰαθήσομαι», φ. 119. Assem. I, σ. 199.

37. «Εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Προσέλθετε καὶ δεῦτε υἱοὶ φωτός», φ. 119^β. Assem. I, σ. 167.

38. «Περὶ πίστεως». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ», φ. 120. Assem. II, σ. 336.—Σημειωτέον ἔτι, ὅτι αἱ πινακίδες τοῦ βιβλίου ἐσχηματίσθησαν διὰ πολλῶν φύλλων ἰβηρικοῦ τινος χειρογράφου, ἃ δέρμα νῦν μέλαν ἐπικαλύπτει.

177. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, συναποτελούμενον ἐκ φύλλων 249· ὧν τὸ κείμενον ἐστὶ μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑννέα ($0,295 \times 0,21 = 0,20 \times 0,125$): περιέχει δὲ τάδε·

1. Ἐπίγραμμα ἐξ ἰαμβικῶν στίχων ἑπτακαίδεκα, διὰ γραμμάτων ἐρυθρῶν ἀπογεγραμμένον. Ἀρχ. «Ἄριστα λίαν καὶ θεόπνευστα πάντα | τὰ συγγράμματα πατέρων τῶν ὁσίων, | τοῦ δὲ γε θεοῦ τὸ παρὸν Ἰωάννου | πόνημα καὶ μάλιστα διαφερόντως», φ. 1^β.

2. «Ἐπιστολὴ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τῆς Ῥαϊθοῦς, πρὸς Ἰωάννην ἀξιόγαστον τοῦ Σιναίου ὄρους ἡγούμενον». Ἀρχ. «Τῷ ὑπερφουεστάτῳ», φ. 2.

3. Πρόλογος περὶ τῶν ἔργων Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ. Ἀρχ. «Τοῖς ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς», φ. 2^β.

4. «Πίναξ ἀκριβῆς τοῦ βιβλίου», φ. 3.

5. Βίος ἐν ἐπιτομῇ Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ. Ἀρχ. «Τὸ μὲν τίς ἢ ἐνεγκαμένη», φ. 4.

6. Ἐπιστολὴ Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ. Ἀρχ. «Ἀπεδεξάμην ὡς πρέπουσαν», φ. 6.

7. Λόγοι τοῦ αὐτοῦ μετὰ σχολίων ἐν τοῖς κρασπέδοις, φ. 7.

8. «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου τοῦ μεγάλου κεφάλαια ρν', μεταφρασθέντα παρὰ τοῦ σοφωτάτου λογοθέτου κυροῦ Συμεὼν τοῦ μεταφραστοῦ». Ἀρχ. «Χάριτι μὲν καὶ δωρεᾷ τοῦ πνεύματος θεοῦ», φ. 188^β—249^β. Leonis Allatii, de Symeonum scriptis diatriba, Parisiis 1664, σ. 132. Fabricii, Bibl. Graeca VIII, σ. 363.

178. Λειτουργικὸν εὐαγγέλιον τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων χάρτου συνιστάμενον 229· τούτων δὲ τινα πάνυ μεταγενέστερά ἐστίν, οἷον τὸ 1-ον, τὸ 8-ον, τὸ 17-ον.

κτλ. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ κατὰ σελίδα στήλῃ, γραμμὰς ἀριθμούση εἴκοσι καὶ δύο ($0,295 \times 0,218 = 0,233 \times 0,14$).

1. Τὰ κατὰ Ἰωάννην ἀναγνώσματα, φ. 1.
2. Τὰ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλια, ὧν προτέταχται κόσμημα πλάτιστατον μὲν, κόκκινον δέ, σχῆμα ἔχον ὅμοιον τῷ Π στοιχείῳ, φ. 45.
3. Τὰ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλια, φ. 67.
4. «Εὐαγγέλια κατὰ παννουχίδα: ῥεσκόμενα [sic] τῇ α' ἑβδομάδι τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς», φ. 95.
5. Εὐαγγέλια τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ μεγάλου Σαββάτου, φ. 96.
6. «Εὐαγγέλια ἰβ' τῶν ἁγίων παθῶν», φ. 135.
7. Συναξάριον τῶν κατὰ μῆνα εὐαγγελίων, φ. 166^β.
8. Εὐαγγέλια ἀναγιγνωσκόμενα εἰς ἑγκαίνια ναοῦ καὶ εἰς μνημὴν φόβου, φ. 223.
9. «Εὐαγγέλια ἀναστάσιμα ἐωθινὰ τῶν Κυριακῶν ια'», φ. 223-ον μέχρι τοῦ 229-ου, ἐνθα τὸ κείμενον ἀτελὲς ὑπάρχει.

179. «Βιβλίον συναξάριον τῆς συνόψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὅλου χρόνου, ὅθεν τε ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων ἔφυ καὶ ἐν οἷς χρόνοις, καὶ εἴτε τὸν διὰ μαρτυρίου, εἴτε τὸν δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο θάνατον». Πρῶτον ἐξάμηνον, ἀπὸ τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς μέχρι τοῦ φεβρουαρίου· οὗ τὴν ἀρχὴν κόσμημά τι κοσμεῖ τῷ Π στοιχείῳ παρόμοιον· ἡ δὲ τοῦ κειμένου ἀρχὴ ὧδε ἔχει· «Μὴν σептэβριος ἔχων ἡμέρας λ' ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ἰβ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ἰβ'. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδικτου.—Ἰνδικτον ἡμῖν εὐλόγει νέου χρόνου, | ὦ καὶ παλαιὲ καὶ δι' ἀνθρώπους νέε.—Ἰστέον οὖν, ὅτι τὴν Ἰνδικτιῶνα ἐορτάζει ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία» κτλ., φ. 1. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς τρισκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, φύλλα περιέχον 226, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ δύο ($0,29 \times 0,207 = 0,21 \times 14$)· μέχρι δὲ τοῦ ἑπτακαιδεκάτου αἰῶνος ἐν τῷ ναῷ κατέκειτο τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, ὥσπερ ἀπέδειξεν ἡμῖν τὸ ἐν τῷ 68-ῳ φύλλῳ σημείωμα.

180. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συνιστάμενον 282 καὶ ἐξ ἐτέρων εἴκοσι καὶ ἐνὸς ἐκ χάρτου, ἅπερ Ἀβέρκιος ἱερομόναχος (23 σεπτεμβρίου 1786) ἔνδον

ἀμφοτέρων τῶν πινακίδων προσεῖθηκεν, ἀπογραφάμενος ἐν αὐτοῖς τὰ παλαιότερα ἐλλείποντα τῷ βιβλίῳ· οὗτος δὲ ὁ Ἀβέρκιος, ὁ «ἐξ ἀγίας πόλεως», ἐν τῇ λαύρα διέτριβε τοῦ ἀγίου Σάβα ἀπὸ τοῦ 1782-ου ἔτους (ὄρα τὸ 131-ον φύλλον, ἔνθα καὶ τροπάριον ὁ αὐτὸς εἰς τὸν ὄσιον ἔγραψε Σάβαν). Τὸ μὲν οὖν τεῦχος κείμενον ἐμπεριέχει κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον, ἐκ γραμμῶν 25 μέχρις 26 ($0,288 \times 0,23 = 0,19 \times 0,14$), ὅπερ ἐστὶ τὸ λεγόμενον Γερωντικόν· διήρηται δὲ τοῦτο εἰς κεφάλαια κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν·

1. «Παραίνεσις ἀγίων πατέρων εἰς προκοπὴν τελειότητος». Ἄρχ. «Ἡρώτησέ τις τὸν ἀββᾶν Ἀντώνιον λέγων· τί φυλάξας τῷ Θεῷ εὐαρεστήσω» κτλ. Φύλλα δέκα ἐκ χάρτου, ὧν ἡ ἀκολουθία εὑρηται ἀκριβῶς ἐν τῷ 1-ῳ μεμβρανίνῳ φύλλῳ.

2. «Τοῦ ἀββᾶ Ζωσιμᾶ ῥήσεις, ὧν ἡ ἀρχή· «Ἀρχόμενος ὁ μακάριος Ζωσιμᾶς ἔλεγεν οὕτως· πρῶτον ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ», φ. 12.

3. «Ὅτι δεῖ τὴν ἡσυχίαν πάσῃ σπουδῇ διασπάζεσθαι». Ἄρχ. «Ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος καθεζόμενος ποτὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν ἀκηδεΐᾳ γέγονε», φ. 30^β.

4. «Περὶ κατανύξεως». Ἄρχ. «Ἐῖπεν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος· πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχε πάντοτε», φ. 44.

5. «Περὶ ἐγκρατείας καὶ ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ βρώματι ταῦτα παραληπτέον, ἀλλὰ καὶ τῷ λοιμῷ τῶν τῆς ψυχῆς κινήματων». Ἄρχ. «Ἀδελφοὶ παρέβαλον τῷ ἀββᾶ Ἀντωνίῳ», φ. 69^β.

6. «Διηγήματα διάφορα πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐκ τῆς πορνείας ἐπανισταμένων ἡμῖν πολέμων». Ἄρχ. «Ἐῖπεν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος· λογίζομαι ὅτι ἔχει», φ. 88^β.

7. «Περὶ ἀκτημοσύνης, ἐν ᾧ ὅτι δεῖ καὶ τὴν πλεονεξίαν πάνυ φυλάττεσθαι». Ἄρχ. «Ἀδελφὸς ἀποταξάμενος τῷ κόσμῳ», φ. 120^β.

8. «Διηγήματα διάφορα πρὸς ὑπομονὴν καὶ ἀνδρείαν ἡμᾶς ἀλείφοντα». Ἄρχ. «Παρέβαλον ἀδελφοὶ τῷ ἀββᾶ Ἀντωνίῳ καὶ λέγουσιν αὐτῷ· εἰπέ ἡμῖν λόγον πῶς σωθῶμεν», φ. 131^β.

9. «Περὶ τοῦ μὴ δεῖν πρὸς ἐπίδειξιν ποιεῖν». Ἄρχ. «Ἦκουσεν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος περὶ τινος νεωτέρου», φ. 159^β.

10. «Ὅτι φυλάσσεσθαι χρὴ τοῦ μηδένα κρίνειν». Ἀρχ. «Ἀδελφῶ ποτε συνέβη πειρασμὸς εἰς τὸ κοινόβιον τοῦ ἀββᾶ Ἡλίτ», φ. 170.

41. «Περὶ διακρίσεως». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος, ὅτι εἰσὶ τινες», φ. 179^β.

12. «Περὶ τοῦ δεῖν πάντα νήφειν». Ἀρχ. «Ἀδελφὸς ἠρώτησεν τὸν ἀββᾶν Ἀρσένιον ἀκοῦσαι παρ' αὐτοῦ λόγον», φ. 206.

13. «Περὶ τοῦ ἀδιαλείπτως καὶ νηφόντως προσεύχεσθαι». Ἀρχ. «Ἐλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀρσενίου», φ. 212.

14. «Ὅτι φιλοξενεῖν χρὴ καὶ ἐλεεῖν ἐν ἰλαρότητι». Ἀρχ. «Ἀπῆλθον τινὲς τῶν πατέρων ποτὲ πρὸς τὸν ἀββᾶν Ἰωσήφ εἰς Πανεφώ», φ. 214^β.

15. «Περὶ ὑπακοῆς καὶ ταπεινοφροσύνης». Ἀρχ. «Ὁ μακάριος ἀββᾶς Ἀρσένιος», φ. 228^β μέχρι τοῦ φ. 253· μετὰ δὲ τὸ 250-ον φύλλον ὑπῆρχεν ἔλειμμα, ὅπερ Ἀβέρκιος ἀνεπλήρωσε, φύλλον ἓν ἐκ χάρτου προσθεῖς.

16. «Περὶ ἀνεξικακίας». Ἀρχ. «Ἐλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Γελασίου», φ. 254.

17. «Περὶ ἀγάπης». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος· ἐγὼ οὐκέτι φοβοῦμαι», φ. 258.

18. «Περὶ διορατικῶν μοναχῶν». Ἀρχ. «Τῷ ἀββᾶ Ἀντωνίῳ ἀπεκαλύφθη ποτέ», φ. 262^β.—Σημείωσαι δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι μεταξὺ τῶν φύλλων 269 καὶ 271, τεμάχη κεῖται μεμβράνινα δύο τῆς ἐνάτης ὡς ἔοικεν ἑκατονταετηρίδος, ἅπερ ἐμπεριέχει μέρη τροπαρίων τινῶν.

181. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὴν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ φύλλα συγκλεῖον 323· δώδεκα δὲ τούτων ἐστὶ πάνυ μεταγενέστερα (φ. 1-3, 31-34, 260-262, 322 καὶ 323), δι' ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντων φύλλων ὑπὸ τοῦ προρρηθέντος Ἀβερκίου προστεθέντα· τὸ δὲ κείμενον τοῦ βιβλίου κατὰ σελίδα πᾶσαν ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα, ὧν ὁ χῶρός ἐστὶν ὡς 0,197 × 0,15· αὐτὸς δὲ ὁ κῶδιξ μήκους μὲν ἔστι 0,285, πλάτους δὲ 0,215.

1. «Εὐχὴ περὶ ἀναγνώσεως», φ. 1.

2. Παύλου τοῦ Εὐεργετηνοῦ, συναγωγὴ τῶν θεοφθόγγων ῥημάτων καὶ διδασκαλιῶν τῶν θεοφόρων καὶ ἁγίων πατέρων· βιβλίον τρίτον καὶ τέταρτον· τούτου δὲ ἡ ἀρχὴ ἡδ' ἔστιν «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τοῦ τετάρτου βιβλίου τῶν συντεθέντων παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου ἐκ τῶν θαυμασιῶν ἀποφθεγμάτων τε καὶ πράξεων τῶν ἁγίων πατέρων. Ὅτι τῶν μοναχῶν ἡ ἀκτημοσύνη ἐπήγγελλται» κτλ., φ. 171. Τὴν δὲ τῆς πρώτης ἐντύπου ἐκδόσεως ἐπιγραφὴν ὄρα παρὰ τῷ Βρετῶ, Νεοελλην. Φιλολογία τ. I, σ. 107.

182. Μηναῖον τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, ἔχον ἐπὶ τοῦ τελευταίου φύλλου τὸ σημείωμα τοῦτο· «† Τέλος εἴληφεν ὁ φευρουάριος μῆν, ἐν ἔτη [sic] ζνγ' μηνὶ σεπτεβρίῳ ε'» = 1544. Σύγκριται δὲ τὸ βιβλίον ἐκ φύλλων χάρτου 140, ὧν αἱ σελίδες εἰσὶ δίστηλοι· ἐκάστη δὲ στήλη γραμμὰς ἀριθμεῖ τριάκοντα καὶ μίαν ($0,284 \times 0,215 = 0,215 \times 0,14$). Σημειωτέον ἔτι, ὅτι ἔνδον τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει φύλλα δύο μεμβράνινα, ἐκ Τριφιδίου τινὸς τῆς τρισκαιδεκάτης ἀποσπασθέντα ἑκατονταετηρίδος, οὗ αἱ σελίδες ἦσαν μονόστηλοι καὶ γραμμὰς ἡρίθμου εἴκοσι καὶ ὀκτώ.

183. Μηναῖον τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, γραφὴν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ἑκαταετηρίδος ἑκατονταετηρίδος· τούτου δὲ τὸ πρῶτον ἡμισυ φύλλον ἐλλείπει· διὰ δὲ κοπίδος ἀφηρέθη παρὰ τινος ἐπίσης φύλλα τέσσαρα, ἅπερ ἐδείκνυε τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Σώζει οὖν σήμερον τὸ μηναῖον φύλλα μόνον 148, κείμενον ἐνέχοντα δίστηλον ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τεσσάρων ($0,287 \times 0,215 = 0,208 \times 0,14$). Ἀξιοσημείωτόν ἐστιν ἐν αὐτῷ, ὅτι ὁ τῆ ζ' ἀπριλίου ἑορταζόμενος ἐπίσκοπος Μυτιλήνης Γεώργιος ὀνομάζεται Μελιτινῆς ἐπίσκοπος.

184. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων συγκείμενον 140, διανεμημένων εἰς τετράδια ὀκτωκαίδεκα· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,265, πλάτους δὲ 0,197· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,182 \times 0,112$). Ἔστι δὲ προσέτι φύλλα

δύο ἐν τῇ ἀρχῇ παλαιότερα, ἐν οἷς ἀναγινώσκεται κανὼν ἁσμα-
τικὸς εἰς τὸν ὄσιον Κυριακόν, ἀπὸ τοῦ θεοτοκίου τῆς πρώτης ᾠδῆς
ἄχρι τοῦ τρίτου τροπαρίου τῆς ὀγδόης ᾠδῆς. Περιέχει οὖν το
λαιπὸν βιβλίον στιχηρὰ τροπάρια καὶ κανόνας ἁσματικούς εἰς δια-
φόρους ἁγίους ἑορταζομένους ἐν τῷ μηνὶ μαίῳ, ἔτι δὲ περὶ τὸ
τέλος αὐτοῦ «στιχηρὰ ψαλλόμενα εἰς τὸν μικρὸν ἑσπερινὸν τοῦ
ἡγαπημένου θεολόγου» Ἰωάννου καὶ ἀποστολικά τινα ἀναγνώσματα.
Ἐκ τούτου δὲ τοῦ τεύχους ἐξήγαγον ἀγνώστους τινὰς ὕμνους ἐκ-
τυπώσεως χάριν, οἷον ἀνώνυμον κανόνα εἰς τὸν ὄσιον Βάρβαρον,
ἕτερον Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ ψαλλόμενον εἰς τὸν ἱεραμάρτυρα Θε-
ράποντα, καὶ πάλιν τοῦ αὐτοῦ μελωδοῦ κανόνα εἰς τὸν ὄσιον πα-
τέρα ἡμῶν Νικήταν ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «τῷ
θαυματουργῷ προσλαλήσω ποιμένι».

185. Λεξιλόγιον ἑλληνικὸν μεθ' ἑρμηνείας καὶ μετὰ φρασεο-
λογίας, ἔχον ἐν τῇ ἀρχῇ γραμματικὰς τινὰς παρατηρήσεις· ἐγρά-
φη δὲ κατὰ τὴν ὀκτωκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα, καὶ νῦν ἐκ φύλ-
λων χάρτου συναποτελεῖται 113, ὧν ἑνὶά ἐστιν ἄγραφα· φαίνεται
γὰρ ὅτι πρότερον ἠρίθμει φύλλα πολλῶ πλείονα, ὡς ἔστιν εἰκά-
ζειν ἐκ τῶν μεταξὺ τοῦ βιβλίου ὑπαρχόντων ἐλειμμάτων,

186. Τόμος πρῶτος εὐαγγελίου λειτουργικοῦ, ἔτει 1628-φ
γραφέντος, ἐκ φύλλων χάρτου συναποτελούμενος 349· ὃς ἐμπεριέχει
περικοπὰς εὐαγγελίων, ἀναγινωσκομένας ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ
πάσχα μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς τυροφάγου ἑβδομάδος· ἔστι δὲ τὸ
κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν
ὀκτωκαίδεκα ($0,295 \times 0,202 = 0,218 \times 0,14$).

187. Τόμος δεύτερος τοῦ αὐτοῦ εὐαγγελίου, ἀρχόμενος ἀπὸ
τοῦ πρώτου Σαββάτου τῶν νηστειῶν καὶ περὶ τέλος ἔχων εὐαγ-
γελίων εὐρετήρια καὶ μηνολόγιον πλήρες· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων
205, ὧν τὸ τελευταῖον ὑποδείκνυσι τὸν καλλιγράφον ὧδε· «ζρλς·
† Θεοῦ τὸ δῶρον, καὶ Κυρίλλου ὁ πόνος». Σημειωτέον ἔτι, ὅτι
φύλλα δύο τοῦ μζ' τετραδίου κεῖται νῦν ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυ-
ρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 402. Отчетъ Импер. Публ. Библ.
за 1883 годъ, σ. 145).

188. «Ἐκλογάδιν σὺν Θεῷ τῶν ἁγίων εὐαγγελίων τοῦ χρόνου ἔθλου», τέσσαρα κοσμήματα περιέχον ὅμοια τῷ Π στοιχείῳ, καὶ φύλλα συναριθμοῦν ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ 538, ὧν τὰ τέσσαρα πρῶτα μεταγενέστερα· ἐγράφη δὲ ἡ περὶ τὸ τέλος τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὐχὶ δὲ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ, ὡς λέγει ὁ κατάλογος τῆς ἐν Πετροπολὶ συλλογῆς Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη ἀφειλετο γὰρ οὗτος καὶ τοῦ κώδικος τούτου φύλλα δύο, ἅπερ ἔκειτο μετὰ τὸ 160-ον φύλλον (ἀριθ. 401. Отчетъ Императ. Публ. Библ. σ. 145). Ἔχει τοίνυν ὁ κώδιξ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ στήλῃ κατὰ σελίδα πᾶσαν, καὶ τοῦτο μετὰ μουσικῆς ἐρυθρᾶς παρασημάνσεως καὶ μετὰ μεγάλων τινῶν κεφαλαιωδῶν γραμμάτων, ἅπερ ἐστὶ κεχρωματισμένα τε καὶ περιπεποικιλμένα· ἐκάστη δὲ σελὶς ἀριθμεῖ γραμμὰς δέκα καὶ τέσσαρας ($0,285 \times 0,215 = 0,195 \times 0,14$)· ἀπὸ δὲ τοῦ 433-ου φύλλου κεῖται τὸ συναξάριον τῶν κατὰ μῆνα εὐαγγελίων, ὅπερ διὰ τὸν ἐκπεσομὸν ἱκανῶν φύλλων ἀτελεὲς νῦν ὑπάρχει, ἡμέρας τελευταίας ἔχει δηλουμένης τῆς ἐνάτης μαρτίου. Σημείωσαι προσέτι, ὅτι ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 240-ου φύλλου γέγραπται σημείωμά τι περὶ τὸ τέλος οἶμαι τοῦ τετάρτου καὶ δεκάτου αἰῶνος· ὅπερ ἔχει ὧδε· «† εδωθ(η) τοπαρρον ευαγγελιον κυρη ἰωαννικιου αρχ(ι)μανδ(ριτου) της μαναστηρη ἁγ(ίου) Σαβα τούγιασμένου· εις τὴν ἁγίαν ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου». Προσεπισημειωτέον, ὅτι εἰς χρόνους μεταγενεστέρους παρεγράφησαν ἐν τῷ κώδικι διὰ γραμμάτων ἀραβικῶν αἱ τῶν εὐαγγελίων ἐπιγραφαί.

189. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 439, γραφὴν μεταξὺ τοῦ 1419-ου καὶ τοῦ 1424-ου ἔτους· ὅπερ κείμενον ἔχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 26 μέχρις 28 ($0,282 \times 0,185 = 0,21 \times 0,12$). Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ δύο πρόσθετα ὑπάρχει φύλλα, περιέχοντα ὑπομνήματα δύο πλήρη σφαλμάτων, ἅπερ ἐνταῦθα διωρθωμένα παρατίθεται· α') «1690 ἰουνίου 17 ἦλθαν οἱ Φράτορες μὲ βασιλικὸν ὄρισμὸν νὰ κυριεύσουν τοὺς ἄγιους τόπους, Ἅγιον Τάφον, Ἅγιον Γολγοθᾶ(ν), Εὐρεσιν τοῦ Σταυροῦ, Ἀποκαθήλωσιν καὶ

τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἁγίαν Βηθλεέμ, καὶ ἐκάμαν τόσα κακὰ καὶ τόσῃν ζημίαν· εἰς τὴν Ἁγίαν Βηθλεέμ ἐγαλάσαν τὸ τέπλον καὶ ἔρριξαν τὰς εἰκόνας καὶ τὸν σταυρὸν καταγῆς· ὅτι νὰ ἦσαν Ἑβραῖοι δὲν τὸ ἐκάμαν· ἐγάλασαν καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζα(ν) ὁ(μ)πρὸς εἰς τὸν Ἁγιον Τάφον, καὶ ἔρριξαν τὰ ἅγια χώματα εἰς τὸ ταπακάρια [sic] τὰ αἰμοβόρα θηρία· καὶ ἄλλα κακὰ ἐκάμαν πεισματικά τῶν Ῥωμαίων, καὶ διὰ ἐνθύμησιν γράφου(ν)-ται τὰ παρόντα. Νεόφυτος ὁ ποτὲ Λύδδης».—β') «1808 σεμ(π)τεβρίου 28 τὸ βράδι ἐβάλανε οἱ Ἀρμένιδες φωτία(ν) καὶ ἔκαψα(ν) τοῦ Ἁγίου Τάφου τὴν ἐκκλησίαν». Καὶ ταῦτα μὲν ἔχει τὰ πρόσθετα φύλλα· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος ἐμπεριέχει τὰ ἐφεξῆς κείμενα.

1. Μηναιὸν τοῦ Σεπτεμβρίου, φ. 1-211.
2. Μηναιὸν τοῦ Ὀκτωβρίου, φ. 211-402.
3. «Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ», φ. 402.
4. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ». Ἀρχ. «Πολλὰ τῆς διδασκαλίας», φ. 405. Acta Sanctorum, σεπτ. τ. VII, σ. 572. Migne τ. 115, σ. 900.
5. «Ἐπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Ἰάκωβον καὶ ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου». Ἀρχ. «Οὐχ οὕτως ἡδύ», φ. 418. Combefis, Auct. novis. I, σ. 519. Acta Sanctorum, μαΐου τ. I, σ. XI. Migne τ. 115, σ. 200.
6. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐἶχε μὲν τὰ Ῥωμαίων σχῆπτρα», φ. 429. Migne τ. 116, σ. 1185.
7. Ἐπόμνημα τοῦ καλλιγράφου, ὅπερ ἀπαραλλάκτως ἐνταῦθα παρατίθεται· «† Ἐπληρώθ(η) τὸ παρὸν δὺμῆναιον τοῦ παναγίου καὶ ζωοδόχου τάφου Χ(ριστοῦ) τοῦ Θ(εοῦ) ἡμῶν, σεμπτέβριος καὶ ὀκτώμβριος· διὰ σὺν δρομῆς καὶ ἐξόδου τοῦ πανοσιωτάτου, καὶ σεβασμιωτάτου· καὶ θείου π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν, κῦρ Δωροθέου· πρῶτην μὲν πατριαρχούντος τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, καὶ τῶν περὶ αὐτῆς πάντων· νῦν δὲ πατριαρχούντος τοῦ παναγιωτάτου π(ατ)ρ(ὸ)ς

ἡμῶν κῦρ Θεοφίλου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ¹ ἐπὶ τῆς βασιλείας, τοῦ κραταιοῦ, καὶ ἀγίου ἡμῶν κῦρ Μανουήλ τοῦ Παλαιολόγου καὶ γέροντος· καὶ υἱοῦ αὐτοῦ, κῦρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου· ἐγράφη δέ, ἐντὸς τοῦ παναγίου καὶ ζωαρχικοῦ καὶ θείου τάφου Χ(ριστοῦ) τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν Θ(εο)ῦ· καὶ οἱ ἐντυγχάνωντες τοῦτου εὐχεσθαι ὑπὲρ τοῦ γράψαντος Ῥακυ τοῦ θύτου· ἦν ἀξιοθεῖημεν ἀμφοτέροι πάντες ἰδεῖν τὸ ἐράσμιον καὶ θ[ε]ῖον] καὶ γλυκύτετον κάλλος Χ(ριστοῦ) τοῦ Θ(εο)ῦ ἡμῶν ἀμήν».

190. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων 239, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 32 μέχρι 34 ($0,298 \times 0,222 = 0,215 \times 0,16$ ἢ $0,227 \times 0,165$). Καὶ τὸ μὲν πρῶτον αὐτοῦ φύλλον ἐφθαρμένον ἐστίν, ἔχον ὀπισθεν ἀπόσπασμα βίου τινὸς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ δὲ τελευταίου τὸ ἡμισυ μόνον ἐσώθη. Ὑπῆρχε δὲ μετὰ τοῦτο καὶ φύλλον ἐν μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τεμάχιον ἤδη σφίζεται, γράμμασι κεφαλαιώδεσιν ἔχον τὴν ἀρχὴν ἀποσπάσματος εὐαγγελικοῦ, τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ὑπαπαντῆς ἀναγινωσκομένου. Ἦν δὲ τὸ βιβλίον ἐξ ἀρχῆς ἐν τῇ μονῇ τοῦ ὁσίου Σάβα (ὄρα τὸ 151-ον φύλλον)· ἃ δὲ τοῦτο περιέχει, τὰδ' ἐστίν·

1. Μηναιὸν τοῦ Σεπτεμβρίου μετὰ συναξαρίων, φ. 2.
2. Μηναιὸν τοῦ Ὀκτωβρίου μετὰ συναξαρίων, φ. 89^β.
3. Μηναιὸν τοῦ Νοεμβρίου μετὰ συναξαρίων, φ. 162^β.

191. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων 179, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,30 \times 0,21 = 0,202 \times 0,14$)· ἐστὶ δὲ νῦν ἀκέφαλον καὶ ἐλλιπές· ἀλλὰ πρὸ ἐνιαυτῶν τινων εἶδε καὶ τοῦτο τὸ τεῦχος ὁ Ἄντωνίνος ἴσως ἀκερμάτιστον· γράφει γὰρ ὅτι τετράδια συνηρίθμει εἴκοσι καὶ τέσσαρα,

¹ Τὰς ὑπαρχούσας ἄχρι τοῦ νῦν εἰδήσεις περὶ τοῦ πατριάρχου Δωροθέου συνήγαγον εἰς τὸν πρόλογον τῆς ὑπ' ἐμοῦ ἐκδοθείσης ἀνωνύμου περιγραφῆς τῶν ἁγίων τόπων (Правосл. Палестинскій Сборникъ, τεῦχος 26-ον)· αἱς πρόσθετες Ἱεροσολ. Βιβλιοθήκης τ. I, σ. 464.

ἃ φύλλα συναποτελεῖ 192. Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ νῦν πρώτου φύλλου τὸ κείμενον ἄρχεται μηναίου τοῦ Νοεμβρίου μηνός, τουτέστιν ἀπὸ τῆς ἐφεξῆς ῥήσεως τοῦ πρώτου τριωδίου τῆς ἡ' ὥδης ἁσματικοῦ τινος κανόνος, ψαλλομένου τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τοῦ αὐτοῦ μηνός· «πνεύματος ἁγίου | παύσατε ἡμῶν τῶν ψυχῶν τὰ νοσήματα | καὶ τὰς τῶν σωμάτων κουφίσατε ὀδύνας»· μετὰ δὲ τὴν ὀπίσθιον σελίδα τοῦ 76-ου φύλλου κεῖται μηναῖον τοῦ Δεκεμβρίου, ὅπερ τὴν ἀρχὴν ἤδη ποιεῖται ἀπὸ τῆς ἁσματικῆς ἀκολουθίας τῆς μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας· ἐπεὶ δὲ τὸ τέλος ἐξέπεσε τοῦ τεύχους, λήγει νῦν τὸ μηναῖον εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην | καὶ νῦν αἴτησαι τοῖς ἐκ»· αἱ δὲ μέρος εἰσὶ στιχηροῦ τινος, οὗ ἡ ἀρχή· «Πρωτομάρτυς ἀπόστολε καὶ πρωτοδιάκονε».

192. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς πεντεκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ νῦν ἔλλείπει τὰ πρῶτα δύο φύλλα· καὶ ἕτερα πάλιν ὀκτώ, ἅπερ ἦν ὀπίσω τοῦ νῦν 93-ου φύλλου· τὰ δὲ συνυπάρχοντα φύλλα συναριθμεῖται εἰς 249, μήκους μὲν ὄντα 0,29, πλάτους δὲ 0,20· ὧν τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσάν ἐστι δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 28 μέχρι 35. Περιέχει δὲ ταῦτα·

1. Μηναῖον τοῦ Δεκεμβρίου, οὗ τὸ πρῶτον φύλλον ἐγράφη δὲς· ἔλλείπουσιν ὁμοῦς αἱ ψαλλόμεναι ἀκολουθίαι μεταξὺ τῆς 26-ης καὶ τῆς 31-ης ἡμέρας.

2. Μηναῖον τοῦ Ἰανουαρίου, φ. 94.

3. Μηναῖον τοῦ Φεβρουαρίου (φ. 208 κέ), ἔχον ἐν τέλει τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.— Ἄθανασίω μοναχῷ εὐχεσθε πάντες»· μεθ' ὃ πάλιν ἕτερον ὑπῆρχε σημεῖωμα μεταγενέστερον, ἀπεσβεσμένον μὲν ἤδη, γεγραμμένον δ' ἐπὶ «ἔτους, ζμθ', ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ»=1540.

193. Μηναιᾶ τοῦ Ἰουλίου καὶ τοῦ Αὐγούστου μετὰ τῶν οἰκείων συναξαρίων, ἔχοντα μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «† Οἶδον γάρ, εἶδον, τὸ ποδούμενον τέλος.— † Ἐνθάδε τέλος εὔρε, τὸ παρὸν δῶμηναιον»· εἶπετο δὲ τούτω γραμμῇ μία, ἣν ἀπέξεσέ τις οὕτω πυκνῶς, ὡς οὐδὲ στοιχεῖον ἐν

ἡμᾶς δύνασθαι νῦν εὖ διακρίνειν. Καὶ ὁ μὲν χάρτης ἐστὶ τοῦ βιβλίου βαμβακερὸς ἅμα καὶ στιλπνός· φύλλα δὲ τοῦτο συναριθμεῖ 405, ὧν τὸ κείμενον ἐγράφη περὶ τὸ τέλος τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος ἐν μιᾷ κατὰ σελίδα στήλῃ, γραμμὰς ἐμπεριλαβούσῃ εἴκοσι καὶ ἕξ ($0,28 \times 0,195 = 0,20 \times 0,11$)· ἔχει δὲ καὶ κόσμημα ἐν ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ κεχρωματισμένον, ὃπερ ἐστὶ παρεμφερὲς τῷ γράμματι Π· καὶ ἄνω μὲν αὐτοῦ σταυρὸς ὑπάρχει, τὰ δὲ σκέλη τοῦ κοσμήματος συνεχύρωσεν ὁ τεχνίτης πρὸς τὸ στόμιον αὐτοῦ.

194. Μηναῖα τοῦ Μαΐου καὶ τοῦ Ἰουνίου μετὰ τῶν οἰκειῶν συναξαρίων, γραφέντα ἐπὶ χάρτου περὶ τὴν ἑκκαδεκάτην ἑκατονταετηρίδα καὶ φύλλα συναποτελοῦντα 113, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα δίστηλον· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,285, πλάτους δὲ 0,20.

195. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1440-ῶ καὶ φύλλα περιέχον 293, ὧν τινα μεταγενέστερά ἐστι (φ. 161-165, 198-203, 265-278). Καὶ μήκους μὲν ἔστι 0,288, πλάτους δὲ 0,215· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ τεσσάρων ($0,218 \times 0,155$)· περιέχει δὲ τάδε·

1. Ἀναγνώσματα ἐκ τῆς παλαιᾶς Διαθήκης, ὧν ἡ ἀρχὴ λείπει, φ. 1.

2. «Ἀρχὴ σὺν Θεῶ τῶν καθισμάτων, σταυρώσιμα, κατασκευτικά, ἀποστολικά, καὶ μαρτυρικά καὶ ἀναστάσιμα». Ἀρχ. «Εἰς τὴν ἁ στιχολογίαν καθίσματα ἀναστάσιμα· ἦχος ἁ'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ» κτλ., φ. 4^β.

3. «Ἕμνοι τριαδικοί, ἐν ᾧ φάλλονται τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ· ἦχος ἁ'». Ἀρχ. «Σωματικαῖς μορφώσεσι», φ. 26.

4. (Δι' ἐτέρας χειρὸς) κεφάλαια περὶ ἀσπίδος, περὶ γοργόνης καὶ περὶ φοίνικος τοῦ ὀρνέου. Ἀρχ. «Ἔστιν ἡ ἀσπίς μορφὴν ἔχουσα», φ. 31^β—32^α. Καὶ πάλιν διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς ἕτερα κεφάλαια περὶ γοργόνης, περὶ γύπικος, περὶ ἀετοῦ, περὶ γρυπός, περὶ λέοντος καὶ περὶ ὕδρωπος. Ἀρχ. «Ἔστιν ἡ γοργόνη γυναικὸς

πόρνης μορφήν ἔχουσα, αἱ δὲ τρίχες τῆς κεφαλῆς αὐτῆς» κτλ., φ. 292^β—293^β.

5. «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ Τριῶδ(ιον), ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς Κοριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου», φ. 32^β μέχρι τοῦ φ. 292^β, ἔνθα γέγραπται τὸ «Τέλος τοῦ παρόντος βιβλίου, ἐν μηνὶ σεπτευρίῳ κς' τοῦ ς' μὲν ἔτους, ἰν(δικτιῶν)ος δς'».

196. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· σύγκριται δ' ἐκ φύλλων 314, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι ($0,20 \times 0,142 = 0,15 \times 0,105$). Ἡ δὲ ἐπιγραφή ἔχει ὡδε· «Χρονογραφία συνοπτικὴ διαφόρων διδασκάλων, μεταφραστῆσα [sic] εἰς κοινὴν γλῶτταν παρὰ τινος ἀνωνύμου». Ἀρχ. «Θεὸς ἦν μὲν αἰεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται· ἦτονε πάντοτε, καθὼς λέγει ὁ θεολόγος Γρηγόριος, καὶ εἶναι καὶ θέλει εἶσται πατήρ υἱὸς καὶ ἅγιον πνεῦμα, ἡ μία θεότης καὶ κυριότης καὶ μία οὐσία καὶ δύναμις· καὶ ἐπειδὴ ἠθέλησε νὰ ἀπλώσῃ ἡ αὐτοῦ ἀγαθότης διὰ νὰ εἶναι περισσὰ τὰ εὐεργετούμενα» κτλ. Διὰ τὴν ἀναίρεσιν ὁμοῦ πολλῶν φύλλων ἐλλείπει τοῦ κώδικος ἡ ἀκολουθία· τὸ γὰρ κείμενον αὐτοῦ λήγει νῦν εἰς τὰς ἐφεξῆς λέξεις τοῦ κεφαλαίου δ περὶ τῆς βασιλείας πραγματεύεται Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου· «καὶ εὐρήκασιν τοὺς Βουλγάρους εἰς τὸν ὕπνον, καὶ δὲν ἤξευραν τί κάμνουν, καὶ ἔτζη σκοτεινὰ ἐσχότωναν ἀλλήλους τους, καὶ οἱ χίλιοι ἔκοπταν ἕως ὅπου ἐξημέρωσε, καὶ ἔκοψαν καὶ τὸν βασιλέα».

197. Ἐτέρα χρονογραφία, πιθανῶς δὲ ἡ τοῦ Μονεμβασίας Ἱεροθέου, ἀκέφαλος καὶ ἐλλιπεστάτη, περὶ τὸ τέλος ἐκγραφεῖσα τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ τὴν ἀρχὴν ἤδη ποιουμένη ἀπὸ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου· ἔχει δὲ φύλλα συνηριθμημένα σμδ', ἃ μήκους μὲν ἔστι 0,21, πλάτους δὲ 0,152· πρὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ κώδικος, ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτοῦ πινακίδος, ὑπάρχει σημεῖωμά τι διὰ γεωργιανῶν γραμμάτων ἀπεσχηματισμένον.

198. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1418 καὶ φύλλα νῦν ἔχον 326, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 23 ἢ 24 ($0,222 \times 0,15 = 0,156 \times 0,085$)· περιέχει δὲ ταῦτα·

1. Μανουήλ τοῦ Μοσχοπούλου ἐρωτήματα γραμματικά, ὧν ἐλλείπει ἡ ἀρχή· ἀρχεται δὲ τὸ κείμενον ἤδη ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «διὰ καθαροῦ τοῦ ὅς κλινόμενα, ὁμοφω [sic] ἔχουσι τὴν κλητικὴν τῇ εὐθείᾳ· οἷον ὁ Λάχης τοῦ Δάχητος ὡ Λάχης, ὁ ἦρωσ τοῦ ἦρωσ ὡ ἦρωσ, ὁ γέλως τοῦ γέλωτος ὡ γέλως· ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τοῖς Λάχησιν ὁ κανῶν, ὡς τοῖς Αἴασι. Πόθεν λέβης; παρὰ τὸ λειβω τὸ σπένδω· τὸ λε φίλον ἀπὸ τοῦ λειβω ἐκβολῇ τοῦ ι. Κανῶν δ'· πόθεν Χρύσης» κτλ., φ. 1 μέχρι τοῦ φ. 87^β, ἔνθα γέγραπται τοῦτο «† Τέλος τῆς κλίσεως τῶν ἐρωτημάτων.— | † Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν, Θεῷ χάρις | ἐν ἔτει ς^ω φ^ω κς^ω | Ἰουνί(ω) λη ἡμέρα πέμπτη. | † Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Νικολάου πόνος». Καὶ πάλιν ἑτέρα σημείωσις τοῦ ἐκκαιδεκάτου αἰῶνος· «† Αὕτη ἡ βίβλος ἀφιερῶθη παρ' ἐμοῦ Γερασίμου ἐπισκόπου, διαψυχικὴν σωτηρίαν τοῦ κεκημημένου Κωνσταντίνου ἱερέως· εἰς τὴν ἀγίαν λάβραν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ὑγιασμένου· ὅστις δὲ βουληθῆ» κτλ. Μετὰ δὲ ταύτην ὑπάρχει φύλλα δύο κενά.

2. «Τοῦ Μοσχοπούλου» σχέδη, ὧν ἡ ἀρχή· «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν· πόσα μέρη λόγου εἰσί; τρία. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ· Θεέ, ὄνομα· ὁ, ἄρθρον· ἡμῶν, ἀντωνυμία· τὰ γὰρ δύο ὀνόματα ἢ καὶ πολλὰ εἰς ἓν συνάγονται ὄνομα» κτλ. Τέλος· «μνεῖα ἢ μνήμη, διαφορούμενον· καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ μένω μνεῖα, καὶ ἐν συκοπῇ μνεῖα· μνῖα δὲ τὰ βρύα ι», φ. 90-320.

3. «Ἀριστείδου μονωδία ἐπὶ Σμύρνη», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὡ Ζεῦ, τί χρήσομαι», φ. 321 μέχρι τοῦ φ. 323, ἔνθα γέγραπται τὸ «τέλος σὺν Θεῷ τῆς Ἀριστείδου μονωδίας ἐπὶ Σμύρνη». Aristides ed. G. Dind. I, σ. 424.

4. [Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Θεοφυλάκτου τοῦ Σιμοκάτου καὶ Λιβανίου].—α') «Ἐπιστολή· Ἀντισθένης Περικλεῖ». Ἀρχ. «Ὁ Φιλίππου παῖς Ἀλέξανδρος», φ. 324. R. Hercher, Ἐπιστολογράφοι ἑλληνικοί, σ. 769.—β') «Θεοδώρω». Ἀρχ. «Οἱ φῶρες προσεγκαλοῦσιν», φ. 324^β. Libanii epist. ed. Wolf. ἀριθ. 1128.—γ') «Μυρωνίδης Μύρωνι». Ἀρχ. «Τὸ ποίμνιον ἅπαν», φ. 324^β. Θεο-

φυλάκτου ἐπιστολή ιδ', ἐκδ. Hercher σ. 767. — δ') «Λεωνίδης Πε(ρι)άνδρω». Ἀρχ. «Ἡδέσθη καὶ Πρίαμον», φ. 325^α. Θεοφυλάκτου ἐπιστολή μθ', ἐκδ. Hercher σ. 777. — ε') «Κριτίας Πλωτίνω». Ἀρχ. «Τέτιξ ὁ μουσικὸς ἦρος φανέντος», φ. 325^β. Θεοφ. ἐπιστολή α', ἐκδ. Hercher σ. 763.

5. «Ἐπιστολαὶ τοῦ μεγάλου Βασιλείου πρὸς Λιβάνιον σοφιστήν, καὶ Λιβανίου πρὸς τὸν μέγαν Βασίλειον», φ. 325^β μέχρι τοῦ φ. 326^β, ἔνθα τὸ τέλος ἐλλείπει τῆς τετάρτης ἐπιστολῆς, ἧς ἡ ἀρχή· «Πολλοὶ περιτυχόντες». Migne τ. 32, σ. 1093.

Σημειωτέον ἔτι, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην πινακίδα συνέρραπται φύλλα πέντε κώδικος ἐτέρου, ἅπερ ἐστὶ μέρος τῆς ἀντιρρήσεως Νεκταρίου τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων· ὑπάρχουσι δ' ἐν αὐτοῖς διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις ὑπὸ τῆς χειρὸς ἴσω γεγραμμένα· Δοσιθέου τοῦ Νοταρᾶ.

199. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν ἔτει 1762-φ καὶ φύλλα συναριθμοῦν 72, μήκους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,162· περιέχει δὲ τάδε·

1. «Ἐρώτησις μετὰ ποίου τρόπου τὸ ἀμετεώριστον κατορθοῦται; Ἀπόκρισις τοῦ μεγάλου Βασιλείου», ἧς ἀρχή· «Ἐὰν τὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ Δαυὶδ φρόνημα», φ. 1.

2. «Διονυσίου μοναχοῦ κεφάλαια τριάκοντα περὶ διαφορᾶς τῶν θείων ὕμνων». Ἀρχ. «Δέδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς ἀντὶ δέλτου», φ. 2.

3. «Ἐρμηνείας περὶ διαφορᾶς τῆς νηπιτικῆς εὐχῆς». Ἀρχ. «Ταύτην τὴν εὐχὴν περὶ ἧς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν», φ. 11. Παρέπεται δὲ τῷ κειμένῳ τούτῳ τεμάχια περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐκ συγγραμμάτων ἀποσπασθέντα Νείλου τοῦ ἀσκητοῦ, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Θαλασσίου, Θεοδούλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Θεοδώρου τοῦ ἡγιασμένου, μαθητοῦ τοῦ ὁσίου Παχωμίου.

4. «Ἐρώτησις Ἀντίοχου πρὸς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον καὶ ἀπόκρισις αὐτοῦ περὶ πίστεως», φ. 38.

5. «Τοῦ ἁγίου Μαξίμου» τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Εἷς Θεός, ὅτι μία θεότης», φ. 39^β.

6. «Προσίμιον τοῦ Θηκαρά, τοῦ περὶ πίστεως λόγου». Ἀρχ. «Τὸν ἀσχολούμενον περὶ τὴν καθαρὰν» κτλ., φ. 40.

7. «Ἐκ τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ, περὶ πίστεως κατὰ συντομίαν καὶ πῶς δεῖ πιστεύειν τὸν ἀληθῆ χριστιανόν». Ἀρχ. «Εἴ τις βούλοιτο σωθῆναι», φ. 41.

8. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Θεὸς ὁ πατήρ ὁ ὢν ἀεὶ ἀγέννητος», φ. 42^β.

9. Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐνα Θεὸν ὁμολογοῦμεν ἐν πατρί», φ. 43.

10. «Τοῦ αὐτοῦ [sic] ἐκ τῶν ἀπόρων περὶ τοῦ τί ἐστι τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν». Ἀρχ. «Ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἐστι γινῶναι», φ. 45^β.

11. Θεοδώριτου Κύρρου τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Τινὲς μὲν τὸ ἀόρατον τῆς ψυχῆς», φ. 46.

12. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰ μέλλομεν ἐξ οἰκείων λογισμῶν», φ. 48.

13. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς φῶς ἐστὶν ἄρρητον», φ. 49.

14. «Μιχαὴλ συγέλλου Ἱεροσολύμων λίβελλος, ἤγουν ὁμολογία τῆς ὀρθοδόξου πίστεως», φ. 50^β.

15. Τεμάχια δύο Βασιλείου τοῦ μεγάλου, φ. 54.

16. Ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐρώτησις· τί ἐστὶ Θεός; Ἀπόκρισις· οὐσία ἀναίτιος, αἰτία παναληθῆς», φ. 56—71.

17. Στίχοι πεντεκαίδεκα εἰς τὴν βίβλον ταύτην, μεθ' οὓς ὑπάρχει σημείωσις τοῦ γραφέως αὐτῆς· «Ἐἴληφε τέλος ἡ παροῦσα βίβλος ἐπὶ ἔτους 1762^ο διὰ χειρὸς κάμου Ἰωαννικίου ἱερομονάχου τοῦ Σαββαΐτου διὰ πόνου πολλοῦ καὶ δαπάνης· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εἴ τι σφαλερὸν εὔρητε ἐπιδιορθώσαντες σύγγνωταί [sic] μοι· ἀνθρώπινον γὰρ πάθος τὸ ἀμαρτάνειν:—ἐγράφη δὲ ἔνδον ἐν τῇ λαύρα τοῦ ἀγίου Σάββα αὐγούστου 24».

200. Τεῦχος ἐκ χάρτου διμερές, οὗ τὸ μὲν πρῶτον μέρος ἐγράφη περὶ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἑκατονταετηρίδα, τὸ δὲ λοιπὸν ἐν τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ.

α') Τετραευαγγέλιον ἑλλιπές μεθ' ἑνὸς κιτρίνου κοσμήματος (φ. 39) καὶ μετὰ μιᾶς εἰκόνας (φ. 106^β) ἀπεικαζούσης τὸν εὐαγγελιστὴν Μάρκον· λήγει δὲ εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῆ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύ[ραν]». Λουκᾶ ιγ', 25. Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου κεῖται α') «Συναξάριον σὺν Θεῷ τοῦ τετραευαγγελίου ἀπὸ τε τῆς ἀρχῆς τοῦ χρόνου ἕως τέλους, κατὰ τὴν ἐκάστου εὐαγγελίου περικοπὴν καὶ σύνταξιν, καὶ ὅπως καὶ πότε ὀφείλει ἀναγινώσκεισθαι ἕκαστον, ἐν ἐπιτόμῳ ἀκριβείᾳ»· οὗ ἡ ἀρχή· «Ἰστέον ὅτι ἀναγινώσκειται τὸ κατὰ Ματθαῖον». — β') «Ἀρχὴ τοῦ μηνολογίου», φ. 20^β.—γ') «Κανὼν ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῶν ἰδίως».—δ') Ἐπιστολὴ Εὐσεβίου πρὸς Καρπιανόν. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι τὸ κείμενον τῶν εὐαγγελίων ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσιν ($0,22 \times 0,148 = 0,145 \times 0,86$).

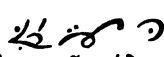
β') «Ἑρμηνεία τῶν ἰδ' ἐπιστολῶν τοῦ μεγάλου ἀποστόλου Παύλου, μάλιστα μὲν ἐρανισθεῖσα ἀπὸ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ διαφόρων ἁγίων πατέρων», φ. 193-232. Ἀρχ. «Ἡ πρὸς Ῥωμαίους. Ὅρισθέντος, ἀποδειχθέντος ὅτι ἔστιν υἱὸς Θεοῦ» κτλ. Κείμενον ἑλλιπές· φύλλα δὲ τῆς αὐτῆς ἐρμηνείας εἴκοσι καὶ ἐπτὰ κεῖται κἂν τῷ 73-φ κώδικι· ὄρα τὴν 132-αν σελίδα.

201. Τεύχος ἐκ χάρτου γραφὲν ἀμφὶ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἑκατονταετηρίδα, καὶ φύλλα συναριθμοῦν 225, ὧν τὸ κείμενον ἔστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τεσσάρων ($0,212 \times 0,14 = 0,155 \times 0,93$)· περιέχει δ' ἔτι φύλλα δέκα καὶ τέσσαρα, γεγραμμένα κατὰ τὸν πεντεκαιδέκατον αἰῶνα, ὧν ἕξ μὲν ὁ δέτης ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τεύχους ἔθετο, τὰ δὲ λοιπὰ ἔνδον τῆς δευτέρας πνακίδος· ἔστι δ' ἐν αὐτοῖς διήγησις «περὶ τῆς πατρικίας Ἀναστασίας τῆς μετονομασθείσης Ἀναστασίου εὐνούχου»¹ καὶ Ἐφραίμ τοῦ Σύρου «λόγος εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ποῖον στόμα ἢ ποταπὴ γλῶσσα ἀξίως» κτλ.

¹ Ἀρχεται δὲ ὡδε· «Εὐνούχός τις ἔμεινεν εἰς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον».

Ἄλλ' ἐν τοῖς αὐτοῖς προσθέτοις φύλλοις ὑπάρχει καὶ σημειώματα τινά· α') ἐν τινι τούτων ἀναφέρεται μητροπολίτης Ἀθηνῶν «ἐκ νήσου Εὐρήππου», ἔτι δὲ ἐπίτροπος αὐτοῦ, ὄνομα Γεώργιος πρεσβύτερος, «κάτοικος τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἔτους ςΠροθ', ἰνδικτιῶνος ιγ'»-1469-1470· β') «† Ἐγὼ ὁ πατὴρ Κόστας ὁ Ἐβύρπιος ἐδώσα τὸ σπῆτη τῆς Κηράνας· ἄσπρα· ς: τὸ μένα· μηνι υουλιος τοῦ Ἀλοῦνιτῆς· γ') ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἀνετέθη «διὰ μνημόσυνον τῆς μακαρίτισσας Χριστίνης μοναχῆς καὶ τῆς Παγῶνας τῆς γονῆς τοῦ Μακαρίου Πέρου», ἐδόθη δὲ «ἀπὸ τὸ Ἀρβανιτοχόριν». Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν προσθέτων φύλλων· αὐτὸς δὲ ὁ κῶδιξ ἐμπεριέχει τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια· πρὸ δὲ τούτων ἀπάντων ὑπάρχει α') «Κανονάριον σὺν Θεῷ ἀγίῳ καθημερινὸν τοῦ εὐαγγελίου»· β') «Τὰ ἐν τοῖς Σάββασι καὶ ταῖς Κυριακαῖς τῶν ἀγίων νηστειῶν εὐαγγέλια, ἔτι δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐβδομάδι»· γ') «Εὐαγγέλια εἰς μνήμας ἀγίων καὶ ἐτέρων λειτουργιῶν καὶ εἰς ἐγκαίνια ναοῦ»· δ') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν λαμπρὰν Κυριακὴν», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἴ τις εὐσεβὴς» κτλ. ε') «Συναξάριον περιέχον τοῦ μηνολογίου τὰ ἐν τῇ ἀγίᾳ λειτουργία εὐαγγέλια»

202. Λειτουργικὸν εὐαγγέλιον ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, ἀκέφαλόν τε καὶ ἐλλιπὲς ἐν τῷ τέλει· ἐγράφη δὲ περὶ τὴν τρισκαίδεκάτην ἑκατονταετηρίδα καὶ νῦν ἐκ φύλλων ἀποτελεῖται 320, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 17 ἢ 18 ($0,21 \times 0,15 = 0,163 \times 0,10$). Ἔστι δὲ πάνυ διεφθαρμένον· πλὴν ἀλλὰ μεγάλα τινὰ περιέχει γράμματα κεφαλαιώδη, λόγου ἄξια. Κατὰ δὲ τινὰ σημείωσιν, ἀραβιστὶ γεγραμμένην ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 173-ου φύλλου παρὰ Γερασίμου «ὑπηρέτου τῆς Βηθλεὲμ καὶ τοῦ Εὐφραθᾶ», ὃ ἐστὶ μητροπολίτου, καθάπερ ἐγὼ νομίζω, ἀκμάσαντος δ' ἴσως ἀμφὶ τὸν πεντεκαίδεκατον αἰῶνα, μανθάνομεν ὅτι τὸ τεῦχος τοῦτο τοῦ ἐκ Μπετζάλας ἦν ἱερέως Σουλεϊμάν τοῦ Νικολάου, καὶ ὅτι Διονύσιος ὁ μοναχός, ὁ καὶ ἡγούμενος τοῦ (ἐν Ἱεροσολύμοις) μοναστηρίου τοῦ ἀγίου Γεωργίου, ὠνήσατο τοῦτο παρ' ἐκείνου διὰ τὴν αὐτοῦ μονήν.

203. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφέν ἔτει 1634-φ καὶ διανεμημένον εἰς τετράδια τεσσαράκοντα· οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Τὸ παρὸν βιβλίον διαλαμβάνει καὶ ἐρμηνεύει τὰ ἀποστολοευαγγέλια τῶν σαββατοκυριακῶν τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ»· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ λς' τετραδίου γέγραπται τοῦτο· «† Ἐτελειώθη τὸ παρὸν ἐν μινὶ ἰουλίου ιε ,αχλδ' διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου· τοῦ ἀγίου πν(ευμα)τικοῦ κυρίου πατὰ κύρ Δαμασκηνοῦ· καὶ ὁ γράψας οὐν Π' ἐν ψιλω. » = Λαυρέντιος — — — Καὶ πάλιν εἰς τὸ τέλος τοῦ κώδικος· «,αχλδ' ἰουλίου ιε· ἐγράπ(τη) εἰς τὴν ἰλημ' (= Ἱερουσαλήμ), εἰς τὸν Ἀρχάγγελον».

204. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφέν ὑπερμεσοῦσης ἴσως τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 280, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τεσσάρων ($0,211 \times 0,15 = 0,159 \times 0,95$). Ὑπάρχει δ' ἐν αὐτῷ σημειώματα δύο. α') Ἐν φ. 11^β· «Ἐπούλεια ἐγὼ ὁ Μιχάλης τοῦ Ἀσάνι υἱὸς ἀποῦ τὴν Ἀτάλιαν, ἐτούτον τῶν Πραξαπόστολων μετὸ ὕδιόν μου θέλιμα, τοῦ ἐν ἱερομονάχοις Μαλαχία τοῦ Σιναήτου· διὰ μαῖδια ν'». β') Καὶ πάλιν αὐτόθι· «Ἐτουτω το βιβλυον ηνε του Αρχαγγέλου», μονῆς ἐν Ἱεροσολύμοις. γ') Ἐν φ. 2^β· «Τῆς λαύρας τοῦ ἀγίου Σάββα τῶν Ἱεροσολύμων». Περιέχει δὲ τὸ βιβλίον τὰς πράξεις καὶ τὰς ἐπιστολάς τῶν ἀποστόλων.

1. «Πρόλογος τῶν πράξεων», οὗ ἡ ἀρχή· «Λουκάς ὁ εὐαγγελιστῆς Ἀντιοχεὺς ὑπάρχων», φ. 1.

2. «Ἑπόθεσις τῆς βίβλου τῶν πράξεων τῶν ἀγίων ἀποστόλων». Ἀρχ. «Πράξεις τῶν ἀποστόλων τὸ βιβλίον καλεῖται», φ. 1^β.

3. «Ἀποδημῖαι Παύλου τοῦ ἀποστόλου». Ἀρχ. «Ἀπὸ Δαμασκοῦ ἤρξατο καὶ ἀνήλθεν», φ. 3^β.

4. «Προθεωρία εἰς τὴν ὅλην διδασκαλίαν τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Παύλου». Ἀρχ. «Παῦλος ἀπόστολος Ἑβραῖος μὲν ἦν τὸ γένος», φ. 4^β.

5. «Συναξάριον ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς μεγάλης Κυριακῆς τοῦ πάσχα», φ. 12.

6. «Προκείμενα καὶ ἀλληλουάρια ἄμνημα τῶν ἡ΄ ἤχων», φ. 15^β.
7. «Συναξάριον τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν μεγάλων ἀγίων», φ. 16.
8. «Ἀκολουθία εἰς διαφόρους μνήμας ἀγίων», φ. 17^β.
9. «Δήλωσις ἀκριβῆς ὅπως δεῖ εὐρίσκειν τοὺς ζητούμενους ἀποστόλους». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ σοι διήρηνται αἱ πράξεις», φ. 19^β.
10. «Πράξεις τῶν ἀγίων ἀποστόλων», ἐπιστολαὶ καθολικαὶ καὶ ἐπιστολαὶ Παύλου, ὧν τελευταία ἐστὶν ἡ πρὸς Ἑβραίους, φ. 20—280.

205. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ πολλὰ φύλλα μεταγενέστερά ἐστιν, ἀναπληρωθέντα κατὰ τὴν ἐφεξῆς ὡς ἔοικεν ἑκατονταετηρίδα (ὄρα φ. 1-17, 51-88, 112, 115, 173-187, 239). ἔχει δ' ἐν συνόλῳ φύλλα 307, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον· ἐκάστη δὲ σελὶς τῶν ἀρχαιότερων φύλλων ἀριθμεῖ γραμμὰς εἴκοσι καὶ μίαν. Καὶ μήκους μὲν ἔστι τὸ τεῦχος 0,205, πλάτους δὲ 0,14· ἃ δὲ περιέχει, τὰδ' ἔστιν·

1. Ἀποστολοευαγγέλια, φ. 1-184.
2. «Εἰδῆσις πῶς μέλλειν εὐρίσκειν τὸν ἀπόστολον τοῦ ὁρόμου, τὸ εὐαγγέλιον, τὸν ἦχον, τὸ ἑξαποστειλάριον σὺν τῷ ἑωθινῷ ἰδιομέλῳ καὶ τῷ ἑωθινῷ εὐαγγελίῳ». Ἀρχ. «Δεῖ γινώσκειν πρῶτον ἐν ποίῳ μηνὶ τυγχάνει τὸ χριστιανῶν πάσχα», φ. 185.
3. Συναξάριον τῶν ἀποστολοευαγγελίων, φ. 187^β.
4. Ἀποστολοευαγγέλιον εἰς κοιμηθέντας, φ. 238^β.
5. «Ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ εὐχολογίου» (φ. 240-307), ὅπερ ἔχει ἐν τῇ ἀρχῇ κόσμημά τι καὶ τὸ «Ἰησοῦ μου βοήθει μοι»· ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς ἀσματικῆς ἀκολουθίας τοῦ ἑσπερινοῦ· μεθ' ἣν ὑπάρχει τὰ κείμενα ταῦτα·
6. «Εὐχαὶ ἑωθινὰ τοῦ ὁρθρου». Ἀρχ. «Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ ἕξαναστήσαντι», φ. 244^β. Goar, Εὐχολόγιον, σ. 39.
7. «Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγῖσαι παιδίον, λαμβανόμενον ὄνομα τῇ ἡ΄ ἡμέρᾳ». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἰκετεύομεν», φ. 250. Πρβλ. Goar, σ. 264.

8. «Εὐχὴ εἰς ἐλθόντα παῖδα (cod. εἰσελθόντα παιδίον) ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἡμερῶν μ'». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις τοῦ νόμου», φ. 250^β.

9. «Εὐχὴ εἰς τὸ ἐκκλησιάσαι γυναῖκα», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος», φ. 251. Goar, σ. 267.

10. «Εὐχὴ εἰς τὸ κατηγῆσαι παιδίον». Ἀρχ. «Ἰστησιν αὐτὸ κατὰ ἀνατολὰς καὶ ἐμφυσᾷ αὐτὸ τρίς καὶ σφραγίζει τὸ μέτωπον αὐτοῦ, τὸ στόμα καὶ τὸ στήθος. Ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, Κύριε ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ μονογενοῦς σου» κτλ., φ. 251^β. Πρβλ. Goar, σ. 275.

11. Εὐχαὶ καὶ τάξεις «εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος ὁ φοβερὸς καὶ ἔνδοξος», φ. 253^β. Goar, σ. 276.

12. «Εὐχὴ εἰς τὸ κουρεῦσαι παῖδα». Ἀρχ. «Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ εἰκόνι σου τιμήσας τὸν ἄνθρωπον», φ. 263 (Goar, σ. 306)· μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς εὐχῆς γέγραπται τοῦτο· «Καὶ κουρεύει αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ συμπιάνει τὰς τρίχας μετὰ κηρίου καὶ ἐπιδίδει τῷ ἀναδόχῳ καὶ λέγει» κτλ.

13. «Τάξεις γινομένη ἐπὶ μνήστροις βασιλέων καὶ λοιπῶν». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν θεϊαν λειτουργίαν τοῦ ἱερέως ἐστῶτος ἐν τῷ ἱερατείῳ, παρίστανται οἱ μέλλοντες ζεύγνυσθαι πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν» κτλ. Πρβλ. Goar, σ. 310.

14. «Εὐχὴ τοῦ στεφανώματος» καὶ τάξεις περὶ τούτου. Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ὁ βασιλεὺς πάντων ἡμῶν, ὁ πάντοτε πανταχοῦ παρών, ὁ ἐκ ποικίλων καὶ διαφόρων ἀνθέων στεφανῶν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων» κτλ., φ. 270.

15. «Εὐχὴ εἰς τὸ ἄραι τὰ στέφανα καὶ δῆσαι ἐν τῷ παστῷ». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας», φ. 274. Πρβλ. Goar, σ. 331.

16. «Εὐχὴ λεγομένη εἰς τὸ λῦσαι τὰ στέφανα». Ἀρχ. «Νυμφῶνα [sic] καταντήσαντες οἱ δοῦλοι σου Κύριε», φ. 274^β. Πρβλ. Goar, σ. 325.

17. «Ἀκολουθία τῶν ἁγίων Θεοφανείων». Ἀρχ. «Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων βοᾷ», φ. 274^β. Πρβλ. Goar, σ. 366.

18. «Ἐτερος ἁγιασμός εἰς πᾶσαν ἀρχὴν μηνός». Ἄρχ. «Τρισάγιον, Παναγία τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Κύριε ἐλέησον ἰβ', Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ', Κύριε εἰσάκουσον, Δόξα καὶ νῦν, τὸ ἀλληλοῦια εἰς ἦχον πλάγιον β'. Καὶ λέγομεν τροπάριον· Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε, Δόξα καὶ νῦν, Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην. Καὶ λέγει τὸν ν', καὶ ἀρχόμεθα ψάλλειν στιχηρὰ κατὰ ἀλφάβητον ἦχος πλάγιος β'. Ἀναξίους σοι τολμῶντες ἰκεσίας» κτλ., φ. 285^β.

19. «Εὐχαὶ τῆς γονουκισίας τῆ ἁγία Πεντηκοστῆ». Ἄρχ. «Ἄχραντε ἀμίαντε ἄναρχε ἀόρατε ἀκατάληπτε» κτλ., φ. 295^β. Πεντηκοστάριον χαρμόσυνον, ἐν Ῥώμῃ 1884, σ. 409. *Goag*, σ. 597.

20. «Ἀκολουθία εἰς ἀδελφοποίησιν». Ἄρχ. «Τρισάγιον. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», φ. 304.

21. «Τάξις γινομένη ἐὰν συμβῆ μιαρὸν τι προσφάτως πεσεῖν εἰς ἀγγεῖον οἴνου ἢ ἐλαίου». Ἄρχ. «Χρὴ τὸ ἐμπεσόν (cod. ἐμπεσεῖν) ἀκάθαρτον παραχρῆμα ρίπτεσθαι ἔξω καὶ ἕτερον ἀγγεῖον πλύνεσθαι (cod. πλυνέσθω) ἔσωθεν» κτλ., φ. 306 (*Goag* σ. 481). Τέλος· «ἐὰν δὲ καὶ χρονίσει ἐν τῷ ἀγγεῖῳ τὸ ἀκάθαρτον καὶ συσπαῆναι, ἐκχεέσθω τὸ τοιοῦτον εἶδος καὶ μηδὲν τὸ σύνολον ἐξ αὐτοῦ ἀπογεύσασθαι». *Goag* σ. 483, ἔνθα παρατίθεται γραφὴ δι' ἀφορος ἐξ ἀπογράφου τῆς Κρυπτοφερράτης.

206. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν ὑπὸ τριῶν ἑτεροίων ἀπογραφῶν τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, διὰ δὲ τὸν ἐκπεσμὸν ἐνίων φύλλων ὑπὸ Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου συμπληρωθὲν ἔτει 1780-φ. Ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,205, πλάτους δὲ 0,161· φύλλα δὲ περιλαμβάνει 192, περιέχοντα τὰ ἐφεξῆς κείμενα.

1. «Τοῦ μακαριωτάτου Ἰωάννου μητροπολίτου Εὐχαΐτων, ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν καὶ ἔγκλειστον· αὕτη δὲ ἀρμόζει καὶ παντὶ κελλιότη». Ἄρχ. «Ἐδεξάμην σου, πάτερ πνευματικέ, τὴν θεοφιλῆ ταύτην γραφήν», φ. 1. Ἐν ἄλλῳ δὲ κώδικι τὸ γράμμα τοῦτο Συμεῶνι τῷ Εὐχαΐτων ἐπιγράφεται. Ὅρα τῆς Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθήκης τ. I, σ. 142, ἔνθα τὸ προοίμιον ἐλλείπει τῆς ἐπιστολῆς· τὸ δ' ἔλλειμμα τοῦτο καὶ κωδῆξ ἕτερος ἔχει (*Matthaei, Accurata cod. gr. etc. notitia*, σ. 205). Μετὰ δὲ τοῦ προοιμίου,

ὅπερ ἐν τῷ κώδικι τῷ περιγραφομένῳ νῦν ἐνταῦθα κεῖται, φέρεται τὸ γράμμα τοῦτο καὶ τῷ 498-ῳ τεύχει τῆς ἐν Μονάχῳ βιβλιοθήκῃς (Hardt, Catal. cod. MSS, τ. V, σ. 199).

2. «Κεφάλαια διάφορα ψυχοφελῆ». Ἀρχ. «Περὶ φόβου Θεοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἔχων φόβον Θεοῦ ἐν ἑαυτῷ· ὁ τοιοῦτος γὰρ προφανῶς» κτλ., φ. 10.

3. «Τοῦ ἀγίου Ἰσαάκ» τοῦ Σύρου τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐἶπέ τις τῶν ἀγαπώντων τὸν Θεόν· ὤμοσα ὅτι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκω», φ. 17^β.

4. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μοναχικῆς πολιτείας καὶ τίς ὁ τρόπος αὐτῆς». Ἀρχ. «Δεῖ τὸν μοναχὸν εἶναι ἐν πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ σχήμασι», φ. 18. Ἰσαάκ τοῦ Σύρου τὰ εὐρεθέντα ἀσκητικά, ἐπιμελεία Νικηφόρου τοῦ Θεοτόκου ἐκδοθέντα ἐν Λειψία 1770, σ. 62.

5. «Συμεῶν τοῦ νέου καὶ θεολόγου» τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ προσθήκη τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ», φ. 19^α.

6. «Τοῦ αὐτοῦ κεφάλαια ξε'», ὧν ἡ ἀρχή· «Πολλοὶ μὲν ἐρημικόν», φ. 19^α.

7. «Βαρσανουφίου» τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Λογισμῶν ποιηρῶν συνοχὴ ἐὰν ἐπέλθῃ», φ. 19^α. Τούτῳ δὲ παρέπεταί τινα τεμάχη Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Βαρσανουφίου πάλιν καὶ Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου.

8. Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου «περὶ ἀρχῆς βίου λίαν ἐπωφελοῦς καὶ σωτηρίου, ἀρμοζούσης τοῖς ἄρτι τῷ κόσμῳ ἀποτασσομένοις καὶ πρὸς τὸν μοναδικὸν ἀποτρέχουσι βίον, καὶ διδασκαλία εἰς ἀρχαρίους λυσιτελεστάτη». Ἀρχ. «Πᾶς ἄνθρωπος ἀδελφοί, ὅστις τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ», φ. 21. Ἐξεδόθη δὲ τοῦτο τύποις ἐν παραφράσει Διονυσίου τοῦ Ζαγοραίου. Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου τὰ εὕρισκόμενα· ἐκδόσεως δευτέρας Ἰωάσαφ τοῦ ἐκ Ψαρῶν σελίς 338· ἐγένετο δὲ ἡ ἐκδοσις αὕτη ἐν Σμύρνῃ ἔτει 1886 *.

9. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μετανοίας καὶ ἀρχῆς βίου μοναδικοῦ, καὶ πῶς τις ὁδῶ καὶ τάξει προβαίνων εἰς ἀρετὴν, ἐν τῇ τῶν ἐντολῶν

* Τὸ βιβλίον ἔχει ψευδῶς ἐξωθεν τὸ «ἐν Σύρῳ»

ἐργασία εἰς τελειότητα ἔρχεται· καὶ περὶ πίστεως τῆς εἰς τοὺς πνευματικοὺς πατέρας καὶ θεωρίας φωτός, ὑφ' οὗ πᾶσα φωτισομένη ψυχὴ προκόπτει εἰς ἀγάπην Θεοῦ». Ἀρχ. «Ἄνθρωπος ὁ πάντων καταφρονήσας τῶν ὀρωμένων», φ. 27. Παραφράσεως Διονυσίου τοῦ Ζαγοραίου σελὶς 379.

10. «Τοῦ ἁγίου Νείλου γινῶμαι, ἀπάγουσαι τῶν φθαρτῶν καὶ προσκολλῶσαι τοῖς ἀφθάρτοις τὸν ἄνθρωπον· κεφάλαια σιέ'». Ἀρχ. «Φόβον ἔχε Θεοῦ καὶ πόθον», φ. 35^β. Πρβλ. Migne τ. 79, σ. 1252.

11. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τεμάχια πέντε, ὧν ἡ ἀρχή· «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, τὸν κανόνα τῆς προσευχῆς μηδέποτε καταπατήσητε», φ. 43.

12. «Κεφάλαια· ἐκλογή τῶν ἁγίων πατέρων πρὸς τήρησιν νοὸς μετὰ προσευχῆς. Τοῦ ἁγίου Μάρκου τοῦ μεγάλου ἡσυχαστοῦ». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος παραγγέλλει ἡμῖν λέγων· μὴ μεριμνήσητε περὶ τῆς αὔριον», φ. 45.

13. Νείλου «περὶ τῶν ὀκτώ λογισμῶν». Ἀρχ. «Περὶ γαστριμαργίας· ἀρχὴ καρποφορίας ἄνθος καὶ ἀρχὴ ἀρετῶν», φ. 51^α. Migne τ. 79, σ. 1145.

14. «Ἔτερα τοῦ αὐτοῦ», ὧν ἡ ἀρχή· «Εἴ τις βούλοιο ἰδεῖν τὴν τοῦ νοῦ κατάστασιν», φ. 61.

15. «Λόγος ἀσκητικὸς τοῦ μεγάλου Βασιλείου περὶ ἀποταγῆς βίου καὶ τελειώσεως πνευματικῆς». Ἀρχ. «Δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες», φ. 61^β. Migne τ. 31, σ. 625.

16. «Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἀκροστιχίς τῶν πάντων στίχων, ἐκάστου ἰάμβου τελείαν παραίνεσιν ἔχοντος· κατ' ἀλφάβητον». Ἀρχ. «Ἀρχὴν ἀπάντων καὶ τέλος ποιοῦ Θεόν», φ. 72^β. Migne τ. 37, σ. 908.

17. «Τοῦ αὐτοῦ στίχοι ἑμμετροὶ ἰαμβικοί», ὧν ἡ ἀρχή· «Ἀρχῆς καλῆς κάλλιστον εἶναι καὶ τέλος», φ. 73. Migne τ. 37, σ. 916.

18. «Τοῦ ὀσιωτάτου Κοσμᾶ μοναχοῦ τοῦ Τζιντζιλουκίου περιδιάγνωσις τῶν ἡ' λογισμῶν, δι' ὧν πᾶσα ἀμαρτία τελεῖται· λέγει

δὲ πρῶτον περὶ τί τριμερὲς τῆς ψυχῆς». Ἀρχ. «Ὅταν μὲν οὖν ἔστιν ἐν τῷ λογικῷ τῆς ψυχῆς» κτλ., φ. 75. Οὐδὲν ἔχω λέγειν περὶ τούτου τοῦ συγγραφέως, ἀγνώστου μοι παντάπασιν ὄντος· εἰρήσθω δέ, ὅτι παρέπεται τῇ γραφῇ ταύτῃ τεμάχῃ δύο, τὸ μὲν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τὸ δὲ Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

19. «Ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἁγίου Ἡσυχίου, πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Βάτου, ἅπερ ἔγραψε πρὸς Θεόδουλον· κεφάλαια κατὰ ἀλφάβητον». Ἀρχ. «Ἀληθινὸς ὄντως μοναχὸς οὗτός ἐστιν», φ. 78^β. Πρβλ. Migne τ. 93, σ. 1529 νζ'.

20. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου τεμάχιον, φ. 80^β.

21. «Τοῦ ἁγίου Φιλήμονος» ἀπόφθεγμα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀδελφὸς ἠρώτησε τὸν μέγαν Φιλήμονα λέγων, τί ποιῶν πάτερ ἔχω σωθῆναι», φ. 81.

22. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος περὶ ψυχῆς· ἐκ τοῦ λόγου τοῦ εἰς τὸν περὶ φύσεως νόμον». Ἀρχ. «Ἐσώκασιν οἱ ἔργοις κομῶντες ἀγαθοῖς», φ. 84. Migne τ. 63, σ. 621.

23. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Αὐξεντίου τοῦ ἐν τῷ Βουνῷ». Ἀρχ. «Καλοὶ μὲν καὶ οἱ ἐξ ἀλλοδαπῆς χώρας καρποί», φ. 86^β. Κείμενον ἀνέκδοτον, οὗ δεύτερον ἀπόγραφον ὄρα κατωτέρω.

24. «Ἀποδείξεις ἐναργῆς πρὸς Λατίνους ὁμολογῆσαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορευτὸν τοῦ πατρὸς καὶ οὐκ ἐκ τοῦ υἱοῦ, κατὰ τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Ἀθανασίου ταπεινοῦ καὶ ἱερομονάχου τάχα, διὰ τῆς χάριτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ οὐκ ἀπὸ μαθήσεως». Ἀρχ. «Αἴτιος πατὴρ ἀγέννητος ὑπόστασις ἀρχή» κτλ., φ. 104^β. Ἄγνωστος ἐστὶν οὗτος ὁ λατινομάχος.

25. «Ἡ αὐλὴ τῶν λογικῶν προβάτων», ἀπεικασθεῖσα διὰ σχήματος ἐκκλησίας ἐν τῷ κώδικι. Ἀρχ. «Αὕτη ἡ αὐλὴ Θεοῦ ἐκακλησία ἐστὶ», φ. 105^β.

26. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος περὶ ἐλεημοσύνης, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ τῆς ἐλεημοσύνης λόγος, ἀγαπητοί, οὐ πρὸς τοὺς πλουσίους ἀρμόζει μόνον», φ. 106. Migne τ. 63, σ. 715.

27. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἁμαρτίας καὶ ἐξαγορεύσεως». Ἀρχ. «Ἐπεδήμησέ τις ἐξ ὑμῶν», φ. 126. Migne τ. 63, σ. 731.
28. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ διδαχῆς καὶ νοουθεσίας», οὗ ἡ ἀρχή· «Πρώην μὲν ἐνεκαλοῦμεν», φ. 144^β. Migne τ. 63, σ. 605.
29. «Ῥήματα γερόντων· παραινέσεις ἀγίων πατέρων εἰς προκοπὴν τῆς τελειώσεως». Ἀρχ. «Ἠρώτησέ τις τὸν ἀββᾶν Ἀντώνιον λέγων, τί φυλάξας τῷ Θεῷ εὐαρεστήσω», φ. 158.
30. Λόγος δεύτερος ἐκ τῶν γεροντικῶν ῥημάτων, «ὅτι δεῖ τὴν ἡσυχίαν πάσῃ σπουδῇ μεταδιώκειν». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἀντωνίος· ὡσπερ οἱ ἰχθύες ἐγχρονίζοντες τῇ ξηρᾷ» κτλ., φ. 166.
31. «Διηγήματα διάφορα (περὶ) τῶν ἐκ τῆς πορνείας ἐπανισταμένων ἡμῖν λογισμῶν». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἀντωνίος· λογιζομαι ὅτι ἔχει τὸ σῶμα κίνησιν φυσικὴν», φ. 173.
32. «Νικολάου τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου στίχοι περὶ διαίτης εἰς τὸν πρῶτον τοῦ ἀγίου ὄρους κύρ Ἰωαννίκιον τὸν εἰς τὸ Πρωτάτον, τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους δηλονότι προϊστάμενον». Ἀρχ. «Πολλάκις με ἠξίωσας», φ. 179. J. Pitra, Spicileg. Solesmense τ. IV, σ. 489.
33. «Ἀπόκρισις πρὸς ἀδελφούς», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀδελφὸς ἦλθεν πρὸς τὸν μέγαν Ἡσαΐαν καὶ λέγει αὐτῷ· εὖζαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀββᾶ, ὅτι ἐπιστρέφω» κτλ., φ. 181^β.
34. «Περὶ τοῦ ὅτι βλαβερά ἐστὶν ἡ συνομιλία τῶν μοναχῶν μετὰ κοσμικῶν». Ἀρχ. «Καθεζομένου μου ποτέ, φησὶν ὁ ἅγιος Ἡσαΐας, πλησίον τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου, ἦλθον ἐπτὰ ἀδελφοί» κτλ., φ. 186.
35. Ἀνώνυμα τεμάχῃ δύο περὶ ἀγάπης καὶ πίστεως, φ. 192.
- 207.** Τεῦχος μεμβράνινον, γραφὲν ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνδεκάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δυοκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 140, ὕψους μὲν 0,325, πλάτους δὲ 0,23. Ἔχει δὲ καὶ φύλλα πρόσθετα ἐκ χάρτου, τὸ ὄλον ἐκκαίδεκα.
1. Τετράδιον ἐκ φύλλων χάρτου ἐπτὰ (0,23 × 0,16), γραφὲν ἔτει 1322-φ καὶ περιέχον ἀσματικὴν ἀκολουθίαν εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Δημήτριον, ἧς ἡ ἀρχὴ λέπει· διὸ καὶ τὸ κείμενον ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων τῆς τρίτης ὥδης· «καὶ

συνδοξάζεται νῦν | λαμπρῶς στεφανούμενος Θεῷ, | ἐν ᾧ ἐστερέωται. Κάθισμα, ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα:—Τὸν συμπαθέστατον Κυρίου μάρτυρα ! ἐκδυσωποῦμέν σε πιστῶς» κτλ. Μετὰ δὲ τὴν ἐνάτην ᾠδὴν ὑπάρχει τὸ ἑξαποστειλάριον καὶ στιχηρὰ τινὰ τροπάρια· μετὰ δὲ ταῦτα γέγραπται τὸ σημείωμα τοῦτο· «Μέμνησθέ μου, πατέρες μου ἅγιοι, τοῦ ἀθλίου καὶ ἀναξίου ὑμῶν δούλου τοῦ γράψαντος ταῦτα Μιχαὴλ Ἀγιοδημητρί(του) πρωτοκανονάρχου· οἶδε δὲ Κύριος, ὅτι οὐ προέλαβεν ἰδεῖν τὸν μοναχὸν κυρὸν Θεοδώρητον· εἶχον γὰρ γράψαι πολλὰ τῶν ἁγίων μου τῶν ποθεινοτάτων, τοῦ τε τιμίου Προδρόμου καὶ τοῦ μεγάλου Δημητρίου· ἀλλ' ἐν τῇ ἀποδημία τοῦ ἀδελφοῦ, εἶδον τοῦτον πρὸ μιᾶς ἡμέρας· κάγω εἰς θλίψιν καὶ περίστασιν ὑπῆρχον, οἷα νάναγγεῖλαι ὑμῖν ὁ ἀδελφός· εὐχεσθε δὲ ὑπὲρ οὗ ἀνάγγεῖλαι ὑμῖν ἤγουν διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ τεχνίου μου καὶ τῆς προμοτῆς αὐτοῦ, καὶ πέποιθα εἰς Κύριον τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὰς ἁγίας ὑμῶν εὐχάς, ὅτι εἰ καλέσει καιρός, τόσα ἔχω στείλαι, ὅτι ἵνα ψάλλετε καὶ ἀναγινώσκετε τὸν χρόνον ὅλον· ὅσα δὲ καὶ διὰ στόματος εἶπη ὑμῖν ὁ Θεοδώρητος, ἐξ ἐμοῦ ἔχει ταῦτα. καὶ πιστεύω εἰς Κύριον ὅτι καὶ νὰ ἀληθεύσω· τοὺς ἁγίους μου αὐθέντας πάντας τοὺς ἐν τῇ μονῇ τοῦ τιμίου Προδρόμου σὺν τῷ ἁγίῳ μου πατρὶ τῷ καθηγουμένῳ, ποιῶ μετάνοιαν· καὶ πρό γε πάντων, τὸν ἐμοὶ ποθεινότατον, ἀντιλήπτορά μου τὸν μέγαν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον καὶ βαπτιστὴν τοῦ Κυρίου μου· εἰς γὰρ εὐκτήριον μέγα οἶκῳ, τοῦ τιμίου Προδρόμου· μηνὶ ἰουλλ(ίω) κη': ἰν(δικτιῶν)ος δ'. ρωζ ἔτη. αἱ αἱ αἱ. εἰς πόσῃν θλίψιν εἰμι πατέρες μου ἅγιοι ὅτε ταῦτα ἔγραψα μετὰ δακρύων· μονογενὲς γὰρ μοι ὑπῆρχε τὸ ἀποδράσαν παιδίον· ὑπὲρ οὗ καὶ εὐχεσθε ὅτε ἀναχίρην λαμβάνετε τὸ παρὸν μηδαμηνὸν σύγγραμμα: †».

2. Δύο φύλλα βαμβακεροῦ χάρτου, περιέχοντα ταῦτα: α') Τροπάρια τινὰ καὶ τὸ σημείωμα τὸδε· «Μηνέον τοῦ τιμίου Προδρόμου», μονῆς παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. β') Στιχηρὰ ψαλλόμενα εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν, ἕτερα «προεόρτια τῶν Φώτων» καὶ πάλιν ὁμοία ψαλλόμενα τῇ 3-ῃ καὶ τῇ 4-ῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἰανουαρίου. γ') «Κανὼν προεόρτιος εἰς τὰ Φῶτα, ἦχος πλάγιος β'»,

οὐ ἡ ἀρχή· «Τμηθεὶς ἡτμᾶται πόντος ἐρυθρὸς» κτλ. δ') «Στιχηρὰ εἰς τοὺς αἶνους, ἦχος πλάγιος β'», ψαλλόμενα εἰς τὰ Φῶτα. Ἄρχ. «Τί ἀμφιγνοεῖς, βαπτιστά, οἰκονομίαν» κτλ. ε') «Ἔτερα στιχηρά, ἦχος πλάγιος β'». Ἄρχ. «Ἡ γῆ καὶ τὰ ἐπίγεια | σκירתήσατε ἀγάλλεσθε» κτλ. ς') Τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν Φώτων. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς βίβλου προσετέθη· ἕτερα δὲ προσθήκαι κατωτέρω δειχθήσονται.

3. Μηναιὸν τοῦ Δεκεμβρίου, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν ἐξῆς λέξεων ψῶδης ἕκτης ἁσματικοῦ τινος κανόνος εἰς Ἀνδρέαν τὸν πρωτόκλητον (λ' νοεμβρίου)· «[σύμπαν]τα διέποντα Χριστίν, εὖρες κυβερνήτην παμμακάριστε», φ. 1· ὀπίσω δὲ τοῦ αὐτοῦ φύλλου κεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ Δεκεμβρίου, ἔχουσα ὧδε· «Μηνὶ δεκεμβρίῳ α' τοῦ ἀγίου προφήτου Ναοῦμ· στιχηρά, ἦχος γ', πρὸς τὸ Μεγάλῃ τοῦ σταυροῦ σου, Κύριε. — Ἡ χάρις τοῦ ἀγίου πνεύματος ἐσκήνωσε» κτλ., φ. 1^β μέχρι τοῦ 46-ου μεμβρανίνου φύλλου. Σημειωτέον δέ, ὅτι χεῖρις τοῦ τρισκαιδεκάτου αἰῶνος ἔγραψεν ἐν τοῖς κρασπέδοις τῶν φύλλων τούτων ἰδιόμελα, στιχηρὰ τροπάρια, κονδάρια καὶ οἶκους, στίχους ἱαμβικούς τε καὶ ἠρωϊκούς εἰς ἑορτὰς διαφόρους καὶ ἄλλα τινά, ἅπερ ἐψάλλετο τότε πιθανῶς ἐν Παλαιστίνῃ.

4. Μηναιὸν τοῦ Ἰανουαρίου (φ. 48—95), ἔχον ὡσαύτως ἐν τοῖς κρασπέδοις πλεῖστα συμπληρώματα τοῦ προμνησθέντος ἀνωμόμου γραφῆως.

5. Μηναιὸν τοῦ Φεβρουαρίου, φ. 95—128.

6. (Προσθήκη τοῦ τρισκαιδεκάτου αἰῶνος, φ. 128^β—129^α). Ἄσματικὴ ἀκολουθία ψαλλομένη τῇ 7-ῃ ἡμέρᾳ τοῦ Φεβρουαρίου. Ἄρχ. «Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λουκᾶ τοῦ ἐν τῷ Στειρίῳ ὄρει ἀσκήσαντος. Στιχηρά, ἦχος πλάγιος β', πρὸς τὸ Ὅλην ἀποθέμενοι:—Ὁλος ἐκ νεότητος | ἀκολουθήσας Κυρίῳ | γονικὴν κατέλιπες» κτλ. Μετὰ δὲ στιχηρὰ τρία κανῶν ἀνώνυμος ὑπάρχει, οὐ ἡ ἀκροστιχὶς ἦδε· «Λουκᾶν ἐπαινῶ, τὸ κλέος τῆς Ἑλλάδος, ἀμήν»· ἄρχεται δὲ ὧδε· «Λόγον μοι δίδου, θεόπτα». Γεωργίου Π. Κρέμου, Φωκικά, ἐν Ἀθήναις 1874—1880, τ. I, σ. 17.

7. (Προσθήκη ἑτέρα, φ. 129^β). «Μηνὶ φεβρουαρίῳ β' ἐν τῷ

μικρῶ ἐσπερινῶ στιχηρά, ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων: - Τὸν ἀπερίγραφτον λόγον καὶ ὑπερούσιον» κτλ.

8. (Προσθήκη τοῦ ιβ' αἰῶνος, φ. 130—137). Περικοπαὶ τῆς παλαιᾶς διαθήκης, ἀναγιγνωσκόμεναι κατὰ διαφόρους ἑορτάς.

9. «Καθίσματα (πέντε) τῆς Ὑπαπαντῆς· πλάγιος δ'. Αὐλῶν ποιμενικῶν:—'Ετέχθης ἐπὶ γῆς | ὁ συνάναρχος τῷ πατρί», φ. 137^β.

10. (Προσθήκαι τοῦ ιγ' αἰῶνος, φ. 138—142^α).—α') «Τριψῆδια, ἅτινα ψάλλονται ἐν τοῖς προεορτίοις τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἦγουν ἀπὸ τῆς κα' τοῦ δεκεμβρίου μηνὸς ἕως τῆς παραμονῆς». Αὐτόθι πάλιν ἐν τοῖς κρασπέδοις εὕρισκεις ἐτέρας προσθήκας—β') «Τριψῆδια, ἅτινα ψάλλονται ἐν τοῖς προεορτίοις τῶν Φώτων, ἀπὸ τῆς δευτέρας δηλονότι τοῦ ἰαννουαρίου μηνὸς ἕως τῆς παραμονῆς». — γ') Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μιχαήλ συγγέλλου τοῦ ὁμολογητοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Οὗτος ὑπῆρχε μὲν γέννημα καὶ θρέμμα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ» κτλ., φ. 141^β.—δ') Ἀλφάβητος κρυπτογραφικός, ἐν τῷ κρασπέδῳ γεγραμμένος τοῦ 142-ου φύλλου· ἔχει δὲ ὧδε·

α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ
Α	Δ	7	8	5	†	=	⊗	ι'	∠	Χ	ω
ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω
⊗	⊗	∠	ϕ	∪	τ	∫	⊗	π	∪	⊗	∪

11. Σημειώματα δύο, φ. 142^α.—α') «Κρήτης προεδρεύσαντι πρὶν Νικηφόρῳ». — β') «† Ἐσταχώθη τὸ παρὸν μηναιὸν διὰ χειρὸς Γερασίμου ἱερομονάχου, διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τοῦ τιμιοτάτου ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κῦρ Μανασσῆ ἱερομονάχου καὶ προσμοναρίου τοῦ ζωοδόχου Τάφου». Τὰ δὲ σημειώματα ταῦτα τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἐστὶν ἑκατονταετηρίδος.

12. Προσθήκη τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, ἔχουσα ὧδε κατὰ λέξιν· «Αἱ γενεαὶ τῶν Κρητικῶν. τῶν ἐξ αὐτῶν δύο скаλῶν. πρῶτοι οἱ Καλλιέργοι· κατοικοῦσιν εἰς τὸ Μυλοπόταμον. οἱ Ζουλεάδ(ες), οἱ Καφάτ(αι), οἱ Κυριακόπουλ(οι), οἱ Γαβαλάδες, οἱ Πάγκαιο(ι). τοῦρμα ἢ Σίβρυτο(ς): οἱ Βαροῦχοι, οἱ Χορτάτζοι, οἱ Ἀγιοστεφα-

νίται, οί Ἄρχολέοι, οί Λύμας, οί Παπαΐωαννόπ(ου)λ(οι). εἰς τὴν
 Καλα^μ οί Σκοριδύλοι, οί Μουσοῦροι, οί Βλαστοί, οί Μελισσηνοί.
 εἰς τ(ὸν) Κίσαμον οί Πικροσῦρι^ϕ, οί Θαλασσηνοί».

208. Τεῦχος μεμβράνινον κατὰ τὴν δυοκαιδεκάτην ἑκατον-
 ταετηρίδα γραφὲν ὑπὸ τοῦ καλλιγράφου τοῦ γράψαντος τὸν προ-
 σεσημασμένον 63-ον κώδικα· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 155, ὧν
 τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον καὶ ἐκ γραμ-
 μῶν 71 ἢ 72· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,318, πλάτους δὲ 0,218·
 τοῦ δὲ κειμένου ὁ γῶρός ἐστιν ὡς $0,263 \times 0,165$. Σημειωτέον
 δέ, ὅτι εἴκοσι τῶν εἰρημένων φύλλων ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ ἐστὶν
 (φ. 130—132 καὶ φ. 139—155) καὶ ὅτι μετὰ τὸ 126-ον
 φύλλον ὑπάρχει συνερραμμένον ἐκ φύλλων ὀκτὼ χάρτου τετρά-
 διον, ἐν ᾧ γέγραπταιί τινὰ στιχηρὰ τροπάρια, ἀπόστιχά τε καὶ
 δοξαστικά, ψαλλόμενα μηνὶ αὐγούστῳ, ἀπὸ τῆς 16-ης ἄχρι τῆς
 20-ης ἡμέρας τούτου τοῦ μηνός· ταῦτα δὲ πάντα προσετέθη κατὰ
 τὸν δέκατον καὶ τέταρτον αἰῶνα· ἔτει δὲ 1400-ῳ κάτοχός τις τοῦ
 κώδικος ἔγραψεν ἐν τῷ 155-ῳ φύλλῳ τὸ σημεῖωμα τοῦτο· « Ἔτους
 ςΠθ' Ἰνδικτιῶνος θ' μηνὶ νοεμβρίῳ ἤλθεν ὁ κατάρατος ὁ [Τα]-
 μουρλέγγις καὶ ἐκατέλαβεν τὸ Χαλέπη ἕως τοῦ Χαμαᾶ». Καὶ
 ταῦτα μὲν ἱκανὰ περὶ τῆς ὄψεως τοῦ βιβλίου· ἔχει δὲ τοῦτο καὶ
 ἔνδον ἀμφοτέρων τῶν πινακίδων ἕξ ἕτερα μεμβράνινα φύλλα, ἅπερ
 ἐστὶ μέρη Ψαλτηρίου τινός ἐν τῇ λαύρα Σάβα τοῦ ὁσίου κατα-
 στραφέντος ἴσως, οὗ τὸ κείμενον ὑπῆρχε δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν
 κατὰ σελίδα 61 μέχρις 64· εἰσὶ δ' ἐν αὐτοῖς οἱ ἐφεξῆς ψαλμοί·
 77—103 καὶ 129—150. Ἄ δὲ τὸ κύριον ἐμπεριέχει τεῦχος,
 τὰδ' ἐστὶν·

1. Μηναιῖον τοῦ Μαρτίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Μηνὶ Μαρτίῳ α' τῆς
 ἀγίας ὁσιομάρτυρος Εὐδοκίας· στιχηρὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα,
 ἦχος δ' (πρὸς τὸ) Ἔδωκας σημείωσιν.—Πρότερον ἀσκήσασα | καὶ
 τῆς σαρκὸς τὰ σκιρτήματα» κτλ., φ. 1—24. Ἔχει δὲ τὸ μη-
 ναῖον τοῦτο καὶ εἰκόνας μικρὰς δύο, τὴν τῆς ἀγίας Εὐδοκίας καὶ
 τὴν τῶν ἀγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων (φ. 1 καὶ 6^β)· τρίτην δὲ
 εἰκόνα, τὴν τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἥπερ ἦν ἐν τῷ

18-φ φύλλω, Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκη ἀνήρρεσε τὸ φύλλον ἀποκόψας.

2. Μηναῖον τοῦ Ἀπριλίου (φ. 25—43), ὅπερ εἶχεν ἐπίσης εἰκονισμάτια δύο, τὸ τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ τὸ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου (φ. 25 καὶ 37)· ἀλλὰ καὶ ταῦτα νῦν ἐλλείπει.

3. Μηναῖον τοῦ Μαΐου (φ. 44—68), ὅπερ εἶχεν εἰκονισμάτιον ἓν ἀτυχῶς ἐλλείπον ἤδη, τὸ τοῦ προφήτου Ἰερεμίου.

4. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου (φ. 69—92), εἰκόνας ἐμπεριέχον πέντε· α') Τὴν τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου (φ. 87^β).—β') Τὰς τῶν δώδεκ' ἀποστόλων, εἰς πίνακας τρεῖς διηρημένας· καὶ ὁ μὲν πρῶτος πίναξ (φ. 91^α) ἀπεικάζει τὸν Πέτρον ἐσταυρωμένον ἀντιστρόφως, τὸν Παῦλον ἀποκεφαλισθέντα, τὸν Ἀνδρέαν ἐν Πάτραις τῆς Ἀχαΐας ὑπὸ Αἰγεάτου σταυρωθέντ' ἀντιστρόφως, καὶ Ἰάκωβον τὸν Ζεβεδαίου μαχαίρα τετελειωμένον ὑπὸ Ἡρώδου· ὁ δὲ δεῦτερος πίναξ (φ. 91^β) ἀπεικάζει τὸν Ἰωάννην ἐν εἰρήνῃ κεκοιμημένον, τὸν Λουκᾶν ἐν Θήβαις ἐπὶ ἐλαίας προσπαγέντα, τὸν Μάρκον ἐν Αἰγύπτῳ τελειωθέντα, καὶ τὸν Ματθαῖον ἐν Ἰερραπόλει τῆς Συρίας λίθοις βληθέντα· ὁ δὲ τρίτος πίναξ (φ. 91^β) ἀπεικάζει τὸν Βαρθολομαῖον ἐν Ἀρβανουπόλει σταυρωῶν προσηλωμένον, Σίμωνα τὸν ζηλωτὴν ἐσταυρωμένον καὶ τὸν Θωμᾶν λόγχαις τρωθέντα ὑπὸ δύο στρατιωτῶν. Ἐνωθεν δὲ τῶν πινάκων τούτων ὑπάρχουσι γράμμασιν ἐρυθροῖς ἱστορικαί τινες εἰδήσεις περὶ τοῦ θανάτου τῶν εἰρημένων ἀποστόλων.—γ') Εἰκὼν τοῦ ἀποστόλου Φιλίππου (φ. 92^α), ὃν ὁ τεχνίτης ἀπείκασεν ἐσταυρωμένον ἐν μέσῳ δύο οἰκιῶν, ἔχοντα δὲ πρὸς δεξιὰν ἱσταμένην τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Μαριάμ. Ἐτερον δὲ εἰκονισμάτιον, ὅπερ ἀπείκαζεν Ἰουστίνον τὸν μάρτυρα καὶ φιλόσοφον ἐλλείπει νῦν, ἀναιρεθὲν ὑπὸ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη· ὅρα τὸ 69-ον φύλλον.

5. Μηναῖον τοῦ Ἰουλίου (φ. 92—113), ὅπερ ἔχει δύο μόνον εἰκονισμάτια· α') τὸ τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, φ. 92·—β') τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, φ. 110^β. Ῥητέον ἔτι, ὅτι μετὰ τὸ τέλος τοῦ μηναιίου σημείωμά τι ὑπάρ-

χει ἑλληνικόν, ὕπερ ἤδη πάντη δυσανάγνωστόν ἐστι· κεῖται δ' αὐτόθι καὶ σημείωμά τι ἀραβικόν, ἐξ οὗ μανθάνομεν ὅτι τὸ βιβλίον ἀνετέθη τῷ ναῶ τῆς Ἀναστάσεως ὑπὸ Σέρβου τινὸς μοναχοῦ, Δαβίδ ὄνομα· ἀμφότερα δ' ἐγράφη κατὰ τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην, ὡς ἔοικεν, ἑκατονταετηρίδα.

6. Μηναιὸν τοῦ Αὐγούστου (φ. 114—155)· εἶχε δὲ τοῦτο πίνακας τρεῖς, ἐλλείποντας ἤδη, ὧν ὁ μὲν πρῶτος εἰκόνιζε τὸ μαρτύριον τῶν Μακκαβαίων (φ. 114), ὁ δὲ δεύτερος τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος (φ. 118), ὁ δὲ τρίτος ἦν μὲν μέγας, ἀπεικάζε δὲ τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου· ὄρα τὸ 126-ον φύλλον.

209. Μηναιᾶ Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, γραφέντα περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ καλλιγράφου τινὸς ἐπιμελοῦς· περιέχει δὲ φύλλα χάρτου 400, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τεσσαρῶν ($0,323 \times 0,22 = 0,21 \times 0,14$)· περιέχει δὲ καὶ εἰκόνα μίαν ἐπὶ χρυσοῦ καλῶς εἰργασμένην, ἥπερ ἀπεικάζει τὴν ἀποτομὴν τῆς κεφαλῆς τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· ἔνδον δὲ τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει κεκολλημένον ἐν φύλλον μεμβράνινον, ὕπερ, εἰ μὴ σφάλλομαι, μέρος ἐστὶ τοῦ προπεριγραφέντος 18-ου κώδικος· περιέχει γὰρ ἐκεῖνο τὸ φύλλον ἀνορθογραφώτατον ἀπόσπασμά τινος διηγήματος περὶ τῆς εὐρέσεως τῶν λειψάνων τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου· ὕπερ ἐκ τοῦ ῥηθέντος ἐλλείπει κώδικος, ὃς ἐπίσης ἐν πολλοῖς ἀνορθόγραφος ὑπάρχει.

210. Μηναιὸν τοῦ Ἰουλίου μηνός, ἀπογραφὴν ἐπιμελέστατα περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ κόσμημα περιέχον ἐν ἐρυθρόν, ὃ σχήματός ἐστι τετραγώνου· κεῖται δὲ τοῦτο ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου, ὃ πάλιν ἀριθμεῖ φύλλα χάρτου 140· ἐστὶ δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἕξ ($0,323 \times 0,22 = 0,218 \times 0,14$).

211. Ψαλτήριον ἀτελὲς ἐκ φύλλων χάρτου 149, διηρημένον εἰς καθίσματα καὶ γεγραμμένον ἐπιμελῶς γράμμασι μεγάλοις ἀμφὶ τὴν ἑκκαιδεκάτην ἑκατονταετηρίδα· ἔχει δὲ καὶ πολλὰ περικεκο-

σημμένα γράμματα κεφαλαιώδη, μέγιστα τὸ σχῆμα καὶ τὴν βαφήν ἐρυθρά, πλὴν τοῦ πρώτου γράμματος τοῦ Ψαλτηρίου, τοῦ M, ὅπερ ἐστὶ χρυσοῦν· χρυσοῖς δὲ γράμμασιν αὐτόθι κεῖται καὶ τὸ «Δαβιδ̄ προφήτου βασιλέως μέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ̄ ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις». Λήγει δὲ τὸ κείμενον ἤδη, διὰ τὸν ἐκπεσμὸν ἐνίων φύλλων, εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «οὐρανοὶ Κυρίου τὸν Κύριον ὕμνεῖτε καὶ. . .»· αἱ προσήκουσι τῷ τρίτῳ στίχῳ τοῦ τῶν τριῶν παιδῶν ὕμνου. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν μᾶ ἐκάστη τῶν σελίδων μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ πέντε ($0,32 \times 0,208 = 0,215 \times 0,118$). Ῥητέον ἔτι, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην πινακίδα κεῖται φύλλα δύο κώδικος ἑτεροίου, ἐν οἷς ὑπάρχουσι τινες ὕμνοι τριαδικοί.

212. Θηκαρᾶς ἀκέφαλος, δς ἠρίθμει τετράδια λδ'· πλὴν ἄλλὰ τὰ πρώτα ἐννέα τετράδια καὶ τὰ δύο πρώτιστα φύλλα τοῦ ι' τετραδίου νῦν ἐλλείπει· γέγραπται δὲ καὶ ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 195-ου φύλλου τὸ «σούμα σξθ' φύλλα». Σήμερον οὖν ὑπάρχουσι φύλλα χάρτου 200, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον κατὰ σελίδα καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ δύο ($0,304 \times 0,21 = 0,195 \times 0,122$)· ἐγράφη δὲ τῇ ἕκτῃ καὶ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι. Περιεχόμενα κατ' ἐκλογὴν· α') «Κανὼν· χαιρετισμὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Θεοδώρου τοῦ Λάσκαρη», φ. 28^β.—β') «Κανὼν τῆς ἀκαθίστου, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε· Χαρᾶς δοχεῖον, σοὶ πρέπει χαίρειν μόνη», φ. 32^β.—γ') «Οἱ οἴκοι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου κατὰ ἀλφάβητον», φ. 37.—δ') «Κατήχησις περὶ τῆς ἀσκητικῆς ἀκολουθίας», ἧς ἡ ἀρχή· «Δεῖ τοὺς μὴ εἰδότας ἐκστηθίζειν», φ. 42^β.—ε') «Τοῦ αὐτοῦ (Θηκαρᾶ) συλλεχθεῖσαι εὐχαὶ ἀπὸ τῆς θείας Γραφῆς, τὰ πλεῖστα δὲ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ», φ. 101.—ς') «Θεοδούλου μοναχοῦ διήγησις περὶ τῶν θείων ὕμνων» κτλ., φ. 132.—ζ') «Κανὼν παρακλητικός· ποίημα κυροῦ Ἀνδρέου Κρήτης, τοῦ Ἱεροσολυμίτου», οὗ ἡ ἀρχή· «Βοηθὸς καὶ σκεπαστής», φ. 179.—η') «Εὐχὴ ἱκετήριος εἰς τὴν Θεοτόκον, ἧς ἡ ἀρχή· «Δέχου τοίνυν εὐμενεστάτη», φ. 196.—θ') «Εὐχὴ ἐπὶ πυρώσεως σαρκός», ἧς ἡ ἀρχή· «Σὺ

Κύριε ὁ ἐτάζων καρδίας», φ. 198^β. — ι') «Τὸ Πιστεύω ἠρωϊκόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Μέγιστον εἰς ἓνα», φ. 199^β.

213. Ἀνθολόγιον ἢ πανδέκτη, περιέχουσα κατ' ἐκλογὴν ἄσματικὰς ἀκολουθίας εἰς διαφόρους ἑορτάς τοῦ ἑνιαυτοῦ, ἔτι δὲ κανόνας εἰς ἀνωνόμους ἀγίους κτλ. Σύγκειται δ' ἐκ φύλλων χάρτου 336, καὶ ὡς ἔοικεν ἐγράφη περὶ τὸ μέσον τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ τοῦ Σαβαΐτου ἱερομονάχου Ἰερεμίου, οὗ τὸ σημεῖωμα ἐν τέλει τῆς βίβλου γέγραπται· εἰσὶ δὲ κατὰ σελίδα γραμμαὶ εἴκοσι καὶ ὀκτώ ($0,316 \times 0,216 = 0,215 \times 0,14$). Ὑπάρχουσι δὲ καὶ σημειώματα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος· α') ὑπογραφαὶ Ἀθανασίου, καθηγουμένου τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα, καὶ Διονυσίου Σαβαΐτου.— β') ὅτι τῇ 3 ἰανουαρίου καὶ τῇ 14-ῃ δεκεμβρίου τοῦ 1605-ου ἔτους ἐγένοντο σεισμοί.— γ') ὅτι τῇ 29-ῃ ἰουνίου τοῦ 1606-ου ἔτους ἀπέθανεν Ἰερεμίας ὁ βοεβόδας, καὶ ὅτι διεδέξατο τοῦτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Συμεὼν τῇ 1-ῃ ἰουλίου.— δ') ὅτι τῇ 29 μαρτίου τοῦ 1635-ου ἔτους ἦλθεν ἐκ Μήλου εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἀγίου Σάβα Διονύσιος ἱερεὺς.

214. Παρακλητικὴ ἀκέφαλος, γραφεῖσα ἔτει 1458-ω καὶ φύλλα περιέχουσα νῦν ἐκ χάρτου 385, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει δίστηλον· γραμμὰς δ' ἐκάστη τῶν σελίδων ἀριθμεῖ 29 ἢ 30 ($0,29 \times 0,215 \times 0,20 \times 0,146$)· ἄρχεται δὲ νῦν τὸ κείμενον ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «... λῆς βουλῆς σου τὸν ἄγγελον | εἰρήνην παρεχόμενον ἀπέστειλας ἡμῖν | ὅθεν ἐξ ἀγνοίας» κτλ. Ἐχει δὲ προσέτι α') «Ἐξαποστειλάρια ἐωθινὰ τὰ ἰα' σὺν τοῖς αὐτῶν θεοτοκίοις καὶ ἰδιομέλοις· ποίημα κυροῦ Λέοντος δεσπότης», φ. 377. (Παρακλητικὴ ἢ ὀκτώηχος μεγάλη, ἐν Ῥώμῃ 1885, σ. 706)— β') «Εὐαγγέλια ἐωθινὰ τὰ ἰα'», φ. 381. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ πλαγίου τετάρτου ἤχου γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο τοῦ καλλιγράφου, φ. 376: «† Ὁ δὲ τάχα γράφας Λουκάς ἀνάξιος, ὁ κατὰ κόσμον Τζυκέρας, συγγνώμην αἰτῶ ταῖς εὐχαῖς ὑμῶν:—μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ-ης, ἔτους ς'Πξζ': ἔτους· ἀμήν».

215. Τεῦχος μεμβράνινον γραφὴν ἀμφὶ τὴν δεκάτην ἑκατονταετηρίδα ὑπὸ τριῶν ὡς ἔοικε βιβλιογράφων, διὰ τὸ διάφο-

ρον εἶναι πολλαχοῦ τὴν γραφήν· ἔχει δὲ φύλλα 271, ὧν τὸ πρῶτιστόν ἐστιν ἐκ χάρτου, πρὸς ἀναπλήρωσιν, ἐκπεσοῦσης τῆς παλαιᾶς ἀρχῆς, ἐπιβληθὲν ἴσως ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου. Καὶ τὸ βιβλίον μὲν ὑπάρχει μήκους 0,288 καὶ πλάτους 0,227· τὸ δὲ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων μονόστηλον μὲν, ἀκανόνιστον δέ, διὰ τὸ ἔχειν αὐτὸ κατὰ σελίδα ὅτε μὲν τριάκοντα καὶ δύο, ὅτε δὲ τριάκοντα καὶ πέντε γραμμᾶς. Περιέχει δὲ τὸ τελευταῖον ὁ κῶδιξ ὀμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ἀπὸ τῆς τετάρτης ἄχρι τῆς τριακοστῆς καὶ τρίτης ὀμιλίας, ἥπερ ὅμως ἀτελής ἀπομένει διὰ τὸν ἐκπεσμόν τῶν ἐσχάτων φύλλων· λήγει γὰρ εἰς τὰς λέξεις τάσδε· «τοιοῦτος γὰρ ὁ δεσπότης ὁ ἡμέτερος· ἐπεὶ δ' ἦν».

216. Ἰωάννου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Γλυκί, ὀμιλία τοῦ ἀγίου εὐαγγελίου εἰς καθὴν Κυριακὴν τοῦ ὄλου ἑνιαυτοῦ, ἧς ἐκλεξάμενος συνέθετο ἀπὸ τε διαφορῶν ἀγίων πατέρων καὶ ἐτέρων σοφῶν ἀνδρῶν». Ἀρχ. «Εἰς τὸν Τελώνην καὶ Φαρισαῖον παραβολὴ καὶ ὑπόθεσις, ὡσπερ γυμνασία τις καὶ παρακίνησις» κτλ. Τεῦχος ἐκ χάρτου στυλπνοῦ, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 348, ὧν τὰ μὲν πρῶτιστα 108 κείμενον ἔχει δίστηλον, τὰ δὲ λοιπὰ μονόστηλον· πρότερον δὲ φύλλα 27 εἶχε περιπλέον, ἅπερ ἐλλείπει νῦν, ἀποκοπέντα ψαλλίδι· ἐγράφη δὲ τὸ τεῦχος τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι παρὰ χειρὸς ἀπαιδευτοῦ πάνυ βιβλιογράφου, καὶ μήκους μὲν ἔστι 0,277, πλάτους δὲ 0,205 Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τῆς ὑπισθίου σελίδος τοῦ 36-ου φύλλου γέγραπται σύγχρονον σημεῖωμα, ὅπερ ἔχει ὡδε· «† Δαμασκηνοῦ ἱερομονάχου καὶ τὸ παρὸν πρὸς τοῖς ἄλλοις.—† Τὸ παρὸν ἐξιγητὸν εὐαγγέλιον ἀφιερῶθ(η) εἰς τὴν θείαν λαύραν τοῦ ἀγίου Σάββα, καὶ ὅποιος τὸ ἀποξενώσῃ, ἔστω ἀφορισμένος».

217. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἔχον φύλλα 195, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον κατὰ σελίδα καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ τεσσάρων ($0,28 \times 0,218 = 0,225 \times 0,145$)· τέσσαρες δὲ μόναι σελίδες ἄγραφοι μένουσι. Περιέχει δὲ τὸ τεῦχος ἀκέφαλον ἐρμηνείαν εἰς τὰς ἐπι-

στολάς Παύλου τοῦ ἀποστόλου, γεγραμμένην ὑπὸ Θεοδώριτου τοῦ ἐπισκόπου Κύρου, ἀρχομένην δὲ νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «μήπως ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες· πέμπτην ἡγοῦμαι γεγράφθαι τῶν πρὸς Τιμόθεον τὴν προτέραν· μετὰ γὰρ δὴ τὸ προοίμιον» κτλ. Theodoretī opera omnia, ἐκδ. Schulze, τ. III, σ. 4.

218. Γεροντικὸν ἐκ χάρτου τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, γραφὴν ὑπὸ τοῦ βιβλιογράφου τοῦ γράψαντος τὸν 151-ον κώδικα (ἄσα σελ. 234)· συγκεῖται δ' ἐκ φύλλων ἠριθμῶν 350, μήκους μὲν 0,305, πλάτους δὲ 0,207· πλὴν ἀλλὰ φύλλον ἐν ὑπάρχον μετὰ τὸ 58-ον ἀφέθη χωρὶς ἀριθμοῦ, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μετὰ τὸ 300-ὸν φύλλον· ἔστι δὲ καὶ φύλλα δύο τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἔχοντα, τὸν 213-ον· ὥστε πάντα τὰ φύλλα τοῦ τεύχους ἀριθμεῖται μᾶλλον εἰς 353· ἄγγραφα δὲ τούτων τὰδ' ἔστι: 33—36, 78^β—83, 95, 107—112, 256—261, 293^β καὶ 294. Περιεχόμενα κατ' ἐκλογήν·

1. «Περὶ διακρίσεως». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος, ὅτι εἰσὶ τινες κατατρίψαντες τὰ ἑαυτῶν σώματα», φ. 1.

2. Κεφάλαια διάφορα τοῦ Λειμῶνος Ἰωάννου τοῦ Μόσχου.

3. «Περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν διακονίαν τοῦ κελλαρίου». Ἀρχ. «Εἰ θυμῷ καὶ μνησικακίᾳ περιπίπτειν οὐ θέλεις», φ. 262.

4. «Διήγησις πάνυ ὠφέλιμος περὶ τοῦ βίου (καὶ) τῆς πολιτείας τοῦ μακαρίου δικαίου Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος». Ἀρχ. «Βίον θεάρεστον καὶ πολιτείαν», φ. 265.

5. «Πρὸς τοὺς ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐπιστάτας καὶ μαθητάς, καὶ πῶς ὑποτάσσονται». Ἀρχ. «Ἐὰν ἦ ἐπιστάτης ἀδελφῶν», φ. 290^β.

6. «Περὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου τοῦ ἀπλοῦ». Ἀρχ. «Διηγείτω δὲ ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ Ἱεράξ», φ. 332.

7. Προσθήκαι Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου· α') «Διήγησις πάνυ ὠραία καὶ ψυχωφελὴς ἀπλοῦ τινος ἀνθρώπου». Ἀρχ. «Εὐρισκόμενος ποτὲ εἰς τὴν ἔρημον τῆς ἱερᾶς Θηβαΐδος», φ. 74-ον μέχρι τοῦ 78-ου φύλλου, ἔνθα γέγραπται τοῦτο· «Ἐν χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ πεντηκοστῷ τρίτῳ· καταμήναν δεκεμβρίου κα' διαχειρὸς καμοῦ Ἰωαννικίου ἱερομονάχου· ἐκ Λαζηκῆς· χώρας· ὡς (=ὅς)

καὶ ἐχρημάτησα ἐφημέριος ἧς (-εἷς) τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ ὅποιως διέβάζη τὴν ἄνωθεν ψυχοφελοὶ δειήγησιν νὰ μὲ συγχωρέσει τῶν ἀμαρτωλότερον παρὰ τὸν κόσμον». — β') «1781, ἐν μηνὶ ἰουνίου ς'. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μεθοδίου ἐπισκόπου Πατάρων, λόγος περὶ τῶν μελλόντων», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις», φ. 342^β. — γ') «Ἱστορία περὶ τῆς σεβασμίας βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς Σουμελᾶ· ὠραία διήγησις», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἡ σεβασμία αὕτη καὶ βασιλικὴ μονή», φ. 344 μέχρι τοῦ 348-ου φύλλου, ἔνθα γέγραπται καὶ τοῦτο· «1784 αὐγούστου 29». — δ') «Στίχοι ἰαμβικοὶ πρὸς τὸ ἡγιασμένον ὄρος τοῦ Σουμελᾶ», ὧν ἡ ἀρχή· «Ὅρος Μελᾶ χαῖρ' εἰκόν' ἀξίαν ἔχον», φ. 340.

219. Τεῦχος μεμβράνινον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων 244, ὧν τὸ δευτέρον ἐστὶν ἐκ χάρτου· ἐγγραφή δὲ τὸ βιβλίον ὑπὸ τεσσάρων ἀντιγραφῶν τῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ μήκους μὲν ἔστι 0,30, πλάτους δὲ 0,215· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον, ὑπερ ἀριθμῆ γραμμᾶς 40 ἢ 41 (0,235 × 0,16') ὑπάρχει δὲ καὶ σημειώματα δύο τοῦ ἰδ' αἰῶνος, ἅπερ ἐγὼ παρατίθεμαι νῦν ἀπαρallάκτως ὧδε· α') φύλ. 84^β «† ἠγοράσθη τὸ βιβλίον τοῦτο ὕψωγάνης ὁ υἱὸς τοῦ Βασίλ(η) ἀπὸ Εἰρηνοπόλεως· καὶ ἀνέθετο ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐπισκοπῇ Λαράνδ(ων)· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαι αὐτὸν διάτὸν Κύριον, ἵνα εὔρει συγχώρησιν ἀμαρτιῶν ἐνῶρα κρίσεως ἀμήν». — β') φύλ. 242^β «† ἠγοράσθη τὸ παρῶν βιβλίον ὑπὸ τοῦ δοῦλου τοῦ θεοῦ Γεράκι· καὶ ἀπετέθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐπ[ισκοπῇ Λαράνδων . . . .] αὐτῷ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ταύτης».

1. «Πίναξ σὺν Θεῷ περιέχων μαρτύρια ἁγίων καὶ βίους ὁσίων» (φ. 1)· εἰσὶ δὲ «ὁμοῦ λόγοι κα'», ὧν ὁ πίναξ καὶ τὰς ἀρχὰς ὑποδείκνυσι· διὸ καὶ τοῦ πρώτου λόγου ἡ ἀρχὴ κατ' αὐτὸν ἔχει ὧδε· «Τραϊανοῦ τὰ Ῥωμαίων»· ἐπεξέρχεται δὲ ὁ λόγος οὗτος τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων· ἀλλὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ προεκπεσούσης, ἀνεπληρώθη τὸ ἐλλεῖπον ἔπειτα (φ. 2) διὰ κειμένου τινὸς περὶ τοῦ αὐτοῦ

μάρτυρος ἐν τῇ κοινῇ λαλιᾷ γεγραμμένου τούτου δὲ ἡ ἀρχὴ ὡδε· «Μετὰ τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Χριστοῦ» κτλ. Πρόσθετες εἶτι, ὅτι μετὰ τὸ 11-ον φύλλον, ὑπερ ἔχει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ παλαιοῦ κειμένου, χάσμα μέγα φαίνεται· δύο γὰρ φύλλα κόψας ἐκεῖθεν ὁ Πορφύριος ἔφερεν εἰς Πετρούπολιν καὶ τῇ βιβλιοθήκῃ ταύτης ὕστερον ἔδωκε (ἀριθ. 378. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 140).

2. Μαρτύριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Μετὰ τὴν τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος», φ. 12^β. Migne τ. 115, σ. 1160.

3. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀθλησάντων ἁγίων μαρτύρων, καὶ ἱστορία τῶν κατὰ χώραν πραχθέντων». Ἀρχ. «Ἔτος μὲν ἤδη πέμπτον» φ. 28^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 1249.

4. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Δημητρίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἔιχε μὲν τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα», φ. 41. Migne τ. 116, σ. 1185.

5. «Κλήμεντος τῶν Πέτρου ἐπιδημιῶν κηρυγμάτων ἐπιτομή». Ἀρχ. «Κλήμης Ἰακώβῳ τῷ κυρίῳ», φ. 45^β. Migne τ. 2, σ. 617.

6. «Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐφραὶμ ἐπισκόπου Χερσῶνος, περὶ τοῦ θαύματος τοῦ εἰς τὸν παῖδα γενομένου παρὰ τοῦ ἱερομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Κλήμεντος». Ἀρχ. «Θαυμαστός ὁ Θεός», φ. 80^β. Migne τ. 2, σ. 691.

7. «Μηνὶ νοεμβρίῳ κέ' τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης τῆς ῥήτορος». Ἀρχ. «Ἔτους τριακοσιοστοῦ πέμπτου βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου καὶ παρανόμου βασιλέως Μαξεντίου», φ. 85. Κείμενον ἀσημεῖωτον ἴσως ἄλλοθί που.

8. «Θαῦμα γεγόμενον ὑπὸ τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν Γουρία Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου». Ἀρχ. «Νῦν καιρὸς εὐκαιρος μετὰ τοῦ πνευματοφόρου», φ. 93. Ὅρα ἔμπροσθεν σελίδι 63.

9. «Βίος τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων θαυματουργῶν ἱατρῶν Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ». Ἀρχ. «Τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ βασιλεύοντος», φ. 99. Ὅρα τ. I, σ. 28, ἔνθα πρόσθετες καὶ τὸν κατάλογον τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκης, σ. 8.

10. «Πράξεις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου», ὧν ἡ ἀρχή· «Ἐν τοῖς καιροῖς τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως ἀκαταστασία ἐγένετο ἐν τῇ Φρυγίᾳ», φ. 111 (Fabric. X, σ. 298). σημειῶσαι δέ, ὅτι μετὰ τὸ 113-ον φύλλον ἔλλειμμα δύο φύλλων ὑπάρχει, ἅπερ ἀπεκόπη πιθανῶς ὑπὸ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη· εἶχε δ' ἐκεῖνα, καθάπερ ὁ πίναξ ἐμαρτύρησε, καὶ τὴν ἀρχὴν βίου τινὸς τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου.

11. Ἀκέφαλον μαρτύριον τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου, ἀρχόμενον ἤδη ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «καὶ τῇ ἀπροσδοκῆτῳ ταύτῃ παρρησίᾳ τοῦ ἀνδρὸς ἐκθαμβηθεῖς» κτλ., φ. 114.

12. «Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου, τοῦ πρὸ τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου ἀσκήσαντος». Ἀρχ. «Ἐν πολλοῖς πολλάκις», φ. 126^β. Fabric. X, σ. 307.

13. «Βίος ἦτοι ἄθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας τοῦ μεγάλου». Ἀρχ. «Πολλοὶ μὲν τῶν ἁγίων», φ. 130^β. Migne τ. 25, σ. CCXXIII.

14. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος καὶ Ἀγαθαγγέλου· πρώτη ἐξέτασις ἐν Γαλατίᾳ». Ἀρχ. «Διοκλητιανοῦ βασιλεύοντος κατὰ πρῶτον ἔτος», φ. 148. Κείμενον ἀμνημόνευτον παρὰ τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

15. «Γρηγορίου πρεσβυτέρου εἰς τὸν βίον τοῦ ἐν ἁγίοις Γρηγορίου τοῦ θεολόγου». Ἀρχ. «Συγκαλεῖ μὲν ἡμᾶς ὧ ἄνδρες», φ. 167. Migne τ. 35, σ. 244.

16. «Κοσμά βεστήτορος ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου». Ἀρχ. «Ἦκουσται πάντως ὑμῖν», φ. 184^β. Fabric. VIII, σ. 457. X. σ. 311. Coxe, Catal. cod. bibl. Bodl. I, σ. 483. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 79.

17. «Μηνὶ ἰανουαρίῳ κς' βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ξενοφώντος καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ». Ἀρχ. «Διηγῆσατό τις μέγας γέρων», φ. 192. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 79.

18. «Μηνὶ ἀπριλίῳ κγ' μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ μὲν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν

Ἰησοῦ Χριστοῦ προαιώνιος βασιλεία», φ. 196^α. Α. Н. Веселовскаго, Розысканія въ области русскихъ духовныхъ стиховъ. Ἐν Πετροπόλει 1880, σ. 172.

19. «Μηνὶ Ἰανουαρίῳ ἐ΄ βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀσκητοῦ Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου». Ἄρχ. «Βίον καλὸν καὶ ἐνάρετον», φ. 203 (Migne τ. 115, σ. 568). Ἐλλείπει τὸ τέλος.

20. (Στεφάνου τοῦ διακόνου) «βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀθλησις καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυμαστοῦ Στεφάνου τοῦ νέου». Ἄρχ. «Ἄγαθὸν καὶ δίκαιον», φ. 208 μέχρι τοῦ φ. 244, ἔνθα τὸ κείμενον ἐλλιπὲς ὑπάρχει διὰ τὸν ἐκπεσμὸν ἱκανῶν φύλλων· τελευταῖα δὲ λέξεις εἰσὶν αἰδῶ· «μονὴν ποιήσον ἐν τῇ ταπεινῇ μου ψυχῇ, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς ἐν τῇ τοῦ Ζακχαίου οἰκίᾳ· τελώνισον...». Ὁλον δὲ τὸ κείμενον ὄρα παρὰ τῷ Montfaucon, *Analecta Graeca*, Parisiis, 1688, σ. 396-531. Migne τ. 100, σ. 1069.

220. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1398-φ· σύγκειται δὲ νῦν ἐκ φύλλων 292, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα διστημα καὶ ἐκ γραμμῶν 29 μέχρι 30 ($0,29 \times 0,22 = 0,225 \times 0,15$)· πρότερον δὲ συνηρίθμει φύλλα 296· πλὴν ἀλλὰ τὰ λείποντα Πορφύριος ἀπέκοψε, καὶ τούτων δύο εἰς τὴν ἐν Πετροπόλει κατέθετο βιβλιοθήκην (ἀριθ. 454. Отчетъ Импер. Публ. Библи. σ. 153)· ἦν δὲ τὰ μὲν ὀπισθεν τοῦ 154-ου, τὰ δὲ μετὰ τὸ 252-ον φύλλον τοῦ κώδικος. Καὶ ταῦτα μὲν ἱκανά· περιέχει δὲ τέλος ὁ κώδιξ συναξάρια σύντομα τοῦ πρώτου ἑξαμήνου, ἐπιγραφὴν ἔχοντα τὴν συνήθη· «Συναξάριον σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῆς συνόψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὅλου χρόνου, ὅθεν τε ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων ἔφυ καὶ ἐν οἷς χρόνοις καὶ εἴτε τὸν διὰ μαρτυρίου, εἴτε τὸν δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο στέφανον»· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κειμένου γέγραται τόδε· «Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον συναξάριον ἑξαμηναῖον ἀ' διασὺν δρομῆς πρώτης ἀσπρων στι κυροῦ Δημητρίου τοῦ γραμματικοῦ· καὶ τοῦ παρόντος λαοῦ ἀσπρων π'· ὁ γραφὲς τοῦ πρώτου ὕφους Μιχαὴλ ὁ Κατάφυχος· ἐκ τοῦ μέρος τῆς Βερτίας· ἐγράφη ἔτους ς'Ϡϛ' ἰνδικτιῶνος ζ' ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ α'».

221. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφὲν ἔτει 1416-ω καὶ συγχείμενον ἐκ φύλλων 415, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,28 \times 0,185 = 0,198 \times 0,112$). ἕτερα δὲ τέσσαρα φύλλα, ἅπερ ἔκειτο πρότερον μετὰ τὸ 322-ον φύλλον, ὑπάρχει νῦν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Πετροπόλεως, ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 435. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 150).

1. Παρακλητικῆ, φ. 1-113. Ἄρχ. «Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτε φάλλεται τὸ Ἀλληλούϊα, λέγονται οἱ στίχοι οὗτοι» κτλ. Ἐν τῷ 2-ω φύλλῳ· «Τῷ Σαββάτῳ ἐν ἑσπέρα στιχηρὰ ἀναστάσιμα κυροῦ Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξά· ἦχος α΄. Τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς» κτλ. Ἐν τῷ 3-ω φύλλῳ «ἕτερα στιχηρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὧν ἡ ἀκροστιχὶς ἀλφάβητον, ἐν δὲ τοῖς θεοτοκίαις "Ἰωάννου ἀμήν". τὸ δὲ "ἀμήν" ἔστι μέσον εἰς τὸ "Ἀνούμφευτε παρθένε". Στιχηρόν· «Ἀγαλλιάσθω ἡ κτίσις» κτλ. Ἐν τῷ 109-ω φύλλῳ «ἑξαποστειλάρια ἀναστάσιμα τῶν ια' ἑωθινῶν, μετὰ τῶν ἰδιομέλων αὐτῶν· ποίημα Λέοντος φιλευσ(εβοῦς) βασιλέως καὶ φιλοσόφου».

2. «† Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τοῦ Τριωδίου τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης καὶ ψυχωφελοῦς τεσσαρακοστῆς, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῷ Σαββάτ(ω) τοῦ ἀγίου καὶ δικαίου Λαζάρου». Ἄρχ. «Τῷ Σαββάτῳ ἐν ἑσπέρα ἰστώμεν στίχους ι΄· στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ΄ καὶ ἀνατολικά δ΄» κτλ., φ. 113 - 415· συνοπάρχει δὲ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Ξανθοπούλου, οὗ ἡ ἐπιγραφή ἐν τῷ 116-ω φύλλῳ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ τριωδίου γέγραπται τοῦτο· «† Τέρμα ὧδε λήξας· ἡ θεόπνευστος βίβλος· πλή|μονος [sic] χειρός, ἀναξίου καὶ θύτου· πεφυκὸς εἶμι, | ἐκ πολλῶν ἀμπλακίων· ἀντιβολῶν δέομαι, μὴ | μεφθῶ τῆς γραφήσου· κἀν μοὶ ἐπτέρνησεν, τῆς | χαρτομέλας τὸ ποίμα; ὧ παντέφορε καὶ τρῖ|φεγγεῖς οὐσία· ἡ τῷ κράτει σου τὸ πᾶν περιστῦ|χοῦσα, σκέπε φρούρει φύλαττε τῷ κτισσομένῳ· | πίστει τὲ καὶ πόθῳ, τὴν δέλτον ὄλην ταύτην· σὺν | τῷ γράψαντι πανευτελῆ γραφέα· ἐντός τε τοῦ | παναγίου καὶ ζωοδόχου, τοῦ δεσπο-

πτικῷ ἀνάκληράτου Τάφου. Χ(ριστ)έ, δίδου τοῖς ἐμοῖς πόνους χάριν. | Θ(εο)ῦ διδόντος, οὐδὲν ἰσχύϊ πόνος· καὶ μὴ διδόν|τος, οὐδὲν ἰσχύϊ φθόνος: Τῷ σὺντελεστῇ, τῶν | καλῶν Θ(ε)ῶ χάρις· δόξα σοι ὁ Θ(ε)ὸς ἡμῶν δόξα· ἔτους ςΠκδ'». Καὶ πάλιν ἐρυθροῖς γράμμασιν· «† Ἐτοῦτο τὸ Τριῶδιον ἔναι τοῦ ἁγίου, καὶ παναγίου καὶ ζωδόχου, τοῦ δεσποτικοῦ Τάφου τοῦ κ(υρίο)υ καὶ θ(εο)ῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ· εἴ τις δὲ βουληθῆ, νατὸ στερίσει· ἀπὸ τοῦ πανακληράτου τάφου, τοῦ Χ(ριστο)ῦ· αὐτὴν τὴν βίβλον νὰ ἔχη τὰς....».

222. Πραξαπόστολος ἐκ χάρτου μετὰ συναξαρίου, γραφεὶς τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι, πλὴν τοῦ 1-ου φύλλου, ὑπερ ἑστὶ μεταγενέστερον· σύγκριται δ' ἐκ φύλλων 245, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τεσσάρων ($0,277 \times 0,19 = 0,188 \times 0,115$)· σημειῶσαι δέ, ὅτι ἐν τῇ ὀπισθίῳ σελίδι τοῦ 40-ου φύλλου γέγραπται πρόσθετον πασχάλιον διὰ τὰ ἔτη ςΠκδ' - ςΠρ' (= 1421 - 1462).

223. Τρία τεύχη βαμβακεροῦ χάρτου συνδεδεμένα, ἄπερ ἐγράφη τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι· συναριθμεῖ δὲ φύλλα 390 μήκους μὲν 0,276, πλάτους δὲ 0,19· πλὴν ἀλλ' ἡ ἀρίθμησις αὐτῶν ὑπάρχει παντάπασιν ἡμαρτημένη· μετὰ γὰρ τὸ 43-ον φύλλον ἀφείθη φύλλον ἐν ἀναριθμητον· καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ 101-ου φύλλου μετεπήδησεν ὁ ἀρίθμητῆς εἰς τὸν 111-ον ἀριθμὸν· τοῦτο δ' αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ μετὰ τὸ 201-ον φύλλον, ἔνθα τὸ λοιπὸν ἔχει τὸν 211-ον· οὕτω δὲ καὶ μετὰ τὸ 301-ον· τὸ γὰρ ἀκόλουθον φύλλον ἀριθμὸν ἔχει τὸν 311-ον. Ὡστε τὸ τεῦχος ὅλον ἀριθμεῖ φύλλα μόνον 371. Κεῖται δ' ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 1-ου φύλλου σημεῖωμα τοιοῦτον ἐφθαρμένον, ἐρυθροῖς γράμμασι γεγραμμένον· « $\frac{\text{ϩ}}{\text{ϩ}}$ Βιβλήν ἀφιέρωμένον τοῦ ἐν μο(να)χ(ο)ῖς Ἰωάκεῖμ ἱερομοναχ(ου) εἰς — — καὶ ἦτης τῷ εὐγάλη ἀπαυτὸ ὕτω πουλεῖση — — ἀπὸ τοὺς ἁγίους π(ατέ)ρας καὶ τοῦ π(ατ)ριᾶρχου τῶν ἀφω[ρισμὸν] — — ἀφωρισμένος». Ἐτερον δὲ σημεῖωμα μεταγενέστερον πάνυ γέγραπται παρὰ τοῦ Θεοφάνους Ἱεροσολύμων πατριάρχου ἔτει ςΗγ' (1584—1585) ἐν δυσὶ φύλλοις ὑπάρχουσιν ἔνδον τῆς δευ-

τέρας πινακίδος· ἐξ οὗ μανθάνομεν, ὅτι «ἡ βίβλος αὕτη ὑπάρχει τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

1. Κόσμημα κόκκινον, ὅπερ ἐστὶ παρεμφερές πρὸς τὸ γράμμα Π· ὑπὸ δὲ τοῦτο κεῖται τὸ «Βίβλος ἱερὰ ἐκ γραφῶν συντεθεισα τοῖς ἀναγινώσκουσι, χειραγωγοῦσα εἰς σωστικὴν σύνεσιν θεογνωσίας. Χριστέ, τεὴν προΐαλλε καμάτοισιν ἐμοῖς. Βιβλίον τὸ καλούμενον Θησαυρός», οὗ ἡ ἀρχή· «Θεὸς καταλαμβανόμενος οὐκ ἔστι Θεός», φ. 1-43. Διαιρεῖται δ' εἰς λόγους δέκα καὶ τέσσαρας, ὧν οἱ μὲν ἑπτὰ πρῶτοι τὴν ἱστορίαν ἐπεξέρχονται τῆς παλαιᾶς διαθήκης ἄχρι τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, οἱ δὲ λοιποὶ ταῦτα. α') «Λόγος η' ἀπόδειξις ὅτι Θεὸς ἀληθὴς ἐστὶν ὁ Χριστός, καὶ υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ συναϊδίου». Ἀρχ. «Ὅτι Θεὸς ἐστὶν ἀληθὴς», φ. 27.— β') «Λόγος θ', ὅτι μέγα ἀγαθὸν καὶ πρὸς σωτηρίαν ὁδηγία καὶ φωτισμὸς ἡ τῶν γραφῶν ἀνάγνωσις». Ἀρχ. «Μέγας κρημνὸς πρὸς ἀπώλειαν», φ. 34.— γ') Λόγος ι' περιέχων τὰ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ, φ. 35.— δ') «Λόγος ια', ὅτι οἱ τὸν Χριστὸν ἀρνησάμενοι καὶ τὸ θεῖον ἀθετήσαντες βάπτισμα, χειρόν καὶ τῶν ἀπίστων κολλάζονται, καὶ ὅτι οὐ δεῖ πιστεύειν ὀνειροῖς». Ἀρχ. «Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης καὶ τοῦ Θεοῦ ἐχθρὸς», φ. 39.— ε') «Λόγος ιβ', οὗ ἡ ἀρχή· «Περιπατῶν ποτε ὁ ἀββᾶς Μακάριος εἰς τὴν ἔρημον», φ. 41.— ς') Λόγος ιγ', οὗ ἡ ἀρχή· «Μοναχὸς γάρ τις ἐν τῷ ὄρει Σινά», φ. 43.— ζ') «Λόγος ιδ', ὅτι μόνη ἡ τῶν χριστιανῶν πίστις ὀρθή τε καὶ ἀπλανής, καὶ περὶ τοῦ προσκυνεῖν κατὰ ἀνατολάς». Ἀρχ. «Πάλαι μὲν ὑπὸ Ἰουδαίων μόνων», φ. 43β.

2. Λόγος ἀνώνυμος, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Ὅτι κυρίως καὶ ἀληθῶς θεοτόκος ἡ ὑπεραγία παρθένος Μαρία ἡ τὸν Χριστὸν ἀσπόρως καὶ ἀφράστως ἐν δυσὶ γεννήσασα φύσει τελειὸν θεὸν καὶ ἄνθρωπον τελειόν». Ἀρχ. «Εἴ τις οὐ Θεοτόκον κατὰ ἀληθειαν», φ. 57.

3. Περὶ τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων. Ἀρχ. «Περὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν», φ. 61β.

4. Τεμάχιον Ἀθανασίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας περὶ νηστείας, οὗ ἡ ἀρχή· «Μὴ παραβαίνειν νηστείαν Κυρίου», φ. 69.

5. Διήγημα περὶ τοῦ ὁσίου Παχωμίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Νεκροῦ ποτε σκῆνωμα ἐξεφέρετο», φ. 69^β.

6. «Δωροθέου περὶ τῆς τεσσαρακοστῆς». Ἀρχ. «Ἐν τῷ νόμῳ προσέταξεν ὁ Θεός», φ. 70.

7. «Περὶ ἀγαθῆς πολιτείας» ἀνώνυμον, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάντων τῶν ἀγαθῶν κεφάλαιον καὶ ῥίζα», φ. 71.

8. Λόγος ἀνωνύμου, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Ὅτι οὐ δεῖ χριστιανὸν ἄνθρωπον φοβεῖσθαι τὸν θάνατον, ἀλλὰ προευτρεπίζεσθαι διὰ μετανοίας (καὶ) ἐξομολογήσεως». Ἀρχ. «Εἰς θάνατος ἡ ἁμαρτία· ψυχῆς γὰρ ὄλεθρος», φ. 71.

9. «Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, λόγος περὶ ἀρετῆς παραινετικός καὶ ὅτι δεῖ μνημονεύειν διηνεκῶς τοῦ θανάτου, καὶ εἰς τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου». Ἀρχ. «Οἱ τὴν θεῖαν ἐκάστοτε καὶ ψυχωφελῆ», φ. 101^β. Λόγος ἀνέκδοτος τύποις, οὗ δεῦτερον ἀπογραφον ἔρα παρὰ τῷ Coxe, Catal. cod. MSS bibl. Bodl. I, σ. 780.

10. «Ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων πατέρων καὶ περὶ τῶν ἁγίων μυστηρίων, καὶ ποταπὸν χρῆ εἶναι τὸν ἱερέα καὶ τὸν μοναχόν». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος· τρία πράγματα ἀπαιτεῖ ὁ Θεός» κτλ., φ. 126.

11. «Περὶ πορνείας καὶ ἐξομολογήσεως Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου». Ἀρχ. «Ἡ τῶν σωμάτων ἐπιθυμία γίνεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκ θερμῆς κρᾶσεως τοῦ σώματος», φ. 140^β.

12. Τεμάχη διάφορα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου καὶ Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, φ. 141^β.

13. Ἀνωνύμου «παραίνεσις πρὸς βασιλέα», ἧς ἡ ἀρχή· «Τῶν ἐπὶ γῆς βασιλεύων θεία προνοία, βασιλεύου καὶ αὐτὸς ἄνωθεν ὑπὸ τοῦ δόντος σοι τὸ βασίλειον ὑψιμέδοντος Θεοῦ», φ. 145^β. Ἴδου δὲ νῦν ἐν ἀπόσπασμα τοῦ λόγου τούτου, φ. 148-149. «Καὶ τὸν Κομνηνὸν φασὶν βασιλέα Ἰσαάκιον σῶφρονα εἶναι εἰς ἄκρον νόσος γὰρ τούτῳ ἐνέσκηψέ ποτε νεφρική, ὥστε ἀπογνῶναι τοῦτον καὶ τῆς ζωῆς, διὰ τὸ παρέσει παντελεῖ καὶ ἀκινήσια κατασχειδῆναι· τῶν δὲ ἱατρῶν μετὰ τὸ πᾶσι τοῖς ἄλλοις χρήσασθαι καὶ

ὠφελῆσαι μηδὲν συμβουλευόντων μιγῆναί τινι γυναικί, αὐτὸς οὐχ ὑπήκουσεν· εἰπόντων δέ, ὡς εἰ μὴ ἐπιχειρήσειε τούτῳ, πρὸς ἀνάγκης ἔχειν αὐτὸν καυτήρι χρῆσασθαι, ἐκ τούτου δὲ ἀπαιδία κατασχεθῆναι καὶ ἀγονία, αὐτὸς ὑπὲρ σωφροσύνης ἀπολογούμενος ἔφησεν: Ἄρκοῦσί μοι ὁ Μανουὴλ καὶ ἡ Μαρία, οἱ ἤδη μοι γεννηθέντες Χριστοῦ χάριτι· τούτων μὲν γὰρ ἄνευ ἔνεστι τυχεῖν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, σωφροσύνης δὲ χωρὶς οὐδεὶς τὸν Κύριον ὄψεται. Καὶ οὗτος μὲν οὕτως».

14. Ἐρωταποκρίσεις θεολογικαὶ τε καὶ φιλοσοφικαί, ὧν ἡ ἀρχή· «Ἐρώτησις· τί ἐστὶ Θεός; Ἀπόκρισις· οὐσία ἀνάιτος, αἰτία παναλκῆς», φ. 149^β.

15. Διήγημά τι, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγένετό τις ἀρχιληστής ἐπὶ τοῖς χρόνοις Μαυρικίου τοῦ τῶν χριστιανῶν βασιλέως, ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Θράκης», φ. 162^β.

16. Βασιλείου τοῦ μεγάλου «περὶ τιμῆς γονέων καὶ γήρων καὶ νεότητος». Ἄρχ. «Τὸ ἐξεγέρθητι Κύριε», φ. 164^β. Migne τ. 32, σ. 1377.

17. «Ἦσυχίου πρεσβυτέρου πρὸς Θεόδουλον λόγος ψυχωφελῆς περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς κεφαλαϊώδης· ἀρχὴ φωτισμοῦ, ψυχῆς ἀληθινῆς ὑποθήκη· τὰ λεγόμενα ἀντιρρητικὰ καὶ εὐκτικά», ὧν ἡ ἀρχή· «Νῆψις ἐστὶ μέθοδος πνευματικῆ ἐμπαθῶν νοσημάτων», φ. 166^β. Migne τ. 96, σ. 1480.

18. «Ἐκ τῆς βίβλου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βαρσανουφίου». Ἄρχ. «Ἐρώτησις· ἐὰν ἴδω τινὰ ποιούντα πρᾶγμα ἄτοπον» κτλ., φ. 180. Ἐρωταπόκρισις τν', ἣν ἀνάγνωθι ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ: «Βίβλος ψυχωφελεστάτη περιέχουσα ἀποκρίσεις διαφόροις ὑποθέσεσιν ἀνηκούσαις, συγγραφείσα μὲν παρὰ τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, ἐπιμελῶς δὲ διορθωθείσα καὶ τῇ τῶν ὁσίων βιογραφία καὶ πλατυτάτῳ πίνακι πλουτισθεῖσα παρὰ τοῦ ἐν μοναχοῖς ἐλαχίστου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, νῦν δὲ πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα» κτλ., Ἐνετίησιν 1816, σ. 222.

19. Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου «λόγος περὶ τῆς ἀγίας συνάξεως καὶ περὶ τοῦ μὴ κρίνειν καὶ τοῦ μνησικακεῖν». Ἄρχ. «Ἀεὶ

μὲν ἢ τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις», φ. 180^β. Βίβλος ἡ καλουμένη Ὀδηγός τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου· ἐκδίδεται τὸ τρίτον δαπάνῃ Ἱερωνόμου Βούρου μοναχοῦ, ἐν Ἀθήναις [γρ. Σμύρνη] 1889, σ. 201, Migne τ. 89, σ. 826.

21. «Λόγος Συμεῶν Ποταμινοῦ [sic], περὶ τοῦ ἐν νῶ ἔχειν τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου τῆς ἐκ τοῦδε τοῦ βίου». Ἀρχ. «Οὐκ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, οἷον ἀγῶνα καὶ φόβον καὶ ἀνάγκην», φ. 191. Lambecii, Comment. de aug. bibl. caes. Vindobonensi liber V, 1672, σ. 93-95.

22. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ «λόγος ἀσκητικὸς κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀδελφὸς ἠρώτησε γέροντα λέγων· παρακαλῶ σε πάτερ εἰπέ μοι τίς ὁ σκοπὸς» κτλ., φ. 193. Migne τ. 90, σ. 912.

23. «Διάλεξις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου κατὰ Σαρακηνοῦ φιλοσόφου περὶ πίστεως, γενομένη ἐν τῇ πόλει Μιλιτινῆς». Ἀρχ. «Ἐρώτησις τοῦ Σαρακηνοῦ· πῶς ὁμολογεῖτε πολυθεῖαν», φ. 222^β μέχρι τοῦ 230-ου φύλλου, ἔνθα τὸ κείμενον ἀτελὲς ὑπάρχει· μετὰ δὲ τοῦτο τεύχος ἕτερον ὑπάρχει, οὗπερ ὁ πίναξ ἐγράφη ἐν τῷ φύλλῳ τῷ πρώτῳ, τῷ νῦν ἀριθμὸν ἔχοντι 231-ον.

24. «Μηνὶ ματῶ ἐ' βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου τοῦ μεγάλου». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος ἡμῶν, ἡ πηγὴ τῆς σοφίας», φ. 231 (Fabric. X, σ. 301). Σημειωτέον δέ, ὅτι πολλαὶ σελίδες εἰσὶν ἄγραφοι, καὶ ὅτι Θεοφάνης ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἔγραψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ διὰ μονοκονδυλίας ἐν τῷ 286-ῳ φύλλῳ· τοῦτο δ' ἐποίησε καὶ ἐν τῷ 184-ῳ φύλλῳ.

25. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Αὐξεντίου τοῦ ἐν τῷ Βουνῷ ἀσκήσαντος». Ἀρχ. «Καλοὶ μὲν καὶ οἱ ἐξ ἄλλοδαπῆς», φ. 299^β—350. Ὅρα ἔμπροσθεν σελίδι 315). Ἐν δὲ τῷ 350-ῳ φύλλῳ κεῖται ἡ ὑπογραφή τοῦ γράψαντος τὸν κώδικα τοῦτον «Διονύσιος ἀμαρτωλός».

26. (Τεμάχιον ἐτέρου κώδικος, φ. 350—390). «Μηνὶ ἰουλίῳ ἐ' τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν

τῷ Ἄθφ. Βίος καὶ ἀγῶνες καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ὁσίου» κτλ. Ἄρχ. «Οἱ τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν», φ. 350. Ὅρα ἔμπροσθεν σελίδι 269.

27. «Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου καὶ μεγάλου λογοθέτου κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Ἀχροπολίτου, λόγος καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις εἰς τὸν ὄσιον πατέρα ἡμῶν καὶ μέγαν Γεράσιμον». Ἄρχ. «Καὶ πάλιν ἐκ τῶν Μύρων μύρον ἡδύπνοον», φ. 390^β. Ἔστι δ' ὁ λόγος ἐνταῦθα περὶ τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου τοῦ παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀσκήσαντος· ἀτυχῶς ὅμως ἡ ἀρχὴ μόνον ὑπάρχει (τὸ ὄλον γραμμαὶ 33) διὰ τὸν ἐκπεσμόν τῆς ἀκολουθίας τοῦ προσθέτου τούτου κώδικος· φαίνεται δὲ καὶ τὸ κείμενον εἶναι πρωτοφανὲς ὅλως.

224. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἀμφὶ τὸ μέσον τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἀριθμεῖ δὲ φύλλα 193, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ πέντε ($0,287 \times 0,21 = 0,208 \times 0,145$). Περιέχει δὲ βίους καὶ μαρτύρια τῷ δεκεμβρίῳ μηνὶ συναναγινωσκόμενα· ὁ δὲ τούτων συντάκτης Συμεὼν ἐστὶν ὁ Μεταφράστης.

1. Λεῖψανον ἀκεφάλου βίου Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «ἔτος τῆ θήκη καὶ οὐπερ οἰκείοις πόνοις συλλέγει μισθοῦ», φ. 1.

2. Βίος τοῦ ὁσίου Νικολάου, οὗ τῆς ἐπιγραφῆς ἄνωθεν ἔγραψεν ὁ καλλιγράφος τὸ «Ὅσιε πάτερ ἡμῶν ἀρχιεράρχα καὶ θαυματουργὲ Νικόλαε, πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀναξίου σου δούλου». Ἄρχ. «Σοφόν τι χρῆμα», φ. 3. Migne τ. 116, σ. 317.

3. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Ἀμβροσίου τοῦ Μεδιολάνων ἐπισκόπου. Ἄρχ. «Οὐαλεντινιανὸς μετὰ τελευτήν», φ. 16. Migne, Patrol. Latin. τ. 14, σ. 45.

4. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Παταπίου. Ἄρχ. «Οὐ πολλοὺς Αἴγυπτος», φ. 22^β. Migne, Patrol. Gr. τ. 116, σ. 357.

5. Μαρτύριον τῶν ἁγίων Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Μετὰ τὴν ἐπὶ γῆς τοῦ σωτήρος», φ. 25^β. Migne τ. 116, σ. 368.

6. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Δανιὴλ τοῦ στυλίτου. Ἄρχ. «Ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἀριστέων», φ. 40^β. Migne ἔ. ἀ. σ. 969.
7. Βίος καὶ πολιτεία Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος. Ἄρχ. «Μέγιστον εἰς ψυχῆς», φ. 61. Migne ἔ. ἀ. σ. 417.
8. Ἄθλησις τῶν ἁγίων Εὐστρατίου Αὐξεντίου Εὐγενίου Μαρδάρου καὶ Ὁρέστου. Ἄρχ. «Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ», φ. 76^β. Fabrici, Bibliotheca Graeca X, σ. 227.
9. Μαρτύριον τῶν ἁγίων Θύρσου Λευκίου Καλλινίκου Φιλήμονος καὶ Ἀπολλωνίου. Ἄρχ. «Τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», φ. 88 (Migne ἔ. ἀ. σ. 508)· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου γέγραφεν ὁ καλλιγράφος τοῦτο· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ μεγαλομάρτυρες οἱ τὰ αἵματα ἐκχέαντες δι' αὐτόν, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὅπως εὕρω λύσιν τῶν κακῶν, ὧν ἔπραξα, ἐν ἡμέρᾳ τῆς δίκης».
10. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Αἰλίου Ἀδριανοῦ», φ. 104. Migne τ. 115, σ. 128.
11. Ὑπόμνημα εἰς τὸν προφήτην Δανιὴλ καὶ τοὺς ἐν καμίνῳ τρεῖς παῖδας. Ἄρχ. «Ἄρτι Ναβουχοδονόσορ», φ. 108^β. Migne τ. 115, σ. 372.
12. Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Βονιφατίου τοῦ Ῥωμαίου. Ἄρχ. «Καὶ τὰ τῶν ἄλλων», φ. 118. Acta Sanctorum, μαΐου τ. III, σ. 19*. Migne τ. 115, σ. 241.
13. Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεβαστιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Ζωῆς Τραγκυλίνου Νικοστράτου Κλαυδίου Κάστορος Τιβουρτίου Καστούλου Μαρκελλίνου καὶ Μάρκου. Ἄρχ. «Πολλῶν κατὰ διαφόρους καιρούς», φ. 122^β. Migne τ. 116, σ. 793.
14. Μαρτύριον τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου. Ἄρχ. «Ἄρτι τὰ τῆς Ῥωμαίων βασιλείας», φ. 130. Migne τ. 114, σ. 1269.
15. Μαρτύριον τῆς ἁγίας Ἰουλιανῆς τῆς ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάσης. Ἄρχ. «Καὶ ἡ καλλίστη τῶν πόλεων», φ. 135. Migne τ. 114, σ. 1437.
16. Μαρτύριον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς φαρμακολυτρίας

καὶ τῶν σὺν αὐτῇ μαρτυρησασῶν Εἰρήνης Ἀνάπης καὶ Χιονίας. Ἀρχ. «Ἀναστασία γυναικῶν ἡ καλλίστη», φ. 139. Migne τ. 116, σ. 573.

17. Μαρτύριον τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ. Ἀρχ. «Ἄλλος μὲν ἄλλο τι τῆς θρυλουμένης», φ. 149^β. Migne τ. 116, σ. 565.

18. Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἄθλησις τῆς ὁσιομάρτυρος Εὐγενίας καὶ τῶν αὐτῆς γονέων. Ἀρχ. «Κομμόδου μετὰ Μᾶρκον», φ. 151^β. Migne τ. 116, σ. 609.

19. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Χριστὸς γεννᾶται», φ. 163^β. Migne τ. 36, σ. 312.

20. Βασιλείου Καισαρείας ἀρχιεπισκόπου, «λόγος εἰς τὴν γέννησιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», οὗ ἡ ἀρχὴ «Χριστοῦ γέννησις», φ. 168^β. Migne τ. 31, σ. 1457.

21. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου καὶ ἡ εὗρεσις τῶν λειψάνων αὐτοῦ» (κζ' δεκεμβρίου). Ἀρχ. «Στέφανος πλήρης χάριτος», φ. 172^β. Κείμενον ἀσημείωτον παρὰ τε τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

22. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ καὶ Θεοφάνους τοῦ ἀδελφοῦ». Ἀρχ. «Τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ τὴν ἄθλησιν», φ. 183. Migne τ. 116, σ. 653.

23. Μαρτύριον τῶν ἁγίων «Ἰνδῆς καὶ Δόμνας καὶ τοῦ πλήθους τῶν δισμορίων τῶν ἐν Νικομηθεῖα μαρτυρησάντων». Ἀρχ. «Ἄρτι Μαξιμιανοῦ δεύτερον ἔτος», φ. 190-ον μέχρι τοῦ 197-ου φύλλου, ἔνθα τὸ κείμενον ἀτελὲς ὑπάρχει διὰ τὸν ἐκπесμὸν ἐνίων φύλλων· λήγει γὰρ εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «εἶτα σκότος ἐκ τοῦ φωτὸς δέχεται καὶ πηρωθεὶς τὰς ὄψεις ἐζήτει περιωῶν...». Ὅλον δὲ τὸ κείμενον ὄρα παρὰ τῷ Migne τ. 116, σ. 1037 κέ.

225. Τεῦχος ἐκ χάρτου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 146, ὧν ἓνα τὴν τάξιν ἄτακτον ἔχει· ταύτην δ' ἐγὼ μικρὸν ἠνώρθωσα νῦν ἐν τῇ κάτω περιγραφῇ, τῶν φύλλων ὅσα κακῶς ὑπὸ τοῦ δέτου συνέρραπται παραδηλώσας ὡς ἤρμωζεν ἐκεῖ· γέγραπται δὲ τὸ

βιβλίον ἔτει 1370-φ, καὶ τὸ μὲν κείμενον αὐτοῦ γραμμὰς ἀριθμεῖ κατὰ σελίδα πᾶσαν ὀκτώ καὶ εἴκοσι, μονόστηλον ὡς εἰκὸς ὑπάρχον· ἃ δὲ περιέχει, τάδ' ἔστιν·

1. «Περὶ τῶν ὀφειλόντων χρισθῆναι μύρω» Ἀρχ. «Ἀρειανούς μὲν καὶ Μακεδονιανούς ἤγουν πνευματομάχους», φ. 1. Goar, Εὐχολόγιον, σ. 694.

2. «Εὐχὴ πρὸς χριστιανούς ὑπαχθέντας ἐθνικῇ πλάνῃ, ἐπιστρέψαντας δὲ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ προσδραμόντας». Ἀρχ. «Κύριε κύριε ὁ τῶν ἀπάντων ποιητῆς καὶ δεσπότης», φ. 1^β. Εὐχολόγιον τὸ μέγα, ἐκδ. Ῥώμης 1873, σ. 475. Πρβλ. Goar, Εὐχολόγιον, σ. 690.

3. «Εὐχὴ ἐπὶ μιαιοφαγησάντων», ἧς ἡ ἀρχή· «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ὁ ἐν ὕψηλοῖς κατοικῶν» κτλ., φ. 2. Goar σ. 534.

4. «Εὐχὴ ἐπὶ ἐξομολογουμένων», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τῇ πόρῃ», φ. 2. Goar σ. 537.

5. «Εὐχὴ ἐπὶ τῶν προπετῶς ὀμνούντων», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς ὁ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως», φ. 2. Goar σ. 534.

6. «Εὐχὴ ἐπὶ μιαιοῦ ἐμπεσόντος εἰς φρέαρ», ἧς ἡ ἀρχή· «Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός», φ. 2^β. Goar σ. 479.

7. «Τάξις γενομένη εἰ συμβῆ μιαιόν τι ἢ ἀκάθαρτον προσφάτως ἐμπεσεῖν εἰς ἀγγεῖον οἴνου καὶ ἐλαίου». Ἀρχ. «Χρὴ τὸ ἐμπεσὸν ἀκάθαρτον παραχρῆμα αἵρεσθαι», φ. 2^β. Goar σ. 481.

8. «Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἀγίας συνόδου πρὸς ἅπαντας τοὺς ὀσιωτάτους μητροπολίτας καὶ πρὸς τὸν πάπα Ῥώμης». Ἀρχ. «Ὁ δεσπότης ἡμῶν καὶ Θεὸς», φ. 3 καὶ 141^α. Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, ἐν Ἀθήναις 1852—1859, σ. 368. J. B. Pitra, *Juris eccles. Graecorum historia et monumenta*, τ. II, σ. 183.

9. «Ἐπιστολὴ Ταρασίου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Ἀδριανὸν πάπαν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, περὶ τοῦ μὴ γίνεσθαι ἐπὶ χρήμασι τὰς χειροτονίας». Ἀρχ. «Πολυμε-

ρῶς καὶ πολυτρόπως», φ. 141, 143 καὶ 4. Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, τ. IV, σ. 375-383. Pitra, Juris eccles. κτλ. τ. II, σ. 304—313.

10. «Τοῦ παναγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κῦρ Ἰωσήφ τοῦ ὁμολογητοῦ ἐκ τῆς οἰκιοχειροῦ ὁμολογίας αὐτοῦ». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ βιάζομαι παρά τινων συνθέσθαι τῷ λατινικῷ δόγματι», φ. 5. Συνεξεδόθη μετὰ τῆς ἐν Ἰασίῳ τυπωθείσης (ἔτει 1682) ἀντιρρήσεως Νεκταρίου πατριάρχου τῆς Ἱερουσαλήμ.

11. Epanagoge aucta (φ. 6—94), ἣς ἐν ἀρχῇ κεῖται «πίναξ τῶν τίτλων καὶ λοιπῶν κεφαλαίων». πάντα δὲ ταῦτα κατὰ μὲν τὸν πίνακα τέσσαρα καὶ ἐξήκοντά ἐστι, κατὰ δὲ τὸ κείμενον αὐτὸ τὸ νῦν ὑπάρχον ἐν τῷ κώδικι πενήκοντα καὶ δύο· φαίνεται δ' ὁμως, ὅτι μετὰ τὸν νβ' τίτλον ὁ γραφεὺς ἄλλα τινὰ προσέθετο νῦν ἐλλείποντα, ἔξω τῶν τίτλων, οἱ τοὺς ἀριθμοὺς ἔχουσι τούτους· α') «Τίτλος νη', νόμος Ῥοδίων κατ' ἐκλογὴν ἐκ τοῦ ἰδ' βιβλίου τῶν διατάξεων». Ἀρχ. «Ἐὰν πλοῖον ὀρμᾶ ἐπὶ λιμένα», φ. 88 (Zachariae, Jus Gr. Rom. IV, σ. 163). β') «Τίτλος νθ', ἀποκρίσεις κανονικαὶ Τιμοθέου τοῦ ἀγιωτάτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, ἐνὸς τῶν ρν' πατέρων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων, πρὸς τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ ἐρωτήσεις παρά τινων ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν», φ. 91. Καὶ τί μὲν ἐξέπεσε τοῦ κώδικος ἐγὼ νῦν ἀγνοῶ· νομίζω δ' ὅτι τῶν ἐπιλοίπων κεφαλαίων οἱ τίτλοι παραδηλοῦσιν ἀπλῶς ἐν τῷ κώδικι τούτῳ τὴν νομικὴν εἶναι βίβλον, ἣν Epanagogam Auctam ὀνομάζομεν· καὶ γὰρ οὗτοι τὰς ἐπιγραφὰς ἅμα καὶ τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν ὡς ἀκριβῶς ἐκείνης ἔχει τὸ κείμενον ἄχρι τοῦ πενηκостоῦ καὶ πρώτου τίτλου (Zachariae, Jus Graeco-Romanum τ. IV, σ. 180—347)· τούτῳ δὲ τῷ τίτλῳ συνέπεται τίτλος ἄλλος, ἀριθμούμενος γγ', ὃς ἐπιγράφεται «περὶ ἐγγύης»· ἄρχεται δὲ ὧδε· «Γυνὴ καὶ ἀφῆλιξ οὗτ' ἐγγυῶνται» κτλ. Σημειῶσαι προσέτι, ὅτι τὰ κράσπεδα τοῦ 52-ου φύλλον πασχάλια φέρει τῶν ἐτῶν ςΠπζ' καὶ ςΠπη' = 1479 καὶ 1480.

12. «Ἀλεξίου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου· ἐξ ἐπιστολῆς πρὸς

Θεοφάνη» Θεσσαλονίκης» απόσπασμα τοιοῦτον «Συγγενῆς συγγενοῦς μνηστὴν ἀρπάσας, εἰ μὴ συνεφθάρη, οὐδὲν παρέσχε κώλυμα τοῖς μνηστευθεῖσιν, ἀλλὰ ὁ γάμος προβήσεται· εἰ συνεφθάρη δέ, οὐδαμῶς», φ. 95.

13. «Τοῦ αὐτοῦ ἐκ συνοδικῶν κρίσεων». Ἀρχ. «Τοὺς διγάμους εὐλογήσαντες, ἐν τοσοῦτῃ τῆς ἱερουργίας ἐπισχεθῆσονται» κτλ. φ. 95.

14. «Περὶ γάμων ἐπιτετραμμένων καὶ κεκωλυμένων πρώτου καὶ δευτέρου, ἐγγράφου ἢ ἀγράφου». Ἀρχ. «Συνίσταται γάμος χριστιανῶν», φ. 95^β. Πρβλ. *Ecloga privata aucta*, ἐκδ. Zachariae σ. 65.

15. «Περὶ τοῦ κάσσου». Ἀρχ. «Τὸ ἐξ ἀπαιδίας κάσσον», φ. 96^β.

16. «Ἐρωτήσεις τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Μάρκου, καὶ ἀποκρίσεις ἐπ' αὐταῖς τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμών». Ἀρχ. «Ὁ μὲν θεοπάτωρ καὶ προφήτης Δαυὶδ», φ. 96^β, 112—118 καὶ 125—126^α (Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, τ. IV, σ. 447 κέ)· μετὰ δὲ τὰς ἐρωτήσεις ταύτας καὶ τὰς ἀποκρίσεις ὑπάρχουσιν «αἱ παρασύντομοι συγγένειαι», ὧν ἡ ἀρχὴ· «Δεύτεροι ἐξάδελφοι πρὸς μίαν ἐξαδέλφην κωλύονται» κτλ., φ. 121^α.

17. «Τοῦ μακαριωτάτου μητροπολίτου Ἡρακλείας Νικήτα, ἀποκρίσεις πρὸς τινα Κωνσταντῖνον ἐπίσκοπον περὶ ὧν ἠρωτήθη παρ' αὐτοῦ». Ἀρχ. «Τοὺς εἰς δεύτερον συνοικέσιον ἐρχομένους», φ. 94^β. Σύνταγμα κτλ. τ. V, σ. 441.

18. Ἀνεπίγραφον περὶ τῆς νήσου Κύπρου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐπαρχία τῆς νήσου Κύπρου, ἔχουσα πόλεις δεκατρεῖς, ἦτις ὑπὸ κονσιλαρίων ἐποιμαίνετο, τουτέστι βουλευτῶν», φ. 119^β καὶ 103^α.

14. «Φωτίου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου συναγωγαὶ καὶ ἀποδείξεις ἀκριβῶς συνειλεγμέναι ἐκ τε συνοδικῶν καὶ ἱστορικῶν γραφῶν περὶ ἐπισκόπων καὶ μητροπολιτῶν καὶ λοιπῶν ἐτέρων ἀναγκαίων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων». Ἀρχ. «Ἐν ποίοις φαίνονται πεπραχότες», φ. 103^β. Migne τ. 104, σ. 1220 κέ.

15. «Διὰ τῶν ἱρχιερέων τῶν χειροτονηθέντων ἀπὸ ἐπισκό-

πων εἰς πατριαρχεῖα καὶ μετατεθέντων καὶ ἐνθρονισθέντων ἀφ' ὧν εἶχον ἐκκλησιῶν εἰς ἐτέρας μητροπόλεις καὶ ἐπισκοπὰς». Ἀρχ. «Ὁ μέγας Εὐστάθιος», φ. 105^β.

16. «Ἀκριβῆς διαίρεσις τῶν ἐνόμων καὶ κεκωλυμένων γάμων». Ἀρχ. «Ὁ Ῥαδινός (πατήρ). Μιχαήλ (καὶ) Ἄννα ἀδελφοί· κεκώλυται ὁ γάμος οὗτος· δεύτερον γὰρ σφίζουσι βαθμὸν πρὸς ἀλλήλους», φ. 106. Πρβλ. Α. Павлова, 50-я глава кормчей книги, какъ историческiй и практическiй источникъ русскаго брачнаго права, ἐν Μόσχᾳ 1887, σ. 332 κέ.

17. «Ἐκ τῆς βίβλου τῆς Πείρας, ὅτι δυνατὸν καὶ ἐπὶ τῶν ἀγγιστευσάντων βαθμοὺς λέγεσθαι». Ἀρχ. «Ἡ τοῦ ἀδελφοῦ μου γαμετὴ δευτέρου μοι ἐστὶ βαθμοῦ», φ. 108^α. Const. Harmenopuli manuale, ἐκδ. Heimbach σ. 510, ἐν ὑποσημειώσει.

18. «Ἴσον τῆς ἐκτεθείσης συνοδικῆς ψήφου ἐπὶ Μιχαήλ τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου παρὰ Νικήτα τοῦ ὀσιωτάτου πρωτοσυγκέλλου καὶ χαρτοφύλακος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, κατὰ (τὸ) ρσξ' [sic] ἔτος τῆς ε' ἰνδικτιῶνος». Ἀρχ. «Ἀνήνεγκας ὁ ἱερώτατος», φ. 108^α. Σύνταγμα κτλ. τ. V, σ. 40.

19. «Πιττάκιον πατριαρχικὸν ἐκτεθὲν παρὰ Ἰωάννου χαρτοφύλακος τοῦ Ἰωνοπούλου περὶ τοῦ τῆ δισεξαδέλφη τῆς ἰδίας μητρὸς συναφθέντος καὶ τῶν ὀφειλόντων δοθῆναι αὐτῷ ἐπιτιμίων». Ἀρχ. «Δαμπάδιος [sic] οὗτος», φ. 110^α. Σύνταγμα κτλ. τ. V, σ. 92.

20. «Περὶ τινος ἀρμοσαμένου τῷ ἰδίῳ υἱῷ πρὸς γάμον θυγατρὶ τινος ὑπεξουσίαν παρὰ γνώμην τοῦ πατρὸς αὐτῆς». Ἀρχ. «Ἐτερος [sic] ᾧ τὸ ἐπώνυμον Βομβυλᾶς», φ. 110^α. Σύνταγμα κτλ. τ. V, σ. 37.

21. «Διάταξις συνοδικὴ περὶ δευτερογαμίας», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Τίμιον εἶναι τὸν γάμον καὶ τὴν κοίτην ἀμίαντον», φ. 110^β καὶ 94.

22. Ἀνεπίγραφος τάξις τῶν πατριαρχείων τῶν ἐπαρχιῶν τῶν μητροπόλεων καὶ τῶν ἐπισκοπῶν, φ. 122, 123 καὶ 119^α.

24. «Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις τῶν γεγонуιῶν ἐρωτήσεων

παρά μοναχῶν ἔξω τῆς πόλεως ἀσκουμένων καὶ ἀποκρίσεων ἀπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐρεθείσης τηνικαῦτα συνόδου, ἧς προίστατο ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης Νικόλαος, ἐπὶ τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ». Ἀρχ. «Οὐ χρὴ μοναχὸν εἰσιέναι εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον», φ. 124· φαίνεται δέ, ὅτι τὸ κείμενον τοῦτο κεφάλαιον ἀποσχηματίζει τὸ ἐξηκοστὸν τοῦ προμνησθέντος νομίμου (ἄρα ἄρθρον 11 τοῦ κώδικος τούτου). Σύνταγμα κτλ. τ. IV, σ. 417.

25. «Νομοκάνονον τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως [sic] καὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ ἀγίων πατέρων, ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ συνταγμάτων περὶ διαφόρων κεφαλαίων». Ἀρχ. «Τὰς ὑπὸ αἰρετικῶν ἐνθρονισθείσας ἐκκλησίας», φ. 124^β, 120 καὶ 121. Πρβλ. Σύνταγμα κτλ. τ. IV, σ. 431. Pitra, Jus eccles. Graec. II, σ. 330 λς'.

26. Ἀπόκρισις Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου εἰς τὸ «ἐάν τις ὀρίσῃ τι ἀγαθὸν μεθ' ὄρκου ποιῆσαι, οἷον ἐπὶ τινα χρόνον μὴ γεύσασθαι οἴνου ἢ νηστεῦσαι ἢ τῆς οἰκείας συγκοίτου ἀπέχεσθαι, εἶτα ἐκ ῥαθυμίας μὴ ἰσχύσας πληρῶσαι ὃ ἐπεχείρησε, τί ὀφείλει ποιῆσαι»; Φύλλ. 121^α.

27. «Εὐχὴ ἐπὶ τῶν προπετῶς ὀμνυόντων», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς ὁ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως», φ. 121^α.

28. «Ἐτέρα εὐχὴ», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς ὁ φοβερός καὶ δυνατός, ὁ διὰ τοὺς σοὺς οἰκτιρμούς», φ. 121^β.

29. Ἀνεπίγραφον περὶ ἀγγέλων, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐκάστῳ ἔθνει ἐφρεσάναι φησὶν ἡ γραφὴ ἄγγελον», φ. 121^β.

30. «Κατάκρισις τεθείσα ὑπὸ τῶν πανευσεβῶν βασιλέων». Ἀρχ. «Οἶμαι δὲ τῶν κρίνειν λαχόντων», φ. 121^β.

31. «Περὶ τῶν βαθμῶν τῆς συγγενείας· σύγγραμμα Μιχαὴλ νομοφύλακος τοῦ Χούμνου, τοῦ γεγονότος μητροπολίτου Θεσσαλονίκης». Ἀρχ. «Ἡ συγγένεια ὄνομά ἐστι κοινὸν καὶ καθολικόν», φ. 127. Κείμενον διμερές, οὗ τὸ δεύτερον τμήμα περὶ κεκωλυμένων γάμων πραγματεύεται· τὸ δὲ πρῶτον μέρος ὑπάρχει κἀν τῷ Συναγμάτι, τ. V σ. 397.

32. «Περὶ συγγενείας» ἀνώνυμον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ συγγένεια ὄνομά ἐστι γενικόν· διαιρεῖται δὲ εἰς τρία, εἰς ἀνιόντας» κτλ., φ. 128^α.

33. «Διάγνωσις τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας (Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος) χάριν τοῦ λαληθέντος συνοδικῶς ζητήματος περὶ τοῦ εἰ χρῆ τὸν αὐτὸν καὶ ἓνα δυοὶ δισεξαδέλφοις συναπτεσθαι». Ἀρχ. «Οἱ τῶν Ἀθηναίων ἰθαγενεῖς», φ. 129^β. Σύνταγμα τ. IV, σ. 556.

34. «Εἰς τὴν ἐπ' ὀλέθρῳ τοῦ κόσμου ἐπεισφρήσασαν ἤδη τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ ποιμνῇ ἀθεμιτογαμίαν καὶ πυρὸς δίκην πυρπολοῦσαν τὰ σύμπαντα, ἧτις Θεοῦ χάριτι κανονικῶς καὶ νομίμως συνοδικῇ ἀποφάσει ἐκωλύθη καὶ ἀνηρέθη κατὰ τὴν εἰκάδα πρώτην τοῦ φεβρουαρίου μηνὸς τῆς ἰ' Ἰνδικτιῶνος, ἐν ἔτει ρσφνε'» [sic]. Ἀρχ. «Σισίνιος ἐλέφ Θεοῦ κτλ. Καὶ ἱατρὸς ἡδίων ἐκεῖνος» κτλ., φ. 142. Σύνταγμα τ. V, σ. 11.

35. «Περὶ μνηστείας καὶ ὅτι οὐδὲν ἐστὶ γάμου τε καὶ μνηστείας διάφορον εἰς σύστασιν τοῦ θεμιτοῦ καὶ ἐρρωμένου μηνὸς ἀπριλίῳ κς' ἔτους ρσφοδ'». Ἀρχ. «Προκαθημένου Ἰωάννου τοῦ παναγιωτάτου δεσπότης», φ. 135. Σύνταγμα τ. V, σ. 51.

36. «Ἐτέρα συνοδική σημείωσις περὶ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου, μηνὸς μαρτίῳ ιδ' ἔτους ρσφοε'». Ἀρχ. «Προκαθημένου Ἰωάννου τοῦ ἀγιωτάτου», φ. 135^β. Σύνταγμα τ. V, σ. 53.

35. «Χρυσόβουλλον τοῦ μακαρίτου βασιλέως κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου, ἐπικυροῦν τὰς συνοδικὰς ἀποφάσεις τὰς περὶ τῶν ἀθεμίτων γάμων καὶ τῆς μνηστείας γεγενημένας ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου τοῦ Σιφιλίνου, οὗ μετὰ θάνατον ἐπεβραβεύθη τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ ὑποτεταγμένος λόγος». Ἀρχ. «Τὸ ταῖς μεγίσταις τῶν διοικήσεων», φ. 136. Zachariae, Novellae constitutiones, σ. 338.

36. «Τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ Σισινίου ἐκ τοῦ συνοδικοῦ τόμου, διαλαμβάνον περὶ κεκωλυμένων συγγενικῶν προσώπων, ἀδελφῶν ἐξαδέλφων ἐγγόνων προεγγόνων καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος ἐπιτρόπων τε καὶ θετῶν υἱῶν καὶ λοιπῶν».

Ἄρχ. «Ἀπηρείσθω δύο ἀδελφούς», φ. 137. Ἀντεγράφη πρὸς τύποις ἔκδοσιν.

37. «Τοῦ σοφωτάτου ὑπάτου τῶν φιλοσόφων Ἰωάννου τοῦ Πεδιασίμου, σύνταγμα περὶ γάμων κεκωλυμένων καὶ ἀκωλύτων», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ συγγένεια ἢ φύσει ἐστὶν ἢ θέσει» κτλ., φ. 137^β—140 καὶ 142. Πρβλ. Prochiron auctum ἔκδ. Zachariae, σ. 87, ἔνθα σημειοῦται ὅτι καὶ Witte τὸ αὐτὸ κείμενον ὑπέδειξεν ἐν τῇ Zeitschrift für Geschichte R. W. VIII, σ. 175. Τὸ ἱεροσολυμιτικὸν ἀπόγραφον ἐκτυπωθήσεται συντόμως.

38. Ἀνεπίγραφον περὶ χειροτονιῶν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου», φ. 142^β, 143, 145 καὶ 146. Ἀντεγράφη καὶ τοῦτο πρὸς τύποις ἔκδοσιν. Σημείωσαι προσέτι, ὅτι τὸ κράσπεδον τῆς ἐμπροσθίου σελίδος τοῦ 143-ου φύλλου πασγάλια περιέχει τῶν ἐτῶν ςΠϛ'—ςΠλδ' = 1412—1426.

39. «Ἀπὸ τῶν πρακτικῶν τῆς συνόδου». Ἄρχ. «Σημείωσαι ὅτι διαφορὰ ἐστὶ μεταθέσεως μεταβάσεως καὶ ἐπιβάσεως», φ. 146^β.

40. Σημείωσις τοῦ καλλιγράφου, φ. 146^β. «† Ἐγράφη καὶ ἐτελειώθη . . . . . αὐγούστου μηνός . . . . . Ἰνδικτιῶνος, ἐν ἔτει ςω ωω οηω». Αὐτόθι καὶ προσθήκαι τινες· α') «Περὶ ἐνώσεως καὶ ποσαχῶς ἢ ἔνωσις». β') Ἐρωταποκρίσεις περὶ πίστεως. γ') Σημειώματα νομικά.

226. Τεῦχος ἐκ χάρτου, φύλλα περικλείον 244, μήκους μὲν 0,272, πλάτους δὲ 0,21· ἐγράφη δὲ τῇ ἕκτῃ καὶ δεκάτῃ (φ. 1 - 219) καὶ τῇ πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι (φ. 220 - 244). Ἦν δὲ πρότερον Χριστοφόρου τοῦ ἱερέως, ὡς φησι Παΐσιος ὁ Ἱεροσολύμων πατριάρχης, ὃς ἔνδον τῆς δευτέρας πινακίδος ἔγραψεν ὑπόμνημά τι περὶ τοῦ βιβλίου τούτου· Χριστόφορος δὲ ὕστερον ἀνέθηκε τὸν κώδικα τῷ πατριαρχικῷ ναῷ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις· ὅθεν αὐτῶν χρόνων ἱκανῶν οἰχομένων ἐστάλη τὸ βιβλίον εἰς τὴν λαύραν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου.

1. «Πίναξ τοῦ παρόντος θείου βιβλίου», φ. 1.

2. «Χριστέ, παράσχου τοῖς ἑμοῖς πόνοις χάριν, | Ἰωάννου

τάλανος τάχα καὶ θύτου»¹.—«Ἰππολύτου τοῦ μακαριωτάτου ἐπισκόπου Ῥώμης, λόγος περὶ τῆς συντελείας τοῦ κόσμου τούτου καὶ περὶ τοῦ Ἀντιχρίστου πῶς μέλλει βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ οἱ μακάριοι προφῆται», φ. 2. Migne τ. 10, σ. 904.

3. Σωφρονίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων «βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας». Ἀρχ. «Μυστήριον βασιλέως κρύπτειν», φ. 19. Migne τ. 87, σ. 3697.

4. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν Τελώνην καὶ εἰς τὸν Φαρισαῖον». Ἀρχ. «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν», φ. 34^β.

5. Ἀθανασίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας «λόγος περὶ τοῦ γενομένου θαύματος εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Ἄρατε τοὺς ὀφθαλμούς», φ. 37^β. Migne τ. 28, σ. 805.

6. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Σήμερον ἐκ νεκρῶν ἐγειρόμενος Λάζαρος», φ. 40. Migne τ. 48, σ. 779.

7. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡσπερ μήτηρ φιλότεκνος», φ. 43. Migne τ. 62, σ. 775.

8. Ἀνδρέου τοῦ Κρήτης ἀρχιεπισκόπου «λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Λάζαρος τὸν παρόντα», φ. 45^β. Migne τ. 97, σ. 960.

9. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν Ἡρώδη καὶ εἰς τὰ βρέφη», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡσπερ ἡλιακὸς πλόος», φ. 551 (ἔρα ἔμπροσθεν σελίδι 146)· μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ γέγραπται

¹ Μετὰ δὲ τὸ δίστιχον τοῦτο σταυρὸς ὑπάρχει τοιοῦτος

τοιαῦτα πάλιν σημεῖα (μετὰ σταυροῦ παρομοίου) καὶ ἐν ἄλλοις τοῦ βιβλίου τόποις ὑπάρχει.

τοῦτο· «ἀκλνβψβὼ ψβω ηϋηολχ· ηοθψγθω» = «ὁ πονητῆς τῆς βίβλου Βλάτζας».

10. Ἀνδρέου τοῦ Κρήτης ἀρχιεπισκόπου «λόγος εἰς τὴν ἱεράν Κυριακὴν τῶν βαΐων», οὗ ἡ ἀρχή· «Χθὲς ἡμᾶς μετὰ τοῦ δεσπότη», φ. 57. Migne τ. 97, σ. 985.

11. «Ἰπόμνημα εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον περὶ τοῦ θαύματος τοῦ γενομένου ἐν τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ βαπτίσματι». Ἀρχ. «Καταλαβόντες τὴν Ἱεροσολύμων πόλιν», φ. 61. Κείμενον ἀσημείωτον παρά τε τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

12. «Λεοντίου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων, λόγος εἰς τὰ βαΐα καὶ εἰς τὴν ἔγερσιν τοῦ Λαζάρου». Ἀρχ. «Ἦδη τῆς δεσποτικῆς πανηγύρεως», φ. 65. Ἐπ' ὀνόματι τοῦ Χρυσοστόμου παρά τῷ Migne τ. 61, σ. 715.

13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα καὶ περὶ τῶν ἀναξίως μεταλαμβανόντων». Ἀρχ. «Στυγνὴν τὴν ἐκκλησίαν ὀρώ», φ. 68^β. Migne τ. 61, σ. 687.

14. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος περὶ τοῦ Ἄδου καὶ τοῦ Διαβόλου». Ἀρχ. «Τῆς χθὲς ὑποχέσεως», φ. 71^β. Migne τ. 62, σ. 721.

15. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν νικητῆρα, ὅτε ὁ Σωτὴρ ἐνιψε τοὺς πόδας τῶν ἰδίων μαθητῶν». Ἀρχ. «Ἐλεον Θεοῦ καὶ φιλανθρωπίαν», φ. 74. Migne τ. 64, σ. 1345: *spuria et praetermissa*.

16. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ εἰς τὸν σταυρόν». Ἀρχ. «Δεῦρο λοιπὸν υἱέ μου», φ. 77. Λόγος ἀσημείωτος ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν Χρυσοστόμου πονημάτων.

17. Ἐπιφανίου τοῦ Κύπρου «λόγος εἰς τὴν θεόσωμὸν ταφὴν τοῦ Κυρίου» κτλ., οὗ ἡ ἀρχή· «Τί τοῦτο σήμερον», φ. 84. Migne τ. 43, σ. 440.

18. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα» Ἀρχ. «Ἀναστάσεως ἡμέρα», φ. 92^β. Migne τ. 35, σ. 396.

19. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος τῆ ἀγία καὶ μεγάλη Κυριακῆ τοῦ πάσχα». Ἀρχ. «Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι», φ. 94^β. Migne τ. 36, σ. 624.

20. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Ἦκουσες ἀρτίως τοῦ δεσπότου», φ. 99^β. Λόγος ἀμφιβαλλόμενος. Ὅρα Migne τ. 64, σ. 1355.

21. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ «λόγος εἰς τὴν ὑπερένδοξον μεταμόρφωσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Δεῦτε πανηγυρίσωμεν», φ. 101^β. Migne τ. 96, σ. 545.

22. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «σημασία εἰς τὸν Ἰεζεκιήλ». Ἀρχ. «Νομίζομεν τὸν ἄνθρωπον εἶναι», φ. 108^β. Migne τ. 36, σ. 665.

23. «Βίος ἐν συντόμῳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐφροσύνου τοῦ μαγείρου». Ἀρχ. «Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν», φ. 110. Κείμενον ἀνέκδοτον, ὅπερ ἐν παραφράσει βλέπε παρὰ τῷ Νικοδήμῳ, Συναξαρ. τ. I, σ. 33. Ἀντίγραφα δὲ τοῦ αὐτοῦ βίου καταγράφεται καὶ παρὰ τῷ Coxe (Catal. cod. Bodl. σ. 254, 445, 707, 816) καὶ παρὰ τῷ Matthaei (Accurata cod. Mosqu. notitia, σ. 93 καὶ 227).

24. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ὄρχησιν τῆς Ἡρωδιάδος» κτλ. Ἀρχ. «Ὡσπερ τις ἀνὴρ φιλέρημος», φ. 112. Migne τ. 59, σ. 521.

25. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ἀγαθῶν γυναικῶν καὶ περὶ πονηρῶν καὶ εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ τιμίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου». Ἀρχ. «Πάλιν Ἡρωδιάς μαίνεται», φ. 115. Migne τ. 59, σ. 485.

26. Ἀνδρέου τοῦ Κρήτης ἀρχιεπισκόπου «λόγος εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου». Ἀρχ. «Πηδᾶ καὶ γῆρας», φ. 119. Migne τ. 97, σ. 1109.

27. «Ἐκ τοῦ Γερωντικοῦ λόγος ὠφέλιμος», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Φύγωμεν ἀδελφοὶ τὴν μνησικαλίαν», φ. 128^β.

28. Μαρτύριον τῶν ἀγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν

Σεβαστεία. Ἄρχ. «Κατὰ τοὺς καιροὺς Λικινίου», φ. 129. Ὅρα ἔμπροσθεν σελίδι 66.

29. Μαρτύριον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας, οὗ ἡ ἀρχή «Κατὰ τοὺς καιροὺς Διοκλητιανοῦ», φ. 133. Κείμενον ἀνέκδοτον, οὗπερ ἀπίγραφον ὑπάρχει καὶ ἐν Μόσχᾳ. *Matthaei, Accurata cod. Mosq. notitia*, σ. 106.

30. Ἱστορία Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου, εἰς τὴν σὺλληψιν τῆς ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Ἄρχ. «Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν», φ. 136^β. *Tischendorf, Evangelia apocrypha, Lipsiae 1876*, σ. 1 κέ.

31. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ «ἐγκώμιον εἰς τὸ γενέθλιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἄρχ. «Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη», φ. 143^β. *Migne τ. 96*, σ. 661.

32. Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως «ἐγκώμιον εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ὅτε προσηνέχθη ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων». Ἄρχ. «Ἴδου καὶ πάλιν ἑτέρα πανήγυρις», φ. 148. *Migne τ. 98*, σ. 309.

33. Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου «λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὴν Ἄνναν καὶ εἰς τὸν Συμεών τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὑπαπαντῆς». Ἄρχ. «Πολλοὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων», φ. 151. *Migne τ. 39*, σ. 44.

34. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην τὸν Θεολόγον». Ἄρχ. «Πάλιν ἡμῖν ἐξ οὐρανοῦ ἐπεδήμησεν ὁ μέγας καὶ μόνος θεολόγος Ἰωάννης», φ. 155^β. Ἱεροσολ. Βιβλ. I, σ. 23 καὶ 231.

35. «Βίος Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ ἐπικληθέντος Καλυβίτου». Ἄρχ. «Βίον καλὸν καὶ ἀμόλυντον», φ. 158. Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 286, 456.

36. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου «λόγος εἰς τὸν ὄσιον Ἀνδρόνικον καὶ εἰς τὴν σύμβιον αὐτοῦ Ἀθανασίαν». Ἄρχ. «Ἀκούσατε οἱ πλούσιοι», φ. 164. Κείμενον ἀμνημόνευτον ὑπὸ τοῦ Φαβρικίου, *Bibl. Graeca VIII*, σ. 226-247. X, σ. 196.

37. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν

τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. 174^β.
Migne τ. 50, σ. 791.

38. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος δεύτερος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Βασιλικῶν μυστηρίων ἐορτήν», φ. 177. Migne τ. 60, σ. 755.

39. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου, συνταχθεὶς κατ' ἀλφάβητον. Ἀρχ. «Τῆς παρουσίας τιμίας καὶ βασιλικῆς», φ. 180. Migne τ. 64, σ. 1409: spuria et ideo a Savilio omissa.

40. Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου «λόγος εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ εἰς τὴν Ἑλισάβετ καὶ εἰς τὸν εὐαγγελισμόν». Ἀρχ. «Χώραν μὲν ἀποχερσωθεῖσαν», φ. 187^β (Migne τ. 28, σ. 905)· μετὰ δὲ τὸ τέλος ὁ βιβλιογράφος ἐσημειώσατο τοῦτο· «β̄ ξέν̄ υεῑπ̄ β̄ ζ̄π̄θ̄τ̄ωθ̄ ψ̄β̄ν̄ ἡ̄η̄η̄ολ̄ν̄ ψ̄δ̄'χ̄ψ̄β̄ν̄ ωθ̄κ̄'β̄ωεψ̄θ̄η̄ φέχ̄ π̄θ̄η̄ ζεν̄'β̄ωεψ̄θ̄η̄ πλ̄'ν̄η̄ω» = «Ἡ μὲν χεὶρ ἡ γράψασα τὴν βίβλον ταύτην σαπήσεται φεῦ καὶ γενήσεται κόνις».

41. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς τὴν ἡμέραν τῶν ἁγίων Θεοφανείων», οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός», φ. 190^β. Migne τ. 36, σ. 336.

42. Ἐπιφανίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, «λόγος ἐγκωμιστικὸς εἰς τὸν μέγαν Νικόλαον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ», φ. 197^β. Ἐπ' ὀνόματι Ἀνδρέου τοῦ Κρήτης ἀρχιεπισκόπου παρὰ τῷ Migne τ. 97, σ. 1192.

43. «Ἐπόμνημα εἰς τὴν πάνσεπτον κοίμησιν τῆς πανυμνήτου Θεοτόκου». Ἀρχ. «Ἄρτι τῆς δεσποτικῆς οἰκονομίας», φ. 202. Κείμενον ἀσημειωτον παρὰ τῷ Φαβρικήφ.

44. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἐγκώμιον εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Μνήμη δικαίων», φ. 204. Migne τ. 96, σ. 700.

35. «Τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου, λόγος ἱστορικὸς εἰς τὴν κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας».

Ἄρχ. «Τῆς ἀγίας ἐνδόξου Θεοτόκου», φ. 213. Tischendorf, *Apocalypses apocryphae*, σ. 95.

46. «Ἐξήγησις τοῦ Πάτερ ἡμῶν» γενομένη παρ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν ἀπόστολον Πέτρον. Κείμενον ἀπόκρυφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ διηπόρουν πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τῆς εὐχῆς ταύτης», φ. 218^β—219^α.

47. Μαρτύριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ τοῦ Αἰγυπτίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἔτους δευτέρου τῆς βασιλείας Γαίου», φ. 220. Κείμενον ἀνέκδοτον, οὗπερ ἀπόγραφα κἂν τοῖς ἐξῆς ὄρα βιβλίοις. Lambecii, *Comment. de aug. bibl. liber VIII*, σ. 269. Coxe, *Catal. bibl. Bodl.* σ. 254, 551. Ἄ Π. Κεραμέως, *Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκης*, σ. 8.

48. «Τιμοθέου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ ἀγίου μάρτυρος Μηνᾶ». Ἄρχ. «Ἄνθρωπός τις ἦν ἐκ τῆς χώρας τῶν Ἰσαύρων», φ. 222. Δεύτερον δὲ ἀντίγραφον τοῦ τύποις ἀνεκδότου τούτου κειμένου εὔρον ἐν Σμύρνῃ. *Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκης τῆς εὐαγγελικῆς σχολῆς*, σ. 8.

49. «Διήγησις εἰς τὸν θρῆνον Ἰερεμίου τοῦ προφήτου περὶ τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς τὴν ἀνάλωσιν αὐτῆς, καὶ περὶ τῆς ἐκστάσεως Ἀβιμέλεχ». Ἄρχ. «Ἰερεμίας οὗτος ὁ μέγας προφήτης», φ. 226. Hardt, *Catal. cod. MSS graecorum bibl. regiae Bavaricae*, τ. III, σ. 63.

50. «Θαῦμα γενόμενον ὑπὸ τῶν ἀγίων τοῦ Χριστοῦ ὁμολογητῶν Γουρία Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου εἰς τὴν κόρην Εὐφημίας». Ἄρχ. «Νῦν καιρὸς εὐκαιρος», φ. 230. Ὅρα ἔμπροσθεν, σελίδι 63.

51. «Θαῦμα γενόμενον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου». Ἄρχ. «Ἐν ταῖς ἡμέραις Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἦν τις ἀνὴρ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τῶν ἀρχαίων γερόντων», φ. 235.

52. «Διήγησις περὶ τῶν τριῶν γυναικῶν τῶν φανερωθεισῶν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου». Ἄρχ. «Διηγῆσατό τις λέγων ὅτι ἐπὶ τῆς βασιλείας», φ. 237^β.

53. «Βίος τοῦ ὁσίου Παύλου τοῦ ἀπλοῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Διηγεῖτο ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ Τέραξ», φ. 239.

54. Μαρτύριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου. Ἄρχ. «Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους ὁ μακάριος Ἰάκωβος», φ. 240^β. Κείμενον ἀσημειωτον παρὰ τῷ Φαβρικίῳ.

55. Μαρτύριον τῆς μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας, οὗ ἡ ἀρχή· «Κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς τοῦ ἀσεβεστάτου καὶ τυράννου», φ. 244 (Fabric. X, σ. 203)· τὸ τέλος ἐλλείπει τῷ κώδικι, τοῦ μαρτυρίου λήγοντος ἀπλῶς εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «τὸ ξίφος τοῦ σφάζει αὐτήν· προσηύξατο δὲ ἡ ἀγία καὶ ἐσχίσθη [ἡ πέ]τρα καὶ ἐδέξατο αὐτήν μέσον».

227. Ἀνθολόγιον ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν, ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, ἔχον ἤδη φύλλα χάρτου 194, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα πᾶσαν δίστηλον· καὶ μήκους μὲν ἔστι 0,285, πλάτους δὲ 0,205· ἐγγραφή δὲ περὶ τὸ τέλος τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ κεῖται μέρος ἀκολουθίας ἀσματικῆς εἰς τοὺς τεσσαράκοντα μάρτυρας (9 μαρτίου), ἀρχόμενον ὧδε· «ἀλλ' αὐτοῦ τὸ θεομάχον στόμα τοῖς κατὰ τῶν μαρτύρων λίθοις βάλλεται» κτλ. Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ γέγραπται τίτλος, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «αἱ εὐχαὶ τῆς λιτῆς, λεγόμεναι εἰς ἀγρυπνίαν». Ὅσαι δὲ τῶν ἀκολουθιῶν ὑπάρχουσι τέλειαι, καταγράφονται νῦν ὧδε· α') Μαρτίου κε' τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, φ. 5^β.—β') Ἀπριλίου κγ' τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, φ. 17.—γ') Ἀπριλίου κε' τοῦ ἀποστόλου Μάρκου, φ. 30^β.—δ') Μαΐου β' τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, φ. 33^β.—ε') Μαΐου η' Ἰωάννου τοῦ θεολόγου καὶ Ἀρσενίου τοῦ μεγάλου, φ. 36^β.—ς') Μαΐου κα' Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, φ. 43^β.—ζ') Μαΐου κε' τῆς τρίτης εὐρέσεως τῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου κεφαλῆς, φ. 46^β.—η) Ἰουνίου η' τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου, φ. 50^β.—θ') Ἰουνίου δ' τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου καὶ Μεθοδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, φ. 54.—ι') Ἰουνίου κδ' τὸ γενέσιον τοῦ Προδρόμου, φ. 59.—ια') Ἰουνίου κθ' τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, φ. 68.—ιβ') Ἰουνίου λ' τῆς συνάξεως τῶν δώδεκ'

ἀποστόλων, φ. 76^β.—ιγ') 'Ιουλίου α' τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, φ. 87.—ιδ') 'Ιουλίου β' τῆς καταθέσεως τῆς πιασίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου, φ. 87.—ιε') 'Ιουλίου ζ' τοῦ ὁσίου Θωμᾶ τοῦ ἐν τῷ Μαλεῶ καὶ τοῦ ὁσίου Ἀκακίου τοῦ ἐν τῇ Κλίμακι, φ. 90.—ις') 'Ιουλίου η' τοῦ μεγαλομάρτυρος Προκοπίου, φ. 95.—ιζ') 'Ιουλίου ιγ' τῆς συνάξεως τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ καὶ τοῦ ὁσίου Στεφάνου τοῦ Σαβαΐτου, φ. 99^β.—ιη') 'Ιουλίου ιε' τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ 'Ιουλίττης, φ. 103.—ιθ') 'Ιουλίου ις' τῆς συνάξεως τῶν ε' οἰκουμενικῶν συνόδων, τοῦ μάρτυρος Ἀθηνογένους καὶ τῶν ι' μαθητῶν αὐτοῦ, φ. 107· ἔστι δὲ ὁ περὶ τῶν συνόδων ἄσματικὸς κανὼν ποίημα Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως.—κ') 'Ιουλίου ιζ' τῆς μάρτυρος Μαρίνης, φ. 110^β.—κα') 'Ιουλίου κ' τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, φ. 114^β· ὁ δὲ κανὼν, ὅς ἀκροστιχίδα φέρει τὸ "αἰνῶ χορευῶν Ἡλιοῦ τὰ θαύματα", ποίημα ὑπάρχει τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου.—κβ') 'Ιουλίου κβ' Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς καὶ Φωκᾶ τοῦ ἱερομάρτυρος.—κγ') 'Ιουλίου κε' τῆς κοιμήσεως Ἄννης, φ. 128^β.—κδ') 'Ιουλίου κς' τῶν ἁγίων Ἐρμολάου καὶ Παρασκευῆς, φ. 134^β.—κε') 'Ιουλίου κζ' τοῦ μάρτυρος Παντελεήμονος, φ. 140^β.—κς') Αὐγ. β' τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος, φ. 151^β.—κη') Αὐγ. ζ' τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, φ. 156^β.—κθ') Αὐγ. ζ' τοῦ μάρτυρος Δομετίου, φ. 167^β.—λ') Αὐγ. ιδ' τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, φ. 168^β.—λα') Αὐγ. ις' τῆς ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδῆς τοῦ τιμίου μανδηλίου, ἔτι δὲ τοῦ μάρτυρος Διομήδους, φ. 178.—λβ') Αὐγ. κθ' τῆς ἀποτομῆς τοῦ Προδρόμου, φ. 181^β.—λγ') Αὐγ. λ' τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ νέου, φ. 190.—λδ') Αὐγ. λα' τῆς καταθέσεως τῆς τιμίας ζώνης τῆς Θεοτόκου.

228. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου βαμβακεροῦ 406, ὧν ἄγραφα μένει τάδε: 195^β—198· εἶχε δὲ πρότερον ἔτι φύλλα τέσσαρα, ἅπερ ἔκειτο μετὰ τὸ νῦν 174-ον φύλλον. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς εἶδος ἤδη κοσμεῖ τὴν ἐν Πετροπόλει συλλογὴν Πορφυ-

ρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 432. Отчетъ Имп. Публ. Библи. за 1883 г., σ. 150)· ἔχει δὲ τὸ τεῦχος κατὰ σελίδα κείμενον ἐκ μιᾶς στήλης ἀριθμούσης γραμμὰς 30 ἢ 31 ($0,282 \times 0,19 = 0,20 \times 0,12$).

1. Μηναῖον τοῦ Νοεμβρίου μηνός (φ. 1—195), ἔχον ὑπὸ τὸ τέλος ἐρυθροῖς γράμμασι τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐτελειώθ(η) τῷ παρὸν μηναῖον μηνὶ ἰουλίῳ κε': ἐνέτει ς Π' ι' ἰν(δικτιῶν)ος ι' ἡμέρα γ' (1402): — Δωρόθεος ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης Ἱεροσολύμων».

2. Μηναῖον τοῦ Δεκεμβρίου μηνός (φ. 199—405), ἔχον ὑπὸ τὸ τέλος ἐρυθροῖς γράμμασι τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐτελειώθ(η) ὁ παρὸν δεκέμβριος μὴν· ἐνέτει ς Π' θ' ἰν(δικτιῶν)ος θη': μηνὶ αὐγούστῳ: κε (1401): — Δωρόθεος ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης Ἱεροσολύμων· πάσης Παλαιστίνης· Συρίας· Ἀραβίας· παίραν Ἰορδάνου· ἀγίας Σηῶν καὶ Κανὰ τῆς Γαλλιλαίας». Καὶ πάλιν· «† Ἐσταχώθ(η) ὁ παροῦσα αὕτη ἡ βίβλος διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου Σίμονος· τάχα καὶ ἱερομονάχου ποτὲ ἐν τῷ Χαλήλῃ· καὶ ἡ ἀναγινώσκοντες πρες καὶ ἀδελφοὶ εὐχεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ διὰ τὸν κν'. Ἐνέτει ς Π' ια' ὠκτοβρ(ίου) η'» (1402). Σημειωτέον ἔτι, ὅτι τοῦ βιβλίου προτέτακται φύλλα τρία μὴ γεγραμμένα, ὧν τὸ τρίτον ἔχει τότε μόνον· «† Ἐτούτον τὸ μεναῖον ἐστὶν τοῦ Ἁγίου Τάφου. † ὁ πατριάρχης Γερμανὸς Ἱεροσολύμων»· καὶ πάλιν ὅτι τὸ 406-ον φύλλον ἔχει σημεῖωμα τοῦ Δωροθέου πατριάρχου, γεγραμμένον ἀραβικοῖς γράμμασιν.

229. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γεγραμμένον ἔτει 1395 φ καὶ φύλλα περιέχον 424, μήκους μὲν 0,28, πλάτους δὲ 0,185· πρότερον δὲ φύλλα περιπλέον ἠρίθμει δύο, ἅπερ ἔχειτο μετὰ τὸ νῦν 313-ον φύλλον. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς εἰκὸς κοσμεῖ νῦν τὴν ἐν Πετροῦπόλει συλλογὴν Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 431. Отчетъ Импер. Публ. Библи. за 1883 годъ, σ. 150)· κείμενον δ' ἔχει τὸ τεῦχος ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων ἐκ δύο στηλῶν, εἴκοσι καὶ ὀκτῶ γραμμὰς ἀριθμούσης ἐκατέρας ($0,208 \times 0,121$)· ἔχει δὲ καὶ κοσμήματα παρεμφερῆ πρὸς τὸ

γράμμα Π, καί τινα πάλιν τὸ σχῆμα ταινιοειδῆ τε καὶ κεχρωματισμένα· φύλλα δὲ ἄγραφα τὰδ' ἔστι: 283 καὶ 422^β—424.

1. Μηναιῖον τοῦ Ἰανουαρίου μηνός (φ. 1-282), ἔχον ὑπὸ τὸ τέλος ἐρυθροῖς γράμμασι τὸ σημείωμα τόδε: «Τέλος εἴληφεν ὁ ἱαννουᾶριος μὴν· τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου τοῦ Κ(υρίου) διασυνεργείας τὲ καὶ ἐξόδου καὶ πολλῆς ἐπιμελείας τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότητος πρὸς καὶ πρὶ ἄρχου τῆς ἁγίας πόλεως Ἱεροσολύμων κυροῦ Δωροθέου· τοῦ Ἀγιονόρειτῶ εἶτα καὶ Ἀγιωσαβίτου: † | — Γραφεὺς διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἁμαρτωλοῦ Ἰακώβου καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εἰς αὐτὸν πρὸς καὶ ἀδελφοὶ εὐχεσθαι μου | διὰ τὸν κν' ὅπως λυτρωθῶ τῆς αἰωνίου κολάσεως· διὰ τῶν ἁγίων σας εὐχῶν ὅτι μέγας ἡμάρτικα τῶ κω' ὡς οὐ δεῖς γεγεννημένος ἐπὶ τῆς γῆς: † ἔτους ςΠιδ: | ἐν μηνί) σепτεβρίῳ εἰς τας λ: ἡμέρα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου | τῆς μ(ε)γ(ά)λ(ης) Ἀρμενίας: ἡμέρα δ: καὶ τὸν θν δόξα σοι: †». Τὸ ἰσότυπον τοῦ σημειώματος τούτου ἰδὲ ἐν τῷ προσκειμένῳ πίνακι.

2. Μηναιῖον τοῦ Φεβρουαρίου μηνός (φ. 284 - 422^α), ἔχον ὑπὸ τὸ τέλος α νῦν ἀπαρλλάκτως ἀντιγράφω· «Οἶδον γάρ, οἶδον τὸ ποθούμενον τέλος: δόξα σοι ὁ θς' καὶ πάλιν ἐρῶ δόξα σοι: † — Ἐτελειώθ(η) τὸ παρὸν δὴμηναιῖον, ἱαννουάριος καὶ φευρουᾶριος τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου τοῦ κν', διασυνεργείας τὲ καὶ ἐξόδου καὶ πολλῆς ἐπιμελείας τοῦ παναγιωτάτου πρὸς, καὶ πριᾶρχου τῆς ἁγίας πόλεως, Ἱεροσολύμων κυροῦ Δωροθέου τοῦ Ἀγιονόρειτ(ου), εἶτα, τῶ Ἀγιωσαβίτου: καὶ ἐγράφη διαχειρὸς, κάμοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ταπεινοῦ Ἰακώβου, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εἰς αὐτὸν πρὸς καὶ ἀδελφοί, εὐχεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίῳ τῆς πάσης διὰ τὸν κν': ἐνορθωθεῖτε καὶ μὴ καταράσθαι ὅπως λυτρωθῶ τῆς αἰωνίου κολάσεως· διὰ τῶν ἁγίων σας εὐχῶν ὅτι μέγας ἡμάρτικα τῶ κω', ὡς οὐδῆς γεγεννημένος ἐπὶ τῆς γῆς, δόξα τὸ δόντι τέλος ἀμήν, καὶ τὸν θεὸν δόξα σοι.

Θείου νοητοῦ ἀνθρακας πυρὸς φέρω: †
Κατάφλέγοντα δαιμόνων παντευχείαν: †
Κρυμῶν λύοντας ψυχικῶν παθημάτων:

_____

_____

_____

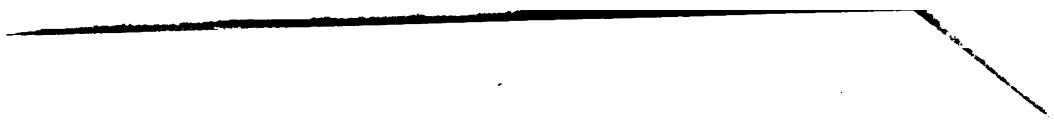
... οχρσδ: ιδου δι τι κα χαρι τι παρωμ: Ε
ικ του καταματαμορφου κρηλιου του αγρησε με: +
Πω και ρδ εκουμ: προς κληρονομιοεις τοις διαδου
μαλιστας: και ομ: αμαχιασθη και οι κησ
ετρομ: πο τριου μ τριου λη φασμα και το μομα
κου στικα λισμαλ: + ει τα τε εσπι λει πομ τις λι τρι
και το αλω κυ και αλω λιοις: και το μ φδ ε αδ: +
Πηλοσι λι φε μοι μου ανισμαμ: του φου και ζω οδου
χου τα φου του ευ διασω ρε τει σε τι και εδ: ιδου και τη
τη μ λια σε του πομ φε ο μ μ μ ο δε πο του ποτ Κατ η
τη χου τις φ ε ας πο λ βις ε ρε ο λ μ μ κ η ρδ ο φ ρ θ ου
του φ ο ρ ε τ ο ε ι τ ο πο φ ρ ο σ ε τ ο υ: +
γρα φ ε δ ε δια τει ρ ρ ε σ μ ο ν α ρ α ρ η τ ο λ ο η κ α λ ο ν και
ο φ ο ρ η μ ε κ ο μ η τ ο ι ρ ε ς κ α ι α δ ε λ φ ο ι ε υ κ ρ α τ ο μ ο ν
δια τ ο κ η ρ ο σ ο λ ο η τ ρ α β ο τ η σ κ α ι κ ο μ ο ν κ α ρ τ ο ς: δια
του φ ο ρ η μ ε κ ο μ η τ ο ο τ η μ φ ρ ο κ η ρ η τ ο κ α κ ο α ο δ
διε σ γ ρ η μ α ρ ο ε ι πο τ η ς ο ς: + ε τ ο υ φ ο δ: +
ε ρ μ φ ο τ η τ ε ς ε α ε ι ς τ η ς λ: η μ ε ρ τ ο υ μ ο ν ρ η τ ο ς
τη ς μ φ ρ η μ ε κ ο μ η τ ο ς: η μ ε ρ ο: και του ρ δ ε ε α ρ ο i: +

Σελ. 356.

Κωδ. Σαβλίτικός; 220, έτος; 1403, φ. 282.

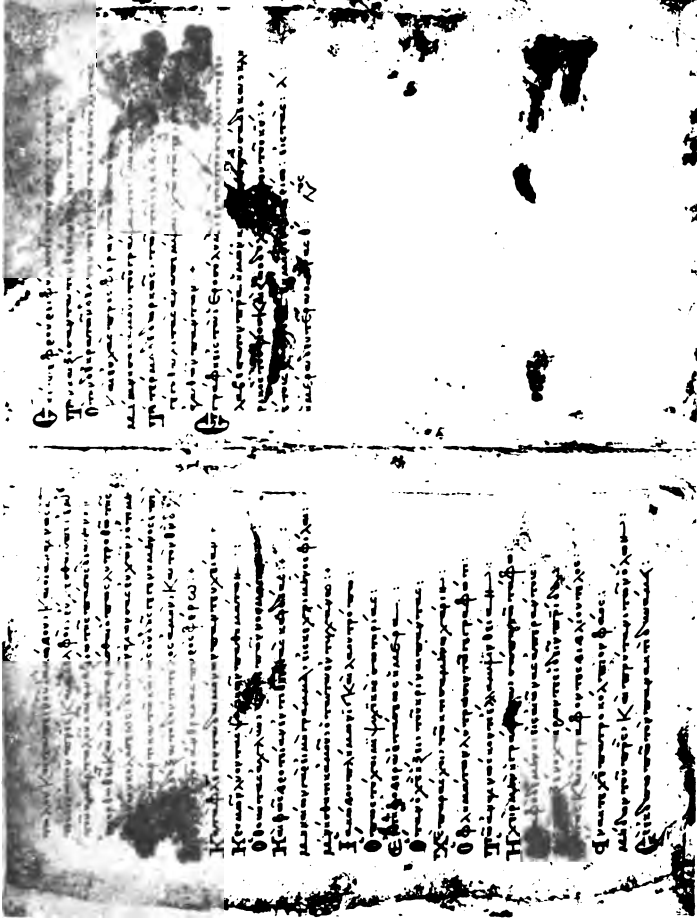

—

Σελ. 856-857.

Κωδ. Σαβαϊτικὸς 229, ἔτος 1406, φ. 421β-422.

Дозволено цензурою 15 Января 1892 г. С. П. Б.

φωτοτυπία Н. Индугнаго. Сергиевская ул., №20.

Ὁθούνας ἀχλὺν, ἀπρεπῶν νοημάτων:
 Καὶ φῶς βροτεῖαν ἐντιθέντάς καρδίας: +
 Μηναίων γὰρ εἰμὴ γράμμα, εἰς κεχρήμενος φίλοι:
 Μνήσθητι κάμου, ὁ ταῦτα ἐντυγχάνω(ν): +
 Ἰακώβου πλήμωνι, καὶ λαουτρόπω:
 Ὅπω(ς) τόχοιμι ψυχικῆς σωτηρίας:
 Ἐν τῇ φοβερᾷ ἐτάσεως ἡμέρα:
 Ὅταν ὁ Χ(ριστὸς) ἤξει, τοῦ κρίναι πάντας:
 Χ(ριστὸς) ἐπαράσχοι, τῷ κτισμένῳ χάριν:
 Ὁφλημάτων λύτρωσιν τῷ γεγραφῶτι:
 Τῷ ἀναγινώσκοντι ἔλλαμψιν θεῖαν:
 Ἡ χεὶρ μὲν ἢ γράψασα, σάπη τῷ τάφω:
 Ἡ γραφή δὲ μένη, εἰς αἰῶνας ἀπεράντους:
 Ὅσπερ ξένη χαίρωντες ἰδεῖν π(ατ)ρίδα:
 Οὕτως καὶ οἱ γράφοντες βιβλίου τέλος:
 Ἄνακτε Χ(ριστ)ε πατροκόλπιον φάος:
 Μήδων τοῦ π(ατ)ρ(ὸς), καὶ πρύτανι τῶν ὄλων:
 Σὲ ἐκδυσωπῶ τὸν πανακτὶ δυνάμει:
 Σκέπε φρούρει φύλαττε τὸν σὸν οἰκέτην: +
 Τὸν καὶ ξίσαντα τὴν θεῖαν δέλτον ταύτην:
 Ὅ τήνδὲ κρατῶν δέλτον π(άτ)ερ, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ λιτάς
 Καὶ εὐχὰς πρὸς φέρων τῷ δεσπότη:
 Μέμνησο κάμου, τοῦ γράψαντος συνάμα χρωμ(έν)ω:
 Τὸ τέρμα δεδωρκῶς, τῶν τῆςδὲ βίβλου:
 Γεγηθα λιτάς ἀναπέμψαι, Χ(ριστ)ῷ τῷ τελεστῇ, τῶν
 Ἀγαθῶν πάντων: +

Ἐγγράφη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐντὸς τοῦ σχολίου τὸν ἐπιγραφέστατον
 πρᾶ ἡμῶν κυροῦ παπᾶ Σάδεκα, κληρικὸς τοῦ ἀγίου ἰακώβου ζωοδόχου
 Τάφου τοῦ κυ: + ἔτους ςϞϞδ, ἐν μηνὶ νοέμβριω: εἰς τὰς λ':
 ἡμέρα δευτέρα, ὥρας θ': ἰν(δικτιῶν)ος» [sic].

230. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφὴν ἔτει 1330-ῶ,
 φύλλα δὲ περικλείον 483, ὧν τὰ τέσσαρα πρῶτα περὶ τὸ τέλος
 τοῦ ὀκτωκαιδεκάτου αἰῶνος προσετέθη δι' ἀναπλήρωσιν ἰσαριθμῶν
 φύλλων, ἅπερ ἔλειπε τότε. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη
 τῶν σελίδων μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24 (0,272 × 0,185 =
 0,192 × 0,13). Περιεχόμενα·

1. «Εὐχὴ Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε
 Ἰησοῦ Χριστέ, ἀνοῖξον τὰ ὦτα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς», φ. 1.

2. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου διάφορα πονημάτια, ὧν πρῶτιστον ὑπάρχει τόδε· «Ἐπιστολή πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν περὶ ὑπομονῆς», ἧς ἡ ἀρχή· «Πολλὰ παραινέσαντες», φ. 2. Assem. II, σ. 186.
3. «Περὶ ἀρετῆς πρὸς νεώτερον μοναχόν». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος ἐπὶ σωτηρίᾳ», φ. 7^β. Assem. τ. I, σ. 201.
4. «Κεφάλαια δέκα περὶ ἀρετῆς», ὧν ἡ ἀρχή· «Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην», φ. 20^β. Assem. I, σ. 216.
5. Λόγος εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῷ. Ἀρχ. «Ὁφειλέται ἐσμέν ἀγαπητοί», φ. 33. Assem. I, σ. 230.
6. «Ὅτι οὐ δεῖ γελᾶν καὶ μετεωρίζεσθαι, ἀλλὰ κλαίειν καὶ πενθεῖν ἑαυτούς». Ἀρχ. «Ἀρχὴ καταστροφῆς ψυχῆς», φ. 55. Assemani I, σ. 254.
7. Συμβουλία περὶ πνευματικοῦ βίου πρὸς Νεόφυτον μοναχόν· κεφάλαια ιγ', ὧν ἡ ἀρχή· «Ἐπαίνεσά σου τὴν πίστιν», φ. 58^β. Assem. I, σ. 258.
8. «Περὶ ὀρθοῦ βίου κεφάλαια πθ'», ὧν ἡ ἀρχή· «Ὁρθοῦ βίου ὀρέγη», φ. 75. Assem. II, σ. 56.
9. «Τοῦ αὐτοῦ μακαρισμοί». Ἀρχ. «Μακάριος ὅς γέγονεν ὄλως», φ. 84^β. Assem. I, σ. 282.
10. «Τοῦ αὐτοῦ μακαρισμοί ἕτεροι», ὧν ἡ ἀρχή· «Μακάριος ὅς μισήσας», φ. 89^β. Assem. I, σ. 292.
11. «Τοῦ αὐτοῦ λόγοι παραινετικοὶ πρὸς μοναχοὺς». Ἀρχ. «Δόξα σοι ὁ Θεὸς δόξα σοι», φ. 94^β. Assem. II, σ. 72.
12. «Περὶ τῶν ἐκπιπτόντων ἐξ οἰκείας ἀμελείας καὶ προφασισζομένων προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις». Ἀρχ. «Ἀδελφε τὸν μονήρη βίον», φ. 165. Assem. II, σ. 148.
13. «Πρὸς ἀδελφὸν ἐκπεσόντα καὶ περὶ μετανοίας». Ἀρχ. «Τοῖς ἐν ὑποταγῇ καθεζομένοις», φ. 171. Assem. II, σ. 154.
14. «Ὅτι οὐ δεῖ ὀμνύειν οὔτε δυσφημεῖν». Ἀρχ. «Τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν», φ. 178^β. Assem. II, σ. 161.
15. «Πρὸς τινα ἀδελφὸν λόγος εἴρηται, ὅτι κρεῖσσον γαμεῖν ἢ πυροῦσθαι». Ἀρχ. «Ἄκουε τοῦ ἀποστόλου», φ. 181. Assem. II, σ. 164.

16. «Περὶ φόβου Θεοῦ». Ἀρχ. «Πρόσεχε σεαυτῶ», φ. 183. Assem. II, σ. 165.

17. «Περὶ ἀγάπης». Ἀρχ. «Ἀγαπητέ, ἐὰν ἀξιωθήσῃ γνώσεως», φ. 186. Assem. II, σ. 169.

18. «Παραίνεσις πρὸς Εὐλόγιον», ἧς ἡ ἀρχή· «Εἰς τὸν καρπὸν τῆς ὑπακοῆς», φ. 187^β. Assem. II, σ. 170.

19. «Πρὸς ἀκηδιαστὴν μοναχὸν λέγοντα: ἀφήμι καὶ εἰς τὸν κόσμον ὑπάγω». Ἀρχ. «Ἐφη ὁ Κύριος τῆς δόξης», φ. 192. Assem. II, σ. 174.

20. «Παραίνεσις περὶ κακοηθείας», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁν τρόπον εἶφος νευροκοπεῖ», φ. 201. Assem. II, σ. 183.

21. «Περὶ διαφορᾶς τοῦ μοναχικοῦ βίου ὑπὲρ τὸν κοσμικόν». Ἀρχ. «Ἀγαπητέ ἀδελφέ, ἐὰν ἀποταξάμενος», φ. 202^β. Assem. II, σ. 185.

22. «Τοῦ αὐτοῦ κεφάλαια ἑκατόν», ὧν ἡ ἀρχή· «Κεφ. α' πῶς κτᾶται τις ταπεινοφροσύνης», φ. 204 (Assem. I, σ. 299)· ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 206-ου φύλλου γέγραπται τοῦτο διὰ τῆς χειρὸς τοῦ καλλιγράφου· «† Ἡ βίβλος αὕτη πέλει τῆς διακειμένης ἀγίας μονῆς ἔγγιστα τοῦ ἀγιωτάτου ἐν ποταμοῖς Ἰορδάνου τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου».

23. «Περὶ τοῦ τέλειον εἶναι τὸν μοναχόν». Ἀρχ. «Πέρυσί μοι προσῆλθον τινές», φ. 232. Assem. II, σ. 411.

24. «Περὶ τῆς θείας χάριτος». Ἀρχ. «Σπεῦδε ἔχειν τὴν θείαν χάριν», φ. 244. Assem. III, σ. 42.

25. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ γλωσσαλγίας». Ἀρχ. «Ἐσπαρμέναι εἰσίν», φ. 248^β. Assem. II, σ. 279.

26. «Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας». Ἀρχ. «Μακαρίζω τὴν ὑμῶν ζωὴν», φ. 258. Assem. I, σ. 1.

27. «Περὶ φόβου Θεοῦ». Ἀρχ. «Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος», φ. 259. Assem. I, σ. 2.

28. «Περὶ ἀφοβίας». Ἀρχ. «Ὁ μὴ ἔχων τὸν φόβον», φ. 259^β (Assem. I, σ. 3). Παρέπονται κεφάλαια διάφορα, οἷον περὶ ἀγάπης, περὶ τῶν μὴ ἐχόντων ἀγάπην κλπ.

29. «Ἐλεγχος αὐτῶ καὶ ἐξομολόγησις». Ἄρχ. «Ἀδελφοὶ συμπαθήσατε», φ. 272^β. Assem. I, σ. 18.
30. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς καθαιρέσιν ὑπερηφανίας». Ἄρχ. «Ματαία πᾶσα ἄσκησις», φ. 276^β. Assem. I, σ. 23.
31. «Λόγος κατανουκτικός», οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῦτε ἀγαπητοί, δεῦτε πατέρες», φ. 282. Assem. I, σ. 28.
32. «Λόγος ἀσκητικός», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ κόπος τοῦ λέγειν, ἀναγκάζει με» φ. 293^β. Assem. I, σ. 40.
33. «Τοῦ αὐτοῦ κατὰ μίμησιν τῶν παροιμιῶν». Ἄρχ. «Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱόν», φ. 318. Assem. I, σ. 318.
34. «Περὶ φόβου». Ἄρχ. «Φοβοῦ τὸν Κύριον», φ. 319^β. Assem. I, σ. 71.
35. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐν παιδείᾳ διαγόντων καὶ τιμὰς ἀπαιτούντων». Ἄρχ. «Ἀγωνιῶ ἀδελφοί μου», φ. 360^β. Assem. I, σ. 111.
36. «Λόγος παραινετικός», οὗ ἡ ἀρχή· «Πρόσεχε σεαυτῷ ὡ νεότης», φ. 366^β. Assem. I, σ. 166.
37. «Λόγος εἰς πατέρας τελειωθέντας». Ἄρχ. «Τὴν καρδίαν μου ἀλγῶ», φ. 372^β. Assem. I, σ. 172.
38. «Λόγος ἕτερος εἰς πατέρας τελειωθέντας». Ἄρχ. «Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ», φ. 376. Assem. I, σ. 175.
39. «Λόγος τετρασύλλαβος», οὗ ἡ ἀρχή· «Νικηθεὶς δὲ κατακράτος», φ. 381^β. Assem. I, σ. 181.
40. «Λόγος ἐπτασύλλαβος», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰδότες οὖν ἀδελφοί», φ. 382^β. Assem. I, σ. 182.
41. «Περὶ φόβου ψυχῆς». Ἄρχ. «Ἐγὼ Ἐφραὶμ ἀμαρτωλός», φ. 383. Assem. I, σ. 183.
42. «Εὐχὴ ἐκ τῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ διδασκαλίας». Ἄρχ. «Ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανόν», φ. 387. Assem. III, σ. 160.
43. «Ἵπομνηστικόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Πᾶσαν ὥραν ἐν νῶ ἔχω», φ. 388. Assem. I, σ. 188.
44. «Περὶ κρίσεως καὶ κατανώξεως». Ἄρχ. «Δεῦτε πάντες ἀδελφοί», φ. 399 (Assem. II, σ. 50). Μετὰ τὸ 405-ον φύλλον

ὑπῆρχε λόγος «περὶ ὑπομονῆς», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ βουλόμενος Θεῶ εὐαρεστῆσαι» κτλ. Τοῦτον ὁμως τὸν λόγον, εἰς δύο φύλλα περιλαμβανόμενον, ἔχει νῦν ἡ ἐν Πετροπόλει βιβλιοθήκη, μεταξύ τῶν ὑπὸ Πορφυρίου παραχωρηθέντων αὐτῇ χειρογράφων (ἀριθ. 409. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 годъ, σ. 146).

45. «Περὶ μακαρισμοῦ καὶ ταλανισμοῦ». Ἀρχ. «Μακάριοι οἱ τὸν Θεὸν ἀγαπήσαντες», φ. 411^β. Assem. II, σ. 334.

46. «Ἐξομολόγησις ἤγουν προσευχὴ πρὸς Θεόν», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἰασαί με Κύριε», φ. 413^β. Assem. I, σ. 199.

47. «Εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Προσέλθετε καὶ δεῦτε», φ. 415^β. Assem. I, σ. 167.

48. «Περὶ πίστεως». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ», φ. 420^β. Assem. II, σ. 336.

49. «Περὶ ἱερωσύνης». Ἀρχ. «Ἡ θαῦμα παράδοξον», φ. 425. Assem. III, σ. 1.

50. «Περὶ κατανύξεως». Ἀρχ. «Κατανύγητι ψυχὴ μου», φ. 430. Assem. I, σ. 161.

51. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος περὶ μετανοίας», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸν μετανοοῦντα οὐ κορέννυσθαι», φ. 434^β.

52. Ἐφραὶμ «ἀρχὴ τοῦ ια' λόγου». Ἀρχ. «Μὴ ὀλιγοῦμεν ἀδελφοί», φ. 477^β. Assem. I, σ. 252.

53. Τοῦ αὐτοῦ «ἀπολογία πρὸς ἀδελφὸν περὶ Ἡλεὶ τοῦ ἱερέως». Ἀρχ. «Ἐρώτησις τῆς γραφῆς λεγούσης» κτλ., φ. 478^β (Assemani III, σ. 6). Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ λόγου γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο, ὅπερ ἀπαράλλαχτον ὡσαύτως ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 358-ου φύλλου· «Ἐτελειώθη ἡ παροῦσα βίβλος τοῦ κυροῦ Ἐφραὶμ ἐξ ἐπιτροπῆς τοῦ καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ καὶ πνευματικοῦ πατρὸς ἡμῶν κυροῦ Παμβῶ ἱερομονάχου, διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ πάντων ἀμαρτωλῶν ἀμαρτωλοῦ καὶ κατακεκρυμένου [sic] Ματθαίου ἱερομονάχου· ἔτους ρω̅λ̅η = 1329 - 1330.

231. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1338-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 191, ὧν τὰ τελευταῖα σφόδρα βεβλαμμένα· λείπει δὲ καὶ ἡ ἀρχή. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 44 ($0,283 \times 0,195 = 0,223 \times 0,145$).

1. (Νικήτα μητροπολίτου Ἡρακλείας) ἀκέφαλος συναγωγή ἐρμηνειῶν εἰς τοὺς ψαλμοὺς, φ. 1-135. Συγγραφεῖς: Ἀθανάσιος, Ἀλέξανδρος, Ἀδριανός, Ἀπολλινάριος, Ἀναστάσιος, Ἀρσένιος, Ἀστέριος, Βασίλειος, Γρηγόριος Νύσσης, Γρηγόριος Θεολόγος, Διόδωρος, Δίδυμος, Διονύσιος, Εὐσέβιος, Ἡσύχιος, Θεοδοτίων, Θεοδώριτος, Θεόδωρος, Ἱερώνυμος, Ἰσίδωρος, Ἰωάννης Χρυσόστομος, Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Λεόντιος, Μάξιμος, Σύμμαχος, Ὑπάτιος, Ὠριγένης.

2. «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου, ἐρμηνεία εἰς τοὺς ἀναβαθμούς» (φ. 135^β—180), τουτέστιν ἀποσπασμάτια τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῶν ψαλμῶν ριθ'—ρν'. Πρόλογος τοῦ Νικήτα πιθανῶς, οὗ ἡ ἀρχή· «Ψαλμὸς ριθ', ὧδὴ τῶν ἀναβαθμῶν. Ἔτερος ἐρμηνευτὴς λέγει ὧδὴ τῶν ἀναβάσεων. Τὴν πρώτην ὧδὴν τῶν ἀναβαθμῶν ἄδει ἐν Βαβυλῶνι λαὸς ἀδημονῶν ἐπὶ τῷ μήκει τῆς αἰχμαλωσίας καὶ εὐχόμενος ἐλευθερωθῆναι» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος ἀναγινώσκειται τοῦτο· «Μηνὶ μαρτίῳ Ἰν(δικτιῶν)ος ς', ἡμέρα ε', ἔτους ςωμς' (- 1338): ὅτι ἐν τῇ εἰς τὸν Ψαλτῆρα αὐτοῦ ἐρμηνείᾳ αὐτὸς ἐαυτῷ κρείττων ὦφθη ὁ Χρυσόστομος· πανταχοῦ γὰρ τοῖς λόγοις αὐτοῦ τὸ καθαρόν καὶ λαμπρὸν μετὰ τοῦ ἠδέος ἐπιδεικνύς, τοῖς τε ἐνταῦθα μάλιστα διαπρέπει καὶ τῇ τῶν παραδειγμάτων εὐπορία καὶ τῇ τῶν ἐνθυμημάτων ἀφθονία, καὶ εἴ που δέοι καὶ δεινότητι, καὶ ἀπλῶς ἐν τε λέξει καὶ συνθέσει καὶ μεθόδῳ καὶ νοήμασιν ἄριστα τὴν συγγραφὴν κατεσκευάσατο· πότε δὲ διεπονήθη, πρότερον ἀρχιερατεύοντα ἢ πρότερον, οὐδὲν ἐξ ὧν ἐνταῦθα λέγει, ὥσπερ εἶωθε πολλάκις ἐν τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ λόγοις ποιεῖν, ὑποδηλοῖ· εἰκάσαι δὲ ἐστίν, ὅτι πρὶν ἀρχιερατεῦσαι· οὔτε γὰρ ὁμιλίαις τὸ βιβλίον διήρχεται, ὡς ποιεῖν εἶωθεν ἀρχιερατεύων, καὶ ἡ δύναμις καὶ τὸ κάλλος τοῦ λόγου σχολάζειν αὐτὸν μᾶλλον ἄλλ' οὐ πράγμασιν ἐνστρέφεισθαι διαδείκνυσιν».

3. «Ἐρμηνεῖται διαφόρων ἐξηγητῶν εἰς τὰς ψδὰς», φ. 180-191. Ἐλλείπει τὸ τέλος. Ὄνόματα τῶν ἐρμηνευτῶν: Εὐσέβιος, Γρηγόριος Νύσσης, Ἡσύχιος, Κύριλλος, Θεοδώριτος.

4. Ἑπτὰ φύλλα δύο διαφόρων τευχῶν τῆς ιδ' ἑκατονταετηρίδος, εὐρισκόμενα παρὰ τὰς πινακίδας τοῦ κώδικος. 1) Ἐν φύλλον μηναιίου τινὸς τοῦ Δεκεμβρίου, περιέχον τὴν ἀρχὴν ἀσματικῆς ἀκολουθίας, ψαλλομένης τῇ 31-ῃ ἡμέρᾳ τούτου τοῦ μηνός· ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐκ γραμμῶν 30 κατὰ σελίδα καὶ μονόστηλον. 2) Ἐξ φύλλα μετὰ κειμένου διστήλου καὶ ἐκ γραμμῶν 37 κατὰ στήλην ὧν τέσσαρα μὲν ἔχει μέρος ἀκεφάλου τε καὶ ἀτελοῦς τινος διηγήσεως περὶ τοῦ μαρτυρίου τῶν ἁγίων Δωροθέου Μαρδονίου Μυγδονίου Γοργονίου καὶ Ἰνδης· τὰ δὲ λοιπὰ δύο μέρος αὐθις ἐμπεριέχει τοῦ διὰ Συμεῶνος τοῦ Μεταφράστου συγγεγραμμένου βίου τοῦ ὁσίου Μαρκέλλου τοῦ ἀρχιμανδρίτου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐννοιά μοι πολλάκις γέγονε» κτλ.

232. Τεῦχος μεμβράνινον ἀκέφαλον, ἀπογραφὴν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ φύλλα νῦν ἐμπεριέχον 240, μήκους μὲν 0,282, πλάτους δὲ 0,23· τὸ δ' ἐν αὐτοῖς κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,218 \times 0,15$)· μόνα δὲ πέντε φύλλα (128—1132) ἐκ βαμβακεροῦ χάρτου ἐστίν, προστεθέντα πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐκεῖ πεισόντας κειμένου περὶ τὴν τρίτην καὶ δεκάτην ἑκατονταετηρίδα· ἐλλείπει δὲ καὶ τὸ πρῶτον τετράδιον καὶ τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ β' τετραδίου. Περιέχει δὲ τέλος ὁ κώδιξ ἐρμηνευτῶν ἀποσπάσματα περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, οἷον Ὁριγένους, Θεοδώρου Ἡρακλείας, Εὐσεβίου Καισαρείας, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, Σευήρου, Θεοδώρου Μοφουεστίας, Γρηγορίου Νύσσης καὶ Φωτίου πατριάρχου (τοῦ δὲ Φωτίου τὰ τεμάχια συνέξεδωκα τύποις ἐντεῦθεν ἀπογραφάμενος) ¹. Ἀρχεται δὲ τὸ τεῦχος ὧδε·

¹ Φωτίου τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τὸ περὶ τοῦ τάφου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπομνημάτιον καὶ ἄλλα τινὰ πονημάτια τοῦ αὐτοῦ ἐλληνιστί τε καὶ ἄρμενιστί γεγραμμένα, ἐκδοθέντα μετὰ προλόγου ὑπὸ Ἀ. Π. Κεραμέως καὶ μετὰ ῥωσικῶν μεταφράσεων Γ. Δεστούνη καὶ Νικολάου Μάρρου· ἐν Πετρούπολει 1892 (Правосл. Палест. Сборникъ, τεῦχος 31-ον), σ. VI—IX καὶ 53—140.

«λέξεις· τῆς ἐνσάρχου γεννήσεως καὶ τῶν κατὰ σάρκα ἀμαρτωλῶν πατέρων, υἱὸς Θεοῦ ἀποφαινόμενος» κτλ. Τέλος· «Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, στίχοι βχ'. τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον ἐξεδόθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, μετὰ χρόνους /// τῆς Χριστοῦ ἀναλήψεως». Σημειωτέον ἔτι, ὅτι ὁ κῶδιξ οὗτος ὑπῆρχεν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου περὶ τὴν πεντεκαίδεκάτην ἑκατονταετηρίδα.

233. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων τκα', μήκους μὲν 0,26, πλάτους δὲ 0,20· καὶ τὸ μὲν ἐν αὐτοῖς κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ πέντε (0,19 × 0,14), φύλλα δ' ἐκ χάρτου περιέχει ὀκτῶ μόνα, τὰ πρῶτιστα ἐπτὰ καὶ τὸ τριακοστὸν τρίτον, ἃ προσετέθη δι' ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντος αὐτοῦ κειμένου περὶ τὸ μέσον τῆς ἐκκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· πρὸ δὲ τούτων αὖθις ὑπάρχει φύλλα δύο ἐκ χάρτου, τὸν πίνακα περιέχοντα τῶν ἐν τῷ κώδικι γεγραμμένων· ἄπερ ἐστὶ λόγοι δέκα καὶ ἑννέα Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἐπιγέγραπται «λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα», ὁ δὲ τελευταῖος «εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τὸν γέροντα», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸ στόμα μου ἤνοιξα» κτλ. Περιέχει δὲ τὸ βιβλίον καὶ κεφαλαιώδη τινὰ γράμματα κεχρωματισμένα καὶ κοσμήματα πάλιν ἐπίχρυσα καὶ ποικιλόχροα, τέσσαρα μὲν ταινιοειδῆ τὸ σχῆμα, τρισκμίδεκα δὲ παρεμφερῆ πρὸς τὸ Π στοιχεῖον· ἦν δ' ἐξ ἀρχῆς ὡς φαίνεται κτῆμα «τῆς λαύρας τοῦ ἀγίου Σάβα». Σημειωτέον ἔτι, ὅτι τὸ βιβλίον ἔχει φύλλα μόνα 319, διὰ τὸ εἶναι τὴν ἐνυπάρχουσαν ἀριθμῆσιν αὐτῶν ἡμαρτημένην μετὰ τὸ ρη' καὶ τὸ σπζ' φύλλον.

234. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφὲν ὡς ἔοικε περὶ τὴν τρίτην καὶ δεκάτην ἑκατονταετηρίδα, φύλλα δὲ περιέχει 173, μήκους μὲν 0,27, πλάτους δὲ 0,19· ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ πέντε (0,196 × 0,125). Τὸ πρῶτον φύλλον ἐμπεριέχει πράξεις ἀριθμητικὰς, τὸ δεύτερον ἄσμημά τινα σημειώματα, πλήν

τούτου· «† Nomine sanctae et individuae trinitatis· amen. Nos Donatus Marcelus pro illustrissimo et excelentissimo Duchallis Domnio Joanis Dolphinis et Nicholaus Michaul consiliarii regni Cypri». Καὶ πάλιν ἐν τῷ τρίτῳ φύλλῳ· «† κατὰ τῶν σήμερον ἡμέραν ἀύγουστως· εἰς τὰς ιη· ἡμ(έ)ρ(α)· δ· τὴν ἐνχρονιαν ς· ὦ· νς· τοῦ ΧϞϞ· ἀγωράστην· ταυτ' βηβλή(ον)· <<· π· κε δὴα ποδοῦ καὶ σὺνδρωμῆς· Βράχην Νταιλιοῦς· καὶ ἐδόθη(η) εἰς τὸν πάσεπτον ναῶν τοῦ τῆμου καὶ ζωόπηροῦ· καὶ ἀληθηνου· καὶ ὁμολ(ο)γητοῦ Στ(αυ)ροῦ· τοῦ Μῆσόκηπου· Γράφας ἠπογραφας παπᾶ Γεωργιος ἀπο χ(ω)ρίον λεγομενον Κρίτου· καὶ ἠ αναγινωσκώτες εὐχεστε μου δη(ά) κν τον Θν' ἠνα εὐρω ελεημ(ο)σίνην· ἠερωμον(α)χ(ο)ς παπα Βλασ(ι)ως». Καὶ πάλιν ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 52-ου φύλλου κεῖται σημεῖωμα τῆς ιδ' ἑκατονταετηρίδος· «† δεησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἀντωνίου ἱερομονάχου | † καὶ Νικολῶ Ἀντ(ω)ν(ίου) Βαπτισμένου | νομίσματα ς'». Ἔτερον ἐν τῷ 101-ῳ φύλλῳ· «† ὁμολογῶ ἐγὼ Ζορζης τῆς κηρας τῆς Καπετανησας το ποσ χροστο του αφεντ(η) του γουμενου ονομησματο(α) τεσερα τα πηρα επηρα δηα δανηκα κε· κραζομε καθαρος χρηοφελετης του ανοθε αφεντ(η) τοῦ γουμενοῦ». Καὶ πάλιν ἄλλο ἐν τῷ 1-ῳ φύλλῳ· «Ἐτοῦτο βιλουν (-βιβλίον) ἐγορασθη δία χηρός ἐμου του Βρα(ι)μη Τελουός (σ)τ(ας) τδ και οτις να το παρι να εχι το αναθημα». Περιεχόμενα·

1. Τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου κεφάλ. α', στίχος 1—17, φ. 1.
2. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τοὺς Ἑβραίους ὀρκίζεσθαι, φ. 2.
3. «Τοῦ ἐν ἀγίοις ἀββᾶ Μαξίμου κεφάλαια· ἑκατοντάδες δ' περὶ ἀγάπης». Ἀρχ. «Ἀγάπη μὲν ἔστι», φ. 4. Migne τ. 99, σ. 960.
4. «Τοῦ ἐν ἀγίοις ἀββᾶ Μαξίμου κεφαλαιώδης λόγος περὶ θεολογίας καὶ ἀλληγορικὸς περὶ ἀρετῶν». Ἀρχ. «Εἷς Θεὸς ἀναρχος ἀκατάληπτος», φ. 102. Migne τ. 99, σ. 1084.
5. Ἀσματικὴ ἀκολουθία εἰς τὸν ἅγιον Μάξιμον τὸν ὁμολογητὴν, ψαλλομένη τῇ ιγ' Αὐγούστου, φ. 169^β—173^β. Στιχηρὰ τροπάρια, ὧν τὸ πρῶτον ἄρχεται ὧδε· «Τὸν δι' οἶκτον γενόμενον» κτλ. Κανὼν ἄνευ ἀκροστιχίδος, οὗ ἡ ἀρχή· «Τῆς ἀνωτάτω σοφίας» κτλ.

235. Λειτουργικόν εὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης ἔτει 1184-φ γραφέν καὶ φύλλα νῦν ἔχον 215, μήκους μὲν 0,288, πλάτους δὲ 0,235· πρότερον δὲ συνηρίθμει φύλλα 216, ὃ ἐστὶν 27 τετράδια· πλὴν ἀλλὰ τὸ ἐλλείπον ὑπάρχει νῦν ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 299. Отчетъ Импер. Публ. Библи. за 1883 г., σ. 126) ¹. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 23 μέχρις 26, ὃ ἐσπ χῶρον ἔχει ὡς 0,218 × 0,17· ὃ κοσμεῖται πολλαχοῦ μεγάλως κεφαλαιώδεις γράμμασιν ἐγκόσμοις καὶ κοσμήμασι πάλιν ἀπλοῖς ἐπτά· ὧν τρία μὲν ἔστι ταινιοειδῆ, τὰ δὲ λοιπὰ προσόμοια τῷ γράμματι Π. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου γέγραπται τοιαύτη ἐπιγραφή· «Ἁγιον εὐαγγέλιον σὺν Θεῷ τοῦ ὄλου περιέχον χρόνου τὴν ἀκολουθίαν ἀνελλιπῶς», ὅπερ ἔχει καὶ συναξάριον ἐκτενές (φ. 177—215), ἐξ οὗ μεταγράφω τὴν ἐφεξῆς τυπικὴν ὁδηγίαν (φ. 204^β)· «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (ἰα΄ μαΐου) τὸ γενέθλιον τῆς Πόλεως· τοῦτο ἀναγινώσκειται ἐν τῷ Φόρῳ ἀπερχομένης τῆς λιτῆς. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην: Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ κτλ. Ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ὑποστρεφούσης τῆς λιτῆς καὶ τελουμένης τῆς λειτουργίας, ἀναγινώσκειται τοῦτο: Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην: Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολάς» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ συναξάριον ὑπάρχει τοῦ καλλιγράφου σημεῖωμα, λέγον ταῦτα· «Ἐγράφη τὸ παρὸν ἄγιον καὶ | ἱερὸν εὐαγγέλιον ἐν τῇ | εὐαγε-
στάτῃ μονῇ τοῦ αγ(ίου) μ(ε)γ(α)λ(ο)|μάρτ(υρος) Ἀλεξάνδρου· διὰ
προσ|τάξεως αὐτοῦ τοῦ καθήγουμ(έ)ν(ου) | καὶ πανήγιασμένου
π(α)τρ(ὸ)ς ἱερο|(μον)άχ(ου) Βαρλαάμ· μη(ν)ὶ αὐ(γού)στ(ω) ἰη· |
ἐν τῷ ςχ^αβ' ἔτ(ει)· ἐπὶ τῆς | βασιλ(εῖ)ας τοῦ εὐσεβούς Ἀν-
δρονίχ(ου) | τοῦ Κωμνηνοῦ· οἱ ἀνα|γινώσκοντ(ες) εὐχεσθ(ε) διὰ
τὸν | Κ(ύριον) τῷ γράψαντ(ι) (μον)αχ(ῶ) Εὐδοκίμω | καὶ ἀμαρ-
τωλῶ πα|ρὰ πᾶσι | τῶν ἐπὶ | τῆς γῆς ἀν(θρῶ)πων». Ὅρα δὲ τὸ
τῆς ὑπογραφῆς ταύτης ἰσότυπον ἐν τῷ προσκειμένῳ φωτοτυπικῷ

¹ Ἐκεῖτο δὲ τὸ ἐλλείπον μετὰ τὸ 103-ον φύλλον τοῦ κώδικος.

Ε ΤΕΡΟΝ ΖΗΤΗΣΙΣ Γ
 ΕΣ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥ -
 Ε ΤΕΡΟΝ ΖΗΤΗΣΙΣ Γ
 ΕΣ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥ -
 + ΠΕΧ (ωθωαρω)

+ ωπείπερ ομοζωοδωχαρμωτο...
 αλλοου...
 τ...
 μελη...
 φ...
 ο...
 φ...

Ε ΥΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΑΚΑ
 ΙΕΡΟΝ ΑΓΓΕΛΙΟΝ ΧΙΤΑ
 ΑΥΤΟΥΤΟΥΤΟΥ Α...
 ΜΑΡΑΧΟ... ΔΙΑΠΡΟΣ
 ΤΟΥ... ΤΟΥ...
 Σ... ΠΡΕΙ...
 Κ... ΑΥΤΟΥ...
 Ε... ΤΟΥ...
 ΤΟΥ... ΟΙ...
 Π... Κ...
 Κ... Α...

ΘΥΣ... ΕΚΑ... ΤΟΥ...

ΟΥ...
 ΤΩ...
 Τ...

Α... ΟΙ...
 Ο...
 Τ...
 Ο...
 Ο...
 Ο...
 Ο...
 Ο...
 Ο...

UNIV
OF
MICH

...
¶ **0** ...
¶ **Θ** ...
¶ **Β** ...

...
¶ ...
¶ ...

Σελ. 367.
 Κωδ. Ζαβιτινός 237, έτος 1389, φ. 167β-168α.

Даровано цензуром 15 Января 1892 г.

ФОТОГРАФИЯ Н. ИНАУТНАГО. Септесенна ул., №20.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

το Σύνταγμα

αρχής

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

1. Αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

αποφασιστική

2. Αποφασιστική

αποφασιστική

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. This is essential for ensuring the integrity of the financial statements and for providing a clear audit trail. The records should be kept up-to-date and should be accessible to all authorized personnel.

2. The second part of the document outlines the procedures for handling cash and other assets. It emphasizes the need for strict controls and the use of appropriate documentation. All cash receipts should be recorded promptly and accurately, and any discrepancies should be investigated immediately.

3. The third part of the document describes the process of reconciling bank statements with the company's records. This is a critical step in ensuring that the financial statements are accurate and that there are no unexplained differences between the two sets of records.

4. The fourth part of the document discusses the importance of regular audits and reviews. These are necessary to identify any weaknesses in the internal controls and to ensure that the company is complying with all applicable laws and regulations.

5. The fifth part of the document provides a summary of the key points discussed in the document and offers some final thoughts on the importance of maintaining high standards of financial integrity.

The document is a comprehensive guide to financial record-keeping and internal controls. It provides a clear and concise overview of the various aspects of financial management, from the importance of accurate records to the need for regular audits. The document is written in a professional and authoritative tone, and it is intended for use by all personnel involved in the financial operations of the company.

The document is organized into five main sections, each of which covers a different aspect of financial management. The first section discusses the importance of maintaining accurate records, the second section outlines the procedures for handling cash and other assets, the third section describes the process of reconciling bank statements, the fourth section discusses the importance of regular audits, and the fifth section provides a summary of the key points.

The document is a valuable resource for anyone involved in financial management, and it is essential reading for all personnel who are responsible for ensuring the integrity of the company's financial statements.

πίνακι, ἐν ᾧ μετὰ τὸ σημεῖωμα φαίνονται στίχοι τινές· μετὰ δὲ τούτους ἀνάγνωσμα περικοπῆς εὐαγγελίου κεῖται, προστεθείσης τῷ ἰγ' πιθανῶς αἰῶνι. Οἱ δὲ στίχοι λέγουσι τάδε· «Ὡ τίς ἂν καὶ ἀξίως ἐκπληροίῃ τῶν τῆδε; | ἄκρος ἀρετῆς ἐληλακῶς, τὸν τρόπον | ταπεινός τε καὶ σώφρων, πτωχεύων τε τὸ πνεῦμα | μακαρισμοῦ τεύξεται τῷ λόγῳ τοῦ Σωτῆρος· | εἰ δὲ καὶ προσληφθῆ (?) μία κεραία τῆσδε | μικροῦ νυχὸς ἔοικε(ν) ἀετῷ βροχωμένῳ.

236. Λειτουργικὸν εὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης εἰς τριάκοντα καὶ τέσσαρα τετράδια νενεμημένον, ἀπογραφὴν ἴσως ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· φύλλα δὲ μεταγενέστερα, τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ταῦτα μόνον ἐστίν· 259-271. Ἔστι δὲ τὸ βιβλίον μήκους μὲν 0,282, πλάτους δὲ 0,20· τὸ δὲ κείμενον αὐτοῦ ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ μιᾶς, ὅπερ ἔχει καὶ μεγάλα κεφαλαιώδη γράμματα, τὰς ἀρχὰς ἐπικοσμοῦντα τῶν περικοπῶν, καὶ μουσικὰ πανταχοῦ σημεῖα διὰ κινναβάρως ἀποσηματισθέντα· κοσμεῖ δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος ἐν ἐγκόσμητον κόσμημα χρυσοῦν τε καὶ χρώμασι ποικίλοις κεχρωματισμένον, ὅπερ ἔχει σχῆμα παρεμφερὲς πρὸς τὸ γράμμα Π· ὑπὸ δὲ τοῦτο γράμμασι κόκκινις γέγραπται τὸ «Εὐαγγέ(λιον) τῆ ἀγία μεγάλη Κυριακῆ τοῦ πάσχα».

237. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, οὗ τὸ πρῶτον φύλλον ἀγραφὸν ἀφέθη· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 374, μήκους μὲν 0,275, πλάτους δὲ 0,185· κείμενον δὲ περιέχει μονόστηλον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἕξ, ὧν ὁ χῶρος ἐστὶν ὡς 0,195 × 0,115. Περιεχόμενα·

1. Μηναῖον τοῦ Μαΐου χωρὶς τῶν συναξαρίων (φ. 2-168), ἔχον εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ γράμμασιν ἐρυθροῖς ὑπόμνημα τοιοῦτον· «Ἐτελειώθη) ὁ παρὸν Μάιος μὴν | διάχειρὸς ἐλέω Θε(εο)ῦ π(ατ)-ριάρχου Ἱεροσολύμων· Δωροθέου τοῦ πο|τῆ Ἀγίορίτου· εἶτα καὶ Ἀγιοσα|βίτου· Ἐνέτει ρω̄νιζ̄ μη|νι ἀγούστω γ̄ ἰν(δικτιῶν)ος ἰβ' ἡμέρα | τρίτη» = 1389.

2. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου χωρὶς τῶν συναξαρίων (φ. 169-374), ἔχον εἰς τὸ τέλος ὡσαύτως ὑπόμνημα τοῦ καλλιγράφου τοιοῦτον·

«Ἐτελειώθ(η) δὲ τὸ παρὸν μηναῖον τῆ λα τοῦ δεκεβρίου διὰ χειρὸς τοῦ ταπεινοῦ Δωροθέου τοῦ π(ατ)ριάρχ(ου) Ἱεροσολύμων: ἐνέτ(ει) ςω_ιη ἰν(δικτιῶν)ος ἰγ εἰς | τὴν Ἁγίαν Ἀνάστασιν τοῦ Χ(ριστοῦ) μου» = 1389. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι τοῦ μηναίου τούτου φύλλα δύο κεῖται νῦν ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 429. Отчетъ Импер. Публ. Библи. за 1883 г., σ. 149): ὑπῆρχε δὲ ταῦτα πρότερον μετὰ τὸ 363-ον φύλλον τοῦ κώδικος.

238. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ γραφὲν ἔτει 1391-φ καὶ φύλλα συναποτελοῦν 318, ὧν ἄγραφα τὰδ' ἔστιν: 1, 2, 78^β-80, 157^β-159, 222^β-223. Περιέχει δὲ τοῦτο τὴν Παρακλητικὴν λεγομένην βίβλον, ἐγκεκοσμημένην ἐνιαχοῦ κοσμήμασι ταινιοειδέσι καὶ τισιν ἄλλοις ὁμοίοις τῷ γράμματι Π· ἧς τὸ κείμενον ἐγράφη μονόστηλον, ἀριθμοῦν εἴκοσι γραμμὰς καὶ ἕξ ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων, ἕξω τῶν ἀτελῶν (0,278 × 185 = 0,20 × 0,11). Γραφεὺς δὲ τοῦ βιβλίου Κάλλιστος ὑπάρχει, καθάπερ ἐμφαίνει τὰ σημειώματα ταῦτα. Φύλλ. 222 «† Παμμεδέοντι πα(τρ)ῖ σὺν ὑεῖ π(εύ)ματι, δόξα·. | †Θ(εο)ῦ τὸ δῶρον; καὶ πόνος τοῦ, | Καλλίστου». Φύλλ. 309^β «† Ἐτελειώθη, ἡ παροῦσα Παρακλητικῆ· διὰ χειρὸς καμοῦ τοῦ ἐν μοναχοῖς ἐλαχίστου· καὶ ἀμαρτωλοῦ, Καλλίστου Ῥαθηνοῦ, τοῦ Τραπεζουντίου· διὰ σὺνεργείας τῆ, καὶ ἐξόδου· καὶ πολλῆς ἐπιμελείας, καὶ πόθου· τοῦ ἐν ἱερομονάχοις, εὐλαβεστάτου· κυροῦ, Θωμᾶ· π(ατ)ριάρχου·ντος, τοῦ ἀγιωτάτου· καὶ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότη π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ π(ατ)ριάρχου τῆς ἁγίας πόλεως Ἱ(ερουσ)λῆμ· κυροῦ Δωροθέου·.—† Ἀνακτε Χ(ριστ)έ, πατροκόλιον φάος· | μέδον τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς, καὶ πρῦτανι τῶν ὄλων· | σὲ ἐκδυσωπῶ τὸν πανακτὶ δυνάμει· | σκέπε φρούρει φύλαττε, τὸν σὸν οἰκέτην· | τὸν καὶ ξίσαντα τὴν θείαν δέλτον ταύτην· | ὁ τήνδε κρατῶν δέλτον πά(τε)ρ, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ λιτὰς καὶ εὐχὰς προσφέρων τῷ δεσπότη· μέμνησο κάμοῦ τοῦ γράψαντος, σὺνάμα τῷ χρωμένω: ἐν ἔτει, ςω_ιθ: μηνὶ ἰαννουαρίω κα: ἡμέρα σαββάτω: ὦρα θ: — Τὸ, τέρμα δεδωρκῶς, τῶν τῆσδε βίβλου γέγηθα λιτὰς ἀναπέμψας, Χ(ριστ)ῷ τῷ τελεστῇ τῶν ἀγαθῶν πάντων: †† Ἐγράφη, εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐντὸς τοῦ κελίου τοῦ δεσπότη μου, τοῦ

ἀγίου τοῦ π(ατ)ριάρχου:—†† Εὐχου μοι ὦ θύτα, εὐχου μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, Καλλίστῳ· ὅπως διὰ τῶν σῶν ἀγίων εὐχῶν, ῥυσθῷ τῆς κολάσεως, καὶ τῆς γεέννης τοῦ πυρός: ἀμήν † — † Θωμᾶ, ἱερομονάχου †». Καὶ πάλιν ἐν τῷ 317-ῳ φύλλῳ, μετὰ τὸ ἔσχατον ἐπιθινὸν εὐαγγέλιον: «Δόξα σοι ὁ Θ(εός), καὶ πάλιν ἐρῶ δόξα σοι: | † οἶδον γὰρ οἶδον, τὸ ποθοῦμενον τέλος † | † Παμμεδέοντι πατρί» κτλ.

239. Τριψίδιον καὶ Πεντηκοστάριον μετὰ τῶν οἰκείων συναξαρίων, ὅπερ ἐστὶν ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, τὸ κείμενον ἔχον ἐν ἐκάστη σελίδι μονόστηλον, ἐκ γραμμῶν τριάκοντα ($0,278 \times 0,186 = 0,20 \times 0,112$), ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἀρχῇ κόσμημα κόκκινον, ἄξιον λόγου διὰ τὸν ἀραβικὸν αὐτοῦ σχηματισμόν· σύγκριται δ' ἐκ φύλλων 394· πλὴν ἀλλὰ πρότερον ἠρίθμει τέσσαρα περιπλέον, ἅπερ ἦν μετὰ τὸ 210-ον φύλλον· ταῦτα δὲ νῦν ὡς εἰκὸς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Πετροπόλεως ὑπάρχει, τὴν ὑπὸ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη δοθεῖσαν αὐτῇ συλλογὴν ἐπικοσμοῦντα (ἀριθ. 434. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 150). Ἔχει δὲ τέλος ὁ κῶδιξ ὑπόμνημα τοῦ καλλιγράφου κόκκινον, ὅπερ ἀπαραλλάκτως ὤδε τίθεμαι (φ. 394^β): «† Πέρας εἴληφεν ἡ παρούσα βίβλος: ἐντὸς τοῦ | παναγίου καὶ ζωοδόχου τοῦ δεσποτικοῦ Τάφου· | παρὰ τλήμονός τινος, ῥακεντοθύτου· ἐπὶ ἔτους | ϚϞϚ' (1417-1418): Ἰν(δικτιῶν)ος, ἰα: τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν, Θ(εῶ | χάρις. Χ(ρι)στ)ῆ δίδου, τοῖς ἐμοῖς πόνοις χάριν».

240. Προφητολόγιον ἐκ χάρτου, γραφὴν ἀμφὶ τὸ μέσον τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, φύλλα δὲ περιέχον 272, μήκους μὲν 0,275, πλάτους δὲ 0,212· καθ' ἐκάστην δὲ σελίδα τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον, ἀριθμοῦν ὀκτωκαίδεκα γραμμάς, ὅ ἐστι χῶρον ἔχει ὡς $0,187 \times 0,11$.

241. Τεῦχος τῆς ἑνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀριθμοῦν ἐν συνόλῳ φύλλα μεμβράνινα 230, μήκους μὲν ὡς ἕγγιστα 0,276, πλάτους δὲ 0,208· τούτων δὲ μεταγενέστερα, τῆς ιγ' ἑκατονταετηρίδος, ταῦτα μόνον ἐστίν: 11, 225-230, προστεθέντα διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντος κειμένου. Ὑπάρχει δὲ τὸ κείμενον ἀπαν-

ταχοῦ μονόστηλον, ἀριθμοῦν κατὰ σελίδα πᾶσαν γραμμὰς τριάκοντα (0,202 × 0,135). Καὶ ἐν μὲν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τετράκις γέγραπται σημεῖωμα τοιοῦτον, ὅπερ ἴσως ἐστὶ τοῦ τρίτου καὶ δεκάτου αἰῶνος· «† Τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κεσαρίας Σοφρονίου, υἱὸς ἱερεὺς Βάρδας κεκλήροκέ με καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ εὔξασθε». Ἐνδον δὲ τῆς δευτέρας πινακίδος ὑπάρχει κώδικος ἄλλου φύλλον ἐν ἐκ μεμβράνης, ἀριθμοῦν κατὰ σελίδα γραμμὰς τριάκοντα, κείμενον δὲ ἔχον μονόστηλον, ὅπερ ἐστὶ μέρος ἀσματικοῦ τινος κανόνος εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν· ἐγράφη δὲ τὸ φύλλον τοῦτο περὶ τὸν ἰδ' αἰῶνα· μεθ' ὃ πάλιν ὑπάρχει φύλλον ἐν ἐκ μεμβράνης, ὅπερ ἐστὶ λείψανον ἐτέρου κώδικος τοῦ δεκάτου αἰῶνος, ἔχον ὡς ἔοικεν ἀπόσπασμα λόγου τινὸς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως· ἐστὶ δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ 33 γραμμῶν. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ὄψεως τοῦ τεύχους· ἐμπεριέχει δὲ τοῦτο μνηαῖα τρία, ἄνευ συναξαρίων.

1. Μνηαῖον τοῦ Μαρτίου (φ. 1-78), ὅπερ ἔξω στιχηρῶν ἀνεκδότων ἔχει κανόνας ἀσματικούς ὡσαύτως ἀνεκδότους τύποις· α') Μαρτίου α' κανὼν εἰς τὴν ἀγίαν Εὐδοκίαν, οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν τῆς ψυχῆς κάκωσιν», φ. 1.—β') Μαρτ. β' κανὼν εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Θεόδοτον ἐπίσκοπον Κυρηναίας, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Θεοῦ δόσις πέφυκας εἰκότως, μάκαρ», φ. 3^β. — γ') Μαρτίου δ' κανὼν Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τριῶν μεγίστων ἄθλα τιμῶ μαρτύρων Ἰωσήφ», φ. 5^β. — δ') Μαρτίου ε' κανὼν Ἰωσήφ εἰς τοὺς μάρτυρας Παῦλον καὶ Ἰουλιανήν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τὴν αὐτάδελφον αἰνέσω ξυνωρίδα Ἰωσήφ», φ. 8.—ε') Μαρτ. ε' κανὼν Ἰωάννου εἰς τὸν ὀσιομάρτυρα Κόνωνα, ὁ παρὰ τοῖς μνηαῖοις ἀνώνυμος ὑπάρχων, φ. 10.—ς') Μαρτ. ς' κανὼν Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἐν Συρίᾳ τελειωθέντας 42 μάρτυρας, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ἄθλους ἐπαινῶ καλλινίχων μαρτύρων Ἰωσήφ», φ. 12. — ζ') Μαρτίου ἰδ' κανὼν ἄνευ ἀκροστιχίδος Θεοφάνους τοῦ μελωδοῦ εἰς τὸν ὄσιον Εὐσχήμονα τὸν ἐπίσκοπον Λαμφάκου· οὗ ἡ ἀρχή· «Τῆς ἐγκρατείας», φ. 32. — η') Μαρτ. ιε' κανὼν ἀνώνυμος εἰς Θωμᾶν ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀκροστιχίς·

«Θωμᾶς ὑμνεῖσθω τῶν μοναστῶν τὸ κλέος», φ. 34^β.—θ') Μαρτ. εζ' κανὼν εἰς τὸν μάρτυρα Σαβῖνον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ἀθλητικῶς Σαβῖνον αἰνέσω πόθῳ», φ. 37. Ἔστι δὲ ποίημα Θεοφάνους.—ι') Μαρτ. κδ' κανόνες ἀνώνυμοι δύο, ὁ μὲν εἰς τὴν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Χαρᾶς με τῆς σῆς πλησον εὐλογημένη· ὁ δ' ἕτερος εἰς τοὺς μάρτυρας Ἀλέξανδρον καὶ Διονύσιον ἄνευ ἀκροστιχίδος, φ. 56^β-60. — ιε') Μαρτ. κε' κανὼν Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς κατὰ ἀλφάβητον· μόνη δὲ ἡ ἠ' ῥῶδη ποίημά ἐστιν Ἰωάννου μοναχοῦ, φ. 61. — ιβ') Μαρτ. κη' κανὼν Στεφάνου εἰς τὸν ὄσιον Στέφανον τὸν θαυματουργόν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ὁμότροπον, Στέφανε, σὸν ὁμώνυμον τίθει», φ. 70^β. — ιγ') Μαρτ. κθ' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ὄσιον Ἰλαρίωνα τὸν νέον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Λιταῖς με, πάτερ, ἱλαρύναις ἐνθέως», φ. 73. — ιδ') Μαρτ. λ' κανὼν ἀνώνυμος εἰς Ἰωάννην τὸν Σχολαστικόν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐν φωτὶ αὐλῷ καὶ νοητῷ», φ. 75^β. — ιε') Μαρτ. λα' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ἅγιον Μᾶρκον ἐπίσκοπον Ἀρεθουσίων καὶ Κύριλλον τὸν αὐτοῦ διάκονον, οὗ ἡ ἀρχή· «Τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ», φ. 77^β.

2. Μηναιὸν τοῦ Ἀπριλίου (φ. 79^β-153), ἔχον ὡσαύτως ἀνεκδοτα στιχηρὰ καὶ κανόνας ἐπίσης ἀνεκδότους, οἷον α') Ἀπρ. α' κανὼν Ἰωάννου μοναχοῦ εἰς τὴν ὄσιαν Μαρίαν τὴν Αἰγυπτίαν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐκ τῆς Αἰγύπτου» κτλ.—β') Ἀπρ. ε' κανὼν Ἰωσήφ εἰς Θεόδουλον καὶ Ἀγαθόπουλον τοὺς μάρτυρας, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τῶν σῶν γεραίρω, Χριστέ, μαρτύρων κλέος Ἰωσήφ», φ. 89.—γ') Ἀπρ. ια' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Ἀντίπαν, ἐπίσκοπον Περγάμου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ῥδαῖς σε, μάρτυς Ἀντίπα, στέφω πόθῳ», φ. 103.—δ') Ἀπρ. ιε' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν μάρτυρα Κρήσκεντα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄνωθεν ἡμῖν» κτλ., φ. 113.—ε') Ἀπρ. ιζ' κανὼν Ἰωσήφ εἰς τὸν ἅγιον Ἀκάκιον ἐπίσκοπον Μελιτινῆς, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Πηγὴν σε πολλῶν θαυμάτων μέλπω, μάκαρ, Ἰωσήφ», φ. 117^β. — ς') Ἀπρ. ιθ' κανὼν Θεοφάνους εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Παφνούτιον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Δέχου τὸν ὕμνον θεοφόρε Παφνούτιε», φ. 122^β. — ζ') Ἀπρ. κα' κανὼν ἀνώνυμος

εις τὸν ἱερομάρτυρα Συμεὼν τὸν ἐν Περσίδι, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐκ προμηθείας τῆς τοῦ Χριστοῦ», φ. 127. — η') Ἀπρ. κβ' κανὼν Ἰωσήφ εἰς τὸν ὄσιον Θεόδωρον τὸν Συκεώτην, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τοὺς εὐκλεεῖς σου δοξάζω πόνους, πάτερ» φ. 128^β. — θ') Ἀπρ. κγ' κανὼν Ἰγνατίου εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Χαίροις ἀθλητὰ παμμακάρ Γεώργιε», φ. 132. — ι') Ἀπρ. κδ' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν μάρτυρα Σάβαν τὸν στρατηλάτην, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Στρατηγέτην σε τιμῶ μαρτύρων Σάβα», φ. 135. — ια') Ἀπρ. κε' σημειωτέον ὅτι τὸν ἐν τοῖς μηναιοῖς ὑπάρχοντα κανόνα εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Μᾶρκον εἶκασε Βαρθολομαῖος ὁ Κουτλουμουσιανὸς ποίημα Θεοφάνους εἶναι· τὴν εἰκασίαν οὖν ταύτην ἀκριβῶς ὁ κῶδιξ οὗτος ἐπιβεβαιοῖ, φ. 138. — ιβ') Ἀπρ. κς' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Βασιλέα τὸν ἐπίσκοπον Ἀμασείας, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Παθῶν βασιλεὺς καὶ πλάνης ὤφθης πάτερ», φ. 140^β. — ιγ') Ἀπρ. κς' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ὄσιον Συμεὼν τὸν νέον στυλίτην καὶ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Γεώργιον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τοὺς αὐταδέλφους εὐλογῶ θεηγόρους», φ. 143. — ιδ') Ἀπρ. κη' κανὼν Ἰωσήφ εἰς τὸν ἀπόστολον Ἰάσωνα, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τὸν κλεινὸν Ἰάσωνα ὑμῶ προφρόνως Ἰωσήφ», φ. 146 *).

3. Μηναιὸν τοῦ Μαΐου (φ. 154-230), περιέχον ὡσαύτως τροπάρια στιχηρὰ τύποις ἀνέκδοτα καὶ κανόνας ἁσματικούς ἐπίσης ἀνεκδότους, οἷον α') Μαΐου β' κανὼν Γεωργίου εἰς τὸν Ἀλεξανδρείας Ἀθανάσιον τὸν μέγαν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Γεώργιος μέλποιμι σὴν μάκαρ χάριν», φ. 156. — β') Μαΐου δ' κανὼν Θεοφάνους εἰς τὴν ἁγίαν Σεβαστιανήν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ἄσμα Σεβαστιανῆ θεοειδεῖ μάρτυρι μέλπω», φ. 160^β. — γ') Μαΐου ιγ' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὴν ἁγίαν Γλυκερίαν, οὗ ἡ ἀρχή· «Πικρίας με ρῦσαι», φ. 183^β. — δ') Μαΐου ις' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ἅγιον

*) Τῇ κθ' ἀπριλίου πανηγυρίζεται κατὰ τὸ μηναιὸν τοῦτο Συμεὼν ὁ συγγενὴς τοῦ Κυρίου καὶ ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων (φ. 148)· τοῦτ' αὐτὸ βεβαιοῖ καὶ συναξάριον εὐαγγελίου τοῦ δεκάτου αἰῶνος ὑπάρχον ἐν Μόσχᾳ. Ὅρα Σέρριον, Полннѣ Мѣсяцесловъ Востока т. I, σ. 111.

Ἑλλάδιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄνθεσι ψαλμικοῖς», φ. 190^β.—ε') Μαΐου ιη' κανὼν Θεοφάνους εἰς τὸν ὄσιον Ἀκάκιον τῆς Κλίμακος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Ἀκάκιον τὸν ἄριστον ὑπήκοον ἄσμασιν ἄδω», φ. 195.—ς') Μαΐου κζ' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Θεράποντα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἱερωτάταις χορεΐαις», φ. 219.—ζ') Μαΐου κη' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ὄσιον Κλήμεντα τὸν ποιητὴν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Κλήμεντα μέλπω τὸν μελουργὸν ἐμψρόνως», φ. 221^β.—η') Μαΐου λ' κανὼν ἀνώνυμος εἰς τὸν ὄσιον Ἰσαάκιον τὸν ἐν τῷ Σήμ(ατι?), οὗ ἡ ἀρχή· «Τῶν τῆς ἐρήμου ὀρίων», φ. 225.

242. Τεῦχος μεμβράνινον ἐκ φύλλων 398, ὧν τινων αἰ γωνίαι τεμάχη φέρουσι κεκολλημένα φύλλων ἀπεσπασμένων ἐκ μεμβρανίνων λειτουργικῶν βιβλίων· ἐγράφη δὲ παρὰ δύο ἢ καὶ πλειόνων βιβλιογράφων ἀμαθῶν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ μήκους μὲν ἔστι 0,275, πλάτους δὲ 0,20· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον, ἀριθμοῦν ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων εἴκοσι γραμμὰς καὶ τέσσαρας (0,196 × 0,11), ὅπερ ἔχει καὶ κοσμήματά τινα ταινιοειδῆ καὶ κεφαλαιώδη που μεγάλα στοιχεῖα, κεκαλλωπισμένα καὶ πολυχρώματα, τὰς ἀρχὰς ἐπικοσμοῦντα τῶν ἐμπεριεχομένων συνταγμάτων· αἱ δὲ τούτων ἐπιγραφαὶ γράμμασιν ὡσαύτως εἰσὶ κεφαλαιώδεσι γεγραμμέναι. Ἔχει δὲ τὸ βιβλίον καὶ τινα σημειώματα μεταγενέστερα, οἷον ἐν τῆς ιβ' ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἔχει ὧδε (φ. 398^α)· «† Κ(ύρι)ε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ Μιχαὴλ ἀσπαθ(αρίῳ)». Ἔτερον αὐθις ὑπάρχει τοῦ 1332-ου ἔτους, ἀραβιστὶ γεγραμμένον ὀπισθεν τοῦ αὐτοῦ φύλλου, διγλοῦν ὅτι τὸ βιβλίον ἀνετέθη τῇ μονῇ τοῦ Προδρόμου, τῇ παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. Καὶ πάλιν ἄλλο σημείωμα γεγραμμένον ὡσαύτως ἀραβικοῖς γράμμασιν ἔτει 1292-φ τοῦτ' αὐτὸ βεβαιοῦ· γέγραπται δὲ τοῦτο ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ, ἔνθα καὶ σημείωμα πάλιν ὑπάρχει ταυτοσήμαντον ἐλληνικοῖς μὲν γράμμασι γεγραμμένον, ἀπεσπογγισμένον δέ. Περιεχόμενα.

1. Πίναξ τῶν ἐν τῷ κώδικι κειμένων, φ. 1.

2. «Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς δεσποίνης ἡμῶν, τῆς ἁγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Τῇ

προτέρα Κυριακῇ τὴν ὀρθόδοξον ταύτην ἐκκλησίαν», φ. 2. Migne τ. 62, σ. 763.

3. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς ὑπεραγίας ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου». Ἀρχ. «Προαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν ἀρχάγγελον», φ. 13^β. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 226.

4. Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης, τοῦ Ἱεροσολυμίτου, «λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς ὑπεραγίας ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἀρχ. «Ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρά», φ. 19^β. Migne τ. 97, σ. 881.

5. Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου, «ὁμιλία εἰς τὸν ἅγιον τετραήμερον Λάζαρον», ἧς ἡ ἀρχή· «Φέρε πάλιν εἰς μέσον», φ. 38^β. Migne τ. 39, σ. 60.

6. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀθηνογένους ἐπισκόπου» (εἰς ἰουλίου), οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως ἦν πολλὴ μανία», φ. 44^β. Λατινιστὶ παρά τε τῷ Λιπομάννῳ καὶ τῷ Σουρίῳ (17 ἰουλίου). Ἀπόγραφον δὲ τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου σημειοῦται καὶ Coxe (Catal. cod. graec. bibl. Bodl. I, σ. 661) καὶ Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης (Συναξαρ. II, σ. 263).

7. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀθηνογένους» (εἰς ἰουλίου), οὗ ἡ ἀρχή· «Τοῦ βίου καὶ τῆς ἀθλήσεως», φ. 50. Κείμενον ἀσημειωτον ἄλλοθί που.

8. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀγαθονίκου (κβ' αὐγούστου). Ἀρχ. «Ἀρχὴ φωνῆ τοῦ ἀγαθοῦ Θεοῦ», φ. 78^β. Κείμενον ὡσαύτως ἄγνωστον τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

9. «Βίος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μαρκιανοῦ, γενομένου πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας» (εἰς ἰαννουαρίου). Ἀρχ. «Εὐλόγητός ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ» κτλ., φ. 91. Κείμενον ὡσαύτως ἄγνωστον, ἀντιγραφὴν ἤδη παρ' ἐμοῦ πρὸς τύποις ἔχουσιν.

10. «Μηνὶ ἰαννουαρίῳ ε', βίος καὶ θαύματα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐστρατίου, ἡγουμένου μονῆς τῶν Αὐγάρου». Ἀρχ. «Ὅτι μὲν ᾧ φιλάγιον ἄθροισμα», φ. 104. Κείμενον ὡσαύτως ἄγνωστον, ὑπερ ἐκδοθήσεται προσεχῶς τύποις.

11. (Παυλίνου) «βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου

ἐπισκόπου Μεδιολάνων». Ἄρχ. «Προτρέπει με Αὐγουστίνε», φ. 140^β. Ἄ. Π. Κεραμέως, Ἀνάλ. Ἱεροσολυμιτικῆς Σταχυολογίας I, σ. 27—88.

12. «Βίος τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Ξένης» (κα' ἰανουαρίου). Ἄρχ. «Πᾶσαι αἱ πολιτεῖαι καὶ αἱ μαρτυρίαι», φ. 173. Δεύτερον ἀπόγραφον τοῦ τύποις ἀνεκδότου τούτου βίου σημειοῦται Coxe, Catal. cod. graec. bibl. Bodl. I, σ. 656.

13. «Μηνὶ ἰαννουαρίῳ ιζ', βίος καὶ πολιτεία τοῦ μακαρίου Ἀντωνίου» (συγγραφεῖς ὑπὸ Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου). Ἄρχ. «Ἀγαθὴν ἄμιλλαν ἐνεστήσασθε», φ. 185^β. Migne τ. 26, σ. 835.

14. «Εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον προσευχὴ ἐξομολογήσεως», ἥς ἡ ἀρχή· «Φιλάνθρωπε μήτηρ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, τοῦ ἐλεήμονος ἐλεήμων, ἡ ἀγαθὴ τοῦ ἀγαθοῦ» κτλ., φ. 258^β.

15. «Λόγος εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κ/πόλεως, τοῦ Χρυσσοτόμου». Ἄρχ. «Πάλιν ἐπ' ἐμὲ δόγμα καὶ πρόσταγμα», φ. 262.

16. «Μηνὶ δεκεμβρίῳ γ' μαρτύριον τῆς ἀγίας Δόμνης καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάντων». Ἄρχ. «Πολιτεία καὶ βίος θεοφιλῆς», φ. 272. Κείμενον ἀνέκδοτον τύποις ἕτερα δὲ ἀπόγραφα σημειοῦνται Matthaei (Acc. cod. gr. not. σ. 93) καὶ Miller (Catal. des MSS grecs de l' Escorial, σ. 278).

17. «Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Κλήμεντος ἐπισκόπου Ἀγκύρας», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἔτει διακοσιοστῶ», φ. 309^β. Κείμενον ἀνέκδοτον, οὗπερ ἀπόγραφον ὄρα καὶ παρὰ τῷ Omont, Catalogue des MSS grecs des bibliothèques de Suisse, Leipzig 1886, σ. 13.

18. (Κρισπίνου) «βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμφάκου». Ἄρχ. «Πόθῳ καὶ ἀγάπῃ κινούμενος», φ. 351. Migne τ. 114, σ. 1348.

19. «Μηνὶ μαΐῳ θ' μαρτύριον τοῦ ἀγίου Χριστοφόρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων». Ἄρχ. «Ἔτους τετάρτου τῆς βασιλείας Δεκίου ἦν πολλὴ μανία κατὰ τῶν εὐσεβούντων», φ. 379^β. Τέλος· «φέρετε μοι ἵνα μόνον ἄψωμαι καὶ ἀποθάνω οἱ δὲ ἀπελιθόντες οὐδὲν εὗρον τότε ὅπου εἰστήκει τὸ σῶμα τοῦ δικαίου τιμωροῦ-

μενον· γῆν λαβόντες ἤνεγκαν καὶ ἐν ὕδατι λύσαντες ἐπότισαν αὐτόν, καὶ οὕτως ἀπέδωκεν ἐν κρίσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ ἐδοξάσθη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἕως τοῦ αἰῶνος. Ἐτελειώθη δὲ ὁ ἅγιος Χριστοφόρος μηνὶ μαΐῳ θ', βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου Δεκίου, κατὰ δὲ ἡμᾶς βασιλεύοντος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν». Πρβλ. H. Usener, *Acta S. Marinae et S. Christophori*. Bonnæ 1886, σ. 56—76.

20. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, λόγος ὁ περὶ φιλοπτωχίας ἀκέφαλος, φ. 363.

243. Τετραευαγγέλιον ἐκ μεμβράνης, γραφὲν τῇ ια' ἑκατονταετηρίδι καὶ συναποτελούμενον ἐξ 190 φύλλων, μήκους μὲν 0,272, πλάτους δὲ 0,205· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει δίστηλον, ἀριθμοῦν κατὰ σελίδα πᾶσαν εἴκοσι καὶ ἕξ γραμμᾶς (0,207 × 0,135)· ἦν δὲ ποτὲ κτῆμα «τοῦ Ζεβελίνου» (ὄρα τὸ 2--ον φύλλον). Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ κεῖται κανόνιον τῶν ἀναγνωσμάτων ἑλληνιστί τε καὶ ἀραβιστί γεγραμμένον, ὃ προσέθηκε χεὶρ τοῦ ιγ' αἰῶνος· ἡ αὐτὴ δὲ χεὶρ ἀντέγραψε τὸ αὐτὸ κανόνιον καὶ ἐν τοῖς κρασπέδοις τοῦ κώδικος, ὡς αἱ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπήτων χρεῖται. Ἔχει προσέτι τὸ βιβλίον ἐν τοῖς δυοῖς τελευταίοις φύλλοις ἀραβικά τινα σημειώματα, ἐξ ὧν δῆλον ὅτι τοῦτο παλαιόθεν ἐν Παλαιστίνῃ παρευρίσκετο· ἔχει δὲ καὶ κοσμήματα δύο κόκκινα, τὸ μὲν ταινιοειδὲς (φ. 149^β), τὸ δὲ προσόμοιον τῷ γράμματι Π. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι πολλῶν φύλλων ἡ γραφὴ δυσανάγνωστος ὑπάρχει νῦν διὰ τὴν πολλὴν ἄλλοτε τοῦ κώδικος μεταχείρισιν, καὶ ὅτι πάλιν ἄλλων φύλλων ἡ γραφὴ διωρθώθη πρὸς ἀνάγνωσιν.

244. Τετραευαγγέλιον ἐκ μεμβράνης, γραφὲν τῇ ιβ' ἑκατονταετηρίδι καὶ συναποτελούμενον ἤδη ἐκ φύλων 350, μήκους μὲν 0,267, πλάτους δὲ 0,19· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 18 μέχρις 20 (0,172 × 0,115)· μόνον δὲ τὰ φύλλα 43—58 γραμμᾶς ἔχει κατὰ σελίδα 25. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου γέγραπται πρόσθετον κανόνιον τῶν ἀναγνωσμάτων, μετ' ὃ κεῖται τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον

(φ. 3—110)· μετὰ δὲ τοῦτο φαίνεται φύλλον ἐν ἀποκεκομμένον διὰ ψαλλίδος· δύο δὲ πάλιν φύλλα Πορφύριος ἔκοψεν, ἅπερ ἔκειτο μετὰ τὸ νῦν 123-ον φύλλον· ταῦτα δὲ μέρος εἶχε τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου καὶ νῦν ὡς εἰκὸς τὴν ἐν Πετροπόλει κοσμεῖ βιβλιοθήκην (ἀριθ. 300. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 126). Ἄτελές δὲ μένει καὶ τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον (φ. 281—350), ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τῶν ἐξ ἀρχῆς τελευταίων φύλλων τοῦ κώδικος· μετὰ δὲ τοῦτο προσέθηκεν ὁ δέτης τεμάχιον εὐγγελίου λειτουργικοῦ τῆς αὐτῆς δυοκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἔχει κατὰ σελίδα γραμμὰς 25 καὶ γραφὴν ὁμοίαν τῇ τῶν φύλλων 43 — 58 τοῦ κώδικος τούτου· σύγκριται δὲ τὸ τεμάχιον τοῦτο μόνον ἐκ φύλλων τεσσάρων, καὶ μετὰ 4 περικοπὰς ἀναγνωσμάτων ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς α') «Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν τοῦ χρόνου τῶν εὐαγγελίων ἀνάγνωσιν καὶ τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν τε ἄρχονται καὶ ποῦ καταλήγουσιν»· καὶ β') «Δήλωσις πῶς δεῖ εὐρίσκειν τὰ ζητούμενα εὐαγγέλια».

245. Λειτουργικὸν εὐαγγέλιον ἀτελές καὶ ἀκέφαλον, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕτω πεπλήρωται» κτλ. Σύγκριται νῦν ἐκ φύλλων χάρτου βαμβακεροῦ 207, μήκους μὲν 0,271, πλάτους δὲ 0,197· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἕξ (0,205 × 0,132)· γέγραπται δὲ τῇ ιγ' ἑκατονταετηρίδι.

246. Λειτουργικὸν εὐαγγέλιον ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γεγραμμένον ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ιβ' ἑκατονταετηρίδος καὶ συνιστάμενον ἐξ 94 φύλλων, μήκους μὲν 0,265, πλάτους δὲ 0,215· ἔχει δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ κατὰ σελίδα δίστηλον ἐκ γραμμῶν 27—29· ὃ καὶ γράμματα κεφαλαιώδη πολλὰ φιλοκάλως ἐσκευασμένα τὸ δὲ χρῶμα κόκκινον ἔχει καὶ κίτρινον, τὰς ἀρχὰς ἐπικοσμοῦντα τῶν ἀναγνωσμάτων· ἔχει δὲ καὶ κοσμήματα τρία, τὸ μὲν ταινιοειδές, τὰ δὲ παρεμφερῆ πρὸς τὸ γράμμα Π (ὄρα φ. 1, 14^β καὶ 27^β). Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τῆς ὀπισθίου σελίδος τοῦ 94-ου φύλλου γέγραπται περὶ τὸν ιδ' αἰῶνα σημεῖωμα τοιοῦτον· «Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου Γερασίμου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ $\epsilon\mu$ ».

247. Προφητολόγιον ἐκ μεμβράνης ἀκέφαλον, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «...σεται εἰς κρίσιν Κύριος καὶ στήσει εἰς κρίσιν τὸν λαὸν αὐτοῦ» κτλ. Ἐγγραφή δὲ τῇ ἐνδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι καὶ νῦν ἐκ φύλλων ἀποτελεῖται 188, μήκους μὲν 0,277, πλάτους δὲ 0,22· τὸ δὲ κείμενον αὐτοῦ δίστηλον ὑπάρχει κατὰ σελίδα (0,215 × 0,165), σημεῖα φέρων ἀπανταχοῦ μουσικὰ διὰ κινναβάρεως γεγραμμένα καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν μιᾶς ἐκάστης τῶν περικοπῶν ἐπικοσμούμενον ἐγκεκαλλωπισμένῳ τινὶ γράμματι κεφαλαιώδει, τὸ χρῶμα κόκκινον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔχοντι. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ κοσμήματα ταινιοειδῆ τὰ τμήματα διακρίνοντα τῶν ἀναγνωσμάτων, καὶ ἕτερον πάλιν ἐν τῷ 124-ῳ φύλλῳ παρεμφερὲς πρὸς τὸ Π γράμμα· ὅπερ διαχωρίζει τὸ συναξάριον τῶν προφητειῶν. Ἡρίθμει δὲ τὸ βιβλίον ἐξ ἀρχῆς κς' τετράδια· ἐξ ὧν ἐλλείπει τὸ πρῶτον τὸ δεύτερον, ἑπτὰ φύλλα τοῦ τρίτου καὶ δύο τοῦ τελευταίου τετραδίου, ἔνθα καὶ σημεῖωμα τοιοῦτον ὑπάρχει τῆς ιγ' ἑκατονταετηρίδος (φ. 188), ἐν τῷ κρασπέδῳ γεγραμμένον· «† Ἐσταχώθ(η) ὡ παροῦσα αὕτη ἡ βίβλος διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου Σίμωνος ἱερομονάχου» κτλ. Τὸ μὲν συναξάριον, διὰ τὸν ἐκπεσμόν δύο φύλλων, ὑπάρχει νῦν ἀτελές, εἰς τὴν ιδ' αὐγούστου λήγον (φ. 124—188)· αὐτὸ δὲ τὸ προφητολόγιον ἔχει πολλαχοῦ καὶ διατάξεις ἐκτενεῖς περὶ τῶν τελετῶν διαφορῶν ἑορτῶν, ἐξ ὧν ἐγὼ τὴν ἐφεξῆς ἀντέγραψα παραδείγματος ἕνεκεν, ἀναφερομένην δὲ εἰς τὴν ἐν τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ τελουμένην ἱεράν λειτουργίαν (φ. 117)· «Ἐν τῷ ψάλλεσθαι δὲ τὸ εὐαγγέλιον οἱ πρεσβύτεροι μετὰ τῶν διακόνων κατέρχονται ἐκ τοῦ συνθρόνου καὶ ἀλλάσσουσιν στολὴν εὐθύς, καὶ οὕτως εἰσέρχονται μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν νεοφωτίστων εἰς τὴν β' εἴσοδον, πάντων λευχειμονούντων, (μετὰ) μανουαλίων γ', ὀψικευόντων καὶ λεγόντων προκείμενον (εἰς) ἤχον β': Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι. Στίχος· "Μακάριος ἀνὴρ, ὃ οὐ μὴ λογίσεται Κύριος ἁμαρτίαν". Ὅταν δὲ ἔλθωσιν εἰς τοὺς μεσοπυλῶνας, ὁ ψάλτης λέγει· "Ἐὰν ἐξογορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ". Ὅτε δὲ ἀκούσει ὁ ψάλτης ὁ ἐστὼς ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ ψάλλον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ

έτέρου ψάλλοντος τὸ "Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν", κατέρχεται ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος καὶ οὕτως ἀνέρχεται ἐκεῖνος ἐν τῷ ἄμβωνι· εἶθ' οὕτως μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δίδωσιν αὐτῷ ὁ ἀρχιδιάκονος καιρὸν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ λέγει τὴν περισσὴν, καὶ παραχρῆμα κατέρχεται· εὐχὴ δὲ οὐ γίνεται, ἀλλ' εὐθὺς ἀνέρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ τρισαγίου "Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε"· προκείμενον δὲ οὐκ ἀνέρχεται [sic], ἀλλ' εὐθὺς ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους· "Ἀδελφοί, ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε". Τέλος· "ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν". Ἀντὶ τοῦ Ἀλληλουία ἤχος βαρὺς· "Ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίνων τὴν γῆν". Τοῦτου δὲ φαλλομένου αἴρεται ἡ λευκὴ ὀθόνη ἐφηπλωμένη ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ παρὰ τῶν διακόνων, ἧτις εἰς τύπον ἐπιτελεῖσθαι παρεδόθη παρὰ τῶν θείων πατέρων τοῦ ἀποκυλισθέντος λίθου ἐκ τῆς θύρας τοῦ ζωαρχικοῦ μνήματος τοῦ θεανθρώπου λόγου καὶ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἶθ' οὕτως λέγεται ὁ α' στίχος· "Ὁ Θεὸς ἐστὶν ἐν συναγωγῇ". Στίχος· "ἕως πότε κρίνετε ἀδικίαν" ἕως "καὶ πέννητι(ες) δίκαιοι": Στίχος "Ἐξέλεσθε πέννητας καὶ πτωχοὺς" ἕως "καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πίπτετε". Τὸ "Ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίνων". Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Μαθαῖον· "Ὅψὲ σαββάτων". Τέλος· "ἕως τῆς συντελείας". Κοινωνικόν· "Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπῶν κύριος". Τοῦτο δὲ χρῆ εἶδέναι, ὅτι τῇ ὄλῃ ἐβδομάδι τῆς διακνησίμου μέχρι τοῦ σαββάτου ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ψάλλεται τὸ "Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε».

248. Τετραεὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης ἀκαλλέστατον, ἔχον ἐν τῇ ἀρχῇ κόσμημα μέγα, παριστῶν ἐπὶ πρασίνου χρώματος ὄρνεα δύο φαντασιώδη· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 192, μήκους μὲν 0,265, πλάτους δὲ 0,17· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον, ὅπερ ὡς ἔοικεν ἐγράφη διὰ τριῶν ὁμοῦ γραφῶν ἀδεξιωτάτων. Ἐκ τῶν εὐαγγελίων ἐλλιπὲς ἐστὶ μόνον τὸ κατὰ Λουκᾶν, ἔνεκα τῆς ἀποκοπῆς ἐνίων φύλλων· ἐγράφη δὲ τὸ βιβλίον περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιγ' ἑκατονταετηρίδος.

249. Τεῦχος μεμβράνινον ἀκέφαλον ἐκ φύλλων 189, μήκους μὲν 0,262, πλάτους δὲ 0,215· ἐγράφη περὶ τὴν ἀρχὴν

τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ τὸ κείμενον αὐτοῦ κατὰ σελίδα δίστηλον ὑπάρχει, γραμμὰς ἀριθμοῦν 29 ἢ 30 (0,213×0,146). Περιέχει δὲ λόγους ἠριθμημένους εἴκοσιν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐξ ὧν ἐλλείπουσι νῦν ὁ η', ὁ ια', ὁ ιβ', ὁ ιδ' καὶ τὰ τέλη τινῶν ἄλλων ὁμιλιῶν.

1. Λόγοι περὶ τῆς ἀγίας Ἄννης ε', ὧν ὁ πρῶτος ἀκέφαλος, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «[παν]ταχοῦ τὴν ἡσυχίαν ἔστιν ὁρᾶν, ἀλλ' οὐχὶ νῦν οὕτως, ἀλλ' εὐθέως ὑπὸ τὴν ἔω» κτλ. Ἄρχῃ τοῦ β' λόγου· «Οὐδὲν ἄρα εὐχῆς ἴσον» κτλ., φ. 9^β. Ὁρα Migne τ. 54, σ. 643 κέ.

2. Ὁμιλίας δύο, ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα, περὶ Δαβὶδ καὶ Σαούλ, φ. 40—67. Migne τ. 54, σ. 675—694.

3. Ὁμιλίας τρεῖς εἰς τὸν Λάζαρον, φ. 68 — 110. Migne τ. 48, σ. 963—990 καὶ 1005—1017.

4. «Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου: Περὶ δὲ τῶν κεκοιμημένων οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί, ἵνα μὴ λυπεῖσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποί». Ἄρχ. «Ἡμέρας τεσσαράκοντα ἀναλώσαμεν», φ. 111. Migne τ. 48, σ. 1017.

5. «Περὶ τελείας ἀγάπης καὶ τῆς κατ' ἀξίαν τῶν ἔργων ἀνταποδώσεως, καὶ περὶ κατανύξεως καὶ κρίσεως καὶ ἐπιθυμίας τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τῶν ἀπιστούντων ὅτι ἔστι γέεννα». Ἄρχ. «Πᾶσα πράξις ἀγαθὴ», φ. 120. Migne τ. 56, σ. 279.

6. Λόγοι τρεῖς πρὸς Σταγεῖριον, φ. 130^β — 174. Migne τ. 47, σ. 423—496.

7. Κατηγήσεις δύο πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι, φ. 175—189. Migne τ. 49, σ. 224—241.

250. Ἡ θεία λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, γραφεῖσα περὶ τὸ τέλος τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ συγκειμένη ἐκ φύλλων χάρτου εἴκοσι, μήκους μὲν 0,27, πλάτους δὲ 0,20· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον, ἀριθμοῦν κατὰ σελίδα πᾶσαν ὀκτωκαίδεκα γραμμὰς (0,20×0,116)· κοσμεῖται δὲ τοῦτο πολλαχοῦ μεγάλοις ἀρκτικοῖς κεφαλαιώδεσι γράμμασι ῥοδοχρόοις καὶ

κοκκίναις ἐπιγραφαῖς καὶ μεγάλῳ τινὶ κοσμήματι τὴν ἀρχὴν ἐπι-
κοσμοῦντι τοῦ τεύχους· ὅπερ ἐστὶ τὸ σχῆμα τετράγωνον παραλλη-
λόγραμμον, ἐπίχρυσον· μετὰ δὲ τὸ τέλος ἔγραψεν ὁ καλλιγράφος
αὐτοῦ τὸ «Μνήσθητι Κύριε τοῦ δούλου σου Δανιὴλ ἱεροθύτου».

251. Τεῦχος ἐκ χάρτου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 69, μή-
κους μὲν 0,274, πλάτους δὲ 0,20· ἐγράφη δὲ παρὰ τοῦ Σαβαΐτου
Ἰωαννικίου, ὃς καὶ τὸ ὄνομα τὸ ἑαυτοῦ παρεπέγραψεν ἐν τῷ
κрасπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον· «Ἰωαννικίου
καὶ τότε πρὸς τοῖς ἄλλοις· ἀφιέρωσα εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου
Σάββα: † 1784-φ». Περιεχόμενα·

1. Ἐκλογαὶ τῆς βίβλου Παύλου τοῦ Εὐεργετικοῦ, φ. 1 κέ. Ἄρχ.
«Περὶ τοῦ πῶς καὶ πόθεν τις τῶν λογισμῶν περιγίνεται καὶ μέχρι
τίνος ἐπὶ τούτοις οὐκ εὐθυνόμεθα: ἐν τῷ Γεροντικῷ. Ἠρώτησεν
ὁ ἀββᾶς Ἡσαΐας τὸν ἀββᾶν Ποιμένα περὶ ῥυπαρῶν λογισμῶν» κτλ.

2. «Τοῦ μακαριωτάτου Ἰωάννου μητροπολίτου Εὐχαΐτων
ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν καὶ ἔγκλειστον· αὕτη δὲ ἀρμόζει
καὶ παντὶ κελλιώτῃ». Ἄρχ. «Ἐδεξάμην σου πάτερ», φ. 62.

3. Εὐχαὶ δύο τῆς ἁγίας Μακρίνης καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου,
φ. 69β.

252. Θεοτοκάριον ἐκ χάρτου συναριθμοῦν 278 σελίδας· ἐστὶ
δὲ μήκους μὲν 0,275, πλάτους δὲ 0,18. Ἄρχ. «Τῷ Σαββάτῳ
ἐσπέρας εἰς τὸ ἀπόδειπνον κανῶν τῆς Θεοτόκου· ψδὴ α', ἦχος α'.
Σοῦ ἢ τροπαιοῦχος κραταιά» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος ὑπάρχει
τὸ σημείωμα τοῦτο· «Τῷ παρὸν θεοτοκάριων ἐγράφη δι' ἀχυρῶς
ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ Ἰακώβου ἱερομονάχου του Θεσσαλονικέου· εἰς
τὴν λαύραν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ
ὕψιμαμένου· εἰς τοὺς—1815—ἐν μινὺ ἰανουαρίου 25» κτλ.

253. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ τῆς τετάρτης καὶ δε-
κάτης ἑκατονταετηρίδος, ὑπὸ πέντε μεμβρανίνων φύλλων περιε-
καλυμμένον, ἃ μέρος ἐστὶ Τριωδίου τινὸς τῆς ἐνδεκάτης ἑκα-
τονταετηρίδος· τούτου δὲ τὸ κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον
ὕπηρχε καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ὀκτώ. Σύγκειται τοίνυν τὸ
τεῦχος ἐκ φύλλων 72, μήκους μὲν 0,278, πλάτους δὲ 0,185·

περιέχει δὲ λόγους τέσσαρας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἓνα περὶ τῶν ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων νηπίων καὶ τρεῖς περὶ τῆς Θεοτόκου· μετὰ δὲ τούτους Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ “λόγον εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν” καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου λόγους τρεῖς, ὧν ἕσχατός ἐστιν ὁ περὶ παρθενίας.

254. «Βιβλίον λεγόμενον Παράδεισος», ὑπὸ Σαμουήλ ἱερομονάχου τοῦ Κυπρίου γραφὲν ἔτει 1799-φ καὶ τῇ λαύρα τοῦ ὀσίου Σάββα δωρηθὲν ὑπ’ αὐτοῦ· σύγκειται δ’ ἐκ σελίδων 428 καὶ μήκους μὲν ἔστι 0,27, πλάτους δὲ 0,192.

255. «Κανόνες καὶ εὐλογητάρια ψαλλόμενα ἐν τῷ κουβουκλίῳ τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου ἐν ἐκάστη ἑβδομάδι, ἐν τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας». Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 28, μήκους μὲν 0,293, πλάτους δὲ 0,19· ἐγγραφή δὲ τῇ 5-ῃ μαΐου τοῦ 1820-οῦ ἔτους.

256. Ἀντίγραφον ἐντύπου βιβλιαρίου, φύλλα συναριθμοῦν ἐκκαίδεκα· φέρει δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην· «Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Μοδέστου, ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγραφεῖσα μὲν παρὰ Ἀγαπίου μοναχοῦ τοῦ Κρητός, ἤδη δὲ τύποις ἐκδοθεῖσα δι’ ἀδείας τοῦ παναγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Γρηγορίου, καὶ δι’ ἐξόδων καὶ ἐπιμελείας τοῦ πανοσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις Θεοδοσίου, προηγουμένου τῆς κατὰ τὸ ἀγιώνυμον ὄρος ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα, τοῦ ἐπιτρόπου τῆς κοινότητος χρηματίσαντος, πρὸς χρῆσιν καὶ ὠφέλειαν τῶν ὀρθοδόξων. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, αὐθ’». Τὴν ἔκδοσιν ταύτην οὐδεὶς τῶν βιβλιογράφων ἐγνώρισεν, οὔτε Βρετὸς οὔτε Σάβας οὔτε Παῦλος ὁ Λάμπρος· περὶ δὲ τοῦ Μοδέστου ὄρα τὸ βιβλίον τοῦτο: Ἐπιτομὴ τοῦ ἁγίου Μοδέστου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ Χρυσάνθου Λοπαρέβου, ἐν Πετροπόλει 1892 (τεῦχος 91-ον τῆς συλλογῆς: Памятники Древней Письменности).

257. Τεῦχος ἐκ φύλλων 396, ὧν τὰ μὲν πρῶτα 115 καὶ τὰ τελευταῖα δέκα καὶ ἑπτὰ χάρτινά ἐστι, γραφέντα περὶ τὴν 116 ἑκατονταετηρίδα· φύλλα δὲ τινὰ (368—379) βαμβακεροῦ

χάρτου προσετέθη περί τὴν ιγ' ἑκατονταετηρίδα· πάντα δ' ὅμως τὰ λοιπὰ μεμβράνινα ὑπάρχει (φ. 116-367), καὶ ἡ γραφή τούτων φαίνεται καλλιγράφου τινὸς εἶναι πόνημα περὶ τὸ τέλος ἀκμάσαντος τῆς δυοκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἔστι δὲ τὸ τεῦχος μήκους μὲν 0,265, πλάτους δὲ 0,22. Περιεχόμενα·

1. Ἀναβαθμοὶ τῆς Ὀκτώηχου, ὧν ἡ ἀρχὴ λείπει, φ. 1.
2. Στιχηρὰ σταυροθεοτοκία καὶ ἕτερα τοιαῦτα, φ. 4β.
3. «Κανὼν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ζωαρχικὴν τριάδα· ποίημα Μητροφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Μίαν σε μέλπω τὴν τρισήλιον φύσιν», φ. 78.
4. «Ἀναγνώσματα ἐωθινὰ ἀναστάσιμα» εὐαγγέλια, φ. 103.
5. «Ἑρμηνεῖα τοῦ ιη' ψαλμοῦ», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Τῶν θείων νόμων εἶδη τρία παρὰ τοῦ μακαρίου διδασκόμεθα Παύλου», φ. 110.
6. Παρακλητικὴ ἦτοι ὀκτώηχος ἡ μεγάλη, τὰ μεμβράνινα φύλλα κατέχουσα (116-367), τάξιν ὅμως ἔχουσα διάφορον τῆς νῦν· διὸ καὶ τὰ λείποντα ταύτῃ προσέθηκεν ἕτερος ὕστερον ἐν τοῖς προτεταγμένοις ἐκ χάρτου φύλλοις. Ἐπεὶ δὲ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ὁ χρόνος ἐφθειρε, τὸ κείμενον ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «Χαῖρε ἡ τῆς χάριτος πηγὴ, χαῖρε ἡ κλίμαξ» κτλ., φ. 116. Εἰς φ. 119 «Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας στιχηρὰ κατανοητικὰ ἤχου α'». Ἀρχ. «Ὅτι τὸ πέλαγος πολὺ τῶν παραπτωμάτων μου» κτλ.—Φύλ. 367 «Ἐξαποστειλάρια τῶν ια' εὐαγγελίων τῶν ἐωθινῶν», ὧν ἔλλείπει τὸ τέλος.
7. «Συνοδικὸν ἀναγινωσκόμενον τῇ Κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας», φ. 368-380.

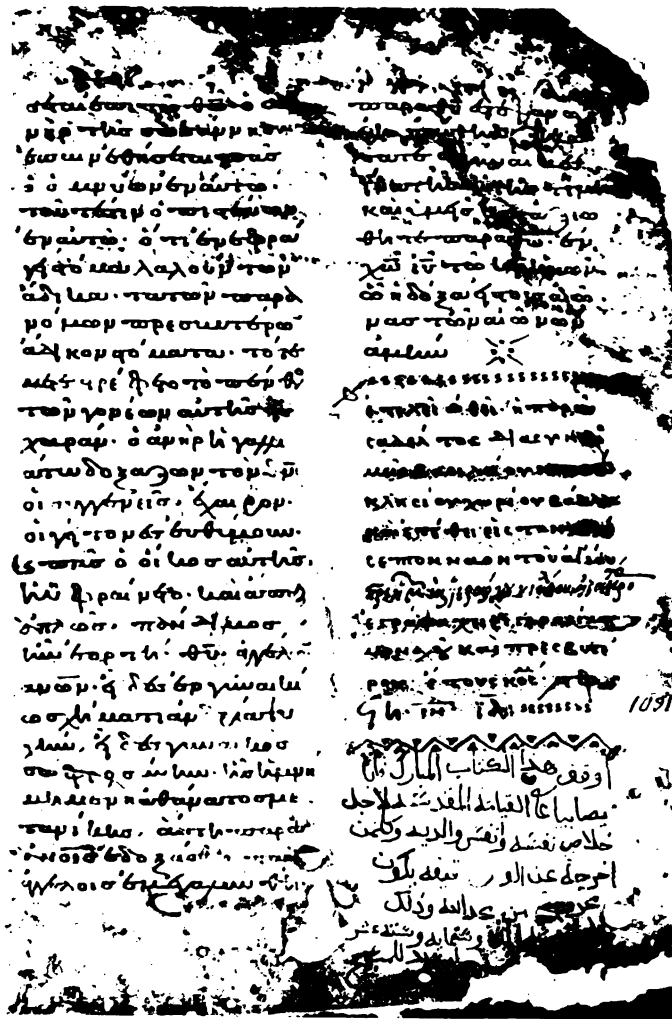
8. Μακαρισμοὶ τῆς Ὀκτώηχου, φ. 381-ον μέχρι τοῦ 396-ου φύλλου, ἔνθα γέγραπται τοῦτο· «Τέλος σὺν Θεῷ ἁγίῳ τῶν μακαρισμῶν τῶν ὅλων ἐβδομάδων, καὶ τὸ ἀντιβόλιν ἦτον κακὸν πολλὰ».

258. Τεῦχος ἐκ μεμβράνης, γραφὴν ἀμφὶ τὴν ἑνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα καὶ φύλλα σῶζον ἤδη 233, μήκους μὲν 0,261, πλάτους δὲ 0,192· πρότερον δὲ φύλλα συνηρίθμει 281, καθάπερ ὠμολόγησε τοῦτο Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης, ὑποσημειωσάμενος ἰδίᾳ χειρὶ τὸν ἀριθμὸν ἐκεῖνον εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ κώδικος. Ἔστι

δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα, ὡς εἶναι τὸν χῶρον αὐτοῦ $0,184 \times 0,115$ · καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ σελίδι περιέχεται καταγραφή λόγων ἑπτακαίδεκα Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, περιεχομένων ἐξ ἀρχῆς ἐν τῷ κώδικι· ὧν πρώτιστος μὲν ἔστιν ὁ περὶ τοῦ πάσχα καὶ τῆς βραδυτῆτος, ἔσχατος δὲ ὁ περὶ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης· οὗτος δ' ὁμῶς ἐλλείπει νῦν· ἐλλείπει δ' ὡσαύτως καὶ λόγος ἕτερος, ὃς ἀριθμὸν ἔφερε τὸν ἕκτον· ἐλλείπει δὲ καὶ τὸ τέλος τοῦ 13' λόγου, λήγοντος ἤδη τούτου ταῖς λέξεσι ταύταις· «καὶ πάντα τὰ τῆς φιλοφροσύνης ῥήματα, μόνον ἂν ἴδῃ σε τοῖς». Σημειωτέον ἔτι, ὅτι τὴν μὲν ὑπίσθιον σελίδα τοῦ πρώτου φύλλου κατέχει πίναξ ἀπεικάζων ἐπὶ χρυσοῦ στρώματος τὸν συγγραφέα τῶν λόγων, Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, ἐπὶ σκίμποδος καθήμενον καὶ γράφοντα βιβλίον ἐπὶ τῶν γονάτων, ἔχοντα δὲ κατενώπιον αὐτοῦ τὸ λεγόμενον ἀναλογεῖον καὶ μετὰ τοῦτο δωμάτιον οἰκίας ἐν ὑπεράνω δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου λόγου χρυσοῖς μὲν κεφαλαιῶδες δὲ γράμμασιν ὑπάρχει τὸ «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα»· ὅπερ ἔχει ἄνωθεν κόσμημα καλὸν ἐπίχρυσον καὶ χρωματιστόν, ὁμοιον τὸ σχῆμα τῷ γράμματι Π· τοὺς δ' ἄλλους ἐν τῷ κώδικι λόγους ἀπλῶς ἐχώρισε κοσμήματα κατὰ τὸ σχῆμα ταινιοειδῆ· ἕκαστον δὲ τῶν λόγων ἀρκτικὸν γράμμα κεφαλαιῶδες ὑπάρχει, μέγιστον, εὐμορφον καὶ χρώμασι κεκοσμημένον· εἰσὶ δὲ καὶ τούτων αἱ ἐπιγραφαὶ συνόλως ἐπίχρυσαι.

259. Τεῦχος μεμβράνινον ἐκ φύλλων 317, μήκους μὲν 0,26, πλάτους δὲ 0,212· ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἠρίθμει φύλλα 336· ἐλλείπει γὰρ ἤδη τὸ δέκατον καὶ τὸ συνεπόμενον τούτῳ τετράδιον, ἔτι δὲ φύλλον ἐν (τὸ μετὰ τὸ νῦν 132-ον φύλλον), ὅπερ ἐκ παλαιοῦ διὰ φαλλίδος ἀπεκέκοπτο, καὶ πάλιν ἕτερα φύλλα δύο, παλαιούς ἀριθμούς ἔχοντα (275 καὶ 276), ἅπερ ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρχε μετὰ τὸ νῦν 287-ον φύλλον, ἔνθα τὸ τέλος ἦν ἀνωνύμου συγγραφῆς περὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας· τὰ δὲ φύλλα ταῦτα, τὰ δύο, Πορφύριος ἔκοψεν ὁ Οὐσπένσκης καὶ τῇ βιβλιοθήκῃ Πετροπόλεως

Σελ. 385.

Κωδ. Σαβζιτ. 259, έτους 1089-1090, φ. 317.

The following table shows the results of the experiment. The first column is the number of trials, the second column is the number of correct responses, and the third column is the percentage of correct responses.

Number of trials	Number of correct responses	Percentage of correct responses
10	8	80%
20	15	75%
30	22	73%
40	28	70%
50	35	70%
60	42	70%
70	48	69%
80	55	69%
90	62	69%
100	68	68%

TABLE I
RESULTS OF THE EXPERIMENT

ὑστερον ἔδωκεν (ἀριθ. 376. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 139). Ὡς μὲν οὖν ἔχει νῦν ὁ κώδιξ οὗτος, ἀριθμεῖ φύλλα μόνον 317· γραφὴν δ' ἐμφέρει κακὴν ἀνορθόγραφον, ἐνιαχοῦ μορφήν ἔχουσαν ἑτεροίαν, ἐν δὲ μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων οὖσαν δίστηλον καὶ γραμμὰς ἀριθμοῦσαν 27 μέχρι 30· ποικιλλεται δ' οὐχ ἦττον ἐπιγραφαῖς, χρώματι κροκώδει σχηματισθεῖσαι· ὡς δὲ τὸ σημεῖωμα λέγει τοῦ γραφέως, τὸ γεγραμμένον ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ, τὸ τεῦχος ὑπάρχει πόνημα τοῦ 1089-ου ἢ τοῦ 1090-ου ἔτους· γέγραπται δὲ τὸ σημεῖωμα κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον· «Ἐτελειώθει· ἡ παροῦσα δέλτος· διασυνδρομεῖς Βασιλείου κουβουκλησίου χωρίου Βάβλας | καὶ ἐτέθει εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν τοῦ ἀγίου | [πρὸς ἡμῶν καὶ ἱεράρχου Νικολάου εἰς Ἀχροτήριν] | ἐγράφη χειρὶ Γερασίμου | μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου· ἔτους κόσμου· ςφ|ιη· ιη̅ ιδ̅». Ὅρα δὲ τὸ ἰσότυπον τοῦ σημειώματος ἐν τῷ προσκειμένῳ φωτοτυπικῷ πίνακι· ἐνθα προσέτι σημειῶσαι τὴν ἐν αὐτῷ νοθείαν, οὖσαν ὁμολογουμένως ἔργον ὑστέρων χρόνων, ἦν ἐγὼ δι' ἀγκυλῶν ἐνταῦθα παρεδήλωσα· πρότερον γὰρ ἐκεῖ μονῆς ἀγνώστου νῦν ἡμῖν ὄνομα συνυπῆρχε. Τὸ βιβλίον ἔχει προσέτι σημεῖωμα δεύτερον, ὀπισθεν τοῦ 72-ου φύλλου γραφὴν ὡς ἔοικε τῇ ιβ' ἑκατονταετηρίδι· λέγει δὲ τοῦτο τάδε· «Ἐγὼ εὐτελεῖς Φιλότη(ος) (μον)αχ(ός) καὶ ὑποτακτικὸς οἰγούμενου μο(ν)ῆς)///ίμι, Στίλλου καὶ Ἀγροῦ· τῷ ὀσιότατῳ π(α)τρι ἡμῶν Μακαρίῳ ἱερο(μον)άχ(ω) καὶ [ἡγ]οῦμένῳ». Καὶ ταῦτα μὲν ἱκανὰ περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ κώδικος· ἃ δὲ περιέχει τὸ τεῦχος, τὰδ' ἔστιν·

1. «Ἀνδ[ραγα]θήμα[τα ἦτοι] ἄθλησις τῶν ἀγίων τριῶν παίδων, Ἀνανίου Ἀζαρίου Μισαήλ, καὶ Δανιήλ τοῦ προφήτου». Ἄρχ. «Βούλομαι τοίνυν ὑφήγησιν», φ. 1. Ἱεροσολ. Βιβλ. I, σ. 25.

2. «Βασιλείου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, λόγος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν», φ. 21. Migne τ. 31, σ. 424.

3. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. 31. Migne τ. 50, σ. 791.

4. Ἐπιφανίου Κύπρου «λόγος τῆ Κυριακῆ τῶν βαίων», οὗ ἡ ἀρχή· «Χαῖρε σφόδρα θύγατερ», φ. 37. Migne τ. 43, σ. 428.

5. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὴν συκῆν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁφθαλμὸς μὲν ὀρώων», φ. 45. Migne τ. 59, σ. 585.

6. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὰς δέκα παρθένους, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅταν τὸ εὐδαπάνητον», φ. 51. Migne τ. 59, σ. 527.

7. Ἐφραιμ τοῦ Σύρου «ὁμιλία εἰς τὴν πόρνην, ἥτις τὸ ἀλάβαστρον μύρον ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· τῆ μεγάλης δ'». Ἀρχ. «Πολλῶν ὄντων ἀγίων», φ. 55. Assemani II, σ. 297.

8. «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Σεβηριανοῦ ἐπισκόπου Γαβαλῶν [sic], λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα· τῆ ἀγία ε'». Ἀρχ. «Δεῦρο τοίνυν ἀγαπητὲ καὶ περὶ τῆς προδοσίας», φ. 93^β. Λόγος ἀσημεῖωτος παρὰ τῷ Φαβρικίῳ.

9. «Τὰ παιδικὰ μεγαλεῖα τοῦ δεσπότου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Ἀναγκαῖον ἡγησάμην ἐγὼ Θωμᾶς Ἰσραηλῆτης γνωρίσαι πᾶσιν τοῖς ἐξ ἔθνῶν ἀδελφοῖς ὅσα ἐποίησεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, γεννηθεὶς ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν Βηθλεέμ, κώμῃ Ναζαρέτ· ὣν ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη» κτλ., φ. 66-72. Πρβλ. Tischendorf, Evangelia apocrypha (Lipsiae 1881) σ. 140 καὶ 158. Τὸ ἱεροσολυμιτικὸν ἀπόγραφον ἔχει διαφορὰς ἀξιολόγους· μετὰ δὲ τὸ 72-ον φύλλον ὑπῆρχε τετράδια δύο νῦν ἐλλείποντα.

10. Λεῖψανον ἀποκρύφου βιβλίου, φ. 73-74^α. Ἀρχ. «— — ὁ καὶ Ἄγριππας ὁ γενόμενος ἔτι ζῶν σκωληκόβρωτος» κτλ. Τέλος· «ἀποστέλλει αὐτῷ κατ' ἐνιαυτόν· ὃ καὶ ἐποίησαν ἅπαντες, ἵνα ὁμοφωνῇ τὸ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ· αὐτῷ ἡ δόξα» κτλ.

11. «Θαῦμα γενόμενον ἐν Κωνσταντινίου πόλει περὶ Νικήτα τοῦ χαρτουλαρίου». Ἀρχ. «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ φησὶν ὁ μακάριος Δαυίδ», φ. 74.

12. Ἐκ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας· κατάθεσις Ἰουδαίου ὁμολογήσαντος τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἶναι καὶ τῆς ἀγίας Θεοτόκου Μαρίας, καὶ μετὰ τὸ γεννησάσθαι παρθένος πάλιν μεμνήσκων». Ἀρχ. «Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ

εὐσεβεστάτου βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ὑπῆρχεν ἀνθρωπός τις, ᾧ ὄνομα αὐτοῦ Θεοδόσιος», φ. 77^β.

13. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρτέμονος τοῦ θαυματουργοῦ». Ἀρχ. «Ἔτους εἰκοστοῦ τετάρτου ὑπὸ [sic] τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ», φ. 84. Κείμενον ἄγνωστον τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

14. «Ἰωάννου πρεσβυτέρου πόλεως Κωνσταντίας, εἰς τὸν βίον τοῦ μακαρίου καὶ αἰοδήμου Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου πόλεως Κωνσταντίας». Ἀρχ. «Ἐπιφάνιος ὁ αἰοδήμος καὶ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ», φ. 96. Κείμενον ἀσημεϊωτον παρά τε τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

15. «Πολυβίου ἐπισκόπου Ῥινοκουρούρων πόλεως Θηβαίδος, εἰς τὰ λειπόμενα τοῦ βίου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἐπιφανίου, ἐπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου». Ἀρχ. «Δόξα τῷ παρέχοντι ἡμῖν τὸ ζῆν», φ. 117^β. Migne τ. 41, σ. 73.

16. Ἰακώβου διακόνου μετάνοια τῆς ἁγίας Πελαγίας ἀκέφαλος, ἀρχομένη τῶν λέξεων τούτων· «[ώρα]ῖσμοῦ αὐτῆς οὐκ ἦν κόρος, μάλιστα τοῖς δημοχαρέσι καὶ φιληδόνοις ἀνθρώποις· αὐτὴ δὲ διελθοῦσα δι' ἡμῶν ἐπλήρωσε» κτλ., φ. 133. Πρβλ. H. Usener, *Legenden der Pelagia*, Bonn 1879, σ. 4,10.

17. «Βίος τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν ἐπισκόπου Σπυρίδωνος, πόλεως Τριμηθούντων, συνταχθεὶς ὑπὸ Θεοδώρου ἐπισκόπου Πάφου». Ἀρχ. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος», φ. 140. Fabrici, *Bibl. Graeca* X, σ. 326.

18. Βίος καὶ μαρτύριον τῆς ἁγίας Εὐδοκίας τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν. Ἀρχ. «Κατὰ τοὺς χρόνους Τραϊανοῦ», φ. 187^β. *Acta Sanctorum*, μαρτίου τ. I, σ. 870.

19. Μαρτύριον τῶν ἁγίων Εὐτροπίου Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου. Ἀρχ. «Ὁ μακάριος Θεόδωρος τελέσας αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν», φ. 206. Παράφρασις τοῦ κειμένου τούτου κεῖται παρά τῷ Ἰβηρίτῃ Ἱεροθέῳ: Λόγοι καὶ παραινέσεις Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου εἰς ἀπλῆν γλῶσσαν μεταφρασθέντες καὶ μερικοὶ βίοι ἁγίων τινῶν, Ἐνετίησι 1721, σ. 370.

20. Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῆς ἁγίας Φεβρωνίας. Ἄρχ. «Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Διοκλητιανοῦ», φ. 216. Acta Sanctorum, ἰουνίου τ. VII, σ. 16.

21. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Οὐάρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ καὶ βίος τῆς ἁγίας Κλεοπάτρας καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. Ἄρχ. «Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Μαξιμιανοῦ», φ. 238. Acta Sanctorum, ὀκτωβρίου τ. VIII, σ. 428.

22. «Μαρτύριον τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου Θεόκλητος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀναβαίνοντος Παύλου εἰς Ἰκόνιον», φ. 247. Acta apostolorum apocrypha, Lips. 1891, σ. 235.

23. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Εὐλαμπίου καὶ τῆς ἁγίας Εὐλαμπίας. Ἄρχ. «Ἔτους ἐβδόμου τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ», φ. 256^β. Acta Sanctorum, ὀκτωβρίου τ. V, σ. 69.

24. Μαρτύριον τῶν ἁγίων Ναζαρίου Γερβασίου Προτασίου Κελσίου. Ἄρχ. «Βασιλεύοντος Νέρωνος τοῦ ἀσεβοῦς», φ. 271. Κείμενον ἀσημειωτον παρὰ τῷ Φαβρικίῳ καὶ τῷ Νικοδήμῳ.

25. Μαρτύριον τῆς ἁγίας Εὐφημίας, οὗ ἡ ἀρχή· «Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκεῖνους ἦν ἀθροισμὸς ἐν πόλει Χαλκηδόνι», φ. 284 (Πρβλ. Fabrici, Bibl. Graeca X, σ. 224). Δύο φύλλα τοῦ τύποις ἀνεκδότου μαρτυρίου τούτου κατέχει νῦν ἡ ἐν Πετροπόλει βιβλιοθήκη, τὸ τέλος αὐτοῦ διεξερχόμενα.

26. «Τοῦ αὐτοῦ [sic] ὁμιλία εἰς Πέτρον καὶ Ἥλιαν», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὀλίγοι ἡμῖν σήμερον οἱ παραγενόμενοι», φ. 292^β. Λόγος Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, παρὰ τῷ Migne τ. 50, σελ. 725.

27. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Νικηφόρου τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ Θεοπόλει. Ἄρχ. «Ἦν τις ἀνὴρ πρεσβύτερος», φ. 306. Πρβλ. Migne τ. 114, σ. 1368.

28. «Τοῦ αὐτοῦ [sic] ὁμιλία εἰς τὴν Σωσάνναν», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἦχομεν ὁμῖν εὐγνώμονες», φ. 310^β. Migne τ. 56, σ. 589.

260. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γεγραμμένον περὶ τὸ τέλος τῆς τρισκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 41, μήκους μὲν 0,268, πλάτους δὲ 0,185· τὸ δὲ κεί-

μενον αὐτοῦ κατὰ σελίδα πᾶσαν ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 27 (0,19 × 0,112)· περιέχει δὲ ταῦτα·

1. Μηναιὸν ἀκέφαλον τοῦ Σεπτεμβρίου (φ. 1—93), ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν ἐξῆς ἀνομάτων ἀπολυτικίου τινὸς εἰς τὴν Ἰνδικτον φαλλομένου· «ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσία θέμενος» κτλ. (Μηναιὸν τοῦ Σεπτεμβρίου, Βενετία 1890, σ. 4)· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ μηναιίου κεῖται σημεῖωμα σφόδρ' ἀνορθόγραφον, ὅπερ ἐγὼ διωρθωμένον ὤδε παρατίθεμαι· «† Κἀγὼ ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις Πέτρος ὅταν γοῦν ἦρτα ἀπὲ τὴν διακονίαν τῆς Κύπρου ἔφερά το ἀπὲ τὰ βιβλία τὰ εἶχαν εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον, εἰς τὸ μετόχιν τοῦ Ἁγίου Γερασίμου· ἦτον περισσίας καὶ ἔφερα ἕτερα δ' βιβλία· ἓνα βιβλίον μέγαν, τὸ τριῶδιν μὲ τὰς προφητείας καὶ μὲ τὸ πεντηχοστάριν· καὶ ἔχει καὶ μηναιὸν ἑξαμηναιὸν καὶ πᾶσαν ἀκολουθίαν. Ἄρχεται γοῦν ἀπὲ τὸν Μάρτιον μῆναν ἕως τοῦ Αὐγούστου, καὶ θεοτοκάριν, κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίον (?) ἀναγνωστικὸν καὶ πατερικόν, καὶ ἐπαφῆκά τα εἰς τὸ μοναστήριν τοῦ ἁγίου Γερασίμου. Εἴ τις δὲ βουληθῆ νὰ τὸ στερῆσῃ τὸ μηναιὸν ἐτούτο ἀπὲ τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Γερασίμου, εἴτε ἀπὲ τὴν Ὁδηγητρίαν τὸ μοναστήριν, νὰ ἔχη τὰς ἀρὰς τῶν τιγ' θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ἡ μερίς αὐτοῦ μετὰ Ἰουδα τοῦ προδότου καὶ μετὰ τῶν κραξάντων ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐτόν». Ἔτους ρωις' Ἰνδικτιῶνος ια', μηνὶ ἰουλίῳ (1388) εἰς τὰς β'. καὶ εἴ τις βουληθῆ νὰ κόψῃ τέτραδον, εἴτε φύλλον εἴτε τοὺς ἀφορισμοὺς ἐτούτους, νὰ ἔναι ἀφωρισμένος ἀπὸ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος. Γένοιτο, γένοιτο, ἀμήν». Καὶ πάλιν ὀπισθεν τοῦ 93-ου φύλλου θεοτοκία τρία προστετήη καὶ σημεῖωμα γεγραμμένον ἀραβικοῖς γράμμασι τῇ 22 ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους ρνδ' (1545), ἐν ᾧ λέγεται ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο κτῆμα ὑπάρχει τοῦ διακόνου Χανούν, υἱοῦ Γιάχνα τοῦ Ἀλιμάτ, τοῦ ἐκ κώμης Ἰσας, ἐπαρχίας Βηκα.

2. Μηναιὸν τοῦ Ὀκτωβρίου (φ. 94—207), ἔχον ὑπὸ τὸ τέλος τοῦ κεμένου σημεῖωσιν ἀραβικὴν, γραφεῖσαν ἔτει ρνε', μηνὶ ὀκτωβρίῳ (1546)· λέγεται δ' ἐν αὐτῇ ὅτι τὸ βιβλίον ὑπάρχει τοῦ

διακόνου Χανούν, υιού Γιάχνα, υιού Καράμη τοῦ διακόνου, υιού Δαβίδ ἱερέως, τοῦ ἐκ κώμης Ἰσας, ἐπαρχίας Bħka-Aziz-Allah· ὅτι Χανούν οὗτός ἐστιν Ἕλλην τὸ γένος (Ῥωμαῖος) καὶ ὅτι τὴν ἑλληνικὴν ἐξέμαθε γλῶσσαν ἐν τῇ κώμῃ Dibith τῆς ἐπαρχίας Arzloun.

3. Μηναιῖον τοῦ Νοεμβρίου, φ. 208—341.

4. Βιβλιάριον ἐξ εἴκοσι φύλλων χάρτου βαμβακεροῦ (φ. 341—360), γεγραμμένον ὑπὸ χειρὸς ἀδελφίου περὶ τὴν ἰδ' ἑκατονταετηρίδα, περιέχον δὲ στιχηρὰ τροπάρια, δοξαστικά, ἀπόστιχα, ψαλλόμενα κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον καὶ Σεπτέμβριον.

261. Πάνηγυρικὸν ἐκ χάρτου γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ἰδ' ἑκατονταετηρίδος· εἶχεν ἐξ ἀρχῆς φύλλα συνηριθμημένα 283· τανῦν ὅμως ἐλλείπει τὰ πρῶτα 25, τὸ 190-ον καὶ τὰ φύλλα 205—206 καὶ 207. Ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,272, πλάτους δὲ 0,207· τὸ δὲ κείμενον αὐτοῦ κατὰ σελίδα πᾶσαν ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 26 μέχρις 28 (0,198×0,15). Περιεχόμενα·

1. Ἐγκώμιον ἀκέφαλον εἰς τοὺς ἀγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «[ἄ]λλοι τοῖς ἀγῶσιν ἐμβάντες εἶτα διαρκέσαι πρὸς τὸ πέρας τῶν πόνων» κτλ., φ. κς'.

2. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. λα'. Migne τ. 50, σ. 791.

3. «Μαρτύριον τοῦ ἀγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος καὶ διήγησις περὶ τοῦ γεγονότος θαύματος τῶν κολλύβων». Ἀρχ. «Μαξιμιανῶ καὶ Μαξιμίνῳ τοῖς βασιλεῦσι», φ. λε'. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 235. Matthaei, Accurata cod. graec. Mosqu. notitia, σ. 119 καὶ 122.

4. «Διήγησις διαλαμβάνουσα περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων καὶ ὅπως καὶ δι' ἣν αἰτίαν παρέλαβεν τὴν ὀρθοδοξίαν ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγία ἐκκλησία ἐτησίως τελεῖν τῇ πρώτῃ Κυριακῇ τῶν ἁγίων νηστειῶν». Ἀρχ. «Τοῦ βασιλέως Θεοφίλου», φ. μγ'. Fr. Combefis, Historia haeresis Monothelitarum, σ. 716.

5. Βασιλείου τοῦ μεγάλου «ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα

Γόρδιον», οὗ ἡ ἀρχή· «Νόμος ἐστὶ ταῖς μελίσσαις», φ. να'. Migne τ. 31, σ. 489.

6. Μαρτύριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄρτι τοῦ τῆς εἰδωλομανίας», φ. νζ'. Migne τ. 115, σ. 141.

7. Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἄσκησις Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἄρχ. «Τοῖς τετηρηκόσι τὸ κατ' εἰκόνα», φ. ξς'. Acta Sanctorum τ. II μαΐου, σ. 1 app.

8. Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλοὶ τῶν μεγάλων», φ. πγ'. Migne τ. 39, σ. 44.

9. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὸν Τελώνην καὶ εἰς τὸν Φαρισαῖον», οὗ ἡ ἀρχή· «Καθάπερ νεφῶν συνδρομή», φ. πθ'. Migne τ. 64, σ. 1361: pars homiliae quartae de incomprehensibili, quae incipit: Ἐπειδὴν μέλλη τις etc.

10. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὸν ἄσωτον υἱόν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄει μὲν τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν», φ. ιιβ'. Migne τ. 59, σ. 515.

11. Ἰωσήφ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης «λόγος εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρόν· τῇ Κυριακῇ τῆς μεσσηνησίμου». Ἄρχ. «Σταυροῦ πρόκειται σήμερον», φ. ιιζ'. Gretzeri, De cruce Christi II, σ. 116.

12. Σωφρονίου Ἱεροσολύμων βίος τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, οὗ ἡ ἀρχή· «Μυστήριον βασιλέως», φ. ρ'. Migne τ. 87, σ. 3697.

13. Διήγησις περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀκαθίστου. Ἄρχ. «Ἐν τοῖς χρόνοις Ἡρακλείου», φ. ρις'. Migne τ. 106, σ. 1336.

14. Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον, οὗ ἡ ἀρχή· «Λάζαρος τὸν παρόντα», φ. ρκδ'. Migne σ. 97, σ. 960.

15. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν Κυριακὴν τῶν βαίων, οὗ ἡ ἀρχή· «Χθὲς ἡμᾶς μετὰ τοῦ δεσπότης», φ. ρλε'. Migne τ. 97, σ. 985.

16. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ

κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου». Ἀρχ. «Βαβαί πόση ἡ πώρωσις», φ. ρμη'. Migne τ. 58, σ. 737.

17. Γεωργίου Νικομηδείας «λόγος τῇ ἀγία καὶ μεγάλη Παρρασκευῇ». Ἀρχ. «Πρὸς ὑψηλοτάτην ἡμῖν ἀναδραμών», φ. ρνς'. Migne τ. 100, σ. 1457.

18. Ἐπιφανίου Κύπρου λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Τί τοῦτο σήμερον», φ. ρο'. Migne τ. 43, σ. 440.

19. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Καὶ ὅτε σταυροῦ μνείαν», φ. ρπα'. Migne τ. 50, σ. 441.

20. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῦτε ἀδελφοὶ φιλόχριστοι», φ. ρτ-α'. Κείμενον ἀσημείωτον ἐν τοῖς πίναξι τῶν Χρυσσοστόμου πονημάτων.

21. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἐγκώμιον τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων», φ. ρτ-δ'. Migne τ. 96, σ. 700.

22. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐκ τῆς χώρας θέρους», φ. σδ' (Assem. II, σ. 41). Μόνον ἡ ἀρχή.

23. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λόγος «εἰς τὸ γενέθλιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη», φ. σια'. Migne τ. 96, σ. 661.

24. Ἀνδρέου Κρήτης «λόγος εἰς τὴν παγκόσμιον ὑψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ». Ἀρχ. «Σταυροῦ πανήγυριν», φ. σιθ'. Gretzeri, De cruce Christi II, σ. 94.

25. Βίος ἀκέφαλος τοῦ ὁσίου Νικολάου, ἀρχόμενος ὧδε· «ἐν τῷ ναῷ κατέχεται, ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀνδρὸς διερωτᾶται», φ. σκζ'.

26. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὸν Πρόδρομον καὶ εἰς τὰ Φῶτα». Ἀρχ. «Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ πανήγυριν ἄγομεν», φ. σλς'. Migne τ. 50, σ. 801.

27. «Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου, | διήγησις τις ἐν στίχοις ἱαμβείοις | τινῶν θαυμάτων τοῦ θεοῦ Νικολάου, | ὧν

οὐδαμῶς μέμνηται ὁ Μεταφράστης», φ. σμβ'. Τὸ τύποις ἀνέκδοτον τοῦτο κείμενον, ἀντιγράψας ἐντεῦθεν ἀπαρράλλaktως, ἡτοίμασα πρὸς ἐκτύπωσιν.

28. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου «ἐγκώμιον εἰς τὸ γενέσιον τοῦ τιμίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου». Ἀρχ. «Ἀηδόνι τινὶ πολυφώνῳ», φ. σμη'. Migne τ. 99, σ. 748.

29. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «ἐγκώμιον εἰς τὸν προφήτην Ἠλίαν», οὗ ἡ ἀρχή· «Πρότερον μὲν τῶν Ἰουδαίων», φ. σγ'. Migne τ. 56, σ. 583.

30. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ Προδρόμου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡσπερ τις ἀνὴρ φιλέρημος», φ. σζ'. Migne τ. 59, σ. 521.

31. «Βασιλείου Σελευκείας εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ ἁγίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ εἰς τὴν παμμίαρον καὶ πανασελγῆ Ἡρωδιάδα». Ἀρχ. «Τὴν τῆς Ἡρωδιάδος ὄρησιν», φ. σζα'. Migne τ. 85, σ. 225.

32. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου. Ἀρχ. «Δικινίῳ τῷ βασιλεῖ», φ. σζε'. Fabrici-Harles, Bibl. Graeca X, σ. 333.

34. (Νικήτα τοῦ Παφλαγόνος) ἐγκώμιον τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Ἀρχ. «Τίς ὁ τερπνὸς οὗτος ἦχος», φ. σοε'—σπγ'. Combefis, Auctarium Noviss. I, σ. 327. Migne τ. 105, σ. 37.

35. Πρόσθετον τετράδιον ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, μέρος δὲν ἄλλου τινὸς κώδικος, δὲ τὴν μεγάλην ἐμπεριεῖχεν Ὀκτώηχον.

262. Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας ἀρχιεπισκόπου, ἐρμηνεῖα τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων, γραφεῖσα μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1331 καὶ 1332, καθάπερ ἐμφαίνει τὸ σημεῖωμα τοῦτο, ὅπερ ὑπὸ τὸ τέλος ὑπάρχει τοῦ κειμένου· «Ἐγράφη ἡ παρούσα δέλτος, διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἰω(άννου) ἀναγνώστου τοῦ Μοδᾶ· ἐν ἔτει, ς^ωωμ: καὶ οἱ ταύτην θεασάμενοι, εὐχεσθέ μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἀθλίῳ †». Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, φύλλα νῦν ἔχον 442, μήκους μὲν 0,255, πλάτους δὲ 0,182· πρότερον δὲ φύλλα περιεῖχεν ἑννέα περιπλέον, ὧν ἓν ἐκ παλαιοῦ διὰ ψαλίδος ἀφηρέθη, κοπὴν ἀπὸ τοῦ ιδ' τε-

τραδίου· τὰ δὲ λοιπὰ συναποτελοῦντα τὸ νς' τετράδιον ἀφείλετο Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης (Βιβλιοθήκη Πετροῦπ. ἀριθ. 407. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 148). Ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων ἐκ γραμμῶν 29 ἢ 30, ὧν ὁ χῶρος ἐμβαδὸν ἀποτελεῖ μήκους μὲν 0,198, πλάτους δὲ 0,13.

263. Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας ἐρμηνεῖα τῶν κατὰ Μάρκον καὶ Λουκᾶν εὐαγγελίων, ἣν ἔγραψε καλλιγράφος τῆς ιγ' ἑκατονταετηρίδος ἐν τεύχει συναποτελεσθέντι διὰ μεμβράνης καὶ διὰ χάρτου βαμβακεροῦ· καὶ φύλλα μὲν ἔστι μεμβράνινα τάδε: 1—8 καὶ 159—288· χάρτινα δὲ ταῦτα: 9—158. Τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ τριῶν ($0,26 \times 0,172 = 0,20 \times 0,12$).

264. Τεῦχος ἀκέφαλον ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς τρισκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ φύλλα συναριθμοῦν 97, μήκους μὲν 0,253, πλάτους δὲ 0,20· ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ($0,20 \times 0,16$)· ὕστερον δὲ Ἰωαννίκιος ὁ Σαβαΐτης εἴκοσι καὶ ἐνὶ φύλλοις ἐπηύξησε τὸ τεῦχος· ἃ δὲ περιέχει, τὰδ' ἔστιν·

1. Βίος ἀκέφαλος Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ, οὗ τὸ ἐλλεῖπον ἀνεπλήρωσεν Ἰωαννίκιος διὰ τῆς Ἀγαπίου παραφράσεως, φ. 1—21 καὶ 22—101.

2. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου «λόγος ἐγκωμιστικὸς εἰς τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ, πῶς ἐγένετο τύπος Χριστοῦ, καὶ περὶ τῆς πράσεως αὐτοῦ καὶ βασιλείας τῆς ἐν Αἰγύπτῳ». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ», φ. 102 κέ. Assem. II, σ. 21.

265. Πατερικὸν ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ γραφὲν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δεκάτης καὶ τετάρτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 236, μήκους μὲν 0,235, πλάτους δὲ 0,17· τὸ δὲ κείμενον αὐτοῦ κατὰ σελίδα μονόστηλον ὑπάρχει καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τριῶν ($0,178 \times 0,12$). Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ φύλλῳ γέγραπται τοῦτο· «† Τὸ παρὸν πατερικὸν ὑπάρχει κάμοῦ Νικοδήμου μοναχοῦ καὶ τὸ ἀφίνω αὐτὸ εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα κτλ. ἀχλγ' δεκεμβρίου». Ἀπὸ δὲ τοῦ 223-ου φύλλου γέ-

γραφται «Παύλου ἐπισκόπου Μονοβασίας διήγησις περὶ ἐναρέτων καὶ θεοσεβῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν τῶν φανερωθέντων ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως»· ἦς ἡ ἀρχή· «Διηγῆσατο διοικητῆς τις λέγων» κτλ. Ἔτερα δὲ κείμενα λόγου τινὸς ἄξια ταῦτα κατ' ἐκλογὴν ἐστίν· α') «Περὶ Νικήτα τοῦ χαρτουλαρίου» διήγησις, ἦς ἡ ἀρχή· «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ», φ. 74.— β') Τεμάχη Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, Γρηγορίου Νύσσης, Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἐκ τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ, Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως ἐκ τῶν κατὰ εἰκονομάχων.

266. Πραξαπόστολος ἐκ μεμβράνης ἀκέφαλος μὲν ἑλλιπῆς δ' οὐχ ἦττον ἐνιαχοῦ καὶ διὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἰκανῶν φύλλων· ὡς δ' ἔχει νῦν, ἀριθμεῖ φύλλα συνόλως 178, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ δύο ($0,238 \times 0,185 - 0,178 \times 0,122$)¹· ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδα» κτλ. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον τῶν περικοπῶν μετὰ τόνων ἐρυθρῶν τῆς μουσικῆς παρασημάνσεως. Τὸ τεῦχος μὲν οὖν ἐγένετο περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· κατὰ δὲ τὸ ἐν αὐτῷ συναξάριον ἐμπεριέχει καθόλου διατάξιν ἀναγνωσμάτων συνήθη τότε μόνῃ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως· καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ 94-ου φύλλου γέγραπται μακρὸν «Κανονάριον τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἁγίων ὄλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἔχον πᾶσαν ἀκολουθίαν τῶν δώδεκα μηνῶν» κτλ. Ὅπερ ἀληθῶς ἐξειδιασμένας ἐμπεριέχει τυπικὰς διατάξεις περὶ ἑορτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει μόνον ἐπιτελεσθεισῶν· διόπερ ἐστὶν ἄξιον ἐκδόσεως, ἵνα τούτῳ χρῶνται οἱ συνασχολούμενοι περὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ τυπικοῦ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Ἐγὼ δὲ νῦν ὀλίγα τινὰ δείγματος ἕνεκα παρατίθεμαι τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ καταλόγου τούτου· α') Ὁκτωβρίου λ' «μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπό-

¹ Ἦν ἄλλοτε Ἰωακείμ μητροπολίτου Β[— — —]. Ὅρα τὸ ἐν τῷ 93-φ φύλλῳ διεφθαρμένον ὑπόμνημα.

λεως Κυριακοῦ», φ. 107^β.—β') Νοεμβρίου κ' μνήμη «τῶν ἁγίων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανοῦ Πράκλου Ἀνατολίου καὶ Γενναδίου», φ. 113. — γ') Δεκεμβρίου κη' μνήμη «τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως», φ. 125^β.—δ') Αὐγούστου θ'. «τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κωνσταντίνου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Τροπάριον· ἦχος πλάγιος δ': Τὰς ἐκκλησίας ἐν ἐλαίῳ ἐλίπανας | καὶ τὸ ποιμνιον ἠτοίμασας τράπεζαν, | τὸν πλοῦτον τοῦ πνεύματος | ἐν τοῖς ἀπόροις δαφιλευσάμενος | καὶ πρακτικὸς ἐν ἱερωσύνῃ, ὅσιε, | κόσμος τῷ βίῳ γέγονας· | πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ», φ. 178. — ε') Φύλλ. 152-152. «Ἐτέρα ἀκολουθία. Ἐὰν φθάσῃ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ, χρὴ εἰδέναι ὅτι γίνεται ἡ τριδέκτη ἐν τῇ ἁγίᾳ Εἰρήνῃ καὶ ἡ κατήχησις, καὶ ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ Φόρῳ ψάλλοντες τὸ "Σήμερον τῆς σωτηρίας", καὶ ὑποστρέφει ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις ψάλλουσα τὸ αὐτὸ τροπάριον· καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἕως τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου. Καὶ ἀφίει ἐκεῖ ὁ πατριάρχης ἐγκαθέτους πρεσβυτεροδιακόνους, καὶ ποιῶσι τὴν θεῖαν λειτουργίαν μετὰ τῆς προσκομιδῆς, καὶ ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῇ προγεγραμμένῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Εἰρήνης καὶ ποιεῖ τὴν ἀκολουθίαν τῆς θείας λειτουργίας ἄνευ τῆς προσκομιδῆς. Ὁ ἁγιοπολίτης ψάλλεται τὰ στιχηρὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς μεγάλῃ Παρασκευῆς, καὶ ἀντὶ τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν εὐαγγελίων, χρὴ εἰδέναι ὅτι καὶ τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ εἰς τὸν Ἰώβ λέγει "Ὡς Χριστοῦ φαίνει πᾶσιν"· εἰς δὲ τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου λέγομεν τὸν β' ἀπόστολον καὶ τὸ β' εὐαγγέλιον· οὐ τελειοῦται μετὰ τῆς προσκομιδῆς ἡ θεία λειτουργία.—Ἐτέρα ἀκολουθία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἐὰν φθάσῃ τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ, μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν ὑπαλλαγὴν ἀνέρχεται ἡ λιτὴ ἐν τῷ Φόρῳ ψάλλουσα τροπάριον "Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν"· καὶ οὕτως ὑποστρέφει ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις ψάλλουσα τὸ αὐτὸ τροπάριον, καὶ γίνεται ἡ προγεγραμμένη ἀκολουθία, καθὼς τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ καὶ ἀνεληθὼν ὁ πατριάρχης εἰς τὴν Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν.

ποιεῖ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μεγάλου Σαββάτου. Τὰ ἀναγνώσματα οὐ ῥέσκονται, οὐδὲ ὁ ἀπόστολος, οὐδὲ τὸ εὐαγγέλιον, διὰ τὸ εἶναι πολλὴν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μεγάλου Σαββάτου· ἐὰν δὲ προσθήσῃ. οὐδὲν ἤμαρτεν».

267. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, νεώτατον, ἐμπεριέχον σὺν ἄλλοις "τὰ κατ' ἤχον κεκραγάρια τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου Ἰακώβου πρωτοψάλτου", ἕτερα Πέτρου τοῦ Μπερεκέτη καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τὸ "Νῦν αἱ δυνάμεις" τοῦ Ἰακώβου πάλιν. Συνίσταται δ' ἐκ σελίδων 160, καὶ ἔστι μήκους μὲν 0,248, πλάτους δὲ 0,17.

268. «Δόγοι πάνυ ψυχοφελεῖς τῶν θεοφόρων πατέρων μας, ἐκλελεγμένοι ἐκ τῆς βίβλου τοῦ Εὐεργετινοῦ». Σελίδες 342, γραφεῖσαι περὶ τὸ τέλος τῆς ἡ' ἑκατονταετηρίδος· ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ κεῖται πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων, καὶ πρὸ τούτου ὑπάρχουσιν εἰκόνες δύο ληφθεῖσαι παρ' ἐντύπων βιβλίων· ἔστι δὲ τὸ τεῦχος μήκους μὲν 0,243, πλάτους δὲ 0,184.

269. Νεκρώσιμοι κανόνες ἐκ τῆς Ὀκτωῆχου, φαλλόμενοι τοῖς Σάββασιν εἰς τὸν ὄρθρον. Βιβλιάριον ἐκ χάρτου γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ἡ' ἑκατ., καὶ φύλλα συναριθμοῦν εἴκοσι καὶ ἑννέα.

270. Βιβλιάριον ἐκ φύλλων χάρτου 91, γραφὲν ὑπὸ Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου καὶ περιέχον α') Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου «κεφάλαια ἡθικά ἑκατὸν τεσσαράκοντα», β') «Διάλεξιν ἀγίων γερόντων πρὸς ἀλλήλους περὶ λογισμῶν», γ') Θεοδώρου τοῦ Σαβαΐτου «κεφάλαια πρακτικά ἑκατόν», δ') Ἰωάννου τοῦ Καρπαθίου κεφάλαια διμερῆ. Ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,24, πλάτους δὲ 0,172.

271. Τετράηχος ἡ μεγάλη ἢ Παρακλητικὴ, γραφεῖσα ἐν τῇ λαύρα Σάβα τοῦ ἡγιασμένου διὰ χειρὸς Σωφρονίου (ζμδ' ἰανουαρίῳ ις', 1541) καὶ παρ' αὐτοῦ τούτου τῷ ναῶ τῆς λαύρας ἀφιερωθεῖσα. Σύγκειται δ' ἐκ φύλλων χάρτου 277, μήκους μὲν 0,23, πλάτους δὲ 0,164· τὸ δὲ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ τριῶν (0,164 × 0,11). Μέρος δὲ τοῦ αὐτοῦ κώδικος, ἀποκοπὲν ὑπὸ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (μετὰ τὸ 283-ον φύλλον), ὑπάρχει νῦν ἐν Πετρούπολει (ἀριθ. 446. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 152).

272. «Κανόνες ίκετήριοι εἰς τὴν ὑπεραγίαν καὶ δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον· ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ», ἔχον ὑπὸ τὸ τέλος αὐτοῦ τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αωλε· ἔτει ἀπὸ Ἀδάμ μαρτίου ζ', Ἰνδι· κτιῶν(ος) η', ζτμγ'». Τεῦχος ἐκ σελίδων τ₁η', οὗ τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ μιᾶς (0,24 × 0,179 = 0,175 × 0,122).

273. Τόμος πρῶτος τῶν ἔργων Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, ἀντιγραφεὶς ἐξ ἐντύπου βιβλίου περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιη' ἑκατονταετηριδος· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 434.

274. Πνευματικαὶ πλάκες Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος, γραφεῖσαι περὶ τὴν ιε' ἑκατονταετηρίδα. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 208, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ δύο (0,238 × 0,17 = 0,178 × 0,117).

275. «Κανὼν ἐγκωμιστικὸς εἰς τὴν κοίμησιν τῆς δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ὅστις ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ κανόνος τοῦ μεγάλου Σαββάτου, παρισταμένων τῶν ἱερέων κύκλω τοῦ ἐπιταφίου τῆς Θεοτόκου· ὁ δὲ πρῶτος τῶν ἱερέων λαβῶν θυμιατήριον θυμιᾷ σταυροειδῶς τὸν ἐπιτάφιον· εἶτα ποιήσας εὐλογητὸν ἄρχεται ψάλλων τὸ πρῶτον τροπάριον εἰς ἧχον πλάγιον α'», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ ἀγνή ἐν τάφω» κτλ. Τεῦχος ἐκ σελίδων 37 καὶ μιᾶς εἰκόνας ἀπεικαζούσης μὲν τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, ληφθείσης δ' ἐξ ἐντύπου βιβλιαρίου· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,234, πλάτους δὲ 0,164· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κειμένου σημεῖωμα γέγραπται τοιοῦτον· «Ἐγράφη δὲ παρὰ τοῦ μα(κα)ρίτου Ἰακώβου ἰ(ε)ρ(ο)μ(ονά)χου τοῦ Κρητός, καὶ ἐτελειόθει παρ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαθοῦς καὶ ἐλαχίστου Ἰωάσαφ ἱερομονάχου, ὑπάρχοντος κάμοῦ Κρητός, ἐκ τῆς ἐπαρχίας τοῦ ἀγίου Κνωσοῦ, γεννηθέντος εἰς χορίον Γονιαίς, ἀντιγραφέντος δὲ εἰς χορίον Ἀπάνο· Ἀρχάνες», τῇ ιε' ἰουνίου 1822.

276. Βιβλιάριον ἐκ φύλλων χάρτου 56, γραφὲν ἔτει 1787-φ παρ' Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, καὶ περιέχον α') τεμάχη διάφορα γερόντων, λόγους Ἡσαίου ἀββᾶ, Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, Ἰωάννου τοῦ

τῆς Κλίμακος καὶ Θεοδώρου τοῦ Σαβαΐτου· β') Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐπισκόπου Ἰκονίου λόγον εἰς τὰ ἄκαρπα δένδρα καὶ γ) συνταγμάτων ἀνώνυμον «περὶ τῶν πρότερον μὲν ὄντων δικαίων, μετὰ δὲ ταῦτα ἀσεβῶν γενομένων καὶ τὸ ἀνάπαλιν». Ἔστι δὲ τὸ βιβλίον ὕψους μὲν 0,234, πλάτους δὲ 0,172.

277. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 98, γραφὲν ἔτει 1827-φ παρὰ Κυρίλου μοναχοῦ τοῦ Χίου καὶ παρ' αὐτοῦ τούτου τῆ λαύρα Σάβα τοῦ ἡγιασμένου δωρηθέν, ὑπὸ δὲ τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων Ἱεροθέου τοῦ ἱερομονάχου συμπηχθέν· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,234, πλάτους δὲ 0,18· καὶ πρῶτον μὲν ἐμπεριέχει κανόνας ἀσματικούς εἰς τὸν ὄσιον Σάβαν ὀκτώ, ποιηθέντας ὑπὸ Ἰωσήφ τοῦ Σαβαΐτου καὶ ψαλλομένους εἰς τὸν ὄρθρον ἐκάστου Σαββάτου, εἶτα δὲ μεγαλυνάρια Νεοφύτου ἱερομονάχου, ποιηθέντα πρὸς τὸ "Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς" καὶ ψαλλόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς λαύρας, «ὅποταν ἔρχονται οἱ προσκυνηταὶ καὶ ἀσπάζονται τὰς εἰκόνας»· μεθ' αὐτῶν φάλλεται ὁ πολυχρονισμὸς τοῦ πατριάρχου.

278. (Ἀνθίμου πατριάρχου Ἱεροσολύμων) θεολογικόν, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ τρίτου βιβλίου, λήγον δὲ εἰς τὸ πέμπτον· ὑπὸ δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ γέγραπται τοῦτο· «ζήτησον τὰ ἐπίλοιπα εἰς τὸν τρίτον τόμον, ἐν ᾧ γέγραπται καὶ κατὰ σποράδην τὰ ἐλλείποντα μετὰ τῶν σημαδίων αὐτῶν». Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 521, τὸ πρωτότυπον, ὄν μήκους μὲν 0,231, πλάτους δὲ 0,17.

279. Θηκαρᾶς ἐκ φύλλων χάρτου 350, γραφεὶς ἐπιμεμελημένως ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· εἶχε δ' ἐξ ἀρχῆς καὶ σημεῖωμα καλλιγράφου τινός (μετὰ τὸ 346-ον φύλλον), ὡς δείκνυσιν ἡ σωθεῖσα τούτου συνέχεια· μετὰ δὲ ταύτην ὑπάρχει (φ. 347) τόδε· «Εἰς τοὺς 1601 Ἰανουαρίω... ἐχάρισα τοῦ υἱοῦ μου Ἀντώνι τὸν Θηκαρᾶ» κτλ. Ἔστι τοίνυν ὁ κῶδιξ οὗτος μήκους μὲν 0,218, πλάτους δὲ 0,16· κείμενον δ' ἐνέχει κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον, ὅπερ ὧδε διήρηται· α') «Διονυσίου μοναχοῦ κεφάλαια τριάκοντα περὶ διαφορᾶς τῶν θείων ὕμνων», φ. 1.—β') «Τοῦ αὐτοῦ ἐρμηνεία πῶς δεῖ μεταγράφειν τοὺς ὕμνους καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἀφιέναι τι ἐκ τῆς ὅλης ἀκολουθίας

ταύτης, καὶ πότε δεῖ λέγειν τὴν ἀσκητικὴν τῆς ἡμέρας ἀκολουθίαν, καὶ πῶς δεῖ λέγειν τοὺς ὕμνους καὶ τὰς εὐχὰς ἀπάσας, καὶ περὶ τῶν κοντακίων καὶ ἀπολυτικίων», φ. 14^β.—γ') «Ὁραλόγιον σὺν Θεῷ τῶν ὕμνων καὶ εὐχαὶ μετὰ τροπαρίων εἰς τὸ Ψαλτήριον· εἰσι πόνημα Θηκαρᾶ μοναχοῦ· προσίμιον τοῦ Θηκαρᾶ τοῦ περὶ πίστεως λόγου», φ. 17.—δ') «Στίχοι ἰαμβικοὶ τοῦ Θηκαρᾶ», φ. 38.—ε') «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς προσηκούσης τυπώσεως καὶ συντάξεως τῶν ὕμνων, καὶ ἐρμηνεία μερικὴ ἐπὶ τούτοις σύντομος», φ. 38^β.—ε') «Εὐχαὶ εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τὸ Πάτερ ἡμῶν», φ. 47.—ς') «Ἦμνος τριαδικός», φ. 48.—ζ') «Κατήχησις περὶ τῆς ἀσκητικῆς ἀκολουθίας», φ. 151.—η') Ὁραι, φ. 154.—θ') «Τοῦ αὐτοῦ εὐχαὶ συλλεχθεῖσαι ἀπὸ τῆς θείας Γραφῆς, πλεῖσται δὲ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ, τοῖς βουλομένοις πολεμῆσαι τινὰ αὐτῶν πρὸς τὰ πάθη καὶ τὰς ἡδονὰς ἐγκειμένην προαίρεσιν», φ. 241.—ι') «Θεοδούλου μοναχοῦ διήγησις περὶ τῶν ὕμνων, πῶς θεόθεν δεδωρῆνται» κτλ., φ. 292.—ια') «Εὐχὴ ἰκετήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», φ. 347^β.

280. Βιβλιάριον ἐκ φύλλων χάρτου 36, γραφὴν ἴσως περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνεστῶσης ἑκατονταετηρίδος, καὶ μήκους μὲν ὄν 0,231, πλάτους δὲ 0,172· περιέχει δὲ α') Ἀκολουθίαν ἁσματικὴν εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Κλήμεντα καὶ τὸν ἅγιον Ἀγαθάγγελον (φ. 1—29), ψαλλομένην τῇ 23-ῃ τοῦ Ἰανουαρίου· β') «Ἀκολουθίαν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ξενοφῶντος καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ, συντεθεῖσαν παρὰ τινος Κοσμᾶ ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου, ἐκ χώρας Γάνου».

281. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀκέφαλον ὅμως καὶ ἀτελές· ὄπερ, ὡς ἔχει νῦν, ἀριθμεῖ φύλλα 267, μήκους μὲν 0,235, πλάτους δὲ 0,163· τινὰ δὲ τούτων ἀτάκτως ἐτοποθέτησεν ὁ δέτης αὐτοῦ. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα καὶ τριῶν (0,19 × 0,125). Περιεχόμενα·

1. Λόγος ἀκέφαλος περὶ τῆς Θεοτόκου, ἀρχόμενος ὧδε· «— — εἰ δὲ καὶ παρὰ ἀγγέλου ἐρεῖς γράφεσθαι ταῦτα», φ. ις'.

2. «Βίος και πολιτεία τῶν ἁγίων και ἐνδόξων και φιλευσεβῶν μεγάλων βασιλέων Κωνσταντίνου και Ἑλένης, και φανέρωσις τοῦ τιμίου και ζωοποιῦ σταυροῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἄρχ. «Τοῦ μακαριωτάτου και ἁγιωτάτου», φ. κα'. Κείμενον ἀνέκδοτον, οὔτινος ἀπόγραφα σημειοῦνται Νικόδημος (Συναξαρ. τ. II, σ. 164), Hardt (Catal. cod. graec. bibl. Bavar. τ. V, σ. 291), Coxe (Catal. cod. bibl. Bodl. σ. 464, 609), Bandini (Catal. cod. Graec. τ. II, σ. 524).

3. Χριστοφόρου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας «παραίνεσις ψυχωφελῆς περὶ τοῦ ὄφους, φέρουσα τί (lege: φανεροῦσα τί) ὁμοίωται ὁ βίος οὗτος». Ἄρχ. «Πάντας μὲν ἀγαπητοί», φ. μγ'. Migne τ. 100, σ. 1216.

4. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν μάταιον βίον και περὶ κατανώξεως», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια», φ. μδ', ριη'—ρξ'. Ἐπ' ὀνόματι Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου παρὰ τῷ Assemani, τ. III, σ. 308.

5. «Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης Ἰακώβω ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων, περὶ τῶν πράξεων και περιόδων τοῦ ἁγίου και κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Πέτρου, αἷς και ὁ αὐτοῦ συμπεριεληπτὰ βίος. Κλήμεντος τῶν Πέτρου ἐπιδημιῶν κηρυγμάτων ἐπιτομή». Ἄρχ. «Κλήμης Ἰακώβω τῷ Κυρίῳ» κτλ., φ. ρμα'—ρν' και ν'—πδ'. Migne τ. 2, σ. 469.

6. «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος, ἐπισκόπου Ῥώμης». Ἄρχ. «Αὕτη μὲν οὖν ἡ πλήρης», φ. πδ'. Migne τ. 2, σ. 617.

7. «Ἐρώτησις περὶ Ἰουδαίου ὁμολογήσαντος τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος και υἱὸν εἶναι τῆς ἀχράντου θεοτόκου Μαρίας και ὅτι μετὰ τὸ γεννηῆσαι αὐτὸν πάλιν παρθένος διέμεινεν». Ἄρχ. «Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Ἰουστινιανοῦ», φ. πθ'.

8. «Περὶ τοῦ τίνων σύμβολα κατὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα και τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν τελούμενα». Ἄρχ. «Ἡ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ τῆς τοῦ βρέφους γεννήσεως τοῦ ὀνόματος σημασία

διὰ τῆς πατρικῆς σημειώσεως» κτλ., φ. ιε'. Τέλος· «Ἡ ἐνταφίσις τοῦ σουδαρίου σταυροειδῶς καὶ ἡ τῆς σινδόνης σπαργάνωσις τὴν ἐνταφίασιν Χριστοῦ τὴν ὑπὸ Ἰωσήφ γεγουῖαν ἐμφαίνει».

9. «Περὶ μοναχῶν» ἀνώνυμον, οὗ ἡ ἀρχή· «Τί σημαίνει τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ πρὸ τούτων τίς ἡ ἀπόκαρσις», φ. ρα'.

10. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, «λόγος εἰς τὰ ἄκαρπα δένδρα καὶ ὅπως εἰκόνα φέρουσι κατὰ παντὸς ἀνθρώπου τοῦ τε βίου τούτου καὶ τοῦ μέλλοντος, καὶ ὅπως αἱ τῶν μετανοούντων ψυχαὶ παραλαμβάνονται ὑπὸ τῆς εὐσπλαχνίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων, καὶ ὅπως ἀποκαθίστανται εἰς τὸν τῆς ἀναπαύσεως τόπον, διήγησις τε μυστικὴ περὶ τῆς θείας λειτουργίας καὶ περὶ τῶν μετεχόντων ἀναξίως ἢ κατάκρισις». Ἀρχ. «Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ἐπορεύθη», φ. ρβ'.

11. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος περὶ τῆς αἰωνίου καὶ ἀτελευτήτου κολάσεως», οὗ ἡ ἀρχή· «Μηδαμῶς ἀδελφοί, ἵνα μίαν ῥοπὴν τρυφήσωμεν», φ. ρκ'. Λόγος ἀμνημόνευτος ἐν τοῖς πίναξι τῶν τοῦ Χρυσοστόμου πονημάτων.

12. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸ Πλὴν μάτην ταράσσεται πᾶς ἄνθρωπος ζῶν». Ἀρχ. «Προτρέπεται κόλπος βύθιος ἀλιέα», φ. ρκβ'. Migne τ. 55, σ. 559.

13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος, ὅτι οὐ μόνον κοινοῦν εἶν ἀλλ' οὐδὲ εὐχεσθαι ὁ μνησικάκος δύναται, καὶ ὅτι οὐδεμία ἀπολογία τοῖς μνησικάκοις». Ἀρχ. «Τίνα ἔχοιμεν εἰπέ μοι συγγνώμην», φ. ρκε'. Λόγος ὡσαύτως ἀμνημόνευτος ἐν τοῖς πίναξι τῶν τοῦ Χρυσοστόμου πονημάτων.

14. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸν προφήτην Ἥλιαν καὶ εἰς τὴν χήραν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀκούσατε ἀδελφοὶ συνετῶς», φ. ρκη'. Καὶ οὗτος ἀσημείωτος.

15. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸ Ἐξελοῦ με Κύριε ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ»· οὗ ἡ ἀρχή· «Θαυμάζω τί δήποτε ὁ προφήτης», φ. ρλα'. Migne τ. 55, σ. 707.

16. «Διήγησις περὶ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς τὸν Ἱερεμίαν». Ἀρχ. «Ἐγένετο ἡνίκα αἰχμαλωτίζεσθαι ἡμελ-

λεν», φ. ρλδ'. Κείμενον, ὡς φαίνεται, διάφορον τοῦ παρὰ τῷ Rendel-Harris, *The rest of the words of Baruch*, London 1889.

17. «Κανόνες τοῦ ἁγίου Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως». Ἄρχ. «Δεῖ τὰς μοναζούσας εἰσιέναι εἰς τὸ ἄγιον θυσιαστήριον», φ. ρν'—ρνβ' (Pitra, *Juris eccles. Graec. historia et monumenta* II, σ. 332 μζ'). Καὶ πάλιν ὕστερον ὑπάρχει κανονικὰ κεφάλαια παρελημμένα «ἐκ τῶν μετὰ τὸν κώδικα», ἐκ τῶν κανόνων τῆς ἐν τῷ Τρούλλῳ συνόδου, ἐκ τῶν τοῦ Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας καὶ λοιπῶν.

18. (Φωτίου πατριάρχου) νομοκάνων εἰς ἰδ' τίτλους, ἀνευ τοῦ προλόγου, φ. ρνγ'.

19. Ὅρος τῆς ζ' οἰκουμενικῆς συνόδου, φ. σιε'.

20. «Νόμος Ἰουστινιανοῦ», φ. σκγ'.

21. Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ «περὶ ἐξαγορεύσεως. Διάφοροι διαφοραὶ καὶ διαθέσεις τῶν ἐξομολογουμένων κρύφια ἁμαρτήματα καὶ τῶν τούτοις ἀναδεχομένων ἀληθινὰ καὶ ἄπταιστοι πρὸς Θεὸν καὶ ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἐκ Θεοῦ διακρίσεις, ὡς οἶμαι ὁ ταπεινός». Ἄρχ. «Ὅτι δεῖ τὸν ἐξομολογούμενον», φ. σκη'.

22. «Νομοκάνονον ἐξ ὅτου γένηται ὁ ἄνθρωπος νόμου τῆς ἡλικίας». Ἄρχ. «Ἐὰν περιπατήσῃ τις μετὰ τῆς ἰδίας μητρὸς», φ. σλζ'.

23. «Ἐκ τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Χρυσοστόμου τρόποι τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας». Ἄρχ. «Πάντα ἐκ Θεοῦ καὶ τὰ λυπηρά», φ. σλη'.

24. «Ὁμιλία τοῦ Χρυσοστόμου περὶ μετανοίας», ἧς ἡ ἀρχή· «Διὰ τοῦτο συνεχῶς», φ. σλθ'. Migne τ. 63, σ. 589.

25. «Σωφρονίου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, λόγος δογματικὸς περὶ πίστεως», οὗ ἡ ἀρχή· «Χρὴ παντα χριστιανὸν ὁμολογεῖν», φ. σμε'.

26. «Διαφοραὶ ἐπιτιμήσεων, λίαν συμπαθέσταται». Ἄρχ. «Τῆς θείας καὶ παναγάθου», φ. σμη'.

27. «Τοῦ Χρυσοστόμου λόγος περὶ πίστεως», οὗ ἡ ἀρχή· «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν παντοκράτορα· πιστεύω, οὐκ ἐρευνῶ· πιστεύω, οὐ διώκω» κτλ., φ. σνβ'.

28. Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ ἐπιτίμια, φ. σγ'.
29. Κανόνες διαφόρων συνόδων, φ. σνε'.
30. Ἀπόκρισις ἀνώνυμος εἰς τὸ «Πόθεν ὀρώμεν τινὰς πιστοὺς σωματικὰ πταίσματα ποιοῦντας, ὑπὸ δὲ τοῦ Θεοῦ εὐεργετούμενους καὶ κινδύνων διασωζομένους», φ. σς'.
31. Τέμαχος ἀνεπίγραφον τοῦ Χρυσοστόμου, φ. σς'.
32. Ἀποφθέγματα ὁσίων πατέρων, φ. σς'.
33. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ «λόγος ἀσκητικὸς κατὰ πεῦσαι καὶ ἀπόκρισιν πρὸς τὸν ἑαυτοῦ μαθητήν». Ἀρχ. «Ἀδελφὸς ἠρώτησε γέροντα λέγων», φ. σς'.
34. Ἰωάννου Καρπαθίου «ἐκ τῶν ἀσκητικῶν κεφαλαίων τὸ ρ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Μὴ θαυμάσης ποτέ», φ. σξή'.
35. «Συμεὼν μητροπολίτου Εὐχαΐτων, ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν καὶ ἔγκλειστον, ἀρμόζουσα καὶ παντὶ μοναχῷ». Ἀρχ. «Ἐδεξάμην σου πάτερ πνευματικέ», φ. σσ'.
36. Ἐκλογαὶ Γεροντικοῦ, φ. σος'.
37. Ἀποκρίσεις Βαρσανουφίου πρὸς Θεόδωρον μοναχόν. Ἀρχ. «Οἱ πατέρες λέγουσι περὶ τοῦ μέτρου τῆς ἐγκρατείας», φ. σοθ'.
- Ἐκδόσεως Νικοδήμου σ. 43.
38. «Ἀκολουθία εἰς ἅγιον σχῆμα μοναχοῦ». Ἀρχ. «Μετὰ τὰ ἀντίφωνα γενομένης τῆς εἰσόδου», φ. σπ'. Goar σ. 389.
39. «Ἀκολουθία γινομένη εἰς τὸ μέγα καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα». Ἀρχ. «Ἀπὸ ἐσπέρας εἰσφέρεται τὸ ἱμάτιον καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μέλλοντος κουρευθῆναι», φ. σπα'. Τρία μόνα φύλλα.
- 282.** Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ὑπὸ δύο βιβλιογράφων περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἰδ' ἑκατονταετηρίδος· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,218, πλάτους δὲ 0,153. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ φύλλα πρόσθετα συνυπάρχει τρία, καταγραφὴν ἐνέχοντα τῶν ἐν τῷ κώδικι περιεχομένων, καὶ «Ἰωάννου μοναχοῦ μετάφρασιν τοῦ ἀγίου συμβόλου» τῆς πίστεως, ἧς ἡ ἀρχή· «Πιστεύω εἰς ἕνα πατέρ' αὐτογέννητον»· μετὰ δὲ ταῦτα σελίδες ἠριθμημέναι συνυπάρχουσι 519, περιέχουσαι πρῶτον μὲν ἑκκαίδεκα λόγους Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, εἶτα δὲ πέντε ὁμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὧν

ἡ ἐσχάτη ἐπιγέγραπται «λόγος εἰς τὸν σταυρὸν» κτλ. Ἄρχεται δὲ αὕτη ὧδε· «Τοῦτό ἐστιν ἀδελφοὶ τὸ σημεῖον» κτλ.

283. Αὐτόγραφος κώδιξ τοῦ θεολήπτου μοναχοῦ Μαθουσάλα τοῦ Μαχεῖρος, οὗ κώδικες ἄλλοι συνυπάρχουσιν ἐκ παλαιοῦ ἐν τῇ βιενναίᾳ βιβλιοθήκῃ (Lambecii, Comment. liber VII, 1675, σ. 69, 79, 84, 99, 102, 105, 100). Τὸ τεῦχος οὖν τοῦτο συναριθμεὶ φύλλα 281, γεγραμμένα κατ' ἐποχὰς διαφόρους ὑπὸ τοῦ Μαθουσάλα, καὶ ἔστι μήκους 0,221, πλάτους δὲ 0,16· περιέχει δὲ τὰ ἐφεξῆς κείμενα·

1. Ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπὶ μὲν τῆς μιμητικῆς εἰκόνος κατὰ τὴν ἰδίαν ἤτοι μορφήν ἢ ὁμοίωσιν», φ. 1.

2. Ἀμῶς προφητεῖται, φ. 2—12. Κείμενον καὶ σχόλια Μαθουσάλα ἐν τοῖς μετωπίοις· μετὰ δὲ τὸ τέλος ὑπάρχει τοῦτο· «† Τέλος τῶν Ἀμῶς λόγων παρὰ Μαθουσάλα τοῦ μοναχοῦ καὶ ὃν οἱ χρησμοὶ ἀνέκαθεν προηγόρευσαν, καὶ αὐτὸς ὁ θειότατος Ἰωάννης εὐαγγελιστὴς ἐν τῇ Ἀποκαλύψει καὶ ὃς εἶδε καὶ τὴν φρικτὴν καὶ περίκλυτον καὶ πολυθρόλλητον ἀποκάλυψιν ἐν τῇ κατ' Ἀλεξάνδρειαν Θηβαΐδι καὶ Αἰγύπτῳ, μετὰ τὸ πολλὰ παθεῖν καὶ ὀδεῦσαι πλειστάκις εἰς τὸ Σίναιον ὄρος καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον, εἰς τε τὴν Κρήτην καὶ Κύπρον καὶ τὰς νήσους ἀπάσας· ὃς πολλάκις ἐθαλασσομάχησε καὶ ἐναυάγησε μυριάκις καὶ ἐδιώχθη ὑπὸ πολλῶν καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ἐκ πάντων τούτων ἐρύσατο †».

3. Τέμαχος «τοῦ ἀγίου Μαξίμου», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἠγεῖσθω δὲ Θεὸς τῶν νοουμένων τε καὶ λεγομένων», φ. 12^β.

4. Ὁράσεις Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, φ. 13-94. Κείμενον καὶ σχόλια ἐν τοῖς κρασπέδοις ὑπὸ Μαθουσάλα, ὃς (κατὰ τὸ σημεῖωμα τὸ ἐν τῷ 92-φ φύλλῳ) «ἀπόκειται εἰς σημεῖον τοῦ ἀποκαταστήσαι πάντα».

5. Τεμάχιον ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Αἰσθητήρια μὲν ἔστι τὰ τοῦ σώματος ὄργανα», φ. 94^β. Καὶ πάλιν αὐτόθι· «Τοῦτο τὸ βιβλίον ἔγραψε Μαθουσάλας ὁ καὶ Μαχεῖρ εἰς τὸν Ξηρὸν Δόφον προαναγεγραμμένος, ὅπου καὶ οἱ λοιποὶ χρησμοί, πλέον δὲ ὁ ἡμέτερος. Τοῦτο τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐκείσε οἱ ἄγγελοι φέρουσιν ἐν ταῖς

χερσὶν αὐτῶν, καὶ μηδεὶς οἰέσθω με ψευδῆ φάσκειν, ἀλλ' ἄλλη-
θεία· οὐ γὰρ ἀπ' ἑμαυτοῦ λέγω, ὡς καὶ προῖων ὁ λόγος δηλώσει·
οὐ γὰρ ψευδὴς ἢ ἀποκάλυψις, ἦν ὁ Θεὸς ἔδειξέ μοι καὶ ἦν Ἰω-
άννης ὁ εὐαγγελιστὴς ὑπεφώνησε καὶ Μεθόδιος ὁ Πατάρων καὶ
κῦρ Λέων ὁ σοφὸς ἐχρησιμοδότησε».

6. Κεφάλαια τῶν προφητειῶν Ἡσαίου, φ. 95.

7. «Ἰεζεκιήλ προφητεία ἱστορικὴ ἠθικὴ διδασκαλικὴ καὶ ἀπλῶς
εἰπεῖν πᾶν εἶδος ἀρετῆς διδάσκουσα», φ. 101-179. Κείμενον
καὶ σχόλια Μαθουσάλα ὑπάρχει δ' ὑπὸ τὸ τέλος τὸ ἐξῆς ὑπό-
μνημα· «Τέλος Ἰεζεκιήλ προφήτου. Ἐτελειώθη παρὰ Μαθουσάλα,
ὃν οἱ χρησμοὶ προηγόρευσαν καὶ αὐτὸς ὁ θεϊότατος Ἰωάννης εὐαγ-
γελιστὴς ἐν τῇ Ἀποκάλυψει, καὶ ὃς μέλλει ποιῆσαι πολλὰ καὶ
ἐξετάσαι καὶ ἐρευνῆσαι κατ' ἀκρίβειαν περὶ πάντων, καὶ διῶξαι
καὶ ἐξωστρακίσαι πάντας τοὺς ἐναντία φρονούντας κατὰ τῆς ὑγειοῦς
ἡμῶν πίστεως [in marg. ἐν καιρῷ ἀνάγκης ἔγραψα καὶ ὁ τόπος
ἐστάλλαξε καὶ οὐκ εἶχον οὐδὲ ποῦ καθίσαι, καὶ ἐν διωγμῷ ἤμην
καὶ κεκρυμμένος ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ χειμῶν ἦν· μέμνη-
σθέ μου τὸν πολύτλαν], τοὺς ἐν τε τῷ φανερῷ καὶ τῷ κρυπτῷ,
οἳοὶ εἰσὶν οἱ ψευδώνυμοι ἐπίσκοποι καὶ ἀρχιερεῖς τουνῦν καιροῦ,
οἱ κακοὶ ἐργάται, οἱ χεῖρονες τῶν ἀσεβῶν καὶ πολὺ τούτων διενη-
νοχότες, καθόσον δοκοῦσι πιστεύειν, οὐ πιστεύουσι δὲ τῇ ἀληθείᾳ,
ἀλλὰ πλανοῦσι καὶ πλανῶνται. Καὶ νῦν ἔφθασεν ὁ καιρὸς τῆς
ἀπωλείας αὐτῶν, ὅτι δι' αὐτῶν ἀπώλετο ὁ κόσμος· καὶ ἰδοὺ οὐ-
κέτι ἐστί, καὶ εἰ ἔστιν, ὡς μὴν ὦν ἔστι· διορθώσῃ δὲ ὁ Θεὸς
ἐν τάχει καὶ ἐπισκέψαιτο τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, κάμῃ σὺν αὐτῷ:—
Ἐν ἔτει ζν' ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐτελειώθη» (1541-1542).
Καὶ πάλιν ἐν τῷ κρασπέδῳ· «Σημειωτέον ὅτι οἱ πόνοι μου πάν-
τες ἀπώλοντο καὶ εἰς κενὸν ὁ μόχθος ὁ περισσὸς ἐγένετο καὶ ἡ
μικρὰ σπουδὴ καὶ ἡ τῶν προσκυνημάτων ὁδός, ἐφ' ἣν κακὰ πολλὰ
πέπονθα. Εἰμί δὲ μόνος μὴ ἔχων ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνειν, ἐμ-
παιζόμενος παρὰ πάντων τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν
ἀρχιερέων καὶ τῶν διακόνων καὶ τῶν ἀναγνωστῶν καὶ τῶν μικρῶν
παιδίων· καὶ ποῦ ὁ Θεὸς ὁ δείξας μοι τὴν ἀποκάλυψιν; Οἶδας

Θεὲ καὶ τὴν ἐμὴν τρίβον καὶ τὴν καρδίαν, καὶ ὅτι οὐκ ἔστι δόλος ἐν τῇ καρδίᾳ μου, οὐδὲ ψεῦδος ἐν τοῖς χεῖλεσί μου». Καὶ πάλιν· «† Διὰ λόγον ἐμὸν ἐποίησα τοῦτο καὶ διὰ χρείαν ἰδίαν πρὸς ὠφέλειαν καὶ σπουδαίως καὶ ὡς ἔφθην εἰπὼν ἐν διωγμῷ καὶ ἐν στενωῷ πάνυ τόπῳ καὶ διερρωγῶτι καὶ ἐσπασμένῳ οἰκίσκῳ· μόσυν γὰρ ἦν τὸ ὄλον· οὐ γὰρ εἶχε θεμελίους, καὶ Ἑβραίων ἦν τὸ οἶκημα καὶ διὰ ν(ο)ικίου ἐκαθεζόμεν ἐν δυσωδίᾳ πολλῇ, καὶ ἄκων ὑπέμενον· οὐ γὰρ εἶχον τόπον εἰς κατάπαυσιν καὶ ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ τόπον ἐκ τόπου ἤμειβον καὶ ἐν ἐρήμοις πολλάκις διὰ τὸν φόβον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τὸν διωγμὸν τῶν ἱερέων, καὶ ἀπὸ τῶν καλογήρων τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ καὶ ἐν πενίᾳ πολλῇ καὶ μεγάλῃ καὶ ἐσχάτῃ καὶ ἐν γυμνώσει πολλῇ, καὶ ὁ ἐλεῶν οὐδεὶς. Εἰ καὶ που τυχὸν ὑπῆγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὐ τὴν καθολικὴν— ἄπαγε—, ἀλλ' εἰς πτωχικάς, πάντες παρεβλέποντό με καὶ ἔλεγον "Ἴδε ὁ πλάνος, δεῖ ἴδε [sic] τὰς δράσεις καὶ ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις"· καὶ ἐκίνουν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ὀνειδίζόν [sic] με πολλὰ καὶ ἔφρασκον, ὡς Ἰουδαῖοι ποτὲ τῷ ἐμῷ Χριστῷ· "ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις, μάταιε, συχαντὲ καὶ βδελυρῆ, ἀγράμματα καὶ μωρὲ; καὶ ἵνα τί πλανᾷσε [sic]; κακῶς σε ἔχει ἡ τύχη. πείσθητι ἡμῶν καὶ βοηθηθῶμέν σοι τῆς τε πενίας καὶ τῶν ἄλλων, ὧν χρήζεις· μόνον γενοῦ μεθ' ἡμῶν καὶ λέγε ὡς ἡμεῖς, καὶ μὴ κηρύττεις λύτρωσιν τῷ Ἰσραὴλ, τῷ χριστιανικῷ λαῷ, ἀλλὰ λέγε ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῖς λύτρωσις ἀπὸ τοῖς ἐπηρεάζουσιν [sic]". Ὁ σκοπὸς ἐκείνων τίς; ἵνα πάντως ἀεὶ αὐτοὶ τὰ κακὰ πράττωσιν ἀδεῶς, οὐ νόμου κωλύοντος, οὐ βασιλέως εὐσεβοῦς φόβος εἵργοντος, οὐκ ἀρχιερέως παραίνεσις ὀδηγοῦντος καὶ συμβουλεύοντος ἀποθέσθαι μὲν τῆς κακίας τὴν γνώμην, τῆς ἀρετῆς δὲ ὄλους ὄλως γενέσθαι, ἐν ὅλῃ τῇ γνώμῃ ἢ ἀρετῇ καὶ ἡ γνώμῃ ἐν ὅλῃ τῇ ἀρετῇ, καὶ οὕτω συγγραθῆναι τελέως. Ταῦτα ἦν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' ἅπερ ἐμισούμην ἐγώ, ἐπεὶ ἐβουλόμην εἶρξαι τῶν κακῶν καὶ οὐκ ἠδυνάμην, καὶ ὁ καιρὸς καὶ ἡ τῶν κρατούντων ἐξουσία κατεδάμαζέ μου τὸν τόνον, αὐτοὶ δὲ ὄλοι τοῦ καιροῦ ἐγένοντο, εἰ μὴ τινες ἐξ αὐτῶν οὐκ ἦσαν,

πένητες λέγω καὶ οὐ τῆς μερίδος καὶ τάξεως αὐτῶν· ὧδε· ἕως τίνος βραδυνεῖς»;

8. Τεμάχη δύο «ἐκ τῆς βίβλου τῆς καλουμένης τῶν Ὁδηγῶν». Ἄρχ. «Τῶν ὑποστάσεων αἱ μὲν εἰσι προσωπικαί», φ. 180^β.

9. «Συνοπτικὸν σύνταγμα φιλοσοφίας Γρηγορίου μοναχοῦ, ὡς δ' ἐμοὶ δοκεῖ καὶ ἡ ἀλήθεια ἐστὶ, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τοῦ οἰκουμενικοῦ φωστῆρος». Ἄρχ. «Ὡσπερ οἱ ἀναγινώσκοντες πρῶτον μὲν τὰ στοιχεῖα μανθάνουσιν», φ. 181. Περὶ τῶν ἐκδόσεων ὄρα Φαβρίκιον, Bibl. Gr. III, σ. 220. XI, σ. 632.

10. «Εὐαγγρίου τοῦ μοναχοῦ καὶ φιλοσόφου» τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Πᾶσα πρότασις ἢ γένος», φ. 189.

11. «Περὶ ἐρμηνείας τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου». Ἄρχ. «Ἰστέον δὲ λοιπὸν κἀν τῷ περὶ ἐρμηνείας», φ. 189^β.

12. «Περὶ σχημάτων. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου μερικόν», καὶ σχόλια Μαθουσάλα ἐν τοῖς κρασπέδοις. Ἄρχ. «Ἄλλ' ἴωμεν ἴδη καὶ ἐπὶ τὰ σχήματα», φ. 193.

13. «Ἐτι περὶ διαφορᾶς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου» καὶ σχόλια Μαθουσάλα. Ἄρχ. «Διαφορὰ ἐστίν, ἢ πλεονάζει τὸ εἶδος τοῦ γένους ταῖς διαφοραῖς», φ. 202.

14. Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου τάξις δευτέρα καὶ τρίτη τῆς γνώσεως. Ἄρχ. «Ὅτε ἀφήσῃ τις τὴν τάξιν», φ. 210. Πρβλ. ἐκδ. Νικηφόρου τοῦ Θεοτόκου σ. 382.

15. «Κεφάλαια σύντομα τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ ἄλλων τρόπων τῆς διαφορᾶς τῶν ἐννοιῶν τῆς γνώσεως». Ἄρχ. «Ἡ γνώσις ἢ ἀναστροφομένη ἐν τοῖς ὀρατοῖς», φ. 211^β. Ἐκδ. Νικηφόρου σ. 388.

16. «Μαξίμου περὶ διαφορᾶς οὐσίας καὶ φύσεως κατὰ τοὺς ἔξω». Ἄρχ. «Τὸ μὲν τῆς οὐσίας ὄνομα», φ. 212^β.

17. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, «λόγος εἰς Ἀθανάσιον ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεξανδρείας» (φ. 213), ἔχων ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο·

Ἀθανάσιον πύργον ὀρθοδοξίας
ἐγκωμιάζει Γρηγόριος ἐμφρόνως.

Ἄθανάσει τάχα καὶ ζῆς καὶ πνέεις,
ὡς οὐ παρελθὼν τὸν βραχὺν τοῦτον βίον·
ἀθάνατον γὰρ πανταχοῦ σε δεικνύων
ὁ γρήγορος νοῦς τόνδε σοι πνεῖ τὸν λόγον.

18. «Οἱ μαργαρώδεις λόγοι τοῦ Χρυσσοστόμου· λόγος ιζ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Αὐταὶ αἱ παραβολαὶ τῇ προτέρᾳ», φ. 229. Migne τ. 58, σ. 711.

19. «Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸν δεῖπνον τὸν μυστικόν· λόγος ιθ'», οὗ ἡ ἀρχή· «Βαβαί, ποία πήρωσις», φ. 238^β. Migne τ. 58, σ. 737.

20. Τοῦ αὐτοῦ λόγος κ', οὗ ἡ ἀρχή· «Πανταχοῦ ἡ πλάνη», φ. 243^β. Migne τ. 58, σ. 781.

21. «Πρόλογος τῆς φιλοθέου ἱστορίας, ἦτοι ἀσκητικῆς πολιτείας· Θεοδωρήτου ἐπισκόπου». Ἀρχ. «Τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν», φ. 247^β. Ἐκδ. Χάλλης τ. III, σ. 1099.

22. «Τοῦ αὐτοῦ Θεοδώρου ἐπισκόπου Κυρήνης καὶ διδασκάλου μεγάλου, περὶ τῆς θείας ἀγάπης καὶ ἔρωτος θεοῦ λέγω· μετὰ τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦτο». Ἀρχ. «Ἡλίκοι μὲν οἱ τῆς ἀρετῆς ἀθληταί», φ. 250. Ἐκδ. Χάλλης τ. III, σ. 1296.

23. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος ε' περὶ ἱερωσύνης, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἔοσης μὲν ἐμπειρίας», φ. 255. Dübner I, σ. 309.

24. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ ἀκαταλήπτου καὶ ὅτι ἐστὶ συγκατάβασις φορητῆ ἐν τῆς Σεραφεῖμ· λόγος γ'», οὗ ἡ ἀρχή· «οἱ φιλόπονοι τῶν γεωργῶν», φ. 258^β (Migne τ. 48, σ. 719). Ἐν τῷ φ. 262^β· «Τὸ τέλος τοῦ λόγου ὀλίγον καὶ οὐκ ἠθέλησα γράψαι, ὡς γινώριμον καὶ ἐπεὶ μέχρι τοῦδε ἤθελον ἰδεῖν».

25. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία, ἧς ἡ ἀρχή· «Πανταχοῦ μὲν εὐλαβοῦς διανοίας δεῖ», φ. 263. Migne τ. 63, σ. 19.

26. «Κυρίλλου Ἱεροσολύμων πρόρρησις περὶ τοῦ κεκρυμμένου μοναχοῦ, τοῦ ἐξαίρετου καὶ καλλίστου» φ. 268^β. Πλάσμα τοῦ Μαθουσάλα, ἔχον ὧδε· «Καὶ ἀνὴρ τις περιλαμπῆς τῷ γένει καὶ τῇ ψυχῇ ἐν ἀσκήσει ὀσιωτάτως πονέσας τῶντι πολὺ καὶ ταῖς θριξὶ λάμπων ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν δίκαιον βασιλέα τὰς χεῖρας αὐτοῦ

καὶ εὐλογῆσει καὶ δώσει αὐτῷ τὸ διάδημα καὶ κρατήσῃ τῆς ἁγίας Σιών, τουτέστι τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ πάντων τῶν ἐκκλησιῶν· ἔσται δὲ οὗτος γένους ἐνδόξου καὶ ἐκ παιδότην τῷ Θεῷ ἀνατεθείς καὶ ἐν τῇ Ἐπταλόφῳ εἰσοικισθῆσεται, ἔχων ἀποκάλυψιν Θεοῦ καὶ τοῦ θείου φωτὸς ἐμπεφορημένος, καὶ ὑποδεύει χρόνους πολλοὺς καὶ ἐπὶ χρόνον τινὰ θεολογήσῃ· ἔστι δὲ μεσῆλιξ, μικρὸς ὡς ἐπὶ πλάτος, πλατὺς τὸ γένειον, ἱερὸν ὄντα καὶ σταυρὸν ἡμφιεσμένος—τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ Ἐρηῷ Λόφῳ κεῖται—, ἀσκήσας ὑπὲρ πάντας τοὺς θεοσεβεῖς καὶ ἀφαντώσῃ πάντα τὰ ἱερατεῖα καὶ ἀποστελεῖ εἰς τοὺς θρόνους τῶν πατριαρχῶν ὁσίους ἀνδρας τοὺς ἀγιάζειν καὶ φωτίζειν καὶ διδάσκειν τοῦ Θεοῦ τὴν ὠραιότητα, καὶ ἐκλιμῆσῃ τὴν ἄλωνα τῆς ἀμαρτίας, ἀπὸ πάσης ἱερατικῆς καταστάσεως· περὶ οὗ λέγεται καὶ ἀλλαχοῦ “Βλέπε σὺ ὁ τὰ θεῖα φορῶν πρὸς τὸν τότε πατριαρχεῦοντα, μὴ σου ἡ κόμη ὄνειδος γένηται καὶ μεγάλως ἀχρειωθῆσῃ, καὶ ἀναστήσεται ὁ ἠλειμμένος, καὶ οὗ τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ Μαχεῖρ· καὶ οὗτος ἐστί, δς μέλλει κόψειν καὶ τὰ γένηα τοῦ τότε πατριάρχου”, ὡς ἔναι καὶ ἀλλαχοῦ γεγραμμένον “Ὁ πτωχὸς καὶ κεκαρμένος καὶ ράκκια ἐνδεδυμένος, διὰ τὸ μὴ χρησιμεύειν ὄλω· ὃν ἐδίωξαν οἱ ἄνθρωποι, ὡς νεκρὸν καὶ εἰς οὐδὲν χρησιμεύοντα” καὶ τὰ ἐξῆς· “καὶ ὁ βουλόμενος ζητεῖν ζητεῖτω· ὁ Μαθουσάλας ἔναι, νασασπῶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἀνοιξε τὰ ὄμματά σας καὶ ἔφθασεν ὁ καιρὸς”. Καὶ ἀλλαχοῦ· “Οὐαί σοι πόλις Ἐπτάλοφε, ὅταν τὸ ἀγγελικὸν σκῆπτρον βασιλεύσῃ ἐν σοί”.

27. «Ἠθικὸς α΄, περὶ τοῦ δεῖν καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἀμαρτίας καὶ ὅτι καὶ τὰ δοκοῦντα μικρὰ τῶν ἀμαρτημάτων σφόδρα μεγάλα τυγχάνει». Ἀρχ. «Ἐπεὶ οὖν καθαρισμόν ἐποίησε τῶν ἀμαρτιῶν ἐμοῦ», φ. 270. — «Ἠθικὸς β΄, κατὰ ὑπερηφανείας καὶ παραίνεσις πλουσίοις καὶ πένησιν». Ἀρχ. «Ταῦτ’ οὖν εἰδότες μηδὲν ἐπαισχυνόμεθα», φ. 272. — «Ἠθικὸς γ΄, περὶ πνευματικῶν χαρισμάτων». Ἀρχ. «Ἐνταῦθα καὶ τι ἄλλο αἰνίττεσθαί μοι δοκεῖ», φ. 275-277 καὶ 269.

28. Γρηγορίου Νύσσης τεμάχιον περὶ τοῦ «τίς ἢ τοῦ ἐκπο-

ρεύεσθαι δύναμις», φ. 278. — «Ὅτι διττὴ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκπόρευσις», φ. 279. Ἔτερον Γρηγορίου τοῦ Θαυματουργοῦ καὶ παρατηρήσεις Μαθουσάλα, καὶ πάλιν τεμάχη περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκ τῶν τοῦ Μαξίμου καὶ τοῦ Ἰουστίνου.

284. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν ἔτει 1527-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 139, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι ($0,218 \times 0,16 = 0,17 \times 0,095$)· ἐπιγραφὴν δὲ τοιαύτην ἔχει· «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τοῦ μεταγλωττίσματος τοῦ βιβλίου ὅπου κράζεται Φίορ-δὲ-Βερτοῦ, τουτέστιν ἄνθος τῆς ἀρετῆς, ἀπὸ φράγγικον εἰς ῥωμέκον». Ἀρχ. «Ἀρχεύγει ἕναν ἔργον πολλὰ διαφορικὸν τὸ ποῖον κράζου Φίορ-δὲ-Βερτοῦ· τὸ ποῖον ξηγᾶται διὰ ὄλα τὰ βίτζια τὰ ἀνθρώπινα, τὰ ποῖα οἱ ἄνθρωποι ὅπου πεθυμοῦν νὰ ζήσουν κατὰ Θεὸν πρέπει νὰ τὰ φεύγουν· καὶ παραγγέλλει τὸ αὐτὸν βιβλίον τὸ πῶς νὰ κερδέσουν οἱ ἄνθρωποι τὲς ἀρετές, τὰ κουστούμια τὰ ἠθικά, προβιάζοντα μὲ πογέρην καὶ δασκαλίαν τῶν ἁγίων θεολόγων καὶ μὲ πολλοὺς φιλοσόφους πολλὰ δασκαλεμένους.—Πρόλογος. Διὰ νὰ ὀροσίσω χαμπόσον τὸ πτωχὸν πλάσμα τὸ ἀνθρώπινον κατὰ τὸν ἀχαμνὸν μου σκοπὸν καὶ ἀψὴν ἀγάπην, μὲ γλυκιὰν ἀποσκοτίσιν καὶ ταπεινὸν ἀπλαζίριν, ἀπὸ τὸ βρωμισμένον βίτζιον καὶ θανατίσιμον τὴν ὀκνηὰν» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ βιβλίου γέγραπται τοῦτο· «Ἐτελειώθη ἡ παρούσα δέλτος τὸ Φίορ-δὲ-Φερτοῦ, τὴν σήμερον ἡμέρα παρασκευεῖ [sic]. ιβ'. Ἰουλίτου μηνὸς· ὥρα ιβ' τῆς ἡμέρας· ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ Λουκά ἱερέως Ντόργια καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες, εὐχαιστέ μοι διὰ τὸν Κ(ύριο)ν·-ἀμήν:— ἐν χρονίας· α. φ. κζ'. Χ(ριστοῦ)». Καὶ πάλιν μετὰ τοῦτο·

Τὸ χέριν ἀποῦ σῆγραψεν πολὺν καιρὸν νὰ ζήση
καὶ μὲ τὰ χρόνια τὰ πολλὰ νὰ καλοθανάτιση
καὶ μὲ τὸν νοῦν καὶ μὲ σκοπὸν συγχώρησιν νὰ ποίση
καὶ τὸ κορμάκιν τοῦ Χριστοῦ νὰ δῆ νὰ τὸ γρονίση.
Ἄγγελοι τὴν ψυχούλαν του νὰ τὴν περικρατοῦσιν,
Χριστέ, νὰ τὴν ἐβάλασιν σῶμορφον παραδεῖσι,
νὰ περπατῆ νὰ χαίρεται, πολὺν καιρὸν νὰ ποίση.

285. Ψαλτήριον τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ἐκ φύλλων χάρτου 76, μήκους μὲν 0,228, πλάτους δὲ 0,15· ἔχει δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ φύλλον ἐν πρόσθετον, ἐν ᾧ γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «† Τὸ παρὸν ψαλτήριον ἐδόθη τοῦ μοναχοῦ Ἰωὴλ τοῦ Θηβαίου ἐν Τριπόλει τῆς Φοινίκης, ἐκ χειρὸς τοῦ πνευρωτάτου μητροπολίτου κῦρ Δωροθέου, καὶ ὁ ἄνωθεν εἰρημένος Ἰωὴλ τὸ ἔδωσε εἰς τὴν μεγίστην λαῦραν τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα ἐν Ἱεροσολύμοις, εἰς χεῖρας τοῦ ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς κῦρ Φιλίππου: † κατὰ μῆναν μάρτιον, β'. τῆ, ζη τῆς β^α ἐβδομάδος, τῶν νηστειῶν· τοῦ ς^{ου}πε^{ου} ἔτους (1577): καὶ ἔδωσέ μου χάρις τοῦ οὐκ εἶχα τὸ ἐμὸν ψαλτήριον καὶ τὸ ἀφῆκα στὴν πόλιν Δαμασκόν».

286. Μαλαξοῦ νομοκάνων ἐκ κεφαλαίων τδ', γραφεὶς τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι διὰ χειρὸς Κύρκου τοῦ ἱερέως καὶ πωληθεὶς ἀντὶ γροσίων τριῶν τῷ Ἀγιοταφίτῃ καλογήρῳ Παρθενίῳ· τούτου δ' ὅμως τὸ ὄνομα Γεράσιμὸς τις ἀπέσβεσεν. Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος μήκους μὲν 0,228, πλάτους δὲ 0,16· φύλλα δὲ συναριθμεῖ 172.

287. Μαλαξοῦ νομοκάνων ἐπίτομος ἐκ φύλλων χάρτου 87, μήκους μὲν 0,23, πλάτους δὲ 0,171· ἐγράφη δὲ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος.

288. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 315, γραφὴν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι καὶ τῶν πινακίδων ἔνδον ἔχον φύλλα δύο μεμβράνινα, συναπεσπασμένα ἐξ ἐβραϊκοῦ τινος βιβλίου· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,154· τὸ δὲ κείμενον αὐτοῦ μονόστηλον ὑπάρχει, γραμμὰς ὀκτωκαίδεκα συναριθμοῦν ἐν μιᾷ ἐκάστῃ τῶν σελίδων (0,147 × 0,093)· ἐπιγραφὴν δὲ τὸ τεῦχος ἔχει ταύτην· «† Ἱστορία ψυχωφελῆς ἐκ τῆς ἐνδοτέρας τῶν Αἰθιοπίων χώρας, τῆς Ἰνδῶν λεγομένης, πρὸς τὴν ἁγίαν πόλιν μετενεχθεῖσα παρὰ Ἰωάννου μοναχοῦ, ἀνδρὸς τιμίου καὶ ἐναρέτου, μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα». Ἀρχ. «Ὅσοι πνεύματι Θεοῦ ἄγονται» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῆς διὰ κιτρίνης βαφῆς ὁ καλλιγράφος τοῦ τεύχους ἔγραψε στίχους πολιτικούς πέντε, τοὺς ἐφεξῆς· «† Ἰδοῦ

καὶ τέλος ἤλιφεν ἡ βίβλος Ἰωάσαφ· | ἀμαρτωλοῦ καὶ διστιχοῦς
καὶ χωρικοῦ γραφέως· | ἀλλ' ὦ Χριστέ πανβασιλεῦ δός μοι ἰσχὺν
καὶ δάκρια, | ὅπως ἐκβλήσω σταλαγμῶν ρυπτικῶν μελημάτων, |
καὶ ὄψομαι τὴν δόξαν σου καὶ ζήσω εἰς αἰῶνας». Ὑπάρχει
δ' αὐτόθι καὶ σημείωσις Ἱεροσολύμων πατριάρχου, τοῦ Θεο-
φάνους, περὶ τοῦ ὅτι τὸ βιβλίον ἐστὶν ἀπόκτημα τοῦ παναγίου
Τάφου.

289. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, γραφὲν ἔτει
1783-φ καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Ἰωαννικίου δωρηθὲν τῇ λαύρᾳ Σάββα
τοῦ ἡγιασμένου· συναριθμεῖ φύλλα χάρτου 99, μήκους μὲν 0,22,
πλάτους δὲ 0,167. Περιέχει δὲ τεμάχην Βασιλείου Καισαρείας,
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου καὶ μά-
λιστα (φ. 4—17) «λόγους ἡδυτάτους καὶ πάνυ ὠφελίμους καὶ
σωτηριώδεις τῶν τροπαρίων τοῦ μεγάλου κανόνος, ἐρμηνευθέντας
παρὰ τοῦ μακαριωτάτου σοφωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ πατριάρχου
Ἱεροσολύμων κυρίου Παρθενίου». Ἀρχ. «Ἐκ Θεοῦ τε ἀρχεσθαι
καὶ εἰς Θεὸν ἀναπαύεσθαι» κτλ.

290. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 204 (0,217 × 0,17), γρα-
φὲν ἔτει 1719-φ, καθάπερ ἐκδηλοῖ τὸ σημείωμα τοῦτο (φ. 48^α)·
«Ἐτελειώθη τὸ παρὸν πατερικὸν διὰ χειρὸς τοῦ ἐν ἱερομονάχοις
ἐλαχίστου καὶ ἀμαρτωλοῦ τ' οὐνομα Γερασίμου ἐκ τῆς Χίου, ἐν
ἔτει κατὰ τὸ ρψιθ' ἰουνίου λ', ἔξωθεν τῶν σεβασμίων μοναστη-
ρίων, ἦτοι εἰς τὴν ἀγίαν μονὴν τοῦ ἀγίου ἐνδόξου προφήτου Ἡλιοῦ
τοῦ θεσβίτου, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε». Καὶ πάλιν ἐν τῷ
138-φ φύλλῳ· «Τέλος τῷ δὲ Θεῷ χάρις· κατὰ τῷ ρψιθ' ἔτω
[sic]· τὸ παρὸν πατερικὸν ἐγράφθει παρ' ἐμοῦ τοῦ εὐτελοῦς,
ἀμαθοῦς τε καὶ ἀναξίου ἱερομονάχου, τ' οὐνομα Γερασίμου, ἀπὸ
δὲ πατρίδος ἐκ περιφήμου νήσου, ὀνομαζομένης Χίου:— καὶ
ἐδόθη τῷ πανοσιωτάτῳ καὶ μουσικολογιωτάτῳ ἀγίῳ πνευματικῷ
καὶ ἐφημερίῳ κυρίῳ κὺρ Σαμουήλ, τῷ ἡμετέρῳ μοι ἀδελφῷ καὶ
προσφιλεστάτῳ, πανευτυχῶς». Περιεχόμενα·

1. Βίος καὶ πολιτεία Μακαρίου τοῦ Ῥωμαίου. Ἀρχ. «Πα-
ρακαλοῦμεν ἡμεῖς, ἀδελφοί μου χριστιανοί», φ. 1.

2. Βίος καὶ πολιτεία τῶν ἁγίων μακάρων. Ἄρχ. «Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀνὴρ τις θαυμαστὸς ὀνόματι Ζώσιμος», φ. 8^β.

3. «Ἵπομνήματα εἰς τὰ πραχθέντα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, συγγραφέντα ὑπὸ Νικοδήμου ἄρχοντος τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, μεταγραφέντα ὑπὸ [sic] τινος βιβλίου παλαιοῦ τοῦ ἁγίου καὶ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ, ἐν τῷ „αὐθ' τῆς θεογονείας ἔτος». Ἄρχ. «Ἐν ἔτει δέκα Τιβερίου καίσαρος τῆς βασιλείας τῶν Ῥωμαίων καὶ Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας» κτλ. φ. 15. Πρβλ. C. Tischendorf, *Evang. apocr.* σ. 211 κέ. — «Ἱστορία ἀκριβῆς περὶ τῶν κατὰ τὴν σταύρωσιν καὶ ἀνάστασιν τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τελεσθέντων, συγγραφεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ Ἰουδαίου τινὸς Αἰνέα, συγχρόνου τοῦ Κυρίου, μεταφρασθεῖσα μὲν εἰς τὴν λατινίδα γλῶσσαν ὑπὸ Νικοδήμου τοπάρχου τοῦ ἐκ Ῥώμης, μετενεχθεῖσα δ' εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ μοναχοῦ ἀνωνύμου, σώζεται ἐν τινι χειρογράφῳ ἐν τῷ Ἄγ. Ὅρει καὶ ἐκδίδεται τὸ πρῶτον ἤδη εἰς φῶς». Ἐν Ἀθήναις [γρ. Σμύρνη] 1889, σ. 12 κέ.

4. «Λόγος σύντομος εἰς τὸ σωτήριον πάθος τοῦ Χριστοῦ». Ἄρχ. «Ἐπῆρεν ὁ ἀνθρωποκτόνος καὶ φθονερώτατος Κάιν», φ. 31.

5. «Ἐκ τοῦ Πατερικοῦ λόγος ὠφέλιμος τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου· λόγος α'», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὗτος ὁ πανθαύμαστος ἀββᾶ κῦρ Μακάριος κάποτε εἰς τοὺς καιροὺς ὁποῦ εὕρισκετον», φ. 42^β.

6. «Ἐξηγήσεις περὶ τοῦ Ἀλληλουῖα». Ἄρχ. «Μακάριοι οἱ ἄμωμοι κτλ. Μᾶς ἐρμηνεύει ἡ ἐπάνω γραφή», φ. 47^β.

7. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νήφωνος Κωνσταντιανῆς... διὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν». Ἄρχ. «Εἰ μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλόν», φ. 49. Κείμενον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰς δημῶδη φωνὴν μεταπεφρασμένον· ἀντίγραφα δὲ τοῦ παλαιοῦ κειμένου ὄρα παρὰ τῷ Montfaucon (*Biblioth. Coisliniana*, σ. 416), παρὰ τῷ Omont (*Inventaire sommaire des MSS grecs de la Bibl. Nationale I*, σ. 261, κῶδ. 1195, φύλλ. 444) καὶ παρὰ τῷ Coxe (*Catal. cod. graec. bibl. Bodl.* σ. 445).

8. Λόγος τοῦ ὁσίου Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου». Ἄρχ. «Γίνωσκε τέκνον, ὅτι ὀκτώ εἰσιν οἱ λογισμοί», φ. 141.

9. «Περὶ ἱερωσύνης». Ἄρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ζαχαρίας, ὅτι καθημένου μου ποτὲ μετὰ τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου», φ. 144^β.

10. Τεμάχη διάφορα Γεροντικοῦ, φ. 146.

11. Βίος καὶ πολιτεία Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Σεραπίων», φ. 155. Acta Sanctorum, μαρτίου τ. III, σ. *33. Δευτέρα ἔκδοσις Ἰακώβου Πατμίου τοῦ Ἀναστασίου: Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Χριστοδοῦλου κτλ. Ἐνετίησι, ἀψνε' σ. *1—*7. Μετατύπωσις σμυρναϊκή, ἧς ἡ ἐπιγραφή· «Διήγησις τοῦ ἀββᾶ Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου, ὡς εὔρηται ἐν μεμβράναις, καὶ ἕτερα διήγησις τοῦ ἀββᾶ Ἀντωνίου καὶ ἁγίας Ταϊσίας τῆς ἀμαρτωλῆς· ἕτερα διήγησις τοῦ γεγονότος θαύματος ἐν Αἰγύπτῳ, ἐπονομαζομένου Ντοῦρ Ντάγ τουρκιστί. Δαπάνη καὶ πρὸς ὄφελος τῆς ἐν τῇ Ἄνω Σουνοικία Φιλανθρωπικῆς Ἀδελφότητος». Σμύρνη 1877, σ. 1—15.

12. Ἀναστασίου Σιναΐτου «πόθεν ἡ βλασφημία τίττεται καὶ πῶς θεραπεύεται». Ἄρχ. «Πόθεν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου», φ. 165^β.

13. «Ἡ ἀποκάλυψις τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ὅταν ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἄδην καὶ ἰδοῦσα τὰς ψυχὰς τῶν ἀμαρτωλῶν πῶς κολάζονται». Ἄρχ. «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὅπου ἔμελλεν ἡ ὑπεραγία», φ. 167^β.

14. «Διήγησις περὶ τοῦ προφήτου, τοῦ καὶ σοφωτάτου, τοῦ βασιλέως Σολομῶντος· λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχή· «Διήγησις περὶ τοῦ σοφωτάτου βασιλέως Σολομῶντος πολὺ ὠφέλιμος, ὅπου ἦτον υἱὸς τοῦ προφήτου Δαυὶδ» κτλ., φ. 177^β.

15. Ἐκλογαὶ Γεροντικοῦ, φ. 191^β.

16. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «περὶ τί ἐστι γυνή». Ἄρχ. «Γυνὴ ἐστὶν ἐπὶ γῆς ναυάγιον», φ. 203.

17. «Περὶ τῶν πέντε ἐργασιῶν ὅπου θεραπεύεται ὁ Θεὸς εἰς αὐτές». Ἄρχ. «Ἡ πρώτη ἔστι ἡ καθαρὰ προσευχή», φ. 204.

291. Ἐξοδιαστικὸν ἀξιολογώτατον ἐκ χάρτου στυλπνοῦ, συγκείμενον δ' ἐξ 120 φύλλων καὶ μήκους μὲν ὑπάρχον 0,22, πλάτους

δὲ 0,17· κείμενον δὲ περιέχει δίστηλον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων καὶ γραμμὰς 22 (0,134 × 0,11), ὅπερ ἐγράφη περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος. Περιεχει δὲ τάξιν καὶ ἀκολουθίαν περὶ κηδείας ἱερωμένου· ἧς ἡ ἀρχή· «Εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος ἢ ὄλος τοῦ καταλόγου τοῦ ἱερατικοῦ ἐκδημήσει πρὸς Κύριον, ἀπέρχονται τρεῖς ἱερεῖς καὶ καταβιβάζουσιν αὐτὸν τῆς κλίνης καὶ τιθέασιν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ψαδίῳ» κτλ. Πρβλ. Goar, *Eὐχολόγιον*, σ. 451.—Σημειωτέα α') Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ στιχηρὰ ἰδιόμελα, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Πέντε», φ. 34.—β') Θεοφάνους στιχηρὰ προσόμοια, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Ὁδυρμός», φ. 41.—γ') «Στιχηρὰ προσόμοια τοῦ κῦρ Θεοφάνους, πρὸς τὸ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου». Ἀρχ. «Ῥώμην τοῦ θανάτου καὶ φθοράν», φ. 42^β. Goar σ. 440 (ἀνωνύμως).—δ') Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ στιχηρὰ, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Παρακαλῶ», φ. 49.—ε') Θεοφάνους στιχηρὰ προσόμοια κατ' ἦχον γ', ὧν ἡ ἀρχή· «Τῷ τύπῳ τοῦ σταυροῦ σου φιλάθρωπε», φ. 50^β. Goar ἀνωνύμως, σ. 447.—ς') Στιχηρὸν ἰδιόμελον Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ κατ' ἦχον γ', οὗ ἡ ἀρχή· «Ἴδού κεῖμαι ἀγαπητοί μου ἀδελφοί», φ. 51^β. Goar σ. 462 (ἀνωνύμως).—ζ') Ἰδιόμελα Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Πενθῶ», φ. 55.—η') «Στιχηρὰ προσόμοια τοῦ κῦρ Θεοφάνους, πρὸς τὸ Ἔδωκας σημείωσιν»· ὧν ἡ ἀρχή· «Ὅντως φοβερῶτατον τὸ τοῦ θανάτου μυστήριον», φ. 56^β. Ἀνωνύμως παρὰ τῷ Goar σ. 441.—θ') Οἴκοι λεγόμενοι παρὰ τοῦ ἀναγνώστου «ἐπάνω τοῦ λειψάνου, πρὸς ἀπόρασιν τῶν ἐστῶτων ἀδελφῶν, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· Ἀναστασίου τοῦ ταπεινοῦ αἴνος». Ἀρχ. «Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος», φ. 57. *Pitra, Analecta sacra spicilegio Solegmensa parata I*, σ. 342 κέ.—ι') Οἴκοι, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Ἰλαρίωνος τὰ ὄλα», φ. 61^β.—ια') Στιχηρὰ ἰδιόμελα Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ κατ' ἦχον πλάγιον α', ὧν ἡ ἀκροστιχίς· Οἶκτος», φ. 69.—ια') «Ἔτερα ἰδιόμελα τοῦ αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ἀκροστιχίδος». Ἀρχ. «Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου βοῶντος», φ. 70. Πρβλ. Goar σ. 463.—ιβ') Στιχηρὰ προσόμοια Θεοφάνους εἰς ἦχον πλάγιον α', ὧν ἡ ἀρχή· «Αἴγλη τοῦ

σοῦ προσώπου Χριστέ», φ. 70^β. Ἐωνόμως παρὰ τῷ Goar σ. 442. — ιγ) Ἰδιόμελα Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Τετρασύλλαβος τοῦ ἀλφαβήτου· ἦχος πλάγιος β'», φ. 76. — ιδ) «Ἔτερα τοῦ αὐτοῦ, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· Ἄλγος», φ. 77. — ιε) «Ἔτερα στιχηρὰ προσόμοια τοῦ κῦρ Θεοφάνους· ἦχος ὁ αὐτός», φ. 77^β. — ις) Ἰδιόμελα Δαμασκηνοῦ, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Κλαυθμός», φ. 83. — ιζ) Στιχηρὰ προσόμοια Θεοφάνους, πρὸς τὸ Καταφρονήσαντες πάντες. Ἄρχ. «Νενεκρωμένος ὠράθης», φ. 84^β. Ἐωνόμως παρὰ τῷ Goar σ. 443. — ιη) Στιχηρὰ ἰδιόμελα Δαμασκηνοῦ, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Θρηνώ», φ. 92. Ψάλλονται δὲ κατ' ἦχον πλάγιον δ'. — ιθ) «Ἔτερα στιχηρὰ κατὰ ἀλφάβητον Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὧν ἡ ἀκροστιχίς τετρασύλλαβος· ἦχος πλάγιος δ'». Ἄρχ. «Ἀμέτρητος ὑπάρχει», φ. 93^β. Ἐωνόμως παρὰ τῷ Goar σ. 464. — κ) «Ἔτερα στιχηρὰ προσόμοια τοῦ κῦρ Θεοφάνους· ἦχος ὁ αὐτός, (πρὸς τὸ) Ὡ τοῦ παραδόξου». Ἄρχ. «Βασιλικῶς μοι ὑπέγραψας», φ. 94^β. Ἐωνόμως παρὰ τῷ Goar σ. 444. — κα) Οἴκοι, ὧν ἡ ἀκροστιχίς· «Τοῦ ταπεινοῦ Ῥωμανοῦ ψαλμός». Ἄρχ. «Τοῖς τοῦ βίου τερπνοῖς», φ. 98. Pitra, *Analecta sacra*, τ. I, σ. 44—52. — κβ) «Διονυσίου μυστήριον περὶ τῶν ἱερῶς κεκοιμημένων». Ἄρχ. «Συναγαγὼν ὁ ἱεράρχης ἱερὸν χορόν, εἰ μὲν ἱερατικῆς ἐγεγόνει τάξεως ὁ κεκοιμημένος, ἐπίπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου κατακλίνας αὐτὸν ἀπάρχεται τῆς πρὸς Θεὸν εὐχαριστίας» κτλ., φ. 119^β.

292. Πανηγυρικὸν ἐκ χάρτου γραφὲν ἔτει 1611-ω ἢ 1612-ω, καθάπερ ἐμφαίνει τὸ μετὰ τὸν πίνακα σημείωμα (φ. 3^α), τὸ ἔχον ἀπαραλλάκτως ὧδε· «Ἐτους ζ' ρκ'. καὶ ὁ γράψας Ἰωσήφ (μον)αχ(ός), μάληστα δὲ καὶ Λεσβέως· καὶ ὁ ἀναγινόμενος εὐχαισθαι καὶ ὑπερεμοῦ τοῦ ταπεινοῦ, διῶτη ὅμε ἄτεχνος τ' γραμάτων· καὶ ἀνεπηλαδόμην τίποτες, συγχωρήτε με· καὶ ὅπως βουληθῆ ὑστερῆσι να ἔχι τ' ἅγιον Σάββαν ἀντίδικον» κτλ. Σύγκριται δ' ἐκ φύλλων ἠριθμημένων φια' καὶ 14 ἄλλων οὐκ ἠριθμημένων, ὧν ἕξ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου κεῖται, τὰ δὲ λοιπὰ παντάσῃσιν ἄγραφα πρὸς τῷ τέλει τοῦ κώδικος ὑπάρχει· καὶ τῶν ἕξ

πάλιν ειρηνένων φύλλων ἔγγραφα μόνα τὰ πρῶτα τρία ἐστί. τὸν πίνακα περιλαμβάνοντα τῶν ἐν τῷ κώδικι κειμένων. Εἰρήσθω προσέτι, ὅτι τῶν ἠριθμημένων φύλλων οἱ ἀριθμοὶ μεγάλας ἔχουσιν ἑλλείψεις, ἐξ ἀρχῆς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ βιβλιογράφου γεγενημένας· οὗτος γὰρ ἐπελάθετο τοῦ φύλλου τ₁ς' καὶ τοῦ σχθ'. ἐπελάθετο δὲ καὶ φύλλου συνυπάρχοντος ὀπισθεν τοῦ ἀριθμοῦ σμς'. ἐπελάθετο δὲ καὶ ἀριθμοῦ τ₁η', ὃν ὑπερέβη συναριθμῶν τὰ φύλλα τοῦ κώδικος καὶ πάλιν ἀριθμοῦ υλη'. καὶ πάλιν ἀριθμῶν δέκα, θ' ἐστί υν'-υνθ', μὴ ὑπαρχόντων ἐξ ἀρχῆς ἐν τῷ κώδικι· πρὸς δὲ τούτοις ἑλλείπει φύλλα δύο (ος' καὶ ος'), ἅπερ εὔρηται νῦν ἐν Πετροπόλει, συναπαρτίζοντα τὴν ὑπὸ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη συγκεκροτημένην ἄθροισιν ἱεροσολυμιτικῶν χειρογράφων. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· ἐστὶ δὲ τὸ τεῦχος μήκους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,153· τὸ δ' ἐν αὐτῷ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων, ἀριθμῶσι καθόλου γραμμὰς ἑπτακαίδεκα (0,15 × 0,9). Περιεχόμενα·

1. Ἀνδρέου Κρήτης «ἐγκώμιον εἰς τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἀρχ. «Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν ἑορτῶν», φ. α'. Migne τ. 97, σ. 805.

2. «Λόγος ἀφησημαντικός [sic] εἰς τὴν εὔρεσιν τοῦ τιμίου καὶ ἀγίου σταυροῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, συγγραφὴς παρὰ φιλευσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων ἀνδρῶν ἀπὸ ἀληθοῦς χρονολογικῆς ἱστορίας». Ἀρχ. «Τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν», φ. ιζ'. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 224, 236.

3. Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως «λόγος εἰς τὴν ἀγίαν καὶ ἄχραντον δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα». Ἀρχ. «Φαιδρὰ καὶ πανέορτος», φ. νδ'. Migne τ. 98, σ. 1481.

4. Σωφρονίου Ἱεροσολύμων «λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Ἄλλο Χριστοῦ τοῦτο μυστήριον», φ. ο' (H. Usener, Sophronii de praesentatione Domini. Bonnæ 1889). Δύο δὲ φύλλα τοῦ κειμένου τούτου συναπέσπασεν ἐντεῦθεν ὁ Πορφύριος. Отчет. Импер. Публич. Библи. за 1883 г., σ. 154, ἀριθ. 462.

5. Βασιλείου Καισαρείας «λόγος εἰς τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Χριστοῦ γέννησις», φ. 43'. Migne τ. 31, σ. 1457.

6. Βασιλείου Καισαρείας «λόγος προτρεπτικός εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα». Ἀρχ. «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν», φ. ρια'. Migne τ. 31, σ. 424.

7. Βασιλείου Καισαρείας «λόγος περὶ πατρὸς υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· τί ἐστὶν ἡ τριάς». Ἀρχ. «Ὁ βαπτιζόμενος εἰς τριάδα», φ. ρλη'. Migne τ. 31, σ. 1429.

8. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ». Ἀρχ. «Ἐπέστη σήμερον», φ. ρμδ'. Λόγος Ἀνδρέου Κρήτης. Migne τ. 97, σ. 881.

9. Διήγησις περὶ τῆς Ἀκαθίστου, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐν τοῖς χρόνοις Ἡρακλείου», φ. ροα'. Migne τ. 106, σ. 1336.

10. Ἀνδρέου Κρήτης «λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον», οὗ ἡ ἀρχή· «Λάζαρος τὸν παρόντα», φ. ρχα'. Migne τ. 97, σ. 960.

11. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὰ βῆτα, οὗ ἡ ἀρχή· «Χθὲς ἡμᾶς μετὰ τοῦ δεσπότου», φ. σκδ'. Migne τ. 97, σ. 985.

12. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι», φ. σζα'. Migne τ. 36, σ. 624.

13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὴν ἀπιστίαν τοῦ Θωμᾶ καὶ εἰς τὴν πίστιν». Ἀρχ. «Ἦκω τὸ χρέος», φ. τα'. Migne τ. 59, σ. 681.

14. Μιχαὴλ μοναχοῦ «ἐγκώμιον εἰς τοὺς ταξίαρχας τῶν ἀγγέλων, Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ». Ἀρχ. «Τὸ στόμα μου ἤνοιξα», φ. τιβ'. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 229.

15. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦ μὲν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν», φ. τλη'. A. H. Веселовскаго, Разыскания въ области руссвихъ стиховъ, 1880, σ. 172.

16. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ ἅγιος καὶ ἔνδοξος», φ. τζ'. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 230.

17. Μαρτύριον τοῦ αὐτοῦ μάρτυρος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄρτι τοῦ τῆς εἰδωλομανίας νέφους», φ. τξε'. Migne τ. 115, σ. 141.

18. «Λόγος διαλαμβάνων τὰ ἀπὸ τῆς σεβασμίας γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς θεοπρεποῦς τε γεννήσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ὁ μέχρι τῆς ζωηφόρου αὐτῆς συνέδρα τελευτῆς προσέτι καὶ περὶ τῆς φανερώσεως τῆς τιμίας αὐτῆς ἐσθῆτος, καὶ ὅπως ὁ μέγας οὗτος πλοῦτος χριστιανοῖς τεθησαύρισται». Ἄρχ. «Ἐχρῆν ἀληθῶς τὴν παρθένον», φ. τπθ'. Ὅρα ἔμπροσθεν, σελίδι 269.

19. Θεοδώρου Στουδίτου «ἐγκώμιον εἰς τὸ γενέσιον τοῦ τιμίου προφήτου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου». Ἄρχ. «Ἀηδόνι τινὶ πολυφώνῳ», υξς'. Migne τ. 99, σ. 748.

20. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου». Ἄρχ. «Ἀγαπητοί, εὐκαιρος ἡμέρα», φ. υση'. Migne τ. 61, σ. 757.

21. Πρόκλου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῦτε φιλέορτοι», φ. υιε'. Πρβλ. Migne τ. 65, σ. 764.

22. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ πηγὴ τῶν εὐαγγελικῶν», φ. φγ'. Migne τ. 50, σ. 803.

293. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων χάρτου 256, γραφὸν ἀμφὶ τὸ μέσον τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ὁ μήκος μὲν ἔστι 0,21, πλάτους δὲ 0,162· τὸ δὲ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων ἀριθμεῖ γραμμὰς ἑπτακαίδεκα ($0,135 \times 0,085$). Ἔστι δ' ἐλλιπέστατον, διὰ τὸν ἐκπεσμὸν τῶν τριῶν πρώτων τετραδίων, διὰ τὴν λύμανσιν τοῦ πρώτου φύλλου τοῦ δ' τετραδίου καὶ διὰ τὴν ἀποκοπὴν δύο φύλλων ὑπὸ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη, ὧν ἡ τύχη τό γε νῦν ἄγνωστος· ὅτι δὲ καὶ τούτου τοῦ κώδικος ἀφείλετο φύλλα δύο Πορφύριος, ἐκδηλοῖ τὸ διὰ τῆς αὐτοῦ χειρὸς ἐν αὐτῷ τῷ κώδικι σεσημειωμένον Δ (ἴρα τὸ 131-ον φύλλον). Σημειωτέον ἔτι, ὅτι ἐν ἑκαστῶν τῶν τετραδίων ἀριθμὸν ἔχει σλαβικὸν (A-ΛС)

καὶ ὅτι τὸ τέρμα τοῦ κώδικος ἐμφαίνει τὸν αὐτοῦ γραφέα: «† Μα-
θουσάλα πόνος, καὶ οὗ τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ· Μαχεῖρ· τοῦ ἠλειμ-
μένου». Ἐντὸς δὲ πλαισίου (φ. 256β) κεῖται τὸ σημεῖωμα τοῦτο·

«† ^Ε Γβάζσι ^Α ρψαπκ ἠέρωποη ^Α βγλογιῶ μώβσκο· καὶ μετὰ τοῦτο
πάλιν· «Ἐγωγε ἱερομόναχος ἀλιτρὸς Εὐλόγιος ὁ ὢν ἀπὸ τῆς
Μολτοβλαχίας, ἀπὸ τὸν νεῶν τὸν ἐπονομαζόμενον παρ' ἡμῶν
Ποῦτνα, ἤρμωσα τουτοῖ τὸ Ψαλτήριον ὡς ἔνι, καὶ ἠυτρέπισα ὡς
οἶόν τε ἐμοί· καὶ ἔνι τὸ παρὸν βιβλίον τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερου-
σαλήμ· οὗ ἐστὶν ὁ τύμβος τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες μέμνησθέ μου τὸν ποιή-
σαντα ἐνταυτοῖ πόνον, ἐσαείποτε. ζξγ' μηνὶ ἀπριλλ(ίω) λ'. ἐν
Κωνσταντινουπόλει» (1555).

294. Βιβλιάρια δύο συνδεδεμένα, μήκους μὲν 0,227, πλά-
τους δὲ 0,162.

α') Αὐτόγραφον Ἀνθίμου μοναχοῦ τοῦ ἐξ Ἀγχιάλου, συνι-
στάμενον ἐξ ἑνδεκα φύλλων, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἔχει τὸ σημεῖωμα
τοῦτο· «Ἡ ἱερὰ αὕτη ἀκολουθία μετὰ τῆς ἀγίας εἰκόνας τοῦ ἐν
ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Μάρκου ἀρχιεπισκόπου Ἐφέσου, ἀφιερῶθη
παρὰ τοῦ πανιερωτάτου ἀγίου Πέτρας καὶ σεβασμιωτάτου ἐπιτρό-
που κυρίου Μισαήλ, ὅπως κατ' ἔτος γίγνηται ἡ ἐορτὴ αὐτοῦ
κανονικῶς, κατὰ τὴν ἰδ' τοῦ ἰαννουαρίου, ἐν αὐτῇ τῇ ἱερᾷ μονῇ
τοῦ ἀγίου Σάββα, καὶ οὕτως ἐξακολουθεῖν δεῖ». Ἀπὸ δὲ τοῦ δευ-
τέρου μέχρι τοῦ τελευταίου φύλλου περιλαμβάνεται «Σύνοψις καὶ
ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγα περὶ τοῦ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα καὶ
τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ μονῆς». ἦν ἔγραψεν Ἀνθίμος ὁ ἐξ Ἀγχιάλου.
Ταύτης δὲ μέρος ἀξιόλογον ὑπάρχει τόδε· «Τῷ χιλιοστῷ ἑκατο-
στῷ τετάρτῳ ἔτει πάλιν (ἢ λαύρα) κατερημώθη ὑπὸ τῶν Ἀγα-
ρηνῶν, ἐπικρατησάντων τῶν Λατίνων· καὶ πάλιν ἠνεώχθη καὶ
κατωκίσθη. Τῷ χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ εἰκοστῷ τρίτῳ πάλιν κατε-
ρημώθη, τῶν ἐν αὐτῷ Βουλγάρων μοναχῶν ἐκφυγόντων κρύφα
μετὰ τῶν Ἀρχαγγελιτῶν, βαρυτάτοις χρέεσιν ὑποπεσόντων· τῷ
δὲ χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει πάλιν ἠνεώχθη

καὶ εἰς κοινόβιον ἀπεκατέστη ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου αἰοίδιμου Θεοφάνους. Τῷ χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῶν περιβόλων κατεδαφισθέντων, κατερημώθη, ἅτε δὴ ἀπροφύλακτος διαμένουσα καὶ ταῖς ὀρμαῖς τῶν βαρβάρων Ἀράβων ἀκωλύτως ἐκκειμένη ἢ ἱερὰ αὕτη μονή· οἱ δὲ καὶ τὰς σκηνάς ἐν αὐτῇ ἐπήξαντο καὶ τὴν ἐκκλησίαν εἰς ἀποθήκην τῶν καρπῶν καὶ ἀποσκευῶν αὐτῶν μετεποίησαντο, τὸν δὲ περίαυλον ὄλον ὀνοκαμηλοστάσιον. Ἄλλ' ὁ αἰοίδιμος Δοσίθεος ἐξέσωσεν αὐτοὺς αὐτόθεν τῇ τοῦ σατραπίου δυνάμει κατὰ τὸ ἑξακοσιοστὸν ὄγδοον ἔτος, καὶ ἀνεκαίνισε τὴν ἱερὰν ταύτην μονήν, ὡς ἤδη ὀράται· τὰς δὲ ἐπισκευὰς καὶ ἐκ νέου αὐτοῦ οἰκοδομὰς εὐρήσεις εἰς πλάτος ἐν τῇ Δωδεκαβίβλῳ αὐτοῦ.—Ὑποσημειώσεις.—Πρὸ τῆς πτώσεως τοῦ ῥωμαϊκοῦ κράτους εἶχεν εἰς ἐξουσίαν ἰδίαν ὁ Ἰπεκίου μακαριώτατος τὴν μονήν τοῦ Ἀρχαγγέλου· ἐν ποίᾳ δὲ χρονολογία καὶ ἐπὶ τίνι λόγῳ καὶ ὑπὸ τίνος ἔλαβεν, οὐκ ἔσχον εὐρεῖν. Οἱ ἐν αὐτῇ οὖν μοναχοὶ μὴ ἰσχύοντες δασμοφορεῖν τοὺς βαρυτάτους τότε φόρους τοῖς φορολόγοις, συνεκοινοβίασαν τοῖς Ἀγιοσαββίταις, οὔσι καὶ αὐτοῖς Βουλγάροις, καὶ οὕτως ἐγένοντο παραίτιοι δύο κακῶν Πρώτων· οὐ κατεδέχοντο εἶναι σύμφωνοι τῷ πατριάρχῃ, ἀλλ' ἰδίως ἀπέδιδον τοὺς φόρους τοῖς φορολόγοις ἐξουσιασταῖς καὶ ἐζήτησαν ἴδιον τόπον ἔχειν ἐν τοῖς προσκυνήμασιν· ὁ δὲ ἡγούμενος αὐτῶν ἤρχετο πρὸς τὸν πατριάρχῃν μετὰ βακτηρίας. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, ἀπῆλθον καὶ εἰς Βασιλεύουσαν πρὸς τοὺς πατριάρχας προσκλαιόμενοι ὅτι ἀδικοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἱεροσολύμων. Λαμβάνουσι τοίνυν γράμματα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ οὕτω προσκαλοῦνται τὸν Ἀντιοχείας καὶ Ἀλεξανδρείας, ὅπως ὑπ' αὐτῶν κριθῶσι μετὰ τοῦ Ἱεροσολύμων. Τούτου γενομένου ἐπιβεβαιοῦσιν οἱ δύο πατριάρχαι αὐτοὺς ἐλευθέρους εἶναι τε καὶ διαμένειν, καὶ οὕτως οἱ ἐπίηργοι ἐκεῖνοι πατριάρχαι, ἢ ἀργυριοὶ δελεασθέντες ἢ ἀγνωσίᾳ κατεχόμενοι, ἀφήρσαν τὸ ἔκκλητον τοῦ πατριάρχου ἐν τοῖς μοναστηρίοις, οὔσιν ἀπλῶς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν, ἀλλ' (οὐκ) ἐν τῇ πόλει τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ἐνεργήσαντες κατὰ τῶν ἱερῶν κανόνων· καὶ οὕτως ἐπῆραν ὄφρῦν οἱ Ἀρχαγγελοαγιοσαββίται. Δεύτε-

ρον δέ, ὅτι ἐρχομένων τῶν προσκυνητῶν ἐξήρχοντο οὗτοι προῦπαντῶντες καὶ προσῆγον αὐτούς τῇ αὐτῶν μονῇ, ὁ δὲ πατριάρχης ἔμενε κεναῖς ταῖς χερσίν. Ἐν τῷ μεταξύ τούτων συνέβη κατατρέχεσθαι ὑπὸ τῶν Ἀράβων τοὺς Ἀρχαγγελοαγιοσαββίτας· ἐφ' ᾧ καὶ πύργον ἐσοφίσθησαν δομῆσαι ἔξωθεν τῆς μονῆς, κατ' ἀντικρυ πρὸς τὸ δυτικόν, ἐπὶ τῇ αὐτῶν ἀσφαλείᾳ. Συνεποσώθη δὲ ἡ δαπάνη ἕως δώδεκα χιλιάδας γρόσια· καὶ δὴ ἐκ τῆς δαπάνης ταύτης καὶ ἐκ τῆς αὐτῶν ἀφροσύνης κατάχραιοι γεγονότες, ἐπέωλησαν τὰ ἐν τοῖς μοναστηρίοις κειμήλια πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ χρέους. Ἀλλ' οὐκ ἔσχον· δι' ὃ καὶ κρύφα φυγῇ διεσώθησαν· ἐφ' ᾧ οἱ Φράγχοι ἐζήτησαν λαβεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὴν τοῦ Ἀρχαγγέλου μονήν, ὡς παρακειμένην τῇ ἑαυτῶν ἤδη μονῇ· ἐτέρωθεν δὲ οἱ Ἀρμένιοι ἐζήτησαν προσκτήσασθαι τὴν μονήν τοῦ ἀγίου Σάββα. Ἀλλ' ὁ ἀοίδιμος πατριάρχης Θεοφάνης ὑφὲν ἀποδοὺς καὶ καταμετρήσας τὸ ὄλον αὐτῶν χρέος, ποσωθὲν εἰς τεσσαράκοντα καὶ πέντε χιλιάδας γρόσια, παρεκτὸς τῶν προσφερθέντων τῷ τε σατράπῃ καὶ τοῖς ἄλλοις προῦχουσιν, ἀμφοτέρα οὐκ ἀφῆκεν ξένοις γενέσθαι κτήματα, καὶ οὕτω τὰ ἡμέτερα πρὸ χρόνων καὶ ἤδη ἡμέτερα γεγόνασιν καὶ τοῖς ἡμετέροις συγκατηρίθμηνται.—Πατέρες ἀγιώτατοι, ὑπερεύχοισθε τοῦ ταπεινοῦ Ἀνθίμου μοναχοῦ τοῦ ἐξ Ἀρχιάλου, συνοπτίσαντος ταῦτα καὶ ἱστορικῶς ὧδε καταστρώσαντος, ὅπως ἔχητε ἀποκρίνασθαι πρὸς τοὺς ἐπερωτῶντας περὶ τῆς ἱεράς ταύτης βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς. ,αωκδ', δεκεμβρίου ιγ'».

β') Ἀκολουθία ψαλλομένη τῇ ιθ' ἰανουαρίου, τῆς ἐορτῆς ἀγομένης Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ. Ἀρχ. «Ὁλος ἐκ νεότητος ἀνατεθεὶς τῷ Κυρίῳ» κτλ. Φύλλα δέκα γεγραμμένα περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ ιθ' αἰῶνος· ἡ δὲ προμνημονευθεῖσα τούτου εἰκὼν, ἦπερ ὡς εἰκὸς τὴν ἀρχὴν ἐκόσμηι τῆς ἀκολουθίας, ἐλλείπει νῦν.

295. «Διδασκαλία περὶ ἐξομολογήσεως κατ' ἐρωταπόκρισιν» ὑπὸ Καλλινίκου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἧς ἡ ἀρχή· «Τὰ τῆς ἀγίας ἡμῶν ἐκκλησίας μυστήρια» κτλ. (Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. I, σ. 270, 328, 366, 453). Ἐγράφη διὰ χειρὸς Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαίτου, καὶ συνίσταται ἐκ φύλλων 44, μήκους 0,24, πλάτους

0,175. Αί δὲ πινακίδες αἱ τὸ τεῦχος τοῦτο περικαλύπτουσαι, συνεγκλείουσι φύλλα δέκα μεμβράνινα, συναπεσπασμένα ἐκ μηναίου τινὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, ὅπερ ἐγγράπτο τῇ ἐνδεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι.

296. Πραξαπόστολος ἐκ φύλλων χάρτου 389, γραφεὶς ὡς ἔοικε περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἔχει δὲ καὶ μηνολόγιον ἐκτενές, μεθ' ὃ κεῖται α') «Εἶδησις τῶν ἐαθέντων ἀποστολοευαγγελίων τῶν μὴ ἑορταζομένων ἀγίων», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἰστέον ὅτι τῶν ἐν τῷ τυπικῷ διαλαμβανομένων ἀγίων ἐν τῷ δρόμῳ αὐτῶν ἐτυπώθησαν» κτλ.—β') «Εἶδησις πῶς μέλλεις εὑρίσκειν τὸν ἀπόστολον τοῦ δρόμου, τὸ εὐαγγέλιον, τὸν ἦχον τὸ ἕξαποστειλάριον σὺν τῷ ἐωθινῷ ἰδιομέλῳ καὶ τῷ ἐωθινῷ εὐαγγελίῳ». Ἀρχ. «Δεῖ γινώσκειν πρῶτον ἐν ποίῳ μηνὶ τυγχάνει» κτλ.—γ') «Προκείμενα τῆς ὄλης ἐβδομάδος». Ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ ἑκάστῃ τῶν σελίδων μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἑννεακαίδεκα ($0,217 \times 0,16 = 0,135 \times 0,085$)· πρὸ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ συνυπάρχει φύλλα τρία, περιέχοντα κανόνας τινὰς ἀποστολικούς.

297. Θεοδώρου Στουδίτου κατηγήσεις πολυάριθμοι, γραφεῖσαι μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1565 καὶ 1593 παρὰ τοῦ Σαβαΐτου μοναχοῦ Ἰωήλ. Μετὰ τὴν β' κατήχησιν (φ. 31) ἔγραψεν οὗτος· «Τέρμα ἐνθάδε ἡμέρα ς' τῆς ε' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, μαρτίου κς', ὥρα ι' τῆς ἡμέρας ςιγ'». Καὶ πάλιν μετὰ τὴν η' κατήχησιν· «Τὸ παρὸν ἀνάγνωσμα ἔλαβε τέρμα τῇ ἐσπέρα καὶ νύξ, οἷον τῇ ς' τοῦ ἀγίου καὶ δικαίου Λαζάρου, τοῦ ς^υιγ^υ ἔτους, ἀπριλίου β'». Καὶ πάλιν ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 178-ου φύλλου, ἐνθα λήγει ἡ νθ' κατήχησις· «†Ἰούλιος), κς'. ἡμέρα ς', ὥρα ι' τῆς ἡμέρας ςις', ἰνδικτιῶνος α' η^ϛλ ». Καὶ πάλιν ὑπὸ τὸ τέλος τῆς πδ' κατηγήσεως· «Τῇ ε' τῆς δ' ἐβδομάδος, μαρτίου κβ' τοῦ ς^υρα' ἔτους τῶν νηστειῶν». Τὸ τεῦχος τοῦτο, ὡς νῦν ἔχει, συναριθμεῖ φύλλα χάρτου 245, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,145. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ γέγραπται κατήχησις, ἧς ἡ ἐπιγραφή· «Ἱστορικὴ περὶ τῶν

ἀναιρεθέντων ἐν Βουλγαρία χριστιανῶν, ἐν τῇ ἀγίᾳ τεσσαρακοστῇ, ἔνεκεν τῆς κρεοφαγίας· ἀριθμεῖται δὲ αὕτη ξγ' μεθ' ἣν ὑπάρχουσι κατηγήσεις (φ. 4 - 26) ἠριθμημένοι μέχρι τοῦ ογ' ἀριθμοῦ· καὶ μετ' αὐτὰς ἕτεραι κατηγήσεις πάλιν, ἀριθμούς εὐτάκτους ἔχουσαι (α'—ξγ')· μετὰ δὲ ταύτας ἕτεραι πάλιν εἰσὶν 24 (οε'—τιη'). Τελευταία δ' ἐστὶν ἡ «περὶ τοῦ ὑπέκειν τῷ καθηγουμένῳ καὶ τοῦ μετ' εὐχαριστίας ὑποφέρειν τὰ ἔπαθλα τῆς ὑποταγῆς»· ἀλλὰ τῆς κατηγήσεως ταύτης ἀτυχῶς ἐλλείπει τὸ τέλος. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι προτέταχται τοῦ βιβλίου φύλλον ἐν ἄνευ ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐκ τῆς ἀγίας λαύρας τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου· εὐρεθέντι ἔνδοθεν τοῦ παρεκκλησίου τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἄνωθεν τῆς μεγάλης σπηλιᾶς, ἐν ᾗ εἰσὶ πάμπολλα, οὐ μόνον βιβλία, ἀλλὰ καὶ θαυμάσια λείψανα ἐκ τῶν ἀρχαίων ἀγίων πατέρων, καὶ ἄλλα σκεύη κάθε λογῆς ὅπου μεταχειρίζονταν τοὺς καιροὺς ἐκείνους οἱ ἅγιοι πατέρες οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὰ πέριξ καὶ κύκλω τοῦ μοναστηρίου. 1787 φεβρ. 10. Ego Dion(y)sie Fratter».

298. Τεῦχος ἐμπερικλείον δύο βιβλία, α') «Ἐκλογήν τοῦ Ψαλτηρίου παντὸς εἰς δοξολογίαν καὶ αἵτησιν»· φύλλα 20 γεγραμμένα περὶ τὸ τέλος τῆς ὀκτωκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος. — β') Λείψανον τῆς ὑπὸ Νεκταρίου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων συγγραφείσης Ἀντιρρήσεως, ἐν Ἰασίῳ δὲ τετυπωμένης ἔτει 1682, ἀπὸ τῆς 30-ῆς μέχρι τῆς 204-ῆς σελίδος, γραμμῆς 14-ῆς. Σημειωτέον ὅτι τὸ κείμενον ὑπάρχει πολλαχοῦ κατὰ σύνταξιν σφόδρα διάφορον τοῦ τύποις ἐκδεδομένου, καὶ ὅτι φύλλα τινὰ τοῦ λειψάνου τούτου συνεδέθη τῷ 198-ῳ κώδικι (ἄρα σελίδα 304). Σύγκριται δὲ νῦν τὸ λείψανον ἐκ φύλλων 193, ἅπερ ἐγράφη περὶ τὸ μέσον τῆς ἐπτακαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· μία δ' ἐκάστη τῶν σελίδων γραμμὰς ἀριθμεῖ 25· γέγραπται δὲ καὶ ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 48-ου φύλλου σημεῖωμα τοιοῦτον· «Θέσις ε'· ἐντεῦθεν ἄρχεται ο//// ὅλως μέχρι τέλους τὸ σύνταγμα τῆς ἀπολογίας ἐξ Ἰλαρίωνος Ξογγραφῆς, ἀσθενήσαντος ἐκ χρονίας ἀρθρίτιδος Νεκταρίου· ἔστι δ' ὅπου (ι)κανὰ με-

ταῦτο προσέθηκε [καί] μικρὰς παρασημειώσεις Νεκτάριος· δῆλαι δὲ αὐταί, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐκτεθειμέναι ὀνόματος».

299. Βιβλίον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, γραφὲν ἔτει 1761-φ· περιέχει δ' ἐκλογὰς ἀσκητικῶν λόγων ὀλοκλήρων ἢ τετεμαχισμένων, οἷον Μακαρίου Αἰγυπτίου, Νείλου μοναχοῦ, Ἰσαὰκ Σύρου, Βασιλείου Καισαρείας, Μάρκου τοῦ ἐρημίτου, Μαξιμου τοῦ ὁμολογητοῦ, Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Συνίσταται δ' ἐκ φύλλων 126 (0,22 × 0,16) καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ γέγραπται λόγος Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ βουλόμενος προσελθεῖν τῷ Κυρίῳ»· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ βιβλίου σεσημείωται τὸ «1761 μαρτίου 22».

300. Τεύχη δύο συνερραμμένα τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀποτελοῦντα φύλλα χάρτου 311, μήκους μὲν 0,215, πλάτους δὲ 0,155. Ἦν δὲ πρότερον «Δαμασκηνοῦ τότε καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις».

α') Τετράδια κη' (φ. 1 - 215), ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 26 (0,148 × 0,89). Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας ἐρμηνεία τοῦ λειτουργικοῦ εὐαγγελίου, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· ὅπερ καὶ ἐν προοιμίῳ εἶπον, πάλιν καὶ τοῦτο ἐρῶ» κτλ.

β') Φύλλα 96 συναποτελοῦντα προφητολόγιον ἀτελές (φ. 216 - 311), οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Μερικὰ ἄνθη τὰ ἐκλεχθέντα ὑπὸ(-ἀπὸ) τοῦ Τριφδίου». Ἀρχ. «Ἦχος α'. Μὴ προσευξώμεθα φαρισαϊκῶς» κτλ. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 21 (0,16 × 0,105).

301. Πεντηκοστάριον ἐκ φύλλων χάρτου 378, γραφὲν ἔτει 1493-φ, μήκους μὲν 0,222, πλάτους δὲ 0,167· ἔστι δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 22 (0,16 × 0,098). Καὶ ἐν μὲν τῷ 370-φ φύλλῳ γράμμασιν ἐρυθροῖς ἀναγινώσκειται τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «† Ἐτελειώθη ἡ παροῦσα βίβλος διαχειρὸς κάμου τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἀμαρτωλοῦ Ἡσαΐα μοναχοῦ τοῦ κατὰ κόσμον Παντάγαλλι, ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτό-

κου, ἐν τῇ νήσῳ τῶν Στροφαδίων, ἐν μηνί φευρουαρίῳ α', ἡμέρα παρασκευῆ, ἐπὶ ἔτους ζα^α· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὴν μὴ καταράσθαι [sic] μοι, ὅτι ἄπειρός εἰμι τῆς γραμματικῆς καὶ τὸ ἀθηβόλον ἐσφαλμένον». Ὅπισθεν δὲ τοῦ αὐτοῦ φύλλου γέγραπται σημεῖωμα τοιοῦτον· «αχοθ'. † τὸ παρὸν πεντηκοστάριον ὑπάρχει σὺν τοῖς ἄλλης (— ἄλλοις) ταπεινοῦ μροπολίτου Πτολεμαῖδος Ἰωάσαφ».

302. Πεντηκοστάριον ἀκέφαλον, ὕπερ ἐγράφη ἔτει 1512-φ διὰ χειρὸς Νικολάου, ἀναγνώστου καὶ συγγέλλου. Σύγκειται νῦν ἐκ φύλλων 389, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον· ἔστι δὲ μήκος μὲν 0,215, πλάτους δὲ 0,158.

303. Θεοτοκάριον ἐκ φύλλων χάρτου 186, γραφὲν ἔτει 1539-φ, μήκος μὲν 0,222, πλάτους δὲ 0,164· πρότερον δὲ φύλλον ἓν εἶχε περιπλέον, ὕπερ ἔκειτο μετὰ τὸ 36-ον φύλλον· ὑπάρχει δὲ νῦν τὸ ἐλλεῖπον ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 447. Отчетъ Импер. Публ. Библи. за 1883 г., σ. 152). Καὶ τὸ μὲν κείμενον τοῦ κώδικος ἔστι κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 22 (0,178 × 0,115), ἀρχεται δὲ τοῦτο ὧδε· «Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας εἰς τὸ ἀπόδειπνον κανῶν τῆς Θεοτόκου. Ὁδὴ α', ἦχος α': Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος.— Πάντων καὶ ἀγγέλων καὶ βροτῶν» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κειμένου γέγραπται τοῦ καλλιγράφου σημεῖωμα, τὸ ἐφεξῆς· «† Τὸ παρὸν θεοτοκάριον ἐγράφη διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ τάχα καὶ μοναχοῦ Συμεών, ἐν τῇ ἀγία λαύρα τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου καὶ καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου· καὶ ἀφιερῶθη εἰς τὴν αὐτὴν ἀγίαν λαύραν, εἰς τὸν ναὸν τῆς Παναγίας μου· καὶ εἴ τις βουληθῆ ὑστερῆσαι, ναῆχει ἀντίδικον τὴν Παναγίαν καὶ τὴν σφοδρὰν ἀγανάκτησιν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου:—† Ἐγράφη ἐπὶ ἔτους ζμζ' ἰν(δικτιῶν)ος ιβ' μηνὶ ἰουλ(ίῳ) γ':— Οἱ ἀναγινώσκοντες εὔχεσθαι [sic] ὑπὲρ τοῦ γράψαντος, ὅπως εὖρω ἄνεσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως». Καὶ πάλιν ἐν τῷ ἐσχάτῳ φύλλῳ τοῦ κώδικος, ὕπερ ἔστι μεταγενέστερον, ὑπάρχει τοῦτο· «Ἐσταχόθ(η) διαχειρὸς ἐμοῦ,

Κυπριανού μοναχού, και ιεροδιακόνου, εις έτος ζζθ'. αφζα' μηνι σεπτ. κς'».

304. Ξρολόγιον του Θηκαρά συγκείμενον εκ φύλλων χάρτου 315, ων τα πρώτα όκτώ πρόσθετα· έστι δέ μήκους 0,222 και πλάτους 0,16· τó δέ κείμενον ύπάρχει μονόστηλον εκ γραμμών 21 (0,158 × 0,095). Έγγραφή έτει 1566-φ, καθάπερ έμφαίνει τó σημείωμα τουτο (φ. 315): «† Έτι άποστάσεως κόσμου ζσε: | † άπο τής ένσάρκου οικονομίας αφζς' | † ήλιου κύκλος ιθ' σελήνης θεμέλιον κ' | † δικτιδνος ι-ης μηνι Ιουλιω α'. | † Έτελειδθη ό παρόν Θηκαράς διαχειρός | έμου του άμαρτωλου Ιωάννου Διάκοι | εκ Ναυπάκτου· εύχεσθεν και μη καταράσθεν | διά των κν' ότίβι έως έγγραφα αυτώ εις χωρίων | λεγόμενον Άγιου Στεφάνου πλησίον τής Κωνσταντινου | πόλεως· και έτελείωσα αυτώ μῆναν έναν». Σημειωτέον έτι α') ότι έν άγράφω τινι φύλλω, περι την άρχήν του βιβλίου, γέγραπται τó «Μνήσθητι Κύριε † Σωφρονίου πατριάρχου Ιερουσαλήμ. † πρωσιλομένο ηστον Άγιον Κωνσταντίνο-Άγια Έλένη». β') ότι μετά τó 296-ον φύλλον ύπάρχει χάσμα δύο φύλλων, άπερ έκοψε Πορφύριος ό Ούσπένσκης (άριθ. 463. Отчетъ Императорскоѣ. Публ. Библи. за 1883 г., σ. 154).

305. Θηκαράς εκ φύλλων χάρτου 168, γραφεις ως έοικε περι τó μέσον τής εκκαιδεκάτης εκατονταετηρίδος· ειχε δ' ύπ' όψιν ό αντιγραφεύς άπόγραφον έλλειπτικόν· διό και τα πρώτα τρία φύλλα κατέλιπεν άγραφα, γράφας έν τω τετάρτω τó σημείωμα τουτο· «† Λύπουσιν εις την άρχήν του βιβλίου φύλλα γ' και διά του(το) ήρξάμ(ην) εκ των ωδε: Ήν δέ ό Κύριος ήμών Ήησοϋς Χριστός ου μέσον των άκτίων» κτλ. Και páλιν έν τω 8-φ φύλλω· «Λύπουσι ωδε φύλλα β'»· δι' ό και τοσαύτα παντάπασιν άγραφα κατέλιπε páλιν ένταϋθα (φ. 8^β — 10^α). Έν δέ τω τελευταίω φύλλω μονοκονδυλία τις ύπάρχει δυσανάγνωστος· άνωτέρω δ' αυτής αναγινώσκεται τουτο· «† Εις την Ινδικτιώνα ιγ' επηραν των αυτών Θουκαράν άποτουιερωμωνάχης Αντωνειον Ζαβειρώτιν εκ πώλεως Μίλον». Έστι δέ τó τεϋχος μήκους 0,22, πλάτους

0,16· ἐν μιᾷ δ' ἐκάστη τῶν σελίδων ἐμπεριέχει κείμενον μονό-
στηλον ἐκ γραμμῶν 25 ($0,148 \times 0,094$).

306. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 334, μήκους μὲν 0,220, πλάτους δὲ 0,158· ἐγράφη διὰ τριῶν βιβλιογράφων τῆς ἐκκαί-
δεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ τὸ πρῶτον αὐτοῦ φύλλον ἔχει τὸ
σημείωμα τοῦτο· «† Τὸ παρὸν βιβλίον ἔναι τῆς λαύρας τοῦ
ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου». Πε-
ριεχόμενα·

1. Ἀσματικὴ ἀκολουθία περὶ τῆς ἰνδίκτου, ψαλλομένη τῇ α'
σεπτεμβρίου, φ. 1^β.

2. «Κανὼν εἰς τὸν φύλακα τῆς ζωῆς ἡμῶν ἄγγελον, οὗ ἡ
ἀκροστιχίς· Τὸν ἄγγελον μέλπω σε τὸν φύλακά μου· ὦδὴ μονα-
χοῦ Ἰωάννου», φ. 9. Ὁρολόγιον τὸ μέγα, Βενετία 1882, σ. 489.

3. Ἀνθολόγιον ἀσματικῶν ἀκολουθιῶν ἔκ τε τῶν Μηναίων
καὶ τοῦ Τριψιδίου, φ. 17—269.

4. Νομοκάνων ἀνεπίγραφος εἰς δημῶδη γλῶσσαν ἐγγεγραμ-
μένος, διηρημένος δὲ εἰς κεφάλαια σζ'. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ 191-ου
κεφαλαίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀν-
θρώπων», φ. 270—288. Τὰ τελευταῖα δέκα φύλλα μεταγενέ-
στερα, γραφέντα ἔτει 1565-φ, καθάπερ ἐμφαίνει τὸ σημεῖωμα
τοῦτο (φ. 288)· «ζογ' φεβρουαρίου. Σωθῆ ὁ ἔχων, ἐλεηθῆ ὁ
γράψας σὺν τῷ ἀναγινώσκοντι προηγουμένως τῷ τυχόντι πνευμα-
τικῷ πατρί. χεολφθω+λ'κ ηφχ' ἄλυ αφθνλξ ηφ ὀβθν αφθαθν:—
† ησϠλθφλπ».

5. Ἐρωταποκρίσεις διάφοροι, θεολογικαί, φ. 289.

6. «Ἔτερα ἐρωτήματα», ὃ ἐστὶν αἰνίγματά τινα, φ. 296^β.

7. «Ἐρμηνεῖα τῶν δύο μεγάλων φωστήρων Βασιλείου τοῦ
μεγάλου (καὶ) Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, περὶ τῆς ὁμοουσίου τριά-
δος, πάνυ ὠφέλιμος.—Βασίλειος εἶπε· τί ἐστὶν Θεός; Γρηγόριος
εἶπεν· Ἰησοῦς ἐστὶν οὐσία νοερά» κτλ., φ. 296^β—298^β.

8. Τυπικόν, ἀποτελοῦν ἴδιον βιβλίον ἐκ τετραδίων ἕξ ἡριθ-
μημένων (φ. 299—334), ὧν ἐλλείπει τὸ τέταρτον· ἔχει δὲ τὸ
κείμενον ἐν μιᾷ κατὰ σελίδα στήλῃ γραμμᾶς ἀριθμύση 35 ($0,155 \times$

0,09). Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ γέγραπται τὸ «† Ἰησοῦ μου βοήθει μοι διὰ τοῦ σοῦ ἐλέους: † Ἰησοῦ, προηγού τῶν ἐμῶν πονημάτων.—Πίναξ ἄριστος τῆς παρουσίας πυκτίδος», εἰς δύο μέρη διηρημένος.—Φ. 303 «Μάρκου ἀμαρτωλοῦ ἱερομονάχου σύνταγμα πονηθὲν εἰς τὰ ἀπορούμενα τοῦ τυπικοῦ. Κεφάλαιον α' περὶ τῆς ἰνδίκτου καὶ τοῦ ὀσίου Συμεῶν, εἰ τύχωσιν ἐν Κυριακῇ. Χρῆ εἰδέναι, ὅτι εἰ τύχει ἡ παρούσα ἑορτῇ» κτλ. Κεφάλαια ἑκατὸν (φ. 303—330), ὧν ἡ τάξις καὶ ἡ τοῦ λόγου ὕλη διαφέρει: πολυλογῶ τοῦ ἐκτετυπωμένου κειμένου. Ἐν δὲ τῷ χρασπέδῳ τοῦ 330-ου φύλλου γέγραπται τοῦτο· «† Ἰστέον ὅτι τὸ παρὸν κεφάλαιον καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ἕτερον οὐκ εἰσὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ρ' κεφαλαίων, ὡς ἐν τῷ πίνακι δεδήλωται, ἀλλ' ἰδίως εἰσίν, ἔχοντα σημεῖον τοιόνδε».—Φ. 330^β «Νικηφόρου, περὶ τοῦ πῶς δεῖ γίνεσθαι τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας τὴν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων ἀκολουθίαν». Ἀρχ. «Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἑσπερινοῦ, ποιεῖ ὁ ἱερεὺς εὐλογητόν» κτλ.—Φ. 331^α «Νικηφόρου, περὶ τῆς ἀνάψεως τῶν κηρίων τῶν τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν καθ' ἡμέραν». Ἀρχ. «Περὶ τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ· εἰς τὴν ἀγρυπνίαν» κτλ.—Φ. 333 κεφάλαιον ιζ', «περὶ τοῦ πῶς ἀναγνώσονται τὰ εὐαγγέλια καὶ αἱ τούτων ἐρμηνεῖαι ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ· ὡσαύτως καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ὄρθρου ἀναγνώσεων». Ἀρχ. «Χρῆ γινώσκειν πῶς ἀναγινώσκονται» κτλ.—Φ. 333^α κεφάλαιον ιη' «περὶ τοῦ πότε χρῆ τὴν τοῦ μεγάλου Βασιλείου λειτουργίαν τελεῖσθαι». Ἀρχ. «Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγάλης μ'» κτλ.—Φ. 333^β κεφάλαιον ιδ' «περὶ τοῦ πῶς ὀφείλουσιν ἀναγινώσκεσθαι τὰ ἐωθινὰ εὐαγγέλια ἀπὸ τῆς μεγάλης Κυριακῆς ἄχρι καὶ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς». Ἀρχ. «Δέον ἐστὶ γινώσκειν» κτλ.—Φ. 334^α κεφάλαιον κ' «περὶ τοῦ ὅτι δεῖ ψάλλειν καθ' ἑκάστην ἐν τοῖς ἀποδείπνοις παρακλητικὸν κανόνα τῆς Θεοτόκου, καὶ ὅτι μετὰ τὴν τούτων ἀπόλυσιν οὐ χρῆ συντυχίας πρὸς ἀλλήλους ποιεῖσθαι τοὺς μοναχοὺς, ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις ἀπέρχεσθαι κελλίοις». Ἀρχ. «Χρῆ γινώσκειν ὅτι τὰ ἀπόδειπνα» κτλ.—Φ. 334^α «περὶ καταστάσεως τῆς τραπέζης». Ἀρχ. «Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, γινώσκετε ὅτι ἀφ' οὗ γίνεται εὐχή» κτλ.

307. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν ἔτει 1799-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ σελίδων 681· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,239, πλάτους δὲ 0,17· πρὸ δὲ τῶν ἠριθμημένων σελίδων ὑπάρχει φύλλα ἕξ, ἐν οἷς περιέχονται ἡ ἐπιγραφή τοῦ κώδικος, ὁ πίναξ τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων καὶ τις εὐχή πρὸς τὸν Θεὸν ἐκ προσώπου τοῦ συγγραφέως, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν συλλογῆως, Σαμουὴλ ἱερομονάχου (τοῦ Πελοποννησίου), οὗ καὶ αὐτόγραφον ὑπάρχει τὸ τεῦχος· ἐπιγραφήν δὲ τοῦτο τοιαύτην ἔχει· «Ἡ θεία βίβλος αὕτη, ἣτις καὶ ἐκλογὴ ἐπονομάσθη παρ' ἐμοί, ἐμφέρει πᾶσας τὰς τοῦ Κυρίου ἐντολάς καὶ πολλῶν ἁγίων πατέρων βίους νοουθεσίας καὶ διηγήσεις, πρὸς ὠφέλειαν τῶν ταύτης πιστῶς ἐντευξομένων καὶ μελέτην ἔμμονον τοῖς ἐνταῦθα νοήμασι ἐπιβαλλόντων· ὅσοι δὲ ταύτην ἐντύχετε τὴν βίβλον, παρακαλῶ ὑμᾶς, πατέρες καὶ ἀδελφοί, μὴ μέμφεσθε κάμοι τῷ ἀβελτέρῳ καὶ κακογράφῳ Σαμουὴλ ἱερομονάχῳ, εἰ τινὰς τῶν ἐν ταύτῃ λέξεων ἀπήλλαξα· οὐ γὰρ ὡς τι καινότερον αὐτὸς ἐνδεικνύμενος ἐποίησα τοῦτο, ἀλλ' εἰδὼς ὅτι πολλὰ παρεγράφη παρὰ τῆς ἀμαθείας τῶν κατὰ καιροὺς γραφόντων· ὅσα δὲ ἐδυνήθη ἐπεσχεψάμην, ζῆλον καὶ αὐτὸς ἔχων τοῦ ἁγίου πνεύματος» κτλ. Καὶ ἐν τῇ 681-ῃ σελίδι γράφει πάλιν ὁ αὐτός· «Ἔδε πέρας εἴληφεν ἡ βίβλος αὕτη | ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ Σαμουὴλ ἱερομονάχου, | καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες ἔρρωσθε πάντες· | εἰ μὲν δὲ σφαλερὸν εἴρηται τι ἐν ταύτῃ, | ἔνεκεν τούτου δέομαι σύγγνωτέ μοι· | ἀνθρώπινον καὶ γὰρ πάθος τὸ ἀμαρτάνειν. | Ἐτελειώθη δὲ εἰς τοὺς χιλίους ἐπτακοσίους ἐνεήνητα | ἐννέα, Ἰαννουαρίου 20». Σημειωτέα· α') Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Χριστοδοῦλου τοῦ θαυματουργοῦ, σ. 22.—β') Βίος τοῦ ὁσίου Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου, σ. 49.—γ') Βίος τοῦ ἐπὶ τῶν εἰκονομάχων ἀσκήσαντος Ἀντωνίου τοῦ νέου, σ. 61.—δ') Βίος καὶ μετάνοια τῆς μακαρίας Ταϊσίας, σ. 70.—ε') Βίος τοῦ ὁσίου Νήφωνος, σ. 75.—ς') Παροιμίαι τινές, ὧν ἡ ἀρχή· «Οὐχ ὅταν ὀλισθήσωμεν», φ. 225.—ζ') «Διήγησις περὶ τοῦ Ἰούδα, πῶς καὶ ποῦ ἐγεννήθη καὶ τί ἐγένεν καὶ τί τέλος ἔλαβεν», σ. 571.—η') «Διήγησις περὶ τοῦ γεγονότος θαύματος ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τοὺς αὐπς' χρόνους

ἀπὸ Χριστοῦ καὶ ἐπέκεινα, τῶν Ἀγαρηνῶν ἐκεῖσε κυριευόντων, ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἰωακείμ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Συμεῶν τοῦ τζαγκάρη» κτλ., σ. 657. Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον Ἐνετίησι 1757.

308. Τεῦχος ἐκ χάρτου, φύλλα συναριθμοῦν 358, μήκους μὲν 0,219, πλάτους δὲ 0,16.

α') Φύλλα πρόσθετα πέντε, περιέχοντα τεμάχην Θεοδοτίωνος, Ὁριγένους, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἡσυχίου, Συμμάχου, Ἀκύλα, Διδύμου, Γρηγορίου Νύσσης, Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, Ἀστερίου Ἀμασειας, Ἀθανασίου καὶ Εὐσεβίου, περὶ τοῦ ἡ' φαλμοῦ· ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τῆς πρώτης σελίδος τοῦ τελευταίου φύλλου γέγραπται τοῦτο· «Ἐγράπτ(η) δεκεμβρίῳ β', ἡμέρα ζ', ζης' ἰνδικτιῶνος α'» = 1587. Ὅπισθεν δὲ τοῦ αὐτοῦ φύλλου «Σωφρόνιος πρώην Ἱερουσαλήμ» πατριάρχης ἔγραψεν, ὅτι «τὸ παρὸν τυπικὸ(ν) ἐπροσήλωσα εἰς τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον καὶ Ἑλένην», ὃ ἐστὶν εἰς τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις ὁμώνυμον πατριαρχικὴν ἐκκλησίαν.

β') Φύλλα 346, ἀριθμοῦντα τετράδια μγ'. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον φύλλον ἐξ ἀρχῆς ἄγραφον ἀφεθὲν ἐμπεριέλαβε μετέπειτα τροπάριον ἐν εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον ἀδόμενον, κοντάκιον ἐν περὶ τοῦ ὁσίου Ἀλυπίου καὶ ἕτερον περὶ τοῦ ὁσίου Νίκωνος· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ φύλλῳ κεῖται κόσμημα ταινιοειδὲς καὶ ἡ τοῦ βιβλίου ἐπιγραφή· «Τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίας λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα· αὕτη δὲ ἡ ἀκολουθία γίνεται καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίων μονῶν. Εἶδης τῶ μικοῦ ἐσπερινοῦ. Πρὸ τοῦ δῦναι τὸν ἥλιον, ἤγουν περὶ ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας» κτλ. Σημειώματα τοῦ καλλιγράφου. α') Φύλλ. 36^α «Τέ(λος) ἔλαβ(ε) κατὰ μῆναν αὐγουστον κη', ἡμέρα γ' τοῦ ζοθ^ο ἔτους (1571), ἰνδικτιῶνος ιδ', ὥρα γ' τῆς ἡμέρας». β') Φύλλ. 184^β. «Τέλος τοῦ μηνολογίου, ἡμέρα ζ', ὥρα ὡσεὶ ζ', εἰς τ(ὴν) κ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τοῦ ζπ' ἔτους (1572), ἰνδικτιῶνος ιε', ἐν τοῖς κελλίοις τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου ἐν Ἱερουσαλήμ». γ') Φύλλ. 282^γ

«Γραφὲν διαχειρὸς Ἰωὴλ μοναχοῦ, υἱὸς κατὰ σάρκα Ἀντωνίου, οὗ τὸ ἐπίκλιον Χρυσίνου, τοῦ ἀπὸ Θηβῶν τῆς Ἐπτάφυλος τῆς Βιοτείας, τοῦ ζ'π' εἶτους, ἰνδικτιῶνος ιε', κατὰ μῆναν ἰούλιον κδ', ἡμέρα γ':—† ἐν κελλίοις τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου ἐν τῇ ἀγία πόλει Ἱερουσαλήμ». δ') Φύλλ. 345^α «Ὡδὶ τέλος τοῦ τυπικοῦ: τοῦ ζ'πβ' εἶτους (1574), ἰνδικτιῶνος β'. † ἀγούστῳ μηνὶ δ', ἡμέρα δ', ὥρα ζ' τῆς ἡμέρας». ε') Φύλλ. 346^α «Γραφὲν διὰ χειρὸς Ἰωὴλ (μον)αχ(οῦ), υἱὸς κατὰ σάρκα Ἀντωνίου Χρυσίνου τινός, ἐπὶ κώμης τινός λεγομένη Ῥεωπου τῆς πόλεως Θηβοῦ ἐπισκοπῆ τῆς Βιοτείας». — Ἐν δὲ τοῖς κρασπέδοις ὑπάρχουσι προσθήκαι καὶ παρατηρήσεις· οἷον ἐν τῷ 85-φ φύλλῳ· «Σημείωσαι οὖν, ὅτι εὐρομεν ἐν τισὶ τυπικοῖς τῶν νεωτέρων, ὅτι ἐν τισὶ τῶν πόλεων φάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας μάρτυρος Αἰκατερίνης ἐν τῇ κε' τοῦ μηνός, ἐν ᾗ καὶ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή· ἐν ἐτέροις δὲ τυπικοῖς παλαιότεροις εὐρομεν αὐτὴν ἑορτάζεσθαι ἐν τῇ κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνός· ἐν δὲ τῇ κε' φάλλομεν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἐν ἀγίοις Κλήμεντος πάπα Ῥώμης καὶ Πέτρου Ἀλεξανδρείας, ἐν ᾗ καὶ ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῶν εἰσοδίων. Ἐν τῷ 134-φ φύλλῳ· «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἀγίου Βλασίου ἐγενήθη ὁ κτήτωρ τῆς μονῆς ταύτης καὶ ἐτάχθη παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἡγουμένου ναποιοῦν κόλυβα τοῦ ἀγίου διὰ τὴν χαράν, καὶ ναδίδουν καὶ εὐλογίαν: ἐστάνασινῆστατε [sic] ἡ μονή». Ἐν τῷ 214-φ φύλλῳ· «Ἔστιν ἐν τῷ μικρῷ πανηγυρικῷ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Δοβροσῶντος μονῆς, τῷ ἀρχομένῳ ἀπὸ τοῦ φευρουαρίου μηνός, λόγος τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀναγινωσκόμενος ἐν αὐτῇ τῇ δ' τῆς μεσονηστίου». Σημειωτέον, ὅτι λέγεται καὶ ταῦτα ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῷ ἐπιγεγραμμένῳ «περὶ τοῦ πάσης σπουδῆ φυλάττειν τὸν προεστῶτα μὴ παρορᾶσθαι τὰ ἐν τῷ τυπικῷ ἅπαντα, καὶ περὶ τοῦ μὴ διατρίβειν τοῦτον ἔξω τῆς μονῆς καὶ ἀμελεῖν τῶν πιστευθέντων αὐτῷ ψυχῶν ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης» (φ. 273)· «Δεῖ τοίνυν τὸν προεστῶτα πᾶσαν ἐνδείκνυσθαι σπουδῆν, ἵνα μὴ τι τῶν ἐν τῷ παρόντι τυπικῷ μικρὸν ἢ μεῖζον κατὰ τινα αἰτίαν παροραθῆ, ἀλλὰ φυλάττηται ἡ ἐκκλησιαστικὴ

ἀκολουθία, τάξις τε καὶ κατάστασις ἅπανα ἀπαράθραυστος καὶ ἀμεταποίητος, καθὼς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν πρὸ ἡμῶν παρεδόθη ἡμῖν καὶ ἐν ταῖς ἁγίαις αὐτῶν μοναῖς τε καὶ λαύραις νενομοθέτηται, ἤγουν Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου, Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου, Γερασίμου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ᾧ δεδούλευκεν ὁ θῆρ, Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ· οἵτινες ἀλληλοπαρόχως ὡσπερὶ τινα κλῆρον ταύτην ἀπὸ τῶν πρώτων οἱ μετὰ ταῦτα διαδεξάμενοι, δηλαδὴ ὡς πατέρων υἱοί, ἵνα μήπως τῇ ἀγράφῳ ἐκδόσει καὶ χρονία παραδρομῇ λήθης βυθοῖς ἐμπесоῦσα ἀμαυρωθεῖη, ζήλω θείῳ κινηθεῖς ὁ ἐν πατριάρχεις Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος ἐγγράφως ταύτην τοῖς μετέπειτα παραδέδωκε· ὡς δὲ λόγος, ὅτι τὴν ἁγίαν λαύραν τοῦ μεγάλου Σάββα οἱ βάρβαροι ἐνεπύρισαν καὶ τὸ πονηθὲν σύγγραμμα τῷ μακαρίτῃ Σωφρονίῳ πυρὸς παρανάλωμα γέγονε, καὶ ὁ τὰ θεῖα σοφὸς Ἰωάννης ὁ πᾶνυ, ᾧ Δαμασκηνὸς τὸ ἐπώνυμον, ὡς φιλεργὸς μέλισσα τὰς γλυκυτέρας κηρίου καὶ μέλιτος ἱερὰς παραδόσεις συλλεξάμενος ἔκτοτε μέχρι καὶ νῦν ἐκάστη γενεᾷ διασώζονται. Τοῖνον καὶ ἔτι στερεωθῆναι τὴν ἀκολουθίαν ταύτην γλιχόμενοι καὶ ἡμεῖς, εἰς μνήμην τε τῶν ῥημάτων τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν τῶν ταύτην ἐκδεδωκότων καὶ ἐξιλασμὸν τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν ἐγγράφως ταύτην διαλαμβάνομεν, δεδοικότες μήπως ἐκ τοῦ μὴ λεπτολογεῖσθαι τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, καταστάσεώς τε καὶ τάξεως, ἀφανισθεῖη παραρρυέντα καὶ κατὰ μικρὸν εἰς τὸ μηδὲν καταντήσαντα, ὅπου γε καὶ τὰ ἐγγράφως τυπωθέντα ὀρῶμεν ὀσημέραι κατ' ὀλίγον διαφθειρόμενα καὶ ἀφανιζόμενα καὶ εἰς τὸ μηδὲν καταλήγοντα». — Μετὰ δὲ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὑπάρχει α') προκείμενα, φωταγωγικά καὶ τριαδικά, καὶ μετὰ ταῦτα (φ. 282^β-345^α) «Μάρκου ἱερομονάχου σύνταγμα πονηθὲν εἰς τὰ ἀπορούμενα τοῦ τυπικοῦ», ὅπερ ἀποτελεῖται διὰ κεφαλαίων 86, τοῦ τελευταίου ἐπιγραφομένου ὧδε· «περὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, πῶς φάλλονται οἱ κανόνες αὐτῶν μετὰ τοῦ μηναίου». — Φύλλ. 345^β «Τροπάριον φαλλόμενον εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν ἐν τῷ ὄρθρῳ μετὰ τὸν ν', ἀντὶ τοῦ Ταῖς τῶν ἀποστόλων πρεσβείαις». — Ἔτερον

εἰς τὰ φῶτα. — «Ἀκολουθία τῆς ζύμης», ἧς ἡ ἀρχή· «Μετά τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐν τῷ νάρθηκι συνήθους λιτῆς ἀρχόμεθα τοῦ ἰδιομέλου» κτλ.

γ') Φύλλα τέσσαρα περιέχοντα τεμάχια ἐρμηνειῶν εἰς τὸν ἱη' ψαλμὸν (ὄρα τμήμα α'), πίνακα κεφαλαίων καὶ σημεῖωμα περὶ τοῦ κώδικος, οἷον ἐν τοῖς πρώτοις αὐτοῦ φύλλοις ὑπάρχει.

309. Τεῦχος, ὅπερ ἔχει πινακίδας ἐσχηματισμένας ἐκ φύλλων κωδίκων τινῶν ἀπολεσθέντων καὶ τὴν μὲν ἐμπρόσθιον αὐτοῦ πινακίδα φύλλα συναποτελοῦσιν ὀκτὼ μεμβράνινα βιβλίου τινὸς ἱβηριστὶ γεγραμμένου, τὴν δ' ὀπισθίαν ἄλλα τινὰ φύλλα, μεμβράνινα μὲν δύο συναπεσπασμένα ἐκ λειτουργικοῦ τινὸς εὐαγγελίου τῆς ια' ἑκατονταετηρίδος, χάρτινα δὲ δύο πάλιν ἐξ ὁμιλίας τινὸς ἀπεσπασμένα θεολογικῆς· ἔστι δὲ ταῦτα μέρος βαμβακεροῦ τινος κώδικος τῆς ιγ' ἑκατονταετηρίδος. Καὶ ταῦτα μὲν ἅπαντα συγκεκολλημένα κεῖται· τῶν δὲ πινακίδων αὐτῶν ἔνδον ἤρμωσεν ὁ δέτης ὀκτωκαίδεκα φύλλα μαθηματηρίου τινὸς τῆς ιη' ἑκατ., ἐμπεριέχοντα μύθους τινὰς αἰσωπέλους καὶ μέρη τινὰ τῆς χρηστογηθείας Ἀντωνίου τοῦ Βυζαντίου. Ὁ κώδιξ μὲν οὖν ἐκ περισσοῦ ταῦτα διὰ τοῦ δέτου περιέλαβεν ἐμπεριέχει δὲ κυρίως τυπικὸν ἀκέφαλον ἐκκλησιαστικόν, ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων χάρτου 221, μήκους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,145· ὅπερ ἐγράφη περὶ τὸ μέσον τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἔστι δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ μονόστηλον, ἐν μιᾷ τῶν σελίδων ἐκάστη γραμμὰς ἀριθμοῦν τριάκοντα καὶ μίαν (0,161 × 0,10)· ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «— — ἀδελφῶν· ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τοῦ κανδηλάπτου ἐξελθὼν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου καὶ ποιήσας μετάνοιαν κατέναντι τῶν ἁγίων θυρῶν, ὡσαύτως καὶ εἰς τοὺς δύο χοροὺς ἀνὰ μίαν, ἀπερχόμενος ἴσταται ἐν τῷ στασιδίῳ» κτλ. Τμήματα δὲ διακεκριμένα τὸ τυπικὸν ἔχει ταῦτα· α') «Ἡ ἀκολουθία τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνάξεως καὶ ψαλμωδίας τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ μηνὸς σεπτεβρίου καὶ καταλήγουσα εἰς τὸν αὐτὸν σептέβριον», φ. 14. — β') «Περὶ τῶν ἑορτῶν ἐν αἷς φάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ περὶ μεγάλων ἑορτῶν καὶ μέσων καὶ μικρῶν».

Ἄρχ. «Εἰδέναι χρή, ὅτι εἰς τρεῖς τάξεις κεῖνται ἐνταῦθα αἱ ἑορταί» κτλ., φ. 101^β.—γ') «Ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς» καὶ κατόπιν ἡ τῆς πεντηκοστῆς. Ἄρχ. «Τῇ Κυριακῇ, ἐν ἣ ἀναγινώσκειται τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον τοῦ τελώνου» κτλ., φ. 103^β.—δ') Περὶ τῆς νηστείας τῶν ἀγίων ἀποστόλων, φ. 156.—ε') «Περὶ τοῦ πῶς δεῖ θυμιᾶν», φ. 158.—ς') «Περὶ τοῦ πάσῃ σπουδῇ φυλάσσειν τὸν προεστῶτα καὶ μὴ παρορᾶν τὰ ἐν τῷ τυπικῷ ἅπαντα, καὶ περὶ τοῦ μὴ διατρίβειν αὐτὸν ἔξω τῆς μονῆς καὶ ἀμελεῖν τῶν πιστευθεισῶν αὐτῷ ψυχῶν ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης». Ἄρχ. «Δεῖ τοίνυν τὸν προεστῶτα πᾶσαν ἐνδείκνυσθαι σπουδῇ» κτλ., φ. 159.—ζ') «Τὰ κατ' ἦχον προκείμενα, ἦτοι τὰ ἄμνημα τῶν ἐν ταῖς λειτουργίαις τῶν Κυριακῶν ἀναγινωσκομένων ἀποστόλων, καὶ τὰ ἀλληλουάρια», φ. 160^β.—η') «Τὰ ἐν ὄλῃ τῇ ἐβδομάδι ψαλλόμενα προκείμενα, ἀλληλουάρια καὶ κοινωνιὰ τῶν λειτουργιῶν, ὅτε οὐκ ἔστιν ἑορταζόμενος ἅγιος», φ. 161.—θ') «Τὰ φωταγωγικὰ τῶν ὀκτῶ ἡχῶν, ψαλλόμενα τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ καὶ ἐν ταῖς νηστείμοις ἡμέραις τῶν ἄλλων τεσσαρακοστῶν, ἐν αἷς ψάλλεται τὸ ἀλληλουία», φ. 162.—ι') «Ἡ ἀκολουθία τῶν ἰδιομέλων τροπαρίων τῶν ἐν τῇ παραμονῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, σὺν ταῖς ὥραις ψαλλομέναις καθ' ἕτερον τύπον». Ἄρχ. «Περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας κρούεται τὸ μικρὸν καὶ συναγόμεθα πάντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλάσσουσι δὲ ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος τὰς συνήθεις ἑαυτῶν στολάς» κτλ., φ. 162^β.—ια') «Ἡ ἀκολουθία τῶν ἰδιομέλων τροπαρίων τῶν ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων σὺν ταῖς ὥραις ψαλλομένων καθ' ἕτερον τύπον». Ἄρχ. «Ἀρχομένης τῆς τρίτης ὥρας κρούεται τὸ μικρὸν ξύλον» κτλ., φ. 163^β.—ιβ') Πίναξ τῶν ἀπορουμένων ἐν τῷ τυπικῷ, προτεταγμένων ἔχων ἐπίγραμμα τοιόνδε· «Τὰ δυσχερῆ πως τῆς τυπικοῦ πυξίδος | πολλοῖς ὁ πολὺς πρὸς διάγνωσιν λύει», φ. 165.—ιγ') «Μάρκῳ ἱερομονάχῳ σύνταγμα πονηθὲν εἰς τὰ ἀπορούμενα τοῦ τυπικοῦ», διηρημένον δὲ εἰς κεφάλαια ιε', φ. 166^β.—ιδ') «Εἰδησις πῶς μέλλεις εὐρίσκειν τὸν ἀπόστολον τοῦ δρόμου, τὸ εὐαγγέλιον, τὸν ἦχον, τὸ ἔξα-

ποστειλάριον σὺν τῷ ἐωθινῷ ἰδιομέλῳ καὶ τῷ ἐωθινῷ εὐαγγελίῳ». Ἄρχ. «Δεῖ σε γινώσκειν πρῶτον ἐν ποίῳ μηνὶ τυγχάνει» κτλ., φ. 205^β.—ιε') «Τροπάρια τῶν ἐορτῶν ψαλλόμενα ἐν τοῖς ὄρθροις μετὰ τὸν πεντηχοστόν, ἀντὶ τοῦ Ταῖς τῶν ἀποστόλων πρεσβείαις». Ἄρχ. «Τὰ σύμπαντα σήμερον χαρᾶς πληροῦται», φ. 206.—ις') «Εὐχὴ ἣν εὐχεται ὁ πνευματικὸς πατήρ ὑπὲρ πνευματικοῦ αὐτοῦ παιδός, ἐξομολογηθέντος αὐτῷ τὰ ἴδια ἁμαρτήματα», φ. 208.—ιζ') «Ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας μεταλήψεως», φ. 209.—ιη') Πρόσθετα φύλλα δέκα, περιέχοντα λόγον ἀσκητικὸν ἀκέφαλον (φ. 211—214) καὶ πάλιν ἀτελεῖ «τοῦ ἀγίου Μαξίμου λόγον ἀσκητικὸν κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀδελφὸς ἠρώτησε γέροντα λέγων· παρακαλῶ σε, πάτερ, εἰπεῖν με τίς ὁ σκοπὸς ἦν τῆς τοῦ Κυρίου ἐνανθρωπήσεως» κτλ., φ. 214^β—221.—Καὶ τοιαῦτα μὲν εἰσὶν αἱ διαιρέσεις τοῦ τυπικοῦ τούτου, μὴ διαφέρουσαι πολὺ τοῦ τύποις ἐκδεδομένου· τὸ κείμενον ὁμοίως αὐτοῦ πᾶν διάφορον ὑπάρχει πολλαχοῦ· διὸ καὶ πολλοῦ λόγου ἀξίός ἐστιν ὁ κῶδιξ οὗτος διὰ τε τοῦτο καὶ διὰ τὰς ἐν ταῖς ῥαῖς ὑπαρχούσας τοῦ καλλιγράφου σημειώσεις, ἀποδεικνυούσας ὅτι πολλὰ τυπικὰ τὸ παλαιὸν ὑπῆρχεν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, μάλιστα δ' ἐν Βυζαντίῳ, οἷον τὸ τῶν πατριαρχῶν Ἰγνατίου καὶ Φωτίου, τὰ τῶν μονῶν Περιβλέπτου, Πέτρας, Εὐεργέτου· μνημονεύεται δὲ καὶ τυπικὸν Ἰσαὰκ καὶ τυπικὰ πάλιν ἱεροσολυμιτικὰ διάφορα. Οἷον ἐν τῷ 7-φ φύλλῳ, «Ἐκ τῶν τοῦ Ἰγνατίου καὶ τῆς Περιβλέπτου. Ψάλλει ὁ αὐτὸς ψάλτης τὸ ἐνορδίνως κάθισμα τῆς ὀκτώηχου καὶ τὸ θεοτοκίον ἐν τῷ ἀναλογίῳ, ἀναγινώσκων καὶ τὴν ἐννάτην· ἀνασυμπληρωθείσης δὲ ταύτης, ποιεῖ μετάνοιαν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν καὶ τοῖς δυοῖς χοροῖς ἀνὰ μέρος πρὸς μίαν ///ἀλλὰ τοίνυν καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἀγίου ἀφ' ἑκτης, εἴπερ ἔχει ἡ ἡμέρα, ἦγγουν ὅταν ἐστὶ «Θεὸς Κύριος»· ὁμοίως καὶ τὸ φωταγωγικόν, ὅτε ὑπάρχει ἀλληλουσία. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ια' ῥα· τὸ «Πρῶτὶ εἰσάκουσον», ποιῶν καὶ ἐν τούτῳ καθ' ἓνα στίχον μετάνοιαν μίαν. Δόξα. Καὶ νῦν. Τὸ θεοτοκίον· Τί σε καλέσωμεν. Εἶδ' οὕτω βάλλει μετάνοιαν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν καὶ ὀπισθεν

τοῖς ἀδελφοῖς ἐτέραν. Ἡμεῖς δὲ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν αἴνων εἰς τὸ "Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ" ποιούμεν μετανοίας τρεῖς· εἶτα ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τῆς ὀκτωήχου καὶ μετὰ ταῦτα "Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι"· αἱ τρεῖς μετάνοιαι ἐν τῷ τρισάγιω· τὸ Κύριε ἐλέησον μ', καὶ ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς λέγων "Ὁ ὦν εὐλογητός, ὁ Θεὸς ἡμῶν"· αἱ μεγάλαι τρεῖς μετάνοιαι καὶ αἱ ἰβ' μικραί, τὸ "Δεῦτε προσκυνήσωμεν" τρεῖς καὶ μετάνοιαι τρεῖς. Εἶτα ψάλλομεν τὴν πρώτην ὥραν τριψαλμον· εἰς τὸ Ἀλληλουῖα μετάνοιαι τρεῖς, εἰς τὸ "Τί σε καλέσωμεν" τρεῖς, "Τὰ διαβήματα μου" χύμα καὶ χωρὶς μετανοιῶν· τὸ τρισάγιον καὶ μετάνοιαι τρεῖς. Μετὰ δὲ τὸ "Πάτερ ἡμῶν" ὁ ἱερεὺς "Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία", τὸ "Κύριε ἐλέησον" μ' καὶ λέγομεν τὴν εὐχὴν "Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ". Εἶθ' οὕτως ὁ ἱερεὺς πάλιν "Ὁ Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς" καὶ ἡμεῖς τὰς μεγάλας τρεῖς μετανοίας, λέγοντες καθ' ἑκάστην τὴν εὐχὴν ταύτην καθ' ἑαυτούς· "Κύριε καὶ δεσποτα τῆς ζωῆς μου"· ὡσαύτως καὶ τὰς ἰβ' μικράς, λέγοντες καὶ ἐν ταύταις τὸ "Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ"· εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ τρεῖς μετάνοιαι, τὸ "Πάτερ ἡμῶν", τὸ "Κύριε ἐλέησον" ἰβ', ἀπόλυσις καὶ ἡ συνήθης λιτή.—Ἐν δὲ τῷ 21-φ φύλλῳ, ἔνθα ὁ λόγος περὶ τῆς ιδ' σепτεμβρίου, σημειοῦται τόδε· «Ἰστέον ὡς ὁ Πετρινὸς ἐν τῇ παννουχίδι ψάλλει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Χρυσσοστόμου· ὥστε, ὅταν δόξῃ ψάλλειν τὴν τοιαύτην παννουχίδα εἰς τιμὴν τοῦ ἀγίου κατὰ τὴν ιγ' σепτεμβρίου μηνὸς ἀντὶ τοῦ μεσονυχτικοῦ, οὐκ ἄπο σκοποῦ γενήσεται ἡ διάκρισις».—Ἐν τῷ 22-φ φύλλῳ, ἔνθα λόγος ὑπάρχει περὶ τῆς πέμπτης ὑψώσεως τοῦ σταυροῦ· «Δεῖ γινώσκειν ὅτι τὸ Κύριε ἐλέησον ἐν ταῖς κατὰ πόλιν ἐκκλησίαις καὶ ἐν τοῖς μοναστηρίοις πεντακόσια ψάλλεται, ἐν δὲ τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ τῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ χίλια διακόσια ἐβδομήκοντα ἕν». —Φύλλ. 26β, ἔνθα λόγος ἐστὶ περὶ τῆς κς' ἡμέρας τοῦ σепτεμβρίου μηνός· «Ἰστέον ὅτι τὰ ψαλλόμενα θεοτοκία πρὸς τὴν τάξιν τῆς ὀκτωήχου εἰσὶ· δύο γὰρ εἰσὶ τὰ παρ' αὐτοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ ποιηθέντα * καὶ δογματικόν, ἃ καὶ ψάλλονται, δοκεῖ μοι καλόν, τὸ μὲν ἐν ἐν τῷ μικρῷ ἔσπερινῷ, τὸ δὲ

ἕτερον ἐν τῇ λιτῇ· οὐδὲ γὰρ ἐᾶσθαι ταῦτα τῶν ἐνδεχομένων ἐστίν, ἢ ὡς ἐν παραβύστῳ ἐν ἄλλαις ἡμέραις ψάλλεσθαι· πῶς δὲ παρηκολούθησε τὸ τρίτον ἀντὶ τοῦ πρώτου ψάλλεσθαι καὶ ἐν τῷ μεγάλῳ ἐσπερινῷ ὡς πρῶτον ψάλλεσθαι, οὐκ οἶδα· νομίζω δὲ ὁμῶς, ὅτι διὰ τὸ ὑπεραῖρον ἐν τούτῳ τῶν δογμάτων οὐ συναριθμεῖσθαι τοῖς ἄλλοις θεοτοκίοις ὁ τυπικάρχης ἠβουλήθη, ἐπεὶ ὁ Εὐεργετινὸς καὶ ὁ Πετρινὸς ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἐν ἓκ τῶν δύο ψάλλουσι, καὶ τοῦτο λέγουσι πρῶτον».

310. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὴν ὡς ἔοικε περὶ τὸ τέλος τῆς ἰδ' ἑκατονταετηρίδος, ἀποτελούμενον δὲ ἐκ φύλλων 295, μήκους μὲν 0,219, πλάτους δὲ 0,146· ὣν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 26 ($0,148 \times 0,08$).

1. Πίναξ σεληνοδρομίου, φ. 1.

2. Τυπικὸν ἀκέφαλον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας (φ. 3-248), ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν ἐξῆς λέξεων· «— — τῆς λαμπάδος δηλονότι προπορευομένης αὐτοῦ· ἐξελθὼν δὲ εἰς τὸν νάρθηκα καὶ θυμιάσας κἀνταῦθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ τάξιν ὑποστρέφει» κτλ.— Φύλλ. 9 «Ἐκφρασις ἐν ἐπιτομῇ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίων μοναστηρίων. Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου. Χρῆ γινώσκειν, ὅτι οὕτως ὀφείλει στιχολογεῖσθαι» κτλ. Τελευταῖον κεφάλαιον· «Ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς», τῆς πεντηκοστῆς καὶ τῆς νηστείας τῶν ἁγίων ἀποστόλων, φ. 174 κέ.

3. «Μάρκου ἱερομονάχου σύνταγμα πονηθὲν εἰς τὰ ἀπορούμενα τοῦ τυπικοῦ», διηρημένον εἰς κεφάλαια πς', φ. 248-294^α.

4. «Τροπάριον φαλλόμενον εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν, ἐν τῷ ὄρθρῳ, μετὰ τὸν (ν' ψαλμόν, πρὸς τὸ) Ταῖς τῶν ἀποστόλων πρεσβείαις. Τὰ σύμπαντα σήμερον» κτλ., φ. 294^α.— Ἔτερον ὅμοιον εἰς τὰ Φῶτα». — «Τὰ ἀναστάσιμα πρὸ τῶν ἡΐχων τῶν ἀποστόλων, ἦτοι τὰ ἀμνήμονα». — «Τὰ ἀλληλουάρια τὰ ἄμνημα τῶν ἡΐχων τοῦ ἀποστόλου». — «Προκείμενα ἀναστάσιμα ἐωθινά, λεγόμενα ἐν τῷ ὄρθρῳ τοῦ εὐαγγελίου τῶν Κυριακῶν», φ. 294^β.—«Ἀκολουθία τῆς ὀγδῆς ἐβδομάδος τῶν προ-

κειμένων τοῦ ἀποστόλου, τῶν ἀλληλουαρίων, τῶν εὐαγγελίων, τῶν κοινωνικῶν, τῶν ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ τελουμένων, ὅτε οὐκ ἔστιν ἅγιος». — «Τὰ προκείμενα τῆς ὅλης ἐβδομάδος, ἅπερ λέγονται ἐν τῷ ἐσπερινῷ», φ. 295^β. — «Ἔτεροι στίχοι εἰς τὸ Θεὸς Κύριος». — «Ἔτεροι στίχοι εἰς τὸ ἀλληλούια» καὶ τὸ «Ἐπληρώθη ἡ παροῦσα δέλτος ἐν μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδικτικῶνος ιγ', ὁμοῦ φίλα τλθ'» [sic].

311. Τυπικὸν ἐκ χάρτου, γραφὲν ἀμφὶ τὴν ιε' ἑκατονταετηρίδα καὶ συνιστάμενον ἐκ 227 φύλλων, μήκους μὲν 0,203, πλάτους δὲ 0,146· ὧν τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 17 ἢ 18 (0,156 × 0,09). Ἐπιγραφή· «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τοῦ τυπικοῦ, περιέχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν καὶ διάταξιν τῆς ἐκκλησίας, γενομένη(ν) ὑπὸ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ καθηγουμένου τῆς ἐρήμου καὶ ἡγιασμένου. Διάταξις τῆς ἀγρυπνίας. — Μετὰ τὸ δῦναι τὸν ἥλιον μικρὸν ἀπέρχεται εἰς τῶν κανδηλαπτῶν καὶ ποιεῖ μετάνοιαν τῷ καθηγουμένῳ· εἶτα ἀνέρχεται, κρούει τὰς βαρέας ἀργά, ψάλλων ἐν ταυτῷ καὶ τὸν Ἄμωμον καὶ πληρῶν αὐτόν· ὁ δὲ ἕτερος ἄπτει τὰς κανδήλας, καὶ ποιήσας τὸν θυμιατὸν ἐξέρχεται καὶ σημαίνει τὸ σιδηρον· εἶτα τὸ μέγα· καὶ ὑποστρέφας ποιεῖ μετάνοιαν τῷ ἱερεῖ τῷ ὀφείλοντι ποιῆσαι τὴν ἀκολουθίαν· ὁ δὲ ἱερεὺς ἀναστὰς ἀπέρχεται καὶ ποιεῖ μετάνοιαν τῷ καθηγουμένῳ, ἢ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, μὴ ἐνδημοῦντος· καὶ εὐλογηθεὶς παρ' αὐτοῦ ὑποστρέφει καὶ ποιεῖ μετάνοιαν τρεῖς ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων θυρῶν» κτλ. Ἐν τῷ δευτέρῳ φύλλῳ τὸ κείμενον ἐμπεριέχει καὶ τοῦτο· «Ὁ ἱερεὺς ἐξελθὼν τοῦ θυσιαστηρίου θυμιᾷ ἐν τῷ εὐρίῳ [sic] τοῦ ἀγίου καὶ ἀδελφοθέου Ἰακώβου, ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ μετὰ τὸ θυμιάσαι ποιεῖ μετὰ τοῦ κανδηλάπτου μετάνοιαν ἐνώπιον τῶν ἀγίων θυρῶν καὶ εἰς τοὺς χοροὺς ἀνὰ μίαν» κτλ. — Φύλλ. 9 «Ἡ εἶδησις τῶν ἀγρυπνιῶν τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ». — Φύλλ. 10 «Ἐκφρασις ἐν ἐπιτομῇ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως τῶν ἐν Ἱεροσολόμοις μοναστηρίων τοῦ ἀγίου Σάββα». — Φύλλ. 26 «Ἀκολουθία τῆς ἐκκλησιαστικῆς ψαλμωδίας τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ,

ἀρχομένου ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου».—Φύλλ. 155 «Ἀκολουθία τῆς ἁγίας μεγάλης καὶ πεφωτισμένης καὶ θεοσδότου τεσσαρακοστῆς».—Φύλλ. 196^β «Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων παθῶν».

312. Τυπικὸν ἀκέφαλον ἔτει 1201-φ γραφὲν καὶ συγκείμενον ἐκ φύλλων 138, ὧν δύο μόνον χάρτινά ἐστι (φ. 82 καὶ 83)· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,226, πλάτους δὲ 0,157· τὸ δὲ κείμενον ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν σελίδων ἔχει χῶρον ὡς $0,17 \times 0,115$, μονόστηλον ὃν καὶ γραμμὰς ἀριθμοῦν 29· τέσσαρα δὲ φύλλα τοῦ κώδικος τούτου, ἅπερ ἦν μετὰ τὸ νῦν 33-ον φύλλον, ἀπέκοψε Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης, ἐγχαράξας ἐν τῷ νῦν 34-φ φύλλῳ τὸ γράμμα Π. ποῦ δὲ ταῦτα κεῖται νῦν, ἀγνοῶ παντάπασι. Τὸ μὲν οὖν τεῦχος ἄρχεται νῦν ἀπὸ τῶν ἐξῆς λέξεων· «— — πληρουμένου δὲ τοῦ ψαλμοῦ ποιεῖ ὁ διάκονος — —, ὁ δὲ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· εἶτα σιτιολογοῦμεν μετὰ ἰδίου μέλους τὸ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸν γ' ψαλμὸν ὑψοῦμεν πάλιν ὀλίγον, τὸ δὲ β' καὶ τὸ γ' ἀντίφωνον εἰς τὸν ἦχον τῆς ἡμέρας» κτλ.—Φύλλ. 4 «Σύνοψις τῶν ἀγρυπνιῶν». — Φύλλ. 4^β «Ἐκφρασις ἐν ἐπιτομῇ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις μοναστηρίων». — Φύλλ. 12^β «Ἀκολουθία τῆς ἐκκλησιαστικῆς ψαλμωδίας τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ἀρχομένη ἀπὸ Σεπτεμβρίου μηνός». — Φύλλ. 84 «Ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας μεγάλης μ'». — Φύλλ. 93 «Ἡ ἀκολουθία τῆς τριτέκτης». — Φύλλ. 94 «Ἡ ἀκολουθία τῆς θ' ὥρας». — Φύλλ. 108 «Ἡ ἀκολουθία τοῦ νιπτῆρος». — Φύλλ. 110 «Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων παθῶν». — Φύλλ. 115 Ἡ ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς, εἶτα ἡ τῶν νηστειῶν. — Φύλλ. 126 «Κονδάκια νεκρώσιμα καὶ οἴκοι, οἵτινες λέγονται ἐπὶ κηδεῖα ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς, ἐν δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ κατὰ τὸ Σάββατον τῆς Ἀποκρέω καὶ τὸ Σάββατον τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς. Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ. Οἱ οἴκοι, ὧν ἡ ἀκροστιχίς αὕτη: Ἀναστασίου τοῦ ταπεινοῦ νοσηέας» [sic: γρ. αἴνος. Pitra, *Analecta sacra* I, σ. 242-249]. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ 125-ου φύλλου γέγραπται τοῦ βιβλιογράφου ὑπόμνημα, οὗ τὸ πανομοιότυπον ὄρα ὀπισθεν ἐν τῷ φωτοτυπικῷ πίνακι· ἀναγινώσκεται δὲ τοῦτο

ὧδε· «Τοῦ τιμίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου» βιβλίον, ὃ ἐστὶ τῆς ὁμωνύμου παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀγίας μονῆς· καὶ μετὰ τρεῖς γραμμάς, αἵτινες ὑποδηλοῦσι τὸ τέλος τοῦ τυπικοῦ, γέγραπται τοῦτο· «Ἐτελειώθ(η) τὸ παρὸν τυπικὸν συναξάριον τῆς | σεβασμίας μονῆς τοῦ ἀγ(ίου) καὶ ἐνδόξου προ|φήτ(ου) προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου | τῆς [ἐν τῷ Ἰορδάνῃ] διάκειμένης ἀγίας | μονῆς, διασυνδρομῆς καὶ πολλοῦ πόθ(ου) χειρὶ δὲ τοῦ εὐτελοῦς ἀναγνώστου Θεοδώρ(ου) | τοῦ Μοναστηριώτ(ου), μηνὶ μαίω κδ', ἰνδικτιῶνος δ' ἔτ(ους) | ςψθ'[-1201]. ὅσοι οὖν φιλόχριστοι καὶ φιλεῦσπλαγχοι | καὶ εἰδότες οἴκτεῖραι ψυχὴν ἐν ἁμαρτίαις | βεβου-
 θισμένην καὶ ἀπολλυμένην, εὐξασθ(ε) | ὑπερεμοῦ τοῦ ἀθλίου ρυ-
 σθῆναι τῶν μενου|σῶν με δεινῶν καὶ πικρῶν καὶ αἰωνίων κολά-
 σεων, καὶ μάλιστα οἱ ἐπιχειράς | τοῦτο τὸ τυπικὸν κατέχοντες·
 πάντας | καὶ πᾶσας διεγείρατε εἰς ἔλεον τῆς ἐμῆς | ταπεινότητος
 εὐχὴν ἐκ ψυχῆς ποιήσασθ(αι) πρὸς τὸν φιλοκτίρμονα Θεὸν καὶ
 τὴν ὑ|περάχραντον αὐτοῦ μητέρα, καὶ πρὸς τὸν αὐτοῦ | τίμιον πρό-
 δρομον Ἰωάννην τὸν πρόδραμόντα καὶ | κηρύξαντα τὴν βασιλείαν
 τῶν οὐ(ρα)νῶν, ὅπως ἐλεηθῶ καν ἐπιτέλει ὁ ἐσκοτισμένος | καὶ
 κατηχρειωμένος· καὶ ὑμεῖς οἱ διε|γείροντες καὶ οἱ εὐχόμενοι μέγα
 μισθὸν ἐκ τῆς | φιλαδέλφου καὶ φιλοψύχου γνώμης κερδῆσεται(ε) |
 καὶ παρακαλῶ διὰ τὸν Κ(ύριο)ν μὴ κατοκνίσητε τοῦτο ποιεῖν· ὁ
 φιλάν(θρωπος) Κ(ύριος) δώη ὑμῖν καὶ ἐμοὶ συγχώρησιν ἁμαρτιῶν
 καὶ βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν· ἀμήν». — Ἀπόσπασμα (φ.
 64^β). «Περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἰστέον ὅτι οὐκ ἀπὸ
 ἰδίου σκοποῦ περὶ τοῦ πῶς δεῖ ψάλλεσθαι τὴν τοιαύτην ἀκολουθίαν
 ἐν τε ταῖς μ' ἡμέραις καὶ τῆς μεγάλης ἐβδομάδος καὶ τοῦ πά-
 σχα ἡμῖν πεπόνηται· καὶ γὰρ τῷ τύπῳ τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας
 ἐξακολουθοῦντες καὶ ἀκριβέσι συναξαρίοις ἐντυχόντες τῆς τε ἀοι-
 δίμου μονῆς τῶν Στουδίων, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῶν Ἱεροσολύ-
 μων, ταῦτα ἐντετάχαμεν. Μηδεὶς οὖν ἐπαπορεῖτω τῇ ἐναλλαγῇ
 ἐντυγχάνων τῶν τε στιχηρῶν καὶ τῶν κανόνων καὶ τῶν ἀναγνώ-
 (σεων), ὅπως διώρισται, ἀλλὰ τὴν ἡμέραν σκοπεῖτω, ὅτε ἡ πα-
 ραμονὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ γίνεται, εἶτα αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς

[REDACTED]

ἑορτῆς ὅποια ἐστίν, καὶ εὐρήσει ὅτε ἐν νηστείαις τύχοι ἢ παρα-
 μονὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ· διὰ τὸ σεβασμίαν τὴν μ' (εἶναι) φάλλο-
 μεν πρῶτον τὰ στιχηρὰ τῆς ἡμέρας καὶ οἶονεὶ πέρας διδόμεν
 τῇ νηστείᾳ· εἶτα τὰ στιχηρὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τὴν τῶν προ-
 ηγιασμένων λειτουργίαν. Ἐξ ἐκείνου δέ, ἅτε ἀρχὴν τῆς ἑορτῆς
 λαβούσης, πάντα τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ προηγούνται. Τοῦ δὲ Σαβ-
 βάτου τοῦ ἁγίου Λαζάρου καὶ τῆς Κυριακῆς τῶν βαίων προετάξαμεν
 τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀκολουθίαν ἐν ἅπασιν, διὰ τὸ πρὸ τοῦ πά-
 θους τοῦ Χριστοῦ γενέσθαι ταύτας τὰς ἑορτὰς καὶ μὴ διὰ τὸ
 μὴ εἶναι νηστείαν ἐν αὐταῖς. Πάλιν δὲ ἐν ταῖς τῆς μεγάλης
 ἑβδομάδος ἡμέραις προεκρίναμεν, εἰ τύχοι ἐν αὐταῖς ἢ παρα-
 μονὴ τοῦ Ἐβαγγελισμοῦ [sic], προηγεῖσθαι τῆς ἡμέρας τὰ στι-
 χηρὰ εἰς τὰ λυχνικά, εἶτα τοῦ Ἐβαγγελισμοῦ, διὰ τε τὴν νη-
 στείαν, ὡς ἤδη φθάσαντες εἶπομεν, καὶ τὸ τῶν ἡμερῶν παρά-
 δοξον. Περὶ δὲ τοῦ γενέσθαι τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ προσκομιδὴν,
 εἰ τύχοι ἐν ταύτῃ ὁ Εὐαγγελισμός, καὶ οἱ κανόνες ἄλλως δια-
 γορεύουσιν, ἀλλ' οὖν εὐρομεν ἐν τῷ συναξαρίῳ τῆς Μεγάλῃς Ἐκ-
 κλησίας εἰς τοὺς εὐκτηρίους οἴκους τῆς Θεοτόκου γίνεσθαι προσ-
 κομιδὴν καὶ τελείαν λειτουργίαν.—Ἐτέρα ἐρμηνεῖα περὶ τῆς ἑορ-
 τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ· εὐρέθη δὲ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Ὀλυμπον
 τυπικοῖς γινομένη· ἔχει δὲ οὕτως. Εἰ φθάσει γενέσθαι ὁ Εὐαγ-
 γελισμὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἢ τῇ μεγάλῃ Πέμπτῃ ἐσπέ-
 ρας, εἰς τὰ ἅγια πάθη δηλονότι, ἢ τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἐσπέ-
 ρας, ἤγουν ἐπιφωσκούσης τῆς μεγάλης Κυριακῆς, ὃ ἐστὶ κύριον
 πάσχα, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ψαλλέσθωσαν ἀμφότεραι αἱ ἑορταί,
 ὡς εἴρηται· εἰς δὲ τὸν ὄρθρον, ἐπεὶ ἀγρυπνία ἐστὶ, καταλιπὼν
 τὴν συνήθη παννυχίδα, ἄρξαι ἀφ' ἐσπέρας τοῦ ἑξαψάλμου καὶ
 ποιήσον ἀκολουθίαν μόνον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ πᾶσαν, καὶ στιχο-
 λόγησον τὸν πολυέλεον, καθίσματα λέγων καὶ ἀναγνώσματα, τῶν
 κανόνων τὰ στιχηρὰ καὶ πάντα ὁμοίως μόνου τοῦ Ἐβαγγελισμοῦ·
 καὶ μετὰ τὴν τελείαν τῆς ἀκολουθίας ἐκπλήρωσιν πρόσθετος ἀνά-
 γνωσμα, ὡς σὺνήθες, εἰς τὸν πρᾶξαπόστολον· καὶ μετὰ τὸ τέλος
 τῆς ἀναγνώσεως, κρουμένου τοῦ ξύλου, εἰ μὲν ἔστι Παρασκευή,

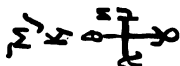
ἄρξαι πάλιν ἕτερον ἐξάφαλμον καὶ γενέσθω ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων παθῶν· εἰ δὲ μεγάλη Κυριακή ἐστὶ, ποιήσον καθὼς ἐν τῷ συναξαρίῳ τῆς μεγάλης Κυριακῆς διείληπται, ἀποτελέσας πᾶσαν τὴν τῆς ἡμέρας αὐτῆς μόνης ἀκολουθίαν, ψάλλων ἄχρι πρωΐας αὐτῆς καὶ μηδὲν μηδόλως τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀκολουθίας τῆ τοῦ πάσχα συνεισενέγκης, ἢ τῆ ἀκολουθία τῆς μεγάλης Παρασκευῆς· καὶ γενήσονται αἱ δύο ἀκολουθίαι ἀταράχως καὶ ἀπαραλείπτως, κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Ὁμοίως καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ, εἴ ἐστὶν εὐκτήριος (οἶκος) τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τελεσθῆτω καὶ ἡ προσκομιδὴ καὶ πάλιν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἐβανγγελισμοῦ ἐκεῖ· ἐν δὲ τῷ μέσῳ τελεσθῆτω μόνη ἡ ἀκολουθία τῆς μεγάλης Κυριακῆς. Ὁ κρατῶν ἦν θέλεις ἀκολουθίαν ἐλοῦ». Σημειωτέον ἐστὶ α') ὅτι ὑπάρχει σημείωσις ἀραβικὴ (φ. 95^β—96^α) τοῦ ἰδ' πιθάνως αἰῶνος, ἐμφαίνουσα τοῦτον τὸν κώδικα δεδωρῆσθαι παρ' ἱερέως Ἰβραήμ ὄνομα τῷ ναῦ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, μονῆς ὁμωνύμου παρὰ τὴν Ἱερουσαλήμ· β') ὅτι καὶ σημειώματα δύο ὑπάρχει που ἐν κρασπέδοις, ἅπερ ἀπαραλλάκτως ὤδε παρατίθεται. 1) «Τῆς λαύρας τοῦ ἀγίου Σάββα», φ. 7. 2) «† Μνησθητι κε τω δωλο το θῶ Μουσεος το διακωνος ενεκηγη το και αδελφω ρω'» [-1391-1392], φ. 13^β.

313. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφέν ὡς φαίνεται τῇ ις' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 352, μήκους μὲν 0,218, πλάτους δὲ 0,147· ἔχει δὲ κείμενον ἐν μιᾷ στήλῃ κατὰ σελίδα, γραμμὰς ἀριθμοῦν 26 (0,162 × 0,09). Καὶ ἔνδον μὲν τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει τὸ σημείωμα τοῦτο· «† Νύμφως ἱερομοναχος:—† ετούτο το βειβήλον υπάρχη του παπ(α) κῦρ Νοίμφου του Χηδτι και εσειραδοσταχόθιν δια χειρὸς αιμοῦ Μαξείμου ιεροδιακόνου»· ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ γέγραπται τοῦτο· «† Ετουτῶ τῷ ψάλτήριων οἶνε παπ(α) Νύμφου ἀπο ἐν Χοίω τοί νοίσω τῶν Λεύκωββῶρον, ἀπο χόριων τού Καθαράκτοι. Νύμφως ἱερομόναχος». Περιεχόμενα·

1. Ψαλτήριον (φ. 1—139), οὗ προτέτακται προθεωρία τοῦ Χρυσοστόμου, ὑπόθεσις Εὐσεβίου, στίχοι καὶ ἐρμηνεῖα τις περὶ

τοῦ ψαλτῆρος ὀνόματος· ἕκαστος δὲ τῶν ψαλμῶν ἔχει καὶ συνοπτικὴν αὐτοῦ ἐρμηνείαν ἔμμετρον ἀποτελοῦσαν μὲν ὄλον ἔργον, ἀρχομένην δὲ ὧδε· «Ἄλλοι μὲν ἄλλα τῶν ψαλμῶν ἔχουσι λόγων εἶδη, | ὁ δὲ παρῶν καὶ πρῶτιστος εἶδος διττὸν ἐπέχει» κτλ.

2. «Παρακλήσις εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ψαλλομένη κατὰ τὴν τρίτην τῆς ἑβδομάδος ἡμέραν τῆς παρακλήσεως ἢ ἀκροστιχίς ὁ ἀλφάβητος». Ἄρχ. «Ἄνοιξον, δέσποινα ἀγνή, ἡμῶν τὰ θεῖά σου ὦτα», φ. 139^β. Τὸ δ' ὄνομα τοῦ ποιητοῦ δηλοῖ μολόγραμμα τοιοῦτον

3. «Εὐχὴ λεγομένη εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», ἧς ἡ ἀρχή· «Χαῖρε Θεοτόκε, ἀειπάρθενε κόρη, ἡ ἀληθῆς καὶ μόνη» κτλ., φ. 141.

4. «Ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ [sic] εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ πάσῃ ἀθετήσει». Ἄρχ. «Κεχαριτωμένη, εὐλογημένη, ὑπὲρ πᾶσαν τετιμημένη» κτλ., φ. 142.

5. «Στιχηρὰ προσόμοια εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τὴν πάναργον». Ἄρχ. «Ἄκουσον ἀθλία μου ψυχὴ μικρᾶς συμβουλῆς μου», φ. 143.

6. «Ἐτερα στιχηρὰ εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν». Ἄρχ. «Ἰησοῦ γλυκύτατε, ψυχῆς ἐμῆς θυμηδίας», φ. 143^β.

7. «Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ψαλλόμενος ἐν τῇ παρακλήσει ἀπὸ τῆς γ' τῆς Διακαινησίμου ἄχρι τῆς τρίτης τῆς πρὸ τῆς Ἀναλήψεως· ἀκροστιχίς ὁ ἀλφάβητος». Ἦχος α'. Ἄρχ. «Ἀναστάσεως τὴν χάριν ἐχαρίσω ἡμῖν», φ. 144.

8. «Ἐτερα στιχηρὰ εἰς τὸν μέγιστον ἐν ἀθληταῖς καὶ μωροβλύτην Δημήτριον, σ(υ)ναπτῶς ψαλλόμενα ταύτη τῇ παρακλήσει· ὦν ἡ ἀκροστιχίς: Δημητρίω». Ἄρχ. «Δημήτριε τῶν ἀθλητῶν», φ. 145^β.

9. Ἀκολουθία ψαλλομένη εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου τῇ 25-ῃ μαρτίου, φ. 146. Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Χαρᾶς δοχεῖον σοὶ πρέπει χαίρειν μόνη». φ. 146^β.

10. «Εὐχὴ κατανοητικὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», ἧς ἡ

ἀρχή «Παρθένε δέσποινα Θεοτόκε, ἡ τὸν Θεὸν Λόγον κατὰ σάρκα γεννήσασα», φ. 155^β.

11. «Αἱ ἀργίαι τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ», φ. 157^β.

12. «Ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ», φ. 158^β.

13. «Ἔτερος κανὼν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, περιέχων ὀνομασί τούς ἁγίους ὄλου τοῦ χρόνου, φέρων ἀκροστιχίδα Ἁγίου ὕμνῳ τοῦ πολυκύκλου χρόνου | Μιχαὴλ ταπεινὸς μοναχὸς ἀνάξιος. Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Ἀνευφημῆσαι τῶν ἁγίων Κύριε», φύλ. 165^β.

14. «Ἀρχὴ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου», φ. 170^β.

15. «Εὐχὴ λεγομένη εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ μεγάλου». Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ «Παύλου μοναχοῦ μονῆς τῆς Εὐεργέτιδος». Ἀρχ. «Ἄσπιλε ἀμόλοντε ἄθφορε ἄχραντε», φ. 173^β.

16. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν»· ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ «Θεοστηρίκτου». Ἀρχ. «Καὶ δὸς ἡμῖν, δέσποτα, εἰς ὕπνον ἀπιούσιν», φ. 174.

17. «Κανὼν εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ποίημα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους εἰς ἦχον δ'», οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀδέτω σοι, δέσποινα, κανὼν τὴν λύραν τοῦ πνεύματος», φ. 174^β.

18. Τῆς ὀκτῶν παρακλητικῆς ἀκολουθίας τινές, φ. 177 κέ.

19. «Ἀκολουθία τῆς ἁγίας μεταλήψεως», ἐμπεριέχουσα εὐχὰς πεντεκαίδεκα (φ. 218-229) Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Συμεῶνος τοῦ Μεταφράστου.

20. «Ἀκολουθία τῆς καθιερώσεως τῶν μελλόντων καθιερωσθαι θείων ναῶν». Ἀρχ. «Ἄφ' ἐσπέρας ἀπέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ κεῖται ὁ μέλλων καθιερωθῆναι ναός· εἷς δὲ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ πρῶτον πάντων κατασκευάζει καυτρεῖον τετράγωνον μολύβδινον, ἐν ᾧ βάλλονται μαρτυρικὰ ἅγια λειψάνα κομάτια τρία· εἶτα προσφέρεται αὐτῷ ἅγιος δίσκος καὶ ἀστερίκος καὶ κάλυμμα· τίθεται δὲ μέσον τοῦ ἁγίου δίσκου τὸ καυτρεῖον μετὰ τῶν θείων μαρτυρικῶν λειψάνων, καὶ ἐπάνω αὐτῶν ὁ ἀστε-

ρίσκος καὶ τὸ ἅγιον κάλυμμα, καὶ φέρουσιν τὸν ἅγιον δίσκον καὶ τιθέασιν αὐτὸν εἰς ναὸν ἕτερον καθιερωμένον» κτλ., φ. 230.

21. «Ἀκολουθία ἐπὶ σαλευθείσης τραπέζης», ἥς ἡ ἀρχὴ· «Ὅποταν μέλλει ἡ σαλευθεῖσα τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας τράπεζα καθιδρυθῆναι, πρὸ τῆς θείας λειτουργίας εὐτρεπίζεται παρὰ τῶν ἐπιτηδείως ἐχόντων πρὸς τοῦτο ἡ κηρομα(στί)χ(η) μετὰ τετριμμένου μαρμάρου ἐν χύτρᾳ καινῇ» κτλ. Πρβλ. *Goar Eὐχολόγιον*, σ. 490.

22. «Ἀκολουθία τοῦ εὐχελαίου γινομένη ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων». Ἄρχ. «Ποιεῖ εὐλογητόν, τρισάγιον» κτλ., φ. 249^β.

23. «Ἀποστολοευαγγέλια εἰς διαφόρους μνήμας ἁγίων καὶ εἰς τὸν σωτήρα ἡμῶν Χριστόν», φ. 266^β.

24. «Εὐχαὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ Καλλίστου», φ. 271. *Goar* σ. 648—653.

25. Εὐχαὶ διάφοροι, φ. 275^β—279^β. α') «Εὐχὴ ἐπὶ θεμέλιον οἰκοδομῆς», β') ἐπὶ οἰκοδομῆς οἴκου, γ') εἰς πλοῖον, δ') εἰς εὐλογίαν οἴκου, ε') ἐπὶ ἀνομβρίας, ζ') ἐπὶ τῶν μαγαρισάντων καὶ ἐπιστραφέντων, ζ') ἐπὶ κολλύβων ἁγίων, η') εἰς κάμινον ἀσβέστου, θ') εἰς ἄλωνα, ι') ἐπὶ τρύγης κοινῆς, ια') εἰς εὐλογίαν οἴνου, ιβ') «εἰς τὸν ἅγιον ἄγγελον τὸν ὑπὸ Θεοῦ ταχθέντα σκέπειν καὶ διαφυλάττειν ἡμᾶς, ιγ') ἐπὶ λύσεως ἀφορισμοῦ τρεῖς εὐχαί.

26. «Κανὼν εἰς ψυχορραγοῦντας· ποίημα κυροῦ Ἀνδρέου Κρήτης», εἰς ἤχον πλάγιον β'. Ἄρχ. «Δεῦτε συνάχθητε πάντες οἱ εὐσεβῶς ἐν τῷ βίῳ ζήσαντες», φ. 280. — «Εὐχὴ εἰς ψυχὴν χρινομένην», φ. 281^β.

27. «Ὁ ἁγιασμὸς τῶν Φώτων», φ. 290.

28. «Τροπάρια ψαλλόμενα τῇ Κυριακῇ πρωὶ μετὰ τὸν Ἄμωμον». Ἄρχ. «Τῶν ἀγγέλων ὁ δῆμος κατεπλάγη», φ. 306^β.

29. «Ἀρχὴ τοῦ ὄρθρου», φ. 307.

30. «Ἀρχὴ τοῦ τοπικοῦ. — Ὅτε δὲ οὐ τελοῦμεν ἐνάτην» κτλ., φ. 325.

31. «Ἀρχὴ τῶν ἀποδείπνων», φ. 330.

32. «Εὐχαὶ τοῦ λυχνικοῦ», φ. 342.

33. «Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας», φ. 342^β.

34. «Εὐχαὶ τοῦ ὄρθρου», φ. 343.

35. «Ἀρχὴ τοῦ μηνολογίου σὺν Θεῶ· τροπάρια καὶ κοντάκια, φ. 345^β.

36. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», εἰς ἤχον πλάγιον β'. Ἀρχ. «Πῶς προσέλθω σοι ἀγνή», φ. 347.

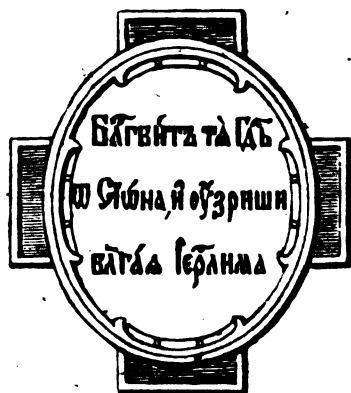
37. «Ἔτερος κανὼν εἰς τὸν τίμιον Πρόδρομον, οὗ ἡ ἀποστιχίς· Ὡδὴν πλέκω σοι εὐκτικὴν» κτλ., φ. 349^β.

314. Ψαλτήριον ἐκ χάρτου, γραφὲν τῇ ις' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 301, μήκους μὲν 0,216, πλάτους δὲ 0,16· ἔχει δὲ τὸ κείμενον ἐν μιᾷ τῶν σελίδων ἐκάστη μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 16 ($0,13 \times 0,09$)· ἔχει δὲ καὶ ἐπιγραφὰς ἐρυθρὰς καὶ γράμματα κεφαλαιώδη πάλιν ἀρκτικὰ μεγάλα καὶ πεποικιλμένα, χρώματος ὡσαύτως ἐρυθροῦ.

315. Ψαλτήριον ἐκ χάρτου σιλιπνοῦ, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 218, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ἑκαίδεκα ($0,213 \times 0,155 = 0,36 \times 0,09$)· ἔχει δὲ καὶ τοῦτο γράμματα κεφαλαιώδη πεποικιλμένα, τὰς ἀρχὰς ἐπικοσμοῦντα τῶν ψαλμῶν, καὶ πάλιν ἐπιγραφὰς ἐρυθρὰς· μετὰ δὲ τὸν ἔσχατον ψαλμὸν (φ. 197^β) ὑπάρχουσι τοῦ καλλιγράφου σημειώσεις· οἷον «ζρχβ', ,αχιδ' (1614). Θεοῦ τὸ δῶρον, Ἰερεμίου θύτου πόνος». Εἶτα· «τὸ παρὸν Ψαλτήριον ὑπάρχει τῆς λαύρας τοῦ ἀγίου Σάββα» κτλ. Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ κεῖται τὸ «Ὅπως ὀφείλει στιχολογεῖσθαι τὸ Ψαλτήριον ἐν δλω τῷ ἐνιαυτῷ»· καὶ μετὰ τοῦτο σημειώματα δύο· «Θεοῦ τὸ δῶρον, Ἰερεμίου θύτη πόνος». — «† Τὸ παρὸν Ψαλτήριον ὑπάρχει ἐμοῦ Ἰωάσαφ μοναχοῦ· ὄπερ ἐχάρισέ μοι ὁ γέροντάς μου κῦρ Ἰερεμίας ἱερομόναχος· ὅστις δὲ ἄνευ θελήματός μου λήψεται αὐτό, ἐχέτω τὰς ἀρὰς τῶν ἀγίων πατέρων. — ,αχιζ' (1617) Ἰανουαρίῳ ιη' ἐκοιμήθη ὁ πατὴρ κῦρ Ἰερεμίας».

316. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων χάρτου 206 ($0,209 \times 0,15 = 0,149 \times 0,87$), ἔχον ἐν τῷ 200-φ φύλλῳ σημείωμα τοῦ καλλιγράφου τοιοῦτον· «Τέλος τῆς βιβλου τῶν ψαλμῶν. — † Ἐγράφη

	Τιμή.
	P. K.
30-ον τεύχος. Περιγραφή τοῦ τουρκικοῦ κράτους μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1670 καὶ 1686, ἐκδιδ. ὑπὸ Π. Α. Σύρκου	3 —
31-ον » Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως τὸ περὶ τοῦ τάφου τοῦ Κυρίου ὑπομνημάτων (867-878) καὶ ἄλλα τινὰ πονημάτια τοῦ αὐτοῦ ἐλληνιστὶ καὶ ἀρμενιστὶ ἐκδιδομένα ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου - Κεραμέως καὶ μετὰ ῥωσσικῶν μεταφράσεων Δεστούνη καὶ Μάρου	6 —
32-ον » Παύλου τοῦ Ἑλλαδικοῦ καὶ Κυρίλλου Σχυθοπολίτου, συγγραφέων τῆς ς' ἐκατ., βίοι τοῦ ὁσίου Θεογνίου ἐπισκόπου Βηγυλίου, ἐκδιδ. μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Ῥωσσιστὶ ὑπὸ Γ. Σ. Δεστούνη	1 —
33-ον » Βίος καὶ περιήγησις εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Αἴγυπτον τοῦ ἐκ Καζανίου Βασιλείου Ἰακ. Γαγάρου (1634-1637) μετὰ ἐπιστολῆς περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀλεξανδρείας πατριάρχου Γερασίμου. Ἐκδιδ. Σ. Ο. Δόλγοβ.	2 —
34-ον » Μαρτύριον τῶν ἁγίων 60 νέων μαρτύρων, ἐκδιδομένον μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Ῥωσσιστὶ ὑπὸ Γ. Δεστούνη	— 50
35-ον » Παΐσιου Ἀγιαποστολίτου ἱστορία τοῦ ὄρους Σινᾶ καὶ τῶν περιγύρων αὐτοῦ (1577-1592), ἐκδ. μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Ῥωσσιστὶ ὑπὸ Γ. Δεστούνη	3 50
36-ον » Ἐφρασις ὁδοιπορίας τοῦ πατρὸς Ἰγνατίου κατὰ τὴν Βασιλεύουσαν τὸν Ἄθωνα τὴν Ἀγίαν Γῆν καὶ τὴν Αἴγυπτον (1766-1776), ἐκδιδ. ὑπὸ Β. Ν. Χιτροβοῦ. — 50	— 50
Λογοδοσίαι τοῦ ὀρθοδόξου Παλαιστινοῦ συλλόγου:	
1882—1883	1 50
1883—1884 ἐξηνητήθῃ	1 10
1884—1885	1 —
1885—1886 μετὰ τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς Ἱερουσαλὴμ	4 —
1886—1887	1 50
1887—1888	1 70
1888—1890	5 —
Ἀνακοινώσεις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Παλαιστινοῦ συλλόγου:	
1-ος τόμος, φεβρουάριος 1886 μέχρι δεκεμβρίου 1887	3 50
2-ος » σεπτέμβριος 1890 » φεβρουαρίου 1891.	5 50
Παράρτημα τούτου	1 —
3-ος » ἔτος 1892	5 50
Παράρτημα τούτου	— 50
4-ος » ἔτους 1893	6 —
Βίος καὶ ὁδοιπορικὸν Δανιὴλ ἡγουμένου Ῥώσσου, μετὰ 12 σχεδίων καὶ 5 χαρτῶν. 1106-1107 ἔτος. Ἄδειτον 8 ρούβλια. Δεδεμένον	10 —
Περιηγήσεις Βασιλείου Γρηγορίου τοῦ Βάρασκῃ. 4 τόμοι μετὰ 145 εἰκόνων καὶ σχεδίων. Ἄδειτοι 25 ρούβλια. Δεδεμένοι	33 —
Ἱεροσολομιτικὴ Βιβλιοθήκη ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Τόμος 1-ος καὶ 2-ος μετὰ 29 φωτοτυπιῶν	30 —
Ἀνάλεκτα ἱεροσολομιτικῆς σταχυολογίας ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Τόμ. I καὶ II 20 —	20 —
Παλαιστίνη καὶ Σινά:	
1-ον τεύχος. Βιβλιογραφικὸς κατάλογος τῶν ῥωσσιστὶ ἐκδομένων βιβλίων περὶ τε τῶν Ἁγίων Τόπων καὶ τῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ Β. Ν. Χιτροβοῦ	1 —
2-ον » Περιγραφή ἀρχαίων καὶ μεσαιωνικῶν νομισμάτων, δωρηθέντων εἰς τὸν ὀρθόδοξον Παλαιστινὸν Σύλλογον, ὑπὸ Ἰ. Β. Πομάλοβσκη	— 65
Πατερικὸν Παλαιστίνης. 1-ον τεύχος βίος τοῦ ὁσίου Σάβα τοῦ ἡγιασμένου μετὰ εἰκόνων. — 40	— 40
» βίος τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου	— 20
» βίος τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ ἡσυχαστοῦ	— 10
» βίος τοῦ ὁσίου Ἰλαρίωνος τοῦ μεγάλου.	— 15
Ὁ ναὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. 12 πίνακες	3 —
Ἡ Βηθλεὲμ καὶ τὰ περὶ αὐτῆς. 12 πίνακες	3 —
Διὰ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου γίνεται ἐκπτώσις 20%, διὰ τοὺς βιβλιοπώλας 30% καὶ διὰ τὰς φιλολογικὰς ἐταιρίας καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα καὶ τὰς δημοσίας βιβλιοθήκας 50%.	
Ἡ ἀποθήκη τῶν ἐκδόσεων κεῖται ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Συλλόγου, εἰς Πετροῦπολιν, κατὰ τὴν προκομαῖν Μόϊκας, παρὰ τὴν Κωνανὴν Γέφυραν, Ἀριθ. 91, κατοικίας ἀριθ. 16.	
Αἱ πωλήσεις τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἐταιρίας ἐκτός τῆς Ῥωσσίας γίνονται διὰ τοῦ ἐν Λειψία βιβλιοπώλου αὐτῆς Otto Harrassowitch. Allemagne Leipzig, Querstrasse 14.	

Z
6611
T3
P2

ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ἐκδοθεῖσα μὲν ἀναλώμασι τοῦ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

συνταχθεῖσα δὲ ὑπὸ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΤΟΜΟΣ Β'

Π

II, 2

ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ

1894

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

	Τιμή P. K.
Ὁρθόδοξος Παλαιστίνη Συναγωγή:	
1-ον τεύχος. Ἡ ὀρθοδοξία ἐν τῇ ἀγίᾳ Γῆ ὑπὸ Β. Ν. Χιτροβοῦ	2 —
2-ον > Ὁδοιπορικὸν Βορρηγῶν ἐτι 833, ῥωσιστὶ μεταφρασθὲν καὶ σχολιασθὲν ὑπὸ Β. Ν. Χιτροβοῦ	1 —
3-ον > Βίος καὶ ὀδοιπορικὸν τοῦ Ῥώσου ἡγουμένου Δανηλ (1106-1107), ἐκδ. ὑπὸ Μ. Α. Βενοβτινόβ. Μέρους I.	2 50
4-ον > Ὁδοιπορία εἰς Σινά ἐτι 1881 ὑπὸ Α. Β. Ἐλισαίαβ	2 —
5-ον > Περίοδος τοῦ ἀγίου Σάβα ἀρχιεπισκόπου Σερβίας (1225-1237), ἐκδ. ὑπὸ Λεωνίδου ἀρχιμανδρίτου	1 —
6-ον > Περιήγησις τοῦ ἐμπόρου Βασιλείου (1465-1466) ἐκδοθεῖσα ὑπὸ Λεωνίδου ἀρχιμανδρίτου	— 30
> Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ῥωσικῷ χώρῳ τῷ παρὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως ἐν Ἱεροσολύμοις (1883) μετὰ εἰκόνων χαρτῶν καὶ δύο παραρτημάτων, ὑπὸ Ἀντωνίνου ἀρχιμανδρίτου	6 50
8-ον > Διήγησις Δανηλ μητροπολίτου Ἐφέσου καὶ περίοδος τῶν Ἁγίων Τόπων, ἐκδ. ὑπὸ Γαβριήλ Σ. Δεστούνη.	1 60
9-ον > Βίος καὶ ὀδοιπορικὸν τοῦ ἡγουμένου Δανηλ. Μέρους II μετ' εἰκόνων καὶ σχεδίων. Ἐξηνητήθη.	5 50
10-ον > Παλαιὰ Γεωργιανὰ μνημεῖα ἐν Παλαιστίνῃ καὶ Σινᾷ, μετὰ πινάκων καὶ εἰκόνων ὑπὸ Α. Τσαγαρέη	4 50
11-ον > Διήγησις Ἐπιφανίου περὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ τόπων: σύγγραμμα ἑλληνικὸν τῆς 8' ἑκατ. ἐκδοθὲν, ῥωσιστὶ μεταφρασθὲν καὶ διερμηνευθὲν ὑπὸ Βασιλείου Βασιλιεβσκη	6 50
12-ον > Περιήγησις Ἰγνατίου τοῦ ἐκ Σμόλνης (1389-1405), ἐκδ. ὑπὸ Σ. Β. Ἀρσένιεβ	1 —
13-ον > Τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἱερὸν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μετὰ εἰκόνων καὶ πινάκων ὑπὸ Α. Α. Ὀλεσνίτςκη.	16 —
14-ον > Σερβικὴ περιγραφή τῶν Ἁγίων Τόπων περὶ τὸ μέσον τῆς 15' ἑκατ., ἐκδ. ὑπὸ Α. Β. Στογιάνοβιτς.	— 50
15-ον > Διήγησις Ἐπιφανίου μοναχοῦ περὶ τῆς πρὸς Ἱεροσόλυμα ὀδοιπορίας αὐτοῦ (1415-1417), ἐκδ. ὑπὸ Λεωνίδου ἀρχιμανδρίτου.	— 25
16-ον > Τρεῖς συμβολαὶ εἰς τὰς περὶ Παλαιστίνης ῥωσικὰς γνώσεις, ἐκδ. ὑπὸ Λεωνίδου ἀρχιμανδρίτου.	1 —
17-ον > Νικολάου ἐπισκόπου Μεθάνης καὶ Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου, συγγραφῆς τῆς 18' ἑκατ., βίσι Μελετίου τοῦ νέου ἐκδιδ. τὸ πρῶτον ὑπὸ Βασιλείου Βασιλιεβσκη μετὰ προλόγου καὶ ῥωσικῆς μεταφράσεως	4 —
18-ον > Ὁδοιπορικὸν τοῦ ἐμπόρου Βασιλείου Παζνιακόβου (1558-1561), ἐκδ. Χρ. Λόπαρεβ	2 —
19-ον > Οἱ Ἀναρίοι ὑπὸ Κ. Δ. Πέτροβιτς.	— 75
20-ον > Peregrinatio ad Loca Sancta saeculi IV exeuntis edita rossice versa, notis illustrata ab Joh. Pomialowsky	5 —
21-ον > Προσκυνητᾶριον Ἀρσένιου Σουχάνοβ (1649-1653) μετὰ εἰκόνων καὶ σχεδιογραφῶν, ἐκδ. ὑπὸ Μ. Ἰβανόβσκη	6 50
22-ον > Ἐκδρομαὶ κατὰ τὴν Παλαιστίνην μετὰ τῶν μαθητῶν τοῦ ἐν Ναζαρέτ οἰκοτροφείου τῶν ἀρρένων, ὑπὸ Α. Ι. Γιακούποβιτς.	2 —
23-ον > Ἰωάννου τοῦ Φωκᾶ ἔκφρασις ἐν συνόψει τῶν ἀπ' Ἀντιοχείας μέχρις Ἱεροσολύμων κάστρων καὶ χωρῶν Συρίας Φοινίκης καὶ τῶν κατὰ Παλαιστίνην ἁγίων τόπων. Σύγγραμμα ἑλληνικὸν τῆς 18' ἑκατ. ἐκδοθὲν καὶ ῥωσιστὶ μεταφρασθὲν ὑπὸ Ἰωάννου Τρόιτςκι.	1 25
24-ον > Περιήγησις Ζωσιμᾶ μοναχοῦ (1419-1422) ἐκδ. ὑπὸ Χρ. Μ. Λόπαρεβ	1 25
25-ον > Οἱ ἐν Παλαιστίνῃ ἐλώδεις πυρετοὶ ὑπὸ Δ. Θ. Ρεσσετίλλου	3 —
26-ον > Ἀνωνόμου περιγραφή τῶν Ἁγίων Τόπων περὶ τὰ τέλη τῆς 18' ἑκατ., ἐκδομένη νῦν τὸ πρῶτον μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Ῥωσικὴ μετάφρασις ὑπὸ Γ. Σ. Δεστούνη.	— 75
27-ον > Περιήγησις Τρύφωνος Καραβέινικοβ (1593-1596), ἐκδ. ὑπὸ Χρ. Μ. Λόπαρεβ.	3 —
28-ον > Theodosius. De situ Terrae Sanctae liber saeculo VI ineunde conscriptus. Recensionem J. Gildemeisteri repetivit, versionem rossicam notasque adiecit J. Pomialowsky	2 —
29-ον > Ἐκφρασις διὰ στίχων πρωτονοταρίου τῆς Ἐφέσου, τοῦ Παρδίκου, περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις Κυριακῶν θαυμάτων καὶ θαυμάτων. Ποιημάτων τῆς 18' ἑκατ., ἐκδ. μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Ῥωσιστὶ ὑπὸ Γ. Σ. Δεστούνη	— 75

ἐπὶ ἔτους» [sic]· καὶ μετὰ τοῦτο μονοκονδυλίαν, ἐν ᾗ διαβλέπω τὸ ὄνομα «Νεώφυτος»· μετὰ δὲ ταύτην ἀναγινώσκεται σημεῖωμα νεώτατον· «Τὸ παρὸν τὸ ἀφιέρωσα εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ ἡγιασμένου. Θεοφάνης ἐλάχιστος τῶν ἱερομονάχων». Κατόπιν ὑπάρχουσιν ὕμνοι τριαδικοί κατ' ἦχον μετὰ τῶν φωταγωγικῶν καὶ τροπάρια τινὰ νεκρώσιμα, λεγόμενα Παρασκευῆ ἑσπέρας (φ. 201—206), καὶ πάλιν τὸ «Ἐγράφ(η) ἐπὶ ἔτους ζσιβ'» (1703—1704)· πρὸ δὲ τούτου γέγραπται μονοκονδυλία δυσανάγνωστος ἴσως. Ὑπάρχει δὲ αὐτόθι καὶ σημεῖωμα τοιοῦτον· «Τὸ παρὸν εἶναι τοῦ Θεοφάνους Ἀγιοταφίτου ἐκ πατρίδος Ῥόδου, ἀλλ' ὁμως εἶναι καὶ τοῦ Ἁγίου Τάφου, ὅταν τὸ ἀφήσω».

317. Ψαλτήριον μετὰ τῶν ἀκολουθιῶν ἑσπερινοῦ τε καὶ ὄρθρου, γραφὲν ὡς ἔοικε περὶ τὴν πεντεκαίδεκάτην ἑκατονταετηρίδα· συνίσταται δ' ἐκ φύλλων χάρτου 150, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 23 ($0,205 \times 0,145 = 0,155 \times 0,09$).

318. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων χάρτου 115, περιέχον ἐν τῇ ἀρχῇ στίχους εἰς τὸν Δαυὶδ λα', ἀποτελοῦντας ποιημάτια δ', ὧν τὸ πρῶτον ἄρχεται ὧδε· «Ἄκουε Δαυὶδ τοῦ παρ' ἡμῖν Ὀρφέως» κτλ. Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ ὑπάρχουσι «στιχηρὰ αὐτόμελα συνοπτικά κατ' ἦχον»· ὑπάρχουσι δὲ καὶ σημειώσεις τοῦ καλλιγράφου δύο ἐν τῷ 113-φ φύλλῳ· α') «† Ἐγράφη ἐν τῇ ἁγία καὶ περιβοήτῳ βασιλικῇ ἁγία λαύρα τοῦ οσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, τοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, εἰς κελλίον πλησίον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, διάχειρὸς καμοῦ Μελετίου θύτου καὶ Σαββαΐτου ὁ ἐκ Χίου τε τῆς νήσου· ἔτος τὸ ἀπὸ Ἀδάμ ζρλδ'» (1627—1628). — β') «† Ἀφιερῶθη ἡ παροῦσα βίβλος τοῦ μακαρίου Δαυὶδ εἰς τὴν ἁγίαν λαύραν τοῦ οσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, τοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Παλαιστίνης, διὰ ὑπηρεσίαν τοῦ θείου ἐκεῖ ναοῦ καὶ τῶν ἁγίων ἱερομονάχων καὶ ἀδελφῶν, εἰς μνημόσυνον τῆς ταλαιπώρου μου ψυχῆς κτλ. ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους ἐν τῇ ἁγία πόλει Ἱερουσαλήμ. Μελέτιος ἱερομόναχος ἐκ Χίου, Σαββαΐτης». Εἶτα· «αψ' (1700) εὐγάληθι ἐξ αὐτῆς», ὅ ἐστιν ἐδανείσθη που

τὸ βιβλίον. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι τὸ ψαλτήριον ἐκόσμησεν ὁ Μελέτιος μεγάλοις γράμμασιν ἀρκτικοῖς καὶ τισιν εἰκόσιν ἀπεικαζούσαις ἐνίας ὑποθέσεις ψδῶν τε καὶ ψαλμῶν· ἔστι δὲ τὰ ῥηθέντα γράμματα κεφαλαιώδη μὲν, πεποιημένα δὲ πτηνῶν ἀνθρώπων καὶ ζῶων εἰκόσιν.

319. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1477-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων υμζ' (447)· ἡ ἀρίθμησις ὁμοῦ ἐστὶν ἐσφαλμένη· φύλλον γὰρ ἐν ἀναρίθμητον ἀπέμεινε (τὸ μετὰ τὸ 68-ον φύλλον)· καὶ πάλιν ὁ ἀριθμὸς ρλα' δις ὑπάρχει· ἀπὸ δὲ τοῦ ρνθ' φύλλου μετεπήδησεν ὁ καλλιγράφος εἰς ἀριθμὸν σ'· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ υζ' μετεπήδησεν εἰς τὸν υια'· ὥστε τὰ φύλλα πάντα τοῦ κώδικός ἐστι 404. Ἔστι δὲ τὸ τεῦχος μήκους μὲν 0,18, πλάτους δὲ 0,15. Περιεχόμενα·

1. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλίαι τριάκοντα περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως, ὧν τὸ τέλος ἔχει τὸ σημείωμα τοῦτο· «† Τῷ ἔχοντι καὶ γράφοντι, Χριστέ μου, σῶσον. Ἐτελειώθ(η) τὸ παρὸν βιβλίον ἑξαήμερος διαχειρὸς ἐμοῦ ἀμαρτωλοῦ Γερασίμου ἱερομονάχου τάχα καὶ πνευματικοῦ. ἔτος ςΠπε' Ἰνδικτιῶνος ι', κύκλος ιγ', ☾ κύκλος ιβ' θεμέλια ιε': ἐν μηνὶ ἀπριλ(ίω) ι'· ἡμέρα ε' τῆς λαμπρᾶς ☉ ζ'.· δόξα σοι ὁ Θε(ὸς) ἡμῶν δόξα σοι:—καὶ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαί μοι διατὸν Κ(ύριον) .· καὶ πολλάκις ἀνεσφαλα ἀς ἔχο συγνόμην καὶ συγχώρησιν».

2. Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, βίος τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Ἀρχ. «Μυστήριον βασιλέως», φ. υια'. [Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ υλβ' φύλλου κεῖται σημείωμα τοῦ ιζ' αἰῶνος· «Ἐγὼ Ἰωακεὶμ ἀμαρτωλὸς ὑπάρχ(ει) τὸ παρὸν ἀναγνωστικόν»].

3. Ἀνδρέου Κρήτης ἀρχιεπισκόπου, «ἐγκώμιον εἰς τὴν παγκόσμιον ὑψωσιν τοῦ σταυροῦ». Ἀρχ. «Σταυροῦ πανήγυριν», φ. υλγ'.

320. Τεῦχος ἐκ χάρτου (0,22 × 0,16), σελίδας ἔχον ἠριθμημένας 286· περιέχει δὲ λόγους ἐκκλησιαστικούς ἀδήλου συγγραφέως, ὧν ὁ πρῶτος ἀρχεται ὧδε· «Καθὼς ἕνας ἄριστος καὶ ἔμπειρος ἰατρός» κτλ. Ἐγράφη δὲ τὸ τεῦχος περὶ τὸ τέλος τῆς ιζ' ἑκατ.

321. Καλλινίκου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως «έρμηνεία πῶς χρεωστῆ ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος νὰ ὑπηρετῶσιν εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν» καὶ «διδασκαλία περὶ ἐξομολογήσεως κατ' ἐρωταπόκρισιν». Βιβλιάριον ἐξ 81 φύλλων γραφὲν περὶ τὸ τέλος τῆς ιη' ἑκατ. καὶ μήκους μὲν ὑπάρχον 0,226, πλάτους δὲ 0,165.

322. Τόμος δευτέρος τῶν συγγραμμάτων Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου (ἀριθ. 273), ἔχων εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Εἴληφε τέλος ἡ παροῦσα βίβλος τοῦ Β^ο τόμου τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Ἀθανασίου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐπὶ ἔτους ραψγ' (1703) διὰ χειρὸς κάμου Κυρίλλου ἱερομονάχου τοῦ Ἁγίου Τάφου, διὰ πόνου πολλοῦ καὶ δαπάνης· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εἴ τι σφαλερὸν εὔρητε ἐπιδιορθώσαντες σύγγνωταί(-έ) μοι· ἀνθρώπινον γὰρ πάθος τὸ ἀμαρτάνειν. Ἐγράφη δὲ ἔνδον τοῦ πατριαρχείου τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, μαρτίῳ ιη'.—Τοῦ α' καὶ β' τόμου εἰσὶ ἅπαντα τὰ εὐρισκόμενα τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Ἀθανασίου· τὸ πρωτότυπον εἶχε πάμπολλα λατίνα καὶ δὲν ἤξεύρω ἂν ἦτον παράνω». Ἔχει δὲ ὁ τόμος οὗτος 248 φύλλα.

323. Τεῦχος ἀκέφαλον ἐκ χάρτου, γραφὲν τῇ ιζ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐξ 86 φύλλων, μήκους μὲν 0,219, πλάτους δὲ 0,159.

1. «Ἔτερος κανὼν εἰς τοὺς ἁγίους Ἀσωμάτους· ἦχος δ'». Ἀρχ. «Ἀμέσως τὰ Χερουβὶμ μετέχοντα», φ. 3.—«Στιχηρὰ ἦχος δ'», ὧν ἡ ἀρχή· «Πρῶτοι κατοπτεύετε τῆς τριάδος», φ. 6^β.

2. «Ἔτερος κανὼν εἰς τοὺς τιμίους Ἀσωμάτους· ἦχος πλάγιος α'». Ἀρχ. «Πρώτη καὶ πρεσβυτάτη ἀμέσως», φ. 7^β.—«Στιχηρὰ ἦχος πλάγιος α'», ὧν ἡ ἀρχή· «Τάξεις τὰς οὐρανίους σαφῶς», φ. 11.

3. «Ἔτερος κανὼν εἰς τοὺς ἁγίους Ἀσωμάτους· ἦχος πλάγιος β'». Ἀρχ. «Ἀναλλοιώτῳ ἰδρύσει», φ. 12.—«Στιχηρὰ τοῦ αὐτοῦ ἦχου, ὧν ἡ ἀρχή· «Θεὸς ὁ παντέλειος», φ. 15.

4. Ἔτερος κανὼν εἰς τοὺς αὐτοὺς καὶ στιχηρὰ τινα κατ' ἦχον βαρύν. Ἀρχ. «Πνεύματα τοὺς ἀγγέλους», φ. 16.

5. Ἰωσήφ τοῦ ὕμνωδοῦ κανὼν εἰς τοὺς τιμίους Ἀσωμάτους, οὗ ἡ ἀρχή· «Θρόνω τῷ θεῷ παρεστῶτες», φ. 20. Ἦχος πλ. δ'.

6. «Μην(ι) σεπτευρίω ς' θαῦμα τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ ἐν ταῖς Χώναις». Λόγος ἐγκωμιαστικός ἀνόνομος, οὗ ἡ ἀρχή· «Καὶ τὸ περὶ τῶν ἄλλων ἀγίων», φ. 26. Fabric. X, σ. 199.

7. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλὴν ὁρῶ τὴν σπουδὴν», φ. 39.

8. Φύλλα 25 γεγραμμένα τῇ ις' ἑκατ. «διὰ συνδρομῆς σπουδῆς τε καὶ πολλοῦ πόθου Ναθαναὴλ ἀμαρτωλοῦ». «Μιχαὴλ μοναχοῦ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ταξίαρχας τῶν ἀγγέλων Μιχαὴλ τε καὶ Γαβριήλ», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸ στόμα (μου) ἤνοιξα καὶ ἐβλυσσα», φ. 62. Fabrici X, σ. 199.

324. Τεῦχος ἐκ χάρτου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 141, μήκους μὲν 0,218, πλάτους δὲ 0,158. Γράψιμον Ἰωήλ.

1. Ἀκέφαλος ἀκολουθία ψαλλομένη τῇ 5-ῃ τοῦ μηνὸς ἰανουαρίου. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων· «ὄθεν καὶ συνάναρχος τῷ πατρὶ πεφανέρωσαι· πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον ἐπὶ σὲ κατήρχετο» κτλ., φ. 1.

2. «Ἀρχὴ τῆς ἀκολουθίας τῶν ὠρῶν τῶν ἀγίων Θεοφανείων». Ἀρχ. «Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἐὰν τύχη ἐν Σαββάτῳ ἢ ἐν Κυριακῇ», φ. 10^β. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ φ. 18^β «τοῦ ςπα^α ἔτους ἰνδ. α' αὐγουστος ια'» [1573]. Καὶ ἐν φύλλῳ 35^β «τοῦ ςπα^α ἔτους ἰνδ. α', κατὰ μῆνα αὐγουστον ιη', ἡμέρα γ' ἔγραφα ὧδε».

3. Ἀκολουθία τῶν ἀγίων Θεοφανείων, ἧς ἡ ἀρχή· «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ς' τὰ ἅγια Θεοφάνεια τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐσπέρας εἰς τὸ "Κύριε ἐκέκραξα" ἰστώμεν στίχους η'. Στιχηρὰ ἰδιόμελα· ἦχος β'. Ἰωάννου μοναχοῦ. Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν» κτλ., φ. 45^β. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ φ. 46^β «εἰς τ(ὴν) κα' τοῦ αὐγουστοῦ ἔγραφα ἐνθάδε τοῦ ςπα' ἰνδ. α'» — «Ἀπὸ τοῦ νομίμου τοῦ ἀγίου Θεοφίλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας κανῶν ς' προσφώνησις τῶν ἀγίων Θεοφανείων ἐπιστάντων ἐν Κυριακῇ», φ. 66. — «Ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τινῶν ἱερέων πρὸς Τιμόθεον ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεξανδρείας· ἐρώτησις εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν», φ. 66^β. — «Ἀπόκρισις Τιμοθέου», φ. 67. — «Τοῦ ἱερομονάχου Νεῖλου περὶ τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων, εἰ τύχη ἐν Σαββάτῳ ἢ

ἐν Κυριακῇ, ἐρωτηθεὶς παρά τινων ἱερέων· τρία τεμάχη, φ. 67.— «Τοῦ μακαριωτάτου μητροπολίτου κυροῦ Μάρκου Ἐφέσου περὶ τῆς ἑορτῆς τῶν Φώτων, ἦτοι τῶν δώδεκα ἡμερῶν», φ. 68.— «Ἐκ τῶν ἀποκρίσεων Ἰωάννου ἐπισκόπου Κίτρους πρὸς τὸν ἱερώτατον ἐπίσκοπον Δυρραχίου τὸν Καββάσιλαν», φ. 68^β.— Στιχηρὰ Κοσμᾶ μοναχοῦ, Ἰωάννου μοναχοῦ, Ἀνατολίου καὶ Θεοφάνους εἰς τὰ Φῶτα, φ. 68^β.— «Μεγαλυνάρια ψαλλόμενα εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια», φ. 74^β. Αὐτότι· «ἐν μηνὶ σεπτ. ι', ἡμέρα ε', ὥρα ὡσεὶ ς' ἀρχὴ τοῦ ζ' β' ἰνδ. β' ἕως ἄρτι ἔγραφα ὧδε» [1573].— «Στιχηρὰ ἰδιόμελα· ἦχος α' Γερμανοῦ πατριάρχου». Ἀρχ. «Φῶς ἐκ φωτὸς ἔλαμψε τῷ κόσμῳ», φ. 76^β.— Δύο δοξαστικά Ἀνατολίου, φ. 77.— Ἀκολουθία τῆς ἁγίας συνάξεως Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, φ. 79. Ἐν τῷ φ. 89^β· «† Ἐτελειώθη ἡ παρούσα ἀκολουθία τῶν Φώτων σὺν τοῦ Προδρόμου κατὰ μῆναν σεπτέβριον ιζ', ἡμέρα ε' τοῦ ζ' β' ἔτους ἰνδ. β'».

4. Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, τῆς ὁσίας Δόμνης καὶ τοῦ ὁμολογητοῦ Αἰμιλιανοῦ, φ. 90.

5. Δύο τετράδια (φ. 105-120) γραφέντα διὰ τῆς χειρὸς Ἰωὴλ καὶ περιέχοντα κατὰ σελίδα τρεῖς στήλας κειμένου, ὃ ἐστὶ τὴν ἀκολουθίαν καὶ τὰ τυπικὰ τῆς 9 μαρτίου, τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 μαρτύρων ἐν δὲ τῷ τέλει γέγραπται τοῦτο· «† Ἐτελειώθη τῶν μ' μαρτύρων ἡ ἀκολουθία τῆ ε' τῆς μεσονηστήμου, μαρτίου κθ' τοῦ ζογ' ἔτους ἰνδ. η', ὥρα θ' τῆς ἡμέρας» [1565].

6. Φύλλα 121-141 δι' ἄλλης χειρὸς. «Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου, ἐξήγησις εἰς "Τὴν τιμιωτέραν" πρὸς τὸν ἀπὸ τῆς Ὁδηγητρίας ἱερομόναχον καὶ ἐκκλησιάρχην κύριον Νεόφυτον». Ἀρχ. «Οὔτε σὲ τοῦ θάρρους ἐπαινεῖν ἔχω» κτλ. Ἐκδ. Κυρίλλου Ἀθανασιάδου σ. 130-148.

325. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ὑπὸ δύο βιβλιογράφων τῇ ιε' ἑκατονταετηρίδι καὶ συνιστάμενον ἐξ 139 φύλλων ($0,215 \times 0,162 = 0,13 \times 0,085$).

1. «Ἀκολουθία τῶν ἁγίων Θεοφανείων», ἧς ἡ ἀρχή· «Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῷ λουτήρι», φ. 4.

2. «Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου, φαλλομένη ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων». Ἄρχ. «Συναχθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἧ ἐν οἴκῳ, εὐλογοῦντος τοῦ πρώτου τῶν ἱερέων ἀρχόμεθα» κτλ., φ. 26. Goar, Εὐχολόγιον σ. 332.

3. «Τάξις γινομένη εἰς τὸ φορέσαι τινὰ ῥάσον μόνον καὶ καμηλαύχιον». Ἄρχ. «Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὠρῶν εἰσφέρουσιν τὸν μελλοκουρίτην καὶ ἰστώσιν αὐτὸν μέσον τοῦ ναοῦ», φ. 79^β. Goar σ. 379.

4. «Τάξις καὶ ἀκολουθία μικροῦ σχήματος, ἦτοι τοῦ μανδύου». Ἄρχ. «Ἄφ' ἐσπέρας εἰσφέρουσι τὰ ἱμάτια», φ. 83. Goar σ. 388.

5. «Τάξις τοῦ θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ μεγάλου σχήματος». Ἄρχ. «Ἄφ' ἐσπέρας εἰσφέρονται τὰ ἱμάτια τοῦ μέλλοντος» κτλ., φ. 103-142. Goar σ. 403.

Σημειωτέον ἔτι, ὅτι τὰ τρία πρῶτα φύλλα τοῦ κώδικος καὶ πέντε πάλιν ἕτερα, μετὰ τὸ 142-ον φύλλον ὑπάρχοντα, λείψανον ἀποτελεῖ χαρτινοῦ τινὸς ἄλλου κώδικος τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, ἐν οἷς ὑπάρχουσι γεγραμμένοι στίχοι πολλοὶ τῶν Ἡσιόδου ἔργων καὶ ἡμερῶν (στίχ. 327-499 καὶ 704-788 ἐκδ. Sittl)· τούτου δὲ τοῦ λειψάνου μέμνηται Sittl (Ἡσιόδου τὰ ἅπαντα, Ἀθήνησιν 1889, σ. 388). Ἐν στίχῳ 354 γέγραπται: καὶ δῶμεν — — καὶ μὴ δόμενος ὅς κεν μὴ δῶ. — Στίχ. 471 σπέρμα κάκ κρύπτων (Sittl σ. 509).—492 μήθ' ἔαρ—495 μέγαν οἶκον ὀφέλει—497 πιέζοις—499 θυμόν—758 (προὔτεθι τοῦ στίχου 737)—740 κακότητι χεῖρας (Sittl σ. 524)—744 κρατῆρος—750 μὴ δέ ποτ' ἀκινήτοισι.

326. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ἰε' ἑκατ., συνιστάμενον ἐκ φύλλων 280, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν ὀκτωκαίδεκα· πολλὰ δὲ τῶν φύλλων ἐλλείποντα παλαιόθεν ἀνεπλήρωσεν Ἰωαννίκιος ἔτει 1791-φ. Ἐπιγραφή· «Κανόνες ἰκετήριοι εἰς τὴν ὑπεραγίαν δέσποινα(ν) ἡμῶν Θεοτόκον, φαλλόμενοι κατ' ἦχον καθ' ἐκάστην ἐσπέραν εἰς τὰ ἀπόδειπνα· ποίημα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ». Ἄρχ. «Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας φῶδῃ α' ἦχος α': Σοῦ ἢ τροπαιοῦχος δεξιά:—Πάντων καὶ ἀγγέλων καὶ βροτῶν» κτλ.

327. Λειτουργικὸν ἐν διστήλῳ γεγραμμένον ἐλληνιστί τε καὶ ἀραβιστί, περιέχον δὲ πρῶτον μὲν εὐαγγελίων ἀναγνώσματα, εἶτα δὲ τὰς τρεῖς ἱεράς λειτουργίας, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Βασιλείου τοῦ μεγάλου καὶ τὴν τῶν προηγιασμένων. Τεῦχος ἐκ χάρτου, φύλλα συναριθμοῦν 129, μήκους μὲν 0,216, πλάτους δὲ 0,154· καὶ ἐν μὲν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 1-ου φύλλου γέγραπται τοῦτο· «† Τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδώχου Τάφου: εἶναι ὁ παροῦσα θεία καὶ ἱερά λειτουργία: — ,α^ω χ^ω μ^ω» [1640]· ἐν δὲ τῷ ἐσχάτῳ φύλλῳ γράμμασι μὲν ἐρυθροῖς ἔγραψεν ὁ καλλιγράφος ὧδε· «† Τέλος τῷ Θεῷ δόξα. Μὴν ἰούλιος ιγ' ἡμέρα δ' ὥρα ς'. ζρλγ' [1625] ἔσωθεν εἰς τὸ καὶ λίον (= κελλίον) τοῦ μεγάλου Γεωργίου εἰς τὴν μρόπωλὴν τοῦ Βερουτοίου σάτε πατροῦνι»· μέλασι δὲ γράμμασι ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Θεοφάνης ἔγραψεν, ὅτι «ἡ παροῦσα θεία λειτουργία ἀφιερῶθη εἰς τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον καὶ Ἐλένην, εἰς τὸ πατριαρχεῖον τῶν Ἱεροσολύμων».

328. Ὀμιλῖαι κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, μέρος ἀποτελοῦσαι τεύχους ἐφθαρμένου· αἴτινες ἄρχονται νῦν ἀπὸ τοῦ 255-ου φύλλου· διήκει δὲ ἡ τῶν λοιπῶν φύλλων ἀριθμησις ἄχρις ἀριθμοῦ 569-ου· κατὰ δὲ τινα σημείωσιν (φ. 566^α) ἐγράφη τὸ τεῦχος ἐν τῷ Ἁγίῳ Τάφῳ διὰ χειρὸς Μακαρίου ἱερομονάχου τοῦ Κρητός (12 νοεμβρίου 1655), προσθέντος ἐν αὐτῷ καὶ τροπάρια τινὰ διὰ τοὺς ἁγίους Ἰωάσαφ καὶ Ἀβενήρ (φ. 566^β—568^α).

329. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ἐπτακαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐκ φύλλων 397, ὧν ἕκαστον ἔχει μονόστηλον κατὰ σελίδα κείμενον, ἀριθμοῦν 16 γραμμᾶς ($0,212 \times 0,149 = 0,145 \times 0,09$). Παραφράσεις: 1) «Λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, καὶ πῶς εὔρεν αὐτὸν ἡ μακαρία Ἐλένη ἡ βασίλισσα». Ἄρχ. «Μετὰ τριακοσίους χρόνους τοῦ πάθους», φ. α'.—2) Βίος καὶ πολιτεία Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος. Ἄρχ. «Βίον ἀρεστὸν τοῦ Θεοῦ καὶ ζωὴν», φ. ις'.—3) Λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῆς δεξιᾶς χειρὸς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ἄρχ. «Ἴδου καὶ πάλιν ἡμῖν», φ. να'.—4) Βίος Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου, οὗ ἡ ἀρχή·

«Βίου καλοῦ καὶ ἀμολόντου», φ. 5γ'. — 5) Βίος καὶ πολιτεία Ξενοφῶντος τοῦ συγκλητικοῦ. Ἄρχ. «Διηγῆσατό τις ἅγιος γέροντας μέγας», φ. πγ'. — 6) Βίος καὶ πολιτεία Μαρίας τῆς μετονομασθείσης Μαρῖνος. Ἄρχ. «Εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦτόν τις ἄνθρωπος», φ. ρη'. — 7) «Λόγος κατ' ἐπιτομὴν διαλαμβάνων περὶ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας καὶ περὶ τῆς τρίτης εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου». Ἄρχ. «Πάλιν εἰς ἡμᾶς ἀδελφοί», φ. ριζ'. — 8) Βίος Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ. Ἄρχ. «Ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς βασιλείας», φ. ρλγ'. — 9) Μακαρίου τοῦ Αἴγυπτίου «διήγησις ὠφέλιμος περὶ μνημοσύνων καὶ περὶ ἄλλων ὠφελίμων». Ἄρχ. «Πορευόμενος ποτέ τις», φ. ρν'. — 10) «Λόγος ἀπλὸς καὶ ὠφέλιμος κατὰ πολλὰ περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι τοῦ ἔργου τῆς ἁγίας Κυριακῆς καὶ τῶν μεγάλων ἁγίων ἑορτῶν, καὶ ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι ἐν τῇ ἁγίᾳ Κυριακῇ διπλὴν ὑποστήσουνται τὴν ζῆμίαν, καὶ κατὰ μεθυόντων καὶ χορευόντων». Ἄρχ. «Πᾶσαν νύκτα καὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν», φ. ρξγ'. — 11) «Περὶ τοῦ πότε καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἔκοψαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ τὴν χεῖρα, καὶ πῶς ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος πάλιν τὴν ἐκόλλησεν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς». Ἄρχ. «Ὅποταν ἦτον βασιλεὺς», φ. ροδ'. — 12) Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος περὶ τῆς καταβάσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἄρχ. «Ἀδελφοί, ἀνάγκη εἶναι σήμερον», φ. ρπη'. — 13) «Λόγοι ὠφέλιμοι εἰς πάντα εὐσεβῆ χριστιανόν, ἀπλοῖ καὶ διδακτικοί, ἐπονομαζόμενοι δεκάλογος, καὶ πρέπει πάντα χριστιανὸν νὰ τοὺς ἀναγνώθῃ καθ' ἐκάστην ἡμέραν· ἔχει δὲ ταῦτα· πίναξ». Ἄρχ. «Δέκα παραγγελίαις εἶναι», φ. ρηε'. — 14) Τεμάχῃ Πατερικοῦ, φ. σχγ'. — 15) «Περὶ τοῦ σφάζοντος τὸ παιδίον αὐτοῦ διὰ τὸν φίλον», φ. σλα'. — 16) «Περὶ τοῦ εὐρόντος τὸν λίθον διὰ τῆς ἐλεημοσύνης», φ. σλς'. — 17) «Ἐτερον παρόμοιον ὅπως γέγονε χριστιανὸς ὁ ἀνὴρ γυναικὸς τινος», φ. σλη'. — 18) «Διήγησις ὠφέλιμος ἐκ τῆς βίβλου τῆς καλουμένης Μέλισσας, φρικτὴ καὶ παράδοξος, περὶ ἀναξίων ἱερέων», φ. σμα'. — 19) «Ἐτέρα διήγησις ὠφέλιμος εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν», φ. σνδ'. — 20) Μαρτύριον τῶν ἁγίων Εὐστρατίου Αὐξεντίου Εὐγενίου Μαρδαρίου καὶ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Ὁρέστου. Ἄρχ. «Ὅταν διηγεῖται τινὰς ἀδελφοί», φ. σξδ'. — 21) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, οὗ ἡ ἀρχή· «Αἱ ἐορταὶ καὶ αἱ πανηγύρεις τῆς ἐκκλησίας μας», φ. τλγ'.—22) «Περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἐν ᾧ ἐφάνησαν οἱ πίθηκες». Ἄρχ. «Ἦν τις ἀδελφὸς ἐν Θηβαΐδι», φ. τπ'. — 23) «Περὶ τοῦ μοναχοῦ τοῦ αἰτήσαντος γενέσθαι ὡς τὸν Ἰσαάκ», φ. τπς'.—24) «Περὶ τῶν δύο ἐναρέτων γυναικῶν», φ. ττς'. — 25) «Περὶ τῆς Μαρίας τῆς καταποντισθείσης εἰς τὸ πέλαγος διὰ τὴν παρανομίαν αὐτῆς», φ. ττγ'.

330. Βασιλείου Καισαρείας ἑξαήμερον καὶ Θεοφίλου Κορυδαλλέως ἐπιστολάριον. Τεῦχος ἐκ 289 φύλλων καὶ πολλῶν ἐτέρων ἀγράφων, ἀποσχηματισθὲν ἀρχομένης τῆς ἡ' ἑκατονταετηρίδος· τῇ δὲ 20-ῃ ἰουνίου τοῦ 1752-ου ἔτους εἶχεν αὐτὸ κτῆμα Γρηγόριος ἱερεύς.

331. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ἡ' ἑκατ., συνιστάμενον ἐκ φύλλων 425, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,212, πλάτους δὲ 0,155. Λόγοι τινὲς τοῦ Χρυσοστόμου παραπεφρασμένοι, καὶ δύο πάλιν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου· ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ κεῖται τοῦτο· «Πράξεις καὶ τελείωσις τῶν ἁγίων καὶ πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ πῶς ἐν Ῥώμῃ ἐτελειώθησαν ἐπὶ Νέρωνος τοῦ βασιλέως». Ἄρχ. «Ἐγένετο μετὰ τὸ ἐξελεῖν τὸν ἅγιον Παῦλον» κτλ.—Φύλλ. 129 «Ἱστορία Ἰακώβου εἰς τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἄρχ. «Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν» κτλ.

332. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφέν ἔτει 1427-ω· συνίσταται δ' ἐκ φύλλων 235, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 22. Ἐν φ. 212^β «† Ἦδε ἡ βίβλος κατεσκευάσθη, σπουδῆ τε | καὶ ἀναλώμασι, Καλλίστου τοῦ πανιε | ρωτ(ά)τι(ου) μροπολίτου καὶ καθηγουμένου | τῆς σεβασμίας μονῆς τῶν Ὁδηγῶν. | ἐτελειώθη δὲ, μηνὶ ἰουνίῳ τοῦ ς^ο | Π^ολε' ἔτους, ἰνδικτιῶνος ιε'» (Ὅρα τὸν ἀπέναντι φωτοτυπικὸν πίνακα).

1. Βασιλείου Καισαρείας ὁμιλίαι θ' εἰς τὴν ἑξαήμερον (φ. 1-150), ὧν ἡ πρώτη κολοβή ἄρχεται γὰρ αὕτη τῶν λέξεων τού-

των· «ταῦτα δέ ἐστιν ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τελευτή». Migne τ. 29, σ. 160.

2. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς λόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Παλαιοῦ χρέους ἔκτισιν ἀποπληρώσω ἦκω», φ. 151 (Migne τ. 30, σ. 9 κέ). Ἔχει δ' ἐν ταῖς ῥαῖς ὁ λόγος οὗτος πολλὰ σχόλια, ὧν τινὰ Γρηγορίου τοῦ Νύσσης ἐστίν.

3. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου γενέσεως λόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν» κτλ. φ. 117. Ἐλλείπει τὸ τέλος. Migne τ. 30, σ. 37.

4. Τοῦ αὐτοῦ «εἰς τὰ κατὰ τὸν Κάιν ἐπτὰ ἐκδικούμενα». Ἄρχ. «Καὶ ἄλλως ἠδέως ὁρῶν τοὺς ἀγαθοὺς παῖδας», φ. 181. Migne τ. 32, σ. 953.

5. Τοῦ αὐτοῦ «πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τῆς Δύσεως» ἐπιστολή, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός», φ. 191. Migne τ. 32, σ. 904.

6. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ παρθενίας ἐκ μέρους καὶ περὶ ἀσκήσεως». Ἄρχ. «Ὁ ἄνθρωπος κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐγένετο», φ. 196^β.

7. Τοῦ αὐτοῦ «πρὸς Σιμπλικιάν συγκλητικὴν, κατὰ εὐνούχων δούλων αὐτῆς». Ἄρχ. «Ἀβουλήτως οἱ ἄνθρωποι», φ. 206. Migne τ. 32, σ. 529.

8. Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐπιστολή πρὸς τὸν ἐν ἀγίαις πατέρα ἡμῶν τὸν μέγαν Βασίλειον». Ἄρχ. «Τὸ ἔμφυτόν μοι ἐκ παιδός», φ. 207. Migne 32, σ. 341. Ἐκδ. Hertlein II, σ. 596.

9. Βασιλείου «ἐπιστολή πρὸς Ἰουλιανὸν τὸν παραβάτην», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ἀνέγνωσ οὐκ ἔγνωσ», φ. 208^β.

10. (Τοῦ αὐτοῦ λόγος) εἰς τὸ «Ἡ σοφία ᾠκοδόμησεν ἐαυτῇ οἶκον καὶ ὑπῆρξε στύλους ζ'». Ἄρχ. «Σοφίαν μὲν λέγει τὸν ἐνυπόστατον τοῦ Θεοῦ μονογενῆ Λόγον», φ. 210^β.

11. «Περὶ τῆς τοῦ Ναοῦ οἰκοδομῆς». Ἄρχ. «Ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Δαβὶδ τὸν μέγαν βασιλέα», φ. 213. Ἀντεγράφη.

12. «Θαῦμα τῆς πανυπεράγνου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, συντεθὲν ὡς ἐν συνόψει». Ἄρχ. «Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ θειοτάτου», φ. 230 κέ. Ἐγένετο δὲ τὸ θαῦμα (ἔτει 1426-φ) ἐν

Κ/πόλει, ἐν τῇ μονῇ Θεοτόκου τῆς Ὁδηγητρίας. Τὸ κείμενον τοῦτο ποιεῖται μνεῖαν καὶ τόπου λεγομένου τότε «Τὰ ἀγιάσματα· ἐν ᾧ τόπῳ ὑπῆρχε ποτὲ ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας· νῦν δὲ ἐστὶ παντελῶς ἀφανής». Ἀντεγράφη.

333. Τεῦχος ἐκ χάρτου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 166· ὕπερ ἐγράφη τῇ ιδ' ἑκατονταετηρίδι· ἐστὶ δὲ μήκους μὲν 0,23, πλάτους δὲ 0,15. Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τοῦ 151-ου φύλλου κεῖται σημεῖωμα τοῦ ις' πιθανῶς αἰῶνος, ἐξ οὗ μανθάνομεν ὅτι τὸ τεῦχος ἦν διοικητοῦ τινος καὶ ὑπομνηματογράφου τῆς μητροπόλεως Μυτιλήνης.

1. Συναξαριστὴς ἐπίτομος ἀκέφαλος (φ. 1-151), ἐμπεριέχων τὸ πρῶτον ἐξάμηνον· ἄρχεται δὲ τῶν λέξεων τούτων (ις' σεπτ)· «εἶδον οἱ φύλακες, ἐξέστησαν, καὶ δραμόντες ἀπήγγειλαν τῷ Σιμπλικίῳ» κτλ.

2. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, λόγος «εἰς τοὺς ἁγίους ἑπτὰ παῖδας τοὺς Μακκαβαίους». Ἀρχ. «Τί δαί οἱ Μακκαβαῖοι», φ. 151^β.

3. «Τοῦ αὐτοῦ εἰς Γρηγόριον τὸν ἀδελφὸν Βασιλείου, ἐπιστάντα μετὰ τὴν χειροτονίαν». Ἀρχ. «Φίλου πιστοῦ», φ. 162^β. Ἐλλείπει τὸ τέλος.

334. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, φύλλα συναριθμοῦν 126· ὧν τὸ κείμενον κατὰ σελίδα πᾶσαν ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 31 ($0,227 \times 0,17 = 0,185 \times 0,12$).—«Ἱστορία ψυχωφελῆς ἐκ τῆς ἐνδοτέρας τῶν Αἰθιοπῶν χώρας τῆς Ἰνδῶν λεγομένης, πρὸς τὴν ἁγίαν πόλιν μετενεχθεῖσα διὰ Ἰωάννου μοναχοῦ, ἀνδρὸς τιμίου καὶ ἐναρέτου, μονῆς τοῦ ἁγίου Σάβα· ἐν ἣ ὁ βίος Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ τῶν ἀοιδίμων καὶ μακαρίων πατέρων». Ἀρχ. «Ὅσοι πνεύματι Θεοῦ ἄγονται» κτλ.—Φ. 126^β «† Τοῦ ρωμῶδ᾽ ἔτους ἤδη κατ(—)νοντος [1336] ἐγράφη τὸ παρὸν βιβλίον.—† Σὺ βίβλε μακάριζε τὸν γράψαντά σε, | πλὴν οὐ δι' αὐτῆς, οὐδὲ γὰρ σθένος ἔχεις: | ἀλλὰ δι' ἀνδρῶν εὐμαθῶν φιλεμπόνων, | τῶν ἰδίαις σε κατεχόντων παλάμαις:— | † Ἐτελειώθη δὲ διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἁμαρτωλοῦ Ἰω(άν)νου τοῦ ἐπιλεγομένου Χούμνου, τοῦ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν» [Ὁρα Κ. Krumbacher, Gesch. der by-

zantinischen Litteratur, σ. 201]. Σημειώματα τοῦ ιδ' αἰῶνος: «† Τοῦτον το βιβλίον ενε του ανοθε κυροῦ Γλειμ(πίδου)». — «Ὁνησάμην τὸ παρὸν βιβλίον δ καλεῖται Βαρλαάμ ἀπὸ τὸν Ἰωάννην τὸν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν. † Λυμπίδιος τοῦ πρωτοπαπᾶ». — «Ὁνησάμην τὸ παρὸν βιβλίον, δ καλεῖται Βαρλαάμ ἀπὸ τον ἱερο(μὸν)αχ(ον) Νίλον, εἰς τὴν ἐγχρονίαν τοῦ Χριστοῦ υδ'» [1404].

335. Τεῦχος ἐκ χάρτου, φύλλα περιέχον ἐξ ἀρχῆς ἡριθμημένα 353· τούτων δὲ τὰ τρία προτελευταῖα παρέλαβε Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης (ἀριθ. 410. Отчетъ Императорскоѣ Публ. Библи. за 1883 г., σ. 146). Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 20 ($0,22 \times 0,155 = 0,152 \times 0,095$). — Φύλλ. 1^α «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραῖμ τοῦ Σύρου». Ἀρχ. «Ἐφραῖμ ὁ θαυμάσιος ἔφυ μὲν ἐκ τῆς Σύρων γῆς» κτλ. — Φύλλ. 11^α «Ἀρχὴ τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραῖμ. Ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μονάζοντα περὶ ὑπομονῆς καὶ τοῦ μὴ ἀπαταῶσθαι τοῖς λογισμοῖς προσφάσει δικαιομαμάτων». Ἀρχ. «Πολλὰ παραινέσαντες» κτλ. — φ. 353^α «† Χειρὶ γραφῆσα Μαξίμου τάχα καὶ ἱερομονάχου, | ἀναξίου τε καὶ ἐλαχίστου πάντων: | ὅτ' ἂν ἐν ταύτῃ παρακαλῶ ὦ φίλοι | ἐντυγχάνεται μέμνησθέ μου τοῦ τάλα, | ἵνα τὴν λύσιν ἁμαρτιῶν κομίσω: | καὶ εὖρω χάριν ἐνώπιον Κυρίου † ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ ἐκείνῃ † | Θεῷ τῷ δόξα ἀμήν εἰς τοὺς αἰῶνας· ἔτελει|ώθη τὸν ἀπρίλλιον μῆνα: — Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκα ἀμήν: — ἔτους ςρδ'» [1596].

336. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1586-φ διὰ χειρὸς Σουλιμάν υἱοῦ Ἀττάλα τοῦ διδασκάλου, υἱοῦ Σουλιμάν, υἱοῦ Νασράλλα-ἰλ-Χούρη. Τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου τούτου γέγραπται δι' ἀραβικῶν στοιχείων (φ. 270)· λέγει δ' ἐν αὐτῷ Σουλιμάν ὅτι τὸ βιβλίον ἔτελείωσεν ἡμέρᾳ Σαββάτῳ, τῇ 14 Ἰανουαρίου, ἔτους 7094-ου. Φύλλα 275, κείμενον ἔχοντα κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24 ($0,216 \times 0,155 = 0,156 \times 0,86$).

1. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου «κατηγήσεις παραινετικάι», ὧν ἡ πρώτη περὶ τοῦ «ὅτι χρὴ διαλύειν ὄλον τὸν βίον ἡμῶν ἐναγωνίως». Φ. 202^β «τέλος τῶν μικρῶν κατηγήσεων».

2. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου κατηγοήσεις διδασκαλικαὶ ἐν μνήμαις ἀγίων καὶ δεσποτικαῖς ἑορταῖς καὶ καιρῶν ἐναλλαγαῖς, ἀρχόμεναι ἀπὸ μηνὸς μαΐου κγ', μνήμης τοῦ ἀγιωτάτου Μιχαὴλ μητροπολίτου Συνάδων», φ. 203.

3. Βασιλείου Καισαρείας «κεφαλαιωδῶς τῶν κατὰ πλάτους αὐτοῦ ἔρων σύνταξις μερική, ἀπὸ τῶν ἀσκητικῶν αὐτοῦ δηλονότι λόγων ὁ πρόλογος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ ἀσκητικὸς βίος ἕνα σκοπὸν ἔχει» κτλ., φ. 251^β.

4. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος παραινετικὸς πρὸς μονάζοντα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀκρασίαν βρωμάτων περικόπτει νηστεία», φ. 267.

4. «Τοῦ Κλίμακος ἐκ τοῦ περὶ διακρίσεως λόγου ἀνθολογία μερική», ἧς ἡ ἀρχή· «Διάκρισις ἐστὶν ἐν τοῖς μὲν εἰσαγωγικοῖς» κτλ., φ. 269^β.

337. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, λόγοι ις', ὧν ὁ πρῶτος ἐλέχθη «εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα». Φύλλα χάρτου 278, μήκους μὲν 0,218, πλάτους δὲ 0,155· κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 23, ὧν ὁ χῶρὸς ἐστὶν ὡς 0,14 × 0,095. Δύο φύλλα τοῦ κώδικος τούτου, ἅπερ ἦν ἐξ ἀρχῆς μετὰ τὸ νῦν 3-ον φύλλον, ἀπέκοψε Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης (ἀριθ. 412. Отчетъ Импер. Публич. Библи. за 1883 г., σ. 147). — Φ. 278^β «† Κυρίλλου τλήμονος καὶ ἀμαθοῦς γραφῆως. | ἔξυσα δὲ τὴν παροῦσαν γὰρ βίβλον· εὐχέσθαι | ὧ μέροποι, τὴν ταπεινὴν μου ἤτορ· ὅσοι ἀναγνώσθηται, ἐντὸς γὰρ δὲ τῆς βίβλου· καὶ | ἐν σφαλμάτοις τόχωσιν, ὀρθώσατε ἐν | τάχει· ὅτι ἀμαθὴς εἰμι, τοῦ ξύει(ν) καὶ | τοῦ λέγειν· εὐσπλαγνε μακρόθυμε | ἐλέησόν με· | ἔτους γὰρ δὲ τρέχοντος ζλα^ω.· | σεπτεβρίω, ἰν(δικτιῶν)ος ια' | ἡμέρα Παρασκευῆ. | Ἐν Βερνικώβη, πλησίον πόλεως | Ναυπάκτου» (1522).

338. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ., συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 339, μήκους μὲν 0,215, πλάτους δὲ 0,15. Τρεῖς γραφικοὶ χαρακτῆρες (φ. γ'-σμζ', σν'-σπ' καὶ τις'-τλθ', σπ'α'-τιε'). Πανηγυρικὸν ἐμπεριέχον τὰ κείμενα ταῦτα· 1) Ὑπόμνημα περὶ τῶν ἐν καμίνῳ τριῶν παιδῶν Ἀνανίου Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ καὶ περὶ Δανιὴλ τοῦ προφήτου. Ἀρχ. «Ἄρτι Ναβουχοδονόσορ ὁ βασι-

- λεύς», φ. γ'. — 2) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸ μὴ πλησιάζειν θεάτρους», οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλοὺς οἶμαι τῶν πρώην», φ. λ'. — 3) Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸν μακάριον Φιλογόγιον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγὼ μὲν καὶ σήμερον», φ. νζ'. — 4) Ἀνδρέου Κρήτης ἐγκώμιον εἰς τὸ γενέσιον τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν ἑορτῶν», φ. σε' — 5) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄλλοι μὲν ἄλλας ἑορτῶν», φ. πδ'. — 6) «Ἱστορία Ἰακώβου εἰς τὸ γενέσιον τῆς Πα(να)γίας». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν», φ. ιη'. — 7) Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ σταυροῦ. Ἀρχ. «Σταυροῦ πανηγυριν ἄγομεν», φ. ρα'. — 8) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ σταυροῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Κινήσωμεν ἀγαπητοὶ σήμερον», φ. ρκ'. — 9) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν σταυρὸν καὶ εἰς τοὺς ἀγίους ἀποστόλους». Ἀρχ. «Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω», φ. ρκς'. — 10) «Παντολέοντος πρεσβυτέρου μονῆς τῶν Βυζαντιῶν εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ». Ἀρχ. «Πάλιν ὑψοῦται σταυρός», φ. ρλγ'. — 11) Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Ἀρχ. «Φαιδρὰ καὶ πανέορτος», φ. ρλζ'. — 12) Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου. Ἀρχ. «Ἄλλο Χριστοῦ τοῦτο μυστήριον», φ. ρνγ'. — 13) Ἡσαΐου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου. Ἀρχ. «Μὴ ἀγνοεῖτε τὸ πνεῦμα», φ. ρξζ'. — 14) Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἀρχ. «Ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρὰ», φ. ρογ'. — 15) Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως λόγος ἕτερος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν, οὗ ἡ ἀρχή· «Τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη», φ. ρπη'. — 16) ἕτερος τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. ρςζ'. — 17) ἕτερος τοῦ αὐτοῦ πανηγυρικὸς, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀγαπητοί, βασιλικῶν μυστηρίων», φ. σα'. — 18) «Λόγος διαλαμβάνων τὰ ἀπὸ τῆς σεβασμίας γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς θεοπρεποῦς γεννήσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ὕσα μέχρι τῆς ζωηφόρου αὐτῆς

συνέδραμε τελευταίως προσέτι καὶ περὶ τῆς φανερώσεως τῆς τιμίας αὐτῆς ἐσθῆτος καὶ ὅπως ὁ μέγας οὗτος πλοῦτος χριστιανοῖς τεθησαύρισαι». Ἀρχ. «Ἐχρῆν ἀληθῶς τὴν παρθένον», φ. σή'. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ λόγου τούτου γέγραπται τὸ ὑπόμνημα τὸδε (φ. σμζ'): «† Ἐγὼ παπᾶ κῦρ Ἰωάννης Καρπαθιώτης ἔγραψα τὰ ἄνωθεν γεγραμμένα, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθὰ μοι διὰ τὸν Κύριον διὰ τῶν πο(λ)λῶν μου σφαλμάτων· καὶ ἀφιερῶθην εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Σάβα». — 19) Βασιλείου Καισαρείας λόγος εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν, φ. σν'. — 20) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, φ. σξζ'. — 21) Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ τῆς ἁγίας τριάδος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ βαπτιζόμενος εἰς τριάδα», φ. σπέ'. — 22) «Ἰωάννου μοναχοῦ Ἱεροσολύμων ἐπιστολὴ πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ βασιλεύσαντα, περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων». Ἀρχ. «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν», φ. σζα' — 23) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ πηγὴ τῶν εὐαγγελικῶν», φ. τις'. — 24) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου, φ. τκβ' — 25) Ἐφραίμ τοῦ Σύρου λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου, φ. τκδ'.

339. Ἀνθολόγιον ἀκολουθιῶν ἐκ τῶν μηναιῶν δεκεμβρίου καὶ ἰανουαρίου (φ. 4-304) καὶ «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τῶν ἐρωτημάτων τοῦ κῦρ Μανουὴλ Μοσχοπούλου» (φ. 305-307 καὶ 1-3). Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ιε' ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 307, μήκους 0,216, πλάτους 0,155.

340. Θηκαρᾶς ἀκέφαλος καὶ ἀτελής, ἀριθμῶν ἤδη φύλλα 244· ἐγράφη δὲ τῇ ιδ' ἑκατονταετηρίδι ($0,223 \times 0,152 = 0,16 \times 0,105$). Ἀρχ. « — — ποστραφῆ τούτοις καὶ ἐτέροις λόγοις αὐτὸν καταθέξας καὶ φυλάξαι τοῦτον ὑποσχεθεῖς » κτλ. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 1-ου φύλλου «† Νικάνδρου μοναχοῦ ὑπάρχει ἡ βίβλος αὕτη τοῦ Θουκαρᾶ».

341. Θηκαρᾶς ἐκ χάρτου, γραφεὶς περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιζ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενος ἐκ φύλλων 245, μήκους 0,215, πλάτους 0,158. Ἐν τοῖς κρασπέδοις τοῦ 1-ου φύλλου δύο σημειώματα· «Καὶ τότε τοῦ Δαμασκηνοῦ μετὰ καὶ τῶν ἄλλων». —

- λεύς», φ. γ'. — 2) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸ μὴ πλησιάζειν θεάτροις», οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλοὺς οἶμαι τῶν πρώων», φ. λ'. — 3) Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὸν μακάριον Φιλογόσιον», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγὼ μὲν καὶ σήμερον», φ. νζ'. — 4) Ἀνδρέου Κρήτης ἐγκώμιον εἰς τὸ γενέσιον τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν ἑορτῶν», φ. οε'. — 5) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄλλοι μὲν ἄλλας ἑορτῶν», φ. πδ'. — 6) «Ἱστορία Ἰακώβου εἰς τὸ γενέσιον τῆς Πα(να)γιαίας». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν», φ. ιη'. — 7) Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ σταυροῦ. Ἀρχ. «Σταυροῦ πανηγυριν ἄγομεν», φ. ρια'. — 8) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ σταυροῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Κινήσωμεν ἀγαπητοὶ σήμερον», φ. ρκ'. — 9) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν σταυρὸν καὶ εἰς τοὺς ἀγίους ἀποστόλους». Ἀρχ. «Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω», φ. ρκς'. — 10) «Παντολέοντος πρεσβυτέρου μονῆς τῶν Βυζαντίων εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ». Ἀρχ. «Πάλιν ὑψοῦται σταυρός», φ. ρλγ'. — 11) Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Ἀρχ. «Φαιδρὰ καὶ πανέορτος», φ. ρλζ'. — 12) Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου. Ἀρχ. «Ἄλλο Χριστοῦ τοῦτο μυστήριον», φ. ρνη'. — 13) Ἡσυχίου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου. Ἀρχ. «Μὴ ἀγνοεῖτε τὸ πνεῦμα», φ. ρξζ'. — 14) Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἀρχ. «Ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρὰ», φ. ρογ'. — 15) Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως λόγος ἕτερος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν, οὗ ἡ ἀρχή· «Τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη», φ. ρπη'. — 16) Ἐτερος τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια», φ. ρςζ'. — 17) Ἐτερος τοῦ αὐτοῦ πανηγυρικός, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀγαπητοί, βασιλικῶν μυστηρίων», φ. σα'. — 18) «Λόγος διαλαμβάνων τὰ ἀπὸ τῆς σεβασμίας γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς θεοπρεποῦς γεννήσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ὅσα μέχρι τῆς ζωιφόρου αὐτῆς

συνέδραμε τελευταίως· προσέτι καὶ περὶ τῆς φανερώσεως τῆς τιμίας αὐτῆς ἐσθῆτος καὶ ὅπως ὁ μέγας οὗτος πλοῦτος χριστιανοῖς τεθησαύρισαι». Ἀρχ. «Ἐχρῆν ἀληθῶς τὴν παρθένον», φ. σή'. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ λόγου τούτου γέγραπται τὸ ὑπόμνημα τὸδε (φ. σμζ'): «† Ἐγὼ παπᾶ κῦρ Ἰωάννης Καρπαδιώτης ἔγραψα τὰ ἄνωθεν γεγραμμένα, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχесθαί μοι διὰ τὸν Κύριον διὰ τῶν πο(λ)λῶν μου σφαλμάτων· καὶ ἀφιερῶθην εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἀγίου Σάβα». — 19) Βασιλείου Καισαρείας λόγος εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν, φ. σν'. — 20) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, φ. σξζ'. — 21) Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ τῆς ἁγίας τριάδος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ βαπτιζόμενος εἰς τριάδα», φ. σπέ'. — 22) «Ἰωάννου μοναχοῦ Ἱεροσολύμων ἐπιστολὴ πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ βασιλεύσαντα, περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων». Ἀρχ. «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν», φ. σζα' — 23) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ πηγὴ τῶν εὐαγγελικῶν», φ. τισ'. — 24) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου, φ. τκβ' — 25) Ἐφραιμ τοῦ Σύρου λόγος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου, φ. τκδ'.

339. Ἀνθολόγιον ἀκολουθιῶν ἐκ τῶν μηναιῶν δεκεμβρίου καὶ ἰανουαρίου (φ. 4-304) καὶ «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῶν ἐρωτημάτων τοῦ κῦρ Μανουὴλ Μοσχοπούλου» (φ. 305-307 καὶ 1-3). Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ιε' ἑκατονταετηρίδος, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 307, μήκους 0,216, πλάτους 0,155.

340. Θηκαρᾶς ἀκέφαλος καὶ ἀτελής, ἀριθμῶν ἤδη φύλλα 244· ἐγράφη δὲ τῇ ιδ' ἑκατονταετηρίδι ($0,223 \times 0,152 = 0,16 \times 0,105$). Ἀρχ. « — — ποστραφῆ τούτοις καὶ ἐτέροις λόγοις αὐτὸν καταθέξας καὶ φυλάξαι τοῦτον ὑποσχεθεῖς » κτλ. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 1-ου φύλλου· «† Νικάνδρου μοναχοῦ ὑπάρχει ἡ βίβλος αὕτη τοῦ Θουκαρᾶ».

341. Θηκαρᾶς ἐκ χάρτου, γραφεὶς περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιζ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενος ἐκ φύλλων 245, μήκους 0,215, πλάτους 0,158. Ἐν τοῖς κρασπέδοις τοῦ 1-ου φύλλου δύο σημειώματα· «Καὶ τὸδε τοῦ Δαμασκηνοῦ μετὰ καὶ τῶν ἄλλων». —

«† Δαμασκηνού, ἱερομονάχου· καὶ ὁ παρὸν Θηκαρᾶς καὶ εἴ τις τὸν ἀποξενώσει ἀπὸ τῆν θείαν ταύτην λαύραν τοῦ ἁγίου Σάβα κτλ. ,αχλε'» = 1635.— Φ. 1 «Ὑμνος τριαδικὸς σὺν εὐχῇ εἰς τὸ μεσονοκτικόν· λέγεται δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ τρισάγιον· ἐκ τῶν δογματικῶν τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐκλογὴ καὶ σύνταξις Θηκαρᾶ μοναχοῦ». — Φ. 202^β «Διήγησις Θεοδούλου μοναχοῦ· ἀρχὴ περὶ τῶν θείων ὕμνων, ὅπως τὸ κατ' ἀρχὰς παρὰ τοῦ Θηκαρᾶ συνετάχθησαν». — Φ. 242 «Κατήχησις περὶ τῆς ἀσκητικῆς ἀκολουθίας».

342. Θηκαρᾶς ἐκ χάρτου, γραφεὶς ὑπερμεσοῦντος τοῦ ις' αἰῶνος καὶ συνιστάμενος ἐκ φύλλων 265, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 19 ($0,22 \times 0,16 = 0,153 \times 0,108$)· ἦν δ' ἐξ ἀρχῆς ἀπόκτημα τῆς μονῆς Ἀρχαγγέλου τῆς ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ εἶτα τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα (φ. 5^α καὶ 265^α).—Φ. 1^α «Μητροφάνους ὕμνοι πρὸς τὸ θεῖον ἔρωτικοί».—Φ. 1^β «Ἑρμηνεία πῶς δεῖ καὶ ὅθεν δεῖ μεταγράφεῖν τοὺς ὕμνους καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἀφιέναι τι ἀπὸ τῆς ὅλης ἀκολουθίας ταύτης, καὶ πότε δεῖ λέγειν τὴν ἀσκητικὴν τῆς ἡμέρας ἀκολουθίαν, καὶ πῶς δεῖ λέγειν τοὺς ὕμνους· ἔστι δὲ αὕτη ἡ ἔρμηνεία ὡς πίναξ τοῦ παρόντος βιβλίου».—Φ. 229 «Θεοδούλου μοναχοῦ διήγησις περὶ τῶν ὕμνων, πῶς θεόθεν δεδώρηται καὶ ὅτι χρὴ τοὺς αἰρουμένους λέγειν αὐτοὺς τηρεῖν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν παθῶν· εἶτα καὶ μαρτυρίαι ἀπὸ τῶν ἁγίων διδασκάλων καὶ περὶ τῆς πρὸς Θεὸν αἰνέσεως καὶ περὶ τῆς πρὸς αὐτῶν εὐχαριστίας καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας». Ἀρχ. «Ὅσοι ποθοῦσι λέγειν τοὺς παρόντας ὕμνους» κτλ.

343. Θηκαρᾶς ἐνεπίτομος ἐκ φύλλων χάρτου 98, γραφεὶς τῇ ις' ἑκατ. Ἔστι δὲ μήκους 0,223, πλάτους 0,145. Γραμμαὶ κατὰ σελίδα πεντεκαίδεκα ($0,143 \times 0,09$). Ἐπιγραφή· «Εὐχαὶ Θηκαρᾶ μοναχοῦ καὶ τοῦ Ἐφραίμ».

344. Θεοτοκάριον ἐκ χάρτου, γραφέν τῇ ιη' ἑκατ. καὶ σελίδας ἀριθμοῦν 303· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,22, πλάτους δὲ 0,178. Ἐνδον τῆς πρώτης πινακίδος· «ΙΩΝΑΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΤΣΕΣΜΕ-

ΛΗΣ 1810». Ἐν ἀρχῇ τῆς βίβλου φύλλα πρόσθετα ὀκτώ καὶ δεκα, ἐν οἷς ὑπάρχουσι, πλὴν ἄλλων τινῶν, καὶ στίχοι πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ καὶ τεμάχη Γεροντικοῦ καὶ «Διάλογος, ἐν ᾧ εἰσάγεται ὁ ἀμαρτωλὸς τῇ Θεοτόκῳ διαλεγόμενος», καὶ ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ· μετὰ δὲ ταῦτα ὑπάρχει τὸ κύριον βιβλίον, ἔχον ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ κόσμημα χρυσοῦν καὶ ποικιλόχρουν, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ σώματι κοσμήματα ταινιοειδῆ καὶ τινα κεφαλαιώδη γράμματα περιπεποικιλμένα.—Σελ. 1 «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῆς κοινῆς παρακλήσεως». — Σελ. 237 «Ἐγκώμιον εἰς τὸ εὐλογημένον ὄρος τὸ Σίναϊον, συντεθὲν παρὰ τοῦ σοφωτάτου μητροπολίτου πρώην Καστορίας κῦρ Γερασίμου τοῦ Κρητός». Ἀρχ. «Ἀνάμεσα εἰς τὰ ἀναρίθμητα χρέη» κτλ. [Περιγραφή ἱερὰ τοῦ ὄρους Σινᾶ. Ἐν Βενετία 1817, σ. 97]. — Σελ. 275 «Οἴκοι εἰς τὴν ὑπερευλογημένην παρθένον καὶ Θεοτόκον, ποιηθέντες καὶ ἀφιερωθέντες παρὰ τοῦ σοφωτάτου μητροπολίτου πρώην Καστορίας κῦρ Γερασίμου τοῦ Κρητός τῇ ὑπερφύμῳ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ ἁγιωτάτου μοναστηρίου ὄρους τοῦ θεοβαδίστου Σινᾶ». Ἀρχ. «Ἄχραντε μητροπάρθενε» κτλ.—Σελ. 289 «Μεγαλυνάρια ψαλλόμενα εἰς τὴν κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, παρ' Ἀντωνίῳ τῷ Πινέλλῳ τυπωθέντα δαπάνῃ καὶ σπουδῇ εὐλαβείας τοῦ κυρίου Ἐμμανουήλου Τζᾶν Φορνάρου» [Ἀντίγραφον ἐντόπου βιβλιαρίου].—Σελ. 303 «1720 μηνὶ αὐγούστου 9 ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ μακαρίτης Ἀθανάσιος ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ» κτλ.

345. Θεοτοκάριον ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1550-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 243, μήκους 0,215, πλάτους 0,158.—Φύλλ. 1 «Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα Ἰωσήφ μοναχοῦ τοῦ Σαββαΐτου· ἦχος δ'». Ἀρχ. «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου παρθενομήτορ πανάμωμε».—Φύλλ. 5-237 «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ κανόνες ἐγκωμιαστικοὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἔχον ἀκροστιχίδα ἀπὸ τοῦ πρώτου κανόνος ἄχρι τοῦ δευτέρου ἦχου "Ἰωάννης", ἦγουν ἀπὸ τῆς πρώτης ὥδης ἕως τῆς ὀγδόης· τῆς δὲ ἐνάτης "Θῆτα", ὡς εἶναι τὴν ἐννοίαν ταύτην: Ἄδει τὸν ὕμνον Ἰωάννης τῇ Θεοτόκῳ. Ἀπὸ δὲ τοῦ δευτέ-

ρου κανόνος, ἤγουν ἀπὸ τῆ(ς) Κυριακῆ(ς) ἐσπέρας δευτέρου ἤχου, ἕως τοῦ πλαγίου δ' ἢ ἀκροστιχίς τῆς ὀγδόης καὶ ἐνάτης ψῆδης "Ἰωάννης" γέγραπται, τὸ δὲ τελευταῖον στοιχεῖον "Θῆτα", ὡς εἶναι τὴν ἔννοιαν τοιαύτην: Ἄδει τὸν ὕμνον Ἰωάννης τῆ Θεοτόκῳ». Φύλλ. 236^β «† Ἐγράφη ἐπὶ ἔτους ζωνθῶ, Ἰνδικτιῶνος θ', μηνὶ ὀκτωβρίῳ ιζ'. † οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχασθαι ὑπὲρ τοῦ γράψαντος ὅπως εὖρω ἄνεσιν ἐν ἡμέρα κρίσεως:—† Τὸ παρὸν θεοτοκάριον ἐγράφη διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ τάχα καὶ ἱερομονάχου Γρηγορίου, ἐν τῆ ἁγία λαῦρα τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου καὶ καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου, καὶ ἀφιερῶθη εἰς τὴν ἁγίαν μονὴν τοῦ ἀρχιστρατίγου μου Μιχαὴλ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· καὶ εἴ τις βουληθῆ ὑστερῆσαι αὐτῷ, νὰ ἔχει ἀντίδικον τὸν μέγαν ἀρχιστράτιγον Μιχαὴλ καὶ τὴν σφοδρὰν ἀγανάκτησιν αὐτοῦ». — Φύλλ. 237^β «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ψαλλόμενος εἰς τὰ ἀπόδειπνα τοῦ Σαββάτου ἐσπέρας καὶ εἰς ὅλον τὸν ἐνιαυτόν· λέγεται δὲ κανὼν τῶν ἁγίων πατέρων». Ἀρχ. «Χαῖρε τῶν πατέρων τὸ εὐφημον κράτος» κτλ.— Φύλλ. 241^β «Στιχηρὰ προσόμοια· ἤχος πλάγιος β'». Ἀρχ. «Οἱ ἀπεγνωσμένοι τῆ ἁμαρτία» κτλ.

346. Ψαλτήριον ἐκ χάρτου τῆς ις' ἑκατ., συνιστάμενον ἐξ 154 φύλλων, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 21 ($0,208 \times 0,152 = 0,14 \times 0,082$). Ἐν φ. 2^α εἰκῶν τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ, προστεθεῖσα τῆ ις' ἑκατ. Τῆς αὐτῆς ἐποχῆς σημειώματα δύο· α') φ. 154^β «† Μέμνησο ὦ θεῖε ἱεροδιάκων κῦρ Ἰωάννη τῷ τῆς φιλοπρωχίας τ' οὐνομα Εὐτόκιος καὶ γενεαλογίας Ποτρούμιος καὶ τεχνηκὸς Πάτμιος». β') φ. 3^β «† Μηνήσθητι Κύριε. † Σωφρόνιος π̄ριαρχης Ἱ(ερουσα)λήμ. † πρωσιλομενο ης των ἁγιον Κωνσταντίνω καὶ Ἐλένην».

347. Ἁγιασματάριον τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων 208, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 12 ($0,223 \times 9,147 = 0,14 \times 0,083$)· τὰ δὲ πρῶτα ὀκτῶ καὶ τὰ τελευταῖα ἰσάριθμα φύλλα μεταγενέστερά ἐστι. Σημειωτέα: 1) «Ἀκολουθία τῶν ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λει-

τουργίας», ἧς ἡ ἀρχή· «Μετὰ τὴν πρώτην αἴτησιν λέγει ὁ πρῶτος χορὸς ἀντίφωνον» κτλ., φ. 1-8 καὶ 200-208. Ἐγγραφή ἔτει 1621-φ.—2) Ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ ἀκέφαλος, φ. 9.—3) Εὐχαὶ διάφοροι, ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος, τοῦ στεφανώματος, τῆς γονυκλισίας κτλ.

348. Ἀνθολόγιον τῶν μηναίων ὄλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, γραφὲν τῇ ις' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 366, μήκους 0,218, πλάτους 0,158. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 1-ου φύλλου· «Τὸ παρὸν ἑορτολόγιον ὑπάρχει Γρηγορίου ἐκ νόσου Ῥόδου ἀπὸ χωρίον Σκληπίου».

349. Ἀνθολόγιον τῶν μηναίων, γραφὲν τῇ ις' ἑκατ. καὶ ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ καὶ τοῦ μάρτυρος Εὐδοξίου. Φύλλα χάρτου 317.

350. Εὐχολόγιον ἐκ φύλλων χάρτου 275, γραφὲν ἔτει 1623-φ. Μήκους 0,214, πλάτους 0,15. Φύλλ. 93^β «† Ἀπὸ Χριστοῦ ἔτους· ἁ. χ. κ. γ. ἐν μηνὶ σεπτεμβρίου· κβ^α: ἔγινεν καὶ ἐτελειώθη τὸ παρὸν εἰς καλειγραφείαν παρὰ τινος μοναχοῦ Παΐσιου ὀνόματι· με τῇ συνδρομῇ καὶ ἀνάγκασιν τοῦ πανοσιωτάτου πατρὸς ἁγίου Πνευματικοῦ παπὰ κὺρ Δαμασκηνοῦ εἰς τὴν μονὴν καὶ λαύραν τοῦ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου καὶ καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου· καὶ οἱ ἀναγινώσκωντες εὐχασθαι ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς τὸν Κύριον, ὅπως ἔλεος γενήσεται ἡμῖν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ἀμήν». Περιεχόμενα· 1) Ἀκολουθία τῆς ἀκαθίστου, φ. 1. — 2) «Εὐχὴ ἐπὶ αἰσχυρῶν λογισμῶν», φ. 25. — 3) Εὐχὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, φ. 26.—4) Εὐχὴ εἰς τὴν Θεοτόκον, φ. 27.—5) «Εὐχὴ ἑτέρα εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον διὰ στίχου». Ἀρχ. «Παντάνασσα πανύμνητε, παρθενομήτορ κόρη», φ. 30.—6) Εὐχαὶ τοῦ ὄρθρου, φ. 31^β.—7) «Εὐχὴ τῆς κεφαλολκλισίας», φ. 42. — 8) «Εὐχὴ ἐξομολογητικὴ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν», φ. 42^β. — 9) «Εὐχὴ εἰς ἐξομολόγησιν τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ», φ. 47. — 10) Εὐχαὶ τρεῖς εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, φ. 50^β κέ. — 11) «Εὐχὴ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα· Μάρκου μοναχοῦ», φ. 56. — 12) «Εὐχὴ ὅταν μέλλεις ὑπνώσαι», φ. 57^β. — 13) «Εὐχὴ εἰς

τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρόν, λεγομένη εἰς ἀκηδῖαν». Ἀρχ. «Ὁ θεὸς σταυρέ, ξύλον μακαριώτατον», φ. 58^β.—14) Ἐξ εὐχαί πρὸς τὴν Θεοτόκον, φ. 59 κέ.—15) «Εὐχὴ εἰς τὸν ἅγιον ἄγγελον τὸν φύλακα τῆς ψυχῆς», φ. 80.—16) «Εὐχὴ ἑτέρα εἰς τὸν αὐτόν», φ. 81.—17) «Εὐχὴ καὶ πένθος τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας», φ. 82. — 18) «Ἀκολουθία τῆς ἁγίας μεταλήψεως», φ. 96. — 19) «Μηηνολόγιον σὺν Θεῷ ἁγίῳ τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ἔχον ἀπολυτικά καὶ κοντάκια», φ. 129. — 20) «Ἀρχὴ τῶν θεοτοκίων ψαλλόμενα ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, ἐν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ ὄρθρου», φ. 255^β. — 21) «Ἀρχὴ τῶν ἀναστασίμων ἑξαποστειλαρίων καὶ τῶν ἐωθινῶν ἰδιομέλων», φ. 264^β.

351. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 222, γραφὲν ἔτει 1618-φ ἢ 1619-φ. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον, ἐκ γραμμῶν 19 ($0,212 \times 0,155 = 0,15 \times 0,085$). Ἐν τῷ 222-φ φύλλῳ. «Τέλος μὲν ἔσχε ἡ γραφὴ τῆς πυκτῆδος: ἀρχὴ δὲ σοι γένοιτο τοῦ θείου πόθου: εἰ γὰρ διέλθοις ἐμπόνως τὸ πυκτίον: τοὺς μαρτυρικοὺς ἐννοουμένη πόνους: καὶ τῶν ὀσίων τὸν πανόλβιον, ζήλω πτερωθῆς καὶ Θεῷ προσεγγίσεις: ὅς καὶ καλῶς σκέποι σε γυναικῶν κλέος. Ἐγράφει ὑπὸ χειρὸς καθηγουμένου Κλήμεντος ἱερομονάχου, καὶ ἡ ἀναγινόμενοι εὐχεσθε ὑπὲρ ἡμῶν. ζρκζ'».

1. Κυριακοδρόμιον ἀνώνυμον. Ἀρχ. «Κυριακῆ τοῦ Θωμᾶ. Ἐπὶ τῇ λαμπροφόρῳ Κυριακῇ καὶ σεβασμίᾳ καὶ ἁγίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως» κτλ., φ. 1-176.

2. «Βίος τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, συγγραφεὶς παρὰ Ἰωάννου πατριάρχου Ἱεροσολύμων τοῦ Μερκουροπούλου». Ἀρχ. «Τοῖς τετηρηκόσι τὸ κατ' εἰκόνα», φ. 177 κέ.

352. Πρῶτον μέρος τοῦ 350-οῦ κώδικος, ἐμπεριέχον ὀμιλίαν περὶ τῶν Κυριακῶν τῶν μέχρι τῆς ἁγίας ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἀρχ. «Ματθαίου Κυριακῆ ἐνάτη. Καὶ οἱ τοὺς ἑαυτῶν φίλους σωματικῶς διατρέφειν βουλόμενοι» κτλ. Περιλαμβάνει δὲ τὸ τεῦχος φύλλα 316, ὧν τὸ ἔσχατον ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο: «Ἐνπτάκις ἑκατοστό εἰκοστό ἔκτω (-1617) ἐγράφτη τὸ παρὸν ἐξηγητὸν εὐαγγέλιον ἐν τη μονῇ τῇ λαύρα τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ

ετελιωθ(η) ἐν μηνῇ Σεπτεβρίῳ ιζ' παρὰ τοῦ ἐν μοναχοῖς Κλήμεντος ἱερομονάχου» κτλ.

353. Κυριακοδρόμιον ἀπὸ τῆς ἐνάτης Κυριακῆς τοῦ Ματθαίου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 284, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 20 ($0,205 \times 0,142 = 0,145 \times 0,085$)· ἐγράφη δὲ τῇ ιζ' ἑκατ. Ἀρχ. «Καὶ οἱ τοὺς ἑαυτῶν φίλους σωματικῶς διατρέφειν βουλόμενοι» κτλ.

354. Κυριακοδρόμιον ἀτελὲς καὶ ἀκέφαλον Μαξίμου τοῦ Πελοποννησίου· τὸ νῦν πρῶτον φύλλον τοῦ κώδικος ἐνδέκατον ἀριθμὸν φέρει, τὸ δ' ἔσχατον 310-ον. Ἐγράφη τῇ ιζ' ἑκατ. καὶ κατὰ σελίδα γραμμὰς 21 ἀριθμεῖ ($0,22 \times 0,155 = 0,153 \times 0,10$).

355. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 252, μήκους 0,21, πλάτους 0,148. Ἐπιγραφή· «Ὁμιλῖαι ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς δι' ὄλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, σὺν ἄλλοις τισὶ συγγράμμασι Θεοδώριτου καὶ τινων ἄλλων συγγραφέων». — Φ. 2^β «† Τὸ παρὸν βιβλίον ἐγράφη διαχειρὸς κάμοῦ τοῦ ἐλαχίστου ἐν ἱερομονάχοις Παχωμίου τοῦ Πελοποννησιώτου εἰς τὴν σεβασμίαν μονὴν τῆς Θεοτόκου τῶν Γυρίων, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὸ εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Ἰαχμὸς' μαρτίου κε'» (1641).

356. Εὐαγγέλιον λειτουργικὸν τῆς ιγ' ἑκατ., ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 124 καὶ δύο χαρτίνων (φ. 125 καὶ 126)· πρότερον εἶχε φύλλα δύο περιπλέον, ἅπερ ἦν μετὰ τὸ 58-ον φύλλον· ταῦτα δὲ περιελάμβανεν ἀναγνώσματα τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου, καὶ νῦν εὐρηται μετὰ τῶν ὑπὸ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη παραχωρηθέντων τῇ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ τευχῶν. Τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 27 ἢ 28 ($0,222 \times 0,178 = 0,17 \times 0,14$). Ἐν τῇ ἀρχῇ κόσμημα τετράγωνον. Ἐνδὸν τῶν πινακίδων φύλλα δύο κεκολλημένα μεμβρανίνου τινὸς κώδικος τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, ἐν οἷς ὑπάρχει λείψανον ὁμιλίας εἰς τὰς Θεοφάνεια. Τεμάχιον αὐτοῦ· «ὄνομα θώμεθα τῇ ἑορτῇ ἡμῶν Θεοφάνια· ἑορτάσωμεν τὰ σωτήρια τοῦ κόσμου, τὴν γενέθλιον ταύτην ἡμέραν. Σήμερον ἐλύθη ἡ καταδίκη τοῦ Ἀδάμ· οὐκέτι γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελευσθη, ἀλλὰ

τῷ οὐρανίῳ συναφθεις πρὸς οὐρανὸν ἀνελήφθης· οὐκέτι ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα· μακαρία γὰρ ἡ ὠδίνασα τὸν Ἑμμανουήλ» κτλ.

357. Τετραευαγγέλιον σφόδρα βεβλαμμένον ὑπὸ περιηγητοῦ τινος· μετὰ γὰρ τὸ 4-ον φύλλον ἀπέκοψεν οὗτος φύλλα δύο· καὶ πάλιν τέσσαρα μετὰ τὸ 66-ον· καὶ πάλιν δύο μετὰ τὸ 95-ον· καὶ πάλιν δύο μετὰ τὸ 173-ον φύλλον· ἅπαντα δὲ τὰ λείποντα νῦν φύλλα περιεῖχεν εἰκόνας κοσμήματα καὶ κείμενον οὐκ ὀλίγον· ἀπέκοψε δὲ καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ τελευταίου φύλλου, ἐν ᾧ ὑπῆρχε, φαίνεται, τοῦ καλλιγράφου σημεῖωμα. Ὡς μὲν οὖν ἔχει νῦν ὁ κῶδιξ, ἀριθμεῖ τὸ βιβλίον φύλλα μόνα 219, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον· ἐγράφη δὲ τῇ ιβ' ἑκατ. Ἐν δὲ τῷ 172-ῳ φύλλῳ σημεῖωμα τῆς ις' ἑκατ., ἔχον ὡδε· «† Αὕτη ἡ βίβλος ὑπάρχει τῆς θείας καὶ ἱερᾶς βασιλικῆς λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα». — α') Πίνακες μετὰ στηλῶν ἐρυθρῶν ἐμπεριέχοντες τὸ κανόνιον, φ. 1-4. — β') Τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον ἀκέφαλον, οὗ τὴν ἀρχὴν ἀνεπλήρωσεν Ἰωαννίκιος ὁ Σαβαίτης, φ. 5 κέ. — γ') Τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον ἀκέφαλον καὶ χωρὶς τοῦ τέλους αὐτοῦ, φ. 65 κέ. — δ') Τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον ἀκέφαλον, φ. 96 κέ. — ε') Τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ἀκέφαλον, φ. 173 κέ. Ὑπάρχει δὲ μετὰ τοῦτο καὶ φύλλον ἐν καὶ ἡμισυ, ὅπερ ἐστὶ μέρος εὐαγγελίου τινὸς λειτουργικοῦ τῆς ιγ' ἑκατονταετηρίδος

358. Τετραευαγγέλιον τῆς ιγ' ἑκατ., ἐκ φύλλων 331, ὧν τὰ μὲν πρῶτα τρία χάρτινα, τὰ δὲ λοιπὰ μεμβράνινα· ἐστὶ δὲ τὸ κείμενον αὐτῶν κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 20 ($0,202 \times 0,15 = 0,025 \times 0,09$), ὅπερ ἐμπεριέχει καὶ κοσμήματα τινὰ χρώματος ἐρυθροῦ. Μετὰ δὲ τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ὑπάρχουσι τὰ κείμενα ταῦτα· α') «Αἱ ἑβδομάδες τοῦ ὄλου χρόνου. Δήλωσις τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὀφειλόντων λέγεσθαι εὐαγγελίων». β') «Συναξάρια σὺν Θεῷ τῶν ιβ' μηνῶν, δηλοῦντα τὰ κεφάλαια τῶν καθ' ἑκάστην εὐαγγελίων». — γ') «Εὐαγγέλια εἰς διαφόρους μνήμας ἀγίων». — δ') «Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν τοῦ χρόνου τῶν εὐαγγελίων ἀνάγνωσιν καὶ τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν τε ἄρχονται καὶ ποῦ καταλήγουσιν».

359. Τετραευαγγέλιον τῆς ι' ἢ ια' ἑκατ. σφόδρα βεβλαμμένον, ἀριθμοῦν φύλλα 195, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24. Τὰ πρῶτα πέντε φύλλα πίνακας ἐμπεριέχει κεχρωματισμένους, ἐν οἷς ὑπάρχει διὰ γραμμάτων πορφυρῶν τὸ κανόνιον τῶν εὐαγγελικῶν ἀναγνωσμάτων· ἐν δὲ τῷ 6-ῳ φύλλῳ διὰ γραμμάτων πορφυρῶν ὡσαύτως ὑπάρχει «ὕποθεσις κανόνων τῆς τῶν εὐαγγελιστῶν συμφωνίας», ὃ ἐστὶν ἡ πρὸς Καρπιανὸν ἐπιστολὴ Εὐσεβίου· μετὰ δὲ ταύτην (φ. 7^α) κόσμημα χρυσοῦν καὶ κεχρωματισμένον σχήματος παραλληλογράμμου τετραγώνου, περιέχον ἐν τῷ μέσῳ χρυσοῖς γράμμασι τὸ «Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον»· καὶ πάλιν ἄλλο κόσμημα ταινιοειδές (φ. 57^α) διακρίνει τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον· ἕτερον δὲ προσόμοιον τῷ Π στοιχείῳ (φ. 91) χωρίζει τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον· καὶ πάλιν τὸ κατὰ Ἰωάννην ἄλλο κόσμημα ταινιοειδές (φ. 149).

360. Λειτουργικὸν ἐκ μεμβράνης εὐαγγέλιον τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, οὗ τὰ πρῶτα τέσσαρα φύλλα μεταγενέστερα πάνυ, προστεθέντα τῇ ιδ' ἑκατ. δι' ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντος κειμένου· τούτων δὲ τὸ πρῶτιστον, εἰ καὶ ἄγραφον ἀφέθη, περιέλαβε τότε τὸ σημεῖωμα τόδε· «Βιβλίον τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου», τῆς παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν· τὸ δὲ μετὰ τοῦτο περιέχει σημεῖωμα δι' ἰβηρικῶν, εἴτουν γεωργιανῶν, στοιχείων γεγραμμένον· τὰ δὲ μετὰ ταῦτα δύο φύλλα τὴν ἀρχὴν περιέχει τοῦ εὐαγγελίου. Τὸ κύριον ὁμῶς τεῦχος ἄρχεται τῶν λέξεων τούτων (φ. 5)· «— μολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο καὶ ὠμολόγησεν, ὅτι οὐκ εἰμι ἐγὼ ὁ Χριστός· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· τί οὖν; Ἥλιος εἶ σὺ» κτλ. Ἔστι δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 21 ($0,19 \times 0,155 = 0,14 \times 0,098$). Ἐν τῷ 99-ῳ φύλλῳ γέγραπται διὰ τῆς χειρὸς τοῦ καλλιγράφου σημεῖωμα, οὗ ἡ ἀρχή· «Εὐαγγέλιον τῆς α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν: ἐσπέρας ἀπὸ τὸ ἐπιλύχνην φάλλεται τὸ ἐξάφαλμον» κτλ. Μετὰ τὸ 149-ον φύλλον ὑπάρχει χάσμα δύο φύλλων, ἅπερ ἔκοψε Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης· ταῦτα δὲ νῦν ἐν Πετροπόλει κεῖται (ἀριθ. 284). Ὑπάρχει δ' ἐν τῷ κώδικι καὶ μηνολόγιον ἀξιόλογον (φ. 166^β—

218^a), ἐξ οὗ βεβαιούμεθά πως, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο συνετάχθη κατὰ τὴν ἐν Κ/πόλει συνήθειαν. Μηνὶ σεπτ. καὶ μνήμη σημειοῦται «τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν τῇ Πέτρᾳ»· τῇ κε' «εἰς τὴν μνήμην τοῦ Κάμπου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Ῥωμανοῦ καὶ Παφνουτίου». — Τῇ δ' νοεμβρίου μνήμη «τῆς ἁγίας Θεοδώρας καὶ τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Κύρου»· τῇ ε' τοῦ αὐτοῦ μηνός «Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ Θεοδώρου ἐν τοῖς Παρακίου» [sic]· τῇ ιε' μνήμη τοῦ ἁγίου πατριάρχου Θωμᾶ Κ/πόλεως· τῇ κ' «τῶν ἁγίων πατριαρχῶν Κ/πόλεως Μαξίμου Πρόκλου Ἀνατολίου καὶ Γενναδίου»· τῇ κγ' μνήμη τοῦ ἱερομάρτυρος Πέτρου «Καπετουλίνης». — Τῇ ιη' δεκεμβρίου μνήμη τῶν ἁγίων γ' παιδῶν «καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρα(ε)ίοις»· τῇ κη' τοῦ αὐτοῦ μνήμη Θεοδώρου Κ/πόλεως ἀρχιεπισκόπου. — Τῇ κβ' φεβρουαρίου μνήμη Θωμᾶ πατριάρχου. — Τῇ ς' μαρτίου «τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου τοῦ συστησαμένου τὸ γηροκομεῖον ἐν τῷ Ἀρματιῶνι καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Θέκλης»· τῇ ιγ' τοῦ αὐτοῦ μνήμη τῶν ἐν τῷ Πετρίῳ μαρτύρων Σαβίνου Ποπλίου Ἀφρικάνου καὶ Τερεντίου· τῇ κβ' μνήμη Θωμᾶ Κ/πόλεως ἀρχιεπισκόπου· τῇ κδ' μνήμη Ἰωάννου πατριάρχου Ἱεροσολύμων. — Τῇ ς' ἀπριλίου καὶ μνήμη τῶν ἐν Περσίδι ρκ' μαρτύρων καὶ Εὐτυχίου πατριάρχου Κ/πόλεως· τῇ ιβ' τῶν ἐν τῷ Πετρίῳ μαρτύρων Τερεντίου Ἀφρικανοῦ Μαξίμου Προυτίου καὶ Πονπίου. — Τῇ δ' μαΐου καὶ μνήμη τῶν «πλησίον τῆς Πηγῆς» μαρτύρων, Πρόβου Ταράχου Ἀνδρονίκου καὶ μνήμη Γερμανοῦ Κ/πόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ· τῇ ιε' μνήμη Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων. — Τῇ β' ἰουνίου μνήμη Νικηφόρου Κ/πόλεως· τῇ ιδ' Μεθοδίου Κ/πόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ. — Τῇ κς' ἰουλίου μνήμη Συμεῶν τοῦ Στουλίτου καὶ Θεοδώρου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος· τῇ λα' τοῦ μάρτυρος Γελασίου καὶ «τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας σοροῦ ἐν Βλαχέρναις». — Τῇ κζ' ἀγούστου μνήμη τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ «τῶν ἁγίων μ' τῶν ἐν τῷ παλατίῳ»· τῇ λα' καὶ μνήμη «τῶν ἐν ἁγίοις πατριαρχῶν Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ νέου». — Καὶ ταῦτα μὲν ἐσημειώθη κατ' ἐκλογὴν· ἐν δὲ

τοῖς κρασπέδοις χεῖρες τῆς δεκάτης ἑκατ. ἔγραψαν διὰ μικρῶν κεφαλαιωδῶν γραμμάτων τὰ σημειώματα ταῦτα· α') «Μη(νι) τῷ αὐτ(ῶ) [= νοεμβρίῳ] ια' ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ μοναχὸς Ἀνδ(ρέας) τοῦ Χάλδ(ου)», φ. 182^α.—β') «Μηνι τῷ αὐτῶ ιθ' ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Ἰγνάτιος μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος ὁ Δανιβρίτ(ης)», φ. 182^β.—γ') «Μηνι νοεμβρίῳ κς' ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Θεοδόσιος μοναχὸς, ἀδελφὸς τοῦ Κελλίου».—δ') «Μηνι ἀπριλίῳ δ' ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Νικηφόρος μοναχὸς Γηροκομήτης. Μηνι ἀπριλίῳ ε' ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ, ὁ μοναχὸς Θωμᾶς ἀδελφὸς τοῦ Κελλίου. Μηνι ἀπριλίῳ η' ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ, ὁ μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος Νικόλαος ὁ Δανιβρίτ(ης)», φ. 204^β. — Καὶ ἐν φ. 225^β ὑπάρχει σημείωμα δι' ἀραβικῶν γραμμάτων. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι τὰ ἀναγνώσματα τῶν εὐαγγελίων ἐστὶ τετονισμένα διὰ σημείων ἐρυθρῶν, ἔχοντα γράμματα που κεφαλαιώδη καὶ περικεκοσμημένα καὶ τινὰ ταινιοειδῆ κοσμήματα πρασίνου χρώματος.

361. «Στιχεράριον τοῦ ὅλου χρόνου» μεμβράνινον, ἐκ φύλλων 161, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον καὶ τετονισμένον διὰ μουσικῶν σημείων ἀξίων ἰδίας μελέτης· ἐγράφη δὲ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος. Μήκους 0,206, πλάτους 0,155.

362. Κῶδιξ λειτουργικὸς τῆς ἐν Φωκίδι μονῆς τοῦ ὁσίου Λουκά τοῦ Στειριώτου, γραφεὶς μὲν περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς γ' ἑκατονταετηρίδος ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ παρὰ Ξενοφώντος Πεντόζα, ἔτει δὲ 1269-φ συμπληρωθεὶς διὰ τινων κειμένων, ἃ κατέλαβε τὰ ἐξ ἀρχῆς ἄγραφα τοῦ κώδικος φύλλα (φ. 1—18, 200—208) καὶ τρεῖς αὐτοῦ σελίδας (φ. 111^α, 126^α, 199^α). Σύγκειται τοίνυν ὁ κῶδιξ ἐκ φύλλων 208, σχήματος ὀγδόου, καὶ διὰ τὸ εἶναι τὴν γραφὴν λεπτὴν πάνυ, τῶν σελίδων ἔναι μὲν ἀριθμοῦσι γραμμὰς 28, ἕτεραι δὲ 46· ἄλλαι δὲ πάλιν σελίδες ἀριθμοῦσι γραμμὰς 30 ἢ 35· πᾶσα δ' ὅμως σελὶς ὑπάρχει κεκοσμημένη πλαισίῳ τινὶ κοκκίνῳ, κατὰ τὸ δεῖγμα τὸ φωτοτυπικὸν ὑπερ ὀπίσω κείται· τοῦτο δὲ τὸ δεῖγμα περιέχει δύο σελίδας τοῦ κώδικος (126^β

καὶ 127^α), καὶ ἡ μὲν ἐξ ἀριστερῶν ἀπεικάζει τὰς τελευταίας πέντε ψδὰς ἀσματικοῦ τινος κανόνος τοῦ πατριάρχου Φωτίου, ὃν ἐξετύπωσα πέρυσιν ¹, ἡ δ' ἑτέρα τὴν ἀρχὴν ἄλλου τινὸς ἀνεκδότου κανόνος Εὐθυμίου τοῦ μελωδοῦ, τοῦ καὶ Στειριώτου πιθανῶς. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· τὸ δὲ ὑπόμνημα τοῦ βιβλιογράφου Σενοφῶντος (φ. 199^β), ὅπερ ἀπαράλλακτον ἐνταῦθα παρατίθειμαι, ἀνέγνων ἐγὼ ὧδε· «Ἐίληφε τέρμα τῷ παρόντι(ι) βιβλ(ιω): | ἐκ ποθήσεως, Ἰωσήφ ναζιραίου: | θύτου καὶ λάτρ(ου) τῆς ἀγίας τριάδος: | τηρῶν δὲ λίαν τὰς ἐντολάς Κυρίου | θανάτ(ου) μνήμη πρὸ τῶν ὠπῶν: οὐ πόρρω | ἀλλ' αἰεὶ δέρκων, καὶ ἐν ἐκπλήξει μένων· | ὦ θείας ὀράσεως βαβαὶ τῆς μνήμης: — — — | μονῆς αἰσίας, εἵχεται τοῦ Στειρίου: | τοῦ ἐν ὀσίσις Λουκᾶ περιβοήτου· | ξυσθεὶς Πεντόζα ἀζύγ(ω) Σενοφώντ(ι): | οἰκτροῦ καὶ ξένου, καὶ λίαν ἀτασθάλου· | θιάσσω μένων, τῆς μονῆς τῆς ῥηθείσης | εὐχαῖς ποιεῖτε, οἱ ὀπτοντες τῆι δέλτ(ω)· | ὁ χεῖρ κατέχων ἄζυξ, ἀντέφη οὕτως (in marg. Ἰωσήφ) | λιγαίνω ἄζυξ λιτάζω τῷ κω | ἐνθ' ἰζάνοις βέλτιστε ἡμεῖς ἄμφω σταθμῶμεν | Ἰωσήφ τε τ' οὐνομα σὺν Σενοφῶντι. | ναὶ λιγαίνω, νῦν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας». Περιεχόμενον.

1. Παρακλητικοὶ κανόνες ὀκτώ εἰς τὴν Θεοτόκον (φ. 1—8), ὧν ὁ ἔβδομος ἀκροστιχίδα φέρει τήνδε· «Τὴν ἑβδόμην δέησιν ἀγνῆ νῦν δέχου»· ἦχος βαρύς.

2. «Εὐαγγέλια ἐωθινὰ τὰ ἕνδεκα μετὰ τῶν στιχηρῶν», φ. 9.

3. «Ἀποστολοευαγγέλια τῆς ὅλης ἑβδομάδος», φ. 12.

4. «Εὐαγγέλιον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου», φ. 15^α.

5. Ἀναγνώσματα τῆς παλαιᾶς διαθήκης, φ. 15^β.

6. Κόσμημα ταινιοειδές, οὐπερ ἄνωθεν ὑπάρχει τὸ «Βίβλος τὸ θαῦμα συλλογῆς τῶν ἀσμάτων»· ὑπὸ δὲ τὸ κόσμημα γέγραπται τοῦτο· « $\dagger$ Σὺν Θεῷ ὀκτώηχος ἐν (γρ. σὺν) τῷ θεοτοκαρίῳ, ἔχοντα τὴν ἀπασαν ἀκολουθίαν αὐτῶν καὶ ἕτερα διάφορα». Ἀρχ. «Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας στιχηρὰ ἀναστάσιμα εἰς τὸ Κύριε ἐκέ-

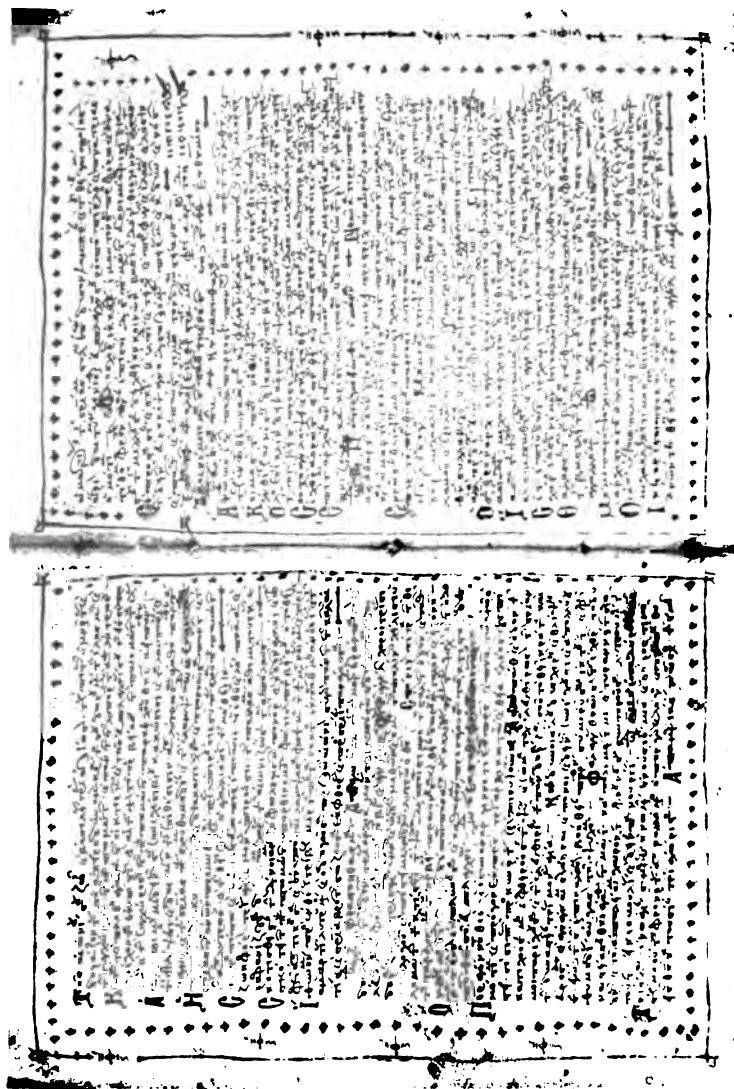
¹ Православный Палестинский Сборникъ, τεῦχος 31-ον, σελ. 9—14.

[The text in this block is extremely faint and illegible due to low contrast and scan quality. It appears to be a large block of text, possibly a list or a series of paragraphs, but no specific words or structures can be discerned.]

Σελ. 474.

Κώδ. Σαρτζ. 962, τῆς γ' ἐκστ., φ. 126β-127α.

Доволено цензурою 15 Января 1892г.

фототипія Н. Индутаго. Сергіевская ул., №20.

κραξα· ἦχος α'. Τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς» κτλ., φ. 19—110.

7. Σημείωμα τυπικόν, οὗ ἡ ἀρχή· «Δέον γινώσκειν ὅπως ὀφειλωσιν ἀναγινώσκεισθαι τὰ εὐαγγέλια» κτλ., φ. 110^β. — Πασχάλιον τῶν ἐτῶν ςψοζ—ςωε' (1269—1397), φ. 111^α.

8. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Πέτρον καὶ Παῦλον, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Λιταῖς Πέτρου με καὶ Παύλου σῶτερ σκέπε». Ἦχος α'. Ἀρχ. «Δάμποντες ὡς δύο φωταυγεῖς», φ. 111^β.

9. «Ἐτερος κανὼν ἱκετήριος ὁμοῦ καὶ κατανουκτικὸς εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ εἰς τοὺς ἁγίους ἀρχαγγέλους καὶ εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον καὶ εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους καὶ προφήτας», εἰς ἦχον β'. Ἀρχ. «Ἀμαρτωλοί, δράμωμεν πρὸς τὸν καλοῦντα ἡμᾶς», φ. 112^β.

10. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Δέησιν οἰκτρὰν Νικόλαε προσδέχου». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Διηνεκῶς τῷ θεῷ θρόνῳ τῆς χάριτος», φ. 114.

11. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ὄσιον πατέρα ἡμῶν καὶ θαυματουργὸν Λουκᾶν, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Ὑμνος πέφυκεν εὐκτικὸς μοι τῷ τάλα· ἐν δὲ τοῖς θεοτοκίοις, Εὐθυμίου». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Ὑπὲρ ἡμῶν καθικετεύοντα», φ. 115. Πρβ. Γεωργίου Κρέμου, Φωκικὰ προσκυνητᾶριον τῆς ἐν τῇ Φωκίδι μονῆς τοῦ ὁσίου Λουκᾶ τουπίκλην Στειριώτου. Ἐν Ἀθήναις, 1874, σ. 73 κέ.

12. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τοὺς ἁγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Δεκάς με σῶζε τετράριθμον μαρτύρων». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Δέξαι Χριστὲ τὴν ἐκ χειλέων μου δέησιν», φ. 116.

13. «Ὁ κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Θεολόγον». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Γρηγορῶν ἐνθέοις ἀρεταῖς», φ. 116^β.

14. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Θυρεὸς πέφυκας, μάρτυς, δυνατὸς προστάτης». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Θερμοτάτη πίστει καὶ στοργῇ», φ. 117^β.

15. «Ἐτερος κανὼν ἱκετήριος εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ εἰς τὴν πανάχραντον αὐτοῦ μητέρα καὶ εἰς τοὺς θείους ἀρχαγγέλους καὶ εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον καὶ εἰς λοιποὺς πάντας ἁγίους προπάτορας προφήτας ἀποστόλους μάρτυρας καὶ ὁσίους, ψαλλόμενος ἐν συμφοραῖς καὶ θλίψεσι». Ἦχος δ'. Ἄρχ. «Θαλάσσης τῆς νοητῆς τὰ κύματα» κτλ., φ. 118^β.

16. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον». Ἦχος δ'. Ἄρχ. «Ὡς λύχνον τοῦ νοητοῦ σε Πρόδρομε», φ. 119^β.

17. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Γαβριὴλ καὶ εἰς Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον καὶ Δανιὴλ τὸν προφήτην, Κοσμάν καὶ Δαμιανὸν τοὺς ἀναργύρους καὶ εἰς τὸν ὄσιον πατέρα ἡμῶν Νικόλαον». Ἦχος δ'. Ἄρχ. «Γαβριὴλ ἀρχάγγελε, λαὸν διέσωσας δουλείας», φ. 120^β.

18. Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ «κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ὄσιον πατέρα ἡμῶν τὸν μέγαν Βασίλειον, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Σοὶ Βασιλείε τήνδε τὴν ᾠδὴν πλέκω». Ἦχος δ'. Ἄρχ. «Σταγόνα μοι προσευχαῖς σου», φ. 122.

19. «Κανὼν ἱκετευτικὸς εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους». Ἦχος πλ. α'. Ἄρχ. «Δέησιν ἐκ χειλέων», φ. 122^β.

20. «Ἐτερος κανὼν εἰς δέησιν πρὸς τὸν Θεόν, ἐν ᾧ δ' ἄν τις θέλῃ πράγματι αἰτήσασθαι». Ἦχος α'. ᾠδὴ α' καὶ β' μόνον. Ἄρχ. «Δέησίν σοι προσάγω ὁ σὸς ἱκέτης», φ. 123^β.

21. «Κανὼν σταυρώσιμος φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Παθῶν με σῶζε τῷ πάθει σου, Χριστέ μου, τὸν Ἰωσήφ». Ἦχος πλ. α'. Ἄρχ. «Παθοκτόνον Χριστέ, ἐθελουσίως αὐτὸς» κτλ., φ. 123^β.

22. «Ἐτερος κανὼν ἐξαγορευτικὸς ὁμοῦ καὶ παρακλητικὸς εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Ἀεὶ στενάζων δακρῶω καθημέραν Μιχαήλ». Ἦχος πλ. β'. Ἄρχ. «Ἀδεῶς σωτήρ μου ἐκ βρέφους ὁ τάλας», φ. 124^β.

23. Φωτίου πατριάρχου «ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα καὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον».

Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Πάτερ παντοκράτορ», φ. 125β. Ἐξεδόθη τύποις ἐντεῦθεν, ὡς εἶρηται.—Φ. 126^α πίναξ σεληνοδρομίου.

24. Εὐθυμίου τοῦ μελωδοῦ «ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Ἄχος νέμοις μοι τῶν παθῶν τε καὶ νόσων. Ἐν δὲ τοῖς θεοτοκίαις: Εὐθυμίου». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Ἄνωθεν ὡς ἔχων πολλήν παρησίαν, φ. 127.

25. «ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Γαβριήλ καὶ εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον καὶ εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα καὶ εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον καὶ εἰς τὸν ἅγιον Προκόπιον καὶ εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Γαβριήλ τῶν ἄνω δυνάμεων ἄρχων», φ. 128.

26. Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ «ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Θεόδωρον, φέρων ἀκροστιχίδα: Πλήρωσον ἡμῶν τὰς παρακλήσεις μάκαρ». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Πεποικιλιμένος τῇ δόξῃ τῇ θείκῃ», φ. 129β.

27. «ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τοὺς ἀγίους μεγαλομάρτυρας Γεώργιον καὶ Θεόδωρον». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Τὴν δυάδα τὴν σεπτὴν», φ. 130β.

28. Ἰωσήφ «ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον, φέρων ἀκροστιχίδα: Ἐκτὴν δέχοιο τήνδε τὴν ὥδην μάκαρ». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Ἐν εὐφροσύνῃ παμμάκαρ», φ. 131.

29. Ἰωσήφ «κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Ἐκτὴ δέησις τῷ Χρυσοστόμῳ πρέπει». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου τοῦ βίου», φ. 132.

30. Νικολάου (πατριάρχου) «ἕτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον. Ἐν τοῖς θεοτοκίαις: Νικολάου». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Πάτερ θεοφόρε, πατέρων ἀκρότης», φ. 133.

31. Εὐθυμίου «κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ὅσιον καὶ θαυματουργὸν Λουκᾶν». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Ἐν κατανύξει καρδίας», φ. 134.

32. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Χαῖρε τῶν πατέρων τὸ εὐφρημον κράτος», φ. 135.

33. «Ἐτερος κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, φέρων ἀκροστιχίδα τὸν ἀλφάβητον, ἐν δὲ τοῖς θεοτοκίαις: ἀντίληψις». Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Ἀγίων ἀγία μήτηρ», φ. 135^β.

33. Ἰωσήφ «κανὼν παρακλητικὸς τοῦ ἀγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Δέχου δέησιν ὀγδόην, Θεοῦ φίλε, τοῦ Ἰωσήφ». Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Δεσμεῖν τε καὶ λύειν ἐπὶ τῆς γῆς», φ. 136^β. Ὅρα τὸ ἐξῆς βιβλίον: Κανόνες ὀκτώηχοι εἰς τὸν Θεολόγον Ἰωάννην· ποίημα Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου. Ἐν Λειψία 1799, σ. 57-64.

35. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαὴλ καὶ εἰς τοὺς ἁγίους τε μ' ἄμάρτυρας καὶ εἰς τὸν ἅγιον Εἰρήναρχον καὶ εἰς τὸν ὁσιον πατέρα ἡμῶν Νικόλαον, ἐν κινδύνοις καὶ θλίψεσιν». Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Ἀγίων ἀγγέλων ὡς ἀρχηγός», φ. 137.

36. Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ «κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον, εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους, εἰς προφήτας μάρτυρας ἱεράρχας καὶ ὁσίους, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Δέησιν οἰκτρὰν τοῖς Θεοῦ δούλοις φέρω». Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Δῆμος σεπτῶν ἐκδυσωπῶ σου Κύριε», φ. 138.

37. «Κανὼν ψαλλόμενος τῇ ε' τῆς ε' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης» εἰς ἦχον πλ. β'. Ἀρχ. «Πόθεν ἄρξομαι θρηνεῖν τὰς τοῦ ἀθλίου μου βίου πράξεις», φ. 139^β.

38. «Στιχηρὰ εἰς τοὺς αἶνους, φέροντα ἀκροστιχίδα κατὰ στοιχεῖον». Ἦχος δ'. Ἀρχ. «Ἄπας ὁ βίος μου μετὰ πορνῶν», φ. 144 κέ.

39. «Ἐκλογάδιον σὺν Θεῷ ἐνεπίτομον τοῦ ὅλου χρόνου, ἔχοντα [sic] δὲ καὶ τὰ Μυτιληναϊκά», φ. 145 κέ. Μηναῖα ἐνεπίτομα, περιέχοντα κανόνας ἐορτῶν τινων, ἀπολυτίκια στιχηρὰ, στίχους κτλ., λόγου τινὸς ἄξια διὰ τοὺς περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὕμνολογίαν ἀσχολουμένους.

40. «Τυπικὸν ἐνεπίτομον, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ Τελώνου καὶ

τοῦ Φαρισαίου ἄχρι τῶν ἁγίων πάντων», φ. 194^β.—Προσθῆκαι καὶ σημειώματα τοῦ καλλιγράφου, φ. 199.

41. Προσθῆκαι μεταγενέστεραι. α') «'Απολυτίκιον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ τοῦ Γουρνακίτου· ἦχος γ', πρὸς τὸ Θείας πίστεως». 'Αρχ. «Μέγας γέγονας», φ. 199^β. — β') 'Αποστολοευαγγέλιον εἰς μάρτυρας, φ. 200.—γ') «Τυπικὸν μοναχοῦ τινος πρὸς τινὰ τῶν παιδῶν αὐτοῦ». 'Αρχ. «Πολλάκις με ἤξιωσας», φ. 201. Ἐμμετρον.—δ') «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀββᾶ Ἡσαίου, ἐντολαὶ τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς μετὰ ταῦτα». 'Αρχ. «Θέλοντες μεῖναι», φ. 203. — ε') Στιχηρὰ διὰ τὸν Εὐαγγελισμόν, τὸν ἅγιον Στέφανον, τὴν Μεταμόρφωσιν, τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου κτλ., φ. 204 κέ. — ς') Ἀναγνώσματα προφητειῶν, φ. 207.—ζ') «Προκείμενα ἄμνημα, φαλλόμενα ἐν ταῖς λειτουργίαις τῶν Κυριακῶν ἡμερῶν», φ. 208^β. Καὶ τέσσαρα φύλλα βαμβακεροῦ χάρτου, περιέχοντα τὰ ἑξαποστειλάρια καὶ τὰ ἐωθινὰ εὐαγγέλια. Κατὰ δὲ τινὰ σημείωσιν ἀραβικήν (φ. 208^β) τὸ βιβλίον ὑπῆρχε τινὸς Ἰωσήφ υἱοῦ Ἰακώβου τοῦ Μιχαήλ.

363. Τεῦχος ἐκ μεμβράνης ἀκέφαλον, ἀριθμοῦν ἤδη φύλλα 167, ὅπερ ἐγράφη περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἔχει δὲ κατὰ σελίδα πᾶσαν κείμενον ἐκ μιᾶς στήλης, γραμμᾶς 24 ἀριθμούσης ($0,215 \times 0,165 = 0,15 \times 0,11$), ὃ ἐστὶ τοὺς λόγους Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ, τοῦ τῆς Κλίμακος, ἀρχὴν ποιουμένου τοῦ κώδικος ἀπὸ τοῦ τρίτου λόγου, τοῦ περὶ ξηνητείας· ἐν δὲ τῇ προσθίῳ σελίδι τοῦ 156-ου φύλλου προσετέθη ἔτει 1256-φ κόσμημα ποικιλόχρουν, σχήματος παραλληλογράμμου τετραγώνου, ὅπερ ἀπεικάζει δάπεδον ἐκ μουσείου συντεθειμένον ὑπὸ δὲ τὸ κόσμημα προσέγραψεν ὁ τεχνίτης αὐτοῦ τὸ «Μηνὶ μαῖω κε', Ἰνδικτιῶνος ιδ' ἔτους ςψξδ'». Καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ αὐτοῦ φύλλου γέγραπται παρὰ τοῦ καλλιγράφου σχῆμα κλίμακος ἐρυθρᾶς, ἧς ἐκάστη βαθμὶς ἐνέχει τὸ ὄνομα μιᾶς τῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ἰωάννου περιγραφεισῶν ἀρετῶν· ἑτέρα δὲ κλίμαξ ἐσχεδιάσθη ἐν τῷ 157-φ φύλλῳ, ἔχουσα παρὰ τὴν βᾶσιν αὐτῆς ἐπίγραμμα τρίστιχον· «Πίστις τὰ χρηστὰ τῶν

καλῶν πάντων φέρει, | ἐλπίς δὲ ποιεῖ καρτερεῖν ἐν τοῖς πόνοις, | ἢ δ' αὖτε τελειοῖ προσφυῶς ἢ ἀγάπῃ». Μετὰ δὲ τοῦτο γέγραπται λόγος ὁ «πρὸς τὸν ποιμένα». Ἐνδον δὲ τῆς δευτέρας πινακίδος ὁ δέτης ἔθετο φύλλα δύο μεμβράνινα, μέρος ὄντα κώδικος ἑτέρου τῆς γ' ἑκατ., ἐν οἷς ἀναγινώσκεται τεμάχιον Βασιλείου τοῦ μεγάλου περὶ κοινοβίων, καὶ ἕτερον αὖ τῶν ἀποστολικῶν διαταγῶν.

364. Τεῦχος τῆς ἑνδεκάτης ἑκατ. ἀριθμοῦ φύλλα 205, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν σελίδων μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 26 ($0,205 \times 0,168 = 0,146 \times 0,11$). καὶ ἔνδον μὲν τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει φύλλον ἐν κεκολλημένον ἄλλου τινὸς κώδικος, ἐν ᾧ γέγραπται ἡ τῆς θείας Κλίμακος ὑπόθεσις· μετὰ δὲ τοῦτο τὸ καθ' αὐτὸ βιβλίον, τοὺς λόγους ἅπαντας ἔχον Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ καὶ πρὸ τούτων ἐνεπίτομον αὐτοῦ βίον, ἐπίγραμμα Δανιὴλ μοναχοῦ, τῶν λόγων ὑπόθεσις καὶ δύο ἀμοιβαῖα γράμματα Ἰωάννου τοῦ Ῥαϊθηνοῦ καὶ Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ μεθ' ἃ φαίνεται φύλλων ἑπτὰ παλαιὸν ἔλλειμμα. Εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τούτῳ τῷ τεύχει, καθάπερ ἐν τοῖς λοιποῖς ὁμοίοις, σχήματα δύο κλιμάκων μετὰ τῶν εἰθισμένων ἐπιγραφῶν (155^a καὶ 156^a)· ἔπεται δ' αὐταῖς ὁ πρὸς τὸν ποιμένα λόγος· μεθ' ὃν ὁ καλλιγράφος προσέθετο 278 «Σχόλια τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Κλίμακος τῶν ἀπορρήτων» (φ. 169—205), ὧν ἡ ἀρχὴ· «Νοεραὶ νεάνιδες αἱ ψυχικαὶ καταστάσεις εἰσίν». Ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ σελίδι κεῖται «Δόγμα περὶ τριάδος» ἐν πίνακι γεγραμμένον καὶ σημείωμα τῆς γ' ἑκατ., ἔχον ὧδε· «†Ἐδόθη ταῦτη ἡ βίβλος παρὰ τοῦ ἡ — —. κυροῦ — — — πρὸς τὸν ταπεινὸν — — — — αὐτὸς δὲ ἐγὼ ἔθηκα αὐτὸ εἰς τὴν ἁγίαν μονὴν τοῦ Στόλου εἰς μνημόσυνόν μου, καὶ εὐχεσθε καμῶ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ οἱ ἀναγινώσκοντες ταῦτην τὴν βίβλον». Καὶ πάλιν ἄλλο σημείωμα τῆς ις' ἑκατ. «Τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ὑπάρχ(ε)ι αὐτὶ ἡ βίβλος».

365. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου βαμβακεροῦ 287, γραφὲν τῇ τρίτῃ καὶ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι, μήκους μὲν 0,256, πλάτους δὲ 0,175· ἔχει δὲ κείμενον ἐν μιᾷ κατὰ σελίδα στηλῇ γραμμὰς ἀριθμώσεως 41 ($0,19 \times 0,12$). Ἐνδον δὲ τῆς πρώτης πινα-

κίδος ὑπάρχει φύλλον ἐξ ἀρχῆς ἄγραφον, ὅπερ τῇ ιζ' ἑκατ. περιέλαβε τὰ δύο ταῦτα σημειώματα· α') διὰ μονοκονδυλίας· «† 'Ο ταπεινὸς μητροπολίτης τῆς ἁγίας πόλεως Βηθλεὲμ Σπυρίδων (?)· β') «1649 † Τὸ παρὸν βιβλίον εἶναι τοῦ Ἁγίου Τάφου μέσα, τῆς μεγάλης ἐκκλησίας». Μετὰ δὲ ταῦτα πῖναξ ὑπάρχει τῶν ἐμπεριεχομένων τῇ βίβλῳ, φύλλα πέντε καταλαμβάνων, ὧν τὸ πρῶτον ἀνεπληρώθη τῇ ις' ἑκατ. — (Τοῦ ὁσίου Νίκωνος παγκόσμιον) ἢ «Βίβλος τῶν ἐρμηνειῶν τῶν θείων ἐντολῶν τοῦ Κυρίου», διηρημένη, κατὰ τὸν πρόλογον, εἰς λόγους ξη· τὸ ἡμέτερον ὁμῶς ἀπόγραφον ἔχει μόνον τοὺς πρώτους λη' λόγους, ὧν ἕκαστος ὑπάρχει συντεθειμένος ἐκ τεμαχίων διαφόρων συγγραφέων, ἐκ ῥητῶν τῆς Γραφῆς, ἐκ τεμαχίων βίων τινῶν ὁσίων ἀνδρῶν καὶ ἐκ νόμων συνοδικῶν καὶ πολιτικῶν. Συγγραφεῖς. α') Χρυσόστομου τεμάχη πολυάριθμα, β') τεμάχη Θεοδώριτου, γ') Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, δ') Βασιλείου τοῦ μεγάλου, ε') Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ε') Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, ς') Νείλου τοῦ ἀσκητου, ζ') Βαρσανουφίου, η') Ἀμμωνίου πρεσβυτέρου, θ') Ἐφραῖμ τοῦ Σύρου, ι') Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, ια') Ἐπιφανίου Κύπρου, ιβ') Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου, ιγ') Δωροθέου, ιδ') Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας, ιε') Συμεῶν τοῦ Θαυμαστοορείτου, ις') Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, ιζ') Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, ιη') Ὀρσισίου, ιθ') Ἰωάννου Σχολαστικοῦ, κ') Ποιμένος τοῦ ἀσκητοῦ, κα') Διαδόχου, κβ') Κασσιανοῦ, κγ') Μαρκιανοῦ Βηθλεεμίτου δις, κδ') Γρηγορίου τοῦ Θαυματουργοῦ, κε') Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας, κς') Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, κζ') Μάρκου τοῦ ἐρημίτου, κη') Φίλωνος τοῦ Ἑβραίου ἄπαξ, κθ') Κλήμεντος Ῥώμης, λ') Γρηγορίου Νύσσης, λα') Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, λβ') Πέτρου Ἀλεξανδρείας, λγ') Ἀλεξάνδρου [ἐκ τῶν ἐρωτήσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν μέγαν Εὐσέβιον Ἀλεξανδρείας], λδ') Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, λε') Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, λς') Ἡσαίου τοῦ ὁσίου, λζ') Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως ἄπαξ, λη') Γενναδίου Κωνσταντινουπόλεως ἄπαξ, λθ') Ἰωάννου Καρπαθίου ἄπαξ, μ') Διδύμου, μα') Μεθοδίου Κωνσταντινουπόλεως. — Τεμάχη βίων ἐνίων ὁσίων ἀνδρῶν, ὅσον Παχωμίου,

Σάβα, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Ἐπιφανίου Κύπρου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Διονυσίου τοῦ Ἀρεσπαγίτου, Φιλήμονος, Χαρίτωνος, Δανιήλ τοῦ Στυλίτου, Ἰωάννου ἡσυχαστοῦ τοῦ Ἀγιοσαβίτου, Παΐσιου, Εὐγενίου μάρτυρος, Θεοδώρου Ἐδεσσοῦ καὶ Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου. Δεπτομερεστέραν ἀναγραφὴν ὄρα ἐν τῇ Bibliotheca Coisliniana, σ. 197-198, ἐν τῷ Catal. cod. MSS. bibl. Bavaricae, τ. IV, σ. 386-389, καὶ παρὰ τῷ Bandini, Cat. bibl. Medic. Laurent. τ. I, σ. 93-99.

366. Τεῦχος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων 254, ὧν ἕξ μόνον μεταγενέστερα πάνυ τυγχάνει (φ. 3—8), προστεθέντα δι' ἀναπλήρωσιν ἀκεφάλου κειμένου τῆ ἰς' ἑκατονταετηρίδι· τούτων ὁμῶς ἐστὶν ἄγραφα δύο, τοῦ προσθέντος αὐτὰ ποιησαμένου· τῆς ἀναπληρώσεως ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ νῦν πέμπτου φύλλου τοῦ κώδικος. Ἔστι δὲ τὸ σχῆμα τοῦ βιβλίου παρόμοιον τῷ καλουμένῳ μεγάλῳ νῦν ὀγδῶφ· ἀπὸ δὲ τῆς ὀπισθίου σελίδος τοῦ 22-ου μέχρι τοῦ 245-ου φύλλου διακρίνεται παλαιὰ τῶν σελίδων ἀρίθμησις (1-477)· διαφέρει δὲ πολλαχοῦ καὶ ἡ γραφὴ τῶν ἐμπεριεχομένων, ἅπερ ἐστὶ μονόστηλα, γραμμὰς ἀριθμοῦντα 31 ἄχρι 37· διὸ καὶ φαίνεται τὸ τεῦχος εἶναι τριῶν ἢ δύο βιβλιογράφων ἔργον.

1. «Βίος καὶ πολιτεία τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ φιλευσεβῶν μεγάλων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, καὶ φανέρωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ». Ἄρχ. «Τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἁγιωτάτου», φ. 5 — 8. Συμπλήρωσις ἀκεφάλου βίου (φ. 9 — 22), σχέσιν πρὸς τὸ συμπλήρωμα κατὰ σύνταξιν οὐκ ἔχοντος· ὃν ἐγὼ προσεκτικῶς ἀντέγραψα καὶ δῶρον ἔδωκα τῷ φιλόλογῳ Jernsted, ἀσχολουμένῳ περὶ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ τε καὶ ἄλλου τινὸς ἀπογράφου.

2. «Ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ Νικηφόρου πατριάρχου, πῶς τρίτον προσκυνεῖται τὰ τίμια ξύλα»· ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ· «Ὅτι ἡ ἐν τῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου μηνὸς τυπωθεῖσα προσκύνησις τῶν τιμίων ξύλων ἐπὶ Ἡρακλείου γέγονε τοῦ βασιλέως». Ἄρχ. «Ἡράκλειος λαβὼν ἐκ Περσίδος τὰ ζωοποιὰ ξύλα», φ. 22^β (Nicephori

opuscula ed. G. de Boor, σ. 22, 15—16). Μετά τὴν λέξιν «ἀνώψωσε» προστίθησιν ὁ κώδιξ· «καὶ ἐξ ἐκείνου μέχρι τοῦ νῦν περιέρχονται τὴν πόλιν μηνὶ αὐγούστῳ, ἅμα καὶ διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Βαρβάρων, φυλαχθεῖσθαι τῆς πόλεως τῇ δυνάμει τοῦ ἐν αὐτῷ προσηλωθέντος». Διάφοροι γραφαί· ἐλήφθησαν ὑπὸ Σαρβάρου || 6 τῷ αὐτῷ κλήρῳ || 7 σώαν ἐπιγινώσκουσι || 10 παρ' αὐτοῖς ἤγαγε καὶ ἀνοιγνόντος || 12 ἐκεῖσε, εἰς τὸ Βυζάντιον || 14 Βλαχερνῶν λιτανεῶν ὑπεδέχεται || —Μετὰ δὲ τὸ «προσηλωθέντος» ὑπάρχει τόδε· «Ἀλέξανδρος δὲ ὁ μοναχὸς ἱστορεῖ τὴν ὕψωσιν εἶναι διὰ τὸ ἀποσταλῆναι τὰ τίμια ξύλα ὑπὸ τῆς μακαρίας Ἑλένης, ὡς ἀνυψούμενα φανερὰ γένοιτο. Ἀλλὰ πρώτη μὲν αὕτη αἰτία τῆς ὕψωσης, ἣτις τελεῖται κατὰ τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην σεπτεμβρίου μηνός· δευτέρα δὲ ἐκείνη· τρίτη δὲ ἐκφάνησις τῶν τιμίων ξύλων ἐστίν, ἥνικα ἀπὸ Ἀπαμείας μετεκομίσθησαν ἐπὶ Ἰουστίνου, καὶ προσκυνοῦνται τῇ μεσσησιμῳ· ἔστι δὲ τὸ ὑποπόδιον τοῦ Χριστοῦ· Ἀλφειὸς γὰρ ἐπίσκοπος Ἀπαμείας ἀπεκόμισεν αὐτὰ εἰς Ἀπάμειαν ἐξ Ἱεροσολύμων, εἰληφώς αὐτὰ ἐκ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ, ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων. Ἄλλοι δὲ φασι σὺν τῇ μακαρίᾳ Ἑλένῃ συχνούς ἀπελθεῖν ἀρχιερεῖς, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ ὁ τῆς Ἀπαμείας ἐπίσκοπος· ὃς αἰτεῖ μέρος τοῦ τιμίου ξύλου παρὰ τῆς βασιλείσης εἰς ἀνοικοδομὴν ἐκκλησίας, καὶ εἰληφώς ἤγαγεν εἰς Ἀπάμειαν· φωραθέντων δὲ ἐπὶ Ἰουστίνου, τὰ μὲν κρατηθῆναι ἐκεῖσε, τὰ δὲ ἀποκομισθῆναι τῷ βασιλεῖ».

3. «Κανόνες περὶ γάμων καὶ πολυγάμων συνοδικῶς ἐκδοθέντες ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου, τοῦ πρώτου κληθέντος Πορφυρογεννήτου, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Νικολάου καὶ μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων πολλῶν». Ἀρχ. «Ἡ δὲ αἰτία τῶν κανόνων, ὅτι Λέων ὁ σοφὸς ἐπεὶ παρὰ τῶν προλαβουσῶν» κτλ., φ. 22^β.

4. «Συνοδικαὶ λύσεις καὶ προτροπαὶ περὶ μεγαλοσχῆμων τοῦ λειτουργεῖν». Ἀρχ. «Ὁ ἁγιώτατος οἰκουμενικὸς» κτλ., φ. 23. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 270-271.

5. (Γερμανοῦ ἐξήγησις τῆς θείας λειτουργίας) ἀκέφαλος, ἀρ-

χομένη τῶν λέξεων τούτων· «τὸ δὲ ἐν τῇ λόγχῃ ἀποκαθαίρεσθαι σημαίνει τὸ ὡς ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη» κτλ., φ. 24 - 25 (H. Красносельцева, Свѣдѣнія о нѣкоторыхъ литургическихъ рукописяхъ ватиканской библіотеки. Καζάν 1885, σ. 339 κέ). Τέλος· «Κοινωνία κέκληται ἡ τῶν θείων μυστηρίων μετάληψις, διὰ τὸ τὴν πρὸς Χριστὸν ἡμῖν χαρίζεσθαι ἔνωσιν καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς ποιεῖν τῆς αὐτοῦ βασιλείας». — Ὅτι τὸ ἑλληνικὸν κείμενον τῆς εἰρημένης ἐξηγήσεως ἀτελὲς ἐν τοῖς χειρογράφοις ὑπάρχει, καταφανὲς ἐγένετο διὰ τῆς ἐσχάτης ἐκδόσεως τοῦ σοφοῦ Κρασν-σέλτζεβ· καὶ τὸ ἱεροσολυμιτικὸν ἀπόγραφον ἀτελὲς ὡσαύτως ὑπάρχει καὶ πάνυ συντετμημένον· περιέχει μόντοι διαφερούσας τινὰς ἀναγνώσεις ἀξίας λόγου καὶ τινα πάλιν ἄγνωστα κεφάλαια, ὧν ἐγὼ δύο μόνα παρατίθεμαι νῦν ὧδε. (Ἐκδ. Κρασν. σ. 346). «Τὸ ἐκφωνεῖν ἕνα τῶν ψαλτῶν ἐκ τοῦ ἄμβωνος, προσέχοντα τῷ θυσιαστηρίῳ, "Εὐλογήσατε κύρι τὸ δόξα", σημαίνει τὴν τρισυπόστατον μίαν θεότητα δέεσθαι ὡς ἐκ πάσης τῆς ἐκκλησίας εὐλογηθῆναι παρ' αὐτῆς, ὡς καταξίαν, καθόσον ἐφικτὸν αὐτῇ ἀνθρώποις οὔσι καταξιωθῆναι σὺν ταῖς ἀσωμάτοις θείαις δυνάμεσι τὸν χερουβικὸν καὶ τρισάγιον ὕμνον αὐτῇ τῇ ἀγία τριάδι ἀναμέλπειν· καὶ γὰρ διὰ τοῦ εἰπεῖν αὐτὸν "εὐλογήσατε", τὰς τρεῖς ὑποστάσεις ἐδῆλωσε· διὰ δὲ τοῦ προσθεῖναι τὸ "κύρι", τὴν μίαν φύσιν ἐτράνωσε τῆς θεότητος». — — «Τὸ δὲ "καὶ τῷ πνεύματί σου" παρὰ τοῦ λαοῦ ἀποκρινόμενον, τοῦτο δηλοῖ· ὅτι εἰρήνην μὲν παρέσχε, Κύριε, τὴν ἐν ἀλλήλοις ὁμόνοιαν· εἰρήνην δὲ δὸς ἡμῖν τὴν πρὸς σὲ ἀδιαίρετον ἔνωσιν, ἵνα καὶ τῷ πνεύματί σου εἰρηνεύοντες ἀχώριστοι τῆς σῆς ἀγάπης τυγχάνωμεν».

6. «Μερικὴ λύσις καὶ ἐρμηνεία τοῦ ἀγίου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος». Ἀρχ. «Τὸ μοναχικὸν σχῆμά ἐστι κατὰ μίμησιν» κτλ., φ. 25. Ἀντεγράφη.

7. «Ὁ λόγος οὗτος καὶ λίαν ὠφέλιμος καὶ πάσης σοφίας μεστός.—Περὶ ἀρετῶν καὶ παθῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι διπλοῦς ὢν ὁ ἄνθρωπος, ἤγουν ἐκ ψυχῆς συνεστηκὸς καὶ σώματος», φ. 25^β.

8. «Ἐκ τῆς ἑξαημέρου τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, ἀρχιεπισκόπου Καππαδοκίας» ἀποσπάσματα, φ. 30^β.

9. «Σχόλαια εἰς διάφορα κεφάλαια τῆς Κλίμακος», φ. 59.

10. «Ἰωάννου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων, λόγος περὶ ἀζύμων», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἔδει μὲν ἀνηρημένου καθόλου τοῦ γράμματος», φ. 68.—Λόγος δεύτερος, οὗ ἡ ἀρχή· «Πάλαι γάρ τινες γιγαντιαῖοι», φ. 75^β.—Λόγος τρίτος «δὲν συνεγράφατο ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν διάλεξιν, ἣν πρὸς τινα λατῖνον φιλόσοφον ἐποιήσατο». Ἀρχ. «Τὸν πολὺπον φασὶ τὸ παράπαν», φ. 82^β. Καὶ οἱ τρεῖς λόγοι τύποις ἐξεδόθησαν ὑπὸ Δοσιθέου πατριάρχου Ἱεροσολύμων (Τόμος Ἀγάπης, ἐν Γλασίῳ 1698). Ἀνδρόνικος ὁμοίως ὁ Δημητρακόπουλος ἐθέλει τὸν τρίτον λόγον ἔργον εἶναι τοῦ μητροπολίτου Νικαίας Εὐστρατίου. Ἐκκλησ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. ιθ'-κ'.

11. «Σύγγραμμα γενόμενον παρὰ Νείλου μοναχοῦ τοῦ Δοξαπατρῆ, κατὰ κέλευσιν τοῦ εὐγενεστάτου ῥηγὸς Σικελίας Ῥογερίου, περὶ τῶν πέντε πατριαρχικῶν θρόνων καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς (cod. αὐτὰς) ἀρχιεπισκοπῶν καὶ μητροπόλεων καὶ τῶν ὑπὸ τὰς μητροπόλεις ἐπισκοπῶν καὶ τῶν ἐνοριῶν ἐκάστου πατριαρχικοῦ θρόνου καὶ πῶς καὶ πότε συνέστη ἕκαστος, καὶ περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν καὶ τῶν ἰδικῶν ἐκάστου ὀνομάτων, καὶ τίνα λόγον ἐπέχουσι· συνεγράφη δὲ ἔτους ς'χνα' ἰνδ. ς'». Ἀρχ. «Πανευγενέστατε αὐθέντα μου», φ. 90^β. Τοῦτο δὲ τὸ κείμενόν ἐστι πάνυ διάφορον τοῦ τύποις ἐκδεδομένου. G. Parthey, Hieroclis Synecdemus, σ. 265 κέ.

12. «Τοῦ τρισμακαριωτάτου Λιβερίου πάπα Ῥώμης ἐπιστολὴ πρὸς τὸν θεοφιλέστατον Ἀθανάσιον, ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεξανδρείας· ὅτι τέλειον ἄνθρωπον ἀνέλαβεν ὁ Θεὸς Λόγος». Ἀρχ. «Ἔστιν οὖν ἡμῖν ἡ ὁμολογία», φ. 100. Migne τ. 28, σ. 1441.

13. Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας «ἀντίγραφον, ὃ ἔγραψε Λιβερῖω πάπα Ῥώμης, ὅτι τέλειον ἄνθρωπον ἀνέλαβεν ὁ Θεὸς Λόγος ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας». Ἀρχ. «Εἰς Θεὸς ἀθάνατος», φ. 100^β. Migne τ. 28, σ. 1444.

14. Κεφάλαιά τινα τοῦ περὶ κατασκευῆς ἀνθρώπου συγγράμματος ἀρχιεπισκόπου Γρηγορίου Νύσσης, ἀρχόμενα τοῦ νῦν ἐν

τοῖς ἐντόποις ὑγδίου κεφαλαίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁρθιον δὲ τοῦ ἀνθρώπου τὸ σχῆμα», φ. 101-114. Migne τ. 44, σ. 144 κέ.

15. (Ἀπολλοδώρου βιβλιοθήκης ἀποσπάσματα). «Γένεσις τῆς Ἑλένης ἐν ἐπιτομῇ καὶ ἀρπαγῇ καὶ ἄλωσις τῆς Τροίας». Ἀρχ. «Λέγεται ὡς τὴν Ἑλένην οὔσαν τοῦ Διὸς θυγατέρα», φ. 114^β. — «Ἱστορία περὶ τοῦ Μινωταύρου». Ἀρχ. «Μίνως ὁ Διὸς υἱὸς» κτλ., φ. 122^α. — «Περὶ τῆς διαβολῆς Φαίδρας εἰς Ἴππόλυτον». Ἀρχ. «Θησεὺς παραλαβὼν τὴν Ἀθηναίων δυναστείαν», φ. 123^α. — «Κτήτορες τοῦ Ἰλίου τε καὶ Τροίας καὶ τῶν ἐποίκων αὐτῶν». Ἀρχ. «Δάρδαρος ὁ ἐκ τῆς Ἡλέτρας», φ. 124^α. — «Περὶ τοῦ διιπετοῦς παλλαδίου ὁποῖον τὸ εἶδος καὶ τῆς περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἴλου τιμῆς καὶ ἔτι τῆς αὐτοῦ γενεᾶς, τοῦ διιπετοῦς δηλονότι». Ἀρχ. «Ἱστορία δὲ ἡ περὶ τοῦ παλλαδίου», φ. 124^α. — «Περὶ Ἀσκληπιοῦ» καὶ ἐν τῷ κρασπέδῳ «Περὶ Ἀσκληπιοῦ, ὡς ὁ Ἀπόλλων Ἀρσινόῃ μιγεὶς τοῦτον γενεᾶ, καὶ περὶ τροφῆς καὶ παιδείας αὐτοῦ». Ἀρχ. «Ἀσκληπιὸς ὁ Ἀφαρέως υἱὸς» κτλ., φ. 124^β. — «Περὶ Κάδμου». Ἀρχ. «Κάδμος μετὰ τὸ θάψαι» κτλ., φ. 125^α. — «Περὶ γάμου Κάδμου καὶ Ἀρμονίας καὶ τῶν παίδων αὐτῶν καὶ ἔτι τοῦ Διὸς πρὸς Σεμέλην ἔρωτος καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς Διονύσου γενέσεως». Ἀρχ. «Κάδμον δὲ Ἀθηναῖα αὐτῷ ἔδωκε» κτλ., φ. 125^α. — «Περὶ Ἀχταίωνος καὶ ὡς ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ διεσπᾶσθη κυνῶν». Ἀρχ. «Αὐτονόης δὲ Ἀρισταίου», φ. 125^β. — «Περὶ Ζήθου καὶ Ἀμφίονος». Ἀρχ. «Ἀντιόπη θυγάτηρ ἦν Νυκτέως», φ. 125^β. Πάντα δὲ τὰ τεμάχια ταῦτα συνεξέδωκα τύποις διὰ τοῦ Βονναίου περιοδικοῦ συγγράμματος *Rheinisches Museum* (τ. 46, σ. 161-192. *Apollodori bibliothecae fragmenta Sabbaitica. Bonnæ 1891*), ἐν ᾧ καὶ τοῦ σαφωτάτου Bücheler ὑπεσημειώθησαν ἐπιστᾶσαι χρησιμώτατοι καὶ τινες εὐτυχέστατοι διορθώσεις εἰκαστικάι, ὧν ἐνίας ἐδικαίωσεν ὕστερον ἀπόγραφον ἐτέρων ἀποσπασμάτων ἐν Οὐατικανῷ φυλαττόμενον· ἄλλας δὲ τινὰς ἀναγνώσεις, ὧν οὐκ ἐμνήσθη ἐν τῇ πρώτῃ μου τυπώσει, καταλεπτῶς ἀνεγραψάμην ἀμέσως ἐν ᾧ τύποις ἐξέδιδον ἐνταῦθα πρώτῳ τόμῳ τῶν Ἀναλέκτων Ἱεροσολυμιτικῆς Σταχυολογίας (1891, σ. ε')

ὠμίλησε δὲ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑπ' ἐμοῦ συνεκδοθέντων ἀποσπασμάτων εἰδικὸς ἐπιστήμων, ὁ Rich. Wagner (Epitoma Vaticana ex Apollodori bibliotheca. Lipsiae 1891, σ. xiv-xv. Die Sabbaitischen Apollodorfragmente ἐν τῷ Rhein. Mus. 1891, σ. 378-419).

16. «Ἀντίγραφον πίστεως ὑπαγορευθείσης παρὰ τοῦ ἀγιωτάτου Βασιλείου, ἧ ὑπέγραψεν Εὐστάθιος ὁ Σεβαστείας ἐπίσκοπος». Ἀρχ. «Τοὺς ἧ προληφθέντας ἐτέρα πίστεως ὁμολογία», φ. 126. Migne τ. 32, σ. 545.

17. «Ἐπιστολὴ τοῦ μεγάλου Βασιλείου πρὸς τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν ἐπισκόπους, ὥστε μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασιν». Ἀρχ. «Τὸ τοῦ πράγματος ἄτοπον», φ. 127^β. Migne 32, σ. 396.

18. Βαρσανουφίου πρὸς ἐρωτήσεις ἀποκρίσεις, φ. 129.

19. «Τοῦ ἀγίου Ἰσιδώρου πρὸς διάκονόν τινα». Ἀρχ. «Οἱ μὲν πταίοντες καὶ τοῖς ἱεροῖς μυστηρίοις» κτλ. φ. 131.

20. «Ἰωάννου μοναχοῦ περὶ προγνώσεως καὶ προορισμοῦ». Ἀρχ. «Χρὴ γινώσκειν ὡς πάντα μὲν προγινώσκει», φ. 132^β.

21. Ἀναστασίου Σιναΐτου ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχὴ: «Πρὸς ταῦτα ἡμεῖς ἐροῦμεν, ὅτι ὁρος ἐστὶ παντὸς ἀνθρώπου», φ. 133.— «Τοῦ αὐτοῦ ζήτησις πολυζήτητος, εἰ ἡμέρα προτερεύει τῆς νυκτός, ἢ ἔμπαλιν ἢ νῦξ τῆς ἡμέρας». Ἀρχ. «Κατὰ μὲν τὴν μωσαϊκὴν τοῦ νόμου κοσμοποιίαν», φ. 133^β.

22. «Τοῦ ἀγίου Νείλου περὶ δειλίας». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς ὀψιναῖς οὖν ἐξιόντες», φ. 133^β. — «Περὶ καταστάσεως προσευχῆς» καὶ «περὶ τῶν γενικῶν ἀρετῶν».

23. «Περὶ τῶν τρόπων τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας τοῦ ἀγίου Μαξίμου». Ἀρχ. «Πάντα ἐκ Θεοῦ καὶ τὰ ἀγαθὰ», φ. 134. — Τοῦ αὐτοῦ «περὶ παρακλήσεως».

24. «Ἐκ τῶν τοῦ Εὐαγρίου». Ἀρχ. «Ὅταν ἐν ταῖς καθ' ὕπνον φαντασίαις», φ. 134^β.

25. «Τοῦ ἀγίου Ἐφραίμ» ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχὴ: «Τὴν σὴν διαστροφὴν μὴ ἐπίγραφε», φ. 135.

27. «Ἀποφθέγματα ὀνησιφόρα πατέρων ἁγίων, πῶς δεῖ καὶ ὡς χρὴ προσεύχεσθαι καὶ τί ἐστὶ προσευχή». Ἀρχ. «Εἶπε γέ-

47. Τοῦ αὐτοῦ λόγος ἕτερος, οὗ ἡ ἀρχή· «Χαῖρε τὴν ἀρετὴν ἡνίκα πράττεις», φ. 218.

48. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν κεφάλαια ι'». Ἀρχ. «Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ», φ. 219.

49. Τοῦ αὐτοῦ λόγος παραινετικὸς πρὸς μονάζοντας». Ἀρχ. «Ἀκρασίαν βρωμάτων περικόπτει», φ. 219^β. Migne σ. 1236.

50. «Τοῦ ἀγίου Ἐφραίμ» τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡσυχίαν μεταδιώξωμεν», φ. 220^β.

51. «Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, ἀπόδειξις ποῦ αἱ τῶν τελευταίωντων ψυχὰι ἀπέρχονται καὶ πῶς εἰσι μετὰ τὴν διάζευξιν». Ἀρχ. «Ἐρώτησις Πέτρου· γινῶναι θέλω τιμιώτατε», φ. 220^β.

52. «Διάλεξις ἀγίων γερόντων πρὸς ἀλλήλους περὶ λογισμῶν». Ἀρχ. «Ἐρώτησις· πῶς δεῖ εἶναι τὸν μοναχὸν ἐν τῷ κελλίῳ», φ. 221^β.

53. «Τοῦ μακαρίου Μαξίμου περὶ τῶν δύο φύσεων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, κεφάλαια δέκα». Ἀρχ. «Ὁ Ἄρειος τὰς τρεῖς ὑποστάσεις ὁμολογεῖ», φ. 227^β.

54. «Τοῦ αὐτοῦ ἕτερα κεφάλαια θεολογικὰ ιε'». Ἀρχ. «Ἐν ἔστι τὸ ὑπεράναρχον», φ. 228.

55. «Ὅροι σύντομοι ἀγίων πατέρων, περὶ οὐσίας καὶ φύσεως ὑποστάσεώς τε καὶ προσώπου. Τοῦ ὁσίου Μαξίμου μοναχοῦ καὶ ὁμολογητοῦ πρὸς Κοσμάν Ἀλεξανδρείας περὶ κοινοῦ καὶ ἰδίου, ἤγουν οὐσίας καὶ ὑποστάσεως, φύσεώς τε καὶ προσώπου». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ περ πολὺς ἡμῖν κεκίνηται λόγος», φ. 229^β (Migne τ. 91, σ. 544). Εἶτα τεμάχη περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.—«Τοῦ ὁσίου Μαξίμου ὄροι σαφηνίζοντες τί οὐσία καὶ φύσις πρόσωπόν τε καὶ ὑπόστασις, ὡσαύτως τί ἐνούσιον καὶ ὁμοούσιον ἐνουπόστατόν τε καὶ ὁμοὑπόστατον καὶ τὰ ἰδίως τούτοις θεωρούμενα». Ἀρχ. «Οὐσία καὶ φύσις ταυτόν ἐστι», φ. 231.—«Τοῦ αὐτοῦ τί ἴδιον ὑποστάσεως καὶ ἐνουποστάτου οὐσίας καὶ ἐνουσίου». Ἀρχ. «Ἐποστάσεως ἴδιόν ἐστι», φ. 231^β. — «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν δύο θελημάτων Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν». Ἀρχ. «Τὸ Χριστὸς ὄνομα», φ. 232.

56. «Τοῦ ἀγίου Βαρσανουφίου». Ἀρχ. «Ἀδελφὸς ἡρώτησε

τὸν μέγαν Βαρσανούφιον, τί ἐστὶ πάτερ τὸ κόψαι ἐν πᾶσι τὸ θέλημα», φ. 232.

57. «Τοῦ μακαριωτάτου Θεοφυλάκτου ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας ἐρμηνεία τοῦ Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Ἀρχ. «Εὐχὴ ἄλλο καὶ προσευχὴ ἄλλο», φ. 234. — «Τοῦ αὐτοῦ τί ἐρμηνεύεται εὐαγγέλιον». Ἀρχ. «Εὐαγγέλιον λέγεται, διότι ἀγγέλλει ἡμῖν» κτλ., φ. 234^β. Λεῖπει τὸ τέλος.

58. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου κεφάλαια ἡθικά ἑκατὸν τεσσαράκοντα, ἢ λεγομένη Μέλισσα». Ἀρχ. «Οἱ ἀνθρωποι λογικοὶ καταχρηστικῶς λέγονται», φ. 235.

59. «Διδασκαλία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς». Ἀρχ. «Παρήνει πατρικῶς πολλάκις καὶ κοινῇ πρὸς αὐτοὺς διελέγετο», φ. 245^β. Τεμάχιον ἐκ τῆς ἀρχῆς, τῆς συνεχείας αὐτῆς ἐκπεσοῦσης.

60. Ἀκέφαλος διάλογος, οὗ αἱ πρῶται λέξεις· «ἐτέρου δὲ υἱοῦ κτιστοῦ καὶ πνεύματος πεπονημένου»· μετὰ δὲ τὸ τέλος· «Ἐπληρώθη σὺν Θεῷ ἡ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου κατὰ Ἀρείου ἀριστεία», φ. 246. Πρόσθετες τὸ 1-ον καὶ τὸ 2-ον φύλλον τοῦ αὐτοῦ κώδικος, ἐν οἷς ὑπάρχει μέγα μέρος τοῦ αὐτοῦ διαλόγου· τὰ δὲ ὅλον ἀνάγνωθι παρὰ τῷ Migne τ. 28, σ. 440 κέ.

61. «Δόγος τοῦ μεγάλου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ἐκδοθεὶς παρ' αὐτοῦ πρὸς Ἀρμενίους, δοξάζοντας κακῶς μίαν φύσιν ἐπὶ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Μάτην ὧ Ἀρμένιε ἀναγκάζεις», φ. 246-249^α. Ἀ. Π. Κεραμέως, Ἀνάλεκτα Ἱεροσολ. Σταχυολογίας I, σ. 116.

62. Τεμάχη τρία Βασιλείου Καισαρίας ἐκ τοῦ κατὰ Εὐνομίου γ' λόγου καὶ ἐκ τῆς εἰς Ἡσαΐαν ἐρμηνείας, φ. 249^α.

63. «Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου κεφάλαια δώδεκα κατὰ Νεστορίου περὶ ὀρθοδοξίας». Ἀρχ. «Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ», φ. 249^α.

64. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τεμάχιον ἐκ τοῦ εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου λόγου. Ἀρχ. «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλλαγμῶ», φ. 251.

65. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἐκ τοῦ πρὸς Ἀλεξανδρεῖς προσ-

φωνητικοῦ». Ἀρχ. «Ἐγὼ τὸ συγκεκραμμένον οὐ καταδέχομαι», φ. 251^β.—«Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου». Ἀρχ. «Λύεται μὲν ὁ ναὸς» κτλ., φ. 251^β.

66. Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας τεμάχῃ δύο· καὶ πάλιν «τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Ἐπίκτητον ἐπιστολῆς», φ. 252^α.

67. Βασιλείου Καισαρείας «ἐκ τῆς πρὸς Ἀέτιον τὸν Ἀρειανὸν διαλέξεως». Ἀρχ. «Οὐκ ἂν δυνήσῃ ποτὲ σὺ» κτλ., φ. 252^α.

68. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας «ἐκ τῆς πρὸς Σούκενσον ἐπισκοπὸν Διοκαισαρείας τῆς Ἰσαυρίων ἐπιστολῆς». Ἀρχ. «Μετὰ δέ γε τὴν ἀνάστασιν», φ. 252^α.

69. Ἰωάννου Χρυσοστόμου «ἐκ τῆς πρὸς Καισάριον μονάζοντα ἐπιστολῆς». Ἀρχ. «Ποῖος ἄδης ἠρεύξατο», φ. 252^β.

70. «Λόγοι δογματικοὶ διαφόρων πατέρων ἁγίων, περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου». Ἀρχ. «Εἰ τὸ πῦρ μένον κατὰ χώραν ἐνοῦται τῷ σιδήρῳ», φ. 252^β. Τέλος (φ. 254^β)· «καὶ τριάς ἔμεινεν ἢ τριάς καὶ μετὰ τὴν τοῦ Λόγου σάρκωσιν».

367. Εὐχολόγιον τῆς ις' ἑκατ., ἐκ φύλλων χάρτου 164, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 16 κατὰ σελίδα ($0,22 \times 0,105 = 0,127 \times 0,072$)· ἔχει δὲ τοῦτο καὶ κοσμήματα ταινιοειδῆ καὶ μεγάλα τινὰ κεφαλαιώδη καὶ πολυχρώματα στοιχεῖα. Περιεχόμενον·

1. «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ ἱερεὺς ποιεῖ εὐλογητὸν καὶ λέγομεν τὸ τρισάγιον», φ. 2.

2. «Ἀκολουθία τῶν ἁγίων Θεοφανείων». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῷ λουτρῷ», φ. 9.

3. «Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου, ψαλλομένη ὑπὸ ἑπτὰ ἱερέων συναχθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἢ ἐν οἴκῳ». Ἀρχ. «Εὐλογοῦντος τοῦ ἀ' ἱερέως», φ. 33^β.

4. «Τάξις γινομένη εἰς τὸ φορέσαι τινὰ ῥάσον μόνον καὶ καμιλαύχιον». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὠρῶν εἰσφέρουσι τὸν μελλοκουρίτην», φ. 93.

5. «Τάξις καὶ ἀκολουθία τοῦ μικροῦ σχήματος, ἧτοι τοῦ μανδίου». Ἀρχ. «Ἀφ' ἐσπέρας εἰσφέρουσι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ», φ. 97.

6. «Τάξις τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ μεγάλου σχήματος». Ἀρχ. «Ἀφ' ἐσπέρας εἰσφέρονται τὰ ἱμάτια τοῦ μέλλοντος λαβεῖν τὸ ἅγιον σχῆμα», φ. 117⁶.

7. «Τάξις γινομένη εἰ συμβῆ τι μιαρὸν οἶον δῆποτε ἐμπεσεῖν εἰς φρέαρ ὕδατος». Ἀρχ. «Χρῆ πρῶτον ἐξαντλήσαι ἐκ τοῦ φρέατος κἀδδους μ'», φ. 160^β.

8. «Τάξις γινομένη εἰ συμβῆ τι μιαρὸν ἢ ἀκάθαρτον προσφάτως ἐμπεσεῖν εἰς ἀγγεῖον οἴνου ἢ ἐλαίου ἢ μέλιτος ἢ ἄλλου τινός». Ἀρχ. «Χρῆ τὸ ἐμπεσὸν ἀκάθαρτον παραχρῆμα αἵρεσθαι», φ. 162^β.

9. Προσθήκη δύο φύλλων ἄλλου τινός κώδικος, ἐν οἷς ὑπάρχει μέρος ἐμμέτρου προσευχῆς εἰς τὴν Θεοτόκον, φ. 165 καὶ 166.

368. Τεῦχος ἐκ χάρτου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 235, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον. Μήκους 0,212, πλάτους 0,105· ἐγγραφή δὲ ἔτει 1687-φ. Ὅρα τὸ τελευταῖον φύλλον, ἔνθα γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Τέλος καὶ τοῦ παρόντος Λαυσαϊκοῦ κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος ρχπζ' ... Ἐγγραφή δὲ διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Λαυρεντίου ἱερομονάχου τάχα καὶ προτοσυγγέλου τοῦ ἀγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου· ὄντος μου γὰρ ἐν Τρίκῃ τῆς Θεσσαλίας, τρίτον ταξίδειον τοῦ ἐλθόντος μοι παρὰ τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ· καὶ διὰ τὸ εἶναι πάντας τοὺς χριστιανούς ἐν πολλοῖς κινδύνοις καὶ ἀμετρίτοις φόβοις, κἀγὼ μὴ ἔχων ὁ τάλας τί ποιῆσαι, κληθέντος μου [= κλεισθέντος] ἔνδον τῆς κέλλης καὶ θρυνόντας τὰς πολλὰς μου καὶ ἀναριθμίτους μοι ἀμαρτίας ἔγραψα ταύτην διὰ πόθου καὶ εὐλαβείας πολλῆς, ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου μρο(πολί)του Μακαρίου Λαρίσσης καὶ ἐπιτροπεύοντος Κωνσταντίνου ἱερέως τοῦ προτοπαπᾶ, τρίτον ἔτος ὧν τῆς Μαύρας καὶ Πρέβεζας ἀρθίσης παρὰ τῶν Βενετίκων».

1. (Παλλαδίου Ἑλενουπόλεως) ἱστορία Λαυσαϊκή, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐν ταύτῃ τῇ βίβλῳ ἀναγέγραπται ἐνάρετος ἄσκησις» κτλ., φ. 1—153. Μετ' αὐτὴν ἕτερα κείμενα, ἐξ ὧν κατ' ἐκλογὴν ἀναγράφω ταῦτα:

2. «Λόγοι ὠφέλιμοι καὶ διδακτικοὶ εἰς πᾶσαν χριστιανὸν εὐσεβῆ

καὶ ὀρθόδοξον, ἤγουν ἡ δεκάλογος ἦν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τῷ θεράποντι αὐτοῦ». Ἄρχ. «Δέκα παραγγελίαις μεγάλαις», φ. 153.

3. «Διήγησις ἑτέρα γενομένη ἐν Κ/πόλει ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως Μαυρικίου περὶ Ἑβραίου τινὸς ἀρχιμάγου». Ἄρχ. «Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ εὐσεβεστάτου», φ. 167^β.

4. Βασιλείου Καισαρείας «λόγος περὶ τοῦ ἀρνησαμένου τὸν Χριστὸν ἐγγράφως». Ἄρχ. «Ἑλλάδιος δὲ ὁ ἐν ὁσία τῇ μνήμῃ αὐτόπτης» κτλ., φ. 171.

5. «Περὶ τῆς ἀνοίξεως τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Νικαίᾳ». Ἄρχ. «Μετὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀφίξεως Οὐάλεντος», φ. 180^β.

6. «Περὶ τοῦ γενομένου θαύματος ὑπὸ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου εἰς Πέτρον τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ νόμφην». Ἄρχ. «Οὗτος ὁ Πέτρος», φ. 183.

7. «Περὶ τῶν διδομένων λειτουργιῶν τῶν ἱερέων διὰ σασσανιτάρια, διὰ ζῶντας καὶ τεθνεῶτας τῶν ζώντων». Ἄρχ. «Ἐνας ἄρχων εἰς τὴν Νικομήδειαν εὐρίσκετον ἀσθενής», φ. 195^β.

369. (Παλλαδίου Ἑλενουπόλεως ἢ πρὸς Λαῦσον ἱστορία), ἥς ἡ ἀρχή· «Προοίμιον τοῦ βίου τῶν ἁγίων πατέρων, τοῦ λεγομένου Λαυσαϊκοῦ. Ἐν ταύτῃ τῇ βίβλῳ ἀναγράφεται» κτλ. Τεῦχος ἐκ χάρτου, περιέχον ἠριθμημένα φύλλα τλς', ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι ($0,22 \times 0,16 = 0,143 \times 0,098$)· ἐγγραφή δὲ ἔτει 1566-φ, καθάπερ ὁμολογεῖ τὸ σημεῖωμα τοῦτο (φ. τιδ')· «Ἐτελειώθη) τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ Δεοντίου ἀναγνώστ(ου) ἐκ τῆς περιωνύμου νήσσου Κύπρου ἐκ τοῦ προαστείου τῆς Ἁγίας Ἐγκλείστρας ἐπὶ ἔτους ζσε' ἰνδ. ι' δεκεμβρίου ιβ': συνδρομῆς δὲ τοῦ ὀσιοτ(άτου) πατρὸς κυροῦ Ναθαναὴλ μοναχοῦ καὶ προσμοναρίου ἁγίας μονῆς τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου τῆς λεγομένης μεγάλης λαύρας, ἐν τοῖς μέρεσι τῶν Ἱεροσολύμων, ἵνα τελῆ εἰς τὴν ἄνωθεν μονὴν ἁγίαν λαύραν· καὶ ὅστις βουληθῆ ἄραι ἀπὸ τὴν ἄνωθεν μονὴν νὰ εἶναι ξένος τοῦ χοροῦ τῶν ὀρθοδόξων καὶ σύγκληρος Ἰούδα τοῦ Ἰσχαριώτου καὶ νάχη τὸν ἅγιον Σάβαν ἐνδικον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· ἔτους

δὲ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, α^ω φ^ω ξ^ω ς^ω. Παρ' ἄλλης δὲ χειρὸς ἐγράφη κατόπι α') λόγος ἀσκητικός, οὗ ἡ ἀρχή· «Εὐρισκόμενος ποτὲ εἰς τὴν ἔρημον τῆς ἱερᾶς Θηβαΐδος», φ. τιη'.—β') Βίος τοῦ ὁσίου Μακαρίου τοῦ Ῥωμαίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ἀδελφοί» κτλ., φ. τκβ'.

370. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 310, γραφὲν τῇ ιζ' ἑκατονταετηρίδι· Ἐπιγραφή· «Ἀρχόμεθα γράφαι ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν καὶ ἐναρέτων βίων τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, ἐκ τοῦ παρόντος πατερικοῦ τοῦ εὐρισκομένου ἐν τῇ μονῇ τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, κάτω ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὗ ἡ ἀρχὴ ἐκ τῶν μιλιαρσιῶν». Ἄρχ. «Ἐν Σάμῳ τῇ νήσῳ διηγήσατό μοι θεοφιλῆς καὶ φιλόπτωχός τις γυνὴ Μαρία, ἡ μήτηρ τοῦ κυροῦ Παύλου κανδιδάτου» κτλ.

371. Ἰωάννου Σχολαστικοῦ τοῦ τῆς Κλίμακος ἅπαντα τὰ ἔργα καὶ βίος αὐτοῦ καὶ ἐπιγράμματα. Ἐπιγραφή ἐν τῷ 16-ῳ φύλλῳ· «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἡγουμένου τῶν ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει μοναχῶν, λόγοι ἀσκητικοὶ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀποσταλέντες πρὸς τὸν ἀββᾶν Ἰωάννην, ἡγούμενον τοῦ ὄρους τῆς Ῥαΐθου· εἰσὶ δὲ οἱ λόγοι ἐν κεφαλαίοις τριάκοντα ὄθεν καὶ κλίμαξ ἡ βιβλος ὠνόμασται».—Φύλλ. 437^β «Ἐρμηνεία τοῦ τριμεροῦς τῆς ψυχῆς». Ἄρχ. «Τριμερῆς τοίνυν οὕσα» κτλ.—Φύλλ. 438^β. «† Σωθῆ ὁ γράψας ἐλεηθῆ ὁ ἔχων:— | † Μεγαλὴ ὁ Κουβιστιάνος γράψας αὐτόν». Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς πεντεκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἔχον ἐν μιᾷ τῶν σελίδων ἐκάστη μονόστηλον κείμενον ἐξ 22 γραμμῶν ($0,22 \times 0,15 = 0,148 \times 0,08$).

372. Τεῦχος ἐκ χάρτου διμερές, γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς πεντεκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἀριθμεῖ δὲ φύλλα 281 (μήκος 0,217, πλάτους 0,105), ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24 ($0,155 \times 0,85$). Ἐνδον τῆς πρώτης πινακίδος ὁ δέτης ἔθετο φύλλα πέντε καὶ ἐν αὐτοῖς ἐσημειοῦντο κατὰ καιροὺς (1507-1516, 1575-1580) ὀνόματα μοναχῶν (ἐκ Κατήτης?) ἀποθησκότων· νῦν ὅμως ἐσώθη τρία μόνον

φύλλα, τῶν ἐπιλοίπων ἀποσχισθέντων, ὡς αἱ μείνασαι τούτων ἀραι δεικνύσασι. Περιεχόμενον·

1. «Διήγησις ἐκ τῶν ἐρμηνειῶν Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος». Ἄρχ. «Στέφανός τις οἰκῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ», φ. 1.

2. «Βίβλος Βαρλαάμ σὺν λαμπρῷ Ἰωάσαφ.—Ἱστορία ψυχωφελῆς ἐκ τῆς ἐνδοτέρας τῶν Αἰθιοπίων χώρας τῆς Ἰνδῶν λεγομένης, ἀπελθόντων τιμίων ἀνδρῶν πρὸς τὴν ἁγίαν πόλιν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάβα καὶ ἀπαγγειλάντων, συγγραφεῖσα παρὰ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ». Ἄρχ. «Ὅσοι πνεύματι Θεοῦ ἄγονται», φ. 3 μέχρι τοῦ 248-ου φύλλου, ἔνθα γέγραπται μετρικὸν ἐπίγραμμα τοῦ καλλιγράφου, ἔχον ὧδε· «Γραφεὺς πενιχρός, μόλις ἦλθεν εἰς τέλος· | ὅσοι τοῦτο φέροντες ἐν χερσίν τὸ βιβλίον | μέμνηστε κάμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ θύτου | μοναχοῦ τε Ἰωσήφ τοῦ Συμινάκη | καὶ μὴ μέμφεσθε αὐτῷ ἐκ τῶν σφαλμάτων, | ὅτι οὐδαμῶς ἔτυχον προσωδείας· | τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ χάρις» (Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τῷ πρώτῳ προσθέτῳ φύλλῳ τοῦ κώδικός ἐστι σημεῖωμα τοιόνδε· «† ,αφη' (1508) μηνί φευρ. ι' ἐκοιμήθ(η) ὁ δοῦλ(ος) τοῦ Θεοῦ Ἰωσήφ ἱερομόναχος Συμινάκ(ης), ἡμέρα Σαββάτω»). Μεθ' ἐν ἄγραφον φύλλον ὑπάρχει τεῦχος ἕτερον ἐκ λβ' φύλλων ἠριθμημένων, ὅπερ ἐμπεριέχει πέντε λόγους Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· α') «Λόγος εἰς τὸ σωτήριον πάθος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρόν». Ἄρχ. «Δεῦρο καὶ σήμερον ὦ μακάριε», φ. 250.— β') «Λόγος εἰς τὸν Φαρισαῖον καὶ εἰς τὴν πόρνην καὶ εἰς τὴν προδοσίαν καὶ εἰς τὴν ἄρνησιν τοῦ Πέτρου καὶ εἰς τὸν προφήτην Δαβίδ». Ἄρχ. «Δαψιλῶς ὄντως ἐδεξιώσατο», φ. 260^β.— γ') «Λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα τῇ νέᾳ Κυριακῇ». Ἄρχ. «Νικᾶ καὶ μόνη ἡ ὄψις τῆς ἑορτῆς», φ. 270.— δ') «Λόγος ἕτερος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα». Ἄρχ. «Σφόδρα μοι καὶ νῦν», φ. 274. Migne τ. 62, σ. 753.— ε') Ὁμιλία εἰς τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν τὴν λέγουσαν "γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾶ" κτλ. Ἄρχ. «Οἱ νεοττοὶ τῶν χελιδόνων», φ. 277 (Migne τ. 48, σ. 1075). Λεῖπει τὸ τέλος.—Καὶ πάλιν φύλλα δέκα τῆς ιη' ἐκατ., περιέχοντα λόγον ἐν παραφράσει.

373. Τεύχος ἐκ χάρτου τῆς ις' ἑκατ. ($0,212 \times 0,16 = 0,144 \times 0,08$), ἐμπεριέχον ἠριθμημένα φύλλα υε' τούτων ὁμως ἢ ἀρίθμησίς ἐστιν ἐσφαλμένη. Ἐνδον τῆς πρώτης πινακίδος· «† Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει καμοῦ Γερμανοῦ ἱερομονάχου καὶ ἐπίρα το ἀποτον Νικάνορα διὰ διο φλουρία». Ἐν ἀγράφῳ τινὶ φύλλῳ περὶ τὸ τέλος τοῦ κώδικος· «εἶναι τοῦ διδασκάλου χατζῆ Κωνσταντίνου». Ἐν φ. ιβ' «† τὸ παρὸν βιβλίον ἀφιερῶθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἀγίου Σάβα» κτλ. Περιεχόμενον. 1) «Λεοντίου πρεσβυτέρου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὰ βάρια καὶ εἰς τὸν Λάζαρον». Ἀρχ. «Τοὺς τῆς εὐσεβείας καθηγητάς» κτλ., φ. α'. — 2) «Τῆ ἀγία καὶ μεγάλη δευτέρα λόγος εἰς τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ», φ. ιγ'. — 3) Ἰωάννου Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὰς δέκα παρθένους». Ἀρχ. «Ὅταν τὸ εὐδαπάνητον τῆς ζωῆς», φ. ν'. — 4) Λόγος ἀνεπίγραφος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπαινετὸς μὲν ἔστιν καὶ οὕτως τῆς ἐκκλησίας ὁ νόμος», φ. νη'. — 5) Βίος τοῦ ὁσίου Ξενοφῶντος. Ἀρχ. «Οὗτος ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν», φ. οδ'. — 6) Βίος τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου. Ἀρχ. «Ἐγένετο ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνὴρ τις», φ. ιβ'. — 7) «Πράξεις καὶ πολιτεία τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Θωμᾶ ἐν τῇ Ἰνδία, ὅτε τὸ ἐν οὐρανοῖς παλάτιον ἠκοδόμησεν τῷ βασιλεῖ τῶν εἰδώλων». Ἀρχ. «Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦσαν πάντες οἱ ἀπόστολοι», φ. ρδ'. — 8) «Διήγησις περὶ τοῦ ἀγίου Χριστομαίου ὁποῦ ἐσυνώδευσεν τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις εἰς τὴν πόλιν τῶν Πάρθων». Ἀρχ. «Καθημένων τῶν ἀγίων ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Ἀνδρέου μετὰ τῶν δύο μαθητῶν αὐτῶν Ῥούφου καὶ Ἀλεξάνδρου ὑπὸ τινὰ σκιὰν τοῦ ὄρους» κτλ., φ. ριζ'. — 9) «Διήγησις περὶ τῆς αἰχμαλωσίας Ἱερουσαλήμ εἰς τὰ παραλειπόμενα τοῦ ἀγίου Ἱερεμίου τοῦ προφήτου». Ἀρχ. «Ἐγένετο ὅτε αἰχμαλωτίσθησαν», φ. ρχθ-ρμβ'. Τὸ τέλος ἐλλείπει διὰ τὴν ἀποκοπὴν ἐνὸς φύλλου. — 10) «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὴν γέννησιν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν», φ. ρμδ'. — 11) Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως

ἐγκώμιον εἰς τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Ἄρχ. «Ἴδου καὶ πάλιν ἐτέρα πανήγυρις», φ. ρνε'. — 12) Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου «ἐγκώμιον εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ εἰς τὴν Ἄνναν καὶ εἰς τὸν Συμεὼν καὶ εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἄρχ. «Πολλοὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων», φ. ρξδ'. — 13) Ἰωάννου Θεσσαλονίκης ἐπισκόπου λόγος εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. Ἄρχ. «Αὕτη ἡ βίβλος τῆς ἀναπαύσεως Μαρίας καὶ ἅπερ αὕτη ἀπεκαλύφθη», φ. ρπγ'. — 14) Εὐσεβίου Νικομηδείας «λόγος κατηχητικὸς περὶ τῆς ἁγίας καὶ θεοτιμῆτου Κυριακῆς». Ἄρχ. «Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας», φ. σι'. — 15) Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας διήγησις περὶ τῆς ἐν Βηρυτῶ εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ. Ἄρχ. «Ἄρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν», φ. σιδ'. — 16) «Διήγησις περὶ τοῦ θαύματος τοῦ εἰς τὸν παῖδα γενομένου παρὰ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος πάπα Ῥώμης». Ἄρχ. «Θαυμαστὸς ὁ Θεός», φ. σικς'. — 17) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου. Ἄρχ. «Ἐτους τετάρτου τῆς βασιλείας Δεκίου ἦν πολλὴ μανία», φ. σλη'. — 18) Βίος τοῦ ὁσίου Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου. Ἄρχ. «Διηγῆσατο ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Σεραπίων», φ. σοθ'. — 19) Μαρτύριον τῶν ἐν Σεβαστεία μ' μαρτύρων. Ἄρχ. «Κατὰ τοὺς καιροὺς Δικινίου τοῦ βασιλέως», φ. σπέ'. — 20) Διήγησις περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. Ἄρχ. «Τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν», φ. σης'. — 21) «Διήγησις περὶ τοῦ γεγονότος θαύματος παρὰ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ ἐν ταῖς Χώναις». Ἄρχ. «Ἀρχὴ τῶν ἱαμάτων τῶν δοθέντων», φ. τιε'. — 22) «Περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν τῶν ἐν ἔχθρᾳ ὄντων». Ἄρχ. «Δύο ἀδελφοὶ ὁμοπάτριοι ὁμομήτριοι», φ. τλς'. — 23) Ἰωάννου Χρυσσοστόμου λόγος περὶ προσευχῆς καὶ ἐλεημοσύνης. Ἄρχ. «Δεῦτε πάντες ἀδελφοὶ γνωρίσωμεν», φ. τμγ'. — 24) «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μαρίνου μοναχοῦ». Ἄρχ. «Γέγονέν τις ἐν Βηθανία ὀνόματι Εὐγένιος», φ. τνα'. Κείμενον ἀτελές. — 25) Βίος τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου, φ. τνς'. — 26) «Λόγος περὶ τῆς ἁγίας εἰκόνας τοῦ δεσπότη Χριστοῦ». Ἄρχ. «Ἄρατε τοὺς ὀφθαλμούς», φ. τξβ'. — 27) «Ἐκλογὴ θεῶν καὶ ἁγίων πατέρων»

λόγος περὶ τῆς τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν πίστεως». Ἄρχ. «Πρῶτον μὲν χρῆ πιστεῦειν», φ. τζς'. — 28) Τὰ κατὰ τὸν Αὐγαρον, φ. τπβ'. — 29) «Ἀποκάλυψις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἣν ἀπεκαλύφθη ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ». Ἄρχ. «Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ» κτλ., φ. τπς'. Δεῖπει τὸ τέλος. — 30) «Ἀποκάλυψις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἄρχ. «Ἔθος εἶχεν ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος μετὰ τὴν ἀνάληψιν» κτλ., φ. ττδ'. — 31) «Διαθήκη τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Ἀβραάμ». Ἄρχ. «Ἐζήση δὲ Ἀβραάμ τὸ μέτρος τῆς ζωῆς αὐτοῦ» κτλ., φ. ττθ'. Τέλος· «ἠγέρθη πάλιν ὁ μύσχος καὶ ἐθήλαζεν τὴν».

374. Ὁρολογίου τοῦ Θηκαρᾶ μέρος ἐκ φύλλων χάρτου 112, γραφὲν τῇ ις' ἑκατ. καὶ κείμενον ἔχον ἐκ γραμμῶν ὀκτωκαίδεκα κατὰ σελίδα ($0,213 \times 0,156 = 0,15 \times 0,092$).

375. «Εὐχολόγιον σὺν Θεῷ», γραφὲν τῇ ις' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 212, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον ($0,212 \times 0,142 = 0,137 \times 0,085$). — α') «Εὐχὴ εἰς γυναῖκα λεχώ», ἥς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τοῦ χροῦ πλάσας ἄνθρωπον», φ. 1. — β') «Εὐχὴ εἰς τὰς παρατυχοῦσας γυναῖκας». Ἄρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμεθα, ἵνα ταύτην τὴν διασωθεῖσαν δούλην σου», φ. 2. — γ') «Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγῖσαι παιδίον, λαμβάνον ὄνομα τῇ ἡ' ἡμέρᾳ». Ἄρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν· σημειωθήτω τὸ φῶς» κτλ., φ. 2^β. — δ') «Εὐχὴ ἐτέρα εἰς τὸ σαραντίσαι», ἥς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις βρέφος τῷ νομικῷ ναῷ», φ. 3^β. — ε') «Εὐχαὶ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηγούμενον». Ἄρχ. «Ἀποδύει αὐτὸν καὶ ἀπολύει καὶ ἴστησι κατὰ ἀνατολὰς» κτλ., φ. 5. — ς') «Εὐχαὶ τῶν ἁγίων βαπτισμάτων, ἃς ποιεῖ ὁ ἱερεὺς». Ἄρχ. «Μετὰ τὸν εὐλογητόν», φ. 15^β. — ζ') «Εὐχὴ εἰς τὸ κουρεῦσαι παιδίον». Ἄρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ εἰκόνι σου τιμήσας τὸν ἄνθρωπον», φ. 25^β. — η') Εὐχαὶ εἰς τὸ ἀπολοῦσαι τὸν φωτισθέντα τῇ ἡ' ἡμέρᾳ. Ἄρχ. «Ὁ λύτρωσιν ἁμαρτιῶν διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος»,

φ. 27^β.—θ') «Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγῖσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα τῆς ἡμέρας», φ. 29^β.—ι') «'Ακολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἁγιαζομένου ὑπὸ ζ' ἱερέων». 'Αρχ. «Μετὰ τὸν εὐλογητὸν τὸ Κύριε εἰσάκουσον», φ. 30^β.—ια') «Εὐχὴ ἐπὶ θεμελίῳ ἐκκλησίας». 'Αρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὸ σὸν ἅγιον αἶμα ὑποβαλόμενος θεμέλιον», φ. 68^β.—ιβ') «Εὐχὴ εἰς ψυχορραγοῦντα», ἥς ἀρχή· «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ», φ. 69^β.—ιγ') «Εὐχὴ, ἣν ὀφείλει λέγειν πατὴρ πνευματικὸς ἐπάνω τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐξομολογουμένου». 'Αρχ. «'Ο προαιώνιος Θεός, ἡ τοῦ ἐλέους πηγὴ», φ. 70.—ιδ') «Εὐχὴ ἐπὶ τῶν ὄρκῳ ἀφορισμῶ ἢ ἀναθέματι ἑαυτοῦ δεσμούντων». 'Αρχ. «'Ο Θεὸς ὁ φοβερός καὶ δυνατός», φ. 72^β.—ιε') «Εὐχὴ ἐπὶ μετανοούντων», ἥς ἡ ἀρχή· «'Ο Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ προφήτου σου Νάθαν» κτλ., φ. 74^β.—ις') «Εὐχὴ εἰς πᾶν εἶδος μιανθέν». 'Αρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος», φ. 75^β.—ιζ') «Εὐχὴ εἰς βάπτισμα σύντομον, εἰς νήπιον κατεπειγόμενον ὑπὸ θανάτου». 'Αρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ πάσης κτίσεως δημιουργός», φ. 77.—ιη') «'Αρχὴ τοῦ σχηματολογίου· εἰς ἀρχάριον μοναχόν». φ. 78^β.—ιδ') «'Ακολουθία εἰς κουρὰν μανδιώ(του)». 'Αρχ. «'Ο μέλλων κουρευθῆναι ἀδελφὸς εἰσέρχεται καὶ ἵσταται εἰς τὸν νάρθηκα», φ. 80^β.—κ') «'Ακολουθία τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος». 'Αρχ. «'Αφ' ἑσπέρας εἰσφέρονται τὰ ἱμάτια καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μέλλοντος κουρευθῆναι», φ. 92.—κα') «'Ακολουθία τῆς γονυκλισίας τῆς ἁγίας ν'». 'Αρχ. «Μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον λέγει ὁ διάκονος», φ. 126.—κβ') «'Ακολουθία τῶν ἁγίων Θεοφανείων». 'Αρχ. «Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῷ λουτρῷ», φ. 144. —κγ') «'Ακολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ κατὰ μῆναν γινομένου», φ. 154.—κδ') «'Ακολουθία τοῦ ἐξοδιαστικοῦ». 'Αρχ. «'Επειδὴν τις τῶν μοναχῶν πρὸς Κύριον ἐκδημήσῃ, οὐ δεῖ λούεσθαι αὐτοῦ τὸ σῶμα, ἀλλ' οὐδὲ ὀραῖσθαι γυμνόν» κτλ., φ. 160. —κε') «'Ετερα στιχηρὰ ψαλλόμενα εἰς κοσμικοὺς κοιμηθέντας». 'Αρχ. «Ποία τοῦ βίου τρυφή διαμένει», φ. 195^β.—κς') «Κανὼν εἰς κοιμηθέντας, οὗ ἡ ἀκροστιχὴς αὕτη:

Ἐκτον προσαυδῶ ἀπελθοῦσιν μέλος», φ. 200^β. — κζ') «Ἐτερος κανὼν εἰς κοιμηθέντας μοναχούς, οὗ ἡ ἀκροστιχίς αὕτη: Θνήσκουσι πιστοῖς ὄγδοον πλέκω μέλος», φ. 206. Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ γέγραπται τοῦτο: «† Τὸ παρὸν εὐχολόγιον ὁ Κωνσταντῖνος ὁ ἔγγονος τοῦ ἐν μακαρία τῇ λήξει γενομένου ἀοιδήμου Ἀμφιλοχίου μητροπολίτου Ἰκονίου ἔδθηκεν θῦμα εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις. Οἱ γοῦν ἀναγινώσκοντες εὐχέσθωσαν καὶ μνημονεβέσθωσαν αὐτὸν τὸν κυρὸν Κωνσταντῖνον ζῶντα καὶ τὸν πάπον αὐτοῦ, τὸν προειρημένον μακάριον μητροπολίτην Ἀμφιλοχίον, καὶ τὸν πατέρα του τὸν μακαρίτην Ἀειβαλοῦ ἐν νεκροῖς, καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσει καὶ ἐλεήσει αὐτόν: — † Καὶ παρέδωκεν ἡμῖν, ἵνα φέρωμεν εἰς τὸ εἰρημένον ἅγιον μοναστήριον, ἐν ἔτη ζμδ' μηνὶ Ιουλίῳ ι'» [1536].

376. Εὐχολόγιον ἐκ φύλλων χάρτου 145, γραφὸν περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιε' ἑκατ. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24 ($0,218 \times 0,15 = 0,152 \times 0,10$). Φύλλα τινὰ (125—129) ἐγράφησαν ἔτει 1470-ῶ. Ἐπιγραφή: «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τοῦ εὐχολογίου, περιέχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν ἀρχὴ τοῦ ἀγίου ἐλαίου, ἡγουν τοῦ εὐχελαίου», φ. 1. — β') «Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀγιασμοῦ». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἄρχεται ὁ δομέστικος», φ. 23^β. — γ') «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ». Ἀρχ. «Ποιεῖ ὁ ἱερεὺς κατὰ νεομηνίαν εὐλογητὸν» κτλ., φ. 32. — δ') «Εὐχὴ εἰς γυναῖκαν ὅταν γεννήσῃ». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ», φ. 39. — ε') «Εὐχὴ λεγόμενη εἰς γυναῖκαν ἀπολεχοῦσαν». Ἀρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος ἀναμάρτητος», φ. 39. — ς') «Εὐχὴ εἰς γυναῖκαν λεχώνην». Ἀρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ», φ. 39^β. — ζ') «Εὐχὴ ἐπὶ τῷ ἐκκλησιάσαι παιδίον τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι προσάγεται τῇ ἡμέρᾳ τῷ ναῶ παρὰ τῆς μαίας λαβεῖν ὄνομα» κτλ., φ. 40. — η') Εὐχαὶ τοῦ σαραντισμοῦ παιδίου, φ. 40^β. — θ') «Εὐχαὶ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον», φ. 42. — ι') Εὐχαὶ «πρὸς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον πρὸς ὦραν βαπτίζομενον», φ. 45. — ια') Εὐχαὶ εἰς τὸ

φ. 27^β.—θ') «Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγίσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα τῆ ἡμέρας», φ. 29^β.—ι') «'Ακολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἁγιαζομένου ὑπὸ ζ' ἱερέων». 'Αρχ. «Μετὰ τὸν εὐλογητὸν τὸ Κύριε εἰσάκουσον», φ. 30^β.—ια') «Εὐχὴ ἐπὶ θεμελίῳ ἐκκλησίας». 'Αρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὸ σὸν ἅγιον αἷμα ὑποβαλόμενος θεμέλιον», φ. 68^β.—ιβ') «Εὐχὴ εἰς φυχορραγοῦντα», ἧς ἀρχή· «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ», φ. 69^β.—ιγ') «Εὐχὴ, ἣν ὀφείλει λέγειν πατὴρ πνευματικὸς ἐπάνω τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐξομολογουμένου». 'Αρχ. «'Ο προαιώνιος Θεός, ἡ τοῦ ἐλέους πηγὴ», φ. 70.—ιδ') «Εὐχὴ ἐπὶ τῶν ὄρκῳ ἀφορισμῶ ἢ ἀναθέματι ἑαυτοῦς δεσμοῦντων». 'Αρχ. «'Ο Θεὸς ὁ φοβερός καὶ δυνατός», φ. 72^β.—ιε') «Εὐχὴ ἐπὶ μετανοούντων», ἧς ἡ ἀρχή· «'Ο Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ προφήτου σου Νάθαν» κτλ., φ. 74^β.—ις') «Εὐχὴ εἰς πᾶν εἶδος μιανθέν». 'Αρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος», φ. 75^β.—ιζ') «Εὐχὴ εἰς βάπτισμα σύντομον, εἰς νήπιον κατεπειγόμενον ὑπὸ θανάτου». 'Αρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ πάσης κτίσεως δημιουργός», φ. 77.—ιη') «'Αρχὴ τοῦ σχηματολογίου· εἰς ἀρχάριον μοναχόν». φ. 78^β.—ιδ') «'Ακολουθία εἰς κουράν μανδιώτ(ου)». 'Αρχ. «'Ο μέλλον κουρευθῆναι ἀδελφὸς εἰσέρχεται καὶ ἵσταται εἰς τὸν νάρθηκα», φ. 80^β.—κ') «'Ακολουθία τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος». 'Αρχ. «'Αφ' ἑσπέρας εἰσφέρονται τὰ ἱμάτια καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μέλλοντος κουρευθῆναι», φ. 92.—κα') «'Ακολουθία τῆς γονυκλισίας τῆς ἁγίας ν'». 'Αρχ. «Μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον λέγει ὁ διάκονος», φ. 126.—κβ') «'Ακολουθία τῶν ἁγίων Θεοφανείων». 'Αρχ. «Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐξερχόμεθα πάντες ἐν τῷ λουτρῷ», φ. 144. —κγ') «'Ακολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ κατὰ μῆναν γινομένου», φ. 154.—κδ') «'Ακολουθία τοῦ ἐξοδιστικοῦ». 'Αρχ. «'Επειδὴν τις τῶν μοναχῶν πρὸς Κύριον ἐκδημήσῃ, οὐ δεῖ λούεσθαι αὐτοῦ τὸ σῶμα, ἀλλ' οὐδὲ ὀραῖσθαι γυμνόν» κτλ., φ. 160. —κε') «'Ετερα στιχηρὰ φαλλόμενα εἰς κοσμικοὺς κοιμηθέντας». 'Αρχ. «Ποία τοῦ βίου τρυφή διαμένει», φ. 195^β.—κς') «Κανὼν εἰς κοιμηθέντας, οὗ ἡ ἀκροστιχὴς αὕτη:

Ἔκτον προσαυδῶ ἀπελθοῦσιν μέλος», φ. 200^β. — κζ) «Ἐτερος κανὼν εἰς κοιμηθέντας μοναχοὺς, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Θνήσκουσι πιστοῖς ὄγδοον πλέκω μέλος», φ. 206. Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ γέγραπται τοῦτο: «† Τὸ παρὸν εὐχολόγιον ὁ Κωνσταντῖνος ὁ ἔργονος τοῦ ἐν μακαρία τῇ λήξει γενομένου ἀοιδήμου Ἀμφιλοχίου μητροπολίτου Ἰκονίου ἔδθηκεν θῦμα εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις. Οἱ γοῦν ἀναγινώσκοντες εὐχέσθωσαν καὶ μνημονεβέσθωσαν αὐτὸν τὸν κυρὸν Κωνσταντῖνον ζῶντα καὶ τὸν πάπον αὐτοῦ, τὸν προειρημένον μακάριον μητροπολίτην Ἀμφιλόχιον, καὶ τὸν πατέρα του τὸν μακαρίτην Ἀειβαλοῦ ἐν νεκροῖς, καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσει καὶ ἐλεήσει αὐτόν: — † Καὶ παρέδωκεν ἡμῖν, ἵνα φέρωμεν εἰς τὸ εἰρημένον ἅγιον μοναστήριον, ἐν ἔτη ζμδ' μηνὶ Ιουλίῳ ι'» [1536].

376. Εὐχολόγιον ἐκ φύλλων χάρτου 145, γραφὴν περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιε' ἑκατ. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24 (0,218 × 0,15 = 0,152 × 0,10). Φύλλα τινὰ (125 — 129) ἐγράφησαν ἔτει 1470-ῳ. Ἐπιγραφή: «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τοῦ εὐχολογίου, περιέχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν ἀρχὴ τοῦ ἁγίου ἐλαίου, ἡγουν τοῦ εὐχελαίου», φ. 1. — β) «Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἄρχεται ὁ δομέστικος», φ. 23^β. — γ) «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ». Ἀρχ. «Ποιεῖ ὁ ἱερεὺς κατὰ νεομηνίαν εὐλογητὸν» κτλ., φ. 32. — δ) «Εὐχὴ εἰς γυναῖκαν ὅταν γεννήσῃ». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ», φ. 39. — ε) «Εὐχὴ λεγυμένη εἰς γυναῖκαν ἀπολεχοῦσαν». Ἀρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος ἀναμάρτητος», φ. 39. — ς) «Εὐχὴ εἰς γυναῖκαν λεχώνην». Ἀρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ», φ. 39^β. — ζ) «Εὐχὴ ἐπὶ τῷ ἐκκλησιάσαι παιδίον τῇ ἡ' ἡμέρᾳ αὐτοῦ». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι προσάγεται τῇ ἡ' ἡμέρᾳ τῷ ναῷ παρὰ τῆς μαίας λαβεῖν ὄνομα» κτλ., φ. 40. — η) Εὐχαὶ τοῦ σαραντισμοῦ παιδίου, φ. 40^β. — θ) «Εὐχαὶ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον», φ. 42. — ι) Εὐχαὶ «πρὸς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον πρὸς ὥραν βαπτίζόμενον», φ. 45. — ια) Εὐχαὶ εἰς τὸ

κουρεῦσαι παιδίον, φ. 53^β.—ιβ') «Διάταξις ἀκριβῆς ἐν συντόμῳ ἐκλεγείσα καὶ κανονισθεῖσα παρὰ τῶν ἁγίων καὶ θεοφύρων πατέρων ἡμῶν πρὸς τοὺς ἀπὸ αἵρέσεων διαφόρων ἐπιστρέφοντας καὶ τῇ ἀμωμῆτι καὶ καθολικῇ πίστει προσερχομένους. Τάξις γινόμενη πρὸς τοὺς ἀπὸ Σαρακηνῶν ἐπιστρέφοντας πρὸς ἀληθινὴν καὶ καθαρὰν πίστιν τῶν χριστιανῶν». Ἄρχ. «Προηγούμενος μὲν ὁ προσίων τῇ ὀρθῇ πίστει νηστεύει ἐπὶ ἐβδομάδας δύο» κτλ. φ. 54^β. Ἄνεγγραφή πρὸς τύποις ἔκδοσιν.—ιγ') «Εὐχαὶ ἰλασμοῦ εἰς τοὺς ἀπ' ἀρνήσεως ἐπιστρέφοντας πρὸς τὴν ἡμετέραν πίστιν». Ἄρχ. «Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου», φ. 61.—ιδ') «Περὶ τῶν θεομαχητῶν καὶ σταυρομαχητῶν καὶ αἰρετικῶν Ἀρμενίων Ἰακουβιτῶν καὶ τῶν ὁμοφρονούντων αὐτοῖς». Ἄρχ. «Τοὺς ἀπὸ τῆς ὑφάλου καὶ μουσαρᾶς αἵρέσεως», φ. 63.—ιε') «Ὅπως δεκτέον τοὺς ἐξ Ἀρειανῶν ἢ ἑτεροδόξων προσερχομένους τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ». Ἄρχ. «Ἀρειανούς μὲν καὶ Μακεδονιανούς», φ. 67^β.—ις') «Πῶς δεκτέον τοὺς Νεστοριανούς», φ. 68^β.—ιζ') «Πῶς δεκτέον τοὺς Εὐνομιανούς», φ. 69.—ιη') «Εὐχὴ ἐπὶ αἰρετικούς ἀναβαπτίζομένους». Ἄρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ μεγάλωνυμος», φ. 69.—ιδ') «Πῶς δεῖ ἀναθεματίζειν ἐγγράφως τοὺς ἀπὸ Μανιχαίων προσερχομένους». Ἄρχ. «Ἀνάθεμα Μάνεντι, ἦτοι τῷ Μανιχαίῳ τῷ καὶ Κουβρικήῳ καὶ τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ» κτλ., φ. 70.—κ') «Ὅπως δεκτέον τοὺς ἐξ Ἑβραίων προσερχομένους». Ἄρχ. «Χρὴ τὸν ἐξαγορεύοντα ἐξ Ἰουδαίων πρότερον θριαμβεῦν πᾶν νόμιμον» κτλ., φ. 71.—κα') «Μεθοδίου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου περὶ διαφόρων τρόπων καὶ ἡλικιῶν ἐπιστρεφόντων». Ἄρχ. «Εἰ μὲν παιδίον συνελήφθη», φ. 77.—κβ') «Τάξις γινόμενη εἰς τεθνεῶτας κοσμικούς». Ἄρχ. «Εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς ἔσω εἰς τὸν οἶκον», φ. 79^β.—κγ') «Ἀκολουθία τοῦ γάμου, ἦτοι τοῦ ἀρραβῶνος». Ἄρχ. «Ἴστησιν ὁ ἱερεὺς τὸν ἄνδρα ἐκ δεξιῶν», φ. 111.—κδ') «Ἀκολουθία τῆς γονυκλισίας τῇ Κυριακῇ τῆς ν'». Ἄρχ. «Σημαίνει ὥρα ζ' τῆς ἡμέρας», φ. 117^β.—κε') Πασχάλια τῶν ἐτῶν αὐο'—ζιη', φ. 125.—κς') Ἀκολουθία εἰς πνευματικὴν ἀγάπην ἀνθρώπων, φ. 130.—κζ') «Εὐχὴ εἰς εὐλογίαν οἴκου.

ἦτοι τοῦ θεμελίου». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν ὁ καταξιώσας», φ. 131.—κη') «Εὐχὴ ἐπὶ κόλλυβα εἰς ἀγίου μνήμην». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν», φ. 131^β.—κθ') «Εὐχὴ ἑτέρα εἰς κόλλυβα ἀγίου», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου», φ. 131^β.—λ') «Εὐχὴ ἐπὶ θεμελίου ἐκκλησίας», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἀρεσθεὶς ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ», φ. 132.—λα') «Εὐχὴ εἰς τὸ μέλλειν ἀριστᾶν». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐπουράνιος καὶ ζωποιοὺς ἄρτος», φ. 132^β.—λβ') «Εὐχὴ μετὰ τὸ ἀναστῆναι» τῆς τραπέζης. Ἀρχ. «Σοὶ τῷ ἀληθινῷ καὶ φιλανθρώπῳ», φ. 133.—λγ') «Εὐχὴ ἐπὶ μετανουόντων», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν ὁ διὰ τοῦ προσφύτου σου Νάθαν», φ. 139.—λδ') «Εὐχὴ ἐπὶ ἐξομολογήσεως». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τῷ Πέτρῳ» κτλ., φ. 133^β.—λε') «Εὐχὴ ἐπὶ προπετῶς ὁμνουόντων». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ τῆς ἀνθρώπου φύσεως τὸ εὐάλωτον» κτλ., φ. 133^β.—λς') «Εὐχὴ ἐπὶ μιαιοφαγησάντων», φ. 134.—λζ') Τέσσαρες ἐπὶ ἀρρώστους εὐχαί, φ. 134^β.—λη') «Εὐχὴ εἰ συμβῆ μιαρὸν ἢ ἀκάθαρτόν τι προσφάτως ἐμπεσεῖν εἰς ἀγαθὸν οἴνου ἢ ἐλαίου», φ. 135^β.—λθ') «Εὐχὴ ἐπὶ μιανοῦ ἐμπεσόντος εἰς φρέαρ», φ. 136.—μ') «Εὐχὴ ἐπὶ σπόρου», φ. 137.—μα') «Εὐχὴ ἐπὶ θέρους», φ. 137.—μβ') «Εὐχὴ εἰς ποιμνῆν», φ. 137^β.—μγ') «Εὐχὴ ἐπὶ τῶν μελλόντων μεταλαβεῖν», φ. 138.—μδ') «Εὐχὴ εἰς κρινομένην ψυχὴν», φ. 138^β.—με') «Εὐχὴ ἐπὶ σκεύους μιανθέντος», φ. 139.—μς') «Εὐχὴ ἐπὶ ἀνομβρίας», φ. 139^β.—μζ') Εὐχαὶ τοῦ ἐσπερινοῦ, φ. 140.—μη') «Εὐχαὶ ἅς λέγομεν ἐωθινάς», φ. 141^β.—μθ') «Εὐχὴ τοῦ Πᾶσα πνοή», φ. 144.—μθ') «Εὐχὴ τοῦ ν' ψαλμοῦ», φ. 144^β.—ν') «Εὐχὴ τῆς εἰσόδου», φ. 145^β.

377. Εὐχολόγιον ἐκ χάρτου διμερές, γραφέν περὶ τὸ τέλος τῆς ιδ' ἑκατοντ. διὰ τῆς χειρός, ὡς ἔοικε, Δωροθέου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων. Φύλλα η' + ριβ'. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι (0,205×0,152=0,143×0,095).

Α') «Πίναξ τοῦ αὐτοῦ εὐχολογίου περιέχων τὴν ἅπασαν ἀκο-

λουθίαν», φ. α'.—1) «Εὐχή λεγομένη ἐν τῷ οἴκῳ, ὅταν τέκη ἢ γυνὴ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς. Λέγει ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς» κτλ., φ. δ'.—2) «Ἐτέρα εὐχή», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν», φ. δ'.—3) «Ἐτέρα εὐχή λεγομένη εἰς οἶκον, ὅταν τρίτη γυνή». Ἀρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ», φ. δ'.—4) «Εὐχή εἰς τὸ ἐκκλησιάσαι παιδίον τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ παιδίον εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ φάλλει εἰς ἦχον α' κτλ. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ διὰ τοῦ θεράποντός σου Μωυσέως πάλαι νομοθετήσας», φ. ε'.—5) «Εὐχή ἑτέρα εἰς παιδίον εὐλογοῦμενον». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ φυλάσσων τὰ νήπια», φ. ζ'.—6) «Εὐχή ἑτέρα εἰς τὸ ἐκκλησιάσαι παιδίον μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, πληρωθέντων τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας», φ. ζ'.—7) «Ἐτέρα εὐχή εἰς τὴν ἀπὸ μ' γυναῖκα, εἰς ναόν». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος», φ. ζ'.—8) «Εὐχή εἰς τὸ ἀπορῦσαι παιδίον ἐξαίφνης ἀποδνησκον. Λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην ἐπάνω εἰς ὕδωρ καὶ ῥένει αὐτό. Παντοδύναμε καὶ παντοκράτωρ» κτλ., φ. ζ'.—9) «Εὐχολόγιον σὺν Θεῷ ἀγίῳ κτλ. Εὐχὴ α' ἐπὶ τὴν μαῖαν καὶ ἐτέρων γυναικῶν», φ. η', ὅπερ ἔμεινεν ἄγραφον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.

Β') «Εὐχολόγιον σὺν Θεῷ ἀγίῳ, ἔχον τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν. Εὐχὴ α' τῆς μαίας· Εἰρήνη πᾶσι. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀληθινὸς ἄρτος τῆς ζωῆς» κτλ., φ. α'.—1) «Ἐτέρα εὐχή εἰς οἰκίαν λεχώ». Ἀρχ. «Δέσποτα φιλόανθρωπε κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν», φ. α'.—2) Εὐχαὶ εἰς γένναν γυναικός, φ. β'.—3) «Ἐτέρα εὐχή εἰς τὸ κατασφραγίσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα τῇ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ», φ. β'.—4) «Εὐχὴ ἐν τῷ εἰσάγειν παιδίον εἰς τὰς μ' ἡμέρας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς καὶ πατήρ καὶ παντοκράτωρ, ὁ διὰ τοῦ μεγαλοφωνοτάτου τῶν προφητῶν Ἡσαίου» κτλ., φ. γ'.—5) «Εὐχὴ εἰς τὸ ἐκκλησιάσαι παιδίον εἰς τὰς μ' ἡμέρας. Διάταξις. Εἰσφέρει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς εἰς

τὴν ἐκκλησίαν καὶ τίθησιν αὐτὸ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, ἤτοι εἰς τὰ ἅγια θύρια. Εἶτα λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν μ' ἡμέραις τοῦ νόμου» κτλ., φ. δ'.—6) «Ἐτέρα εὐχὴ εἰς γυναῖκα ἐλθοῦσαν ἐν τῷ ναῷ μετὰ μ' ἡμέρας». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ», φ. ε'.—7) «Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον. Λαμβάνων αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἀποδύει καὶ ἵστησιν αὐτὸν κατὰ ἀνατολάς» κτλ., φ. ε'.—8) «Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἀπολούειν νεοφώτιστον τῇ ὁγδόῃ ἡμέρᾳ». Ἀρχ. «Προσέρχεται ὁ νεοφώτιστος τῷ θείῳ ναῷ μετὰ τοῦ ἀναδόχου αὐτοῦ», φ. κα'. — 9) «Ἐτέρα εὐχὴ εἰς τὸ ἀπολύσαι σταβριά». Ἀρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ διὰ τῆς θείας κολυμβήθρας τὴν οὐράνιον ἔλλαμψιν τοῖς βαπτιζομένοις παρέχων», φ. κγ'.—10) «Εὐχὴ εἰς τὸ κουρεῦσαι παιδίον», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τῇ εἰκόνι σου τιμήσας τὸν ἄνθρωπον», φ. κγ'.—11) Ἐτέρα, ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐκ τοῦ πληρώματος τῆς κολυμβήθρας», φ. κγ'. — 12) «Τάξις γινομένη ἐπὶ μνηστρα». Ἀρχ. «Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον δέσποτα», φ. κέ'.—13) «Ἀκολουθία τοῦ στεφανώματος». Ἀρχ. «Εἰσερχομένων εἰς τὸν ναὸν καὶ τοῦ ἱερέως ἐπὶ τὰς πύλας τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου σάντος», φ. κη'. — 14) «Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου», ἧς ἡ ἀρχή· «Προσκαλεῖται ὁ βουλούμενος τοῦτο ποιῆσαι ἀφ' ἑσπέρας ἱερεῖς ἑπτὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἢ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· τίθεται δὲ τετραπόδιον, ἐπάνω δὲ αὐτοῦ πινάκιν ἔχον ἔνδον σῖτον καὶ κανδήλαν κενήν» κτλ., φ. λθ'.—15) «Ἀκολουθία τοῦ κατὰ μῆνα γινομένου ἁγιασμοῦ». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου ἱστάμεθα ἐν τῷ νάρθηκι», φ. ξθ'.—16) «Ἀκολουθία τῶν ἁγίων Θεοφανείων». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ὀπισθαμβώνου εὐχῆς», φ. π'.—17) «Εὐχαὶ λεγόμεναι τῇ ἁγίᾳ Πεντηχοστῇ εἰς τὴν γονυκλισίαν», φ. ιδ'. — 18) «Εὐχὴ ἐν τῇ λιτανείᾳ τῶν βαίω», ὀπηνίκα μέλλει διακόπτεσθαι καὶ διασπᾶσθαι ὑπὸ τοῦ λαοῦ τὸ δένδρον, ἤτοι οἱ κλάδοι τῆς ἐλαίας εἰς βαία. Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν κτλ. Θεὸς πατέρων καὶ κύριε τοῦ ἐλέους, ὁ τῆς ἐλαίας τὸν καρπὸν

εἰς ἀποπλήρωσιν τῶν ἀγίων σου μυστηρίων χορηγήσας» κτλ., φ. ρη'.—19) «Εὐχή ἑτέρα ἐπὶ τῷ αἰτοῦντι τὸν ἱερέα εὐξασθαι ὑπὲρ αὐτοῦ». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος οἰκτειρήσαι σοι», φ. ρη'.—20) «Εὐχή εἰς εὐλογίαν οἴκου», ἧς ἡ ἀρχή· «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ καταξιώσας ὑπὸ τὴν σκηνὴν Ζαχαρίου εἰσελθεῖν», φ. ρθ'.—21) «Ἐτέρα εὐχή ἐπὶ οἰκοδομῇ οἴκου». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν ἐν συνέσει», φ. ρθ'.—22) «Εὐχή ἐπὶ θεμελίου ἐκκλησίας». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ βουλευθεὶς ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ», φ. ρι'.—23) «Ἐτέρα εὐχή τῶν ἐγκαινίων», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν», φ. ρι'.—24) «Εὐχή ἐπὶ ἀρχὴν σπόρου». Ἀρχ. «Ἐκ τῆς ἀχράντου καὶ παμπλοῦτου παλάμης», φ. ρια'.—25) «Εὐχή εἰς ἄλωνα, ἥτοι εἰς νέους καρπούς». Ἀρχ. «Ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν», φ. ριβ'.—26) «Εὐχή ἐπὶ τρυγητοῦ». Ἀρχ. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ σωτὴρ» κτλ., φ. ριβ'.—27) «Εὐχή εἰς μετάληψιν σταφυλῶν», φ. ριγ'. Ἀρχ. «Εὐλόγησον Κύριε τὸν καρπὸν τοῦτον», φ. ριγ'.—28) «Εὐχή ἐπὶ ἀποδημούντων». Ἀρχ. «Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ συνοδεύσας» κτλ., φ. ριγ'.—29) «Εὐχή εἰς πηγὴν ὕδατος». Ἀρχ. «Κτίστα τῶν ὑδάτων», φ. ριδ'.—30) «Τάξις γινομένη ἐπὶ φρέατι μιανθέντι». Ἀρχ. «Χρὴ πρῶτον ἐξ αὐτοῦ ἀντλήσαι κύαθους μ'», φ. ριδ'.—31) «Τάξις γινομένη εἰ συμβῆ μιᾶρον ἢ ἀκάθαρτόν τι προσφάτως ἐμπεσεῖν εἰς ἀγγεῖον οἴνου ἢ ἐλαίου». Ἀρχ. «Χρὴ τὸ ἐμπεσὸν ἀκάθαρτον ἐπαίρεσθαι παραχρῆμα», φ. ριζ'.—32) «Ἐτέρα εὐχή ἐπὶ σκεύει μιανθέντι». Ἀρχ. «Δέσποτα καρδιογνώστα», φ. ριη'.—33) «Εὐχή ἑτέρα ἐπὶ παντὸς εἴδους μιανθέντος». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ μόνος ἀγαθός» κτλ., φ. ριθ'.—34) «Εὐχή θυμιάματος ἐπὶ κοιμηθέντος». Ἀρχ. «Ὁ ὦν καὶ προὖν καὶ διαμένων», φ. ρκ'.—35) «Εὐχή ἐπὶ τελευτήσαντος ἱερέως». Ἀρχ. «Εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε», φ. ρκ'.—36) «Εὐχή λεγομένη εἰς οἶκον τοῦ τελευτήσαντος». Ἀρχ. «Κύριε κύριε, ἡ τῶν θλιβομένων παραμυθία», φ. ρκα'.—37) «Εὐχή ἐπὶ τελευτήσαντος». Ἀρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν τῇ σοφίᾳ σου πλάσας» κτλ., φ. ρκα'.—38) «Εὐχή ἐν τῷ τάφῳ, ἥνικα ἐπιχέει

μύρον ἢ ἔλαιον σταυροειδῶς ἐπάνω τοῦ λειψάνου». Ἄρχ. «Μνή-
 σθητι Κύριε», φ. ρββ'. — 39) «Ἐτέρα εὐχή ἐπὶ τελευτήσαντι». Ἄρχ. «Ὁ οἶκησιν ἔχων τὸν οὐρανόν», φ. ρββ'. — 40) «Εὐχή
 ἐπὶ τελευτήσαντος νηπίου». Ἄρχ. «Ὁ φυλάσσω τὰ νήπια»,
 φ. ρκγ'. — 41) «Εὐχή ἐπὶ κολλύβοις κοιμηθέντος». Ἄρχ. «Κύριε
 ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων», φ. ρκγ'. — 42) «Εὐχή ἐπὶ κολ-
 λύβοις εἰς μνήμην ἀγίων». Ἄρχ. «Ὁ πάντα τελεσφορήσας»,
 φ. ρκδ'. — 43) «Εὐχή εἰς εὐλόγησιν τῶν ἄρτων». Ἄρχ. «Κύριε
 ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ», φ. ρκδ'. — 44) «Εὐχή ἐπὶ ἀνομβρία». Ἄρχ. «Κ. ὁ Θ. ὁ παντοκράτωρ ὁ ἀνάγων νεφέλας», φ. ρκε'. —
 45) «Εὐχή ἐπὶ σεισμοῦ», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ φοβερὸς καὶ θαυμα-
 στὸς» κτλ., φ. ρκς'. — 46) «Εὐχή λεγομένη ἐν τῇ λιτῇ, ἐν ἡμέρᾳ
 ἐορτῆς». Ἄρχ. «Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου», φ. ρκς'. —
 47) «Εὐχή λεγομένη ἐν λιτῇ γινομένη διὰ φόβον». Ἄρχ. «Πά-
 λιν σοῦ Κύριε», φ. ρκς'. — 48) «Εὐχή εἰς λύσιν ὄρκου». Ἄρχ.
 «Δέσποτα κ. ὁ Θ. ὁ π. ὁ ἐπὶ σωτηρία τοῦ γένους», φ. ρκς'. —
 49) «Εὐχή ἐπὶ τῶν ἐξ ἐπιτιμιῶν λυομένων». Ἄρχ. «Εὐσπλαγγνε
 ἀγαθὲ» κτλ., φ. ρκη'. — 50) «Εὐχή εἰς τεκνοποίησιν». Ἄρχ. «Κ.
 ὁ Θ. ἡ. ὁ διὰ τοῦ ἡγαπημένου», φ. ρκη'. — 51) «Νικηφόρου
 πατριάρχου Κ/πόλεως εὐχή εἰς ἀνοίξια ἐκκλησίας ἀπὸ αἰρετικῶν
 βεβηλωθείσης». Ἄρχ. «Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ θρόνον ἔχων
 τὸν οὐρανόν», φ. ρκθ'. — 52) «Εὐχή ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ βεβηλω-
 θέντος ὑπὸ ἐθνικοῦ». Ἄρχ. «Κ. ὁ Θ. ἡ. ὁ τὸν ναὸν τοῦτον
 ἀναδείξας», φ. ρλα'. — 53) «Εὐχή ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ ὑπὸ αἰρετικῶν
 καθυβρισθέντος», φ. ρλβ'. — 54) «Ἐτέρα εὐχή λεγομένη ἐν τῇ
 εἰσόδῳ πρὸ τῆς συνήθους ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ, ἐν ᾧ συνέβη θανεῖν
 ἄνθρωπον βιαίως». Ἄρχ. «Δέσποτα κ. ὁ Θ. ἡ. ὁ διὰ πολλὴν καὶ
 ἄφατον», φ. ρλγ'. — 55) «Μεθοδίου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου
 διάταξις περὶ τῶν ἀρνούμενων, εἶτα ἐπιστρεφόντων». Ἄρχ. «Εἰ
 μὲν παιδίον συνελήφθη», φ. ρλδ'. — 56) Τρεῖς εὐχαὶ «ἰλασμοῦ
 ἐπὶ ἀποστατήσαντος», φ. ρλε'. — 57) Δύο εὐχαὶ «ἰλασμοῦ εἰς τὸν
 ἀπὸ ἀρνήσεως ἐπιστρεφόντα πρὸς τὴν ἡμετέραν πίστιν», φ. ρλς'. —
 58) «Εὐχή πρὸς χριστιανούς ὑπαχθέντας ἐθνικῇ πλάνῃ, ἐπιστρέ-

ψαντας δὲ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ προσδραμόντας». Ἄρχ. «Κύριε κύριε ὁ τῶν ἀπάντων ποιητής», φ. ρμ'.—59) Εὐχαὶ «εἰς τὸ ποιῆσαι ἐθνικὸν κατηγούμενον», φ. ρμα'.—60) «Εὐχαὶ ἐπὶ χειμαζομένων ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων», φ. ρμβ'.—61) «Εὐχὴ τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐπὶ χειμαζομένων λεγομένη ὑπὸ ἀκαθάρτων πνευμάτων», φ. ρμγ'.—62) «Ἐξορκισμὸς α'», φ. ρμδ'.—63) Ἰωάννου Χρυσοστόμου «ἐπιτίμησις κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων». Ἄρχ. «Τὴν θεϊαν καὶ ἀγίαν», φ. ρμζ'.—64) «Ἀφορκισμὸς τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων». Ἄρχ. «Ὁ Θεός μου Ἰησοῦ Χριστέ», φ. ρν'. — 65) Βασιλείου Καισαρείας «παραγγελία πρὸς τοὺς ἱερεῖς», φ. ρνα'. — 66) Εὐχαὶ «ἐπὶ πλοῖον μέλλον ἐκπλεῖν», φ. ρνβ'. — 67) «Εὐχὴ ἐπὶ θυμάτων». Ἄρχ. «Ὁ διαπλάσας ἐκ τοῦ χόος», φ. ρνγ'. — 68) «Εὐχὴ ἑτέρα ἐπὶ παιδὸς διδομένου εἰς τὸ μαθεῖν τὰ ἱερὰ γράμματα», φ. ρνγ'.—69) «Εὐχαὶ εἰς ἀδελφοποίησιν», φ. ρνδ'.—70) «Εὐχὴ εἰς εὐλόγησιν ἄλατος», φ. ρνε'.—71) «Εὐχὴ ἐπὶ ἀσθενοῦντα», φ. ρνε'.—72) «Εὐχὴ ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν μέλλοντα μεταλαβεῖν, συγχωρῶν αὐτῷ πάντα τὰ ἐκούσια καὶ ἀκούσια ἀμαρτήματα καὶ πᾶσαν ἄραν καὶ ὄρκον», φ. ρνς'.—73) «Ἐτέρα εὐχὴ εἰς ἄριστον ἐπὶ τραπέζης, ἥτοι ἐπὶ μνήμῃ ἀγίου μετὰ τὸ ἀριστῆσαι ἐπάνω εἰς τὰ κόλλυβα». Ἄρχ. «Δεδοξασμένε δέσποτα», φ. ρνθ'.—74) «Εὐχὴ εἰς ἐξομολόγησιν», φ. ρξ'. — 75) «Εὐχὴ εἰς τὸν ἀπὸ αἱρέσεως ἐρχόμενον καὶ ὅπως χρῆ δέχεσθαι τοὺς ἀπὸ αἱρέσεως μετερχομένους ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ», φ. ρξα'.—76) «Εὐχὴ ἐπὶ μισροφαγησάντων», φ. ρξγ'.—77) «Εὐχὴ εἰς τὸ ἐπάραι παιδίον ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν», φ. ρξγ'.—78) «Ἀκολουθία ψαλλομένη ἐπὶ ψυχωρραγούντων», φ. ρξδ'.—79) «Ἀκολουθία εἰς ἀρχάριον μοναχὸν ῥασοφοροῦντα», φ. ρο'.

378. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ιη' ἑκατοντ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων 198, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 24 ($0,212 \times 0,155 = 0,175 \times 0,115$).

1. Ἄρχὴ σὺν Θεῷ τῆς ὑποθέσεως τοῦ βιβλίου, τῆς ἐχούσης μὲν τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἰδίας ψυχῆς, ὑπὸ δὲ εὐχῆς πατέρων

συνεγράφη, Παύλου τε φημί σὺν Μάρκῳ Θωμᾷ καὶ Ἰωάννῃ, ἅμα Ἰακώβῳ τε Λουκᾷ καὶ Μακαρίῳ· πρὸς δὲ ἐστάλη παρὰ μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ Πέτρου, συνεργεῖα δὲ τριῶν ἀρχιερέων, ὧν αἱ εὐχαὶ συνείργησαν τῷ λόγῳ, τῇ δὲ συμβουλῇ ὠφέλησαν μεγάλως». Ἀρχ. «Πολλῶν καὶ μεγάλων κατὰ χάριν», φ. 1.

2. Πέτρου τοῦ Δαμασκηνοῦ «λόγοι συνοπτικοὶ καὶ πλήρεις ὄντες πνευματικῆς γνώσεως», φ. 72.

3. «Τοῦ ἀγίου Ἐπιφάνειου πρεσβυτέρου καὶ καθηγουμένου μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Βάτου κεφάλαια καὶ κατὰ ἀλφάβητον, σύντομα καὶ λίαν ψυχωφελεῖ· ἅπερ ἔγραψε πρὸς Θεόδουλον περὶ νήψεως καὶ καρδιακῆς ἡσυχίας καὶ ἀδιαλείπτου ἐπικλήσεως κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Ἀληθινὸς ὄντως μοναχός», φ. 107.

4. Ἀνωνύμου «διασάφησις περὶ τῶν ἐμφερομένων τῇ θείᾳ εὐχῇ ῥημάτων, ἧτοι περὶ τοῦ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, υἱέ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με». Ἀρχ. «Ὅση μὲν ἡ τῆς εὐχῆς δύναμις», φ. 116.

5. «Περὶ ἡσυχαστῶν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, περὶ τοῦ πῶς δεῖ καθέζεσθαι τὸν ἡσυχάζοντα εἰς τὴν εὐχήν», «περὶ τοῦ πῶς δεῖ λέγειν τὴν εὐχήν», «περὶ τοῦ πῶς δεῖ κρατεῖν τὸν νοῦν» καὶ «περὶ τοῦ πῶς δεῖ διώκειν τοὺς λογισμούς». Ἀρχ. «Ποτὲ μὲν ἐπὶ σκάμνου τὸ πλεῖστον», φ. 117^β.— «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἡσυχίας» κεφάλαια τρία, περὶ τοῦ πῶς δεῖ ψάλλειν καὶ ἐστιᾶσθαι, περὶ πλάνης κτλ., φ. 119 κέ.

6. «Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἀγίου Μαξίμου τοῦ Καφοκαλύβη, ἅπερ ἠρωτήθη παρὰ τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου». Ἀρχ. «Φράζε μοι ἀξιῶ τιμιώτατε πάτερ», φ. 125^β.— «Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀγίου Μαξίμου Καφοκαλύβη λόγος πάνυ ὠραῖος». Ἀρχ. «Γνώριμον εἶναι τοῖς πᾶσιν οἶμαι», φ. 127^β. Τούτου δὲ τοῦ Μαξίμου βίον ἔγραψε Θεοφάνης ὁ Περιθεωρίου καὶ τοῦ Βατοπεδίου προηγούμενος· οὗ παράφρασιν ἐξετύπωσε Νικόδημος ὁ Νάξιος ἐν τῷ Νέῳ Ἐκλογίῳ, ἐκδ. Κ/πόλεως 1863, σ. 305 κέ.

7. «Ἐκ τοῦ συντάγματος Καλλίστου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρ-

χου θαυμασιώτατον». Ἀρχ. «Πρῶτον πάντων ἔρχεται εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀγωνιζομένου», φ. 128.

8. «Ἐκ τῶν τοῦ ἁγίου Διαδόχου περὶ διακρίσεως τῶν σημείων τῆς χάριτος καὶ πλάνης πνεύματος». Ἀρχ. «Ὅταν ὁ νοῦς ἡμῶν ἄρξῃται», φ. 129^β. Τρία τεμάχια.

9. «Ἀνωνύμου περὶ τοῦ τί διαφέρει εὐχή καὶ προσευχή». Ἀρχ. «Ἄλλο ἐστὶν εὐχή καὶ ἕτερον προσευχή», φ. 129^β.

10. «Κλίμαξ χαρίτων ἡσυχίας ἐνθάδε». Ἰαμβικὸν ἔργον, οὗ ἡ ἀρχή· «Οἰκτρὸς μοναχὸς τοῦνομα Θεοφάνης | κλίμακα ἐκτίθημι θείων χαρίτων», φ. 130.

11. «Τοῦ ἀββᾶ Ἡσαίου περὶ ἐντολῶν πίστεως καὶ οἰκοδομῆς τῶν θελόντων μετ' εἰρήνης οἰκῆσαι μετ' ἀλλήλων». Ἀρχ. «Ἐὰν περιπατῆτε μετ' ἀλλήλων ἐν ὁδοῦ», φ. 131.

12. «Τοῦ ὁσίου Πέτρου μαθητοῦ τοῦ ἀββᾶ Ἡσαίου, εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῷ». Ἀρχ. «Πρόσεχε σεαυτῷ ἀκριβῶς», φ. 134^β.

13. Βασιλείου Καισαρείας ἀπόσπασμα, οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸ τελεώτατον ἔργον τῆς ἀσκητικῆς πολιτείας», φ. 136.

14. Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας λόγος πρὸς τοὺς ἀποταξαμένους. Ἀρχ. «Ἀδελφέ μου, εἰ ἀπετάξω τῷ κόσμῳ τούτῳ», φ. 137.

15. Βασιλείου τεμάχιον ἕτερον. Ἀρχ. «Πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀκήκοα», φ. 138.

16. «Στεφάνου τοῦ Σαβαΐτου ἐντολαὶ τοῖς ἀποτασσομένοις». Ἀρχ. «Πρῶτον μὲν μὴ ἔχε κοινωνίαν», φ. 139.

17. Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου «περὶ ἀρχῆς βίου λίαν ἐπωφελοῦς καὶ σωτηρίου, ἀρμοζούσης τοῖς ἄρτι τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ ἀποτασσομένοις». Ἀρχ. «Πᾶς ἄνθρωπος», φ. 143.

18. Βασιλείου Καισαρείας «λόγος περὶ ἀσκήσεως καὶ πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν». Ἀρχ. «Δεῖ τὸν μοναχὸν πρὸ πάντων ἀκτῆμονα βίον» κτλ., φ. 147.

19. Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄδειαν εὔρεν ὁ Διάβολος», φ. 148.

20. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «περὶ νηστείας καὶ προσευχῆς». Ἀρχ. «Φησὶν ὁ θεῖος ἀπόστολος», φ. 148^β.

21. Συμειών τοῦ νέου Θεολόγου «περὶ ἡσυχίας καὶ ὁποίας ἐργασίας ὀφείλει ἔχεισθαι ὁ ἐν ταύτῃ ἀνδρείως προσκαρτερῶν». Ἄρχ. «Περὶ τῆς τελεωτέρας τῶν ἀρετῶν», φ. 149^β. — «Τοῦ αὐτοῦ ὅτι δεῖ σκοπεῖν, εἰ τὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ Χριστοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἔχομεν» κτλ. Ἄρχ. «Ὅσοι ἐσμὲν ἀσφράγιστοι», φ. 152^β.

22. Τεμάχῃ Βαρσανουφίου, Διαδόχου, Γρηγορίου Σιναΐτου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, φ. 157^β.

23. Θαλασσίου τοῦ Λίβυος ἑκατοντάδες τέσσαρες «περὶ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας καὶ τῆς κατὰ νοῦν πολιτείας, πρὸς Παῦλον πρεσβύτερον». Ἄρχ. «Πόθος πρὸς Θεὸν ὀλικῶς», φ. 160^β.

24. Ἀπανθίσματα ἐκ τῶν σχολίων τῶν εἰς τοὺς λ' λόγους Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος, φ. 173 κέ.

25. «Περὶ τοῦ ἀναθημένου ἑαυτὸν τῷ Κυρίῳ διὰ πίστεως καὶ μὴ ἔχοντος ἀλλαγῆς που ἐλπίδα οἰανδήτινα». Ἄρχ. «Ἐὰν ἄπαξ ἐπίστευσας τῷ Κυρίῳ», φ. 190^β.

26. Ἀπόκρισις ἀνωνύμου περὶ τοῦ «εἰ καλὸν ἐστὶν ἐκ πάντων τῶν ἐρεδιζόντων τὰ πάθη μακρυνθῆναι καὶ ἐὰν νίκη νομίζεται ἢ τοιαύτη φυγή, ἢ ἦττα τῆς ψυχῆς ἐν τῷ φεύγειν τοὺς πολέμους καὶ ἐπιλέγεσθαι ἑαυτῇ τὴν ἀνάπαυσιν». Ἄρχ. «Συντόμως πρὸς τοῦτο ἐροῦμεν», φ. 193^β.

27. «Τοῦ ἀββᾶ Μάρκου περὶ νηστείας». Ἄρχ. «Προσῆκει τοὺς ἀσκοῦντας», φ. 195. — Δύο γνῶμαι Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου καὶ τοῦ Διαδόχου, φ. 196^β.

379. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν ὑπὸ δύο βιβλιογράφων τῆς ιε' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 66, μήκους 0,202, πλάτους 0,162.

α') «Τοῦ μακαριωτάτου ὑπερτίμου προέδρου τῶν φιλοσόφων κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ, στίχοι πολιτικοὶ πρὸς τὸν βασιλέα κυρὸν Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον περὶ τῆς γραμματικῆς» ὧν ἡ ἀρχὴ «Μελέτω σοι γραμματικῆς καὶ τῆς ὀρθογραφίας». Τέλος «ἄλφια δὲ πρωτόνια τὰ ἐκ (κ)ριθῶν ἀφύκτων». Boissonade, Anecd. Graeca III, σ. 200 κέ. — «Ἔτερα κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Πτωχοπροδρόμου περὶ πνευμάτων». Ἄρχ. «Ἰστέον ὅτι τὸ ἄλφα δασύ-

νεται ἐν λέξεσι τοιαύταις· ἅπας ἀπλῶς καὶ ἅγιος» κτλ., φ. 10—15^β, ἐνθα κεῖται τοῦτο· «† Κάλαμος γράφ(ει) καὶ χεὶρ καυχᾶται. Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Ἰωάσαφ ἕξιμα».

β') «Εὐχαὶ θεωρητικαὶ καὶ ἐρωτικαί, αἱ καλούμεναι μονόλογοι· ἐρμηνεύθησαν δὲ πρὸς τὴν ἐλλάδα γλῶτταν παρὰ Δημητρίου τοῦ Κυδῶνη. Τοῦ μακαρίου Λύγουστίνου ἐπισκόπου Ἰππῶνος». Ἄρχ. «Τί ἂν εἴποι ψυχὴ μόνη πρὸς μόνον τὸν Θεόν» κτλ., φ. 16—66. Λεῖπει τὸ τέλος. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 24. Φύλλα τινὰ μεταγενέστερα.

380. Ὁρολόγιον τοῦ Θηκαρᾶ, συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 261, μήκους 0,194, πλάτους 0,148. Ἐν τῇ ἀρχῇ· «Ἦμνος τριαδικὸς εἰς τὸ μεσονυχτικόν, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ Πιστεῦω εἰς ἓνα Θεόν. Ἐκλογή καὶ σύνταξις Θηκαρᾶ μοναχοῦ». Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ γράμμασιν ἐρυθροῖς· «† Κόπος Γαλακτίωνος ἱερομονάχου καὶ πρωηγουμένου τῆς μεγάλης λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ ἡγιασμένου:—ἐνέτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αχλ' δικευρίω κ'» [1630].

381. Τεῦχος ἐκ χάρτου στιλπνοῦ, γραφὴν ἔχον ὁμοίαν τῇ τοῦ 91-ου κώδικος καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 358, μήκους 0,212, πλάτους 0,155. Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ φύλλῳ γέγραπται κατὰ τὴν ὡσαν τὸ «† Δαμασκηνοῦ καὶ τότε πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ εἴ τις τὸ εὐγάλει ἀπὸ τὸ κελλίν μου, ἦγουν ἐκ τοῦ μοναστηρίου τῆς λαύρας (τοῦ ἁγίου Σάββα) ἔστω ἀφωρισμένος — — ,αχλέ'» [1635]· ἐν ἑτέροις δὲ φύλλοις (192^β καὶ 225^β) τύπος ἐστὶ μικροτάτης σφραγίδος, ἀπεικαζούσης ἀετὸν δικέφαλον, ἄνευ στέμματος· ὁμως δὲ μέσον τῶν κεφαλῶν ὑπάρχει τι παρόμοιον ἄνθει.

1. «Σύντομος πραγματεία κατὰ Ἰουδαίων ἐν ἀπλῇ διαλέκτῳ, παρὰ τοῦ Ἀλεξανδρείας κυρίου Κυρίλλου συγγραφεῖσα παρακλήσει χρησίμου τινὸς χριστιανοῦ, ὀνόματι κῦρ Γεωργίου τοῦ Παργᾶ τοῦ Κυπρίου». Ἄρχ. «Ἰσχυσεν κατὰ πολλὰ ἡ εὐνοια ὁποῦ ἔχομεν πρὸς τοῦ λόγου σου», φ. 1-253^α. Τέλος· «Ἐγινεν καὶ ἐτελειώθη ,αχιζ' (1617): τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ· ἐν Αἰγύπτῳ». Ἐῖτα φύλλα τρία παντάπασιν ἄγραφα.

2. Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου Λουκάρως «περὶ τῆς διαφορᾶς ἦν

ἔχουσιν οἱ Ἀνατολικοὶ μετὰ τῶν Δυτικῶν περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκκλησίας· ὅπερ περὶ τε τῆς ἐκκλησίας τῆς Ῥώμης καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τίς ἡ ἀρχὴ καὶ καθολικὴ κεφαλὴ». Ἀρχ. «Ἀφοῦ ἄρχισαν νὰ περνοῦσιν οἱ ἀποστολικοὶ καιροί», φ. 257. Τέλος (φ. 295^α)· «τοῦ λοιποῦ παρακαλοῦμεν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν νὰ μᾶς φυλάττῃ ἀπὸ τὰ σφάλματα τῶν Λατίνων καὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ῥώμης καὶ νὰ μᾶς στερεώσῃ εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν μας καὶ εἰς τὴν πίστιν τὴν ἀληθῆ τοῦ Χριστοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐλπίζομεν σωθῆναι καὶ μακαρισθῆναι ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι». Παραδείγματος ἕνεκα παρατίθεμαι τοῦ πονήματος τούτου τεμάχιον ἐν (φ. 284^β). «Πῶς ἡ Ἀνατολικὴ ἐκκλησία καὶ ὅλον τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων νὰ εἶναι κακὰ καταστεμμένον, τοῦτο δὲν τὸ ἀρνούμεθα. Ἀλήθεια βασιλείαν δὲν ἔχομεν, ὅτι ἔτιζῃ ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ μᾶς παιδεύσῃ διὰ ταῖς ἁμαρτίαις ὅπου κάμνομεν, ὄχι διατὶ δὲν ὑποτασσόμεθα τῷ πάπα. Εἶναι πολλαὶ βασιλεῖαι τὴν σήμερον ὅπου τὸν πάπαν ὄχι μόνον δὲν τὸν ὑποτάσσονται, ἀλλὰ εἰς τὰ ἔθνη τὸν κηρύττουσι διὰ Ἀντίχριστον καὶ εἰς τὰ συγγράμματά τους καὶ εἰς τὰ βιβλία ὅπου γράφουν ἐναντίον τοῦ πάπα δὲν εἶναι ἄξιοι ὅλοι οἱ διδάσκαλοι νὰ τοὺς ἀποκριθοῦσι· καὶ ὅταν ἀποκριθοῦσι, ἔτιζῃ διαλέγονται πρὸς ἐκείνους, ὅσον τινὰς ὅπου νὰ γροικᾷ συγκρίνοντας τὰ εὐρίσκει τοὺς διδασκάλους τοῦ πάπα φλυαροῦντας καὶ τοὺς ἐναντίους καὶ φιλοσόφους καὶ θεολόγους. Καὶ ὅποιος θέλει ἀπὸ τοὺς Λατίνους, ἡμεῖς τοὺς τὸ δείχνομεν εἰς τὰ ὀμμάτια μέσα. Ὅμως οἱ τοιοῦτοι μὲ ὅλον ὅπου κηρύττουσι τὸν πάπαν Ἀντίχριστον καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ῥώμης Βαβυλῶνα καὶ καθέδρα τοῦ Ἀντιχρίστου, μὲ τοῦτο ὅλον εὐτυχοῦσι καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ βασιλείαις τους· καὶ ἐμᾶς λέγουν οἱ Λατῖνοι πῶς ἐχάσαμεν τὴν βασιλείαν μας, διατὶ δὲν ὑποτασσόμεθα τῷ πάπα. Μάλιστα διὰ νὰ συμφωνήσουν μὲ τὸν πάπαν εἰς τὴν φεματινὴν σύνοδον τῆς Φλωρεντίας οἱ ἄγνωστοι ἐκεῖνοι ὅπου ἦσαν ἐκεῖ, διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἐπαραχώρησεν καὶ ἐχάθη ἡ βασιλεία, ὅτι δὲν ἤλπισαν εἰς τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἔκαμαν συμφωνίαν μὲ τὸν πάπαν διὰ νὰ τοὺς δώσῃ βοήθειαν, καὶ ὁ Θεὸς ἄλλως ἐπαραχώρησεν καὶ ἤλθεν

μέγας αφανισμός. Λοιπὸν εἰς τοῦτο τὸ μέρος δὲν ἔχουν δίκαιον νὰ μᾶς λέγουν πῶς ἐχάσαμεν τὴν βασιλείαν διὰ λόγου τους. Ὅσον πῶς δὲν ἔχομεν σοφίαν καὶ μαθήματα, ἀλήθεια εἶναι· ἀμὴ ἄς μετρήσουν δύο πράγματα οἱ Λατῖνοι· πρῶτον ὅτι τὸν καιρὸν τὸν παλαιὸν ὅπου ἡ σοφία ἐπολιτεύετο εἰς τὴν Ἑλλάδα, τοὺς Λατίνους οἱ Ἕλληνες τοὺς εἶχαν διὰ βαρβάρους· καὶ τώρα ἂν ἐβαρβαρώθημεν ἡμεῖς καὶ ἐκεῖνοι ἐσοφίσθησαν, παράξενον δὲν εἶναι· ἡ πτωχεία καὶ ἡ ἀφαίρεσις τῆς βασιλείας μᾶς τὸ ἔκαμαν καὶ ἄς ἔχωμεν ὑπομονήν· δεύτερον ἄς λογιᾶσουν, ὅτι ἂν δὲν ἔχωμεν σοφίαν ἐξωτέραν, χάριτι Χριστοῦ ἔχομεν σοφίαν ἐσωτέραν καὶ πνευματικὴν, ἡ ὅποια στολίζει τὴν ὀρθόδοξόν μας πίστιν καὶ εἰς τοῦτο πάντοτε εἴμεσθιν ἀνώτεροι ἀπὸ τοὺς Λατίνους, εἰς τοὺς κόπους, εἰς ταῖς σκληραγωγίαις, καὶ νὰ σηκώνωμεν τὸν σταυρὸν μας καὶ νὰ χύνωμεν τὸ αἷμά μας διὰ τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην τὴν πρὸς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἄν εἶχεν βασιλεύσει ὁ Τοῦρκος εἰς τὴν Φραγγίαν δέκα χρόνους, χριστιανούς ἐκεῖ δὲν εὕρισκες, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τώρα τριακοσίους χρόνους εὕρισκεται καὶ κακοπαθοῦσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ βασανίζονται διὰ νὰ στέκουν εἰς τὴν πίστιν τους, καὶ λάμπει ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ μυστήριον τῆς εὐσεβείας εἰς τὸ μέσον τῆς ἀσεβείας, καὶ ἐσεῖς μοῦ λέγεται πῶς δὲν ἔχομεν σοφίαν; τὴν σοφίαν σου δὲν τὴν ἐθέλω ὀμπρὸς εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ» κτλ.

3. Τοῦ αὐτοῦ «μερικαὶ διαφοραὶ ἀναμεταξὺ τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς τῶν Λατίνων· καὶ τοῦτο ὀρθόδοξος ἀνάλυσις». Ἄρχ. «Εὕρισκουν τινὲς ἄγνωστοι ἄνθρωποι», φ. 296.

4. Τοῦ αὐτοῦ «περὶ πυρὸς καθαρτηρίου». Ἄρχ. «Δὲν φθάνει νὰ πολεμοῦν οἱ Λατῖνοι τοὺς ὀρθοδόξους», φ. 309^β.

5. Τοῦ αὐτοῦ «διάλογος βραχύς, ἐν ᾧ καταλεπτῶς θεωρεῖται ὁ κίνδυνος ὅπου μέλλει νὰ προξενήσῃ πολὺ κακὸν καὶ ζημίαν προβαίνοντος τοῦ καιροῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τῆς παρουσίας τῶν Γεζουιτῶν εἰς τὸν Γαλατᾶν, καὶ σκέψις πῶς ἤθελεν εἶσται δυνατὸν ὁ τοιοῦτος κίνδυνος νὰ καταλυθῇ». Ἄρχ. «Ζηλωτῆς· χαίροις», φ. 315^β.

6. Τοῦ αὐτοῦ «τινὲς μερικαὶ μαρτυρίαι κατὰ Ἰουδαίων παρὰ τῆς θείας Γραφῆς», φ. 340. Τέλος (φ. 358^β) «αχίς»: ὀκτωβρίου ις' ἐν Αἰγύπτῳ» [1616].

382. Διάφορα τετράδια τῆς ιε' καὶ τῆς ις' ἑκατ., ἀριθμοῦντα φύλλα 135· εἶχε δὲ τὸ τεῦχος, ὡς ἔοικεν, ἔτι φύλλα δύο καὶ δέκα διὰ μαχαιρίου κοπέντα (μετὰ τὸ 39-ον καὶ τὸ 63-ον φύλλον).—1) «Ἑρμηνεῖα τῆς θείας λειτουργίας» Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀρχ. «Μέλλων ὁ ἱερεὺς» κτλ., φ. 1 κέ. φ. 63^β «τέλος· χεῖρ Νεοφύτου ἱερομονάχου» (ις' ἑκατ.).—2) «Ποίημα Γερμανοῦ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων», φ. 64. Τὸ 74 φύλλον ἔχει δύο κεχρωματισμένας εἰκόνας ἀσχημοτάτας, ὧν ἡ πρώτη παρίστησι τὸν ἅγιον Γερμανόν· ὑπὸ δὲ ταύτην ὑπάρχει ὑπογραφή τοιαύτη: «Φύλαττε σῶν λεγομένων Κωνσταντῖνον Λουκαρην... † τέλος». — 3) Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ, φ. 75^β. — 4) Ἀποστολοευαγγέλια τῆς ἐβδομάδος, φ. 84^β. Κατόπιν ἄλλα τινὰ κείμενα. Τὴν εἰκόνα τοῦ Γερμανοῦ κατεσκεύασε, φαίνεται, παιδίον ὧν ὁ Λούκαρις.

383. Δύο βιβλιάρια συνδεδεμένα, γραφέντα περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ις' ἑκατ.—α') Φύλλα 65· κείμενον μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 18 ($0,21 \times 0,158 = 0,146 \times 0,095$). Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου, γραφεῖσαι φιλοκάλως ὑπὸ Δανιὴλ μοναχοῦ. — β') Φύλλα 29· κείμενον μονόστηλον ἐκ 17 γραμμῶν ($0,217 \times 0,155 = 0,138 \times 0,092$). Λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Εἰς φ. 29 «Αὐταῖς αἱ θεῖαις τρεῖς λειτουργίαις, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, ἐγράφησαν διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ τλήμονος καὶ ἀθλίου Ἱερεμίου τάχα καὶ ἱερομονάχου Σαββαΐτου» κτλ. Πρβλ. κώδικα 585, ἐξ οὗ μανθάνομεν ὅτι τὸ τεῦχος ἐγράφη ἔτι 1606-φ.

384. Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ διατάξεις αὐτῆς, γραφεῖσα τῇ ις' ἑκατ. ὑπὸ τινος Ἀναγνώστου καλουμένου, ἀνδρὸς ἀμαθεστάτου. Φύλλα χάρτου 44, σχήματος ὀγδύου. Ἐν φ. 41 τύπος σφραγίδος ἐχούσης, ἐν τῷ μέσῳ τὸ ἅγιον

πνεῦμα, περιστερᾶς εἰκόνα, καὶ πέραξ αὐτῆς ὄνομα Σπουρίδωνος ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου.

385. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαββαΐτου, ἐκ φύλλων 59, περιέχον ἀποσπάσματα διαφόρων ἀσκητικῶν ὑπομνημάτων καὶ πρὸς τῷ τέλει βίον τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ ἐν τῷ Λάκκῳ.

386. Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ Ἰωαννικίου ἐκ φύλλων 26, ἐμπεριέχον ὡσαύτως ἀσκητικῶν λόγων ἀποσπάσματα.

387. Ὁρολόγιον τοῦ Θηκαρά, συνιστάμενον ἐκ φύλλων 123. Ἐγράφη τῇ ιζ' ἑκατονταετηρίδι.

388. Ἐξ τεμάχῃ διαφόρων κωδίκων τῆς ιζ' καὶ τῆς ιζ' ἑκατ. α') «Ὅτι οὐ μόνον εἰς τοὺς ἀπεθαμένους ἔναι ὠφέλεια καὶ ἄφρασις ἀμαρτιῶν αἱ θεῖαι λειτουργίαι, ἀλλὰ (καὶ) εἰς τοὺς ζωντανούς», φ. 1. — β') Θεοδώριτου ἐρμηνεία τῶν ψαλμῶν ἄχρι τοῦ ρκά' ψαλμοῦ, γραφεῖσα διὰ τῆς χειρὸς Νεκταρίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων, φ. 8-128. — γ') «Στιχηρὸν ψαλλόμενον εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Δεῦτε βροτοὶ θεάσασθε τὸν πάντων βασιλέα», φ. 129-132. — δ') Λόγοι τινὲς τοῦ Χρυσοστόμου, φ. 133-186. — ε') Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν μάταιον βίον καὶ εἰς κοιμηθέντας, φ. 187. — ς') Θαλασσίου Δίβουος ἑκατοντάδες τρεῖς περὶ ἀγάπης, φ. 194-202.

389. Τεῦχος τῆς ιζ' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 182, μήκους 0,208, πλ. 0,155. Παραφράσεις:—α') Βίος τοῦ ὁσίου Ξενοφῶντος.—β) Βίος τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου.—γ') Ἰωάννου Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν μάταιον βίον.—δ') «Περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης. Μαξίμου». —ε') «Ἐκ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νήφωνος μερικὰ κεφάλαια πάνυ ὠφέλιμα». —ς') «Περὶ τοῦ σφάξαντος τὸ παιδίον αὐτοῦ διὰ τὸν φίλον αὐτοῦ». —ζ') «Περὶ Ἰουλίου τοῦ ἐλεήμονος, ὅπως πέπρακε τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν καὶ ὡς ἐρρύσθη τοῦ θανάτου οὗτος διὰ τὴν ὑπακοὴν αὐτοῦ». —η') «Λόγος εἰς τὴν Ἀσενέχ θυγατέρα Πεντεφρῆ». Ἀρχ. «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς εὐθηνίας, φ. 92-113. Λήγει δ' εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «καὶ ἔλαβεν Ἀσενέχ τὸ κηρίον ἐκεῖνο καὶ ἤνεγκε τῷ ἀνθρώπῳ καὶ παρέ---».

390. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν περὶ τὸ τέλος τῆς ις' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 203, μήκους 0,195, πλάτους 0,148.—α') Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας λόγος περὶ τοῦ θαύματος τῆς ἐν Βηρουτῶ εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ. Ἀρχ. «Ἄρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς» κτλ., φ. 1.—β') Βίος τοῦ ὁσίου Μαρίνου. Ἀρχ. «Γέγονέν τις ἐν Βηθανίᾳ», φ. 5^β.—γ) Βίος τοῦ ὁσίου Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου. Ἀρχ. «Διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Σεραπίων», φ. 11.—δ') Ἀνωνύμου «περὶ τοῦ μὴ κρίνατε ἵνα μὴ κριθῆτε· θαυμαστόν». Ἀρχ. «Καὶ εἰ βούλεσθε τινὸς διηγήματος», φ. 20^β.—ε') Ἰωάννου Χρυσσοστόμου λόγοι δύο καὶ διηγήσεις μεγάλου γέροντος, φ. 33 κέ.—ς') «Παράδοσις πολιτείας ἀρίστης καὶ παραίνεσις πατέρων εἰς προκοπὴν τελειότητος», φ. 36^β.—ζ') Τεμάχη Ἀντιόχου Πανδέκτου, ἀββᾶ Ἡσαίου, ἀββᾶ Μάρκου, Μαξίμου, Ἐφραίμ, Γρηγορίου Διαλόγου, φ. 91 κέ.—η') «Ἐκλογαὶ διάφοροι τῶν θείων προφητῶν περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ περὶ τοῦ πάθους αὐτοῦ καὶ ὅτι θέλει ἔλθῃ ὁ Ἀντίχριστος προτίτερα τῆς δευτέρας παρουσίας αὐτοῦ τοῦ Κυρίου· τὰ ὅποια ἐμετεγλωττίσθησαν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου εἰς τὴν κοινὴν γλῶτταν ἐν ἔτει ζοζ'». —θ') «Περὶ τῶν διαφορῶν αἱρέσεων τῶν Ἀρμενίων». Ἀρχ. «Οἱ δυσσεβεῖς Ἀρμένιοι», φ. 156^α.—ι') «Κατὰ ποίους καιροὺς καὶ διὰ ποῖα αἰτιάματα ἐσχίσθη ἀφ' ἡμῶν ἢ τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησία». Ἀρχ. «Ἐπὶ Γρατιανοῦ διὰ Παυλίνου», φ. 156^β.—ια') «Ἀτοπίαί Λατίνων ἐκ τοὺς ἱεροῦ κανόνας». Ἀρχ. «Τοῦ ἁγίου συμβόλου τῆς πίστεως», φ. 158.—ιβ') «Περὶ τοῦ Μωάμεθ». Ἀρχ. «Ἔστι δὲ καὶ ἡ μέχρι τοῦ νῦν κρατοῦσα», φ. 160^β.—ιγ') Ἐτέρα ἐνδύμησις, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ἰστέον δὲ ὅτι τέσσαρες ποταμοὶ ἐκ τοῦ παραδείσου», φ. 166. —ιδ') «Ὀδοιπορίαί τῆς Ἐδὲμ τοῦ παραδείσου». Ἀρχ. «Ἀπὸ Ἀδάμ ἕως Δραγμᾶν» κτλ., φ. 166^β. —ιε') «Ἐρμηνεῖα περὶ τὰ ἐδικούμενα τοῦ Κáιν», φ. 167.—ισ') Καλλίστου καὶ Ἰγνατίου τῶν Ξανθοπούλων ἀσκητικὰ τινὰ κεφάλαια, φ. 168. —ιζ') Τεμάχη Συμεῶν Θεσσαλονίκης, Ἰωάννου Σχολαστικοῦ καὶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, φ. 172^β.—ιη') «Ῥήσεις προφητικαί», φ. 179^β. —ιδ') «Ἐνθύ-

μησις περί τὴν ἑνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Κυρίου» κτλ., φ. 188^β.—
 κ') «Τὰ περὶ τοῦ θεοῦ Χρυσοστόμου πάντα», φ. 186. Δείπει τὸ τέλος.

391. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 204, ὧν τὸ καίμενόν ἐστι μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι κατὰ σελίδα ($0,19 \times 0,15 = 0,158 \times 0,10$). «Κανόνες ἱκετήριοι εἰς τὴν ὑπεραγίαν καὶ δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον. Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρον, τοῦ Δαμασκηνοῦ». Δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων ἐν τῷ 204-φ φύλλῳ «ἔτους ς' [1582] Ἰνδ. ε' ἐν μηνὶ Ἰαννουαρίῳ ια', ἡμέρα ε', ὥρα ς' καὶ ἡ συνδρομὴ καὶ ὁ πόθος Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων· καὶ τῶν τότε ἄλλων ἀγίων πατριαρχῶν εὐρίσκομένων, Ἱερεμίου Κωνσταντινουπόλεως, Σιλβέστρου Ἀλεξανδρείας, Ἰωακείμ Ἀντιοχείας, βασιλεύοντος δὲ τότε καὶ σουλτᾶν Μουράτου ἐν Κωνσταντινουπόλει». Αὐτόθι σημείωσις (ἔτους 1637-ου, 24 νοεμβρίου) Φιλοθέου τινὸς ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου, πρωτοσυγκέλλου τοῦ ἐκ Κρήτης, ἐπικαλουμένου «Φάνασος». Ἐπειτα φύλλον ἐξ ἀρχῆς ἀγραφον, ἐν ᾧ κατόπιν ἐγράφη τοῦτο· «1834 σεπτεμβρίου 1. Σημείωσαι, ᾧ φιλιαναγνώστα, ὅτι τὸ παρὸν θεοτοκᾶριον εἶναι γνήσιον ποίημα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ· τὰ δὲ ἄλλα ὅπου εὐρίσκονται ἐδῶ εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἀγίου Σάββα εἶναι διεφθαρμένα, καθὼς εἰς ἕνα εἶναι εἰς τὸ τέλος γεγραμμένον ὅτι δηλαδὴ ἐδιωρθώθη παρὰ κάποιου Σεραφίμ· πλὴν ἔπρεπε νὰ εἰπῆ ὅτι διεφθάρη καὶ ὄχι διωρθώθη, ἐπειδὴ μεγάλη ἀνοησία καὶ ὑπερηφανεία ἦτον νὰ βάλλῃ χερί εἰς βιβλίον τοιοῦτου μεγάλου πατρὸς, ἄλλα τροπάρια καὶ ᾠδὲς νὰ εὐγάνῃ καὶ ἄλλα νὰ βάνῃ καὶ μάλιστα ὅλα τὰ προσόμοια. Ἰωάσαφ ἱερομόναχος Κρής».

392. Αἱ λειτουργίαι Χρυσοστόμου Βασιλείου καὶ προηγιασμένων, ἐπιμελῶς γεγραμμένα καὶ φιλοκάλως τῇ ις' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 128. Κοσμήματα καὶ κεφαλαιώδη γράμματα. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 14 ($0,194 \times 0,13 = 0,125 \times 0,07$). Ἐν φ. 46^β «Μνήσθητι Κύριε τοῦ δούλου σου Λουκά ἀρχιερέως. Ἐν φ. 128 σημειώσις ὅτι τὸ τεῦχος ἐστι τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάββα καὶ τῆς μονῆς τῶν Ἀρχαγγέλων.

393. Τεῦχος ἐκ χάρτου, φύλλα συναριθμοῦν 353, μήκος 0,212, πλάτους 0,145· ἐγράφη δὲ περὶ τὸ μέσον τῆς ἰδ' ἑκατονταετηρίδος. Τῆ ἰς' ἑκατ. Γεράσιμος μοναχὸς ὁ Κερκυραῖος εἶχε τὸ βιβλίον (ὄρα φ. 2)· μετὰ τοῦτον ἕτερος μοναχός. Ὅρα φ. 353^β «† Ἀφιερώθη τὸ παρὸν δι' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Μαξίμου μοναχοῦ ἐν τῇ μονῇ τοῦ κῦρ Διονυσίου, διὰ μνημόσυνον τοῦ φιλάτου μου πατρὸς».—Φύλλ. 1 «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ περὶ σιωπῆς καὶ ἡσυχίας καὶ βίου ἡρέμου τοῦ συνίστασθαι δυναμένου πρὸ παντὸς ἔργου, ἀπὸ ἐποχῆς γλώττης καὶ πραείας καρδίας· ἐν ᾧ καὶ μικρὸς ἔπαινος ὡς ἀπὸ ἰδιωτικῶν χειλέων προσφερόμενος τῷ ὀσίῳ πατρὶ Ἰσαὰκ τῷ Σύρῳ». Ἀρχ. «Μέγιστα ἀμαρτήματα καὶ πάνυ δυσιάτα» κτλ. Ἐκδ. Νικηφόρου σ. α' - κβ'.—Φύλλ. 13^β «Ὁ τῆς παρουσίας βιβλίου ἀκριβῆς πίναξ». Λόγοι μ' + νδ', ὧν ὁ πρῶτος ἐπιγράφεται ὧδε (φ. 15)· «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου καὶ ἀναχωρητοῦ, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς φιλοχρίστου πόλεως Νινευί, λόγοι ἀσκητικοὶ ἐρμηνευθέντες ὑπὸ τῶν ὀσίων πατέρων ἡμῶν, τοῦ ἀββᾶ Ἀβραμίου καὶ τοῦ ἀββᾶ Πατρικίου τῶν φιλοσόφων καὶ ἡσυχαστῶν ἐν τῇ λαύρα τοῦ <τοῦ> ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Σάββα. † Λόγος α' περὶ ἀποταγῆς καὶ μοναχικῆς πολιτείας», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ» κτλ. Ἐκδ. Νικηφόρου σ. 1 κέ. Ἔπονται λόγοι λθ'.—Φ. 167 κέ «Ἀρχὴ τοῦ β' βιβλίου τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰσαὰκ. Περὶ τῆς ἀδιαλείπτου νηστείας» κτλ. Ἀρχ. «Ἐν πολλῷ πειραζόμενος» κτλ. Λεῖπει τὸ τέλος. Ἐκδ. σ. 159. Ἐν σελ. VII τοῦ προλόγου γράφει Νικηφόρος ὁ Θεοτόκης, ὁ πρῶτος ἐκδότης τῶν ἀπάντων Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, ταῦτα· «Ὅτι μὲν οὖν τῶν ἄρτι ἐκδεδομένων ἀσκητικῶν διατάξεων γνήσιος πατὴρ ὁ Ἰσαὰκ οὗτος, συνεπιμαρτυροῦσι τοῖς ἀνά χειρας ἡμῶν δυσι παλαιοῖς χειρογράφοις ὃ τε ἐν τῇ κατὰ τὴν Παλαιστίνην λαύρα τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα ἔτι ἐναποκειμένος κῶδιξ (οὗτός ἐστι τυχὸν ὁ ὑπὸ τῶν ὀσίων πατέρων Ἀβραμίου καὶ Πατρικίου γραφεὶς), ὃν ὁ μακαριώτατος πατριάρχης Ἐφραίμ ἐκεῖ διατρίβων πολλάκις ἀνέγνω» κτλ. Καὶ πάλιν ἐν ἀρχῇ τοῦ προλόγου· «ὁ πατριάρχης ἐστὶν οὗτος τῆς ἀγίας πό-

λεως Ἱερουσαλήμ, ὁ Ἐφραΐμ, ὁ οὐχ ἦττον τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀρετῆς ἢ τῆς προεδρίας Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου γνήσιός τε καὶ νόμιμος διάδοχος· αὐτὸς ἐν τῇ κατὰ Παλαιστίνην λαύρα τοῦ ἀγίου Σάββα τὰ τοῦ Ἰσαὰκ φιλοπονήματα εὐρῶν συντόνῳ σπουδῇ ἐμελέτησε· μελετήσας δὲ μὴ ἀνακοινῶσαι οὐκ ἠνέσχετο· ἔνθεν τοι ἐπ' ἐμὲ ὁ τοῦ ὑπουργήματος τῆς ἐκδόσεως κλῆρος».

394. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ιε' ἑκατ., συνιστάμενον ἐκ φύλλων 308, μήκους 0,213, πλ. 0,142. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 25 (0,14 × 0,08). Ἐν τῇ ἀρχῇ χρονογραφικὸν ἐπίτομον (ἐτ. ,αηγ'—,αφλη'), μετὰ δὲ τοῦτο Ψαλτήριον εἰς καθίσματα διηρημένον· μεθ' ἑκάστον δὲ κάθισμα ὑπάρχουσιν εὐχαὶ τροπάρια διηγήσεις λόγοι πατρικοὶ κτλ., ἐξ ὧν ἐγὼ κατ' ἐκλογὴν ἐσημειωσάμην ταῦτα. Φ. 12 Εὐχαὶ Μάρκου μοναχοῦ δύο καὶ «τοῦ αὐτοῦ ταλανισμὸς» τῆς ψυχῆς.—Φ. 91^β Διήγησις ἀββᾶ Σεραπίωνος περὶ Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου.—Φ. 121^β Βίος τοῦ ὁσίου Εὐφροσύνου τοῦ ὀφοποιοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Διηγήσατο ἡμῖν γέρων τις ἅγιος» κτλ.—Φ. 143^β Εὐχὴ τοῦ ἀγίου Εὐστρατίου.—Φ. 145 Διήγησις Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου περὶ Παύλου τοῦ Θηβαίου.—Φ. 165 Διήγησις περὶ Ὀνουφρίου τοῦ ἐρημίτου.—Φ. 218 Βασιλείου Καισαρείας λόγος ἠθικός περὶ πολιτείας καὶ ἀρετῆς.—Φ. 247^β «Τοῦ ἀββᾶ Ἡσαίου περὶ (τοῦ) διβλαβερά ἐστιν ἡ συνομιλία τῶν μοναχῶν μετὰ τῶν κοσμικῶν».

395. Ψαλτήριον ἄνευ τῶν ψδῶν. Φύλλα χάρτου 214 (μήκους 0,212, πλ. 0,152), γραφέντα τῇ ιζ' ἑκατονταετηρίδι.

396. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων χάρτου 296, μήκους 0,21, πλ. 0,165. Κατὰ σελίδα κείμενον ἐκ 16 γραμμῶν (0,13 × 0,085). Φύλλ. 295^α «Ἔτους ζξε' ἰνδ. ιε' (1556 - 1557) — † Τέλος ᾧδε εἴλειφε τῷ ψαλτηρίῳ δι' ὑπο(μο)νῆς καὶ πόνου Ἰωάσαφ τοῦ παντλήμονος, τάχα καὶ ῥακενδότητου, ἐκ τῆς νήσου Κύπρου τε ἔλκον τὸ γένος» κτλ. Δύο δὲ φύλλα τούτου τοῦ κώδικος, ἅπερ ἦν πρότερον μετὰ τὸ 285-ον φύλλον, ἔχει νῦν ἡ Πετροπολίτις αὐτοκρατορικῆ βιβλιοθήκη, ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Πορφυριακῶν χειρο-

γράφων (ἀριθ. 392. Отчетъ Императорскоѣ Публ. Библи. за 1883 г., σ. 144).

397. Ψαλτήριον ἐκ χάρτου τῆς ιζ' ἑκατ. συμπληρωθὲν ἔτει 1735-φ διὰ τῆς χειρὸς Ἀβραμίου τοῦ Καισαρέως.

398. Τεῦχος τῆς ιζ' ἑκατ. φύλλα νῦν ἔχον 140 (μήκους 0,20, πλάτους 0,152), περιλαμβάνον δ' ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τὸ «περὶ ψαλμῶν» Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου καὶ τινὰς τῶν ψαλμῶν (α' - λη'), εἶτα δὲ «ἐν συντομίᾳ ῥητὰ ἀναγκαῖα τοῦ πανευφήμου καὶ ἐνδόξου πρωτοκορυφαίου Παύλου τοῦ ἀποστόλου»· μετὰ δὲ ταῦτα διατριβὴν ἀνωνύμου περὶ τοῦ «πῶς πρέπει ἕκαστον τῶν μοναχῶν σπουδάζειν καὶ ἐπιμελεῖσθαι τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν διὰ τὸ καλὸν τῆς ψυχῆς του».

399. Θεοτοκάριον Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, γραφὲν ἔτει 1613-φ. Φύλλα 386 ($0,203 \times 0,153 = 0,143 \times 0,086$). Κατὰ σελίδα 17 γραμμαί. Φύλλον 194^β «ὑπάρχει καμοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ Γαβριὴλ τοῦ ἀγίου Λύδδης». Φ. 195^α «Ἱερεμίου Κρητικοῦ». Μετὰ τὸ 322-ον φύλλον ὑπάρχει χάσμα 2 φύλλων, ἀπερ εὔρηται νῦν ἐν Πετροπόλει, ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Πορφυρίου (ἀριθ. 448. Отчетъ σ. 152, ἀριθ. 59). Ἐν φ. 386· «Ἐτελειώθ(η) τὸ παρὸν θεοτοκάριον διὰ χειρὸς καμοῦ Γαλακτίου, τάχα καὶ ἱερομονάχου, τοῖς λόγοις, οὐχὶ τοῖς ἔργοις, ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ βασιλικότητι λαύρα τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου· ἐνέτει· ἐπτάκις χιλισσιῶ· ἑκατοσιῶ· εἰκοσιοσιῶ πρῶτω· ἐν μηνὶ αὐγούστῳ ε', καὶ ναεῦρίσκεται εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀρχαγγέλου» κτλ. Ὑπάρχει καὶ σημείωμα ἔτους ρρπδ' (1675-76) δηλοῦν ὅτι τὸ βιβλίον ἀνεπληρώθη διὰ χειρὸς Σεραφίμ.

400. Κανόνες ἀσματικοί, ψαλλόμενοι εἰς τοὺς Ἀσωμάτους, κατὰ τοὺς ὀκτώ ἡχους. Ἡ ἀρχὴ λείπει. Πρῶται λέξεις· «Ῥώμη τοῦ Θεοῦ, ὡς δυνατοὶ καὶ ἐν ἰσχύι πληροῦντες τὸ θέλημα» κτλ. Φύλλα χάρτου 93 καὶ κατὰ σελίδα γραμμαί 20 ($0,21 \times 0,135 = 0,155 \times 0,095$). Φύλλ. 93 «† Ἐλαβε τέλος ὧδε, ἰουλ. μηνὶ γ', ἡμέρα β' τοῦ ρζε' ἔτους [1587], ἰνδικτιῶνος ιε'. Ἰωὴλ μοναχός».

401. Λειτουργίαι Χρυσσοστόμου Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, φιλοκάλως γεγραμμένα καὶ περιέχουσαι πολλά μεγάλα καὶ περικεκοσμημένα γράμματα κεφαλαιώδη χρώματος ἐρυθροῦ. Φύλλα χάρτου 110, μήκους 0,212, πλάτους 0,155. Κατὰ σελίδα κείμενον ἐκ γραμμῶν 14 (0,138 × 0,076). Ἐν φ. 100^β δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων· «Ἐτελειώθησαν αἱ παροῦσαι θεῖαι καὶ ἱεραὶ λειτουργίαι δηλονότι τοῦ Χρυσσοστόμου τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τῶν προηγιασμένων· ἐν ἔτει ζς' [1578] ἰνδ. ς', ἐν μηνὶ μαῖω ιγ', ἡμέρα γ', ὥρα ς' τῆς ἡμέρας, ἐν Δαμασκῶ, παρ' ἐμοῦ τοῦ γράψαντος εὐτελοῦς Μανουὴλ τοῦ Χριστοφόρου τοῦ ἐκ Ναυπλίου τῆς Πελοποννήσου, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαι» κτλ. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι μετὰ τὸ 100-ὸν φύλλον ὑπάρχει χάσμα 2 φύλλων, ἅπερ εὑρηται νῦν ἐν Πετροπόλει, ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 421. Отчетъ ἔτους 1883, σ. 148).

402. Εὐχαὶ τῆς ἐξομολογήσεως, γραφεῖσαι τῇ ις' ἑκατ. διὰ χειρὸς Ἰωακείμ τοῦ Κυπρίου, Σαβαΐτου ἱερέως. Φύλλα χάρτου 88, μήκους 0,207, πλάτους 0,152. Κατὰ σελίδα 12 γραμμαὶ (0,153 × 0,10). Ἐν τῇ ἀρχῇ πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εὐχὴ ἐξομολογητικὴ, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Κύριε ὁ Θεὸς μου, ἐξαριθμήσασθαι τὰ ἀμαρτήματά μου» κτλ. Σημειωτέον ἔτι εὐχὴν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ (φ. 8) καὶ εὐχὴν εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα, συνταχθεῖσαν ὑπὸ Μάρκου μοναχοῦ. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου· «† ταῖς παρούσαις ἀγίαις εὐχαῖς ἀφιερώνω ἐγὼ Δαμασκηνὸς ἱερομόναχος εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας μου», τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις. Περικαλύπτει δὲ τὸ τεῦχος τοῦτο φύλλον ἐν ἐκ μεμβράνης, ὅπερ ἐστὶ μέρος ἀσκητικοῦ τινος κώδικος τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος.

403. «Διάταξις τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου» καὶ μετ' αὐτὴν αὐτὸ τὸ κείμενον τῆς λειτουργίας, ἔχον ἑνιαχοῦ μεγάλα τινὰ κεφαλαιώδη γράμματα χρώματος ἐρυθροῦ. Ἀρχ. «Μέλλων ὁ ἱερεὺς τὴν θεῖαν ἐπιτελεῖν μυσταγωγίαν» κτλ. Φύλλα χάρτου 39 (0,18 ×

0,19), γραφέντα περί τὸ τέλος τῆς ις' εκατ. Τὴν πρώτην πινακίδα περικαλύπτει μεμβράνινον φύλλον μονοστήλου τινὸς κώδικος τῆς δεκάτης εκατ., ἐν ᾧ σφίζεται τεμάχιον ὁμιλίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου.

404. Βιβλιάριον ἐξ 28 φύλλων χάρτου σχήματος ὀγδόου, γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ις' εκατ. καὶ περιέχον α') τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μεγάλου ἑσπερινοῦ, β') ᾄσμα ψαλλόμενον [τῆ ἡ' νοεμβρίου] εἰς τὴν ἀγίαν τριάδα κατ' ἤχον πλάγιον β', καὶ γ') Νικηφόρου Βλεμμίδου ἐκλογὴν ἐκ τῆς βίβλου τῶν ψαλμῶν.

405. Εὐχολόγιον ἀκέφαλον ἐκ φύλλων χάρτου 134, γραφὲν τῇ ις' εκατ. ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,212, πλάτους δὲ 0,155. Κατὰ σελίδα κείμενον ἐκ 14 γραμμῶν (0,143 × 0,08). — α') Εὐχὴ ἀκέφαλος ἑμμετρος, ἧς αἱ πρῶται λέξεις: «τῶν ἀπάντων, ἐλέησον οικείρησον» κτλ. — β') Εὐχαὶ τοῦ ὄρθρου. — γ') Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας — δ') Εὐχὴ τοῦ μεγάλου Βασιλείου εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον. — ε') Εὐχὴ τοῦ βασιλέως Μανασσῆ. — ς') Εὐχὴ τοῦ Βασιλείου εἰς τὸ μεσονυκτικόν. — ζ') «Εὐχὴ τοῦ ἀγίου Εὐστρατίου εἰς τὸ μεσονυκτικόν τοῦ Σαββάτου». — η') Πέντε πάλιν εὐχαὶ τοῦ αὐτοῦ. — θ') Ἕμνοι τριαδικοί, φωταγωγικά, ἀπολυτίκια, τροπάρια ἀναστάσιμα καὶ νεκρώσιμα. — ι') Ἀκολουθία τῆς κοινῆς παρακλήσεως. — ια') Ἀκολουθία τῆς ἀγίας μετελήψεως.

406. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 147, μήκους 0,202, πλάτους 0,15. — α') «Κανόνες ἰκετήριοι εἰς τὴν ὑπεραγίαν δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ», φ. 1-96. Τέλος: «Ἰουνίω κζ'. πατριάρχης κῶρ Δοσίθεος ἦν. ἄρχοδ' (1674) ἐν Ἱεροσολύμοις. ἐν τῷ πατριαρχίῳ: ἐγράφη, παρὰ ἀμαρτωλοῦ Καπίτωνος ἱερομονάχου· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εἴ τι σφαιερὸν εὗρητε σύγγνωταί μοι· ἀνθρώπινον γὰρ πάθος τὸ ἀμαρτάνειν καὶ μέμνησθέ μου ἀδελφοὶ ἐν τῇ ἱερουργίᾳ». — 2) Ἀντίγραφον ἐντόπου βιβλίου, ὃ ἔστι Θηκαρᾶ μοναχοῦ ὕμνος τριαδικὸς κτλ. Τέλος: «Τυποθὲν παρὰ Ἀγαπίου μοναχοῦ καὶ ἱεροκέρυκος καὶ μεταγραφὲν παρὰ Καπίτωνος ἱερομονάχου τοῦ ἐκ χώρας Δελβίνου. Ἔτος ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου

οικονομίας χιλιοστῶ ἑξακοσιοστῶ ἑβδομηκοστῶ δευτέρῳ, μηνί μαίῳ κς'. ζρπ' ἰνδ. ι'» (1672). Καί πάλιν ἐν τῷ 144-ῳ φύλλῳ. «Εἶληφε τέλος τὰ πένθη ὀκτωβρίῳ ς', ἔτος τὸ σωτήριον ἀρχοῦ παρὰ ἀμαρτωλοῦ Καπίτωνος ἱερομονάχου» κτλ. Σημειωτέον, ὅτι μετὰ τὸ 145-ον φύλλον ὑπάρχει χάσμα δύο τετραδίων, ἅπερ ἀπέσπασέ τις, ὡς φαίνεται, βιαίως.

407. Τεῦχος μεμβράνινον, γραφέν ὑπὸ τριῶν ἀντιγραφέων περὶ τὸ τέλος τῆς ιβ' ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιγ' ἑκατονταετηρίδος καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 416, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,18, πλάτους δὲ 0,138. Λεπτογραμμία καὶ παλαιογραφικαὶ συντομίαι πολυάριθμοι. Ἐν τῇ ἀρχῇ κεῖται πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων ἐκ χάρτου, γραφεὶς τῇ 26 αὐγούστου ἔτους 1784-ου.

1. Μάρκου τοῦ ἐρημίτου συγγραφαὶ ὀκτώ, φ. 1-57.— α') Λόγος ἀκέφαλος, οὗ αἱ πρῶται λέξεις· «ἐπιβλαβῆς τυγχάνει, εἰ μή τι ἂν οὐκ ἔστιν εὐχὴ» κτλ.— β') «Περὶ μετανοίας λόγος β'», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς» κτλ., φ. 6.— γ') «Περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιοῦσθαι· λόγος γ'», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἡ τῶν ἔξωθεν κακοπιστία», φ. 10.— δ') «Συμβουλία νοὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν· λόγος δ'». Ἀρχ. «Ἄκουε ψυχὴ λογικὴ», φ. 19^β.— ε') «Ἐρώτησις περὶ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος πρὸς τὸν αὐτόν· λόγος ε'». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ οἱ μὲν τέλειον» κτλ., φ. 22.— ς') «Ὁ προγραφεὶς τούτου λόγος ὁ περὶ τοῦ βαπτίσματος, ἐκεῖνος ἐστὶν ἔκτος, οὗτος δὲ πέμπτος. Ἀντιβολὴ σχολαστικοῦ πρὸς τὸν ἀββᾶν Μάρκον· λόγος ς'». Ἀρχ. «Ἡρώτησέ τις τῶν ἔλλογίμων» κτλ., φ. 37.— ζ') «Περὶ ἐγκρατείας καὶ ταπεινοφροσύνης». Ἀρχ. «Προσῆκει τοὺς ἀσκοῦντας», φ. 47^β.— η') «Τῷ περιποθῆτῳ τέκνῳ Νικολάῳ». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ περ πολὺς ἦς φροντίζων», φ. 49^β.

2. Συμεῶν τοῦ νέου Θεολόγου συγγραφαὶ τινες, φ. 57^β-92.— α') «Κεφάλαια πρακτικὰ καὶ θεολογικὰ ἑκατόν». Ἀρχ. «Θεὸς τοῖς μὲν σωματικῶς ὀρῶσιν» κτλ., φ. 57^β. Λεῖπει φύλλον ἕν. — β') «Ἔτερα κεφάλαια πρακτικὰ ἑκατόν». Ἀρχ. «Ἀπαρχὴ Χριστὸς» κτλ., φ. 69^β. — δ') «Διάλογος σχολαστικοῦ τινος πρὸς Συμεῶν»

τόν νέον Θεολόγον». Ἄρχ. «Τί ἦν ἐν τῷ κόσμῳ πρὸ τοῦ κόσμου», φ. 82. — ε') Περὶ τοῦ φεύγειν τοὺς λογισμοὺς κτλ. Ἄρχ. «Πᾶς ὅστις τὸν Θεὸν εὐρεῖν βούλεται», φ. 82^β. — ζ') Ἔτερος λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Πῶς ψυχὴ διὰ πίστεως» κτλ., φ. 89. — ζ') «Περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων». Ἄρχ. «Χριστὸς εἰκόνος τῆς αὐτῆς πρωτότυπον ὑπάρχει», φ. 92^β. — η') «Περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων διὰ στίχων ἐκ τῶν θείων ἐρώτων». Ἄρχ. «Ἀκοιῶνητον τῇ φύσει», φ. 92^β.

3. «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰσαάκ τοῦ Σύρου καὶ ἀναχωρητοῦ, ἐπισκόπου γενομένου τῆς φιλοχρίστου πόλεως Νινευί, λόγοι ἀσκητικοὶ ἐρμηνευθέντες ὑπὸ τῶν ὁσίων πατέρων Πατρικίου καὶ Ἀβραμίου τῶν φιλοσόφων καὶ ἡσυχαστῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάβα», φ. 93-241. Λόγοι 92.

4. Ἰωάννου Σχολαστικοῦ τοῦ τῆς Κλίμακος, λόγοι μετὰ σχολίων (φ. 242-395), ὧν ἐν ἐκτενέστατον ἐπιγράφεται τῷ Ψελλῷ (φ. 369) ἄρχεται δὲ τοῦτο ὡδε· «Χρὴ τοίνυν εἰδέναι ἡμᾶς, ὅτι ὡσπερ τῆς ἀνόδου τῶν ἀρετῶν» κτλ.

5. Νείλου συγγραφαί τινες, φ. 396-416. — α') Περὶ τῶν ὀκτῶ τῆς πονηρίας λογισμῶν». — β') «Περὶ προσευχῆς κεφάλαια ρηγ'· λόγος γ'». Ἄρχ. «Πυρέττοντά με τῷ φλογμῷ», φ. 402. — γ') Σκέμματα, ὧν ἡ ἀρχή· «Εἴ τις βούλοιο ἰδεῖν τὴν τοῦ νοῦ κατάστασιν», φ. 409^β. — δ') «Περὶ λογισμῶν κεφάλαια κγ'». Ἄρχ. «Τῶν ἀντικειμένων δαιμόνων», φ. 416. Λεῖπει φύλλον ἓν, ἐν ᾧ τὸ κγ' ὑπῆρχε κεφάλαιον.

408. Τεῦχος μεμβράνινον ἐκ φύλλων 182, γραφὴν πιθανῶς περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνάτης ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος· ἔστι δὲ μήκους 0,18, πλάτους 0,135. Διὰ δὲ τὸ εἶναι τὴν γραφὴν αὐτοῦ μελέτης ἀξίαν, ἅτε δὴ σπανίαν οὖσαν ἐν τοῖς ὑπάρχουσι χειρογράφοις, ἐθέμην ἐνταῦθα διὰ φωτοτυπίας ἰσότυπα τεσσάρων σελίδων, αἵτινες ἀπεικάζουσι κείμενον ἐν τοῖς Ἀναλέκτοις ἀποτετυπωμένον (I, σ. 396,18 — 397,15. 403,19 — 404. Κώδ. φ. 38^β—39^α. 70^β—71^α).

1. Ἰωάννου Καρπαθίου κείμενον ἀκέφαλον, ἀρχόμενον ἀπὸ

τῶν λέξεων τούτων· «εἰ καὶ ἀτονήσαντες ἀπόμειναν εἰς τὸν χειμαρρον Βοσὸρ» κτλ. φ. 1 (Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν. Ἐνετίησιν 1782, σ. 253). Μετὰ τὸ τέλος ἐπιγραφή· «Τοῦ μακαριωτάτου Ἰωάννου ἐπισκόπου τοῦ Καρπαθίου, πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς Ἰνδίας προτρέφαντας μοναχοὺς παρακλητικὰ κεφάλαια ρ'». Ἐν τοῖς κρασπέδοις ὑπάρχουσι κριτικαὶ διορθώσεις, σχόλια τινα καὶ παραβολὴ τοῦ κειμένου πρὸς ἕτερον «ἀντίγραφον». Ταῦτα δὲ πάντα διὰ τῆς χειρὸς ἐγράφη αὐτοῦ τοῦ καλλιγράφου.

2. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς αὐτοὺς κεφάλαια περὶ ἀγενήτου καὶ γενητῶν καὶ ἀγαθοῦ καὶ καλῶν φυσιολογία, ἀσκητικὰ ἑκατὸν δεκαεξ'». Ἀρχ. «Καλὰ ἐξ ἀγαθοῦ τὰ πάντα γεγόνασι», φ. 12.

3. «Ἐπιστολὴ Φίλωνος πρὸς Εὐκάρπιον». Ἀρχ. «Σωτηριῶδους πράγματος», φ. 34. Ἀνάλεκτα Ἱεροσ. Σταχ. I, σ. 393.

4. Θαλασσίου τοῦ Λίβουος περὶ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας καὶ τῆς κατὰ νοῦν πολιτείας ἑκατοντάδες δ'. Ἀρχ. «Πόθος πρὸς Θεὸν ὀλικῶς», φ. 41. Φιλοκαλία, σ. 457. Migne τ. 91, σ. 1428.

5. «Τοῦ πανοσιωτάτου καὶ μακαριωτάτου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ τῆς ἀληθείας καὶ εὐσεβείας, διαίρεσις τῶν τριῶν ψυχικῶν δυνάμεων πρὸς τὰς τέσσαρας γενικωτάτας ἀρετάς, πῶς ἐν ταῖς τρισὶν εἰσὶν αἱ δ'». Ἀρχ. «Φασὶ τινες, τί δήποτε τριῶν δυνάμεων οὐσῶν» κτλ., φ. 65^β.

6. «Ἀναστασίου μοναχοῦ τοῦ ἀγίου ὄρους Σινᾶ κεφάλαια διάφορα καὶ πάνυ ὠφέλιμα καὶ περὶ βλασφημίας». Ἀρχ. «Πόθεν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου πολλάκις» κτλ., φ. 66. Ἀνάλεκτα Ἱεροσολ. Σταχυολογίας I, σ. 400.

7. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ πρὸς Ἐλπίδιον περὶ ἀγάπης ἑκατοντάδες δ', ὧν ἡ ἀρχὴ· «Ἴδου πρὸς τῷ περὶ ἀσκητικοῦ βίου λόγῳ» κτλ., φ. 71^β-130. Τεμάχιον δὲ μεμβράνης, ὅπερ ἐκολλήθη μετὰ τοῦ 81-ου φύλλου, ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «† Κε βδέιθη τὸν δοῦλόν σου Ἀθανάσιόν Θεοῦ ἐλεοῦ ἐπισκῶπος Κάρά. ὡσὺ ἀνάγνωσκαίτε αὐτὰ, εἴπετε ὃ ἦσ συγχωρησι τὸν ἀμὴν ἀμὴν † εγραφι ε ςηλη ινδ. η. λ. ιουλίου» [1130]. Φιλοκαλία, σ. 291 κέ. Migne τ. 90, σ. 960). Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 123-ου φύλλου

«γνώμαι τοῦ Χρυσοστόμου», ὧν ἡ ἀρχή· «Οἶδα πολλοὺς διγγιάσαντας» κτλ.

8. «Τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας κεφάλαια», ὧν ἡ ἀρχή· «Ἡμᾶς δὲ τοὺς μονάσαντας», φ. 131.

9. «Ὡς δὲ φασί τινες Ἀναστασίου Θεουπόλεως. † Ἐρώτησις· ἐάν τις ὀρίση τι ἀγαθὸν μεθ' ὄρκου ποιῆσαι, οἷον ἐπὶ τινα χρόνον οἴνου μὴ γεύσασθαι ἢ νηστεῦσαι, ἢ τῆς ἰδίας συγκαίτου ἀποσχέσθαι, εἶτα ἐκ ῥαθυμίας μὴ ἰσχύση πληρῶσαι δ' ἐπεχειρήσε, τί ὀφείλει ποιῆσαι»; Ἀρχ. «Οἱ μακάριοι πατέρες», φ. 133.

10. «Τοῦ ἀββᾶ Ἡσαίου κεφάλαια διάφορα», ὧν ἡ ἀρχή· «Εἰ ἀπετάξω τῷ κόσμῳ καὶ δέδωκας σεαυτὸν» κτλ., φ. 142.

11. «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου ἀποφθέγματα», ὧν ἡ ἀρχή· «Ὁ ἀγαπῶν δόξαν ἀνθρώπων», φ. 148.

12. Ἀωνύμου· «πῶς λέγει ἀπόστολος: ἐάν ἔχω πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ πᾶσαν προφητείαν ἐν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀγγέλων λαλῶ, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχων οὐδὲν ὠφελοῦμαι»; Ἀρχ. «Οὐχ οὕτως ὀφειλομεν νοεῖν», φ. 149^β.

13. «Διδασκαλία γέροντος περὶ πράξεων». Ἀρχ. «Ὁ πραγματευόμενος ὅταν κερδήσῃ χαίρη», φ. 151.

14. Νείλου περὶ προσευχῆς κεφάλαια ρηγ', ὧν ἡ ἀρχή· «Πυρέττοντα με τῷ φλογμῷ», φ. 158^β. Φιλοκαλία, σ. 153. Migne τ. 79, σ. 1165.

15. «Τοῦ μακαριωτάτου Ἡσυχίου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων, γνῶμαι πνευματικάι, ἀπάγουσαι τῶν φθαρτῶν καὶ προσκολλῶσαι τοῖς ἀφθάρτοις τὸν ἀνθρώπον». Ἀρχ. «Φόβον ἔχε Θεοῦ», φ. 172^β. Τύποις ἐξεδόθησαν ἐπ' ὀνόματι Νείλου.

409. Τεῦχος μεμβράνινον ἐκ 349 φύλλων, μήκους 0,175, πλάτους 0,128· ἐγράφη δὲ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιγ' ἑκατ. Σημείωσις τοῦ ιζ' αἰῶνος (φ. 349^β)· «† Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῦ παπᾶ κῦρ Σιλβέστρου καὶ τὸ ἄφισε ἀμανάτη διὰ ἓνα βιβλίον ἰδικόν μου, καὶ ὅταν δώσει τὸ βιβλίον ἄς τὸ πάρει καὶ στέκεται εἰς τὸν κῦρ διάκον τὸν Δωρόθεον».

1. Κόκκινοι πίνακες σεληνοδρομίου, φ. 1^β.

2. «Εὐχὴ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου». Ἄρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς μου, ὁ μέγας καὶ φοβερός» κτλ., φ. 3.

3. «Εὐχὴ ἐτέρα Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ». Ἄρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ὁ ἐν ἐλέει πλούσιος», φ. 6^β.—«Εὐχὴ ἐτέρα», ἥς ἡ ἀρχὴ: «Πάλιν ὑπεσκελίσθην ὁ τάλας τὸν νοῦν», φ. 8^β.—«Εὐχὴ ἱκετήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον». Ἄρχ. «Παρθένε δέσποινα Θεοτόκε ἡ τὸν Θεὸν Λόγον κατὰ σάρκα γεννήσασα», φ. 10.

4. «Κύκλος τῆς σελήνης καὶ τὸ νομικὸν φάσκα μετὰ τῶν θεμελίων αὐτῶν», φ. 13. Τὸ ἐπόμενον φύλλον ἄγραφον.

5. Ψαλτήριον εἰς καθίσματα διηρημένον, ὧν ἕκαστον ἔχει καὶ τροπάρια καὶ εὐχὰς ἀνωνύμων, φ. 15-298.

6. Εὐχαὶ διάφοροι, οἷον μετὰ τὴν ἔγερσιν, εἰς τὸν ὄρθρον κτλ., φ. 299 κέ.

7. «Συμεῶνος μητροπολίτου Εὐχαΐτων ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν καὶ ἔγκλειστον· αὕτη δὲ ἀρμόζει καὶ παντὶ κελλιῶτη». Ἄρχ. «Ἐδεξάμην σου, πάτερ πνευματικέ, τὴν θεοφιλῆ ταύτην γραφὴν» κτλ., φ. 307.

8. «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου ἀρχιεπισκόπου Ἐδέσσης, λόγος περὶ πίστεως καὶ διακρίσεως αἰρετικῶν». Ἄρχ. «Πιστεύομεν τοίνυν εἰς πατέρα», φ. 318. Βασιλείου Ἐμέσης, βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου κτλ., ἐκδ. Ἰωάννου Πομιαλόβσκη, σ. 42 [γρ. 18]—52.

9. «Ἀκολουθία τῆς ἀκαθίστου: ὁ κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Χαρᾶς δοχεῖον σοὶ πρέπει χαίρειν μόνη». Ποίημα Ἰωσήφ, φ. 332.

10. «Στιχηρὰ προσόμοια τοῦ εὐαγγελίου· ἤχος πλ. β'», φ. 348^β.

410. Τετραεὐαγγέλιον τῆς ιγ' ἑκατ. ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 189 μικροῦ σχήματος, ἐκάστης αὐτῶν σελίδος ἀριθμώσεως 28 γραμμᾶς. Τὴν ἀρχὴν τῶν εὐαγγελίων ἐπικοσμεῖ κόσμημα κόκκινον, ὅμοιον τῷ Π στοιχείῳ· κόκκιναι δ' ὡσαύτως εἰσὶν αἱ ἐπιγράφαί· καὶ πᾶσαι αἱ περὶ τῶν ἀναγνωστέων περικοπῶν ὀδηγίαι· τὰ δὲ τρία τελευταῖα φύλλα περιέχει τεμάχην τῶν ἐπιστολῶν Παύλου·

411. Τετραεὐαγγέλιον τῆς ιγ' ἑκατ. ἀριθμοῦν φύλλα μεμβράνινα 258, μήκους 0,166, πλάτους 0,125· πᾶσα δὲ σελὶς ἀριθ-

μετρί γραμμὰς 19 ἢ 21 ($0,105 \times 0,072$). Τὴν ἀρχὴν τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου κοσμεῖ κόσμημα κόκκινον, οὗ τὸ σχῆμα τετραγώνον, ἔχον ἐν τῷ μέσῳ σταυρόν, ἐν δὲ τούτῳ τὴν ἐπιγραφὴν τῶν δ' ἐτέρων εὐαγγελίων τὰς ἀρχὰς διαχωρίζει κόσμημα ταινιοειδές, ὡσαύτως κόκκινον. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ δευτέρου φύλλου σημεῖωμα τοῦ ιδ' πιθανῶς αἰῶνος· «Τουτον - - βι(β)λιον Ἰω(άννου) του καθολικου τις Παμθου», ὃ ἐστὶ Πάφου πόλεως ἐν Κύπρῳ.

412. Τετραεὐαγγέλιον τῆς ἐνδεκάτης ἑκατ. ἀριθμοῦν λεπτά μεμβράνινα φύλλα 384, μήκους 0,167, πλάτους 0,138· ἐκάστη δὲ σελὶς ἔχει γραμμὰς 18 ($0,10 \times 0,08$). Τῶν κεφαλαίων οἱ πίνακες καὶ τῶν εὐαγγελίων αὐτῶν αἱ ἐπιγραφαὶ χρυσαῖα τὰ γράμματα ἔχουσιν. Ἔχει δὲ τὸ τεῦχος καὶ τρία κοσμήματα ποικιλόχροα, θεωρίας ἄξια (φ. 99^α, 171^α, 293^α), τὰς ἀρχὰς ἐπικοσμοῦντα τριῶν εὐαγγελίων· ἔχει δὲ καὶ ἐν τοῖς κρασπέδοις ἐπιγραφὰς ἐρυθρὰς ἐγγραφεῖσας ὑπὸ χειρὸς τῆς ιγ' ἑκατ. Λεῖπει μέντοι τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου μέρος ἐκ τῆς ἀρχῆς οὐκ ὀλίγον· ἄρχεται γὰρ αὐτοῦ τὸ κείμενον ἤδη τῶν λέξεων τούτων· «τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ περισσέυση ἢ δικαιώσῃ» κτλ. Λεῖπει δὲ καὶ φύλλον ἓν, ὃ τὸ τέλος εἶχε τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου. Τὸ δὲ τελευταῖον ἔχει τὸ τεῦχος καὶ σημεῖωμα τῆς ις' ἑκατοντ. (φ. 171^β-172^α), ὃ λέγει ταῦτα·

«† Ἐπροσηλόθη τὸ παρὸν δὐάγγελον [=τετραβάγγελον] εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἀγίου Σάββα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ὑπὸ Ἰωάννου Περβανᾶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ υπεῖρχον οἱ γονεῖς αὐτοῦ Μωραῖται ἀπὸ χωρίον Μικρὰν Ἀναστάσοβαν - - - διὰ συνδρομῆς δὲ σπουδῆς Ναθαναήλ».

413. Τετραεὐαγγέλιον τῆς ιβ' ἑκατ., οὗ τὰ τέσσαρα πρῶτα τετράδια λείπει τανῶν· λείπει δὲ καὶ τὸ τέλος τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου, λήγοντος ἀπλῶς ὧδε· «ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοῦτας τί ἐλάλησα αὐτοῖς»· τὴν δὲ ἀρχὴν τοῦ βιβλίου δεικνύασιν ἤδη φύλλα χάρτινα δύο καὶ δέκα· μεμβράνινα δὲ φύλλα συναριθμεῖ τὸ τεῦχος 207, ὧν μία ἐκάστη τῶν σελίδων ἔχει γραμμὰς 21 ἄχρι 35 ($0,152 \times 0,116 = 0,102 \times 0,062$). Ἔχει δὲ καὶ τοῦτο τρία πολύχρωμα κοσμήματα (φ. 67^β, 120^β, 173^β).

414. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ιβ' εκατ. γραφέν, ὡς φαίνεται, παρὰ δύο βιβλιογράφων καὶ φύλλα περιλαμβάνον 73, ὧν τὸ κείμενον ἐν μιᾷ τῶν σελίδων ἐκάστη γραμμὰς ἀριθμεῖ 24 μέχρις 26. Ἔστι δὲ μήκους 0,172, πλάτους 0,132. Τὸν ἐν τῇ ἀρχῇ πίνακα τῶν περιεχομένων ἔγραψεν Ἰωαννίκιος ἔτει 1784.

1. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου «πρὸς ἀνυποτάκτους καὶ περὶ καταστάσεως φόβου Θεοῦ καὶ τοῦ μέλλοντος κρίματος». Ἀρχ. «Ἀγαπητέ, ἐὰν ἐλθῶν ἀδελφὸς παρακαλέσῃ», φ. 1.

2. «Τοῦ αὐτοῦ παραίνεσις ιζ'», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀδελφέ, ὅταν κρούσῃ σοὶ ἀδελφὸς νυκτός», φ. 11^β.

3. «Περὶ τῆς παναγίας μεταλήψεως καὶ τίνος χάριν μεταληπτέον αὐτήν». Ἀρχ. «Ὁ ὑφούμενος παρ' ἡμῶν ἄρτος», φ. 13.— «Περὶ τῶν προσκομιζομένων μερίδων ἐκ διαφόρων τινῶν προσφορῶν εἰς ἀνάμνησιν τινῶν ἁγίων». Ἀρχ. «Καὶ αἱ μερίδες αἱ εἰσερχόμεναι τῷ τιμίῳ ποτηρίῳ», φ. 14.

4. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου «λόγος περὶ ἀγάπης καὶ ἐλεημοσύνης καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχ. «Ἀγαπητοί, μηδὲν προτιμησώμεθα» κτλ., φ. 15.

5. «Ἐρώτησις ἤγουν παράκλησις φιλοχρίστων ἀκροατῶν πρὸς τὸν ἅγιον Ἐφραὶμ. Παρακαλοῦμεν διδάσκαλε μαθεῖν» κτλ., φ. 23^β.— Καὶ πάλιν ἐρωταποκρίσεις.

6. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου βίος τοῦ ὁσίου Ἀνδρονίκου καὶ τῆς ὁσίας Ἀθανασίας. Ἀρχ. «Ἀκούσατε οἱ πλοῦσιοι», φ. 38.

7. «Διήγησις ψυχωφελῆς περὶ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου», ἧς ἡ ἀρχή· «Εἶπέν τις τῶν ἐν τῇ Σκήτῃ», φ. 55.

8. «Ἱστορία τῆς ἁγίας καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας, συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ ἁγίου Βασιλείου καὶ ἐτέρων ἁγίων πατέρων». Ἀρχ. «Ἐκκλησία ἐστὶ ναὸς Θεοῦ, οἶκος προσευχῆς καὶ ἄθροισμα λαοῦ», φ. 57.

9. Προσθῆκαι τῆς ιδ' εκατ.—α') «Κανὼν κατανοκτικὸς φιλολόμενος κατὰ Κυριακὴν εἰς τὸ μεσονυκτικόν· ἦχος πλάγιος β'». Ἀρχ. «Ἀκατάληπτε Θεέ», φ. 67^β.—β') Διήγησις περὶ τοῦ ἀββᾶ Παμβῶ, φ. 70^β.—γ') Ῥήσεις ἐκ τῶν εὐαγγελίων, φ. 72.

415. Τεῦχος ἀκέφαλον τῆς ιδ' ἑκατ. ἀριθμοῦν ἤδη φύλλα βαμβακεροῦ χάρτου 273, μήκους 0,175, πλ. 0,125. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 ἢ 17. Ἡ πρώτη τοῦ πρώτου φύλλου σελὶς ὑπάρχει κεκολλημένη· διὸ καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ νῦν ἀγνοῶ· ἐν τῷ δευτέρῳ μέντοι φύλλῳ κεφάλαιόν ἐστι περὶ τοῦ τί διαφέρει πέμψεως ἢ ἐκπόρευσις, οὗ ἢ ἀρχή· «Ὅτι δὲ ἄλλο ἐστὶν πέμψις καὶ ἄλλο ἐκπόρευσις πανταχοῦ δῆλον» κτλ.

2. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀζύμων· λύσις ἀναγκαία καὶ διάφορος κατὰ τῶν ἀζύμων καὶ ἀναλαμβανόντων. Σωφρονίου μοναχοῦ». Ἀρχ. «Περὶ ἀζύμων. Τὸ ἄζυμον τῆς παλαιᾶς θυσίας ἐστίν», φ. 17. Οὐδὲν οἶδα περὶ τούτου τοῦ Σωφρονίου.

3. «Κωνσταντίνου διακόνου πρὸς τὸν καταφλυαρήσαντα τοῦ Χρυσοστόμου, ὅτι ἀτέχνως γράφει καὶ οὐ ῥητορικῶς». Ἀρχ. «Ὁ τυφλὸς πρὸς φῶς, κωξὲ καὶ πρὸς τὴν λύραν | καὶ πρὸς χρυσοῦ τὸ ῥοῖζον» κτλ., φ. 41. Οὐδὲ περὶ τούτου τοῦ Κωνσταντίνου γινώσκω τι βέβαιον· ὅρα μέντοι *Manuelis Philae carmina* ἐκδ. E. Miller II, σ. 5, ἐν ὑποσημειώσει τρίτῃ.

4. «Τοῦ Καλλικλέο(υ)ς εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Γεώργιον» ἱαμβοί, ὧν ἡ ἀρχή· «Παῖς Ἀβραάμ ὁ μάρτυς οὗτος ἐκ λίθων», φ. 42. Φέρεται δὲ τοῦτο ἐν τοῖς ποιήμασι Μανουήλ τοῦ Φιλῆ, ἐκδ. E. Miller τ. I, σ. 210. Περὶ δὲ τοῦ Καλλικλέους ὅρα σ. 286 τῆς αὐτῆς ἐκδόσεως.

5. «Δόγμα τῆς ὀρθοδόξου τῶν χριστιανῶν πίστεως, γραφὴν μὲν παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ πανυπερτίμου Ψελλοῦ, τοῦ μαΐστορος τῶν ῥητόρων, αἰτηθεὶς παρὰ τοῦ ὀρθοδοξοτάτου βασιλέως κυροῦ Μανουήλ» [sic]. Ἀρχ. «Δέχου καὶ τὸν θεμέλιον τῶν καὶ ἡμᾶς δογμάτων», φ. 43^β. Στίχοι πολιτικοί.

6. «Ἴσον λιβέλλου, ἧτοι ὁμολογία, γραφὴν μὲν παρὰ Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου Δαμασκηνοῦ, ἐπιδοθεὶς [sic] δὲ παρὰ Ἡλία ὀσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀβροῦδ Πέτρῳ μητροπολίτῃ Δαμασκοῦ». Ἀρχ. «Οὐ μικρὸς ἀμφοτέρωθεν φόβος καὶ ἀπορία συνέχει με», φ. 49^β.

7. «Ὁμολογία τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κ/πόλεως Γρη-

γορίου τοῦ Κυπρίου». Ἄρχ. «Δύο τούτων, ἅγιο δέσποτα, τῆς ἐμῆς πίστεως ἔνεκεν ἔκθεσιν τοῦ φρονήματος τράνωσον» κτλ., φ. 61.

8. «Δίβελλος τῆς ὀρθοδόξου τῶν χριστιανῶν πίστεως· ἐκθεσις τοῦ θαυμασίου Μιχαήλ ἱερομονάχου». Ἄρχ. «Πιστεύω εἰς πατέρα» κτλ., φ. 67^β.

9. Ἀδήλου «πρὸς τοὺς λέγοντας ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεσθαι· κατ' Ἰταλῶν». Ἄρχ. «Τίς ἂν ὄλως ἀνάσχοιτο», φ. 72^β.

10. «Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος». Ἄρχ. «Δεῖ δὲ τὸν Λόγον καὶ πνεῦμα ἔχειν», φ. 75.—Τοῦ αὐτοῦ κεφάλαια περὶ τῆς ἁγίας τριάδος, περὶ θείας γνώσεως καὶ διαγνώσεως καὶ ἀπάντησις πρὸς τὸ οὐκ ἔστιν ἀνυπόστατος ὁ Θεός, φ. 78^β-97^α. Κατόπιν ἀνεπίγραφον περὶ τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων, φ. 97^β-103.

11. Ἀδήλου μαθηματικῆς γεωγραφίας κεφάλαια (φ. 104-123), οἷον «περὶ τοῦ πῶς ἴσταται ἡ γῆ μὴ κρατουμένη παρά τινος», περὶ τῶν ἑβ' ἠπείρων, περὶ σπιθαμῶν ὀργυιῶν δακτύλων καὶ σταδίων, περὶ τῶν δώδεκα μεγάλων ὀρέων τῆς γῆς, περὶ τῶν ἑπτὰ κλιμάτων τῆς γῆς, περὶ τῶν τεσσάρων θαλασσῶν, περὶ τοῦ ὠκεανοῦ, περὶ τοῦ παραδείσου, περὶ νεφῶν χιόνος κτλ. Ἄρχ. «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, περὶ ἧς καὶ ἡ ποίησις λέγει: στιγμὴ κεντρῶδης τὸν εἶσω λάχοιτο χῶρον, ἤγουν στιγμὴ κεντροειδῆς τὸν μεσαῖον ἔλαχε τόπον» κτλ.

12. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου λόγος «εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου περὶ τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ περὶ τῆς συντελείας». Ἄρχ. «Πῶς ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος», φ. 124.

13. «Λόγος τοῦ μακαριωτάτου Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ καὶ ἐρωταποκρίσεις Ἐπιφανίου Κύπρου πρὸς αὐτόν». Ἄρχ. «Ἀνδρέας· ἱερεὺς γὰρ πόρνος καὶ διάκονος μοιχὸς» κτλ., φ. 149.

14. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Ἀνδρέου τοῦ σαλοῦ. Ἄρχ. «Βίον ἐνάρετον καὶ πολιτείαν ἀμεμπτον», φ. 189.

15. «Στίχοι τοῦ γραμματικοῦ κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Πτωγοπροδρόμου». Ἄρχ. «Μόλις τὰς χεῖρας δέσποτα φυγῶν τῶν πο-

λεμίων, | ὡς πρὸς τὴν σκέπην ἦλθον γὰρ τῆς σῆς σκηπτοκρα-
 τείας· | καὶ γὰρ ἡ σάλπιγξ ἢ λαμπρὰ τῶν σῶν κατορθωμάτων |
 οὐκ [sic] ἡσυχάζειν ἔπεισε λοιπὸν ἐγκωμιάζειν» κτλ., φ. 242.
 Πρβλ. E. Legrand, Bibliothèque grecque vulgaire I, σ. 77.—
 «Τοῦ αὐτοῦ ὅμοιοι», ὧν ἡ ἀρχή· «Αὐθέντα μου πανσέβαστε,
 δόξα τιμὴ καὶ καύχημά μου, | ὁ πένης ὁ παντάπορος» κτλ. φ. 267^β.

416. Τεῦχος ἀκέφαλον ἐκ χάρτου, συναποτελοῦν ἠριθμη-
 μένα τετράδια κς', ὧν ἐλλείπει τὸ πρῶτον. Φύλλα 200 μετὰ
 κειμένου κατὰ σελίδα μονοστήλου ἐξ 26 γραμμῶν ($0,208 \times 145 =$
 $0,136 \times 0,085$)· ἐγγραφή δὲ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ις' ἑκατ.

1. Ἀριστοτέλους προβλήματα, φ. 1-178. Ἀρχ. «- - - καὶ
 καλεῖται τροφή, τὸ δὲ μὴ πεφυκὸς κρατεῖσθαι, εἰσιὸν τε δὲ εἰς
 τὰς φλέβας» κτλ. Sectio I, 42. Τέλος· «τὴν δὲ σάρκα μελαίνει,
 ὅτι κἀκεῖ· τὸ γὰρ γεῶδες καιόμενον ἅπαν γίνεται μέλαν. Τέλος
 τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους προβλημάτων».

2. «Ἀλεξάνδρου Ἀφροδισιέως προβλήματα», φ. 178^β-187.
 Ἀρχ. «ἀ'. Διατί τοὺς ἀνθρώπους Ὀμηρος πολυκροτάφους ὡς
 ἐπιτοπλεῖστον» κτλ. Τέλος· «σφόδρα πῦρ γίνεται· ὁμοίως δὲ καὶ
 ἐπὶ νεφελῶν. Τέλος τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδισιέως προ-
 βλημάτων».

3. «Θεοφυλάκτου ἀπὸ τῶν ἐπάρχων τοῦ Σιμοκράτους» [sic],
 φ. 188-200. Ἀρχ. «Προοίμιον. Οὐδὲν ἀρετῆς δυνατώτερον» κτλ.
 Φ. 200, τέλος «Ἐἴληφεν ἡ βίβλος αὕτη διὰ χειρὸς ἐμοῦ Γεωρ-
 γίου τοῦ Γρηγοροπούλου»¹. Παρέπεται φύλλον πρόσθετον, ἐν ᾧ
 περιέχεται σημεῖωμα τῆς ις' ἑκατ. «† Ἐτούτῳ τὸ βυβλίον ἔνα·
 τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λαῦρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν
 Σάββα τοῦ ὕγιασμένου τῆς Ἰ(ερουσα)λήμ. Ἀρσενίος μονάχος».

417. Τεῦχος ἐκ χάρτου συνιστάμενον ἐκ φύλλων 177, μή-
 κους 0,202, πλάτους 0,148· ἐγγραφή δὲ περὶ τὸ τέλος τῆς ιδ'
 ἑκατ. Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα πρόσθετα δύο τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, ἐνέ-

¹ Πανομοίωτον τῆς γραφῆς αὐτοῦ ὄρα παρὰ τῷ Omont, Fac-similés de
 manuscrits grecs des XV et XVI siècles, no 33.

χοντα «κυροῦ Μανουήλ τοῦ Μουσχοπούλου» γραφήν ἀνεπίγραφον περὶ μέλλοντος βίου, ἧς ἡ ἀρχή· «Πανηγύρει ὡς ἀληθῶς ἔοικεν ὁ παρῶν βίος» κτλ. Κατόπιν ἕτερα φύλλα πρόσθετα ξξ, ὧν τὰ τρία πρῶτα ἔγραψεν Ἰωαννίκιος ὁ Σαβαΐτης, προσθεὶς ἐν αὐτοῖς (6 φαβρ. 1780) πίνακα τῶν ἐν τῷ κώδικι περιεχομένων· τὸ δὲ τελευταῖον αὐτοῦ φύλλον, ὕπερ ἕξ ἀρχῆς ἄγραφον ἀφέθη, περιέχει σημεῖωμα Σωφρονίου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχή· «† Αὕτη ἡ βίβλος ὑπάρχει τοῦ ἀγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου» κτλ.

1. «Ἀλεξίου πόνημα Μακρεμβολίτου». — «Ἀπόδειξις ἐναργῆς, ὅτι οὐκ εἰς νόμον ἢ ἀπόταξις κεῖται, ἀλλ' εἰς προαίρεσιν· καὶ ὅτι εἰσὶ καὶ ἄλλοι τρόποι καθάρσεων καὶ ἀναλογοῦσαι τούτοις μοναί, καὶ ὡς οὐ μόνον τοῖς ἀζύγοις τὸ σφῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑπὸ ζυγόν· εἶναι γὰρ τὴν κακίαν οὐ τῆς ὕλης τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τῆς ἡμετέρας γνώμης καὶ προαιρέσεως. Πρὸς τὸν ἐξισωτὴν Πατρικιώτην. Λόγος α΄», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰ ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου», φ. 1.

2. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος β΄. Ἀπόδειξις ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν εἰς προνομὴν καὶ αἰχμαλωσίαν τοῖς ἔθνεσιν ἐξεδόθημεν, καὶ ὅτι ἀδύνατον ἀπὸ πίστεως μόνης σωθῆναι τινά, ὡσπερ καὶ ζῆσαι χωρὶς πνεύματος· πίστις γὰρ χωρὶς ἔργων νεκρά, ὡς καὶ ἔργα χωρὶς πίστεως. Πρὸς τινὰ ἀ - - - ἀντιρρητι - - τὸν τὰς ἀ[γίας εἰ]κόνας αἰχμαλώτους ἰδόντα καὶ ὑπὸ τοῦ λογιμοῦ ἐνοχληθῆναι ὡς ἔλεγεν ὀρθὸν εἶναι τὸ δόγμα, ὃ οἱ τῆς Ἄγαρ πιστεύουσιν». Ἀρχ. «Ὁ τὰς ἀλλεπαλλήλους θαυμάζων ἐπιδρομὰς τῶν ἐθνῶν», φ. 14β.

3. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος τρίτος, ὅτι τὸ τῆς οἰκονομίας μυστήριον προωρισμένον ἀνέκαθεν ἦν, καὶ ὅτι καὶ τοῖς πάλαι δικαίοις καὶ προφήταις τοῦτο ὁ Θεὸς διὰ τινων συμβόλων ὑπέδειξε τῶν ἐπὶ τροχάδην ῥηθησομένων, ἀρξαμένου τοῦ λόγου ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου ἀρχῆς καὶ λήξαντος κατὰ σύνοψιν, ἐνθα ἡ τούτου αὔθις ἀνακεφαλαίωσις». Ἀρχ. «Μετὰ πάντων ὧν ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγαθότης», φ. 44.

4. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος δ΄. Διάλογος πίστεως καὶ ἀπιστίας». Ἀρχ. «Πίστις. Τί γελᾷς; Ἀπιστία· μὴ τι τῶν ἐμῶν κατέγνωκας», φ. 59β.

5. «Δόγος ε΄. Τοῦ αὐτοῦ διάλογος πλουσίων καὶ πενήτων
Τίνας ἂν εἶπον λόγους πένητες πρὸς πλουσίους καὶ τίνας αὖ πρὸς
τοὺς πένητας οὗτοι. Ἐγράφη, ὅτε συνεχεῖς σεισμοὶ καθημέραν
ἐγένοντο καὶ τῆς θαλάσσης πολλαχοῦ ἐκβρασμοί». Ἄρχ. «Μέχρι
τίνος ἀνεξόμεθα τῆς πλεονεξίας», φ. 73.

6. «Δόγος ς΄ τοῦ αὐτοῦ, περὶ τοῦ τί ἐστὶν Ἄδης». Ἄρχ.
«Μετὰ τὸ κηρύξαι Χριστὸς τοῖς ζῶσι τὸ εὐαγγέλιον», φ. 86^β.

7. «Δόγος ζ΄ τοῦ αὐτοῦ, ὅθεν ὑγεία καὶ νόσος». Ἄρχ. «Εὐσε-
βεστέρω λόγῳ καὶ ὑγεία καὶ νόσος» κτλ., φ. 97^β.

8. «Τοῦ αὐτοῦ ἀπόδειξις ὅτι πασῶν ἡ ἀγάπη τῶν ἀρετῶν
ὑπέρκειται, καὶ ὅτι πάντων κρατεῖ ὡς Θεὸς ὁρατῶν τε καὶ ἀορά-
των καὶ μόνῃ τῷ παντὶ αἰῶνι συμπαρατείνεται· τὰ δὲ κεφάλαια
καθ' εἰρμόν συνετέθη ἐν τύπῳ κανόνος, ἐν ἤχῳ τετάρτῳ. Ὁδὴ α΄,
ἤχος δ΄. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον». Ἄρχ. «Εἰρήνην τὴν ἀσφαλῆ
καὶ θεοπάροχον», φ. 98^β. Ἐν τῷ κρασπέδῳ· «Ταῦτα ἐγράφη εἰς
τὴν ἀκμὴν τῆς ἐμφυλίου μάχης, κατὰ συμβουλήν καὶ προαίρεσιν».

9. «Δόγος η΄ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν πεσοῦσαν ὑπὸ
πολλῶν κατὰ συνέχειαν γενομένων σεισμῶν». Ἄρχ. «Πικρὸς ἄρα
καὶ πονηρὸς ὁ τῆς ζωῆς ἡμῶν χρόνος», φ. 102.

10. «Δόγος θ΄ τοῦ αὐτοῦ, ὅτι ὁ τὰς τοῦ Θεοῦ ἐνεργείας μὴ
πιστεύων ὡς δεῖ, οὐδὲ τοῦτον ὁμολογεῖ, καὶ ὅτι κἀν τοῖς αὐτοῦ
ποιήμασιν ὁ Θεὸς καθοραῖται τοῖς νοῦν ἔχουσιν· ὅθεν οὐδ' ἡ τού-
των κατάληψις εὐληπτος· καὶ ὅτι οὐδὲν τῶν ὄντων τὴν αὐτοῦ δια-
διδράσκει κυβέρνησιν». Ἄρχ. «Ὁφείλομεν οἱ Θεὸν ἔχειν ὁμολο-
γοῦντες», φ. 105^β.

11. «Τοῦ αὐτοῦ λόγος ι΄. + Ἀνοίκειά μοι πάντα, ὦ Ἑρμοῦ
τοῦ λογίου σύντροφοι, τὰ ἐν προσευχαῖς εἰρημένα λογίζομαι καὶ
κατ' ἐμαυτοῦ ταῦτα μᾶλλον ἢ ὑπὲρ ἐμοῦ λεγόμενα· εἰ δὲ καὶ οἱ
τοῦ ἀμώμου στίχοι ἐπ' ἐμοὶ κειμένῳ ῥηθήσονται, ἅπαν οἶμαι τὸ
δαιμόνιον φύλον τῆς ἐμῆς ἀθλιότητος τότε καταγελάσεται· οἷος
ὢν τῇ ἀληθείᾳ, οἷα καταψευδόμενος φθέγξομαι». Ἄρχ. «Εἰ ἐκ
τῶν λόγων αὐτοῦ δεδικαίωται πᾶς τις», φ. 117^β.

12. «Δόγος ια΄ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξίου Μακρεμβολίτου ἀλληγο-

ρία εἰς τὸν Λούκιον ἢ ὄνον». Ἀρχ. «Εἰ καὶ ἐν πᾶσι σχεδὸν τοῖς αὐτοῦ λόγοις Λουκιανὸς καταφεύδεται», φ. 128.

13. «Λόγος ιβ' τοῦ αὐτοῦ λόγος ἱστορικὸς περιέχων τὴν τῶν Γεννουϊτῶν [ἀσ]θένειαν, ὅτε [εἰς] τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀφίκοντο, καὶ τὰς εἰς αὐτοὺς τῶν κρατούντων εὐεργεσίας καὶ τὴν ἐντεῦθεν τούτων εὐδαιμονίαν καὶ τὸν πλατυσμὸν καὶ τὴν ὕστερον αὐτῶν περὶ τοὺς εὐεργέτας κακοτροπίαν καὶ ἐπιβουλήν». Ἀρχ. «Τοῦ πρώτου Παλαιολόγου», φ. 131^β. Ἀνάλ. Ἱεροσολυμιτικῆς Σταχυολογίας I, σ. 144-159.

14. «Τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξίου τοῦ Μακρεμβολίτου στίχοι δεικνύοντες τὴν πᾶσαν κτίσιν θνήσκουσαν ἀεὶ προδήλως καὶ αὐδὶς ἀναγεννάσθαι ἐν οἷς καὶ ἐγκώμιον εἰς τὸν μονήρη βίον καὶ εἰς τὸν μάταιον προσφυῆς κωμῳδία». Ἀρχ. «Τὰ ὑπὲρ τὴν αἴσθησιν καὶ ζῆ καὶ μένει», φ. 145^β. Στίχοι 204, ἔχοντες ἐν τέλει τὸ «Οὔτοι οἱ στίχοι εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ ὁ ποιήσας θαυμαστός»¹. Παρέπονται τοῦ αὐτοῦ ἑξ ἐπιγράμματα καὶ φύλλα τινὰ πρόσθετα (151-176), γεγραμμένα περὶ τὸ τέλος τῆς ιδ' ἑκατ., ἐν οἷς ἀναγινώσκουμεν α') ἀνώνυμον πραγματείαν κατὰ Λατίνων, ἐνέχουσαν ἄμα τεμάχιον συνοδικοῦ γράμματος ἀμοιβαίου Μιχαήλ τοῦ ἐξ Ἀγγιᾶλου κατὰ τοῦ παπικοῦ πρωτείου πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μανουὴλ τὸν πορφυρογέννητον (φ. 152^β). παρέπονται δὲ τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ μαρτυρίαι περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. — β') Ἰωάννου ἡ' πάπα Ῥώμης ἐπιστολὴ πρὸς Φώτιον πατριάρχην, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Οὐκ ἀγνοεῖν συμβαίνειν ἡμᾶς». — γ') «Πῶς ἐγένετο τὸ σχίσμα τῆς ἐκκλησίας τῆς Γραικικῆς ἀπὸ τῆς Λατίνων» καὶ ἀπαρίθμησις τῶν καινοτομιῶν αὐτῶν. Ἀρχ. «Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ζ' συνόδου, ὀγδόου χρηματίσαντος προέδρου» κτλ.

418. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου βαμβακεροῦ 228, ἔχον ἔτι φύλλα 28 ἐτέρου τινὸς κώδικος, ἅπερ ἐστὶ σφόδρα βεβλαμμένα· ἐγράφη δὲ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιδ' ἑκατ. καὶ μήκους μὲν ἐστὶ

¹ Ἐπιγράμματα τινὰ Ἀλεξίου τοῦ Μακρεμβολίτου συνεξέδοτο τύποις Ἐμμανουὴλ Miller: *Manuelis Philae carmina* I, σ. 215, 370, 449, 455, 457. Πρβλ. Fabricii-Harles, *Bibl. Graeca* XI, σ. 558.

0,20, πλάτους δὲ 0,135. Περιεχόμενον αὐτοῦ. 1) «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῆς ἐρωταποκρίσεως καὶ ἀναγνώσματα καὶ ἐτέρων διδασκαλικῶν λογίων καὶ ὠφελίμων ἀνθολογιῶν καὶ (!)αμβικῶν κανόνων» συλλογὴ μεθ' ἐρμηνεύσεως, φ. 1 κέ.—2) «Ἐρωταποκρίσεις διάφορε(ς) τῶν ἁγίων εἰς διδασκαλίαν καὶ ὠφέλειαν ψυχῆς». Ἀρχ. «Ἐρώτησις· τί ἡ γῆ βαρύτερον βαστάζει; Ἀπόκρισις· τὸν ἀνθρώπον τὸν ἀπαίδευτον» κτλ., φ. 31^β.—3) «Ἐρωταποκρίσεις· αἱ παρεμβολαὶ [sic] τοῦ εὐαγγελίου», φ. 45.—4) «Ἐκθεσις τοῦ ἁγίου Βασιλείου καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἐρμηνεύουσα τὰς παραβολὰς τῶν ἁγίων εὐαγγελίων», φ. 46.—5) Ἀναστασίου Σιναΐτου «ἐρωταποκρίσεις πρὸς τὰς προσενηχθεῖσας αὐτῷ ἐρωτήσεις παρὰ τινων ὀρθοδόξων περὶ διαφορῶν κεφαλαίων», φ. 48.—6) «Γυτία τῆς δυσουρίας». Ἀρχ. «Ἐπῆρα ἐξίστραπτήν στρατ(αν) καὶ ἐπῆγα καὶ ἠῦρα ἐξίστραπτόν ἐξίστρατον» κτλ., φ. 76^β.—7) «Βιβλίον Σειράχ· πρόλογος φρονήσεως». Ἀρχ. «Πολλῶν καὶ μεγάλων ἡμῖν», φ. 76^β.—8) «Σοφία υἱοῦ Σειράχ», φ. 77^β.—9) «Περὶ ἐλεημοσύνης καὶ πῶς χρῆ τὰς διαδόσεις ποιεῖν»· μαρτυρίαι Χρυσοστόμου, Βαρσανουφίου καὶ λοιπῶν, φ. 102^β.—10) «Ὅτι κρεῖσσόν ἐστὶν εἰς τοὺς πένητας διανεμεῖν τὰ χρήματα»· μαρτυρίαι Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, φ. 109. Ἔϊτα περὶ τῶν ἐλεημόνων μαρτυρίαι Χρυσοστόμου Βασιλείου Ἐφραΐμ Γρηγορίου Διαλόγου κτλ., φ. 110^β.—12) Βασιλείου Καισαρείας «περὶ τῶν αἰώνων». Ἀρχ. «Ἀπὸ Ἀδάμ τοῦ πρωτοπλάστου», φ. 129^β.—13) «Ἐρμηνεία τῶν ἁγίων εὐαγγελίων». Ἀρχ. «Ἐρώτησις· τίς ὁ πάνδοξος; Ἀπόκρισις· ὁ ἅγιος Παῦλος. Ἐρώτησις· τί τὰ δύο δηνάρια» κτλ., φ. 130.—14) «Διάλεξις τοῦ ἁγίου Βασιλείου καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου», φ. 132.—15) Ἰωάννου Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν περιπεσόντα ληστᾶς καὶ τετραυματισμένον ἐν τῇ ὁδῷ», φ. 135^β.—16) «Βίος καὶ πολιτεία καὶ διαθήκη Ἀδάμ καὶ Εὔας τῶν πρωτοπλάστων, ἀποκαλυφθεῖσα ἐκ προστάξεως Θεοῦ διὰ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ <καὶ> Μωυσῆ τῷ θεράποντι αὐτοῦ, ὅτε καὶ τὰς πλάκας τῆς διαθήκης ἐδέξατο». Ἀρχ. «Αὕτη ἡ διήγησις Ἀδάμ καὶ Εὔας τῶν πρωτοπλάστων», φ. 137^β. C. Tischendorf,

Apocalypses apocryphae σ. 1.—17) Ἰωάννου Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν σταυρὸν καὶ εἰς τοὺς δύο ληστές, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐἴ τις τῶν εὖ φρονούντων», φ. 144^β.—18) «Βίος καὶ πολιτεία καὶ γενεαλογία τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ τοῦ μνήστορος Ἰωσήφ καὶ Ἰωακείμ καὶ Ἄννης τῶν γεννητόρων τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Περὶ τῆς κυρίως καὶ ἀληθῶς», φ. 149.—19) Ἀνδρέου Κρήτης λόγος σχεδιασθεὶς εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ σταυροῦ, φ. 160.—20) Ἰωάννου Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸ ἅγιον πάσχα μετὰ τὸν ἀσπασμόν», φ. 167.—21) «Ὀπτασία τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγάλου βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τῆς εὐσεβεστάτης μητρὸς αὐτοῦ, τῆς ἁγίας». Ἀρχ. «Ἐν ἔτει ἐβδόμῃ τῆς βασιλείας», φ. 168.—22) «Ἡ εὐρεσις τῶν τιμίων ἡλῶν». Ἀρχ. «Πάλιν οὖν ἡ μακαρία Ἑλένη πλήρης ὑπάρχουσα τῆς πρὸς Θεὸν πίστεως», φ. 174.—23) «Περὶ τῆς ὀπτασίας τοῦ καλουμένου ὄρους εἰς (ὁ) εἶδεν ὁ ἅγιος Γεώργιος». Ἀρχ. «Ὀρῶμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διανοιῶν ἡμῶν», φ. 175^β.—24) «Θαῦμα τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ τοῦ δαίμονος». Ἀρχ. «Καὶ πάλιν ἐτέρου θαύματος ἐξήγησιν μέλλω ποιήσασθαι», φ. 177^β.—25) «Τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πῶς μέλλει κατέρχεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν», φ. 178^β. Apocal. apocryphae σ. 70.—26) «Ἀποκάλυψις τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου καὶ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Νήφωνος». Ἀρχ. «Ἀκούσατε ὧ ἀδελφοὶ φρικτὸν διήγημα», φ. 185^β.—27) Ἐφραίμ τοῦ Σύρου «λόγος περὶ ψυχῆς ῥαθυμούσης καὶ περὶ τῶν ἀκολάστως τρυφᾶν [sic] καὶ περὶ τῶν τοικιζόντων τοὺς ἑαυτῶν θησαυροὺς καὶ περὶ τῆς κρίσεως». Ἀρχ. «Ψυχὴ μὴ κατάπιπτε», φ. 205.—28) Βίος Ἰωάννου τοῦ ἐν τῷ λάκκῳ, φ. 214^β.—29) Ἰωάννου Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν τῆς χήρας υἱόν», φ. 222.—30) Πιλάτου «ἐπιστολὴ ἐκπεμφθεῖσα πρὸς καίσαρα Αὔγουστον», ἧς ἐλλείπει τὸ τέλος, φ. 226^β.—31) Πρόσθετα φύλλα 28, περιέχοντα τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ συνοδικόν, ἀκέ-

φαλον ὅμως, καὶ στιχηρά τινα τροπάρια ψαλλόμενα τῇ Κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας.

419. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου βαμβακεροῦ 300, γραφέν περὶ τὸ τέλος τῆς ιδ' ἑκατ. καὶ μήκους μὲν ὄν 0,19, πλάτους δὲ 0,13. Ἐν τῇ ἀρχῇ πρόσθετος πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων, γραφεὶς τῇ 25-ῃ ὀκτωβρίου, ἔτους 1783-ου.

1. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ποιήματα σὺν ἐρμηνείᾳ ψυχαγωγικῇ, φ. 1 κέ.

2. «Ἀποφθέγματα τῶν φιλοσόφων» κατ' ἀλφάβητον, ὧν τὴν ἀρχὴν ἔχει Διογένης ἀπόφθεγμα: «Ἀρετῆς καὶ φιλοσοφίας ὄρος τὸ μετὰ συνθέσεως ἄπλαστον», φ. 199^β—201. Τέλος· «Ὁ αὐτὸς (Διογένης) συναντήσας παιδαρίῳ μετὰ λύχνου ἄπτοντος ἔφη· τοῦτο τὸ πῦρ πόθεν ἦλθεν; ὁ δὲ σβέσας ἔφη· σύ μοι εἶπέ ποῦ ἀπῆλθε, καγὼ σοι ἐρῶ πόθεν ἦλθεν».

3. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου «ἐπίγραμμα εἰς τὸν τάφον τοῦ μεγάλου Βασιλείου, ἐρμηνείαν ἔχον τὰ παρὰ Νικήτα Παφλαγόνος», φ. 202.

4. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τετράστιχα σὺν ἀκεφάλῳ Νικήτα Παφλαγόνος ἐρμηνείᾳ, ἧς αἱ πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· «πρὸς τε τὴν τῆς ἀρετῆς πρᾶξιν καὶ πρὸς τὴν τῆς θεωρίας ἀνάβασιν», φ. 206.

5. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου «ἡ ἀκροστιχὶς τῶν πάντων στίχων, ἐκάστου ἰάμβου τελείαν παραίνεσιν ἔχοντος». Ἀρχ. «Ἀρχὴν ἀπάντων καὶ τέλος ποιοῦ Θεόν», φ. 261.—Τοῦ αὐτοῦ «ἕτερος ἀλφάβητος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀρχὴν νόμιζε τῶν ὄλων εἶναι Θεόν», φ. 262.

6. «Τὰ τῶν ἔξω σοφῶν ἀποφθέγματα». Ἀρχ. «Ἐοικεν ἡ κολακεία γραπτῇ πανοπλίᾳ», φ. 262^β.

7. «Φωκυλίδου ποιήσις ὠφέλιμος», ἧς ἡ ἀρχή· «Ταῦτα δίκης ὀσίσις», φ. 263. Τέλος· «τοῖα βιεῦτες ζευὴν ἐκτελέοιτ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος ὁδοῦ. Τέλος τοῦ Φωκυλίδου», φ. 268^β.

8. «Ἐκ τῶν πονικῶν ἤτοι προφητικῶν Σιβύλλης σὺν θεῶ λόγος θ'». Ἀρχ. «Ἀθανάτου μέγαν υἱὸν αἰοιδιμον ἐκ φρενὸς αὐδῶ», φ. 269. Τέλος· «καὶ πνεύματος οἱ κακὰ πῆματα τεύξει». Rzach, Oracula Sibyllina (Vindob. 1891), σ. 130-132.—Χρη-

σμός «περὶ τοῦ σταυροῦ» στίχους ἀριθμῶν ἑννέα. Ἄρχ. «Ὡ ξύλον, ὦ μακαριστὸν ἐφ' οὗ θεὸς ἐξετανύσθη», φ. 269^β.— «Ἡ ἀκροστιχίς», ἧς ἡ ἀρχή· «Χέρσος ὅταν τότε κόσμος ὄλος» κτλ., φ. 269^β. Τέλος· «εἰς δ' αἰῶνας τὸ φῶς πεποθημένον ἔσται», φ. 273^β. Εἶτα φύλλα δύο παντάπασιν ἄγραφα.— «Σιβύλλης λόγος ι'» Ἄρχ. «Κλύτε λεῶς βασιλείης μεγαλαυχέος Εὐρώπης», φ. 278. Τέλος· «ὦ μακαριστὸς ἐκεῖνος ἐπὶ χθονὸς ἔσσειται ἀνὴρ». Sibyllina σ. 92-103.— «Σιβύλλης λόγος ια'». Ἄρχ. «Κόσμε πολυσπερέων ἀνδρῶν», φ. 283. Τέλος· «ὁδὸς δ' ἡμερόεσσαν αὐδὴν». Sibyllina σ. 174-90.— «Σιβύλλης λόγος ιβ'». Ἄρχ. «Ἄλλά [sic] γε μοι στενόεντα χρόνον», φ. 292^β. Τέλος· «ἑκατοντάδες εἰσι τεθειμέναι». Sibyllina σ. 191.

420. Τεῦχος ἀκέφαλον ἐκ χάρτου τῆς ιδ' ἑκατ., ὄπερ ἐξ ἀρχῆς ἠρίθμει φύλλα 204, μήκους 0,15, πλάτους 0,11· νῦν δ' ἔχει 200 μόνα, διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν τεσσάρων πρώτων φύλλων. Ἐν τῇ ἀρχῇ πρόσθετον ὑπάρχει φύλλον, ἐνέχον τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Τὸ παρὸν βιβλίον λεγομένει Μέλιστα εἶναι πάνυ ψυχοφελεῖ. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος λείπει· καθῶς τοῦρα τὸ ἐστάχωσα καὶ ἄς ἔχω συγγνώμην ἀδελφοί, καὶ εὐχεσθαι ὑπερέμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ: 1789 ὀκτωμβρίου: 17. Ἰωαννίκιος ἐλάχιστος».

1. Μελίσσης Ἀντωνίου μοναχοῦ κεφάλαια κατ' ἐκλογὴν (φ. 5-56), ὧν τὸ τέλος ἔχει τοῦτο· «Ὡδε τέλος εἴληφεν ἔρανος λόγων | ἀποφθεγμάτων παντοίων διδασκάλων, | θείων τέ φημι καὶ μὴ τοιούτων ἄλλων· | ὕμνον δὲ τῷ δοτῆρι καὶ δόξαν νέμω | Χριστῷ βασιλεῖ τῷ χορηγῷ τοῦ τέλους».

2. Συλλογὴ ῥήσεων ἐκ τῶν βιογραφικῶν ὑπομνημάτων Συμεῶνος τοῦ Μεταφράστου, ἧς ἡ ἐπιγραφή δυσανάγνωστος, φ. 57-93.

3. Πατέρων ἀποσπάσματα, οἷον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Μαξίμου, Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, Βασιλείου Καισαρείας, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Θεοδώριτου, Μάρκου τοῦ ἐρημίτου, Διαδόχου, Ἐφραίμ, Ἰωάννου Σχολαστικοῦ, Νείλου, Πέτρου Δαμασκηνοῦ, Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, Εὐαγρίου, Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Ἰωάννου Καρπαθίου, ἄββᾶ Ἡσαίου, Θεογνώστου ἱερομονάχου, Φιλοθέου ἡγουμένου (φ. 94-203). Ἐν φ. 101^β «λόγος ὠφέλιμος τοῦ νέου

θεολόγου [Συμεών] πρὸς ἀρχαρίους μοναχούς». Φύλ. 115^β «Ήσυχίου πρεσβυτέρου πρὸς Θεόδουλον, πόσοι τρόποι νήψεως». Φύλ. 135 Νεΐλου ἐπιστολαί τινες. Φύλλ. 155^β «ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ἀγίου Παύλου τοῦ ἐν τῷ Λάτρῳ περὶ θεωρίας» ἀπόσπασμα. Φύλ. 199 Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ «λόγος ψυχωφελῆς καὶ θαυμάσιος», οὗ ἡ ἀρχή· «Ἰστέον ὅτι διπλοῦς ὢν ὁ ἄνθρωπος» κτλ.

421. Ἐντυπον Ψαλτήριον (ἐκδ. Ν. Σάρου, Ἐνετίησιν 1733), ἔχον ἑκατὶδεκά φύλλα χειρόγραφα, λείψανον ὑπάρχοντα λειτουργικοῦ τινος ἀκεφάλου διακονικοῦ· τούτου δὲ τὸ τέλος ἔχει τὸ σημείωμα τοῦτο· «† Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ ἀνδρὸς ἀμαρτωλοῦ πόνος: — Ἐν τῷ ἑπτακισχιλιοστῷ ἐνεκιστῷ α'. ζ'α'» [1582 - 1583].

422. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 155 (μήκ. 0,15 πλ. 0,11), λίαν ἀνορθόγραφον, ἀκέφαλον δὲ καὶ ἀτελές· ἐγράφη περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ις' ἑκατ. καὶ περιέχει α') Νικοδήμου εὐαγγέλιον ἀποκρυφον καὶ τὰ πραχθέντα ἐπὶ Πιλάτου. Ἡ ἀρχὴ λείπει (φ. 1-38)—β') «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ βασιλογράφιν ἐρμηνεμένον, μυθικὸν περιβόλαιον. Λέοντος τοῦ σοφοῦ βασιλέως σὺν Θεῷ μυθικὸν περιβόλαιον ἐκ τινος μοναχοῦ Λεοντίου· ἐκ τῶν συμβολικῶν ἀνδριάντων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὧν τὸ κράτος πρὸς ἡμᾶς ἀνταλλαζάμενος τὴν χάριν ταύτην» κτλ.

423. Δύο τεύχη συνδεδεμένα τῆς ις' ἑκατ., μήκους 0,15, πλάτους 0,112.—α') «Περὶ τῶν ὀκτῶ μερῶν τοῦ λόγου». Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου» κτλ., φ. 1-62. Τέλος· «Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Δανιὴλ πόνος:—† Ἡ τοιαύτη γραμματικὴ πύλη ἐστὶ τοῖς ἀμαθέσιν· | δε γὰρ θέλει τέλειος εἶναι, ταύτην οὖν μετιέτω». Φ. 62^β χρησμὸς Λέοντος.—β') Ἀνεπίγραφα σχόλια εἰς τὴν Ἰλιάδα, ἀπὸ τῆς Α μέχρι τῆς Κ ῥαψωδίας, φ. 88-187. Ἀρχ. «Ἄνδρα νῦν τὸν φύσει· οὐ γὰρ εὐρίσκεται δύο ἐπίθετα ἄνευ κυρίου ἢ προσηγορικοῦ· δηλοῖ δὲ καὶ τὸν ἀνδρεῖον, ὡς ὅτ' ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος, καὶ τὸν ἀνδρὸς ἡλικίαν ἔχοντα» κτλ.

424. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 178, γραφέν τῇ ις' ἑκονταετηρίδι.—α') Ἀριστοφάνους Νεφέλαι, φ. 1-43.—Τέλος· «θέ-

μικρὸν ἐστὶ φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίων». — β') Εὐριπίδου Ἐκάβη, φ. 44. — γ') Εὐριπίδου Ὀρέστης, φ. 83. Τέλος· «ταῦτα δικαιουσίνης μυστήρια». — δ') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, φ. 138. Τέλος· «λυσιμελῆς πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων». — ε') Κάτωνος γνῶμαι παραινετικαὶ δίστιχοι, κατὰ μετάφρασιν Μαξίμου τοῦ Πλανοῦδη, φ. 170-178. Ἐν τέλει τοῦ κώδικος· «β χ θ ϖ λ χ ω θ ρ ε ο ψ λ ω β χ θ ϖ υ ε ι ε ξ λ χ ε χ ζ εν ι ε ϖ λ ρ ι θ π λ ν λ χ» [= Ἡ παροῦσα δέλτος ἡπάρχει ἐμοῦ Εὐγενί(ου) ἱεροδιακόνου].

25. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 208, μήκους 0,224, πλάτους 0,153. Ἐγγραφή περὶ τὸ τέλος τῆς ιδ' ἑκατ. Φύλλα παντάπασιν ἄγραφα: 60^β-61^α, 139^β, 191-194.

1. Λεξικὸν ἀκέφαλον ἀπὸ τοῦ ε φιλοῦ μέχρι τοῦ ω μέγα, φ. 1-53. Ἄρχ. « - ἢ πρόθεσις καταφρόνησιν δηλοῖ καὶ τῶν ἐπάνω τῶν ὀρκων γίνεσθαι· ἀπὸ τούτου ὁ ἐπίβουλος· ἐπήβολος δὲ ὁ ἐπιτυχής· καὶ ἔστιν ἡ λέξις ἐν χρήσει καὶ τοῖς ποιηταῖς καὶ τοῖς ἀττικοῖς » κτλ. Τέλος· «ὄφειλε δὲ ἐπίρρημα, ἀντὶ τοῦ εἶθε, διὰ τοῦ ο μικροῦ καὶ συντάσσεται ἀεὶ μετὰ εὐκτικῶ, ἢ μετὰ παραλληλιθότος χρόνου. Δέγεται τοῦτο ἐνίοτε καὶ μετὰ τοῦ ὦς, οἷον ὦς ὄφελόν γε καὶ σὲ τῇ κακοδοξίᾳ νενεκρωμένον».

2. Ἀδήλου «περὶ ὀνομάτων». Ἄρχ. «Τῶν ὀνομάτων τινὰ μὲν δηλοῦσι πάθος, τινὰ δὲ ἐνέργειαν, οἷον ποιητῆς καὶ ποιητός· τῶν δὲ δηλούντων πάθος τὰ μὲν ἔχουσι τὸ πάθος ἐνεργείᾳ, τὰ δὲ δυνάμει» κτλ., φ. 53^β-60^α.

3. Ποιημάτων, οὗ ἀρχή· «Θρήνει με, κέλλα, σχοῦσα νωθρὸν ἐργάτην», φ. 61^β.

4. «Τοῦ Μαγίστρου», φ. 62-139^α. Ἄρχ. «Αἰχμάλωτον ποιῶ καὶ αἰχμάλωτος γίνομαι ἀττικοὶ λέγουσιν» κτλ. Τέλος· «μηδεμίαν τοῦ ἀν δύνανται ἔχοντος».

5. (Ἀρποκρατίωνος λεξικόν), οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Γραμματικὴ καταστοιχίον τοῦ Φρενίχου [sic], φ. 140-190. Ἄρχ. «Ἀρχὴ τοῦ ἄλφα. Ἄββαρις ὄνομα· λοιμοῦ δὲ φασιν κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην γεγονότος» κτλ. Τέλος· «Ψιθυριστῆς Ἐρμῆς ἦν π:

Ἀθήνησιν Ἑρμῆς οὕτω καλούμενος· ἐτιμᾶτο δὲ Ἀθήνησιν καὶ Ψίθυρος Ἀφροδίτη καὶ Ἑρ - - - Ψίθυρος».

5. (Προσθῆκαι τῆς ιε' ἑκατ., φ. 195-207). «Βοήθει Χριστέ τὸν Ἀθανάσιόν μου.—Κάτων Ῥωμαῖος μετενεχθεὶς εἰς ἑλληνικὴν φωνὴν παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Μαξίμου τοῦ Πλανοῦδη». Κείμενον καὶ σχόλια κόκκινα. — Ἐπιστολαὶ τρεῖς Μανουὴλ τῷ μεγάλῳ λογοθέτῃ, τῷ θείῳ καὶ τῷ λογοθέτῃ τῶν γενικῶν, φ. 201-207. Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν «Πολλὰ κατ' ἑμαυτόν», «Οὐκ ἄρα λήξειν ἔμελλον», «Οἶμαι μηδεμίαν ὑπερβολὴν» κτλ.—Μῆνες τῶν Ἀθηναίων, φ. 201^α.

7. (Προσθῆκαι τῆς ις' ἑκατ., φ. 206^β-202). «Τῷ εὐγενεστάτῳ ἐν ἄρχουσι κυρῷ Ἀντωνίῳ τῷ Καντακουζηνῷ Θεοφάνησ μοναχὸς ὁ μέγας ῥήτωρ χαίρειν». Ἐπιστολὴ Θεοφάνου Ἐλεαβούλκου, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ὡς ἄγαμαι τοὺς φεύγοντας». — «Τοῦ αὐτοῦ Γεωργίῳ καὶ Μανουὴλ τοῖς ψυχῇ καὶ σώματι εὐγενέσι Καντακουζηνοῖς χαίρειν». Ἀρχ. «Ἀρετῆς ἄρα καὶ τῶν ἀρετῇ προκειμένων» κτλ. Μετὰ δὲ τὸ γράμμα σημεῖωμα· «1586 ἰουνίου 12 ἐν τῷ Γαλατᾷ ἔξω εἰς τὰ περιβόλαια ἔδωκε τὸ κοινὸν χρέος ὁ πικραμένος μου ἀδελφὸς Μανουὴλ ὁ Καντακουζηνὸς υἱὸς κυροῦ Ἀντωνίου Καντακουζηνοῦ, ἀπὸ τὴν πανοῦχλα διὰ ἡμέρας τρεῖς ἡμέρα Κυριακῇ, εὐρισκόμενος χρόνων» [sic]. Εἶτα τύπος μικρᾶς σφραγίδος, ἐν ᾗ παρίσταται λέων ὀρθούμενος καὶ κρατῶν διὰ τῶν προσθίων αὐτοῦ ποδῶν σῆμα τοιοῦτον: § Περί δὲ τὸν λέοντα γράμματα τρία ^K A A.

426. Φύλλα χάρτου 274, μήκους 0,145, πλάτους 0,108. Λουκιανοῦ πονημάτια διάφορα. Ἡ ἀρχὴ λείπει. Φ. 59 «Ἐντεῦθεν ἄρχεται ἡ ἐξήγησις τοῦ Λουκιανοῦ παρὰ τοῦ ἐν διδασκάλοις ἡμῶν κυρίου Χρήστου Δημητρίου 1697 νοεμβρίου 23». Λουκιανοῦ ἐνούπνιον. «Τέλος τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἐνούπνιου. Πόνος Ἀθανασίου τοῦ ἱεροδιακόνου τοῦ ἐκ Βυθηκουκίου: 1697 ἰαννουαρίου 6». Μετὰ τὸ περὶ φιλοσόφου ἡθους «1698 ἰαννουαρίῳ 25 ἐτελειώθη». Μετὰ τὸν διάλογον Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου· «Τέλος εἴληψε ἐπὶ ἔτους 1698, μαρτίῳ 22. Πόνος Ἀθανασίου».

427. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 108, μήκους 0,153, πλάτους 0,108.—α') «Βιβλίον πολλά χρειζόμενον διὰ τὰ ἐπιστρέφῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν Θεὸν λογιζόμενος τὰ δύο μάλιστα ὑστερινά, τουτέστι τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ τὴν παντοτινὴν καὶ τρομερὰν ἐκείνην κόλασιν τοῦ Ἄδου». Ἀρχ. «Καλὰ λέγει ὁ σοφώτατος Σειράχ», φ. 1 κέ. Φ. 32^β «αχξδ' [1664], μαίω ιδ'. Ἐρρωσθε οἱ ἀναγινώσκοντες. † Ἐγγραφή παραχειρὸς Ἀγγελάκη τοῦ φιλομαθοῦς καὶ Πετράκη καὶ ἐλαχίστου ἐν διδασκάλοις, ἐν ταῖς Θήβαις τῆς Βοιωτίας».—β') Διάλεξις χριστιανοῦ πρὸς Ἰουδαῖον, φ. 34.—γ') «Εὐχαὶ καὶ κανόνες τοῦ ἁγίου ἀγγέλου τοῦ φύλακος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ Μιχαήλ καὶ τοῦ Γαβριήλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων ἐπουρανίων δυνάμεων. Ἀρχὴ συνθεῶν ἁγίων κανῶν εἰς τὸν φύλακα τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς ἄγγελον. Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Μαυρόποδος, φέρον ἀρροστιχίδα τήνδε· Τὸν ἄγγελον μέλπω σὲ τὸν φύλακά μου. Ὁδὴ μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλάγιος δ': — Τὸν ἄγρυπνον φύλακα τῆς ἐμῆς» κτλ., φ. 50.—δ') Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου «λόγος πρὸς ἀρχαρίους μοναχοῦς, μεταφρασθεὶς πεζῇ φράσει παρὰ Διονυσίου ἱερομονάχου τοῦ Στουδίτου εἰς ὠφέλειαν τῶν εὐρισκομένων».—ε') «Παραίνεσις πρὸς τοὺς θέλοντας σωθῆναι μοναχοῦς ὡς ἐν συνόπτῳ, τοῦ ἐν ἐπισκόποις λογιωτάτου κυροῦ Δαμασκηνοῦ Λιτῆς καὶ Ρενδίνης καὶ προέδρου Πολιανῆς», φ. 68.—ς') «Ἱστορία Διονυσίου ἱερομονάχου καὶ ῥήτορος, τοῦ πνευματικοῦ τοῦ ἀσκήσαντος εἰς τὴν Ἁγίαν Ἄνναν, εἰς τὰ ὄρη τῆς ἱερᾶς Λαύρας», φ. 76.—ζ') Κεφάλαια τινὰ τοῦ βίου Νήφωνος τοῦ ὁσίου, φ. 79^β.—η') Βίος τῆς ὁσίας Μαρίνης, φ. 99.—θ') Τεμάχιον ἐκ τοῦ πατερικοῦ Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, φ. 106^β.

428. Φύλλα χάρτου 104, μήκους 0,15, πλάτους 0,102. «Νομοκάνων πάνου πλουσιώτατος». Κεφάλαια πς' + λε'. Φ. 104² «Ἐγγραφή τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς χαμοῦ Λαυρεντίου ἱερομονάχου τοῦ ἐκ Παραμυθίας κατὰ ἀχξε' [1665], ἐν μηνὶ ἰουνίῳ εἰς 25, εἰς πόλιν Καφάν· ὑπάρχει δὲ τοῦ ἐν ἱερομονάχοις Παρίων τῷ ἐξ Ἰωαννίνων τοῦ Συναΐτου».

429. Δύο μικρά βιβλία ἐκ χάρτου, συμπεπηγμένα καλῶς, μήκους 0,144, πλάτους 0,095. Α') Τεῦχος ἀκέφαλον τῆς ις' ἑκατ., ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἠρίθμει σελίδας 88· τανῦν ἐλλείπουσιν αἱ πρῶται 19 σελίδες. Ἀπὸ σελ. 20 «Τοῦ αὐτοῦ [?] λόγος περὶ ἐγκρατείας γαστρὸς γλώττης ὀφθαλμῶν χειρῶν ποδῶν καὶ λογισμῶν». Ἀρχ. «Ἀδελφέ, ἐγκράτειαν γαστρὸς ἔχει» κτλ. Σελ. 55 «Περὶ ἀδελφοῦ ὄν(τος) ἐν κοινοβίῳ πῶς χρῆ διάγειν, καὶ περὶ οἰκονόμου καὶ ἡγουμένου πῶς δεῖ ἐπιτιμᾶν». Ἀρχ. «Ὅστις ἀδελφὸς βούλεται σωθῆναι» κτλ. Σελ. 72 «Παραίνεσις πρὸς ἀρχαρίους μοναχοῦς». Ἀρχ. «Πρόσεχε, ἀδελφέ, ὅτι ἡ γαστριμαργία» κτλ. Σελίδες ἄγραφοι 89 - 93.—Β') Τεῦχος ἕτερον ἐκ σελίδων 330, γραφὲν ἔτει 1619-ω διὰ τῆς χειρὸς Βενιαμίν.—α') Σελ. 1 «Ἐκατοστὸς τρίτος ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ πεζεμένος εἰς κοινήν γλῶσσαν καὶ εἰς πεζὴν ὀμιλίαν».—β') Σελ. 3 «Ἐρωταπόκρισις· ποίημα κῆρ Λέοντος τοῦ σοφωτάτου». Ἀρχ. «Πρὶν οὐρανοῦ καὶ γῆς ποῦ ἑκατοίκα ὁ Θεὸς» κτλ.—γ') Σελ. 49 Εὐαγγέλιον ἀπόκρυφον Νικοδήμου παραπεφρασμένον εἰς κοινήν γλῶσσαν.—δ') Σελ. 91 Ἀναστασίου Σιναΐτου «λόγος περὶ (τοῦ) μὴ μνησικαχεῖν καὶ περὶ τῶν ἀχράντων μυστηρίων». Ἀρχ. «Ἀεὶ μὲν καὶ διὰ παντός» κτλ.—ε') Σελ. 141 «Προσκυνητᾶριον σὺν Θεῷ ἀγίῳ καὶ ἐξήγησις περὶ τοῦ ἀγίου τόπου τῆς ἀγιωτάτης πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ τῶν λοιπῶν ἀγίων τόπων». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀγαθὴν σου προαίρεσιν» κτλ. Τέλος· «Πόνος Βενιαμίν ἱερομονάχου. † ἔτους Ἰρκή μηνὶ σεπτερίῳ ιδ', Ἰρκή» [Βενιαμίν Ἰωαννίδου τοῦ προσκυνητάρου τῆς ἀγίας Γῆς τεῦχος Α', ἐν Ἱεροσολύμοις 1877, σελ. παραρτ. ις'-κγ'].—ς') Σελ. 213 «Περὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἀγίου Σινᾶ».—ζ') Σελ. 241 «Διήγησις εἰς τὸν θρῆνον τοῦ προφήτου Ἱερεμίου περὶ τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς τὴν ἀνάλωσιν ταύτης καὶ περὶ τῆς ἐκστάσεως Ἀβιμέλεχ». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶπε Κύριος πρὸς Ἱερεμίαν» κτλ.—η') Σελ. 273 διήγησις περὶ τῶν ἑπτὰ παιδῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ. Ἀρχ. «Οὗτοι οἱ ἄγιοι ὑπῆρχον ἐπὶ Δεκίου» κτλ.—θ') Σελ. 287 λόγος περὶ Ἰωάννου τοῦ Καλοβίτου. Ἀρχ. «Βίον καλὸν καὶ ἐνάρετον» κτλ.—ι') Σελ.

326 ἑρμηνεία τοῦ «Κριτῆς τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντροπόμενος». Ἄρχ. «Πόλιν ἐνταῦθα τὸν ἄνθρωπον ὀνομάζει» κτλ.

430. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ περὶ ἀγάπης ἑκατοντάδες δ'. Φύλλα χάρτου 117, μήκους 0,15, πλάτους 0,095. Τεῦχος τῆς ιζ' ἑκατονταετηρίδος.

431. Φύλλα χάρτου τῆς ιζ' ἑκατ. 107, μήκους 0,152, πλάτους 0,103. α') Οἱ κδ' οἴκοι τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, β') Οἱ κδ' οἴκοι τῆς Παναγίας, γ') «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν δέσποιναν πρὸς ἐξομολόγησιν ἁμαρτωλοῦ», δ') «Κανὼν χαιρετισμὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», ε') Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ς') Εὐχαὶ τῆς ἐξομολογήσεως.

432. Τρία διάφορα βιβλιάρια καὶ τετράδιον ἐτέρου κώδικος ἔν, ἀποτελοῦντα φύλλα 123, μήκους 0,15, πλάτους 0,102.

α) «Ἱατροσόφιον ἐκλελεγμένον ἀπὸ (cod. ὑπὸ) πολλῶν ἱατρικῶν βιβλίων Γαληνοῦ Ἱπποκράτους καὶ Μελετίου μοναχοῦ καὶ ἄλλων πολλῶν σοφῶν ἱατρῶν». Κεφάλαια 202, ὧν τὸ πρῶτον «εἰς πόνον ὠτίου». Ἄρχεται δὲ ὡδε: «Ὅταν πονῆ τὸ ὠτίον, κοπάνισον κολοκυνθέας φύλλα καὶ τὸν ζωμὸν στάζε εἰς τὸ ὠτίον» κτλ. Τὸ βιβλίον ἐγράφη ἔτει «αχξβ'» [1662]. Ἐν τῇ ἀρχῇ περὶ φλεβοτομίας, εἶτα «τῆς σελήνης περὶ ἀρρώστου ἑρμηνεία» καὶ μετ' αὐτὴν ὁ πίναξ τοῦ ῥηθέντος Ἱατροσοφίου. Φύλλα 43.

β') Πατερικὸν τῆς ιζ' ἑκατ. ἐκ φύλλων 84, περιέχον δὲ 1) βίον τοῦ ὁσίου Ξενοφῶντος, 2) διήγησιν Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου περὶ τοῦ ἀγγέλου, 3) βίον τοῦ ὁσίου Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου, 4) ἱστορίαν Διονυσίου ἱερομονάχου τοῦ ῥήτορος, «ἀσχοῦντος ἐν τῇ σκίτῃ τῆς Λαύρας», 5) διάλεξιν Ἰουδαίου καὶ χριστιανοῦ, 6) ἑρμηνείαν τοῦ μέλανος.

γ') «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ». Ἄρχ. «Μέγα τίποτας καὶ ὠφέλεια ψυχῆς ἔναι νὰ διηγᾶται τινας» κτλ. Φύλλα 31, γραφέντα τῇ ιζ' ἑκατονταετηρίδι.

δ') Πεντάδιον ἐτέρου κώδικος τῆς ιζ' ἑκατ. περιέχον τὸ τέλος

τοῦ ἀποκρύφου εὐαγγελίου Νικοδήμου, τὴν ἐπιστολὴν Καίσαρος πρὸς Πιλάτον, ἀπόκρισιν Βασιλείου Καισαρείας εἰς Ἰουλιανὸν καὶ χρησμούς τέσσαρας περὶ Χριστοῦ.

433. Παπαδικὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἔχουσα ἐν τῇ ἀρχῇ πραγματείαν περὶ τῶν σημαδίων τῆς ψαλτικῆς. Φύλλα χάρτου 203, μήκους 0,133, πλάτους 0,095. Ἐγγραφή περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιη' ἑκατ. Ἐν τῷ 131-φ φύλλῳ. «Ἐκ τῶν τοῦ Αὐξεντίου ἱερομονάχου καὶ ἐφημερίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας» ἐν Κ/πόλει. Κατόπιν ἐγένετο κτῆμα Ἰεζεκιὴλ ἱερομονάχου.

434. Θεοτοκάριον τῆς ις' ἑκατ. ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές. Φύλλα χάρτου 265, μήκους 0,147, πλάτους 0,11. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 (0,09 × 0,06).—1) Κανόνες εἰς τὴν Θεοτόκον ἀνώνυμοι καὶ τινες Ἰωάννου μοναχοῦ, φ. 1-114.—2) «Ἔτερος κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἤχος πλ. δ'. Θεοφάνους». Ἀρχ. «Ἀπὸ στενώσεως ψυχῆς», φ. 114.—3) «Ἔτερος κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν μητέρα τοῦ φωτός, φέρων συνεχῶς τὸ τοῦ φωτός ὄνομα. Θεοκτίστου μοναχοῦ. οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Φωτὸς δοχεῖον, φωτίσόν με· ἀμήν». Ἦχος δ'. Ἀρχ. «Φωτί με τῶν πρεσβειῶν σου» κτλ., φ. 118^β [Νικοδήμου Θεοτοκάριον, Βενετία 1883, σ. 43].—4) «Ἔτερος κανὼν παρακλητικὸς καὶ ἐξομολογητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ Μεθοδίου». Ἦχος πλάγιος β'. Ἀρχ. «Πῶς μου θρηνήσω τὸν βίον» κτλ. φ. 122^β.—5) «Ἔτεροι κανόνες εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα κυροῦ Μητροφάνους Σμύρνης», φ. 129-148.—6) «Ἔτερος κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Μαυρόποδος, μητροπολίτου Εὐχαΐτων». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Μεμυκὸτα χεῖλη τῆς ψυχῆς», φ. 148^β.—7) «Ἔτερος κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Παθῶν ἰλύος ἐκσπασόν με τὸν ἀμελῆ Ἰωάννην». Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Παθῶν μου τὸν ἄστατον» κτλ., φ. 155.—8) «Παύλου στιχηρὰ προσόμοια ἤχος πλ. δ'». Ἀρχ. «Ποίοις ὀφθαλμοῖς θεάσομαι», φ. 162^β.—9) «Ἔτερος κανὼν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἐν ἐβδόμῳ μέλει σὲ μέλπω παντάναξ μοναχὸς Ἰωάννης:

Εὐχαίτων». Ἦχος δ'. Ἀρχ. «Ἐχων τὴν εὐσπλαγχνίαν», φ. 146.—
 10) «Ἐτερος κανὼν ἐξομολογητικὸς τοῦ φιλοσόφου Ἱεροθέου μοναχοῦ, εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν». Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Ἐξαγγελίαν τῶν ἐμῶν νῦν πρόσδεξαι», φ. 171^β.—11) «Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἔχων καὶ στιχηρὰ προσόμοια ἐν τῇ ἀρχῇ· ποίημα Θεοκτίστου μοναχοῦ τοῦ Στουδίτου. Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Ἰησοῦ γλυκύτατε», φ. 184^β.—
 12) «Ἐτερος κανὼν τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Ψελοῦ» εἰς τὸν Χριστόν. Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Οἴμοι! τί κλαύσω» κτλ., φ. 193.—13) «Στιχηρὰ προσόμοια εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον Μητροφάνους Σμύρνης». Ἦχος β'. Ἀρχ. «Δός μοι κατανούξεως ἀγνή», φ. 199^β.—14) Στιχηρὰ τριαδικὰ ὁμοια Θεοφάνους». Ἀρχ. «Πάντα ἄπερ ἡμαρτον εἰς σέ», φ. 203.—15) «Τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Ξανθοπούλου στιχηρὰ ψαλλόμενα εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· χαιρετισμοὶ ἐγκωμιαστικοὶ κατὰ ἀλφάβητον, πρὸς (τὸ) Τὴν τιμιωτέραν». Ἀρχ. «Χαῖρε ἀνωτέρα τῶν νοερῶν», φ. 205.—16) «Ἀκολουθία εὐχαριστήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν δέσποιναν Θεοτόκον τὴν μεσίτριαν τῶν χριστιανῶν. Ὁ κανὼν ἔχων πρὸς τὸ τέλος στιχηρὰ καὶ κοντάκια καὶ τοὺς κατὰ $\overline{\alpha\beta}$ κδ' οἴκους· οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Χαράς δοχεῖον σοὶ πρέπει χαίρειν μόνῃ Ἰωσήφ· ἦχος δ'». Ἀρχ. «Χριστοῦ βιβλίον ἐμφυχον», φ. 208^β.—17) «Εὐχαὶ κατανυκτικαὶ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν», φ. 226.—18) Εὐχαὶ εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα μετὰ ὁμολογίας καὶ παρακλήσεως, φ. 228^β.—19) «Ἐτέρα εὐχὴ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφίλου τοῦ ὁμολογητοῦ». Ἀρχ. «Δέσποτα κύριε παντεπόπτα», φ. 232.—20) «Ἐτέρα εὐχὴ πρὸς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν». Ἀρχ. «Φρίττω καὶ τρέμω καὶ δέδοικα», φ. 235.—21) Τρεῖς εὐχαὶ εἰς τὴν Θεοτόκον, φ. 238.—22) «Ἐτέρα εὐχὴ κατὰ στίχον· ποίημα Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ». Ἀρχ. «Δεῦτε πάντες πιστοὶ προσκυνήσωμεν», φ. 246^β [Ἀνάλ. Ἱεροσολυμ. Σταχ. I, σ. 390].—23) «Εὐχὴ ἐτέρα εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν κατὰ ἀλφάβητον κυροῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ». Ἀρχ. «Ἀναμάρτητε Κύριε δέομαι· | τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας ἐξάλειψον»,

φ. 248^β.—24) «Κανὼν εἰς ψυχορραγοῦσαν καὶ κρινομένην ψυχὴν καὶ δειλιῶσαν ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ σώματος· ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης». Ἦχος πλ. β'. Ἀρχ. «Δεῦτε συνάχθητε πάντες», φ. 250.—25) «Ἀρχὴ τῆς ἁγίας μεταλήψεως». Ἀρχ. «Μετὰ τὸ ἀπολῦσαι τὴν ἐωθινὴν δέησιν», φ. 255^β. Λεῖπει τὸ τέλος.

435. Ψαλτήριον ἀκέφαλον ἐπιχαρίτως ἀντιγραφὸν τῆ ἰς' ἑκατ. Μήκους 0,107, πλ. 0,078. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 (0,074 × 0,048). Φύλλα χάρτου 188. Μετὰ τὸ 78-ον φύλλον ἔλλειμμα, ὅπερ εἰργάσατο Πορφύριος, ἀποκόψας ἐκεῖθεν ἕξ φύλλα. Πρὸς τῷ τέλει «κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ἀκάθιστον ὕμνον», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Χριστοῦ βιβλίον ἔμψυχον» κτλ.

436. Τεῦχος ἐκ χάρτου, μήκους 0,34, πλάτους 0,23. Φύλλα 146. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον. — α') Θεοφίλου Κορυθαλλέως ἀνεπίγραφος ῥητορικὴ, ἧς ἡ ἀρχὴ· «[Τ]ὴν ἔμψυτον ἐπιθυμίαν καὶ ἔφεσιν», φ. 3^β.—β') «Τοῦ αὐτοῦ Κορυθαλλέως περὶ στάσεων· προοίμιον εἰς τὰς στάσεις. Ἰκανῶς περὶ τῶν προγουνασμάτων τοῦ Ἀφθονίου ἐξακριβώσασι» κτλ., φ. 27-75 «Ἐλαβε πέρας ἡ παροῦσα δέλτος, διὰ χειρὸς κάμου τοῦ εὐτελοῦς Ἱεροθέου ἱερομονάχου, ἐκ νήσου Σκοπέλου, ἐν ἔτει σωτηρίῳ ρψνβ' (1752), κατὰ μῆνα αὐγούστον: ἐν Ἱερουσαλήμ».—γ') Ῥητορικὴ κατ' ἐρωταπόκρισιν, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ῥητορικὴ ἐστὶ τεχνικὴ δύναμις λόγων», φ. 76-146 «Ἐγράφη παρ' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Ἱεροθέου ἱερομονάχου ἐκ νήσου Σκοπέλου: κατὰ τὸ ρψνγ-ον (1753) φευρουαρίου κζ'-η: Ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλήμ».

437. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 238, μήκους 0,33, πλάτους 0,225. Ἐν τῇ ἀρχῇ, διὰ τῆς χειρὸς τοῦ γράφαντος τοῦτο τὸ βιβλίον «Ἀπὸ Χριστοῦ ἔτει 1769: ἰουλίου α'». Κείμενα ψυχαγωγία καὶ σχόλια ἐν τοῖς κρασπέδοις. α') Ἰλιάδος ΑΒΓΔΕ, β') Θεοκρίτου εἰδύλλια ιε', γ') Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἔπη, δ') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, ε') «Ἐπιτομὴ τῶν εἰς τὸν Ἡσαΐαν καταβεβλημένων διαφορῶν ἐξηγήσεων Προκοπίου χριστιανοῦ σοφιστοῦ».

438. Ἀσκητικῶν ἀποσπασμάτων ἐκλογή καὶ «σχόλια εἰς

διάφορα κεφάλαια τῆς Κλίμακος». Φύλλα χάρτου 26, μήκους 0,312, πλ. 217. Ἐγγραφή ἔτει 1792-φ διὰ τῆς χειρὸς Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου.

439. Μηναῖον τοῦ Μαρτίου ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελές, γραφέν περὶ τὸ τέλος τῆς ιδ' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 107, μήκους 0,295, πλάτους 0,215. Κείμενον κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τριάκοντα (0,203 × 0,155).

440. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 234, μήκους 0,28, πλάτους 0,198. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον. [Θεοφίλου Κορυθαλλέως φυσικῆς ἀκροάσεως βιβλία ξξ]. Ἐπιγραφή· «Εἰς φιλοσοφίαν προδιόκησις. Προοίμιον, ὅποιον τὸ τῆς φιλοσοφίας ἀξίωμα. Τῶν ὄσα θηράσιμα πέφυκε τοῖς ἀνθρώποις» κτλ. Φ. 234 «Τέλος τοῦ ς-ου βιβλίου. Ἐν ἔτει τῷ κοσμοσωτηρίῳ αψλζ-φ (1737), αὐγούστου λα'». Ἐν τοῖς κρασπέδοις τινὰ σχόλια.

441. Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου συναξάρια τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Φύλλα 58 βαμβακεροῦ χάρτου, γραφέντα τῇ ιδ' ἑκατ. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 27 μέχρι 30 (0,278 × 0,185 = 0,193 × 0,12).

442. Ἀκολουθία τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Λύδδῃ μεγάλου ναοῦ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ψαλλομένη τῇ 3 νοεμβρίου. Τοῦ κανόνος ἡ ἀκροστιχίς· «Θερμὸς πέφυκας μάρτυς ὄντως προστάτης». Φύλλα χάρτου 22, γραφέντα τῇ ιη' ἑκατ. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 22 (0,266 × 0,188 = 0,21 × 0,115).

443. Παραφράσεις διαφόρων κειμένων, οἷον τῶν τετραστίχων μύθων Ἰγνατίου, τῶν κεφαλαίων Ἀγαπητοῦ διακόνου, κανόνων ἁσματικῶν τοῦ μελωδοῦ Κοσμᾶ κτλ. Φύλλα χάρτου 109, μήκους 0,25, πλάτους 0,175. Γραφή κακίστη τῆς ιη' ἑκατ.

444. Κανόνες ἁσματικοὶ κατὰ τοὺς ὀκτῶ ἤχους, ψαλλόμενοι εἰς τὸν ὄσιον Σάβαν, προσόμοια καὶ στιχηρὰ ἰδιόμελα. Φύλλα χάρτου 22, γραφέντα τῇ ιη' ἑκατ. Μήκους 0,253, πλάτους 0,19. Ἐνδὸν τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει φύλλον ἐν ἐκ μεμβράνης, ἐν ᾧ τέμαχος ἐστὶ λόγος τινὸς περὶ τοῦ τετραήμερου Λαζάρου.

ἔστι δὲ τοῦτο μέρος ἑτέρου τινὸς κώδικος τῆς ια' ἑκατοντα-
ετηρίδος.

445. Τεῦχος τῆς ιη' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 147, μή-
κους 0,252, πλάτους 0,18. — α') «Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως
προοίμιον εἰς τὴν ῥητορικὴν τέχνην», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὴν ἔμφυτον
ἐπιθυμίαν» κτλ., φ. 1 κέ. Ἐν τοῖς κρασπέδοις πολλὰ σχόλια. —
β') «Πρᾶξις κατὰ συντομίαν εἰς τὰς ῥητορικὰς ἐρμηνείας, πρὸς
τὸν εὐλαβέστατον κύριον κύριον Παῖσιον καὶ ἡμέτερον μαθητὴν
τὸν Χοραφὰ ὁ ῥήτωρ Βικέντιος». Ἄρχ. «Ἐπειδὴ τῆς ῥητορικῆς
τὰ μαθήματα» κτλ., φ. 61-94 [Ἐξεδόθη τύποις ἐν Πέστη, ἔτει
1815-φ, δι' Ἐμμανουὴλ τοῦ Δημητριάδου]. — γ') «Διδασκαλία
περὶ τοῦ ἀκραιφνοῦς τρόπου τοῦ διδάσκειν τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον,
ἐκδοθεῖσα παρὰ Γερασίμου Βλάχου τοῦ Κρητός, ταπεινοῦ τῶν
ἐπιστημῶν διδασκάλου, κήρυκος τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου καὶ καθη-
γουμένου τῆς Παλαιουπόλεως, σεβασμίου μοναστηρίου», φ. 101-
123 «Ἐγγραφή χειρὶ ἀμαθοῦς Χριστοφῆ». — δ') «Τοῦ σοφωτάτου
κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως τοῦ ὕστερον διὰ τοῦ θείου καὶ
μοναχικοῦ σχήματος Θεοδοσίου μετονομασθέντος ἔκθεσις περὶ
ἐπιστολικῶν τύπων», φ. 124 κέ.

446. «Μαθήματα τοῦ Ἰωακείμ» Σμυρναίου, γραφέντα διὰ
τῆς χειρὸς αὐτοῦ μεσοῦσης τῆς ιη' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 143, μήκους
0,25, πλάτους 0,18. Ψυχαγωγία καὶ σχόλια ἐν τοῖς κρασπέδοις.
Λόγοι πέντε Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Λεῖπει τὸ τέλος.

447. Θεματογραφία Χριστοφῆ (ἕρα ἀριθ. 445), περιέχουσα
ἐν τῇ ἀρχῇ τύπον ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τινὰ Κωνσταντῖνον· μετὰ
δὲ πολλὰς ἄλλας ἐπιστολάς ἔγραψε θέματα κατὰ τὸ πρῶτον εἶδος
τῶν ἐνεργητικῶν, ἔτει 1763-φ. Φύλλα χάρτου 120, μήκους
0,238, πλάτους 0,169.

448. Ἐμμετρος ἀκέφαλος διήγησις περὶ τοῦ γενομένου
ἐμπρησμοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ἔτει 1808-φ, ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀνα-
στάσεως. Φύλλα 20, ὧν τὰ πρῶτα δώδεκα μόνον ἔχει τὴν διή-
γησιν, ἀρχομένην ὡδε· «πέμπτην ὥδὴν ἐφάλαμεν ἡμεῖς οἱ καϊ-
μένοι· | τοὺς κώδωνας ἠκούσαμεν φεῦ οἱ δυστυχισμένοι» κτλ.

449. Βίος και πολιτεία τοῦ ὁσίου Χαρίτωνος ἐν παραφράσει, γραφεὶς ἔτει 1797-φ διὰ τῆς χειρὸς Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου. Φύλλα 12, μήκους 0,235, πλάτους 0,175. Ἀρχ. «Πολλά εἰσι τὰ παραδείγματα τῆς διδασκαλίας» κτλ.

450. Τεμάχιον ἀπογράφου τινὸς τῆς ιζ' ἑκατ. ἐκ φύλλων δέκα, περιέχον μέρος τοῦ νομοκάνονος Μαλαξοῦ. Μήκους 0,225, πλ. 0,125. Ἐνδον τῆς πρώτης πινακίδος ἔγραψεν Ἰωαννίκιος ὁ Σαβαΐτης (1787 ἰουνίου 3): «† Ἐστω εἰς εἰδῆσίν σας ἀδελφοί ταπαρόντα τετράδια τοῦ νόμου κανόνες τὰ ἔφεβεν ἕνας ἀδελφὸς ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ· εἶχε καὶ ἄλλα, καθὼς μὲ εἶπεν, ὅμως τὰ ἐχρειάσθηκεν εἰς ταῖς ὑπηρεσίαις του. Λοιπὸν αὐτὰ τὰ εὐρισκόμενα τὰ ἐστάχωσα εἰς ἕνα τέτραδον» κτλ.

451. «Θέατρον τῆς Ἀγίας Γῆς, ἡ ἱστορία καὶ περιγραφή ταύτης καὶ ὅλης τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας, συγγραφεῖσα μὲν λατινιστὶ ὑπὸ Ἀδριχομίου Δέλφιο Γερμανοῦ, μεταφρασθεῖσα δὲ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γλῶσσαν καὶ διαφορῶν σφαλμάτων ἐκκαθαρθεῖσα, ἔτι δὲ καὶ διαφοροῖς προσθήκαις πλουτισθεῖσα παρὰ τοῦ ἐν ἱερομονάχοις ἐλαχίστου καὶ ἀμαρτωλοῦ Νεοφύτου Ἀγιοταφίτου, τοῦ ἐκ τῆς Κύπρου, τῷ αωμθ-φ ἔτει, κατὰ μῆνα μάρτιον. Ἀφιερῶθη δὲ τὸ παρὸν πόνημα παρ' αὐτοῦ τοῦ μεταφραστοῦ τῷ ἐξόχῳ ταύτην τὴν γῆν διὰ τῆς ἐνσάρκου αὐτοῦ οἰκονομίας ἀγιάσαντι καὶ τιμήσαντι θεοπρεπῶς θεανθρώπῳ σωτῆρι ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. Τόμος α'. Ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ πόλει Ἱερουσαλήμ γέγραπται αὕτη τῷ 1849». Τόμοι τρεῖς ἐκ κοινοῦ χάρτου, συναποτελοῦντες σελίδας θ' + 1233. Ἐτει δὲ 1860-φ ἀφιερῶθησαν τῇ λαύρᾳ Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, ἡγουμενεύοντος Ἰωάσαφ.

452. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 210, γραφὲν ὑπὸ Κυριακοῦ, καλλιγράφου σπουδαστοῦ, καὶ περιέχον α') κανόνας ἀσματικούς τῶν μελωδῶν Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, β') Λουκιανοῦ ἐνούπνιον καὶ τινὰς ἐκ τῶν νεχρικῶν αὐτοῦ διαλόγων, γ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἔπη τινά. Μήκους 0,238, πλάτους 0,175. Γραφή κανονική, λεπτή καὶ χαρίεσσα.

453. Ἐτερον τοῦ αὐτοῦ σπουδαστοῦ, μελέτης ἀξιον. Φύλλα

χάρτου 279, μήκους 0,233, πλάτους 0,172. Ψυχαγωγίαι καὶ σχόλια.—α') Εὐριπίδου Ἐκάβη, φ. 1 κέ.—β') Σοφοκλέους Αἴας μαστιγοφόρος, φ. 41-82 «Ἐν ἔτει ἀψλγ-φ, ἰουνίου κβ'» [1733].—γ') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, φ. 83^β-108 «Ἔργων ἡμερέων τε πέρας τοῦ Ἡσιόδοιο. † Ἐν μηνὶ αὐγούστου κδ', ἀψλγ-φ, ἡμέρα Παρασκευῆ: δῶν δὲ ἡμῖν κύριος ὁ Θεὸς πλείστην προθυμίαν καὶ ἐν ἄλλοις ποιηταῖς». — δ') Πινδάρου Ὀλυμπιονίκαι, μετὰ σχολίων καὶ διορθώσεων ἐν τοῖς κρασπέδοις, φύλ. 110-159 «Τέλος τοῦ τεσσαρεσκαίδεκάτου καὶ τελευταίου τοῦ Ὀλυμπίων εἰδους:—καὶ τῷ μόνῳ σοφῷ Θεῷ δόξα: ἐν ἔτει σωτηρίῳ ἀψλγ-φ, δεκεμβρίου κά'». — ε') Πλανούδη ἀνθολογίας ἐπιγραμμάτων μέρος πρῶτον, φ. 161^β—279 «Τέλος τοῦ πρώτου τμήματος καὶ τῷ Θεῷ δόξα. Ἐν ἔτει ἀψλε' φευρουαρίου κδ' ἡμέρα Παρασκευῆ, ἐτελειώσαμεν τὸ ἐπιγραμματάριον εἰς δόξαν Θεοῦ. Κύριε κύριε ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπελθέτω ἀφ' ἡμῶν ἡ νωθρότης καὶ φώτισον τὸν νοῦν ἡμῶν τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς».

454. Ἄλλοτερον τοῦ αὐτοῦ καλλιγράφου σπουδαστοῦ. Φύλλα 185, μήκους 0,221, πλάτους 0,168.—α') «Γνωμαὶ μονόστιχοι κατὰ στοιχεῖον ἐκ διαφόρων συλλεγεῖσαι ποιητῶν», φ. 1-19^α «Τέλος τῶν τοῦ Χρυσολωρᾶ μονοστίχων γνωμῶν κτλ. ἀψλβ [1732], ἀπριλλίου ιζ' . . διὰ χειρὸς κάμοῦ Κυριακοῦ υἱοῦ Εὐθυμίου τοῦ Καλλιστράτου». — β') «Κάτωνος Ῥωμαίου γνωμαὶ παραινετικαὶ δίστιχοι, ἃς μετήνεγκεν ἐκ τῆς τῶν Λατίνων φωνῆς εἰς τὴν ἑλληνίδα διάλεκτον Μάξιμος μοναχὸς ὁ Πλανούδιος», φ. 20-29 «Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ἀψλ' [1730], ἐν μηνὶ ἰουλίῳ ιε', ἡμέρα τετάρτη, τοῦ ἁγίου Ἀθηνογένους». — γ') «Χρυσᾶ ἔπη τοῦ Πυθαγόρου» μετὰ καὶ τινων ἐν ταῖς ῥαῖς εἰκαστικῶν ἴσως διορθώσεων, φ. 30-32 «Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ἀψλ', ἐν μηνὶ αὐγούστῳ α', ἡμέρα Τρίτη τοῦ ἁγίου Ἐλεαζάρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.—δ') «Φωκυλίδου ποίημα νουθετικόν», φ. 33-39 «Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ἀψλα' [1731], ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ ζ', ἡμέρα δ'». — ε') «Εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐπικήδεια εἴτε ἐπιτάφια» (Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου), φ. 39^β.—ς') «Στίχοι ἠρωελεγεῖοι εἰς τὴν κοίμησιν τῆς ὑπε-

ραγίας θεοτόκου Μαρίας· εἰσί δὲ ὡς ἐν εἴδει διηγήσεως· ποίημα Δαμασκηνοῦ μοναχοῦ τοῦ Σπουδίτου». Ἀρχ. «Εὖτε θεοῦ μάτρ κλειτὴ Μαρίη», φ. 41. Σχόλια καὶ διορθώσεις ἐν τοῖς κρασπέδοις. Μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον· «Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ραφλ' ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ κδ'». — ζ') Γνώμαι μονόστιχοι Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου κατὰ ἀλφάβητον», γνωμικὰ δίστιχα καὶ τινα τετράστιχα, φ. 65-58 «Ἐτελειώσαμεν σὺν Θεῷ ὡς ἐδυνήθημεν τοὺς τετραστίχους τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ καὶ τῷ Θεῷ ἡμῶν δόξα. Διὰ χειρὸς Κυριακοῦ, υἱοῦ τοῦ Εὐθυμίου». — η') Αἰσώπου μῦθοι, φύλ. 59. — θ') Ἰλιάδος ΑΒΓΔΕ, φ. 97-185 «Νῦν τοῦ Ὀμήρου χάριτι τοῦ Κυρίου | εὖρατο τέρμα πέμπτη ἢ ραψωδία: | ἢ εἴληφε τέρμ' ἢ παροῦσα ἕως ὧδε, | πέμπτη Ἰλιάς, Ὀμήρου ραψωδία».

455. Μαθηματάριον ἐμπεριέχον διάφορα κείμενα μετὰ ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας, ἅπερ ἐδιδάχθη Ἰωάννης ὁ ἐκ Ῥαιδεστοῦ μετὰ τῶν ἐτῶν 1777 καὶ 1779. Φύλλα 417, μήκους 0,235, πλάτους 0,17.—α') «Χρηστοθήθεια συντεθεῖσα παρὰ τοῦ τιμιωτάτου καὶ λογιωτάτου ἐν τε γραμματικῇ καὶ σοφίᾳ, πάσῃ ἄλλῃ παιδείᾳ ἀρίστου διδασκάλου τῆς πατριαρχικῆς σχολῆς Ἀντωνίου τοῦ Βυζαντίου», φ. 1-44. — β') Χρυσολωρᾶ γνώμαι μονόστιχοι κατὰ στοιχεῖον ἐκ διαφόρων ποιητῶν, φ. 45. — γ') Ἀγαπητοῦ διακόνου κεφάλαια παραινεντικά, φ. 73. — δ') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγοι τέσσαρες, φ. 101. — ε') Βασιλείου Σελευκείας λόγοι τρεῖς, φύλ. 139. — ς') Βασιλείου Καισαρείας ὁμιλίαι τρεῖς, φύλ. 178. — ζ') Θεοδωρίτου Κύρου περὶ προνοίας λόγοι δύο, φύλ. 242. — η') Γρηγορίου Ναζιανζοῦ λόγος εἰς τοὺς Μακκαβαίους, φ. 281. — θ') Ἀστερίου Ἀμασειᾶς κατὰ πλεονεξίας ὁμιλία, φ. 301.—ι') Γρηγορίου Νύσσης ἐπιτάφιοι δύο εἰς Πουλχερίαν καὶ Πλακίλλαν, φ. 325.—ια') Διβανίου μελέτη περὶ τοῦ δυσκόλου ἀνδρός, ὅστις γήμας λάλον γυναικα ἑαυτὸν προσαγγέλλει, φ. 361.—ιβ') Θέματα παλαιᾶς καὶ νέας ἑλληνικῆς γλώσσης, φ. 377.—ιγ') Τεμάχιον ἀδήλου συγγραφεῖς περὶ τῆς ἁγίας τριάδος, φ. 385.—ιδ') Εὐχὴ ὑπὲρ ἀρχιερέως, πολυχρονισμὸς τοῦ

πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Σωφρονίου τοῦ μετατεθέντος ἐξ Ἱεροσολύμων, καὶ πάλιν ἕτερος τοῦ μητροπολίτου Μαρωνείας, φ. 389.—ιε') Θέματα πάλιν, φ. 400.—ις') Πλουτάρχου περὶ παιδῶν ἀγωγῆς, φ. 410.

456. Μαθηματάριον τῆς ιζ' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 285, μήκους 0,225, πλάτους 0,17. Μετὰ τὸ 113-ον φύλλον ὑπάρχει μέγιστον ἔλλειμμα.—α') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγοι τινὲς μετὰ ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας, φ. 1-177.—β') «Ἠθικοὶ λόγοι κδ' ἐκλεχθέντες διὰ Συμεῶν τοῦ μαγίστρου καὶ λογοθέτου ἐκ πασῶν τῶν πραγματειῶν τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας», φ. 178 κέ. Καὶ οὗτοι μετὰ ψυχαγωγίας. Τὸ ἔσχατον φύλλον ἐμπεριέχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει κάμοῦ Χρυσάνθου ἱερομονάχου ἐκ πόλεως Τραπεζοῦντος καὶ τὸ ἄφησα ἀμανέτι εἰς χεῖρας τοῦ ἀγίου διδασκάλου κυρίου κῶρ Ἀνθίμου καὶ εἶναι βιβλία ἕξ».

457. Μαθηματάριον τῆς ιζ' ἑκατ., οὗ ἡ γραφὴ παρομοία τῇ τοῦ 456-ου κώδικος. Φύλλα χάρτου 497.—α') Ὀδυσσεΐας ῥαψωδίαὶ ιδ' μετὰ σχολίων, φ. 1-325.—β') Ἰλιάδος ῥαψωδίαὶ ε' μετὰ ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας, 328 κέ.—γ') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, φ. 469^β κέ. Τύποι σφραγίδος (φ. 359) ἐμφαίνουσι τὸ ὄνομα «+ ΘΩΜΑΣ ΤῸ ΚΙΨΡῸ ΔΥΛΟΣ ΧΥ 1685». Τὸ ἔσχατον φύλλον ἐμπεριέχει σημεῖωμα τοιοῦτον· «Ἐτοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει κάμοῦ Χρυσάνθου ἱερομονάχου καὶ πρωτοσυγκέλλου τοῦ Ἀγίου Τάφου ἐκ πόλεως Τραπεζοῦντος καὶ τὸ ἄφησα ἀμανέτι εἰς τοῦ ἀγίου διδασκάλου κυρίου κυρίου πατᾶ Ἀνθίμου».

458. Μαθηματάριον τῆς ιη' ἑκατ., οὗ ἡ γραφὴ παρομοία τῇ τοῦ 457-ου κώδικος. Φύλλα χάρτου 441.—α') Ὀμηρόκεντρα, φ. 1 κέ.—β') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου στηλιτευτικὸς α' κατὰ Ἰουλιανοῦ καὶ ἐπιτάφιος εἰς Βασίλειον, φ. 93 κέ.—γ') «Συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὧν ἐμνήσθη ἱστοριῶν ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Γρηγόριος ὁ Θεολόγος τῶν ἐν τῷ πρώτῳ στηλιτευτικῷ», φ. 268.—δ') Θεοδώρου Προδρόμου τετράστιχα ἱαμβεῖα καὶ ἠρῶα εἰς τὰ κεφαλαιω-

δῶς ῥηθέντα ἐν τῇ παλαιᾷ Γραφῇ, φ. 302.—ε') Ἐπιγραμμαμάτων ἀνθολογίας Πλανούδη τμήμα πρῶτον.

459. Μαθηματάριον, οὗ ἡ γραφή παρομοία τῇ τοῦ 458-ου κώδικος. Φύλλα 364. Ἐν τῇ ᾧα τοῦ 39-ου φύλλου· «Ἐτοῦτο εἶναι ἐκ τῶν τοῦ Κυριαίου Βαρναίου». Καί πάλιν ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ· «Ἡ βίβλος αὕτη τοῦ Θεοχάρη πέλει». Καί πάλιν «Καί τότε πρὸς τοῖς ἄλλοις πέλει καμοῦ Κυριακοῦ πέλοντος τῆς ἐκ τῆς Βάρνης χώρας πρὸς τὴν Πόντος, ἡ πρώτην καλουμένην Τιβεριούπολις, τανῦν δὲ Βάρνα». — α') Χρυσολωρᾶ γινώμαι μονόστιχοι, φ. 1 κέ.—β') «Γαβρίου Ἑλληνοσ τετράστιχα ἐπιμύθια», φ. 40. — γ') Πυθαγόρου χρυσᾶ ἔπη, φ. 66^β. — δ') Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ τετράστιχα, φ. 67-104 «Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα κατὰ τὸ ἀψνδ' [1754], ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ, τῇ ια' ἡμέρᾳ αὐτοῦ». — ε') «Χριστὸς πάσχων Γρηγορίου Ναζ. τοῦ Θεολόγου», φ. 104^β. — ς') Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ κανόνες ἀσματικοὶ ἐννέα, φ. 199 κέ.— ζ') Συνεσίου περὶ βασιλείας, φ. 279.—η') «Κεφάλαια καὶ ἄρθρα λεγόμενα, ἀναγραφέντα παρ' ἐμοῦ τοῦ ἐλαχίστου τῶν ἱερομονάχων Λεοντίου ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ καλουμένου Κριτῆς τῆς Ἀληθείας, συνταχθέντα παρὰ τοῦ πατριάρχου κυρίου Ἱερεμίου Κ/πόλεως κατὰ Λουτεροκαλβίνων καὶ πασῶν αἱρέσεων ἀνεξαιρέτως», φ. 323^β.

460. Μαθηματάριον ἔτους 1734-ου. Φύλλα 257.—α') Συνεσίου περὶ βασιλείας, φ. 1 κέ.—β') Ἐπιγραμμαμάτων ἀνθολογίας Πλανούδη τμήμα πρῶτον, φ. 39. — γ') Ἰσοκράτους πρὸς Νικολέα, φ. 39.—δ') Βασιλείου Καισαρείας πρὸς τοὺς νέους, ὅπως ἂν ἐκ τῶν ἐλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων, φ. 83.—ε') Βασιλείου ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός, φ. 98.—ς') «Κανόνες προφυλακτικοὶ τῶν δηλητηρίων», φ. 113.—ζ') Θαλασσίου κεφάλαια περὶ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας, φ. 115^β.—η') Ἀγαπητοῦ διακόνου κεφαλαίων παραινετικῶν ἔκθεσις, φ. 122.—θ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπιτάφιος εἰς Βασίλειον τὸν μέγαν, φ. 139.—ι') Βατραχομουμαχία, φ. 141.—ια') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, φ. 153.—ιβ') Περὶ ψυχῆς ἀνώνομον, οὗ ἡ ἀρχή· «Τιμιώτατον μὲν τῶν ἀνθρώπων μερῶν ἡ ψυχὴ», φ. 188.—ιγ') Ἰσοκράτους

πρὸς Δημόνικον, φ. 221. — ιδ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου παραί-
νεσις κατ' ἀλφάβητον, φ. 233. — ιε') Ἰσοκράτους πανηγυρι-
κός, φ. 240.

461. Μαθηματάριον τῆς ιη' ἑκατ. Φύλλα 280.— α') Θεο-
φίλου Κορυθαλλέως ἐπιστολάριον, φ. 1 κέ.— β') Ἀντωνίου Βυ-
ζαντίου χρηστοθήθεια, φ. 69.— γ') Βασιλείου Καισαρείας πρὸς
τοὺς νέους, φ. 93.— δ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπιτάφιος εἰς
Βασίλειον τὸν μέγαν, φ. 119.— ε') Ἀδήλου περὶ ἀρετῶν καὶ
παθῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν. Ἀρχ. «Ἰστέον ὅτι διπλοῦς ὢν ὁ
ἄνθρωπος», φ. 194.— ς') Βίος Μακαρίου τοῦ Ῥωμαίου, φ. 200.

462. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων 422.— α') «Διάφοροι λέξεις
πρὸς τὸ ἑλληνικόν». Ἀρχ. «Σικυὸς τὸ ἀγκοῦρι», φ. 1 κέ.—
β') «Ἀντωνίου τοῦ Βύζαντος, διδασκάλου τῆς ἐν Κωνσταντινίου
πόλει ἀκαδημίας, ποίημα χρηστοθήθεια καλούμενον», φ. 5.—
γ') «Κεφάλαια παραινετικά διὰ γνωμολογίας», μετὰ παραφράσεως,
ἧς ἀνωθεν ἐγράφη τὸ «κατὰ τὸ ἀψλβ' [1732] μηνὸς ὀκτωβρίου
εἰκοστῆ τρίτῃ ἐκάμαμεν ἀρχὴν καὶ ἐμπήκαμεν εἰς τὰ κεφάλαια πα-
ραινετικά», φ. 23.— δ') «Τοῦ σοφωτάτου Ψελλοῦ Ἰαμβοὶ εἰς ἀρε-
τὰς καὶ κακίας», φ. 32.— ε') Πλουτάρχου περὶ τοῦ ἀκούειν· κεί-
μενον καὶ παράφρασις, ἔχουσα τὸ «κατὰ τὸ ἀψλβ' μηνὸς φεβρου-
αρίου ιβ' ἐκάμαμεν ἀρχὴν καὶ ἐμβήκαμεν εἰς τὸ μάθημα τοῦ
Πλουτάρχου περὶ τοῦ ἀκούειν», φ. 37.— ς') Συνεσίου ἐπιστολαί
τινες μετὰ παραφράσεως, φ. 35.— ζ') Δημοσθένους ὀλυνθιακοὶ
τρεῖς, ὧν ὁ πρῶτος ἔχει τὸ «κατὰ τὸ ἀψλδ' μηνὸς αὐγούστου 9»
[1734], φ. 120^β.— η') Βασιλείου Καισαρείας λόγος μετὰ παρα-
φράσεως, ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός, φ. 201. Ἐδι-
δάχθη μηνὶ σεπτ. ἔτους 1733.— θ') Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ
λόγος εἰς τὸ πάσχα μετὰ παραφράσεως, φ. 218.— ι') Τοῦ αὐτοῦ
λόγος εἰς τὴν Πεντηκοστήν, διδαχθεὶς ἔτει 1734-φ, ἀπὸ τῆς γ'
μαΐου μέχρι τῆς ιγ' ἰουνίου, φ. 241.— ια') «Κατὰ τὸ ἀψλδ' ἰου-
νίου ιδ' ἡρξάμην τῶν στίχων Γρηγορίου» τοῦ Θεολόγου, φ. 255.—
ιβ') Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, φ. 283.— ιγ') Εὐριπίδου Ἐκάβη
μετὰ παραφράσεως, φ. 300.— ιδ') Ἀριστοφάνους Πλοῦτος μετὰ

παραφράσεως, φ. 330 «Κατὰ τὸ ἀψλβ' μηνὸς νοεμβρίου δεκάτῃ ἐβδόμῃ ἐκάμαμεν ἀρχὴν καὶ ἐμβήκαμεν εἰς τὸν Πλοῦτον τοῦ Ἀριστοφάνους». Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ δράματος ἀναγινώσκειται τοῦτο «Ἐτελειώθη τὸ παρὸν χρόνους εἰς τοὺς χιλίους | εἰς τοὺς τριάκοντα καὶ δυὸ πρὸς τοὺς ἑπτακοσίους | εἰς μέρας πέντε τοῦ μηνὸς φρευαρίου τούτου | μὲ κόπον πολὺν καὶ σπουδὴν τοῦ αὐτοῦ Εὐθυμίου». — ιε') «1733 μηνὸς μαΐου α'». Ἰλιάδος ΑΒΓ, φ. 357.

463. Μαθηματάριον τῆς ιη' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 439. — α') Χρυσολωρᾶ γινῶμαι μονόστιχοι, β') Λουκιανοῦ ἐνούπνιον καὶ διαλογοὶ τινες, γ') Σοφοκλέους Αἴας μαστιγοφόρος, δ') Εὐριπίδου Ἐκάβη, ε') Ἀνθολογίας ἐπιγραμμάτων πρῶτον βιβλίον, ς') Ἀριστοφάνους Νεφέλαι, ζ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ποιήματα, η') Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ κανόνες λαμβικκοί. Ἦν δὲ τὸ βιβλίον Χρυσάνθου ἱερομονάχου τοῦ Τραπεζουντίου καὶ τοῦ διδασκάλου Ἀνθίμου.

464. Μαθηματάριον τῆς ιη' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 527. — α') Λουκιανοῦ ἐνούπνιον, β') Βασιλείου Καισαρείας ὀμιλίαι τρεῖς, γ') Γρηγορίου Θεολόγου λόγος εἰς τὰ Φῶτα, δ') Βασιλείου ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός, ε') Γρηγορίου Θεολόγου εἰς Βασίλειον ἐπιτάφιος, ς') «Ἐρμηνεία κατὰ παράφρασιν τῶν μονοστίχων τοῦ Θεολόγου», ζ') λόγοι τινὲς τοῦ αὐτοῦ καὶ η') Θεοδώρου Προδρόμου τετράστιχα.

465. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 397. — α') Γρηγορίου Θεολόγου τετράστιχα, β') Κανόνες ἀσματικοὶ τῶν μελωδῶν Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Κοσμᾶ καὶ Ἰωσήφ, γ') Ἰωάννου Στοβαίου στίχοι ἤτοι ἐκλογαὶ ἀποφθεγμάτων, δ') Ἀντωνίου Βυζαντίου χρηστοθήθεια, ε') Βασιλείου Καισαρείας λόγοι τρεῖς εἰς ψαλμούς. Φύλλ. 254^β «Τέλος παρὰ Αὐξεντίου μοναχοῦ: 1769-φ δεκεμ. 10». Φύλλ. 257 «Τὸ παρὸν μαθηματάριον ὑπάρχει κάμου τοῦ ταπεινοῦ Αὐξεντίου μοναχοῦ καὶ ὑπηρέτου τοῦ ἐν ἱεροδιδασκάλοις κυρίου κυρίου Ἀνθίμου εἰς τοὺς 1769 ἰουνίου 12».

466. Μαθηματάριον Εὐθυμίου. Φύλλα χάρτου 363. — α') Συνεσίου ἐπιστολαὶ διδασκείσαι ἔτει 1724-φ. — β') Ἰσοκράτους λόγοι τρεῖς. — γ') Λουκιανοῦ ποικίλλα πονημάτια, ὧν τὸ ἔσχατον ἔχει τὸ

«1725 ἰουνίου ἐ' Εὐθυμίου καὶ τῶν φίλων». Φ. 363 «Ἐτει αψξθ' κατὰ μῆνα φεβρ. ἐτοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει κάμοῦ Χρυσάνθου ἱερομονάχου ἐκ πόλεως Τραπεζοῦντος καὶ ἄφισα ἀμανέτι εἰς χεῖρας τοῦ ἁγίου διδασκάλου κυρίου κυρίου παπᾶ κῦρ Ἀνθίμου».

467. Μαθηματάριον Ἀβραμίου τοῦ Σμυρναίου, ἐκ φύλλων χάρτου 389.—α') Βασιλείου Καισαρείας πρὸς τοὺς νέους, φ. 1-28 «1751 ἰανουαρίου πρώτη, χεῖρ Ἀβραμίου ἱερομονάχου τοῦ Ἁγίου Τάφου». — β') Βασιλείου Καισαρείας ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός, φ. 29. — γ') Τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ προσηλωσθαι τοῖς βιωτικοῖς, φ. 53-80 «αψν' [1750] ἰουνίου κη' ἔλαβε πέρας ἐν Ἱερουσαλήμ· χεῖρ τοῦ Ἀβραμίου ἱερομονάχου ἐκ Σμύρνης αψν' ἰουνίου 23». — δ') Συνεσίου ἐπιστολαί, φ. 81. — ε') Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας ἱστορία εἰς τὸν Μελχισεδέκ, φ. 303^β. — ς') Περὶ τῶν ἐπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων, φ. 310. — ζ') Βασιλείου Καισαρείας λόγος εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῶ, διδαχθεῖς ἔτει 1750-φ, φ. 313. — η') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ὑποθήκαι παρθένους, γραφεῖσαι τῇ 20-ῃ μαρτίου ἔτους 1750-ου, φ. 357.

468. Μαθηματάριον Ἀβραμίου τοῦ Σμυρναίου, περιέχον κείμενα διδαχθέντα ἔτει 1749-φ ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἱεροσολύμων.— α') Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ κανόνες ἁσματικοὶ μετὰ τῆς ἐρμηνείας Θεοδώρου Προδρόμου, β') Μητροφάνους Σμύρνης κανόνες τριαδικοί, γ') Ὀμηρόκεντρα, δ') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, ε') Φωκυλίδου ποίημα νουθετικόν, ς') Σόλωνος ἐλεγείων γνωμικά τινα. Φύλλα χάρτου 319.

469. Μαθηματάριον Ἀβραμίου τοῦ Σμυρναίου, περιέχον κείμενα διδαχθέντα κατὰ τὰ ἔτη 1749-1751, ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἱεροσολύμων.— α') Θεοφίλου Κορυθαλλέως ἐπιστολάριον καὶ ἐπιστολαὶ μεταγενεστέρων τινῶν ἐμμούσων Ἑλλήνων, β') Ἀγαπητοῦ διακόνου κεφάλαια παραινεντικά, γ') Βασιλείου Μακεδόνας παραινενσεις πρὸς Λέοντα, δ') Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας παιδεία βασιλική, ε') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τετράστιχα, ς') Τοῦ αὐτοῦ ἔπη, ζ') Πλουτάρχου περὶ παιδῶν ἀγωγῆς. Φύλλα χάρτου 311.

470. Μαθηματάριον Ἀβραμίου τοῦ Σμυρναίου [1747-

1479].—α') Θεοδώρου Προδρόμου τετράστιχα, β') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου δράμα [Χριστὸς πάσχων], γ') Τοῦ αὐτοῦ ἴαμβοι εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, δ') Κάτωνος γνῶμαι, κατὰ μετάφρασιν Μαξίμου τοῦ Πλανούδη.

471. «Μαθηματάριον η'» Ἀβραμίου τοῦ Σμυρναίου. Φύλλα χάρτου 181.—α') Κάτωνος Ῥωμαίου γνῶμαι παραινετικάι, β') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, γ') Ἰλιάδος ΑΒΓΔΕ.

472. Μαθηματάριον τῆς ιη' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 405.—α') Γραμματικῆς ἀνωνύμου μέρος, β') Κοσμᾶ Πισιδίας ἐπιστολὴ πρὸς Χρύσανθον πατριάρχην Ἱεροσολύμων [22 δεκ. 1722], γ') «Ἐκ τῶν τοῦ Βριγενίου [γρ. Βρυεννίου] βιβλίων περὶ τῶν κατὰ Λατίνων αἰρέσεων», δ') Βασιλείου Καισαρείας ὁμιλίας τινές, ε') Πλουτάρχου περὶ παίδων ἀγωγῆς, ς') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου πρὸς Σέλευκον, η') Πλουτάρχου περὶ τοῦ ἀκούειν, θ') Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ κανὼν ἀσματικός, ι') Μιχαὴλ συγκέλλου μέθοδος περὶ τῆς τοῦ λόγου συντάξεως, ἡ «Γεωργίου τοῦ Λεκαπηνοῦ περὶ συντάξεως τῶν ῥημάτων». ια') Μεθοδίου Πατάρων «λόγος περὶ τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν».

473. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 613, γραφέν ἔτε 1757-φ [ἄρα φ. 564].—α') Ἀγαπητοῦ διακόνου κεφαλαίων ἔκθεσις ἀκέφαλος, β') Ἰσοκράτους λόγοι δύο, γ') Θεοδώρου Προδρόμου τετράστιχα, δ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου στηλιτευτικὸς πρῶτος, ε') Τοῦ αὐτοῦ εἰς Βασίλειον ἐπιτάφιος, ς') Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ κανόνες ἀσματικοί, ζ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου παρθενίας ἔπαινος, η') Θεματογραφία, ἐν ἧ καὶ τύποι γραμμάτων ἐπιστολιμαίων, ἐξ ὧν φαίνεται ὅτι ἡ τούτων σύνταξις ἐγένετο ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἱεροσολύμων.

474. «Καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις Σωφρονίου πρωτοσυγκέλλου Ἀγιοταφίτου ἐκ πόλεως Ῥαιδεστινοῦ ,αψξ'» [1760]. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 380.—α') Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας παιδεία βασιλική, β') Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ κανόνες ἀσματικοί, γ') Ὀμηρόκεντρα, δ') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, ε') Πυθαγόρου χρυσᾶ ἔπη, ς') Ἐκ τῶν Σόλωνος ἐλεγείων γνομικά, ζ') Βασιλείου Καισαρείας ὁμιλίας τινές, η') Συνεσίου περὶ βασιλείας.

475. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 368, διδαχθὲν ἔτει 1727-φ [φ. 199].—α') Ἀντωνίου Βυζαντίου χρηστοθήεια ἀκέφαλος, φ. 1 κέ.—β') Ἀγαπητοῦ διακόνου κεφαλαίων ἔκθεσις, φ. 36.—γ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τετράστιχα καὶ δίστιχα, φ. 52.—δ') Κανόνες ἀσματικοί, φ. 97.—ε') Χρυσολωρᾶ γνῶμαι μονόστιχοι, φ. 200.—ς') Φωκυλίδου ποίημα νουθετικόν, φ. 228.—ζ') Ἀγαπητοῦ διακόνου πάλιν ἔκθεσις παραινετικῶν κεφαλαίων, φ. 245.—η') Κάτωνος γνῶμαι, φ. 253.—θ') Θέματα παλαιᾶς καὶ νέας ἑλληνικῆς γλώσσης, φ. 278.—ι') «Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων περὶ ὀρθογραφίας». Ἀρχ. «Τὰ διὰ τοῦ ε προπαροξύτονα θηλυκὰ διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφονται, οἷον ἐγκράτεια» κτλ., φ. 342.—ια') «Ἔτερον περὶ ὀρθογραφίας» ἀνώνυμον, οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῖ γινώσκειν ὅτι τὸ ποσὸν διαιρεῖται εἰς δύο» κτλ., φ. 346.—ιβ') «Ἰωάννου σοφωτάτου γραμματικοῦ περὶ ποιότητος κανόνες δὲ αὐτῆς οὔτοι. Οὐδέποτε β ἢ π ἢ φ» κτλ., φ. 360.—ιγ') «Τοῦ αὐτοῦ περὶ συντάξεως». Ἀρχ. «Ἐὰν εὔρεθῆ ἐν μιᾷ λέξει μέσῳ δύο φωνηέντων σύμφωνον» κτλ., φ. 365.—ιδ') «Σωφρονίου πατριάρχου περὶ ἀντωνυμίας». Ἀρχ. «Ἀντωνυμία ἐστὶ λέξις ἀντὶ ὀνόματος προσλαμβανομένη» κτλ., φ. 366. Ἦν δὲ καὶ τοῦτο Χρυσάνθου ἱερομονάχου τοῦ Τραπεζουντίου, μετέπειτα δὲ τοῦ διδασκάλου Ἀνθίμου.

476. Μαθηματάριον Σωφρονίου πρωτοσυγγέλλου τοῦ Ῥαιδεστηνοῦ, γραφὲν ἔτει 1760-φ καὶ περιέχον α') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τετράστιχα, β') Ἀγαπητοῦ διακόνου κεφάλαια παραινετικά, γ') Γρηγορίου πάλιν τοῦ Θεολόγου ποιήματα διάφορα καὶ δ') Μαξίμου τοῦ Πλανούδη μέρος πρῶτον ἀνθολογίας ἐπιγραμμάτων. Φύλλα χάρτου 312.

477. Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα μετὰ ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας. Φύλλα χάρτου 68, ἔχοντα μετὰ τὸ τέλος τοῦ ποιήματος τὸ «Ἐτελειώθη εἰς 1723, Ἰουλίῳ 2. παρὰ χειρὸς ἐμοῦ Γεωργίου Ψιακί».

478. Μαθηματάριον Ἰακώβου Ἀναστασίου [ἴρα σελ. 751], συνιστάμενον ἐκ σελίδων 834 καὶ περιέχον ἔργα τινὰ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου μεθ' ἐρμηνείας ψυχαγωγικῆς καὶ τὴν «συναγωγὴν

καὶ ἐξήγησιν ὧν ἐμνήσθη ἱστοριῶν ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐν τῷ πρώτῳ στηλιτευτικῷ λόγῳ».

479. Μαθηματάριον ἐκ χάρτου. Φύλλα 369. — Φ. 1-353 «κόπος τοῦ Ἱεροθέου». Ἐγράψε δὲ οὗτος α') Χρυσολωρᾶ γνώμας μονοστίχους, β') Κάτωνος γνώμας, γ') Πυθαγόρου χρυσᾶ ἔπη, δ') Φωκυλίδου ποίημα νουθετικόν, ε') Αἰνίγματα δημῶδη πέντε, ς') Ἰλιάδος ΑΒΓΔΕ, ζ') Λουκιανοῦ ἐνούπνιον, η') Ἰσοκράτους λόγους πέντε καὶ θ') Κανόνας ἰαμβικούς. — Φ. 162-206 γράψιμον Παρθενίου μοναχοῦ τοῦ Θετταλοῦ. Κανόνες ἰαμβικοὶ τοῦ μελωδοῦ Κοσμᾶ, μετὰ παραφράσεως Παρθενίου. Ἐν φ. 206-φ «Σύγγνωθι ἄνθρωπε, ὅτι δεδεμένῳ τῷ βιβλίῳ ἐγράφη ἡ παρούσα μετάφρασις τῶν κανόνων ἀψπθ' [1789], αὐγούστου ιζ', ἔνδον τοῦ θείου ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως».

480. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 216, ἔχον ἐν τῇ ἀρχῇ τὸ «Καὶ τότε Ἰακώβου ἱερομονάχου: χατζή-Ἡλιοῦ τοῦ ἐκ νήσου Πάτμου». Ἐγράφη περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ.—α') Ὀμηρόκεντρα, β') Φωκυλίδου ποίημα, γ') Πυθαγόρου χρυσᾶ ἔπη, δ') Σόλωνος ἐλεγεία, ε') Βατραχομουμαχία, ς') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, ζ') Ἐπιγραμμάτων τῆς ἀνθολογίας Πλανούδη μέρος πρῶτον.

481. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 285, γραφὴν ἀμφὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ.—α') «Στίχοι τοῦ Νεΐλου. Ἀρχὴ σωτηρίας ἢ ἑαυτοῦ κατάγνωσις» κτλ., φ. 25. — γ') Γαβρίου μῦθοι, φ. 33. — δ') Δαμασκηνοῦ Στουδίτου στίχοι ἠρφέλεγεῖοι εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, φ. 43. — δ') Κάτωνος γνώμαι, φ. 48. — ς') «Θρῆνος περὶ τῶν τῆς αὐτοῦ ψυχῆς παθῶν», φ. 63. — ζ') Ἰσοκράτους πανηγυρικός, φ. 79.—η') Λουκιανοῦ Προμηθεὺς ἢ Κάκασος, φ. 111.—θ') Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὸ πάσχα, φ. 123.—ι') Βασιλείου τοῦ μεγάλου λόγος εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῷ, φ. 147.—ια') Λουκιανοῦ περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων, φ. 171. — ιβ') Στίχοι τῶν συναξαρίων μετὰ ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας, φ. 212.—ιγ') Λουκιανοῦ νεχρικοὶ τινες διάλογοι, φ. 225.—ιδ') Ἰσοκράτους λόγοι δύο, φ. 258.—ιε') «Μετάφρασις τῶν ἀφορισμῶν τοῦ Ἱπποκράτους εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον μετὰ καὶ τινος

ἐπιστασίας καὶ ἐρμηνείας ἐκ τῆς τοῦ Γαληνοῦ διδασκαλίας, συλλεγείσης σμικρὰς τινος ἕνεκα καταλήψεως καὶ ὁδηγίας τῶν τε ἀτριβῶν καὶ πρωτοπειρῶν τῶν τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης ὀργίων, τῆς δαιμονίως λυσιτελεστάτης τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ», φ. 265-285. Ἐν τῇ ἀρχῇ πρόλογος τοῦ μεταφραστοῦ, γεγραμμένος ἔτει 1713-φ.

482. Τεῦχος τῆς ιη' ἑκατ. ἐκ σελίδων 584. Δείπουσιν αἱ σελίδες 1-4, 13-128, 133-138 καὶ 157-216. — α') «Διατύπωσις τοῦ ὀσίου καὶ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου» τοῦ Ἀθωνίτου, σ. 6. — β') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ποιήματά τινα, σ. 129. — γ') Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας παιδεία βασιλική, ἀκέφαλος, σ. 139. — δ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου στηλιτευτικὸς α' καὶ ἐπιτάφιος εἰς Βασίλειον τὸν μέγαν.

483. Μαθηματάριον Ἀνθίμου τοῦ Ἀρσενίτου. Φύλλα χάρτου 316, γραφέντα ἔτει 1750-φ. Σημειωτέα: α') Ἀντωνίου Βυζαντίου χρηστογήθεια, β') Ἐπιστολαὶ τινες Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, γ') Παράφρασις τοῦ ἐνυπνίου Λουκιανῶ, δ') Τοῦ αὐτοῦ διάλογοι διάφοροι.

484. Λουκιανῶ πονημάτια διάφορα, γεγραμμένα διὰ τῆς χειρὸς Ἀβραμίου τοῦ Σμυρναίου. Φύλλα χάρτου 250.

485. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 254, γραφέν ἔτει 1747 καὶ 1748-φ. — α') Ἀγαπητοῦ διακόνου κεφάλαια παραινετικά, β') Λουκιανῶ ἐνύπνιον, γ') Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ κανόνες ἁσματικοί, δ') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος περὶ προσευχῆς, ε') Βασιλείου Καισαρείας λόγος εἰς τὸν μάρτυρα Βαρλαάμ καὶ λόγος ἕτερος πρὸς τοὺς νέους, ς') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος περὶ φιλοπτωχίας.

486. Μαθηματάριον τῆς ιη' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 220. — α') Εὐριπίδου Ἐκάβη, β') Ἐπιγραμμάτων ἀνθολογίας μέρος πρῶτον, γ') Συνεσίου περὶ βασιλείας.

487. Σοφοκλέους Αἴας μαστιγοφόρος καὶ Ἠλέκτρα. Φύλλα χάρτου 217, γραφέντα περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ. Ἐν τῇ ἀρχῇ· «Καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐμοῦ Χριστοφῆ διατελεῖ».

488. Μαθηματάριον άτελές, έτους 1727. Φύλλα χάρτου 75.—α') Χρυσολωρᾶ γνῶμαι μονόστιχοι, β') Κάτωτος γνῶμαι, γ') Πυθαγόρου χρυσᾶ έπη, δ') Φωκυλίδου ποίημα νουθετικόν, ε') Δαμασκηνοῦ Στουδίτου στίχοι ήρωελεγεῖοι εἰς τήν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, ζ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου γνῶμαι κατ' ἀλφάβητον, γνωμικά δίστιχα καί τετράστιχα, ζ') Μῦθοι Αἰσώπου.—Φύλλ. 33^β «Εἰς τοὺς ,αψμθ' [1749] αὐγούστου κγ', ήμέρα Τετράδη εἰς τὰ ἐνέμερα τῆς Παναγίας ἐκυμήθικεν ὁ πατέρας μας ὁ ἅγιος οἰκονόμος παπὰ Γρηγόριος. Τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τὰς κς' ὀκτωβρίου, ήμέρα τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἔδωσεν τὸ κοινὸν χρέος καὶ ὁ ἅγιος δεσπότης Χαλδίας κύριος Ἰγνάτιος τοῦ Κουδούρ. Εἰς τὰς σαράντα τοῦ δεσπότη ἀπόθανε καὶ ὁ ἀδελφός του κύρ Θεόδωρος. Εἰς τοὺς ,αψνγ' [1753] φευριαρίου ια', ήμέρα Πέμπτη τοῦ ἁγίου Βλασίου ἐκοιμήθικεν ή μητέρα μας ή πρεσβυτέρα κυρᾶ Ἀναστασία καὶ ὁ Θεὸς νὰ τοὺς ἀναπαύσῃ» κτλ.

489. Μαθηματάριον Νεκταρίου ἱεροδιακόνου [1750-1752]. Φύλλα χάρτου 274.—α') «Τῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου παραινετικῆς ἐπιστολῆς πρὸς Σέλευκον τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ υἱὸν ἐξηγήσεις κατὰ λέξιν».—β') Πλουτάρχου ἀποφθεγμάτων βασιλέων καὶ στρατηγῶν παράφρασις.—γ') Χρυσολωρᾶ γνῶμαι μονόστιχοι: «ἐξηγήθη δὲ παρὰ τοῦ ἐν ἱεροδιδασκάλοις κυρίου Ἀνανίου τοῦ ἐκ τῆς νήσου Πάρου, κατὰ τῷ ,αψν' ἔτει ἐν Κωνσταντινουπόλει. Νεκτάριος ἱεροδιάκονος».—δ') Ἀββᾶ Νεἰλου στίχοι.—ε') Αἰσώπου μῦθοι: «,αψνβ', σεπτεμβρίου κζ', ἐν Κ/πόλει».—ζ') Ἀνδρέου Κρήτης κανὼν ὁ μέγας μετὰ παραφράσεως: «ἐξηγήθη δὲ οὗτος ὁ κανὼν παρὰ τοῦ μακαριωτάτου σοφωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ἐμοῦ εὐεργέτου κυρίου κυρίου Παρθενίου τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν. Ὁ τῶν ἱεροδιακόνων Νεκτάριος ὁ ταπεινός».

490. «Ἐγχειρίδιον περὶ ψυχῆς πρὸς διδασκαλίαν τῶν παιδων». Σελίδες 75, γραφεῖσαι περὶ τὸ μέσον τῆς ήμετέρας ἑκονταετηρίδος.

491. Τεμάχιον κώδικος τῆς ιε' ἑκατ., ὅστις ἐμπεριεῖχε τὸ Παγχόσμιον τοῦ ὀσίου Νίκωνος. Φύλλα χάρτου 92. Κατὰ σελίδα

γραμμαί 26. Περιέχει δὲ λόγους ὀκτώ τοῦ ῥηθέντος Παγκοσμίου (δ'—ια'), συνηρμολογημένους ἐξ ἀποσπασμάτων διαφόρων συγγραφέων.

492. Τεῦχος τῆς ιη' ἑκατ. ἐκ σελίδων 562, ὧν αἰ^α πρῶται 32 τανῦν ἐλλείπουσι.—α') Διαθήκη τοῦ προπάτορος Ἀβραάμ ἀπόκρυφος, σ. 33.—β') Ἀποκάλυψις τοῦ ὀσίου Νήφωνος, σ. 45.—γ') Διήγησις περὶ τῆς ὀπτασίας τοῦ ἀγίου Γεωργίου, σ. 72.—δ') «Τοῦ ἀγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πῶς μέλλει κατέρχεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου», σ. 77.—ε') «Βίος καὶ πολιτεία καὶ γενεαλογία τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ τοῦ μνήστορος Ἰωσήφ καὶ Ἰωακείμ καὶ Ἄννης τῶν γεννητόρων τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἀρχ. «Περὶ τῆς κυρίως καὶ ἀληθῶς», σ. 97.—ς') «Λόγος καὶ ἐπιστολὴ Πιλάτου τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἰουδαίας πεμφθεῖσα εἰς Ρώμην» κτλ., σ. 114.—ζ') «Εὐχὴ τοῦ Πιλάτου», σ. 120.—η') Κεφάλαιά τινα τοῦ ὀσίου Νίκωνος, σ. 120.—θ') «Περὶ τοῦ σφάξαντος τὸ παιδίον αὐτοῦ διὰ τὸν φίλον αὐτοῦ», σ. 129.—ι') Βίος τοῦ ὀσίου Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου, σ. 138.—ια') Βίος τοῦ ὀσίου Μαρίνου, σ. 149.—ιβ') «Διήγησις πάνυ ὠφέλιμος καὶ ὀπτασία Ἰωάννου τινός» καὶ διηγήσεις ἕτεραι γερόντων, σ. 155.—ιγ') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς Πέτρον καὶ Παῦλον τοὺς ἀποστόλους, σ. 164.—ιδ') Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου λόγος περὶ φόβου ψυχῆς, σ. 245.—ιε') «Παραίνεσις ἀγίων πατέρων εἰς προκοπὴν τελειότητος», σ. 253.—ισ') Στεφάνου Μπραγχοβάνου λόγος πανηγυρικός εἰς τὴν μετástασιν τῆς Θεοτόκου, μεταγραφείς ἐξ ἐντύπου φυλλαδίου, σ. 443.—ις') Ἀχακίου ἱερομονάχου τοῦ Διακρούση στίχοι πολιτικοὶ εἰς τὴν Θεοτόκον, ἀντιγραφέντες ἐξ ἐντύπου φυλλαδίου, σ. 455.—ιη') Βίος τοῦ ὀσίου Μακαρίου τοῦ Ῥωμαίου, σ. 491.—ιθ') «Ἐκ τῶν παλαιῶν φιλοσόφων περὶ φύσεως ἰδιωμάτων τινῶν ζῶων καὶ πρῶτον περὶ ἀετοῦ». Ἀρχ. «Ὁ ἀετὸς εἶναι βασιλεὺς εἰς ὅλα τὰ πετώμενα», σ. 497.—κ') Χρυσάνθου Νοταρᾶ λόγος περὶ

τῆς ἱερωσύνης ἔντυπος, προστεθεὶς μετὰ τὴν 526-ην σελίδα.— κα') Περὶ τῆς ἁγίας τριάδος ἀνώνυμον, σ. 525.— κβ') Κανόνες Βασιλείου τοῦ μεγάλου, ἔχοντες ἐν τέλει τὸ «Νεόφυτος ἱεροδιάκονος Ῥόδιος ἔγραψα διὰ τὸν Ἰάκωβον.— κγ') Θεοκτίστου μοναχοῦ κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον, σ. 546.— κδ') Θεοδώρου Λασκάρεως κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον, σ. 549.

493. Εὐχολόγιον τῆς ις' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 21. Ἐν τῇ ἀρχῇ σημεῖωμα Δαμασκηνοῦ ἱερομονάχου, ὅτι ἀφιέρωσε τὸ βιβλίον εἰς τὴν λαύραν τοῦ ὁσίου Σάβα [1635]. Εὐχαὶ τοῦ λυχνικοῦ καὶ τοῦ δρθρου.

494. Ἀκολουθία εἰς τὸν ὁσιον Ἀνδρέαν τὸν σαλόν, ἡ συντετήθη καὶ ἐγράφη παρὰ μοναχοῦ Ἰακώβου, οὗ μέμνησθε οἱ ἐντυγχάνοντες· ἐν ἔτει σωτηρίῳ ρωμς'. Σελίδες 23.

495. Μέρος ἀκολουθίας τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ (φ. 1-9 καὶ 64 - 69) καὶ τεμάχιον λόγου τινὸς περὶ μετανοίας καὶ κολάσεως (φ. 10 - 63). Τεμάχη δύο κωδίκων τῆς ις' ἑκατονταετηρίδος.

496. Κατάστιχον ἀδελφάτων τοῦ Παναγίου Τάφου [1543-1590], οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ κόνδικας τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου. — Ἐνέτη ρνβ', μὴν δεκέμβριος κδ', Γερμανοῦ πατριαρχέοντος ἐν τῇ ἁγία πόλιν Ἱερουσαλήμ. Γράφεται τὸ κόνδ(ικον) αὐτῷ εἰς ἀνάμνησιν πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν». Φύλλα χάρτου 102, μήκους 0,22, πλάτους 0,16. Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ κεῖται διαθήκης ἀντίγραφον, ἧτις ἐγένετο παρὰ Φιλίππου Φλάτρου τοῦ Κυπρίου (1523. Ἀνάλ. Ἱεροσ. Σταχ. II, σ. 258) μεθ' ἃ ὑπάρχουσι κατάλογοι συνδρομητῶν ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου. Τόποι δὲ τῶν ἀδελφάτων εἰσὶν οἷδε. Κωνσταντινούπολις, ἔνθα ἔζη σὺν ἄλλοις Ἀνδρέας Χαλκονκανδύλης. Ἀπολλωνιάς, Λεμεσός, Δαμασκός, χώρα Τζιβενώ, Καλλιπόλις, Ῥόδος, Μπουκουρέστι (ἐκεῖ ὑπῆρχον Ῥωμαῖοι Πογαγιανίται), Μικρὰ Ῥωσσία, Γάζα, Μπογδάνια, χωρίον λεγόμενον Οἶνον, Σμόρνη [1566], Θήρα, Γέρα Μυτιλήνης, Καλλονή, Κάστρο Μυτιλήνης, Πέτρα, Τζηκαλοχώρι, Τελώνια, Παράκυλα, Ἅγιος Θεόδωρος ἐν Λέσβῳ (χωρίον), Ἐρεσσός, Ἀπλοδύρα,

Χίος¹, Ἀττάλεια, Σπάρτα, Μπάρλα, Μπουρτόρ, Χῶνες, Λαοδίχεια, Φιλαδέλφεια, Φῶκες [1565], Νέες Φῶκες, Μανεία, Προῦσα, Τρίγλια, Πράβεν ἐν Σερβία, Πεγγιανά, Κάρυστος, Σαλονίκη, χωρίον Μπελεχομίτου, χωρίον Σέκληζα, χωρίον Χέμφ, Ἀργυρόκαστρον, Ῥόδος, Δίνδος, Σινώπη, Καλόλιμνος, Μωρέας, Σαντορήνη, Κύπρος, Κυρήνεια, Τραπεζοῦς, Ἁγία Μαύρα, Κάρπαθος, Κῶς, Λήμνος, Κίτρος, Ἀνάπλι, Πάφος, Μαρμαράς, Ἐγριπος, Κατζαβία, Παλαιὰ Πάτρα, Σωτήρ Ζαγορᾶς, Λέρος, Καστελλόριζο, Ἅγιος Στράτης, Διβόσι, Ταμιάδι, Σκόπελος, Σαίτι. Εἶτα караβοκυρίων ὀνόματα [1620-1631].

497. (Θεοφίλου Κορυθαλλέως) ὑπόμνημα συνοπτικὸν εἰς τὴν περὶ οὐρανοῦ πραγματείαν Ἀριστοτέλους. Φύλλα χάρτου 111, μήκους 0,22, πλάτους 0,165. Ἀντίγραφον τῆς ιζ' ἑκατ.

498. Ἱατροσόφιον ἐκ φύλλων χάρτου 50, μήκους 0,22, πλάτους 0,168. Ἐγράφη τῇ ιη' ἑκατ. — α') Ἱπποκράτους ἀφορισμοὶ μετὰ σχολίων τινῶν, φ. 1. — β') Ἐξήγησις τῶν προγνωστικῶν Ἱπποκράτους, φ. 25. — γ') Ἱπποκράτους προρρητικῶν ἐξήγησις, φ. 37. — δ') Ἐρμηνεία περὶ τῶν μυελῶν τοῦ ἀνθρώπου, φ. 41. — ε') Γενεαλογία τοῦ ἀνθρώπου, φ. 42. — ς') Πῶς γίνεται ὁ ἵκτερος, φ. 43β. — ζ') Διάγνωσις τοῦ αἵματος, φ. 43β. — η') Σημείωσις περὶ σφιγμῶν, φ. 44. — θ') Περὶ τῶν ἡμερῶν τῆς φλεβοτομίας, φ. 44β. — ι') Περὶ ἀρτηριῶν φλεβῶν καὶ ἄλλων ἱατρικῶν ὑποθέσεων, φ. 45 κέ.

499. «Μεταμόρφωσις τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ νέου γένεσις, ἧτοι βίβλος κατανοητικὴ περὶ τῶν τεσσάρων τοῦ ἀνθρώπου ἑσχάτων, μεταφρασθεῖσα ἐκ τῆς λατινίδος εἰς τὴν κοινὴν τῶν Ἑλληνορωμαίων διάλεκτον παρὰ Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ ἱατροῦ». Τεῦχος τῆς ιη' ἑκατονταετηρίδος ἐκ σελίδων 132. Μήκους 0,212, πλάτους 0,16. Περὶ τοῦ μεταφραστοῦ ὄρα Δελτίον

¹ Ὄνόματα ἐκ Χίου σημειούμενα σὺν ἄλλοις ἐν τῷ κώδικι: Καλὴ Διασωρίνου, Θεοδώρα Διασωρίνου, Παντελῆς Μαυρογορδάτος καὶ Θεοδώρα σύζυγος αὐτοῦ καὶ Κατερίνα μήτηρ αὐτῆς, Εἰρήνη τοῦ κῦρ Θεοδώρου τοῦ Ῥάλη, Δημήτριος Κορέσης καὶ Θωμαῖς ἡ σύζυγος αὐτοῦ.

τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος, τ. Π, σ. 667-678.

500. Τεῦχος τῆς ιη' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 65, μήκους 0,21, πλάτους 0,162. Τὸ πρῶτον φύλλον ἔχει ἐν τῇ ῥα τὸ «Ἐκ τῶν τοῦ Ἰακώβ». — α') Ἀντωνίου Βυζαντιοῦ χρηστοθήθεια μετὰ ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας, β') Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου περὶ συντάξεως γραμματικῆς.

501. Τεῦχος ἀκέφαλον ἐκ φύλλων χάρτου 89, μήκους 0,217, πλάτους 0,153. Ἐγγραφή περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιζ' ἑκατ. — Δεξικὸν τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης, οὗ τὴν ὕλην ὁ συγγραφεὺς ἐν δυοὶ περιέλαβε κατὰ σελίδα στήλαις, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τὰς λέξεις ἀναγραφάμενος, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ τὰς ἐρμηνείας αὐτῶν.

502. Δύο τεύχη συνδεδεμένα, μήκους 0,218 πλάτους 0,16.—α') Διὰ τῆς χειρὸς Νεκταρίου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων τέσσαρα κεφάλαια [ιγ' - ις'] τῆς κατὰ Λουκάρεως ἀντιρρήσεως Μελετίου τοῦ Συρίγου, τῆς ἐξ ἀρχῆς εἰς ἀρχαίτουσαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Μελετίου συγγραφείσης. Φύλλα χάρτου 49. Παράφρασις τῆς εἰρημένης ἀντιρρήσεως ἐξετυπώθη ἐν Ἰασίῳ ἔτει 1690-ῶ.—β') Ἀδῆλου πονημάτιον περὶ ψυχῆς ἀξιολογώτατον ἐκ φύλλων δύο καὶ δέκα, γραφὲν τῇ ις' ἑκατ. Ἀρχ. «Τὸν ἄνθρωπον ἐκ νοερᾶς ψυχῆς καὶ . . . σμένον, καὶ οὕτως καλῶς, ὡς οὐκ ἐνδέχεται καλῶς» κτλ. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 22, πλὴν τῶν δύο τελευταίων φύλλων ἀριθμούντων ἐν ἑκάστῃ σελίδι γραμμάς 42 ἢ 43.

503. Τεῦχος ἀκέφαλον ἀριθμοῦν ἐκ χάρτου φύλλα 107, μήκους 0,218 πλάτους 0,142. Φύλλ. 1-88 τῆς ιε' ἑκατ. Φύλ. 89-106 τῆς ις' ἑκατ. — α') Παρακλητικοὶ κανόνες ἀνόνημοι, φαλλόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τὴν Θεοτόκον, φ. 1 κέ. — β') Κανόνες ὀκτώ Ἰωάννου μοναχοῦ πρὸς τὸν ἀπόστολον Πέτρον, φ. 34.—γ') Κανόνες ὀκτώ Ἰωάννου μοναχοῦ πρὸς τὸν ἀπόστολον Παῦλον, φ. 57.—δ') Κανὼν παρακλητικὸς ἀνόνημος εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, φ. 81.—ε') «Κανὼν παρακλητικὸς . . . εἰς τοὺς ἀγίους μάρτυρας Γεώργιον Θεόδωρον Δημήτριον Προκόπιον Μερ-

κούριον Εὐστάθιον καὶ εἰς τοὺς ἁγίους τεσσαράκοντα, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: Κλεινοῖς ἀθληταῖς τὴν δέησιν εἰσάγω». Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Κατὰ βαρβάρων δυσμενῶν φιλάνθρωπε», φ. 83. — ς') Στίχοι ἀνακρεόντειοι Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ Σωζοπολίτου. Ἀρχ. «Εἰ πλειστάκις ἀμαρτήσας, | τοσαυτάκις ὑπεσχέθην» κτλ., φ. 85^β. — ζ') «Κανὼν ἱκετήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον - - - Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἐπιδρομῇ ἐθνῶν κατὰ - - - ἡ ἀκροστιχίς: Ὑπερμάχησον τῶν πολιτῶν σου κόρη. Ὑμνωδία Ἰωάννου». Ἦχος πλ. δ'. Ἀρχ. «Ἐπὶ τὴν σκέπην καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, φ. 86^β. — η') «Ἀκολουθία ψαλλομένη εἰς τὸν ἐν ἁγίοις Σπυρίδωνα τὸν μέγαν [ιβ' δεξ]: ποίημα τοῦ τιμιωτάτου σακελλίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας διακόνου κῦρ Γεωργίου τοῦ Εὐγενικοῦ. Ἦχος πλάγιος δ', πρὸς τὸ Σοῦ ἢ τροπαιοῦχος». Ἀρχ. «Ὁ τὴν σοφίαν ἐξ ὕψους δεδεγμένος», φ. 89. — θ') «Κανὼν εὐχαριστήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ὑπὲρ τῆς βασιλίδος πόλεως ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῆς ἐθνικῆς ἐπιδρομῆς, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ὁδὴν χαριστήριον ἄδω σοι, κόρη, ὁ ἀμαρτωλὸς Ἰωάννης». Ἦχος δ', φ. 98. — ι') Ἀκολουθία ψαλλομένη τῇ β' μαῖου εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν μέγαν, φ. 100^β. Δεῖπει τὸ τέλος.

504. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 256, γραφὲν ὡς φαίνεται διὰ τῆς χειρὸς Νικολάου τοῦ Κεραμέως [1635-1636]. Μήκους 0,212, πλάτους 0,158. Ἐν τῇ ᾧα τοῦ πρώτου φύλλου· «Εἰς χρῆσιν Δοσιθέου, δωρηθὲν πρὸς Νικολάου Κεραμέως ἰατροφιλοσόφου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων». — α') «Ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως ἢ περὶ φυσικῶν ἀρχῶν τὸ α'». Κείμενον καὶ ἐρμηνεῖα Νικολάου Κεραμέως, φ. 2. — β') Τοῦ αὐτοῦ «ὑπόμνημα εἰς τὰ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀκροαματικά τὸ α'», φ. 8-26 «Σχιρροφοριῶνος πρώτη ἐπὶ εἰκάδι, ἐν ἀχλε'». — γ') «Ἐπόμνημα εἰς τὰ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀκροαματικά», φ. 27-74 «Καὶ ταῦτα περὶ τοῦ α' τῶν ἀκροαματικῶν: ὧδε πέρας εἴληφεν βοηδρομιῶνος πέμπτη ἐπὶ εἰκάδι». — δ') «ἀχλε', σεπτεμβρίω α'. Βιβλίον τῶν ἀκροαματικῶν τὸ β'», φ. 77. — ε') «ἀχλε', νοεμβρίου ιε'. Εἰς τὸ τρίτον τῶν περὶ ἀρχῶν τοῦ Σταγειρίτου βιβλίων ὑπόμνημα», φ. 163. — ς') «ἀχλε',

γεναρίου ι'. Ὑπόμνημα εἰς τὸ δ' τῶν ἀκροαματικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους βιβλίον», φ. 115.—ζ') Τοῦ αὐτοῦ Νικολάου «διδαχὴ περὶ ἀγάπης εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου». Ἀρχ. «Πρὸς τὸ τέλος τοῦ γνωφώδους πολέμου», φ. 141.—η') «ἀχλς', μαΐου γ'. Εἰς τὸ η' τῶν ἀκροαματικῶν ὑπόμνημα». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἐσωτερικῶν», φ. 143.—θ') «ἀχλς' αὐγούστου β'. Εἰς τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ οὐρανοῦ θεωρίαν ὑπόμνημα». Κείμενον καὶ ἐρμηνεῖα Νικολάου Κεραμέως. Ἀρχ. «Ἐδεῖ μὲν μετὰ τὴν παράδοσιν», φ. 174.—ι') Τοῦ αὐτοῦ «ὑπόμνημα πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους θεωρούμενα περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς». Ἀρχ. «Τὸ πᾶν ὑπὸ διαφόρων τε καὶ ἐναντίων» κτλ. φ. 227. Λεῖπει τὸ τέλος.

505. Τεῦχος ἐκ σελίδων 63, ἐπιμελῶς γραφὴν ἔτει 1763-φ. Μήκους 0,218, πλάτους 0,16. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 27 (0,16 × 0,108). Τὰς πινακίδας περικαλύπτει μέρος μεμβρανίνου τινὸς κώδικος τῆς ἐνδεκάτης ἑκατ., ἐν ᾧ περιέχεται λόγος «εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον» Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐ τὰ τυχόντα ἡμᾶς ὤνησεν» κτλ. Τρία φύλλα πίνακος ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τεύχους, ἐν οἷς ὑπάρχει καὶ «μεγαλυνάριον εἰς τὴν κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον τὴν θαυματουργὸν Παραμυθίαν, τὴν τοῦ Βατοπεδίου, (ψαλλόμενον) πρὸς (τὸ) Τὴν τιμιωτέραν πόνος ΓΒ, καὶ πάλιν «κοντάκιον εἰς τὴν αὐτὴν ἱερὰν εἰκόνα» κατ' ἦχον δ' καὶ «τροπάριον εἰς τὴν αὐτὴν εἰκόνα» καὶ «μεγαλυνάριον ἕτερον εἰς τὴν αὐτὴν» καὶ τροπάρια δύο συναριθμοῦντα τὰ ἑπτὰ τῆς ἐκκλησίας μυστήρια.

1. «Χρυσάνθου τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων διάγνωσις περὶ τῶν θρόνων τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑποκειμένων εἰς τοὺς πέντε πατριαρχικούς θρόνους, Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξανδρείας Ἀντιοχείας Ἱεροσολύμων Μοσχόβιας, καὶ εἰς τοὺς αὐτοκεφάλους ἐπισκόπους Ἀχριδῶν Κύπρου Πεκίου (ἄστις καὶ Ἰπεκίου), τῆς Κάτω Ἰβηρίας καὶ τῆς Ἄνω Ἰβηρίας, κατὰ τὸν παρόντα δέκατον ὄγδοον αἰῶνα, καὶ ποῖοι ἐκ τῶν μητροπολιτῶν λέγονται ὑπέρτιμοι καὶ ἔξαρχοι καὶ ποῖοι μόνον ὑπέρτιμοι καὶ ποῖοι

ἔχουσιν ἐπισκόπους καὶ πόσους καὶ τίνας ἐπισκοπάς». Ἀρχ. «Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα παραδίδομεν» κτλ. [Ἐκδ. Τεργοβύστου 1715, σ. ξς'-πθ'. Ἐκδόσεως Ἐνετίας 1778, σ. 71-95]. Σημειωτέον, ὅτι τὸ «περὶ τῶν ὄφφικίων καὶ ἀρχείων ἤτοι δικαστηρίων τῆς Μοσχικῆς βασιλείας» ἐλλείπει τῷ κώδικι, καὶ ὅτι μετὰ τὸν Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθοιο ἀρχιερέα προστίθηναι ὁ κώδικε ἀρχιερεῖς τρεῖς: «Ὁ Τήνου, ὁ Δημητριάδος, ὁ Ἀγαθουπόλεως». Ἐν τῇ 48-ῃ σελίδι γέγραπται «ἕτερον ἔνταλμα, ὄπερ εὐρέθη ἐν τινι παλαιῷ χειρογράφῳ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει κειμένου μετοχίου τῶν Ἱεροσολυμιτῶν». ἔγγραφη δὲ τοῦτο ἔτει 1419-φ διὰ Μελέτιον τινὰ πνευματικὸν ἱερομόναχον. Ἐν τῇ 61-ῃ σελίδι: «Γέγραπται βίβλος, ἡ δὲ [sic] διὰ δαπάνης | μόχθου τε πολλοῦ, ἐμοῦ τοῦ Γρηγορίου, | Βατοπαιδινού, τοῦ πικλῆν Καλλεργίου, | ἐν τῇ σεβαστῇ ταύτῃ μονῇ: ἐν ἔτει αὐξ'γ-φ | κατὰ μῆνα νοέμβριον». Καὶ πάλιν αὐτόθι: «1765 μαρτίου 9, ἡμέρα Τετράδη, ἔγινεν σεισμός εἰς ὄλον τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ ἔπειτα ὀλοέσειε ἕως ἡμέρας σαράντα, ἐξόχως δὲ τὴν ἡμέραν τῆς παραμονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἔγιναν ὑπὲρ ταῖς τριάντα φοραῖς καὶ σεισμοὶ φοβεροί, καὶ ὄλην τὴν ἀγρυπνίαν· καὶ περνώντας ἡ δεκαοκτῶ τοῦ ἀπριλλίου ἔπαυσεν παντελῶς ὁ σεισμός. Ἰστέρον πάλιν τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ μηνὶ νοεμβρίῳ 4, εἰς τὰς ἕξ ὥρας τῆς νυκτός, ἔτι σεισμός μὲ σπασμὸν φοβερῶτατον καὶ ἐρράγησαν πολλοὶ τοῖχοι ἐκκλησιῶν καὶ οἴκων. Ἐβάσταξεν καὶ οὗτος ὁ σεισμός ἕως ἡμέρας σαραντατρεῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὁ σεισμός οὗτος τοῦ νοεμβρίου ἔγινεν ὄχι μόνον εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους καὶ διαφοροὺς τόπους. 1766 μαΐου 11, ἡμέρα Πέμπτην ἔγινεν τοιοῦτος φοβερῶτατος σεισμός εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου καὶ ἐκκλησίαις πολλαῖς καὶ τζαμιά βασιλικὰ καὶ σεράγια πολλὰ διεσκορπίσθησαν καὶ φόβος καὶ τρόμος ἔλαβεν ἅπαντας, ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς σουλτάν Μουσταφᾶς ἐν σκηνῇ διῆγεν ἐπιπολύ. Ἐπειτα ἔπεσαν κεραυνοὶ καὶ πολλὰ ὀσπήτια ἐνέπρησαν. Εἶτα πάλιν ἰουλίου 25 ἕτερος σεισμός τρομερώτατος εἰς αὐτὴν αὐτὴν τὴν Βασιλεύουσαν καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς τόπους, ὡς ἄνωθεν».

2. «Εἰδήσεις τῆς ἀκολουθίας τῆς κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, πῶς φάλλεται ἐν τῷ ἀγιωνόμῳ ὄρει τοῦ Ἁθωνοῦ κατὰ τὴν νεωστὶ γενοῦσαν σύνταξιν, μετὰ μικροῦ ἐσπερινοῦ ἀπολυτικίου καὶ πολυελέου καὶ λιτῆς», σ. 62-63.

506. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1770-ῳ. Φύλλα 96 μῆκους 0,205, πλάτους 0,153. — α') Ἀθήλου «περὶ συντάξεως τῶν ῥημάτων». Ἀρχ. «Ῥῆμά ἐστι μέρος λόγου κλιτόν», φ. 1. — β') «Κανόνες ὀρθογραφικοὶ κατὰ ἀλφάβητον: Ἀρχὴ τοῦ β ἢ βδε καὶ βεβ καὶ βελ» κτλ., φ. 13^β. — γ') «Περὶ τῶν πέντε πτώσεων» καὶ λοιπῶν. Ἀρχ. «Σημασίαι τῆς ὀνομαστικῆς: ἀδρῶσα, ὁ διδάσκαλος τύπτει τὸν μαθητὴν» κτλ., φ. 35. — δ') «Περὶ συντάξεως ἄρθρων προτακτικῶν καὶ ὑποτακτικῶν». Ἀρχ. «Τὸ προτακτικὸν ἄρθρον ὑπάρχει ὁμοιον» κτλ., φ. 46. — ε') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, φ. 47. — ς') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου περὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν ἔπη μετὰ ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας, φ. 77.

507. Μαθηματάριον ἐκ φύλλων χάρτου 189, γραφὲν περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ. Μῆκους 0,21, πλάτους 0,155. — α') Εὐριπίδου Ἐκάβη καὶ Ὀρέστης, β') Ἡσιόδου ἔργα καὶ ἡμέραι, γ') Σοφοκλέους Αἴας μαστιγοφόρος, δ') «Γνωμικὰ ἐκ τοῦ Εὐριπίδου», ε') Αἴνιγμα, οὗ ἡ ἀρχὴ: «Γυνὴ εὐρίσκομαι ἐγὼ καὶ γυναῖκα οὐκ εἶμαι | περιπατῶ κάτω στήν γῆν καὶ εἰς τὰ ἄνω εἶμαι» κτλ.

508. Δύο τεύχη συνδεδεμένα τῆς ιζ' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 203, μῆκους 0,201, πλάτους 0,146. — α') Μαλαξοῦ νομοκάνων ἐκ κεφαλαίων σζε', φ. 1-164. — β') «Περὶ τῆς τάξεως τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὀφφικίων», «περὶ τῶν φορεμάτων ἐκάστων τῶν τε ἀξιωματικῶν καὶ ὀφφικίων», «περὶ τῆς ὑπηρεσίας ἐκάστου τῶν ὀφφικίων», φ. 165-203, ἅπερ ἐστὶ λείψανον ἐτέρου κώδικος. Ἀρχὴ τοῦ πρώτου κεφαλαίου: «Οἱ τοῦ βασιλέως δεσπότηαι προίστανται τῶν ἀδελφῶν» κτλ.

509. Τεμάχιον κώδικος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 55, μῆκους 0,217, πλάτους 0,145. — α') Ἀκέφαλον σεληνοδρόμιον ζωδιολόγιον κτλ., ἀρχόμενον ὧδε: « - - καὶ ἀπὸ τῶν ἐναπολειφθεισῶν ἀφελόντες, εἰ τύχοι σεληνιακὸν ἔτος» κτλ., φ. 1. —

β') «Διάλεξις τοῦ ἀββᾶ Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ, ὅτε ἀμφιβολίαν ἐποίησαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ τοῦ νόμου αὐτῶν καὶ περὶ τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν». Ἀρχ. «Εἰπέ μοι διατί ἀκούεις Ἰουδαῖος» κτλ., φ. 44. — γ') Διήγησις περὶ Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐν ταῖς ἡμέραις Ζήνωνος τοῦ βασιλέως καὶ Γρηγορίου ἐπάρχου», φ. 51^β. — δ') Διήγησις ἀνεπίγραφος περὶ τῆς σταυρώσεως τοῦ Σωτῆρος, ἔμμετρος. Ἀρχ. «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν καὶ κτίστης τῶν ἀπάντων | ὅπου ἔποιεν τὸν ἥλιον σελήνην καὶ ἀστέρας» κτλ., φ. 63. Λεῖπει τὸ τέλος.

510. Λεξικὸν ἀνεπίγραφον καὶ συλλογὴ φράσεων ἐκλεκτῶν. Ἀρχ. «Ἄλφα παρὰ τὸ ἄλφω τὸ εὐρίσκω· πρῶτον γὰρ τῶν ἄλλων εὐρέθη στοιχείων, ἧ ἀπὸ τοῦ κατὰ ἀμοιβὰς πολιτεύεσθαι» κτλ. Φύλλα χάρτου 118, μήκους 0,201, πλάτους 0,15. Ἐγγραφή τῇ ιζ' ἑκατονταετηρίδι.

511. «Στιχηράριον σὺν Θεῷ ἀγίῳ, περιέχον τὰ στιχηρὰ τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, καλλωπισθὲν παρὰ κῦρ Γερμανοῦ ἀρχιερέως Νέων Πατρῶν». Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, σφόδρα βεβλαμμένον ὑφ' ὕδατος, ἐμπεριέχον ὅμως ἕνια κοσμήματα καὶ πολλὰ κεφαλαιώδη γράμματα περικεκοσμημένα· ἐγγραφή δὲ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιη' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 107, μήκους 0,21, πλάτους 0,155.

512. Νεκρώσιμος ἀκολουθία ψαλλομένη πρὸς μοναχοὺς ἀποθανόντας. Φύλλα χάρτου 21, γραφέντα περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ., μήκους 0,21, πλάτους 0,16.

513. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, γραφὲν ἔτει «1775 κατὰ ἰαννουάριον». Φύλλα χάρτου 46, μήκους 0,21, πλάτους 0,162. Περιέχει δὲ σὺν ἄλλοις «βίον καὶ πολιτείαν τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ, μεταφρασθέντα ἐκ τῆς τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον παρὰ Γρηγορίου ἱερομονάχου Ψαριανοῦ».

514. Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ Ἰωαννικίου, γραφὲν ἐν τῇ λαύρα τοῦ ὀσίου Σάβα ἔτει 1756-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ σελίδων, 282· περιέλαβε δ' ἐν αὐτῷ διηγήσεις ἀσκητῶν καὶ τεμάχη παραινετικά

διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν διδασκάλων. Μήκους 0,212, πλάτους 0,164.

515. Τεῦχος τῆς ἰδ' ἑκατ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 103, μήκους 0,212, πλάτους 0,143. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 25 (0,148 × 0,093).

1. Ἐξ ἀσματικαὶ ἀκολουθίαι φαλλόμεναι εἰς τοὺς Ἀσωμάτους, φ. 1-70^α.—α') Μηνὶ νοεμβρίῳ ς' εἰς τὸ ἐν Χώναις θαῦμα Μιχαήλ τοῦ ἀρχαγγέλου· ὁ κανὼν Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ. Ἐἶτα «ἀκολουθία προεόρτιος τῶν τιμίων Ἀσωμάτων, ἧτις δὴ καὶ ψάλλεται ἐν τοῖς θείοις ναοῖς αὐτῶν». — κ') Ἀκολουθίαι φαλλόμεναι πρὸς τοὺς αὐτοὺς τῆ ς' ἢ καὶ θ' ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς νοεμβρίου.— γ') Ἀκολουθίαι δύο φαλλόμεναι κατὰ τὴν σύναξιν τοῦ ἀρχιστρατήγου Γαβριήλ, τῆ κς' μαρτίου καὶ τῆ ιγ' τοῦ ἰουλίου μηνός.

2. «Κανόνες τῶν τιμίων πασῶν ἐπουρανίων Ἀσωμάτων δυνάμεων, ψαλλόμενοι ἐν τοῖς Σάββασιν κατ' ἤχον ἐν τοῖς ναοῖς αὐτῶν εἰ δ' οὐκ ἔστιν ὁ ναὸς τῆ κοινῇ ἐπικλήσει τῶν ἁγίων Ἀσωμάτων τιμώμενος, ἀλλὰ μονὴ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, ψάλλονται οἱ ἴδιοι αὐτοῦ κανόνες· εἰ δ' ἔστιν εἰς ὄνομα τῶν δύο, τοῦ τε ἀρχαγγέλου Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ, ψάλλονται οἱ παρόντες», φ. 70^β—93.

3. Μηνὶ νοεμβρίῳ ἦ', ἀκολουθία πασῶν τῶν ἐπουρανίων Ἀσωμάτων δυνάμεων, φ. 94-103. Κανόνες ἀσματικοὶ δ' Θεοφάνους τοῦ μελωδοῦ.

516. «Ἐπιστολάριον χειρόγραφον τῶν ἀρχαρίων» ἐκ φύλλων χάρτου 10, μήκους 0,211, πλάτους 0,16. Ἐγράφη διὰ τῆς χειρὸς Κλήμεντος ἱερομονάχου, ἔτει 1769-φ.

517. Σαμουήλ ἱερομονάχου τοῦ Κυπρίου συλλογὴ νθ' κεφαλαίων ἐκ διαφόρων τῆς ἐκκλησίας πατέρων, ἰδίᾳ δὲ Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, μεταπεφρασμένων εἰς ἀπλὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἔγραψε δὲ ταύτην αὐτὸς ὁ Σαμουήλ αὐτοχειρὶ καὶ εἰς πέρας ἤγαγε τῆ 20-ῆ ὀκτωβρίου ἔτους 1803 - ου. Σελίδες ιβ' + 241. Μήκους 0,206, πλάτους 0,153.

518. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, γραφέν ὑπ' αὐτοῦ

τούτου ἔτει 1770-φ. Φύλλα χάρτου 37, μήκους, 0,221, πλάτους 0,168.—α') «Ἀκολουθία τοῦ ἐξοδιαστικοῦ τῶν μοναχῶν», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴν τις τῶν μοναχῶν πρὸς Κύριον ἀπέλθῃ», φ. 1.—β') Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ «περὶ τῶν ὀκτῶ τῆς πονηρίας πνευμάτων». Ἀρχ. «Γίνωσκε ἀδελφέ, ὅτι ὀκτὼ εἰσιν οἱ λογισμοί», φ. 31.—γ') «Περὶ θανάτου λόγος» ἀνώνυμος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄς σπουδάσωμεν ἀγαπητοὶ ἵνα καταλάβωμεν», φ. 34^β. — δ') Περὶ προνοίας καὶ προγνώσεως λέγουσιν οἱ θεολόγοι. Οὐδὲν ἀπρονόητον οὐδὲν ἀμέλητον» κτλ., φ. 36.

519. Βιβλιάριον ἐξ 88 φύλλων χάρτου, γραφὲν περὶ τὸ τέλος τῆς ιη' ἑκατ. Τέσσαρα φύλλα ἔτους 1789-ου. Σημειωτέα: α') Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας λόγος περὶ τῆς ἐν Βηρυτῶ εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, β) τύποι γραμμάτων ἐπιστολιμαίων.

520. Ἀδῆλου «περὶ ψυχῆς βιβλίον γ'», ὃ ἐστὶν ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ψυχῆς Ἀριστοτέλους τρίτον βιβλίον, οὗ ἡ ἀρχή· «Κεφ. α'. Συνάπτουσι τινὲς τῶν νεωτέρων τὴν προκειμένην βίβλον τῇ προληφθείσῃ μέχρι τῆς περὶ νοῦς διασκέψεως» κτλ. Φύλλα χάρτου 238, γραφέντα περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ. Μήκους 0,222, πλάτους 0,166.

521. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, γραφὲν διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔτει 1777-φ καὶ περιέχον ἐκλογὰς πατερικῶν καὶ γερωντικῶν τινῶν ὑπομνημάτων· καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ κεῖται «λόγος καὶ νοουθεσία εἰς ἀμελῆ μοναχὸν ὁποῦ λέγει ὅτι ἀφίημι καὶ ὑπάγω εἰς τὴν ἔρημον», εἶτα δὲ Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ περὶ ἀγάπης κεφάλαιά τινα κτλ. Φύλλα χάρτου 67, μήκους 0,221, πλάτους 0,17.

522. Βιβλιάριον ἕτερον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, περιέχον σὺν ἄλλοις πολλὰ σχέδη γραμμάτων ἐπιστολιμαίων. Φύλλα χάρτου 95. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ κεῖται λόγος περὶ τοῦ «ὅτι μέγα ἀγαθὸν καὶ πρὸς σωτηρίαν ὁδηγὸς καὶ φωτισμὸς ἡ τῶν Γραφῶν ἀνάγνωσις»· τέλος δὲ τῷ βιβλίῳ δίδωσι «λόγος Ἐφραίμ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων περὶ μοναχικῆς πολιτείας», οὗ ἡ ἀρχή· «Χρειαζονται τώρα ἀληθῶς διὰ τοὺς ἔξωθεν» κτλ.

523. Τεῦχος τῆς ιη' ἑκατ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου

138, μήκους 0,213, πλάτους 0,162.—α') Ἐκ τῶν περὶ ἀγάπης κεφαλαίων Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ. Ἄρχ. «Δέγουσιν οἱ πατέρες· ὀκτῶ εἰσι πάντες οἱ περιεκτικοί» κτλ., φ. 1 — β') «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου κεφάλαια ἡθικὰ ἑκατὸν σαράκοντα, ἡ λεγομένη Μέλισσα». Ἄρχ. «Οἱ ἄνθρωποι λογικοὶ καταχρηστικῶς λέγονται», φ. 5.—γ) «Διάλεξις ἀγίων πατέρων πρὸς ἀλλήλους περὶ λογισμῶν». Ἄρχ. «Ἐρώτησις· πῶς δεῖ εἶναι τὸν μοναχὸν ἐν τῷ κελλίῳ», φ. 26.—δ') Θεοδώρου τοῦ Σαβαΐτου κεφάλαια πρακτικὰ ἑκατόν. Ἄρχ. «Ἐπειδὴ περ Θεοῦ τοῦ ἀγαθοῦ χάριτι», φ. 40.—ε') Τεμάχη Γεροντικοῦ, φ. 62^β. — ζ') Ἰωάννου Καρπαθίου κεφάλαια ἑκατόν. Ἄρχ. «Τοῖς ἐπὶ γῆς βασιλεῦσιν», φ. 68.—ς') Τοῦ αὐτοῦ «ἄλλα κεφάλαια ρις'». Ἄρχ. «Καλὰ ἐξ ἀγαθοῦ», φ. 99.—η') Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ περὶ τῶν ὀκτῶ τῆς πονηρίας πνευμάτων. Ἄρχ. «Γίνωσκε ἀδελφέ, ὅτι ὀκτῶ εἰσιν οἱ λογισμοί» κτλ., φ. 122^β. — θ') Τεμάχη Γεροντικοῦ, φ. 128, [Γράψιμον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, φ. 1-4 καὶ 62-138].

524. Μάρκου τοῦ ἐρημίτου καὶ Διαδόχου λόγοι. Φύλλα χάρτου 102, γραφέντα διὰ τῆς χειρὸς Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, μήκους 0,219, πλάτους 0,16. Ἐνδον τῆς δευτέρας πινακίδος· «1768 ἰουνίου 30 ἀπόθανεν ὁ μακαρίτης παπᾶ Ἰωάννης ὁ πρῶην ἐπίτροπος εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἀγίου Σάββα καὶ κατόπι ἐκεινοῦ περνῶντας μῆνας δύο ἀπῆλθεν πρὸς Κύριον ὁ γέρο-Ἀβράμιος εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· κατόπι ἐκεινοῦ περνῶντας 50 ἡμέρας ἀπῆλθεν πρὸς Κύριον ὁ γέρο-Τιμόθεος ὁ παραδραγουμάνος· κατόπι ἐκεινοῦ περνῶντας τρεῖς μῆνας Ἰανουαρίου — — ἀπῆλθεν πρὸς Κύριον ὁ δραγουμάνος — — ».

525. «Ἐκλογή τοῦ Ψαλτηρίου παντὸς εἰς δοξολογίαν καὶ αἵτησιν, συλλεγείσα παρὰ Νεοφύτου ἱεροδιακόνου τοῦ Πελοποννησίου». Φύλλα χάρτου 29, γραφέντα τῇ 26 Ἰανουαρίου 1823. Μήκους 0,23, πλάτους 0,16.

526. «Παρρησία» τῆς ἱεράς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάββα [1801—1814], συνισταμένη ἐκ φύλλων χάρτου 53. Καθηγούμενοι δὲ τῆς λαύρας ἀναφέρονται ἐν τῇ βίβλῳ· Καλλίνικος (1804), Γαβριήλ ἐπίτρο-

πος (1806 — 1809), Ἀθανάσιος ἱερομόναχος ὁ ἐπίτροπος, τὸ τρίτον ἡγουμενεύσας (1810), Καλλίνικος τὸ δεύτερον (1813), Μισαήλ μητροπολίτης Πέτρας ὁ ἐπίτροπος (1814).

527. Θησαυρός Δαμασκηνοῦ τοῦ Στουδίτου, γεγραμμένος εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν δι' ἑλληνικῶν γραμμάτων ὑπὸ Χρυσάζῃ χατζῆ-Μπαλῆ-ὄγλου τοῦ ἐκ Ζιντζῆ-Δερὲ τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ Καισαρείας, ἔτει 1731-φ. Σελίδες 52δ'.

528. Ψαλτήριον μετὰ παραφράσεως εἰς κοινὴν γλῶσσαν ἐκ σελίδων 350, γραφὲν ὑπὸ Κυρίλλου τινὸς ἔτει 1695-φ διὰ Ἰωάννην τὸν ἐξ Ἰωαννίνων. Μήκους 0,22, πλάτους 0,162. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 18 (0,17 × 0,12).

529. Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἀνδρέου τοῦ σαλοῦ· «συνετέθη τε καὶ ἐγράφη παρὰ μοναχοῦ Ἰακώβου» ἔτει 1846. Φύλλα χάρτου δέκα.

530. Θεοφίλου Κορυδαλλέως ὑπόμνημα εἰς τὰ μεταφυσικὰ Ἀριστοτέλους, ἔχον ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι σημεῖωμα τοιοῦτον· «Ὁ τὴν παροῦσαν μετ' ἐμὲ διαδεξόμενος βίβλον μὴ πρὸς τὸ ἄτεχνον τῶν γραμμάτων ἀποσκοπεῖτω· ἦν γὰρ ἐγὼ τὸ τηνικαῦτα ἡνίκα ἠκρωσμένη οὐ πάνυ γραμματικῆς ἔμπειρος, κατέθλιβε δέ με καὶ τὸ τῆς πενίας ἄχθος καὶ οὔτε χάρτων ἠυπόρου ἐπιμελέστερον μεταγράψαι τὰ μαθήματα, οὔτε καιρὸς ἐνεδίδου μοι ἐξακριβάζειν στοιχεῖα καὶ τόνους καὶ πνεύματα, ἀλλ' ἀγορεύοντος μόνου τοῦ σοφωτάτου Κορυδαλλέως, οἱ μαθηταὶ ἀπὸ φωνῆς μόνῃς ἐγράφον, ὁ μὲν τελειώτερον, ὁ δ' ἀτυχέστερον, τινὲς δὲ εὐπορώτεροι μεταγράφοντες ἐδιώρθουν τὰ αὐτῶν». Σελίδες 349.

531. Νεοφύτου ἱερομονάχου τοῦ Κυπρίου συνθέσεις ἁσματικαί· «Μεγαλυνάρια πρὸς τὸν ὄσιον καὶ θεοφόρον πατέρα ἡμῶν θεῖον Σάββαν, ποιηθέντα παρὰ Νεοφύτου ἱερομονάχου πρὸς τὸ Ἄξιόν ἐστιν, ἦχος πλάγιος β', ὧν ἡ ἀκροστιχίς: Σάββαν αἰνῶ». Ἄρχ. «Σὺ μοι δίδου χάριν», φ. 1. Παρέπονται κανόνες καὶ στιχηρὰ προσόμοια, γραφέντα (ἔτει 1806-φ) διὰ τῆς χειρὸς «Σαμουὴλ ἱερομονάχου Κυπραίου». Φύλλα χάρτου 38, μήκους 0,22, πλάτους 0,155.

532. Ἐκλογαὶ τῆς Παρακλητικῆς. Τεῦχος ἀκέφαλον τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 183, μήκους 0,222, πλάτους 0,163. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 21 (0,156 × 0,098). Στιχηρὰ δεσποτικά τριαδικὰ μαρτυρικά κτλ.

533. Δύο τεύχη συνδεδεμένα (μήκους 0,215, πλάτους 0,155), ὧν ἡ ἀρχὴ περιλαμβάνει πρόσθετον φύλλον, ὅπερ ἔχει σημειώματα δύο· «1699 ἀπριλίου 2 τετέλεσται ὁ μακαρίτης διδάσκαλος Βησσαρίων¹, ἡμέρα τῶν Βαϊοφόρων, ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας (ὁ θάνατος αὐτοῦ δὲ ἦν καταρροή), ὅστις τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας ἦν ὕγιης καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῷ ναῶ κατὰ τὴν τάξιν ἐρχόμενος δὲ ὁ Ἱερόθεος ἐπρόσταξεν αὐτὸν ὅπως κάθηται πάντοτε ἐν τῷ αὐτοῦ (τοῦ Βησσαρίωνος) θρόνῳ, καὶ τὸ ταχὺ τὴν Κυριακὴν ἀνέστη ὅπως ὑπάγη ἐν τῇ μητροπόλει, καὶ μετανοῶν ἄρχισε ἐν τῇ ἑαυτοῦ οἰκίᾳ ψάλλειν τὸν πολυέλεον, καὶ φθάσασα αὐτὸν καταρροὴ ἔπεσε χαμαί· ἦν δὲ ὥρα ὀγδὴ τῆς νυκτός· αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ». — Καὶ πάλιν διὰ τῆς χειρὸς Δημητρίου τοῦ Γλυκῆ· «1699 σεπτεμβρίου 13 εἰς Ἰωάννινα ἔγινε εἰς τὰς τέσσαρας ὥρας τῆς ἡμέρας Τετράδης ἔκλειψις ἡλίου καὶ ἐκράτησεν ἕως τὰς πέντε ὥρας, καὶ ἔστω εἰς ἐνθύμησιν». Καὶ πάλιν· «Ἐκ τῶν τοῦ Δημητρίου τοῦ Γλυκεῖ καὶ τότε πρὸς τοὺς ἄλλοις».

α') Σελίδες 266. Νικηφόρου τοῦ Βλεμμίδου εἰσαγωγικὴ ἐπιτομὴ λογικῆς, ἔχουσα ἐν τῇ ἐσχάτῃ σελίδι τὸ «Πόνημα καὶ κτῆμα Δημητρίου τοῦ Γλυκεῖ ἐξ Ἰωαννίνων καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις».

β') Σελίδες 74. «Εἰς ἅπασαν τὴν λογικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους μέθοδον προδιοίκησις, ἧτοι εἰσαγωγὴ συντεθεῖσα παρὰ Γεωργίου ἱερέως Σουγδουρῆ τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων». Ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι· «1698 ἰουλίου 16 ἔλαβε τέλος· πόνημα καὶ κτῆμα Δημητρίου τοῦ Γλυκεῖ τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων».

534. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ιδ' ἑκατ. ἀριθμοῦν φύλλα 194, μήκους 0,219, πλάτους 0,146. Ἐν τῇ 60^β σελίδι· «Ἐκοιμήθη

¹ Περὶ τοῦ διδασκάλου τούτου ὄρα Β. Μυστακίδην ἐν τῷ «Παρνασσῷ» τ. I, 1886, σ. 62-65.

Ἰωάννης ὁ Καρᾶς, ἐνέτη ςϞϠζ' μαίω ι' ἡμέρα γ' [1429]. Ἐν τῇ ἐσχάτῃ σελίδι· «τοβ(ιβ)λίω ὑπάρχ(ει) τῆς Παναγίας του Φιλοσοφου Πόλοπόνισως. † Σωφρόνιος ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ». — α') «Τῶν ἁγίων πατέρων λόγος ὠφέλιμος», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἴ τις ὑποτάσσεται τῷ προεστῶτι», φ. 1. — β') Ἐφραίμ τοῦ Σύρου λόγος παραινετικός, οὗ ἡ ἀρχή· « - - πῆσωμεν ἀδελφοί, ὅτι οὐδὲν ἡμᾶς ὠφελεῖ ὁ κόσμος», φ. 12^β. — γ') Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος περὶ εὐχῆς καὶ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ ἐπιστροφῆς καὶ κατὰ ὀμνυόντων τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ». Ἀρχ. «Δεῦτε πάντες ἀδελφοί γνωρίσωμεν», φ. 15. — δ') Ἐφραίμ τοῦ Σύρου «λόγος περὶ κατανύξεως καὶ σωτηρίας». Ἀρχ. «Δεῦτε πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε καλῆς συμβουλῆς», φ. 25. — ε') Τοῦ αὐτοῦ «λόγος περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος καὶ περὶ ἐλεημοσύνης καὶ μετανόιας». Ἀρχ. «Ἀγαπητοὶ μηδὲν προτιμησώμεθα», φ. 35. — ς') Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ μετανόιας, οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῦτε ἀγαπητοὶ μου, - - τὸ ἐκλεκτὸν ποιμνιον», φ. 41. — ζ') «Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ κρίσεως καὶ πόθου καὶ κατανύξεως». Ἀρχ. «Δεῦτε πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμοῦ», φ. 53. — η') «Ἐκ τῶν θαυμάτων τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Νικολάου Μύρων Λυκίας». Ἀρχ. «Μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἐπὶ χρόνους ε' ἐγένετο ἀβροχία καὶ κράτῃσι τοῦ ἀέρος», φ. 61. — θ') Ἐφραίμ τοῦ Σύρου λόγος εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου. Ἀρχ. «Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια», φ. 69. — ι') Κανὼν ἀνεπίγραφος εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ, κατ' ἤχον δ', οὗ ἡ ἀρχή· «Ταῖς θείαις λαμπρότησι καταστραπτόμενος», φ. 76. — ια') «Ἐτερος κανὼν τοῦ Προδρόμου» κατ' ἤχον πλάγιον β', οὗ ἡ ἀρχή· «Δεῦτε εὐφήμω τῇ γλώττῃ», φ. 80^β. Μέχρι τοῦ πρώτου τροπαρίου πρώτης ᾠδῆς. — ιβ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου. Ἀρχ. «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε», φ. 81. — ιγ') Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὰ Φῶτα, φ. 98. — ιδ') Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον, οὗ ἡ ἀρχή· «Λάζαρος τὸν παρόντα συγκεκρότηκε», φ. 119^β. — ιε') Γερμανοῦ Κ/πόλεως εἰς τὰ εἰσόδια τῆς

Θεοτόκου. Ἀρχ. «Ἴδου καὶ πάλιν ἑτέρα πανήγυρις», φ. 134^β.—
 ις') Ἐπιφανίου Κύπρου λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ
 Κυρίου, φ. 140^β. — ιζ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς
 τὸ ἅγιον πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα, φ. 154^β. — ιη') Προ-
 σθήκη τῆς ις' ἑκατ. ἐκ τῆς χρονογραφίας Ἱεροθέου Μονεμβα-
 σίας, φ. 157-194.

535. Ὁρολόγιον ἀτελὲς τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου
 140, μήκους 0,214, πλάτους 0,152. Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα πρό-
 σθετα δύο, ἐν οἷς ὑπάρχει τεμάχιον ἀπλοελληνικοῦ νομοκάνονος.

536. Ψαλτήριον ἐκ χάρτου. Φύλλα 186, μήκους 0,215,
 πλάτους 0,155. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 28 (0,17 × 0,105). Ἐν
 τῇ ἀρχῇ πραγματεία περὶ τοῦ τί ἐστὶ ψαλτήριον, ἧς ἡ ἀρχή·
 «Ψαλτήριον θεῖον κύριον καὶ ἅγιον» κτλ. τὸ δὲ κείμενον τῶν ψαλ-
 μῶν ἔχει συμπαρακολουθοῦσαν ἐρμηνείαν, ἧς ἡ ἐπιγραφή· «Ἦου-
 χείου καὶ πρεσβύτου [sic] Ἱεροσολύμων εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ
 Ψαλτηρίου». ἀρχεται δὲ ὧδε· «Ἔστι μὲν δεσ ὁ ἀληθὴς ὁ μα-
 καριστὸς καὶ θεῖος ὁ πράττων τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀληθινοῦ τὸ θέλημα,
 ἀσεβεῖς δὲ εἰσι πάντες οἱ ἀγνοοῦντες» κτλ. Τέλος· «Τὰ ἐπίλοιπα
 τοῦ ψαλμοῦ καὶ οἱ ἕτεροι ψαλμοὶ ὅλου τοῦ καθίσματος οὐκεβρέθη-
 σαν» [sic]. Ἐνδον τῆς δευτέρας πινακίδος· «† Ἐγράφει εἰς τὴν
 Ἱερουσαλήμ εἰς τὸν Ἀρχάγγελον ὑπὸ τινος Σεραφεῖμ, ἔτη ἀπὸ
 Χριστοῦ 1676:—καὶ ἀπὸ Ἀδάμ 7184».

537. Τεῦχος τῆς ιδ' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 71, μήκους
 0,21, πλάτους 0,152. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 26 (0,15 × 0,095).
 «Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας» ἐρμηνεία
 τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἀτελής ὁμως διὰ τὸν
 ἐκπεσμὸν ὡς φαίνεται πολλῶν φύλλων. Πρὸ τῆς ἐρμηνείας ὑπῆρχε
 τεῦχος ἕτερον, ἐν ᾧ περιλαμβάνοντο συγγραφαὶ Ἰσαάκ τοῦ Σύρου καὶ
 κανῶν ἀσματικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον· δῆλον δὲ τοῦτο νῦν ἐκ τῆς
 ἔξωθεν ἐπιγραφῆς τοῦ κώδικος.

538. Εὐχολόγιον τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 125,
 μήκους 0,211, πλάτους 0,162. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 15
 (0,143 × 0,093).

539. Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα χάρτου ἕνδεκα (μέρος ὄντα κώδικος τῆς ιε' ἑκατ.), περιέχοντα εὐαγγέλια ἑωθινὰ καὶ εὐχὰς δύο λεγομένας εἰς γυναῖκα λεγώ. Ἔτα φύλλα χάρτου 54, μήκους 0,22, πλάτους 0,158, γραφέντα ἔτει 1501-φ. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 21 ($0,152 \times 0,095$). Αἱ τρεῖς εἰδισμέναι λειτουργίαι, ὧν ἡ πρώτη ἀκέφαλος· καὶ εὐχὴ λεγομένη πρὸ τῆς μεταλήψεως, ἀραβιστὶ δὲ γεγραμμένη. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῶν προηγουμένων ἀναγινώσεται τὸ σημείωμα τοῦτο· «† Χριστῷ τελειώσαντι δόξα καὶ χάρις | εἰς τοὺς ἀλήκτους πάμπαν αἰῶνας κύκλους:— † Συγχώρησον τὸν γράψαντα διὰ τὸν Κύριον, ὅτι ἀμαθεὶς καὶ ἄπειρός ἐστι: Μιχαὴλ κακομόναχος καὶ κακογράφος:— ἔτους ς', ἰνδικτιῶνος ς', μὴν ὀκτωβρ. ιδ'».

540. Φύλλα χάρτου 36, μήκους 0,212, πλάτους 0,155. Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἧς τὸ τέλος ἔχει τὸ σημείωμα τοῦτο· «Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν αὐτὸς ὑπάρχων Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ πληρώσας. † Θεοφάνης ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ».—Φύλλα χάρτου 39 γεγραμμένα δι' ἄλλης χειρὸς τῇ ιε' ἑκατ. Λειτουργία Βασιλείου τοῦ μεγάλου.

541. Λειτουργίαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου, γραφεῖσαι διὰ χειρὸς ἱερομονάχου Νικηφόρου ἔτει ςρα' (1592 - 1593). Φύλλα χάρτου 61, μήκους 0,21, πλάτους 0,152.

542. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 46, μήκους 0,212, πλάτους 0,156. Ἐτελειώθη τῇ 4 αὐγούστου, ἔτους 1620, διὰ τῆς χειρὸς Δ(εοντίου) μ(ονα)χ(οῦ).—α') «Στιχηρὰ αὐτόμελα συνοπτικὰ κατ' ἦχον, πρὸς τῶν οὐρανίων ταγμάτων». Ἀρχ. «Χαῖρε Θεοτόκε παρθένε, ὅτι ἔτεκες τὸν βασιλέα» κτλ.—β') «Στιχηρὰ προσόμοια θεοτοκία καὶ σταυροθεοτοκία, φαλλόμενα (κα)θ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ τὸ ἰδιόμελον ἢ τὰ προσόμοια τῆς ἡμέρας, κατὰ τὸν ἦχον καὶ τὸ μέλος αὐτῶν», φ. 3. — γ') «Καθίσματα προσόμοια θεοτοκία καὶ σταυροθεοτοκία, φαλλόμενα καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ τὸ τυχὸν καθίσμα τῆς ἡμέρας, κατὰ τὸν ἦχον καὶ τὸ μέλος αὐτῶν, ὁμοίως καὶ εἰς τὰ καθίσματα τῆς στιχολογίας τῶν ἑορτα-

ζομένων αγίων», φ. 24.—δ') «Ἐξαποστειλάρια διάφορα θεοτοκία καὶ σταυροθεοτοκία», φ. 41^β.

543. Τεύχος τῆς ιζ' εκατ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 176, μήκους 0,21, πλάτους 0,153. Ἐνδον τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει σημείωμα δηλοῦν, ὅτι τὸ βιβλίον ἦν Ἀθανασίου τινὸς ἱερέως καὶ ὅτι ἀνέθηκεν οὗτος αὐτὸ μοναστηρίῳ τινὶ «Σωτήρα» καλουμένῳ· ἄλλο δὲ τι σημείωμα (φ. 176) πάνυ μεταγενέστερον ὁμολογεῖ ὅτι τὸ βιβλίον ἦν τοῦ Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων. — α') Γερροντικὸν ἀκέφαλον, οὗ ἡ ἀρχή· « - - ἐκ τοῦ κόσμου βία ἐστὶ τοῦ σωθῆναι ἐν τῇ ἐρήμῳ » κτλ., φ. 1-144.— β') Ἰωάννου Χρυσοστόμου «λόγος εἰς τὸν μάταιον βίον καὶ εἰς κατάνυξιν καὶ ὠφέλειαν ἡμῶν». Ἀρχ. «Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια», φ. 144^β. — γ') Ἐφραιμ τοῦ Σύρου «λόγος περὶ μετανοίας καὶ ἀγάπης», οὗ ἡ ἀρχή· «Μηδὲν προτιμήσωμεν», φ. 151.—δ') Τοῦ αὐτοῦ «λόγος περὶ μετανοίας καὶ περὶ τοῦ τιμίου σταυροῦ». Ἀρχ. «Ἀγαπητὲ ἀδελφέ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας» κτλ., φ. 153.—ε') Τοῦ αὐτοῦ λόγος ἀνεπίγραφος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀδελφέ τί πλανᾶσαι ἐνεργούμενος», φ. 163.—ς') «Ἐκ τοῦ πατερικοῦ περὶ τὰ σαραντάρια ὅπου κάμνουσιν διὰ τοὺς ἀπεθαμένους, ὅτι τελείως λυτρῶνουσιν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆν κόλασιν». Ἀρχ. «Ἐξηγοῦνται εἰς τὸ πατερικόν», φ. 165.—ζ') Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου λόγος «πρὸς μοναχοὺς ἀρχαρίους, μεταφρασθεῖς παρὰ Διονυσίου ἱερομονάχου τοῦ Στουδίτου εἰς ὠφέλειαν τῶν εὐρισκομένων», φ. 169^β.

544. Παύλου τοῦ Εὐεργετικοῦ συλλογῆς τῶν θεοφθόγγων ῥημάτων τῶν πατέρων κεφάλαιά τινα, ὧν ἡ ἀρχή· «Περὶ ἀρετῆς καὶ τῆς ἐργασίας τῶν θείων ἐντολῶν τοῦ ἀββᾶ Μαξίμου. Πάντες οἱ πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ» κτλ. Φύλλα χάρτου 197, γραφέντα διὰ τῆς χειρὸς Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου περὶ τὸ τέλος τῆς ιη' εκατ. Μήκους 0,21, πλάτους 0,165.

545. Φύλλα χάρτου 9 + σιζ', μήκους 0,201, πλάτους 0,152. Ἐν τῇ ἀρχῇ πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Συναγωγὴ τῶν θεοφόρων καὶ αγίων πατέρων ἡμῶν καὶ διδασκάλων, ἧτοι ῥημάτων αὐτῶν ἀπὸ πάσης γραφῆς θεοπνεύστου

συναθροισθεῖσα καὶ οἰκείως καὶ προσφόρως ἐκτεθεῖσα εἰς ὠφέλειαν τῶν ἐντυγχανόντων· ἔχει δὲ μέρος ἢ παροῦσα βιβλος Παύλου τοῦ ὀσιωτάτου μοναχοῦ καὶ κτίτορος τῆς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος, τὰ πλεῖστα δὲ ἐκ διαφόρων βιβλίων, ὅτι ἔχει ὄνομα μέρος Παράδεισος· ἐκλογή παρὰ Λεοντίου ἱερέως καὶ ταπεινοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ, καθὼς καὶ ἔμπροσθεν ὁμοίως πάντες οἱ ἐντυγχάνοντες τὴν παροῦσαν εὐρήσθητε τὴν ἐγγχρονίαν ,αφπγ'» [1583]. Ἐτέρα ἐπιγραφή ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κειμένου· «Ἐκλογή ἀπὸ διαφόρων βιβλίων καὶ διδασκαλία σύντομη γενομένη περὶ τελείας ἀρετῆς καὶ περὶ τῶν κατορθῶσαι ὀφειλόντων καὶ ἐσπουδακότων εὐαρέστως τῷ Θεῷ· ἔστιν δὲ ἡ ἐκλογή αὕτη ἐκ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, ἐκ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, ἐκ τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ, ἐκ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ἐκ τῶν ἀσκητικῶν κατορθωμάτων τῶν ἁγίων καὶ ὀσίων πατέρων, ἐκ τῶν ἀποστολικῶν διατάξεων, ἀπὸ τοῦ Σολομῶντος καὶ Δαβὶδ καὶ ἐτέρων προφητῶν, ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου καὶ ἐτέρων διαφόρων βιβλίων· ἐγράφησαν δὲ μετ' ἐπιμελείας καὶ ἀκριβείας πολλῆς παρὰ Λεοντίου ἱερέως καὶ ταπεινοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ· διὸ καὶ ὁμοίως πάντες οἱ ἱερεῖς καὶ πᾶς ἕτερος αὐτὰ διδάσκεισθαι(-ε) καὶ διδάσκειται(-ε) καὶ τοὺς ἀγραμμάτους» κτλ. Ἐν φ. ρνς' «Χεῖρ Λεοντίου ἀμαρτωλοῦ ἱερέως ,αφηδ'» [1594].

546. Ψαλτήριον τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 190, μήκους 0,213, πλάτους 0,155. Μετὰ τὴν προσευχὴν Ζαχαρίου· «† βιβλος εἴλη(φε) πέρας ὀκτωβρίου ιγ'».

547. Φύλλα χάρτου 65, μήκους 0,219, πλάτους 0,158. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 26.—Ἀδήλου προλεγόμενα καὶ ὑπόμνημα εἰς πᾶσαν τὴν τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως πραγματείαν Ἀριστοτέλους. Ἄρχ. «Περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς φιλοσοφίας. Τὸ τῆς φιλοσοφίας ὄνομα ἀρχὴν εἰληφέναι ἀπὸ τοῦ Πυθαγόρου πιστεύεται» κτλ. Τέλος· « - - ὧν τὴν ἐρμηνείαν ἐροῦμεν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τοῦ βιβλίου: Τέλος τοῦ πρώτου βιβλίου τῶν φυσικῶν. 1646 νοεμβρίου 14, ἡμέρα Σάββατον, ἀπόκρεως».

548. «Νικολάου Κούρσουλα τοῦ Ζακυνθίου, ὑπομνήματα καὶ

ζητήματα εἰς τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς βιβλίον πρῶτον» καὶ δεύτερον. Ἐν φ. 97^β. «Τέλος σὺν Θεῷ ἀγίῳ ἐν ἔτει ἀφλή»: (1738) κατὰ μῆνα ἀπρίλιον. Τῷ Θεῷ δόξα, τῇ Θεοτόκῳ κλέος». Φύλλα χάρτου 156, μήκους 0,20, πλάτους 0,142. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 19 ἢ 20 (0,16 × 0,095).

549. Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα μετὰ τῆς ἐρμηνείας Ἰσαακίου τοῦ Τζέτζου. Φύλλα χάρτου 118, γραφέντα τῇ ιγ' ἑκατ., μήκους 0,21, πλάτους 0,15. Εἶτα φύλλα τρία περιέχοντα μέρος τῆς κατὰ Λατίνων ἀντιρρήσεως Νεκταρίου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων.

550. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου ἠριθμημένων 372, μήκους 0,192, πλάτους 0,145. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 19 (0,13 × 0,08). Δύο φύλλα (257 - 258) κατέκοψε Πορφύριος, ἅπερ ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορική βιβλιοθήκη (ἀριθ. 353? Отчетъ Импер. Публ. Библи. за 1783 годъ, σ. 153). — «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῶν κανόνων τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου πρὸς τοὺς ὀκτῶ ἡγχοῦς, φαλλόμενοι ἐν τοῖς ἀποδείπνοις καὶ ἄρχονται ἀπὸ τοῦ α' ἡχοῦ ἄχρι συμπληρώσεως τοῦ πλαγίου δ'. Ποίημα κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ». Ἀρχ. «Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, ὡδὴ α', ἡχος α'. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος. Πάντων καὶ ἀγγέλων καὶ βροτῶν» κτλ. Φύλλ. 372 «Τὸ θεοτοκάριον εἴληφεν ὧδε τέλος | δι' ἡπομονῆς καὶ κόπου τε καὶ πόνου | Παρθενίου τλήμονος καὶ ῥακενδίτου, | ἱερομονάχου τε καὶ Σαββαίτου, | ἐκ τῆς νύσσου Κύπρου τε ἔλκων τὸ γένος κτλ. — Ἐν ἔτει ζρκδ' ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ, τοῦ δὲ Χριστοῦ ,αχισ' [1616], μὴν φευρουαρίῳ δ', ἡμέρα Κυριακῇ, ὥρα ε' τῆς ἡμέρας». Ἀνέθηκε δὲ τοῦτο Παρθένιος τῇ λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα.

551. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 164, μήκους 0,213, πλάτους 0,153. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 24 (0,154 × 0,10). — «Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγλείστου, ἐρμηνεία σὺν Θεῷ συνοπτικὴ περὶ τοῦ θείου ψαλτῆρος Δαυίδ», ἥς ἡ ἀρχή· «Ἄνωθεν ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων πνεύματι θείῳ ἐνηχούμενος ὁ θεῖος Δαυίδ» κτλ. Φύλλ. 161^β «ζροβ' [1663 - 1664]. † Θεοῦ τὸ δῶρον, καὶ Ἀντωνίου πόνος· οὗ καὶ κτῆμα πέλει. ἦτον δὲ τὸ ἀθήβολον ὑπερ ἀντιγράφ(ω) ἀπὸ ἔτους ,σωλ', Ἰνδικτιῶνος ε'» [1321-1322].

552. «Ἡ παροῦσα φυλλάδα περιέχει ἐν πρώτοις τοὺς κδ' οἴκους τῆς παναγίας τριάδος, εἶτα τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ, ἔπειτα τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, κοντάκιον ὁμοῦ μὲ τὸν οἶκον καὶ τροπάριον εἰς τὸν ὅσιον Ἰωάσαφ, ἔτι δὲ καὶ μερικὰς εὐχὰς καὶ πρὸς τούτοις νουθεσίαν θαυμάσιον πρὸς κάθε μοναχὸν ὅπου ποθεῖ νὰ φυλάξῃ πολιτείαν θεάρεστον.—αωκδ' [1824]. — Μέννησθε πρὸς Κύριον κάμου τοῦ ἀναξίου Ἰωάσαφ ἱερομονάχου». Φύλλα χάρτου 42, μήκος 0,21, πλάτους 0,15.

553. Εὐχολόγιον τῆς ιη' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 90, μήκος 0,21, πλάτους 0,157. Ἐν φ. 90^β. «Ἀφιέρωμα τοῦ Παρθενίου ἱεροδιακόνου Ἀδριανοπολίτου εἰς τὸν ναὸν τῆς κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Πορταίτησας διὰ μνημόσυνόν του, εἰς τοὺς 1815, νοεμβρίου 21· τῇ δὲ 7 δεκεμβρίου ἔτους 1887 ἀνετέθη τῷ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου παρὰ Χριστοφόρου ἱερέως.—α') «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ», φ. 1.—β') «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου Μεδέστου πατριάρχου Ἱεροσολύμων, λεγομένη ἐν σκήψει λοιμώδους νόσου ἐν τοῖς βῶες [sic] καὶ κτήνεσι». Ἄρχ. «Ὁ τοῦ φωτὸς δημιουργός», φ. 12.—γ') «Εὐχὴ εἰς τοὺς σκώληκας τοῦ μεταξίου», φ. 15.—δ') [Κωνσταντίνου Δαπόντε] «οἱ κοσμοχαρμόσουνι κδ' οἴκοι πρὸς τὴν νοητὴν σκάλαν, τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν Σταυρόν». Ἄρχ. «Ὁ τρισμακάριστε Σταυρέ»¹, φ. 16.—ε') «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, λεγομένη μετὰ τὸν ἁγιασμόν εἰς κήπους καὶ χωράφια καὶ ἀμπελῶνας καὶ περιβόλια», φ. 23.—ς') «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τοὺς ἁγίους μεγαλομάρτυρας τοῦ Χριστοῦ τεσσαράκοντα, ψαλλόμενος εἰς παράκλησιν εἰς τὴν ἱεράν αὐτῶν μονὴν καὶ εἰς κάθε τόπον καὶ χριστιανὸν ὅπου βλαβεῖται (-εὐλαβεῖται) τοὺς ἁγίους 40 καὶ τοὺς παρακαλέσει εἰς βοήθειαν του». Ἦχος πλ. δ'. Ἄρχ. «Μετάρσιον λόγε τὸ ταπεινόν», φ. 26.—ζ') «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν Σταυρόν».

¹ Βίβλος ἱερά περιέχουσα τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰγνίνου ἐπισκόπου Σκοπέλων κτλ. In Venezia 1746, σ. 37—51.

ποίημα Νικηφόρου ιερομονάχου Ῥοδίου τοῦ Κρητός», φ. 31^β.— η) Κωνσταντίνου Δαπόντε κανὼν εἰς τὸν ζωηφόρον Σταυρόν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Χαρᾶς δοχεῖον, σοὶ πρέπει χαίρειν μόνω». Ἦχος δ'. Ἄρχ. «Χριστοῦ σκῆπτρον ἅγιον», φ. 40 [Τὸ αὐτόγραφον παρὰ Γεωργίῳ τῷ Μαυροκορδάτῳ. E. Legrand, Ephemérides Daces III, σ. LXXII]. — θ) Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ κανὼν εἰς τὸν Σταυρόν, οὗ ἡ ἀρχή: «Ἀγάλλου οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ εὐφραίνεσθω», φ. 47.— ι) «Ἐτερος κανὼν κυρίου Θεοδώρου Στουδίτου». Ἄρχ. «Πατηγύρεως ἡμέρα», φ. 47^β.— ια') «Ἀντίφωνον πρῶτον τοῦ πρώτου καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου» κτλ., φ. 57.— ιβ') «Ὁ πολυέλεος», φ. 57^β.— ιγ') «Τοῦ σοφωτάτου Νικηφόρου τοῦ Βλεμμύδου ἐκλογὴ ἐκ τῆς προφητανακτοδιδασκατικῆς βίβλου, συλλεγεῖσα καὶ τεθεῖσα ἀρμοζόντως» κτλ., φ. 60^β.

554. «Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κῦρ Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου καὶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως οἱ ὑπόλοιποι τῆς ἀκολουθίας τοῦ μερονουκτίου ψαλμοὶ ἐτέθησαν ἐνταῦθα, τῶν εὐχῶν μόνον ἐκλεγείσων». Ἄρχ. «Ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὸ ἔθος τῶν περὶ ταῦτα κρατεῖται» κτλ. Ἐν φ. 39. «Ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ αψ' [1700]:— ἰαννουαρίου κδ'». Φύλλα χάρτου 36, μήκους 0,22, πλάτους 0,158. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 (0,173 × 0,11).

555. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 79, μήκους 0,212, πλάτους 0,152. Κακόγραφον καὶ λίαν ἐσφαλμένον. — α') «Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· βιβλίον καλούμενον ὄνειροκριτικόν, ὅπερ συνῆξεν καὶ συνέταξεν Ἀχὶμ ὁ πρῶτος ἡμῶν ὄνειροκρίτης τοῦ πρώτου συμβούλου Μαρμυοῦ» κτλ. Ἄρχ. «Πολλὰ ἐκοπίασα εἰς τὸ εὑρεῖν», φ. 1-75 «Ἐτελειώθη ἐν μηνὶ ἀπριλλίῳ 26. α. γ. π. ε'» [1685]. — β') «Πίναξ τοῦ βροντολογίου Ἰερακλέως [sic] τοῦ σοφωτάτου», φ. 75.— γ') «Ἀρχὴ τοῦ βροντολογίου», φ. 76.— δ') «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ περὶ βροντολογίου ὁμοῦ καὶ σεισμολογίου καὶ ὅταν σκοτισθῇ ὁ ἥλιος ἢ ἡ σελήνη καὶ ὅταν φανῇ δόξα εἰς τὸν οὐρανόν, παρὰ Βαρλαάμ τοῦ προφήτου», φ. 77^β.

556. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 188, μήκους 0,22, πλά-

τους 0,165· ἐγράφη δὲ μεσοῦσης τῆς ιη' ἑκατ.— «Συναγωγή τῶν θεοφθόγγων ῥημάτων καὶ διδασκαλιῶν τοῦ θεοφόρων πατέρων, ἀπὸ πάσης γραφῆς θεοπνεύστου συναθροισθεῖσα καὶ προσφόρος ἐκτεθεῖσα εἰς ὠφέλειαν τῶν ἐντυγχανόντων παρὰ Διονυσίου ἱερομονάχου τοῦ ἐν τῇ τῆς Ἁγίας Ἄννης Σκήτη ἀσκήσαντος καὶ παρ' ἐμοῦ αὐθις Διονυσίου ἱερομονάχου τοῦ ἐν τῇ τῆς ἀτιμίας τῶν ἀμαρτιῶν ἠδονῇ ἀσελήσαντος, τοῦ καὶ Ἁγιοταφίτου». Ἐνδον τῆς πρώτης πινακίδος· «Ἐδωρήθη μοι χάριν ψυχικῆς ὠφελείας παρὰ τοῦ ἱερολογιωτάτου ἐν διδασκάλοις ἐμοῦ τε καὶ καθηγουμένου κυρίου Μαξίμου τοῦ Σήμεθεν [sic], οὐχ ὅτι γ' ἐπὶ σοφίᾳ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπ' ἀρετῇ πολλῇ λόγον ἔχοντος».

557. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου λόγοι καὶ παραινέσεις. Φύλλα χάρτου 301, μήκους 0,215, πλάτους 0,158. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 17 (0,153×0,112). Ἐν τῇ ἀρχῇ «παραινέσεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ψυχῆς» κτλ. Μετὰ τὸ 114-ον φύλλον ὑπάρχει χάσμα 4 φύλλων, ἅπερ ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικῆ βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 411. Отчетъ за 1883 г., σ. 147). Φύλλ. 301^β «Τὸ παρὸν πατερικὸν ἐγράφθαι διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Λαυρεντίου ἱερομονάχου, τοῦ ἐκ Παραμυθείας καὶ Παλαιᾶς Ὑπείρου τῆς Ἐμβρίας· πλοισίων τῶν Ἰωαννίνων· ἐνδον τοῦ ἀγγίου καὶ ζωιδώχου Τάφου τὸ ἔγραψα μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ πόθου πλήστου κατὰ τὸ χιλιωστῶ ἑξακοσιωστῶ εὐδομηκοστῶ ὀγδόον ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, ἐν μινὶ μαίω. καὶ τελιώνοντας ἰουλίω 25. πατριαρχεύοντος Δοσιθέου. καὶ ἀπόντος αὐτοῦ, ἐπιτροπεύοντος Δανιὴλ ἱερομονάχου» κτλ.

558. Τετραευαγγέλιον εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν, γραφὲν ἑλληνικοῖς γράμμασιν ἔτει 1749-φ παρὰ Κωνσταντίνου παπᾶ Ἡσαίου τοῦ ἐκ Βεξὲ χωρίου Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ. Σελίδες 370.

559. Πράξεις καὶ ἐπιστολαὶ τῶν ἀποστόλων εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν, μεταφρασθεῖσαι δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων ὑπὸ Πέτρου τοῦ ἐξ Ἀγχύρας καὶ ἀντιγραφεῖσαι παρὰ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Ἀνα-

στασίου τοῦ χατζή - Γεωργίου (1725). Σελίδες 572¹ καὶ δύο φύλλα προλόγου παρὰ τοῦ μεταφραστοῦ γεγραμμένα τῇ 3 νοεμβρίου ἔτους 1724-ου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι διὰ τῆς χειρὸς Ἀνθίμου τοῦ ἐξ Ἀγχιάλου· «Τοῦ μακαρίτου Ἀναστασίου ἐξ Ἀγκύρας· ἀφιέρωμα· τοῦ Ἁγίου Τάφου». Καὶ πάλιν ἐν τῇ 1-ῃ σελίδι· «Ἐκ τῶν τοῦ Συνοδικοῦ τοῦ παναγίου Τάφου ἀνωκᾶ» [1821].

560. Τεῦχος ἐκ σελίδων 218, μήκους 0,212, πλάτους 0,152. Ἐγγραφή παρὰ Παύλου ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου, τοῦ Σπάρταλη, ἐκ τῆς συνοικίας Ἐμρί, καταλιπόντος τὸν βίον τῇ 21 μαΐου ἔτους 1762-ου. Σημειωτέα. α') «Ἐγκώμιον τῆς ἁγίας πόλεως» ἀτελές, οὗ ἡ ἀρχή· «Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους βασιλεῖς» κτλ.—β') Προσκυνητάριον τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν. Ἄρχ. «Ἐσπτηνί· τζούμλε μεμούν χριστιανᾶρ ἔρχεκλέρ βέ τηχεχίν ληλέρ» κτλ., σ. 1 - 37. — γ') Στίχοι κατ' ἀλφάβητον εἰς θάνατον ἀνθρώπου, ὧν ἡ ἀρχή· «Ἄρχοντες, ἀγροικήσατε πῶς ὁ Χάρος» κτλ., σ. 38.— δ') Στίχοι θρηνητικοὶ εἰς λείψανον, ὧν ἡ ἀρχή· «Πάτερ οἰκτιρμον Κύριε, οὐρανέ θεέ μου, | δημιουργέ τῆς κτίσεως καὶ μόνη πλαστοργέ μου».—ε') Κανόνες ἱαμβικοὶ μετὰ παραφράσεως.

561. Σελίδες 271, ὧν πολλαὶ διὰ χειρὸς ἐγράφησαν Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου ἔτει 1784-φ (σ. 197 - 271), αἱ δὲ λοιπαὶ παρὰ Μιχαήλ ἱερέως ἔτει 1751-φ. Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλον ἀσελίδωτον ἐμπεριέχον σημείωσιν Διονυσίου ἱερομονάχου τοῦ Νικοπολίτου καὶ πνευματικοῦ τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα, δι' ἧς οὗτος ὁμολογεῖ ὅτι τὸ βιβλίον αὐτὸς ἀνέθηκε τῇ λαύρᾳ μηνὶ μαΐῳ ἐξ ἔτους 1815-ου.—Μεταφράσεις εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν διαφόρων λόγων καὶ ὑπομνημάτων περὶ Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος, περὶ Νικολάου τοῦ ἐπισκόπου Μύρων, περὶ τῶν ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, περὶ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου,

¹ Παρέπονται σελίδες 55, περιέχουσαι τουρκιστὶ τὴν ἀποκάλυψιν Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, μεταφρασθεῖσαν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔτει 1666-φ. Τῷ αὐτῷ ἔτει μετεφράσθησαν ὑπὸ τοῦ Πέτρου καὶ αἱ πράξεις καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τῶν ἀποστόλων. Ὅρα σελίδα 569 τοῦ αὐτοῦ κώδικος.

θεοτόκου Μαρίας, αγίας Κυριακῆς, Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος, Αἰκατερίνης τῆς μεγαλομάρτυρος καὶ Σάββα τοῦ ἡγιασμένου.

562. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἔκθεσις τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ λόγος περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων. Φύλλα χάρτου 115, τὰ μὲν τῆς ις' τὰ δὲ τῆς ιη' ἑκατ. Μήκους 0,21, πλάτους 0,16.

563. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 100, μήκους 0,205, πλάτους 0,148.—Παραφράσεις βίων τοῦ ὁσίου Σενοφῶντος, Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου, Ἀλεξίου, Ἰουλίου τοῦ ἐλεήμονος, Χαραλάμπους, Μαρτινιανοῦ, Προκοπίου καὶ λόγοι τινές, οἷον Χρυσοστόμου περὶ τοῦ ματαίου βίου, Μαξίμου περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης, Νήφωνος μερικὰ κεφάλαια κτλ.

564. Ψαλτήριον τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 156, μήκους 0,205, πλάτους 0,132. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ εἴκοσιν (0,145 × 0,092). Ἀνετέθη δὲ τῷ Παναγίῳ Τάφῳ παρὰ Δομετίου μοναχοῦ ἔτει 1616-φ, κατὰ σημεῖωμα Θεοφάνους πατριάρχου τότε τῶν Ἱεροσολύμων.

565. Ψαλτήριον ἀκέφαλον τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 196, μήκους 0,20, πλάτους 0,145. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 19 (0,143 × 0,095).

566. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 374, μήκους 0,206, πλάτους 0,155· ἦν δὲ πρότερον τῆς μονῆς τῶν Ἀρχαγγέλων.—α') Εὐχὴ ἐξομολογητικὴ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, φ. 1.—β') Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ εὐχὴ ἐξομολογήσεως, φ. 8.—γ') Εὐχὴ καθημερινὴ πρὸς τὴν Θεοτόκον, φ. 14^β.—δ') Εὐχὴ ἐξομολογητικὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ πολυέλεος καὶ εὐσυνπάθητος», φ. 23.—ε') Εὐχὴ εἰς τὴν Θεοτόκον, ἧς ἡ ἀρχή· «Πολλῶν καὶ μεγάλων ἀπολαύσας» κτλ., φ. 27.—ς') Περὶ ἀναγνώσεως τῶν ψαλμῶν. Ἀρχ. «Κρεῖσσον ἔφησεν ὁ χρυσοῦς Ἰωάννης σβεσθέντα τὸν ἥλιον μὴ φαίνειν ὄλωσ» κτλ., φ. 35^β.—ζ') Ἐφραίμ τοῦ Σύρου κεφάλαια διάφορα, φ. 42^β.—η') «Λόγος περὶ τὰ ἑπτὰ βαπτίσματα καὶ περὶ μαρτυρίου καὶ περὶ μετανοίας καὶ περὶ δακρύων», φ. 49^β.—θ') Ἰωάννου Χρυσοστόμου «λόγος περὶ τοῦ τί ἐστι γυνή», φ. 52.—ι') «Ἔτερα περὶ γυναικῶν παρθένων

φιλοθέων», φ. 53^β.—ια') «Διήγησις περὶ τοῦ ἱσαποστόλου Κωνσταντίνου μεγάλου βασιλέως ἀπὸ τὸν Ἰωάννην τὸν Κολοβόν», φ. 68.—ιβ') «Περὶ τὰ σαραντάρια ὁποῦ κάμνουν διὰ τοὺς ἀποθαμένους, ὅτι τελείως λυτρώνουσι τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὴν κόλασιν», φ. 76.—ιγ') Διηγήσεις ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ, φ. 84^β.—ιδ') Συμμεῶν τοῦ νέου Θεολόγου περὶ ἀρχῆς βίου, φ. 142.—ιε') «Λόγος περὶ πένθους καὶ θρηνηφδίας», φ. 172^β.—ισ') Ἐφραίμ τοῦ Σύρου εὐχὴ καὶ πένθος τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας, φ. 179. —ιζ') Τροπάρια καὶ κοντάκια πρὸς τὸν ὄσιον Σάβαν, Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον καὶ Κωνσταντῖνον τὸν μέγαν, φ. 204.—ιη') Διηγήσεις περὶ τοῦ ὁσίου Ἀρσενίου, φ. 210^β.—ιθ') Διηγήσεις ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ, ἀναγνώσματα ἀποστολικά καὶ τινα δοξαστικά τροπάρια, φ. 223 κέ.

567. Αὐτόγραφον Ἀγαπίου Λάνδου¹, μήκους 0,205, πλάτους 0,152. Φύλλα χάρτου ἠριθμημένα 239, ἐξ ὧν ἐλλείπει τὰ φύλλα τάδε: 31-38, 55-62, 77-84, 103-116, 169-174, 195-204, 220-232· λείπει δὲ καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ κώδικος. Ἐν τῇ ᾧα τοῦ νῦν πρώτου φύλλου· «Μὴν μάρτιος· χειρόγραφα Ἀγαπίου». Καὶ πάλιν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πίνακος τῶν ἐμπεριεχομένων· «Καλοκαιρινή· χειρόγραφον τοῦ Ἀγαπίου». Καὶ ὡς μὲν ἔχει νῦν ὁ κώδιξ, ἐμπεριέχει παραφράσεις ὑπομνημάτων ἀγιολογικῶν περὶ τῶν ἐφεξῆς ἀγίων ἀνδρῶν: Κλεονίκου καὶ Εὐτροπίου, Γερασίμου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, 42 μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ, Θεοφάνους Σιγριανῆς, Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας, Θεοδούλου καὶ Ἀγαθόποδος, Θεοδώρου τοῦ ἐν Πέργῃ, Λουκιλιανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων, Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, Νήφωνος Ἀθωνίτου, Μανουὴλ Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ, ἀποστόλων ιβ' καὶ τῶν λοιπῶν σ', Ἀντιόχου μάρτυρος, Ἰακίνθου μάρτυρος, 45 μαρτύρων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ, Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου, Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος, Αἰμιλιανοῦ μάρτυρος, Εὐδοκίμου, Ἀνδρέου στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ἀγαθονίκου καὶ

¹ Ἐτερον αὐτόγραφον εὑρον ἐν τῇ μονῇ Κοσινίτζης. Ἑλλην. Φιλολογ. Σὺλλ. παράρτημα τοῦ ΙΖ' τόμου, σ. 44.

τῶν σὺν αὐτῷ. Καὶ ταῦτα μὲν ἔχει νῦν ὁ κῶδιξ· εἶχε δέ, καθὼς ὁ προτεταγμένος ἐκδηλοῖ πῖναξ, καὶ βίους τῶν ἐφεξῆς ἀνδρῶν: Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας (φ. 31 - 38), Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος (φ. 55 - 62), Βασιλέως Ἀμασειας (φ. 77-84) καὶ τὴν ἀρχὴν ὑπομνήματος περὶ Εὐθυμίου τοῦ νέου τοῦ τὴν μονὴν τῶν Ἰβήρων οἰκοδομήσαντος ἐν Ἀθωνι, οὗ τὴν ἀκολουθίαν ὄρα νῦν ἐν τέσσαρσι φύλλοις (85 - 88)· ἔτι δὲ Βαρνάβα τοῦ ἀποστόλου (φ. 103 - 116), Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης (169 - 174), Λαυρεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (φ. 195 - 204), Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου καὶ Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας (φ. 220 - 232). Ἐντεῦθεν δὴλον, ὅτι τὸ χειρόγραφον ἀπετέλει δεύτερον τόμον τῆς ἐκδεδομένης Καλοκαιρινῆς, ἧς ἡ πρώτη τύπωσις ἐγένετο Ἐνετίησιν ἔτει 1657-ω· ταύτης δὲ τῆς σπανιωτάτης ἐκδόσεως ἀντίτυπον ὑπάρχει τῷ κώδικι συνδεδεμένον, ἔχον ἐπιγραφὴν τοιάνδε· «ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΛΟΥΜΕΝΗ | ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ | ΕΝ Η ΕΙΣΙ ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΜΕΡΙΚΟΙ | Βίοι Ἀγίων οἱ ὠραιότεροι τοῦ καλοκαιρίου. | ἀπὸ τὴν α'. τοῦ Μαρτίου, ἕως ταῖς | ὕστεραις Αὐγούστου. | ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝΤΕΣ ΕΚ ΤΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ | Εἰς τὴν κοινὴν ἡμετέραν διάλεκτον, παρὰ Ἀγαπίου Μονα-|χοῦ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ διορθωθέντες μετὰ πλείστης | ἐπιμελείας· καὶ τυπωθέντες οἰκείοις | αὐτοῦ ἀναλώμασι. | [Σῆμα] | ΕΝΕΤΙΗΣΙΝ, αχνζ'. | Παρὰ Ἀνδρέα τῷ Ἰουλιανῷ. | Πολίεται κοντὰ εἰς τὸν Πόντε τοῦ Ἀγίου Φιλίππου. | CON LICENZA, ET PRIVILEGIO». Σελίδες 8 + τκ' Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου τούτου κεῖται γράμμα τοῦ Ἀγαπίου πρὸς Ἐμμανουὴλ ἱερέα καὶ οἰκονόμον τῆς νήσου τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου· εἶτα πῖναξ τῶν ἐμπεριεχομένων· ἐν δὲ τῇ σελίδι τκ' τετύπωνται τοῦτο· «Ἐδὼ ἐτελειώθη ἡ βίβλος αὕτη τῇ ιη'. φευρουαρίου, αχνζ' [sic]. ἦτις εἶναι ὠραιότερα ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλία τοῦ Ἀγαπίου. λοιπὸν ἄς πουλίεται ἐδὼ μὲν εἰς τὴν Βενετίαν ἓνα γρόσον, εἰς δὲ τὰ μέρη τοῦ Λεβάντε ἄσπρα ρκ'. καὶ ὅστις κλέψει κανένα βιβλίον τοῦ αὐτοῦ ἁγαπίου, ἢ τοῦ ἀνθρώπου του, νὰ εἶναι ἀσυγχώρητος καὶ ἀφορισμένος [sic] παρὰ θεοῦ διατί ἐχρεώθη [sic] ὁ πτωχὸς τ'. γρόσια νὰ τυπώσῃ καὶ χρείζουσι οἱ κόποι του ἄλλα τόσα. ὅθεν πρέπει οὐ μόνον νὰ τὸν πληρώσετε, ἀλλὰ καὶ ἔλεος

νά τοῦ δώσετε. ὁποῦ ἐκοπίασε τόσον καί ἐβασανίσθη διά τήν ὠφέλειαν τῶν ψυχῶν σας. Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Φιλαδελφίας» [sic].

568. Εὐχολόγιον ἐκ χάρτου, ὕπερ συνηρμολογήθη διά λειψάνων εὐχολογίων ἐξ τῆς ιδ', τῆς ιε' καί τῆς ις' ἑκατονταετηρίδος. Φύλλα 222. Τὰς πνικίδας ἐσχημάτισεν ὁ δέτης ἐξ ἑκκαίδεκα μεμβρανίων φύλλων ἀρχαίου τινός ἰβηρικοῦ κώδικος.

569. «Πατερικὸν καί ἄλλα ἀξιόλογα: ἱστορικὸν καί περὶ τῆς Ἀγίας Σοφίας κατ' ἀσ - - - καί κατάλογος τῶν πατριαρχῶν καί βασιλέων: χειρόγρ: 6». Οὕτως ἐξῴθεν ὀνομάζεται τὸ βιβλίον, ὕπερ ἐστὶ μήκους 0,21, πλάτους 0,155· ἐγράφη δὲ μεταξὺ τῆς ις' καί τῆς ιζ' ἑκατ. Καί φαίνεται ὅτι τὸν κώδικα τρία διάφορα βιβλία συναπετέλουν, ἐκάστου τούτων ἰδίαν ἔχοντος τῶν τετραδίων ἀρίθμῳσιν ἀτυχῶς ὅμως τὸ πρῶτον ἐλλείπει νῦν· τὸ δὲ δευτέρον, ὅπερ ἀποτελεῖ τετράδια δέκα, 8 ἐστὶ φύλλα 80 πλὴν δύο, περιέχει ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τινὰς ἀσημάντους ἐκλογάς, εἶτα δὲ τὰς παροιμίας Σολομῶντος· τὸ δὲ τρίτον βιβλιάριον ἠρίθμει τετράδια ια'. τούτων ὅμως ἑπτὰ (α' - ζ') συναπέσπασε Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης, ὡς περ ἐκδηλοῖ τὸ διά τῆς χειρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐν τῷ κώδικι σημεῖον, καί νῦν ἐν τοῖς λοιποῖς ὑπάρχει μόνον γραμματικῆς ἀπύλειμμα, συναγωγή τις ἀρχαίων ἐλληνικῶν ὀνομάτων ἠρμηνευμένων εἰς τὴν ἀπλὴν διάλεκτον καί τινα κεφάλαια βιβλίου πιθανῶς τοῦ Καρτάνου. Φύλλα τοίνυν ἀριθμῆι τὸ χειρόγραφον ἦδη 111, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει κατὰ σελίδα μονόστηλον καί ἐκ γραμμῶν ἑκκαίδεκα (0,15 × 0,096).

570. «Ἡ θεία λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου». Φύλλα χάρτου 29, μήκους 0,205, πλάτους 0,15. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 17 (0,15 × 0,085). Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων ἀναγινώσκειται τοῦτο· «† Ἡ παρὸν θεία λειτουργία, ἐγράφη διά χειρὸς καμοῦ Γαλακτίου ἱερομονάχου καί ἀμαρτωλοῦ διά ναεὺρίσκειται εἰς τὸν ἅγιον ναὸν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων καί οἱ ἱερουγούντες μεταύτης εὐχεσθαι καί ὑπὲρ τοῦ γράψαντος».

571. Ἡ θεία λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου μετὰ πολλῶν ἐν τῷ κειμένῳ τυπικῶν ὁδηγιῶν, γραφεῖσα φαίνεται παρὰ

δύο καλλιγράφων τῆς ιζ' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 42, μήκους 0,206, πλάτους 0,145. Τὸ βιβλίον ἔχει καὶ πολλὰ κεφαλαιώδη γράμματα φανταστικῶς εἰργασμένα διὰ κοκκίνου χρώματος.

572. Τετραευαγγέλιον ἀκέφαλον μετὰ κοκκίνων ἀναγνωστικῶν ὀδηγιῶν, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν λέξεων τούτων « - - Ἰωάθαμ. Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ » κτλ. Δεῖπει τοῖνον ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐν φύλλον, ἐν ᾧ φαίνεται ὅτι καὶ κόσμημα περιείχετο καὶ τούτου ἕνεκα τὸ λείμμα· ἀριθμεῖ δὲ τὸ βιβλίον τετράδια συνηριθμημένα νγ', ὅ ἐστι φύλλα χάρτου βαμβακεροῦ καὶ σιλιπνοῦ 423, μήκους 0,198, πλάτους 0,14. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 19 ἢ 20 (0,14 × 0,08). Ἐγγραφή τῇ ιδ' πιθανῶς ἑκατονταετηρίδι καὶ τὴν ἀρχὴν ἐκάστου τῶν εὐαγγελίων, ἔξω τοῦ Ματθαίου, κοσμεῖ κόσμημα καλὸν καὶ κεφαλαιώδες ἀρκτικὸν γράμμα πεφαντασμένῳ τρόπῳ διακεχαραγμένον. Ἐν φ. 414^β κεφάλαιον «περὶ τῶν ἐωθινῶν εὐαγγελίων πῶς δεῖ ἀναγινώσκεισθαι». Φύλλ. 415 «Συναξάριον σὺν Θεῷ τοῦ τραευαγγέλου [sic], ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς λαμπρᾶς Κυριακῆς καὶ καταλήγον τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ περιέχει δὲ καὶ τὸ μηνολόγιον». Σημειωτέον ἔτι, ὅτι ἔνδον μὲν τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει τεμάχῃ δύο μεμβρανίων φύλλων ἀπεσπασμένα τινὸς εὐαγγελίου τῆς δεκάτης ἑκατ. (ἐν οἷς εὕρηται μηνολογίου μέρος), τῆς δ' ἐτέρας πινακίδος ἔνδον ἐστὶ φύλλον ὅλον ἐκ μεμβράνης (ὑπερ ἐστὶ μνηαίου τινὸς τῆς ἑνδεκάτης ἑκατ.), ἐν ᾧ περιέχεται κανόνος ἀσματικοῦ διὰ Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην ὠδὴ ἐνάτη, ἔτι δὲ κάθισμα καὶ στιχηρά τινα φαλλόμενα Θωμᾶ τῷ ἀποστόλῳ.

573. Τεῦχος ἀκέφαλον ἐκ χάρτου τῆς ιζ' ἑκατ., ὑπερ ἦν Σωφρονίου τινὸς ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου. Φύλλα συνηριθμημένα 418, ὧν ἠλλείπει τὰ πρῶτα 48. Μήκους 0,202, πλάτους 0,152. Τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα κείμενα ἠρίθμησε διὰ μολύβδου Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης, ἀφελόμενος τὰ τρία πρῶτα κείμενα καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ τετάρτου, τὰ περὶ σαρανταρίων ἐκδιηγουμένου· μετὰ δὲ τοῦτο κεῖται λόγος ἐν παραφράσει Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς Νινευίτας καὶ περὶ μετανοίας· πάντα δὲ τὰ περιεχόμενα τῷ κώδικι ἦν ἐξ ἀρχῆς τριάκοντα καὶ τὸ μὲν 8-όν ἐστὶ

βίος και πολιτεία Παύλου τοῦ Θηβαίου, τὸ δ' 25-ον λόγος περὶ τῶν ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐστοντας καὶ νὰ βασιλεύσουν ὁ Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανός». Ἐν φ. 380 μαρτύριον τῆς ἀγίας Φωτεινῆς. Τελευταῖον κείμενον, οὗ ἡ ἐπιγραφή «Ἀρχὴ ὀδύνων καὶ περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἅπερ μέλλει γενέσθαι. Ἐπιφανίου καὶ Ἀνδρέου τοῦ σαλοῦ καὶ μερικὲς διήγησες».

574. Πατερικὸν ἐκ χάρτου, γραφὴν ἔτει 1770-ῶ. Σελίδες 449. Μήκους 0,205, πλάτους 0,152.—α') «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου κεφάλαια ἠθικὰ ἑκατὸν σαράκοντα, ἡ λεγομένη Μέλισσα», σ. 1-51.—β') Θεοδώρου Σαβαΐτου «κεφάλαια πρακτικὰ ἑκατὸν». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ περ Θεοῦ χάριτι», σ. 52-104.—γ') «Διάλεξις ἀγίων γερόντων πρὸς ἀλλήλους περὶ λογισμῶν», σ. 105-141.—δ') Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου «διήγησις ὠφέλιμος περὶ μνημοσύνων καὶ ἄλλων». Ἀρχ. «Πορευόμενος ποτέ τις τῶν ὁσίων», σ. 142.—ε') «Παραίνεσις ἀγίων πατέρων εἰς προκοπὴν τελειότητος», σ. 161.—ς') Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας «πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων τῶν ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεισθαι ὀφειλομένων», σ. 257-366 «Ἐγγραφή δὲ ἔνδον τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, ἐπὶ ἔτους αψο'. 1770. μαρτίῳ ιη'». —ζ') Τεμάρχη Διαδόχου, Μάρκου ἐρημίτου καὶ Νείλου τὸ «περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν», σ. 367-393.—η') «Περὶ τινος ἀδελφοῦ, ὃν ἐπλάνησεν ὁ Διάβολος», σ. 394.—θ') Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ κανόνες ἱαμβικοί, σ. 403.—ι') «Εὐχὴ τοῦ μεγάλου Βασιλείου μετὰ τὸ ὑπνώσαι», σ. 444.—ια') «Εὐχὴ ὅμοιον ὅταν μέλλεις ὑπνώσαι, σύντομον», σ. 446.—ιβ') «Εὐχὴ Ἀντιόχου μοναχοῦ καὶ πνευμάτου», σ. 447.—ιγ') «Εὐχὴ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα Μάρκου μοναχοῦ καὶ θαυματουργοῦ», σ. 448.

575. Μαξίμου τοῦ Πελοποννησίου κυριακοδρόμιον ἐκ φύλλων χάρτου 138, μήκους 0,202, πλάτους 0,152. Σημείωμα τοῦ καλλιγράφου «Θεοῦ τὸ δῶρον, καὶ Ἀθανασίου διάκονου πόνοσι: -κατὰ

τὸ 1674. ἀπὸ Χριστοῦ. ἐγράφει. ἔσωθεν, τοῦ Ἁγίου Τάφου. ἐν Κυπρέος.—Ἐγράφει διαχειρὸς, τοῦ ἄνωθεν. † Ἀθανασίου ἱεροδιακόνου, τοῦ ἐκ νήσου Κύπρου, τῆς δευτέρας Κωνσταντίας. — † ἐτοῦτο τὸ κυριάκωνδρόμιον, ὑπάρχει καμοῦ Ἀθανασίου ἱεροδιακόνου. καὶ τὸ ἀφιέρωσα εἰς τὸν Ἀρχάγγελον» κτλ.

576. Τετράδια διαφόρων ἀπογραφῶν τῆς ιζ' ἑκατ., συνριθμοῦντα φύλλα χάρτου 124, μήκους 0,208, πλάτους 0,148. Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα δύο, περιέχοντα μέρος «Ἐκ τῶν ἀποκρίσεων τοῦ παναγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου Συμεῶν ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, ἃς ἐποιήσατο πρὸς τινὰς κληρικοὺς ἐρωτήσαντας περὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ μυστηρίων τῆς ἐκκλησίας»· ἐν δὲ τῷ τέλει τούτου γέγραπται τὸ «† Εἰς χρῆσιν Νεοφύτου ἀρχιδιακόνου καὶ τέλους τοῦ Παναγίου Τάφου». Ἐῖτα φύλλα πρόσθετα 26, ἐν οἷς ὑπάρχει πίναξ τῶν ἐν τῷ κώδικι περιεχομένων. — α') «Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως, διαίρεσις τῆς ποιητικῆς κατὰ τὰ δύο εἶδη αὐτῆς καὶ τίσιν ἕκαστον τούτων διαφέρει». Ἀρχ. «Ἔοικε τοιγαροῦν τῶν θειοτάτων εἶναι ἡ ποίησις», φ. 29-43. Πονημάτιον ἀξιόλογον, ὃ πρῶτον ἤδη νομίζω γνωρίζεται. — β') Πυθαγόρου χρυσᾶ ἔπη, φ. 45.—γ') Φωκυλίδου ποίημα νουθετικὸν ἡρμηνευμένον, ὅπερ «ἐγράφη εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Σάββα ἐπὶ ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ 1674 Ἰανουαρίου χβ'», φ. 46β.—δ') «Ἰωάννου Γεωμέτρου ἐκ τῶν τοῦ Γεροντικοῦ εἰς ποιητικὴν τάξιν, ἧς ἡ ἐπιγραφή Παράδεισος», φ. 51β-62. Τετράστιχα ιδ', ὧν τὸ πρῶτον, ὅτι ἀθάνατος τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἡ ὠφέλεια. Migne τ. 106, σ. 868.—ε') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τετράστιχα, φ. 63-69.—ς') [Πεντάδιον τῆς ιη' ἑκατ]. (Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου) «περὶ γραμματικῆς συντάξεως κατὰ τὰ ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου», φ. 70-79.—ζ') «Λέοντος τοῦ σοφωτάτου εἰς τὴν β' τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν κατὰ ἀλφάβητον». Ἀρχ. «Ἄρα τίς γῆθεν αἰείρας», φ. 80.—η') «Τοῦ σοφωτάτου Γεωργίου τοῦ Κορεσίου πρὸς τὸν ὀσιώτατον ἱερομόναχον κῆρ Ἄνθιμον, ὅτι ἄκτιστος ἡ θεία ἔλλαμψις καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν οὐσία Θεοῦ». Ἀρχ. «Ὄσιώτατε ἐν ἱερομονάχοις κῆρ Ἄνθιμε, ἐστοχάστηκα τὰς θέσεις ὅπου ἐγένοντο εἰς τοὺς Κορυφούς»

κτλ., φ. 83 - 88. — θ') Ἐπιφανίου Κύπρου λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου, φ. 89. — ι') Θεματογραφίας λείψανον. φ. 103 - 106. — ια') Πρόκλου σφαῖρα ἀκέφαλος, ἀρχομένη τῶν λέξεων τούτων· «ἐλαχίστη δὲ ἡμέρα. μετὰ μέντοι τὴν χειμερινὴν τροπὴν οὐκ ἔτι» κτλ., φ. 107. — ιβ') «Εἰς τοὺς ἀχξή· ἐξή γησις τῶν παραινετικῶν στίχων τοῦ Κάτωνος», φ. 118 - 124.

577. «Ἀνθολογία στιχηραρίου σύντομος, περιέχουσα τὰ δοξαστικά τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἑορταζομένων ἁγίων τοῦ ὕλου ἐνιαυτοῦ, ἥτις ἐμελουρήθη παρὰ Πέτρου λαμπαδαρίου τοῦ Πελοπο(ννησίου) κατὰ τὴν ἐθιζομένην τάξιν ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ· ἐξηγήθη δὲ ἤδη ἐσχάτως κατὰ τὸ νέον σύστημα τῆς μουσικῆς παρὰ τοῦ μουσικολογιωτάτου διδασκάλου κυρίου Γρηγορίου λαμπαδαρίου». Φύλλα χονδροῦ καὶ στυλπνοῦ χάρτου 252, μήκους 0, 235, πλάτους 0,16.

578. Μηναῖον τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου μεμβράνινον ἐκ φύλλων 152, ὧν ἐννέα μόνα χάρτινά ἐστιν, εἰς ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντος χειμένου προστεθέντα τῇ ις' ἑκατ. λείπει δὲ νῦν τὸ τέλος Ἐγράφη δὲ τὸ μηναῖον ἀναμεταξὺ τῆς δεκάτης καὶ τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ κατὰ σελίδα περιλαμβάνει γραμμὰς 22 ($0,208 \times 0,18 = 0,142 \times 0,12$). Σημειώσεως δὲ ἄξια ταῦτ' ἐστὶ· α') Τῇ ε' ἡμέρᾳ τὴν μνήμην ἐπανηγύριζεν ἡ Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησία Πέτρου Καπιτολαίων ἐπισκόπου καὶ πρὸς τοῦτο κανὼν ἐψάλλετο τύποις ἀνέκδοτος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Αἰνῶ σε Πέτρε μάρτυς ἠγλαῖσμένε». — β') Τῇ ς' πρὸς τῇ μνήμῃ Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου πανήγυρις ἐτελεῖτο τακτικὴ διὰ τὰ ἐγκαίνια «τοῦ πανσέσπτου αὐτοῦ ναοῦ», ὅτε καὶ κανὼν ἐψάλλετο κατ' ἤχον δ', οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ στύλω καθοδηγῶν τῷ πνεύματι» κτλ. Εἶχε δὲ ἡ πανήγυρις καὶ κονδάχιον καὶ οἶκον. — γ') Τῇ ι' κανὼν ἐψάλλετο Θεοφάνους, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τὴν ἀτάδελφον αἰνέσω ξυωρίδα». — δ') Τῇ ιγ' κανὼν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Κάρπου καὶ Πατύλου τῶν στερρῶν» κτλ. — ε') Τῇ κγ' συνεψάλλετο «κανὼν τῶν ἁγίων ἐπὶ παίδων» τῶν ἐν Ἐφέσῳ, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Τῆς ἐβδομάδος ἀριθμῶ» κτλ. — ς') Τῇ λ' μνήμην ἐτέλει τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν

ἡ ἐκκλησία Μαρκιανοῦ Συρακούσης ἐπισκόπου, ὅτε καὶ κανὼν ἐψάλλετο, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Χαίρων πλέκω σου Μαρκιανὲ τοὺς κρότους Θεοφάνους». Καὶ τοιαῦτα μὲν ἄσματα σὺν ἄλλοις ἐμπεριέχει τὸ μνηαῖον, ἅπερ ἐγὼ πρὸς ἔκδοσιν ἐπιμελῶς ἀντιγράφας ἠτοίμασα· περιέχει δ' ὅμως καὶ στιχηρὰ καὶ καθίσματα τύποις ὡσαύτως ἀνέκδοτα διὰ τοὺς λοιποὺς ἀγίους, οὓς ἡ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησία πανηγυρικῶς ἐορτάζει μηνὶ ὀκτωβρίῳ.

579. Τεῦχος μεμβράνινον ἀκέφαλον, ἀρχόμενον ἤδη τοῦ πέμπτου φύλλου τετραδίου τινός, ἔχοντος ἀριθμὸν η', καὶ διῆκον ἄχρι τέλους τετραδίου φέροντος ἀριθμὸν λζ'. πάντων δὲ τῶν τετραδίων οἱ ἀριθμοὶ γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν τῇ ἐπάνω γωνίᾳ· ὑπάρχει δὲ καὶ χάσμα μετὰ τὸ νῦν 4-ον αὐτοῦ φύλλον· ἄγραφον δὲ παντάπασιν ἐστὶ τὸ ἔσχατον φύλλον. Τὸ τεῦχος οὖν ἀριθμεῖ νῦν φύλλα 234, γραφέντα περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ κατὰ σελίδα κείμενον ἐμπεριέχει μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 19 ($0,201 \times 0,165 = 0,141 \times 0,102$), ὅπερ ὡς εἰκὸς ἀναρχον ὑπάρχει· διὸ καὶ τοῦ περιεχομένου ὁ συγγραφεὺς ὑπάρχει μοι νῦν ἄγνωστος· τὸ μέντοι πόνημα τούτου διερμηνεύει τὸν Ἐκκλησιαστήν εἰς λόγους δέκα, ὧν οἱ δύο πρῶτοι συναπώλοντο τοῖς ἐλλείπουσι φύλλοις· συναπώλετο δὲ καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ μέρος οὐκ ὀλίγον, ὡς φαίνεται, τοῦ τρίτου λόγου· ὅς ἄρχεται νῦν ὧδε· « - - κατὰ τοσοῦτον τοῖς ἀλλήμασιν αὐτὴν περιβάλλει τῶν φροντίδων καὶ μεριμνῶν τῆς ὑψηλοτέρας καὶ μεζζονος σοφίας καὶ γνώσεως· ὅρα γὰρ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀπόδοσιν τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ » κτλ., φ. 1.— Φύλ. 66^β «Τοῦ αὐτοῦ λόγος τέταρτος», οὗ ἡ ἀρχή· «Προσεχῶς καθυπογράφας καὶ στηλιτεύσας τὸν ἕνα μὲν ὄντα» κτλ.— Φ. 94 Λόγος ε', οὗ ἡ ἀρχή· «Ἀγαπῶν ἀργύριον οὐ πλησθήσεται κτλ. Τὸ ῥητὸν τοῦτο διττὴν ἔοικεν ἔχον προδήλως τὴν ἐκδοχὴν» κτλ.— Φ. 113^β Λόγος ς', οὗ ἡ ἀρχή· «Καθυπογράφας καὶ κωμωδῆσας τὸν ἀνελεήμονα καὶ φειδωλὸν πλούσιον» κτλ.— Φ. 144^β Λόγος ζ', οὗ ἡ ἀρχή· «Προσεχῶς ἀποφηνάμενος καὶ φήσας τὸν φοβούμενον τὸν Θεὸν ὑπερανίστασθαι» κτλ.— Φ. 166 Λόγος η', οὗ ἡ ἀρχή· «Μονονουχὶ γὰρ φησι πάντων ἀπεστέρηται τῶν ἀγαθῶν».—

Φ. 181 Λόγος θ', οὗ ἡ ἀρχή· «Μικρὸν ἀνόπιν εἰπὼν θηρεύεσθαι καὶ παγιδεύεσθαι» κτλ. — Φ. 207 Λόγος ι', οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰκόνα παραλαβὼν αἰσθητὴν τοῦ σπεῖρειν εἰωθότος ἔωθεν τὸ ἴδιον σπέρμα» κτλ.

580. Λεῖψανα τριῶν ἐκ χάρτου βιβλίων, συναποτελοῦντα φύλλα 173. — α') Φύλλα 17 τῆς ιη' ἑκατ. περιέχοντα λόγον Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ δύο ποιημάτια Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. — β') Λεῖψανον ἐτέρου τεύχους ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 33-ης αὐτοῦ σελίδος καὶ περιέχον Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγον εἰς τὸν πεντηκοστὸν ψαλμὸν καὶ Γρηγορίου τῆς Ἀντιοχείας ἀρχιεπισκόπου λόγον εἰς τὴν ταφὴν καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπαινετὸς καὶ οὗτος τῆς ἐκκλησίας» κτλ. (σ. 60-80). Μεθ' ὃν ἡ τῶν σελίδων ἀρίθμησις ἀκολουθεῖ μέχρι ἀριθμοῦ 350-οῦ περιέχονται δ' ἐν αὐταῖς τεμάχῳ πρὸς χρῆσιν ἱεροκήρυκος, σχέδη λόγων, προοίμια καὶ τοιαῦτα· ταῦτα δὲ πάντα χεὶρ ἔγραψε τῆς ιζ' ἑκατονταετηρίδος.

581. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ. ἀριθμοῦν φύλλα χάρτου 115, μήκους 0,21, πλάτους 0,15· καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ κεῖται φύλλον ἄγραφον, ἐν ᾧ Νεόφυτος Ἀγιοταφίτης ἱερομόναχος ἔγραψεν ὅτι τὸ βιβλίον ἀνατίθεται παρ' αὐτοῦ τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Παναγίου Τάφου, καὶ τοῦτο, καθὰ φαίνεται, περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιη' ἑκατοντ. Ὑπάρχει δὲ καὶ σημεῖωμα παλαιότερον, ὑπερ' ἔχει ὧδε (φ. 12^β-13^α)· «† Ὁ καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς - - - ἱερομόναχος Ἰάκωβος καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί». — α') Βασιλείου Καισαρείας «κεφάλαιον ἐκ τῶν ἐρωτήσεων», οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰ ἔξεστι καὶ συμφέρει τινὶ ἐπιτρέπειν» κτλ., φ. 1. — β') Ἰωάννου Χρυσσοστόμου τεμάχιον «ἐκ τοῦ λόγου, οὗ ἡ ἀρχή· Ἄει μὲν Θεοῦ μνημονεύειν καλόν». Ἀρχ. «Οἱ τὰς θείας γραφὰς ἐξουθενοῦντες», φ. 2. — γ') «Περὶ τοῦ μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασι κανόνες τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ τοῦ Χρυσσοστόμου καὶ τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ ἐτέρων ἁγίων», φ. 2^β. — δ') «Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἁγίας συνόδου πρὸς ἅπαντας τοὺς ὀσιωτάτους μητροπολίτας καὶ πρὸς τὸν πά-

α') Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου λόγος εἰς τὸν ς' ψαλμὸν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν νηστειῶν, οὗ ἡ ἀρχή· «Πρέπουσαν ἀρχὴν εἰλικρινοῦς» κτλ., φ. 1.—β') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ Σεραφίμ, οὗ ἡ ἀρχή· «Μόλις ποτὲ τὸ κατὰ τὸν Ὁζίαν», φ. 36.—γ') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ὁμιλία περὶ τῶν Θεοφανείων, ἧς ἡ ἀρχή· «Χριστὸς γεννᾶται» κτλ., φ. 74.—δ') Βασιλείου Καισαρείας λόγος εἰς τὴν ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν, οὗ ἡ ἀρχή· «Χριστοῦ γέννησις» κτλ., φ. 112.—ε') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν Σταυρὸν καὶ εἰς τοὺς ἀγίους ἀποστόλους». Ἀρχ. «Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω», φ. 153.—ς') Παντολέοντος πρεσβυτέρου μονῆς τῶν Βυζαντιῶν, λόγος «εἰς τὴν παγκόσμιον ὑψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ». Ἀρχ. «Πάλιν ὑψοῦται σταυρός», φ. 170.—ζ') «Εὐρεσις καὶ ἀναζήτησις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ὑπὸ τοῦ ἐν εὐσεβείᾳ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ πρώτου βασιλέως». Ἀρχ. «Ἐν ἔτει ἐβδόμῳ» κτλ., φ. 179.—η') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπέστη σήμερον» κτλ., φ. 207.

584. Αἱ τρεῖς θεῖαι λειτουργίαι, ὧν ἡ πρώτη, ἡ τοῦ Χρυσοστόμου, ἀκέφαλος. Φύλλα χάρτου τῆς ιε' ἑκατ., μήκους 0,21, πλάτους 0,155. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 17 (0,14×0,095).

585. Λειτουργικὸν ἐκ φύλλων χάρτου 92, μήκους 0,208, πλάτους 0,15. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 (0,13×0,08). Μεγάλα τινὰ κεφαλαιώδη γράμματα τὸ χρῶμα κόκκινα, ποικίλως ἐσχεδιασμένα.—α') «Εὐχὴ συγχωρητικὴ λεγομένη ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως ἢ ἱερέως», φ. 1^β. — β') Λειτουργίαι Χρυσοστόμου, Βασιλείου καὶ προηγησάμενων, φ. 5 κέ. — Φ. 92 «Αὐταῖς αἱ θεῖαι τρεῖς λειτουργίαι, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τε, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐγράφησαν διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ τλήμονος, καὶ ἀθλίου Ἱερεμίου τάχα καὶ ἱερομονάχου Σαββαΐτου ἐν τῇ μεγίστῃ λαύρα τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα. ἐν κελλίῳ τὸ ποτὲ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. ὅσοι δὲ εὐρεθῆται ἐν καιρῷ ἑλληνικὴν παιδίαν καὶ εὐρώντες ἐν ταυτὶς σφάλματα, ὡς ἀμαθεῖν

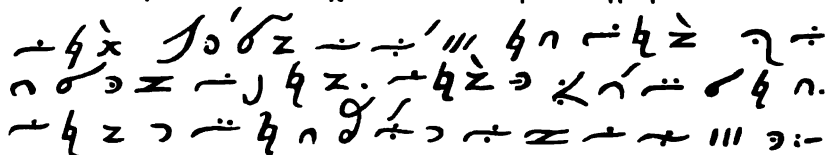
καὶ ἰδιώτην τῆς ἑλληνικῆς παιδείας, μὴ καταγνώσεσθαι παρακαλῶ, μὴ δὲ καταράσθαι, ἀλλ' οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαι μοι διὰ τὸν Κύριον. ἀφιερωῶ δὲ αὐταῖς ἐν τῇ θείᾳ καὶ περιβοήτῳ βασιλικῇ λαύρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα, καὶ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ναῶν τοῦ ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλήμ διὰ ψυχικῆς σωτηρίας. διότις ἐποίησα δύο, ἡ μία κάτω καὶ ἡ ἑτέρα ἀπάνω κτλ. ζριδ', μὴν ἰουλίῳ κδ'» [1606].

586. Τεύχος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 74, μήκους 0,207, πλάτους 0,145. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 11 (0,12 × 0,075). Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 8-ου φύλλου «† τοῦ Σίφνου Τιμοθέου»¹. Ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ σημειοῦται, ὅτι τὸ βιβλίον ἦν Γρηγορίου ἱερομονάχου Κρητῆς, τοῦ καὶ Λεντίτζης ἐπονομαζομένου.—α') «Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία ἀναγνώστου καὶ ψάλτου». Ἀρχ. «Προσαγόμενος τῷ ἀρχιερεῖ ὁ τοιοῦτος», φ. 1.—β') «Ἐτέρα τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία ὑποδιακόνου». Ἀρχ. «Τοῦ ἀρχιερέως καθεζομένου ἐπὶ τῆς ὥραιας πόλης», φ. 3^β.—γ') Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, φ. 8. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 17-ου φύλλου προσετέθη «εὐχὴ πρὸ τοῦ εὐαγγελίου», ἧς ἡ ἀρχὴ «Ἐλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν» κτλ.—δ') «Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία πρεσβυτέρου». Ἀρχ. «Μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τὸν χερουβικὸν ὕμνον», φ. 29^β.—ε') «Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία διακόνου». Ἀρχ. «Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἀρχιερέα τὴν ἐκφώνησιν», φ. 53.—ς') Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ, προστεθεῖσα τῇ ιη' ἑκατ., φ. 71^β.

587. Ψαλτήριον ἔτους 1635-ου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 270, μήκους 0,20, πλάτους 0,152. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 (0,14 × 0,085). Κεφαλαιώδη τινὰ γράμματα κεχρωματισμένα καὶ ποικίλως ἐσχεδιασμένα, ἔτι δὲ κοσμήματά τινα. Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ «† Τὸ παρὸν ψαλτήριον ἐγράφη διέμου Γρηγορίου, ἱεροδιακόνου, τοῦ Μαυροθαλασσήτου ἐκ Τρουλίας, καὶ Βασιλεικοῦ. καὶ τὸ ἀφῶνω εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα νὰ δια-

¹ Οὗτος καθιέρηθ' τῆς ἐπισκοπῆς Σίφνου μηνὶ ἰανουαρίῳ, ἔτους 1678. Κ. Σάβα, Μεσ. Βιβλ. III, σ. 603.

βάζη ὅποιος θέλει. μόνον ἀπαυτόθεν νὰ μὴν τὸ εὐγάνει κανῆς — καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαι καὶ ὑπὲρ τὸν γράψαντα. — Καὶ

Ἐνέτη ἀχλε. μαρτίω κ', ὁποῦ καὶ αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ φάλλεται καὶ ἡ μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν τῇ λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα ἀναιρεθέντων».

588. Φύλλα χάρτου 69, μήκους 0,195, πλάτους 0,143.—

«Ἀκολουθία τῆς ἁγίας μεταλήψεως, ὡς εὑρηται ἐν τινι μεμβραίνῳ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Παναγίου Τάφου [= ὁ ἐστὶν ἀριθ. 521 τῆς πατριαρχ. συλλογῆς. Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. I, σ. 465]· ἐν ᾧ διὰ τὴν παλαιότητα ἔλιπε καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας ταύτης, καὶ τὸ τέλος τοῦ βιβλίου, οὐχὶ τῆς ἀκολουθίας· ὅθεν καὶ ἄγνωστος ἡμῖν ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐκεῖνο ἐγράφη· ἔτι δὲ καὶ ὁ γράψας καὶ ὁ συνθεὶς καὶ ὅπου ἀφιέρωται. "Ὅπερ ἐν ἔτει ρα' [1800] ἀπὸ τῆς θείας οἰκονομίας, ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἀντεγράφη ἀπαρἀλλάκτως πλην τῆς εὐχῆς τοῦ ὁσίου Ἐφραὶμ ἡ πρώτη, ἣτις ἐλήφθη ἐκ τοῦ λόγου τοῦ "Οὐ δεῖ γελαῖν καὶ μετεωρίζεσθαι" (οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἀρχὴ καταστροφῆς μοναχοῦ» κτ': σελίδι ρος', ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῆς Ὁξονίας, ἐν ἔτει ρψδ'), διὰ τὸ ἐλλεῖπειν τινὰ φύλλα· καὶ πλην τῆς εὐχῆς τοῦ ὁσίου Ἰακώβου, ἣτις συνήφθη μετὰ καὶ ἐτέρας εὐχῆς τοῦ αὐτοῦ διὰ τὴν ὁμοιότητα ἐν πολλοῖς· εἰς δὲ τὰς ἄλλας εὐχὰς γέγονεν ἡ προσθήκη τινῶν λέξεων, ἡ μεταβολὴ ἐκ τῶν εὐχῶν τῆς μεταλήψεως τῆς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, διὰ τὸ ὀρθότερον. Ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλήμ». Ἐτερον ἀντίγραφον ἔρα ἐν τ. I, σ. 404.

589. Δύο τεύχη συνδεδεμένα, φύλλα συναριθμοῦντα χάρτινα 133, μήκους 0,20, πλάτους 0,145· περιεκάλυψε δὲ ταῦτα ὁ δέτης δυοὶ μεμβρανίνοις φύλλοις, ἀπεσπασμένοις ἐκ κώδικος τῆς δεκάτης ἑκατ., οὗ τὸ κείμενον ἦν δίστηλον καὶ γραμμὰς ἡρίθμει κατὰ σελίδα 30· περιέχεται δ' ἐν αὐτοῖς ἱκανὸν ἀπόσπασμα μαρτυρίου γυναικός, ὡς ἔοικεν.

α') Τεῦχος ἐκ φύλλων ἠριθμημένων ἀπὸ τοῦ $\bar{\alpha}$ μέχρι τοῦ $\bar{\omega}$ μέγα· λείπει δὲ τὸ $\bar{\alpha}$ · καὶ περιέχει πρῶτον τὴν συνήθη διήγησιν περὶ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἰωακείμ, ἧς τὸ ἀντίγραφον ἐνταῦθα διὰ τῆς χειρὸς ἐγένετο Νεοφύτου ἱερομονάχου, τῆ 28-ῃ νοεμβρίου 1709· δεύτερον δὲ περιέχει βίον τοῦ ὁσίου Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου καὶ μετὰ τοῦτον διήγησιν περὶ Ἰωάννου τοῦ Βοστρίτου.

β') Σελίδες ἠριθμημέναι 236, ἐν αἷς ὁ γράφας αὐτὰς ἰκανὰς περιέλαβε γερόντων ἀσκητικὰς διηγήσεις καὶ τινα τῶν κεφαλαίων Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου.

590. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ις' ἑκατ. ἀριθμοῦν φύλλα 91, μήκους 0,195, πλάτους 0,145. Δῶρον ἐδόθη τῆ μονῇ Σάβα τοῦ ὁσίου, ἔτει 1718-φ, παρὰ τοῦ ἱερομονάχου Ἰεζεκιήλ Κυπρίου τοῦ ἐκ Λεμεσοῦ· πρὸ δὲ τούτου τὸ βιβλίον ἦν Παρθενίου τοῦ Νεαπόλεως ἀρχιεπισκόπου.— α') Κωνσταντίνου τοῦ Κορινθίου διατριβὴ περὶ Χριστοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, προτεταγμένην ἔχουσα τοῦ συγγραφέως ἐπιστολήν, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ὅποιος βούλεται καὶ θέλει νὰ μάθῃ τὴν θεολογίαν ὀλην» κτλ., φ. 1-32.— β') Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας τὸ πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα σύγγραμμα, φ. 33 κέ.— γ') «Ἐπιστολὴ Πέρσου τοῦ Σαμψατῆ Σωαγαννῆ» περὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἧς ἐλλείπει τὸ τέλος, φ. 63-72.— δ') Ποιχίλα, φ. 73 κέ.— Παρέπεται βιβλίον ἔντυπον, ἀριθμοῦν 28 φύλλα, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει δίστηλον· ἐπιγράφεται δὲ ὧδε· «ΑΝΘΟΟ | ΤΩΝ ΧΑΡΙΤΩΝ. Ἐνετίησιν. Παρὰ Ἀντωνίῳ τῷ Πινέλῳ, ἀχι'».

591. Τεῦχος τῆς ιη' ἑκατ. ἐξ 159 φύλλων χάρτου, μήκους 0,198, πλάτους 0,15. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ εἴκοσι (0,135 × 0,085).— Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ «ἔκδοσις ἀκριβῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως» καὶ λόγος περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων.

592. Πατερικόν, ὅπερ ἔγραψε Σαμουήλ ἱερεὺς ὁ Κύπριος, ἀρχομένης τῆς ιθ' ἑκατ. Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα δύο πίνακος· εἶτα σελίδες ἠριθμημέναι 438, περιέχουσαι πολυάριθμα κείμενα, παραπεφρασμένα παρ' αὐτοῦ τοῦ Σαμουήλ· τούτων δὲ σημειώσεως ἀξία τὰδε· α') «Προχώρου ἐνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων, μαθητοῦ

γεγονότος Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, περὶ τῶν αὐτοῦ θαυμάτων καὶ τοῦ κηρύγματος, συγγραφῆς τε τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῆς αὐτοῦ μεταστάσεως» εἰς κοινὴν φράσιν, σ. 1 κέ. — β) «Διήγησις ψυχωφελῆς περὶ τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τιμίας καὶ ἁγίας εἰκόνας, τὸ πῶς ἐπεκλήθη Ἀντιφωνητής, καὶ περὶ Θεοδώρου ναυκλήρου καὶ Ἀβραμίου τοῦ Ἑβραίου». Ἀρχ. «Ἀδελφοί, διήγησιν βούλομαι διηγήσασθαι», σ. 205. — γ) «Περὶ ἁγίων εἰκόνων ὅπου νὰ εἶναι πολλὰ χαλασμέναί τί νὰ γένη εἰς αὐταῖς», σ. 269. — δ) «Ἐκλογαὶ διάφοροι τῶν θείων προφητῶν περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ περὶ τοῦ πάθους αὐτοῦ καὶ ὅτι θέλει ἔλθῃ ὁ Ἀντίχριστος προτύτερα τῆς δευτέρας παρουσίας αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν· τὰ ὅποια ἐμετεγλωττίσθησαν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου εἰς τὴν κοινὴν γλῶτταν ἐν ἔτει 1777».

593. Σαμουὴλ ἱερομονάχου τοῦ Κυπρίου πατερικὸν ἕτερον, ὅπερ αὐτὸς οὗτος ἔγραψεν ἔτει 1802-φ· περιέλαβε δ' ἐν αὐτῷ παραφράσεις ἰδίας καὶ τινα κείμενα παλαιὰ κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς αὐτῶν σύνθεσιν. Τὸ βιβλίον ἀριθμεῖ σελίδας 472 (ἢ φύλλα χάρτου 236, μήκους 0,195, πλάτους 0,142) καὶ φύλλα τρισκαίδεκα, χωρὶς ἀριθμώσεως, ἅπερ ἔχει κατάλογον ἀκριβῆ τῶν ἐν τῷ κώδικι περιεχομένων ἐξ ἀρχῆς ὑπομνημάτων· τούτων ὁμοῦς ἐλλείπει· νῦν τὸ πρῶτον, ὃ περιελάμβανε τὰς πρώτας εἴκοσι καὶ δύο σελίδας· ἐπεγράφετο δὲ κατὰ τὸν πίνακα τὸν προτεταγμένον ὡδε· «Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πῶς μέλλει κατέρχεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς». Ἄρχεται τοίνυν ὁ κώδιξ ἤδη τοῦ δευτέρου κειμένου, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Περὶ μοναχοῦ τινος διήγησις ὡραία», ἧς ἡ ἀρχή· «Διηγήσατο ἡμῖν τις τῶν πατέρων· ἔλεγεν ἡ μακαρία Θεοδώρα» κτλ. — Ἐκ τῶν κατόπι δὲ κειμένων ἀναγράφω κατὰ προτίμησιν ἐγὼ τρία α') «Διήγησις καὶ ὕπτασία ὠφέλιμος ὀρθοδόξου τινὸς Δημητρίου, συγγραφεῖσα παρὰ Μητροφάνους ἱερομονάχου προτροπῆ τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς καὶ διδασκάλου αὐτοῦ κυροῦ Διονυσίου καὶ ῥήτο-

ρος, τεθεῖσα δὲ εἰς κοινήν φράσιν παρὰ Λαυρεντίου ἱερομονάχου», σ. 214 κέ. Δημήτριος δὲ οὗτος, ὃν ἡ διήγησις ὑπόθεσιν ἔχει, ἦν ἐξ Ἰσβόρου τῆς ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ· ἔζη δ' ἔτει 1580-φ.— β') Μαρτύριον τῆς ἁγίας Εἰρήνης, οὗ ἡ ἀρχή· «Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους ὑπῆρχέν τις βασιλεὺς ὀνόματι Λικίνιος» κτλ., σ. 340.— γ') «Λόγος εἰς τὴν Ἀσινέθ θυγατέρα Πεντεφροῦ», οὗ ἡ ἀρχή· «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς εὐθηνίας» κτλ., σ. 414-471. Σελ. 472 «Ἵδὲ πέρας εἴληφεν ἡ βίβλος αὕτη | ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ Σαμουὴλ ἱερομονάχου | καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες ἔρρωσθε πάντες κτλ. Ἐτελειώθη δὲ εἰς τοὺς χιλίους ὀκτακοσίους δύο σεπτεμβρίου πρώτη».

594. Ἀνθολόγιον ἐκ τῶν μηναιῶν, γραφὲν τῇ ιδ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου βαμβακεροῦ 476, μήκους 0,19, πλάτους 0,14.

595. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ὃ ἐστὶν ἀναστασιματάριον Χουρμουζίου τοῦ χαρτοφύλακος καὶ Θεοδώρου τοῦ Φωκαέως, ἀντιγραφὲν ἔτει 1834-φ παρὰ χατζῆ-Δημητρίου Βαῖλα τοῦ ἐκ Τυρράνων Ἀλβανίας. Σελίδες 362.

596. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς γραφὲν ἔτει 1698-φ· συνίσταται δ' ἐκ φύλλων χάρτου 55, μήκους 0,196, πλάτους 0,15.— α') «Τροπάρια φαλλόμενα τῇ παραμονῇ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως εἰς τὰς ὥρας· ποίημα κῦρ Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων», φ. 1.— β') Ὁραὶ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, φ. 9^β.— γ') «Στιχηρὰ φαλλόμενα τῇ ἁγία καὶ μεγάλῃ Πέμπτῃ», φ. 17^β.— δ') Στιχηρὰ ἰδιόμελα Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων, φαλλόμενα ταῖς ὥραις τῶν ἁγίων παθῶν, φ. 39^β.— ε') Στιχηρὰ φαλλόμενα τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ καὶ τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ φ. 48-55, ἐνθα γέγραπται τὸ «Τέλος καὶ τῷ Θεῷ ἀτελεύτητος δόξα· ἐνέτη αχϷη' ἐν μηνὴ ἰουλλίου τῆς ις' ἡμέρα Κυριακῇ· χεῖρ Δημητρίου ἀναγνώστου καὶ προσκυνῆτου τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου ἔρρωσθε».

597. Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἀνθολόγιον ἐκ φύλλων 256, μήκους 0,19, πλάτους 0,136. Ἐπιγραφή· «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ

ἀγίῳ τοῦ ἀνθολογίου τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, περιέχον τὴν πρέπουσαν αὐτῷ ἀκολουθίαν κατὰ τάξιν τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν». Ἐν φ. 256· «1778 τὸ στιχεράριον ὑπάρχει κάμου Γερασίμου ἱερομονάχου. διὰ χειρὸς ἐλαχίστου πάντων καὶ ἀμαρτωλοῦ Ἰωάννου Ἱεροσολυμίτου εἰς τοὺς 1699, ἀπριλίῳ 28».

598. Παπαδικὴ περιέχουσα τεμάχῃ μουσικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκ τῶν ἔργων Κουκουμᾶ, Λατρινοῦ, Ἡθικοῦ, Ἀγαλλιανοῦ, Ἀργυροπούλου, Γερασίμου μοναχοῦ, Νικολάου δομεστίκου Χίου. Ἰωάννου Κουκουζέλη, Μάρκου ἱερομονάχου, Μανουὴλ Γαζῆ κλπ. Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τεύχους· «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῆς παπαδικῆς τέχνης τῶν ἀνιόντων καὶ κατιόντων σωμάτων τε καὶ πνευμάτων καὶ πάσης χειρονομίας, συντεθέντων παρὰ τοῦ πρωτοψάλτου κυροῦ Ξένου τοῦ Κορώνη» κτλ. Τεύχος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 151, μήκους 0,20, πλάτους 0,142· κατὰ δέ τι σημεῖωμα τῆς αὐτῆς ἐποχῆς ἦν ἀπόκτημα Κυρίλλου τινὸς ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου, τοῦ Χίου.

599. Εἰρμολόγιον ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, γραφὲν τῇ ιδ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου 225, μήκους 0,188, πλάτους 0,13· ἔχει δὲ καὶ φύλλα τρισκαίδεκα, ἅπερ ἐστὶ μέρος Λαυσαϊκοῦ, γράμμασιν ἀραβικοῖς γεγραμμένον.

600. Ἀνθολόγιον ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, γραφὲν περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιδ' ἑκατ. καὶ σελίδας ἀριθμοῦν 376· τούτων ὅμοιαι εἰς πρῶται λείπουσιν.

601. «Εἰρμολόγιον τὸ καλοφωνικόν», γραφὲν ὑπ' Ἀνθίμου ἱεροδιακόνου ναοῦ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου ἐν Λάρνακι τῆς Κύπρου, τῇ 22 νοεμβρίου, ἔτους 1821-ου. Φύλλα χάρτου 138, μήκους 0,235, πλάτους 0,162.

602. Τεύχος τῆς ιδ' ἑκατ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 301, μήκους 0,222, πλάτους 0,15· ἔστι δὲ σφόδρα παραλελυμένον· ἐγγραφή δὲ παρὰ Παναρέτου, τοῦ μουσικοῦ πιθανῶς, ὡς ἐμφαίνει τὸ σημεῖωμα τοῦτο (φ. 290^β)· «Ὁ Χριστέ, βοήθει μοι τῷ σῶ δούλῳ Παναρέτῳ». — Παπαδικὴ περιέχουσα τεμάχῃ μουσικῆς ἐκκλησιαστικῆς, οἷον Δοκιανοῦ, Χαλιβούρη, Μανουὴλ

Ἄγαλλιανοῦ, Κορώνη τοῦ καλογέρου, Κορώνη τοῦ πρωτοφάλτου, Μανουήλ ἱερέως Παναρέτου, Φαρδιβούκη ἱερέως, Γλυκέως, Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Ἡθικοῦ, Ἀνδρέου δομεστίκου, Βασιάτου, Ξένου Κορώνη τοῦ λαμπαδάρη, Ἰγνατίου μοναχοῦ, Ἰωάννου Κουκουζέλη, Ἀρμά(κη) ἱερέως· ἔχει δὲ καὶ μέλος Ἀγιορειτικόν, Σωσαντρινόν καὶ Θεσσαλονίκης. Σημειωτέον ἐν τῷ 106-φ φύλλῳ «στιχερὸν φαλλόμενον εἰς τὸ γεῦμα τοῦ βασιλέως»· καὶ ἐν τῷ 120-φ φύλλῳ σημεῖωμα τοιοῦτον ἐρυθρόν· «† Ὁ δοῦλος τοῦ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως Ἰωάννου, Ἰωάννης - - - ». Καὶ ἐν τῷ 290-φ φύλλῳ πράξις ἔχουσα ὧδε· «† Ἐπεὶ κυρὰ Ἄνα διάπρασσο τοῦ ἡμέτερον ἤκημα χαμαιγεον ἐν τῇ περιώχῃ τοῦ μεγάλου δρογκαρίου, οὐ ἤχεν ὁ γαμβρὸς αὐτόν· ἀκούσας δὲ ὁ κόπελος ὁ πονηρότατος ἐπέειπεν τὴν φωνὴν τοῦ κοπέλου καὶ ἀπεκρίθη ὁ Παπαδοπούλος καὶ εἶπεν κακὸν αὐθέντη. καὶ ἀπεκρίθη τοῦ Παπαδοπούλου ἡ θυγατέρα τοῦ Παπαδοπούλου καὶ εἶπεν εἰσκοτόσι τὸν θέλω, εἰσκοτόσι με θέλη καὶ ἀπεκρίθη τοῦ Παπαδοπούλου τογινεκαριον του Παπαδοπούλου καὶ εἶπεν φευ(γ) ἀπετο ὁσπίτιον μου †.—† Ὁ δοῦλος του κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως *ὡς εἶπ*. ὁ κύρ ἀδελφός μου ὁ Πανάρετος μικρὸς Ἄνδρας, αὐθέντης καὶ πατήρ μου».

608. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ιγ' ἑκατ., συνιστάμενον ἐκ φύλλων 74, μήκους 0,205, πλάτους 0,145. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 32-34. Μετὰ τὸ 51-ον φύλλον ὑπάρχει χάσμα δύο φύλλων, ἅπερ ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αυτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 338. Отчетъ за 1883 г., σ. 132) Ἐν φ. 50-φ σημεῖωσις· «† Κύριε βοήθει μοι τῷ σῷ δούλῳ Θεοδώρῳ τῷ Καπάσα». — α') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγοι διάφοροι δέκα καὶ ἑπτὰ, ὧν ὁ πρῶτος «εἰς τὸν υἱὸν τῆς χήρας». Ἀρχ. «Ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς» κτλ., φ. 1.—β') Διήγησις περὶ τοῦ συγγκλητικῆς Προτερίου ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ἐλλάδιος δὲ ὁ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ αὐτόπτης καὶ ὑπηρέτης γενόμενος», φ. 42^β. — γ') «Θαῦμα τοῦ

ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ». Ἀρχ. «Ἐν τοῖς καιροῖς Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως ἀκαταστασία» κτλ., φ. 45^β.—δ') Ἐτερον θαῦμα τοῦ αὐτοῦ «περὶ Λεοντίου τοῦ ἀπὸ Σικελίας ὀρμωμένου». Ἀρχ. «Νέος τις φησὶν καὶ ἡμέτερος ἀγγιστής», φ. 50.—ε') Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου «λόγος περὶ μετανοίας καὶ ἐλεημοσύνης, ἐν ᾧ ἐμνημόνευσε καὶ ἐστηλίτευσε πάντα τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων». Ἀρχ. «Ἄει μὲν μνημονεύειν Θεοῦ καλόν», φ. 51.—ς') «Θαῦμα γενόμενον ὑπὸ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ τοῦ ἐν ταῖς Χώναις». Ἀρχ. «Ἀρχὴ τῶν ἰαμάτων καὶ ὠρεῶν», φ. 70.—ζ') Ἀδῆλου «λόγος περὶ κανόνων καὶ διαταγῆς μοναστηρίων, οὐπερ εἴκοσι καὶ πέντε μόναι γραμμαὶ διεσώθησαν. Ἀρχ. «Μακαρίζω τὴν ὑμῶν» κτλ., φ. 73^β.

604. Τεῦχος μεμβράνινον γραφὲν ἔτει 1303-φ ἢ 1304-φ, καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων ἀκατεργάστων 148, μήκους 0,205, πλάτους 0,142· ἔχει δὲ καὶ φύλλα τινὰ παλίμψηστα [86-93], ὧν τὸ παλαιὸν κείμενον ἐγράφη τῇ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι, καὶ καθὰ φαίνεται προσήκει λόγῳ τινὶ Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου περὶ τοῦ «Πρόσεχε σεαυτῷ». Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τοῦ τεύχους ὑπάρχει «πίναξ τῆς παρούσης βίβλου»· εἶτα δ' ἡ Φιλίππου τοῦ μονάζοντος ὀνομαστή Διόπτρα, ἧς τὸ τέλος ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐτει ρωβ'. ἰνδικτιῶνος β'», φ. 126^α. Μετὰ τοῦτο «Θεοφίλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας κεφάλαιον η'», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Τὰ προσφερόμενα εἰς λόγον θυσίας» κτλ., φ. 126^α [Migne, Patrol. τ. 65, σ. 41, κανὼν ζ' τοῦ ὑπομνηστικοῦ]. Καὶ πάλιν «τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἁγίων Θεοφανείων», φ. 126^β [Migne ἐνθ. ἀν. σ. 64]. Εἶτα α') Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγοι τέσσαρες (φ. 126^β—138), ὧν ὁ τελευταῖος «περὶ σωματικῆς καὶ βιωτικῆς εὐπραγίας, ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ἄνευ τῆς κατὰ Θεὸν ἀρετῆς»· τούτου δὲ τοῦ λόγου τὰ δύο τελευταῖα φύλλα παρέλαβε κατακόψας Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκις, γράψας ἐν τῷ κώδικι σημεῖον ἀφαιρέσεως δηλωτικόν.—β') Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου κεφάλαια τρία, φ. 139. — γ') Βασιλείου Καισαρείας «περὶ τῆς ἐπιμόχθου ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου». Ἀρχ.

«Ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων βραχὺς καὶ ὀλιγοχρόνιος», φ. 144. — δ') Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου ἐκ τῶν πρὸς Σέλευκον ἰάμβων περὶ τοῦ τίνα χρῆ ἀναγινώσκειν τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς Γραφῆς, φ. 148.

605. Λεῖψανα τεσσάρων κωδίκων, ἀποτελοῦντα φύλλα μεμβράνινα 66.— α') Τέμαχος χαρτίνου Ψαλτηρίου τῆς ιε' ἑκατ. ἐκ φύλλων 28, μήκους 0,20, πλάτους 0,155. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 23 ($0,145 \times 0,09$). — β') Τέμαχος ἐκ 14 μεμβρανίνων φύλλων (29-36 καὶ 53-58) τῆς ιδ' ἑκατ. περιέχον μέρη τῶν λειτουργιῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου. — γ') Λεῖψανον κώδικος τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος (φ. 37-52), μήκους 0,203, πλάτους 0,135. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 20 ἢ 21 ($0,142 \times 0,085$). Περιλαμβάνει δὲ τινὸς ἀγνώστου μοι κώδικος τετράδια δύο (κς'-κζ'), ὧν οἱ ἀριθμοὶ κεῖνται ἐν τῇ ἐπάνω γωνίᾳ τοῦ πρώτου φύλλου τούτων· καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ κεῖται λόγος ἀκέφαλος Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, ἀρχόμενος ἤδη τῶν λέξεων τούτων· «καρδιογνώστης γάρ ἐστὶν ὁ Κύριος καὶ ἐπίσταται οὐχ ἡμῶν, ἀλλὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν» κτλ. Μετὰ δὲ τοῦτον ἕτερος ὑπάρχει λόγος τοῦ αὐτοῦ, ὁ κδ', περὶ πραότητος καὶ ἀκακίας καὶ πονηρίας, οὗ ἡ ἀρχή· «Προτρέχει μὲν τοῦ ἡλίου τὸ πρωϊνὸν φῶς» κτλ. Καὶ πάλιν τοῦ αὐτοῦ λόγος κέ' περὶ τῆς τῶν παθῶν ἀπωλείας, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ ἀγάπης Κυρίου κυρίως» κτλ. — δ') Λεῖψανον εὐαγγελίου μεμβρανίνου τῆς δεκάτης ἑκατ. (φ. 59-66), οὗ τὸ κείμενον ὑπάρχει δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 26· τούτων δὲ τὸ ἐμβαδὸν μήκους μὲν ἔστι 0,172, πλάτους δὲ 0,12.

606. Τετραεὐαγγέλιον μεμβράνινον τῆς δεκάτης ἢ τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ἀριθμοῦν ἤδη φύλλα 169, μήκους 0,194, πλάτους 0,138. Κατὰ σελίδα κείμενον μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 28 ἢ 29 ($0,16 \times 0,094$). Δύο φύλλα (τὸ 133-ον καὶ τὸ 134-ον) ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικῆ βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη, μέρος ἐμπεριλαμβάνοντα τοῦ κατ' Ἰωάννην εὐαγγελίου (ἀριθ. 285. Отчетъ за 1883 г., σ. 123).

607. Τεῦχος μεμβράνινον ἀκέφαλον, γραφὲν περὶ τὴν ἀρχήν

τῆς ιδ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 76, μήκους 0,20, πλάτους 0,136· περιέχει δὲ ταῦτα.

1. «[Ἄ]λλη τάξις γινομένη ἐπὶ σαλευθείσῃ τραπέζῃ». Ἄρχ. «[Π]ρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς θείας λειτουργίας ἀποστέλλεται εἴτε λιθοξόος, εἴτε χρυσοχόος» κτλ., φ. 1. Goar, Εὐχολόγιον, σ. 493.

2. Εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας ἀναγιγνωσκόμεναι τῇ Πεντηκοστῇ, φ. 1^β.

3. «Τάξις γινομένη ἐπὶ καθιερώσει ναοῦ καὶ ἰδρύσει τῆς ἐν αὐτῷ ἁγίας τραπέζης». Ἄρχ. «Πρὸ μιᾶς ἡμέρας καταλαμβάνει τὸν τοιοῦτον ναὸν ὁ ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν» κτλ., φ. 8. Goar σ. 655.

4. «Τάξις γινομένη ἐπὶ σαλευθεῖσαν ἁγίαν τράπεζαν». Ἄρχ. «Ὅποταν μέλλῃ ἡ σαλευθεῖσα τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ἁγία τράπεζα καθιδρυθῆναι», φ. 27^β. Goar σ. 490. Haberti, Ἀρχιερατικόν, liber pontificalis ecclesiae graecae. Parisiis 1676, σ. 649.

5. «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου Ταρασίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ λύσεως ναοῦ ὑπὸ αἰρέσεως μιανθέντος, λεγομένη ἔξω τοῦ πολῶνος τῆς ἐκκλησίας». Ἄρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δυσωποῦμέν σε τὸν ἴλεων καὶ εὐμενῆ», φ. 30. Goar σ. 494.

6. «Εὐχὴ ἐτέρα λεγομένη ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης». Ἄρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δυσωποῦμεν τὸν ἴλεων καὶ εὐμενῆ ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, εἴ τι ἐξαιρετικῶς» κτλ., φ. 31.

7. «Εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ βεβηλωθέντος ὑπὸ ἐθνικῶν ἢ ὑπὸ αἰρετικῶν καθυβρισθέντος». Ἄρχ. «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὸν ναὸν τοῦτον ἀναδείξας», φ. 31. Goar σ. 495.

8. «Εὐχὴ λεγομένη ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ, ἐν ᾧ συνέβη θανεῖν ἄνθρωπον ἢ ζῶον ἄλογον κατὰ τὸν πάλαι νόμον ἀκάθαρτον καὶ ἄθυτον, ἢ ἔθανεν, ἢ ἐγέννησεν». Ἄρχ. «Δέσποτα κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον ἀγαθότητα» κτλ., φ. 32.

9. «Εὐχὴ ἰκετήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», ἧς ἡ ἀρχὴ «Δέχου τοίνυν, πανευμενεστάτη, τίμια δῶρα καὶ σοὶ μόνῃ ἀρμόζοντα, παναγία παρθενομῆτορ» κτλ., φ. 33^β.

10. «Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία ἀναγνώστου». Ἄρχ. «Προσαγόμενος τῷ ἀρχιερεῖ ὁ τοιοῦτος», φ. 34. Goar σ. 194. Haberti ἀρχιερατικόν σ. 305.

11. «Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία ὑποδιακόνου». Ἄρχ. «Προσάγεται τῷ ἀρχιερεῖ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι ὑποδιάκονος», φ. 35^β.

12. «Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία διακόνου». Ἄρχ. «Μετὰ τὸ ἐκφωνῆσαι τὸν ἀρχιερέα» κτλ., φ. 36^β. Πρβλ. Haberti ἀρχιερατικὸν σ. 308. Goar σ. 208.

13. Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία πρεσβυτέρου· ὀφείλει εἶναι χρόνων λ'. Ἄρχ. «Μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸ χερουβικὸν ἵσταται ἐν τῇ σωλῖα ὁ μέλλων χειροτονηθῆναι πρεσβύτερος», φ. 40^β. Goar σ. 242. Haberti σ. 312.

14. «Τάξις γινομένη ἐπὶ χειροτονία ἐπισκόπου». Ἄρχ. «Πρὸ τοῦ φθάσαι τὸν καιρὸν τῆς λειτουργίας οἱ ὑπηρέται εὐτρεπίζουσι τὴν ἀναβάθραν τοῦ ἀρχιερέως» κτλ., φ. 44^β.

15. «Διάταξις τῆς τοῦ πατριάρχου λειτουργίας, πῶς γίνεται ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ». Ἄρχ. «Ὁ πατριάρχης μέλλων τὴν θεῖαν ἐπιτελέσαι μυσταγωγίαν κατέρχεται ἐκ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ» κτλ., φ. 50^β. Τὸ κείμενον τοῦτο φαίνεται ὅτι τὸ πρωτότυπον ὁμοίας διατάξεως, ἣν ἀνεπτύξε καὶ συνεπλήρωσε Δημήτριος ὁ Γεμιστός, ὃς ἔτει μὲν 1368-φ νοτάριος ἦν [Acta et dipl. I, σ. 497], εἶτα δὲ πρωτονοτάριος, ὡς ἀποδείκνυσιν ἡ ἐπιγραφή τῆς αὐτοῦ συγγραφῆς, ὃ ἐστὶ «Διάταξις τῆς τοῦ πατριάρχου λειτουργίας, πῶς γίνεται ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ· ἐν ἣ καὶ ἡ τάξις τῶν χειροτονιῶν πότε καὶ πῶς γίνεται ἐκάστη, συνταχθεῖσα παρὰ τοῦ πρωτονοταρίου τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Θεοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας κυροῦ Δημητρίου τοῦ Γεμιστοῦ». Καὶ ταύτην μὲν τὴν ἀνεπτυγμένην διάταξιν, ἥς ἀντίγραφα πολλὰ σώζεται [Fabrici-Harles, Bibl. Graeca XI, σ. 606. Σακελίωνος, Πατρ. Βιβλιοθήκη σ. 39 καὶ 171. Α. Димитриевскаго путешествіе. Кіевъ, 1890, σ. 29], τόποις ἀνόνομον ἐξέδωκεν Ἰσαὰκ ὁ Habert [Ἀρχιερατικόν. Liber pontificalis ecclesiae graecae. Parisiis 1676]· τὴν δ' ἐν τῷ Σαβαϊτικῷ χειρογράφῳ διάταξιν ἐτύπωσεν ἡ τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐπιτροπὴ διὰ τοὺς Ἑλληνας ἱερεῖς, ἀντίγραφον ἐκπορισαμένη διὰ τετραδίου, ὃπερ ἐγὼ τῷ παναγιωτάτῳ πρώτῳ οἰκουμενικῷ πατρι-

άρχη Ἰωακείμ τῷ γ' δῶρον ἔδωκα, περιγραφὴν ἐν αὐτῷ τούτῳ τοῦ κώδικος ἀπλουστάτην ἐξ ἀνάγκης ἐνθεῖς χάριν τοῦ παναγιωτάτου μοι πατρός· ἐπέγραψε δὲ τὴν ἔκδοσιν ἢ τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐπιτροπῇ ὧδε:—Διάταξις τῆς τοῦ πατριάρχου λειτουργίας, πῶς γίνεται ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Ἐν Ἀθήναις 1890, σελίδες 31 σχήματος 16-ου.

16. «Τάξις γινομένη τῇ μεγάλῃ Πέμπτῃ ἐν τῇ ἐκπλύσει τῆς ἀγίας τραπέζης». Ἄρχ. «Μετὰ τὸ ψάλλειν τὴν τριτοεκτην κατέρχεται ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης ἐν τῷ μιτατωρίῳ ἢ ἐν τῷ διακονικῷ» κτλ., φ. 61^β. Εἶτα «περὶ τῆς ἀγίας τραπέζης, ἧς τὰ ἄμφια παλαιωθέντα διεφθάρη», φ. 65. Haberti ἀρχιερατικῶν σελ. 652—656.

17. «Εὐχὴ πρὸ τῆς θείας μυσταγωγίας», ἧς ἡ ἀρχὴ: «Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἀθεώρητος» κτλ., φύλ. 65^β.

18. «Ἐτέρα εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον». Ἄρχ. «Ἵπεραγνε μῆτερ τοῦ ὑπερευλογημένου Θεοῦ», φ. 66^β.

19. «Τάξις ἐπὶ χειροτονία σταυροφόρου». Ἄρχ. «Κατερχομένου τοῦ πατριάρχου ἀπὸ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ καὶ ἵσταμένου ἐν ταῖς ὑπ' αὐτὸ βαθμῖσι» κτλ., φ. 67.

20. [Προσθήκη Σωφρονίου Ἱεροσολύμων]. Τύπος ἀποκρίσεως εἰς μήνυμα χειροτονίας ἀρχιερέως ἐν τῷ πατριαρχείῳ τῶν Ἱεροσολύμων, φ. 68.

21. [Προσθήκη ἐτέρα]. Τύπος ἀποκρίσεως εἰς μήνυμα χειροτονίας ἀρχιερέως ἐν τῷ πατριαρχείῳ Κ/πόλεως, φ. 68^β.

22. [Προσθήκη τῆς ιε' ἑκατ.]. Ἀποστολοευαγγέλια καὶ τρεῖς εὐχαί, φ. 69-75. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος ὑπάρχει προσθήκη δύο φύλλων, ὧν τὸ πρῶτον ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο: «† Μνήσθητι, Κύριε, Σωφρονίου πατριάρχου Ἱερουσαλήμ· πρωσιλομένο ἡστων ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ ἀγίας Ἑλένης»· τὸ δ' ἕτερον φύλλον ἐστὶ τεμάχιον δίστηλον κώδικος τῆς ια' ἑκατ., ἀπεσπογισμένον, ὅπερ ἔχει στιχηρὰ τινὰ τροπάρια. Καὶ ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 1-ου φύλλου τοῦ κώδικος ὑπάρχει τὸ σωμαίωμα

τοῦτο· «† Σωφρόνιος ἐλέω Θεοῦ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ. ζρζ'» [1598 - 1599].

608. Ψαλτήριον μεμβράνινον, γραφέν τῇ ιγ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 272, μήκους 0,198, πλάτους 0,152. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 17 (0,135 × 0,10). Φύλλ. 264^β «† Τέλος σὺν Θεῷ ἁγίῳ ἀμήν: -† | † Ἀθανασίου μοναχοῦ: . | † Δόξα σοι ὁ Θεός, δόξα σοι: -†». — Φ. 265 Πέντε εὐχαὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐστρατίου. — Φ. 270 «Στιχηρὰ κατανοκτικά· ἦχος πλ. δ'». Ἄρχ. «Πάθη χειμάζει με σώματος» κτλ. — Φ. 271 «Εὐχὴ εἰς τὴν Θεοτόκον», ἦς ἡ ἀρχή· «Πανάχραντε δέσποινά μου Θεοτόκε τοῦ κόσμου ἡ κυρία» κτλ. — Φ. 272 Στιχηρὸν παρακλητικὸν εἰς τὴν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀρχή· «Πᾶσαν ἀμαρτίαν ἀφειδῶς» κτλ. — Φ. 272^β «† Τὸ βιβλίου τέλος πολλὴν μοι παύλαν ἄγει».

609. Ψαλτήριον τῆς ιβ' ἑκατ., συνιστάμενον ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 305, μήκους 0,192, πλάτους 0,142. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 19 (0,122 × 0,075). Κοσμήματα δύο (φ. 132 καὶ 263). Μετὰ τὸ 234-ον φύλλον ὑπάρχει χάσμα. Ἐξω δὲ τῶν φαλμῶν καὶ τῶν 9 ῥόδων ἔχει τὸ τεῦχος τοῦτο καὶ τάδε τὰ κείμενα. α') «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπέραγνον τοῦ Κυρίου μητέρα τὴν Θεοτόκον· ἦχος πλάγιος δ'. Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς» κτλ., φ. 283^β. — β') «Κοντάκια τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἧτοι τῆς ἀκαθίστου, καὶ οἱ οἴκοι», φ. 288. — γ') Περὶ τῶν ιβ' μηνῶν ὑγιεινὰ παραγγέλματα. Ἄρχ. «Τῷ σεπτεμβρίῳ μηνὶ βρωτῶν ποτῶν τε γλυκέων» κτλ., φ. 301. Τέλος· «Τῷ αὐγούστῳ μηνὶ συχῶν λουτρῶν ἀπέχου καὶ δριμέων· ἧσθιε θερμὰ καὶ γλυκαίνονται πλέον· μὴ λούση ὄλον τὸν μῆνα· φλέγμα τὸ ψυχρὸν κυριεύει γὰρ τότε», φ. 302. — δ') «Εὐχὴ ἐωθινή», φ. 302^β. — ε') «Εὐχὴ ἐπὶ λογισμῶν αἰσχυρῶν», φ. 302^β. — ς') «Εὐχὴ ἱκετήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν δέσποιναν Θεοτόκον», φ. 303^β.

610. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ὃ ἐστὶ στιχηράριον ἐνιαύσιον, γραφέν τῇ ἐνδεκάτῃ ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 258, μήκους 0,198, πλάτους 0,15· πολλῶν δὲ φύλλων ἡ γραφὴ δυσανάγνωστος ὑπάρχει διὰ βλάβην τοῦ κώδι-

κος ὑφ' ὕδατος. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 154-ου φύλλου σημείωμα τοιοῦτον· «† Ἐκμηθήθη ὡ δουλλ(ος) τοῦ θεοῦ Ἀβραάμ μηνί φευ(ρουαρίῳ) ηστ(ήν) ε' ὑμερα β' του αγίου Χαραλαμπίου ἐπι ετους ςψςς'» [1288]. Καὶ ἔνδον τῆς δευτέρας πινακίδος, ἔνθα κεῖται πρόσθετον ἐκ χάρτου φύλλον, ὑπάρχει τοῦτο· «† Ἦλθα ἐν τι ἀγία πόλει Ἱερουσαλημ ἐγὼ Νεῶφυτος ἱερομόναχος καὶ ἡχματοῖστικά καὶ ἐγὼ ἐν τῇ ἀδλῆα πόλ(ει), ςΠςγ' ἰνδ. γ' μαρτίο α'» [1455]. Καὶ πάλιν αὐτόθι· «† Μνήσθητι Κύριε καὶ σινοχορι τῆν ψυχὴν του δου(λου) σου Αντόνι ἀπο τῆν Τραπεζῶν δια την βασιλια σου» [ις' ἑκατ]. Καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος ἕτερον ὑπάρχει φύλλον ἐκ χάρτου, ἐν ᾧ γέγραπται σημείωμα τῆς ιε' ἑκατ. δίγλωσσον, ἑλληνικὸν ἅμα καὶ ἀραβικόν, ὅπερ εἶναι τὸ βιβλίον ὁμολογεῖ μονῆς ἐν Ἱεροσολύμοις τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

611. Τεῦχος μεμβράνινον ἀκέφαλον, γραφὲν τῇ ιβ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 151, μήκους 0,185, πλάτους 0,15· ἀρχεται δὲ τῶν λέξεων τούτων· « - - - ἕως τῶν καταχθονίων τῆς κολάσεως· οἴμοι, ἐλεεινὴ ψυχὴ· τί ποιήσωμεν τότε τῶν τοιούτων πόνων» κτλ. — Φύλ. 4^β «Περὶ καταλύξεως καὶ σωτηρίας ψυχῆς». — Φ. 25^β «Λόγος πρὸς νουθεσίαν ἐκ τῶν θείων πατέρων». — Φ. 28^β «Περὶ μετανοίας καὶ μελέτης τῶν ἀγαθῶν». — Φ. 29 Διηγῆσεις ἀγίων πατέρων. — Φ. 45 Περὶ ἐξομολογήσεως καὶ εἶτα περὶ τοῦ συνεχῶς κοινωνεῖν τῶν ἀγίων μυστηρίων. — Φ. 55^β «Τοῦ Χρυσσοστόμου ἐκ τῆς πρὸς Ἐφεσίους» ἀπόσπασμα. — Φ. 56^β «Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Ἐβραίους». — Φ. 58 Τοῦ αὐτοῦ «ἐκ τῆς εἰς τὸν ς' ψαλμόν». — Φ. 61 «Τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου περὶ ἀσκήσεως καὶ πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν». — Φ. 66 «Περὶ τῆς ἀγγελικῆς κινήσεως τῆς πρὸς προκοπὴν τῆς ψυχῆς ἐν τοῖς πνευματικοῖς διὰ προνοίας τοῦ Θεοῦ ἐξυπνιζομένης ἐν ἡμῖν». — Φ. 70 «Περὶ ἀλλοιώσεως τῆς ἐν τῇ ψυχῇ γινομένης ἐν παντὶ καιρῷ φωτὸς καὶ τοῦ σκοτους» κτλ. — Φ. 73 «Περὶ τῆς μοναχικῆς πολιτείας καὶ ποίῳ τρόπῳ τίκονται αἱ ἀρεταὶ ἐξ ἀλλήλων». — Φ. 75^β «Περὶ διαφόρων τρόπων τοῦ πολέμου πρὸς τοὺς ἐν τῇ στενῇ ὁδῷ πορευομένους». — Φ. 83 Ἰσαάκ τοῦ Σύρου

λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅταν θέλῃς βαλεῖν ἀρχὴν εἰς ἔργον» κτλ.—
 Φ. 85^β «Περὶ ἐστιάσεως». — Φ. 88 «Περὶ γαστριμαργίας». —
 Φ. 90^β «Περὶ μέθης». — Φ. 93 «Περὶ ἐγκρατείας». — Φ. 95^β
 «Περὶ νηστείας». — Φ. 99 «Περὶ τοῦ μὴ ἀγαπᾶν τὸν κόσμον». —
 Φ. 103 «Περὶ ἀκηδείας». — Φ. 107 «Περὶ ἀργολογίας». — Φ. 108
 «Περὶ τοῦ μὴ κατακρίνειν». — Φ. 110 «Περὶ τοῦ μὴ μνησικα-
 κεῖν». — Φ. 112 «Περὶ ἀκτημοσύνης» — Φ. 114 «Περὶ πέν-
 θους». — Φ. 116 «Περὶ τοῦ παραιτεῖσθαι τὰς ἀκαίρους συντυ-
 χίας». — Φ. 119 «Περὶ ἀγρυπνίας, κατανώξεως, ψαλμωδίας». —
 Φ. 128 Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου «περὶ τῆς ἀγίας συνάξεως καὶ
 περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν». — Φ. 147^β «Περὶ τοῦ ἐξαγορεύσαντος
 εἰς γέροντα ἄγιον ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ὀλύμπου». — Φ. 149 «Περὶ
 παιδείας παρὰ Θεοῦ καὶ τῶν μετ' εὐχαριστίας ταύτην ὑπομενόν-
 των». Προσθήκη μεταγενεστέρα.

612. Τεῦχος τῆς ιβ' ἑκατ. ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 176,
 μήκους 0,19, πλάτους 0,158. Ἐν τῇ ἀρχῇ προσέθηκεν ὁ δέ-
 της πέντε μεμβράνινα φύλλα τῆς ιγ' ἑκατ., ἐν οἷς ὑπάρχει πε-
 ρικοπὴ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου καὶ περικοπὴ ἐπιστολῆς τι-
 νος Παύλου τοῦ ἀποστόλου· ἦν δὲ τὸ τεῦχος μονῆς «τοῦ ἀγίου
 Δημητρίου εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ». — «Ἐκλογάδιον τοῦ ἀγίου εὐαγ-
 γελίου» μετὰ μηνολογίου καὶ πραξαπόστολος· ἔχει δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ
 σημεῖωμα τοιοῦτον· «† Ὁ τὰ πάντα πληρῶν Χριστὲ ὁ Θεὸς
 ἡμῶν δόξα σοι. — Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλέησον
 ἡμᾶς, ἀμήν. ††† — Ἐγράφη ἡ παροῦσα βιβλος διὰ χειρὸς Ἀν-
 τωνίου ἐν τῇ ἐπονύμῳ λαῦρα τοῦ ἡγιασμένου πατρὸς ἡμῶν Σάβα».

613. Ψαλτήριον τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 176,
 μήκους 0,188, πλάτους 0,145. Σημειώματα ἀραβικὰ ἐν τοῖς
 ἐσχάτοις φύλλοις.

614. Πηγὴ γνώσεως ἀκέφαλος Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ,
 γραφεῖσα τῇ ιε' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 114, μήκους 0,192, πλά-
 τους 0,141. Τὸ τεῦχος ἦν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις μονῆς «τῆς Πα-
 ναγίας». Τὸ κείμενον ἀρχεται νῦν ὧδε· «- - - ρετικὴν αὐτοκίνη-
 τον ἐνεργόν, πάντοτε τὸ ἀγαθὸν θέλουσαν» κτλ.

615. «'Αποφθέγματα πράξεις λογία καὶ διηγήματα ἐκ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ τῆς ἐρήμου ἀσκητῶν». Τεῦχος ἀτελές τῆς ιη' ἑκατ., ἀριθμοῦν ἕδῃ φύλλα χάρτου 42, μήκους 0,19, πλάτους 0,145. Ἀπὸ τοῦ 32 φύλλον καὶ ἐξῆς ἔμμετρα διηγήματα «περὶ τῆς τυφλωθείσης καλογραίας», «περὶ τῆς φευγούσης καλογραίας», «περὶ τοῦ ἀρχιλήστοῦ» καὶ «περὶ τοῦ μεταμορφωμένου δαίμονος εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέα».

616. Μαλαζοῦ νομοκάνων ἐκ κεφαλαίων χπη', ἐν οἷς καὶ τὸ «νομοκάνονον πλουσιώτατον» τὸ διὰ τοὺς πνευματικοὺς πατέρας ὠρισμένον· ἐγράφη δὲ ἔτει 1667-φ. Φύλλα χάρτου 278, μήκους 0,186, πλάτους 0,145. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 20 (0,145×0,10). Μετὰ τὸ 275-ον φύλλον ὑπῆρχε κείμενον, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Φωτίου τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου Κ/πόλεως, περὶ τῆς τῶν Φραγκῶν αἰρέσεως ἐκ τῆς ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς· τοῦτο δ' ὁμοῦς ὑπάρχει νῦν ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀρ.δ. 472. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 156). Τὸ τέλος τοῦ κώδικος ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐτελειώθη τὸ παρὸν, ἐν μηνὶ ἀπριλλίῳ. ια', ἡμέρα Παρασκευῆ, κατὰ τὸ ζροε':— Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Γερασίου πόνος. οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχέσθαι ὑπὲρ τῶν πολλῶν μου σφαλμάτων. εὐχέσθαι δέομαι, καὶ μὴ καταρᾶσθαι».

617. Λεῖψανα τριῶν κωδίκων.— α') Εὐχολογίου μεμβρανίνου τῆς ιδ' ἑκατ. ὀκτώ φύλλα σχήματος ὀγδόου, ἐν οἷς ὑπάρχει μέρος ἀκολουθίας ἢ τάξεως εἰς ἐγκαίνια ναοῦ καὶ «τάξις γινομένη ἐπὶ σαλευθείση ἁγία τραπέζῃ» καὶ τὸ ἡμισυ «ἀκολουθίας εἰς χειροτονίαν ἐπισκόπου». — β') Λεῖψανον Ψαλτηρίου τῆς ιδ' ἑκατ. ἐκ φύλλων 111 βαμβακεροῦ χάρτου, μήκους 0,19, πλάτους 0,14.— γ') Εἰρμολογίου τῆς ιδ' ἑκατ. λεῖψανον ἐκ φύλλων 124 βαμβακεροῦ χάρτου. — Πλὴν δὲ τούτων ἔχει τὸ τεῦχος καὶ πινακίδας. ἃς ὁ δέτης κατεσκεύασε διὰ φύλλων ἑκκαίδεκα βαμβακεροῦ Πραξαποστόλου τῆς ιδ' ἑκατ.

618. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ις' ἑκατ., ἐμπεριέχον τὰς ἱεράς λειτουργίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου καὶ τὴν θείαν λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων. Φύλλα 66,

μήκους 0,198, πλάτους 0,155. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 18 (0,15 × 0,088).— Φ. 66^α «† Θεοῦ τῷ δόξῳ καὶ Μακαρίου ἀμαρτωλοῦ ἱερομονάχου πόνος· τοῦ Κρητικοῦ. ἐτελείωθη ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Ἰ(ερουσα)λήμ». — Φ. 23^β Σημείωσις ἀραβικὴ δηλοῦσα, ὅτι τὸ βιβλίον ἀφιέρωσεν Ἡλίας ἱερεὺς (υἱὸς Μανσοὺρ ἱερέως, ὁ ἐκ τῆς κόμης Ῥαφίδια τῆς παρὰ τὴν Νεάπολιν) εἰς τὸν ἐν Τζίφνα ναὸν ἁγίου Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος.

619. Τεῦχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἀμφὶ τὸ μέσον τῆς 15' ἑκατ. καὶ φύλλα συναριθμοῦν 140, μήκους 0,196, πλάτους 0,136.

1. Ἀδήλου περὶ ἐπιστολογραφίας ἀκέφαλον ὑπόμνημα, οὗ ἡ ἀρχή· « - - - καταχαριτοῦται καὶ ἀλλόκοτον ἔχει τὸ τῶν λέξεων σημαινόμενον», φ. 1. Κεφάλαιον δεύτερον «περὶ τοῦ πῶς δεῖ εἶναι τὴν ἐπιστολήν». Ἀρχ. «Φησὶν ὁ τῆς ἐκκλησίας στόλος Γρηγόριος», φ. 2 κέ.

2. Ἀδήλου «μέθοδος περὶ ἐπιγραμμάτων», ἧς ἡ ἀρχή· «Τί δηλοῖ τὸ τοῦ ἐπιγράμματος ὄνομα; Κεφάλαιον πρῶτον. Ἐπίγραμμα τὸ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐπιγράφω κτλ., φ. 32-39. Εἶτα τύποι γραμμάτων ἐπιστολιμαίων καὶ «περὶ ἐνιαυτοῦ» διατριβὴ τις, ἐξ ἧς δῆλον ὅτι καὶ τὸ περὶ ἐπιστολογραφίας ὑπόμνημα καὶ τὸ περὶ ἐπιγραμμάτων ἔτι 1642-φ συνετάχθη· πιθανῶς δὲ ταῦτα πονήματα ἔστιν Ἰωάννου τοῦ Καρσοφύλλη, οἷς ἔπεται σημεῖωμα «περὶ ἀριθμῶν ἑλληνικῶν» καὶ «περὶ ἰνδικτιῶνος» ἕτερον, ἔτι δὲ κεφάλαιά τινα περὶ μηνῶν [φ. 40-49].

3. (Ἰωάννου Καρσοφύλλη πιθανῶς) «εἰς τὴν μετάστασιν τῆς Παρθένου ποίημά», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡ χάρις, ὦ τί μέλος θυμ//// μένον, ὦ λιγὸς ἦχος», φ. 50.— «Ἄλλο», οὗ ἡ ἀρχή· «Μοίρης μὲν βελέεσσι τριπάρθενος», φ. 52^β.— Ἔτερον «εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν», οὗ ἡ ἀρχή· «Θυμὲ κόρην γενέτειραν», φ. 54^β.

4. «Εἰς ἔπαινον τοῦ χωρίου καὶ τῶν ἐπιγραμμάτων τοῦ σοφοῦ Καριοφίλου» [sic]. Ἀρχ. «Μουσῶν ἑραστὸν χῶρον ἄξιον θέας», φ. 56.

5. (Ἰωάννου Καρσοφύλλη πιθανῶς ἔμμετρα). α') «Εἰς τὴν

ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ». Ἄρχ. «Χριστὸς ἀναξ γοεροῦ ῥοδόχρους» κτλ., φ. 56^β.—β') Ἀπόλλωνι τρεῖς ῥοδαί, ὧν αἱ ἀρχαί· «Ἄπολλον ἀβροχέτα καλλιπλόκου χορείας», «Θέλω κόρην ἀνάξειν», «Πάλιν βάρβιτον τινάσσει», φ. 57.—γ') Ὑμνος Ἀπόλλωνι, οὗ ἡ ἀρχή· «Μέλπωμεν ματρὸς πότμον», φ. 57^β.—δ') Τῇ μεταστάσει τῆς Θεοτόκου τετράστιχα δύο, ὧν αἱ ἀρχαί· «Γῆθεν ἀναίξασα δι' αἰθέρος», «Πολλοὶ πολλὰ λέγουσι», φ. 58.—ε') Τῇ μεταστάσει τῆς Θεοτόκου ἐπίγραμμα, οὗ ἡ ἀρχή· «Σῶμα τεὸν χαριπληθές», φ. 58.—ς') Τῇ γεννήσει τῆς Θεοτόκου ἐπιγράμματα δύο. Ἄρχ. «Πάμμεγας ὡς ἐλέφας τίχτει», «Οὐ τόσον ἀστερόπεπλος», φ. 58.—ζ') Εἰς τὸν τάφον Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Ἄρχ. «Τύμβον Γρηγορίοιο θεόφρονος», «Γρηγόρι' ἐνεργοὺς λάχες», «Ὡς τὸ πάρος συχέεσε κακάς» κτλ., φ. 58^β.—η') Δεκάστιχον εἰς τὸν Χριστόν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐνδαίει θυμὸς πότερον Χριστοῖο», φ. 59.—θ') Χριστῷ σταυροφόρῳ. Ἄρχ. «Αἰμαλέον τὸν ἀνακτα», φ. 59.—ι') Εἰς τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ. Ἄρχ. «Εἰ καὶ μικρὸν ἄγαν καὶ ἀνεύθετον», φ. 59.—ια') Δίστιχον εἰς τὸν αὐτὸν ἔχον ὧδε· «Νεκρὸς ἀείζωος καὶ αἰεὶ μέγας ἐνθάδε κεῖται | εὐθὺς ἀναστήσων νεκρὸς ἀποιχομένους», φ. 59.—ιβ') Ἔτερον ὀκτάστιχον, οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐ μόνον ἐν βίῳ σκεδάσας», φ. 59^β.—ιγ') Ἀνεπίγραφα δίστιχα δύο καὶ ἐξάστιχον ἓν εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡ ἀρχή· «Θυμὸς σὺν οὐρανίδαῖς ἐπινίκιον ὕμνον ἄεισον», φ. 59^β. —ιδ') «Ἄλλο» ἐξάστιχον, οὗ ἡ ἀρχή· «Παρθένος οὐδὲν ἄπιστον ἐγείνατο» κτλ., φ. 59^β.

6. Ἐπιστολαὶ ἀνώνυμοι ἐννέα, πιθανῶς Κυρίλλου τοῦ Λουκάρως, φ. 60-67.

7. Γαβριήλ ἱερομονάχου γράμμα πρὸς πατριάρχην, ἴσως Κυρίλλον τὸν Λούκαριν. Ἄρχ. «Ἐνδέκατος ἡδὴ μῆν», φ. 67^β.

8. «Τοῦ σοφωτάτου καὶ θεολογωτάτου Γεωργίου τοῦ Κορεσίου πόνος περὶ τῆς λογικῆς πραγματείας» Ἀριστοτέλους. Ἄρχ. «Ἀρχομένοις ἡμῖν τῆς λογικῆς πραγματείας», φ. 68.

9. «Εἰς τὴν λιτὴν τοῦ Χρυσσοτόμου στιχηρὸν ἤχος α'». Ἄρχ. «Φωστήρ Ἰωάννη, στόμα χρυσεμφανές», φ. 118.

16. «Κανὼν τοῦ αὐτοῦ Χρυσοστόμου· ἤχος πλάγιος δ'». Ἄρχ. «Τῆς μετανοίας γεγονώς θερμότατος», φ. 118.

11. Ἀδήλου «συνταγμάτιον, ἦτοι ἐπιτομαὶ εἰς τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὄργανον, ἤγουν εἰς τὴν διαλεκτικὴν τὴν οὖσαν, κατὰ τὸν θεῖον Πλάτωνα ἐν τῷ ζ' τῶν πολιτειῶν, κορυφὴν τε καὶ ἀκρῶρειαν ἀπασῶν τῶν τεχνῶν καὶ κατὰ τὸν φιλόσοφον ἐν τῷ τρίτῳ τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ πειραστικὴν τῷ ὄντι ὑπάρχουσαν, περὶ ᾧ ἡ φιλοσοφία γνωστικὴ διατελοῦσα ἐγγίνεται». Ἄρχ. «Εἰς τρία μέντοι τὴν τῶν ἐπιτομῶν τῆς λογικῆς ἐπιστήμης», φ. 123-140. Διήρηται δὲ τὸ συνταγμάτιον εἰς κεφάλαια ιβ'.

620. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν ὑπὸ Σαμουήλ τοῦ Κυπρίου, μήκους 0,193, πλάτους 0,142. Ἐν τῇ ἀρχῇ πίναξ τῶν ἐμπεριχομένων. Νομοκάνων ἐκ κεφαλαίων σλζ', ὧν πρῶτιστον ὑπάρχει τὸ «περὶ πνευματικῆς διαγωγῆς καὶ ἐξομολογήσεως», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων» κτλ. Μετὰ δὲ τὸν νομοκάνονα α') «Ἐκ τῶν τοῦ Βριγενίου [= Βρυεννίου] βιβλίων περὶ τῶν κατὰ Λατίνων αἱρέσεων λε' κεφάλαια», β') «Στηλίτευσις τῶν λατινικῶν αἱρέσεων καὶ παιδαγωγία τῶν ὑποστηριζόντων αὐτάς». Ἄρχ. «Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας νομιζομένους χριστιανούς» κτλ.

621. Λειτουργικὸν ἐκ φύλλων χάρτου 63, μήκους 0,20, πλάτους 0,132. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 (0,135 × 0,073). Κεφαλαιώδη γράμματα κόκκινα καὶ περικεκοσμημένα καὶ τρία ταινιοειδῆ κοσμήματα.—Λειτουργία Βασιλείου τοῦ μεγάλου, ἧς τὸ πρῶτιστον γράμμα κεχρυσωμένον· μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῆς ὁ καλλιγράφος ἔγραψε τὸ «† Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Ἀρσενίου μοναχοῦ. ζοε' ἰνδ. ι'» [1566-1567].—β') Λειτουργία τῶν προηγιασμένων, ἧς τὸ τέλος ἐλλείπει, ὃ ἐστὶ φύλλα δύο· τοῦτο δὲ κεῖται νῦν ἐν τῇ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ, ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 420. Отчетъ за 1883 г., σ. 148).—Φύλλ. 63^β τυπικὰ λειτουργικά, ὧν ἡ ἀκολουθία λείπει.

622. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων χάρτου 154, μήκους 0,191, πλάτους 139· ἐγράφη δὲ ἔτει 1571-φ καὶ κατὰ σελίδα γραμμαὶς

ἀριθμῆ 21 (0,14 × 0,085). Δύο φύλλα τοῦ αὐτοῦ κώδικος, ἅπερ ἦν μετὰ τὸ 51-ον φύλλον, ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 314. Отчетъ за 1883 г., σ. 144). Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τοῦ κώδικος ὑπάρχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐτελειώθη τὸ παρὸν Ψαλτήριον διὰ χειρὸς κάμου τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἱεροδιακόνου τάχα καὶ ῥακενδίτου, Γενναδίου· καὶ διὰ ἐξόδου καὶ κόπου τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος κυροῦ Γεωργίου τοῦ Σέρβου, οὗ τὸ ἐπικλιῖν [sic]· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαι μοι, καὶ μὴν καταρᾶσθαι διὰ τὸν Κύριον· διότι πᾶς γὰρ ὁ γράφων καὶ παραγράφων· τὸ δὲ τέρμα τῆς δέλτος ταύτης εἴληφεν ἐπὶ ἔτους 708^ο ἔτος. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ συγκαταβάσεως χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ ἑβδομικοστῷ πρώτῳ· κύκλος ἡλίου κγ', σελήνης κύκλος ια'. θεμελίον σελίνης δ'. εἰνδικτιῶνος ιγ'. μὴν σεπτεμβρίου ιε'. (Δ)όξα τῷ Θεῷ, τῷ δόντι ἀρχή(ν) καὶ τέλος». Εἶτα· «† ἀφιερωμένον τῆς ἐκκλησίας τῶν ἁγίων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης, εἰς τὸ πατριάρχειον τῆς Ἱερουσαλήμ, πλησίον τοῦ Ἁγίου Τάφου, ἀπὸ τὸν Θεοφάνην πατριάρχην Ἱεροσολύμων. ,αχμγ', μαρτίω ι'» (1644).

623. Ψαλτήριον τῆς ιε' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 112. μήκους 0,195, πλάτους 0,132. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 22 (0,145 × 0,09). Λεῖπει τὸ τέλος.

624. Εὐθυμίου τοῦ Ζυγαβηνοῦ δογματικὴ πανοπλία, ἧς λείπει τὸ τέλος καὶ ἡ ἀρχή. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ιδ' ἑκατ. φύλλα συναριθμοῦν 278, μήκους 0,19, πλάτους 0,133. Τὸ κείμενον ἄρχεται νῦν ὧδε· « - - - γνωσία οὔτε ἀλήθεια οὔτε ψεῦδος, καὶ συντόμως εἰπεῖν οὔτε θέσις αὐτοῦ ἐστιν, οὔτε ἀφαιρέσις » κτλ. Τέλος· «οὐκ οὖν ἐπάναγκες κατὰ τὸν δυνατὸν τῇ φύσει τρόπον τὴν ζωοποιὸν δύναμιν τῷ σώματι - - - ».

625. Τεῦχος τῆς ιδ' ἑκατ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 98, μήκους 0,192, πλάτους 0,132. — α') Λόγος ἀκέφαλος περὶ τοῦ πάθους Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ αἱ πρῶται λέξεις ἔχουσιν ὧδε· « - - - ἀγάπη τιτρώσκομαι· ἀλλὰ γὰρ οὐχ οἷα τέ ἐστι τῇ πρὸς ἡμᾶς ἀντιπαρατεθῆναί σου φιλία » κτλ., φ. 1.—β') «Τοῦ Ξανθο-

πούλου Καλλίστου Νικηφόρου συναξάριον εἰς τὸ Τριψῆδιον, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου. ἕως τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων πάντων», φ. 22. Ἐν τοῖς κρασπέδοις ἀραβικά καὶ συριακά σημειώματα.

626. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ιη' ἑκατ. μήκους 0,184, πλάτους 0,142. Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα τρία περιέχοντα συνήθεις εὐχάς· εἶτα σελίδες ἠριθμημέναι 224, περιλαμβάνουσαι διδαχάς εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν ἑλληνικοῖς γράμμασι. Παρέπονται φύλλα 27, ἐν οἷς ὑπάρχει προσκνητάριον τῆς Ἁγίας Γῆς εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν, ἔχον ἐν τῷ κειμένῳ πολλὰ σχέδια καὶ εἰκόνας· καὶ πάλιν ἕτερα πέντε φύλλα, περιλαμβάνοντα φήμην ἑλληνικὴν καὶ πολυέλεον εἰς Παρθένιον τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων.

627. Μουσικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀνθολόγιον, ὅπερ ἔχει σημεῖωμα τοιοῦτον· «Αὕτη ἡ βίβλος τῆς μουσικῆς εἶναι τοῦ χατζῆ-Ἀμβροσίου ἱερομονάχου καὶ χατζῆ-Βοῖλα ἐκ πόλεως Τύρρανα· καὶ ἂν τόχ - - - νει κάνεις, ἄς μὴν τὸ βαστάζει, ὅτι - - - ,αωλ////» (183 -). Φύλλα χάρτου 136, μήκους 0,188, πλάτους 0,13.

628. Τεῦχος τῆς ιγ' ἑκατ. ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 184, μήκους 0,185, πλάτους 0,26. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 21 (0,13 × 0,075). «Τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα· αὕτη δὲ ἡ ἀκολουθία γίνεται καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις λαύραις». Ἡ διαίρεσις ἔχει ὡδε· α') Περὶ τῆς ἀγρυπνίας διατάξεις, φ. 1^β. — β') «Εἶδησις τῶν ἀγρυπνιῶν τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ», φ. 8. — γ') «Ἐκφρασις ἐν ἐπιτομῇ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίων μοναστηρίων», φ. 9. — γ') «Ἀκολουθία τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνάξεως τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ἀρχομένη ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου μέχρι μηνὸς Αὐγούστου», φ. 21. — δ') «Ἀκολουθία τῆς ἁγίας μεγάλης τεσσαρακοστῆς», φ. 115^β. — ε') «Τὰ ἀναστάσιμα προκείμενα τῶν ἡ' ἡχων, ἧτοι τὰ ἄμνημα» καὶ τὰ ἀναστάσιμα ἀλληλουάρια τῶν ἡ' ἡχων, τὰ λεγόμενα ἄμνημα», φ. 176^β. — ς') «Τὰ ἐν τῇ ἐβδομάδι ψαλλόμενα ἀλληλουάρια προκείμενα καὶ κοινωνικά, ὅτε οὐκ ἔστιν ἑορτάσιμος ἄγιος»,

φ. 177.—ζ') «Προκείμενα ἀναστάσιμα τῶν ἡ' ἡχων, ἃ λέγονται ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ ὄρθρου», φ. 177^β.—η') «Τὰ φωταγωγικὰ τῶν ἡ' ἡχων», φ. 178^β.—θ') «Περὶ τῆς τῶν Ἀρμενίων νηστείας», φ. 179.—ι') «Διάταξις τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ», φ. 179^β.—ια') «Τὰ ἀντίφωνα τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν», φ. 181. Καὶ αὐτὰ μὲν αἱ τοῦ τυπικοῦ διαιρέσεις· ἔχει δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ῥαῖς καὶ πολλὰ σχόλια, ὧν ἓν ἐπ' ὀνόματι φέρεται «κυροῦ Μακαρίου τοῦ Παράρη», τὸ περὶ τῆς ἀκολουθίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου (ὄρα φ. 28^β). Σημειωτέον ἔτι, ὅτι ἐνδον τῶν πινακίδων ὑπάρχει μέρος εὐαγγελίου τῆς ια' ἑκατ. ἐκ δύο φύλλων μεμβρανίνων, ὧν τὸ κείμενόν ἐστι δίστηλον.

629. Τεῦχος ἐκ χάρτου συνιστάμενον ἐκ φύλλων 159, μήκους 0,175, πλάτους 0,17.—α') Ἐκλογή τοῦ Ψαλτηρίου παντὸς ὑπὸ Νεοφύτου τοῦ Πελοποννησίου· «μετεγράφη δὲ χειρὶ τοῦ ἐλαχίστου Χρυσάνθου ἱερομονάχου Πελοποννησίου τῷ ρψιη' ἔτει καὶ μηνὶ νοεμβρίου» [1798], φ. 1-39.—β') «Εὐχαὶ θεολογικαὶ καὶ κατανοητικαὶ συναχθεῖσαι παρὰ Θηκαρᾶ μοναχοῦ, τοῦ ποιήσαντος τοὺς θεῖους ὕμνους τοῖς κατ' ἰδίαν βουλομένοις ἀσχῆσαι· ἐγὼ δὲ μετέγραψα ταύτας μόνον, ὡς ἐδυνήθη, τὰς πλείους ἀπολιπὼν», φ. 42-112.

630. Ὁρολόγιον καὶ εὐχολόγιον ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφὲν ἔτει 1402-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 339, βεβλαμμένον δὲ σφοδρῶς ὑφ' ὕδατος.—α') Ψαλμοὶ τινες, φ. 1-15.—β') Κόσμημα κόκκινον, ὅπερ ἔχει κάτωθεν ἐπιγραφὴν τοιαύτην· «Ὁρολόγιον σὺν Θεῷ ἀγίῳ περιέχων τὴν ἀπάσαν ἀκολουθειαν τοῦ νοκτιμέρου. τῆ διατάξει ἐπομένη τοῦ ἱεροσολυμίτικοῦ τυπικοῦ», φ. 16-339 «[Ἐγράφθιν τὸ παρὸν βιβλίον [διὰ χειρὸς κάμοῦ τοῦ ἐλαχί[στου] καὶ ἀμαρτωλοῦ Βαρνά[βα] μοναχοῦ τοῦ ἀπὸ τῆς - - - - - : — - - - - [Μηνὶ μ]αῖω κη', ἔτους ςϞϞ [ι', ἰνδ] ι'» κτλ.

631. Θηκαρᾶς ἐκ χάρτου γραφεὶς ἔτει 1572-φ καὶ φύλλα συναριθμῶν ἤδη 250, μήκους 0,17, πλάτους 0,12. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 20 (0,138 × 0,095). Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα συνυπῆρχεν ἕξ ἀρχῆς πέντε, ἃ νῦν ἐλλείπει· ταῦτα δ' ἀνεπλήρωσεν Ἰωαννίκιος

ὁ Σαβαΐτης (14 ἰουνίου 1756) αὐξήσας εἰς ἑπτὰ· ἀνεπλήρωσε δὲ καὶ τρία ἕτερα φύλλα (194-196). Πορφύριος δὲ ὁ Οὐσπένσκης ἔλαβεν ἐκ τούτου τοῦ κώδικος φύλλα δύο, ἅπερ ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη (ἀριθ. 464. Отчетъ за 1883 г., σ. 154)· ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τοῦ κώδικος ὁ καλλιγράφος ἔγραψε τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Τέλος, ἡμέρα Σαββάτω, ὥρα γ', ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ, εἰς τὰς ιη' [τ]οῦ ἀγίου ἀποστόλου, καὶ εὐαγγελιστοῦ, Λουκᾶ. Ἐπὶ ἔτους, ζπα', ἰδ. α'».

632. Ἐκλογή τοῦ Ψαλτηρίου παντὸς ὑπὸ Νεοφύτου τοῦ Πελοποννησίου. Ἀντίγραφον ἐντύπου βιβλιαρίου τύποις ἐκδοθέντος ἐν Βουκουρεστίῳ ἔτει 1769-φ, συνιστάμενον δ' ἐκ φύλλων 24, μήκους 0,18, πλάτους 0,12.

633. Τεῦχος ἀκέφαλον καὶ ἀτελές ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, γραφὲν τῇ ιδ' ἑκατονταετηρίδι· φύλλα δὲ περικλείει 243, μήκους 0,175, πλάτους 0,25. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 19 (0,122×0,08).— Πατερικὸν εἰς τρία μέρη διηρημένον. Ἡ τοῦ προλόγου ἀρχὴ λείπει· ἄρχεται δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ νῦν ὧδε· « - - - τε αὐτῆς τῆς σωτηριώδους θυσίας καὶ περὶ τῶν ταύτην τελούντων ἱερέων, καίτοι καὶ τῶν μεταλαμβάνόντων αὐτῆς· πλὴν πολλαὶ καὶ ἄλλαι διδασκαλίαι τῶν ἀναγκαιοτάτων ἀναμειγμένα εἰσὶν ταῖς τρισὶ ταύταις ὑποθέσεσι δι' ὧν σχεδὸν τῶν κεφαλαίων· ὁ οὖν ἐπιμελῶς ταῦτα ἀναγνοὺς πολλὰ σὺν Θεῷ ὠφεληθήσεται». Φύλ. 1 «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῶν κεφαλαίων· ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω. Πάντες προφητῶν καὶ ἀποστόλων διδάσκουσιν ἡμᾶς» κτλ.—Φ. 6 «Περὶ μνήμης θανάτου». — Φ. 104 «Τέλος τῶν περὶ θανάτου κεφαλαίων καὶ ἀρχὴ τὰ περὶ εὐχῆς διαλαμβάνοντα κεφάλαια», ὧν τὸ τέλος ἐν φύλλῳ 167-φ «Τέλος τῶν περὶ εὐχῆς κεφαλαίων: Ἐφραίμ: † Αἰ παρακλήσεις σου εὐφρανον τὴν ψυχὴν μου». — Φ. 168 «Ἀρχὴ τῶν κεφαλαίων τῶν διαλαμβάνόντων περὶ τῶν ἀγίων καὶ φρικτῶν μυστηρίων». Καὶ οὕτω μὲν ἐπιγράφεται τὰ μέρη τῆς βίβλου· ταῦτα δὲ συνηρμόσθη διὰ τεμαχίων διαφόρων ἀρχαίων συγγραφῶν, οἷον τοῦ λεγομένου Γεροντικοῦ καὶ τοῦ Λειμωναρίου, Νείλου ἀββᾶ, Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, Κυρίλλου Ἱε-

ροσολύμων, Διαδόχου, Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἀββᾶ Ἡσαίου, ἀββᾶ Ἀμμωνᾶ, Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας, Βασιλείου Καισαρείας, ἀββᾶ Μωυσέως, ἀββᾶ Δωροθέου, Ἀνδρέου Καισαρείας, Μακαρίου Αἰγυπτίου, Βαρσανουφίου, Γεωργίου Πισίδου, Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Γεωργίου Ἀμαρτωλοῦ (μοναχοῦ), Γρηγορίου Διαλόγου, Θεοδώρου Στουδίτου, Ἰωάννου Καρπαθίου, Ἰουστίνου φιλοσόφου, Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος, Ἀναστασίου Ἀντιοχείας, ἀββᾶ Κασσιανοῦ, Μαγνητίου (ἐκ τῶν πρὸς Ἑλληνας ἀποκρίσεων αὐτοῦ), Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Διονυσίου Ἀλεξανδρείας καὶ Εὐαγρίου· ἔστι δ' εὐρεῖν ἐνιαχοῦ καὶ τεμάχη βίων ὁσίων τινῶν ἀνδρῶν, οἷον Παχωμίου καὶ Δουκᾶ τοῦ νέου.

634. Ψαλτήριον ἀκέφαλον, ἀριθμοῦν ἤδη φύλλα στιλπνοῦ χάρτου 393, μήκους 0,18, πλάτους 0,122· ἐγράφη δὲ φιλοκάλως ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ κατὰ σελίδα γραμμᾶς ἀριθμεῖ τρισκαίδεκα ($0,095 \times 0,06$)· ἄρχεται δὲ τὸ κείμενον αὐτοῦ νῦν ὧδε· « - - - ὅτι ἔκλιναν εἰς σέ κακά· διελογίσαντο βουλὰς» κτλ. Τὸ τέλος ἐλλείπει, τοῦ κειμένου λήγοντος εἰς τὰς ἐφεξῆς λέξεις ἕκτης ᾠδῆς· «Εὐλόγετε πάχνη καὶ χιόνες, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

635. Τεῦχος ἐκ χάρτου στιλπνοῦ, φύλλα συναριθμοῦν 271, μήκους 0,18, πλάτους 0,115. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 21 ($0,12 \times 0,065$). Λεπτοτάτη γραφὴ τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, χαριεστάτη δὲ τὴν ὄψιν, ἀναδεικνύουσα τὸν αὐτῆς γραφέα μεγάλης ὑπομονῆς ἔμπλεων καὶ τεχνίτην οὐχ ἦττον ἐπιτηδειότατον ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ συντετημημένῳ τρόπῳ γράφειν ἀπάσας τὰς λέξεις· διὸ καὶ τὸν κώδικα τοῦτον ἐγὼ λόγου πολλοῦ νομίζω ἄξιον εἶναι καὶ μελέτης οὐχ ἥμισυ παλαιογραφικῆς ὅλως ἰδίας· ἔνεκα δὲ παραδείγματος ἐθέμην ἐντάυθα πίνακα φωτοτυπικόν, ἐν ᾧ σελίδες ἀπεικάζονται δύο (φ. 81^β—92^α)· πλὴν ἀλλὰ καὶ τούτου τοῦ κώδικος ἔκοψε φύλλα δύο ἢ τέσσαρα Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης, ἅπερ ἔχει νῦν ἴσως ἢ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικῆ βιβλιοθήκη· ἦν δὲ

_____

ταῦτα πρότερον ὀπίσω τοῦ 241-ου φύλλου καὶ τὴν ἀρχὴν ἐμπεριεῖχε κεφαλαίου (ρλη') περὶ τοῦ πῶς δεῖ τὴν θεῖαν ἐπιτελεῖν λειτουργίαν. Καὶ οὕτω μὲν οὖν περὶ τοῦ χάσματος· αὐτὸ δὲ τὸ τεῦχος ἦν ἐκ παλαιοῦ τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου Σάββα, καθάπερ ἐμφαίνει σημεῖωμα τῆς ις' ἑκατονταετηρίδος, ὅπερ ἔχει ὧδε (φ. 271)· «† Τὸ παρὸν τυπικὸν ὑπάρχει τῆς θείας καὶ ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς μεγάλης λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου καὶ καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου, σὺν τῶν ἀρχαγγέλων Μιχαήλ καὶ Γαυριήλ ἐν τῷ τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, καὶ μηδεὶς τολμήσει κτλ. (διὰ μονοκονδυλίας) † Ὁ καθηγούμενος τῆς μεγάλης λαύρας τοῦ ἀγίου Σάββα Ἀθανάσιος ἱερομόναχος καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ». Ἡ δὲ τοῦ κώδικος ἐπιγραφή τοιαύτη τις ἐστίν (φ. 6)· «Τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀγίας ἐκκλησίας λαύρας τοῦ ἀγίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα· αὕτη δὲ ἡ ἀκολουθία γίνεται καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἀγίοις μοναστηρίοις». Ἡ τοίνυν ἐπιγραφή τοῦ κώδικος ταῦτόν εἶναι τυπικοῖς ἄλλοις ἐμφαίνει τὸ τυπικὸν τοῦτο· ὅπερ οὐκ ἀληθές· διήρηται γὰρ εἰς κεφάλαια ρνε', ὧν ἡ ὕλη διάφορός ἐστι πολλαχοῦ τυπικῶν οὐκ ὀλίγων καὶ τὰ μὲν κεφάλαια—τούτων δ' ἐν ἔχει τὸ ὄνομα Μάρκου μοναχοῦ—οὔτε κατ' ἴδιόν ἐστι τόπον ἡθροισμένα, καθάπερ ἐν τοῖς εἰθιμένοις τυπικοῖς τάπορούμενα Μάρκου Ἰδρουῖντος, οὔτε πάλιν ὕλην ἐν πᾶσιν οἶαν αὐτὰ ταῦτα τάπορούμενα περιέχει· ἀλλὰ ταῦτα πάντα τὰ κεφάλαια κετέμειξεν ὁ τοῦ τυπικοῦ συντάκτης, ὡς ἔοικε, τῇ καθ' αὐτὸ παλαιᾷ ὕλῃ τοῦ σαβαΐτικοῦ καλουμένου τυπικοῦ, παρενεύρας αὐτῇ παλαιστινιακῶν τε καὶ βυζαντιακῶν τυπικῶν ὕλας, ὥστε τὸ βιβλίον ἐν συνόλῳ φαίνεσθαι μὲν εἶναι τυπικὸν ἰδιάζον, ἐποχῆς δὲ πᾶν μεταγενεστέρας· δυσἀπόδεικτον δὲ τὸ βεβαιώσκειν, εἰ τὸ τυπικὸν τοῦτο κοινῆς ἕνεκα χρήσεως ἐγένετο, ἢ διὰ μονὴν τινα καθωρισμένην ἐν γὰρ τόπῳ τινί (φ. 86^β), λόγου γιγνομένου περὶ τῆς ἀσματικῆς ἀκολουθίας, ἢ ψάλλεται τῇ θ' τοῦ δεκεμβρίου μηνὸς ὁ τοῦ τυπικοῦ συντάκτης τοῦτο προστίθησι· «Δεῖ εἰδέναι ὅτι ἠπόρηται μοι τίνος χάριν ἐνταῦθα ἢ τῶν ἐγκαινίων ἀκολουθία ἐγκείται. Μήποτε οὖν

ἔτυχε γενέσθαι εἰς τοῦτο κατ' ἐνιαυτόν, τοῦ ναοῦ ἐκείνου τῆς μονῆς δηλαδή τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, τοῦ ἰνδρουθέντος [sic] κατὰ τὸ ὄρος τοῦ Κουτζουβάδ(ου), ἐν ἔτει ρφηθ' (1090 - 1091), καὶ ἐκ τούτου ἐτυπώθη ψάλλεσθαι κατ' ἐνιαυτόν ἢ τοιαύτη ἀκολουθία; καὶ εἰ τοῦτο, οὐκ ἐπάναγκες τελεῖσθαι ταύτην παρ' ἡμῶν». Καὶ ἀλλαχοῦ (φ. 163)· «κδ' [μαΐου]· τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θεοφόρου Συμεὼν τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Μελετίου τοῦ στρατηλάτου καὶ Ἰωάννου καὶ Στεφάνου ἀκοιμήτ(ων)· ἦν περέλαβεν ἐορτάζειν ἐν τῇ ἀγία τοῦ Χρυσσοστόμου μονῇ καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, διὰ τὸ κεκτήσθαι αὐτὸν προστάτην». Τὸ αὐτὸ μέντοι τυπικὸν ἔχει καὶ τοῦτο (φ. 237^β)· «Ἰστέον ὅτι κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα (τὴν πρὸ τῆς Ἀναλήψεως) ἐν τῷ τοιοῦτῳ ναῷ τῆς ἁγίας καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος μετὰ τὸν ἐσπερινὸν καὶ τὸν ὄρθρον λιτανεύοντες ἀπολύομεν ὀφείλομεν δὲ ψάλλειν μετὰ τοῦ ἐσπερινοῦ λιτανεῖαν καθ' ἐκάστην ἐσπέραν δι' ὅλης τῆς τοιαύτης ἐβδομάδος, κανόνα τριαδικὸν κατ' ἦχον Θεοφυλάκτου μητροπολίτου Σμύρνης». Καὶ ἀλλαχοῦ (φ. 240^α)· «Δεῖ γινώσκειν ὅτι - - - ἐν τῷ μεγάλῳ ναῷ λειτουργία οὐ γίνεται, ἀλλ' ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Τριάδος, εἴτε ἐν τοῖς εὐκτηρίοις, καθὰ ἐν ἐτέροις περὶ τούτων διατάξεσθαι». Δύο τοίνυν εἰδήσεις ἐναντιοφανεῖς εἰσὶν ἐνταῦθα περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ τυπικοῦ τούτου, ἡ μὲν ὅτι μονῆς τινος ἐν Κύπρῳ, ἡ δ' ὅτι ναοῦ τινος ἦν ἐπ' ὀνόματι τετιμημένου τῆς ἁγίας Τριάδος· ὅθεν οὐδὲν ἕτερον ἴσως εἰκάζειν ἔξεστιν, ἢ ὅτι τὸ τυπικὸν ἔχει κυπριακὴν ἀπλῶς ἀρχὴν, ἢ ὅτι κοινόν ἐστι καὶ τυπικῶν ἑτεροῶν ἐν αὐτῷ κείμενα κατέμιξεν ὁ συντάκτης εἰκῆ. Ἔστι δὲ λόγου ἄξιος ὁ κῶδιξ καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι περιλαμβάνει ἄσματα πολυάριθμα τύποις ἀνέκδοτα, ὃ ἐστὶ τροπάρια κοντάκια καὶ οἴκους, ὧν ἐγὼ τὰ χαριέστερα μελέτης ἰδίας ἐνεκεν ἀντέγραψα· ἔστι δ' οὐχ ἥττον ἀξιοσημείωτος, ὅτι καὶ τὸ συναξάριον αὐτοῦ μνήμας ἐμπεριέχει πολλῶν ἁγίων ἀνδρῶν, ἀσυνήθεις ἡμῖν ἡδη· οἷον τῇ β' τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς ἐτελεῖτο μνήμη Παύλου τοῦ νέου· τῇ κ' Λαζάρου τοῦ θαυματουργοῦ· τῇ ιβ' μαρτίου Θεοφάνους

τοῦ ποιητοῦ, Μελετίου Ἀντιοχείας καὶ Ἀντωνίου Κωνσταντινουπόλεως· τῇ ιγ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μνήμη τῶν ὁσίων Νικηφόρου καὶ Μαρτινιανοῦ· τῇ κγ' Κυρίλλου ἐπισκόπου Κατάνης· τῇ κη' Στεφάνου τοῦ θαυματουργοῦ· τῇ λα' μνήμη τῶν μαρτύρων Σαβίνου, Θεοφίλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων· τῇ ιη' ἀπριλίου μνήμη τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰακώβου πρεσβυτέρου· τῇ ιζ' μηνὸς ἰουλίου μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου Λαζάρου θαυματουργοῦ τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ· τῇ κε' μηνὸς αὐγούστου μνήμη Γενναδίου καὶ Ἰωάννου (Κωνσταντινουπόλεως) ἀρχιεπισκόπων.—Τὸ τυπικὸν ἔχει προσέτι καὶ βιβλιογραφικὰς εἰδήσεις· οἷον τῇ κβ' μηνὸς ἰουλίου, τελομένης ἑορτῆς εἰς ἀνάμνησιν Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, «ἀναγινώσκειται καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἀγίας παρθένου, συγγραφέν παρὰ τοῦ Ξανθοπούλου κυροῦ Νικηφόρου» [Migne τ. 147, σ. 540]· ἑτέρας δὲ παρεμφερεῖς εἰδήσεις ἔχει τὸ τυπικὸν ἐν τῇ διατάξει τῆς τριακοστῆς ἰανουαρίου, ἔνθα γράφεται ὅτι συνάκτης τῆς ἀσματικῆς ἀκολουθίας τῶν τριῶν ἱεραρχῶν ἐστὶν Ἰωάννης ὁ Εὐχαίτων καὶ ἕτεροί τινες· τὸ δὲ δοξαστικόν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Σαλπίζωμεν ἐν σάλπιγγι», ὀνομάζει «μεταφραστικόν· ποίημα Νικηφόρου τοῦ Ξανθοπούλου»· μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ἐγκωμίου Ἰωάννου τοῦ Εὐχαίτων, ὅπερ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνεγίνωσκον «εἰς δόσεις δύο· τὰς δὲ λοιπὰς ἀναγνώσεις ποιούμεν εἰς τὴν σύναψιν τῶν βίων τῶν ἁγίων, οὓς συνεγράψατο ὁ κυρὸς Νικηφόρος ὁ Ξανθόπουλος, ποιούντες καὶ αὐτὰς δόσεις δύο· ἀντὶ δὲ πολυελέου ψάλλομεν τὸν Ἄμωμον μετὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ αὐτοῦ Ξανθοπούλου, μεθ' ὃν κάθισμα εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγνωσιν». Καὶ τοιοῦτος μὲν ὁ καθόλου τοῦ τυπικοῦ χαρακτήρ· ἐξαιρέτως δὲ κεφάλαιά τινα σημειῶμαι. Φύλλ. 247 κεφάλαιον ρλθ' περὶ τοῦ «πῶς δεῖ μνημονεύειν εἰς τὰ μοναστήρια ἑσπέρας καὶ πρωί». Φύλλ. 247^β κεφάλαιον ρμ', οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων ἱστορία ἐκκλησιαστικὴ καὶ μυσταγωγία περὶ ἐκκλησίας· κείμενον πληρέστερον τοῦ ἐν τῇ ἐκδόσει Thomas Milles S. Cyrilli Hieros. opera. Oxoniae 1703, σ. 325-331). Φύλλ. 253^β κεφ. ρμα' «Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Νικήτα μοναχοῦ τοῦ Στη-

θάτου πρὸς Φιλόθεον καὶ ἡγούμενον, διὰ ποῖα ἐγκλήματα ὁ ἱερεὺς ἀφορίζεται καὶ διὰ ποῖα καθαίρεται». Φ. 264^α κεφ. ρν' περὶ κατασκευῆς θυμιάματος. Φ. 264^β κεφ. ρνβ' «Αἱ ἐναντίαι ἡμέραι τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ἃς ἐφανέρωσεν ὁ Θεὸς Σεδράχ τῷ ἀρχιερεῖ αὐτοῦ, ἵνα ταύτας δῆλας ποιήσῃ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ». Φ. 264^β κεφ. ρνγ' «Ἡ ἐρμηνεῖα τῶν Κυριακῶν τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆ α' τῶν ἀγίων νηστειῶν». Φ. 269 «Ὅπως γίνεται ἡ τοῦ μεγάλου μύρου κατασκευὴ ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐντὸς τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς». Ἀρχ. «Συναγόντες τὰ εἶδη καὶ ἀπὸ τὴν Δευτέραν τῶν Βαίων κοπανίζονται» κτλ. Πάντων δὲ τῶν κεφαλαίων ἀναγραφή πληρεστάτη κεῖται ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος, ἐπιγραφὴν ἔχουσα τὸ «Πίναξ ἄριστος τῆς παρουσίας πυκτίδος» (φ. 1-5).

636. Ψαλτήριον τῆς ιε' ἑκατ., σονιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 237, μήκους 0,171, πλάτους 0,121· καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ ὑπάρχουσιν ἐπιγράμματα τρία καὶ τὸ σύμβολον τῆς πίστεως ἀραβικοῖς γράμμασι· ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τινὰ πρόσθετα σημειώματα Γαλακτίονος Ἱεροσολυμίτου, ἅπερ ἔχει ὧδε· «Ἔτους ζξά'—† ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ ις' (1552) ἐδιάβηκεν ὁ βασιλεὺς Ἰωβάνης πάσης Ῥωσσίας καὶ ἐκτυπήθη μετὸν Κρίμη. — Τὸ αὐτὸν ἔτος τοῦ ὀκτωβρίου εἰς τὰς κς' τοῦ μεγάλου Δημητρίου ἐγέννησεν υἱὸν ὀνόματι Δημήτριον». Καὶ πάλιν ὀπίσω τοῦ αὐτοῦ φύλλου· «† φλκθϠλντθσ | ψβϠειλν, χκθϠ | υεε φλχ ζθσθπ | φελν, λω· ἐπκλ | οελω, θσθωλνλω | εεϠλχωθσβξ» = «Τὸ παρὸν Ψαλτήριον ὑπάρχει τοῦ Γαλακτέονος ἐκ πόλεος Ἱερουσαλήμ». Ἐνδὸν δὲ τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει τοῦτο· «ΙΩΗ СНА̄ ΙΜΕΦΗ ΑΒΟΗΒΔΑ | Ψ̄ ΗΟΛΟСЕСΗ ΗΣΜΗΗС Η̄ | ΜΟСС̄СД».

637. Φιλίππου μοναχοῦ Διόπτρα ἀκέφαλος, ἥς ἡ ἀρχή· «καὶ ἄκουσον κυρία μου καὶ πρόσχες μου τοῖς λόγοις· πολλῶν γὰρ ἔχουσα ποτὲ λεγόντων πρὸς ἀλλήλους» κτλ. Σχόλια παλαιὰ καὶ μεταγενέστερα ἐξ ἀποσπασμάτων Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Γρηγορίου Νύσσης, Θεοδώριτου κτλ. Φ. 180 «Ἐκ τῆς βίβλου τοῦ μακαρίου Πέτρου ἀσκητοῦ καὶ ἡσυχαστοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ λόγος περὶ

ήσυχίας και τίνα δεῖ μετέρχεσθαι τὸν κατὰ Θεὸν ήσυχάζοντα ἐν τῷ ήσυχαστηρίῳ αὐτοῦ». Ἀρχ. «Ἡ ήσυχία ὡς ἀρχή καθάρσεως ψυχῆς» κτλ.—Φ. 216-224 ἀποσπάσματα βίων τῶν ὁσίων Ἀρσενίου, Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος καὶ Εὐθυμίου. — Φ. 225 «Ὅτι δεῖ τὸν ὑπὸ ἐπιτίμιον ὄντα μὴ μεταλαμβάνειν ἐν τῇ θείᾳ συνάξει». Φ. 226 τεμάχην Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου καὶ βίων Ἐφραίμ τοῦ Σύρου καὶ Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου. Τεῦχος τῆς ιγ' ἢ τῆς ιδ' ἑκατ. ἐκ φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου 231, μήκους 0,155, πλάτους 0,13.

638. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 390, μήκους 0,162, πλάτους 0,112.—«Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ὠρολόγιον περιέχον τὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν τῶν Ἱεροσολύμων»· περιέχει δὲ καὶ βίον τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου καὶ λόγον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «περὶ ήσυχίας καὶ νηστείας καὶ κατὰ ὁμνουόντων καὶ περὶ ἐλεημοσύνης καὶ ἐπιστροφῆς»· πρὸς δὲ τῷ τέλει τοῦ βιβλίου κεῖται «εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον μεσιτεύουσαν».

639. Ψαλτήριον ἀκέφαλον τῆς ιδ' ἑκατ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 189, μήκους 0,17, πλάτους 0,125· ἀρχεται δὲ ὧδε· «κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ (ψαλμ. β', 2). Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ σημεῖωμα λατινιστὶ γεγραμμένον· τὰ δὲ ἀρκτικὰ κεφαλαιώδη γράμματα πολλῶν ψαλμῶν ἔγραψε ζωγράφος, ὡς φαίνεται, Λατῖνος, ὃς καὶ τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ψαλμοῦ λατινικοῖς γράμμασιν ἀντιπαρέθετο, τὰ κεφαλαιώδη γράμματα χρωματίζων· ἐξ ὧν μνήμης ἰδίας ἄξιόν ἐστι τὸ Τ τοῦ κγ' ψαλμοῦ τὸ παριστῶν νεανίαν ξύλινον ἐπ' ὧμων ἔχοντα σήμαντρον, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ χειρὶ κρουστήρα τοῦ σημάντρου· λόγου δὲ ἄξιόν ἐστι καὶ τὸ Π τοῦ κζ' ψαλμοῦ, τὸ παριστῶν Λατῖνον μοναχόν, καὶ τὸ Υ τοῦ κδ' ψαλμοῦ, ὅπερ ἀπεικάζει Φράγκον ἱππότην ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντα λεκάνην ἀγιασμοῦ καὶ σταυρὸν ἐν αὐτῇ.

640. Ξενοφῶντος Κύρου παιδεία μετὰ βίου τοῦ συγγραφέως ἐκ τῆς βίβλου Διογένους τοῦ Λαερτίου. Ἐπιμελὲς ἀντίγραφον τῆς ιη' ἑκατ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 487, μήκους 0,168, πλάτους 0,119.

641. Τεύχος ἐκ χάρτου, γραφὲν ἔτει 1725-φ ὑπὸ Ἀνθίμου ἱερομονάχου τοῦ Μωραΐτου· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων 286, μήκους 0,17, πλάτους 0,112.—α') Νομοκάνων ἐκ κεφαλαίων ρν', φ. 1-121.—β') Στίχοι, ὧν ἡ ἀρχὴ· «Ἄνθρωπε, πῶς ἀποκοτᾶς τὸν κόσμον καὶ ἀμαρτάνεις. | ὅπου στὸν φοβερὸν κριτὴ μέλλει καὶ σὺ νὰ πάγης», φ. 122.—γ') «Τροπάρια κατανουκτικὰ καὶ εὐχαί», φ. 135^β. — δ') Ἐπιστολὴ Ἀνθίμου ἱερομονάχου τοῦ Μωραΐτου κρυπτογραφικὴ πρὸς Χρῦσανθον μοναχὸν ἐκ Μωρέως καὶ καμαράσην τοῦ Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων, φ. 143^β - 144^β.—ε') Εὐχαὶ διάφοροι, φ. 145 κέ.

642. Ἀνθολόγιον τῶν δώδεκα μηναίων ἐκ φύλλων χάρτου 574, μήκους 0,162, πλάτους 0,11· ἐγράφη δὲ (διὰ χειρὸς Ἰωήλ) μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1565 καὶ 1583, καθάπερ ὁμολογεῖ τὰ σημειώματα ταῦτα: Φύλλ. 53^α «† Τέλος ὧδε κατὰ αὐγουστον κθ' ἡμ(έρα) γ' τοῦ ζπθ' ἔτους». Φ. 139^β «† Τέλος ὧδε κατὰ μῆνα ὀκτώβριον, ἡμ(έρα) ζ' τοῦ ζι' ἔτους ὀκτωβ. ιδ'». Φ. 177-178 «† Τέλος ὧδε κατὰ μῆνα σεπτεβρ. κη' τοῦ ζι' ἔτους, ἡμ(έρα) ς'». Φ. 218^β «Τέλος ὧδε νοεμβρίω θ' ἡμ(έρα) ς'. ζι' ἰδ. ια'». Φ. 425^β μετὰ τὴν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν Μάρκου τοῦ ἀποστόλου· «Ἐτελειώθη ἡ παροῦσα δέλτος τοῦ ἀποστόλου Μάρκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ κατὰ μῆνα ἀπρίλλ(ιον) ια' τῆ δ' τῶν Βαΐων καὶ τοῦ Δαζάρου, τοῦ ζογ' ἔτους, ἰνδι(χιτῶν)ος η', ἐντὸς τοῦ Σταυροῦ τῶν Ἰβήρων, ἧτοι τῶν Ἱεροσολύμων, ὦρα γ' τῆς ἡμέρας». Φ. 463-464 «† Ἐλαβε τέλος ἡ ἀκολουθία τῶν Ἀποστόλων, κατὰ μῆνα ἰούνιον κη', ἡμ(έρα) δ' τοῦ ζοη' ἔτους, ἰνδ. ιγ', ἐντὸς τοῦ Πατριαρχ(είου) τῶν Ἱεροσολύμων, ὦρα θ' τῆς ἡμέρας».—Φ. 533^β «Ἀρχὴ τὸν Θεῷ ἀγίω μακαριστάρια εἰς τὴν ἀγίαν καὶ πάνσοφον παρθένον μεγαλομάρτυρα Αἰκατερίναν, ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πρωτοπαπᾶ (Νικολάου) τοῦ Μαλαξοῦ, ὧν ἡ ἀκροστιχίς ἔστιν αὕτη διὰ στίχων ἰαμβικῶν: Μαρτυροπανσόφω τε Αἰκατερίνα» κτλ.—Φ. 568^β «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ διτάξις τοῦ Διακονικοῦ, ἧγουν πῶς ὑπηρετεῖ ὁ διάκονος μετὰ τοῦ ἱερέως ἐν τε τῷ μεγάλῳ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ καὶ τῇ λειτουργίᾳ, συντε-

θεῖσα καὶ τυπωθεῖσα παρὰ τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Φιλοθέου». Ἀρχ. «Κεφάλαιον α'. Ἰστέον ὅτι ὁ διάκονος οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνδύεται» κτλ. Τέλος· «καὶ λεγομένου παρὰ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Εὐλογήσω τὸν Κύριον, εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς ἅμα τῷ διακόνῳ - - - ».

643. Ψαλτήριον ἀκέφαλον καὶ ἑλλιπέστατον, γραφὲν μεταξὺ τῆς ιβ' καὶ τῆς ιγ' ἑκατ. σύγκειται δ' ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 210, μήκους 0,165, πλάτους 0,126. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 19 ἢ 20 ($0,12 \times 0,08$). Ἀρχεται δὲ ὧδε· «δικαίων, ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολεῖται» (ψαλμ. α', 6). Λείπουσιν ἔτι στίχοι πολλοὶ τῶν ψαλμῶν ιγ' καὶ ρμγ'. Λείπουσιν δὲ καὶ ψαλμοὶ ὀλόκληροι (ρμδ' - ανα') καὶ ὠδαὶ δύο (α' καὶ β') καὶ οἱ πρῶτοι δεκατέσσαρες στίχοι τῆς προσευχῆς Ἐζεκίου· πρὸς δὲ τῷ τέλει τοῦ κώδικος ὑπάρχει «ἀκολουθία τῆς Ἀκαθίστου».

644. Τετραεσαγγέλιον τῆς δεκάτης ἑκατ. ἀριθμοῦν φύλλα μεμβράνινα 290, μήκους 0,16, πλάτους 0,112. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 21 ($0,10 \times 0,062$). Φύλλα τινὰ μεταγενέστερα (1, 8 καὶ 73 - 79). Χεῖρ τῆς ιγ' ἑκατ. ἐπέγραψεν ἐν ταῖς ὥαις ἀναγνωστικὰς τινὰς ὁδηγίας.

645. Τετραεσαγγέλιον τῆς ιδ' ἑκατ. ἀριθμοῦν φύλλα χάρτου 389, μήκους 0,16, πλάτους 0,111. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 15 ($0,104 \times 0,061$). Τέσσαρα φύλλα τοῦ κώδικος τούτου, περιέχοντα μέρος ἱκανὸν τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου, ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 400. Отчетъ за 1883 г., σ. 135). Λεῖπει καὶ τὸ τέλος τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου, ὃ λήγει νῦν ὧδε· «ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. ὅτε οὖν ἠρίστησαν λέγει - - - » (κα', 15).

646. Σχηματολόγιον ἐκ χάρτου, φύλλα συναριθμοῦν 184, μήκους 0,161, πλάτους 0,11. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 ($0,108 \times 0,63$)· ἐγράφη δὲ περὶ τὸ μέσον τῆς ις' ἑκατ. Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα πρόσθετα τέσσαρα, ἐν οἷς Ἰωαννίκιος ὁ Σαβαίτης ἔγραψεν «εὐχὴν τοῦ ἀγίου Τρύφωνος, λεγομένην εἰς κήπους καὶ ἀμ-

πελώνας και εἰς χωράφια και εἰς μελίτσια», ἔτι δὲ πίνακα τῶν ἐν τῷ κώδικι περιεχομένων.—α') «Ἀρχὴ τοῦ σχηματολογίου» εἰς ἀρχάριον ῥασοφοροῦντα. Ποιεῖ ὁ ἱερεὺς εὐλογητὸν και εὐθὺς τὸ τρισάγιον» κτλ., φ. 5.—β') «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ σχήματος, ἤγουν τοῦ μανδύου». Ἀρχ. «Μετὰ τὸ κρουσθῆναι τὸ ξόλον τῆς λειτουργίας και ἄρξασθαι τοὺς ἀδελφούς τῶν ὠρῶν», φ. 6β. Τέλος· «ὄψικεῦει δὲ και τὰ ἅγια μετὰ τῆς λαμπάδος αὐτοῦ και ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῶν και ἐν τῇ ὑποστροφῇ ἕως τῶν ἁγίων θυρῶν».—γ') «Ἀκολουθία γινομένη εἰς τὸ μέγα και ἀγγελικὸν και ἅγιον σχῆμα». Ἀρχ. «Ἀφ' ἐσπέρας εἰσφέρεται τά τε ἱμάτια και τὰ λοιπὰ τοῦ μέλλοντος κουρευθῆναι εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον». φ. 19. Κανὼν ἐν φ. 21-φ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Εὐδόκιμον τέλος Εὐδοκίμω με, Χριστέ, παράσχου. Ποίημα Εὐδοκίμου». Παρὰ τῷ Goar ἀνώνομος (σ. 403). Φύλ. 63 «Τέλος τοῦ μεγάλου και ἀγγελικοῦ σχήματος. † Τὸ σχηματολόγ(ιον) ἐτοῦτ(ο) εἶναι τοῦ Κουτλουμουσίου, και εἴτις βουληθῆ νὰ τὸ ἀποξενώσῃ, νὰ εἶναι ἀφωρισμένος ἀπὸ Θεοῦ».—δ') «Ἀκολουθία σὺν Θεῷ ἁγίῳ τοῦ εὐχελαίου», ἧς ἡ ἀρχή· «Εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς και εὐθὺς Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου», φ. 61β. Κανὼν εἰς ἧχον δ', οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Εὐχῆς ἐλαίου ψαλμὸς ἐξ Ἀρσενίου». Goar σ. 332. Ἀγιασματάριον τὸ μέγα, ἐκδ. Βενετίας 1890, σ. 145.—ε') «Ἀκολουθία τοῦ ἐξοδιστικοῦ», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴν τις τῶν μοναζόντων ἀναπαύσῃται, ἐπεὶ οὐ δεῖ λούεσθαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ ὀραῖσθαι ὄλως γυμνόν, ὁ εἰς τοῦτο τεταγμένος, ἤγουν ὁ ἐκκλησιαάρχης, ἀποσπογγίζει τὸ λείψανον μετὰ χλιαροῦ ὕδατος ἐν σπόγγῳ» κτλ., φ. 105β. Goar σ. 438.—ς') «Τὰ ἰα' ἐωθινὰ εὐαγγέλια τὰ ἀναστάσιμα, ἅτινα λέγονται εἰς τὸν ὄρθρον ταῖς Κυριακαῖς». φ. 153β.—ζ') «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ», φ. 168.—η') «Εὐχὴ συγχωρητικὴ εἰς τοὺς μεταλαμβάνοντας· λέγεται δὲ ὑπὸ ἱερέως ἢ ἀρχιερέως ἢ πνευματικοῦ πατρός». Ἀρχ. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, υἱὲ και Λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος» κτλ., φ. 180.—θ') «Εὐχὴ ἐτέρα εἰς τὸ εὐλογῆσαι οἶνον. Ποιεῖ εὐλογητόν, τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε, τὸ τρισάγιον και τὰ λοιπὰ

καὶ τροπάρια ὅσα βούλεται. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀγαθὲ καὶ φι-
λάνθρωπε, ἔπιθε ἐπὶ τὸν οἶνον τοῦτον» κτλ., φ. 182. Goar.
σ. 553.—ι') «Κανὼν τῆς Λαμπρᾶς» εἰς ἤχον α'. Ἀρχ. «Ἀνα-
στάσεως ἡμέρα», φ. 182^β—184^β. «Ὁ γράψας τὸν παρῶν κα-
νόνα Γρηγόριος ἀμαρτωλὸς τάχα καὶ ἱερομόναχος ὁ Σαββαίτης.
,αχα'» [1601]. Τὰ τρία τελευταῖα κείμενα προσθήκη μεταγενε-
στέρᾳ ἔνδον δὲ τῆς δευτέρας πινακίδος ὑπάρχει τεμάχιον ἐπιστο-
λιμαίου γράμματος Σαμουὴλ ἡγουμένου τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου

647. Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ γραμματικὴ μετὰ πολλῶν ἐρμη-
νευτικῶν σχολίων διὰ τὸ τέταρτον αὐτῆς τμήμα. Τεῦχος ἐκ χάρ-
του, γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ιη' ἑκατ. Φύλλα 173, μήκους 0,173,
πλάτους 0,113.

648. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 186, μήκους 0,17, πλά-
τους 0,113. Ἐν τῇ ἀρχῇ πίναξ τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων·
εἶτα α') «Προοίμιον εἰς τὴν λογικὴν τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιω-
τάτου κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλέως. Ἐκθεσις κατ' ἐπιτομὴν
τῆς λογικῆς πραγματείας». Ἀρχ. «Οὐδὲν οὕτω τοῖς ἀνθρώποις
τίμιον», φ. 8.—β') «Ἐκθεσις συνοπτικὴ τῆς λογικῆς πραγματείας
κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν». Ἀρχ. «Κεφάλαιον. α'. Δ(ιδάσκα-
λος). Πόθεν, ὦ παῖ, τὴν λογικὴν εἰρῆσθαι οἶη; Μ(αθητής). Ἐγω
γε ἀπὸ τοῦ λόγου» κτλ., φ. 8^β—186 «Χριστέ, δίδου πονέοντι τετὴν
πολύολβον ἀρωγὴν Ἀνθίμω ἀτασθάλῳ τε καὶ παναθλίῳ. ,αφλ'
(1730) σεπτεμβρίου κε', τῷ ἐκ Πέλοπος». — γ') «Κανόνες τῶν
τριῶν σχημάτων περὶ τοῦ μέσου ὄρου». Ἀρχ. «Εἰ μὲν ὁ μέσος
ὄρος ἐστὶν ἡγούμενος» κτλ., φ. 188.—δ') Ἀριστοτέλους πρῶτον
κεφάλαιον δ' τμήματος τῶν μετεωρολογικῶν, φ. 189.

649. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ πηγὴ γνώσεως. Τεῦχος τῆς ιη'
ἑκατ. ἀριθμοῦν φύλλα χάρτου 112, μήκους 0,162, πλάτους 0,106.
Φύλλα τινὰ παντάπασιν ἄγραφα (76^β—80). Φ. 76^α «Θεοῦ τὸ
δῶρον καὶ Ἀβραμίου πόνος».

650. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐμπεριέχον ἄσματα
μεμελισμένα παρὰ Πέτρου Μπερεκέτη, Χρυσάφου τοῦ νέου, Μπα-
λασίου, Γαζῆ, Ἰωάννου Κουκουζέλη, Ἀθανασίου Ἀδριανουπόλεως,

Ἄντωνίου, Ξένου Κορώνη, Θεοδούλου μοναχοῦ καὶ ἐτέρων οὐκ ὀλίγων. Ἐγράφη περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ. καὶ φύλλα χάρτου συναριθμεῖ 168, μήκους 0,16, πλάτους 0,108. Ἐν τῇ ἀρχῇ πρόσθετα φύλλα ἕξ, ὧν τὰ δύο πρῶτα σημειώσεις ἀραβικὰς ἔχει καὶ σημείωσιν ἑλληνικὴν Ἀθανασίου μοναχοῦ τοῦ Μυτιληναίου· ἦν γὰρ αὐτοῦ τὸ τεῦχος, ὡς αὐτὸς λέγει· εἶτα δὲ χατζῆ-Μανόλη τινὸς (ἔρα φ. 6), ὃς ἐπώλησε τὸ βιβλίον ἄλλῳ τινὶ χατζῆ-Ἰωσήφ ὀνομαζομένῳ, τῇ 1-ῃ μηνὸς μαΐου, ἔτους 1798-ου.

651. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἀκέφαλον, ἐμπεριέχον ἄσματα μεμελισμένα παρὰ Μελχισεδὲκ ἐπισκόπου Ῥαιδεστοῦ, Ξένου Κορώνη, Μπαλασίου ἱερέως, Δαμιανοῦ μοναχοῦ Βατοπεδηνοῦ, Χρυσάφου τοῦ νέου, Κωνσταντίνου τοῦ ἐξ Ἀρχιάλου καὶ Ἰωάννου Κλαδά. Ἐγράφη τῇ ιη' ἑκατ. καὶ φύλλα συναριθμεῖ 199, μήκους 0,156, πλάτους 0,11.

652. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἀριθμοῦν φύλλα χάρτου 168, μήκους 0,154, πλάτους 0,11. Ἐγράφη τῇ ιη' ἑκατ. καὶ ἐν μὲν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ κεῖται τὸ «Ἐγράφε τότε ἡ χεὶρ Ἀναστασίου», ὃ ἐστὶ τὸν κώδικα, καὶ ἔτι σημείωμα τοιοῦτον· «Τὸ παρὸν ὑπάρχει κάμοῦ Χαλαμάπους ἱερομονάχου Κυπραίου»· ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου γέγραπται τότε· «Γρόσια: 15: ὁρᾶς με φίλε; Βασιλεῦτο εἰμί. νῦν δὲ Δημητρίου τοῦ Λογοθέτου».—α') «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῶν σημαδίων τῆς μουσικῆς τέχνης, τῶν τε ἀνιουσῶν καὶ κατιουσῶν φωνῶν, σωμάτων τε καὶ πνευμάτων καὶ πάσης χειρονομίας τε καὶ ἀκολουθίας, συντεθειμένης εἰς αὐτὴν παρὰ τῶν κατὰ καιροῦ ἀναδειχθέντων ποιητῶν, παλαιῶν τε καὶ νέων», φ. 1 κέ.—β') Ἀναστασιματάριον «μετὰ τῶν μεγάλων καὶ ἐντέχνων κεκραγαρίων τοῦ κῦρ Χρυσάφου τοῦ νέου», φ. 8.—γ') Δοξολογίαι, χερουβικά, λειτουργία, κοινωνικά, φ. 135 κέ. Μουσικοί: Μπαλάσιος ἱερεὺς, Γιοβάσκος, Γερμανὸς Νέων Πατρῶν, Ἰωάννης Κουκουζέλης, Δημήτριος Λότος ὁ Χῖος, Ἡθικός, Ἀντώνιος ἱερεὺς καὶ οἰκονόμος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, Θεοδόσιος ἱεροδιάκονος ὁ Χῖος, Ἰωάννης Κλαδάς, Δαμιανὸς ἱερομόναχος, Πέτρος Μπερεκέτης.

653. Ἀγισματάριον τῆς ιη' εκατ. μήκους 0,161, πλάτους 0,105. Ἀπὸ τῆς 25 σελίδος καὶ ἐξῆς ὑπάρχει «Νομοκάνονον ἐκλελεγμένον περὶ ἐρωτήσεως τῆς ἱεῶς ἐξομολογήσεως καὶ τοῦ κανόνος αὐτῶν», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων». Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ γέγραπται τοῦτο· «Πόνος καὶ κτῆμα - - — Ἐγράφητι διαχειρὸς ἐμοῦ Χαλῆλ καὶ ἐδώθει δῶρον Χρυσάνθου ἱερομονάχου» Ἀγιοταφίτου.

654. Νομοκάνων διμερῆς ἐκ κεφαλαίων σοδ', γραφεὶς ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ιζ' εκατ. Φύλλα χάρτου 130, μήκους 0,161, πλάτους 0,113. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 15 (0,119 × 0,07). Λεῖπει τὸ τέλος τοῦ σοδ' κεφαλαίου καὶ τὸ μετὰ τοῦτο κείμενον ἄχρι τέλους. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ φ. 130^β· «1770 μαρτίου 2 ἡμέρα Τριτὴ ὡρα ἐκτι ἐφίγαν ὁ Τουρκὴ ἀπο Γαστουνι». Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα πρόσθετα δύο, περιέχοντα σημειώματά τινα καὶ σημειώσιν ἔτους 1759 (ἰαν. 18), γεγραμμένην ὑπὸ Παγκρατίου ἱερομονάχου· λέγει δὲ οὗτος ἐν αὐτῇ, ὅτι τὸν νομοκάνονα τοῦτον ἔφερον αὐτὸς (εἰς Ἱεροσόλυμα) ἐκ Μιστρᾶ, χωρίου Ἀρκασά.

655. Κωδῆξ αὐτόγραφος Γερμανοῦ ἐπισκόπου τοῦ Ἀγιοσαβίτου, γραφεὶς περὶ τὸ μέσον τῆς ις' εκατ. καὶ φύλλα χάρτου συναριθμῶν 349, μήκους 0,16, πλάτους 0,108. Φύλλα ἄγραφα: 3 - 5, 341. Φύλ. 6^β· «† Αὕτη ἡ βήβλος ὑπήρχε ἀμῶν Γερμανοῦ εὐτελοῦς τοῦ Ἀγιοσαβίτου καὶ τῶν ἐλάχιστων ἐπισκόπων ἐλαχιστοτέρου. ἐπροσῆλωσα δὲ αὐτὴν μετὰ καὶ πλῆστων ἐτέρων βηβλίων εἰς τὴν ἁγίαν λαύραν τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ Ἱεροσολιμήτου» κτλ.—α') Γερμανοῦ πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων γράμμα ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ Διονυσίου β' τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, φ. 1^β — 2^β. Ἀνάλεκτα Ἱεροσολ. Σταχυολογίας τ. I, σ. 216 - 219. — β') «Ὁμολογία τῆς ὀρθοδόξου πίστεως», φ. 5^β. — γ') «Κανὼν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ψαλλόμενος εἰς ἀγρυπνίαν, παρακλητικός· ἦχος πλάγιος β'». Ἀρχ. «Ὁ δικαιώσας τελώνην», φ. 7.—δ') Εὐχαὶ ἐξομολογητικαὶ Μάρκου μοναχοῦ, φ. 11-37.—ε') «Ἐτεραι εὐχαὶ καὶ καθίσματα, ἃ ἐτυπώθησαν ὑπὸ μεγάλων

διδασκάλων λέγεσθαι καθ' εἰρμὸν εἰς τὸ τέλος ἑνὸς ἐκάστου καθίσματος τοῦ ψαλτηρίου ἡμέραν καθ' ἡμέραν», φ. 37 κέ. — ς') «Ἐκ τῆς βίβλου Καλλίστου καὶ Ἰγνατίου τῶν Ξανθοπούλων μέρος κεφαλαίων περιεχόντων τὰ χρειώδη». Ἀρχ. «Ὅπως δεῖ διέρχεσθαι τὸ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἕως τοῦ ὄρθρου διάστημα» κτλ., φ. 63. — ζ') «Ἐκ τῶν ἀποκρίσεων Ἰωάννου τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Κίτρους πρὸς τὸν ἱερώτατον ἐπίσκοπον Δυρραχίου, τοῦ Καβάσιλα». Ἀρχ. «Ἐν ταῖς νηστήμοις τῶν ἡμερῶν», φ. 174^β. — η') «Νικολάου τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου στίχου περὶ διαίτης εἰς τὸν Πρῶτον τοῦ Ἁγίου Ὁρους κυρὸν Ἰωαννικιον, τὸν εἰς τὸ Πρωτάτον τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους δηλονότι προϊστάμενον». Ἀρχ. «Πολλάκις με ἤξιωσας», φ. 176^β. — θ') «Εὐχὴ ἥτις λέγεται παρὰ ἀρχιερέως ἢ πνευματικοῦ ἐπὶ τὸν μέλλοντα κοινωνῆσαι», φ. 180. — ι') Γερμανοῦ ἐπισκόπου τοῦ Ἀγιοσαβίτου γράμμα συμβουλευτικὸν μετ' ἐπιτιμίου πρὸς πνευματικὸν αὐτοῦ τέκνον, γραφὲν τῇ 20 φεβρ. ἔτους 1549-ου, φ. 184. — ια') Ἐπιτίμια ἕνδεκα πρὸς ἔξομολογουμένους, ὧν ἡ ἀρχή· «Εἴ τις ὑγιαίνων τῷ σώματι ἀμελοίη τῶν προσευχῶν», φ. 185. — ιβ') Ἐπιτίμια πενήκοντα «ἀνεπίγραφα ἔστι καὶ ἄδηλα». Ἀρχ. «Εἴ τις κέκτηται τι ἐν τῷ μοναστηρίῳ», φ. 185^β. — ιγ') «Ἐπιτίμια εἰς τὰς κανονικάς» ιθ', ὧν ἡ ἀρχή· «Ἡ ὁμώσασα τὸν τυχόντα ὄρκον ἀφοριζέσθω», φ. 188. — ιδ') Κεφάλαια Πατερικῶν καὶ Γεροντικῶν βιβλίου, φ. 189 κέ. — ιε') «Τοῦ μακαρίου Ἰωάννου μητροπολίτου Εὐχαίτων ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν καὶ ἔγκλειστον· αὕτη δὲ ἀρμόζει καὶ παντὶ κελλιότη». Ἀρχ. «Ἐδεξάμην σου πάτερ πνευματικὴ τὴν θεοφιλή» κτλ., φ. 228. — ις') Τοῦ ἀββᾶ Νείλου «γνώμαι ἀπάγουσαι τῶν φθαρτῶν καὶ προσκολλῶσαι τοῖς ἀφθάρτοις τὸν ἄνθρωπον· κεφάλαια σιέ». Ἀρχ. «Φόβον ἔχε Θεοῦ καὶ πόθον», φ. 235. — ιζ') «Διάταξις περὶ μοναχῶν τοῖς μὴ ἀναγινώσκουσι γράμματα». Ἀρχ. «Γνωστὸν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τοιαύτην περιελάβομεν τάξιν ἀπὸ τοῦ πατέρος ἡμῶν» κτλ., φ. 241^β. — ιη') Τεμάχιον Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχή· «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, τὸν κανόνα τῆς προσευχῆς

μηδέποτε καταπατήσητε», φ. 243^β. — ιθ') «Κεφάλαια· ἐκλογή τῶν ἀγίων πατέρων πρὸς τήρησιν νοῦς μετὰ προσευχῆς· τοῦ ἀγίου Μακαρίου τοῦ μεγάλου ἡσυχαστοῦ». Ἀρχ. «Ὁ Κύριος παραγγέλλει ἡμῖν», φ. 246. — κ') «Τοῦ αὐτοῦ κατὰ ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν». Ἀρχ. «Τί ἐστι τὸ βοηθοῦν τῷ μοναχῷ» κτλ., φ. 249. — κα') «Ἀρχὴ τῶν κεφαλαίων τῶν ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ ἀγίου Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου». Ἀρχ. «Ὁφειλομεν λοιπὸν ἐμμένειν μοναστικῶς», φ. 250. — χβ') «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἐνεργημάτων τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ». Ἀρχ. «Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ θερμὴ ἐστὶ τῇ φύσει», φ. 252^β. — χγ') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «λόγος περὶ ψυχῆς ἐκ τοῦ λόγου τοῦ εἰς τὸν περὶ φύσεως νόμον». Ἀρχ. «Ἐοίκασιν οἱ ἔργοις κομῶντες ἀγαθοῖς», φ. 257^β. — χδ') Νείλου περὶ τῶν ὀκτῶ λογισμῶν. Ἀρχ. «Ἀρχὴ καρποφορίας ἀνθοῦς», φ. 261. — κε') «Ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἀγίου Ἠσυχίου, πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Βάτου, ἃπερ ἔγραψε πρὸς Θεόδουλον· κεφάλαια κδ' κατὰ ἀλφάβητον». Ἀρχ. «Ἀληθινὸς ὄντως μοναχὸς οὗτος», φ. 269^β. — κς') «Κεφάλαια διάφορα ψυχωφελῆ». Ἀρχ. «Μακάριος ἀνθρωπος ὁ ἔχων φόβον Θεοῦ», φ. 282. — κζ') Τεμάχιον Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Εἶπέ τις τῶν ἀγαπώντων τὸν Θεόν», φ. 289^β. — κη') Τεμάχη Συμεῶν τῶν νέου θεολόγου, Βαρσανουφίου καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου, φ. 289^β. — χθ') Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου περὶ ἀρχῆς βίου καὶ περὶ μετανοίας, φ. 293^β-306. — λ') Τεμάχιον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ τί ἐστὶ γυνή, φ. 306^β. — λα') Ἀδήλου «περὶ σελήνης». Ἀρχ. «Τί ἐστὶ σελήνη; οὐρανοῦ πορφύρα» κτλ., φ. 307. — λβ') «Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἀκροστιχίς τῶν πάντων στίχων, ἐκάστου ἰάμβου τελείαν παραίνεσιν ἔχοντος· αβ». Ἀρχ. «Ἀρχὴν ἀπάντων καὶ τέλος ποιῶν Θεόν», φ. 309. — λγ') «Τοῦ αὐτοῦ στίχοι ἔμμετροι ἰαμβικοί». Ἀρχ. «Ἀρχῆς καλῆς» κτλ., φ. 309^β. — λδ') «Τοῦ ἀγίου Κυρίλλου περὶ μετρικῶν ὀνομάτων». Ἀρχ. «Λεπτὰ καλοῦνται τὰ ἀσσάρια», φ. 311^β. Τέλος· «τοῦτο καὶ σίκλος λέγεται, ἢ ε' σίκλοι ἤγουν εἴκοσι ὀβολοί». — λε') «Ἐκ τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς τοῦ ἀγίου

Μάρκου» τοῦ ἐρημίτου. Ἄρχ. «Τῶν ἀκουόντων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ», φ. 312.—λς') Ἐκ τῶν ἐρωτήσεων Βασιλείου τοῦ μεγάλου. Ἄρχ. «Ἡ πλεονεξία μέχρι τίνος κρίνεται; Ἀπόκρισις· ὅταν ὑπερβῆ τις τοῦ νόμου τὸν ὄρον», φ. 312^β. — λς') «Περὶ τάξεως ἀρχαρίων καὶ κατηγήσεως πάνυ ἀναγκαιοτάτης, κοσμούσης τὰ ἔθνη τοῦ ἀνθρώπου». Ἄρχ. «Αὕτη ἐστὶν ἡ τάξις ἡ σώφρων», φ. 314^β. — λη') «Ἀπόδειξις ἐναργῆς πρὸς Λατίνους ὁμολογῆσαι τὸ πνεῦμα τοῦ ἁγίου ἐκπορευτὸν τοῦ πατρὸς καὶ οὐκ ἐκ τοῦ υἱοῦ, κατὰ τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀθανασίου ταπεινοῦ καὶ ἱερομονάχου διὰ τῆς χάριτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ οὐκ ἀπὸ μαθήσεως». Ἄρχ. «Καθὰ λέγομεν τὸν υἱὸν γεννητόν», φ. 323. — λθ') «Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου τοῦ νέου, περὶ τοῦ μὴ λαμβάνειν τι παρὰ τῶν αἰρετικῶν». Ἄρχ. «Ὅταν ἀπέστειλεν ὁ παράνομος βασιλεὺς ὁ Κοπρώνυμος», φ. 325.—μ') «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, μητροπολίτου Ῥουσίας, πρὸς Κλήμεντα πάπαν Ῥώμης ἐπιστολή», ἧς ἡ ἀρχή· «Ἀπεδεξάμην τὴν ἐν Κυρίῳ ἀγάπην σου», φ. 326.—μα') Δύο περὶ τῶν Ἰουδαίων ἐρωτήσεις, φ. 331-340.—μβ') «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τοῦ μεσονυκτικοῦ τοῦ Σαββάτου», φ. 342.

656. Τεῦχος ἐκ χάρτου τῆς ις' ἑκατ., ἀριθμοῦν φύλλα τέσσαρα καὶ σελίδας 156, μήκους 0,172, πλάτους 0,112. Τὰ πρῶτα τέσσαρα φύλλα περιλαμβάνει πίνακα λεπτομερῆ τῶν ἐν τῷ τεύχει περιεχομένων ὑλῶν, μεθ' ὧν ὑπάρχει Θεοφίλου Κορυδαλλέως «προοίμιον εἰς τὴν λογικὴν», οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐδὲν οὕτω τοῖς ἀνθρώποις τίμιον»· μετὰ δὲ τοῦτο «Ἐκθεσις συνοπτικὴ τῆς λογικῆς πραγματείας κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν». Ἄρχ. «Διδάσκαλος· πόθεν, ὦ παῖ, τὴν λογικὴν εἰρήσθαι οἶη; Μ(αθητῆς)· ἔγωγε ἀπὸ τὸν λόγον» κτλ. Λεῖπει τὸ τέλος. Σελὶς δ' ἐκάστη γραμμὰς ἀριθμεῖ 33.

657. (Μελετίου μητροπολίτου τῶν Ἀθηνῶν) «περὶ τοῦ πῶς δεῖ ὁμιλίαν συγγράφειν». Ἄρχ. «Μέλλουσιν ὁμιλίαν γράφειν». Φύλλα χάρτου 71, μήκους 0,162, πλάτους 0,11. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 18 (0,122 × 0,07). Ἐγράφη δὲ τῇ ιη' ἑκατονταετηρίδι.

658. Ἀνωμόμου μέθοδος εἰς ἐκμάθησιν τῆς λατινικῆς

γλώσσης, ἐμπεριέχουσα διάφορα λατινικά κείμενα σὺν ἑλληνικῇ μεταφράσει καὶ λε' κεφάλαια περὶ διαφορῶν ὑποθέσεων ἐν τρόπῳ λεξικοῦ γεγραμμένα λατινιστί τε καὶ ἑλληνιστί. Τεῦχος τῆς ιη' ἑκατ., ἐκ φύλλων χάρτου 109, μήκους 0,164, πλάτους 0,098.

659. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 56 (0,165 × 0,118), γραφὴν ὑπὸ Ἰωάννου ἱερέως τοῦ Πεγλιβανάντων ἔτει 1775·φ καὶ περιέχον ἁσματικὰς ἀκολουθίας εἰς τε τοὺς ἁγίους πάντας καὶ εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα καὶ εἰς τὸν ἀρχάγγελον Μιχαὴλ καὶ εἰς Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον.

660. (Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου), οὗ ἡ ἐπιγραφή: «Λόγοι πολλὰ ὠραῖοι καὶ ὠφελιμώτατοι εἰς τὰ παιδιά καὶ νέους καὶ εἰς κάθε ἄλλον χριστιανὸν ὅπου μὲ ἀρεταῖς ἐπιθυμᾷ νὰ στολίσῃ τὸν ἑαυτὸν του». Φύλλα χάρτου 45, μήκους 0,168, πλάτους 0,11.

661. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, γραφὴν τῆ ιη' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων χάρτου 68, μήκους 0,17, πλάτους 0,122· περιέχει δὲ συνθέματα Κυρίλλου Μαρμαρινοῦ, Εὐάγγελινοῦ Σκοπελίτου, Μανουὴλ Γούτα, Βασιλείου Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, Πέτρου λαμπαδαρίου, Δανιὴλ πρωτοψάλτου, Ἰακώβου πρωτοψάλτου καὶ Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου.

662. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου ἠριθμημένων 107, ὧν ἔνια λείπει (33-34, 47-48, 81-97)· ἐγγραφή περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ. καὶ μήκους μὲν ἔστι 0,158, πλάτους δὲ 0,105. — «Νομοκάνονον περὶ αἰμομιξίας», φ. 1.— «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου κεφάλαια ἐπιτιμιῶν περὶ μοναχῶν». Ἀρχ. «Μοναχὸς ὁ ἔχων πεκουλλία», φ. 5.— «Ἐτερον νομονάριον ὁμοίως καὶ κανονάριον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσσοστόμου, περὶ ἐπιτιμιῶν τῶν ἁμαρτανόντων καὶ παρὰ τῶν ἀκαθάρτων δαιμόνων πλανωμένων, ἐν ἁμαρτίαις περιπιπτόντων καὶ πάλιν γνησίως μετανοούντων, ἧγουν εἰς φόνον, εἰς μοιχείαν, εἰς κλεψίαν, εἰς πορνείαν, εἰς αἰμομιξίαν, εἰς ἀρρενοκοιτίαν, εἰς κτηνοβατίας, εἰς καταλαλιάν, εἰς βλασφημίαν, εἰς ζῆλον, εἰς φθόνον καὶ ἵνα ἐνεργῆ μετὰ τοῦ Διαβόλου

καὶ τῆς φυγῆς ἀπώλειαν». Ἄρχ. «Πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ εἰκοσι ἔτη μὴ ἐλθὼν εἰς ἐξαγορίαν» κτλ., φ. 10. — Βασιλείου τοῦ μεγάλου περὶ ἐπιτιμιῶν, φ. 14. Προτέτακται δὲ τοῦ νομοκάνονος τούτου πρὸς ἐξομολογουμένους εὐχὴ συγχωρητικὴ.

663. Ἐκλογή τοῦ Ψαλτηρίου παντός ὑπὸ Νεοφύτου τοῦ Πελοποννησίου, Θεοδώρου Στουδίτου εὐχὴ κατανοκτικὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἄλλαι τινὲς ἀνώνυμοι εὐχαί· ἔτι δὲ εὐχαί τινες Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου καὶ Ἐφραίμ τοῦ Σύρου. Φύλλα χάρτου 65, μήκους 0,155, πλάτους 0,11. Ἐγγραφή περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιη' ἑκατ. καὶ ἔνδον τῆς πρώτης πινακίδος ὑπάρχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «αψπζ' [1787] νοεμβρίου β' ἔδωκε τὸ κοινὸν χρέος ὁ μακαριώτατος Ἀβράμιος καὶ ἔγεινε πατριάρχης [Ἱεροσολύμων] Προκόπιος Ζαγοραῖος ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Τρίτη. — αψπη' ὀκτωβρίου κδ', ἡμέρᾳ Τρίτη, οἰκεία γνώμη παραιτησαμένου Προκοπίου πατριάρχου πρὸ δύο ἡμερῶν, ἔγινε πατριάρχης ὁ σοφολογιώτατος Ἀνθιμος, καὶ ἐν τῇ τοῦ αὐτοῦ κς' τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἡμέρᾳ Πέμπτη, ἐν τῇ τρίτῃ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἀνεπαύθη Προκόπιος ὁ μακαριώτατος ἐν τῷ Νεοχωρίῳ [Κ/πόλεως] καὶ ἐτάφη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ μετοχίου, εἰς τὰ δεξιὰ».

664. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 231, γραφὲν ἔτει 1608-φ ἢ 1609-φ, μήκους 0,155, πλάτους 0,108. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 14 (0,11 × 0,062). — α') «Νομοκάνονον σὺν Θεῷ ἁγίῳ», οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων», φ. 1-66. — β') «Εὐχὴ συγχωρητικὴ, ἣτις λέγεται παρὰ ἀρχιερέως ἢ ιερέως καὶ πνευματικοῦ πατρὸς ἐπὶ τὸν μέλλοντα μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων καὶ φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων», φ. 67-70 «† Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ χάρις. † Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Θεοκλήτου πόνος, ἔτους ζριζ', ἰνδ. ζ'». — γ') Γρηγορίου ἱερομονάχου γράμμα συνιστῶν ἕνα τινὰ τῆς ἱερωσύνης ἄξιον (ζρχβ' = 1613-1614), φ. 71. — δ') «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ σχήματος, ἦτοι τοῦ μανθόου», φ. 73. — ε') «Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος», φ. 83^β. — ς') «Ἀκολουθία τοῦ ἐξοδιαστικοῦ τῶν μοναχῶν», φ. 119. — ζ') «Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐλαίου»,

φ. 148. — η') «'Ακολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ», φ. 178. — θ') «Εὐχή εἰς εὐλόγησιν οἴνου», φ. 193. — ι') Παρθενίου καθηγουμένου τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων ἐπιστολαί, φ. 194. — ια') Πολυχρονισμοὶ διάφοροι, φ. 219.

665. Πράξεις, ἐπιστολαὶ τῶν ἀποστόλων καὶ ἀποκάλυψις Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Τεῦχος τῆς ια' ἑκατ. ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 166, μήκους 0,15, πλάτους 0,122. Ἐν τῇ ἀρχῇ κεῖται φύλλον ἐν ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ τῆς ιδ' ἑκατ., ὕπερ, ὡς ἔοικεν, ἀπεσπᾶσθη τινὸς ἀνθολογίου γνωμῶν. Τὸ τεῦχός ἐστι βεβλαμμένον ὑφ' ὕδατος, ἐν δὲ φύλλον αὐτοῦ (τὸ 51-ον) ὑπὸ μυῶν ἐφαγῶθη μέχρι τοῦ ἡμίσεος. Μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν ὑπάρχει κείμενον, οὗ ἡ ἀρχή· «Τῶν δὲ ἀποστόλων τὰ ὀνόματα ἔστι ταῦτα· Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος» κτλ. Τούτου μέντοι τὸ πέρασ ἐλλείπει· τὸ δὲ μεθεπόμενον φύλλον, ὃ ἐστὶ τελευταῖον, ἔχει μέρος ἀσμάτων ἐκ τῆς Παρακλητικῆς βίβλου συνηθροισμένων. Σημειώματα· α') τῆς ιδ' ἑκατ. ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 138-ου φύλλου· «† τοῦτο τὸ χάρτιν του παπα Λουκά ἀπε τ'Αρμενάκιν». β') τῆς ις' ἑκατ. ἐν τῷ 63-φ φύλλῳ· «Γερμανὸς μητροπολίτης ἤφερεν τα ἀπὸ τὸ Κόρικος».

666. Θεοτοκάριον ἐκ μεμβράνης, γραφὲν τῇ ιγ' ἢ τῇ ιδ' ἑκατονταετηρίδι, μήκους 0,15, πλάτους 0,112· ἐπεὶ δὲ πολλὰ τῶν φύλλων ἐκ παλαιοῦ συναπώλετο, χεῖρ τῆς ις' ἑκατ. ἀνεπλήρωσε ταῦτα διὰ χάρτου (1-35, 51, 116, 117, 124, 198-203). Περιέχει δὲ τὸ τεῦχος ἔνια κεχρωματισμένα κοσμήματα καὶ κανόνας ἀσματικούς ὑκτωήχους, ὧν τρεῖς εἰσι Μητροφάνους (φ. 89, 153, 180).

667. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 276, μήκους 0,16, πλάτους 0,11. — α') Θεοτοκάριον ἀκέφαλον, κανόνες ἀσματικοὶ πρὸς ἀωνύμους ἁγίους καὶ τινες εὐχαί. — β') «'Ακολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ», φ. 226. — γ') «Σχηματολόγιον περιέχον πᾶσαν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος· τάξις γινομένη εἰς ἀρχάριον μοναχόν, ἤγουν εἰς ῥασοφόρον». φ. 252. — δ') Θεοτοκία κατ' ἤχον, φ. 252.

668. Ψαλτήριον, ὑπερ ἐγράφη διὰ λεπτογραμμίας ἔτει 1595-φ. Φύλλα χάρτου 150, μήκους 0,162, πλάτους 0,104. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 23 (0,114 × 0,052). Ἐν τῇ ἀρχῇ φύλλα τέσσαρα παντάπασιν ἄγραφα, ὧν τὸ πρῶτον ἐμπεριέχει σημεῖωμα τοιοῦτον «† ζργ' μηνι Ιουλλίω ις' ἡμέρα - - ἐγράφη εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἀγίου Σάββα». Φύλλα δύο τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἔχει νῦν ἡ Πετροπολέως αὐτοκρατορικῆ βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 395. Отчетъ за 1883 г., σ. 144). Ἦν δὲ ταῦτα μετὰ τὸ 43-ον φύλλον τοῦ Ψαλτηρίου. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι ἐν τῷ 147-φ φύλλῳ ὑπάρχουσι «φαλμοὶ διὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν λεγόμενοι» καὶ ὅτι πρὸς τῷ τέλει τοῦ κώδικός ἐστιν εὐχὴ ἐξομολογουμένου, ἧς ἡ ἀρχή· «Πῶς ἀτενίσω πρὸς σὲ κύριε ὁ θεός μου»;

669. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 263, μήκους 0,15, πλάτους 0,102. — α') Νομοκάνονον ἐκ κεφαλαίων αλ'; οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων», φ. 1. — β') Βασιλείου Καισαρείας περὶ τοῦ πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν, φ. 168. — γ') Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας κεφάλαια πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, φ. 176. — δ') Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Νικήτα, φ. 201. — ε') Περὶ νηστείας, κανονικά τινα καὶ περὶ σαρανταρίων.

670. Θηκαρᾶς ἐκ φύλλων χάρτου 142, γραφεὶς ἔτει 1544-φ παρὰ Χαραλαμπίου μοναχοῦ· ἔτει δὲ 1716-φ, τῇ 10 μαρτίου. ἠγοράσθη «εἰς Ἐγρηναν» [= Αἴγιναν] ὑπὸ Παρθενίου διακόνου «διὰ ἄσπρα γερὰ τὸν ἀριθμὸν 95»· πωλητῆς δὲ τοῦ κώδικος ἦν Ἀθηναῖος ἱερεὺς ὄνομα Σαμουήλ, περὶ οὗ τὸ 12-ον αὐτοῦ φύλλον ὄρα.

671. Θηκαρᾶς ἐκ φύλλων χάρτου 257, γραφεὶς τῇ ις' ἑκατ. καὶ συμπληρωθεὶς εἶτα διὰ χειρὸς Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου. Μήκους 0,155, πλάτους 0,11.

672. Τεῦχος διμερὲς τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 259, μήκους 0,15, πλάτους 0,103. Πρῶτον μέρος, φ. 1 - 87. «Συναγωγὴ κανόνων ἐκκλησιαστικῶν εἰς πενήτηντα τίτλους διηρημένων», ἧς ἡ ἀρχή· «Οἱ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν»

κτλ. Κατὰ σελίδα γραμαὶ 15 ($0,085 \times 0,055$). Παρέπονται ὀκτώ φύλλα παντάπασιν ἄγραφα (88-95). — Μέρος δεύτερον (φ. 96-259), οὗ σελὶς ἐκάστη γραμμὰς ἀριθμεῖ 22 ($0,10 \times 0,16$)· περιέχει δὲ πρῶτον Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ τὰ λεγόμενα διαλεκτικὰ κεφάλαια, ὧν ἡ ἀρχὴ λείπει· Πορφύριος γὰρ ὁ Οὐσπένσκης ἐξ φύλλα τοῦ κώδικος ἀφείλετο τούτου, ἅπερ ἦν ἐξ ἀρχῆς μετὰ τὸ νῦν 95-ον αὐτοῦ φύλλον· καὶ ταῦτα μὲν ὡς εἰκὸς ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη (ἀριθ. 416. Отчетъ за 1883 г., σ. 148), τὸ δὲ κείμενον τῶν διαλεκτικῶν ἤδη τὴν ἀρχὴν ἐν τῷ κώδικι ποιεῖται ὧδε· « - - - γὰρ ἐστὶ πατὴρ ὁ ἔχων υἱόν, καὶ περὶ υἱοῦ διαλεγόμενοι ἐξ ἀνάγκης καὶ τοῦ πατρὸς ἐμνημονεύσαμεν». Μετὰ δὲ τὰ διαλεκτικὰ πάλιν ὑπάρχει τοῦ αὐτοῦ Δαμασκηνοῦ σύγραμμα ἀνεπίγραφον, ἡ ἀκριβὴς ἔκδοσις τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

673. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ὃ ἐστὶ στιχηράριον ἐνιαύσιον, γραφὲν τῇ ιδ' ἑκατ. καὶ φύλλα συναριθμοῦν βαμβακεροῦ χάρτου 158, μήκους 0,14, πλάτους 0,11.

674. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ὃ ἐστὶν ἀναστασιματάριον, γραφὲν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιη' ἑκατ. καὶ φύλλα χάρτου συναριθμοῦν 180, μήκους 0,145, πλάτους 0,095.

675. Πατερικὸν ἐκ μεμβράνης, γραφὲν ἀμφὶ τὸ τέλος τῆς ιγ' ἑκατ. καὶ φύλλα συναριθμοῦν 215, μήκους 0,132, πλάτους 0,098. Πολλὰ τῶν ἐπιγραφῶν ἐξαηλιμμέναι. Σημειωτέα κείμενα: α') Ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Πολυτέλεια βρωμάτων τέρπει λαίμον», φ. 1.—β') Γνώμαι πάνυ ὠφέλιμοι [Νείλου], ὧν ἡ ἀρχή· «Φόβον ἔχε Θεοῦ καὶ πόθον καὶ καθαρῶς πρὸς πάντας κέχρησο», φ. 12.—γ') Ἐκ τῶν ἑκατοντάδων Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ περὶ ἀγάπης ἐκλογαί, φ. 16^β.—δ') «Λόγοι ὠφέλιμοι ἀγίων πατέρων», ὧν ἡ ἀρχή· «Πᾶσαν ἡμέραν τε καὶ νύκτα ἔστω μόνος ὁ Χριστὸς γινώσκων ἃ πράττεις», φ. 51^β.—ε') Ἀνεπίγραφον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴ ὁ χριστιανὸς τὸν Χριστὸν ἐνεθύσω διὰ τοῦ βαπτίσματος, ἀσφαλίζου μὴ τὴν βασιλικὴν πορφύραν σήψῃς», φ. 56.—ς') Ἐρωταποκρίσεις ἀνόνημοι, φ. 67^β.—ζ') Συναξάριον τοῦ ἀγίου

Νικολάου μοναχοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν στρατιωτικῶν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Νικόλαος στρατιώτης γέγονε καὶ Νικηφόρου τοῦ βασιλέως» κτλ., φ. 137.—η') Συναξάρια δύο περὶ Ἀνθίμου τοῦ ἱερομονάχου καὶ περὶ τῆς ἁγίας Βασιλίσσης, ἀναγινωσκόμενα τῇ 3-ῃ Σεπτεμβρίου, φ. 140.—θ') «Ῥήματα γεροντικά τῶν ἁγίων πατέρων εἰς προκοπὴν τελειότητος». Ἀρχ. «Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἰωσήφ ὁ Θηβαῖος, ὅτι τρία εἰσὶ τάγματα» κτλ., φ. 142.—ι') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος, οὗ ἡ ἀρχή· «Τίς ἡ τυρανίς», φ. 154.—ια') Συναξάριον περὶ θαύματος ἐν Χώναις ὑπὸ Μιχαὴλ τοῦ ἀρχαγγέλου γενομένου, φ. 167^β. —ιβ') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος «περὶ μετανοίας καὶ ἐλεημοσύνης, ἐν ᾧ ἐμνημόνευσε καὶ ἐστηλίτευσε πάντα τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων». Ἀρχ. «Ἀεὶ μὲν μνημονεύειν Θεοῦ», φ. 170^β. —ιγ') Συναξάριον περὶ τοῦ μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, φ. 201^β. —ιδ') Συναξάριον περὶ τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Ἀρχ. «Κρατοῦντος Τιβερίου τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας», φ. 204^β.

676. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ιβ' ἑκατ., ἀναπληρωθὲν διὰ χάρτου τῇ ις' ἑκατ. Ἀριθμεῖ τοίνυν φύλλα 263, ὧν χάρτινά ἐστι τὰ πρῶτα ἐξήκοντα καὶ δώδεκα ἕτερα μετὰ τὸ 256-ον φύλλον ὑπάρχοντα· ἔστι δὲ μήκους μὲν 0,143, πλάτους δὲ 0,106· κατὰ δὲ σελίδα γραμμὰς ἔχει 32 ἢ 33.—α') Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἡ κανονικὴ ἀποκάλυψις, φ. 1 κέ.—β') «Δήλωσις ἀκριβῆς τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν κεφαλαίων τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ τοῦ Ἀποστόλου, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς μεγάλης Κυριακῆς τοῦ πάσχα», φ. 37.—γ') Συναξάριον τοῦ Πραξαποστόλου (φ. 41-45), ἔχον ὑπὸ τὸ τέλος αὐτοῦ κρυπτογραφικὴν ὑπογραφὴν τοῦ συμπληρώσαντος τὸν κώδικα: «Ν ε λ φ χ ψ λ ω ς ε λ ρ ξ λ ν θ υ λ ω π χ κ ϩ χ λ ω» = Νεόφυτος ἱερομόναχος Κύπριος.—δ') «Αἱ πράξεις τῶν ἀποστόλων», φ. 47.—φ. 47.—ε') Τῶν ἀποστόλων ἐπιστολαὶ καθολικαὶ μετὰ τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν, φ. 106.—ς') «Διήγησις περὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου», φ. 132^β. —ζ') Ἐπιστολαὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου μετὰ τῶν ὑποθέσεων (φ. 139-253), ὧν τελευταία ἡ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή. Ἐν τῷ 264-φ φύλλῳ σημεῖωμα τῆς ις' ἑκατ. «Τῆς

λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα τῆς Παλαιστίνης. Θεόδουλος ρακενδίτης». Καὶ ἔνδον τῆς δευτέρας πινακίδος ὁ αὐτὸς ἔγραψε ταῦτα· «† Ἐτους ζς' [- 1550] μηνὴ ἰουν(ίω) κβ' ἐνήκησεν ὁ εὐσεβέστατος βασιλέας Ἰω(άννης) Βασίλειε β(ε)λυ(κι)κν(ιάζης) τὸν Τάρ(ταρην) τὸν χάνι τῆς Ταταρίας καὶ ἔκοψε πολ(λ)οὺς καὶ ἄλλη ἔφηγαν καὶ ἐπήραν τους καταπόδι (= καταπόδι), καὶ ὅσο που εὐφευγα(ν) τόσων τοὺς εὐτανα(ν) καὶ ἔκοῦτα (= ἔκοῦταν) καὶ ἐπίραν τὲς λουμπάρδες τους καὶ ἤτη εἴχα(ν), καὶ πάγι στο Καζάνι νατοπαρη. Βασιλέας πᾶσης Ρρωσίας ἔγιν ἀπὸ τὸν Μόσχοβον ἰουν(ίου) ις' ἡμέρα ε'. Τῷ αὐτῶν ἔτος ὀκτωβρίω εἰς τὰς β' ἐπήρεν τῷ Καζάνη. ἡ ἡμέρα Κυριακῆ. ἤλθεν τὸ μαντάτ(ο) εἰς τὸν Μόσχοβου εἰς τὰς ιε' ὀκτωβρίου τῷ αὐτῶν ἔτος. — Τῷ αὐτῶν ἔτος ὀκτωβρίω κς' τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐγέν(ν)ησεν ἡ εὐσεβεστάτη βασίλεισσα υἱὸν καὶ ονόμασέν τον κνέζη Δημήτρη, βασιλέας πᾶσης Ρρωσίας, Βλαδήμηρην Νοβογρώσκο, Μοσχόσκο Καζανήου, Σησπενήου καὶ πᾶσης Ρρωσσίας:— Ἐκ τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα τῆς Παλαιστίνης τῶν Ἱερόσολύμων Θεόδου(λος) ρακενδήτης». Καὶ πάλιν· «Θεόδουλος ρακενδίτης τάχα, γράφας».

677. Ψαλτήριον τῆς ιγ' ἑκατ. ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 244 καὶ ἐνὸς μόνου χαρτίου, προστεθέντος τῇ ιδ' ἑκατ. πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς τότε ἔλλειπούσης τοῦ κώδικος ἀρχῆς· ἔστι δὲ μήκος μὲν 0,133, πλάτους δὲ 0,098.

678. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, γραφὲν μὲν τῇ ις' ἑκατ. ὑπὸ δύο γραφῶν, συμπληρωθὲν δὲ τῇ ιη' διὰ δώδεκα φύλλων· ἀριθμεῖ δὲ τὸ ὅλον φύλλα χάρτου 82. Μουσικοί: Μανουήλ λαμπαδάριος ὁ Χρυσάφης, Θεόδουλος ὁ ἐκ τῆς μονῆς τῶν Μαγγάνων, Ἄνθιμος ἱερομόναχος, Ἰωάννης ὁ Λάσκαρις, Ξένος ὁ Κορώνης, Χαλιβούρης, Κοσμάς, Ἡθικός, Κωνσταντῖνος Μαγούλας, Γαζής. Τὸ τεῦχος ἔχει καὶ ἄσματά τινα κατὰ παλαιότεραν σύνθεσιν, ἔτι δὲ Ἄγιοσοφτικὰ, Ἀγιορειτικὴν «Τιμιωτέραν», καὶ «Τιμιωτέραν ψαλλομένην ἐν τῇ σεβασμίᾳ μεγάλῃ μονῇ τοῦ Βατοπεδίου, τῇ Κυριακῇ πρωί, εἰς τριαδικὸν κανόνα καὶ εἰς μεγάλας μνήμας· ψάλλεται δίχορον καὶ μονόχορον εἰς ἦχον πλάγιον β'».

679. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἐμπεριέχον πολυελέους Ἰωάννου πρωτοφάλλτου, Μελετίου Σιναΐτου τοῦ Κρητὸς καὶ Δανιὴλ πρωτοφάλλτου· ἐγράφη δὲ περὶ τὸ τέλος τῆς ιη' ἑκατ. καὶ φύλλα χάρτου συναριθμεῖ 22.

680. Ὀκτώηχος γραφεῖσα τῇ ιε' ἑκατ. Φύλλα χάρτου 166, μήκους 0,162, πλάτους 0,104. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 12 (0,095 × 0,06). Φύλλ. 1 «Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας ἐν τοῖς ἀποδείπνοις κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον. Ἦχος πλάγιος β'». Ἄρχ. «Χαῖρε τῶν πατέρων τὸ εὐφημον κράτος» κτλ. Φύλλ. 17 «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῶν μακαρισμῶν τῶν ἡ' ἤχων».

681. «Εἰρμολόγιον σὺν Θεῷ ἀγίῳ, περιέχον τὴν ἅπασαν αὐτοῦ ἀκολουθίαν· μέλος Ἰωάννου μοναχοῦ», φ. 1 - 70.— «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ», φ. 71.—Φύλλ. 135 - 142 τεμάχιον γραμματικῆς. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ. ἐκ φύλλων χάρτου 142, μήκους 0,161, πλάτους 0,112. Ἐν τῇ ἀρχῇ κεῖται βιβλιάριον ἐντοπον, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤῶΝ ἈΓΙΩΝ καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων». Ἄρχ. «Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ὁ γινώσκων» κτλ. Σύγκειται δ' ἐκ φύλλων ἕξ, ὧν τὸ ἔσχατον ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «EXCUDEBAT MARTINUS IVVE | NIS PARISIIS, ANNO DO | MINI M. D. LIII. VIII. | CAL. DECEMB.».

682. Εἰρμολόγιον ἀκέφαλον καὶ ἀτελές, γραφὲν τῇ ιδ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου 143, μήκους 0,162, πλάτους 0,12. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 16 (0,12 × 0,075). Τὰς πινακίδας ἐσχημάτισεν ὁ δέτης διὰ δέκα μεμβρανίνων φύλλων ἐκκλησιαστικοῦ βιβλίου, γεγραμμένου γράμμασιν ἰβηρικοῖς, εἴπου γεωργιανοῖς.

683. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ πηγὴ γνώσεως. Τεῦχος τῆς ις' ἑκατ. ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων χάρτου 64, μήκους 0,162, πλάτους 0,11. Τὸ τελευταῖον φύλλον ὑποδείκνυσι τὸν γραφέα τοῦ κώδικος· «Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Ἰακώβου πόνος». Ἐν δὲ τῷ κρασπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου γέγραπται τὸ «Καὶ τότε Ἰακώβου ἱερομονάχου». Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 20 (0,111 × 0,068).

684. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν ἔτει 1731-φ. Φύλλα 362

(μήκους 0,16, πλάτους 0,108), ὧν ἄγραφα τὰδ' ἔστι: 61-63, 193^β-196, 257^β-259 καὶ 284. — α') «Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου καὶ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν διδασκάλου, ἱατροῦ τε ἀρίστου, κυρίου Ἀλεξάνδρου δραγουμάνου (τοῦ Μαυροκορδάτου), περὶ γραμματικῆς συντάξεως κατὰ τὰ ὑκτώ μέρη τοῦ λόγου», φ. 1-60. — β') Θεματογραφία, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἡρξάμην θεματογραφεῖν κατὰ τὸ ἀφλά' ἔτος μηνὸς νοεμβρίου ιε'. Θέμα ἀπλοῦν πρῶτον τοῦ πρώτου εἴδους τῶν ἐνεργητικῶν. Οἱ καλοὶ καὶ εὐσεβεῖς ἄνθρωποι» κτλ., φ. 64-103 «Τέλος τῶν θεμάτων τῆς γραμματικῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῷ Θεῷ δόξα». — γ') «Περὶ ἐπιστολικῶν χαρακτήρων καὶ πρῶτον περὶ ἐγκωμιαστικοῦ». Ἀρχ. «Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐγκωμιάζουσι, ὧ Τιμόθεε, τὸν πλοῦτον» κτλ., φ. 197-257^α «Τέλος ἀπασῶν [sic] τῶν θεμάτων τῆς Δασκάρεως γραμματικῆς καὶ τῶν ἐπιστολικῶν χαρακτήρων». — δ') «Ἐγχειρίδιον τῆς μετρικῆς τέχνης, ποιηθὲν παρὰ Γερασίμου ἱερομονάχου τοῦ Κρητός, τοῦ τῶν ἐπιστημῶν διδασκάλου κατ' ἀμφοτέρας τὰς διαλέκτους καὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου κήρυκος». Ἀρχ. «Ἡ μελιτόρρυτος τῶν μουσῶν κιθάρα», φ. 260-283. — ε') «Ἀφθονίου προγυμνάσματα». Ἀρχ. «Περὶ μῦθων. Ὁ μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθεν», φ. 285-362 «Τέλος σὺν Θεῷ ἀγίῳ ἀπάντων τῶν Ἀφθονίου προγυμνασμάτων».

685. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 184, μήκους 0,16, πλάτους 0,105· καὶ τὰ μὲν ἕξ πρῶτα φύλλα μέρος ὄντα κώδικος ἐτέρου, γραφέντος, ὡς ἔοικε, τῇ ιε' ἑκατ., γραμματικῆς ἐμπεριέχει τεμάχιον, οὗ ἡ ἀρχή· « - - φιλὸν καὶ ὦ μέγα: πόσα σύμφωνα; σύμφωνα δὲ δεκαεπτὰ» κτλ. Τὰ δὲ λοιπὰ φύλλα περὶ τὴν ις' ἐγράφη ἑκατ. περιέχει δὲ καὶ ταῦτα γραμματικὴν μὲν, ἀτελῆ δέ, ἧς ἡ ἐπιγραφή· «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῶν ἐρωτημάτων, διορθωθ[εῖ]σα παρὰ κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Μοσχοπούλου». Ἀρχ. «Τί ἐστι προσηδία; ποιά τάσις ἐγγραμμάτου φωνῆς ὕγιος» κτλ.

686. Μαθηματάριον ἀσήμαντον, γραφέν ὡς ἔοικεν ἔτει 1637-φ· ὕρα δὲ περὶ τούτου τοῦ ἔτους τὸ 36-ον αὐτοῦ φύλλον. Φύλλα χάρτου 158.

687. Λειτουργικὸν ἐκ φύλλων χάρτου 153, μήκους 0,151, πλάτους 0,105. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 14 (0,098 × 0,06). — α') Αἱ τρεῖς θεῖαι καὶ ἱεραὶ λειτουργίαι, ἡ τοῦ Χρυσσοστόμου, ἡ τοῦ Βασιλείου καὶ ἡ τῶν προηγιασμένων, φ. 1-122. Τὰ δύο πρῶτα φύλλα προσέθηκε, δι' ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντος κειμένου, Ἰωαννίκιος ὁ Σαβαΐτης. — β') «Ἀποστολοευαγγέλια τῆς ὄλης ἐβδομάδος», φ. 122^β. — γ') «Ἀκολουθία εἰς μάρτυρας», φ. 140^β. — δ') Σημείωμα τοῦ καλλιγράφου, ἔχον ὧδε· «Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Γεωργίου ἱερέως - - - - τοῦ λογοθέτου. | Ὁ ζῶν τοὺς ζῶντας βλέπει:- | τὸ γὰρ γινώσκειν ἑαυτὸν | πλήρωμα τῆς γνώσεως τῶν πάντων ἐστίν: — καλὸν δὲ καὶ γέροντι μαθητῶν σφοδρα. | Γεώργιος ἱερεὺς καὶ λογοθέτης τῆς μητροπόλεως Ρόδου», φ. 152^β. Εἶτα δι' ἄλλης χειρός· «Κωνσταντῖνος ἱερεὺς καὶ λογοθέτης τῆς μητροπόλεως Ρόδου». Καὶ πάλιν ὀπισθεν τοῦ αὐτοῦ φύλλου· «Ἐἴληφε τέρμα τὸ παρὸν βιβλίον ἐν ἔτη [sic] Χριστοῦ α' φ' π' ε' [1585], μηνὶ ἑκατομβαιῶνι ἐ' ἰσταμένου, ἡμέρᾳ Τρίτῃ. † Τέλος ψεολῶ † | ἐζ' ζεσ' Πζηλω ἑε Πρεχῶ ἐγο Γεωργιωσ ιερευσ». Καὶ πάλιν· «Κωνσταντῆνος ἀναγνώστης ἐγῶρασεν τω παρὸν κο(ν)τάκων αὐτῶν (= ἀφ' τὸν) ἡἄτρὸν τῷ ὄνομα Ἀθανάσιος δι' ασπρα 22, 1637».

688. Τεῦχος ἐκ σελίδων 150, γραφὴν ἀμφὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιδ' ἑκατ., περιέχον δ' εὐχὰς οὐκ ὀλίγας· ἐστὶ δὲ μήκους μὲν 0,108, πλάτους δὲ 0,105· αἱ δὲ πινακίδες αὐτοῦ περικαλύπτονται μεμβρανίνῳ τινὶ φύλλῳ γεγραμμένῳ γράμμασιν ἰβηρικοῖς, ὃ ἐστὶ γεωργιανοῖς.

689. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 19, μήκους 0,16, πλάτους 0,102. Κατὰ σελίδα γραμμαὶ 14 (0,108 × 0,07). Εὐχαὶ τοῦ λυχνικοῦ ἐπτὰ, μία τῆς εἰσόδου, ἑτέρα τῆς κεφαλοκλισίας, εὐχαὶ τοῦ ὄρθρου δώδεκα· ἔγραψε δὲ ταύτας «χειρ Γρηγοριάδου: αφκ'» [1720].

690. Τεῦχος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐμπεριέχον ἕνια τριαδικὰ καὶ στίχους, ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ μεμελισμένους εἰρμούς. Φύλλα χάρτου 82, γραφέντα τῇ ις' ἑκατ., μήκους 0,156, πλάτους 0,108.

691. Τεύχος ἐκ χάρτου γραφέν ἔτει 1651-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 130, μήκους 0,155, πλάτους 0,105. — α') Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου διάφορα πονημάτια, φ. 1-101. Μετὰ τὸ 8-ον φύλλον ἐλλείπει φύλλον ἓν· ἐλλείπει δὲ καὶ τετράδιον ὄλον, ὅπερ ἦν μετὰ τὸ νῦν 91-ον φύλλον· ἕτερα δὲ φύλλα δύο, ἅπερ ἦν ἐξ ἀρχῆς μετὰ τὸ πρῶτον φύλλον, ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη (ἀριθ. 461. Отчетъ за 1883 г., σ. 154. V. Jernstedt, Списокъ датированныхъ греческихъ рукописей Порфирьевскаго собранія, σ. 18). — β') Συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὧν ἐμνήσθη ἱστοριῶν ὁ ἐν ἁγίοις Γρηγόριος ἐν τῷ εἰς τὰ ἅγια Φῶτα λόγῳ, φ. 102. — γ') Συναξάρια τῶν ἐορταζομένων ἐκάστῳ χρόνῳ προφητῶν, φ. 117^β. — δ') Χρονολογικὸς κατάλογος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρις αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ (φ. 127^β-130), ἔχων εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ σημεῖωμα τοιοῦτον· «Ἐγραφεν χεὶρ Καλλινίκου μητροπολίτου Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, τοῦ ἐκ τῆς περιφέρειου Πελοπο(ν)νήσου, νῦν ὀνομαζομένου [sic] Μωρέως, ἐκ χώρας Τρομπολιτζάς· ἐν ἔτη τὸ σριον ρωχωνωα. ἀπὸ δὲ Ἀδάμ· ζρηθ'· ἰνδικτιώνος δ'ης· εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἰ(ερουσα)λήμ· μηνὶ μαΐου· ιβ'· (Διὰ μονοκονδυλίας) † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Φιλίππου Καλλίνικος, ὑπέρτιμος τῶν ὑπερτίμων καὶ ἔξαρχος πάσης Παλαιστίνης».

692. Λειτουργικὸν ἐκ χάρτου γραφέν ἔτει 1564-φ καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων 87, μήκους 0,154, πλάτους 0,108. — α') Ἀκολουθία τοῦ ὁρθρου, ἧς ἐλλείπει τὸ πέρασ καὶ ἡ ἀρχή, φ. 1-17. — β') Διακονικὸν ἀκέφαλον καὶ λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου μετὰ τῶν τυπικῶν ὁδηγιῶν, φ. 18. — γ') Λειτουργία Βασιλείου τοῦ μεγάλου μετὰ τῶν τυπικῶν ὁδηγιῶν, φ. 54^β. — δ') Λειτουργία τῶν προηγιασμένων μετὰ τῶν τυπικῶν ὁδηγιῶν, φ. 76-87^β «† Ἐγράφη τῷ παρὸν κοντάκιον διαχειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἐλαχεῖστου ἱερρωμονάχου καὶ πνευματικοῦ καὶ (οἱ) ἀναγινόμενοι εὐχεσθᾶν καὶ μὴ καταρασθᾶν· † ἔτους ζοβ', μηνὶ ἀπριλλίῳ θ'». Ἐχουσι δ' αἱ πινακίδες ἔσω φύλλα δύο μεμβράνινα,

μέρος ὄντα Γεροντικοῦ τῆς δεκάτης ἑκατ., οὗ τὸ κείμενον ἠρίθμει κατὰ σελίδα γραμμὰς τριάκοντα.

693. Βιβλιάριον ἐκ φύλλων χάρτου 29, μήκους 0,148, πλάτους 0,105. Φύλλα τρία τῆς ιη' ἑκατ. (φ. 3-6), ἕτερα δώδεκα τῆς ις' (6-20) καὶ τὰ λοιπὰ ἑννέα τῆς ις' ἑκατ. Εὐχαὶ τοῦ λυχνικοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου καὶ τις ἀκολουθία ψαλλομένη τῇ 24-ῃ μαίτου πρὸς τὸν ὄσιον Συμεὼν τὸν Θαυμαστοορεΐτην.

694. Ἀγιασματάριον τῆς ις' ἑκατ., ὑπερ ἧν «Διονυσίου ἱερομονάχου τοῦ ῥήτορος»· συνίσταται δ' ἐκ φύλλων ἐξήκοντα, μήκους 0,155, πλάτους 0,105. — α') «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ», φ. 1^β. — β') «Εὐχὴ ἐπὶ εὐλογία οἴνου», φ. 22^β. — γ') Εὐχὴ διὰ σταφυλάς, φ. 23. — δ') Εὐχὴ συγχωρητική, φ. 24. — ε') «Ἀρχὴ τῆς μικρᾶς στιχολογίας», φ. 28. — ς') «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῶν συλλειτουργιῶν τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας», φ. 42.

695. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 143, μήκους 0,152, πλάτους 0,101. — α') Νομοκάνων ἐκ κεφαλαίων σέ', οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ δεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων», φ. 1-129· ἐγράφη διὰ χειρὸς Λεοντίου ἱερομονάχου τοῦ Κυπρίου [30 αὐγούστου 1693]. — β') «Εὐχὴ συγχωρητικὴ λεγομένη παρὰ ἀρχιερέως ἢ παρὰ πνευματικοῦ πατρὸς πρὸς τοὺς μέλλοντας μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων μυστηρίων καὶ ἐπουρανίων», φ. 120^β-133. Ἐγραψε δὲ ταύτην Ἀζαρίας, ὡς ὁμολογεῖ τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «† Οἱ τὰ ἄνωθεν μετ' εὐλαβείας ἀναγινώσκοντες συγχωρήσατέ μοι τῷ ταπεινῷ προσκυνητῇ τοῦ Παναγίου Τάφου, τάχα καὶ μητροπολίτη Θεοδοσίου-πόλεως Ἀζαρία ἁψιδ'» [1719]. — γ') «Εὐχαὶ τοῦ λυχνικοῦ», φ. 134. — δ') Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας, φ. 142. Καὶ ταῦτα μὲν ἐμπεριέχει τὸ τεῦχος· ἔχει δὲ τοῦτο καὶ φύλλα δύο πρὸ τοῦ νομοκάνωνος, ὧν τὸ πρῶτον ἐμπεριλαμβάνει σημεῖωμα τοιοῦτον «1696: - ὀκτωβρίῳ 28: † Τὴν αὐτὴν χρονίαν καὶ τὸν αὐτὸν μὴν ἡμέρα Πέμπτη ἔχαμεν εἰς τὴν ἔριμον εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα βροχὴν μεγάλην καὶ φωβερὴν· καὶ ἑκατέβην χεῖμαρρος μεγάλως καὶ ἐπίρεν τὸ μισῶν μοναστήριον ἀπὸ θεμελήου, ἐπιτρω-

πευωντος ὁ παπὰ Νεόφитος ἀνεφθώς τοῦ μακαριωτάτου Δοσιθείου καὶ ἡγουμενεύοντος Νικηφόρου τοῦ Κυπρίου».

696. Τεῦχος ἐκ φύλλων χάρτου 48, μήκους 0,142, πλάτους 0,105.—α') «Ἀποκάλυψις τῆς ὑπεραγίας ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἀρχ. «Τὸν καιρὸν ὁποῦ ἔμελλεν νὰ μετασταθῆ ἡ παναγία Θεοτόκος, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν» κτλ., φ. 1. Τοῦ κειμένου τούτου συντάξεις ἀρχαίας ὄρα παρὰ τῷ A. Vassiliev, *Anecdota graeco-byzantina. Pars prior. Mosquae 1893, σ. XXXIV, 125-134.*—β') «Στίχοι παλαιόθεν παρὰ τινος συντεθέντες καὶ τανῦν ἐπὶ μέρος διορθωθέντες». Ἀρχ. «Δόξα νᾶχη πᾶσα ἡμέρα, | ὁ υἱὸς μὲ τὸν πατέρα», φ. 26^β.—γ') «Φῆμες πολλὰ ἔμορφες τῶν τεσσάρων πατριαρχῶν καὶ ἀρχιερέων μητροπολιτῶν καὶ αὐθεντάδων Βλαχομπογδανίας», φ. 37 - 48 «Ἐγράφη(η) εἰς τοὺς χιλίους ἑξακοσίους ἑβδομήντα πέντε».

697. Τεῦχος ἀκέφαλον καὶ ἀτελὲς ἐκ φύλλων χάρτου βαμβακεροῦ 210, μήκους 0,134, πλάτους 0,102· ἐγράφη δὲ περὶ τὸ τέλος τῆς 19^{ης} ἑκατονταετηρίδος. — α') Ἀσκητικαὶ νουθεσῖαι ἀκέφαλοι, ὧν ἡ ἀρχή· « - - - γάρ ἐστὶν κατὰ νοῦν πέντε λόγους ἐν προσευχῇ εἶπεῖν, ἡ μυρίους ἐν γλώσση» κτλ., φ. 1.—β') «Ἐρωτήματα, ἅπερ ἔλυσε ὁ τιμιώτατος χαρτοφύλαξ κύριος Πέτρος καὶ διάκονος τῆς τοῦ Θεοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν ἔτει .σχ'». Ἀρχ. «Ἐρώτησις· εἰς πόσον καιρὸν ὀφείλει βαπτίζεσθαι τὸ παιδίον; Ἀποκρίσις· ἐὰν νοσῆ, ὄρον οὐκ ἔχει» κτλ., φ. 4^β. Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ σύνταγμα τῶν ἱερῶν κανόνων, τ. IV, σ. 369.—γ') Γνωμικὰ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ, Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, Εὐθυμίου, Ἀρσενίου, Ἀντωνίου καὶ Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου, Στεφάνου τοῦ Σαβαΐτου, Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος, Σιβύλλης, Πλάτωνος καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, φ. 8.—δ') «Τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ πατριάρχου Κ/πόλεως πρὸς τὸν ἡγούμενον τοῦ Ἁγίου Ὁρους λόγοι ὡς τυπικοῦ». Ἀρχ. «Πολλὰκις με ἠξίωσας», φ. 10^β.—ε') «Ἐρωταποκρίσεις», ὧν ἡ ἀρχή·

«Ἐρώτησις· πρὶν γενέσθαι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τὸ πνεῦμα τοῦ ἐφέρετο; Ἀπόκρισις· ἐπάνω τοῦ ὕδατος» κτλ., φ. 39.—
 ζ') «Γρηγορίου Θεολόγου δικαιολογία γῆς καὶ θαλάσσης». Ἀρχ. «Ἐἶπεν ἡ θάλασσα πρὸς τὴν γῆν οὕτως, ἕως πότε περιμένειν σε θέλω; τὸν ποιητὴν μου καὶ πλαστοουργόν μου κατέχεις, ἐξηραμένη γῆ ἀλσώδης νεκρόταφε βαλτοειδῆ καταρρευπωμένη ὑπὸ πασῶν [sic] ἁμαρτημάτων τῶν ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν κατασκαπτομένη ἀποχερωμένη» κτλ., φ. 46^β. — ζ') «Τοῦ ἀποστόλου λέγοντος, ὅτι αἱ ἐξουσίαι τοῦ κόσμου ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν, ἄρα λοιπὸν πᾶσα [sic] ἄρχων καὶ βασιλεὺς καὶ ἐπίσκοπος ὑπὸ Θεοῦ προχειρίζεται; Περὶ ἀρχόντων. Τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ νόμῳ λέγοντος δώσω ἡμῖν ἄρχοντας» κτλ., φ. 51. — η') «Ἐκλογαὶ διάφοροι περὶ τῆς παλαιᾶς (Διαθήκης) ῥηταὶ περὶ τῆς ἁγίας τριάδος καὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Ἰησοῦ». Ἀρχ. «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός», φ. 53. — θ') «Προσευχὴ τοῦ Σωτῆρος καὶ ἐρμηνεία τοῦ Χρυσοστόμου», φ. 60^β. — ι') «Ἀντιβολὴ χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων». Ἀρχ. «Ἠρώτησεν ὁ Ἰουδαῖος τὸν χριστιανὸν λέγων· διατί τοῦ Θεοῦ προστάξαντος» κτλ., φ. 61^β. — ια') «Διάλεξις Εὐθυμίου μοναχοῦ καὶ Σαρακηνοῦ φιλοσόφου περὶ πίστεως, γενομένη ἐν πόλει τινί». Ἀρχ. «Τοῦ Σαρακηνοῦ· πῶς ὁμολογεῖτε πολυθεῖαν καὶ εἰσάγετε ἐν τῷ Θεῷ γεννήσεις» κτλ., φ. 87.—
 β') Χρονολογικὸς κατάλογος ἀπὸ Ἀδάμ (φ. 114^β—115^β), οὗ τὸ τέλος ἔχει ὧδε· «Τὸ δὲ ρφοα' ἐβασίλευσεν Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας, τὸ δὲ ρφοε' τέθνηκεν Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας, τὸ δὲ ρφοζ' ἐγένετο ἐπανάστασις τῶν Τουρκῶν καὶ ἐβασίλευσεν Ῥωμανὸς ὁ Διογένης καὶ ἔτρεψαν αὐτὸν δις καὶ τρίς, καὶ παραχωροῦντος τοῦ Θεοῦ ἐπίασαν τὸν Διογένην καὶ τότε αἰχμαλώτευσαν καὶ τὸ Κόνιον (= Ἰκόνιον) καὶ πάντα τὰ θέματα αὐτοῦ καὶ ἐφόνευσαν Νικηφόρον τὸν Ἀντίοχον καὶ πάντας τοὺς Ἰκονιάτας (cod. οἰκονιάτας) καὶ πάντα τὰ θέματα αὐτοῦ· τῷ δὲ ρφοθ' ἔτει πάλιν ἀνιστάμενοι οἱ Τοῦρκοι ποιεῖν τὰ κούρισα (= κοῦρσα) μῆνας ς' καὶ διελατησαν (= διελεηλάτησαν) πᾶσαν χώραν καὶ τὰς ἐκκλησίας ἐξέκαυσαν διὰ τὸ μέλλει γενέσθαι ὀρισμὸς τοῦ Θεοῦ

ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ ἐν τούτῳ φθάσαν τὸ ἔτος (cod. φθάσας το ἔτι) ςψ' (1291 - 1292) οὕτως (cod. οὔτως) ἕξαπο-
 στέλλει κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἐξολοθρεῦσαι τοὺς ἀσε-
 βεῖς υἱοὺς τοῦ Ἰσμαήλ· ἀνέβη γὰρ ἡ σαπρία καὶ ὁ βρῶμος αὐτοῦ
 εἰς τὰ ὄτα κυρίου Σαβαώθ, ὡσπερ τῶν Σοδομιτῶν (cod. σαδω-
 μήτων), καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ ἐν [στό-
 ματι] μαχαίρας ἀπολοῦνται, καὶ ὁ εἶς διώξει χιλίους καὶ οἱ δύο
 μετακινήσουσιν μυριάδας ὑπὸ ὀρθοδόξου βασιλέως, οὗ τὸ ὄνομα
 ἢ ἀρχὴ Θεόδωρος, μετὰ ξανθογήρου [sic] ἔθνους, ἦτοι (cod. ἦτι)
 ἐκ [τῆς] τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς, ἐν τῷ Κυρίου πάσχα, καὶ ὁ
 ἀρχιστράτηγος Μιχαὴλ συναγαῖ μετὰ τῶν Ῥωμαίων, ὡσπερ τὸν
 Μωυσέα καὶ τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναβί, καὶ ἐξολοθρεύσει τὰ γένη τῶν
 Ἰσραηλιτῶν καὶ ἀνακαινισθήσεται τὸ κέρας τῶν ὀρθοδόξων χρι-
 στιανῶν· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·
 ἀμήν». — ιγ') Ὁράσεις Δανιὴλ τοῦ προφήτου, φ. 117. — ιδ') «Ἐξα-
 ποστειλάρια ψαλλόμενα εἰς τὰς ιβ' δεσποτικὰς ἑορτάς», φ. 189. —
 ιε') Διάλογος τῶν ἁγίων καὶ περιφανῶν λαμπτήρων τῆς ἐκκλη-
 σίας, Βασιλείου καὶ Γρηγορίου». Ἀρχ. «Βασίλειος· τίς ἐστὶν
 ἀρχὴ; Γρηγόριος· ὁ τὸ πρῶτον αἷτιον τοῦ δευτέρου αἰτίου» κτλ.,
 φ. 192. — ις') «Θεοδωρήτου περὶ τῆς ἁγίας τριάδος». Ἀρχ.
 «Μίαν εἶναι τῶν ὄλων» κτλ., φ. 198^β. — ιζ') «Αὐγουστίνου ἐκ
 τῶν δογματικῶν». Ἀρχ. «Σκοπήσωμεν ποία τοῦ πυρός ἢ δύναμις»,
 φ. 205. — ιη') «Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ περὶ τῶν Μακεδόνων· ἐκ τῆς
 ἐκκλησιαστικῆς ἐκδόσεως». Ἀρχ. «Φασὶ γὰρ οἱ Ἕλληνες εἶναι
 ιβ' ζῶδια», φ. 206^β.

698. Ψαλτήριον μεμβράνινον τῆς ιβ' ἑκατ., συνιστάμενον
 ἐκ φύλλων 171, μήκους 0,12, πλάτους 0,096. Κατὰ σελίδα
 γραμμαὶ 20 μέχρις 22 (0,08 × 0,055). Πολλὰ τῶν φύλλων ἀνε-
 πληρώθη τῇ ιε' ἑκατ. (1, 2, 9, 143 - 168), ἕτερα δὲ τρία χάρ-
 τινα τῇ ις' ἑκατ. (169 - 171). Ἐν τῷ 76-φ φύλλῳ σημείωσις
 ἀραβικὴ καὶ ἐν τῷ 75-φ κόσμημα κεχρωματισμένον· χεῖρ δὲ τῆς
 ιδ' ἑκατ. προσέθηκεν ἐνιαχοῦ σημειώσεις τινὰς ἐρμηνευτικὰς. Ἀπὸ
 τοῦ 165-ου φύλλου καὶ ἐξῆς ὑπάρχει τις ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου.

699. Τέσσαρα χάρτινα βιβλιάρια, γραφέντα διὰ τῆς χειρὸς Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου. — α') Φύλλα 52, ὧν ἡ ἐπιγραφή· «Βιβλίον ἐπονομαζόμενον καθρέπτῆς τῶν μοναχῶν ἐκ διαφόρων λόγων τῶν ἁγίων πατέρων ἐκλογαί, ἧτοι ἀπανθίσματα». Ἄρχ. «Μοναχὲ πρόσεχε σεαυτῶ». — β') Φύλλα 49· πατερικὸν ἀκέφαλον, ἐμπεριέχον τεμάχῃ πολλὰ πατέρων ἁγίων, ἔτι δὲ «Εὐαγγερίου ὑποτύπωσιν μοναχικῆς ἀσκήσεως καὶ «Νικηφόρου μοναχοῦ λόγον περὶ φυλακῆς καρδίας». — γ') Φύλλα 39· πατερικὸν ἀκέφαλον καὶ ἀτελές, γραφὲν ἔτει 1794-ω, ὑπερ ἐμπεριέχει καὶ «νουθεσίας πνευματικὰς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου», ὧν ἡ ἀρχή· «Καιρὸς σε λοιπὸν ἀνανῆσαι καὶ πάντα ἀποσεύσασθαι». — δ') Φύλλα 20. Συμῶν τοῦ νέου Θεολόγου περὶ ἀρχῆς βίου, περὶ μετανοίας καὶ περὶ τοῦ διατρέφειν τὴν ψυχὴν ἐν τοῖς πνευματικοῖς θεωρήμασιν.

700. Φύλλα χάρτου 78, γραφέντα περὶ τὸ τέλος τῆς 17^{ης} ἑκατ.—α') «Εὐχὴ ἱκετήριος εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα», φ. 1. — β') «Ἐκ τῶν τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ εὐχῆ λίαν κατανοκτικὴ πρὸς Χριστόν», φ. 1^β. — γ') «Τοῦ αὐτοῦ εὐχὴ ἐξομολογητικὴ πρὸς τὸν Κύριον», φ. 4. — δ') «Εὐχὴ κατανοκτικὴ λίαν», φ. 6. — ε') «Συμῶν τοῦ λογοθέτου καὶ μεταφραστοῦ εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», φ. 7. — ς') «Εὐχὴ εἰς τὸν παντοκράτορα καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου», φ. 9. — ζ') «Εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τοῦ νομοφύλακος Ἰωάννου διακόνου τοῦ Εὐγενικοῦ, ἀδελφοῦ Μάρκου τοῦ Ἐφέσου». Ἄρχ. «Θεομῆτορ ὑπέραγνε, ταύτης γὰρ τῆς προσηγορίας οὐκ ἔχω σοι κρείττω καὶ ἐξαιρέτων», φ. 10. — η') «Εὐχὴ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν» ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, φ. 11^β. — θ') «Εὐχὴ εἰς τὴν πάντων βασιλισσαν Θεοτόκον Καλλίστου μοναχοῦ». Ἄρχ. «Φιλάνθρωπε, φιλάγαθε, φιλεύσπλαγγνε», φ. 15^β. — ι') «Εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἣν, ὡς λέγουσί τινες, ἤρχετο ὁ μέγας τῆς Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὡς ἐν τῷ βίῳ τούτου ὁράται», φ. 17. — ια') «Ἐτέρα εὐχὴ διὰ στίγων πολιτικῶν εἰς τὴν κυρίαν Θεοτόκον». Ἄρχ. «Ἄλλ' ὦ παρθένε δέσποινα, ἄχραντε Θεοτόκε».

φ. 19.—β') «Ἐκ τοῦ Θηκαρά εὐχή εἰς τὸν ἐλεήμονα Κύριον», φ. 20. — γ') «Εὐχή κατανοκτική ἐξομολογητική», φ. 24. — ιδ') Εὐχή Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἣν ὁ αὐτὸς ἔλεγεν», φ. 25. — ιε') Εὐχαὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, φ. 25.—ις') «Πρὸς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τοῦ μακαρίου Συμεῶν τοῦ λογοθέτου καὶ μεταφραστοῦ θρηνοὶ κατὰ ἀλφάβητον, ἐκάστου στοιχείου διάνοιαν ἀπαρτίζοντος λίαν χαριστάτην». Ἄρχ. «Ἀπὸ χειλέων λόγους σοι ποίους προσοίσω», φ. 29.—ιζ') «Εὐχή εἰς τὴν παναγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα τοῦ προρρηθέντος Ἰωάννου διακόνου τοῦ Εὐγενικοῦ ποίημα». Ἄρχ. «Ὁ ἐν προσκυνητῇ τριάδι δοξαζόμενος», φ. 34.—ιη') «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν φιλόδηρον Θεὸν καὶ πατέρα ποίημα», οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ φοβερός καὶ ὑψιστος», φ. 35β. — ιθ') «Εἰς τὸν μονογενῆ υἱὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ πατρός, τὸν σωτῆρα καὶ κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, εὐχή τοῦ αὐτοῦ νομοφύλακος καὶ φιλοσόφου Ἰωάννου διακόνου τοῦ Εὐγενικοῦ». Ἄρχ. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐπιφανείς ἐν τῷ κόσμῳ», φ. 37. — κ') «Εἰς τὸν ἄναρχον Θεὸν καὶ πατέρα Νικηφόρου τοῦ Βλεμμίδου». Ἄρχ. «Δέσποτα παντοκράτωρ ὁ ὑπεράναρχος καὶ ὑπέρζωος», φ. 42.

701. Θήκη περιέχουσα ἑπτὰ χάρτινα βιβλιάρια. — α') Σελίδες 140· λείπουσιν αἱ δύο πρῶται. Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον καὶ Λουκιανοῦ πατρίδος ἐγκώμιον. Κείμενον καὶ παράφρασις. Ἐγράφησαν δὲ περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ.—β') Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, περιέχον τὴν λεγομένην ἐπιστολὴν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τῆς Θεοτόκου· ἐπιγράφεται δὲ ὡδε· «Αὕτη ἡ φυλλάδα ὅπου ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν Ἅγιον Τάφον». Καὶ τῆς ἐπιστολῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ συντάξεις τινὰς ἀρχαίας ὄρα παρὰ τῷ Vassiliev, *Anecdota graeco-byzantina*, σ. XIII-XV, 33-32.— γ') Στιχολόγιον ἐκ φύλλων δέκα, γραφὴν τῇ ιη' ἑκατ. πρὸς χρῆσιν φάλτου τινός. — δ') «Ἀκολουθία τῶν δώδεκα ψαλμῶν, ὅπου παρὰ τῶν ἀρχαίων πατέρων ἀγίων ἐψάλλοντο καθ' ἐκάστην μετεγράφη δὲ ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς ῥωσσικῆς βίβλου». Βιβλιάριον ἐκ φύλλων 30, φέρον ἐξωθεν ἀριθμὸν τῆς Σαβαΐτικῆς βιβλιοθήκης

699. Τέσσαρα χάρτινα βιβλιάρια, γραφέντα διὰ τῆς χειρὸς Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου. — α') Φύλλα 52, ὧν ἡ ἐπιγραφή: «Βιβλίον ἐπονομαζόμενον καθρέπτῆς τῶν μοναχῶν ἐκ διαφόρων λόγων τῶν ἁγίων πατέρων ἐκλογαί, ἧτοι ἀπανθίσματα». Ἄρχ. «Μοναχὲ πρόσεχε σεαυτῷ». — β') Φύλλα 49· πατερικὸν ἀκέφαλον, ἐμπεριέχον τεμάχῃ πολλὰ πατέρων ἁγίων, ἔτι δὲ «Εὐαγρίου ὑποτύπωσιν μοναχικῆς ἀσκήσεως καὶ «Νικηφόρου μοναχοῦ λόγον περὶ φυλακῆς καρδιάς». — γ') Φύλλα 39· πατερικὸν ἀκέφαλον καὶ ἀτελές, γραφὲν ἔτει 1794-φ, ὑπερ ἐμπεριέχει καὶ «νουθεσίας πνευματικὰς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου», ὧν ἡ ἀρχὴ: «Καιρὸς σε λοιπὸν ἀνανῆσαι καὶ πάντα ἀποσεύσασθαι». — δ') Φύλλα 20. Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου περὶ ἀρχῆς βίου, περὶ μετανοίας καὶ περὶ τοῦ διατρέφειν τὴν ψυχὴν ἐν τοῖς πνευματικοῖς θεωρήμασιν.

700. Φύλλα χάρτου 78, γραφέντα περὶ τὸ τέλος τῆς ιγ' ἑκατ.—α') «Εὐχὴ ἱκετήριος εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα», φ. 1. — β') «Ἐκ τῶν τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ εὐχῆ λίαν κατανοκτικὴ πρὸς Χριστόν», φ. 1^β. — γ') «Τοῦ αὐτοῦ εὐχὴ ἐξομολογητικὴ πρὸς τὸν Κύριον», φ. 4.—δ') «Εὐχὴ κατανοκτικὴ λίαν», φ. 6.—ε') «Συμεὼν τοῦ λογοθέτου καὶ μεταφραστοῦ εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον», φ. 7.—ς') «Εὐχὴ εἰς τὸν παντοκράτορα καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου», φ. 9.—ζ') «Εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τοῦ νομοφύλακος Ἰωάννου διακόνου τοῦ Εὐγενικοῦ, ἀδελφοῦ Μάρκου τοῦ Ἐφέσου». Ἄρχ. «Θεομῆτορ ὑπέραγνε, ταύτης γὰρ τῆς προσηγορίας οὐκ ἔχω σοι κρείττω καὶ ἐξαίρετον», φ. 10. — η') «Εὐχὴ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν» ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, φ. 11^β. — θ') «Εὐχὴ εἰς τὴν πάντων βασιλεύσαν Θεοτόκον Καλλίστου μοναχοῦ». Ἄρχ. «Φιλάνθρωπε, φιλάγαθε, φιλεύσπλαγγνε», φ. 15^β. — ι') «Εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἧν, ὡς λέγουσί τινες, ἤρχετο ὁ μέγας τῆς Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὡς ἐν τῷ βίῳ τούτου ὁράται», φ. 17.—ια') «Ἐτέρα εὐχὴ διὰ στίγων πολιτικῶν εἰς τὴν κυρίαν Θεοτόκον». Ἄρχ. «Ἄλλ' ὧ παρθένε δέσποινα, ἄχραντε Θεοτόκε».

(345), κατὰ τὸν κατάλογον Ἀντωνίου τοῦ ἀρχιμανδρίτου.— γ') Βιβλίον ἐκ φύλλων 22, γραφὲν τῇ ιη' ἑκατ. καὶ περιέχον εὐχάς τινας, ἐν αἷς ἔστι καὶ «εὐχὴ ἐπικόιτις διὰ στίχων ἰάμβων Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου», ἧς ἡ ἀρχή· «Ὁ δοὺς τὸν ὕπνον πᾶσιν εἰς λύτρον πόνων». — ς') Συλλογὴ τινῶν εὐχῶν. Φύλλα 16, γραφέντα περὶ τὸ μέσον τῆς ιη' ἑκατ.— ζ') Συλλογὴ πάλιν ἐνίων εὐχῶν ἐκ φύλλων 14.

702. Θήκη περιέχουσα δέκα καὶ τέσσαρα βιβλία χάρτινα, γραφέντα τῇ ιη' καὶ τῇ ιθ' ἑκατ.— α') Βιβλίον ἀκέφαλον ἐκ 14 φύλλων, ἐμπεριέχον εὐχὴν παρακλητικὴν εἰς ὄλους τοὺς ἁγίους ὑπὲρ ἀσθενούντων καὶ ἑτέραν εἰς τὴν Θεοτόκον.— β') Εὐχαὶ τοῦ λυχνικοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου· φύλλα δώδεκα.— γ') «Λογίδριον ἐκφωνούμενον εἰς τοὺς ἐνταῦθα [= Ἱερουσαλήμ] παραγινομένους προσκυνητάς, συγχαρητικὸν καὶ συμβουλευτικὸν καὶ εὐχετικὸν ἐν τῷ τέλει». Ἀρχ. «Σιών, Θεοῦ ὄρους ἅγιον» κτλ.— δ') «Περὶ διατίγονται τὰ μνημόσυνα διὰ τοὺς ἀποθαμένους». Ἀρχ. «Ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἀποθάνῃ, ἔχει ἡ ψυχὴ του ἄδειαν ἡμέρας δύο» κτλ. Φύλλα δύο.— ε') Βιβλίον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου ἐκ φύλλων ἑπτὰ, φέρον ἔξωθεν ἀριθμὸν τῆς Σαβαΐτικῆς βιβλιοθήκης (248), κατὰ τὸν κατάλογον Ἀντωνίου τοῦ ἀρχιμανδρίτου· περιέχει δὲ εὐχὴν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, «λόγον Ἐφραΐμ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων περὶ μοναχικῆς πολιτείας», καὶ λόγον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐπιμνήσκου τὰ ἔσχατά σου καὶ τὸν θάνατον». — ς') Εὐχαὶ τινες ἀνόνομοι. Φύλλα 17.— ζ') Φύλλα ἑπτὰ. Ἰωάσαφ ἡγουμένου τῆς λαύρας Σάβα τοῦ ὀσίου λόγος ἐγκωμιαστικὸς αὐτόγραφος εἰς Μισαήλ τὸν μητροπολίτην Πέτρας Ἀραβίας καὶ τὸν μοναχὸν Ἀνθιμον τὸν ἐξ Ἀγγιάλου, καὶ τις ἔκθεσις αὐτοῦ περὶ τῶν ὑπὸ τούτων ἐν τῇ λαύρᾳ πεπραγμένων. Ἀρχ. «Χρέος ἔχει, ἀδελφοί, ὁ κάθε χριστιανὸς ἐρχόμενος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ». Τέλος «ἐν ἔτει 1836 δεκεμβρίου 13. Δέξασθε, ἀδελφοί, τὸ παρὸν συνταγματίον καὶ εὐχεσθε πρὸς Κύριον ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Ἰωάσαφ ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ

οσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου καὶ καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου· ἀμήν». Εἶτα τροπάριον ψαλλόμενον εἰς Μισαήλ καὶ Ἀνθιμον τὸν ἐξ Ἀγχιάλου, καὶ στίχοι δεκατέσσαρες Ἀνθίμου ἱερομονάχου Χίου τοῦ Ἀγιοταφίτου πρὸς τὸν γραμματικὸν τοῦ Παναγίου Τάφου Ἀνθιμον τὸν ἐξ Ἀγχιάλου. — η') Φύλλα 17 κώδικος ἀπολεσθέντος, ὧν ἡ ἐπιγραφή· «Στοιχεῖα ἀριθμητικῆς καὶ ἀλγέβρας ὑπὸ νεωτέρων συνερανισθέντα καὶ εὐτάκτως συντεθέντα καὶ ἐπαυξηθέντα πλουσίως παρὰ τοῦ πανιεροσοφολογιωτάτου Φιλαδελφείας Δωροθέου Πρωτοῦ Χίου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1806». — θ') Φύλλα πεντεκαίδεκα, περιέχοντα ἀσματικὴν ἀκολουθίαν εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Κλεόπαν καὶ κανόνα παρακλητικὸν εἰς τὴν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· «Τῇ ὑπεράγῳ προστρέχω καὶ παρθένω». — ι') Φύλλα δύο περιέχοντα «ἐκ τῶν τοῦ Καλλίστου Καταφυγιώτου σφζόμενά» τινα, ὃ ἐστὶ τὸ λς' κεφάλαιον, οὗ ἡ ἀρχή· «Τρία ἡ ψυχὴ ἔσωθεν ἔχει δεόμενα πράξεως» κτλ. — ια') Τετράδιον πρῶτον ἐτέρου τεύχους, οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Περιέχον μελωδικοὺς καὶ θείους ὕμνους εἰς δόξαν τῶν ἐν τῇ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας θεοβαδίστων τόπων, ἐν οἷς τὴν σωτηρίαν ἡμῶν φιλανθρωπῶς ὁ θεάνθρωπος κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰργάσατο· ἔτι δὲ καὶ οἱ πρὸς τὸν πανάγιον καὶ ζωηφόρον τοῦ Κυρίου Τάφον εἰκοσιτέσσαρες πενθοχαρμόσυνοι οἴκοι, οἷς προσετέθη καὶ παραινετικὸς λόγος πρὸς τοὺς εὐλαβεῖς προσκυνητὰς αὐτῶν τῶν θεοβαδίστων τόπων διὰ στίχων [δεκαπεντασυλλάβων], τὰ πάντα ἐκ παλαιῶν βιβλίων ἐρανισθέντα καὶ ἐν τάξει τεθέντα παρὰ Νεοφύτου ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου τοῦ Κυπρίου». — ιβ') Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου, φέρον ἔξωθεν ἀριθμὸν 293 β'. «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ οσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ, μεταφρασθεὶς ἐκ τῆς τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον παρὰ Γρηγορίου ἱερομοναχοῦ Ψαριανοῦ». Ἀρχ. «Πολλὰ εἰσι τὰ παραδείγματα τῆς διδασκαλίας». — ιγ') Φύλλα ἕξ, περιέχοντα ἔγγραφα τινα, καὶ πρῶτον περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Φιλομούσου Ἐταιρίας «εἰδοποίησιν», εἵτουν κανονισμόν, γεγραμμένην τῇ 1-ῃ Σεπτεμβρίου ἔτους 1813-ου καὶ συνυπογεγραμμένην ὑπὸ

Πέτρου τοῦ Βεβελάκη καὶ Γεωργίου τοῦ Σοφριανοῦ· εἶτα γράμμα Ἰωάννου Καποδιστρίου πρὸς Ἀλέξανδρον Βασιλείου, κανονισμὸν τῆς ἐν Βιέννῃ συστάσης ἑταιρείας ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Ἰγνάτιον εἰς συντήρησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις σχολείου, προκήρυξιν εἰς τοὺς Ἕλληνας περὶ τῶν ἀποφασισθέντων ὑπὸ τῆς Βαυαρικῆς Ἀκαδημείας ὑπὲρ ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἑλλήνων (17 ἀπριλίου 1815). γεγραμμένην ὑπὸ Εἰρηναίου Θηροῦ, σημειώσεις καὶ ἄλλα τινὰ περὶ τῶν εἰρημένων ἐγγράφων.—ιδ') «Δοκίμιον πατριωτισμοῦ πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν Ἰωνικῶν Ἑπτανήσων, ἀφιερωθὲν ὑπὸ Φ. Ἐν Φιλαδελφίᾳ 1817, ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ τοπογραφείου». Σελίδες 27. Ἀντίγραφον ἐντύπου βιβλιαρίου. Καὶ πάλιν (σ. 28 - 42) Ῥήγα τοῦ Βελεστενλῆ ὕμνοι καὶ ᾠδαί.

703. Θήκη περιέχουσα τὰ ἐπόμενα χάρτινα φύλλα. — α') Φύλλα δέκα μεγάλου σχήματος, ἐκ τεύχους ἀπεσπασμένα τῆς ιδ' ἑκατ., οὗ τὸ κείμενον κατὰ σελίδα δίστυλον καὶ ἐκ γραμμῶν 35· περιέχονται δ' ἐν αὐτοῖς ὁμιλίαι τρεῖς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου.—β') Φύλλα τέσσαρα τετάρτου σχήματος, γραφέντα περὶ τὸ τέλος τῆς ιη' ἑκατ. καὶ περιέχοντα δοξαστικά, ἀπόστιχα, ἀπολυτίκια, ἑξαποστειλάρια καὶ καθίσματα φαλλόμενα πρὸς τὸν μάρτυρα Καλλίνικον, οὗ ἡ μνήμη τελεῖται τῇ κθ' τοῦ μηνὸς Ιουλίου. — γ') Φύλλα δύο σχήματος ὀγδόου, περιέχοντα αὐτόμελά τινὰ καὶ ἐν δοξαστικῶν εἰς τὸν αὐτὸν μάρτυρα Καλλίνικον. — δ') Φύλλον μακρὸν ἕν, ἐνέχον τρία τροπάρια διὰ τὴν ἁγίαν μάρτυρα Θέκλαν.—ε') Φύλλα πέντε μεγάλου σχήματος, ἐμπεριλαμβάνοντα τὴν ἁσματικὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλίνικου. — ς') Φύλλα τέσσαρα μεγάλου σχήματος ἐνέχοντα τὴν αὐτὴν ἁσματικὴν ἀκολουθίαν.

704. Θήκη περικλείουσα τὰ ἐπόμενα λείψανα τευχῶν ἑτεροίων.

1. Λείψανον μεμβρανίνου κώδικος τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος ἐξ ἑνὸς φύλλου καὶ ἡμίσεος, ὅπερ ἐστὶ μέρος διηγήσεως περὶ τοῦ γενομένου θαύματος, ἠγίκα Πέρσαι καὶ Βάρβαροι τὴν Κωνσταντίνου πόλιν ἐκύκλωσαν πολέμῳ· ἔστι δὲ τὸ κείμενον ἐν

μιᾶ ἐκάστη τῶν σελίδων δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 36 ($0,355 \times 0,262 = 0,252 \times 0,165$).

2. Μεμβράνινον φύλλον ἓν, ὃ περιεκάλυπτε τετυπωμένον τι βιβλίον: ἔχει δὲ τοῦτο πρᾶξιν ἔγγραφον ἐξάρχου τινὸς ἀνωνύμου πατριαρχικοῦ πρὸς ἐγκατάστασιν ἐπιτρόπων εἰς τὸν ἐν Βενετία ναὸν τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, ὅπερ ἐγράφη «ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τοῦ Γραικῶν γένους» (ς' μαίτου ἔτους 1549, ἰνδ. ζ')· καὶ ὕψους μὲν ἔστι 0,39, πλάτους δὲ 0,28.

3. Δύο φύλλα μεμβράνινα λατινικοῦ τεύχους, ὕψους 0,33, πλάτους 0,228. Τὸ κείμενον αὐτῶν κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν πεντήκοντα ($0,225 \times 0,155$).

4. Δύο φύλλα μεμβράνινα διστήλου κώδικος τῆς δεκάτης ἑκατ., ὡς ἐμπεριεῖχε λόγων ἐκλογὰς Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου· καὶ ὕψους μὲν ἔστι 0,315, πλάτους δὲ 0,245· πᾶσα δὲ στήλη γραμμὰς ἀριθμεῖ 33 ($0,22 \times 0,16$). Ἄρχ. « - - τὸν πολέμιον κατὰ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας ὀπλιζόμενον καὶ πάντα διὰ τοῦτο κινουῦντα, οὐ μόνον οὐκ ἠγρίανεν, ἀλλὰ καὶ εἰς πλείονα ἤλθε συμπάθειαν» κτλ.

5. Φύλλον μεμβράνινον ἓν, ὅπερ ἐστὶν ἀγνώστου μοι κώδικος τῆς δεκάτης ἑκατ., μήκους 0,305, πλάτους 0,235. Κείμενον κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν τεσσαράκοντα ($0,278 \times 0,185$)· περιέχει δὲ μέρος λόγου περὶ τῆς ἀγίας Ἄννης, ὃν ἔγραψεν Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἄρχ. « - - τὴν γαστέρα γέμουσαν· οὐ γὰρ χρυσίον οὐδὲ ἀργύριον ἔφερεν, ἀλλὰ προσφήτην καὶ ἱερέα». Ἐκδ. Gaume fratres, τ. IV, σ. 826.

6. Δύο μεμβράνινα φύλλα μικροῦ μονοστήλου κώδικος ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, γραφέντος ἀμφὶ τὴν ιβ' ἑκατονταετηρίδα.

7. Δύο μεμβράνινα φύλλα διστήλου κώδικος τῆς ια' ἑκατ., περιέχοντα μέρος ὁμιλίας εἰς τινα ψαλμὸν ἡρμηνευμένον ἴσως ὑπὸ Βασιλείου τοῦ μεγάλου· τούτων δὲ σελὶς ἐκάστη γραμμὰς ἀριθμεῖ 35. Ἄρχ. « - - καὶ τὸ μηδέποτε μνημονεύειν τῆς ἐξόδου τῆς ἐκ τοῦ βίου· ταῦτά εἰσι τὰ βαδίσματα τῆς χαλεπῆς ἐκείνης ὁδοῦ, ἣν πολλοί εἰσιν οἱ ὀδεύοντες· διὸ καὶ τὸ κατάλυμα ἐπιτήδειον εὐρήσουσιν» κτλ.

8. Τέσσαρα μεμβράνινα φύλλα διστήλου κώδικος τῆς ια' ἑκατ., ἀριθμοῦντα κατὰ σελίδα πᾶσαν γραμμὰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας· τὸ πρῶτον φύλλον ἐν τῷ κρασπέδῳ τοιοῦτον ἔχει σημεῖωμα τῆς ιη' ἑκατ. «Τοῦ ἁγίου Σάβα τὸ βιβλίον. Ἰαννουάριος· ὄθεν εἰκάσειν ἕξεστιν, ὅτι τὸ τεῦχος ἐσώζετο τότε τέλειον καὶ ὅτι περιεῖχε πανηγυρικὰς ὁμιλίας ἀναγινωσκομένας ἰανουαρίῳ μηνί. Τὰ δὲ σφζόμενα νῦν τέσσαρα τούτου φύλλα μέρος ἐμπεριέχει λόγου τινὸς περὶ θεότητος, οὗ ἡ ἀρχή· « - - - αν καὶ χρόνου καὶ φύσεως, νῶ μόνῳ σκιαγραφόμενος, καὶ τοῦτο λίαν ἀμυδρῶς καὶ μετρίως, οὐκ ἐκ τῶν κατ' αὐτόν, ἀλλ' ἐκ τῶν περὶ αὐτόν» κτλ.

9. Δύο μεμβράνινα φύλλα ἰεροστομίου κώδικος τῆς ἐνάτης ἑκατ., γράμμασι γεγραμμένα κεφαλαϊώδεσι, μέρος δ' ἐμπεριέχοντα μαρτυρίου τινὸς τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀστείου, ἐπισκόπου πόλεως Δυρραχίου. Δύο πλευρῶν ἡ γραφή τετριμμένη σφόδρα. Τὰ φύλλα ταῦτα περιεκάλυπτε πρότερον ἔντυπὸν τι βιβλίον· τόποις δ' ἐξέδωκεν αὐτὰ J. Rendel-Harris (Studies published by the Faculty of Haverford College. № 1, 1889).

10. Φύλλον ἐν μεμβράνινον εὐαγγελίου, ὃ περιεκάλυπτεν ὡσαύτως ἔντυπὸν τι βιβλίον· ἦν δὲ τοῦτο κώδικος μονοστήλου τῆς ια' ἑκατ., οὗ τὸ κείμενον ἠρίθμει κατὰ σελίδα γραμμὰς εἴκοσι καὶ τρεῖς (0,20 × 0,152).

11. Δύο μεμβράνινα φύλλα λειτουργικοῦ τῆς ιβ' ἑκατ. εὐαγγελίου, οὗ τὸ κείμενον ἦν κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 28 (0,195 × 0,14)· καὶ τὰ φύλλα ταῦτα, ἃ μέρος ἐμπεριέχει συναξαρίου, περιεκάλυπτε πρότερον ἔντυπὸν τι βιβλίον.

12. Προφητολογίου μεμβρανίνου τῆς ια' ἑκατ. τεμάχιον φύλλου, περιέχον ἀναγνώσματα δύο μετὰ κοκκίων μουσικῶν σημάδιων, ἀναγινωσκόμενα τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἐσπέρας· φαίνεται δὲ προσήκον τῷ προφητολογίῳ, οὗ λείψανα μεγάλα περιέχουσι κώδικες δύο προπεριγραφέντες (ὄρα τοὺς κώδικας 143 καὶ 147).

13. Ἐξ μεμβράνινα φύλλα σχήματος ὀγδόου, προσήκοντα Ψαλτηρίῳ τινὶ τῆς ιγ' ἢ τῆς ιδ' ἑκατ., οὗ τὸ κείμενον ἦν κατὰ σελίδα πᾶσαν μονόστηλον καὶ γραμμῶν 16 μέχρι 17 (0,19 ×

0,135 = 0,118 × 0,08). Ἄρχ. « - - - τὸν ζυγὸν αὐτῶν. ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτούς » κτλ. (ψαλμ. β', 3, 4). Τέλος· « καὶ συναγωγή λαῶν κυκλώσει σε » (ζ', 8).

14. Φύλλον ἐν μεμβράνινον, λείψανον ὃν κώδικος τῆς ια' ἑκατ., οὗ τὸ κείμενόν ἐστι κατὰ σελίδα δίστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν εἴκοσι καὶ ὀκτώ, ὃ ἐστι χῶρον ἐν τῇ σελίδι περιέλαβε μήκους 0,158, πλάτους 0,105. Περιέχει δὲ τοῦτο τὸ φύλλον μέρος ἀνθολογίου γνωμῶν ἢ ἀποφθεγμάτων, οἷον Κάτωνος, Μενάνδρου, Ὀριγένους, Δημόνακτος, Σωκράτους, Κριτίου, Κυψέλου, Σέξτου, Πιττακοῦ καὶ ἐτέρων.

15. Δύο μεμβράνινα φύλλα μονοστήλου κώδικος τῆς ια' ἢ τῆς ιβ' ἑκατ., ὧν ἑκάστη σελὶς ἀριθμεῖ γραμμάς τριάκοντα καὶ πέντε, χῶρον ἔχοντας ὡς 0,21 × 0,16· περιέχει δὲ ταῦτα κεφάλαιά τινα (κδ'-λα') συγγραφῆς μνήμης ἀξίας, εἴτουν βίου τινὸς ὁσίου ἀνδρὸς μονῆν ἐν τινι τόπῳ, πιθανῶς ἐν τῇ Κωνσταντίνου πόλει δειμαμένου· μνεῖα δ' ἐν αὐτοῖς ἐστὶν αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, καὶ πιθανὸν ἐντεῦθεν ἐστὶν, ὅτι μέρος ἔχει τὰ φύλλα ταῦτα βίου τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Εὐθυμίου, ὃν, ὡς εὔρεν ἀκέφαλόν τε καὶ ἀτελῆ Κάρολος ὁ de Boor, ἐξέδωκε τύποις ἐν Βερολίνῳ, ἔτει 1888-φ. Καὶ τοῦτο μὲν ἐξ ὑπονοίας εἰρηγαί μοι νῦν, ὁ δὲ τὰ Σαββαίτικα ταῦτα φύλλα τυπώσων ἐλέγξει πάντως τὴν περὶ τοῦ κειμένου τούτων ὑπόνοιαν.

705. Τεῦχος μεμβράνινον τῆς ια' ἑκατ. ἀκέφαλόν τε καὶ πεπηρωμένον, οὗ ἡ πρώτη σελὶς ἐφθαρμένη· σφῆζει δὲ φύλλα 64 (μήκους 0,155, πλάτους 0,13), ὧν ἑκάστη σελὶς ἀριθμεῖ γραμμάς τριάκοντα καὶ τέσσαρας (0,115 × 0,085). Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ κεῖται τοῦ ψαλλομένου κανόνος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτήρος ἀκέφαλος ἐρμηνεῖα· εἴτα δ' ἐρμηνεῖα πάλιν ὑπάρχει κανόνων ἐτέρων, τῶν ἐφεξῆς ¹. Φύλλ. 11^β « Ἐτερος κανὼν εἰς τὴν μεταμόρ-

¹ Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἔγραψεν, ὅτι μητροπολίτης ἀνόνομος τῆς Θεσσαλονίκης πρὸ τοῦ Πτωχοπροδρόμου βίωσας ἀσματικούς ἠρμήνευσε κανόνας, αὐτοὺς δὲ τοὺς φερομένους ἐν τούτῳ τῷ Σαββαίτικῳ κώδικι, καὶ ὅτι μεμβράνινον ἀντίγραφον τῆς συγγραφῆς ἐκείνου ὑπάρχει ἐν τινι βιβλιοθήκῃ τοῦ Ἀθῶ. (Ἐορτοδρόμιον, ἤτοι ἐρμηνεῖα εἰς τοὺς ἁσματικούς κανόνας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἐορτῶν, συναρτισθέν ὑπὸ Νικόδημου κτλ. Ἐν Βενετίᾳ 1836, σ. ιζ').

φωσιν τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ φέρον ἀκροστιχίδα ἱαμβικήν: Μωσῆς Θεοῦ πρόσωπον ἐν Θαβῶρ εἶδε». Κείμενον καὶ ἐρμηνεία τούτου, ἧς ἡ ἀρχή· «Καινοτομίαν ὑπέστη κατὰ τὴν ἔχτην χώραν ὁ παρῶν οὗτος ἱαμβος» κτλ.—Φύλ. 27 «Κανὼν εἰς τὴν πάνσεπτον κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· ποίημα Κοσμᾶ μοναχοῦ, φέρον ἀκροστιχίδα τήνδε στίχοις ἱαμβείοις: Πανηγυρίζετωσαν οἱ θεοφρονες». Κείμενον καὶ ἐρμηνεία, ἧς ἡ ἀρχή· «Ἦς οὐδὲ ὁ νοὺς δύσληπτός ἐστιν» κτλ.—Φύλ. 45 «Ἔτερος κανὼν εἰς τὴν πάνσεπτον κοίμησιν τῆς Θεοτόκου· ἦχος δ'». Ἀρχ. «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Ἀρχὴ τῆς ἐρμηνείας· «Ὁ παρῶν τῆς Θεοτόκου κανὼν οὐδεμίαν ὄλωσ ἔχει δυσχέρειαν».—Φύλ. 59 «Κανὼν εἰς τὴν παγκόσμιον καὶ θείαν ἑορτὴν τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· ποίημα Κοσμᾶ μοναχοῦ, φέρον ἀκροστιχίδα στίχον ἱαμβικὸν τόνδε: Σταυρῶ πεποιθὼς ὕμνον ἔξερεύγομαι». Ἀρχὴ τῆς ἐρμηνείας· «Ἦς ἡ ἐρμηνεία καὶ ὁ σκοπὸς εὐσύνοπτος» κτλ.

706. Βιβλιάριον ἐκ φύλλων ἑπτὰ χάρτου (μήκους 0,20, πλάτους 0,14), οὗ ἡ ἐπιγραφή· «Βραβεῖον [γρ. βρεβεῖον] τῶν πατέρων τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, ὁποῦ μνημονεύονται ὁσημέρας (εἰς) λειτουργίας τοῦ ἁγίου μοναστηρίου, διηνεκῶς καὶ ἀδιαλείπτως». Τὸ βρεβεῖον τοῦτο τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς διοικήσεως ἔχει Μελετίου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων· ἡγουμένων δὲ τῆς λαύρας ὀνόματα, ἃ τὸ βρεβεῖον ὀνομάζει, ταῦτ' ἐστίν: Ἱερεμίας ὁ Κρής ἔτει 1753-φ, Νικηφόρος ὁ ἐξ Ἰωαννίνων ἔτει 1754-φ καὶ Ῥαφαὴλ ἔτει 1762-φ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'.

ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΤΩΝ ΥΠ' ΑΥΤΟΥ ΚΟΜΙΣΘΕΝΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

καὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων εἰς τὴν λαύραν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, περὶ τὴν τετάρτην δεκάδα τῆς ἐκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ¹.

Ἄρχῃ τῶν μηναιῶν. — Βιβλίον α' Σεπτέμβριος καὶ Ὀκτώβριος τῆς στάμπας, εἰς πρῶτον μῆκος. — Βιβλίον β' Νοέμβριος καὶ Δεκέβριος τῆς στάμπας, πρῶτον μῆκος. — Βιβλίον γ' Ἰαννουάριος καὶ Φεβρουάριος τῆς στάμπας, πρῶτον μῆκος. — Βιβλίον δ' Μάρτιος καὶ Ἀπρίλλιος, πρῶτον μῆκος· καὶ αὐτὸ τῆς στάμπας. — Βιβλίον ε' Μάιος καὶ Ἰούνιος τῆς στάμπας, πρῶτον μῆκος. — Βιβλίον ς' Ἰούλιος καὶ Αὐγουστος τῆς στάμπας, πρῶτον μῆκος. — Βιβλίον ζ' ἕτερος Ἰούλιος καὶ Αὐγουστος τῆς στάμπας, πρῶτον μῆκος. — Βιβλίον η' ἕτερον μηναιῶν Σεπτέυρι καὶ Ὀκτώβριν τῆς στάμπας, πρῶτον μῆκος. — Βιβλίον θ' στηγηράριν δεμβρέεινον τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ψαλτικόν, εἰς πρῶτον μῆκος ². — Βιβλίον ι' πανηγυρικὸν βεβράηνον· ἀρχεται δὲ ἐκ τῶν Ἰούλλι(ον) μήνα· ἔχει δὲ διαφοροὺς λόγους· ὑπάρχει δὲ εἰς πρῶτον μῆκος· με μάρρο τομάρι. — Βιβλίον ια' τὸ λεγόμενον Διόπτρα, βεβράηνον, εἰς μῆκος Ψαλτηρίου. — Βιβλίον ιβ', ὃ λέγεται Κλήμακας, εἰς πρῶτον μῆκος· ἔχει δὲ καὶ ἑτέρους διαφοροὺς λόγ(ους) ἐρμηνεμένους ὑπὸ κῆρ Συμεῶν τοῦ μεταφραστοῦ ³. — Βιβλίον ιγ' μηναιῶν Ἀθολόγιον τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, τῆς στάμπας· πρῶτον μῆκος· ὁ λεγόμενος Παντέκτης. — Βιβλίον ιδ' παλαιᾶ καὶ νέα Διαθήκη τῆς στάμπας, πρῶτον μῆ-

¹ Ὅρα σελ. 166. ² Πιθανῶς ὁ 528-ος κώδιξ τῆς πατριαρχικῆς συλλογῆς· ὅρα τ. I, σ. 469. ³ Λέγει δὲ τὸν 177-ον κώδικα τῆς Ἀγιοσαβίτικῆς συλλογῆς.

κος. — Βιβλίον ιε'. Ἀναστασίου Σιναΐτου περὶ τῶν ἁγίων τριῶν τεσσαρακοστῶν καὶ ἄλλα διάφορα συνάγματα· ὑπάρχει δὲ εἰς μικρὸν μῆκος. — Βιβλίον ις', ἤγουν βεμπρέινα τετράδια εἰς πρῶτον μῆκος· κέκτητε δὲ πλήστους καὶ διαφόρους λόγους ἐν αὐτῷ. — Βιβλίον ιζ'· καὶ αὐτὸ κέκτητε συνάγματα τινὰ καὶ κανόνες διάφοροι. — Βιβλίον ιη'· καὶ αὐτὸ πλουτὶ διάφορους λόγους· καὶ συνάγματα· ὑπερ ἔστι καὶ παχίτατον. — † Καὶ τέσσαρες λειτουργίαι ἤγουν τῆς στάμπας κοντάκια· τηλιγάδια καὶ μία φυλάδα τῆς στάμπας, κανόνες τῶν ἁγίων ἀποστόλων. — Βιβλίον ιδ'· τοῦ Καρανίου ποιήμα, εἰς Ψαλτηρίου μῆκος τῆς στάμπας: †

† Ἐνταῦθα ἦσὺν τὰ ἐμὰ, ἰδιόχειρά μου βιβλία· ἐμπρῶτις τούτου τὸ βιβλίον (κῶδ. 106)· ἦν ὀνομάζετε Θηκαρά ^λ α: πλουσιοπάροχον. Ὑπάρχουν ἐναυτῇ τῇ βίβλο, συνάγματα διάφορα, ἕως κεφάλαια σιδ'. — Β^{ον} βιβλίον, εἰς Πεντηκοσταρίου μῆκος: ἔχη δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν, τὰ συλειτουργήματα τὰ καθημερινὰ τῆς θείας λειτουργίας, καὶ μετέπιτα, εὐχὴ ἐξομολογητικῇ εἰς τὸν κν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ καθεῖς, συνάγματα ἕως κεφάλαια, μδ'. — Τὸ γ^{ον} βιβλίον: καὶ αὐτὸ εἰς μῆκος Πεντηκοσταρίου· ἔχει δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν, τὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως ἀδόμενα· οἱ εἴρμοι τῶν μεγάλων ἑορτῶν· καὶ εὐχαὶ πλήστε· καὶ κανόνες διάφοροι· καὶ ἄλλα πολλὰ συνάγματα, ἕως κεφάλαια ιη'. — Τὸ δ^{ον} βιβλίον, Ψαλτήριον τοῦ κονδιλίου· εἰς πᾶσαν δόξαν, τρία τροπάρια, καὶ εὐχὴ καὶ ἄλλα συνάγματα πλήστα. — Τὸ ε^{ον}· καὶ αὐτὸ Ψαλτήριον τῆς στάμπας εἰς Ρολογίου μῆκος. — Τὸ ς^{ον} βιβλίον· νόμημον, ἰδιόχειρον γράμμα ὑπάρχει τοῦ ἁγιωτάτου π(α)τριάρχου κυροῦ Γενადίου τοῦ Σκουλαρίου· ὑπάρχουσιν δὲ καὶ ἄλλα συνάγματα διάφορα ἐναυτό: καὶ ἥτις στερίσει ἐν ἐξ αὐτῶν τῶν βιβλίων ἀπὸ τὴν ἁγίαν λαύραν, νὰ ἔχει τὰς ἀράς τῶν τη' θεοφόρων π(ατέ)ρον καὶ τὸν ἅγιον Σάββαν ἀντίδικον ἐν ἡμέρα κρίσεως: — (Καὶ ἐν τῷ κρασπέδῳ) καὶ ἐξεμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ νὰ ἴνε ἀσυγχώριτος καὶ ἀφωρισμένος.

† Καὶ ἐπτὰ ταυλομάνδιλα· τὸ ἕνα πλατεῖ, καὶ τὸ ἕτερον πλατὶ καὶ μεγάλο· τὸ δὲ τρίτον μακρὶ διὰ τὰ χέρια, καὶ τὰ ἄλλα

τέσσερα, μικρότερα τῶν ἄλλων.· και τρία σεντούκια, τοῦ μειζοτέρου, ἔχει ἡ κλιδονία του, φλωρ(ιον) α· χωρὶς τὸ σεντούκη: ἔτι δὲ και βουτζία τρανά, δύο, γεμάτα ψάρια· και ἕτερα βαρελόπουλα τρία· και αὐτὰ γεμάτα ψάρια· και πάλιν ἕτερα δύο βαρελόπουλα· τὸ μὲν ἓνα γεμάτο κρασί, τριῶν χρονῶν: τὰ δὲ ἕτερον· γεμάτο ξίδι παλαιόν: και πέντε μαστραπάδες με τὰ σκεπάσματά τους: και τρία ἀλατερᾶ σκεπαστᾶ, στάνηνα: και ἄλλην τινὰν κατόυναν πλεῖστιν· χρυζομένην εἰς τὸ μοναστήριν.

† Ταῦτα δὲ πάντα· ἤφερα κάγῳ Γερμανός εὐτελής· και τῇ κς' τοῦ σεπτευρίου μηνός· τὰ ἐπαρέδωκα εἰ(ς) τὴν λαύραν τοῦ ὀσίου και θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου· κατέμ-προσθεν τοῦ τιμίωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κυροῦ Ἰωάσαφ ἱερομονάχου και δικαίου τῆς αὐτῆς ἀγίας λαύρας τοῦ ὀσίου και θεοφόρου π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου· και τοῦ τιμίωτάτου ἐν μοναχοῖς κῦρ Θεοδούλου τοῦ πρωτογέροντος· και τοῦ τιμίωτάτου ἐν μοναχοῖς κῦρ Ἰωάσαφ τοῦ γέροντος, και τοῦ τιμίωτάτου ἐν μοναχοῖς κῦρ Συμεῶν οἰκονόμου και γέροντος τῶν μοναστηρίων· και κῦρ Σάββα τοῦ γέροντος· και κατέ(μ)προσθεν πάντων τῶν τιμίωτάτων γερόντων τῆς συνάξεως· ἦτι ἄρα και ἤφερα· ἀπό τε φλουρία και βιβλία· και ἐτέραν κατόυναν, σεντούκια· σκεύη ἱερά· και ἄλλην πλήστην ἤλην, χρυζομένην εἰς τὸ μοναστήρι.

ΤΩΝ ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΑΜΕΤΑΛΛΑΚΤΟΙ.

Σελίς 228 καὶ 229. Πίναξ φωτοτυπικὸς ἀπεικάζων δύο σελίδας τοῦ 144-ου κώδικος. Τὸ πρὸ τοῦ σημειώματος τοῦ καλλιγράφου κείμενον ἀναγινώσκειται ὡδε· «ἐνετείλατο τὰς | τοιαύτας λιθά|ζειν + σὺ οὖν· τί λέ|γεις + τοῦτο δὲ εἴ|πον ἐκπειρά | ζοντες αὐτὸν + ἴ|να σχῶσι· κατη|γορίαν αὐτοῦ + ὁ | δὲ Ἰ(ησοῦ)ς κάτω κύψας· | τῷ δακτύλῳ ἔ|γραφεν εἰς τὴν | γῆν + ὡς δὲ ἐπέ|μενον ἐρωτῶν|τες αὐτὸν· ἀνέ|κυψε καὶ λέγει αὐ|τοῖς + ὁ ἀναμάρ|τητος ὑμῶν· | πρῶτος βαλέ|τω λίθον ἐπ' αὐ|τὴν + καὶ πάλιν κάτω κύψας· | ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν· + | οἱ δὲ ἀκούσαντες· | καὶ ὑπὸ τῆς (in marg. ἰδίας) συνει|δήσεως καὶ ἐλεγ|χόμενοι· ἐξήρχον|το εἰσκαθεῖς [= εἶς καθ' εἶς] ἀρ|ξάμενοι ἀπὸ τῶν | πρεσβυτέρων + καὶ | κατελείφθη ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· | καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέ|σω οὔσα + ἀνακύ|ψας δὲ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· εἶπεν | αὐτῇ + γύναι· ποῦ | εἰσὶν· οἱ κατηγο|ροί σου + οὐδεὶς σε | κατέκρινεν + ἡ | δὲ εἶπεν + οὐδεὶς Κ(ύρι)ε· + | εἶπεν δὲ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς + οὐδὲ | ἐγώ σε κατὰ κρί|νω· + πορεύου· καὶ | ἀπὸ τοῦ νῦν· μη|κέτι ἀμάρτανε». Ἰωάν. εὐαγγ. η', 5 - 11.

Σελ. 238. Πίναξ ἀπεικονίζων μίαν σελίδα τοῦ 153-ου κώδικος, ἣτις ἀναγινώσκειται ὡδε· «σου τὸ γράμμα καὶ | γράψον ὀδοῦντα· | καὶ ἐπέειπεν ὁ κύ|ριος τὸν οἰκονό|μον τῆς ἀδικίας, ὅ|τι φρονίμως ἐποί|ησεν + ὅτι οἱ υἱοὶ | τοῦ αἰῶνος τοῦτου |

φρονημώτεροι ὑπὲρ | τοὺς υἱοὺς τοῦ φω|τός, εἰς τὴν γενεὰν |
 τὴν ἑαυτῶν εἰσίν+ | καγὼ ὑμῖν λέγω+ποι|ῆσατε ἑαυτοῖς φί|λους
 ἐκ τοῦ Μαμωνᾶ | τῆς ἀδικίας+ἵνα ὁ|τῶν ἐκλείπεται, δέ|ξοντε
 ὑμᾶς εἰς τὰς | αἰωνίους σκηνάς:. | — Εὐα(γγέλιον) ἐπιάνομβρίας.
 Ἐκ τ(οῦ) κατ(ὰ) Μάρκον. | Εἶπεν ὁ Κ(ύριος)+ἔχετε πίστην |
 Θ(εο)ῦ+ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν | ὅτι ὅς ἂν εἴπει τῷ ὄρει | τοῦτω:
 ἄρθητι· καὶ | βληθήτι εἰς τὴν θά|λασσαν: καὶ μὴ διακρι|θῆ
 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ|τοῦ, ἀλλὰ πιστεύσει ὅτι ἅ | λέγει γίνεται, ἔσται
 αὐτῷ ὁ ἂν εἴπει+διὰ τοῦ|το λέγω ὑμῖν+πάντα | ὅσα ἂν προ-
 σευχό|μενοι αἰτήσθε, πι|στεύετε ὅτι λαμβάνετε | καὶ ἔσται ὑμῖν
 +καὶ ὅτῶν | στήκετε προσευχόμεν|οι, ἀφίετε ὅτι ἔχετε | κατὰ τι-
 νος+ἵνα καὶ | ὁ π(ατ)ήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς | οὐ(ρα)νοῖς, ἀφίει ὑμῖν
 τὰ | παραπτώματα ὑμῶν+ | αἰτήτε, καὶ δωθή|σεται ὑμῖν+ζη-
 τεῖτε, | καὶ εὐρήσετε+ κρού|ετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὁ|μῖν+πᾶς
 γὰρ ὁ αἰτὸν | λαμβάνει+καὶ ὁ ζητῶν | εὐρίσκει+καὶ τῷ κρού-
 οντι | ἀνοιγήσεται:—». Λουκᾶ ις', 7-9. Μάρκ. ια', 22-25.
 Ματθ. ζ', 7, 8.

Σελ. 286. Πίναξ ἀπεικάζων τὴν ἐσχάτην σελίδα τοῦ 172-ου
 κώδικος, γραφέντος ἔτει 987-φ· περιέχει δὲ τὸ τέλος ἐρμηνείας
 Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν πρώτην πρὸς Κορινθίους ἐπι-
 στολὴν Παύλου τοῦ ἀποστόλου. «λήψετε δόξαν καὶ τὸν Θ(εο)ν μει-
 ζόνως καθ' ἑαυτοῦ παροξυνεῖτε. | διὸ παρακαλῶ πᾶν δυσῶδες, ἐκβα-
 λόντες ῥῆμα, εἴ τι ἀγαθὸν | πρὸς οἰκοδομὴν τοῦτο λέγομεν· ἀλλ'
 ἀμύνασθε ἐκεῖνον ἐπι|θυμεῖς; τί οὖν ἀντέκεινου σαυτὸν ἀμύνει·
 ὁ γὰρ τοὺς λελυπηκό|τας ἀμύνασθαι σπουδάζων, οὕτως ὡς ὁ
 Παῦλος ἀμύνασθαι | ἐκέλευσεν· ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε
 αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· ἐὰν δὲ τοῦτο μὲν μὴ ποιεῖς· ἐπι-
 βουλεύης δὲ μόνον, | κατασεαυτοῦ τὸ ξίφος ὠθεῖς· διόπερ ἂν κακῶς
 ἐκεῖνος λέγη, | ἐγκωμίοις αὐτὸν ἀμείβου καὶ ἐπαίνοις· οὕτως γὰρ
 κάκεῖνον ἀ|μύνασθαι δυνήσῃ, καὶ σαυτὸν ἀπαλλάξῃς πονηρᾶς ὑπο-
 ψίας· | ὁ μὲν γὰρ ἐπι τὸ κακῶς ἀκούειν ἀλγῶν, ἀπο συνειδότης
 ὀκοεῖ· | τοῦτο πάσχειν πονηροῦ· ὁ δὲ καταγελῶν τῶν λεγομένων,

μέγι|στον ἐκφέρει τεκμήριον, τῷ μηδὲν ἑαυτῷ συνειδέναί πο-
νη|ρόν· ἐπεὶ οὖν οὔτε τὸν ἀκούοντα· οὔτε αὐτὸν· οὔτε τὸν
διαβαλλόμενον ὠφελεῖς· καὶ κατα σαυτοῦ τὸ ξίφος ὠθεῖς, κἀν
ἐντεῦ|θεν γενοῦ σωφρονέστερος· ἐχρῆν μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς βασι-
λείας τῶν | ου(ρα)νῶν, καὶ τῶν τῷ Θ(ε)ῶ δοκούντων πείθεσθαι·
ἐπειδὴ δὲ παχύτερον διάκεισαι· καὶ ὡσπερ θηρίον δάκνεις·
κἀν ἐντεῦθεν πα(ι) δεύθητε· ἵνα τοῖς λόγοις τούτοις σωφρο-
σθεῖς· δυνηθεῖς ἀπο | τῶν τῷ Θ(ε)ῶ δοκούντων μόνων ῥυθμιζε-
σθαι· καὶ γενόμενος | παντὸς πάθους ἀνώτερος, ἐπιτύχης τῶν ου(ρα)-
νίων ἀγαθῶν· | ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν· χάριτι καὶ φι-
λαν(θρωπ)ία τοῦ | κ(υρίου) ἡμῶν Ἰ(ησοῦ) Χ(ριστοῦ)· μεθ' οὗ τῷ
π(ατ)ρὶ συν τῷ ἀγίῳ πν(εύματι)· δόξα· κράτος τιμῆ | νῶν καὶ ἀει-
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν +».

Σελ. 356. Πίναξ μηναίου τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, γραφέν-
τος ἔτει 1395-φ· ἐν τούτῳ δὲ τῷ πίνακι, πρὸ τῶν ὑπὸ τοῦ καλ-
λιγράφου γεγραμμένων, ὑπάρχει τόδε· «ἀλλη(λου)ία ἤχος β': ἰδοὺ
δὴ τι καλὸν ἢ τι τερπνόν: Εὐα(γγέλιον) | ἐκ τοῦ κατα Ματθαῖον
ἀγίου εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα: + | Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· πρὸς καλε-
σάμενος ὁ Ἰ(ησοῦ)ς τοῖς δώδεκα | μαθητάς: Κοινωνικόν: Ἄγαλ-
λιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κ(υρί)ῳ ἀλλη(λου)ία: | ἕτερον· Ποτήριον σ(ωτή)-
ριον λήψωμαι καὶ τὸ ὄνομα | Κ(υρίου) ἐπίκαλέσωμαι: + εἶτα τὸ
ἐπίλοιπον τῆς λειτουργ(ίας) | καὶ τὸ ἀπολ(υ)τ(ίχιον) κοντ(ά)κ(ιον)
καὶ ἀπόλυσις: καὶ τὸν Θ(εὸ)ν δόξα σοι: +».

Σελ. 366. Πίναξ ἀπεικάζων τὴν ἐσχάτην σελίδα κώδικος εὐαγγε-
λίου γραφέντος ἔτει 1184-φ· καὶ ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τῆς πρώτης στήλης
ἀναγινώσκειται τοῦτο· «Ἔτερον [= εὐαγγέλιον] ζήτ(ει) τῇ δ' τῆς γ' |
ἐυδ(ομάδος) τοῦ πάσχα:— | Ἔτερον ζήτ(ει) τῇ ε' τῆς γ' | ἐυδ(ο-
μάδος) τοῦ πάσχα:— | + τέλο(ς) σὺν Θ(ε)ῶ ἀμήν». Εἶτα δ' ὑπάρ-
χει τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς δευτέρας
στήλης ἀναγινώσκονται στίχοι τινές, ὧν τὸ ἀπόγραφον ἐπιδιωρθω-
μένον, ὡς οἶμαι, μετέγραψα εἰς τὴν 367-ην σελίδα· καὶ μετὰ

τοὺς στίχους ὑπάρχει τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου περικοπή προσθεθεῖσα τῇ γ' ἑκατ. Ἀναγινώσκειται δὲ αὕτη ὧδε· «Εὐ(α)γ(γέλιον γ' (= ἑωθινόν) ἐκ τ(οῦ) κατ(ὰ) Μάρκον: — | Ἀναστάς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· πρωὶ πρω τ(ης) | σαμβάτων· ἐφάνη | πρῶτον Μαρία τῇ Μα|γδαληνῇ· ἀφεῖς ἐκβε|βλήκει· ἑπτὰ δεμῶ|νία· ἐκείνη δὲ πορευ|θείσα: ἀπίγγηλεν | τοῖς μεταυτοῦ γενω|μένοις, πενθοῦσιν | και κλέουσιν· κακήνοι | ἀκοῦσανταις ὅτι ζῆ | και ἐθεάθη ὑπ αυ|τῆς ἠπίστησαν: μετα | δὲ ταῦτα· δυσὶν ἔξ αυ|τῶν περιπατοῦ — — —».

Σελ. 367. Πίναξ ἀπεικάζων δύο σελίδας τοῦ 237-ου κώδικος, ἔτει γραφέντος 1389-ω ὑπὸ Δωροθέου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων· ἔχουσι δὲ αὗται μέρος ἀνεκδότου κανόνος ἁσματικοῦ, φαλλομένου τῇ λα' τοῦ μαίου μηνὸς εἰς τὸν ἀπόστολον Ἑρμείαν. « - - - οντα· πίστει και πόθω αὐτῶ ἀνα|βοῶσιν· σὲ ὑπερψοῦμεν εἰς πάντας (τοὺς αἰῶνας): + | — Σὺ τῆς πλάνης· μάρτυς τοῦ Χ(ριστο)ῦ· | τὰ θήρατρα συγκόψας· ἐν στάσει | και καρτερία· ἐκ παγίδων νοητῶν· | ἐρύσθης ἀλώβητος· τοῦ γὰρ κτί|στου· εἶχες τὴν θεῖαν νευροῦσαν· και ἐν|δυναμοῦσαν· ἐν ἀθλοῖς σε Ἑρμία ἀπόστολε Χ(ριστο)ῦ: + | Θ(εοτοκίον). Ὁ τὰ πάντα νεύματι ποιῶν· υἱὸς Θ(εο)ῦ και λό|γος· βουλήση ἀγαθότητα· και πλή|θος οἰκτιρμῶν· σαρκοῦται και πλά|ττεται· Θ(εοτό)χε θεῶν αἱμάτων· ἐκ σοῦ και πανα|γίων· και ἀνακαινίζει· ἡμᾶς τοὺς· σὲ ὑμνοῦντας: + | — Ὡδ(ή) θ'. Τύπον τῆς ἀγνῆς λογχίας | σου· πυρπολουμένην βᾶτον ἔδει|ξεν ἄφλεκτον· και νῦν καθ' ἡμῶν | τὸν πειρασμὸν ἀγριαίνουσαν· κα|τασβέσαι αἰτοῦμεν τὴν κάμινον· ἵ|να σε Θ(εοτό)χε ἀκατάπαύτως μεγαλόνομεν: + | — Ἐχων· θησαυρὸν ἀσύλητον· ἐν τῇ ψυ|χῇ Ἑρμία ἐναποκείμενον· τῶν τα|μειουθέντα δωρεῶν τῶν τοῦ πν(εύματος): ταῖς | ἀφθόνοις αὐτοῦ μετὰ δόσεσιν· πλουτί | ζεις τοὺς ἐν πίστει· ἀνευφημοῦντας σου τὴν ἄθλησιν: + | — Βάσιν· ἀσφαλῆ προθέμενος· | τῆς τοῦ δεσπότητος μάρτυς· ἀπερι|δόνητον· πίστιν ἐναυτῇ ὡσπερ χρυσὸν | ὠκοδόμησας· και ὡς λίθους τιμίω τῶν | ἄθλων σου· τοὺς πόνους και

ιδρώτας· | δι ὧν τὸ ἔργον ἐτελείωσας·+ | — Ὡσπερ εὐκλεῶς διή-
 νυσας· τῆς εὐσεβείας | μάρτυς δρόμον τὸν ἔνθεον· οὕτως σε | τοῖς
 θαύμασιν Χ(ριστῷ) ἐχαρίσατω· καὶ | προστάτην Ἑρμία παρέσχετο·
 ἡμῖν τοῖς σὲ τιμῶσιν· καὶ τοῦτον πόθῳ μεγα|λύνοντας· +
 — Θεοτοκίον). — | Ἵλης ἐμπαθοῦς ἀμέτοχος· | τὸ τῆς ψυχῆς μου
 διαύγες θεονόμφευ | τε· τήρησον αἰεὶ με κυβερνώσα καὶ | σκέ-
 πουσα· τοῦ δοξάζειν τὸν κτίστην | καὶ Κ(ύριον)· ἀγνώως καὶ μεγα-
 λύνειν τὰ σὰ | μυστήρια πανύμνητε· + Ἐξαποστει | λάρ(ιον): Ὁ
 οὐ(ρα)νὸν τοῖς ἄστροις· κατακοσμίσας· - ».

Σελ. 385. Πίναξ ἀπεικάζων τὴν ἐσχάτην σελίδα τοῦ 259-ου
 κώδικος (ἔτους 1089 ἢ 1090), ἔχουσαν τὸ πέρασ ὁμιλίας Ἰω-
 άννου τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς Σωσάννης· ἀναγινώσκειται δὲ
 ὡδε· « - - σεται ἐπι τῷ Θ(ε)ῶ· ὁ ἀ|νήρ τῆς Σωσάννης· | ἐπαι-
 νεθῆσεται πᾶς | ὁ ὁμῶν ἑναυτῶ· | τοῦτέστιν ὁ πιστεύων | ἐν
 αὐτῷ· ὅτι ἐνεφρά|γει στόμα λαλούντων | ἄδικα· τὰ τῶν πα-
 ρα|νόμων πρεσβυτέρων | ἄδικον στόματα· τότε | μετεστρέφετο τὸ
 πένθος | τῶν γονέων αὐτῆς εἰς | χαράν· ὁ ἀνὴρ ἠγαλλι|άτω δοξα-
 ζων τὸν Θ(ε)ῶ· | οἱ συγγενεῖς, ἔχαιρον· | οἱ γείτονες· ἐυθύμουν· |
 καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτῆς, | ἠῦφραίνετο· καὶ ἅπασ| ἀπλῶς, πάνδι-
 μος | ἦν ἑορτή· Θ(εο)ῦ· ἀγγέλων· | ἀν(θρώπων)· εἶδες ἐν γυναι-
 κί· ὡ σχήματι ἀνδρία(ν) ψυ|χήν, · εἶδες γυναικὸς | σωφροσύνην·
 ἧς ἡ μνή|μη μένη ἀθάνατος με|τα νίκης· αὕτη παρὰ | ἀν-
 (θρώπ)οις ἐδοξάσθη, παρ(ὰ) | ἀγγελοῖς ἐμεγαλύνθη· | παρα Θ(εο)ῦ
 ἐστεφανώ|θη· ταύτην ζηλώ|σατε αἱ γυναῖκες | ἵνα τῆς αὐτῆς
 τιμῆς | καὶ ὑμεῖς κατὰξιο|θητε παρα Θ(ε)ῶ· ἐν | Χ(ριστῷ)
 Ἰ(ησο)ῦ τῷ κ(υρί)ῳ ἡμῶν· | ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶ|νας τῶν
 αἰῶνων | ἀμήν». Μετὰ δὲ τὸ σημείωμα τοῦ καλλιγράφου, οὗ τὸν
 ἔβδομον, ὡς εἴρηται, στίχον ἀπέξεσέ τις, ὑπάρχει γράμμασιν
 ἀραβικοῖς ἕτερον σημείωμα, λέγον ὅτι τὸ βιβλίον Ἡσαΐας ἱερεὺς
 ἀφιέρωσε τῇ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσει, ὃ ἐστὶ τῷ Παναγίῳ
 Τάφῳ, ἔτει 1616-φ.

Σελ. 442. Πίναξ κώδικος ἔτους 1201-ου· τὰς τρεῖς πρώτας αὐτοῦ γραμμὰς ἀνάγνωθι ὧδε· «πρεσβείαις τῆς ὑπεράγιας δεσποίνης ἡμῶν Θ(εοτό)κου | τοῦ ἀγ(ίου) καὶ ἐνδόξου πανευφήμ(ου) ἀποστόλ(ου) καὶ εὐαγγελιστοῦ | Ἰω(άννου) τοῦ θεολόγου· καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἀμήν». Κατόπιν ὑπάρχει τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου.

Σελ. 457. Πίναξ ἀπεικάζων δύο σελίδας τοῦ 332-ου κώδικος, ἔτει 1427-φ γραφέντος· καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ σελίδι τὸ πέρας ὑπάρχει λόγου τινὸς Βασιλείου τοῦ μεγάλου, ὅπερ ἀναγινώσεται ὧδε· «ἦ εἰς αὐτόν. φέρων οὖν ἐν τῇ χειρὶ τὸν λίθον ὁ | Κ(υρί)ος, ἔμπρακτον ἡμᾶς διδάσκει τὴν εἰς αὐτὸν | πίστιν ἔχειν. τοῖς ἐπτὰ τοῦ Κ(υρί)ου κοσμουμένην | ὀφθαλμοῖς· τουτέστι, ταῖς ἐπτὰ τοῦ ἀγίου | πν(εύματος) ἐνεργείαις. Κασσιτήρινος δὲ ὁ λίθος | καὶ διὰ τόνδε τὸν λόγον· ὅτι ὡσπερ ὁ κασσίτηρος μελαινώμενος λαμπρύνεται πάλιν, | οὕτω καὶ οἱ πιστεύοντες· εἰ καὶ μελαίνονται | ἀμαρτάνοντες, ἀλλ' αὐθις λαμπρύνονται μετανοούτες:†». Ἐἶτα τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ σελίδι ἡ ἀρχὴ κεῖται διηγήσεως ἀποκρύφου «περὶ τῆς τοῦ Ναοῦ οἰκοδομῆς», ἣτις ἔχει ὧδε· «Ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Δα(υιδ) τὸν | μέγαν βασιλέα, ἐβασίλευσεν | ἀντ' αὐτοῦ, Σολομὼν ὁ υἱὸς | αὐτοῦ· καὶ ἦν οἰκοδομῶν τὴν Ἱ(ερουσα)λήμ | καὶ τὰ Ἁγία τῶν Ἁγίων· καὶ ἦν τις παῖς ἄλκιμος σφόδρα· καὶ ἀρχιτεχνίτης· ὃν καὶ ἡγάπα ὁ βασιλεὺς, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν φρόνιμον | καὶ ἐπιεικῆ· καὶ ἀπέστειλεν | αὐτὸν βρώματα καθ' ἐκάστην ἡμέραν, | ἐκ τῆς τραπέζης αὐτοῦ· καὶ ἐν | τῷ δεῖπνῳ, ἐδίδου αὐτώματα, | εἰς τὸ διπλάσιον· καὶ ἰδοὺ περι | ἡλίου δῦσμάς, ἔρχετο Ὀρνίαις | τὸ χαλεπὸν δαιμόνιον, καὶ ἐλάμβανε τὸ ἦμισυ μέρος τοῦ μῖσθου αὐτοῦ· καὶ οὐ μόνον τοῦτο ἐποίει, | ἀλλ' ἔτι καὶ τὸν δάκτυλον αὐτοῦ | τὸν ἀντίχειρα τῆς δεξιᾶς χειρὸς, | ἐθήλαζεν· ὥστε τὸν παῖδα λυπο - - - ». Καὶ τοῦτο μὲν ἡ σελὶς ἔχει· τὸ δὲ λοιπὸν ἀντέγραφα μέχρι τέλους ἐξ αὐτοῦ τοῦ κώδικος, ἵνα τὸ διήγημα πληρῆς, διάφορον ὃν τοῦ παρὰ τῷ Migne (τ. 122, σ. 1316), τύποις ἐκδοθῆ.

Σελ. 474. Πίναξ ἀπεικάζων δύο σελίδας τοῦ 362-ου κώδικος· καὶ τῆς μὲν πρώτης σελίδος ἡ ἀνάγνωσις ἐδηλώθη· νῦν δὲ παρατίθεται μέρος ὧδε τῆς δευτέρας σελίδος, ἀπὸ τῆς ἐνάτης γραμμῆς ἄχρι τέλους. « Ἐτερος κα(νὼν) παρακλητικὸς εἰς τὸν ἀρχι(ι)στράτ(η)γ(ον) Μιχαήλ, φέρ(ων) ἀκροστιχίδα τήνδ(ε) | Ἄκος νέμοις μοι· τῶν παθῶν τε καὶ νόσων· ἐν δὲ τοῖς θ(εοτοκίοις) Εὐθυμίου | — Ὡδ(ή) ἀ΄ ἦχος πλ(ἄγιος) β΄. Κύματι θαλά(σσης):- | — Ἄνωθ(εν) ὡς ἔχων· πολλὴν παρρησίαν· πανυπερθαύμαστε· πρὸς τὸν τῶν ἔλων Θ(εὸ)ν· | τοὺς ἐν τῷ θείῳ ναῶι σου· καταφεύγοντας ἐκάστοτε· ἐποπιτεύεις ἴλεως· Μιχαήλ ἀρχιστράτηγε:- | Κοίμησον τὰ πάθη· νοὸς καὶ ψυχῆς· καὶ τὰς τοῦ σώματος· νόσους θεράπευσον καὶ πρὸς | ἐνθέους αἰνέσεις· διανάστησον πρεσβείαις σου· πρὸς σὲ γὰρ κατέφυγ(ον)· Μιχαήλ ἀρχιστράτηγε:— | Ὅλος ἐπὶ κλίνης· δεινῆς ἀρρωστίας· ψυχῆ καὶ σώματι· νῦν κατακείμενος· ἐν τ(ῷ) σεπτ(ῷ) ἰατρείῳ· | ταῖς πρεσβείαις σου προσέδραμον· μὴ οὖν ὑπερίδης μ(ε)· Μιχαήλ ἀρχιστράτηγ(ε):— | Σοῦ τῆ ἀντιλήψει· καὶ σκέπ(η) τῆ θεία· περιφρουρούμενος· καθυπερβήσομαι· τεῖχο(ς) | ἐχθρῶν ἀοράτων· καὶ πρὸς θείας· καταπαύσω σκηνάς· ὁ πιστὸς οἰκέτ(ης) σου· Μιχαήλ ἀρχιστράτηγ(ε):- | [in marg. Θ(εοτοκίον)]— Ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν· ἀνάγαγε πάλιν· ζωὴν μ(ε) πάναγ(ε) τῆ μεσιτεία σου· καὶ τῆς διαι|ωνιζούσης κατακρίσεως ἐκλύτρωσαι· καὶ δικαίοις σύνταξον· ὅσα γὰρ θέλεις δύνασαι:- | Ὡδ(ή) β΄ πρ(ὸς τὸ) Ὅτι ἐγὼ εἶμι Θ(εὸς)· ὁ μάννα:— + Νοῦν κατερρύπωσα ταῖς | ἀκαθάρτοις ἡδοναῖς· διό σου τῷ τεμένει· προστρέχων ἀνακράζω· καθάρισόν μ(ε) | πάσης ἁμαρτίας· καὶ κηλίδος ταῖς θεαῖς σου λιταῖς· προστάτα πάντων Μιχαήλ:— | Ἐυρώσαν θλίψεις με καὶ ἀρρωστίαί χαλεπαί· τὰ τῶν ἁμαρτιῶν μου· κυήμ(α)τα· ἐξ ὧν | πάτερ· τῆι πρὸς Θ(εὸ)ν σου παρρησία λύτρωσαί μ(ε)· ὡς φύλαξ τῶν πιστῶν· καὶ τῶν ἀγγέλων ὁδηγός:— Μὴ με ἀπ(ο)στρέψεις· καταισχυμμένον δυσωπ(ῶ)· λειτουργ(ῆ) θείας | δόξης· Μιχαήλ καὶ τῶν ἄνω· θείων δυνάμεων· φωσφόρε ταξιάρχχα· ἀλλὰ ἀντ(ι)|λαβοῦ· καὶ ἐξελοῦ μ(ε) τῶν δεινῶν:— | [in marg. Θ(εοτοκίον)]— Ἕμνον χειλέων μου· μὴ ἀπ(ο)πέμψεις ἀγαθῆ· ἡ | Θ(εὸ)ν συλλαβοῦσα·

καὶ τέξασα ἀφράστως· τὸν τῶν ἀγγέλων ποιητὴν τε καὶ δεσπό-
την | ἀλλὰ προ(σ)δέχ(ου) εὐμενῶς· καὶ περιφρούρει συμπαθῶς:—
'Ωδ(ή) γ'. Σὲ τὸν ἐπὶ ὕδατ(ων).— | 'Ο τῆς εἰρήνης ἄρχων· σὲ
ἄγγελον· εἰρήνης ἐμπαρέσχε· καὶ φύλακα ψυχῶν τε· καὶ τῶν σω-
μ(ά)των | ἀοίδιμ(ε). Μιχαῆλ ἀρχιστράτ(η)γ(ε)· διὸ θεράπευσον·
καὶ τῆς νόσου μ' ἐξέγειρον:— | 'Ιασαι τῆς ψυχῆς μ(ου) τὰ τραύ-
ματα καὶ σώμ(α)τ(ος) τὰς νόσους· τῇ σῆι ἐπιστασία· Μιχα|ῆλ
σὺμπαθέστ(α)τ(ε)· καὶ τῶν ἀγγέλων ἔξαρχ(ε)· ἵνα δοξάζω σε· διὰ
βίου στερεούμενος:— | Σὲ τὸν ἐπὶ ὕδατων· ἐρχόμενον· τοῦ Σι-
λοάμ τὸ πάλαι· καὶ τούτοις ἀοράτως· | χάριν ἰάσεως νέμοντα·
ἐπικαλοῦμαι πρόφθασον· καὶ ἐλευθέρωσον· τῶν κακῶν τῶν συνε-
χόντων μ(ε):—[Θ(εοτοκίον)].— | Θάλασσαν τὴν τοῦ βίου· κατεύ-
θυνον, ἀβρόχως διαπλευσαι· καὶ φθάσαι μ(ε) πρὸς ὕρμον· | τῆς
βασίλειας τὸν εὐδιον· τοῦ σοῦ υἱοῦ πανάμ(ω)μ(ε)· ἵνα δοξάζω σε·
σὺν ἀγγέλοις | ἀγαλλόμενος:— 'Ωδ(ή) δ'. Τὴν ἐν σ(α)υρῶ σου
θεῖαν κένω(σιν):—+ | Μὴ με παρόψη χειμαζόμενον· ἀλγηδόσι
δειναῖς· ἀλλ'ἐπαλλήλων νόσων· Μιχ(α)ῆλ | ἀρχιστράτ(η)γ(ε)· ἀλλὰ
συμπαθῶς· ἐλεήσας εἰς ὕμνους· θεῖου ἐξέγειρον:— | Οἱ ἀπ(ὸ)
ὑφους πολεμοῦντες με· φθονεροὶ δυσμενεῖς· ἐπληθύνθησαν οἷς
περ· | Μιχαῆλ ἐπιτίμησον· θεῖε στρατηγ(ε)· ὡς ἐπὶ τοῦ Μωσέως·
ἵνα γεραίρω σε:— | Ἰκετηρίαν σοι προσάγ(ο)μ(αι)· ὅπως ῥύσῃ
ἡμᾶς· ἐκ πειρασμῶν τοῦ βίου· καὶ πονηρῶν | ἀν(θ)ρώπων τε·
θεῖαις σου λιταῖς· ἀρχ(η)γέ τῶν ἀγγέλων· Μιχ(α)ῆλ μέγιστε:— ».

Σελ. 525. Πίναξ ἀπεικάζων δύο σελίδας παλαιτάτου κώδικος, ἐν
αἷς ἀναγινώσκειται μέρος ἐπιστολῆς Φίλωνος ἐπισκόπου Καρπαθίου
πρὸς Εὐκάρπιον, ὅπερ ὕρα ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῶν Ἀναλέκτων
Ἱεροσολυμιτικῆς Σταχυολογίας, σελ. 396,18—397,15. Καὶ πάλιν
ἕτερος πίναξ τοῦ αὐτοῦ κώδικος, ἔχων μέρος μικρᾶς τινος συγγρα-
φῆς περὶ βλασφημίας Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου· ὕρα δὲ καὶ τοῦτο
ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀναλέκτοις, σελ. 403,19—404.

Σελ. 624. Πίναξ ἀπεικάζων δύο σελίδας ἐκκλησιαστικοῦ τυπικοῦ (ἀριθ. 635), γραφέντος ὡς ἔοικε τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἑκτονταετηρίδι· ἀναγινώσκειται δὲ τὸ ἐν αὐταῖς κείμενον ὧδε· «--διδονται καὶ ἄγ(ιον) ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς· εἰς τὴν λει(τουργίαν) τυπικὰ καὶ ἐκ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς | ὠδὴ γ' καὶ ς'· εἰς τὴν εἰσοδ(ον) τροπάρ(ιον) ἦχ(ος) δ': Σήμερον τῆς εὐδοκίας· Δόξα.. καὶ νῦν· τὸ κοντάκιον· | προκ(είμενον) ἦχ(ος) γ'. Ὁδ(ὴ) τῆς Θε(οτό)κου: Μεγαλὸν ἢ ψυχὴ μου τὸν Κύριον· Στίχ(ος). Ὅτι ἐπέβλεψεν|. Ὁ ἀπόστολος· πρὸς Ἑβραίους· Ἀδελφοί· εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή. Ζήτ(ει) σεπτεβρ(ίω) θη. | Ἀλληλούια ἦχ(ος) πλ(άγιος) δ'. Ἄκουσον θύγατερ. Εὐα(γγέλι)ον κ(α)τ(ά) Λουκάν. Τῷ καιρ(ῷ) ἐκείνῳ εἰσῆλθ(εν) ὁ Ἰ(ησοῦ)ς εἰς κόμ(ην) | τινά. Ζήτ(ει) σεπτεβρ(ίω) η'. Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου. Δεῖ εἰδέναι ὅτι ἑορτάζεται ἡ παρούσα ἑορτὴ μέχρι τῆς κε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέρα ε'. | Ἐν τοῖς μεθεόρτοις, εἰ τύχ(οι) ἐν Κυρ(ιακῇ) ζήτ(ει) ὀπισθεν εἰς τὴν ἐρμηνείαν:— | Κε(φάλαι)ον ξα'. — Περὶ τῆς ἀποδώσεως τῆς ἑορτῆς τῆς εἰσόδ(ου) εἰ τύχ(οι) ἐν Κυρ(ιακῇ) πῶς λέγεται.— | Δεῖ εἰδέναι ὅτι ἐὰν τύχ(η) ἡ ἀπόδ(οσις) τῆς ἑορτῆς τῆς εἰσόδ(ου) ἐν Κυρ(ιακῇ), ἐν τῷ | μικρῷ ἑσπερ(ινῷ) ἰστώμεν στίχ(ους) δ'. καὶ ψάλλομεν στίχ(η)ρ(ά) ἀναστάσιμα γ'. Ἀνατολικὸν ἔν. Τῆς ἑορτῆς προκείμενα γ' ἦχ(ος) α'. Ὡ τοῦ παραδόξου. Καὶ τοῦ ἁγ(ίου) Κλήμ(εν)τ(ος) προκείμενα γ' Δόξα τῆς ἑορτῆς ἦχ(ος) πλ(άγιος) δ'. Μετὰ τὸ τεχθῆναί μ(ε). Καὶ νῦν. Θεοτοκίον τοῦ ἦχ(ου). Εἰς τὴν λιτ(ήν) στιχηρὰ τῆς μονῆς, καὶ τῆς ἑορτῆς στιχηρὰ τῆς λιτῆς. Εἰς τ(ὸν) στίχ(ον) τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ στίχ(ου)· καὶ | τὸν ἀλφά(βη)τ(ον). Δόξα... Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς ἦχ(ος) πλ(άγιος) β'. Σήμερον τὰ στίφ(η) Εἰς τὴν εὐλόγησιν τῶν ἄρτων | Θε(οτό)κε παρθένε ἦχ(ος) γ'. Ἡ ἀνάγνωσις εἰς τὰς ἐπιστολάς· εἰ δὲ ἑτέρα ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ ἁγ(ίου) Κλήμ(εν)τ(ος)· | καὶ τοῦ ἁγ(ίου) Πέτρου. Εἰς τὸ Θε(ο)ς κ(ύριος) τροπάριον τὸ ἀναστ(άσιμον) δις. Δόξα τοῦ ἁγ(ίου) Κλήμ(εν)τ(ος) ἦχ(ος) δ'. | καὶ Τρόπ(ω) μέτοχος. Ζήτ(ει) σεπτεβρ(ίω) γ'. Δόξα.. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς ἦχ(ος) δ'. | Ναοῦ τὰ προπύλαια καὶ τῶν ἁγίων

σαφῶς· τὰ ἅγια σημερον· | τῷ Ζαχαρία φαιδρῶς κοσμήσας εὐ-
τρέπισον· μένει γὰρ ἡ | παρθένος· ἔνδον τοῦτον εἰσδύναι· ἦτις
προσ κατοικίαν, | τοῦ Θεοῦ ἡτοιμάσθη· ἥς νῦν ἐορτάζομεν τὴν
θειαν εἴσοδον:— | Καὶ θεοτοκίον τὸ ἀναστά(σιμον). Εἰς τὸ κά-
θισμα τῆς στιχ(ο)λογίας καθίσματα ἀναστά(σιμα) μετὰ τῶν θεο-
τοκίων αὐτῶν | Ἄμωμ(ος). Ἡ ὑπακοή. Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχ(ου).
Προκ(είμενον)· Πᾶσα πνοή· καὶ εὐαγγέλιον ἀναστάσιμον. | Εἰς δ'
ὁ κανὼν ὁ ἀναστά(σιμ)ος τῆς Θεοτόκου β^{ος}, τῆς ἐορτῆς ὁ δ^{ος} εἰς
δ', καὶ τοῦ ἀγ(ίου) | Κλήμεντος εἰς δ' ἀπὸ γ' ᾠδ(ῆς) κοντάκιον
τοῦ ἀγ(ίου), εἰ ἔστιν. καὶ κάθ(ισμα) τοῦ ἀγ(ίου). Δόξα | Καὶ νῦν τῆς
ἐορτῆς. Ἄφ' ς' κοντάκιον τῆς ἐορτῆς· καὶ τὸν οἶκον. Ἐν τῇ ἐννά-
τ(η) στιχ(ο)λογ(εῖ)τ(αι) ἡ Τιμιωτέρα. | Ἐξαπ(οστειλά)ρ(ιον) τὸ ἀνα-
στά(σιμον) τοῦ ἀγ(ίου), εἰ ἔχει· καὶ τῆς ἐορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους
στιχηρὰ ἀναστά(σιμα) καὶ | τῆς ἐορτῆς προκειμ(ενα) γ'. ἡχ(ος) α'.
Τῶν οὐρανίων ταγματῶν. Καὶ ἕτερον ἰδίωμα ἐκ τῆς ἡχ(ος) β'. «Σή-
μερον | τῷ ναῶ προσάγεται» μετὰ τῶν στίχων τῆς ἐορτῆς. Δόξα
τὸ ἑωθ(ινόν). Καὶ νῦν. Ὑπερευλογημένη. | Δοξολ(ο)γ(ία) μεγ(ά)λ(η)
καὶ ἀπ(ό)λυσις. Εἰς τὴν λει(τουργίαν) οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχ(ου),
εἰς ς'· καὶ τῆς ἐορτῆς ἡ ἐννάτ(η) ᾠδ(ῆ) | τοῦ δ' ἡχ(ου) εἰς δ'.
Τροπάρ(ιον) ἀναστά(σιμον) καὶ τῆς ἐορτῆς Δόξα... Καὶ νῦν. Τὸ
κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. | Προκ(είμενον). Ἀπόστολ(ος). Ἀλληλοῦια
καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας· καὶ τῆς ἐορτῆς· ἡ δὲ τοῦ ἀγ(ίου) |
Πέτρου ἀκολουθία ψάλλεται ὅτε θελ(ει) ὁ ἐκκλησιάρχ(ης).— | κβ'
[= νοεμβρίου]—Τοῦ ἀγ(ίου) ἀπο(στό)λ(ου) Φιλήμονος· καὶ τῶν σὺν
αὐτῷ. Ἡ ἀκολουθία τῆς ἐορτῆς καὶ τοῦ ἀγ(ίου). | Εἰς τὸν ὄρ-
θρον· ἀναγινώσκου(εν) ἐκ τοῦ βί(ου) τοῦ ἀγ(ίου) Γρηγ(ο)ρ(ίου) Ἀκρα-
γαντίνων. Εἰς τὴν λει(τουργίαν) ζήτ(ει) | εἰς Ἀπό(στολον) κγ'.
Τοῦ ἐν ἀγ(ίοις) π(ατ)ρ(ό)ς ἡμῶν Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου
καὶ τοῦ | ἐν ἀγ(ίοις) π(ατ)ρ(ό)ς ἡμῶν Γρηγ(ο)ρ(ίου) Ἀκραγαντί-
νων. Ἡ ἀκολουθία τῆς ἐορτῆς καὶ τῶν ἀγ(ίων). Τροπ(ά)ρ(ιον)
ἡχ(ος) γ'. | Στόλος γέγονας ὀρθοδοξίας· θείοις δόγμασιν ὑποστη-
ρίζων τὴν | ἐκκλησίαν ἱεράρχα Ἀμφιλόχιε· τῷ γὰρ π(ατ)ρὶ τὸν
υἱὸν ὁμοούσιον | ἀνακηρύττων κατήσχυνας Ἄρειον· π(άτ)ερ ὅσιε·

Χ(ριστὸ)ν τὸν Θ(εὸ)ν ἰκέ|τευε· δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος·—
Καὶ τοῦ ἀγ(ίου) Γρηγ(ο)ρ(ίου) ἡγ(ος) ὁ αὐτός.

Σελ. 366, κῶδ. 235. Τὸ ἐν τῇ δευτέρᾳ στήλῃ τοῦ πίνακος ἐπίγραμμα κατὰ λέξιν ἔχει ὡδε· «† Ὡ, τίς ἂν καὶ ἀξίως ἐκπλη-
ρίοι τῶν τῆδε | ἄκρος ἀρετῆς ἐληλακῶς τὸν τρόπον· - | Ταπεινός
τὲ καὶ σῶφρον πτωχεύοντι τῷ πνα· - | μακαρισμοῦ τεύξεται τοῦ
λόγου τοῦ σρς· - | Εἰ δὲ καὶ πρόσληφθῆι μιὰ καιρέα τήσδε· - |
Μικροῦ νυχος ἔοικε, ἀέτῳ βροχομένῳ· -»

Κ Α Τ Α Λ Ο Γ Ο Σ

τῶν ὑπὸ Coxe, ὑποβιβλιοθηκαρίου τῆς Βοδλεϊανῆς βιβλιοθήκης, παρατηρηθέντων (ἔτει 1857-φ) κωδίκων ἐν ταῖς δυοσι βιβλιοθήκαις τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα ¹.

(H. O. Coxe, Report to Her Majesty's Government, on the greek manuscripts yet remaining in Libraries of the Levant. London 1858, σ. 11-15, 54-61. Греческія книгохранилища Востока и ихъ рукописи, осмотрѣнныя однимъ английскимъ путешественникомъ въ 1858 году. Москва 1871, σ. 14-19).

1. Chrysostomi, Amphiloehii et Andreae Cretensis homiliae de diversis; membr. in fol. minori; sec. XI ineunte.—2. Chrysostomi homiliae super Genesin; membr. in fol.; sec. XI exeunt.—3. Ejusdem homiliae in S. Pauli epistolam ad Romanos; membr. in fol., sec. XI (! ἀριθ. 20).—4. Symeonis Metaphrastis vitae Sanctorum; membr. in fol.; sec. XII.—5. Vita SS. per annum; membr. in fol.; sec. XI.—6. Menologion; membr. in fol. sec. XI (ἀριθ. 156).—7. Symeonis vitae SS. quorum festa in Novembri; membr. in fol; sec. XI.—8. Ejusdem exemplar aliud; membr. in fol.; sec. XII.—9. Ejusdem vitae SS. quorum festa in Decembri; membr. in fol; sec. XI.—

¹ Πολλοὶ τῶν κωδίκων, ὡς περιγράφονται, δυσδιάκριτοι· ἄλλοι δὲ τινες ἐπιγράφονται κακῶς ὑπὸ τοῦ Coxe· ἀλλὰ καὶ ὁ χρόνος, ὃν αὐτὸς ὥρισεν, ἔστι πολλαχοῦ ἡμαρτημένος πάνυ· εἶδε μέντοι κώδικας, ὧν τινες οὐχ ὑπάρχουσιν ἴσως ἤδη· οἶον α') Michaelis Pselli nonnula et stichera cum notis, β') Chrysostomi orationes in Matthaei et Johannis evangeliiis, γ') Niphonis et aliorum ascetica, δ') Asceticorum in sectiones ccc. distinctae, ε') Interpretationes super SS Marci et Lucae evangelia.

10. Gerondicon, seu vitae SS.; chart. in 4-to maj.; sec. XV (ἀριθ. 151).—11. Vitae Patrum; chart. in 4-to maj.; sec. XIV.—12. Andreae Cretensis et aliorum sermones; membr. in 4-to; sec. XI (ἀριθ. 79).—13. Ejusdem ascetica; chart. in 4-to; sec. XIV.—14. Niphonis et aliorum ascetica; membr. in 4-to; sec. XIV.—15. Collectio canonum ecclesiasticorum; membr. in fol.; sec. XI (ἀριθ. Σταυροῦ 2).—16. Symeonis Metaphrastis vitae Sanctorum, quatuor voluminibus comprehensae; membr. in 4-to; sec. XI.—17. Evangeliarium; membr. in 4-to majori; sec. XII.—18. Menologion; membr. in fol.; sec. XI (ἀριθ. Σταυροῦ 40).—19. SS. Patrum sermones; membr. in fol.; sec. XII (ἀριθ. 180?).—20. SS. Apostolorum acta; epistolae Paulinae et canonicae, necnon apocalypsis S. Johannis; membr. in 4-to minori; sec. XI ineunt.—21. Lectionum fragmenta ex Prophetis; membr. in 4-to; sec. XII.—22. Commentarius super Prophetas Majores; membr. in 4-to; sec. XII. Codex palimpsestus et rescriptus trium scripturam librariorum exhibens; quorum prior et antiquior sec. forsitan VII literis uncialibus usus est, hodie tamen vix enucleandis; secundus Euripidis Orestem et Phoenissam [sic] tragaedias, necnon Gregorii Theologi poëmata aliquot, sec. XI ineunte exaravit; tertius ut supra diximus, commentarium super Prophetas (Κωδ. πατριαρχ. 36).—23. Evangelistarium; membr. in fol.; sec. XII.—24. Idem, membr. in fol.; sec. XI.—25. Id. membr. in fol. sec. XI.—26. Id. membr. in fol.; sec. XI.—27. Evangelia quatuor membr. in fol; sec. XII.—28. Maximi Confessoris centuriæ theologicæ, cum scholiis marginalibus; membr. in 4°; sec. XI (ἀριθ. Σταυροῦ 50).—29. Chrysostomi in S. Matthaei evangelium homiliae; membr. in fol., sec. XI.—30. Ejusdem operis exemplar aliud, ejusdem seculi.—31. Ejusdem homiliae in Genesin; membr. in fol.; sec. XI.—32. a) Johannis Zinae [Sinaitae?] sermo asceticus.—b) Johannis Climaci Scala Paradisi; membr. in 4° sec. XI (ἀριθ. 100).—33. Vita Barlaami et Ioasaphat picturis ornata; membr. in 4° sec. XI (ἀριθ. Σταυροῦ 42).—34. Ephrem Syri sermones ascetici; membr. in fol.; sec. XI (ἀριθ. Σταυροῦ 13).—35. Acta Apostolorum et epistolae Paulinae catholicæque; membr. in 4° sec. XI (ἀριθ. 107).—36. Gregorii Theologi orationes; membr. in fol.; sec. XI.—37. Ejusdem operis exemplaria tria alia; membr. in fol.; sec. XI.—38. Basilii in Psalterium homiliae; membr. in fol.; sec. XI (ἀριθ. Σταυροῦ 24).—39. Alexii Macrembolitæ allegoriae; chart. in 4°; sec. XIV

(ἀριθ. 417).—40. Evangelistarium graece et arabice membr. in fol.; sec. XII (ἀριθ. Σταυροῦ 26).—41. Menologium pro mense Septembri; membr. in fol.; sec. XV.—42. Luciani dialogi; Euripidis; Aristophanis Plutus; chart. in 4° sec. XVI.—43. Typicon τῆς ἀγίας ἐκκλησίας ἐν Ἱεροσολύμοις λαύρας τοῦ ἀγίου Σάββα (ἀριθ. 628).—44. Evangeliarium; membr. in 4° majori; sec. XII.—45. Chrysostomi in S. Matthæi evangelium homiliae; membr. in fol. sec. XI.—46. Ejusdem in Genesim homiliae, pars prior; membr. in fol. sec. XI.—47. Ejusdem operis exemplar aliud; ejusdem seculi.—48. Psalterium; membr. in 4° minori; sec. X exeuntis. — 49. Id. membr. in 4° min. sec. XI.—50. Id. ejusdem seculi et formae.—51. Id. membr. in 4° sec. XII.—52. Evangelia IV, nec non epistolae Paulinae canonicæque cum synaxariis; membr. in 4° minori sec. XI. — 53. Id. membr. in 4° sec. XI. — 54. Id. membr. in 4° sec. XII. — 55. Evangeliarium; membr. in 4° majori; sec. XII. — 56. Evangelia quatuor; membranac. in 4° minori, sec. X. — 57. Exemplar aliud; membr. in 4° minori; sec. X exeuntis.—58. Id. ejusdem formae et seculi.—59. Id. ejusdem formae et seculi.—60. Idem.—61. Id. Exemplaria quinque; membr. in 4°; sec. XI.—62. Id. Exemplaria quinque; in 4°; sec. XII. — 63. Synopsis historica a fundatione mundi usque ad Constantinum Palæologum imperatorem, anno 1580 compilata. Inc. Θέλων ὁ σοφὸς δημιουργός. Ex charta laevigata; in fol. ff. 360; sec. XVI (ἀριθ. Σταυροῦ 28). Pauca de Venetiis versus finem occurrunt.

Mss. in the Tower Library of the monastery of St. Saba.

1. Dionysii et aliorum opuscula de hymnis; chart. in 4°; sec. XV (ἀριθ. 106).—2. Psalterium; in 4° minori; sec. XI (ἀριθ. 165).—3. Id.; ejusdem formae et seculi (ἀριθ. 608).—4. Id.; membr. in 4°; ec. XII. — 5. Alia plura in chartis scripta, recentioris aevi. — 6. Trimenium? membr. in fol.; sec. XI (ἀριθ. 207). — 7. Homiliae (Chrysostomi forsitam) in Acta Apostolorum; membr. in fol. sec. XI (ἀριθ. 61).—8. Theophili Corydale physica; chart. in fol.; sec. XV (! ἀριθ. 174). — 9. Chrysostomi homiliae in Genesim; pars secunda; membr. in fol. sec. XI. — 10. Ejusdem homiliae mixtae; membr. in fol.; sec. XI.—11. Johannis Carpathi in Philonem commentarius; membr. in 4°; sec. XI (ἀριθ. 408 ?).—12. Evangeliarium; membr. in 4°; sec. XI. — 13. Officia varia ecclesiastica Johannis

Damasceni etc. notis musicis illustrata; membr. in 4°; sec. XI.—
 14. Chrysostomi homiliae in S. Matthæum; membr. in 4°; sec. XI.—
 15. Michaelis Pselli nonnulla: Stichera cum notis musicis; membr.
 in 4°; sec. XI.—16. Lectionarium ex Testamento utroque con-
 fectum; membr. in 4°; sec. XII.—17. Theodoreti ep. Cyri in
 S. Pauli epistolas commentarius; chart. in fol. sec. XIV (ἀριθ.
 217).—18. Opus dictus Θησαυρὸς ex conciliorum canonibus etc.
 compilatum; chart. in fol.; sec. XV (! ἀριθ. 323).—19. Asceticorum
 quaestiones in sectiones CCCL distinctae. Inc. Ἐπειδὴ ἔδωκεν ἡμῶν ὁ
 λόγος.—20. Chrysostomi in S. Johannis evangelium; membr. in fol.;
 sec. XI.—21. Nili monachi ascetica; membr. in 4°; sec. XI (! ἀριθ.
 Σταυροῦ 55).—22. Chrysostomi homiliae variae; membr. in fol. sec.
 XI.—23. Ejusdem in Genesin, pars prima; membr. in fol.; sec.
 XI.—24. Ejusdem ad Antiochenos homiliae; membr. in fol.; sec.
 XI (ἀριθ. 155).—25. Nili, Isaaci et aliorum ascetica; membr. in
 fol.; sec. XI.—26. Lectionarium ex Prophetis desumptum; membr.
 in 4°; sec. XI.—27. Orationes asceticae: Praemissus est sermo περὶ
 ξενιτείας. Inc. Ξενιτία ἐστὶν κατάλειψις ἀνεπίστροφος; membr. in 4°;
 sec. XI (ἀριθ. 362).—28. Chrysostomi in Genesin, pars altera;
 membr. in fol.; sec. XI.—29. Ejusdem in SS. Matthaei et Johannis
 evangeli; membr. in fol.; sec. XI.—30. Gregorii Nazianzeni ora-
 tiones, optime scriptae; membr. in 4°; sec. XI.—31. Anastasii
 Sinaitae liber de synaxi; membr. in 4°; sec. XII (ἀριθ. 611 ?).—
 32. Chrysostomi in S. Pauli ad Romanos epistolam homiliae ¹;
 membr. in fol.; sec. XI.—33. Ejusdem Chrysostomi homiliae
 variae; membr. in fol., sec. XI.—34. Ejusdem homiliae va-
 riae; ejusdem aevi.—35. Diadochi? capita ascetica; membr. in 4°;
 sec. XII?—36-39. Chrysostomi homiliae in Genesin, pars prior;
 exemplaria quatuor; membr. in fol.; sec. XI.—40. Ejusdem homi-
 liae in S. Matthaei evangelium exemplaria plura; membr. in fol.;
 sec. XI.—41. Theophylacti archiep. Bulgariae, in S. Pauli episto-
 las commentarius; chart. in fol.; sec. XIV (ἀριθ. 262).—42. Lectio-
 narium ex Testamento Veteri; membr. in 4°; sec. XII.—43. Expo-
 sitio in troparia; membr. in 4°; sec. XII (ἀριθ. 705).—44. Ephrem
 Syri sermones varii; membr. in fol.; sec. IX (ἀριθ. 158).

¹ Ἐννοεῖ πιθανῶς τὸν 172-ον κώδικα, τὸν περιέχοντα λόγους ἐρμηνεύοντες τῆ
 α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν.

On the West Side

45. Evangelia IV; membr. in 4°; sec. XI.—46. Id. membr. in 4°; sec. XII.—48. Id. in 4° minori; sec. XI.—48. Georgii Pachymeræ chronicon; chart. in fol.; sec. XV (ἀριθ. Σταυροῦ 4).—49. Homeri Odys. lib. iij cum scholiis; chart. in 4° sec. XVII (ἀριθ. 457).—50. Synesii epistolae; chart. in 4°; sec. XVII (ἀριθ. 466).—51. Sententiae monostichae; chart. in 4°; sec. XI¹.—52. Lctionarium cum tonis; membr. in 4°; sec. XI.—53. Odarium; membr. in 4° minori; sec. XI.—54. Syntagma canonum; chart. laevig. in 4° majori; sec. XIV (ἀριθ. 225).—55. Psalterium cum canticis et utroque Testamento desumptis, optime scriptum; membr. in 4°; sec. XI.—56. Odae, canones et stichera; membr. in 4°; sec. XI.—57. Interpretationes super SS. Marci et Lucae evangelia; membran. partim et partim chart. in 4°; sec. XIV².—58. Hirmologium; membr. in fol., sec. XI (ἀριθ. Σταυροῦ 30?). Exemplaria quoque hirmologiorum et synaxariorum plura invenimus in chartis exarata, recentioris aevi.—59. Phrynichi grammatica secundum ordinem alphabeti; chart. in 4°; sec. XV. Tit. γραμματικὴ κατὰ στοιχείων τοῦ Φρενιχᾶ. Incip. ἄβαρις, ὄνομα κύριον (ἀριθ. 425).

¹ Τοπογραφικόν, ὡς φαίνεται, σφάλμα γραπτέον ἴσως XVII ἢ XVIII. Τεύχη χαρτίνα μονοστίχους ἐν τῇ ἀρχῇ περιέχοντα γνώμας (ὑπὸ Χρυσολωρᾶ συναθροισθείσας) ἢ λαύρα πολλά κατεῖχεν. Ὅρα τοὺς κώδ. 454, 459, 463, 479, 488.

² Λέγει πιθανῶς τὸν 232-ον κώδικα, τὸν περιέχοντα τεμάρχη σχολιαστῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ'.

ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΑΡΙΘΜΗΣΕΩΣ

τῶν δύο ἢ τριῶν, ὡς φαίνεται, βιβλιοθηκῶν τῆς λαύρας, γενομένης ἴσως τῆ ἰς' εκατ.

Παλιός ἀριθμός.	Νέος ἀριθμός.	Παλιός ἀριθμός.	Νέος ἀριθμός.
α'	454 Σάβα	κβ'	624 Σάβα
β'	— Τάφου	κβ'	63 »
γ'	465 Σάβα	κγ'	208 *) »
δ'	18 »	κγ'	464 »
δ'	— Τάφου	κδ'	— Noroff
ε'	460 Σάβα	κδ'	453 Σάβα
ε'	— Τάφου	κε'	471 »
ς'	478 Σάβα	κη'	— Noroff
ς'	— Τάφου	λα'	619 Σάβα
ζ'	— »	λβ'	273 »
η'	463 Σάβα	λβ'	533 »
η'	466 »	λδ'	152 »
η'	197 »	λε'	233 »
η'	— Τάφου	λς'	184 »
θ'	— »	λς'	633 »
θ'	458 Σάβα	μ'	213 »
ι'	481 »	μς'	278 »
ι'	— Τάφου	μς'	104 »
ι'	— »	μη'	257 »
ια'	461 Σάβα	νβ'	36 Πατριαρχ.
ια'	— Τάφου	νς'	71 Σάβα
ιβ'	487 Σάβα	νθ'	356 »
ιγ'	474 »	ξβ'	— Noroff
ιγ'	— Τάφου	ξγ'	364 Σάβα
ιδ'	— »	ξδ'	212 »
ιδ'	17 Σάβα	ξδ'	628 »
ιδ'	477 »	ξε'	— Noroff
ιδ'	305 »	οα'	609 »
ιε'	118 »	ογ'	52 Πατριαρχ.
ις'	365 »	οδ'	— Noroff
ις'	486 »	ος'	192 Σάβα
ις'	410 Πατριαρχ.	οθ'	644 »
ις'	469 »	πε'	676 »
ις'	78 Σταυροῦ	πζ'	677 »
ιη'	467 Σάβα	ρε'	537 »
ιθ'	446 »	ρδ'	364 »
κ'	470 »	ρεη'	608 »
κα'	475 »		

*) 'Ο αὐτός κῶδιξ ἔχει καὶ ἀριθμὸν μθ'.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε΄.

ΛΕΙΨΑΝΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΑΡΙΘΜΗΣΕΩΝ.

α΄.

Συστήματα τῆς ιζ' καὶ τῆς ιη' ἑκατονταετηρίδος.			
Παλ. ἀριθμ.	Νέος ἀριθμός.	Παλ. ἀριθμός.	Νέος ἀριθμός.
α' 1	423 Πατριαρ.	13. μ.	253 Σάβα
α 1	115 Σάβα	18. μς'	278 »
α 1	173 »	20: ιζ':	558 »
β 1:	436 »		
β 2	91 Σταυροῦ	I	229 Σάβα
δ: 2:	293 Σάβ	I:	38 Σταυροῦ
δ': 8.	501 »	3:	672 Σάβα
θ: 10	114 »	4:	479 Πατριαρ.
ιβ: 7.	68 Σταυροῦ	6:	502 Σάβα
ιγ': 6:	354 Σάβα	6:	569 »
ιδ': 24	557 »	6:	373 »
ιζ': 7:	345 »	7:	648 »
ιζ': 8:	381 »	8:	406 »
ιη': 14:	388 »	9:	575 »
ιθ 21:	377 »	9:	339 »
κβ': 7:	563 »	10:	683 »
λα 11	371 »	11:	576 »
λβ': 2:	273 »	12:	554 »
λδ': 21:	376 »	13:	560 »
λε': 8.	556 »	17:	328 »
μ': 9:	213 »	21:	544 »
με': 6.	545 »		
μη' α	257 »	:1:	160 Σάβα
π² 15:	348 »	:1:	635 »
		:2:	273 »
№ κς', 7	90 Σάβα	:2:	314 »
		:7:	286 »
8: ζ'.	355 Σάβα	:8:	162 »
8: ις'.	427 »	:8:	106 »
10: θ.	113 »	:17:	431 »
10: ιε'	40 »		

β.

ΕΤΕΡΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

τῆς ἐη' πιθανῶς ἑκατονταετηρίδος.

Παλιός.	Νέος.	Παλιός.	Νέος.
1	111 Σάβα	7	127 Σάβα
1	112 »	7	124 »
1	174 »	7	130 »
1	234 »	9	261 »
2	110 »	11	17 »
2	430 »	11	118 »
2	657 »	12	109 »
2	421 Πατριαρχ.	12	457 »
3	163 Σάβα	13	122 Πατριαρχ.
3	204 »	14	480 »
3	524 »	18	278 Σάβα
4	221 »	19	491 »
4	503 »	22	183 »
4	689 »	24	480 »
5	164 »	26	116 »
5	239 »	27	533 »
5	504 »	28	119 »
5	668 »	28	476 »
5	58 Πατριαρχ.	40	462 »
6	548 Σάβα	45	381 »
6	44 »	58	42 Πατριαρχ.

γ.

ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΑΡΙΘΜΗΣΕΩΣ

ἀρξαμένης ἴσως ὑπὸ Κυρίλλου ἀρχιμανδρίτου τοῦ Ἀθανασιαδοῦ.

Παλιός ἀριθμός.	Νέος ἀριθμός.	Παλιός ἀριθμός.	Νέος ἀριθμός.
N. A'	31 Σάβα	N. 29	247 Σάβα
N ^o B'	4 »	N. 31	147 »
N. Γ'	21 »	N. 32	40 »
N. 4	7 »	N. 33	144 »
N ^o 4	91 »	N. 35	154 »
N. 5	13 »	N. 36	157 »
N. 6	168 »	N. 37	158 »
N. 7	155 »	N. 38	247 »
N. 8	25 »	N. 39	241 »
N. 10	28 »	N. 40	82 »
N. 11	215 »	N. 41	356 »
N. 12	32 »	N. 42	99 »
N. 13	42 »	N. 43	108 »
N. 14	35 »	N. 44	98 »
N. 15	37 »	N. 45	72 »
N. 16	8 »	N. 46	360 »
N. 17	15 »	N. 47	610 »
N. 18	3 »	N. 48	361 »
N. 19	2 »	N. 49	412 »
N. 20	29 »	N. 51	312 »
N. 21	249 »	N. 52	579 »
N. 22	61 »	N. 53	266 »
N ^o 23	9 »	N. 54	184 »
N. 24	138 »	N. 55	83 »
N. 25	139 »	113	117 »
N. 26	10 »	132	242 Πατρ.
N. 27	172 »	155	137 Σάβα.
N. 28	143 »		»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Σ.

ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΙΣ

τῶν ἀργούντων ἀριθμῶν Ἀντωνίνου πρὸς τοὺς νῦν
ὕπαρχοντας ἡμετέρους ¹.

Παλιὸς ἀριθμὸς.	Νέος ἀριθμὸς.	Παλιὸς ἀριθμὸς.	Νέος ἀριθμὸς.	Παλιὸς ἀριθμὸς.	Νέος ἀριθμὸς.	Παλιὸς ἀριθμὸς.	Νέος ἀριθμὸς.
1	152	33	—	64	147	96	546
2	—	34	—	65	247	97	315
3	144	35	612	66	240	98	285
4	12	36	356	67	165	99	317
5	23	37	413	68	608	100	346
6	—	38	188	69	409	101	398
7	64	39	178	70	609	102	613
8	236	40	245	71	677	103	45
9	154	41	246	72	—	104	636
10	40	42	186	73	698	105	622
11	235	43	187	74	643	106	59
12	153	44	357	75	668	107	634
13	104	45	572	76	394	108	435
14	243?	46	200	77	231	109	554
15	101	47	201	78	211	110	404
16	84	48	645	79	314	111	632
17	82	49	58	80	318	112	14
18	244	50	202	81	587	113	5
19	248	51	205	82	536	114	24
20	358	52	203	83	47	115	39
21	359	53	107	84	92	116	138
22	166	54	266	85	396	117	38
23	410	55	676	86	313	118	215
24	360	56	665	87	639	119	15
25	—	57	145	88	564	120	2
26	606	58	222	89	316	121	319
27	—	59	85	90	623	122	168
28	411	60	296	91	565	123	28
29	412	61	204	92	293	124	21
30	—	62	559	93	164	125	22
31	644	63	99	94	395	126	139
32	—	64	98	95	397	127	6

¹ Ἀντωνίνος ὁ ἀρχιμανδρίτης ἠρίθμησε καὶ περιέγραψε τοὺς ἐν τῇ λαύρᾳ κώδικας ἔτει 1868-φ' τοῦ δὲ καταλόγου τούτου δύο εἶδον ἀντίγραφα, τὸ μὲν ἐν τῷ Πατριαρχείῳ, τὸ δ' ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Παλαιστινοῦ Συλλόγου Πετροπόλεως.

Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.
128	7	173	96	218	199	259	60
129	8	174	562	219	417	260	30
130	31	175	591	220	87	261	219
131	9	176	537	221	108	262	140
132	37	177	283	222	264	263	141
133	35	178	17	223	334	264	33
134	42	179	234	224	372	265	170
135	29	180	157	225	288	266	171
136	20	181	180	226	—	267	18
137	61	182	66	227	408	268	142
138	172	183	181	228	633	269	13
139	36	184	78	229	637	270	259
140	155	185	223	230 ^{α'}	420	271	1
141	25	186	218	230 ^{β'}	523	272	242
142	4	187	151	231	270	273	80
143	32	188	254	232	675	274	603
144	249	189	265	233	414	275	27
145	3	190	365	234	691	276	26
146	11	191	366	235	438	277	143
147	169	192	281	236	251	278	226
148	233	193	132	237	490	279	105
149	258	194	76	238	582	280	373
150	74	195	77	239	521	281	329
151	75	196	370	240	566	282	—
152	282	197	611	241	581	283	261
153	337	198	407	242	556	284	124
154	332	199	369	243	491	285	361
155	34	200	368	244	385 [?]	286	331
156	158	201	297	245	544	287	238
157	176	202	336	246	560	288	592
158	230	203	100	247	427	289	334
159	335	204	363	248	702	290	589
160	557	205	364	249	—	291	363
161	322	206	65	250 ^{α'}	569	292	51
162	273	207	177	250 ^{β'}	615	293 ^{α'}	—
163	217	208	175	250 ^{γ'}	617	293 ^{β'}	702 ^{β'}
164	388	209	371	250 ^{δ'}	—	293 ^{γ'}	—
165	262	210	274	251	156	294	573
166	149	211	604	252	179	295	216
167	233	212	206	253	150	296	328
168	263	213	543	254	224	297	355
169	579	214	492	255	333	298	300
170	330	215	133	256	441	299	352
171	381	216	299	257	625	300	354
172	91	217	514	258	79	301	575

Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.
302	320	345	701δ'	390	146	434	578
303	312	346	—	391	532	435	73
304	628	347	405	392	221	436	71
305	635	348	538	393	163	437	189
306	310	349	400	394	195	438	228
307	308	350	—	395	239	439	229
308	309	351	323	396	301	440	167
309	311	352	—	397	302	441	237
310	250	353	694	398	666	442	193
311	571	354	431	399	344	443	62
312	382	355	667	400	391	444	190
313	392	356	688	401	434	445	260
314	327	357	54	402	326	446	191
315	585	358	—	403	550	447	160
316	53	359	350	404	345	448	182
317	56	360	255	405	399	449	148
318	692	361	—	406	303	450	183
319	687	362	607	407	406	451α'	16
320	584	363	376	408	252	451β'	439
321	384	364	377	409α'	542	452	213
322	570	365	375	409β'	—	453	227
323	401	366	347	410	81	454	—
324	383	367	367	411	106	455	339
325	—	368	325	412	374	456	594
326	403	369	57	413	341	457	642
327	541	370	51	414	671	458	349
328	618	371	646	415	212	459	642
329	586	372	568	416	670	460	46
330	48	373	291	417	304	461	681
331α'	589	374	664	418	342	462	610
331β'	621	375	653	419	340	463	361
332	515	376	93	420	343	464	83
333	580	377	95	421	305	465	599
334	69	378	630	422	387	466	617
335	277	379	94	423	631	467	602
336	531	380	535	424	90	468	598
337	280	381	638	425	162	469	600
338	—	382	55	426	63	470	267
339	494	383	257	427	208	471	627
	529	384	362	428	10	472	673
340	588	385	271	429	207	473	—
341	49	386	159	430	41	474	678
342	518	387	68	431	241	475	651
343	—	388	67	432	184	476	652
344	—	389	204	433	72	477	690

Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.	Παλιός αριθμός.	Νέος αριθμός.
478	—	494	287	508	429	524	278
479	661	495	123	509	419	525	284
480	679	496	120	510	490	526	52
481	225	497	124	511	696	527	118
482	86	498	286	512	672	528	590
483	121	499	127	513	649	529	629
484	616	499β'	641	514	683	530	137
485	125	499γ'	321	515	657	531	685
486	128	500	415	516	423	532	—
487	428	501	418	517	416	533	—
488	695	502	97	518	196	534	619
489	89	503	705	519	519	535	555
490	129	504	88	520	451	536	605
491	122	505	697	521			
492	130	506	43	522			
493	508	507	422	523	624		

ΣΑΒΑΪΤΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ

λείποντες ἐκ τῆς ἀριθμήσεως Ἀντωνίνου.

Ἔνιοι τῶν προτεταγμένων ἐν ταῖς στήλαις ἀριθμῶν, ὡς ἕκαστος ὀρᾷ, πρὸς τοὺς ἡμετέρους εἰσὶν ὅλως ἀνανταπόδοτοι· ἔλειπον γὰρ οὗτοι, ὅτε τοὺς κώδικας ὑπὸ τῶν Σαβαΐτων μετενεχθέντας ἀπὸ τῆς λαύρας εἰς Ἱεροσόλυμα πατριαρχικῶ διατάγματι παραταξάμεν εἰς τόπον ἐγὼ κεχωρισμένον ἐν τῇ πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ, νέους αὐτοῖς ἐπιθεῖς ἀριθμούς. Πρῶτερον μὲν ἡ λαύρα καὶ τὸ πατριαρχεῖον ἐγίνωσκε κώδικας εἶναι μόνον 536, οὓς δηλαδὴ περιέγραφεν ὁ κατάλογος Ἀντωνίνου τοῦ ἀρχιμανδρίτου· ὅμως δὲ κατὰ τὴν ἐν τῇ λαύρᾳ γενομένην ἔρευναν (ἔτει 1887) ἐν τε τῷ πύργῳ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τισὶ τῶν κελλίων εὐρέθησαν εἶναι πλέον τῶν ἐπτακοσίων, ἕξω φύλλων μεμονωμένων πᾶνυ πολλῶν καὶ τετραδίων πάλιν ἀναρίθμων κατεστραμμένων τευχῶν, ὧν ἐγὼ πολλά, τὰ μνήμης ἄξια, συνεκέντρωσα, τέσσαρσιν αὐτὰ θήκαις ἀσφαλῆσιν ἐγκλείσας (ἀριθ. 701, 702, 703, 704)· τὰ δὲ λοιπὰ, τὰ μὴ λόγου τινὸς ἄξια, σάκκῳ τινὶ κατασφάλισας ἰδίῳ τόπῳ κατεθέμην, ἵν' ἄλλος τις, εἰ θέλει, ταῦτα συμμαλετήσῃ. Ὁ μὲν οὖν κατάλογος Ἀντωνίνου, καθάπερ εἴρηται, κώδικας ἠρίθμει 536· τούτων δ' ὅμως ἐγὼ τριάκοντα καὶ ἓνα καὶ μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν αὐτὴν τοῦ τόμου τοῦδε παντάπασιν οὐχ εὖρον ἀναγεγραμμένους ἐν τῷ καταλόγῳ μου, τὸν ἐκείνου πρότερον συγκρίνας ὡς ἐνῆν εὖ· διὸ καὶ πιστὴν ἀκούσματι διδοῦς εἰκάζω νῦν, ὅτι τινὲς κώδικες ἠλλείποντες τῇ Σαβαΐτικῇ συλλογῇ κατεκρύβθησαν ὑπὸ τῶν σαβαΐτῶν ἐν τῷ σκευοφυλακείῳ τῆς λαύρας, ἢ δι' εὐλάβειαν ἢ πρὸς δεῖξιν αὐτῶν τοῖς ἐπισκεπτομένοις τὴν λαύραν ἐκ τῶν ἠλλογιμῶν Εὐρωπαϊῶν· ἴσως δὲ καὶ τινὰς τῶν ἠλλειπόντων ἔχει νῦν ἀδιακρίτους ἢ τοῦ Σταυροῦ συλλογῇ, ὡς ἀποδείκνυσιν ἀριθμὸς εἰς (293 α'), ἢ πάλιν αὐτὴ ἡ Σαβαΐτικὴ, διὰ τὸ διάφορον τῆς ἐν τῷ καταλόγῳ μου περιγραφῆς, εἰ μὴ τινὲς ἐξέλιπον ὅλως ἀκηδία τῶν ἐπιστατῶν, ᾧ τρόπῳ τεύχη πολλὰ πρότερον ἀπεξενούτο. Ἴνα δὲ τὴν εἰκασίαν ἄλλος τις μετ' ἐμὲ διελέγῃ, τὰ πιθανῶς ἠλλείποντα τεύχη παρατίθεμαι νῦν ἐνταῦθα, προτάτων ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τοὺς ἀριθμούς Ἀντωνίνου, εἶτα δὲ τὴν αὐτοῦ περιγραφὴν ἀπαράλακτον ὅλως.

Ἄριθ. 2. Εὐαγγέλιον κατ' ἀναγνώσεις, ἔχον ἀναγνωστικὰ σημεῖα παραπομπὰς ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα μέχρι μὲν τοῦ ἡμίσεος τοῦ βιβλίου χρυσοῦ καὶ ὠραῖα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἡμίσεος μέχρι τέλους ἐρυθρὰ· ὡσαύτως καὶ τὰ κοσμήματα, ἅπερ ἔχει, μέχρι μὲν τοῦ ἡμίσεος εἰσὶν ὁλό-

χρυσά, ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος δὲ μέχρι τέλους ἐρυθρόχροα· φέρει δὲ ἐν ἀρχῇ τοῦ θ' ὀκταδίου τὴν εἰκόνα τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου. Καὶ τὰ μὲν δύο πρῶτα ὀκτάδια αὐτοῦ ἐλλιπόντα, ὡς φαίνεται, ἀνεπληρώθησαν ἐν μεταγενεστέρᾳ ἐποχῇ ἐπὶ μεμβράνης ἐπίσης· τὸ δὲ τελευταῖον ὅλως ἐλλείπει. Δίστηλον ἐν 38 ὀκταδίοις. Μεμβράνα. Βιβλίον ὀγκῶδες καὶ ἀραιῶς γεγραμμένον. 4-ον μέγα. XII - XIII αἰῶνος.

Ἄριθ. 6. Εὐαγγέλιον κατ' ἀναγνώσεις, ἔχον ἀναγνωστικὰ σημεῖα ἐρυθρά, παραπομπὰς δὲ καὶ κεφαλαῖα γράμματα ὀλόχρυσά· τὰ δ' ἐν ἀρχῇ τῶν ἀναγνωσμάτων ἀρκτικά γράμματα εἰσὶ χρυσοποικιλόχροα. Δίστηλον ἐν 45 ὀκταδίοις, ὧν τὰ 4 πρῶτα ἐλλείπουσιν ὡσαύτως ἐλλείπει καὶ ἐν ὀκτάδιον, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τοῦ τέλους· ἀνθ' οὗ προσετέθησαν 4 φύλλα ἄλλου εὐαγγελίου. Μεμβράνινον βιβλίον λαμπρόν, ἀλλὰ τὰ πρῶτα αὐτοῦ φύλλα, ἐκτὸς τῶν ἀπολεσθέντων, εἰσὶν ἐφθαρμένα. Εἰς φύλλον. XI αἰῶνος.

Ἄριθ. 14. Τετραευαγγέλιον ἔχον ἐρυθρόχροα κεφαλαῖα γράμματα, ὑποθέσεις τῶν κεφαλαίων καὶ ἀριθμούς τῶν περικοπῶν· πρὸ ἐνὸς ἐκάστου δὲ εὐαγγελίου ἔχει καὶ πῖνακα τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ καὶ τῶν περιεχομένων αὐτῶν. Δίστηλον ἐν 24 ὀκταδίοις. Μεμβράνα. Δίαν καλῶς διατετηρημένον. 4-ον. X-XI αἰῶνος.

Ἄριθ. 25. Τετραευαγγέλιον ἔχον ἐρυθρόχροα κεφαλαῖα γράμματα, ὑποθέσεις τῶν κεφαλαίων καὶ ἀριθμούς τῶν περικοπῶν, καὶ μονόχροα ἐρυθρά κοσμήματα ἐν ἀρχῇ τῶν εὐαγγελίων ἔντεχνα, παρ' οἷς καὶ τὰ ἀρκτικά γράμματά εἰσιν ἐρυθρά καὶ τεχνηέντως κεκοσμημένα· περιέχει δὲ καὶ τρεῖς χρυσοποικιλοχρόους, ἀλλὰ μόλις διακρινόμενας, εἰκονογραφίας Ματθαίου Δουκᾶ καὶ Ἰωάννου τῶν εὐαγγελιστῶν ἐν τέλει δ' ἔχει καὶ πῖνακας τῶν περιεχομένων τῶν κεφαλαίων. Μονόστηλον ἐν 43 ὀκταδίοις. Μεμβράνα. Κάλιστα διατετηρημένον, ἀλλὰ ἐν τῷ μέσῳ ὑπάρχουσι τινα φύλλα ἀνανεωθέντα ἐν μεταγενεστέρᾳ ἐποχῇ. 8-ον. XII αἰῶνος.

Ἄριθ. 27. Τετραευαγγέλιον ἔχον ὀλόχρυσά κεφαλαῖα γράμματα, ὑποθέσεις τῶν κεφαλαίων καὶ ἀριθμούς τῶν περικοπῶν, καὶ χρυσοποικιλόχροα κοσμήματα ἐν ἀρχῇ τῶν εὐαγγελίων, καὶ τρεῖς ἐπίσης χρυσοποικιλοχρόους εἰκονογραφίας Μάρκου Δουκᾶ καὶ Ἰωάννου τῶν εὐαγγελιστῶν, ἄνευ δὲ πινάκων. Μονόστηλον ἐν 29 ὀκταδίοις, ὧν τὸ τελευταῖον ἐστὶν ἐλλιπές κατὰ δύο φύλλα, ὡς φαίνεται. Μεμβράνα. Βιβλίον κομψόν. Εἰς 12-ον. XII - XIII αἰῶνος.

Ἄριθ. 30. Τετραευαγγέλιον ἔχον κεφαλαῖα γράμματα, ὑποθέσεις τῶν κεφαλαίων, ἀριθμούς τῶν περικοπῶν καὶ ἀπλούστατα κοσμήματα ἐν ἀρχῇ τῶν εὐαγγελίων, ἅπαντα ἐρυθροφαίου καὶ οἰονεὶ κεραμοειδοῦς χρώματος· περιέχει δὲ καὶ πῖνακας τῶν περιεχομένων τῶν κεφαλαίων καὶ

ἑβδομαδάριον καὶ πασχάλιον ἐν τέλει. Μονόστηλον ἐν 41 ὀκταδίοις. Μεμβράνα. Σῶον καὶ καλῶς διατετηρημένον. Εἰς 16-ον. XIV-XV αἰῶνος.

Ἄριθ. 32. Τετραευαγγέλιον ἔχον ἐρυθρόχροα κεφαλαῖα γράμματα καὶ ὑποθέσεις τῶν κεφαλαίων, καὶ τρία χρυσοποικιλόχροα κοσμήματα καὶ πίνακας τῶν περιεχομένων τῶν κεφαλαίων. Μονόστηλὸν ἐν 43 ὀκταδίοις. Μεμβράνα. Καθαρόν, ἀλλὰ λείπει ἐν φύλλον ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου. Εἰς 16-ον. XIII αἰῶνος.

Ἄριθ. 33. Τετραευαγγέλιον ἔχον ἐρυθρά κεφαλαῖα γράμματα, σημεῖα πρὸς διάκρισιν τῶν ἀναγνωσμάτων, ὑποθέσεις τῶν κεφαλαίων, ἀριθμούς τῶν περικοπῶν, ἀπλᾶ κοσμήματα, πίνακας τῶν περιεχομένων τῶν κεφαλαίων καὶ ἑβδομαδάριον ἐν τέλει. Μονόστηλον ἐν 32 ὀκταδίοις. Μεμβράνα. Σῶον καθαρόν καὶ λίαν καλῶς διατετηρημένον. Εἰς 16-ον. XII αἰῶνος.

Ἄριθ. 34. Τετραευαγγέλιον ἔχον ἐρυθρόχροα μὲν σημεῖα πρὸς διάκρισιν τῶν ἀναγνωσμάτων, ὑποθέσεις τῶν κεφαλαίων καὶ ἀριθμούς τῶν περικοπῶν, ὀλόχροα δὲ κεφαλαῖα γράμματα καὶ τέσσαρας χρυσοποικιλόχρους εἰκονογραφίας Μάρκου καὶ Ἰωάννου τῶν εὐαγγελιστῶν ἔχει δὲ καὶ πίνακας τῶν περιεχομένων τῶν κεφαλαίων καὶ συμφωνικούς πίνακας καὶ τὴν ἐπιστολὴν Εὐσεβίου πρὸς Καρπιανόν. Μονόστηλον ἐν 27 ὀκταδίοις· ἑλλείπει δὲ καὶ ἐν ὀκτάδιον ἐκ τοῦ τέλους, ὡς φαίνεται. Μεμβράνα. Καθαρόν καὶ καλῶς διατετηρημένον. Εἰς 16-ον. X-XI αἰῶνος.

Ἄριθ. 72. Ψαλτήριον ἔχον ὀλόχροα κεφαλαῖα γράμματα, ἀριθμούς τῶν ψαλμῶν καὶ ἐπιγραφάς· περιέχει δὲ ἐν τέλει καὶ τὰς δέκα ψόδας καὶ τὰς προσευχὰς τῶν δύο βασιλέων Ἐζεκίου καὶ Μανασσῆ. Μονόστηλον ἐν 288 φύλλοις· ἀλλὰ λείπουσιν ἐκ μὲν τῆς ἀρχῆς ἑπτὰ ψαλμοί, ἐκ δὲ τοῦ τέλους ἕξ ψαλμοί, ἢ α' ὠδὴ Μωυσέως καὶ τὸ τέλος τῆς προσευχῆς τοῦ Μανασσῆ. Μεμβράνα. Καθαρῶς διατετηρημένον. Εἰς 16-ον. X-XI αἰῶνος.

Ἄριθ. 226. Πατερικὸν ἐκ διαφόρων ἀσκητικῶν βιβλίων εἰς ἀπλὴν φράσιν, ἀρχόμενον ἀπὸ λόγου «περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι ἔργου τὴν ἀγίαν Κυριακὴν», καὶ λήγον εἰς λόγον τινὰ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Μονόστηλον, ἔχον ἐρυθράς ἐπιγραφάς καὶ κεφαλαῖα γράμματα ἐν 325 φύλλοις. Χάρτινον, σῶον, ἀλλὰ φύλλα τινὰ αὐτοῦ εἰσὶν ἐσχισμένα. Εἰς 4-ον. XVII αἰῶνος.

Ἄριθ. 244. Ἀπάνθισμα πατερικοῦ ἀρχόμενον ἀπὸ ἄρθρου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ παντελής τῶν γηίνων ἀμεριμνία. Μονόστηλον ἐν 56 φύλλοις. Χάρτινον. Σῶον καὶ νέον. Εἰς 4-ον μικρόν. XVIII αἰῶνος.

Ἄριθ. 349. Διάλογος, ἐν ᾧ εἰσάγεται ὁ ἁμαρτωλὸς πρὸς τὴν Θεοτόκον. Μονόστηλον ἐν 29 φύλλοις. Χάρτινον εἰς 12-ον. XIX αἰῶνος

Ἄριθ. 250 δ'. Διηγήσεις θαυμάσιαι καὶ πάνυ ὠφέλιμοι, 69 τὸν ἀριθμόν, εἰς ἀπλήν φράσιν. Μονόστηλον μετ' ἐρυθρῶν ἐπιγραφῶν. Σελίδες 381. Χάρτινον, ὅλως νέον. XIX αἰῶνος.

Ἄριθ. 282. Λόγοι πανηγυρικοὶ τέσσαρες εἰς τέσσαρας ἀγίους, Σάβαν, Θεοδοσίον τὸν κοινοβιάρχην, Ἀντώνιον καὶ Εὐθύμιον τὸν μέγαν. Μονόστηλον ἔχον ἐρυθρὰς ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα. Χάρτινον· πλήρες καθαρὸν καὶ ὅλως νέον. Εἰς 8 - ον. XVII αἰῶνος.

Ἄριθ. 293 α'. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου καὶ καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου, μεταφρασθεὶς εἰς τὴν κοινήν γλῶτταν ἄρχεται ἀπὸ τῶν λέξεων «Δὲν εἶναι κανένα πράγμα». Μετεφράσθη ἐν Ἰασίφ ὑπὸ Νεοφύτου ἱερομονάχου Ῥοδινοῦ τοῦ Κυπρίου. Χάρτινον· πλήρες, ἔτους 1619, εἰς 4 - ον (ἀριθ. Σταυροῦ 90).

Ἄριθ. 693 γ'. Βιβλίον πανηγυρικόν.

Ἄριθ. 325. Αἱ θεῖαι λειτουργίαι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου. Μονόστηλον ἔχον ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα. Φύλλα 75. Χάρτινον· πλήρες, ἀλλὰ σκληροβόρωτον. Εἰς 4-ον μικρὸν. XVII αἰῶνος.

Ἄριθ. 338. Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ ἐρημίτου, τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ. Μονόστηλον ἔχον ἐρυθρὰς ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα. Φύλλα 15. Χάρτινον. Χεῖρ Ἰωάσαφ ἱερομονάχου. Εἰς 4-ον. Ἔτους 1826.

Ἄριθ. 343. Ἀκολουθία τῶν δώδεκα ψαλμῶν, ψαλλομένων καθ' ἑκάστην· ἔχει δὲ καὶ ἀκάθιστον ὕμνον εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐξομολογητικὴν εὐχήν. Μονόστηλον· ἐπιγραφαὶ ἐρυθραὶ καὶ κεφαλαῖα γράμματα. Χάρτινον. Χεῖρ Ἰωάσαφ ἱερομονάχου. Εἰς 4-ον. Φύλλα 50. Ἔτους 1822.

Ἄριθ. 344. Ἀκολουθία τῶν δώδεκα ψαλμῶν. Μονόστηλον· ἐπιγραφαὶ ἐρυθραὶ καὶ κεφαλαῖα γράμματα. Φύλλα 30. Χάρτινον, κακογραμμένον καὶ ἄδετον. Εἰς 16-ον. XIX αἰῶνος.

Ἄριθ. 346. Εὐχητάριον ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν εὐχῶν τοῦ λυχνικοῦ καὶ λήγον εἰς τὰς εὐχὰς τῆς θείας μεταλήψεως. Μονόστηλον ἔχον ἐρυθρὰς ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα. Φύλλα 133. Χάρτινον. 8 - ον. XVII αἰῶνος.

Ἄριθ. 350. Κανόνες εἰς τοὺς κορυφαίους τῶν Ἀποστόλων μετὰ ἀκολουθιῶν Σπυρίδωνος καὶ Ἀθανασίου καὶ ἄλλων εὐχῶν καὶ τινων στίχων. Μονόστηλον, ἐλλιπὲς κατ' ἄμφω τὰ ἄκρα. Φύλλα 106. Χάρτινον. Ἐν τέλει ἔχει ἱκανὰ φύλλα ἀναπεπληρωμένα ἐν μεταγενεστέρᾳ ἐποχῇ, ὧν τὸ τελευταῖον ὅλως ἐφθαρμένον. 8-ον. XVII αἰῶνος.

Ἄριθ. 352. Βιβλιάριον περιέχον ἀκολουθίας τοῦ μικροῦ ἁγίασμοῦ,

τῆς μικρᾶς στιχολογίας κτλ. Μονόστηλον ἔχον ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα ἀηδοῦς ἐρυθροῦ χρώματος. 60 φύλλα. Χάρτινον. Εἰς 16 - ον. XVII αἰῶνος.

Ἀριθ. 358. Εὐχητάριον περιέχον διαφόρους εὐχὰς καὶ ἀκολουθίας, ἀπολυτικά καὶ κοντάκια τοῦ μηνολογίου καὶ ἄλλα παρόμοια· μονόστηλον ἐν 38 ὀκταδίοις. Χάρτινον. 8-ον. XVIII αἰῶνος.

Ἀριθ. 361. Εὐχολόγιον ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἀκολουθίας τοῦ μικροῦ σχήματος καὶ λήγον εἰς τὰς λέξεις: "ὄν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει καὶ δέδοικε" (ἐκ τῶν ἐξορκισμῶν τοῦ μεγάλου Βασιλείου). Μονόστηλον, ἔχον ἐρυθρὰς ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα. 25 ὀκτάδια [= 200 φύλλα]. Μεμβράνα. Διαφόρων χειρῶν. Εἰς 12-ον. XII αἰῶνος.

Ἀριθ. 409 β'. Χαιρετισμοὶ εἰς τὴν Θεοτόκον. Μονόστηλον. Ὀκτάδια 14 [= φύλλα 72]. Χάρτινον. 8 - ον. XVIII αἰῶνος.

Ἀριθ. 454. Ἐορτολόγιον ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς α' Σεπτεμβρίου καὶ λήγον εἰς τὴν κθ' αὐγούστου. Μονόστηλον, ἔχον ἐρυθρὰς ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα. Ὀκτάδια 31 [= φύλλα 248]. Χάρτινον· πλήρες καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον καθαρόν. Εἰς 8-ον. XVI αἰῶνος.

Ἀριθ. 473. Ἀνθολογία ψαλτικὴ περιέχουσα κοινωνικὰ κατ' ἦχον τῆς ὄλης ἐβδομάδος, χειρουβικά καὶ ἄλλα, καὶ ἀρχομένη μὲν ἀπὸ τοῦ στίχου "Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους", λήγουσα δὲ εἰς τὴν λέξιν "ἀλληλούϊα" τονισμένην. Μονόστηλον, ἔχον ἐρυθρὰς ἐπιγραφὰς καὶ ἐρυθρὰ ἢ ποικιλόχροα κεφαλαῖα γράμματα. Φύλλα 178. Χάρτινον. Εἰς 12 - ον. XVII αἰῶνος.

Ἀριθ. 478. Ἀναστασιματάριον περιέχον τὴν ὀκτῶηχον τονισμένην, ἧς προτέτακται θεωρία τῶν σημαδίων τῆς μουσικῆς τέχνης τῶν ἀνιόντων καὶ κατιόντων ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῶν λέξεων "Ἀρχὴ μέση τέλος καὶ σύστημα πάντων τῶν ἴσων", καὶ λήγει εἰς τὴν λέξιν «Ἀλληλούϊα» τονισμένην. Μονόστηλον, ἔχον ἐρυθρὰς ἐπιγραφὰς καὶ κεφαλαῖα γράμματα. Φύλλα 204· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ τῆς ὀκτῶηχου (μετὰ τὴν προτεταγμένην θεωρίαν) λείπει. Χάρτινον εἰς 16-ον. XVI αἰῶνος.

Ἀριθ. 532. Βιβλίον θεολογικοπολεμικόν, ἐλλιπὲς κατ' ἄμφω τὰ ἄκρα, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν «Παλαιστίνης κυριακῶν Ἀδάνων τῆς Κιλικίας», καὶ λήγον εἰς λέξεις· «εἰς ἔνδειξιν ὧν ὑμεῖς καθάπαξ ἀγνοεῖτε». Μονόστηλον, ἀνέρυθρον. Φύλλα 134. Χάρτινον, ἄδετον, εἰς 4-ον. XVIII αἰῶνος.

Ἀριθ. 533. Σημειώματά τινα θεολογικά ἱεροκλήρυκος, ὡς εἶκεν, ᾧ εἰσι προτεταγμένοι λόγοι, ἀντιγραφέντες ἐξ ἄλλων χειρογράφων. Μονόστηλον ἀνέρυθρον, ἐκ φύλλων 134. Χάρτινον, ἄδετον εἰς 4-ον. XVIII αἰῶνος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η'.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ,

ὧν φύλλα τινὰ Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκη ἀπέκοψεν ¹.

Ἀριθμὸς Σαβαΐτικὸς.	Ἀριθμὸς Πετροπόλεως	Ἀριθμὸς Σαβαΐτικὸς.	Ἀριθμὸς Πετροπόλεως.	Ἀριθμὸς Σαβαΐτικὸς.	Ἀριθμὸς Πετροπόλεως.
1	344	188	401	351	408
14	?	189	430	356	306?
18	?	203	406	357	305?
19	307	208	?	360	284
34	329	219	378	369	457
53	421	220	454	396	392
58	?	221	435	399	448
63	352	228	432	401	421
76	342	229	431	435	?
107	317	230	409	550	453
115	475	233	331?	557	411
125	471	235	299	567	?
126	472	237	429	573	?
127	470	239	434	569	482
144	287	244	300	585	424
145	404	258	?	603	338
153	309	259	376	604	?
156	374	262	407	609	273?
158	328	265	456?	614	423
159	446	271	452	616	472
162	?	292	462	621	420
163	433	303	447	622	314
166	303	304	463	631	464
169	332	312	?	635	?
172	337	335	410?	672	416
187	402	337	412	691	461

¹ Πλὴν τούτων ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη διὰ τοῦ Πορφύριου κάτοχος ἐγένετο πολλῶν ἐτέρων φύλλων ἀποσπασθέντων ἐξ εἴκοσι καὶ δύο κωδικῶν τῆς Ἀγιοσαβιτικῆς Βιβλιοθήκης, ὧν ὁ σήμερον ἀριθμὸς οὕτω διεκρίθη τούτων μέντοι πάντων καὶ τῶν λοιπῶν ἀμφιβόλων ἀριθμῶν ἡ ταυτότης ἐκδηλωθήσεται διὰ τοῦ τρίτου τόμου τοῦ καταλόγου τούτου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΑΝΑΓΚΑΙΑΙ

περὶ τῶν βιβλιοθηκῶν τῶν ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Σάβα ¹.

(1753—1754. S. L(usignan), A series of letters, adressed to Sir William Fordyce, London 1788, τ. II, σ. 164—165).

They have a good library of printed books and manuscripts, especially of the last, some of which were written in the fourth, fifth, sixth, seventh, and eighth centuries ², and some of later date, which contain the biography of many hermits, and ancient fathers of the church; together with their works, especially of St. John Damascenus, who ended his life there; they are written, some on lambs skins, and some on pergamine leather, in the ancient greek charactery.

(1800. J. D. Carlyle: Letter to the bishof of Lincoln: Robert Walpole, Memoirs relating to European and Asiatic Turkey, and other countries of the East. 2-th edition. London 1818, σ. 162—163).

One of my excursions from Jerusalem was to the monastery of St. Saba, in order to examine the library of MSS there. It had been often mentioned to me, and I was resolved if possible to investigate

¹ Πρβλ. Dr. Titus Toblers, Zwei Bücher Topographie von Jerusalem und seinen Umgebungen; zweites Buch. Berlin 1854, σ. 850—851.

² Ὅτι τοιούτων ἐποχῶν ὑπῆρχον ἐνταῦθα κώδικες ἔτει 1754-ω πίστιν ἐγὼ παρ-εχω προθύμως· ἕνια γὰρ λείψανα τούτων οἱ κατόπιν ἀμαθεῖς ἐν τῇ λαύρᾳ βιβλιοδέται προσεκόλλησαν αὐτοῖς τοῖς μεταγενεστέροις κώδιξιν· πολλά δ' ἕτερα συγκολλήσαντες ἀπετέλεσαν αὐτοῖς πινακίδας, αἷς ἠσφαλίσαντο πολλὰ τότε παραλειυμένα τεύχη· τὰ πλείω μόντοι τῶν τοιούτων λειψάνων, τὰ παλαιότερα, συνήθηρον ὁ Tischendorf, ἃ μὲν ἐκ τῶν πινακίδων αὐτῶν ἀποσπάσας, ἃ δὲ ταῖς πινακίσιν αὐταῖς εἰς Εὐρώπην ἀποκομίσας, ἀφείς οὕτω πολλὰ τῶν τευχῶν εἰς κατάστασιν ἀληθῶς ἀξιολύπητον· ὅσα δὲ πάλιν ἀρχαιότατα λείψανα, τεμάχη δηλονότι φύλλων οὐκ ὀλίγων, ἦν ὑπὸ τῶν βιβλιοδετῶν ἐν τισι τῶν κωδίκων ἐμπεφυλαγμένα διὰ συγκολλήσεως, ὁμοίως ἀπέσπασεν· ἀλλὰ τούτων τε κάκεινων ἢ ἀναγνώρισις—φυλάττεται δὲ τὰ πλείω νῦν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Πετροπόλεως καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πανεπιστημιακῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Λειψίας, —ἀδύνατος ὅπως ἐστίν, αὐτοῦ τοῦ Tischendorf ἐπιμελέστατα διαφυγόντος ὁμολογήσειν ὅθεν ἅπαντα τὰ παρ' αὐτοῦ συγχομισθέντα λείψανα περέλαβεν· ἕμοια δὲ τινα κατειργάσατο καὶ Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκις (ἔτει 1844 καὶ 1860). Διὸ πάντα τὰ οὕτως παραλυθέντα τεύχη κατόπιν οἱ σπουδαῖοι τῶν Ἀγιοταφικῶν ἐγκρίσει πατριαρχικῇ παρέλαβον ἐκ τῆς λαύρας καὶ νεωστί συναρμόσαντες ἢ καὶ συνδήσαντες ἰσχυρότατα κατέθεντο σὺν πολλοῖς ἐτέροις κώδιξιν ἀξιολογιώτατοις ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἐν τῷ Σταυρῷ θεολογικῆς ἀκαδημίας· ὅθεν ὕστερον εἰσεκομίσθησαν εἰς τὴν πατριαρχικὴν βιβλιοθήκην τὴν ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν Ἀγιοταφικῶν.

it: J believe J did run a little more hazard than was perfectly prudent, as the whole country at present swarms with banditti; however by means of a guard consisting of those very persons that J dreaded J arrived in safety¹, and had the pleasure to make a complete examination. Except, however, twenty-nine copies of the Gospels, and one of the Epistles, this celebrated library does not contain anything valuable; the rest of it to the number of 300 consists of Fathers, Homilies, Legends, and Rituals. J was permitted by the Superior to bring along with me six of what J judged the oldest MSS, viz. two copies of the Gospels, one of the Epistle, two books of Homilies and apostolical letters, which J took for the sake of the quotations, and a copy of the sophist Libanius, the only work like a classic author that J met with. J hope the Patriarch will allow me to convey them to England².

(1820—1821. J. M. A. Scholz, *Biblisch-kritische Reise in Frankreich, der Schweiz, Italien, Palästina und im Archipel*. Leipzig 1823, σ. 143 - 148).

Das Kloster S. Saba — — — Dieses Kloster war sonst sehr bewohnt und ohne Zweifel auch von Mönchen, die die Wissenschaft pflegten. Dass sich unter den Handschriften keine alten finden, ist kein Beweis dagegen. Das Kloster war oft ein Opfer der Revolutionen, und ihre Zerstörungen machten unter Emmanuel Porphyrogenetes und unter dem Patriarchen Dositheus, und später noch oft beträchtliche Wiederherstellungen nothwendig. Dass vom 13ten bis zum 17ten Jahrhundert die aristotelische Philosophie, Geschichte, Mathematik und Kirchenmusik gelehrt und auch Auszüge aus Dichtern gelesen wurden, beweisen einige darauf Bezug nehmende Handschriften, die sich noch in ihrer Bibliothek befinden, und deren Inhalt, obgleich an sich sehr mangelhaft, doch das literarische Streben der Mönche beurkundet.

Die jetzt darin befindlichen Handschriften, an 200, stehen theils in einem Gemache bei der Hauptkirche, theils bei der Kapelle des heil. Nicolaus in grösster Unordnung³. Ein kleiner theil davon gehörte früher dem Kloster des heil. Johannes des Täufers am Jordan, dessen Mönche, von den Beduinen zu sehr beunruhigt, sich mit ihrer Habe nach S. Saba zurückziehen mussten. Auch aus andern Klöstern, z. B. dem Quarantan, soll es kleine Beiträge erhalten haben. Die meisten aber gehörten immer dem Kloster S. Saba, wie die Mönche versichern und Unterschriften bestätigen. Am wichtigsten ist die Sammlung in einem Gemach bei der Hauptkirche, die aus Büchern, griechischen, arabischen und syrischen Handschriften zusammengesetzt ist.

¹ Ὁ λέγων ταῦτα συνοδοιπόρον εἶχε τὸν D-r Hunt· ἀμφότεροι δὲ τὴν ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου μόνον εἶδον, ὡς φαίνεται, βιβλιοθήκην, ἐν ᾗ κώδικες ὑπῆρχον ὀλίγοι τότε.

² Ὅρα τ. I τῆς Ἱεροσολυμ. Βιβλιοθ. σ. 98, 507 - 508, 509. Ἐν δὲ τῶν ἐπιστραφέντων τετραευαγγελίων εὑρίσκει νῦν ἐν τῇ πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ (ἀριθ. 49), δέξιμον ἔχον ἀγγλικὸν καὶ λατινικὴν ἐξωθεν ἐπιγραφὴν.

³ Ὁ Scholz, ὡς φαίνεται, τὴν ἐν τῷ πύργῳ βιβλιοθήκην οὐκ εἶδεν.

Unter den Handschriften des N. T. enthalten 3 aus dem XIII Jahrhundert das ganze N. T., 7 die Evangelien aus dem XII und XIII und 1 aus dem IX Jahrhundert, 14 das Evangelistarium und Lectionarium, und 2 die Apostelgeschichte und die Briefe. In einer Evangelien-Handschrift ist folgende Unterschrift: ετελειωθη θεου χαριτι η ιερα αυτη και θεογαρακτος βιβλος μηνι μαιω ζ ινδικτιων 7̄ι ετους κοσμου ςτμγ . . . . . δε παντας τους εντογγανοντας μνιαν μου ποιεισθαι του γραψαντος νικολαου αμαρτωλου μοναχου οπως ευροιμι ελεος εν ημερα χρισως γενοιτο κυριε αμην, wornach es den 7ten Mai der 13ten Indiction im Jahre der Welt 6343 (835), und zwar von Nicolaus, einem Mönche, geschrieben ist. Sie ist mit schöner Cursiv, eine seltene Erscheinung, vielleicht ein ἀπαξ λεγομενον in jener Zeit ¹. In einem andern in 16 ist nur angegeben die Jahreszahl ςψπ + N̄ 16 6780 (1272) der 15-ten Indiction ².

In einem Evangelistarium aus dem 8ten Jahrhundert wird bezeugt, dass es im Kloster S. Saba von Antonius geschrieben sey: εγραφη η παρουσα βηβλος (βιβλος) δια χειρος αντωνιου εν τη επονομφ λαυρα του ηγιασμεν. πατρος ημων σαβα ³.—Eine Handschrift der Lectionen aus dem A. und N. T. hat folgende Unterschrift: εγραφη συν θεω αυτη η προφητεια εις την μονην της θεοτοκου του καλουμενου ⁴ δια χειρος σεργιου μοναχου αμαρτωλου της σεβαστου ⁵ ανεμα λαυρας της εκ του ολυμπου ⁶ βηθουνας επαργια ⁷ μηνι ιουλιω ινδικ. ετους, ςφξβ, wornach es im Kloster mit Namen Theotokos durch Sergius den Mönchen des Klosters auf dem Olympe in Bitynien im Juli des Jahres 6567 (1059) ⁸ verfertigt ist ⁹.

Ich habe die Handschriften des N. T. zwar mit Nummern bezeichnet, aber auf eine deutliche Weise durfte es nicht geschehen. Sie sind zum Theil mangelhaft. Dass auch von den Handschriften dieses Klosters mehrere, besonders von den Evangelienbüchern, aus Griechenland gebracht, aber bei weitem die meisten in Palästina selbst geschrieben, und für den kirchlichen Gebrauch der Klöster bestimmt worden, dafür zeugen nicht nur die Menologien in den Evangelistarien, worin immer speciell die Heiligen des Klosters Saba, z. B. der heil. Saba, Xenophon, Joh. Damascen, Nicolaus, oder die des Landes berücksichtigt sind, sondern auch spätere Randbemerkungen in einigen scheinen darauf hinzudeuten. Der Text der meisten entfernt sich selten von dem sogenannten konstantinopolitanischen, besonders von Urbino Vat. 2, selbst in den Stellen nicht, wo bei jenen einzelne Abweichungen vorkommen. Be-

¹ Τὸν κώδικα τοῦτον ὑπὸ τοῦ Πορφυρίου ληφθέντα νῦν ἡ Πετροπόλεως ἔχει μεγάλη βιβλιοθήκη ὅρα τὸ ἰ' παράρτημα, σ. 711.

² Τὸν κώδικα τοῦτον ἠγόρασεν ὁ Curzon ἐν αὐτῇ τῇ λαύρᾳ, ἔτει 1834-φ.

³ Ὁ κώδιξ οὗτος ἐγράφη κατ' ἐμὲ τῇ ιβ' ἑκατ. Ὅρα τὸν 612-ον ἀριθμὸν ἐν σ. 615.

⁴ Γράφε «Καλαμό(νος)» ὀρθότερον «Καλαμώνος».

⁵ Γράφε «σεβασμίας τοῦ».

⁶ Γράφε «τῆς εἰς τὸν Ὀλυμπον».

⁷ Γράφε «επαργίας».

⁸ Σφάλματα τοῦ τυπογράφου διόρθου οὕτως· 6562 (1056).

⁹ Καὶ τὸν κώδικα τοῦτον ὑπὸ τοῦ Πορφυρίου ληφθέντα κατέχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ ὅρα τὸ ἰ' παράρτημα, σ. 712.

merkenwerth ist, dass sich nicht eine einzige dem egyptischen oder occidentalischen Texte nähert, dass man kritische Zeichen nirgends bemerkt, auch nicht bei der Perikope Joh. VII, 53—VIII, 11, die sonst vielen palästinischen Handschriften verdächtig scheint. Keine von ihnen schien mir eine vollständige Vergleichung zu verdienen. Desto lieber würde ich einige andere, theils des A. T., der Kirchenväter, oder des Leben der Heiligen, theils Klassiker, besonders den Aristoteles, enthaltend, verglichen haben. Sie sind zwar alle aus dem 13ten oder 14ten, wenige aus dem 15ten Jahrhundert¹, aber einige waren sorgfältig abgeschrieben, wenn gleich fast alle mangelhaft. Indess durfte ich schon die Freiheit einen ganzen Tag, und selbst noch des Nachts darin arbeiten zu dürfen, für ein grosses Glück achten. Man ist gegen die Fremden sehr misstrauisch, seit einige reiche Engländer sich mittelst Firmans vom Grossultan, und Empfehlungsschreiben vom Patriarchen zu Konstantinopel Handschriften ausborgten, ohne sie je wieder zurückgestellt zu haben².

Auch gegen 20 arabische Handschriften befinden sich darin, die Lektionen und Perikopen des N. T. oder Predigten enthalten, und alle sehr jung sind³.

Endlich enthält diese Bibliothek auch gegen 50 Bände Bücher, fast alle im Venedig gedruckt, und meist für den kirchlichen Gebrauch bestimmt, auch einige Kirchenväter, aber in schlechten Ausgaben.

Die in der Kapelle des heil. Nicolaus befindliche enthält meist gedruckte Bücher, 180, unter den wenigen Handschriften nur wenige von Werth; alle sind neu, kirchlichen Inhalts, Monologien, Anleitungen zum Kirchengesang u. s. w. Nur ein Codex rescriptus befindet sich darunter, worin die alte Schrift aus dem 7ten Jahrhundert verschiedenes über historische Gegenstände enthält, aber so sehr verläscht ist, dass sich schwerlich etwas vollständiges herausbringen lassen dürfte⁴.

(1834. Robert Curzon, Visits to the monasteries of the Levant. Sixth edition. London 1881, σ. 188—189).

In one part of the church I observed a rickety ladder leaning against the wall, and leading up to a small door about ten feet from the ground. Scrambling up this ladder, I found myself in the library, of which I had heard so much. It was a small square room,

¹ Έννοεί τους αριστοτελικούς κώδικας, ὅ ἐστι τοὺς ἀριθμοὺς 106 καὶ 108 τῆς πατριαρχικῆς συλλογῆς, τὸν ἀριθ. 416 τοῦ καταλόγου τούτου καὶ τινὰς ἄλλους τῆς 1^{ης} ἐκστ.

² Τινὰ τεύχη παρὰ τοῦ Carlyle καὶ τοῦ Hunt ληφθέντα, καθάπερ εἶδομεν. ἔτει 1800-φ, κατάρθωσε Πολύκαρπος ὁ πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων ὅπως ἐπιστροφῶσιν ἔτει 1817-φ.

³ Ταῦτα πάντα σὺν ἑτέροις ἀρχαιοτέροις ἀραβικοῖς κώδιξιν ὑπάρχει νῦν ἐν τῇ πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ.

⁴ Έννοεὶ τὸν 36-ον κώδικα τοῦ Σταυροῦ, οὗ τὸ παλαιὸν κείμενον ἐστὶ τῆς ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος· τοῦτο μὲντοι πρῶτος ἀνεγνώρισα, ὅτι περιλαμβάνει τὴν βίβλον τοῦ Ἰωβ καὶ τὴν εἰς αὐτὴν ἐρμηνευτικὴν συλλογὴν Ὀλυμπιοδώρου.

or rather a large closet, in the upper part of one of the enormous buttresses which supported the walls of the monastery. Here I found about a thousand books, almost all manuscripts, but the whole of them were works of divinity. One volume, in the Bulgarian or Servian language, was written in uncial letters¹; the rest were in Greek, and were for the most part of the twelfth century. There were a great many enormous folios of the works of the Fathers², and one MS. of the Octoteuch, or first eight books of the Old Testament. It is remarkable how very rarely MSS. of any part of the Old Testament are found in the libraries of Greek monasteries; this was the only MS. of the Octoteuch that I ever met with either before or afterwards in any part of the Levant. There were about a hundred other MSS. on a shelf in the apsis of the church: I was not allowed to examine them, but was assured that they were liturgies and church-books which were used on the various high-days during the year.—I was afterwards taken by some of the monks into the vaulted chambers of the great square tower or keep, which stood near the iron door by which we had been admitted. Here there were about a hundred MSS., but all imperfect. I found the Iliad of Homer among them, but it was on paper. Some of these MSS. were beautifully written; they were, however, so imperfect, that in the short time I was there, and pestered as I was by a crowd of gaping Arabs, I was unable to discover what they were.—I was allowed to purchase three MSS., with which the next day we departed on our way to the Dead Sea. . . . Καὶ σελίδα 190: At two subsequent periods I visited this region, and purchased seven other MSS. from St. Sabba; among them was the Octoteuch of the tenth, if not the ninth century, which I esteem one of the most rare and precious volumes of my library³.

(1835. Аврама Норова, Путешествіе по Святой Землѣ въ 1835 году. 'Ев Петроπόλει 1838, т. II, с. 53—54).

Я уже сказалъ, что въ самой церкви хранится нѣсколько рукописей; тамъ находятся только тѣ рукописи и книги, которыя заключаютъ въ себѣ извѣстнѣйшія творенія святыхъ отцевъ или, — церковнослужебныя; тамъ они въ порядкѣ; но эти, — отброшенныя, и обреченныя тлѣнію, — пробудили мое сожалѣніе и я принялся немедленно за работу. Удивленіе мое превратилось въ радость, когда я нашелъ тутъ нѣсколько рукописей Словенскихъ, на пергаментѣ, на бомбицинѣ и на бумагѣ; и началъ откладывать то, что находилъ примѣчательнаго. Изъ словенскихъ я выбралъ всѣ рукописи сколько было;

¹ Πιθανῶς ὁ βίος τοῦ ἀγίου Σάββα, ὃν ἔλαβεν ὑστερον ὁ πρίγκηψ Βλαζέρσκης ὕρα τὸ εἶ παραρτήμα, σ. 723.

² Πρῶτος ἀριθμὸς τοῦ καταλόγου τούτου.

³ Τὸν κατάλογον τῶν ὑπὸ τοῦ Curzon ἀγορασθέντων ἐν τῇ λαύρᾳ δέκα τευχῶν ἀνεῖρεν ὁ Albert Ehrhard· ἐγὼ δὲ ταῦτον ἐν τῷ εἰ μετέγραψα παραρτήματι.

число ихъ дошло до 15-ти книгъ, изъ которыхъ двѣ печатныя; къ нимъ я прибавилъ 9 рукописей греческихъ. Древность ихъ была для меня несомнѣнна; послѣдствіе оправдало мой выборъ. Увѣряясь въ бесполезности этихъ книгъ для монастыря, я наконецъ приобрѣлъ ихъ, съ благословенія митрополита Иерусалимскаго, и впоследствии любители отечественныхъ древностей сдѣлали описание этихъ приобрѣтеній¹. Небольшая библиотека, хранящаяся въ церкви, заключаетъ въ себѣ нѣсколько драгоценныхъ рукописей, онѣ всѣ греческія и письмо многихъ изъ нихъ, принадлежатъ VIII, IX и X вѣкамъ, а можетъ быть и древнѣйшимъ. Изъ моихъ рукописей, въ числѣ греческихъ древнѣйшія двѣ IX-го вѣка, а изъ словенскихъ XIII-го и XIV-го вѣковъ. (² Εἶπον ἤδη, διὰ ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ φυλάττονται πολλοὶ κώδικες. Εὐρίσκονται μὲν οὖν ἐκεῖ μόνον οἱ περιλαμβάνοντες ἔργα τῶν ἁγίων πατέρων γνωστότατα, ἢ κείμενα λειτουργικά, ἐκεῖνα μὲν ἐν τάξει, ταῦτα δὲ παρερριμμένα καὶ πρὸς καταστροφὴν ὠρισμένα, ἃ τὸν οἶκτόν μου διήγειρε καὶ παραυτὰ τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν ἠρξάμην· εἰς χαρὰν δὲ ἡ ἐμὴ κατάπληξις ἐστράφη, ὅτ' ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἐγὼ τεύχη τινὰ χειρόγραφα σλαβονικὰ μεμβράνινά τε καὶ βαμβακερὰ καὶ χάρτινα διανεχάλυσα· καὶ δὴ, ὅ τι τούτων εὕρισκον ἀξιολογώτερον, ἠρξάμην αὐτὸ παραμερίζειν. Πάντα μὲν οὖν τὰ σλαβονικὰ, ὅσα ἦν ἐκεῖ, συνήθροισα· ἦν δὲ πεντεκαίδεκα, ὧν δύο τύποις ἐκτετυπωμένα³. τούτοις δὲ προσέθηκα κώδικας ἑλληνικοὺς ἑννέα, ὧν ἡ παλαιότης ἀναμφισβήτητος ὅλως ἐφάνη μοι, καὶ τοῦτο τῶντι κατόπιν οὕτως ἔχον ἀπεδείχθη⁴. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς ἀχρηστίας αὐτῶν ἐν τῷ μοναστηρίῳ κατεβεβαιώθη, ἐκτησάμην αὐτὰ τὸ τελευταῖον εὐλογία τοῦ μητροπολίτου τῆς Ἱερουσαλὴμ⁵, οἱ δὲ φίλοι τῶν πατρολογικῶν ἀρχαιοτήτων ἤδη τὰ ρηθέντα περιέγραψαν ἀποκτήματα. Εἰ καὶ μικρὰ βιβλιοθήκη ἢ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ φυλάττομένη, περισφίζει μέντοι πολλὰ πολύτιμα χειρόγραφα τεύχη, ἑλληνικὰ μὲν ἅπαντα, πολλὰ δὲ γεγραμμένα τῇ ὀγδόῃ τῇ ἐνάτῃ καὶ τῇ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι, ἴσως δὲ καὶ παλαιότερα. Τῶν ἐμῶν ἑλληνικῶν ἤδη χειρογράφων ἐστὶ δύο τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, τῶν δὲ σλαβονικῶν τῆς ιγ' καὶ τῆς ιδ' ἑκατονταετηρίδος)⁶.

¹ "Ора τὸ Журналъ Минист. Народн. Просвѣщ. 1836, ἀριθ. IX καὶ XI.

² Μεθερμίνευσις ἑλληνικῆ τῶν ῥωσιστῶν λεγομένων ὑπὸ Ἀβραάμ τοῦ Νόρωφ.

³ Καὶ ταῦτα τὰ τετυπωμένα παρέλαβεν ὁ Νόρωφ. Πρβλ. τὸ Журналъ 1836, IX, σ. 548 - 541.

⁴ Τοὺς κώδικας, οὓς ὁ Νόρωφ ἔλαβε, περιέγραψεν ἐκτενῶς ὁ Α. Востокѡв. Журналъ 1836, IX, σ. 529 - 547. XI, σ. 409 - 422.

⁵ Ἐννοεῖ τὸν μητροπολίτην Πέτρας Μισαήλ, ὃς ἀντεπροσώπευε τότε τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων Ἀθανάσιον τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν ἱεροσολυμιτικὴν αὐτοῦ πατριαρχίαν ἀποτελέσαντα μέχρις ἐκποσῆς.

⁶ Ἀβραάμ ὁ Νόρωφ εἶδε τὴν λαύραν τὸ δεύτερον ἔτι 1861-φ καὶ παρέλαβε τότε μεμονωμένα τινὰ φύλλα καὶ κώδικα τέλειον ἓνα, ὃν ἔδωκεν αὐτῷ δωρὸν Ἰωάσαφ ὁ τῆς λαύρας ἡγούμενος· ἀλλ' ὁ πατριάρχης Κύριλλος ὁ β', εἰ καὶ τὸν εὐγενῆ Νόρωφ ἠγάπα σφόδρα, τὴν δωρεὰν ἠκώρωσε· καὶ τὰ μὲν φύλλα κατέθηκεν ἐν τῇ πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ (ἀριθ. 510), τὸν δὲ κώδικα πρὸς τὴν λαύραν ἀπέδωκεν· ἐστὶ δ' οὗτος ὁ ἀριθμὸς 150-ός. Το πρᾶγμα διηγείται μετὰ χάριτος αὐτοῦ ὁ Νόρωφ: Иерусалимъ и Синай. Записки втораго путешествія на Востокъ А. С. Норова. Подъ редакціею В. Н. Хитрово. Ἐν Πετρούπολει 1878, σ. 51 - 52.

(1844. C. Tischendorf, Reise in den Orient. Leipzig 1846, τ. II, σ. 129).

Hier nahm ich jedes Manuscript in die Hand, und meine beiden Mönche daneben bagriffen bald, dass ich mich darauf besser als sie selber verstehen möchte. Der Inhalt war im Ganzen dem der Bibliothek auf dem Sinai nahe verwandt. Unter den vielen patristischen, kirchlichen, biblischen Manuscripten, worunter nicht wenige dem zehnten und elften Jahrhunderte angehörten, und mehrere sehr nett ausgestattet waren, stand durch wieder der alte Hippokratēs da ¹. Ausser den griechischen Manuscripten sah ich noch mehrere russische und walachische, arabische und syrische, sowie zehn schöne abyssinische Pergamenthandschriften. In der Zahn der letzten entdeckt ich einen griechischen Unzialcodex, ein Evangelistarium des achten oder neunten Jahrhunderts. Meine Begleiter glanzen aber nicht eher dass die Schrift griechisch war, bis ich ihnen einige Zeilen daraus vorlas. So weit reicht die Wissenschaft in einem berühmten griechischen Kloster. Meine Untersuchungen hatten kein gutes Ende. Ich traf einen Haufen von manuscriptlichen Resten, als werthlos in die Ecke geworfen. Ich fragte, ob ich mir davon einige Erinnerungen anleses dürfe, die Mönche gestatteten mir's. Als ich aber meine Wahl getroffen, mit ihren Billigung sogar ein altes schönes Uncialblatt aus einer neueren Handschrift zerissen hatte, so hielten sie mir das Verbot jeder Entfernung von Manuscripten vor, streuten sich aber sichtlich meiner so kundig getroffenen Auswahl. Uebrigens erzählten sie mir, dass unlängst ein russischer Archimandrit ein Verzeichniss von allen Manuscripten gefertigt habe ². Ich meines Theils begnügte mich mit den Notizen einer flüchtigen Durchsicht.

¹ Πρβλ. τοὺς κώδικας 432 καὶ 498.

² Πορφύριος οὗτος ἦν ὁ Οὐσπένσκις.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΣΑΒΑ

ληφθέντες ἐκ παλαιοῦ¹.

1. Κωδιξ Πετροπόλεως CCXIX, ὁ λεγόμενος codex Porphyrii Uspensky. "Ора Отчетъ Императорскоѣ Публичной Библиотеки за 1883 годъ. Ἐν Πετροπόλει 1885, σ. 82.—Τετραεσαγγέλιον ὀρθόου σχήματος ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 344, γραφὲν ἔτει 835-φ. Οὗτος ὁ κωδιξ, ὃν εἶχε πρότερον ἡ λαύρα, σπουδαιότατός ἐστι διὰ τὸν χρόνον ἐν ᾧ κατεσκευάσθη· οὐ γὰρ ἄλλος τις ἄχρι τοῦδε κωδιξ οὕτω παλιός εὐρέθῃ γεγραμμένος τῇ συνήθει μικρᾷ γραφῇ, ἣν οἱ παλιογράφοι γερμανιστὶ alt Minuskel Schrift λέγουσι. Πρῶτος ὁ Scholz, ὅτε τὸν κώδικα τοῦτον εἶδεν ἐν τῇ λαύρᾳ (1821), κατωνόμασεν αὐτὸν εὐφωῶς «eine seltene Erscheinung, vielleicht ein ἀπαξ λεγόμενον in jener Zeit». Ἐλαβε δὲ τοῦτον ἐκεῖθεν ὁ Πορφύριος ἔτει 1844-φ· δείγματα δὲ γραφῆς αὐτοῦ τοῦ κώδικος ὄρα ἐν τοῖς ἐφεξῆς βιβλίοις: Ἀμφιλοχίου ἀρχιμανδρίτου, Παλεογραφικὸν ἔργον I, ἐν Μόσχᾳ 1879, σ. 7-8 καὶ πίνακα 1. V. Gardthausen, Beiträge zur griechischen Palaeographie (Sitzungsber. d. k. Sächsischen Gesellschaft d. Wiss. 1877, taf. 2. Wattenbach et de Velsen, Exempla cod. graec. Heidelberg 1878, π. I. Περὶ τῆς ἀξίας τοῦ κώδικος ὄρα πάλιν V. Gardthausen, Griechische Palaeographie. Leipzig 1879, σ. 184. C. Gregory, Prolegomena II, Leipzig. 1890, σ. 541.—Τὸν κώδικα Νικόλαος ἔγραψε μοναχὸς ἰσως Ἀγιοσαβίτης, ὡς εἶκασεν ὁ Gardthausen· ἔχει δὲ τὸ σημεῖωμα τοῦ γραφέως ὧδε· Ἀ'Ετελειώθη Θεοῦ χάριτι ἡ ἱερὰ | αὕτη καὶ θεοχάρακτος βίβλος | μηνὶ μαΐφ ζ' Ἰνδικτιῶνος | ἰγ' ἔτους κόσμου, ςτμγ' δυ|σωπῶ δὲ πάντας τοὺς | ἐντυγχάνοντας μνειάν|μου ποιῆσθαι τοῦ γρά|ψαντος | Νικολάου ἀμαρτωλοῦ | μοναχου ὅπως εὔρομι ἔλε|ος ἐν ἡμέρα κρίσεως. | Γένοιτο, Κύριε· ἀμήν».

¹ Κατάλογον αὐτῶν ἔγραψε πρῶτος ἐπιμελῶς ὁ Albert Ehrhard, κώδικας ἐν αὐτῷ συναριθμήσας 21 (Röm. Quartalschrift 1893, σ. 63-65)· ὃν ἐγὼ νῦν ἀνεπλήρωσα, προσθεὶς κώδικας ἔτι 36· δύο μόντοι κώδικες, οὓς ὁ Ehrhard ἀνέγραψεν, ὧσε- λισθησαν ὑπ' ἐμοῦ· οὐ γὰρ ἦσαν οὗτοι Σαβαϊτικοί.

2. Κώδιξ Πετροπόλεως CCVI: Psalterium Uspenskyanum a. 862. —
 "Ορα Отчетъ σ. 80. — Ψαλτήριον ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 349, γραφέν κεφαλαιώδεσι γράμμασι μεταξύ τῶν ἐτῶν 861 καὶ 862· ἔστι δὲ σχήματος ἐγδόου καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ λέγει τάδε· «Ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας ἀγγράντου καὶ ζωαρχικῆς | τριάδος, πατρός καὶ υἱοῦ καὶ | ἁγίου πνεύματος, ἐγράφη καὶ | ἐτελειώθη τὸ παρὸν Ψαλ|τήριον κελεύσαι τοῦ ἁγίου καὶ μακαρίου πατρός | ἡμῶν Νῶε προέδρου | τῆς φιλοχρίστου μεγα|λοπόλεως Τιβεριάδος, | ἔτους κόσμου 170 | ἰνδ(ι-κτιώνος) ια'. Χεὶρ Θεοδώ|ρου ἐλαχ(ίστου) διακό(νου) τῆς ἁγίας | Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστ(άσεως). Ὅσοι οὖν ἐντυγχάνετε | εὐξασθε ὑπὲρ τῶν κα|τεργασαμένων καὶ ἐργα|σαμένων εἰς δόξαν Θεοῦ».—Τὸν κώδικα τοῦτον ἐμελέτησεν ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἀμφιλόχιος, ἐκδοὺς ἐκτενῆ περιγραφὴν αὐτοῦ καὶ δείγματα γραφῆς ἱκανά. *Палеографическое описание I*, σ. 9-11 καὶ πίν. 2 καὶ 3. Πρβλ. W. Wattenbach, *Schrifttafeln zur Geschichte der griechischen Schrift*. Berlin 1876-77, πίν. 24. *Paleographical Society* πίν. 14. Gardthausen, *Beiträge* πίν. 1. Ἔστι δὲ καὶ ὁ κώδιξ οὗτος ἐπίσης ἀξιολογώτατος διὰ τε τὴν παλαιογραφικὴν αὐτοῦ σημαντικότητα καὶ διὰ τὰ δύο πρόσθετα φύλλα, ὧν τὸ κείμενον ἐπιμελῶς ἀνέγνωσε σχολιάσας ὁ Jernstedt, *Порфириевскіе отрывки изъ аттической комедіи*. Ἐν Πετροπόλει 1891, σ. 253-268.
3. Κώδιξ Πετροπόλεως CCXVII, ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου. Отчетъ σ. 81. — Προφητολόγιον ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 156, σχήματος τετάρτου, γραφέν ἔτει 1054-φ, καθά δηλοῖ τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου, λέγον οὕτως· «Ἐγράφη σὺν Θεῷ | αὐτῇ ἡ προφητεία | εἰς τὴν μονὴν τῆς | Θεοτόκου τοῦ Καλαμό(νος)· | διὰ χειρὸς Σεργίου μοναχοῦ | ἁμαρτωλοῦ τῆς σεβασμίας τοῦ | Ἀνεμᾶ λαύρας τῆς | εἰς τὸν Ὀλυμπον Βη|θυνίας ἐπαρχίας· | μηνὶ ἰουλίῳ ἰνδικ. ζ· | ἔτους ςφξβ'· | οἱ ἐν αὐτῇ ἐντυγχά|νοντες, εὐχεσθέ|με διὰ τὸν Κύριον». В. Ернштедтъ, *Списокъ датированныхъ греческихъ рукописей Порфириевскаго собрания*, σ. 4. Τὸν κώδικα τοῦτον εἶδεν ὁ Scholz ἐν τῇ λαύρα. *Biblisich-kritische Reise*, σ. 146.
4. Κώδιξ Π/πόλεως VI ἐν τῇ συλλογῇ Tischendorf. Φύλλα τρία μεμβράνινα παλίμψηστα, ὧν τὸ ἀρχαῖον κείμενον ἑλληνικὸν ὑπάρχει μέρος ἔχον ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ δὲ νεώτερον ἰβηρικόν· ταῦτα δὲ πινακίδος ἔνδον ἦν κώδικός τινος ἀγνώστου μοι τῆς λαύρας. Πρβλ. C. Tischendorf, *Monumenta sacra inedita I*, σ. 29-34 καὶ πίν. I, 1. Τοῦ αὐτοῦ *Anecdota sacra et profana* σ. 2 cod. II. Casp.

- Gregory, Prolegomena I, σ. 378. E. Muralt, Catalogue des MSS grecs de la bibliotheque impér. publique. St. Petersburg, 1864, σ. 4-5.
5. Κώδιξ Π/όλεως XIX ἐν τῇ συλλογῇ Tischendorf. Φύλλα δύο μεμβρ. τῆς ἐβδόμης ἑκατ., ὡσαύτως παλίμψηστα, ὧν τὸ μὲν ἀρχαῖον κείμενον ἑλληνικόν ἐστίν (ἐκ τῶν πράξεων τῶν ἀποστόλων), γράμμασι κεφαλαιώδεσι γεγραμμένον, τὸ δὲ νεώτερον ἰβηρικόν. Tischendorf, Monumenta sacra I, σ. 37, 38, 41, 42. Τοῦ αὐτοῦ Anecdota, σ. 2. Casp. Gregory, Prolegomena I, σ. 415. Muralt, Catalogue σ. 12.
6. Κώδιξ Noroff. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 318, σχήματος ὀγδόου, γραφὴν τῇ ι' ἢ τῇ ια' ἑκατ. Ἄρχεται τῶν λέξεων «Καὶ οὐδὲ ἀσεβῶν ἀπολείται» (α' ψαλμοῦ). Ἐκαστος ψαλμὸς ἄρχεται γράμματος κεφαλαιώδους ἐπιχρύσου· ἐν δὲ φύλλῳ τινὶ διὰ χειρὸς μεταγενεστέρως ἀναγινώσκεται τὸ «Δωρόθεος (μον)αχ(ός) ἔγραφον». Журналъ Министерства Народнаго Просвѣщенія, 1836, № XI, σ. 409-410.
7. Κώδιξ Noroff. «Σμπλικίου ἐξήγησις εἰς τὸ πρῶτον τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως». Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ὁ κώδιξ ἔχει κατὰ τὸ τελευταῖον αὐτοῦ φύλλον διὰ χειρὸς μεταγενεστέρως· ἡ αὐτὴ δὲ χεὶρ ἔγραψεν αὐτόθι λατινιστὶ τὸ Simplitii [sic] expositio im primo fisici [sic] auditum. Ἐπὶ δὲ τῆς ῥάχεως τοῦ βιβλίου «Σμπλικίου ὑπόμνημα εἰς τὸ πρῶτον τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως Ἀριστοτέλους». Ὁ κώδιξ ἐστὶ μεμβράνινος καὶ νῦν ἄρχεται τοῦ ζ' τετραδίου· τὸ τελευταῖον τετράδιον ἀριθμεῖται κζ'· ἔχει δὲ τὸ βιβλίον ἐλλείψεις πολλὰς διὰ τὸν ἐκπεσμόν ἱκανῶν φύλλων. Ὅρα λεπτομερεστέραν περιγραφὴν ἐν τῷ Журналъ 1836, № XI, σ. 412-413. Τοῦ κώδικος τούτου φύλλα τέσσαρα, ἅπερ ἤθελε παραλαβεῖν ὁ Noroff ἔτει 1861-φ, νῦν ἔχει ἡ πατριαρχικὴ βιβλιοθήκη τῶν Ἱεροσολύμων. Ὅρα τ. I, σ. 460, κῶδ. 510 α'. IB' ἑκατ.
8. Κώδιξ Noroff. «Ἐρωτ(ήσεις καὶ) ἀποκρίσεις ἤτοι τῶν ἁγίων πατέρων χειρόγραφον δεβράϊνον οδ'». Οὕτως ἐπιγράφεται τὸ βιβλίον ἐπὶ τῆς ῥάχεως, ἔνθα πάλιν ἀνωτέρω παλαιότερα κεῖται ἐπιγραφὴ «Ἐκλογὴ» ἢ «ἐκλογαί». Φύλλα μεμβράνινα ἠριθμημένα 130, ὧν τὰ πρῶτα πέντε λείπει. Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου ὁδηγός. Κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ περιγραφέως (Журналъ 1836, № XI, σ. 419-420) ἐγράφη τῇ ιβ' ἢ τῇ ιγ' ἑκατ. Bibliothéque de M-r Abraham de Noroff, τ. I, ἐν Πετροπόλει 1868, σ. 162.

9. Κώδιξ Noroff. «Χρονογράφος» ἢ «Σύνοψις ιστοριῶν ἀρχομένων ἀπὸ κτίσεως κόσμου [μέχρι] τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ ἐσχάτου βασιλέως τῶν Ῥωμαίων» ἐπιπεριέχουσα καὶ τὰς βασιλείας τῶν Τουρκῶν» κτλ. Κώδιξ ἐκ φύλλων χάρτου 264 πρώτου μήκους, γραφεὶς ἔτει 1605-φ διὰ χειρὸς Ἱερεμίου ἱερομονάχου, ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας Ἱερεμίου βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας. *Журналъ* 1836, № XI, σ. 431-432.
10. Κώδιξ Noroff. «Γρηγορίου Θεολόγου λόγοι πανηγυρικοὶ καὶ ἐξηγήσεις ὧν ἐμνήσθη ιστοριῶν (ἐν τῷ) εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια (λόγῳ) καὶ εἰς τὸν ἐπιτάφιον τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Δεβράϊνον κη'» τῆς ῥάχως ἐπιγραφή. Φύλλα μεμβράνινα πρώτου μήκους 216. Τὸ κείμενον δίστηλον. Ἐνδὸν τῆς πρώτης πινακίδος πρόσθετα φύλλα τέσσαρα κώδικος ἐτέρου τῆς ὀγδόης ἑκατοντ. μέρος ὄντα Ψαλτηρίου τριγλώσσου, ἐλληνικοῦ καὶ συριακοῦ καὶ ἀραβικοῦ. *Журналъ* 1836, № XI, σ. 410-412. *Bibliothèque de M-r Abraham de Noroff*, τ. I, σ. 153.
11. Κώδιξ Noroff. «Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγοι. Δεβράϊνον ξβ'» τῆς ῥάχως ἐπιγραφή. Τετράδια μεμβράνινα κγ' δευτέρου σχήματος (4-ον), ὧν τοὺς ἀριθμοὺς ὁ καλλιγράφος ἐνέγραψεν ἐπάνω παντὸς πρώτου φύλλου. Δύο γραφικοὶ χαρακτῆρες τῆς δεκάτης ἑκατ. Οἱ τρεῖς πρώτοι λόγοι λείπουσι. Κώδιξ μετὰ κοσμημάτων. Φύλλα 174. Ἐνδὸν τῶν πινακίδων πρόσθετα τετράδια χάρτινα. *Журналъ* 1836, № XI, σ. 416-418. *Bibliothèque de M-r Abraham de Noroff*, I, σ. 164-165.
12. Κώδιξ Noroff. «Γρηγορίου Θεολόγου ἔπη. Χειρόγραφον κδ'» τῆς ῥάχως ἐπιγραφή· ἡ δὲ τοῦ κώδικος οὕτως ἔχει· «Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ περὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν ἔπη, δι' ὧν παροξύνει ληληθότως ἡμᾶς πρὸς τὸν ἐν Χριστῷ βίον». Κώδιξ ἐκ χάρτου τῆς ιε' ἑκατ. Φύλλα 209. *Журналъ* 1836, № XI, σ. 421. *Bibliothèque de M-r Noroff* I, σ. 155.
13. Κώδιξ Noroff. Πανηγυρικοῦ μεμβρανίνου βιβλίου λείψανον, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ φ. σκζ' καὶ λήγον εἰς ἀριθμὸν φύλλου τιβ'. Κώδιξ τῆς ια' ἑκατ. Τὸ κείμενον δίστηλον. α') Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐγκώμιον Πέτρου καὶ Παύλου τῶν ἀποστόλων. β') Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λόγος εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν. γ') Χριστοφόρου Ἀλεξανδρείας λόγος περὶ τοῦ τίνοι ὁμοιοῦται ὁ ἀνθρώπινος βίος. δ') Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λόγος εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. ε') Τοῦ αὐτοῦ λόγος ἕτερος εἰς τὴν αὐτήν. ς') Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν ζωο-

- πάροχον και παναγραιοπαρθενοβρεφοτρόφον δέσποιναν» κτλ.
 ζ') Ἰωάννου Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν Ἡρωδιάδα. η') Τοῦ αὐτοῦ
 λόγος εἰς τὸ μὴ πλησιάζειν θεάτροις καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ. θ') Βα-
 σιλείου Καισαρείας ὁμιλία εἰς ῥητὸν τοῦ κατὰ Δουκᾶν εὐαγγελίου.
 ι') Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν καὶ περὶ αἰρετικῶν.
 Журналъ 1836, № IX, σ. 413-416. Bibliothèque de M-r
 Abraham de Noroff, I, σ. 156-158.
14. Κωδὶξ Noroff. «Τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τῆς ἐν Ἱε-
 ροσολύμοις ἀγίας λαύρας... καὶ θεοφόρων πατέρων» (?). Ἐπιγραφή
 τοῦ κώδικος διὰ κινναβάρεως, δυσανάγνωστος. Ἐπὶ τῆς ῥάχεως·
 «Τυπικὸν δεβράνιον ξς'». Κωδὶξ τῆς ιγ' ἢ τῆς ιδ' ἑκατ. εἰς 4-ον.
 Τετράδια ις' ἢ φύλλα μεμβράνινα 126. Ἐνδὸν τῆς δευτέ-
 ρας πινακίδος φύλλα δύο πρόσθετα μεμβράνινα καὶ παλαιότερα,
 ἅπερ ἐστὶ μέρος λειτουργικοῦ τινος εὐαγγελίου. Журналъ
 1836, № XI, σ. 421. Bibliothèque de M-r Abraham de No-
 roff I, σ. 170-180.
15. Κωδὶξ Coislín. CCXV. Τυπικὸν ἐκ φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου 217.
 Τὸ 177-ον φ. ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο «Ἐτελιώθη τὸ παρὸν τυ-
 πικὸν διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Ἰωάννου ἱερέως τοῦ Ἀλήκη
 διὰ ἐξόδου συνδρομεῖς κυροῦ παπᾶ Δητζάρδου. ἔνε δὲ καὶ τὸ παρὸν
 τυπικὸν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀγίας λαύρας τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου
 πατρὸς ἡμῶν Σάβα. ἐν ἔτη ρωξή', ἰνδ. ιγ'. ἰουνίῳ ιε'» [1360]. ὁ
 εὐτελής ἱερεὺς Ἰωάννης ὁ Ἀλήκης μαρτυρῶν». B. de Montfaucon,
 Bibl. Coislíniana, σ. 273. H. Omont, Fac-similés des MSS grecs
 datés de la Bibl. Nationale du IX-e au XIV-e siècle. Paris
 1890-1891, σ. 17, πίναξ 86.
16. Κωδὶξ Παρισίου (ancien fonds 1598). Παραδείσου ἢ Γεροντικοῦ μέρος
 δεύτερον. Φύλλα μεμβράνινα 303 πρώτου μήκους, ἔτει 1071-φ ἢ 1072-φ
 γραφέντα. Σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου: «† Διὰ τὸ παλαιωθῆναι πολὺ
 τὸ πατερικὸν τῆς ἡμετέρας λαύρας τοῦ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Σάβα
 ἐλάλησαν τῇ ἀσθενείᾳ μου οἱ ἅγιοί μου πατέρες περὶ αὐτοῦ κατα-
 βαλλόμενος δὲ καὶ τὴν τούτου ἔξοδον ὁ τιμιώτατος δεσπότης ἡμῶν
 κύριος Ἰωαννίκιος ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας, ἀνελαβόμεν τὸν
 τοιοῦτον κόπον, καὶ τῶν λοιπῶν μοναστηρίων τὰ πατερικὰ ἐπισω-
 ρεύσας, καὶ κατὰ τὸ δυνατόν μοι ἔρευναν ποιησάμενος, καὶ συντάξας
 [αὐτ]ὰ κατὰ ἀλφάβητον, δύο βίβλους ἐποίησα, τὰ μὲν δώδεκα γράμ-

¹ Παράβαλε τὸν 78-ον κώδικα τοῦ καταλόγου τούτου, σ. 141-144.

ματα εἰς τὸ ἓν, καὶ τὰ δώδεκα εἰς τὸ ἕτερον¹. Οἱ ἐντυγχάνοντες εὐχεσθε ὑπὲρ τοῦ ἁγίου ἡμῶν δεσπότου καὶ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ κυροῦ Ἰωαννικίου, σπουδῆ γὰρ αὐτοῦ καὶ προθυμία ἐγίνοντο ἔτους ςφπ', ἰνδ. ι':—Εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ γράψαντος μοναχοῦ Ἰωάννου καὶ γέροντος. † Δόξα τῷ Θεῷ. Ἀμήν». H. Omont, *Fac-similés des manuscrits grecs datés de la Bibliothèque Nationale*, σ. καὶ πίναξ 37.

17. Κώδιξ Βιενναῖος (philos. 54), ἀγορασθεὶς ἐν Κ/πόλει ὑπὸ Busbecke περὶ τὸ μέσον τῆς ις' ἑκατ. Ἀριστοτέλους περὶ ζῳῶν μορίων μετὰ τῆς παραφράσεως καὶ τῶν σχολίων Μιχαὴλ Ἐφεσίου· τοῦ αὐτοῦ περὶ ζῳῶν πορείας καὶ περὶ ζῳῶν γενέσεως. Τὸ τέλος τοῦ κώδικος ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· «Κόπος καὶ οὗτος Μαχεῖρος, τοῦ καὶ Μαθουσάλα ἐγράφη δὲ ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάβα εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ ἐν τῇ ἁγία πόλει Ἱερουσαλήμ, ἰνδικτιῶνος ζ' τοῦ ςνη' ἔτους, καὶ ἐλήφθη τὸ ὄλον ἀπὸ παλαιοῦ πάνου βιβλίου» [1549-1550]. *Lambecii comment. de bibl. caes. Vindobonensi liber septimus*, 1675, σ. 99.
18. Κώδιξ Πατριακὸς 136. Φύλλα μεμβρ. 327. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου μέρος δεύτερον τῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον ὁμιλιῶν. Τὸ τελευταῖον φύλλον ἔχει σημεῖωμα διεφθαρμένον, ὅπερ ἐγὼ συμπληρῶ ὡδὲ πως· «Ἐγράφη ἢ βίβλος αὕτη Παύλφ τῷ εὐλαβεστάτφ μοναχῷ καὶ ἡγουμένφ λαύρας τοῦ [ἁγίου Σάβα διὰ χειρὸς] Ἰλ[αρί]ωνος μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου λαύρας τοῦ Κα[λαμῶνος] μηνι ἀπριλίφ ιη', ἰνδικτιῶνος ε', ἔτους ςυο'» [962]. Ἰωάννου Σακκελίωνος Πατριακὴ Βιβλιοθήκη. Ἐν Ἀθήναις 1890, σ. 78.
19. Κώδιξ Σιναΐτικὸς 743. Τριψῆδιον μεμβρ. δευτέρου σχήματος, ἐνέχον σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου τοιοῦτον· «Ἐγράφη ἢ ἱερά αὕτη βίβλος τῶν τριψῆδιων καὶ κανόνων καὶ λοιπῆς πάσης ἀκολουθίας τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης ἑβδομάδος τῶν ζωοποιῶν παθῶν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Θεοῦ ἐν τῇ σεβασμίᾳ λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις, χειρὶ τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἀμαρτωλοῦ Γερασίου τοῦ Ἀντιοχ(ί)τ(ου) καὶ τῇ ζεούσῃ σπουδῇ τοῦ τιμιωτάτου μοναχοῦ καὶ δευτερεύοντος τῶν πρεσβυτέρων τῆς ἐν Ἀσκά(λων) καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας κυροῦ Ἰωάννου λόγφ τοῦ σεβασμίου ναοῦ τοῦ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐν αὐτῇ τῇ Ἀσκά(λων), τὸ λεγόμενον κατὰ τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν τὸ Χάδρα, ἀρχιεραρχοῦντος τῆς αὐτῆς πόλεως τοῦ ὀσιωτάτου καὶ παναγίου γέροντος κυροῦ Ἀντωνίου, μηνὶ ἰαννουα-

- ρίφ κε', ἰνδ. ζ' ἐν ἔτει ςχζ' [1099]. Οἱ ἐν αὐτῇ τῇ ἀγίᾳ βίβλῳ μελετῶντες καὶ εὐχόμενοι εὐχεσθε διὰ τὸν Θεὸν καὶ τὴν αὐτοῦ ἐντολὴν τοῦ γράψαντος εὐρεῖν αὐτὸν ἔλεος ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Ὁ Θεὸς συγχώρησον τῷ γράψαντι ταῦτα ὅσα σοι ἤμαρτεν. ἀμήν». Νικοδήμου Κοντακῶφ, Путешествіе на Синаѣ въ 1881 году. Ἐν Ὁδησσῷ 1882, σ. 111 - 114. Τοῦ αὐτοῦ πίναξ φωτογραφικός 92. Gardthausen, *Catalogus cod. graec. Sinaiticorum*, σ. 161 - 162.
20. Κῶδιξ Σιναϊτικὸς 712. Ἀκολουθίαι καὶ εὐχαί. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν ὑπὸ Διονυσίου ἱερομονάχου τοῦ «Ἀγηωλαβροσαβαήτου» ἔτει 1482. Gardthausen, *Catal.* σ. 157.
21. Κῶδιξ Σιναϊτικὸς 883. Ὁρολόγιον ἐκ χάρτου, οὗ τὸ τέλος ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐτελειώθη τὸ παρὸν Ὁρολόγιον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Ἰακώβου τοῦ Ἀγιοσαβίτου -- Ἐγράφει δὲ ἐν ἔτει ςϠ' ἰνδ. ιδ'» [1392]. Gardthausen, σ. 190.
22. Κῶδιξ Σιναϊτικὸς 432. Δαυσαϊκὸν ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, περιέχον καὶ Νεΐλου κεφάλαια νη' καὶ βίον Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· «Ἐγγραφή ὑπ' ἐμοῦ Γαβριήλ τάχα καὶ μοναχοῦ τοῦ Ἀγιοσαβίτου ἐ[ν] τῇ Κυπρίων νύσση βασιλευόντος τοῦ [κυροῦ] Ἀνδρονίκου τοῦ νέου καὶ Ἄννης [τῆς Παλαιολογίνης], ἐν ἔτει ςωμβ', μηνὶ φεβρ. ις' ἡμέρᾳ δ'» [1334]. Πρβλ. Gardth. *Catal.* σ. 104. Ἡ λαύρα τοῦ ἀγίου Σάβα εἶχεν ἐν Κύπρῳ μετόχιον ἴδιον, τὴν μονὴν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ πάντα τὰ βιβλία ταύτης ἦν αὐτῆς τῆς ἐν Παλαιστίνῃ λαύρας.
23. Κῶδιξ Σιναϊτικὸς 1099. Τυπικὸν ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ. Σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· «Τὸ παρὸν τυπικὸν ἐγγραφή εἰς τὴν μονὴν τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἧτις διακείται πλησίον τοῦ ἐν ποταμοῖς ἀγιωτάτου Ἰορδάνου διὰ χειρὸς ἐμοῦ Διονυσίου ἀμαρτωλοῦ τάχα καὶ ἱερομονάχου» κτλ. Gardthausen, *Catal.* σ. 223: non addito libri anno. XIV saec.
24. Κῶδιξ εὐρισκόμενος ἴσως ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ τῆς Ὁδησσῶ· εἶχε δὲ τοῦτον Νικηφόρος ὁ Θεοτόκης, ἀρχιεπίσκοπος Χερσῶνος, ἐκ δωρεᾶς ἴσως Ἐφραίμ τοῦ πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, ἐταίρου τοῦ Θεοτόκη φιλιτάτου. Τετραευαγγέλιον τῆς ι' ἢ τῆς ια' ἑκατ. ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 248 πρώτου μήκους· ὕπερ ὁ Matthaei τῷ γράμματι f γνωστὸν ἐποίησατο (D. Pauli epistolae ad Thessalonicenses et ad Timotheum graece et latine. Rigae 1785, σ. 234 - 236. Gregory, *Prolegomena* II, σ. 516, ἀριθ. 253). Ἐν τῷ 120-ῷ φύλλῳ σημεῖωμα μεταγενέστερον τοῦ κώδικος (ἴσως τῆς ις' ἑκατ.)

«Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἔγω Μουσῆ ἁμαρτολος υἱὸς τοῦ Ἥλιας σοὶ ἀρχιστράτιγε Μιχαήλ ἐν τῇ ἁγία πόλει Ἱεροσόλῃμ προσφέρω σὲ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς τὴν ἡγιασμένην σου μονὴν τὸν Σέρβον [-μονὴν τῶν Σέρβων] εἰς ἄφρασιν ἁμαρτιῶν». Τὸν Μουσῆ τοῦτον ὁ Gardthausen ἐσφαλμένως ὠνόμασε καλλιγράφον τῆς ια' ἑκατ. (Griech. Palaeographie σ. 332), ἀπλῶς ὄντα δωρητὴν τοῦ κώδικος· ἦν δὲ ἡ μονὴ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ ἐξάρτημα τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα, καὶ ἀπὸ τῆς ιδ' ἄχρι τῆς ις' ἑκατ. κατέφικον αὐτήν, ὡσπερ καὶ τὴν λαύραν, ὀρθόδοξοι μοναχοὶ Σέρβοι καὶ Βούλγαροι.

25. Κώδιξ Λευσίας, Tischend. II, m. in fol. saec. VIII, ff. 22. Τεμάχια Παλαιᾶς Διαθήκης παλίμψηστα. Τὸν κώδικα τοῦτον περιέγραψεν ὁ Tischendorf ἐν τῷ Serapeum τ. VII, σ. 54 καὶ ἐν τοῖς Monum. sacra ined. τ. I, σ. XXII. Τὸ νεώτερον κείμενον ἀραβικόν, ἐμπεριέχον δὲ μεταφράσεις βίων τινῶν ὁσίων ἀνδρῶν ὑπὸ Κυρίλλου τοῦ Σκυθοπολίτου συγγεγραμμένον, οἷον Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου καὶ Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, καθὼς ἐφάνερωσεν ὁ Fleischer (Zeitschrift der Deutsch. Morgenländ. Gesellschaft τ. I, σ. 150 κέ). Πρβλ. A. Ehrhard, Das griechische Kloster Mar-Saba (Röm. Qualtalschrift VII, σ. 63).
26. Κώδιξ Oxonii aedis Christi, Wakii 38. Πράξεις καὶ ἐπιστολαὶ τῶν ἀποστόλων. Φύλλα μεμβράνινα 299 ἢ 306 δευτέρου μήκους. (0,177×0,14), γραφέντα τῇ ια' ἢ τῇ ιβ' ἑκατ. Ἐν τῷ 12-ῳ φύλλῳ γέγραπται τοῦτο· «Ὁ παρὼν πρᾶξαπόστολος ὑπάρχει τῆς μεγάλης λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα τῶν Ἱεροσολύμων» (G. W. Kitchin, Catalogus cod. MSS qui in bibliotheca aedis Christi apud Oxonienses adservantur. Oxonii 1867, σ. 21). Ὁ κώδιξ οὗτος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἔτει 1731-ῳ μετηνέχθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Caspar Gregory, Prolegomena τ. II, σ. 638 ἀριθ. 191.
27. Κώδιξ Ὁξονιακός: cod. Laudiani 37. Φύλλα μεμβρ. 301 πρώτου μήκους. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγοι ιε' καὶ συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὧν ἐμνήσθη ἱστοριῶν ὁ ἐν ἁγίοις Γρηγόριος ἐν τῷ εἰς τὰ Φῶτα λόγῳ». Μετὰ τὸν ιε' λόγον· «Ἐν σοὶ πεποικώς, ὦ τριάς σεβασμία, | ἔτευξε ταύτην μοναστῆς Σάβας βιβλόν, | κλεινὸς μεδόντων ἱερέων πολλῶ πόθῳ, | ὃν ἀντάμειψαι δωρεᾶς σου πλουσίαις, | τῆς τῶν δικαίων ἀξίων κληρουχίας, | τοῦ ἱεράρχου ταῖς λιταῖς Γρηγορίου». H. Coxe, Catal. cod. MSS bibl. Bodleianae, I, σ. 518-519.
28. Κώδιξ ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ: cod. Curzon 1, σχήματος δευτέ-

ρου μεμβράνινος. Ὁκτάτευχος τῆς Παλαιᾶς διαθήκης, ἣν ὁ Curzon περιέγραψε πρῶτον ἐν τῷ *Visits to monasteries of the Levant*; sixth edition. London 1881, σ. 188 (ὄρα ἄνωτ. σ. 707). Ἐτέρα περιγραφὴ ἐν τῷ *Catalogue of materials of writing . . . and oriental manuscripts books in the Library of the hon. Robert Curzon at Parham*. London 1849. «The first leaf is wanting. On the binding is an ancient picture on wood, of various saints of the Old Testament, nearly as early as the mss: it is in a silver frame, in which are set four stones of the granit of mount Sinai and twelve fromes the bed of the river Jordan. This MSS is written in a fine small hand in double columns. This is the one MSS of the Octoteuch that I have met with in the East».

29. Αὐτόθι, cod. Curzon 3. Ψαλτήριον τῆς ιβ' ἑκατ. Catalogue σ. 21.
30. Αὐτόθι, cod. Curzon 4. *Cantica Veteris et Novi Testamenti* (?). Catalogue σ. 21.
31. Αὐτόθι, cod. Curzon 7. Τετραευαγγέλιον τῆς ι' ἑκατ. Φύλλα μεμβρ. 167, μήκους 0,158, πλ. 0,117. Κατὰ σελίδα κείμενον μονόστηλον ἐξ 26 γραμμῶν. Gregory II, σ. 554, ἀριθ. 548.
32. Αὐτόθι, cod. Curzon 76, 11. Τετραευαγγέλιον τῆς ιβ' ἑκατ. Φύλλα μεμβρ. 252, μήκους 0,209, πλ. 0,154. Κατὰ σελίδα κείμενον μονόστηλον ἐξ 27 γραμμῶν. Catalogue κτλ. σ. 21. Gregory II, σ. 555, ἀριθ. 552.
33. Αὐτόθι, cod. Curzon 77, 12. Τετραευαγγέλιον τῆς ιγ' ἑκατ. ἐκ φύλλων μεμβράνινων 304, μήκους 0,218, πλ. 0, 158. Κατὰ σελίδα κείμενον μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 21. Catal. σ. 21: beautiful written with arabesques in red inke and the heads of the Gospels. Gregory, Prolegomena II, σ. 555, ἀριθ. 553.
34. Αὐτόθι, cod. Curzon 79, 14. Τεῦχος μεμβράνινον (0,262×0,205) γραφὴν ἔτει 1009-φ καὶ περιέχον τὰς πράξεις καὶ τὰς ἐπιστολάς τῶν ἀποστόλων, ἔτι δὲ τὸ περὶ τῶν ἀποστόλων ὑπόμνημα τοῦ ψευδο-Δωροθέου καὶ περὶ πατριαρχῶν τινά· σελις ἑκάστη κείμενον ἔχει μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 18 μέχρις 21· πρὸς δὲ τῷ τέλει φύλλα δύο κεῖται μεμβρ. τῆς ια' ἑκατ. (0,255×0,189), ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον ἐκ γραμμῶν 26· περιέχει δὲ ταῦτα μέρος βίου τοῦ ἁγίου Σάβα, συγγεγραμμένον ὑπὸ Κυρίλλου τοῦ Σκουθοπολίτου. Gregory, Prolegomena II, σ. 641, ἀριθ. 226.
35. Αὐτόθι, cod. Curzon 78. 13. Τετραευαγγέλιον ἐκ φύλλων μεμβράνι-

- νων 230 σχήματος ὀγδόου, γραφέν ἔτει 1272. Catalogue, σ. 40, ἔνθα καὶ πίναξ ὑπάρχει, δεῖγμα τῆς γραφῆς ὑποδεικνύων. Caspar Gregory, Prolegomena II, σ. 555, ἀριθ. 554.
36. Αὐτόθι, cod. Curzon 20. Εὐαγγέλιον πρώτου μήκου (0,341×0,25), γραφέν τῇ ιβ' ἑκατ. Κατὰ σελίδα κείμενον δίστηλον ἐξ 22 γραμμῶν. Catalogue σ. 21. Part of it is of a more modern hand; the titles and initial letters are illuminated in gold and colours. Gregory, Prolegomena II, σ. 734, ἀριθ. 344.
37. Κῶδ. Monachensis CCXLV. Διακονικὸν ἐκ φύλλων χάρτου 57, ὅπερ ἦν τῆς μονῆς τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Τὸ τέλος ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ταῦτα τὰ διακονικά ἐγράφησαν ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Ἱερουσαλήμ διὰ χειρὸς τοῦ ἐν ἱερομονάχοις ἐλαχίστου Μητροφάνου ἐν ἔτει ζ. ρ. ζ'. ἀπριλλίῳ θ'» [1598]. Jgnat. Hardt, Catal. cod. MSS graec. bibl. reg. Bavaricae, III, σ. 345-347.
38. Κῶδ. τῆς μονῆς Ξενοφῶντος, ἀριθ. 99. Νομοκάνων ἐκ σελίδων 352, γραφεὶς ἀδιὰ χειρὸς τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν πατρὸς κυροῦ Ἰωαννικίου ἐν τῇ ἀγίᾳ λαύρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου ἐν τῇ Παλαιστίνῃ 1788 ἀγούστου 17». Σπουρ. Δάμπρου Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἑλλ. κωδίκων, τ. I, ἐν Ἀθήναις 1888, σ. 190-191.
39. Κῶδ. ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσεῖῳ (addit. 26, 113), πωληθεὶς ὑπὸ Tischendorf. Φύλλα μεμβρ. 22, ὧν τὸ κείμενον ὑπάρχει μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 28 κατὰ σελίδα. Γραφὴ κεφαλαιώδης τῆς ὀγδότης ἑκατ. Τροπάρια διάφορα (Catalogue of ancient Manuscripts in the British Museum, Part I, Greec, σ.). Τῶν φύλλων τούτων ἕτερα λείψανα περιέχει ὁ νῦν 180-ὸς κῶδιξ τῆς Ἀγιοσαβιτικῆς συλλογῆς, καὶ κατὰ τὴν ἐμὴν ἐκτίμησιν αὐτὰ τε κάκεινα μᾶλλον ἐγράφη τῇ ἐνάτῃ ἑκατονταετηρίδι. Ὅρα σελ. 295.
40. Κῶδιξ Noroff. Συναξαριστῆς ἐν σερβικῇ γλώσσῃ γεγραμμένος τῇ ιγ' ἑκατ. καὶ συνιστάμενος ἐκ φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου 251. Журналъ 1836, IX, σ. 538 - 541.
41. Κῶδιξ Noroff. Πραξαπόστολος βουλγαρικὸς ἐκ φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου 280, γραφεὶς περὶ τὴν ιε' ἑκατ. Журналъ 1836, IX, σ. 541.
42. Κῶδ. Noroff. Σερβικὸν τετραεὐαγγέλιον ἐκ χάρτου, γραφέν περὶ τὸ τέλος τῆς ιε' ἢ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ιε' ἑκατ. Ἐν τισι τόποις τοῦ βιβλίου τούτου προσκυνηταὶ Σλάβοι γράφουσι ταῦτα **СМЕРЕНИ**
ѣ
МОНА **П** **О** **Е**
НИ **Ѣ** **Ѡ** **Д**
А**Н****І** **Ѣ** **Ѡ** **М**
О**Н****А****Т****Н****И** **С****У****Ч**
Е**В****Н****І** **Е****Р****Е**
М**Н****А** **В****О****Е**
В**Д****Е**

вѣто ѳѳрла. (1623) мѣа агѵ.—Мѣтію бжією Миχαї^а Ми-
трѡлїть Квласійскы и кратовскы, щипьскы, и радомискы,
прїдѡ въз сѣи грѣа ієрѣлм поколийсе живоносному грѡву хѣ^а и сѣи
местѣа, идѣ хѣ^а плѣтію чюдеса сзѣтворїлх, прїдѡ азъ сз вратаїца

своего ієромона дамаскѵ^ана, и дікона нїкѡма ѡ рѡсїйскїе зем-
ли, въз лѣтѣ ѳѳ. ѳ. ѳ. ѳ. (1656 - 1657).—лѣтѣа зрч. (1682)

месеца апрїлїе днѣ кѣ. прїѣе тѣ домна нїлнѣка вѣакога
бега манка ѡ грѣа єрѡсалиї сз сїнѡ свої миχαї^а спѣтѣа. и сз
схѣѣерїе своєю станѣкою. и шнїма доїѣе ганко вѣлюбаша
сз десѣ сєнмени. и кѡ домне вїаше м. людї. и сз сєнмени
и сз сѣї чїнѡ.—и писѣ га гаврїлѣ хмѣнїцкї гѣзїцїга сєн-
менѣскї ѡ лешке землї. ѡ нїлѣвова грѣа. "Ора τὸ Ἰούρναλ̄
1836, IX, σ. 542 - 543.

43. Κωδ. Νογoff. Μηναια σερβοβουλγαρικᾱ ἐκ χᾱρτου, γραφέντα μεταξ̄
τῶν ἐτῶν 1550 καὶ 1552. Ἰούρναλ̄ 1836, IX, σ. 543 - 544.

44. Κωδ. Νογoff. Βουλγαρικὴ ὀκτάτηχος ἐκ χᾱρτου, γραφεῖσα τῇ ιϛ' ἐκατ.,
ἔχουσα δ' ἐν τῇ τέλει σημεῖωμα τοιοῦτον· сїѣ книга глмї ѡ кѡвїнх
кѣпне вѣжєнї попь кшню ѡ сєлѡ лєдєнїк и поставнє ѡ
храмѣ сѣѣаго вєлїкомчїнїка и повєдѣносца хѣѣ гєѡрїє и
сєга є ѡ сїна мѣ ѡ хѣцї попь пєтра ѡ градѣ трнѡвѣ.
вз лѣтѡ ѡрѡждєство хѣѣ $\frac{\text{ѳ}\bar{\text{а}} \cdot \bar{\text{х}} \cdot \text{п} \cdot \text{а}}{1 \ 6 \ 8 \ 1}$ мѣа шкѡврїє днѣ $\frac{\text{к}\bar{\text{а}}}{21}$.
Тази година сї додохѣ ѡт бѡжї гѡрѡвѣ. а ѡ адама вѣше
ѳѳ тисѣщѡ рѣѣѣ ··· 7189. азъ грѣшнїкѣ хѣцї поѣ пєтрѣ поѣ
кѡнїѡвѣ сїнѣ. ѡ трнѡвѣ вєлїкї. "Ора τὸ Ἰούρναλ̄ 1836, IX,
σ. 544.

45. Κωδ. Νογoff. Σερβικὸν Ψαλτήριον ἐκ χᾱρτου, γραφέν τῇ ιϛ' ἐκατ.
Τούτου δὲ φύλλα δύο λευκὰ προσκυνητῶν Βουλγάρων ὑπογραφὰς ἔχει
καὶ Σέρβων (1665 - 1732). Ἰούρναλ̄ 1836, IX, σ. 545.

46. Κωδ. Νογoff. Σερβικὸν Ψαλτήριον ἐκ μεμβρ. φύλλων 267 δευτέρου
μήκους, γραφέν τῇ ιγ' ἐκατ. Ἰούρναλ̄ 1836, IX, σ. 530 - 533.

47. Κώδ. Νοροφ. Φύλλα μεμβρ. 16 βουλγαρικοῦ εὐαγγελίου, γραφέντος τῆ γ' ἑκατ. *Журналъ* 1836, IX, σ. 533.
48. Κώδ. Νοροφ. Βουλγαρικὸν τετραευαγγέλιον πρώτου μήκους ἐκ φύλλων μεμβρ. 237, γραφέν περι τὸ τέλος τῆς γ' ἢ περι τὴν ἀρχὴν τῆς ιδ' ἑκατ. Ἀπὸ τοῦ 218-ου φύλλου καὶ ἐξῆς ὑπάρχει συναξάριον. *Журналъ* 1836, IX, σ. 534-536.
49. Κώδ. Νοροφ. Παρακλητικὴ σερβικὴ πρώτου μήκους ἐκ μεμβράνης, γραφεῖσα περι τὸ τέλος τῆς γ' ἢ περι τὴν ἀρχὴν τῆς ιδ' ἑκατ. Εἰκάζει δὲ ὁ περιγράφας αὐτὴν Ἀ. Βοστοκώφ, ὅτι τὸ βιβλίον ἐγράφη διὰ τὴν λήραν ἐκ προστάγματος τοῦ σέρβου βασιλέως Στεφάνου Οὐρός. ὡς τὸ ὄνομα διὰ κινναβάρεως οὕτως ἀπλῶς ὑπάρχει γεγραμμένον ὑπὸ τὸ τέλος τοῦ καιμένου: *СТФАНЪ КРАЪ ШЪ*.
50. Κώδ. Νοροφ. Σερβικὸν Τριψίδιον εἰς πῶτον μήκος ἐκ φύλλων βαμβακεροῦ χάρτου 389, γραφέν (ἔτει 1373 - φ ἢ 1374 - φ) ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Σινά ὑπὸ Ἰακώβου ἱερομονάχου διὰ τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις σερβικὴν μονὴν τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, ὡς δηλοῖ τὸ σημεῖον τοῦτο: *Гни триѡ. пологутъ. послѣни комѧ. исписасе оустѡи Гниан. роукою равъ вѣниі иеромонаѧ никаова. и грѣшнии ииние стѡму архистратигоу црѣвѣ сръбскые оу іерѡлтѣ. извода стѡгорскога правога. все на редоу. и съ тиникомъ и съ ѡтанкомъ. ница да не липса извода новога. га истини. воуларскога ѣзыка. теръ бѣ вѣстѣ. велма ни є виле оусило. прѣставлѣти га на сръбскы іезы. И молимо ни ѡи и братие. аке и гѣ погрѣшено. а ви исправлѣюще четѣте. а іе кльнѣте. ѡбаче. влгсвлѣните. а ѡа бѣ. іеръ не ииние дхѣ стѣ. нъ роука грѣшница. и како смо въ изводѣ кахѡдани. тако исмо писали. ни ѡдлагали. ни прилагали. И кто дръзне да ѡнесе сюзи книгоу ѡ архистратига шерѡмскога. да моу іе мьстин бѣ и стѡга вѣца сипанскѧ. на соудѣ: И кто ке швои листъ изьрѣзати. или ѡтрыгнути. да моу соуди бѣ. ви днѣ соуны амнь . . . —† И оуписасе сиа книга въ лѣтѣ 751 и 11 в. И простѣте мене грѣшнога нишавини ѡван слова, а васъ бѣ: амнь. амнь. амнь.*
51. Κώδ. Νοροφ. Σερβικὴ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ τοῦ

- ἁγίου Ἐπιφανίου. Τεῦχος ἐκ χάρτου γραφὲν τῇ ις' ἢ τῇ ιζ' ἑκατ.
Журналъ 1836, IX, σ. 546.
52. Κώδιξ *Noroff*. Συλλογὴ σερβικῶν κειμένων ἐκ φύλλων χάρτου 296, σχήματος δωδεκάτου, γραφεῖσα ὑπὸ Μιχαήλ μητροπολίτου Μπάσκης κλπ. ἔτει 1653-φ. Ἐν τῷ 23-φ φύλλῳ σημεῖωμα· $нѣ лѣ \neq 3\bar{p}3\bar{a}$ (1653) $мѣа ма кѣ$ $мѣтїю бѣїю мѣанлѣ$ $митроўли$ $бѣнскы$ $кроскы$ $и шискы$. $бѣ$ $вѣ$ $цѣтѣдїушѣ$ $гѣае$ $москве$ $при$ $бѣговѣрнѣ$ $ѣ$ $цѣрн$ $и$ $велнкѣ$ $внѣса$ $алеѣїа$ $мѣанловна$. $бѣ$ $гѣ$ $и$ $пѣ$. $а$ $за$ $дрѣѣ$ $ѣ$ $ѣѣ$ $ашѣ$ $ѣошѣ$ $ѣ$ $ѣ$ $и$ $ѣин$ $вѣ$ $дѣ$, $своѣю$ $рѣю$ $пѣпнѣса$. $кѣ$ $ѣлѣ$ $кѣ$. $лѣ$. $ѣї$. $инѣкѣтїѣ$, $ѣ$. $ѣпѣѣта$. $ѣ$. "Ора τὸ *Журналъ*, 1836, IX, σ. 546 - 547.
53. Κώδιξ τοῦ πρίγκιπος *Viazemsky*, εὕρισκόμενος ἐν Πετρούπολει, ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ συλλόγου τῶν ἐραστῶν ἀρχαίων ἐγγράπτων σλαβικῶν μνημείων. Τεῦχος τῆς ιγ' ἑκατ. συνιστάμενον ἐκ φύλλων μεμβρανίνων 133, περιέχον ὁ' εἰς ἀρχαίαν ῥωσικὴν μετάφρασιν βίον τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, συγγραφέντα ὑπὸ Κυρίλλου τοῦ Σκυθοπολίτου. Τὸν κώδικα τοῦτον εἶχεν ἡ λαύρα καὶ συνεχῶς οἱ ταύτης ἡγούμενοι τοῖς Σλαύοις αὐτὸν προσκυνηταῖς ἐδίδουν εἰς ἀνάγνωσιν, ὡς ἐκ τῶν ἐν τῷ κώδικι σημειωμάτων ἀποδείκνυται, ὧν τὸ παλαιότερον ἐγράφη ἔτει 1536 διὰ χειρὸς Νικολάου προσκυνητοῦ (χατζῆ-Νικόλα). ἀλλ' ὁ πρὸ τοῦ 1884-ου ἔτους ἡγούμενος ἐδωρήσατο τὸν κώδικα τῷ πρίγκιπι Πέτρῳ τῷ Βιαζέμσκη. Ἔστι δὲ γεγραμμένος κεφαλαιώδεσι γράμμασι· φιλόλογος δὲ ὀνομαστός, ὁ καθηγητῆς Ἰωάννης ὁ Πομαλόβσκη, ἐξέδωκε τὸ κείμενον αὐτοῦ κριτικῶτατα, προσθεῖς τὸ πρωτότυπον ἑλληνικόν, ἐκτενῆ φιλολογικὸν πρόλογον καὶ πίνακα· ἐννεα λιθογραφικοὺς ἀπαικάζοντας ἔνια τοῦ κώδικος αὐτοῦ μέρη: *Житїе Св. Савы Освященнаго, составленное Св. Кирилломъ Скиѣопольскимъ въ древне-русскомъ переводѣ; по рукописи Императорскаго Общества Любителей Древней Письменности, съ присоединенїемъ греческаго подлинника и введенїемъ издавъ И. Помяловскїй членъ-корреспондентъ Общества*. Ἐν Πετρούπολει 1890, μέγα 8-ον, σελίδες cxlvi+588.
54. Κώδιξ Πορφυρίου ἐν τῇ Πετρούπολει αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ (ἀριθ. Q. I. N. № 903). Φύλλα τέσσαρα χάρτινα, προσήκοντα σερ-

βικῶ πινι κώδιχι γεγραμμένῳ ἔτει 1389-ῳ ἐν τῇ κατὰ τὸν Ἄθω μονῇ τοῦ Ἀθανασίου· τὸν ὅλον κώδικα εἶχεν ἡ λαύρα τοῦ ὁσίου Σάβα· νῦν ὁμως ἐλλείπει· περιέχει δὲ τὰ ῥηθέντα τέσσαρα φύλλα λόγου τινός Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου μέρος ἱκανόν. Ὅρα τὸ Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 74.

55. Κώδιξ ἀραβικὸς ἐν τῷ Βατικανῷ, ἀριθ. 71. Φύλλα μεμβράνινα 236, περιέχοντα βίους ὁσίων ἀνδρῶν καὶ τινας ἀσκητικὸς λόγους. Ἐγράφη ἔτει 885-ῳ ἐν τῇ λαύρα τοῦ ὁσίου Σάβα διὰ τὴν ἐν τῷ Σινὰ μονήν, ἀναλώμασιν Ἰσαὰκ μοναχοῦ. A. Mai, Scriptorum veterum nova collectio, τ. IV, σ. 143. The Palaeographical Society; oriental series. London, 1875-1883, πίναις XX.

ΕΤΕΡΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ ΕΚ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ.

1. Στιχηράριον ἐκ χάρτου, ὅπερ ἀγνοῶ ποῦ κεῖται νῦν· ὁ Πορφύριος Οὐσπένσκη εἰδωρήσατο τοῦ βιβλίου τούτου φύλλα δύο τῇ αὐτοκρ. βιβλιοθήκῃ τῆς Πετροπόλεως (ἀριθ. 439. Отчетъ за 1883 г., В. Ернштедтъ, σ. 12)· ἐν τινι δὲ βιβλίῳ τοῦ αὐτοῦ Πορφυρίου λέγεται ὅτι ὁ κώδιξ ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐγράφη τὸ παρὸν σπιχηράριον ὅλου (τοῦ) χρόνου διὰ χειρὸς Νεοφύτου ἱερομονάχου καὶ δομεστίκου τῆς σεβασμίας μονῆς τῶν Κελλιαρίων¹ ἅτι [sic] τοῦ Λάτρου, δι' ἐξόδου τοῦ μεγαλοδωροτάτου ἀρχιεπισκοπικοῦ Μηνα· ἐγράφη δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ἀγιωτάτου Ἱεροσολύμων κῦρ Ἀθανασίου, ἔτους ςψμδ' [1235-1236], ἰνδικτιόνος θ'». Οὗτος ὁ πατριάρχης ὑπάρχει συγγραφεὺς ἐκκλησιαστικῶν λόγων εἰς ἀραβικὴν γλῶσσαν, ἐκτοπωθέντων εἰς τεῦχος ἐν ἐν τῇ πόλει Χαλεπίῳ (ἔτει 1711-ῳ) ἀδ' ἐξόδων τοῦ Παναγίου Τάφου», πατριαρχοῦντος ἐν Ἱεροσολύμοις Χρυσάνθου τοῦ Νοταρᾶ. Ὅρα Πορφυρίου Οὐσπένσκη Первое путешествие въ Аѳонскіе монастыри и скиты. Часть II. Приложение къ второму отдѣленію сей части. Ἐν Μόσχῃ 1881, σ. 218.
2. Κώδ. Π/πόλεως, ἀριθ. ссххи. Τετραεσαγγέλιον εἰς 16-ον, ἐκ φύλλων μεμβρ. 139, γραφὴν τῇ ι' ἑκατ. Τὸν κώδικα τοῦτον εἶχε Διονύσιος ὁ μητροπολίτης Βηθλεέμ· ἐπώλησεν αὐτὸν ἔτει 1844-ῳ τῷ τότε ἀρχιμανδρίτῃ Πορφυρίῳ τῷ Οὐσπένσκη. Отчетъ Импер. Публ. Библ. за 1883 г., σ. 82-83.

¹ Γράφε «Κελλιβάρων».

3. Κωδ. Παρισίου Suppl. 911. Τὸ κατὰ Δουκᾶν εὐαγγέλιον ἑλληνιστὶ καὶ ἀραβιστί, ὅπερ εἶχε μέχρις ἔτους 1881 ἢ τοῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου βιβλιοθήκη (ὄρα Ἱεροσ. Βιβλιοθ. τ. I, σ. 500). Φύλλα μεμβρ. 315, μήκους 0,175, πλ. 0,130. Κείμενον κατὰ σελίδα δίστηλον. Τὸ τελευταῖον φύλλον ἐμπεριέχει μικροῖς κεφαλαῖω-
 δεσι γράμμασι τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐγγραφή διὰ χειρὸς Εὐφρημίου ἐλαχίστου κληρικοῦ καὶ ἀναγνώστου, καὶ ἐπληρώθη μηνὶ ἰωάννου α', ἡμέρα τετάρτη, ἐνέτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτους ςφνα' [1043]. Εὐφρήμιος γέγραφα τοῦ Ἰωάννου. Μνήσθητι, Κύριε, τῷ γράφαντι καὶ τῷ κτισμένῳ. Ἀμήν». Τὸ αὐτὸ σημεῖωμα καὶ δι' ἀραβικῶν αὐτόθι γραμμάτων. H. Omont, Fac-similés des manuscrits grecs datés de la Bibliothèque Nationale du IX-e au XIV-e siècle, σ. 4, πίνax 18.
4. Κωδ. Παρισίου Suppl. 913. Τεῦχος τῆς ιβ' ἑκατ. ἐκ μεμβράνης, ἐμπεριέχον πεντεκαίδεκα λόγους ἐκλεκτοῦς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου· εἶχε δὲ τοῦτο πρότερον (μέχρις ἔτους 1881) ἢ τοῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου βιβλιοθήκη. Ὅρα τοῦ καταλόγου τοῦδε τ. I, σ. 500. H. Omont, Inventaire sommaire des manuscrits du Supplement Grec de la Bibliothèque Nationale. Paris 1883, σ. 96. Gregory, Prolegomena II, σ. 541 ἀριθ. 450 καὶ σ. 561, ἀριθ. 609.
5. Κωδ. Παρισίου (ancien fonds 83). Τετραεὐαγγέλιον μετὰ συναξαρίου. Φύλλα μεμβρ. 298 (0,235 × 0,168). Τὸ τελευταῖον φύλλον ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Τέλος ἔλαβε τὸ παρὸν ἅγιον τετραεὐαγγέλιον ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ πολυτλήμονος καὶ εὐτελοῦς νοταρίου Σολομών ὁ ἀπὸ νοταρίων καὶ διὰ τὸν Κύριον πάντες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες οἱ ἐντυχόντες ἐν αὐτῇ καὶ ἀναγινώσκοντες, οἱ καὶ μεταγράφοντες μὴ διὰ χωρικίας ἐμῆς ἢ σαλείας τὴν κατάραν ἀναπέμψασθαι· ἠκούσατε γὰρ καὶ πολλάκις ἐρρέθη ὅτι καὶ ὁ γράφων παραγράφει [ed. περιγράφει]. ἢ μὲν χεῖρ ἢ γράψασα σῦπεται [sic] τάφῳ, γραφή δὲ φαίνει εἰς χρόνους πληρεστάτους εἰς τοὺς σύνπαντας αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμίν. Ἐτελειώθη δὲ ἐνέτη τῷ ἀπὸ κτίσεως ςχος' [1167], ἰνδ. α', ἡλίου κύκλῳ ιβ', σελήνης ζ', εἰς τὰς ιδ' τοῦ δεκεμβρίου μηνός, ἡμέρα ε', ἢ ἐπακτὴ κη', ὥρα γ' τῆς ἡμέρας, πολεύοντος κύκλου ἡλίου δι' ἔπων (?), βασιλεύοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει Μανουήλ τοῦ πορφυρογεννήτου καὶ ἐνδοξοτάτου βασιλέως, καὶ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις Ἀμαρρῆ τοῦ κραταιοῦ ῥίξ, ἐν δὲ τῇ νήσῳ Σικελίας Γουλλιέλμου τοῦ δευτέρου ῥίγός, ἐφ' ἡμᾶς δὲ Ἰησοῦς Χριστός, φ' ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμίν». H. Omont, Fac-similés

des MSS grecs datés de la Bibl. Nationale du IX-e au XIV-e siècle, σ. 10, πίναξ 18.

6. Κωδ. Laurentianus, append. 8. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων χάρτου 216· ἐν τῷ 214-φ φύλλῳ σημεῖωμα τοῦ γραφέως· «Χεῖρ Δανιὴλ ἐν ἔτι ,αχπῆ' [1688] ἰουλίου κς'»· ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ σημεῖωμα πάλιν ἕτερον, ἔχον ὧδε· «ετους αψμδ' [1744] ἀπρόλειου // // // // // Γε-ρουσουλήμ στον Γιάφα αγοράζι τω παρών ψάλτήριων ηπώ εμού του Ζαμουτίου [?] ιερέος και οίκονώμου απο το Λεοντερι δια γρωσια δέ-κα» κτλ. E. Rostagno e N. Festa, *Indice dei codici greci Laurenziani non compressi nel catalogo del Bandini* (ἐν τῷ περιοδικῶς ἐκδιδόμενῳ βιβλίῳ *Studi Italiani di filologia classica*, τ. I, in Firenze 1893, σ. 220).
7. Κωδ. Σιναϊτικὸς 220. Εὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης, ἔχον σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου τοιοῦτον· «Ἐπληρώθη τὸ παρὸν ἅγιον εὐαγγέλιον διὰ χειρὸς Βασιλείου ἀμαρτωλοῦ νοταρίου τοῦ Σκηνοῦ(ρη) καὶ ἡ τις τῷ ἀναγινώσκῃ εὐχθεθαί μου ψυχικῶς σῶσαι μοι τῷ ἀμαρτωλῷ, ἵνα εὖρω ἔλαιος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὁμοίως καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτῷ σὺν τῷ αὐθέντι τοῦτο (?) τημιωτάτω καθηγουμένῳ τῆς ἐν τῇ ἀγίᾳ Βιθλεέμ ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῆ τῶν ἁγίων Κελλίων (?) μηνι φευρουαρίῳ ἰνδ. ιε' τοῦ ,αχοε' ἔτους» [1167]. Κοντακῶφ, Путешествіе на Синаѣ σ. 104 - 105. Gardthausen, Catal. σ. 44.
8. Κωδ. Σιναϊτικὸς 232. Εὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Βασιλείου γραφέν· «Τέλος εἴληφεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελ(ίου) ἐκ προστάξεως τοῦ τιμιωτάτου ἱερομονάχου κυρίου Παύλου καὶ κτήτορος τοῦ ἁγίου μεγάλου μάρτυρος Γε(ωργίου):—διὰ χειρὸς αἰμοῦ Βασιλείου νοταρίου τοῦ Σκηνοῦρι — — Ἐτελειώθη μηνι μαρτίῳ, ἰνδ. η' τοῦ ,αχπβ' ἔτους» [1174]. Gardthausen, Catal. σ. 48. Ἡ μονὴ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου κεῖται παρὰ τὴν Βηθλεέμ, ἐν τῇ κώμῃ Μπετζάλα. Πρβλ. A. Ehrhard, *Quartalschrift* V, σ. 257-260.
9. Κωδ. Σιναϊτικὸς 756. Τριφῶδιον καὶ Πεντηχοστάριον μεμβράνινον. Σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· «Εὐχου τ[ῶ]δε τῷ γραφεῖ - - | ταπεινῷ Μιχαὴλ Ἱεροσολομήτῃ (= Ἀγιοταφίτῃ) | ἔτος δ' ὑπῆρχεν ἡνίκα τοῦτ' ἐγράφει ,αψιγ' [1204 - 1205]: "Ἐτεροι στίχοι ὅμοιοι. - - ἄλλοι. | *Ἐλθῆς βοθηθὸς Χριστέ τῷ γεγραφότῃ | Μιχαὴλ ὄντα ἐκ γένους Συροπάλων». Κοντακῶφ, Путешествіе на Синаѣ σ. 115. Gardthausen Catal., σ. 165.
10. Κωδ. Σιναϊτικὸς 837. Ἐξαποστειλάριον (?) ἐκ χάρτου, γραφέν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Δωροθέου α' ἔχει δὲ τὸ τέλος

- αὐτοῦ τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἔτους ρωγα' [1382-1383] ἰνδ. ς', τὸ βιβλιδάριον τοῦτο ἐγένετο διὰ τὸν Ἅγιον Τάρον τοῦ Κυρίου» κτλ. Gardthausen, Catal. σ. 181.
11. Κωδ. Barberin. III. 38 (ἀρχ. 13). Φύλλα μεμβράνινα 214, περιέχοντα τὸ τετραεὺς ἀγγέλιον· τὸ κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον. Μήκους 0,128, πλάτους 0,095 (Gregory, Prolegomena II. σ. 502 ἀριθ. 164). Κατὰ τὸν Scholz (Biblich-kritische Reise, τ. 108-110) μετὰ τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ὑπάρχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «Ἐγγραφή χειρὶ Δεοντος πρεσβυτερου και εμου καλλιγραφοῦ . . . . . αὐτα δε μηνι οκτωβριφ ἰνδικτιω: Ἡ ετους ρφμη [1039]. οἱ αναγινωσκοντες εὐχεσθε αυτον ἀμα τφ κεκτημενω τ ταυτην τήν ἱεραν βιβλον των προσταγματων του θεου και νομον των . . . . . πρωτων αιωνων. ζηλω θειω φερωμενων Δεων ο ευκλεεστατος και θεωριλοτατος και θεφ εδαραστος επισκοπος Αντιδων εξουσιατω εκ κε δυναραιων Χ'». Καί μετὰ τοῦτο· «+ καγω δὲ ὁ εὐτελής μοναχος Βαρθολομαιος ὁ του Πολυχρονιου ωνισαμην ταυτην την ἱεραν βιβλον των ὁ ἅγιον του Χριστου εὐαγγελιων, ἐν Ἱεροσολομα εἰς νομισματα τρεια εν τῷ ρχο [1162, Gregory 1168] ετει μηνι μαρτιω και δια το μη εχειν μηνολογιον ηγουν πινακαν εγγραφα αυτο . . . . . τον και αποστολικω αναγκαιω. οἱ αναγινωσκοντες εὐχεσθε μου δια τον Κυριον, ἵνα επιτωχω την ανω βασιλειαν. αμην». Καί ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ· «Ἡγορα(σα) το ἱεροτετραεὺς ἀγγελιον δια χειρος μον(αχῶ?) Γακωβου εκ του μη (= μοναστηρίου?) εκ των αδελφων Ρωρικων ταρι γ ».
12. Κωδ. Vaticanus 648. L. Allatii de Symeonum scriptis diatriba. Parisiis 1674, σ. 181. Gregory, Prolegomena II, τ. 672, ἀριθ. 401. — Θεοφολάκτου Βουλγαρίας ἐρμηνεῖα τῶν ἐπιστολῶν Παύλου: «Ἐγράφη ἡ παροῦσα ἱερά βιβλος, εἴπων κί τοῦ ἁγίου Παύλου ἐπιστολαί χειρὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Συμεῶν ἡ Ζήβα — λεγέσθω γάρ και ἀμφοτέρα—τάχα και μοναχοῦ τοῦ ἀπὸ τῆς νήσου Ῥόδου, τοῦ τὸ ἐπίκλην τοῦ Κόρακος, μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνι ε', ἔτους ρψμ [1238]· ἐγράφη δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις καιρῷ χειμῶνος και κατὰ σπουδὴν, ἐπεὶ και τὰ γραμματὰ πως ὡς ἐπιτοπιεῖστον ἀσύντακτα φαίνονται καίσθαι». Καί πάλιν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος· «Συμεῶν ταπεινὸς μοναχὸς ὁ Κόραξ, ὁ γράψας τήνδε τήν βιβλον ἐξ οἰκείων ἀναλωμάτων, καιρῷ χειμῶνος· και διὰ τοῦτο τὰ γράμματα μικρὰ και μεγάλα, και οἷον εἰπεῖν τὸ καθόλου ἄπεικ».
13. Κωδ. Π/πόλεως CCXLI, ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου. Οὔμερτ za 1883 γ., σ. 94.—Διαταγαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων εκ τῆς ἐνεστιχῆς

- des MSS grecs datés de la Bibl. Nationale du IX-e au XIV-e siècle, σ. 10, πίναξ 18.
6. Κωδ. Laurentianus, append. 8. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων χάρτου 216· ἐν τῷ 214-φ φύλλῳ σημεῖωμα τοῦ γραφέως· «Χεῖρ Δανιήλ ἐν ἔτι ,αχπῆ' [1688] Ιουλίῳ κζ'η· ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ σημεῖωμα πάλιν ἕτερον, ἔχον ὧδε· «ετους αψμδ' [1744] ἀπρύλειου // // // // Γερουσιλήμ στον Γιάφα αγοράζι τω παρῶν ψάλτίριων ηπῶ εμού του Ζαμουτίου [?] ιερέος καὶ οἰκονόμου απο το Λεοντερι δια γρωσια δέ-κα» κτλ. E. Rostagno e N. Festa, *Indice dei codici greci Laurenziani non compressi nel catalogo del Bandini* (ἐν τῷ περιοδικῶς ἐκδιδόμενῳ βιβλίῳ *Studi Italiani di filologia classica*, τ. I, in Firenze 1893, σ. 220).
7. Κωδ. Σιναιτικὸς 220. Εὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης, ἔχον σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου τοιοῦτον· «Ἐπληρώθη τὸ παρὸν ἅγιον εὐαγγέλιον διὰ χειρὸς Βασιλείου ἁμαρτωλοῦ νοταρίου τοῦ Σκηνοῦ(ρη) καὶ ἦ τις τῷ ἀναγινώσκῃ εὐχθεσθαί μου ψυχικῶς σῶσαί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, ἵνα εὖρω ἔλαιος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὁμοίως καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτῷ σὺν τῷ αὐθέντι τοῦτο (?) τημιωτάτω καθηγουμένῳ τῆς ἐν τῇ ἀγίᾳ Βιθλεέμ ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῶν ἁγίων Κελλίων (?) μηνι φευρουαρίῳ ἰνδ. ιε' τοῦ ,σχοε' ἔτους» [1167]. Κοντακῶφ, *Путешествіе на Синай* σ. 104 - 105. Gardthausen, *Catal.* σ. 44.
8. Κωδ. Σιναιτικὸς 232. Εὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Βασιλείου γραφέν· «Τέλος εἴληφεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελ(ίου) ἐκ προστάξεως τοῦ τιμιωτάτου ἱερομονάχου κυρίου Παύλου καὶ κτήτορος τοῦ ἁγίου μεγάλου μάρτυρος Γε(ωργίου):—διὰ χειρὸς αἰμοῦ Βασιλείου νοταρίου τοῦ Σκηνοῦρι — — Ἐτελειώθη μηνι μαρτίῳ, ἰνδ. η' τοῦ ,σxpβ' ἔτους» [1174]. Gardthausen, *Catal.* σ. 48. Ἡ μονὴ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου κεῖται παρὰ τὴν Βηθλεέμ, ἐν τῇ κώμῃ Μπετζάλα. Πρβλ. A. Ehrhard, *Quartalschrift* V, σ. 257-260.
9. Κωδ. Σιναιτικὸς 756. Τριψίδιον καὶ Πεντηχοστάριον μεμβράνινον. Σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· «Εὐχαιο τ[ῶ]δε τῷ γραφεῖ - - | ταπεινῷ Μιχαήλ Ἱεροσολυμήτῃ (= Ἀγιοταφίτῃ) | ἔτος δ' ὑπῆρχεν ἡνίκα τοῦτ' ἐγράφει ,σψιγ' [1204 - 1205]· "Ἐτεροι σίχοι ὁμοιοι. - - ἄλλοι. | Ἐλθης βοηθός Χριστέ τῷ γεγραφότι | Μιχαήλ ὄντα ἐκ γένους Συροπύλων». Κοντακῶφ, *Путешествіе на Синай* σ. 115. Gardthausen *Catal.*, σ. 165.
10. Κωδ. Σιναιτικὸς 837. Ἐξαποστειλάριον (?) ἐκ χάρτου, γραφέν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Δωροθέου α'· ἔχει δὲ τὸ τέλος

- αὐτοῦ τὸ σημεῖωμα τοῦτο « Ἔτους ρωια' [1382-1383] ἰνδ. ς', τὸ βιβλιδάριον τοῦτο ἐγένετο διὰ τὸν Ἅγιον Τάρον τοῦ Κυρίου» κτλ. Gardthausen, Catal. σ. 181.
11. Κωδ. Barberin. III. 38 (ἀρχ. 13). Φύλλα μεμβράνια 214, περιέχοντα τὸ τετραευαγγέλιον· τὸ κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον. Μήκους 0,128, πλάτους 0,095 (Gregory, Prolegomena II. σ. 502 ἀριθ. 164). Κατὰ τὸν Scholz (Biblich-kritische Reise, τ. 108-110) μετὰ τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ὑπάρχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο « Ἐγγραφή χειρι Δεοντος πρεσβυτερου και εμου καλλιγραφου . . . . . αυτα δε μηνη οκτωβριφ ἰνδικτιω: Ἡ ετους ρωμη [1039]. οἱ αναγινωσκοντες εὐχεσθε αυτον ἀμα τφ κεκτημενω τ ταυτην τήν ἱεραν βιβλον των προσταγματων του θεου και νομον των . . . . . πρωτων αιωνων. ζηλω θειω φρωμενων Δεων ο ευκλεεστατος και θεουριλοτατος και θεφ εδαραστος επισκοπος Αντιδων εξουσιατω εκ χει διναραιων λ'». Καί μετὰ τοῦτο « + καγω δε ὁ εὐτελής μοναχος Βαρθολομαιος ὁ του Πολυχρονιου ωνισαμην ταυτην την ἱεραν βιβλον των ὁ ἅγιον του Χριστου εὐαγγελιων, ἐν Ἱεροσολυμα εἰς νομισματα τρεια εν τῷ ρωχο [1162, Gregory 1168] ετει μηνη μαρτιω και δια το μη εχειν μηνολογιον ηγουν πινακαν εγγραφα αυτω . . . . . των και αποστολικω αναγκαιω. οἱ αναγινωσκοντες εὐχεσθε μου δια των Κυριων, ἵνα επιτωχω την ανω βασιλειαν. αμην». Καί ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ « Ἡγορα(σα) το ἱεροτετραευαγγελιον δια χειρος μον(αχῶ?) Γακωβου εκ του μη (= μοναστηρίου?) εκ των αδελφων Ρωρικων ταρι ρ ».
12. Κωδ. Vaticanus 648. L. Allatii de Symeonum scriptis diatriba. Parisiis 1674, σ. 181. Gregory, Prolegomena II, τ. 672, ἀριθ. 401. — Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας ἐρμηνεῖα τῶν ἐπιστολῶν Παύλου: « Ἐγράφη ἡ παροῦσα ἱερά βιβλος, εἴπων κί τοῦ ἁγίου Παύλου ἐπιστολαί χειρι ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Συμεῶν ἡ Ζήβα — λεγέσθω γάρ και ἀμφότερα—τάχα και μοναχοῦ τοῦ ἀπό τῆς νήσου Ῥόδου, τοῦ τὸ ἐπίκλην τοῦ Κόρακος, μηνί μαρτίω ἰνδικτιῶνι ε', εἶτος ρωμ [1238]· ἐγράφη δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις καιρῷ χειμῶνος και κατὰ σπουδὴν, ἐπεὶ και τὰ γραμματὰ πως ὡς ἐπιτοπιεῖστον ἀσύντακτα φαίνονται κείσθαι». Καί πάλιν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος: « Συμεῶν ταπεινὸς μοναχὸς ὁ Κόραξ, ὁ γράψας τήνδε τήν βιβλον ἐξ οἰκείων ἀναλωμάτων, καιρῷ χειμῶνος· και διὰ τοῦτο τὰ γράμματα μικρὰ και μεγάλα, και οἷον εἰπεῖν τὸ καθόλου ἄπεικ ».
13. Κωδ. Π/πόλεως CCXLI, ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου. Ουραντ za 1883 Γ., σ. 94.—Διαταγαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων εκ τῆς ἐνεστιχῆς

des MSS grecs datés de la Bibl. Nationale du IX-e au XIV-e siècle, σ. 10, πίναξ 18.

6. Κωδ. Laurentianus, append. 8. Ψαλτήριον ἐκ φύλλων χάρτου 216· ἐν τῷ 214-φ φύλλῳ σημείωμα τοῦ γραφέως· «Χεῖρ Δανιὴλ ἐν ἐπισχπῆ [1688] ἰουλίου κς'ν· ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ σημείωμα πάλιν ἕτερον, ἔχον ὡδε· «κετους αψμδ' [1744] απρύλειου ////λ Γερουσυλήμ στον Γιάφα αγοράζι τω παρών ψάλτήριων ηπώ εμού του Ζαμουτίου [?] ιερέος καὶ οἰκονόμου απο το Λεοντερι δια γρωσα δέκα» κτλ. E. Rostagno e N. Festa, *Indice dei codici greci Laurenziani non compressi nel catalogo del Bandini* (ἐν τῷ περιοδικῶς ἐκδιδομένῳ βιβλίῳ *Studi Italiani di filologia classica*, τ. I, in Firenze 1893, σ. 220).
7. Κωδ. Σιναϊτικὸς 220. Εὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης, ἔχον σημείωμα τοῦ καλλιγράφου τοιοῦτον· «Ἐπληρώθη τὸ παρὸν ἅγιον εὐαγγέλιον διὰ χειρὸς Βασιλείου ἁμαρτωλοῦ νοταρίου τοῦ Σκηνοῦ(ρη) καὶ ἦ τις τῷ ἀναγνώσκῃ εὐχεσθαί μου ψυχικῶς σῶσαι μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, ἵνα εὖρω ἔλατος ἐν τῇ ἡμέρα τῆς κρίσεως, ὁμοίως καὶ οἱ ἀναγνώσκοντες αὐτῷ σὺν τῷ αὐθέντι τοῦτο (?) τημιωτάτω καθηγουμένῳ τῆς ἐν τῇ ἀγίᾳ Βηθλεέμ ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῆ τῶν ἁγίων Κελλίων (?) μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδ. ιε' τοῦ ρχοε' ἔτους» [1167]. Κοντακῶφ, Путешествіе на Синай σ. 104 - 105. Gardthausen, *Catal.* σ. 44.
8. Κωδ. Σιναϊτικὸς 232. Εὐαγγέλιον ἐκ μεμβράνης ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Βασιλείου γραφέν· «Τέλος εἴληφεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελ(ίου) ἐκ προστάξεως τοῦ τιμιωτάτου ἱερομονάχου κυρίου Παύλου καὶ κτήτορος τοῦ ἁγίου μεγάλου μάρτυρος Γε(ωργίου):—διὰ χειρὸς αἰμοῦ Βασιλείου νοταρίου τοῦ Σκηνοῦρι — — Ἐτελειώθη μηνὶ μαρτίῳ, ἰνδ. η' τοῦ ρχοε' ἔτους» [1174]. Gardthausen, *Catal.* σ. 48. Ἡ μονὴ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου κεῖται παρὰ τὴν Βηθλεέμ, ἐν τῇ κώμῃ Μπετζάλα. Πρβλ. A. Ehrhard, *Quartalschrift* V, σ. 257-260.
9. Κωδ. Σιναϊτικὸς 756. Τριψῆδιον καὶ Πεντηχοστάριον μεμβράνινον. Σημείωμα τοῦ καλλιγράφου· «Εὐχοιο τ[φ]δε τῷ γραφεῖ - - | ταπεινῷ Μιχαὴλ Ἱεροσολουμήτῃ (= Ἀγιοταφίτῃ) | ἔτος δ' ὑπῆρχεν ἡνίκα τοῦτ' ἐγράφει ρψιγ' [1204 - 1205]· Ἔτεροι στίχοι ὅμοιοι. - - ἄλλοι. | Ἐλθης βοηθός Χριστέ τῷ γεγραφότι | Μιχαὴλ ὄντα ἐκ γένους Συροπόλων». Κοντακῶφ, Путешествіе на Синай σ. 115. Gardthausen *Catal.*, σ. 165.
10. Κωδ. Σιναϊτικὸς 837. Ἐξαποστειλάριον (?) ἐκ χάρτου, γραφέν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Δωροθέου α'· ἔχει δὲ τὸ τέλος

- αὐτοῦ τὸ σημεῖωμα τοῦτο «Ἔτους ρωθᾶ' [1382-1383] ἰνδ. ς', τὸ βιβλιδάριον τοῦτο ἐγένετο διὰ τὸν Ἅγιον Τάρον τοῦ Κυρίου» κτλ. Gardthausen, Catal. σ. 181.
11. Κωδ. Barberin. III. 38 (ἀρχ. 13). Φύλλα μεμβράνεα 214, περιέχοντα τὸ τετραευαγγέλιον· τὸ κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον. Μήκους 0,128, πλάτους 0,095 (Gregory, Prolegomena II. σ. 502 ἀριθ. 164). Κατὰ τὸν Scholz (Biblich-kritische Reise, σ. 108-110) μετὰ τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ὑπάρχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο «Ἐγγραφή χειρὶ Λεοντος πρεσβυτερου και εμου καλλιγραφου . . . . . αυτα δε μηνι οκτωβριω ἰνδικτιω: Η ετους ρωθμη [1039]. οἱ αναγινωσκοντες εὐχεσθε αυτον ἅμα τῷ κεκτημενῷ τῇ ταυτην τήν ἱεραν βιβλον των προσταγματων του θεου και νομον των . . . . . πρωτων αιωνων. ζηλω θειω φερωμενων Λεων ο ευκλεεστατος και θεουφιλοτατος και θεω εδραεστος επισκοπος Αντιδων εξουσιας εκ χειρῶν βασιλειων Χ'. Καὶ μετὰ τοῦτο «+ καγω δὲ ὁ εὐτελής μοναχος Βαρθολομαιος ὁ του Πολυχρονιου ωνισαμην ταυτην την ἱεραν βιβλον των ὁ ἅγιον του Χριστου εὐαγγελιων, ἐν Ἱεροσολυμα εἰς νομιματα τρεια εν τῷ ρωθ [1162, Gregory 1168] ετει μηνι μαρτιω και δια το μη εχειν μηνολογιον ηγουν πινακαν εγγραφα αυτο . . . . . των και αποστολικω αναγκαιω. οἱ αναγινωσκοντες εὐχεσθε μου δια των Κυριων, ἵνα επιτυγω την ανω βασιλειαν. αμην». Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ «Ἡγορα(σα) το ἱεροτετραευαγγελιον δια χειρος μον(αχῶ?) Γακουβου εκ του μη (= μοναστηρίου?) εκ των αδελφων Ρωρικων ταρι ς ».
12. Κωδ. Vaticanus 648. L. Allatii de Symeonum scriptis diatriba. Parisiis 1674, σ. 181. Gregory, Prolegomena II, σ. 672, ἀριθ. 401. — Θεοφολάχτου Βουλγαρίας ἐρμηνεία τῶν ἐπιστολῶν Παύλου: «Ἐγράφη ἡ παροῦσα ἱερὰ βίβλος, εἶπον αἱ τοῦ ἁγίου Παύλου ἐπιστολαὶ χειρὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Συμεὼν ἢ Ζάβα — λεγέσθω γὰρ καὶ ἀμφοτέρω—τάχα καὶ μοναχοῦ τοῦ ἀπὸ τῆς νήσου Ῥόδου, τοῦ τὸ ἐπίκλην τοῦ Κόρακος, μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνι ε', ἔτους ρωθμ [1238]· ἐγράφη δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις καιρῷ χειμῶνος καὶ κατὰ σπουδὴν, ἐπεὶ καὶ τὰ γραμματὰ πως ὡς ἐπιτοπιλείστον ἀσύντακτα φαίνονται κείσθαι». Καὶ πάλιν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος «Συμεὼν ταπεινὸς μοναχὸς ὁ Κόραξ, ὁ γράψας τήνδε τήν βίβλον ἐξ οικειῶν ἀναλωμάτων, καιρῷ χειμῶνος· καὶ διὰ τοῦτο τὰ γραμματὰ μικρὰ καὶ μεγάλα, καὶ οἷον εἰπεῖν τὸ καθόλου ἄπαια».
13. Κωδ. Π/πόλεως CCXLI, ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου. Отчетъ за 1883 г., σ. 94.—Διαταγαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων εκ τῆς ἐνεστιχῆς

- ἀντιγραφῆσαι τοπώσεως (ἔτους 1563). Κώδις ἐκ χάρτου. Ἐν τῷ 199-φ φύλλῳ «Αἱ διαταγαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἦταν εἰς βιβλίον | στάμπα καὶ ταῖς ἀντίγραφα ἐγὼ Καλλίνικος | μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης· κατὰ | τὸ σωτήριον ἔτος α. χ. μ. ε. μηνὶ σεπτεμβρίου ιη' | ὑπάρχει γὰρ ἡ πατρίς μου ὑπεριφανῆ Πελοπό|ννησος· ἣτις ἐστὶν ὁ νῦν ὀνομαζόμενος Μωρέας· | ἡ χώρα μου ὀνομάζεται Ἰδωρ Μολιτζά· ἐτελείο|σα ἐτούτο τὸ παρὸν βιβλίον μέσα εἰς τὸ πατριαρχικὸν τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ». В. Ернштедтъ, Списокъ датированныхъ греческихъ рукописей Порфириевскаго собрания, с. 6 - 7. Τὸν κώδικα τοῦτον εἶχε πρότερον ἡ πατριαρχικὴ βιβλιοθήκη τῶν Ἱεροσολύμων, ἡ λεγομένη τοῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου.
14. Κώδ. Monachensis CCCXLVI. «Προσκυνητάριον σὺν Θεῷ ἁγίῳ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων τόπων». Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ «Ad usum Cosmi Mauradini gratia Dei Alexandrini Patriarchæ, Archimandritæ Vicarii generalis, in tota quoque Graecia Missionarii Apostolici». Ἐπεταὶ εἰκὼν Ἀνανίου ἱερομονάχου καὶ συγκέλλου· ἐν δὲ τῷ τέλει γέγραπται τοῦτο· «Τὸ παρὸν ὑπάρχει τοῦ πανοσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κυρίου Ἀνανίου. ἐγράφη δὲ διὰ χειρὸς Ἀκακίου ἱερομονάχου τοῦ Κρητὸς· τὰ τε γράμματα, τὰ ἱστορήα εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ. ἀχλδ'» [1634]. Ign. Hardt, Catal. cod. MSS graec. bibl. reg. Bavaricæ, III, σ. 347 - 348.
15. Κώδ. Nanian. 22, ἐν τῇ Μαρκιανῇ βιβλιοθήκῃ. Νομοκάνων, ὃν ἔτει 1687-φ εἶχεν «ἱερομόναχος προσκυνητῆς τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιῦ Τάφου». A. Ehrhard, Röm. Quartalschrift σ. 344.
16. Κώδ. Παρισίου 118. Τετραευαγγέλιον γραφὲν ἔτει 1291-φ διὰ χειρὸς Πέτρου μοναχοῦ «ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Τάφου». Ἀριθμῆ φύλλα μεμβρ. 238, μήκους 0,115, πλ. 1,088. Τὸν κώδικα τοῦτον, ἐκ Πάτμου ληφθέντα, δῶρον ἔδωκε τῷ βασιλεῖ Λουδοβίκῳ τῷ ΙΔ' Ἰωσήφ ὁ Γεωργιεράνης, ἀρχιεπίσκοπος τῆς νήσου Σάμου¹. Gregory, Prolegomena II, σ. 522, ἀριθ. 294.
17. Κώδ. Laurentianus, II S. Marci 787. Συναξαριστῆς ἐκ φ. μεμβρ. 287, γραφεὶς ἔτει 1050. Σημείωμα τοῦ καλλιγράφου· «Τέλος σὺν

¹ Τὸν βίον αὐτοῦ συνέγραψεν ὁ Σταματιᾶδης· Σταμιακὰ τ. IV, σ. 223. Ἐκμ. σταματιᾶδου ἐπιστολμακία διητριβή περὶ Ἰωσήφ Γεωργιεράνου. Ἐν Σάμῳ 1892.

- Θεῶ τῶν ἑξ' μηνῶν τοῦ συναξαρίου· ἐτελιώθη δὲ ἐν ἔτει .σφρη' σε-
(λήνης) κύ(κλος) γ' ἡλίον κύ(κλος) ς' γραφέν διὰ χειρῶν ἀχρεῖων
Σάβα μοναχοῦ ἀμαρτωλῶ καὶ ἐλαχίστω μονῆς τῆς ὑπεραγίας)
Θ(εοτό)κου τοῦ Καλαμίου (?)· οἱ ἐντυγχάνοντες εὐχεσθαι ὑπ(ὲρ αὐ-
τοῦ ?). *Studi italiani di filologia classica* I, σ. 196.
18. Κῶδ. Nanianus ἐν τῇ Μαρκιανῇ βιβλιοθήκῃ, *Suppl. graec.* I, 94.
Τετραευαγγέλιον τῆς ιβ' ἑκατ., ὅπερ ἦν τῆς ἐν τῷ Ἰορδάνῃ μονῆς
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀριθμεῖ φύλλα μεμβρ. 261 (0,235 ×
0, 201) καὶ κατὰ σελίδα κείμενον ἐμπεριέχει μονόστηλον ἐξ 22
γραμμῶν. *Gregory, Prolegomena* II, σ. 535, ἀριθ. 408.
19. Κῶδ. Bodl. Canon. 127. Προσκυνητῆριον μετὰ πινάκων, γραφέν
ἔτει 1670-φ ὑπὸ «χατζι - Ἰωάννου Θεσσαλονοικαίου εἰς τὴν Ἱερου-
σαλήμ εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀρχαγγέλου». *A. Ehrhardt, Röm. Quartalschrift* V, σ. 261.
20. Κῶδ. ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσεῖῳ, *addit.* 11, 300. Τετραευαγγέλιον
ἐκ φύλλων μεμβρ. 268, μήκους 0,175 πλ. 0,12. Κατὰ μὲν τὸν κα-
τάλογον τοῦ Μουσείου ἐγράφη μεταξὺ τῆς θ' καὶ τῆς ι' ἑκατ., ὡς δὲ
λέγει ὁ Gregory μεταξὺ τῆς ι' ἢ τῆς ια'. *Prolegomena* II, σ. 544,
ἀριθ. 478. *Catalogue of ancient manuscripts in the British Mu-
seum. Part I, Greek.* London 1881, σ. 23: Purchased in 1838
at a sale by R. H. Evans, and stated in the catalogue (τῆς πω-
λήσεως) to have been recently obtained from the library of the
bishop of Caesarea Philippi, at the foot of Mount Lebanon.
21. Κῶδ. Ἀθηναϊκός 199 (55). Εὐαγγέλιον τῆς ιδ' ἢ τῆς ιε' ἑκατ.,
παλίμψηστον ἐκ φύλλων μεμβρ. 239 ἢ 240, μήκους 0,17, πλ. 0,13.
Τὸ κείμενον κατὰ σελίδα δίστηλον ἐκ γραμμῶν 18. Δῶρον ἐδόθη
ἔτει 1868-φ ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Κυρίλλου Ἀθανασιάδου, ἀεξάρ-
χου τοῦ Ἀγίου Τάφου». Τοῦ παλαιοῦ κειμένου πολλὰ φύλλα περιέ-
χει φιλοσοφικά τινα κείμενα τῇ δεκάτῃ ἑκατ. γραφέντα. *Gregory,
Prolegomena* II, σ. 742, ἀριθ. 414. Σακκελίωνος, Κατάλογος
τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος. Ἐν
Ἀθήναις 1892, σ. 36.
22. Κῶδ. Mosquen. 355. Συλλογὴ κατὰ Λατίνων ἐκ φύλλων 407, γρα-
φεῖσα τῇ ιδ' ἑκατ. Ἦν πρότερον «εἰς χρῆσιν Νεοφύτου μητροπο-
λίτου Ἀδριανουπόλεως τοῦ ἐκ τῆς παλαιαῖς Ἡπείρου». Ἐν τῷ 2-φ
φύλλῳ «Διὰ Χρυσάνθου ἱεροδιακόνου κτῆμα αἰώνιον τῷ Παναγίῳ
Τάφῳ».

Chr. de Matthaei, *Accurata cod. graec. bibl. Mosquensium notitia et recensio*, σ. 230.

23. Κωδ. Mosquen. 369. Εὐθυμίου Ζιγαβηνοῦ πανοπλία, γραφεῖσα τῇ ἰδ' ἑκατ. Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ· «Χρῦσανθος ἱεροδιάκονος τῷ Παναγίῳ Τάφῳ». Matthaei, *Accurata -- notitia* σ. 241¹.

¹ Ὁ κατάλογος οὗτος ἀξηθῆσεται κατόπιν δῶρα δὲ τινὰ τῶν πατριαρχῶν τῆς Ἰερουσαλήμ Δοσιθέου καὶ Χρυσάνθου τῶν Νοταράδων, ἅπερ ἔχει νῦν ἡ συνοδικὴ τῆς Μόσχας βιβλιοθήκη, ἀπέκλεισα τοῦ καταλόγου τούτου· ἔστι γὰρ τὰ πλείω τούτων ἀντίγραφα μεταγενέστερα, γενόμενα προσταγῇ τοῦ Δοσιθέου πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἐν Μόσχᾳ κληρικῶν.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ.

Σελίς.	Στίχ.		Γ ρ α φ ε.
9	26	έκκαιδέκα	έπτακαιδέκα
16	19	συμπέθερος	συμπενθερός
18	7	άρχομένου	λήγοντος
19	31	ἡ 54	ἡ 58
21	32	κόμημα	κόσμημα
24	2	έστιν	έστιν
27	23	διαγεγραμμένα	διαγεγραμμένα
34	9	Apostolic Fathers, 2-ας έκ- δόσεως, II, σ. 589	Apostolic Fathers, second part, 2-ας έκδ. τ. II, σ. 477-495
38	6	ἀριθμείσθαι	ἀριθμείν
46	27	ἀροτρον	ἀροτρον
47	11	λόγος δ'	λόγος γ'
48	{ 21 26	ἀπεκέκοπτο	ἀπεκέκοπτο
59	30	παρατίθημι	παρατίθεμαι
61	12	ἀγνωστον	ἄγνωστον
78	5	Πυροῦ	Πυροῦ
»	24	προσπολωλεκότα	προσπολολότα
79	19	319-φ	329-φ
»	26	έντυχῶν (=ό έντυχῶν) του	έντιχῶντες (του)
81	5	καί του	καί περί του
83	11	λαύρας ἦν Θεοδοσίου του κοινοδιάρχου	μονῆς ἦν Εὐθυμίου τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις
»	15	Τῆς δὲ μονῆς καταλυθείσης	
92	28	Θάσιος.	Ἰστέρον δὲ Θάσιος
101	2	αὐτόν	αὐτόν
110	1	μεμβράνινον	μεμβράνινον τῆς ένδεκάτης έκαιτονταετηρίδος
130	7	ιζ' ἡμέρα	θ' ἡμέρα
136	1	τῆς δεκάτης	τῆς ενάτης ἢ δεκάτης
145	14	δεκάτης	δεκάτης ἢ ένδεκάτης
»	18	συνειρμόσθη	συνηρμόσθη
165	28	συνειρμολογημένη	συνηρμολογημένη
174	13	χαρίεν	χαρίεν
185	31	Ἄγιας	Ἄγιας

Σελίς	Στίχ.		Γ ρ ά φ ε.
186	16	ψαλλόμενα	ψαλλόμενα
215	32	δέγνυσω	δέγνυσο
225	1	142	148
238	2	Ιερουσαλήμ	Ίερουσαλήμ
250	22	τρῖσιν	τέσσαρσιν
252	28	Ἑλένης	Ἑλένης
255	29	Ὅταν	αὐτὸς
257	18	Χίλωνος	Χίλωνος
270	17	πεντεκαδεκάτη	ἐκκαδεκάτη
275	32	ἐξκαδεκάτου	ἐκκαδεκάτου
277	12	οὖν	οὖν
280	14	διό	διό
287	26	πόνος	πόνος [γράφει πόθος]
316	31	1322	1319
324	6	τέλος	μέσον
325	21	ψαλλίδι	ψαλίδι
326	8	ἠριθμημένων	ἠριθμημένων
»	»	συγκραταί	σύγκραταί
»	13	ἀγραφα	ἄγραφα
327	17	0,16)	0,16)
332	18	δεκάτη	δεκάτη
333	10	ταῦτα	ταῦτα
366	1	260	235
376	5	Χριστοῦ	Χριστοῦ
377	2	ψαλλίδος	ψαλίδος
381	31	ἐκατονταετηρίδος	ἐκατονταετηρίδος
384	29	ψαλλίδος	ψαλίδος
394	13	βαμβακεροῦ	βαμβακεροῦ
397	33	ἀριθ. 446	ἀριθ. 452
399	7	Κυρίλου	Κυρίλλου
402	29	ανθρώπου	ἀνθρώπου
403	27	πάντα	πάντα
404	12	θαυμάσιος	θαυμάσιος
»	31	ταῦτα	ταῦτα
408	25	γνώσις	γνώσις
416	3	Περιεγεί	Περιεγεί
»	27	Solesmense	Solesmensi
423	4	τοὺς	τοὺς
424	19	1565	1585
431	7	Πελοποννησίου	Κυπρίου
446	13	ἄφορε	ἄφορε
451	30	τοὺς	τοὺς
455	17	ἐφθαρμένου	ἐτέρου
465	2	δέξα	δέξα

Σελίς	Στίχ.		Γ ρ ά φ ε.
465	32	ένάτης	ένάτης
467	18	Πνευματικοῦ	πνευματικοῦ
468	27	350-οῦ	351-ου
469	3	ένάτης	ένάτης
»	19	1641	1646
»	30	τάς	τά
479	24	ξενιτείας	ξενιτείας
481	16	άσκητου	άσκητοῦ
515	32	Ἄναγνώστου	Ἄγοραστοῦ
525	27	δε	δέ
542	10	25	425
558	31	ποικίλλα	ποικίλα
560	1	1479	1749
584	13	ἀριθ. 353 ?	ἀριθ. 543.
592	5	πινακίδας	πινακίδας
»	32	Χρυσστόμου	Χρυσστόμου
595	7	συναριθμοῦντα	συναριθμοῦντα
597	4	ἀντιγράψας	ἀντιγράψας
»	13	φύλλον	φύλλον.
599	27	ἔχει	ἔχει
624	31	92 ^α	82 ^α
630	27	τὸν	σὺν
631	12	ανά	ρνα
684	8	1798	1796
649	31	ἐλαχίστου	ἐλαχίστου Γαυριήλ
651	10	συντεθέντες	εὐσεβοῦς συντεθέντες

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ καὶ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Σελ. γ', γραμμῆ 13 γράφε «εἶχεν»· τοῦτ' αὐτὸ γράφε καὶ ἐν τῇ 18-ῃ γραμμῇ τῆς η' σελίδος.—Σελ. 3 γρ. 5 ἀντὶ Bibl. Gr. γράφε Patrol. Gr.—Σελ. 21 γρ. 26 ἀντὶ «κεφαλῆς» ἀνάγνωθι «φυλακῆς».—Σελ. 26 γρ. 1. Τὸ αὐτόθι μαρτύριον τῶν ἁγίων Ἐσπέρου καὶ Ζωῆς ὑπάρχει κατακεχωρισμένον ἐν τοῖς Act. Sanctorum, τ. I μαΐου, σ. 768· ἕτερον δὲ ἀντίγραφον ἐδήλωσε Hardt, Cat. cod. gr. bibl. Bavar. τ. V, σ. 78.—Σελ. 31 γρ. 16 ἀντὶ «τ. 116, σ. 357» γράφε «Patrol. Lat. τ. 14, σ. 45».—Σελ. 45 γρ. 7 πρόσθετες ὅτι τὸ πρὸς παρθένον παραινετικὸν ποίημα Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τύποις ἐξέδωκε κριτικῶς ὁ W. Meyer (Abhandl. d. 1. Clas. der. k. Akad. d. Wissenschaften zu München, 1886, τ. XVII, μέρος II, σ. 402-409.—Σελ. 148, γρ. 15 γράφε «ῥάχως».—Σελ. 157, γρ. 28, «θεοδόχου» ἀντὶ «ζωοδόχου».—Σελ. 167 γρ. 17 γράφε «μεσούσης» ἀντὶ τοῦ «μεσοῦντος».—Σελ. 169 γραμμῆ 20-21 ἀντὶ «τάγου» γράφε «Τάφου».—Σελ. 194 γρ. 24 γράφε «Ἐλασσῶνος».—Σελ. 198 γρ. 13 πρόσθετες ὅτι τὸ περὶ Βραχμάνων ἐνταῦθα μνημονεύμενον κείμενον ἀποδίδεται τῷ Παλλαδίῳ· περὶ δὲ τῶν ἐκδόσεων καὶ τῶν ἤδη γνωστῶν ἀντιγράφων ὄρα Fabrici-Harles, Bibl. Gr. X, σ. 108· ὄρα δὲ καὶ Ch. Graux, Notices sommaires des manuscrits grecs de Suède. Paris 1889, σ. 60.—Σελ. 200 γρ. 15 πρόσθετες ὅτι τὸ προοίμιον Ἰωάννου τοῦ Ζωναρᾶ, τὸ προτεταγμένον τῆς αὐτῷ πονηθείσης ἐξηγήσεως τῶν ἀναστα-

σίμων κανόνων Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, εὔρηται κατακεχωρισμένον ἐν τῷ Spicileg. Romanum, τ. V, σ. 384-389. — Σελ. 208 γρ. 10 ἀντὶ «τίας» γράφε «τῆς». — Σελ. 217 γρ. 17 γράφε «ἐξαιτουῶντος ἐλεημοσύνην . . . καὶ συνιστῶντος» κτλ. — Σελ. 219 γρ. 1 ἀντὶ «διημένην» γράφε «διηρημένην». — Σελ. 224 γρ. 18 ἀντὶ «140» γράφε «134». — Σελ. 225 γρ. 20 ἀντὶ «τ. 100» γράφε «τ. 98». — Σελ. 233 γρ. 29 πρόσθετες ὅτι δευτερον ἀντίγραφον ὑπάρχει παρὰ τῷ Matthaei, Notitia accur., σ. 91-92. — Σελ. 275 γρ. 18 γράφε «σκευοφύλαχος». — Σελ. 287 γρ. 15. Περὶ τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ Στεφανίτου καὶ Ἰγνηλάτου ὄρα Ch. Graux, Notices sommaires des manuscrits grecs de Suède, σ. 35. — Σελ. 291 γρ. 30 πρόσθετες ὅτι μέρος τοῦ προοιμίου Θεοδώρου Προδρόμου εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν ἁσματικῶν κανόνων ὑπάρχει παρὰ τῷ Ματῶ, Spicil. Rom. V, σ. 390-396. — Σελ. 293 γρ. 12 διόρθου «ἁσμάτων». — Σελ. 299, γρ. 18 πρόσθετες τὴν ἐφεξῆς ἐπιγραφὴν βιβλίου, ἐν ᾧ κεῖται ἡ Διόπτρα τοῦ μοναχοῦ Φιλίππου: Les pleurs de Philippe; poème en vers politiques, publié dans le texte pour la première fois d'après six manuscrits de la Bibliothèque Nationale avec notes critiques par Emm. Auvray. Paris 1875. — Σελ. 323 γρ. 27 πρόσθετες ὅτι τοῦ καλλιγράφου Μιχαὴλ Καλοφρενᾶ βιβλίον ἕτερον, ἔτει γραφὲν 1422-φ, κεῖται ἐν τῇ Παρισιακῇ βιβλιοθήκῃ. H. Omont, Les manuscrits grecs datés des XV et XVI siècles de la Bibliothèque Nationale et des autres bibliothèques de France. Paris 1892, σ. 6. Τοῦ αὐτοῦ 255 κώδικος φύλλον ἐν ἔλαβε Πορφύριος, ὅπερ ὑπάρχει νῦν ἐν τῇ αὐτοκρ. βιβλιοθήκῃ Πετροπόλεως (ἀριθ. 445. Отчетъ σ. 152). — Σελ. 329 γρ. 6 πρόσθετες ὅτι τὴν σύνοψιν τέχνην σοφικῆς γραμμάτων ἀντιστοίχων, τὴν ἐπιγεγραμμένην ἐνταῦθα σοφῶ τινι Ἰωάννῃ, τύποις ἐξέδωκεν ἀνωνύμως ὁ Boissonade, Anecdota Graeca, τ. IV, σ. 366-412. — Σελ. 381 μετὰ τὴν 2-αν γραμμὴν πρόσθετες ὅτι τὴν ἁσματικὴν ἀκολουθίαν τὴν ψαλλομένην εἰς τοὺς ὀσίους πατέρας τοὺς ἐν Στροφάσιν ἐξέδωκε τύποις ὁ Σ. Ῥαφτάνης σὺν τῷ Συναξαριστῇ Νικο-

δήμου, ἐν Ζακύνθῳ 1868, τ. I, σ. 433 - 435. — Σελ. 401 γρ. 13 πρόσθετες ὅτι τὴν ἐνταῦθα μνημονευομένην ἐρμηνείαν τρόπαριου τινός, τὴν ὑπὸ Νεοφύτου γενομένην τοῦ Καυσοκαλυβίτου, τύποις ἐξέδωκεν ἐξ ἄλλου τινός ἀντιγράφου Ἀλεξάνδρος ὁ Λαυριώτης. Ἐκκλησιαστ. Ἀληθ. τ. XII, 1892, σ. 214 - 216. — Σελ. 429 γρ. 13 γράφε Θεοφίλου. — Σελ. 433 μετὰ τὴν 8-ην γραμμὴν πρόσθετες ὅτι ὁ αὐτὸς καλλιγράφος Διονύσιος Μάϊδος ὁ Κορίνθιος ἔγραψε τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας ἔτει 1475, ὅπερ ὑπάρχει νῦν ἐν τῇ Σιναϊτικῇ βιβλιοθήκῃ. Gardthausen, Catal. cod. graec. Sinaiticorum, σ. 212, ἀριθ. 980. — Σελ. 448 γρ. 25 γράφε «τινός ἀντιγράφου». — Σελ. 490 γρ. 22 γράφε «ἐννέα». — Σελ. 410 γρ. 19 ἀντὶ «Ἑλληστὶ» γράφε «Ἑλληνιστὶ». — Σελ. 537 μετὰ τὴν 7-ην γραφὴν πρόσθετες ὡς κώδικας ἐκ τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάββα περιελθόντας εἰς τὴν πατριαρχικὴν βιβλιοθήκην ἐκ παλαιοῦ ἐτέρους εἴκοσι καὶ ἐννέα, ὅ ἐστι τοὺς ἀριθμοὺς 17, 29, 49, 51, 52, 56, 79, 85, 89, 106, 107, 108, 109, 122, 133, 134, 136, 170, 179, 230, 262, 295, 370, 430, 483, 510, 528, 533, 640. — Σελ. 559 στήλῃ πρώτῃ, μετὰ τὸν ἔσχατον ἀριθμὸν εἰς Δαμασκηνὸν Στουδίτην, πρόσθετες τὴν σελίδα 511. — Σελ. 577 στήλῃ β', γραμμῇ 36, ἀντὶ 243 γράφε 244. — Σελ. 595 στήλῃ α', γρ. 17 ἀντὶ Κιχαὴλ γράφε Μιχαὴλ. — Σελ. 605 στήλῃ α' γρ. τελευταία ἀντὶ 951 γράφε 91.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Τὰ τυπογραφικὰ λάθη ὅρα μικρὸν ἔμπροσθεν· σημειωτέον δὲ νῦν ὧδε προσθήκας τινὰς ἀναγκαίας. — Σελ. 1. Σημειωτέον ὅτι τὸ 12-ον φύλλον τοῦ 1-ου κώδικος ἔχει σημεῖωμα τοιοῦτον ἐν τῷ κρασπέδῳ «Ἀὕτη ἡ βίβλος ἴσται τῆς λαύρας τοῦ ἀγίου Σάββα» κτλ. Τοῦτο δὲ τὸ σημεῖωμα περὶ τὴν ιδ' ἑκατ. ἐγράφη. — Σελ. 19, κῶδ. 10. Ἀντωνῖνος ἠρίθμησε φύλλα 108. — Σελ. 21, κῶδ. 11. Οὗτος ὁ κῶδιξ ἐξ ἀρχῆς, ὡς φαίνεται, κοσμήματα περιεῖχε καλά

ἄπερ ἐκ παλαιοῦ μοναχὸς ἢ περιηγητὴς ἀπειρόκαλος ἀπέκοψε, καὶ τούτου ἕνεκα συνεπληρώθησαν αἱ τῶν λόγων ἀρχαὶ διὰ χάρτου τῆ ἐξ' ἑκατονταετηρίδι. — Σελ. 23, κῶδ. 13. Σημειωτέον ὅτι τοῦ κώδικος τούτου φύλλα προηρίθμησεν Ἀντωνῖνος 154. — Σελ. 25. Πρόσθετες ὅτι τὸ Σαβαϊτικὸν ἀπόγραφον τοῦ ἀποκρύφου κειμένου περὶ τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου συμπληροῖ τὴν κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος ἐμφανισθεῖσαν ἀκέφαλον ἔκδοσιν A. Vassiliev: *Anecdota graeco-byzantina. Pars prior. Mosquae, 1893, σ. VII-XII, 10-22; quaestiones sancti Bartholomaei apostoli.* Τὴν ἀρχὴν ἀνεπληρώσεν ὁ ἐκδότης λατινικῆ μεταφράσει, λαβὼν ὑπ' ὄψει παλαιὰν ἑρμηνείαν σλαβικὴν. — Σελ. 29, κῶδ. 18. Τὸ τελευταῖον φύλλον ἔχει διὰ μολύβδου σημειώματα δύο «XIV αἰῶνος (!). A. Πορφύριος 1860. — XII Ἀντωνῖνος 1868». Ὁ μὲν Ἀντωνῖνος, ὡς εἴρηται, τὸν κώδικα τοῦτον ἐμελέτησε (σελ. 32). Πορφύριος δὲ φαίνεται, ὅτι φύλλα τινὰ παρέλαβεν αὐτοῦ, ἄπερ ἀναζητητέον. — Σελ. 35, κῶδ. 20. Περὶ τοῦ κώδικος τούτου παρατηρεῖ ὁ Albert Ehrhard ταῦτα: Diese Handschrift ist in der ältesten Minuskel geschrieben; ein Vergleich derselben mit der auch aus S. Saba stammenden Evangelien-handschrift von J. 835 wäre sehr lehrreich. Nach meinen Aufzeichnungen, für deren absolute Richtigkeit ich jedoch nicht voll einstehen kann, hätten wir hier bereits eine Annäherung zur mittleren Minuskel wahrzunehmen, da die Lettern meistens schon von den Linien durchschnitten sind. Doch ist dieses Anzeichen späterer Entstehungszeit durchaus nicht so beweiskräftig, wie Gardthausen (*Palaeogr. S. 67*) es hinzustellen scheint. Die Linierung ist übrigens sehr sorgfältig. Der Text steht auf zwei Columnen. Titel und Schrifttexte sind in Unzialschrift. Die drei letzten Folien gehören nicht zum Codex. Sie sind in der Unziale des VIII-IX Jahrht's geschrieben in zwei Columnen. Auch hier hängen die Lettern von den Linien herab, was gegen die von Gardthausen (*S. 68*) aufgestellte Behauptung spricht, es komme dies bei keinem griechischen Uncialcodex vor (*Röm.*

Quartalschrift 1893, σ. 70).—Σελ. 39, γρ. 32. Τοῦ αὐτοῦ Γεωργίου σημεῖωμα ἕτερον· «Τῷ ἔτους τοῦ κν̄ ἡμῶν Ἰ(ησοῦ) Χ(ριστοῦ) (ς)τοζ' [= 1368 - 1369] εὐχέσται καμοῖ Γεωργ(ίω) ἡέροι καὶ αμαρτολ(ῶ) διὰ τὸν κν̄ αμῆν».—Σελ. 40, γρ. 22. Τὸ σημεῖωμα τὸ ἐν τῷ 151-φ φύλλῳ λέγει· «Ὁ Χριστέ μου, μεγάλη μου σκέπη, ἡδεῖν σε τω ἀξίωσ τλάν [= ἀξιώσαντι τάλανι] Μιχ(α)ήλ τω αμαρτ[ωλῶ] . . . .». Καὶ πάλιν τὸ ἕτερον σημεῖωμα· «Λεῶντιος (μον)α-χ(ὸς) καὶ πρε(σβύτερος) καὶ ἐκκλησιάρχ(ης) μονῆς τῶν τῶν Κατρών».—Σελ. 65. Πρόσθετες ὅτι μετὰ τὸ νῦν 242-ον φύλλον ὑπάρχει λείμμα φύλλου ἑνός, ὅπερ ἐκ παλαιοῦ λείπει· τοῦτο δὲ τὸ τέλος εἶχε διηγήσεως ἐκ τοῦ βίου Βασιλείου τοῦ μεγάλου περὶ Εὐβούλου καὶ τὴν ἀρχὴν ἑτέρου διηγήματος.—Σελ. 74. Μετὰ τὴν 10-ην γραμμὴν πρόσθετες ὅτι ἕτερα τέσσαρα φύλλα τοῦ αὐτοῦ λειψάνου τῶν Κλημεντείων περιέχει καὶ ὁ 26-ος κῶδιξ· ὅρα σελ. 48.—Σελ. 75. Σημείωσαι περὶ τοῦ Νικηφόρου μητροπολίτου Κρήτης, ὅτι Κωνσταντῖνος ὁ Ζησίου λιθίνους ἀνεῦρεν ἐπιγραφὰς ἐν Μιστρά, γαρχθεισας ἀναμεταξὺ τῶν ἐτῶν 1302 καὶ 1312 καὶ δῆλον ποιούσας ὅτι κτίτωρ ἐστὶν ὁ Νικηφόρος ἐκκλησίας ἐκεῖ τῷ μεγαλομάρτυρι Δημητρίῳ καθιερωμένης· ὀνομάζεται δ' ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ὁ Νικηφόρος «μητροπολίτης Κρήτης καὶ πρόεδρος Λακεδαιμονίας». (Ἄθηνᾶ· σύγγραμμα περιοδικόν. Ἐν Ἀθήναις 1891, III, σ. 437 - 438, 440 - 441, 446 - 448). Τοῦ αὐτοῦ Νικηφόρου κῶδιξ ἕτερος, ὑπάρχων ἐν τῇ τυπογραφικῇ συλλογῇ τῆς ἐν Μόσχᾳ συνοδικῆς βιβλιοθήκης, ἐμπεριέχει τὸ τετραευαγγέλιον καὶ τὰς εἰκόνας τῶν εὐαγγελιστῶν· ἐν δὲ τῷ πρώτῳ φύλλῳ διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τοῦ Νικηφόρου τόδε τὸ σημεῖωμα γέγραπται· «Ἀφιερώθη τὸ παρὸν εὐαγγέλιον τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Βροντοχίου, παρ' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ μητροπολίτου Κρήτης καὶ προέδρου Λακεδαιμονίας Νικηφόρου, ψυχικῆς μου σωτηρίας ἕνεκα· εἴ τις δὲ ἀφέλοιτο ταύτης αὐτό, ὅτω δῆποτε τρόπῳ, ἢ τὰ παρόντα μου ἐκκόψει ἢ ἀπαλείψει γράμματα, ἵνα ἔχη τὰς ἀράς τῶν τῆς θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐμοῦ τοῦ αμαρτωλοῦ ἔτους ρωκ' [1311 - 1312]. D. Pauli epistolae ad

Thessalonicenses et ad Timotheum, ἐκδ. Matthaei, σ. 251. — Σελ. 84, γρ. 4 τὸ ὄνομα « Ἡρακλείας » ἀνεγνώσθη μετ' ἀμφιβολίας. — Σελ. 110, κῶδ. 63. Πρόσθετες ὅτι πάντα τὰ δοξαστικά τροπάρια τῶν ἐν τῷ κώδικι τούτῳ μηναίων ἐστὶ τετονισμένα κοκκίνοις σημαδίοις. — Σελ. 111. Πρόσθετες ὅτι τοῦ 63-ου κώδικος ἀπέκοψεν ὁ Πορφύριος φύλλα δύο, μέρος περιέχοντα μηναίου τοῦ Νοεμβρίου μηνός· ταῦτα δ' ὑπάρχει νῦν ἐν τῇ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ (ἀριθ. 352. Отчетъ за 1883 г., σ. 135). — Σελ. 115, κῶδ. 67. Μετὰ τὸ 269-ον φύλλον ὑπάρχει τετράδιον ἐτέρου κώδικος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, οὗ τὸ κείμενον κατὰ σελίδα δίστηλον ἐκ γραμμῶν 23· περιέχει δὲ μέρος τοῦ Προχείρου Νόμου (Prochirum auctum ed. Zachariae. Lipsiae 1870, σ. 320 κέ., tit. xxxvii, cap. 35 - 42, 45 - 48, 50, 55 - 57, 59, 97 - 98. Ἄρχ. « - - - - σάμην ἐν τῷ πεφραγμένας ἔχειν τὰς θυρίδας καὶ σὺ σαυτὸν [sic] περιεποίησας τὴν ἐλευθερίαν » κτλ. Μετὰ τὸ 98-ον κεφάλαιον ὑπάρχει κεφάλαιον ἔσχατον ἔχον ὧδε· « [Ἐ]άν τις δημοσίαν ὁδόν, ἦτοι γῆν, παρ' ἀλλοτρίου χωρίου ὀρύττη, τὸν ὄρον μὴ παραβενέτω » [sic]. Εἶτα φύλλα πέντε κώδικος ἐτέρου τῆς ιδ' ἑκατ., ἐν οἷς ὑπάρχει μέρος τῆς Παρακλητικῆς ἀπὸ τοῦ β' πλαγίου ἤχου. Ἄρχ. « Νέκταρ τῆς σῆς ἀγάπης γλυκύτατον ». — Σελ. 116, κῶδ. 68. Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος ὁ δέτης ἔθετο φύλλα δύο μεμβράνινα, μέρος ὄντα κώδικος ἐτέρου τῆς ιβ' ἑκατ., ἐν οἷς ὑπάρχει τεμάχιον ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Ἐν τῷ δευτέρῳ φύλλῳ κεῖται κανὼν ἤχου β'. — Σελ. 132, κῶδ. 73. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 83-ου φ. προσετέθη τροπάριον ἀνέκδοτον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν μαρτύρων Ταράχου Πρόβου καὶ Ἀνδρονίκου· τύποις δ' ἀνέκδοτά ἐστι καὶ τὰ τροπάρια τὰ προτεταγμένα τοῦ κανόνος. — Σελ. 133, κῶδ. 74. Ἐν τισι τόποις ὑπάρχει τινὰ σχόλια. — Σελ. 148, κῶδ. 80. Εἶδε τὸν κώδικα τοῦτον ὁ Πορφύριος τὸ δεύτερον ἔτει 1860, τῇ 28 μαρτίου. — Σελ. 156, κῶδ. 82. Τὸ εὐαγγέλιον ἔχει τρία τετράγωνα κοσμήματα περικλείοντα τὰς προτομάς τῶν εὐαγγελιστῶν Ματθαίου Λουκᾶ καὶ Μάρκου (φ. 38, 52^β καὶ 72). — Σελ. 157, κῶδ. 83. Ἴδου τινὲς τῶν ἐπιγραφῶν τῶν ἐν τῷ παλαιῷ τούτῳ εἰρμολογίῳ.

α') «'Ακολουθία Στεφάνου Ἀγιοπολίτου», φ. 2^α.—β') «'Ακολουθία Σιναϊτική εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον τὸν Συκεώτην», φ. 3^α.—γ') «'Ακολουθία Ἰωάννου Ἀντιοχέως μοναχοῦ», φ. 5^α. — δ') «'Ακολουθία Γεωργίου ἀνατολ(ικῆ) εἰς τὸ γενέσιον τῆς Θεοτόκου», φ. 5^β. — ε') «'Ακολουθία Κυπριανοῦ μοναχοῦ εἰς τὸ πάσχα ἤχος α'», φ. 6^β.—ς') «'Ετέρα ἀκολουθία Ἠλία πατριάρχου εἰς τὸ ἅγιον πάσχα ἤχος α'». Ἀρχ. «Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί», φ. 18^α.—η') «'Ακολουθία Ἠλία πατριάρχου εἰς τὸ πάσχα. Ὠδὴ α', ἤχος α'». Ἀρχ. «Λαὸν περιούσιον τερατουργῶν ὁ Μωυσῆς», φ. 18^β.—θ') «'Ακολουθία ἱαμβική εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν. Ὠδὴ α', ἤχος α'». Ἀρχ. «Χριστὸς ἐν πόλει Βηθλεέμ», φ. 22^β. — ι') «'Ακολουθία ἀνατολ(ικῆ) Ὠδὴ α'». Ἀρχ. «Ὡς ὁ πάλαι Ἰσραὴλ», φ. 24^β.—ια') «'Ακολουθία ἀνατολ(ικῆ) Γεωργίου. Ὠδὴ α', ἤχος α'». Ἀρχ. «Κατεκαλύφθη ἐν ὕδασι», φ. 27^α. — ιβ') «'Ετέρα ἀκολουθία Γεωργίου ἀνατολ(ικῆ). Ὠδὴ α', ἤχος α'». Ἀρχ. «Ἐπίστρεψον ἡμῶν τὴν αἰχμαλωσίαν», φ. 27^β.—ιγ') «'Ακολουθία Ἠλία πατριάρχου Ἱεροσολύμων». Ἀρχ. «Ἰγγράν μὲν οὐσίαν πεζοποροῦντι», φ. 28^β.—ιδ') «'Ακολουθία Γεωργίου ἀνατολ(ικῆ) Ὠδὴ α', ἤχος α'». Ἀρχ. «Τῷ τερατουργήσαντι παραδόξως», φ. 29^α.—ιε') «'Ετέρα ἀκολουθία Ἰωάννου μοναχοῦ Δαμασκηνοῦ». Ἀρχ. «Ἄτρεπτον ἀσυνήθη ἀβρόχως», φ. 31^α. — ις') «'Ετέρα ἀκολουθία Σιναϊτικός. Ὠδὴ α', ἤχος β'». Ἀρχ. «Θαυμάσια τὰ ἔργα Κυρίου», φ. 60.—ιζ') «'Ακολουθία Βαβύλ(α) ἀνατολ(ικῆ) εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον καὶ Βάκχον». Ἀρχ. «Μεριζομένη ποτὲ διὰ σταυροῦ», φ. 62^β. Ταῦτα κατ' ἐκλογὴν, ἵνα τις ἐντεῦθεν εἰκάσας ἦν ἔχει τὸ εἰρημολόγιον ἐκεῖνο σημαντικότητα, τὴν αὐτοῦ μελέτην ἴδιον ἀποτελέσῃ μέλημα. — Σελ. 158, κῶδ. 86 μήκους 0,225, πλάτους 0,175. — Σελ. 171, κῶδ. 99. Τὸν κώδικα τοῦτον εἶδεν ὁ Πορφύριος ἔτει 1860, τῆ 30 μαρτίου. — Σελ. 172, κῶδ. 100. Φύλλον ἐν ἀπεκεκομμένον φαίνεται μετὰ τὸ νῦν 74-ον φύλλον. — Σελ. 185, κῶδ. 106. Ἁγία Μονή· αὕτη δ' ἔκειτο βορειοανατολικῶς τοῦ Ναυπλίου· ὄρα τὴν περιγραφὴν αὐτῆς ὑπὸ Ζησίου (Ἀθηνᾶ, τ. III, σ. 493-498). — Σελ. 197, κῶδ. 115. Τούτου τοῦ κώδικος ἐν φύλλον

ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου (ἀριθ. 475. Отчетъ за 1883 г., σ. 156-157).—Σελ. 203, γραμμῇ 6. Τὰ στιχηρὰ περὶ τῶν ὑελίων ἐν τινι κώδικι τὸ ὄνομα φέρει Νικηφόρου Βλεμμίδου. E. Rostagno e N. Festa, *Indice dei codici greci Laurenziani non compresi nel catalogo del Bandini (Studi italiani di filologia classica. Firenze, 1893, τ. I, σ. 113).* — Σελ. 207, γραμμῇ 33. Ἄρσενιος] οὗτος ἦν ἐπίσκοπος χώρας, ἧς τὸ ὄνομα μονογραμμάτως ἔγραψεν ὧδε: . — Σελ. 208, κῶδ. 127. Τὸ λεῖπον

ὕπάρχει νῦν ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου, συνιστάμενον ἐκ φύλλων δύο, ἅπερ ἔχει τύπον διαζυγίου καὶ «εὐχὴν ἣν λέγει ὁ ἀρχιερεὺς ἡ πνευματικὸς ἡ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μέλλοντος μεταλαβεῖν». Отчетъ за 1883 г., σ. 155. Ἐγράφη δὲ ὁ κῶδιξ ἔτει 1593-φ, καθὰ δηλοῖ τὸ δεύτερον τῶν εἰρημένων φύλλων, ἐν ᾧ γέγραπται τὸ σημεῖωμα τοῦτο: «Ἐτει ζρα μηνι μαρτίω, α' | ἰνδικτιῶνος ε'». В. К. Ернштедтъ, *Списокъ датированныхъ греческихъ рукописей Порфириевскаго собрания, σ. 8.* — Σελ. 220, κῶδ. 129. Οὗτος ἠρίθμει, κατὰ τὸν Ἀντωνῖνον, φύλλα 330.—Σελ. 229, κῶδ. 145. Καὶ τούτου τοῦ κώδικος φύλλα δύο παρέλαβεν ὁ Πορφύριος, ἔχοντα νῦν ἐν τῇ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ τὸν 404-ον ἀριθμὸν. Отчетъ за 1883 г., σ. 144. — Σελ. 231, κῶδ. 150. Λήγει δὲ ὁ κῶδιξ οὗτος, ὡς φησιν Ἀντωνῖνος, εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα: «τῶν ἀύλων καὶ ἀσωμάτων σου λειτουργῶν καὶ πάντων σου των ἀγίων ἀμήν». — Σελ. 234, κῶδ. 151. Κατὰ τὸν Ἀντωνῖνον ἀριθμεῖ φύλλα 538.—Σελ. 236, κῶδ. 152. Ἐξωθεν ἡ ῥάχις ἔχει τὴν ἐπιγραφὴν: «Εὐαγγέλιον δεβράϊνον λδ'». Ἀντωνῖνος ἠρίθμησε τετράδια 38, ὃ ἐστὶ φύλλα 304. — Σελ. 238, κῶδ. 153. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ φ. 134^β ὑπάρχει διὰ μολύβδου τὸ «N 5»· τοῦτον δὲ τὸν ἀριθμὸν ἔγραψεν ἴσως ὁ Scholz. — Σελ. 240, κῶδ. 155. Σημείωσις τις ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ: «φύλλα 336». Ὁ κῶδιξ ἀριθμεῖ φύλλα 335· πλὴν ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι φύλλον ἐν ἀπεκόπη.

Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ φ. 334^β. «† Τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου». Τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 2-ου φύλλου. — Σελ. 254 - 256. Οἱ λόγοι Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου συνυπάρχουσιν ἐν τῇ ἐκδόσει Νικηφόρου τοῦ Θεοτόκη· τῶν δὲ σελίδων αὐτῆς ἢ δῆλωσις ἔχει ὧδε (κατὰ τὴν ἐν τῷ κώδικι τάξιν): 131, 25, 327, 487, 491, 495, 496, 497, 498, 499, 501, 502, 309, 62, 77, 12, 72, 397, 152, 280, 285, 91, 505. Ἐξαίρεται δὲ ὁ λόγος, ὅτι «θλίψις μικρὰ διὰ τὸν Θεὸν γινομένη κρεῖσσόν ἐστι μεγάλου ἔργου» κτλ., ὃν ἡ ἔκδοσις οὐκ ἔχει. — Σελ. 260, κῶδ. 158. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου διὰ μολύβδου γέγραπται τοῦτο· «ΙΧ βῆκα Α. Πορφηριῆ». — Σελ. 267, κῶδ. 161. Κατὰ τὸν Ἀντωνῖνον ἀριθμεῖ «42 ὀκτάδια, ὧν λέγει τὸ πρῶτον». — Σελ. 269. Πρόσθετες ὅτι τοῦ λόγου τοῦ διαλαμβάνοντος τὰ περὶ τῆς γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῆς Θεοτόκου παλαιότατον ἀντίγραφον ὑπάρχει ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῶν Ἀθηνῶν (κῶδ. 989): Ἰωάννου καὶ Ἀλκιβιάδου Σακκελίωνος κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις 1892, σ. 178. — Σελ. 266, κῶδ. 158. Μετὰ τὴν 7-ην γραμμὴν πρόσθετες τόδε: Ἐν τῷ φ. 266^β «ΑΓ Ἀντιρρητικὸς περὶ παρθενίας καὶ σωφροσύνης»· παρὰ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ὁ καλλιγράφος ἐν τῷ κρασπέδῳ γράφει· «[Π]ΡΟΕΓΡΑΦΗ. ΚΒ ΤΕΤΡΑ(ιον)». Τοῦ δὲ καλλιγράφου τὸ ὄνομα διὰ μονοκονδυλίας ἐν τῷ κάτω κρασπέδῳ τοῦ αὐτοῦ φύλλου γέγραπται, ἣν οὐκ ἀνέγνω. — Σελ. 280, κῶδ. 169. Φύλ. 270^β. Σημείωμα τῆς ις' ἑκατ. ὅτι τὸ βιβλίον ἐστὶν Ἀντωνίου τινός· εἶτα πάλιν «† Τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα ἐν Ἱερουσαλήμ» κτλ. Καὶ κατόπιν· «XIV (!) αἰῶνος 1860 Α. Πορφηριῆ». — Σελ. 282, κῶδ. 170. Φύλλ. 324^β ἐν τῷ κρασπέδῳ· «† Τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου». Φύλλα τινὰ τοῦ κώδικος (283 - 325) χεῖρ ἔγραψεν ἑτέρα. — Σελ. 285, κῶδ. 171. Φύλ. 112^α ἐν τῷ κρασπέδῳ· «Τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ ὅστις τὸ ὑστερήσει» κτλ. — Σελ. 286, κῶδ. 172. Ὅρα περὶ τοῦ κώδικος τούτου τὴν παρα-

τήρησιν Albert Ehrhardt ἐν τῷ Röm. Quartalschrift 1893, σ. 72: Diese Handschrift hat in sofern palaeographischen Wert, als sie die nicht grosse Zahl datierter codices aus dem X Jahrh. um eine vermehrt (Gardthausen kennt deren ungefähr 45). Auch belegt sie von neuem das schwankende Verhältniss zwischen Linien und Lettern im X Jahrh., indem hier die Lettern zum Theil wohl noch auf den Linien stehen, viel öfters aber ganz davon herabhängen. An der Aufstellung von Ch. Graux und Wattenbach darf man in sofern festhalten, als undatierte Handschriften, deren Lettern von den Linien nur durchschnitten werden, ceteris paribus, vor das XI Jahrh. angesetzt werden können. Beachtenswert ist auch, dass die Mischung von Minuskel- und Uncialformen schon eine ziemlich starke ist. In Allgemeinen ist der Eindruck der Schrift der Art, dass man den codex, wäre er nicht datiert, unbedenklich in die Mitte des XI Jahrh. setzen würde. — Σελ. 288, κῶδ. 176. Τὰς πινακίδας τούτου τοῦ κώδικος ἐσχημάτισεν ὁ δέτης διὰ φύλλων βαμβακεροῦ κώδικος ὀγδοῦ σχήματος, ἰβηρικοῖς γράμμασι γεγραμμένον· περικαλύπτει δὲ ταῦτα δέρμα τὸ χρῶμα μέλαν. — Σελ. 292, κῶδ. 177. Φύλλα τινὰ τοῦ κώδικος τούτου (1-12, 23, 24, 250) μεταγενέστερα, προστεθέντα τῇ ις' ἑκατ., ὅτε καὶ τὸ ἐφεξῆς ἐγράφη σημεῖωμα (φ. 2^a)· «† Βιβλίον τῆς ἁγίας λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου π. ἡ. Σάββα τοῦ ἡγιασμένου· ὅστις δ' ἂν» κτλ. — Σελ. 293, κῶδ. 180. Σημειωτέον ὅτι ὁ δέτης εἰς δύο τόπους ἐκόλλησε δύο τεμάχια μεμβράνινα κώδικος τῆς ἐνάτης ἑκατ., ὧν τὸ γράψιμόν ἐστι κεφαλαϊῶδες (uncial)· περιέχει δὲ ταῦτα μέρη τροπαρίων ἢ κονδακίων. Ὅρα τὰ φύλλα 269^b - 270 καὶ 271^b. — Σελ. 298, κῶδ. 189. Σημειῶσαι, ὅτι καὶ τούτου τοῦ κώδικος φύλλα δύο παρέλαβεν ὁ Πορφύριος, ἅπερ ὑπάρχει νῦν ἐν Πετροπόλει, ἀριθμὸν μὲν ἔχοντα 430-όν, ἔτος δέ, καθ' ὃν τὸ τεῦχος ἐγράφη, τὸ 1392-ον· τοῦτο μέντοι πιθανῶς ἀναλήθως ἐσημειώθη, εἰ καὶ Ἄντωνῖνος αὐτὸς ἐν τῷ καταλόγῳ τῷ παλαιῷ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐδήλωσε, παραλαβὼν ἴσως ἐκ σημειώματος τοῦ Πορφυρίου. Ὅρα

Отчетъ за 1883 г., σ. 150. — Σελ. 308, κῶδ. 202. Οὗτος ἠρίθμει τετράδια 43, κατὰ τὸν Ἀντωνῖνον. — Σελ. 309, κῶδ. 203. Καὶ τούτου τοῦ κώδικος ἔκοψεν ὁ Πορφύριος φύλλα δύο (ἀριθ. 406. Отчетъ за 1883 г., σ. 146). — Σελ. 323, κῶδ. 212. Ἐπὶ τῆς καταγράφης Ἀντωνίου τὰ τρία πρῶτα τετράδια μόνον ἔλιπεν.—Σελ. 324, κῶδ. 215. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ πρώτου φύλλου γέγραπται τοῦτο περὶ τὴν ἰδ' ἑκατ. «† Βιβλίον εξαήμερος τοῦ Χρισσοτόμου τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Γερασίμου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ».—Σελ. 328, γρ. 8. Κατὰ τὸν πίνακα τοῦ κώδικος: «Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐστρατίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν: οὗ ἡ ἀρχή: Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ».—Σελ. 332, κῶδ. 222. Τὰ τῶν ἐπιστολῶν ἀναγνώσματα (φ. 41^α) ἐπιγραφὴν ἔχει τοιαύτην: «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τοῦ ὕφους». Φύλ. 213^β-244 συναξάριον τοῦ Πραξαποστόλου. Φύλ. 244^β - 245^β «Ἀποστολ(οι) λεγόμεν(οι) τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ εἰς τὴν ὕῤωραν» μεθ' οὗς ὑπάρχει τὸ «Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ χάρις». — Σελ. 337. Πρόσθετες ὅτι κῶδιξ εὐρέθη ὑπὸ τοῦ Μαξιμιλιανοῦ Treu (codex Ambrosianus H. 81 Sup.), παριέχων ἔργα πολλὰ Κωνσταντίνου τοῦ Ἀκροπολίτου, ἅπερ ἦν ὄλως ἄγνωστα. Τούτοις οὖν ἀριθμεῖται καὶ λόγος ὁ περὶ τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου, πλήρης ὧν ἐν τῷ ῥηθέντι κώδικι· αὐτὸς δὲ ὁ κῶδιξ, ὡς εἶκασεν ὁ Treu, τὴν συνέχειαν ἀποτελεῖ τοῦ 40-οῦ πατριαρχικοῦ κώδικος τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Βιβλιοθήκης (I, σ. 120 - 122). Πρβλ. Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολ. ἐταιρίας τῆς Ἑλλάδος, τεῦχος 13-ον, 1892, σ. 35 - 50. — Σελ. 339, κῶδ. 225 μήκους 0,29, πλάτους 0,22. Χῶρος τοῦ κειμένου μήκους 0,22, πλάτους 0,16. — Σελ. 341, γρ. 32. Πασχάλιον ἔτους "ϚΠϚ, ἰνδικτιῶνος α'" ὑπάρχει ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 59-ου φύλλου. — Σελ. 364, κῶδ. 233. Τὸ τελευταῖον φύλλον ἔχει σημειώματα τοιαῦτα: «Τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα». - «XIV вѣка (!) А. Πορφυριῆ». Πιθανῶς ἐντεῦθεν ἀπέκοψεν ὁ Πορφύριος φύλλα δύο, ἃ νῦν ἔχει τῆς Πετροπόλεως ἡ βιβλιοθήκη (ἀριθ. 331? Отчетъ за 1883 г., σ. 131). — Σελ. 379, κῶδ. 249. Περιέγραψε τὸν

κώδικα τοῦτον ὁ Ἀντωνῖνος ὡδε· «Χρυσοστόμου Ἰω. 22 λόγοι διάφοροι· ἑλλιπέες δὲ ὄν κατ' ἄμφω τὰ ἄκρα τὸ χειρόγραφον, ἀρχεται μὲν ἀπὸ τῶν λέξεων " - - - ταχοῦ τὴν ἡσυχίαν ἐστὶν ὄραν", λήγει δὲ εἰς τὰς λέξεις· " τῆς σῆς προσήσεως διὰ τούτου". Μονόστηλον ἐν 287 φύλλοις». — Σελ. 383, κῶδ. 258. Τὸ τελευταῖον φύλλον ἔχει σημεῖωμα διὰ μολύβδου τοιοῦτον· «XIV βῆκα (!). 1860. Α. Πορφυριῆ . . . 28 листокъ». Κατὰ τὸν πίνακα τοῦ κώδικος ἑλλείπει λόγος «IZ εἰς τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης», οὗ ἡ ἀρχὴ «Τί λύετε τάξιν». — Σελ. 390, κῶδ. 261. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ φ. σκς^β σημεῖωμα· «† Ἐτοῦτὸ τὸ χαρτὶν ἔνε του αγίου Σάβα τῆς εροιμου» κτλ. — Σελ. 397, κῶδ. 271. Τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· «Τὸ παρὸν βιβλίον οἶγουν οἱ. δ'. Ἴγχοι τῆς Παρακλητικῆς, ἐγράφησαν διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Σωφρονίου ῥακενδίτου. καὶ ἀφιερῶθην· εἰς τὴν λαῦραν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγίασμένου· εἰς τὸν περικαλλὴν ναὸν τῆς Παναγίας μου· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχέσθαι μοι. διὰ τὰ ἄμετρά μου πταίσματα. ἔτους. ζμθ'. Ἰνδικτιόνος· ιδ'. ἐν μηνὶ ἰανουαρίῳ· ις'· - καὶ ἦτις βουληθεὶ νατὸ ἡστερίση» κτλ. — Σελ. 398, κῶδ. 273. Ἡ πρώτη πινακὶς ἔσωθεν ἔχει φύλλον ἐν κεκολλημένον, ἀπεσπασμένον ἐκ τινος αἰθιοπικοῦ κώδικος. — Αὐτόθι κῶδ. 274. Κατὰ τι σημεῖωμα, γεγραμμένον ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 1-ου φύλλου, τὸ βιβλίον τῆς λαύρας ἦν ἐκ παλαιοῦ. — Σελ. 433, γρ. 31. Τὸ αὐτὸ τεμάχιον ἀντέγραψεν ὁ Πορφύριος. *Исторія Аѳон. Часть III. Аѳонъ монашескіѣ; отдѣленіе второе.* Ἐν Πετροπόλει 1892, σ. 992-993. — Σελ. 451, κῶδ. 323. Ἐνδὸν τῆς β' πινακίδος ἐκολλήθη φύλλον ἐκ χάρτου τῆς ιε' ἑκατ., ἐν ᾧ γέγραπται Σωστράτου γράμμα πρὸς Αυσίστρατον (*Theophyl. Simoc. ξα'*), οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐπειδὴ σοι πολλὰ καὶ θαυμαστὰ παραινέσαντες». Πρβλ. κῶδ. 198, σ. 304-305. — Σελ. 468, κῶδ. 351. Φύλλα δύο τούτου τοῦ κώδικος ἔχουσιν ἢ Πετροπόλεως αὐτοκρ. βιβλιοθήκῃ ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου (ἀριθ. 408. *Отчетъ за 1883 г., σ. 146*). — Σελ. 470, κῶδ. 357. Κατὰ τὸν κατάλογον Ἀντωνίου τοῦ βιβλίου ἡρίθμει

φύλλα 224. Τανῦν ἀριθμεῖ φύλλα 219, πρὸ δὲ τοῦ Ἀντωνίνου φύλλα περιπλέον εἶχεν ὁ κώδιξ ὀκτώ, ἅπερ ἔκοψεν ἴσως ὁ Πορφύριος (πρβλ. κῶδ. 305-ον τῆς ἐν Πετροπόλει βιβλιοθήκης (Отчетъ за 1883 г., σ. 127)· ἔστι δὲ μήκους 0,212, πλάτους 0,165. Κείμενον κατὰ σελίδα μονόστηλον καὶ ἐκ γραμμῶν 22 μέχρις 28.—Σελ. 471, κῶδ. 358. Κατὰ τι σημεῖωμα τῆς ις' ἑκατ. ὁ κώδιξ οὗτος ἦν ἐκ παλαιοῦ τῆς λαύρας τοῦ ἀγίου Σάβα.—Σελ. 480, κῶδ. 364, γρ. 26. Μονὴ τοῦ Στύλου ἦν αὐτὴ ἢ τοῦ ἀγίου Παύλου τοῦ ἐν τῷ Λάτμῳ. Κῶδιξ ἕτερος τῆς αὐτῆς μονῆς, γραφεὶς ἔτει 1049-φ, φυλάττεται νῦν ἐν Παρισίῳ (ancien fonds 598)· ἔχει δὲ τὸ σημεῖωμα τοῦτο «† Ἐγράφη ἢ ἱερά καὶ ψυχοφελῆς αὐτὴ βιβλος (= ἔργων τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ Σύρου) ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Στύλου, ἦγον τοῦ ἀγίου Παύλου τοῦ Λάτρους, διὰ χειρὸς Μιχαήλ, ἐν τῷ ἔτει τῷ ςφνη', μηνὶ νοεμβρίῳ β', ἰνδ. β', εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν τοῦ ταύτην κεκτημένου. Παρελθόντος δὲ οὐκ ὀλίγου καιροῦ, διὰ τὴν ἔφοδον τῶν ἀθέων Ἰσμηλιτῶν, ὁ ἅγιος Χριστόδουλος μετώκησεν εἰς τὴν Πάτμον, φέρων ἐν ἑαυτῷ ὅσα δυνάμενος βιβλία καὶ ἕτερα τινά. Ἐπὶ δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ καθηγουμένου τῆς Πάτμου τοῦ κυροῦ Λεοντίου καὶ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Παύλου τοῦ Λάτρους καὶ καθηγουμένου, οἰκτείρας τὴν τοιαύτην μονὴν ὁ κυρὸς Λεόντιος δέδωκε τὸ τοιοῦτον βιβλίον, καὶ εὐαγγέλιον κεκοσμημένον καὶ ἕτερον βιβλίον κατὰ Ματθαῖον σὺν δικαιώμασι καὶ χρυσοβούλλοις· καὶ οἱ κατὰ διαδοχὴν τῇ μονῇ ἡγουμενεύοντες ταύτη τοῦ Λάτρους ἵνα μνημονεύητε αὐτόν». H. Omont, Fac-similés des MSS grecs datés de la Bibliothèque Nationale du IX-e au XIV-e siècle, σ. 5, planche XXI.—Σελ. 481, γρ. 3. Τὸ ὄνομα Σπυρίδωνος ἀμφίβολον· ἐγράφη διὰ μονογράμματος ἐν τῷ κώδικι τῇ ις' ἑκατ.—Σελ. 494, κῶδ. 369. Καὶ τούτου τοῦ κώδικος ἀπέκοψεν ὁ Πορφύριος δύο φύλλα (κῶδ. Πετροπ. 457. Отчетъ за 1883 г., σ. 153).—Σελ. 497, κῶδ. 373. Φύλλ. τπβ' - τπε', περιέχοντα τὰ κατὰ τὴν μνήμην «τῆς εἰσόδου τῆς ἀχειροποιήτου μορφῆς τοῦ κ. καὶ σ. ἢ. Ἰ. Χ. ἐκ τῆς Ἐδουσηνῶν πόλεως εἰς ταύτην τὴν θεοφύλακτον

βασιλίδα τῶν πόλεων ἀνακομισθείσης». Ἐν τῇ ἀρχῇ στίχοι τινές, εἶτα τὸ συναξάριον καὶ μετὰ τοῦτο ἡ τοῦ Αὐγάρου ἐπιστολὴ καὶ ἀπόκρισις Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διήγησις, ἧς τὸ τέλος ἐλλείπει. — Σελ. 522, κῶδ. 402. Ὁ γράφας τὸν κώδικα τοῦτον Ἰωακεῖμ ἦν ἐκ Πάφου πόλεως ἐν Κύπρῳ. — Αὐτόθι κῶδ. 403. Καὶ ἡ δευτέρα πινακὶς αὐτοῦ περιεκαλύπτετο πρότερον, ὡς φαίνεται, μεμβρανίνῳ τινὶ φύλλῳ. — Σελ. 525, κῶδ. 408. Τούτου τοῦ κώδικος ἡ ἐποχὴ δυσδιάγνωστός ἐστιν· ὅτε δὲ τὸ πρῶτον εἶδον αὐτόν, ἐν τῷ συνοπτικῷ μου καταλόγῳ, ὃν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ κατέλιπον, ὤρισα χρόνον τῷ κώδικι τὴν ἐβδόμην ἢ τὴν ὀγδόην ἑκατονταετηρίδα· καὶ τὸν ὀρισμὸν τοῦτον οὕτως ἀκριβῶς ἀνέφερον ὁ ἐλλόγιμος Albert Ehrhard (Röm. Quartalschrift 1893, σ. 61 καὶ 74). Ἴνα δὲ τὸν χρόνον ἄλλοι τινές ἀκριβέστερον ὀρίσωσι, τῷ καταλόγῳ τούτῳ συνῆψα δύο πίνακας ἐκ φωτογραφίας ἀποτυπωθείσας. — Σελ. 574, κῶδ. 515. Ἐν τῷ 23-ῳ φύλλῳ κεῖται τοῦτο «Ἰστέον ὅτι διὰ τὴν τῶν Ἀγγελοθρησικῶν αἴρεσιν οὐκ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν ἐτάχθη ἡ τῶν Ἀσωμάτων ἑορτὴ (ἡ νοεμβρίου)· καὶ ταχθεῖσα δὲ ὕστερον εἰς ἄγγελον ἓνα ἢ καὶ εἰς δύο τὴν ἀναφορὰν ἔχει, καὶ αὕτη δὲ ὑφειμένη πως καὶ ἀσύντακτος, ἐνὶ μὲν προσώπῳ ἐπιγραφομένων τῶν στιχηρῶν, τοῦ δὲ κανόνος ἄλλως συντεταγμένου· καὶ τὸ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ συναΐζει καὶ εἰς λοιπὰς αὐτῶν μνείας ἀναγινωσκόμενον εὐαγγέλιον οὐδὲν τε περὶ αὐτῶν περιέχει, ἢ μόνην τὴν τοῦ Σατανᾶ ἀποστασίαν. Ἐνταῦθα γοῦν ἀγρυπνίας διατεταγμένης εἰς πάντας τοὺς αὐτοὺς ἁγίους Ἀσωμάτων, ἀνάλογος δὴ καὶ ἡ ἀκολουθία ἐπονθήθη καὶ προσφόρως κατετάχθη καὶ συνετέθη, καὶ μάλιστα αἱ προφητεῖαι, ἐξ ὧν πᾶσα ἀφορμὴ τοῖς εἰρηκόσιν ἁγίοις τι περὶ ἀγγέλων· αὐταὶ γάρ εἰσι πηγαὶ καὶ οἶονεὶ θεμέλιον, οὐ μόνον τῶν περὶ αὐτῶν θεωρημάτων, ἀλλὰ δὴ καὶ πάσης σχεδὸν θεολογίας· ἐντεῦθεν καὶ ὁ εἰς τὰ Σεραφίμ τοῦ ἁγίου πατρὸς Χρυσοστόμου λόγος ἀρτίως ἀναγινώσκειται· περιέχουσι μέντοι τῶν ἕως εἰς ἡμᾶς ἐληλυθότων περὶ τῶν νοητῶν τὰ φρικωδέστερα καὶ θαυμασιώτερα· διαλαμβάνουσι δὲ καὶ τὰ κυριώτερα πάντων». — Σελ. 584, κῶδ. 551. Τὸ προ-

οίμιον τῆς ἐρμηνείας εἰς τὸν ψαλτῆρα Νεοφύτου πρεσβυτέρου ἔχει κατὰ τὸν κώδικα ὧδε· «Ἄνωθεν ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων πνεύματι θείῳ ἐνηχοῦμενος ὁ θεῖος Δαυὶδ περὶ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ προεφήτευσεν ἀτεχνῶς καὶ περὶ πλείστων ἐτέρων· οὐ παρὰ τῆς θείας ἐλλάμψεως καὶ θεωρίας γένοιτο καὶ τὸν τῆς ἐμῆς ταπεινότητος ἐξίτηλον φωτισθῆναι νοῦν, ὥστε μηδὲν ἔξωθεν τῆς λεωφόρου τοῦ ἁγίου πνεύματος, μεθ' οὗ ἐκεῖνος ἐλάλει, περιφέρεσθαι ἡμᾶς· ἀλλὰ φαιδρῶς ἅμα καὶ ἀπλανῶς ἐκεῖθεν ἐνθουσιάζομενοι τὰ τῶν ψαλμῶν ἄδυτα ἐξομαλίζειν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς σὴν, τέκνον Ἡσαΐα, παράκλησιν καὶ σωτηρίαν, καθὼς καὶ μετὰ πάσης εἰλικρινείας καὶ δουλότητος λιπαρήσας πρὸς ἔργον πηλίκον παρέθηκες ἡμᾶς, εἰς πολλῶν λέγω ὠφέλειαν ἔσεσθαι καὶ σὴν σωτηρίαν καὶ δόξαν Θεοῦ, ἡ παρ' ἡμῶν εὐσύνοπτος αὕτη καὶ πληρεστάτη ἐρμηνεία τῶν θείων ψαλμῶν καὶ ὡς πνευματικὸν καὶ θεῖον θησαύρισμα ἢ τοιαύτη φωραθήσεται βίβλος, καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν ψυχωφελῶν βιβλίων ἡμῶν προστεθήσεται καὶ αὕτη· ἐγὼ δὲ ἐδίστασα εἰκότως τῷ μεγέθει τοῦ δράματος καὶ ὅτι ἐξ ἀκοῆς μὲν ἔχω, ὅτι πολλοὶ συνετοὶ καὶ σοφοὶ ἄνδρες ἠρμήνευσαν τὸ Ψαλτήριον, οὐδενὶ δὲ τούτων ἐνέτυχον ἔγωγε, ἵνα εἴσομαι τὰ παρ' ἐκείνων ῥητορευόμενα. Ὅμως εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου, ἵνα μὴ δόξω ἐφ' ἐτέρων θεμελίουσιν οἰκοδομεῖν, μηδὲ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας κατὰ Παῦλον λαλεῖν· ἀλλ' ἐκεῖνα λαλήσω καὶ διαγράψομαι, ἃ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ πνεύματος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὸν νοῦν καταυγάσαι μου. Οἶδα δὲ ὅτι, εἴ γε πειραθῶ λέγειν πλατυτέρως καὶ διαξάινειν κατὰ λέξιν τὰ τοῦ Ψαλτῆρος χωρία, βαρεῖά τις καὶ δυσβάστακτος ἀρτιωθήσεται βίβλος, καὶ διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐλοῦμαι σὺν Θεῷ ῥητῶς πως καὶ συλλήβδην διαπορθμεύειν τὰς ῥήσεις, ὥστε, εἰ δυνατόν, τὰ εἴκοσι τοῦ Ψαλτῆρος καθίσματα εἰς δέκα καὶ μόνους λόγους συνάψαι». — Σελ. 592, κῶδ. 569. Τὸ λείπον ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη (ἀριθ. 482. Отчетъ за 1883 г., σ. 159)· σύγκριται δ' ἐκ φύλλων 56, ἐν οἷς ὑπάρχει α') «Περὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ πῶς ἐκινήθη ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν ἔκτισε, καὶ πόσον

συνεξοδόν ἐξωδίασε καὶ πότε ἐκτίσθη καὶ πῶς ἐκλήθη Ἁγία Σοφία». β') Κατάλογος πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρις ἔτους 1602-ου· γ') Κατάλογος πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· δ') Ἐκλογαὶ χρονογραφίας καὶ ἄλλα τινά. — Σελ. 596, γραμ. 28. Τὸ κονδάκιον, ὑπερ ἐψάλλετο τῇ μνήμῃ τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ναοῦ Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου, ἰδιόμελόν ἐστιν· ἔχει δὲ ὧδε· « Ἦχος δ'. Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος τὴν εὐπρέπειαν | καὶ τὴν κάτω συναπέδειξας ὠραιότητα | τοῦ ἁγίου σκηνώματος τῆς δόξης σου, Κύριε, | κραταίωσον αὐτὸν εἰς αἰῶνα αἰῶνος | καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν | τὰς ἐν αὐτῷ ἀπαύστως προσαγομένας σοι δεήσεις | διὰ τῆς Θεοτόκου, | ἢ πάντων ζωῆ καὶ ἀνάστασις». — Ὁ οἶκος· « Τὴν ἐν σώματι θείαν τοῦ Λόγου | ἐορτάζοντες ἐπιδημίαν | τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας τὰ τέκνα, | πυκασμῶ ἀρετῶν λαμπρυνθῶμεν | ἀξίως τῆς χάριτος | καὶ Θεοῦ ἅγιον ἀναδειχθῶμεν | φωτισμῶ γνώσεως οἰκητήριον, | ἐν σοφίᾳ τῆς πίστεως | τὰς αἰνέσεις ἐξαγγέλλοντες· | ἢ σοφία γὰρ ἀληθῶς τοῦ πατρὸς | ἀνωκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον σαρκὸς | καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν ὑπὲρ νοῦν | ἢ πάντων ζωῆ καὶ ἀνάστασις». — Σελ. 598, γρ. 23. Τὸ ὄνομα τῆς μονῆς ἐν περιπλέγματι δυσαναγνώστῳ πιθανῶς· ἀναγνωστῆρον δὲ ἴσως «Μεληνητητῆς». — Σελ. 599, κῶδ. 583. Τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου γέγραπται διὰ κρυπτογραφίας, ἣν οὕτως ἀνέγνω· «† Ἐγραπτιν, διεμοῦ Λαυρεντίου | μοναχοῦ Κυπρέου. καὶ συγχα- | ρατε μου δια τὸν Κ(ύριον). —,αχλη' | † Λαυρέντιος ὁ γράφας Κύπρεος». Τοῦ αὐτοῦ Λαυρεντίου κώδικα γεγραμμένον ἔτει 1625-φ ὄρα ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. (κῶδ. 415, σελ. 530)· ὄρα δὲ καὶ τούτῳ τῷ τόμῳ (σ. 309) κώδικα τρίτον ἔτει 1634-φ γραφέντα. — Σελ. 600, κῶδ. 585. Φύλλα δύο τούτου τοῦ κώδικος ἔχει νῦν ἡ Πετροπόλεως αὐτοκρ. βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου (ἀριθ. 424. Отчетъ за 1883 год, σ. 149)· περιέχει δὲ ταῦτα μέρος ἐκ τῆς λειτουργίας Βασιλείου τοῦ μεγάλου. — Σελ. 602 (κῶδ. 587), γρ. 3 - 5. Τὰ κρυπτογραφικὰ ταῦτα δεόν οὕτως ἀναγνωσθῆναι· «Καὶ τὸν γέρ(σ)ντά μου τὸν Λαυρέντιον, τὸν ἐ(κ) Κύπρου, τὸν σπουδάσαντά με». — Σελ. 607, γρ. 19

ἀνάγνωθι τὸ αὐτόθι σύμπλεγμα οὕτω « βασιλέως Ἰωάννου ἔγρ(α-
 φεν) ». Οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι τοῦ Χρυσοστόμου φέρουσιν ἐπιγραφὰς τοιαύ-
 τας· α') « Λόγος εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν: - Ὅποταν ἐκ χειμῶνος κρυε-
 ροῦ » κτλ., φ. 3. β') Λόγοι τρεῖς εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, ὧν αἱ
 ἀρχαί· « Ἀδιήγητον πέλαγος δι' αἰῶνος » (φ. 6^β), « Παρθενίαν
 ὅστις ὕμνεϊ » (φ. 9^β), « Οὐρανίου κλάδου ἐξ ἀγάμου » (φ. 11).
 γ') « Λόγος εἰς τοὺς μάγους καὶ εἰς τὸν Ἡρώδη: - Ἀκούσατε
 ἀρτίως » κτλ., φ. 12^β. δ') « Λόγος εἰς τὸν παράνομον Ἡρώδη: -
 Οὐκ ἄν τις ἀμάρτοι », φ. 14. ε') Λόγος εἰς τὴν περιτομὴν τοῦ
 χ. ἡ. Ἰ. Χ. καὶ εἰς τὸν Συμεῶν: - Οὐ μόνον φορεῖ σάρκα »,
 φ. 15^β. ς') « Λόγος κατηχητικὸς εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια: - Ἄν-
 ὄρες φιλόχριστοι καὶ φιλάδελφοι », φ. 19. ζ') « Λόγος εἰς τὰ ἅγια
 Θεοφάνεια κτλ.: - Ἡ πηγὴ τῶν εὐαγγελικῶν », φ. 22. η') « Λόγος
 εἰς τὸν Φαρισαῖον καὶ εἰς τὸν τελώνην: - Ἄνθρωποι δύο ἀνέ-
 βησαν », φ. 25^β. θ') « Λόγος εἰς τὸν ἄσωτον υἱόν: - Ἀεὶ μὲν τὴν
 τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν », φ. 28. ι') « Λόγος εἰς τὴν δευτέραν
 παρουσίαν κτλ. - Μετὰ τὴν ἀνάληψιν », φ. 33. ια') « Λόγος τῇ
 Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω: - Οἱ τῶν καλῶν ἔρωτες », φ. 35. ιβ')
 « Λόγος εἰς τὸ Ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον: -
 Ἡ παρθένος ἄρουρα », φ. 38^β. ιγ') « Ὀμιλία εἰς τὸ Πρὸς σὲ ἦρα
 τοὺς ὀφθαλμούς μου: - Ἡ μὲν ἀνατολὴ τοῦ φωστῆρος », φ. 40.—
 Σελ. 608, κῶδ. 604. Ἐν τῷ κρασπέδῳ τοῦ 3-ου φύλλου ση-
 μείωμα· « † Βιβλίον τῆς ἀγίας λαύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου
 πατρὸς ἡμῶν Σάββα » κτλ. Αὐτόθι γραμμῇ 27-ῃ πρόσθετες ὅτι οἱ
 λοιποὶ τρεῖς λόγοι τοῦ Χρυσοστόμου τοιαύτας ἔχουσιν ἐπιγραφάς.
 α') « Ἐπαινος τῶν ἀπαντησάντων τῇ ἐκκλησίᾳ κτλ. Πολλὴν ὀρῶ
 τὴν σπουδὴν », φ. 127. β') « Ὅτι οὐ δεῖ ἐπαισχύνεσθαι τὴν τῶν
 οἰκείων πλημμελημάτων ἐξαγόρευσιν: - Μιμησώμεθα τὴν Σαμα-
 ρεΐτιν », φ. 134. γ') « Ὅτι οὐκ ἐξ ἑνὸς κατορθώματος καὶ μιᾶς
 ἀρετῆς χαρακτηρίζεται ὁ ἐνάρετος, ἀλλ' ἐκ πασῶν τῶν ἀρετῶν
 καὶ κατορθωμάτων: - Καὶ ἡμεῖς τοίνυν ὅταν πρὸς αἰρετικούς μα-
 χώμεθα », φ. 135^β. Αὐτόθι γραμμῇ 32-α πρόσθετες ὅτι τὰ Χρυ-
 σοστομικὰ κεφάλαια τοιαύτας ἔχουσιν ἐπιγραφάς· α') « Περὶ τοῦ

πάντοτε νήφειν καὶ ἐγρηγορέναι· οὕτω γὰρ ἀπονυστάζας ὁ Ἰούδας εἰς φυλαργυρίαν πέπτωκεν· - Παιδευόμεθα νήφειν αἰεὶ καὶ ἐγρηγορέναι», φ. 139^α. β') «Περὶ τοῦ μὴ ἀγανακτεῖν ἐν ὕβρεσιν, ἀλλὰ μᾶλλον χαίρειν καὶ καταγελαῖν τὸν ὑβρίζοντα· - Μάθωμεν τοῖνον ἀπὸ τῶν εἰρημένων», φ. 130^β. γ') «Περὶ ὅτι τὸ πενθεῖν ἀμέτρως ἐπὶ τοῖς νεκροῖς ἀπιστούντων ἐστὶν τῇ ἀναστάσει, καὶ ὅτι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν διδόναι χρῆ ἐλεημοσύνην καὶ προσφοράς· - Ἄλλὰ νῦν μετὰ τῶν ἄλλων κακῶν», φ. 141^α.—Σελ. 609, κῶδ. 606. Ἐν τῇ ἀρχῇ πορφυροῖς γράμμασιν ὑπάρχει γράμμα τοῦ Εὐσεβίου πρὸς Καρπιανόν· μεθ' ὃ «ὑπόθεσις κανόνος τῆς τῶν εὐαγγελίων συμφωνίας». Φύλ. 2^β δύο περικοπαὶ ἀποστολικαί, προστεθεῖσαι τῇ 1β' ἑκατ. Φύλ. 3 - 5 πίνακες μετὰ κοσμημάτων ἐμπεριέχοντες τὸ κανόνιον τῶν εὐαγγελίων. Φ. 84 μεταγενέστερον, προστεθὲν τῇ 1β'. ἑκατ. Τῇ αὐτῇ δ' ἐποχῇ περιέλαβεν ὁ κῶδιξ (φ. 166^β) καὶ τινὰς περικοπὰς ἐκ τοῦ Πραξαποστόλου. Ἡ γραφὴ τοῦ κῶδικος λεπτή καὶ μετὰ πολλῶν συγχοπῶν ἢ σημειογραφιῶν.—Σελ. 613, κῶδ. 309. Τὰ πρῶτα ὀκτώ φύλλα μεταγενέστερα, τῆς 1δ' ἑκατ.—Σελ. 615, κῶδ. 612. Ὁ κῶδιξ οὗτος ἔχει πολλὰ χάσματα διὰ τὴν ἀποκοπὴν φύλλων. Μετὰ τὸ 20-ὸν φ. ἐλλείπουσι περικοπαὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, ἀναγινωσκόμεναι ἀπὸ τοῦ β' μέχρι τοῦ θ' Σαββάτου. Μετὰ τὸ 28-ον φ. λείπει τὸ ἥμισυ περικοπῆς ἀναγινωσκομένης τῇ Κυριακῇ τοῦ Ἀσώτου· λείπουσι δὲ καὶ περικοπαὶ πολλαί, αἱ μέχρι τῆς ιζ' ἐβδομάδος τοῦ Ματθαίου, ἧς ἐστὶν ἄχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Χαναanaίας, ἀναγινωσκόμεναι. Μετὰ τὸ 42-ον φ. ἕτερον ἔλλειμμα μέγα. Διαιρέσεις τοῦ κῶδικος: Φ. 21 «Σάββατον πρῶτον τοῦ Ματθαίου». Φύλ. 44 «Εὐαγγέλια τῶν παννουχίδων». Φ. 65 «Εὐαγγέλια τῶν ἀγίων παθῶν». Φ. 78 «Εὐαγγέλια τῶν ὠρῶν τῆς μεγάλης Παρασκευῆς». Φ. 82 Συναξάριον τῶν εὐαγγελίων μετὰ πολλῶν συμπληρώσεων ἐν τοῖς κρασπέδοις. Φ. 108 «Εὐαγγέλια ἐωθινὰ ἀναστάσιμα». Φ. 112 Εὐαγγέλια εἰς διαφόρους λιτάς. Φ. 112-164 Πραξαπόστολος πλήρης. Φ. 164^β Συναξάριον τοῦ Πραξαποστόλου. Φ. 181^β Προκείμενα τῶν Κυριακῶν. — Σελ. 615, κῶδ. 614.

Ἡ πηγὴ γνώσεως Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λήγει νῦν εἰς τὰς λέξεις ταύτας· «ὁ Ματθαῖος καὶ Λουκᾶς οἱ ἱερώτατοι εὐαγγελισταὶ διαρρήδην ὑπέδειξαν - - -» (κεφ. κζ'). Τὸ δὲ 114-ον φύλλον μέρος ἐνέχει τῶν διαλεκτικῶν, τρία τούτων κεφάλαια (λβ', λγ', λδ'). Τοῦ αὐτοῦ δὲ κώδικος ἕξ φύλλα νῦν ἡ Πετροπόλεως ἔχει βιβλιοθήκη ἐν τῇ συλλογῇ Πορφυρίου (ἀριθ. 423. Отчетъ за 1883 г., σ. 148-149).— Σελ. 616, κῶδ. 616. Τὸ τελευταῖον κεφάλαιον ἐπιγέγραπται οὕτως· «Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις θείων πατέρων περὶ πίστεως καὶ κατὰ Λατίνων»· προσετέθη δὲ μετὰ τοῦτο καὶ «τοῦ Χρυσοστόμου (τεμάχιον) ἐκ τοῦ λόγου τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ». — Σελ. 616, κῶδ. 617. Τὸ τεμάχιον Εὐχολογίου νῦν ἀρχεται τῶν λέξεων τῶνδε· «- - - αὐτοῖς ἀγαθῶν ἐλέει καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ. Μετὰ δὲ τὸ ἀμήν ἐκφωνεῖ» κτλ.— Σελ. 619, κῶδ. 621 β'. Τὸ τέλος τοῦ κώδικος, ὅπερ, ὡς εἴρηται, νῦν ἡ Πετροῦπολις ἔχει, περιλαμβάνει τὸ σημεῖωμα τοῦ καλλιγράφου· «Μνήσθητι Κύριε τοῦ γράψαντος, | Ἄρσενίου μοναχοῦ:- | Ζοε'. Ἰνδικτιωνος ι'. || λαύρας τοῦ ὀσίου· | τῆς λαύρας τοῦ ὀσίου πατρὸς | ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου· καὶ τοῦ Ἄρχαγγέλου | Μιχαήλ ἐν Ἱερουσαλήμ:— | καὶ ὅποιος τὴν ἀποξενώσει ἀπὸ τὴν | λαύραν τοῦ ἀγίου Σάββα καὶ Ἄρχαγγέλων· | νὰ ἔχει τὰς ἀρρὰς τῶν τῆς θεοφόρων | πατέρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων· ἀμήν: | καὶ ἐκεινοῦ ὁποῦ τὴν ἔγραψεν· ὁμοίως καὶ ὁποῦ | κόφι τὸ φίλον:—» В. К. Ернштедтъ, Списокъ датированныхъ греческихъ рукописей Порфиріевскаго собранія, σ. 8. — Σελ. 629, κῶδ. 638. Σημειωτέον ἔτι τὰ ἐφεξῆς κείμενα· α') Κοντάκιον εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον τὴν ἐν τῷ Σινὰ κατ' ἦχον πλ. δ', οὗ ἡ ἀρχὴ· «Προκαθαρθῶμεν καὶ ἡμεῖς», φ. 367. β') «Εὐχὴ τῶν σταφυλῶν», ἧς ἡ ἀρχὴ· «Ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν ὁ εὐδοκήσας ἄμπελον», φ. 367β, γ') «Εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα Θεοκτιστοῦ μοναχοῦ». Ἄρχ. «Δέσποινά μου, ὑπεραγία μου Θεοτόκε», φ. 368. — Σελ. 635, κῶδ. 653. Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος ὑπάρχει «ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ», μετὰ δὲ τὸν νομοκάνονα προσέθηκεν ὁ ἀντιγραφεὺς «ἀκολουθίαν προτυπωθεῖσαν

εἰς τοὺς ἐκ τῆς Λατίνων αἵρέσεως ἐπιστρέφοντας» καὶ διαφόρους εὐχάς. — Σελ. 648, κῶδ. 688. Εὐχαί τινες ἐπιγράφονται οὕτως: «Εὐχαί τοῦ ὁσίου Ἰακώβου τοῦ μετὰ τὰς ἁμαρτίας πορνείας καὶ φόνους μετανοήσαντος καὶ ἀποκλεισθέντος ἐν τάφῳ καὶ τὰ γόνατα κλίναντος καὶ τὸ στήθος ἀφειδῶς τύπτοντος καὶ μετὰ κλαυθμοῦ πολλοῦ ταύτην λέγοντος ἐπὶ δέκα χρόνους». Ἄρχ. «Πῶς ἀτενίσω πρὸς σὲ ὁ Θεός; ποίαν δὲ ἀρχὴν τῆς ἐξομολογήσεως εὐροίμι» κτλ.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ.

Ἐκκλησιαστικῆς. Κῶδ. 579.

Τωβίτ. Κῶδ. 105.

Ψαλτήρια. Κῶδ. 45, 47, 59, 92, 162, 164, 165, 211,
231, 285, 293, 298, 313, 314, 315, 316, 317,
318, 346, 394, 395, 396, 397, 398, 404, 409,
435, 525, 528, 536, 546, 551, 554, 564, 565,
587, 605α', 608, 609, 613, 617β', 622, 623, 629α',
632, 634, 636, 643, 668, 677, 698, 704 γ'.—
Σειρὰ ἐρμηνευτῶν εἰς τοὺς ψαλμούς. Κῶδ. 231α', 308.

Προφητολογία. Κῶδ. 98, 99, 143, 147, 240, 247, 704 ιβ'.
— Ἀμώς, Ἡσαΐας Ἰεζεκιήλ. Κῶδ. 283.

Τετραευαγγέλια. Κῶδ. 101, 166, 200, 201, 243, 244,
248, 357, 358, 359, 410, 411, 412, 413, 558,
572, 606, 644, 645.—Σειρὰ ἐρμηνευτῶν εἰς τὸ κατὰ
Ματθαῖον εὐαγγέλιον. Κῶδ. 232.

Πράξεις καὶ ἐπιστολαὶ τῶν Ἀποστόλων. Κῶδ. 107, 204,
217, 559, 665, 676.

Εὐαγγέλια λειτουργικά. Κῶδ. 12, 23, 40, 58, 64, 82, 84,
104, 144, 152, 153, 154, 178, 186, 187, 188,
202, 203, 205, 235, 236, 245, 246, 356, 360,
605 δ', 612, 704 ι', ια'.

Πραξαπόστολοι. Κῶδ. 85, 145, 222, 266, 296.

Ἀπόκρυφα. Κῶδ. 60, 373, 422, 429, 492, 696.

Λειτουργίαι. Κῶδ. 48, 53, 56, 250, 327, 382, 383,

*

- 384, 392, 401, 403, 421, 539, 540, 541, 570,
571, 584, 585, 586, 605, 618, 621, 687, 692.
- Εὐχολόγια. Κῶδ. 50, 51, 54, 57, 106, 162, 205, 225,
313, 325, 350, 367, 375, 376, 377, 402, 493,
495, 538, 553, 568, 586, 588, 607, 617, 630,
688, 689, 693, 694, 701.
- Ἐξοδιαστικά. Κῶδ. 49, 291, 518, 664ς'.
- Μηναια. Κῶδ. 10, 16, 41, 62, 63, 70, 71, 72, 73, 148,
160, 167, 182, 183, 184, 189, 190, 191, 192,
193, 194, 207, 208, 209, 210, 228, 229, 237,
241, 260, 339, 362, 439, 578.
- Ἀνθολόγια τῶν μηναιῶν. Κῶδ. 213, 227, 339, 348,
349, 594, 642.
- Παρακλητικαί. Κῶδ. 67, 68, 146, 159, 214, 221, 238,
257, 269, 271, 362, 532, 542.
- Τριώδια. Κῶδ. 163, 195, 221, 239, 253, 300.
- Πεντηκοστάρια. Κῶδ. 239, 301, 302.
- Ἐρολόγια. Κῶδ. 55, 81, 93, 94, 95, 162, 535, 630. —
Ἐρολόγια τοῦ Θηκαρᾶ. Κῶδ. 44, 81, 90, 106,
162, 212, 279, 304, 305, 340, 341, 342, 343,
374, 380, 387, 406, 629β', 631, 670, 671, 700.
- Ἀκολουθίαι ἁσματικαὶ διάφοροι. Κῶδ. 69, 97, 135, 164,
255, 256, 269, 275, 277, 280, 294, 306, 313,
323, 324, 325, 362, 400, 404, 431, 442, 444,
494, 512, 515, 529, 531, 552, 566, 702,
703 β'. γ', 705.
- Τυπικά. Κῶδ. 306, 308 β', 309, 310, 311, 312, 362,
628, 635.
- Ἁγιασματάρια. Κῶδ. 347, 653, 694.
- Πανηγυρικά. Κῶδ. 1, 13, 30, 60, 79, 80, 103, 105,
161, 226, 242, 259, 261, 281, 292, 338, 373,
534, 583.
- Συναξάρια καὶ Μαρτυρολόγια. Κῶδ. 18, 26, 27, 30, 33,

- 60, 102, 108, 134, 140, 141, 142, 143, 150,
156, 170, 171, 179, 189, 219, 220, 223, 224,
226, 242, 259, 264, 281, 288, 290, 307, 329,
331, 333, 334, 351, 372, 373, 389, 418, 432,
441, 449, 509, 513, 561, 563, 567, 573, 625,
704 α', β', γ'.
- Κυριακοδρομία. Κῶδ. 216, 320, 351, 352, 353, 354,
355, 575.
- Ἐκκλησιαστικὴ μουσική. Κῶδ. 46, 83, 267, 361, 433,
511, 577, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601,
602, 610, 617 γ', 627, 650, 651, 652, 661, 673,
674, 678, 679, 681, 682, 690, 704 ς'.
- Εἰρημολόγια. Κῶδ. 46, 83, 599, 601, 617, 681, 682.
- Ἀνάμικτα. Κῶδ. 43, 106, 132, 366, 388, 390 καὶ ἕτεροι.
- Λαυσαϊκά. Κῶδ. 368, 369.
- Θεοτοκάρια. Κῶδ. 252, 272, 303, 326, 344, 345, 362,
391, 399, 406, 434, 503, 550, 666, 667, 680.
- Κανονικά, Νομοκάνονες, Νόμοι. Κῶδ. 86, 89, 120,
121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129,
130, 131, 225, 281, 286, 287, 295, 306, 321,
366, 428, 450, 508, 616, 620, 669, 672, 695,
697.
- Θεολογικά διάφορα. 17, 52, 91, 118, 133, 278, 283,
298, 365, 381, 415, 491, 502, 527, 537, 562,
580, 581, 590, 591, 614, 624.
- Ἀσκητικά. Κῶδ. 66, 76, 77, 78, 87, 151, 157, 180,
181, 199, 206, 218, 223, 251, 254, 265, 268,
329, 366, 370, 378, 393, 407, 408, 418, 427,
432, 438, 517, 521, 523, 524, 543, 544, 545,
556, 566, 569, 574, 582, 589, 592, 593, 603,
604, 611, 615, 633, 675, 699.
- Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. — α') Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.
Κῶδ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 19, 20, 21,

22, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 61, 96, 138, 139, 155, 168, 172, 200, 215, 231, 249, 250, 253, 258, 282, 319, 328, 331, 703, 704 δ', ε'.—β) Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Κῶδ. 11, 74, 75, 96, 169, 233, 282, 333, 337, 419, 446, 456, 458.—γ) Βασίλειος ὁ Καισαρείας. Κῶδ. 96, 253, 330, 332, 336, 456.—δ) Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας. Κῶδ. 273, 322.—ε) Μάρκος ὁ ἔρημίτης. Κῶδ. 157, 366, 407, 524.—ς) Ἐφραίμ ὁ Σύρος. Κῶδ. 34, 157, 158, 176, 230, 331, 335, 414, 557, 605 γ', 691.—ζ) Ἰσαὰκ ὁ Σύρος. Κῶδ. 157, 393, 407.—η) Ἰωάννης ὁ Σχολαστικός. Κῶδ. 65, 100, 157, 175, 177, 274, 363, 364, 371, 407.—θ) Μάξιμος ὁ ὁμολογητής. Κῶδ. 234, 430.—ι) Νεῖλος ὁ μέγας. Κῶδ. 157, 366, 407.—ια) Μακάριος Αἰγύπτιος. Κῶδ. 157.—ιβ) Θεόδωρος. Κῶδ. 217, 355.—ιγ) Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Κῶδ. 562, 591, 614, 672, 683.—ιδ) Θεόδωρος ὁ Στουδίτης. Κῶδ. 88, 297, 336.—ιε) Θεοφύλακτος ὁ Βουλγαρίας. Κῶδ. 149, 262, 263, 300. Τῶν αὐτῶν καὶ ἄλλων ἱερῶν ἀνδρῶν ἔργα πολλοὶ κώδικες ἔχουσι διεσπαρμένως· ὅρα δὲ πάντα ταῦτα λεπτομερῶς ἀναγεγραμμένα ἐν τῷ γενικῷ πίνακι.

Φιλοσοφικά. Κῶδ. 119, 284, 490, 502, 547, 548, 619 8. 10.

Κλασικοὶ συγγραφεῖς. Κῶδ. 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 136, 173, 174, 366, 416, 419, 420, 423, 424, 425, 426, 436, 437, 440, 453, 454, 457, 459, 460, 462, 463, 466, 468, 469, 473, 474, 475, 476, 477, 480, 481, 484, 485, 486, 487, 489, 497, 504, 507, 520, 531, 533, 547, 548, 549, 576, 701 α', 704 ιδ'.

Λεξικά. Κῶδ. 137, 185, 425, 501, 510.

Γραμματικά. Κῶδ. 43, 132, 136, 137, 198, 339, 379,

423, 425, 472, 475, 500, 506, 510, 569, 681,
684, 685.

Χρονογραφικά. Κωδ. 196, 197, 417, 448.

Ίατρικά. Κωδ. 432, 498, 499.

Γεωγραφικά. Κωδ. 43, 137, 429, 451, 496, 505, 526,
560, 626, 706.

Όνειροκριτικόν καὶ βροντολόγιον. Κωδ. 555.

Χρησμολογικόν. Κωδ. 422.

Μαθηματάρια. Κωδ. 437, 443, 446, 447, 452, 453, 454,
455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463,
464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472,
473, 474, 475, 476, 478, 479, 480, 481, 482,
483, 485, 486, 488, 489, 500, 507, 576, 686.

Έπιστολογραφικά. Κωδ. 330, 445, 516, 519, 522,
530, 619, 684.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΑΧΡΟΝΟΛΟΓΗΤΟΙ

τοῦ δευτέρου τμήματος.

Αἰῶνος.

- VIII. Κῶδ. 20. Τεμάχιον ἐκ τριῶν φύλλων ὄρα σελ. 36.
- IX. Κῶδ. 2, 2 ε', 7, 20, 144 (ὄρα σελ. 227), 157 γ', 180 18, 356 τεμ., 605 γ', 704 9.
- IX—X. Κῶδ. 8, 15, 76, 408 (? ὄρα καὶ σελ. 748).
- X. Κῶδ. 1, 3, 9 τεμ., 18, 25, 32 (ὄρα σελ. 74), 39, 107, 142 δ' ε', 157, 157 β', 158, 171 τεμ., 180, 190 τεμ., 215, 236, 241 (τεμάχ. ἐν σελ. 370), 242, 403 τεμ., 572 τεμ., 589 τεμ., 604 (τεμάχη παλίμψηστα), 605 δ', 644, 692 τεμ., 704 1. 4. 5.
- X—XI. Κῶδ. 13, 19, 28, 30, 36, 70, 79, 359, 578, 606.
- XI. Κῶδ. 4, 5, 7 τεμ., 9, 11, 12, 14, 15, 15 τεμ., 18, 21, 22, 23, 24, 27, 29, 31, 33, 37, 38, 61, 71, 82 τεμ., 84, 98, 99, 108, 140 τεμ., 141, 142, 143 α' γ' α'' β'', 144 τεμ., 147, 152, 154, 155, 156, 156 (τεμ. ἐν σελ. 251), 157 γ' (σελ. 252), 165, 168, 169, 170, 171, 232, 233, 236 τεμ., 241 τεμ., 243, 247, 249, 258, 266, 295, 309 τεμ., 361, 363, 364, 402 τεμ., 412, 444 τεμ., 505 τεμ., 572 τεμ., 579, 607 (τεμ. ἐν σελ. 612), 610, 628 (τεμ. ἐν σελ. 622), 665, 704 7. 8. 10. 12. 14. 15, 705.

Αἰῶνος.

- XI—XII. Κῶδ. 26, 32, 35, 42, 83, 100, 138, 157, 207, 407.
- XII. Κῶδ. 2 β', 9 τεμ., 10, 36 τεμ., 40, 60, 63, 64, 66, 72, 78, 103, 104, 108 τεμ., 139, 140, 158 (τεμ. ἐν σελ. 261), 166, 170 τεμ., 184, 219, 244, 246, 257, 320, 357, 413, 414, 609, 611, 612, 676, 698, 704 β. 11.
- XII—XIII. Κῶδ. 6, 41, 643.
- XIII. Κῶδ. 2 α' γ' δ', 67 (τεμ. ἐν σελ. 116), 73, 80, 82 τεμ., 85, 96, 108 (σελ. 194), 140 τεμ., 143 β' ε', 144 (τεμ. ἐν σελ. 227), 154 τεμ., 165, 176, 178, 179, 182 τεμ., 202, 232 τεμ., 234, 241, 245, 248, 257, 260, 263, 264, 281, 309 τεμ., 357 τεμ., 358, 362, 363 (τεμ. ἐν σελ. 480), 365, 366, 409, 410, 411, 603, 608, 612 τεμ., 628, 675, 677, 697.
- XIII—XIV. Κῶδ. 55, 86, 102, 149, 188, 637, 666, 704 13.
- XIV. Κῶδ. 21, 38, 46, 58, 65, 67, 74, 75, 76, 82, 97, 99, 101, 105, 121, 135, 136, 137, 148, 157 α', 160, 161, 169, 177, 181, 190, 191, 193, 200, 201, 204, 205, 217, 222, 223, 224, 227, 240, 241 τεμ., 253, 260 (ἄρα σελ. 390), 261, 265, 282, 305, 310, 333, 340, 360, 377, 393, 415, 417, 418, 419, 425, 439, 441, 515, 534, 537, 540, 568 τεμ., 572, 594, 599, 602, 605 β', 607, 617, 624, 625, 633, 639, 645, 665 τεμ., 673, 682, 688, 703 α'.
- XV. Κῶδ. 28, 46 (ἄρα σελ. 92), 57, 59, 64, 69, 120, 128, 132, 137, 160, 162, 192,

Αἰῶνος.

201 τεμ., 205, 209, 210, 257, 274, 285, 288, 291, 296, 311, 317, 325, 326, 339, 371, 372, 375, 376, 379, 394, 425 (ἔρα σελ. 543), 503, 539 τεμ., 568 τεμ., 584, 605, 607 (ἔρα σελ. 612), 614, 623, 635, 636, 680, 685, 698.

XV—XVI. Κῶδ. 56, 93, 382.

XVI. Κῶδ. 36 (ἔρα σελ. 80), 43, 44, 51, 59, 62, 63, 90, 91, 94, 95, 106, 127, 128, 146, 151, 162 τεμ., 164, 183, 194, 196, 197, 206, 211, 212, 213, 218, 233, 250, 275, 279, 293, 300, 305, 306, 313, 314, 323 (ἔρα σελ. 452), 338, 342, 346, 347, 348, 349, 353, 366, 367, 373, 374, 390, 392, 402, 403, 404, 416, 422, 423, 425 (ἔρα σελ. 543), 429 Α', 432 γ' δ', 434, 435, 493, 502 β', 509, 532, 564, 565, 578, 581, 586, 590, 598, 613, 618, 634, 638, 646, 655, 666, 667, 671, 672, 676, 678, 681, 685, 690, 694, 698.

XVI—XVII. Κῶδ. 388, 569.

XVII. Κῶδ. 34 (ἔρα σελ. 78), 52, 73 (σελ. 132), 87, 118, 122, 123, 124, 129, 130, 131, 134, 170, 200 β', 216, 286, 298 β', 320, 323, 329, 341, 343, 354, 370, 383, 384, 387, 389, 395, 397, 405, 424, 430, 431, 432 β', 450, 456, 457, 497, 501, 503, 508, 510, 534 η', 535, 538, 540, 543, 546, 566, 570, 571, 573, 576, 580 α', 583, 619, 654, 656, 669, 683, 693.

Αἰῶνος.

- XVIII. Κῶδ. 17, 50, 92, 109, 110, 111, 113, 114, 128, 174, 185, 268, 269, 270, 273, 276, 278, 280, 287, 289, 295, 298 α', 299, 309 τεμ., 321, 330, 331, 344, 372, 378, 385, 386, 433, 442, 443, 444, 445, 446, 458, 461, 463, 464, 472, 480, 481, 482, 484, 486, 487, 491, 492, 498, 499, 500, 507, 511, 512, 513, 514, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 544, 549, 553, 563, 564, 576 ς', 580 α', 582, 586, 589, 591, 615, 626, 640, 647, 649, 650, 651, 652, 653, 657, 658, 661, 662, 663, 674, 678, 679, 693, 699, 700, 701, 702, 703, 706.
- XIX. Κῶδ. 50, 294 α', 577, 592, 600, 702.

ΚΩΔΙΚΕΣ

μετ' εἰκόνων (miniatures), κοσμημάτων, ἢ κεφαλαιωδῶν
γραμμάτων ἐγκαλλωπίστων.

- Κῶδ. 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 33, 35, 37, 38, 39, 40, 48, 53, 58, 63, 64, 67, 79, 80, 82, 84, 101, 107, 134, 140, 144, 152, 154, 155, 156, 162, 165, 166, 167, 169, 175, 176, 178, 179, 188, 193, 200, 205, 206 (ἔρα σελ. 315, ἀριθ. 25), 208, 209, 210, 211, 223, 229, 233, 235, 236, 238, 239, 242, 243, 246, 247, 248, 250, 258, 275, 286, 308, 314, 318, 332, 344, 356, 357, 358, 359, 360, 362, 363, 364, 367, 382, 392, 401, 410, 411, 412, 413, 511, 571, 572, 585, 587, 609, 621, 626, 630, 639, 653, 666, 698.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

μετὰ χρονολογίας.

Ἔτος.	Κώδιξ.	
(835)	—	(Τετραευαγγέλιον· ὄρα σ. 711).
(861 — 862)	—	(Ψαλτήριον· ὄρα σ. 712).
(885)	—	Βίοι ὁσίων τινῶν ἀραβιστί· ὄρα σ. 724).
(962)	—	(Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου μέρος δεύτερον τῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον ὁμιλιῶν· ὄρα σ. 716).
987	172.	Ἰωάννου Χρυσσοστόμου ἐρμηνεῖα τῶν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῶν Παύλου.
(1009)	—	(Πραξαπόστολος· ὄρα σ. 719).
1019	144.	Εὐαγγέλιον λειτουργικόν.
1027	82.	Εὐαγγέλιον λειτουργικόν.
(1054)	—	(Προφητολόγιον· ὄρα σ. 712).
(1071—1072)	—	(Πατερικόν· ὄρα σ. 715).
1089—1090	259.	Πανηγυρικόν.
(1099)	—	(Τριώδιον· ὄρα σ. 716).
1184	235.	Εὐαγγέλιον λειτουργικόν.
1201	312.	Τυπικόν.
1269	362.	Συμπληρώσεις ἐν τούτῳ τῷ κώδικι. Ὅρα σελ. 473 καὶ τὸ εἰς φ. 111 πασχάλιον.
(1272)	—	(Τετραευαγγέλιον· ὄρα σ. 720).
1274—1275	153.	Εὐαγγέλιον λειτουργικόν.

Ἔτος.	Κωδῆ.
1292	175. Ἰωάννου Σχολαστικοῦ λόγοι.
1303—1304	604. Διόπτρα Φιλίππου μοναχοῦ.
1309	34. Συναξάρια τοῦ Νοεμβρίου μηνός.
1319	207,1. Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Δημητρίου.
(1321—1322)	551. (Νεοφύτου μοναχοῦ τοῦ Ψαλτῆρος ἐρμηνεία. Ἄγνωστος ἐμοὶ τούτου τοῦ κώδικος ἢ τύχη).
1329—1330	230. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου πονήματα.
1331—1332	262. Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας ἐρμηνεία τῶν Εὐαγγελίων.
(1334)	— (Λαυσαϊκόν ὄρα σ. 717).
1336	334. Βίος Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ.
1338	231. Σειρὰ ἐρμηνευτῶν εἰς τοὺς ψαλμούς.
1354	150. Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου πονήματα τινα.
(1360)	— (Τυπικόν ὄρα σ. 715).
1370	225. Νομοκάνων.
1382—1384	68. Παρακλητική.
1391	238. Παρακλητική.
(1392)	— (Ὁρολόγιον ὄρα σ. 717).
1398	220. Συναξάριον ἐνιαύσιον.
1401	{ 228,2. Μηναῖον τοῦ Νοεμβρίου μηνός.
1402	{ 228,1. Μηναῖον τοῦ Δεκεμβρίου μηνός.
1402	630. Ὁρολόγιον καὶ Εὐχολόγιον.
1405	229. Μηναῖον Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου μηνός.
1409	163. Τριψῆδιον.
1410	167. Μηναῖον Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου.
1416	198. Μοσχοπούλου ἐρωτήματα κτλ.
1416	221. Παρακλητική καὶ Τριψῆδιον.
1417—1418	239. Τριψῆδιον καὶ Πεντηχοστάριον.
1418	198. Μανουὴλ Μοσχοπούλου ἐρωτήματα γραμματικά.

Ἔτος.	Κώδιξ.
(1419—1424)	189. Μηναια τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου. Πορφύριος καὶ Ἀντωνῖνος λέγουσιν, ὅτι ὁ κώδιξ οὗτος ἐγράφη ἔτει 1392. Ὅρα σελ. 744.
1427	332. Βασιλείου Καισαρείας ἐξαήμερον.
1440	195. Τριώδιον.
1458	214. Παρακλητικὴ.
1470	376. Φύλλα τινὰ τούτου τοῦ κώδικος ἐγράφησαν ἔτει 1470-ῶ, ὡς δείκνυσι τὸ πασχάλιον ὄρα φ. 125.
1473	77. Δωροθέου ἀββᾶ λόγοι.
1477	319. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλίαι περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως.
(1482)	— (Ἀκλουθίαι καὶ εὐχαί· ὄρα σ. 717).
1493	301. Πεντηκοστάριον.
1497	57. Εὐχολόγιον ὄρα τὸ πρὸς τῷ τέλει πασχάλιον.
1501	539. Αἱ τρεῖς ἱεραὶ λειτουργίαι.
1512	302. Πεντηκοστάριον.
1522	337. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου διάφοροι λόγοι.
1527	284. Φίορ-δὲ-Βερτοῦ = Ἄνθος ἀρετῶν.
1537	48. Αἱ λειτουργίαι Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου.
1539	303. Θεοτοκάριον.
1541	159. Παρακλητικὴ.
1541	271. Παρακλητικὴ.
1541—1542	283. Μαθουσάλα τοῦ Μαχεῖρ συλλογαί.
1542	81. Θηκαρᾶς.
1543—1590	496. Κατάστιχον ἀδελφάτων τοῦ παναγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου.
1544	182. Μηναιῶν τοῦ Φεβρουαρίου μηνός.
1544	670. Θηκαρᾶς.
1548	45. Ψαλτήριον.

Ἔτος.	Κώδιξ.
(1549—1550)	— (Ἀριστοτέλους περὶ ζῶων μορίων· βρα σ. 716).
1549	704 2. Πράξις ἐξάρχου πατριαρχικοῦ.
1550	345. Θεοτοκάριον.
(1554)	80. Σημειοῦται αὐτόθι ὅτι ὁ κώδιξ οὗτος μετεγράφη ἔτει 1554-φ.
1556	145. Πραξαπόστολος.
1556—1557	396. Ψαλτήριον.
1564	692. Αἱ τρεῖς ἱεραὶ λειτουργίαι.
1565—1583	642. Ἀνθολόγιον τῶν δώδεκα μηναιῶν.
1566	304. Θηκαράς.
1566	369. Παλλαδίου ἢ πρὸς Λαῦσον ἱστορία.
1566—1567	621. Λειτουργία Βασιλείου καὶ ἡ τῶν προηγιασμένων.
1568	43. Διάφορα (βρα τὸ πασχάλιον εἰς φ. ρλγ')
1571	622. Ψαλτήριον.
1571—1574	308. Τυπικόν.
1572	631. Θηκαράς.
1573	324. Ἀσματικάί τινες ἀκολουθίαι.
1577—1578	53. Αἱ τρεῖς ἱεραὶ λειτουργίαι.
1578	401. Λειτουργία Χρυσσοστόμου, Βασιλείου καὶ Γρηγορίου.
1582	391. Θεοτοκάριον.
1582—1583	162. Θηκαράς· ὅσα σελίδα 273.
1582—1583	421. Διακονικὸν ἀκέφαλον.
1583—1594	545. Συναγωγὴ Λεοντίου ἱερέως αὐτόγραφος.
1585—1595	88. Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας λύσεις ζητημάτων καὶ Θεοδώρου Στουδίτου κατηχήσεις.
1585—1593	297. Θεοδώρου Στουδίτου κατηχήσεις.
1585	687. Αἱ τρεῖς ἱεραὶ λειτουργίαι.
1586	336. Θεοδώρου Στουδίτου κατηχήσεις.

Ἔτος.	Κώδιξ.
1587	400. Κανόνες ἁσματικοὶ πρὸς τοὺς Ἀσωμάτους.
1587	308, α'. Τεμάχιον σειρᾶς ἐρμηνευτῶν εἰς τὸν ιη' ψαλμόν.
1592—1593	541. Λειτουργίαι Ἰωάννου Χρυσοστόμου καὶ Βα- σιλείου Καισαρείας.
(1593)	127. Μαλαξοῦ νομοκάνων· ὄρα σ. 742.
1595	668. Ψαλτήριον.
1596	335. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου πονημάτια.
(1598)	— (Διακονικόν· ὄρα σ. 720).
1601	646. Κανὼν ἁσματικὸς εἰς τὸ Πάσχα· ὄρα σ. 633.
(1605)	— (Χρονογράφος· ὄρα σ. 714).
1606	383. Τεμάχιον τῶν τριῶν λειτουργιῶν.
1606	585. Λειτουργίαι.
1608—1609	664. Νομοκάνων.
1611—1612	292. Πανηγυρικόν.
1613	399. Θεοτοκᾶριον Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ.
1613	125. Μαλαξοῦ νομοκάνων.
1614	315. Ψαλτήριον.
1616	550. Θεοτοκᾶριον Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ.
1616—1617	91. Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως ἔργα τινά.
1616—1617	381. Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως ἔργα τινά.
1617	352. Κυριακοδρομίου πρῶτον μέρος.
1618—1619	351. Κυριακοδρομίου δεύτερον μέρος.
1619	429, Β'. Διάφορα.
1620	542. Στιχηράριον καὶ καθισματᾶριον.
1623	350. Εὐχολόγιον.
1625	327. Αἱ τρεῖς ἱεραὶ λειτουργίαι.
1627—1628	318. Ψαλτήριον.
1627—1628	186. } Εὐαγγέλιον λειτουργικόν εἰς τόμους δύο. 187. }
1630	380. Θηκαρᾶς.
1634	203. Ἐρμηνεῖα τῶν σαββατοκυριακῶν εὐαγγελίων.

Έτος.	Κώδις.
1635—1636	504. Νικολάου Κεραμέως αὐτόγραφος ἑρμηνεία τικῶν ἀριστοτελικῶν ἔργων.
1635	587. Ψαλτήριον.
1637	686. Μαθηματάριον.
1638	583. Πανηγυρικόν ἔρα καὶ σ. 750.
1645	117. Θεοφίλου Κορυδαλλέως ἀποσημειώσεις εἰς τὴν Ἀριστοτέλους λογικὴν.
1646	355. Κυριακοδρόμιον.
1651	691. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου παραινέσεις καὶ ἄλλα τινά.
1655	328. Ἰωάννου Χρυσοστόμου λόγοι τινές.
1662	439, α'. Ἰατροσόφιον.
1663—1664	551. Νεοφύτου πρεσβυτέρου τοῦ Ψαλτήρος ἑρμηνεία.
1664	427. Πατερικόν.
1665	428. Νομοκάνων.
1667	616. Μαλαξοῦ νομοκάνων.
1668	576 β'. Παραινετικῶν Κάτωνος ἐξηγήσεις.
1669	126. Νομοκάνων.
1674	116. Θεοφίλου Κορυδαλλέως ἔργα τινά.
1674	119. Γερασίμου Βλάχου λογικῆς εἰσαγωγῆ.
1674	406. Θεοτοκάριον Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ.
1674	576 γ'. Φωκυλίδου ποίημα νουθετικόν.
1674	575. Μαξίμου Πελοποννησίου κυριακοδρόμιον.
1675	696. Ἀποκάλυψις τῆς Θεοτόκου.
1676	536. Ψαλτήριον.
1678	115. Θεοφίλου Κορυδαλλέως ἑρμηνεία τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως Ἀριστοτέλους.
1678	557. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου λόγοι καὶ παραινέσεις.
(1680)	118. Κωνσταντίνου Ῥεσινοῦ διδαχαί.
1684	54. Κανόνες ἁσματικοί.
1685	555. Ὀνειροκριτικόν.

Ἔτος.	Κώδιξ.
1687	368. Λαυσαϊκόν.
1693	695. Νομοκάνων.
1695	528. Ψαλτήριον.
1697—1698	426. Λουκιανοῦ πονημάτια διάφορα.
1698	596. Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.
1698	533. Γεωργίου Σουγδουρῆ προδιόκησις εἰς τὴν λογικὴν.
1699	597. Ἄνθολόγιον ἐκκλησ. μουσικῆς.
1700	554. Γενναδίου Σχολαρίου μεσονοκτικόν.
1702	47. Παράφρασις τῶν ψαλμῶν.
1703	273. } Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας συγγραφαί. 322. }
1703—1704	316. Ψαλτήριον.
1709	589, α'. Διήγησις περὶ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξαν- δρείας Ἰωακείμ Ἀθηναίου.
1719	695 β'. Εὐχὴ συγχωρητικὴ.
1719	290. Πατερικόν.
1720	689. Εὐχαὶ διάφοροι.
1723	477. Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα.
1724—1725	466. Μαθηματάριον Εὐθυμίου.
1724—1725	559. Τουρκικὸς πρᾶξαπόστολος.
1725	641. Νομοκάνων.
1726	49. Ἐξοδιαστικόν.
1726	89. Νομοκάνων.
1727	475. Μαθηματάριον.
1727	488. Μαθηματάριον.
1730	648. Θεοφίλου Κορυθαλλέως λογικὴ.
1730—1732	454. Μαθηματάριον.
1731	527. Δαμασκηνοῦ Στουδίτου θησαυρός.
1731	684. Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου γραμματικά.
1732—1734	462. Μαθηματάριον.
1733—1735	453. Μαθηματάριον Κυριακοῦ.

Έτος.	Κώδιξ.
1734	460. Μαθηματάριον.
1735	397. Συμπλήρωμα Ψαλτηρίου.
1737	440. Θεοφίλου Κορυθαλλέως έρμηνεία τής φυσικής ακρόασεως 'Αριστοτέλους.
1738	548. Νικολάου Κούρσουλα ύπομνήματα.
1745	112. Θεοφίλου Κορυθαλλέως προδιόκησις είς φιλοσοφίαν.
1747—1749	470. Μαθηματάριον 'Αβραμίου τοϋ Σμυρναίου.
1747—1748	485. Μαθηματάριον.
1749—1751	469. Μαθηματάριον 'Αβραμίου τοϋ Σμυρναίου.
1749	468. Μαθηματάριον 'Αβραμίου τοϋ Σμυρναίου.
1749	558. Τετραευαγγέλιον τουρκικόν.
1749	173. Θεοφίλου Κορυθαλλέως φυσική ακρόασις.
1750	483. Μαθηματάριον 'Ανθίμου τοϋ 'Αρσενίτου.
1750.—1751	467. Μαθηματάριον 'Αβραμίου τοϋ Σμυρναίου.
1750—1752	489. Μαθηματάριον Νεκταρίου ιεροδιακόνου.
1751	561. Μεταφράσεις είς τουρκικήν γλώσσαν.
1752—1753	436. Θεοφίλου Κορυθαλλέως ρητορικά.
1753—1762	706. Βρεβείον τής λαύρας τοϋ όσίου Σάβα.
1753	218. Προσθήκαι 'Ιωαννικίου Σαβαΐτου.
1754	459. Μαθηματάριον.
1756	514. Βιβλιάριον 'Ιωαννικίου τοϋ Σαβαΐτου.
1756	631. 'Αναπληρώσεις 'Ιωαννικίου Σαβαΐτου.
1757	473. Μαθηματάριον.
1760	474. Μαθηματάριον Σωφρονίου 'Ραιδεστινοϋ.
1760	476. Μαθηματάριον Σωφρονίου 'Ραιδεστινοϋ.
1761	299. Βιβλιάριον 'Ιωαννικίου τοϋ Σαβαΐτου.
1762	199. 'Ασχητικά.
1762	560. Προσκυνητάριον τής 'Ιερουσαλήμ.
1763	447. Θεματογραφία Χριστοφῆ.
1763	505. Χρυσάνθου 'Ιεροσολύμων τακτικόν.
1769	437. Μαθηματάριον.

Ἔτος.	Κώδιξ.
1769	465. Μαθηματάριον Δύξεντίου μοναχοῦ.
1769	516. Ἐπιστολάριον.
1770	506. Γραμματικά.
1770	518. Ἐξοδιαστικόν.
1770	574. Πατερικόν.
1775	513. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου.
1775	659. Ἀσματικαί τινες ἀκολουθίαι.
1777	521. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου.
1777—1779	455. Μαθηματάριον Ἰωάννου Ῥαιδεστινοῦ.
1778	175. Ἀναπλήρωσις ἐνὸς φύλλου.
1780	417. Πίναξ Ἰωαννικίου Σαβαΐτου.
1780	206. Ἀναπληρώσεις Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου.
1782	80. Πίναξ Ἰωαννικίου Σαβαΐτου.
1783	289. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου.
1784	251. Ἐτερον ἀσκητικόν τοῦ αὐτοῦ.
1784	561. Τουρκικαὶ μεταφράσεις.
1784	414. Πίναξ Ἰωαννικίου Σαβαΐτου.
1785	133. Ἀνθίμου Ἱεροσολύμων θεολογικόν.
1787	276. Βιβλιάριον Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου.
(1788)	— (Νομοκάνων ὄρα σ. 720).
1791	326. Θεοτοχαρίου συμπλήρωσις.
1789	479. Κανόνες ἰαμβικοὶ Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ.
1792	438. Ἀσκητικὰ τεμάχη.
1794	699, γ'. Πατερικόν Ἰωαννικίου τοῦ Σαβαΐτου.
1797	449. Βίος τοῦ ὁσίου Χαρίτωνος.
1798	629. Ἐκλογή τοῦ Ψαλτηρίου ὑπὸ Νεοφύτου Πελοποννησίου.
1799	254. Σαμουήλ Κυπρίου παράδεισος.
1799	307. Σαμουήλ Κυπρίου ἐκλογή.
1800	588. Ἀκολουθία τῆς ἁγίας μεταλήψεως.
1801—1814	546. Παρρησία λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα.
1802	593. Σαμουήλ Κυπρίου πατερικόν αὐτόγραφον.

Ἔτος.	Κώδξ.
1803	517. Σαμουήλ Κυπρίου συλλογή νθ' κεφαλαίων.
1806	531. Νεοφύτου Κυπρίου συνθέσεις ἄσματικάι.
1806	702, η'. Δωροθέου Πρωίου στοιχεῖα ἀριθμητικῆς καὶ ἀλγέβρας.
1815	252. Θεοτοκάριον.
1820	255. Κανόνες καὶ εὐλογητάρια πρὸς τὸν ὅσιον Σάβαν.
1821	601. Εἰρημολόγιον τὸ καλοφωνικόν.
1822	275. Κανὼν ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου.
1823	525. Νεοφύτου Πελοποννησίου ἐκλογαὶ τοῦ Ψαλτηρίου.
(1822)	— (Ἀκολουθία τῶν δώδεκα ψαλμῶν ὄρα σ. 698).
1824	294. Σύνοψις ἱστορίας τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα.
(1826)	— (Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ ἐρημίτου ὄρα σ. 698).
1827	277. Κανόνες ἄσματικοὶ πρὸς τὸν ὅσιον Σάβαν.
183 -	627. Ἀνθολόγιον ἐκκλησ. μουσικῆς.
1833	16. Ἀκολουθίαι ἀωνόμων ἁγίων.
1834	595. Ἀναστασιματάριον.
1835	275. Θεοτοκάριον Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ.
1836	702, ζ'. Ἰωάσαφ ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου Σάβα λόγος.
1846	494 καὶ 529. Ἰακώβου μοναχοῦ ἀκολουθία πρὸς τὸν ὅσιον Ἀνδρέαν τὸν σαλόν.
1849	451. Νεοφύτου Κυπρίου θέατρον τῆς Ἁγίας Γῆς.

ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΟΙ ἢ ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΙΣ

καὶ αὐτόγραφα συγγραφέων τινῶν.

- Ἄβέρκιος «ὁ ἐξ Ἀγίας Πόλεως», ὃ ἐστὶν Ἱεροσολυμίτης, ἐν τῇ
λαύρᾳ τοῦ ὁσίου Σάβα μονάσας ἀπὸ τοῦ 1782-ου ἔτους ἀνε-
πλήρωσε δύο κώδικας, ἀριθ. 180 καὶ 181.
- Ἄβράμιος. ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης ὁ Σμυρναῖος, κῶδ. 471,
484, 649.—1747-1749, κῶδ. 470.—1749, κῶδ. 468.—
1749-1751, κῶδ. 469.—1750-1751, κῶδ. 467.
- Ἄβράμιος Καισαρεὺς 1735, κῶδ. 397.
- Ἄγγελάκης ὁ τοῦ Πετράκη, διδάσκαλος ἐν Θήβαις τῆς Βοιωτίας
1664, κῶδ. 427.
- Ἄγοραστὸς XVII, κῶδ. 384.
- Ἄζαρίας μητροπολίτης Θεοδοσιουπόλεως 1719, κῶδ. 695 β'.
- Ἄθανάσιος μοναχὸς XIII, κῶδ. 608.
- Ἄθανάσιος μοναχὸς περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς XV ἑκατ., κῶδ. 192.
- Ἄθανάσιος ἱεροδιάκονος ὁ ἐκ Βυθηκοκίου 1697-98, κῶδ. 426.
- Ἄθανάσιος Κύπριος, διάκονος τοῦ Ἀγίου Τάφου, 1674, κῶδ. 575.
- Ἄκακιος Βλαστὸς ὁ Πούλου, ἱερομόναχος 1613, κῶδ. 125.
- Ἄναστάσιος XVIII, κῶδ. 652.
- Ἄναστάσιος ὁ χατζῆ-Γεωργίου 1725, κῶδ. 559.
- Ἄνδρέας 1292, κῶδ. 175.
- Ἄνθιμος ἱερομόναχος ὁ Μωραΐτης (= Πελοποννήσιος) 1725,
κῶδ. 641.—1730, κῶδ. 648.
- Ἄνθιμος Ἀρσενίτης 1750, κῶδ. 483.
- Ἄνθιμος μοναχὸς ἐξ Ἀρχιάλου, γραμματεὺς τοῦ Κοινοῦ τοῦ Πα-
ναγίου Τάφου 1824, κῶδ. 294.

- Ἄνθιμος, ἱεροδιάκονος ἐν Λάρνακι 1821, κῶδ. 601.
 Ἀντώνιος Ἀγιοσαβίτης XII, κῶδ. 612.
 Ἀντώνιος ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1577 - 1578, κῶδ. 53.
 Ἀντώνιος 1663 - 1664, κῶδ. 551.
 Ἀντώνιος ἱερομόναχος 1726, κῶδ. 89.
 Ἀρσένιος μοναχὸς 1566 - 1567, κῶδ. 621.
 Αὐξέντιος μοναχὸς 1769, κῶδ. 465.
 Βαρνάβας μοναχὸς 1402, κῶδ. 630.
 Βασίλειος ἀναγνώστης ὁ Ἑπταίτης XI - XII, κῶδ. 83.
 Βασίλειος XII, κῶδ. 104.
 Βενιαμὴν ἱερομόναχος (Ἀγιοταφίτης) 1619, κῶδ. 429.
 Βλάτζας XVI, κῶδ. 226 (ὄρα σελ. 348).
 Γαλακτίος ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης XVII, κῶδ. 570. — 1613, κῶδ. 399.
 Γαλακτίων (ἴσως ὁ Γαλακτίος) ἱερομόναχος καὶ προηγούμενος Ἀγιοσαβίτης 1630, κῶδ. 380.
 (Γαβριήλ Ἀγιοσαβίτης 1334, κῶδ. Σιναϊτικὸς 432. Ὅρα σ. 717.)
 Γαυριήλ ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς πατὴρ 1564, κῶδ. 692.
 Γεννάδιος ἱεροδιάκονος 1571, κῶδ. 622.
 Γεράσιμος μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος 1089 - 1090, κῶδ. 259.
 (Γεράσιμος Ἀντιοχίτης, μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης, 1099. Κῶδ. Σιναϊτικὸς 743. Ὅρα σ. 716).
 Γεράσιμος μοναχὸς XIII, κῶδ. 108.
 Γεράσιμος ἱερομόναχος 1477, κῶδ. 219.
 Γεράσιμος μοναχὸς (Ἀγιοσαβίτης ἐκ Πελοποννήσου) XVI, κῶδ. 106.
 Γεράσιμος 1667, κῶδ. 616. — 1669, κῶδ. 126.
 Γεράσιμος ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1684, κῶδ. 54.
 Γεράσιμος Χῖτος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1719, κῶδ. 290.
 Γερμανὸς ἐπίσκοπος Ἀγιοσαβίτης XVI, κῶδ. 106, 655.
 Γεώργιος ἱερεὺς, λογοθέτης τῆς μητροπόλεως Ῥόδου 1585, κῶδ. 687.
 Γεώργιος Γρηγορόπουλος XVI, κῶδ. 416.
 Γεώργιος Καμισσαῖος, ἱερεὺς Θάσιος 1702, κῶδ. 47.
 Γεώργιος Ψιακὶ 1723, κῶδ. 477.

- Γεώργιος ἀναγνώστης Ἀγιοταφίτης XVIII, κῶδ. 92.
 Γρηγοριάδης 1720, κῶδ. 689.
 Γρηγόριος ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1550, κῶδ. 345.
 Γρηγόριος ἱερομόναχος ὁ Σαβαΐτης 1601, κῶδ. 646.
 Γρηγόριος Βασιλικός, ἱεροδιάκονος Μαυροθαλασσίτης ἐκ Τρουλίας
 1635, κῶδ. 587.
 Δανιήλ ἱερεὺς XVI, κῶδ. 250.
 Δανιήλ μοναχὸς XVII, κῶδ. 383 α΄.
 Δημήτριος ἀναγνώστης καὶ προσκυνητὴς τοῦ Ἁγίου Τάφου 1698,
 κῶδ. 596.
 Δημήτριος Βαϊλᾶ ὁ ἐκ Τυρράνων Ἀλβανίας 1834, κῶδ. 595.
 (Διονύσιος ἱερομόναχος Ἰορδανίτης XIV, κῶδ. Σιναϊτικὸς 1099.
 Ὅρα σ. 717).
 Διονύσιος XIV, κῶδ. 223 (ἔρα σελ. 336).
 (Διονύσιος ἱερομόναχος Ἀγιολαυροσαβαΐτης 1482, κῶδ. Σιναϊ-
 τικὸς 712. Ὅρα σ. 717).
 Δωρόθεος α΄, πατριάρχης Ἱεροσολύμων XIV, κῶδ. 377.—1382 -
 1384, κῶδ. 68. — 1389, κῶδ. 237. — 1401 - 1402,
 κῶδ. 228.
 Εὐδόκιμος μοναχὸς 1184, κῶδ. 235.
 Εὐθύμιος 1724 - 1725, κῶδ. 466.—1732 - 1734, κῶδ. 462.
 Ἡσαΐας ὁ Παντάγαλλι, μοναχὸς τῆς ἐν τῇ νήσῳ τῶν Στροφα-
 δίων μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου 1493, κῶδ. 301.
 (Θεόδωρος, διάκονος τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως 861 - 862, κῶδ.
 Π/πόλεως 206. Ὅρα σ. 712).
 Θεόδωρος 987, κῶδ. 172.
 Θεόδωρος Λανᾶτος 1274 - 1275, κῶδ. 153.
 Θεόδωρος ὁ Μοναστηριώτης 1201, κῶδ. 312.
 Θεοφάνης (ὁ Καρύκης) Ἀθηνῶν μητροπολίτης 1593, κῶδ. 127.
 Ὅρα σελ. 742).
 (Ίάκωβος Ἀγιοσαβίτης 1392, κῶδ. Σιναϊτικὸς 883. Ὅρα σ. 717).
 Ίάκωβος (Ἱεροσολυμίτης) 1405, κῶδ. 229.
 Ίάκωβος ἱερομόναχος XVII, κῶδ. 683.

- Ἰάκωβος ἱερομόναχος ἐν Πάτμῳ XVIII, κῶδ. 480.
 Ἰάκωβος Ἀναστασίου XVIII, κῶδ. 478.
 Ἰάκωβος ἱερομόναχος ἐκ Θεσσαλονίκης, Ἀγιοσαβίτης 1815, κῶδ. 252.
 Ἰάκωβος ἱερομόναχος ὁ Κρής 1822, κῶδ. 275.
 Ἰάκωβος μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1846, κῶδ. 494, 529.
 Ἰεζεκιήλ 1588, κῶδ. 88.
 Ἰερεμίας ἱερομόναχος (Ἀγιοσαβίτης) XVI, κῶδ. 213. — (1605, κῶδ. Noroff. ὄρα σ. 714).—1606, κῶδ. 383, 585.—1614, κῶδ. 315.
 Ἰερόθεος ἱερομόναχος ἐκ Σκοπέλου, Ἀγιοταφίτης XVIII, κῶδ. 479. — 1752-1753, κῶδ. 436.
 (Ἰλαρίων μοναχός, ἡγούμενος τοῦ Καλαμῶνος 962, κῶδ. Πατρι-
 ἀχὸς 136. Ὅρα σ. 716).
 Ἰωακείμ μητροπολίτης Σουπακίου 1410, κῶδ. 167.
 Ἰωακείμ ἱεροδιάκονος ὁ ἐξ Ἐφῶς 1749, κῶδ. 173.
 Ἰωακείμ (Μαχαιρᾶς) ἱερομόναχος ὁ Σμυρναῖος XVIII, κῶδ. 113, 446.—1745, κῶδ. 112.
 Ἰωακείμ ἐκ Κύπρου, Σαβαίτης ἱερεὺς, XVI, κῶδ. 402.
 Ἰωάννης μοναχὸς X, κῶδ. 157 (ὄρα σελ. 260).
 (Ἰωάννης ὁ γέρων, Ἀγιοσαβίτης 1071-1072, κῶδ. Πάρις.
 1598. Ὅρα σ. 715).
 Ἰωάννης ὁ Πυρρός, ἀναγνώστης καὶ κληρικός 1309, κῶδ. 34.
 Ἰωάννης ἀναγνώστης ὁ Μοδᾶς 1331-1332, κῶδ. 262.
 Ἰωάννης ὁ Χοῦμνος 1336, κῶδ. 334.
 (Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Ἀλήκης 1360, κῶδ. Coislin. 215. Ὅρα σ. 715).
 Ἰωάννης ἐκ Ναυπάκτου 1566, κῶδ. 304.
 Ἰωάννης ἱερεὺς XV, κῶδ. 226.
 Ἰωάννης Καρπαθιώτης, ἱερεὺς (Ἀγιοσαβίτης) XVI, κῶδ. 338.
 Ἰωάννης Ἱεροσολυμίτης 1699, κῶδ. 597.
 Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ ἐκ Πεγλιβανάντων 1775, κῶδ. 659.
 Ἰωάννης ἐκ Ῥαιδεστοῦ 1777-1779, κῶδ. 455.
 Ἰωαννίκιος ἱερομόναχος Σαβαίτης XVIII, κῶδ. 128, 264, 270,

- 295, 357, 385, 522, 523, 524, 544, 582, 646, 660, 671, 687, 699, 701 β', 702 ε'.—1753, κῶδ. 218.—1756, κῶδ. 514, 631.—1761, κῶδ. 299.—1762, κῶδ. 199.—1770, κῶδ. 518.—1775, κῶδ. 513.—1777, κῶδ. 521.—1778, κῶδ. 175.—1780, κῶδ. 206, 417.—1782, κῶδ. 80.—1784, κῶδ. 251, 414, 561.—1787, κῶδ. 276.—(1788, κῶδ. Ξενοφῶντος 99. Ὅρα σ. 720).—1791, κῶδ. 326.—1792, κῶδ. 438.—1794, κῶδ. 699 γ'.—1797, κῶδ. 449.
- Ἰωάσαφ XIV, κῶδ. 65.
- Ἰωάσαφ XV, κῶδ. 288, 379 α'.
- Ἰωάσαφ Κύπριος ὁ Σαρβός, Ἀγιοταφίτης 1556, κῶδ. 145. — 1556 - 1557, κῶδ. 396.
- Ἰωάσαφ ἱερομόναχος Κρής 1822, κῶδ. 275.
- Ἰωάσαφ ἡγούμενος λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα 1826, κῶδ. 702 ζ'. — (1822 καὶ 1826. Ὅρα σελ. 698).
- Ἰωὴλ μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1565 - 1583, κῶδ. 642. — 1571 - 1574, κῶδ. 308 β'. — 1573, κῶδ. 324. — 1585-1593, κῶδ. 297.—1587, κῶδ. 400.—1588 - 1595, κῶδ. 88.
- Ἰωνᾶς μοναχὸς ἐκ Μηζηθρᾶ XIV, κῶδ. 67.
- Ἰωσήφ Συμινάκης († 1508) XV κῶδ. 372.
- Ἰωσήφ Λέσβιος, μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1612, κῶδ. 292.
- Καλλίνικος μητροπολίτης Καισαρείας Παλαιστίνης 1651, κῶδ. 691.
- Κάλλιστος Ῥαθηνὸς ὁ Τραπεζούντιος, μοναχὸς Ἀγιοταφίτης 1391, κῶδ. 238.
- Καλός, νοτάριος καὶ διάκονος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα X, κῶδ. 25.
- Καπίτων ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1674, κῶδ. 406.
- Κλήμης ἱερομόναχος (Ἀγιοταφίτης) 1617, κῶδ. 352.—1618 - 1619, κῶδ. 351.
- Κλήμης ἱερομόναχος 1769, κῶδ. 516.
- Κύρκος ἱερεὺς XVII, κῶδ. 286.

- Κυριακός 1730 - 1732, κῶδ. 454.—1733 - 1735, κῶδ. 453.—
 Ἄχρονολ. κῶδ. 452.
- Κύριλλος 1627 - 1628, κῶδ. 186 καὶ 187.
- Κύριλλος ἱερομόναχος XVIII, κῶδ. 118.
- Κύριλλος 1695, κῶδ. 528.
- Κύριλλος ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1703, κῶδ. 273 καὶ 322.
- Κύριλλος μοναχὸς Χῖτος, ψάλτης ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ὁσίου Σάβα
 1827, κῶδ. 277.—1833, κῶδ. 16.
- Κωνσταντῖνος παπᾶ-Ἡσαίου, ἐκ Βεξέ χωρίου Καισαρείας τῆς ἐν
 Καππαδοκίᾳ 1749, κῶδ. 558.
- Λαυρέντιος (Ἀρχαγγελίτης ἢ Ἀγιοσαβίτης) 1634, κῶδ. 203.
- Λαυρέντιος ἐκ Παραμυθίας, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1665, κῶδ.
 428.—1678, κῶδ. 557.
- Λαυρέντιος ἱερομόναχος καὶ πρωτοσύγκελλος Ἀγιοταφίτης 1687,
 κῶδ. 368.
- Λαυρέντιος μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης ἐκ Κύπρου 1634 κῶδ. 203.—
 1638, κῶδ. 583. ὄρα προσθήκας, σ. 750.
- Λεόντιος ἀναγνώστης ἐκ Κύπρου 1566, κῶδ. 369.
- Λεόντιος ἱερεὺς 1583 - 1594, κῶδ. 545.
- Λεόντιος μοναχὸς 1620, κῶδ. 542.
- Λεόντιος ἱερομόναχος ἐκ Κύπρου 1693, κῶδ. 695.
- Λέων XI, κῶδ. 99.
- Λουκᾶς ὁ Τζυκέρας 1458, κῶδ. 214.
- Λουκᾶς ἱερεὺς ὁ Ντόγας 1527, κῶδ. 284.
- Μαθουσάλας μοναχὸς ὁ Μαχεῖρ XVI, κῶδ. 293.—1541 - 1542,
 κῶδ. 283.—(1549 - 1550, κῶδ. Βιενναῖος philos. 54. Ὅρα
 σ. 716).
- Μακάριος ἱερομόναχος ἐκ τῆς νήσου Κρήτης 1554, κῶδ. 80.
- Μακάριος ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης, ἐκ τῆς νήσου Κρήτης XVI,
 κῶδ. 618.
- Μακάριος ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης, ἐκ τῆς νήσου Κρήτης, 1655,
 κῶδ. 328.
- Μανουὴλ Χριστοφόρου ὁ ἐκ Ναυπλίου 1578, κῶδ. 401.

- Μάξιμος ιερομόναχος 1596, κῶδ. 335.
 Ματθαῖος ιερομόναχος 1329 - 1330, κῶδ. 230.
 Ματθαῖος μοναχός 1409, κῶδ. 163.
 Μεθόδιος μοναχός (1582 - 1583 ?), κῶδ. 162.
 Μελέτιος Χῖος, ἱερεὺς Ἀγιοσαβίτης 1627 - 1628, κῶδ. 318.
 Μηνᾶς μοναχός XI, κῶδ. 99.
 (Μητροφάνης ιερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1598, κῶδ. Μονάχου 345.
 Ὅρα σ. 720).
 Μιχαήλ Ἀγιοδημητρίτης (ἐκ Θεσσαλονίκης) 1319, κῶδ. 207.
 Μιχαήλ ὁ Κατάφυχος, ἐκ Βερροίας, 1398, κῶδ. 220.
 Μιχαήλ ὁ Κουβιστιάνος XV, κῶδ. 371.
 Μιχαήλ μοναχός 1501, κῶδ. 539.
 Μιχαήλ ἱερεὺς 1751, κῶδ. 561.
 Ναθαναήλ Ἀγιοσαβίτης XVI, κῶδ. 151, 323.
 Νεκτᾶριος πατριάρχης Ἱεροσολύμων XVII, κῶδ. 388 β', 502 α'.
 Νεόφυτος ιερομόναχος XVI, κῶδ. 382.
 Νεόφυτος Κύπριος, ιερομόναχος XVI, κῶδ. 676 β'.
 Νεόφυτος [?] 1703 - 1704, κῶδ. 316.
 Νεόφυτος ιερομόναχος 1709, κῶδ. 589 α'.
 Νεόφυτος ἱεροδιάκονος Πρόδιος XVIII, κῶδ. 492.
 Νικηφόρος υἱὸς Σολομῶντος, μαθητῆς δὲ Θεοφάνους τοῦ Μαν-
 σοῦρ XIII—XIV, κῶδ. 55.
 Νικηφόρος ιερομόναχος 1592 - 1593, κῶδ. 541.
 (Νικόλαος μοναχός 835, κῶδ. Π/πόλεως 219. Ὅρα σ. 711).
 Νικόλαος πρεσβύτερος 1027, κῶδ. 82.
 Νικόλαος 1416, κῶδ. 198.
 Νικόλαος ἀναγνώστης καὶ σύγγελλος 1512, κῶδ. 302.
 Νικόλαος ἀναγνώστης 1542, κῶδ. 81.
 Νικόλαος Κεραμεὺς 1635 - 1636, κῶδ. 504.
 Ξενοφῶν Πεντόζας, μοναχός τοῦ Στειρίου XIII, κῶδ. 362.
 Παΐσιος μοναχός (Ἀγιοσαβίτης) 1623, κῶδ. 350.
 Πανᾶρετος, πιθανῶς ὁ γνωστὸς μουσικὸς XIV, κῶδ. 602.
 Παρθένιος ιερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1616, κῶδ. 550.

- Παρθένιος μοναχὸς ὁ Θετταλὸς 1789, κῶδ. 479.
 Παῦλος μοναχὸς ὁ Μυτιληναῖος 1726, κῶδ. 49.
 Παῦλος ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης, ὁ ἐκ Σπάρτης τῆς Πισιδίας,
 † 1762, κῶδ. 560.
 Παχώμιος ἱερομόναχος ἐκ Πελοποννήσου 1646, κῶδ. 355.
 Προκόπιος ἐκ Πελοποννήσου XVIII, κῶδ. 17.
 Ῥάκου ἱερεὺς Ἀγιοταφίτης (μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1419-1424), κῶδ.
 189. Τὸ ὄνομα τοῦ ἱερέως ἀραβικόν.
 Σαμουήλ Κύπριος, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης XIX, κῶδ. 592,
 620.—1799, κῶδ. 254, 307.—1802, κῶδ. 593.—1803,
 κῶδ. 517.—1806, κῶδ. 531. Ἄλλος κῶδιξ τοῦ αὐτοῦ Σα-
 μουήλ γραφεὶς ἔτει 1804-φ περιεγράφη ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ
 τῆς Ἱεροσολ. Βιβλιοθ. σ. 326, ἀριθ. 262.
 Σεραφεῖμ (Ἀρχαγγελίτης ἢ Ἀγιοσαβίτης) 1676, κῶδ. 536.
 Σέργιος, μοναχὸς τῆς Ἀνεμᾶ λαύρας τῆς εἰς τὸν Ὀλυμπον Βι-
 θυνίας 1054, κῶδ. Π/πόλεως 217. Ὅρα σ. 712).
 Σουλιμάν υἱὸς Ἀττάλα διδασκάλου, υἱοῦ Σουλιμάν, υἱοῦ Νασράλλα-
 ἰλ-Χούρη 1586, κῶδ. 336.
 Συμεὼν 1019, κῶδ. 144.
 Συμεὼν μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1539, κῶδ. 303.
 Σωφρόνιος μοναχὸς 1473, κῶδ. 77.
 Σωφρόνιος Ἀγιοσαβίτης 1541, κῶδ. 271. Ὅρα καὶ σ. 746.
 Χαλήλ XVIII, κῶδ. 653.
 Χαραλάμπιος μοναχὸς 1544, κῶδ. 670.
 Χριστόδουλος ἀρχιεπίσκοπος Γάζης 1674, κῶδ. 116. — 1678,
 κῶδ. 115.
 Χριστοφῆς XVIII, κῶδ. 445.—1763, κῶδ. 447.
 Χρυσάφης χατζῆ-Μπαλῆ-ὀγλοῦ, ἐκ Ζιντζῆ-Δερὲ χωρίου Καισα-
 ρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ, 1731, κῶδ. 527.
 Χρυσάνθος Πελοποννήσιος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1798, κῶδ.
 629.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΑΙ.

- Γεράσιμος ιερομόναχος Ἀγιοταφίτης XIV, κῶδ. 207 (ἄρα σ. 319).
Εὐλόγιος ιερομόναχος ἐκ Μολδοβλαχίας 1555, κῶδ. 293 (ἄρα
σελ. 421).
Ἱερόθεος Ἰωαννίτης, ιερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1827, κῶδ. 277.
Ἰωαννίκιος Ἀγιοσαβίτης 1789, κῶδ. 79, 420.
Κυπριανὸς ιεροδιάκονος 1591, κῶδ. 303.
Μάξιμος ιεροδιάκονος XVI, κῶδ. 313.
Σίμων ιερομόναχος 1402, κῶδ. 228.
-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΚΤΗΤΟΡΕΣ.

- Ἄγαρηνοί τινες ἐκ Πτολεμαΐδος 1293, κῶδ. 35.
- Ἄγγελος, διδάσκαλος ἐν Θήβαις τῆς Βοιωτίας 1666, κῶδ. 52.
- Ἅγιος Τάφος (Κυριακὸς Τάφος ἢ ναὸς τῆς Ἀναστάσεως) ἐν Ἱεροσολύμοις XIII, κῶδ. 152.—1281-1292, κῶδ. 144.—XIV, κῶδ. 208.—1322, κῶδ. 144.—1382-1384, κῶδ. 68.—1391, κῶδ. 238.—1395, κῶδ. 229.—1401-1402, κῶδ. 228. — 1415-1416, κῶδ. 221. — 1417-1418, κῶδ. 239.—1419-1424, κῶδ. 189.—1431, κῶδ. 23.—1549-1550, κῶδ. 101.—1555, κῶδ. 293.—1584-1585, κῶδ. 223.—1592-1593, κῶδ. 36.—XVI, κῶδ. 7, 31, 39, 53, 61, 228, 417, 496. — XVII, κῶδ. 8, 179, 288.—1601, κῶδ. 42.—1616, κῶδ. 564.—1649, κῶδ. 144, 365.—1653, κῶδ. 104.—XVIII, κῶδ. 126, 576, 581.—1821, κῶδ. 559. — 1887, κῶδ. 553.—Παλαιᾶς ἐποχῆς ἀσημειώτου κώδικες: 88, 138, 141, 161.
- Ἀθανάσιος πατριάρχης Ἱεροσολύμων XIII, κῶδ. 152.
- Ἀθανάσιος ἱατρὸς 1647, κῶδ. 687.
- Ἀθανάσιος ἱερεὺς XVIII, κῶδ. 543.
- Ἀθανάσιος Κύπριος, ἱεροδιάκονος Ἀρχαγγελίτης 1674, κῶδ. 575.
- Ἀθανάσιος μοναχὸς ἐκ Μυτιλήνης XVIII, κῶδ. 650.
- Ἀλεξάνδρου μεγαλομάρτυρος ἐν Κ/πόλει μοναστήριον 1184, κῶδ. 235.
- Ἀμβρόσιος ἱερομόναχος XIX, κῶδ. 627.
- Ἄνεμᾶ λαύρα ἢ εἰς τὸν Ὀλυμπον τῆς Βιθυνίας 1054. Ὅρα σ. 712.

- Ἄνθιμος ἱερεὺς, διδάσκαλος ἐν Ἱεροσολύμοις XVIII, κῶδ. 456, 457, 463, 466, 475, 558.
- Ἀντώνιος XVI, κῶδ. 169.
- Ἀντώνιος 1601. κῶδ. 279.
- Ἀντώνιος ἱερομόναχος Ζαβειρώτης ὁ ἐκ Μήλου XVII, κῶδ. 305.
- Ἀντώνιος 1663 - 1664, κῶδ. 551.
- Ἀρσένιος μοναχὸς Ἀγιοταφίτης XVI, κῶδ. 53.
- Ἀρχαγγέλου (Μιχαήλ) ἢ Ἀρχαγγέλων (Μιχαήλ καὶ Γραβριήλ) μοναστήριον, ἢ μοναστήριον Ταξιάρχου ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅπερ ἦν μετόχιον τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα. XIV, κῶδ. 9.— XV, κῶδ. 610.— XVI, κῶδ. 11, 151, 342, 635.— 1543 - 1544, κῶδ. 34.— 1550, κῶδ. 345.— 1577, κῶδ. 28.— XVII, κῶδ. 91, 204, 392, 566, 575.— 1606, κῶδ. 585.— 1613, κῶδ. 399.— 1634, κῶδ. 203.— 1674, κῶδ. 116.— 1678, κῶδ. 115.— Ἔτεροι κώδικες· ὄρα σ. 718, 720, 722, 729.
- Αὐξέντιος ἱερομόναχος, ἐφημέριος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν Κωνσταντινουπόλει XVIII, κῶδ. 433.
- Αὐξέντιος μοναχὸς Ἀγιοταφίτης 1769, κῶδ. 465.
- Βάρδας ἱερεὺς XIII, κῶδ. 241.
- Βασίλειος κουβουκλήσιος χωρίου Βάβλας 1089 - 1090, κῶδ. 259.
- Βασίλειος XVIII, κῶδ. 652.
- Βράχημ Νταιλιούς 1346, κῶδ. 234.
- Γαβριήλ ἀρχιεπίσκοπος Λύδδης XVII [?], κῶδ. 399.
- Γαλακτέων Ἱεροσολυμίτης 1552, κῶδ. 636.
- Γεράκις XIV, κῶδ. 219.
- Γερασίου τοῦ ὁσίου λαύρα ἢ παρὰ τὸν Ἰορδάνην XIV, κῶδ. 60, 99, 139, 215.— 1388, κῶδ. 260.— XV, κῶδ. 161, 232, 246.— Μετόχιον αὐτοῦ ἐν Κύπρῳ XIV, κῶδ. 67.— 1388, κῶδ. 260.
- Γεράσιμος ἐπίσκοπος XVI, κῶδ. 149, 198.
- Γεράσιμος Σιναίτης 1554, κῶδ. 80.
- Γεράσιμος μοναχὸς ἐκ Κερκύρας XVI, κῶδ. 393.

- Γεράσιμος ἱερομόναχος (Ἄγιοταφίτης) 1778, κῶδ. 597.
 Γερμανὸς μοναχὸς ὁ Τζυράκης 1274, κῶδ. 153.
 Γερμανὸς μητροπολίτης XVI, κῶδ. 665.
 Γερμανὸς ἐπίσκοπος XVI, κῶδ. 106.
 Γερμανὸς ἱερομόναχος XVI, κῶδ. 373.
 Γεώργιος X, κῶδ. 25.
 Γεώργιος Ἱεροσολυμίτης XIV, κῶδ. 108.
 Γεώργιος ὁ Σέρβος 1571, κῶδ. 622.
 (Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος ναὸς ἐν Ἀσκάλωνι, ὃς ἀραβιστὶ
 Χάδρα λέγεται 1099. Ὅρα σελ. 716).
 Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος ναὸς ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Λαράνδ(ων)
 XIV, κῶδ. 219.
 Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος μοναστήριον ἐν Κρήτῃ 1613,
 κῶδ. 125.
 Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος μοναστήριον ἐν Κύπρῳ, καλούμενον
 τῶν Μαγγάνων XV, κῶδ. 65.
 Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος μοναστήριον (ἐν Ἱεροσολύμοις) XIV,
 κῶδ. 188.—XV, κῶδ. 202.
 Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος μοναστήριον (ἐν Ἱεροσολύμοις), ὃ
 καὶ Τζιβρίτ ὠνομάζετο XIV, κῶδ. 72.
 Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος ἐκκλησία ἐν τῇ κώμῃ Τζίφνα XVI,
 κῶδ. 618.
 Γρηγόριος μητροπολίτης Χαυρανίου 1653, κῶδ. 104.
 Γρηγόριος ἱερεὺς 1752, κῶδ. 330.
 Γρηγόριος Ῥόδιος XVII, κῶδ. 348.
 Γρηγόριος ἱερομόναχος Κρής ὁ καὶ Λεντίτζης ἐπωνυμούμενος XVII,
 κῶδ. 586.
 Δαβίδ, μοναχὸς Σέρβος XIV, κῶδ. 208.
 Δαυὶδ ἀρχιμανδρίτης Ἄγιοταφίτης XVII, κῶδ. 44.
 Δαμασκηνὸς ἱερομόναχος Ἄγιοσαβίτης XVII, κῶδ. 91, 216, 300,
 402.—1634, κῶδ. 203.—1635, κῶδ. 341, 381, 493.
 Δημητρίου τοῦ μεγαλομάρτυρος μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις XVI,
 κῶδ. 612.—1571-1574, κῶδ. 308.

- Δημήτριος ὁ Μαλωταρᾶς, πρωτοπαπᾶς Λακεδαιμονίας καὶ ὕστερον ἐπίσκοπος Μεθώνης XIV, κῶδ. 5.
- Δημήτριος γραμματικὸς 1398, κῶδ. 220.
- Δημήτριος Γλυκὸς 1698 - 1699, κῶδ. 533.
- Δημήτριος Λογοθέτης XVIII, κῶδ. 652.
- Διονυσίου (τοῦ κῦρ) μοναστήριον εἰς Ἅγιον Ὄρος XVI, κῶδ. 393.
- Διονύσιος ἱερομόναχος ῥήτωρ XVI, κῶδ. 694.
- Διονύσιος Νικοπολίτης, ἱερομόναχος Ἁγιοσαβίτης 1815, κῶδ. 561.
- Δομέτιος μοναχὸς Ἁγιοταφίτης 1616, κῶδ. 564.
- Δοσίθεος πατριάρχης Ἱεροσολύμων XVII, κῶδ. 504.
- Δωρόθεος μητροπολίτης Πέτρας Ἀραβίας XVI?, κῶδ. 59.
- Δωρόθεος μητροπολίτης (Τριπόλεως Φοινίκης) 1577, κῶδ. 285.
- Εὐγένιος ἱεροδιάκονος XVII, κῶδ. 424.
- Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις XIV, κῶδ. 39.
- Ζαχαρίας ἱερεὺς ἐν τῇ νήσῳ Κῶ XVI, κῶδ. 42.
- Ζεβελαῖνος XIII?, κῶδ. 243.
- Ἥλιος τοῦ προφήτου μοναστήριον παρὰ τὰ Ἱεροσόλυμα XIV, κῶδ. 312.
- Ἥλιος ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας τῆς ἐν Παλαιστίνῃ 1281, κῶδ. 144.
- Ἥλιος ἱερεὺς, υἱὸς Μανσοῦρ ἱερέως, ὁ ἐκ τῆς κώμης Ῥαφίδια τῆς παρὰ τὴν Νεάπολιν XVII, κῶδ. 618.
- Ἡσαίας ἱερεὺς Ἱεροσολυμίτης 1616, κῶδ. 259. Ὅρα σελ. 670.
- Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις XIV, κῶδ. 5.—Λαύρα ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ XII, κῶδ. 8, 142, 168.
- Θεοτόκου μοναστήριον, ἐπονομαζόμενον τῆς Ἀλαμάνας XIV, κῶδ. 144.
- Θεοτόκου ναὸς ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Κιτίου, ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ XIV, κῶδ. 23.
- Θεοτόκου τῆς Πορταίτισης ἐκκλησία (ἐν Ἀδριανουπόλει ?) 1815 κῶδ. 553.
- Θεοφάνης πατριάρχης Ἱεροσολύμων 1644, κῶδ. 622.
- Θεοφάνης Ῥόδιος, ἱερομόναχος Ἁγιοταφίτης XVIII, κῶδ. 316.

- Θεοφάνης Καρύκης, μητροπολίτης Ἀθηνῶν 1593, κῶδ. 127.
 Θεοχάρης XVIII, κῶδ. 459.
 Θωμᾶς ἱερομόναχος Ἱεροσολυμίτης 1391, κῶδ. 238.
 Ιακώβ XVIII, κῶδ. 500.
 Ἰάκωβος ἡγούμενος Μεληντητῆς (?), XVI-XVII, κῶδ. 581. Ὅρα καὶ
 σ. 750.
 Ἰάκωβος ἱερεὺς Κύπριος XVI, κῶδ. 56.
 Ἰάκωβος ἱερομόναχος XVII, κῶδ. 683.
 Ἰάκωβος μοναχὸς ἐκ Πάτμου, υἱὸς χατζῆ-Ἡλιοῦ XVIII, κῶδ. 480.
 Ἰβραήμ ἱερεὺς XIV, κῶδ. 312.
 Ἰγνάτιος ἐπίσκοπος Εἰρηνοπόλεως καὶ Ἐπιφανείας XIII, κῶδ. 99.
 Ἰεζεκιήλ ἱερομόναχος XVIII, κῶδ. 433.
 Ἰεζεκιήλ Κύπριος, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1718, κῶδ. 590.
 Ἰερεμίας ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1614-1617, κῶδ. 315.
 Ἰλαρίων ἐξ Ἰωαννίνων, ἱερομόναχος Σιναίτης 1665, κῶδ. 428.
 Ἰωακείμ ἱερομόναχος XIV, κῶδ. 223.
 Ἰωακείμ XVII, κῶδ. 319.
 Ἰωακείμ Σμυρναῖος ὁ Μαχαιρᾶς XVIII, κῶδ. 109, 110.
 (Ἰωάννου) Προδρόμου μοναστήριον παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν
 1201, κῶδ. 312. — XIII, κῶδ. 32, 35, 70, 98, 103.
 1316, κῶδ. 41. — 1319, κῶδ. 207. — 1322, κῶδ. 33. —
 1330, κῶδ. 230. — 1332, κῶδ. 242. — 1354, κῶδ. 150—
 XIV, κῶδ. 108, 360.
 Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις XVI, κῶδ. 59.
 Ἰωάννης τοῦ παπᾶ Βραχίμη καὶ Χουζίρες ἡ σύζυγος αὐτοῦ XIV,
 κῶδ. 23.
 Ἰωάννης καθολικὸς Πάφου τῆς ἐν Κύπρῳ XIV, κῶδ. 411.
 Ἰωάννης Περβανᾶς XVI, κῶδ. 412.
 Ἰωάννης Ῥάλης 1538, κῶδ. 86.
 Ἰωάννης ἱερεὺς Ἀγιοσαβίτης 1543-1544, κῶδ. 34.
 Ἰωάννης ἐξ Ἰωαννίνων 1695, κῶδ. 528.
 Ἰωάννης πρεσβύτερος ἐν τῷ Ἀνικητιάτῳ XVIII, κῶδ. 136.
 Ἰωάννης ὁ τοῦ Κωνσταντῆ XVI, κῶδ. 136.

- Ἰωαννίκιος ἀρχιμανδρίτης τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα XIV, κῶδ. 188.
- Ἰωαννίκιος Ἀγιοσαβίτης 1784, κῶδ. 251.
- Ἰωάσαφ μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1617, κῶδ. 315.
- Ἰωάσαφ μητροπολίτης Πτολεμαῖδος 1679, κῶδ. 301.
- Ἰωνᾶς μοναχὸς ἐκ Τζεσμέ 1810, κῶδ. 344.
- Ἰωὴλ μοναχὸς Θηβαῖος 1577, κῶδ. 285.
- Ἰωσήφ ἱερεὺς XIII, κῶδ. 362.
- Ἰωσήφ μητροπολίτης Βιδύνης ?, κῶδ. 1.
- Ἰωσήφ (χατζῆς=προσκυνητὴς τοῦ Παναγίου Τάφου) 1798, κῶδ. 650.
- Καγρῶν ἐκκλησία, ἡ μοναστήριον XIII, κῶδ. 24 καὶ σ. 739.
- Κομνηνὸς ὁ μέγας (εἷς τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Τραπεζοῦντος) XIV, κῶδ. 39.
- Κόροκος (= Κοράκι ἐν τῇ Πετραίᾳ Ἀραβίᾳ?) XVI, κῶδ. 665.
- Κυριάκος ἐκ Βάρνης XVIII, κῶδ. 459.
- Κύπρου ἀρχιεπίσκοπος 1293, κῶδ. 35.
- Κύριλλος μοναχὸς XII - XIII, κῶδ. 103.
- Κύριλλος Χῖος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης XVI, κῶδ. 598.
- Κωνσταντῖνου καὶ Ἑλένης τῶν ἁγίων ἐκκλησία πατριαρχικὴ ἐν Ἱερουσαλὴμ XVI, κῶδ. 304, 308, 607. — XVII, κῶδ. 226. — 1647, κῶδ. 622.
- Κωνσταντῖνος ἱερομόναχος 1292, κῶδ. 175.
- Κωνσταντῖνος, ἔγγονος Ἀμφιλοχίου μητροπολίτου Ἰκονίου 1536, κῶδ. 375.
- Κωνσταντῖνος ἀναγνώστης 1637, κῶδ. 687.
- Κωνσταντῖνος διδάσκαλος (ἐν Ἱεροσολύμοις?) XVIII, κῶδ. 373.
- Κωνσταντῖνος ζωγράφος XVI, κῶδ. 136.
- Λεόντιος, μοναχὸς Ἀγιοταφίτης 1592 - 1593, κῶδ. 36.
- Λουκᾶς ἱερεὺς ἀπὸ τ᾽ Ἀρμενάκιν XIV, κῶδ. 665.
- Λυμπίδιος ἡ Γλειμπίδης ἱερεὺς XIV, κῶδ. 334.
- Μακαρίου Πέρου γονὴ ἢ εἰς τὸ Ἀρβανιτοχώριν XVII, κῶδ. 201.
- Μαλαχίας ἱερομόναχος Σιναίτης XVI, κῶδ. 204.
- Μανόλης (χατζῆς) 1798, κῶδ. 650.

- Μανουήλ Μαῦρος ἐκ Θεσσαλονίκης 1354, κῶδ. 150.
 Μανουήλ Δημητρόπουλος 1613, κῶδ. 125.
 Μάξιμος μοναχὸς XVI, κῶδ. 393.
 Μάξιμος ὁ Συμαῖος, διδάσκαλος ἐν Ἱεροσολόμοις XVIII-XIX, κῶδ. 556.
 Ματρῶνα μοναχὴ XIV, κῶδ. 144.
 Μεθόδιος ἱερομόναχος 1542, κῶδ. 81.
 Μισαήλ μητροπολίτης Πέτρας 1824, κῶδ. 294 α΄.
 Μιχαήλ Ἀσλάνης ἐξ Ἀτταλείας XVI, κῶδ. 204.
 (Μουσές, υἱὸς τοῦ Ἡλιάς XVI ? Ὅρα σ. 718).
 Νάρχατω (ή), ἀποθανοῦσα ἔτει 1497-φ· κῶδ. 57.
 Νεῖλος ἱερομόναχος 1404, κῶδ. 334.
 Νεόφυτος, ἀρχιδιάκονος Ἀγιοταφίτης XVIII, κῶδ. 576.—Ὁ αὐτὸς ἱερομόναχος ὦν, κῶδ. 581.
 Νίκανδρος μοναχὸς XVI, κῶδ. 340.
 Νικάνωρ XVIII, κῶδ. 373.
 Νικηφόρος πρῶτην μητροπολίτης Κρήτης 1316, κῶδ. 41.—1322, κῶδ. 33. Ὅρα καὶ σ. 739.
 Νικηφόρος μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης XVIII, κῶδ. 162.
 Νικόδημος μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1633, κῶδ. 265.
 Νικολάου τοῦ ἀγίου ναὸς εἰς Ἀκροτήριν XV (?), κῶδ. 259.
 Νικολάου τοῦ ἀγίου μοναστήριον ἐν Κύπρῳ, ὑπερ ἦν μετόχιον τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου τοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου· XIV, κῶδ. 67.—1388, κῶδ. 260.
 Νικόλαος μητροπολίτης Νικαίας ? κῶδ. 1.
 Νικόλαος Κεραμεὺς 1636, κῶδ. 504.
 Νίκων ἱερομόναχος ἐν Κύπρῳ XIV, κῶδ. 67.
 Νύμφως ἱερομόναχος Χῖος, ἐκ τοῦ χωρίου Καταρράκτου XVI, κῶδ. 313.
 Ὄτωγάνης υἱὸς Βασιλείου, ἐξ Εἰρηνοπόλεως XIV, κῶδ. 219.
 Παγώνα ἡ «ἀπὸ τὸ Ἀρβανιτοχωῶριν» XVII, κῶδ. 201.
 Παμβῶ, ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος τῆς ἐν τῷ Ἰορδάνῳ μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου 1329 - 1330, κῶδ. 230.—XIV, κῶδ. 176.

- Παναγίας μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις XV, κῶδ. 614.—XVII, κῶδ. 402.
- Παναγίας μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις ἕτερον, ὃ καὶ Δέρ-άλαμάνι λέγεται XIV, κῶδ. 144.
- Παναγίου Τάφου Βιβλιοθήκη, XVIII, κῶδ. 126.
- Πανάγνου μοναστήριον ἐν Χάλκη τῇ νήσῳ τῇ παρὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν 1726, κῶδ. 49.
- Παναγίας τῆς Φιλοσόφου μοναστήριον ἐν Πελοποννήσῳ XVI, κῶδ. 534.
- Παντολέων ὁ Λιγυρός, πρωτοφάλης † 1562 - 1563, κῶδ. 14.
- Παρθένιος πρωτοσύγκελλος Ἀγιοταφίτης XVIII, κῶδ. 126.
- Παρθένιος, καλόγηρος Ἀγιοταφίτης XVII, κῶδ. 286.
- Παρθένιος ἀρχιεπίσκοπος Νεαπόλεως XVII - XVIII, κῶδ. 590.
- Παρθένιος διάκονος 1716, κῶδ. 670.
- Παρθένιος ἱεροδιάκονος Ἀδριανουπολίτης 1815, κῶδ. 553.
- Πατριαρχεῖον τῶν Ἱεροσολύμων XVIII, κῶδ. 543.
- (Παῦλος, ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ [ἁγίου Σάββα ?] 962. Ὅρα σ. 716).
- Παφνούτιος ἐκ Κύπρου 1556, κῶδ. 132.
- Παχώμιος (πιθανῶς ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα) 1577 - 1578, κῶδ. 28.
- Παχώμιος ἱερομόναχος «ἀπὸ τὸν Γαλατᾶν» XVI, κῶδ. 66.
- Πέτρος μοναχὸς XIII, κῶδ. 4.
- Πτολεμαῖς = Ἄκη 1293, κῶδ. 35.
- Σάββα τοῦ ὀσίου λαύρα. Κῶδ. 1, 9, 28, 34, 64, 66, 69, 71, 78, 86, 88, 106, 145, 149, 151, 155, 156, 160, 169, 170, 171, 177, 188, 190, 198, 199, 204, 213, 216, 226, 233, 251, 254, 261, 265, 271, 274, 277, 285, 289, 292, 297, 303, 306, 312, 315, 316, 318, 327, 338, 341, 342, 350, 357, 358, 369, 370, 373, 375, 391, 392, 412, 416, 451, 493, 550, 561, 574, 585, 587, 590, 621, 635, 655, 668, 670, 676, 704. Καὶ πάντες οἱ λοιποὶ κώδικες, οἷς πρόσθετες ἐκ τῆς πα-

τριαρχικῆς συλλογῆς ἐτέρους ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα (ἀριθ. 7, 11, 12, 13, 16, 17, 22, 24, 28, 29, 30, 36, 38, 43, 49, 51, 52, 56, 73, 79, 85, 89, 106, 107, 108, 109, 112, 113, 122, 133, 134, 135, 136, 138, 170, 179, 230, 262, 274, 281, 295, 370, 405, 430, 483, 510, 528, 533, 640), ἔτι δὲ κώδικας ἐξήκοντα καὶ τρεῖς ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ τιμίου Σταυροῦ (ἀριθ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 16, 17, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 35, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 57, 58, 67, 68, 69, 71, 73, 74, 79, 80, 82, 83, 88, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107) καὶ πάλιν ἐτέρους ὀκτὼ ἐν τῷ σκευοφυλακείῳ τοῦ Παναγίου Τάφου πεφυλαγμένους.

Σαμουήλ ἱερεὺς Ἀθηναῖος 1712, κῶδ. 670.

Σαμουήλ Κύπιος, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1785, κῶδ. 133.

Σαμουήλ ἱερομόναχος, ἐφημέριος τῆς μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, τῆς παρὰ τὰ Ἱεροσόλυμα 1719, κῶδ. 290.

Σίλβεστρος ἱερεὺς (Ἀγιοσαβίτης) XVII, κῶδ. 409.

Σιλμπάρδος ἀναγνώστης ἐκ τῆς νήσου Κῶ 1601, κῶδ. 42.

Σινά μοναστήριον 1473, κῶδ. 77.

Σουλεϊμάν ἱερεὺς, υἱὸς Νικολάου, ἐν Μπετζάλα XV, κῶδ. 202.

Σταυρενὸς ἱερεὺς 1497, κῶδ. 57.

Σταῦρος Κολαῖς XVIII, κῶδ. 134.

Σταυροῦ τοῦ τιμίου ναὸς ἐν τῷ Μεσοκλήπῳ (Κύπρου) XIV, κῶδ. 234.

Στύλου μοναστήριον XIII, κῶδ. 364. Ὅρα καὶ σελίδα 747.

Συμεὼν Θαυμαστοορείτου μοναστήριον XI - XIII, κῶδ. 108

Συμεὼν ἱερομόναχος 1549-1550, κῶδ. 101.

Συμεὼν μητροπολίτης Πτολεμαίδος XVII, κῶδ. 124.

Σωτῆρος (Χριστοῦ) μοναστήριον ἐν Κ/πόλει X—XI, κῶδ. 70.

Σωτήρας μοναστήριον XVIII, κῶδ. 543.

- Σωφρόνιος ἐκ Ῥαιδεστοῦ, πρωτοσύγκελλος Ἀγιοταφίτης 1769, κῶδ. 474.
- Σωφρόνιος ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας (τῆς ἐν Παλαιστίνῃ πιδανως) XIII, κῶδ. 241.
- Σωφρόνιος πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων XVI, κῶδ. 304.
- Τεσσαράκοντα μαρτύρων ἐκκλησία (ἐν τῇ λαύρα τοῦ ἀγίου Σάβα) XVII, κῶδ. 570.
- Τιμόθεος ἱεροδιάκονος, κῶδ. 88.
- Τιμόθεος ἐπίσκοπος Σίφνου XVII, κῶδ. 586.
- Τοῦρκοί τινες εἶχον ἔτει 1538-φ τὸν 86-ον κώδικα.
- Fatthala, υἱὸς Θεοδώρου, ἔξαρχος τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας 1431, κῶδ. 23.
- Φίλιππος ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1577, κῶδ. 285.
- Φιλόθεος μοναχὸς XIII, κῶδ. 18.
- Χαλήλ ὁ τοῦ παπᾶ-Ἰωσήφ (Ἱεροσολομίτης) XIV, κῶδ. 72.
- Χανὸν ἱεροδιάκονος, υἱὸς Γιάχνα τοῦ Ἀλιμάτ, ὁ ἀπὸ τῆς κόμης Ἰσας ἐπαρχίας Bhka 1545, κῶδ. 260.
- Χαράλαμπος ἱερομόναχος ἐκ Κύπρου XVIII, κῶδ. 652.
- Χαρσιανίτου μοναστήριον XIV, κῶδ. 65.
- Χρηστίνη μοναχὴ ἢ «ἀπὸ τὸ Ἀρβανιτοχώριν» XVII, κῶδ. 201.
- Χριστοφῆς XVIII, κῶδ. 487.
- Χριστόφορος ἱερεὺς Ἀγιοταφίτης XVII, κῶδ. 226.
- Χριστόφορος ἱερεὺς 1887, κῶδ. 553.
- Χρυσάνθος Τραπεζούντιος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης XVIII, κῶδ. 456, 457, 466, 475, 558, 653.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΝ Τῷ ΔΕΥΤΕΡῳ ΤΟΜῳ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΩΝ

πατριαρχῶν κληρικῶν λαϊκῶν χωρῶν πόλεων καὶ ἄλλων τινῶν ¹.

Ἄβδας ἐπίσκοπος Περσῶν: μαρτύριον.—248. Ἄβδυναγῶ: μαρτύριον.—64. Ἄβηνῆρ τῷ ἁγίῳ τροπάρια.—455. Ἄβερκίου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως βίος καὶ μαρτύριον.—55. Ἄβέρκιος Ἱεροσολυμίτης, ἱερομόναχος Ἁγιοσαβίτης 1782 — 1786.—293, 295, 775. Ἄβιβος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—49, 76, 223, 284. Θαῦμα.—63, 77, 328, 352. Ἄβιμέλεχ ἕκστασις.—545. Ἄβραὰμ τοῦ προπάτορος ἀπόκρυφος διαθήκη.—499, 565. Λόγος Ἐφραὶμ περὶ τοῦ αὐτοῦ.—64. Ἄβραὰμ † 1288.—614. Ἄβραὰμ Νόροφ.—231 ², 707, 708, 713 - 715, 720, 721, 722, 723. Ἄβραμίου τοῦ ὀσίου βίος.—57. Μοναστήριον.—144.	Ἄβράμιος ἀββᾶς Ἁγιοσαβίτης.—519, 525. Ἄβράμιος ὁ Σμυρναῖος, ἱερομόναχος Ἁγιοταφίτης 1747 - 1768.—559, 560, 563, 576, 775. Ἄβράμιος ὁ ἐξ Ἑβραίων.—604. Ἄβράμιος Καισαρεύς 1735.—521. Ἄβράμιος ἀντιγραφεὺς XVIII, πιθανῶς ὁ ὕστερον πατριάρχης Ἱεροσολύμων.—633. Ἄβράμιος πατριάρχης Ἱεροσολύμων † 1787.—640. Ἄβρουδ ἐπισκοπή.—531. Ἄγαθάγγελος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—329. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—400. Ἄγαθόνικος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—374, 590. Μνήμη τῇ δ' ἀπριλίου.—129. Κανὼν ἄσματικός εἰς Ἀγαθόποδα.—371.

¹ Τοῦ πίνακος τούτου τὴν ὕλην ἤθροισε Παντελεῆς ὁ Κομνηνός, ὁ ἐν τῇ Θεολογικῇ Ἀκαδημίᾳ Πετροπόλεως.—² Γράφε αὐτόθι Ἄβραὰμ ἀντὶ τοῦ ὀνόματος Ἀλεξάνδρου.

- Ἄγαθούπολις, πόλις καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἐπαρχία ἐν Θράκη.— 571.
- Ἄγάθων ἀββάς: ἀποφθέγματα.— 142.
- Ἀγαλλιανῶ μέλη ἐκκλησιαστικά.— 606.
- Ἀγαλλιανός: Μανουήλ.
- Ἄγάπης περί τεμάχη τινά.— 316.
- Ἀγαπητός διάκονος: παραινήσεις.— 550, 554, 556, 559, 560, 563.
- Ἀγαπίου μάρτυρος μνήμη.— 20.
- Ἀγάπιος μοναχός ὁ Λάνδος.— 382, 394, 523, 590.
- Ἀγαρηνοί.— 79, 96, 182, 421, 432, 784.
- Ἀγγελάκης ἀντιγραφεύς 1664.— 544, 775.
- Ἀγγελικὴ κίνησις.— 614.
- Ἀγγελικὸν σχῆμα.— 484.
- Ἀγγελοδρησικιτῶν αἵρεσις.— 748.
- Ἀγγελος διδάσκαλος 1666.— 97, 784.
- Ἀγγέλων περί.— 344.
- Ἄγια Ἄννα: σκῆπη ἐν Ἀγίῳ Ὄρει.— 544, 587.
- Ἄγια Βάτος ἡ ἐν τῷ Σινά: κοντάκιον δι' αὐτήν.— 753.
- Ἄγια Μαύρα=ἡ νῆσος Ἰθάκη.— 567.
- Ἄγια Μονή: μοναστήριον, δ κεῖται ΒΑ τοῦ Ναυπλίου.— 185, 741.
- Ἀγιάσματα (Τὰ): τόπος ἐν Κ/πόλει (1426), ἐν ᾧ ναὸς ὑπῆρχέ ποτε τῆς ἀγίας Ἀναστασίας.— 459.
- Ἀγιασματάριον.— 466, 635, 650, 756.
- Ἀγιασμός ὁ μικρός: ἀκολουθία.— 84, 94, 99, 101, 104, 312, 446, 465, 467, 500, 501, 505, 515, 585, 601, 632, 641, 646, 650.
- Ἀγιασμός ὁ μέγας, τῶν Θεοφανείων ἢ τῶν Φώτων.— 447, 500, 501, 505.
- Ἄγια Σοφία: ναὸς ἐν Κ/πόλει.— 410, 535, 749, 750.
- Ἄγια Τριάς: ἐκκλησία καὶ ἐνορία τῶν Ἀθηνῶν, ὡς φαίνεται.— 308. Ἀκολουθία ἁσματικὴ τῇ Ἄγίᾳ Τριάδι.— 639. Κανὼν παρακλητικὸς τῇ αὐτῇ.— 476, 533. Οἴκοι τῇ αὐτῇ ψαλλόμενοι.— 585. Δόγμα.— 480, 554, 566.
- Ἄγιοι Πάντες: ἀκολουθία τούτοις ἁσματικὴ.— 639. Ἐγκώμιον αὐτῶν.— 109.
- Ἄγιοι Τόποι: ὕμνοι πρὸς δόξαν αὐτῶν.— 657.
- Ἄγιολαβροσαβαίτης.— 717.
- Ἄγιονορείτης=Ἀγιορίτης.— 356.
- Ἀγιορειτικὸν μέλος.— 607.
- Ἄγιον Ὄρη: χωρίον.— 214.
- Ἄγιον Ὄρος=Ἄθως.— 89, 191, 316, 571, 636.
- Ἀγιοπολίτης: Κοσμάς, Στέφανος.
- Ἀγιοπολίτου Ψαλτήριον.— 277.
- Ἀγιοσαββίται.— 422.

- Ἅγιος Θεόδωρος, χωρίον ἐν Δέσφω.—566.
- Ἅγιοσοφικὰ μέλη.—645.
- Ἅγιοστεφανῖται· γένος Κρητῶν.—319, 320.
- Ἅγιος Στέφανος, κώμη παρὰ τὴν Κ/πολιν.—428.
- Ἅγιος Στράτης· νῆσος τοῦ Αἰγαίου, παρὰ τὴν Δῆμον.—567.
- Ἅγιοταφίτου μοναχοῦ σημειώματα.—93.
- Ἅγιος Τάφος ὁ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.—18, 70, 80, 83, 86, 90, 98, 99, 104, 110, 116, 126, 138, 151, 165, 174, 180, 221, 223, 228, 229, 267, 298, 299, 319, 332, 333, 355, 356, 369, 405, 413, 421, 449, 451, 455, 481, 534, 555, 559, 585, 587, 588, 589, 595, 598, 605, 620, 655, 657, 724, 727, 728, 729, 730, 784.
- Ἀποτέφρωσις ἔτει 1808.—299. Κατάστιχον ἀδελφάτων ὑπὲρ τοῦ Ἁγίου Τάφου.—566. Λόγος παραινετικὸς εἰς τοὺς προσκυνητὰς αὐτοῦ.—657. Οἴκοι καὶ ψαλλόμενοι εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον.—657.
- Ἄγκυρα, πόλις ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ.—120, 136, 137, 587.
- Ἄγνη ἡ ἁγία μάρτυς· μνήμη αὐτῆς τῇ λ' τοῦ μηνὸς Ἰουλίου.—131.
- Ἄγοραστός XVII.—515, 775.
- Ἄγρίππας ὁ ἅγιος μάρτυς· μνήμη τούτου τῇ α' τοῦ Νοεμβρίου μηνός.—21.
- Ἄγριππίνη ἡ ἁγία μάρτυς, ἧς ἡ μνήμη τῇ κγ' τοῦ μηνὸς Ἰουνίου.—126.
- Ἄγρός: Στύλος καὶ Ἄγρός.
- Ἄγρουπνίαι ὄλου τοῦ ἐνιαυτοῦ.—440, 441.
- Ἄγρουπνίας πέρι.—615.
- Ἄγχιαλος ἡ πόλις.—656, 657.
- Ἄδὰμ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου πέρι κεφάλαιον Μεθοδίου Πατάρων.—211. Περὶ τοῦ πῶς ἔλαβεν ὁ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ὁμιλία τοῦ Χρυσοστόμου.—54. Βίος τοῦ Ἄδὰμ καὶ διαθήκη.—537.
- Ἄδελφάτα τοῦ Ἁγίου Τάφου.—566, 567.
- Ἀδελφοποιήσις: ἀκολουθία ἐκκλησιαστικὴ περὶ ταύτης.—312.
- Ἄδης τί ἐστίν.—535. Τὰ ἐν Ἄδης τί ἐστίν.—535. Τὰ ἐν Ἄδου δικαιοτήρια.—211.
- Ἄδριανὸς ὁ ἅγιος μάρτυς: μάρτυριον.—591. Μνήμη τοῦ αὐτοῦ.—21.
- Ἄδριανὸς πάπας Ῥώμης: ἐπιστολὴ συνοδικὴ πρὸς αὐτόν.—340.
- Ἄδριανός: τεμάχια φαλμῶς τινὰς ἐρμηνεύοντα.—362.
- Ἄδριανούπολις.—729.
- Ἄδριχόμιος (Adrichomius): θεάτρον τῆς Ἁγίας Γῆς ἐρμηνευθὲν ἑλληνιστὶ καὶ συμπληρωθέν.—552.
- Ἄειβαλοῦ (ὁ), πατὴρ Ἀμφιλο-

- χίου, μητροπολίτου Ἰκονίου XVI.—501.
- Ἄειδαλᾶς ὁ ἅγιος μάρτυς: ἄθλησις αὐτοῦ.—76, 221. Μνήμη τοῦ αὐτοῦ.—85.
- Ἄέτιος Ἀρειανός.—492.
- Ἄετοῦ τοῦ πτηνοῦ πέρι.—87.
- Ἄζαρίας, εἷς τῶν τριῶν παίδων τῶν ἐν τῇ καμίνῳ ἀθλησάντων: ὑπόμνημα.—32, 64, 107, 385, 461. Προσευχὴ τοῦ αὐτοῦ.—277.
- Ἄζαρίας, μητροπολίτης Θεοδοσιουπόλεως 1717.—650, 775.
- Ἄθανασία ἡ ὁσία, σύζυγος τοῦ ὁσίου Ἀνδρονίκου: βίος.—350, 530.
- Ἄθανασιάδης: Κύριλλος.
- Ἄθανάσιος ὁ μέγας, ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας: ἀπάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ τόμοι δύο.—398, 451. Λόγος εἰς τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν.—148. Εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου.—351. Εἰς τὴν καινὴν Κυριακὴν.—7. Εἰς τὸ πάσχα.—6, 562. Εἰς χωρίον τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου λόγοι δύο.—3. Εἰς τὰ βατὰ.—3. Περὶ ψαλμῶν.—521. Τεμάχη ψαλμοῦς ἐρμηνεύοντα.—362. Ἀριστεία κατὰ Ἀρείου (διάλογος).—491. Ἱστορία περὶ τοῦ Μελχισεδέκ.—559. Περὶ ἀσκήσεως καὶ πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν.—614. Πρὸς τοὺς ἀποταξαμένους ἐπιστολή.—274, 510. Κεφάλαια περὶ πίστεως.—189, 190. Περὶ πίστεως πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα.—305. Ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τινά.—143, 209. Περὶ ἀναγκαίων ζητημάτων ἀποκρίσεις εἰς Ἀντίοχον ἄρχοντα.—162, 594, 603, 642. Κεφάλαια πρὸς μοναχοὺς.—527. Ἐκ τῶν διατάξεων τινά.—257. Τεμάχιον περὶ νηστείας.—338. Περὶ τῆς ἐν Βηρυτῶ εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ.—108, 149, 347, 498, 517, 575. Μαρτύριον τῶν ἁγίων Μηγᾶ Ἑρμογένους Εὐγράφου.—33. Βίος τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου.—375. Ἐπιστολαί.—159, 190, 485. Τεμάχη διάφορα.—162, 432, 481, 492, 624. Βίος τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.—57, 329. Ἐγκώμιον τῷ αὐτῷ.—22, 185. Ἀκολουθία ψαλλομένη πρὸς τὸν αὐτόν.—569. Κανὼν ἀσματικὸς Ἀθανασίῳ, συγγραφεὶς ὑπὸ Γεωργίου μελωδοῦ.—372. Ἐπιστολὴ Λιβερίου πάπα τῷ αὐτῷ.—485.
- Ἄθανάσιος ἅγιος, ὁ Ἀθωνίτης: βίος.—269, 336, 337. Διατόπωσις.—563. Ἀσματικὴ ἀκολουθία τῷ αὐτῷ.—269. Μοναστήριον αὐτοῦ.—724.
- Ἄθανάσιος ἱερομόναχος: περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος.—315, 638.
- Ἄθανάσιος ἐπίσκοπος Καρᾶ 1130.—526.
- Ἄθανάσιος ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ 1720.—465.

- Ἐθανάσιος Ἀδριανουπόλεως: ἐκκλησιαστικά μέλη.—633.
- Ἐθανάσιος β' πατριάρχης Ἱεροσολύμων 1235.—238, 722, 784.
- Ἐθανάσιος δ', πατριάρχης Ἱεροσολύμων 1835.—708.
- Ἐθανάσιος ἱατρός ἐν Ῥόδῳ. — 648, 784.
- Ἐθανάσιος μοναχός, ἀντιγράφας τὸ Ψαλτήριον XIII. — 613, 775.
- Ἐθανάσιος μοναχός, ἀντιγράφας τρία μηναια XV.—301, 775.
- Ἐθανάσιος ἕτερος, μαθητὴς ὡς φαίνεται XV.—543.
- Ἐθανάσιος, μοναχός ἐκ Μυτιλήνης XVIII.—635, 784.
- Ἐθανάσιος Κύπριος, διάκονος Ἀρχαγγελίτης 1674. — 594, 775, 784.
- Ἐθανάσιος ἱεροδιάκονος ὁ ἐκ Βυθθηκουκίου 1697 - 1698. — 543, 775.
- Ἐθανάσιος, καθηγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα XVI.—324, 625.
- Ἐθανάσιος ἱερομόναχος, ἐπίτροπος τοῦ πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων, ἡγούμενος ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ὁσίου Σάβα γενόμενος τρίς· τρίτη καθηγουμενεία 1810.—577.
- Ἐθνα ἡ θεά.—486.
- Ἐθναί.—432, 658.
- Ἐθναϊκὸς κῶδιξ.—729.
- Ἐθναίων δυναστεία.—486.
- Ἐθνογενὴς ἐπίσκοπος, ἱερομάρτυς: μαρτύριον. — 374, 590.
- Ἐκολουθία ψαλλομένη αὐτῷ.—354. Ἡμέρα τῆς ἐορτῆς αὐτοῦ.—553.
- Ἐθως, ἡ χερσόνησος. — 572, 591, 724.
- Ἐγεάτης ὁ σταυρώσας ἐν Πάτραις Ἀνδρέαν τὸν ἀπόστολον.—321.
- Ἐγυπτος ἡ χώρα.—259, 321, 394.
- Ἐγυπτος=Καίρον. — 167, 405, 431, 512.
- Ἐιδιόπων ἡ χώρα.—496.
- Ἐικατερίνη ἡ μεγαλομάρτυς: μαρτύριον.—49, 223, 284, 285, 589. Ἀσματικὴ ἀκολουθία ψαλλομένη αὐτῇ.—433. Μακαριστάρια διὰ τὴν αὐτήν. — 630. Μνήμη τῆς αὐτῆς τῇ κδ' ἢ τῇ κε' τοῦ Νοεμβρίου μηνός.—21, 328, 433.
- Ἐίματος διάγνωσις.—567.
- Ἐϊμιλιανὸς ὁ ἱερομάρτυς: μαρτύριον. — 590. Ἀσματικὴ ἀκολουθία διὰ τὸν αὐτόν. — 453.
- Ἐίνιγματὰ τινα δημῶδη. — 562, 572.
- Ἐϊσθητηρίων πέρι.—405.
- Ἐϊσώπου ἢ Ἀϊσώπειοι μῦθοι.—435, 554, 564.
- Ἐκάθιστος ἐορτή: διήγησις περὶ αὐτῆς.—182, 391, 419. Κανὼν ψαλλόμενος αὐτῇ.—189, 323. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—155, 467, 528, 631.
- Ἐϊνέας Ἰουδαῖος, συγγραφεὺς ἱστο-

- ρίας τῶν κατὰ τὴν σταύρωσιν, καὶ ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ τελεσθέντων.—414.
- Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Μελιτινῆς: κανὼν ἀσματικὸς αὐτῷ ψαλλόμενος.—371.
- Ἀκάκιος ὁ ἐν τῇ Κλίμακι: ἀκολουθία δι' αὐτόν.—354. Μνήμη τοῦ αὐτοῦ.—21, 130. Κανὼν αὐτῷ ψαλλόμενος.—373.
- Ἀκάκιος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως.—249.
- Ἀκάκιος Κρής, ἱερομόναχος 1634.—728.
- Ἀκάκιος Βλαστός ὁ Πούλου, ἱερομόναχος 1613.—207, 775.
- Ἀκάκιος Διακρούσης, ἱερομόναχος XVII: στίχοι πολιτικοὶ τῇ Θεοτόκῳ.—565.
- Ἀκεψιμᾶς ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—76, 221.
- Ἀκη=Πτολεμαῖς.—79.
- Ἀκηδεῖας πέρι.—615.
- Ἀκίνδονος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—76, 221, 283.
- Ἀκολουθίαι ἀσματικαὶ διάφοροι.—717. Ἀκολουθία εἰς μάρτυρας.—648. Ἀνωνόμοις ἀγίοις.—28. Εἰς διαφόρους μνήμας ἁγίων.—310. Εἰς μικρὸν ἁγιασμόν.—84, 94, 99, 101, 104, 312, 446, 465, 467, 492, 500, 501, 505, 585, 601, 632, 641, 646, 515, 650. Εἰς μέγαν ἁγιασμόν, τῶν Θεοφανείων ἢ τῶν Φώτων.—447, 492, 500, 501, 505. Εἰς τοὺς ἁγίους πάντας.—639. Εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα.—639. Εἰς ἀγάπην ἀνθρώπων.—502. Εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους.—630. Ἀσκητικὴ ἀκολουθία.—154, 189, 323, 400. Εἰς ἀδελφοποίησιν.—312. Ἀκολουθία τῆς Ἀκαθίστου.—155, 467, 528, 631. Ἀκολ. τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἢ εὐχελαίου.—447, 454, 492, 500, 505, 632, 640. Ἀκολουθ. τοῦ γάμου, ἤτοι ἀρραβῶνος.—502. Ἀκολ. τοῦ βαπτίσματος.—467, 505. Ἀκολ. τῆς γονυκλισίας.—467, 500, 502. Ἀκολ. τῆς ἀπολούσεως νεοφωτίστου.—505. Ἀκολ. ἐπὶ γεννήσεως.—501. Εἰς γυναῖκα λεχώ.—501. Ἐπὶ τῷ ἐκκλησιάσαι παιδίον.—501. Ἐπὶ σαραντισμοῦ παιδίου.—501. Ἐπὶ στεφανώματος.—96, 467, 505. Ἀκολ. τῆς μεταλήψεως.—155, 273, 437, 446, 468, 523, 602. Ἀκολ. τῆς καθιερώσεως ναοῦ.—446. Ἀκολ. τῶν ἰδιομέλων.—436. Ἀκολ. τοῦ ἐξοδιστικοῦ.—500, 632, 640. Ἀκολ. εἰς κουρὰν μανδιώτου.—500. Ἀκολ. τοῦ μεγάλου σχήματος.—161, 404, 500, 632, 640. Ἀκολ. τοῦ μικροῦ σχήματος.—160, 404, 632, 640. Εἰς ἀρχάριον ῥασοφοροῦντα.—508, 632. Ἀκολ. τῆς ἑλῆς ἐβδομάδος.—277. Ἀκολ. τοῦ ὄρθρου.—649. Ἀκολ. τῶν ἁγίων παθῶν.—441. Εἰς ἐγκαίνια ναοῦ.—158.

- Ἐπὶ σαλευθείσης τραπέζης.— 447. Ἄκολ. νεκρώσιμος.— 92, 101, 117, 573. — Ἐπὶ τελευτήσαντος νηπίου.—101. Ἐπὶ ψυχορραγούντων.— 508. Δι' ἐνοπνιασμόν.—186. Ἄκολ. τοῦ μεγάλου ἐσπερινοῦ.—523. Ἄκολ. τῆς ζύμης.— 435. Ἄκολ. τῆς ἰνδίκτου.— 429. Εἰς κληρικούς τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως.— 216. Ἄκολ. τῆς ἱερᾶς λειτουργίας.— 466. Ἄκολ. τῆς παρακλήσεως.—88, 101, 446, 523. Ἄκολ. τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.— 436, 439, 441. Ἄκολ. τῆς Τριτέκτης.—441. Εἰς χειροτονίαν ἐπίσκοπου.— 616. Ἄκολ. τῶν δώδεκα ψαλμῶν.— 655. Ἄκολ. τῆς ἐκκλ. ψαλμωδίας ὄλου τοῦ ἑναυτοῦ.— 435, 440, 441. Ἄκολ. τῶν ὠρῶν.—100, 172. Ἄκολ. τοῦ νιπτῆρος.—441.
- Ἀκούστιος ὁ ἅγιος μάρτυς.— 248.
- Ἀκροπολίτης: Κωνσταντῖνος.
- Ἀκρωτήρι, τόπος τις ἢ κόμη.— 385.
- Ἀκταίων ὁ ὑπὸ τῶν κυνῶν αὐτοῦ διασπασθεὶς.—485.
- Ἀκτημόσυνης πέρι.— 615.
- Ἀκύλας ὁ ἅγιος ἀπόστολος.—44.
- Ἀκύλας ὁ ἐρμηνευτὴς τῆς Γραφῆς: τεμάχη.—432.
- Ἀκυλίνα ἡ ἅγια μάρτυς.—122.
- Ἀλαγία: πολίχνη περὶ τὴν Ἀττάλειαν τῆς Παμφυλίας.—214.
- Ἀλβανία ἡ ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ.—605, 621.
- Ἀλεξάνδρεια ἡ τῆς Αἰγύπτου.— 20, 64, 77, 80, 121, 177, 225, 405, 414, 481, 573. Πατριαρχικὸς θρόνος.—570. Κατάλογος τῶν πατριαρχῶν.—750.
- Ἀλέξανδρος ὁ μέγας: ἀποφθέγματα.—97.
- Ἀλέξανδρος αὐτοκράτωρ ἐν Κωνσταντινουπόλει.—661.
- Ἀλέξανδρος, μαθητὴς τῶν ἀποστόλων Ἀνδρέου καὶ Βαρθολομαίου.—497.
- Ἀλέξανδρος ὁ ἅγιος μάρτυς: μνήμη αὐτοῦ τῇ ε' τοῦ μηνὸς Ἰουνίου.—121. Κανὼν ψαλλόμενος αὐτῷ τῇ κδ' Μαρτίου μηνός.—371. Μοναστήριον αὐτοῦ πιθανῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει.—366, 784.
- Ἀλέξανδρος? ἐρωτήσεις αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Εὐσέβιον.—481. Τεμάχη ψαλμοῦς τινὰς ἐρμηνεύοντα.—362.
- Ἀλέξανδρος μοναχός, ὁ συγγραφεὺς ὑπομνήματος περὶ τῆς εὑρέσεως τοῦ Σταυροῦ.—483.
- Ἀλέξανδρος Ἀφροδισιεύς: προβλήματα.—533.
- Ἀλέξανδρος Βασιλείου 1815.— 658.
- Ἀλέξανδρος, ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων.—472.
- Ἀλέξανδρος, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως: ἀκολουθία δι' αὐτόν.—354. Μνήμη τῇ λα' τοῦ μηνὸς Αὐγούστου.—472.

- Ἄλεξανδρος Μαυροκορδάτος: περὶ συντάξεως.—568, 595, 647. Θεματογραφία.—647.
- Ἄλεξανδρος ὁ Χιότης, ἅγιος.—130.
- Ἄλέξης ἱερεὺς 1622.—104.
- Ἄλέξιος ὁ ὄσιος: βίος.—67, 456, 497, 498, 516, 589, 629.
- Ἄλέξιος Ἀριστηνός: νομοκάνων.—159.
- Ἄλέξιος Κομνηνός, αὐτοκράτωρ.—250, 344. Λόγος αὐτοῦ πρὸς Ἀρμενίους.—491.
- Ἄλέξιος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως: ἐπιστολαὶ καὶ συνοδικαὶ κρίσεις.—158, 341, 342.
- Ἄλέξιος Μακρεμβολίτης: συγγραφαὶ διάφοροι.—534, 535, 536.
- Ἀλήκης: Ἰωάννης.
- Ἀλιμάτ, χριστιανὸς ἐξ Ἰσας XVI.—389.
- Ἀλληλούϊα: ἐξηγήσεις τοῦ ὀνόματος.—414.
- Ἀλουιτῆς ὁ μῆν.—308.
- Ἀλύπιος ὁ ὄσιος: βίος.—224, 225, 285. Κοντάκιον δι' αὐτόν.—432.
- Ἀλφάτος ὁ ἀπόστολος: ἀκολουθία δι' αὐτόν.—133.
- Ἀλφειός, ἐπίσκοπος Ἀπαμείας.—483.
- Ἀμαρρής, βασιλεὺς τῆς Ἱερουσαλήμ 1167.—725.
- Ἀμάσεια, πόλις ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ.—591.
- Ἀμβρακοῦμ ὁ προφήτης: προσευχή.—277.
- Ἀμβρόσιος Μεδιολάνων: βίος.—30, 337, 374.
- Ἀμβρόσιος ἱερομόναχος XIX.—621, 783.
- Ἀμμιανὸς ὁ ἅγιος μάρτυς.—247.
- Ἀμμοῦν ἄββᾶς.—85, 142.
- Ἀμμώϊς ἄββᾶς.—142.
- Ἀμμωνᾶς ἄββᾶς.—142. Κεφάλαια.—257, 259. Ἀποσπάσματα.—624.
- Ἀμμώνιος πρεσβύτερος: ἀποσπάσματα.—481.
- Ἀμώς: προφητεῖται.—405. Μνήμη τοῦ αὐτοῦ τῇ 1ῃ μηνὸς Ἰουνίου.—122.
- Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Ἰκονίου: βίος.—223, 284, 285. Λόγος εἰς τὸν Συμεών.—147. Εἰς τὴν Θεοτόκον κτλ.—107, 176, 268, 350, 498. Εἰς τὰ ἄκαρπα δένδρα.—399, 402. Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.—391. Εἰς τὸν Λάζαρον.—374. Περὶ ἀρετῆς.—334. Βίος τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ μεγάλου.—65, 155, 179. Ἐκ τῶν πρὸς Σέλευκον ἰάμβων.—609. Μνήμη τοῦ ὀσίου Ἀμφιλοχίου.—675.
- Ἀμφίων ὁ ἐξ Ἀντιόπης υἱὸς τοῦ Διός.—486.
- Ἄνα = Ἄννα τις ἐκ Τραπεζοῦντος ἴσως XIV.—607. Ἐτέρα ἔτους 1234.—53.
- Ἄναβαθμοὶ τῆς Ὀκταήχου βίβλου.—383.

- Ἄνανίας ὁ ἐν τῇ καμίνῳ: ἄθλησις αὐτοῦ. — 32, 64, 107, 385, 461. Προσευχὴ τοῦ αὐτοῦ.—277.
- Ἄνανίας ὁ ἀπόστολος: ἀκολουθία. — 132. Εἰκὼν αὐτοῦ.— 111.
- Ἄνανίας, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1634.—728.
- Ἄνανίας ὁ Πάριος 1750.—564.
- Ἄνανιῆλ ὁ τοῦ Γαβαήλ.—185.
- Ἀγάπη ἡ ἅγια μάρτυς: μαρτύριον.—339.
- Ἀνάπλι=Ναύπλιον τὸ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ.—567.
- Ἀναστασία μεγαλομάρτυς, ἡ Ῥωμαία: μαρτύριον.—57, 350.
- Ἀναστασία ἡ Φαρμακολύτρια: μαρτύριον.—338.
- Ἀναστασία πατρικία: διήγησις περὶ ταύτης.—307.
- Ἀναστασία πρεσβυτέρα 1753.—564.
- Ἀναστάσιμα ἐξαποστειλάρια.—468.
- Ἀναστάσιμα τροπάρια.—271, 523.
- Ἀναστασιματάριον.—634, 643.
- Ἀναστάσιος εὐνοῦχος.—307.
- Ἀναστάσιος, ἀντιγραφεὺς ἐκκλησιαστικοῦ μουσικοῦ βιβλίου XVIII.—634, 775.
- Ἀναστάσιος χατζῆ-Γεωργίου ὁ ἐξ Ἀγχόρας 1725.—588, 775.
- Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας τῆς ἐν Παλαιστίνῃ: περὶ τοῦ ἀρτζιβουρίου.—89.
- Ἀναστάσιος ὁ Σιναΐτης: συγγραφαί. Ὀδηγός.—713. Ἐκλογαὶ ἐκ τοῦ ὀδηγοῦ.—163. Τεμάχη ψαλμοῦς ἐρμηνεύοντα.—362. Ὀμιλία περὶ τοῦ ς' ψαλμοῦ.—108, 147, 149, 600. Περὶ τῆς παραβάσεως ὕρκου.—344, 527. Περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν.—545. Περὶ πορνείας καὶ ἐξομολογήσεως.—334. Περὶ τῆς ἁγίας συνάξεως.—335, 615. Τεμάχη περὶ ἐλεημοσύνης.—537. Περὶ μετανοίας.—209. Περὶ βλασφημίας.—415, 673. Κεφάλαια διάφορα.—526, 574, 603. Διάλεξις μετὰ Ἰουδαίων.—573. Ἐρωταποκρίσεις.—537. Οἴκοι νεκρώσιμοι.—441. Τεμάχη διάφορα.—188, 334, 426, 481, 487, 624. Μνήμη Ἀναστασίου.—129.
- Ἀνάστασις ἡ Ἄγια, ναὸς ἐν Ἱεροσολύμοις.—18, 39, 216, 238, 551, 712.
- Ἀναστάσοβα: Μικρὰ Ἀναστάσοβα.
- Ἀνατολικά: ἀκολουθία = εἴρμοι ἀνατολικοί.—741.
- Ἀνατόλιος: στιχηρὰ τροπάρια.—453.
- Ἀνατόλιος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως: βίος αὐτοῦ.—224. Μνήμη.—396, 472.
- Ἀνδρέας ὁ ἀπόστολος.—497. Ἰπόμνημα περὶ τούτου.—224, 226, 285. Μαρτύριον αὐτοῦ.—63, 178. Μνήμη.—85. Εἰκὼν αὐτοῦ.—321. Μοναστήριον.—616.

- Ἄνδρέας στρατηλάτης ὁ ἅγιος μάρτυς. — 590.
- Ἄνδρέας ὁ διὰ Χριστὸν σαλός: βίος αὐτοῦ. — 394, 532, 566. Λόγος αὐτοῦ. — 532. Προρρήσεις. — 594. Ἀσματικὴ ἀκολουθία δι' αὐτόν. — 566, 577.
- Ἄνδρέας καλλιγράφος 1292. — 287, 775.
- Ἄνδρέας δομῆστικός: ἐκκλησιαστικὰ μέλη. — 607.
- Ἄνδρέας τις XIV. — 607.
- Ἄνδρέας ὁ ἐν τῇ Κρίσει: δοξαστικὸν αὐτῷ ψαλλόμενον. — 133.
- Ἄνδρέας ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας: ἐρμηνεῖα τῆς ἀποκαλύψεως Ἰωάννου. — 580. Ἀποσπάσματα. — 624.
- Ἄνδρέας Ἱεροσολομίτης, ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης: συγγραφαί. Λόγοι εἰς τὸν Δάζαρον. — 3, 108, 176, 182, 183, 347, 391, 419, 579. Εἰς τὰ Βαῖα. — 3, 176, 182, 348, 391, 419. Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν. — 26. Εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ Σταυροῦ. — 106, 392, 450, 462. Εἰς τὸ γενέθλιον τῆς Θεοτόκου. — 2, 106, 145, 178, 418, 462. Εἰς τὰ εἰσόδια ταύτης ἐν τῷ ναῷ. — 107. Εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν αὐτῆς. — 2, 374. Εἰς τὴν κοίμησιν αὐτῆς. — 26. Εἰς τὴν ἀποτομὴν Ἰωάννου. — 349. Βίος Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. — 55, 56. Ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου Νικολάου. — 64, 179. Κανὼν εἰς τοὺς ψυχορραγοῦντας. — 273, 447, 549. Κανὼν ὁ μέγας. — 478, 564. Κανὼν παρακλητικός. — 323. Μέλη. — 157. Κανὼν Θεοφάνους εἰς τὸν Ἄνδρέαν Κρήτης. — 131.
- Ἄνδρέας Κρής ὁ ἅγιος μάρτυς. — 249.
- Ἄνδρέας ὁ Πηρός [sic]: εἰρμοί. — 157.
- Ἄνδρέας ὁ Χάλδος X. — 473.
- Ἄνδρέας Χαλκοκονδύλης XVI. — 566.
- Ἄνδρόνικος ὁ ὄσιος: βίος. — 350, 530.
- Ἄνδρόνικος ὁ ἅγιος μάρτυς: ἄθλησις. — 61. Τροπᾶριον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τούτου — 740. Μνήμη. — 472.
- Ἄνδρόνικος μάρτυς ἕτερος (Σεπτ. ε'). — 248.
- Ἄνδρόνικος Κομνηνός, αὐτοκράτωρ 1184. — 366.
- Ἄνδρόνικος Κομνηνός Παλαιολόγος 1424. — 87.
- Ἄνδρόνικος ὁ νέος, αὐτοκράτωρ 1334. — 717.
- Ἄνεμᾶ (ἡ λαύρα τοῦ). — 712, 784.
- Ἄνεμπόδιστος ὁ ἅγιος μάρτυς: ἄθλησις. — 76, 221, 283.
- Ἄνθιμος ἱεροδιάκονος ἐν Δάρνακι τῆς Κύπρου 1821. — 606, 776.
- Ἄνθιμος διδάσκαλος Ἀγιοταφίτης 1769, εἶτα μητροπολίτης Σκυθουπόλεως καὶ πάλιν ἔπειτα πατριάρχης Ἱεροσολύμων 1788. — 555, 559, 561, 640. Θεο-

- λογικόν.—213, 399. Τὸν βίον αὐτοῦ συνέγραψε Διονύσιος ὁ Κλεόπας· ὄρα δὲ τοῦτον ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν ψαλμῶν Ἀνθίμου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, τ. I, σ. α'-ιθ', Ἐν Ἱεροσολ. γωνε'.
- * Ἀνθιμος ἱερομόναχος: συναξάριον περὶ τούτου.—644.
- * Ἀνθιμος ἱερομόναχος ἕτερος, ἐκκλησ. μουσικός.—645.
- * Ἀνθιμος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης, ἐκ Μωρέως, ὃ ἐστὶ Πελοποννήσου 1725 - 1730. — 630, 633, 775.
- * Ἀνθιμος ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης, ἐκ Χίου: στίχοι τούτου.—657.
- * Ἀνθιμος ἱερομόναχος XVII: διατριβὴ Κορεσσίου πρὸς αὐτὸν ἀποσταλεῖσα.—595.
- * Ἀνθιμος ὁ ἐξ Ἀγχιάλου, γραμματικός τοῦ πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων 1821 - 1824.—775. Σύνοψις ἱστορικὴ περὶ τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα.—421, 422, 423. Σημειώσεις αὐτόχειροι.—588. Ἐγκώμιον αὐτοῦ.—656. Τροπάριον διὰ τὸν αὐτόν.—657.
- * Ἀνθιμος Ἀρσενίτης 1750. — 563, 775.
- * Ἀνθολογία ἐπιγραμμάτων.—553, 556, 558, 561, 562, 563.
- * Ἀνθολόγιον ἀποφθεγμάτων. — 661.
- Ἀνθολόγιον ἁσματικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν. — 324, 353, 429, 467, 605, 630.
- * Ἀνθολόγιον ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.—605, 606, 621.
- * Ἄνθος χαρίτων· ἐπιγραφή βιβλίου.—603.
- * Ἀνθρώπου γενεαλογία.—567.
- * Ἀνικητιάτον, κώμη τῆς Θράκης.—217.
- * Ἄννα, μήτηρ τῆς Θεοτόκου: λόγοι περὶ ταύτης Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Ἀμφιλοχίου.—42, 43, 107, 176, 350, 380, 498, 659. Βίος.—538, 565. Προσευχή.—277. Ἀκολουθία διὰ τὴν καίμησιν τῆς ἁγίας Ἄννης.—354. Σκῆπη ταύτης ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὄρει.—587.
- * Ἄννα († 1234), θυγάτηρ Παγκρατίου τοῦ Κανάκη καὶ Μαρίας τοῦ Καλολίτου.—53.
- * Ἄννα (Παλαιολογίνα, ἢ ἐκ Σαβοΐας), σύζυγος Ἀνδρονίκου τοῦ νέου 1334.—717.
- * Ἄννα Κομνηνὴ ἢ Παλαιολογίνα 1424.—87.
- * Ἀνομβρία: ἀνάγνωσμα ἐκ τοῦ Πραξαποστόλου.—158.
- * Ἀντιβολὴ χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων.—652.
- * Ἀντιδων ἐπισκοπή.—727.
- * Ἀντιόπη, θυγάτηρ τοῦ Νουκτέως.—486.
- * Ἀντιόχεια Πισιδίας (ἢ νῦν Σπάρτα).—204.
- * Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη.—45, 52, 73, 112, 388, 570, 598, 627.
- * Ἀντιοχίτης: Γεράσιμος.

- Ἄντιοχος: Νικηφόρος.
- Ἄντιοχος ἄρχων, πρὸς ὃν ὁ μέγας Ἀθανάσιος ἀπέστειλεν ἀποκρίσεις δι' ἀναγκαῖά τινα ζητήματα.—162, 305, 594, 603, 642.
- Ἄντιοχος ὁ ἅγιος μάρτυς: μάρτυριον ἐν παραφράσει.—590.
- Ἄντιοχος, μοναχὸς Σαβαίτης, ὁ καὶ Πανδέκτης: συγγραφαί.—136. Εὐχὴ.—151, 152, 594. Τεμάχη.—517. Εἰκὼν.—137.
- Ἀντίπας ὁ ἱερομάρτυς, ἐπίσκοπος Περγάμου: κανὼν ἁσματικὸς αὐτῷ ψαλλόμενος.—371.
- Ἀντιφωνητής: ὄνομα εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ καὶ διήγησις περὶ ταύτης.—604.
- Ἀντίφωνον.—586.
- Ἀντίχριστος.—108, 212, 513, 517, 532, 604.
- Ἀντώνης Τραπεζούντιος XVI.—614.
- Ἀντώνης Μαχαιρᾶς XVIII.—196.
- Ἀντωνίνα ἡ ἁγία μάρτυς, ἧς ἡ μνήμη τῇ 1' μηνὸς Ἰουνίου.—121.
- Ἀντωνῖνος, ἀρχιμανδρίτης ἀντιπρόσωπεύων ἐν Ἱεροσολύμοις τὴν ἐν Πετροπόλει σύνοδον τῆς Ῥωσσοικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας.—32, 37, 49, 231, 279, 300, 656, 691, 695, 737, 738, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 767.
- Ἀντώνιος ὁ μέγας ὕσιος: λόγος περὶ τούτου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.—165. Βίος αὐτοῦ.—224^β, 259, 375. Γνωμικά.—651. Διηγήματα.—489. Κεφάλαια.—397. Διήγησις περὶ Παύλου τοῦ Θηβαίου.
- Ἀντώνιος ὁ νέος ὕσιος: βίος αὐτοῦ.—431.
- Ἀντώνιος αὐτοκράτωρ.—20.
- Ἀντώνιος ὁ καὶ Μέλισσα: κεφάλαια ἠθικά.—491, 576, 594 (πρβλ. καὶ σ. 397). Μέλισσα.—540.
- Ἀντώνιος, καλλιγράφος Ἀγιοσαβίτης XII.—615, 776.
- Ἀντώνιος καλλιγράφος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1577-1578.—98, 776.
- Ἀντώνιος καλλιγράφος 1663-1664.—584, 776.
- Ἀντώνιος ἱερομόναχος XIV.—365.
- Ἀντώνιος, ἰδιοκτήτης ἐνὸς κώδικος XVI.—743, 785.
- Ἀντώνιος, ἱερεὺς καὶ οἰκονόμος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, μουσικός.—634.
- Ἀντώνιος, ἰδιοκτήτης ἐνὸς κώδικος 1601.—399, 785.
- Ἀντώνιος ἱερομόναχος, ἀντιγραφεύς 1726.—166, 776.
- Ἀντώνιος, μοναχὸς καὶ δευτερεύων τῶν πρεσβυτέρων τῆς ἐν Ἀσκάλωνι καθολικῆς ἐκκλησίας 1099.—716.
- Ἀντώνιος Βαπτισμένος XIV.—365.
- Ἀντώνιος Βυζάντιος, διδάσκαλος τῆς πατριαρχικῆς ἐν Κ/πόλει

- σκολῆς XVIII: χρηστοθήθεια.
— 435, 554, 557, 558, 561, 563, 568.
- Ἀντώνιος Ζαβειρώτης ἐκ Μήλου XVI.—428, 785.
- Ἀντώνιος, Ἡρακλείας μητροπολίτης XIII?—84.
- Ἀντώνιος Καντακουζηνός ἐν Κ/πόλει XVI.—543. Ὅρα δὲ περὶ τούτου E. Legrand, Notice biographique sur Jean et Théodose Zygomalas. Paris 1889, σ. 152-55.
- Ἀντώνιος ὁ Καυλέας, ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως: περὶ ἐξαγορεύσεως.—274. Μνήμη τούτου τῆ ἰβ' Μαρτίου μηνός.—627.
- Ἀντώνιος Χρύσινος, πατὴρ Ἰωήλ μοναχοῦ, ἐκ Θηβῶν τῆς Βοιωτίας 1574.—433.
- Ἀπάμεια, πόλις ἐν τῇ Φρυγίᾳ.—483.
- Ἀπάνω-Ἀρχάνες, κόμη τῆς νήσου Κρήτης.—398.
- Ἀπλοθύρα, κόμη τῆς νήσου Λέσβου.—566.
- Ἀπλωστάνης: Σωφρόνιος.
- Ἀπόδειπνον τὸ μέγα: ἀκολουθία.—151.
- Ἀπόδειπνον τὸ μικρόν: ἀκολουθία.—446.
- Ἀποκαθήλωσις, τόπος ἐν τῷ ναῶ τῆς Ἀγίας Ἀναστάσεως.—298.
- Ἀπόκρεως ἑβδομάς.—441.
- Ἀπόκρυφα βιβλία: Ἀβραὰμ διαθήκη.—499, 565. Βίος Ἀδάμ.—537. Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξήγησις τοῦ Πάτερ ἡμῶν.—352. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου περὶ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.—351. Εὐαγγέλιον Θωμᾶ.—386. Ἀποκάλυψις τῆς Θεοτόκου.—415, 499, 651. Νικοδήμου εὐαγγέλιον.—414, 541, 545. Περίοδοι Ἰωάννου καὶ Προχώρου.—106. Πράξεις Θωμᾶ.—497. Διήγησις περὶ τοῦ ἁγίου Χριστομαίλου.—497. Παραλειπόμενα Ἱερεμίου τοῦ προφήτου.—497, 545. Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου περὶ γεννήσεως τῆς Θεοτόκου.—497. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀποκάλυψις.—499, 565. Λόγος ἐπιστολῆ καὶ εὐχῆ τοῦ Πιλάτου.—565. Quaestiones Bartholomaei apostoli.—25, 738. Διήγησις περὶ Ἀσενέχ ἢ Ἀσινέθ.—516, 605. (Διὰ τὴν ἀκριβειαν ὄρα τὰ κατ' ἀλφάβητον ὀνόματα).
- Ἀπολλινάριος: τεμάχη φαλμοῦς ἐρμηνεύοντα.—362.
- Ἀπολλοδώρου βιβλιοθήκης ἀποσπάσματα.—486.
- Ἀπόλλων.—486, 618.
- Ἀπολλωνιάς ἡ πόλις.—566.
- Ἀπολλώνιος ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.—31, 338.
- Ἀπολυτίκια.—271, 523.
- Ἀποσπασμάτια διάφορα.—258.
- Ἀπόστιχα.—290.
- Ἀποστόλης ὁ Βάμεσις XVI.—192.
- Ἀποστολικά ἀναγνώσματα.—297.

- Ἐπιστολοευαγγέλια τῆς ἐβδομάδος.—101, 474, 515, 648.
- Ἐπιστολοευαγγέλια σαββατοκυριακά μεθ' ἑρμηνείας.—309.
- Ἐπιστολοευαγγέλια εἰς μάρτυρας.—479.
- Ἐπιστολοευαγγέλια εἰς διαφόρους μνήμας ἁγίων κτλ.—447.
- Ἐπιστολοευαγγέλια (ἀπροσδιόριστα ἐν τούτῳ τῷ καταλόγῳ).—310, 612.
- Ἐπιστολῶν ἐπιστολαὶ καὶ πράξεις.—40, 192, 193, 587, 641, 644, 713 (ἄρα καὶ Πραξαπόστολον). Περικοπαί.—186. Καθολικαὶ ἐπιστολαί.—644. Κανόνες.—204, 205, 424. Διατάξεις.—583. Διαταγαί.—727. Περὶ τῶν ἰβ' καὶ τῶν σ' ἀποστόλων.—590. Μνήμη τῶν ἰβ' ἀποστόλων.—128. Ἀκολουθία.—630. Νηστεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων.—436. Εἰκῶν τῶν ἰβ' ἀποστόλων.—321.
- Ἀποφθέγματα τῶν ὁσίων πατέρων.—141, 192, 236, 260, 334, 404, 487, 616.
- Ἀποφθέγματα φιλοσόφων.—539.
- Ἀραβες.—422, 423.
- Ἀραβία.—105, 355, 656.
- Ἀραβικαὶ σημειώσεις ἐν τισὶ κώδιξιν.—16, 39, 59, 83, 84, 106, 112, 115, 117, 129, 157, 171, 172, 179, 195, 228, 229, 237, 239, 298, 308, 322, 355, 373, 376, 389, 444, 460, 473, 479, 614, 615, 617, 621, 653.
- Ἀραβικὰ κείμενα: ὑπομνηματικά τινα ἀπροσδιόριστα ἐν τούτῳ τῷ καταλόγῳ.—84, 93. Εὐχή.—581. Σύμβολον τῆς πίστεως.—628. Λειτουργίαι ἱεραὶ.—455. Κανόνιον εὐαγγελίου.—376. Λαυσαϊκοῦ τεμάχιον.—606. Εὐαγγελίου τεμάχιον.—237. Βίοι ὁσίων ἀνδρῶν.—724. Συναγαὶ διὰ τὴν κατασκευὴν μελανίου.—199.
- Ἀρβανιτοχώρι.—308.
- Ἀρβανούπολις.—321.
- Ἀργέδα Μαχαιρᾶ τοῦ Φότζαλη, ἀδελφῆ Ἰωακείμ τοῦ Συμωναίου XVIII.—196.
- Ἀργίαι τοῦ ἐνιαυτοῦ.—446.
- Ἀργολογίας περί.—615.
- Ἀργυρόκαστρον.—567.
- Ἀργυρόπουλος: ἐκκλησιαστικὰ μέλη.—606.
- Ἀργυρὸς ὁ Ἰταλός.—161.
- Ἀρέθας ὁ ἅγιος μάρτυρ: μαρτυριον.—56, 62, 328.
- Ἀρειανοί: λόγοι κατ' αὐτῶν.—54.
- Ἀρειανῶν μετανοούντων περί.—502.
- Ἄρειος ὁ αἵρεσιάρχης: ὁ μετὰ τούτου διάλογος Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου.—491.
- Ἄρετῶν περί.—144, 191, 484, 557.
- Argloun, ἐπαρχία Συρίας.—390.
- Ἄρισταῖος, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος.—486.
- Ἄριστείδης (Ἀἴλιος): μονωδία ἐπὶ Σμύρνη.—304.

- Ἄριστηνός: Ἀλέξιος.
- Ἄριστοτέλης: ὄργανον ἢ λογική μεθ' ἑρμηνείας.—198, 199, 201, 619. Μεταφυσικά μεθ' ἑρμηνείας.—195, 577. Φυσική ἀκρόασις μεθ' ἑρμηνείας.—196, 197, 286, 287, 569, 570, 583, 713. Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς μεθ' ἑρμηνείας.—570, 584. Περὶ ψυχῆς μεθ' ἑρμηνείας.—197, 575. Περὶ ἀρχῶν.—569. Μετεωρολογικά.—633. Περὶ οὐρανοῦ μεθ' ἑρμηνείας.—196, 567. Περὶ θεωρίας οὐρανοῦ.—570. Προβλήματα.—533. Περὶ ζώων.—716.
- Ἄριστοφάνης ὁ κωμωδός. Πλοῦτος.—557. Νεφέλαι.—541, 558.
- Ἀρκάδιος, υἱὸς τοῦ ὀσίου Ξενοφώντος: βίος.—65.
- Ἀρκάδιος ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου.—141.
- Ἀρκασιά, χωρίον ἐν τῷ Μιστρά τῆς Πελοποννήσου.—635.
- Ἀρκολέοι, γένος ἐν Κρήτῃ XIV.—320.
- Ἀρμά(κης) ἱερεῦς: ἐκκλησιαστικά μέλη.—607.
- Ἀρματιῶν (ὁ), τόπος ἐν Κωνσταντινουπόλει.—472.
- Ἀρμενάκι, κώμη.—641.
- Ἀρμενία.—202.
- Ἀρμενικά γράμματα.—23, 85.
- Ἀρμένιοι, Ἀρμένιοι, Ἀρμένιδες: περὶ τῆς νηστείας αὐτῶν.—90. Ἀρμενίων δόξα μονοφυσιτική.—491. Τῶν αὐτῶν αἱρέσεις.—517. Ἀρμένιοι ἐν Ἱεροσολύμοις.—299, 423. Ἀρμένιοι κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.—236. Ὅπως δεῖ δέχεσθαι τοὺς Ἀρμενίους εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν.—502.
- Ἀρμονία, θυγάτηρ τοῦ Διός.—486.
- Ἀρποκρατίων: λεξικόν.—542.
- Ἀρραβῶνος ἀκολουθία.—502.
- Ἀρσελάου (τὰ), τόπος ἐν Κωνσταντινουπόλει.—162.
- Ἀρσένιος ὁ ὀσίου: βίος.—590, 629. Ἀκολουθία δι' αὐτόν.—353. Γνωμικά.—651.
- Ἀρσένιος: τεμάχῃ φαλμοὺς ἑρμηνεύοντα.—362.
- Ἀρσένιος μοναχός, καλλιγράφος 1566-1567.—619, 776.
- Ἀρσένιος, μοναχός Ἁγιοταφίτης XVI.—98, 785.
- Ἀρσένιος, μοναχός Ἁγιοσαβίτης XVII.—533.
- Ἀρσένιος ἱερεὺς ἐκ Παλαιᾶς Πάτρας XVII.—202.
- Ἀρσένιος ἐπίσκοπος XVII.—207, 742.
- Ἀρσενίτης: Ἄνθιμος.
- Ἀρσινόη, μήτηρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.—486.
- Ἄρτα ἢ πόλις.—197, 198, 199.
- Ἀρτεμίδωρος ὁ ἅγιος: μνήμη τούτου τῇ λ' μηνὸς Μαΐου.—131.
- Ἀρτέμιος ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.—55, 61, 328, 644.

- Ἄρτέμων ὁ ἅγιος: ἄθλησις. — 249, 387.
- Ἄρτζιβουρίου πέρι. — 89, 90.
- Ἄρχαγγελῖται = μοναχοὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις μονῆς τῶν Ἄρχαγγέλων. — 421.
- Ἄρχαγγέλων (Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ), ἢ Ἄρχαγγέλου Μιχαήλ, ἢ Ταξιάρχου μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις. — 19, 21, 59, 78, 167, 197, 198, 234, 235, 309, 422, 423, 464, 466, 518, 521, 580, 589, 595, 601, 614, 625, 720, 722, 729, 753, 785.
- Ἄρχιππος ὁ προσμονάριος: θαῦμα τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ ἐν Χώναις. — 62, 178.
- Ἄρχόντων πέρι. — 652.
- Ἄσενέχ ἢ Ἄσινέθ, θυγάτηρ τοῦ Πεντεφρῆ: διήγησις ἀπόκρυφος περὶ αὐτῆς. — 516, 605.
- Ἄσημίνα Μαχαιρᾶ τοῦ Φότζαλη XVIII. — 196.
- Ἄσθενεῖς (εἰς) ἀνάγνωσμα. — 158.
- Ἄσιήλ σπέρμα = γενεά. — 185.
- Ἀσκάλων ἡ πόλις. — 144, 716.
- Ἀσκεπηνός: Νικόλαος μοναχός.
- Ἀσκητικὰ κείμενα: διηγήσεις ἀσκητικάι. — 210, 212, 214, 335, 456, 457, 603. Νουθεσίαι ἢ παραινέσεις. — 519, 651. Ἀσκητικῶν ἐκλογή. — 549. Λόγοι ἀσκητικοί. — 511, 521, 614. Κώδικες ἀσκητικὰ περιέχοντες. — 757.
- Ἀσκληπιοδότη ἡ ἁγία μάρτυς: ἄθλησις αὐτῆς τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου μηνός. — 248.
- Ἀσκληπιός. — 486.
- Ἀσλάνης: Μιχαήλ.
- Ἀσπίδος πέρι. — 302.
- Ἀστέριος ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον. — 57.
- Ἀστέριος Ἀμασειάς: κατὰ πλεονεξίας. — 554. Τεμάχη. — 362, 432.
- Ἄστειος ἢ Ἄστιος, ἐπίσκοπος Δυρραχίου: μαρτύριον. — 660. Μνήμη τῇ 1ῃ μηνός Ἰουλίου. — 131.
- Ἀστρονομικὰ κείμενα. — 87, 197.
- Ἀσώματοι = οἱ ἄγγελοι: τούτοις ἀκολουθίαι ἄσματικάι. — 574. Περὶ τῆς ἑορτῆς αὐτῶν. — 748.
- Ἀτάλια: Ἀττάλεια.
- Ἀττάλας διδάσκαλος XVI. — 460.
- Ἀττάλεια, πόλις ἐν Παμφυλίᾳ. — 214, 309, 567.
- Ἄτταλος ὁ ὄσιος. — 119.
- Ἀτταλίνη, μοναστήριον ἐν Ἀγκύρᾳ. — 136, 137.
- Ἀττικός, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. — 249.
- Ἀτρώα, τόπος ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 248.
- Αὔγαρος, τοπάρχης πόλεως Ἐδέσης. — 150, 499, 748.
- Αὔγαρου (τῶν) μονή. — 374.
- Αὔγουστίνος: ἐκ τῶν δογματικῶν αὐτοῦ. — 653. Εὐχαί. — 512.
- Αὔγουστος καῖσαρ. — 538.

- Αύλη τῶν λογικῶν προβάτων.— 315.
- Αὐξέντιος ὁ ἅγιος μάρτυς: ἄθλησις.—64, 338, 456.
- Αὐξέντιος ὁ ἐν τῷ Βουνῷ: βίος.— 315, 336.
- Αὐξέντιος μοναχός 1769. — 558, 776.
- Αὐξέντιος ἱερομόναχος, ἐφημέριος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης Ἐκκλησίας XVIII. — 547, 784.
- Αὐτονόη, θυγάτηρ τοῦ Κάδμου.— 486.
- Ἄφαρεύς, πατήρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.—486.
- Ἄφθόνιος ὁ ἅγιος μάρτυς.—76, 283.
- Ἄφθόνιος σφιστής: προγουνάσματα.—647.
- Ἄφρικανός ὁ ἅγιος μάρτυς.—472.
- Ἄχιλλᾶς ὁ ἄββᾶς.—142.
- Ἄχιμ: ὄνειροκρίτης.—586.
- Ἄχμέτ, καδδῆς τῆς Βερροίας.— 211.
- Ἄχριδῶν ἀρχιεπισκοπή.— 570.
- Βάβλα, χωρίον.—385.
- Βαβύλας ὕμνωδός: εἰρμός διὰ τοὺς μάρτυρας Σέργιον καὶ Βάχχον.—741.
- Βαβυλών.—513.
- Βαϊλᾶς: Δημήτριος.
- Βαίων Κυριακή.—443.
- Βάχχος ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.— 138. Κανὼν ἁσματικός.— 132. Ἀκολουθία.— 741.
- Βάμεσσις: Ἀποστόλης.
- Βαπτίσματος ἀκολουθία.— 467, 502. Σύμβολα κατὰ τὸ βάπτισμα.—401.
- Βαπτισμένος, ὄνομα οἰκογενειακόν.—365.
- Βαρβάρη ἡ ἁγία μάρτυς: μαρτύριον.— 32, 63, 178, 353. Κανὼν ἁσματικός.—297. Ἀσματική ἀκολουθία.—301.
- Βάρβαροι.—224^β, 658.
- Barber. κῶδιξ.—727.
- Βάρδας ἱερεὺς XIII.—370, 785.
- Βαρθολομαῖος ὁ ἀπόστολος: ἀπόκρυφοὶ ἐρωτήσεις.—25, 738. Ἀσματική ἀκολουθία.— 121. Εἰκῶν.—321. Μνεῖα ἀπλη.—497.
- Βαρθολομαῖος Κουτλουμουσιανός.—122, 126, 130, 372.
- Βαρθολομαῖος Πολυχρονίου 1162.—727.
- Βαρλαάμ ὁ προφήτης: βροντολόγιον καὶ σεισμολόγιον.—586.
- Βαρλαάμ ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.— 563. Ἐγκώμιον αὐτοῦ.—284, 563.
- Βαρλαάμ ὁ ὄσιος: βίος.— 174, 459, 496.
- Βαρλαάμ, ἡγούμενος τῆς μονῆς Ἀλεξάνδρου 1184.—366.
- Βάρνα=Τιβεριούπολις.—556.
- Βαρνάβας ὁ ἀπόστολος: ὑπόμνημα περὶ τούτου.—591. Ἀσματική ἀκολουθία.—121, 131.
- Βαρνάβας μοναχός 1402.—622, 776.

- Βαροῦχοι, γένος ἐν Κρήτῃ XIV. — 319.
- Βαρσανούφιος ὁ ὄσιος: ἀποκρίσεις ἢ τεμάχη. — 141, 313, 335, 404, 481, 487, 490, 511, 537, 624, 637.
- Βλεμμίδης: Νικηφόρος.
- Βασιάτης: συνθέματα μουσικῆς ἐκκλησιαστικῆς. — 607.
- Βασιλικός: Γρηγόριος.
- Βασιλειοβίτζης: Ἰωάννης.
- Βασιλείος τις XVIII. — 634.
- Βασίλειος ὁ ἅγιος μάρτυς: ἀκολουθία. — 124.
- Βασίλειος ὁ μέγας, ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας: ὁμιλίαι τινές. — 382, 554, 558, 560. Τῶν λόγων αὐτοῦ ἐκλογαί. — 170, 190. Ἠθικοὶ λόγοι. — 555. Ἐξαήμερον. — 457, 458, 485. Λόγος εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν. — 146, 175, 339, 419, 463, 600. Εἰς τὸ βάπτισμα. — 107, 147, 176, 385, 419, 463. Περὶ νηστείας. — 108, 149. Ἐρμηνεία ψαλμῶν. — 165, 362, 658. Περὶ τριάδος. — 419, 429, 463. Λόγος ἐγκωμ. εἰς τὸν μάρτυρα Βαρλαάμ. — 284, 563. Εἰς τοὺς μ' μάρτυρας. — 182. Εἰς τὸν μάρτυρα Γόρδιον. — 390. Περὶ ἐλεημόνων. — 537. Περὶ τῆς ἐπιμόχθου ζωῆς. — 608. Ἐκ τοῦ κατὰ μεθυόντων. — 599. Περὶ κοινοβίων. — 480. Εἰς τὸ πρόσεχε σεαυτῶ. — 559, 562. Ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός. — 556, 557, 558, 559. Περὶ τοῦ μὴ προσηλωσθαι τοῖς βιωτικοῖς. — 559. Πρὸς τοὺς νέους. — 556, 557, 559, 563. Πῶς τὸ ἀμετεώριστον κατορθοῦται. — 305. Εἰς ῥήτὸν τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου. — 715. Νομοθεσία. — 258. Πρὸς μονάζοντα. — 258. Ἐπὶ αἵρουμένῳ μονάσαι. — 258. Περὶ ἀποταγῆς βίου καὶ τελειώσεως. — 258. Περὶ παρθενίας. — 458. Περὶ τοῦ ἀρνησαμένου τὸν Χριστὸν ἐγγράφως. — 494. Ἐκ τῆς πρὸς Ἀέτιον διαλέξεως. — 492. Κατὰ τοῦ Εὐνομίου. — 491. Ἐκ τῆς εἰς Ἡσαΐαν ἐρμηνείας. — 491. Περὶ σιμωνίας. — 487. Ἀντίγραφον πίστεως. — 487. Περὶ ἀρετῆς. — 520. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ εἶναι τὸν μοναχόν. — 145. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν. — 642. Ἐρμηνεία παραβολῶν. — 537. Διάλογος μετὰ Γρηγορίου. — 653. Ἱστορία ἐκκλησιαστικῆ. — 160, 530. Ἀσκητικά. — 235, 258, 259, 274, 314, 426, 461, 510. Πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τῆς Δύσεως. — 458. Ἐπιστολαί. — 305, 458, 487, 547. Ἐκ τῶν ἐρωτήσεων. — 598, 638. Ἐρωταποκρίσεις. — 90, 191. Ἀποφθέγματα ἢ ῥήσεις. — 97, 219. Λειτουργία ἱερά. — 9, 92, 93, 98, 430, 455, 515, 518, 522, 581, 600, 609, 616, 619, 648, 649, 722, 750. Περὶ ἐπιτιμιῶν. — 640.

- Κανόνες. — 191, 204, 205, 566. Ἐξορκισμοὶ ἢ ἀφορκισμοί. — 95, 103. Εὐχαὶ διάφοροι. — 151, 381, 446, 508, 523, 594, 654. Τεμάχη διάφορα. — 153, 188, 191, 274, 305, 306, 313, 334, 413, 481, 510, 540, 583, 624, 637. Βίος τοῦ ἁγίου Βασιλείου. — 65, 107, 155, 179, 212, 348, 739. Θαῦμα τοῦ αὐτοῦ. — 494. Κανὼν ἁσματικὸς δι' αὐτόν. — 476. Ἐπιτάφιος λόγος περὶ αὐτοῦ. — 22, 553, 555, 556, 557, 558, 563, 714. Ἐπίγραμμα εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ. — 539. Μαθητὴς αὐτοῦ. — 209.
- Βασίλειος, πρεσβύτερος τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας: βίος. — 590.
- Βασίλειος, καλλιγράφος XII. — 179, 776.
- Βασίλειος, κουβουκλήσιος χωρίου Βάβλας 1089 - 1090. — 385, 785.
- Βασίλειος ἀναγνώστης ὁ Ἐπταίτης XI - XII. — 157, 776.
- Βασίλειος ἐκ Μαγνησίας XIII. — 31.
- Βασίλειος ὁ Βαννιώτης † 1231. — 21.
- Βασίλειός τις XVIII. — 634, 785.
- Βασίλειος νοτάριος ὁ Σκηνοῦρης 1167. — 726.
- Βασίλειος ἐπίσκοπος Παρίου, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιε' μηνὸς Ἀπριλίου. — 130.
- Βασίλειος ἐπίσκοπος Ἰσαυρίας: λόγος εἰς τὰ ἐν Βηθλεὲμ νήπια. — 175. Εἰς τὰ αὐτὰ νήπια καὶ τὴν Ῥαχήλ. — 146.
- Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας: λόγος εἰς τὸ πάσχα. — 6. Εἰς τὸν λεπρόν. — 8. Εἰς τὴν ἀποτομὴν Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. — 393. Εἰς τὸν προφήτην Ἥλιαν. — 67. Λόγοι τρεῖς. — 554.
- Βασίλειος ὁ Μακεδών: παραίνεσις τῷ υἱῷ Λέοντι. — 559.
- Βασίλειος Στεφάνου, Βυζάντιος: ἐκκλησιαστικὰ μέλη. — 639.
- Βασιλέων κατάλογος. — 592.
- Βασιλεύουσα = Κωνσταντινούπολις. — 571.
- Βασιλεὺς ὁ ἅγιος, ἐπίσκοπος Ἀμασειας: βίος. — 591. Κανὼν ἁσματικὸς αὐτῷ ψαλλόμενος. — 372.
- Βασίλης ἐξ Εἰρηνοπόλεως, πατήρ Ὀτωγάνου XIV. — 327.
- Βασιλικῶν ἑ' βιβλίων σύνοψις. — 201.
- Βασιλίσκος ὁ ἅγιος μάρτυς: μάρτυριον. — 387. Ἄσματικὴ ἀκολουθία. — 253.
- Βασιλισσα ἡ ἁγία: βίος. — 644.
- Βάσσοσ ὁ ἅγιος. — 47.
- Βατικανόν. — 724, 727.
- Βατοπέδιον, μοναστήριον. — 570, 571.
- Βάτος, ἐπώνυμον καὶ μονὴ τῆς Θεοτόκου. — 315.
- Βατραχομουμαχία. — 556, 562.
- Βαυαρικὴ Ἀκαδήμεια. — 658.
- Βεβαία ἡ ἁγία μάρτυς, ἧς ἡ μνή-

- μη τῆ ε' Σεπτεβρίου μηνός.— 20, 248.
- Βεβελάκης: Πέτρος.
- Βέκκος: Ἰωάννης.
- Βενεβενδός, πόλις ἰταλική.—248.
- Βενετίκοι.—493.
- Βενετία.—591, 658.
- Βενιαμὴν διάκονος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ ἄθλησις τῆ ε' Σεπτ.— 248.
- Βενιαμὴν, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1619.—545.
- Βεζέ, κώμη Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ.—587.
- Βέρια (= Βέρροια), πόλις ἐν Μακεδονίᾳ.—330.
- Βερικώβη, κώμη πλησίον τῆς Ναυπάκτου.—461.
- Βερουτίου μητρόπολις.—455.
- Βηθανία, κώμη.—517.
- Βηθλεὲμ ἡ πόλις.—128, 146, 299, 308, 481, 726.
- Βηθυνία, ἐπαρχία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.—712.
- Βηρυτὸς ἡ πόλις: τὸ ἐν αὐτῇ θαῦμα τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ.—108, 149, 498, 517.
- Βησσαρίων (ὁ Μακρῆς), διδάσκαλος ἐν Ἰωαννίνοις † 1699.— 578.
- Viazemsky: Πέτρος.
- Βίβρος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῆς ε' Σεπτ.—248.
- Βιδύνη ἡ πόλις.—1.
- Βιενναία ἐταιρεία.—658.
- Βιενναῖος κώδιξ.—716.
- Βικέντιος (ὁ Δαμωδός): περὶ ῥητορικῆς.—551.
- Βλάσιος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.— 179. Μνήμη τῆς ια' Φεβρ.— 66, 433, 564.
- Βλάσιος, ἱερομόναχος ἐν Κύπρῳ 1348.—365.
- Βλαστοί, γένος ἐν Κρήτῃ XIV.— 320.
- Βλαστός: Ἀκάκιος.
- Βλάτζας XVI.—348, 776.
- Βλαχέρναι αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει.—472, 483.
- Βλαχία ἡ χώρα.—267.
- Βλαχομπογδανία.—651.
- Βλάχος: Γεράσιμος.
- Βοίλας (χατζῆ-) ἐκ Τυρράνων τῆς Ἀλβανίας XIX.—621.
- Βοιωτία ἡ χώρα.—433, 544.
- Βονιφάτιος ὁ Ῥωμαῖος.—338.
- Βοσὸρ ὁ χειμαρρός.—526.
- Βοστοκώδ (Α).—708, 722.
- Βοστρίτης: Ἰωάννης.
- Βουλγαρία ἡ χώρα.—164, 231, 425, 727.
- Βουλγαρικὰ κείμενα: στιχηραρίου τεμάχῃ.—9. Τοπικοῦ τεμάχῃ.—9. Εὐαγγέλιον.—722. Ὀκτάηχος.—721. Πραξαπόστολος.—720. Τετραευαγγέλιον.—722.
- Βούλγαροι μοναχοὶ Σαβαῖται.— 421, 422. Προσκυνητὰ τοῦ Ἁγίου Τάφου.—721.
- Βουλισμᾶς: Δωρόθεος.
- Βούσιρις ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῆς κα' Σεπτ.—249.

- Βράχημ Νταιλιούς ἢ Βραΐμης
Τελουός 1348.—365, 785.
- Βραχίμης: Ἰωάννης.
- Βρεττανικὸν Μουσεῖον. — 718,
720, 729.
- Βροντολόγιον.—586.
- Βροντοχίου (Θεοτόκος ἢ τοῦ) μο-
ναστήριον ἐν Κρήτῃ.—739.
- Βρυέννιος: Ἰωσήφ.
- Bkha-Aziz-Allah, ἐπαρχία τῆς
Παλαιστίνης.—389, 390.
- Βυθηκούκιον, κώμη.—543.
- Βυζαντέ: Θεόδωρος.
- Βυζάντιον.—93, 118, 437.
- Βυζαντίων μονή. — 178, 462,
600.
- Βυζής: Νικόλαος.
- Γαβαήλ.—185.
- Γαβαλάδες, γένος ἐν Κρήτῃ XIV.
—319.
- Γαβριήλ ἀρχάγγελος: ἐγκώμιον
αὐτοῦ.—419, 452. Μοναστή-
ριον ἐν Ἱεροσολύμοις. — 625.
Κανόνες ἀσματικοὶ καὶ ἀκολου-
θία. — 88, 354, 476, 477,
544, 574. Θαύματα.—89.
- Γαβρίας Ἑλληγν: τετράστιχα ἐπι-
μύθια.—556, 562.
- Γαβριήλ ἱερομόναχος: γράμμα
πρὸς πατριάρχην XVII.—618.
- Γαβριήλ, μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης
1334.—717, 776.
- Γαβριήλ ἱερομόναχος 1564. —
649, 776.
- Γαβριήλ ἀρχιεπίσκοπος Λύδδης
XVII?—521, 785.
- Γαβριήλ, ἐπίτροπος τοῦ πατριαρ-
χείου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ
ἡγούμενος λαύρας τοῦ ἀγίου
Σάβα 1806-1809. — 576,
577.
- Γάζα ἢ πόλις.—566.
- Γαζαίων μητροπολίτης. — 197,
198.
- Γαζής: Θεόδωρος.
- Γαζής, μουσικὸς ἐκκλησ.—645.
- Γαῖου ἀποφθέγματα.—97.
- Γαλακτέων Ἱεροσολυμίτης 1552.
—628, 785.
- Γαλακτίος, ἱερομόναχος Ἀγιοσα-
βίτης 1613.—521, 592, 776.
- Γαλακτίων (ἴσως ὁ Γαλακτίος),
ἱερομόναχος καὶ προηγούμενος
Ἀγιοσαβίτης 1630. — 512,
776.
- Γαλακτίων ὁ ἅγιος: βίος. — 76,
221, 222, 283.
- Γαλατᾶς ὁ πέραν τοῦ Βυζαντίου.—
162, 514, 543.
- Γαλάτης: Παῦλος.
- Γαλατία ἢ χώρα.—136.
- Γαλιλαία ἢ χώρα.—355.
- Γαληνὸς ὁ ἰατρός.—546, 563.
- Γαλήσιον ὄρος.—627.
- Γάμος: κανόνες περὶ γάμων. —
483. Περὶ τούτων ἐν γένει.—
158, 342, 343. Περὶ δευτε-
ρογαμίας. — 343. Συνοδική
ἀπόφασις κατ' ἀθεμιτογαμίας.
—345.
- Γάνος ἢ πόλις.—400.
- Γαστούνη (τὸ), πολίχνη.—635.

- Γαστριμαργίας περί.—615.
 Γεζουΐται.—167,
 Γεθσημανή (ή).—144.
 Γελάσιος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ
 μνήμη τῆ λα΄ μηνὸς Ἰουλίου.—
 472.
 Γεμιστός: Δημήτριος.
 Γεννάδιος α΄ Κωνσταντινουπόλεως:
 τεμάχια.—481. Ἐγκύκλιος.—
 340, 598. Μνήμαι τῆ κ΄ Νοεμ-
 βρίου καὶ τῆ κε΄ Αὐγούστου.—
 396, 472, 627.
 Γεννάδιος ὁ Σχολάριος: περὶ πί-
 στεως.—210, 211. Ψαλμοὶ
 ἡμερονουκτίου.—554. Νόμιμον
 ἰδιόχειρον.—664.
 Γεννάδιος ἱεροδιάκονος 1571.—
 620, 776.
 Γεννουιτῶν ἀσθένεια.—536.
 Γέρα, κώμη τῆς νήσου Λέσβου.—
 566.
 Γεράκις XIV.—327, 785.
 Γεράρης: Μακάριος.
 Γεράσιμος ἀββᾶς ὁ ἐν τῷ Ἰορ-
 δάνῃ: βίος.—236, 337, 590,
 745. Μοναστήριον αὐτοῦ.—
 106, 171, 172, 220, 267,
 364, 377, 389, 434, 745.
 Κώδικες τοῦ μοναστηρίου τού-
 του.—745, 785. Μετόχιον ἐν
 Κύπρῳ.—115.
 Γεράσιμος Ἀντιοχίτης 1099.—
 716, 776.
 Γεράσιμος Βλάχος: λογικῆς εἰσα-
 γωγῆ.—200. Περὶ διδασκαλίας
 τοῦ εὐαγγελίου.—551. Μετρι-
 κή.—647. Παράφρασις τῆς
 εἰσαγωγῆς Πορφυρίου.—201.
 Γεράσιμος (Ἀγιοσαβίτης) XVIII.
 —412.
 Γεράσιμος ἐπίσκοπος XVI.—
 231, 304, 785.
 Γεράσιμος ἀντιγραφεὺς νομίμου
 1667-1669.—208, 616, 776.
 Γεράσιμος μοναχὸς XIII.—194,
 776.
 Γεράσιμος μοναχὸς καὶ πρεσβύ-
 τερος 1089-1090.—385, 776.
 Γεράσιμος ἱερομόναχος 1477.—
 450, 776.
 Γεράσιμος, ἱερομόναχος Ἀγιοτα-
 φίτης XIV.—319, 783.
 Γεράσιμος, ἱερεὺς Ταξιαρχίτης
 1543-1544.—78.
 Γεράσιμος Σιναΐτης 1554.—
 148, 785.
 Γεράσιμος ἱερομόναχος ἐκ Χίου,
 Ἀγιοταφίτης 1719.—416,
 776.
 Γεράσιμος Ἀγιοταφίτης, δραγου-
 μᾶνος τοῦ πατριαρχείου τῶν
 Ἱεροσολύμων 1682.—230.
 Γεράσιμος, μοναχὸς ἐκ Κερκύρας
 XVI.—519, 785.
 Γεράσιμος ἱερομόναχος (Ἀγιοτα-
 φίτης) 1778.—606, 786.
 Γεράσιμος μοναχὸς: ἐκκλησιαστι-
 κά μέλη.—606.
 Γεράσιμος, μητροπολίτης Βη-
 θλεὲμ καὶ Εὐφραδᾶ XV.—308.
 Γεράσιμος μοναχὸς (Ἀγιοσαβίτης)
 ἐκ Πελοποννήσου XVI.—186,
 187, 776.
 Γεράσιμος Κρής, μητροπολίτης
 Καστορίας: οἵκοι τῆ Θεοτόκῃ

- ψαλλόμενοι καὶ τῷ Σιναίῳ ὄρει.—465.
- Γεράσιμος Παλλαδᾶς.—200, 201,
- Γερβάσιος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—388.
- Γερμανὸς α' Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῇ δ' Μαΐου. — 472. Λόγοι εἰς τὴν Θεοτόκον. — 63, 68, 350, 497, 579. Πρὸς Νινευίτας.—593. Λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.—462. Λειτουργία τῶν προηγουσμένων.—515. Ἐξηγήσεις τῆς λειτουργίας.—483. Στιχηρὰ τετονισμένα.—453. Εἰρμοὶ τετονισμένοι.—157. Βίος τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ.—181. Εἰκὼν τοῦ αὐτοῦ.—515.
- Γερμανὸς, πατριάρχης Ἱεροσολύμων: ἐγκύκλιος.—635. Σημειώσεις.—99, 174, 355, 566.
- Γερμανὸς μητροπολίτης XVI.—641, 786.
- Γερμανὸς, ἐπίσκοπος Ἀγιοσαβίτης XVI.—187, 635, 636, 662, 776.
- Γερμανὸς ὁ Νέων Πατρῶν.—573, 634.
- Γερμανὸς ἱερομόναχος XVI.—497, 786.
- Γερμανὸς μοναχὸς ὁ Τζυράκης 1274.—238, 786.
- Γερωντικά κείμενα.—144, 213, 234, 294, 295, 316, 326, 349, 397, 404, 415, 465, 576, 582, 590, 623, 636, 644, 650, 715.
- Γερόντιος, ἱεροδιάκονος Ἀγιοσαβίτης XVI.—166.
- Γεωγραφικά κείμενα.—86, 532, 759.
- Γεωμέτρης: Ἰωάννης.
- Γεωργειρήνης: Ἰωσήφ.
- Γεωργιανὰ σημειώματα: Ἰβηρικά.
- Γεώργιος ὁ μεγαλομάρτυς: μαρτύριον.—67, 184, 240, 329, 390, 419, 420, 538, 589. Ὀπτασία.—565. Θαῦμα.—214. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—29, 99, 353, 550. Κανόνες ἀσματικοὶ τῷ ἁγίῳ Γεωργίῳ.—29, 372, 475, 477, 550, 568. Εἰκόνες.—321, 322. Ναὸς ἐν Δύδδῃ.—29, 550. Ἔτερος ἐν Ἀσκάλωνι.—716, 786. Ἔτερος ἐν τῷ Τυρνόβῳ τῆς Βουλγαρίας.—721. Ἔτερος ἐν Βενετία.—658. Ἔτερος ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐπονομαζόμενος ἀραβιστὶ Τζιβρίτ.—129, 786. Ἔτερος ἐν Τζίφνα.—617, 786. Ἔτερος ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Λαράνδων.—327, 786. Μοναστήριον ἐν Κρήτῃ περὶ τὰ Σφακιά.—207. Ἔτερον ἐν Κύπρῳ, τὸ τῶν Μαγγάνων.—112, 786. Ἔτερον ἐν Ἱεροσολύμοις.—221, 298, 308, 786. Ἔτερον περὶ τὴν Βηθλεὲμ ἐν τῇ κόμῃ Ἐλ-Χάδρ.—726 (ἔρα καὶ παροράματα δεύτερα).
- Γεώργιος μελωδός: κανόνες, εἰρμοί, ἀκολουθίαι.—157, 372, 741.
- Γεώργιος, ἱερεὺς ναοῦ τῆς Θεο-

- τόκου ἐν Κιτίῳ τῆς Κύπρου 1368 - 1369. — 39, 40, 739.
- Γεώργιος, ἰδιοκτήτης κώδικος X. — 41.
- Γεώργιος, ἱερεὺς ἀπὸ χωρίου Κρίτου ἐν Κύπρῳ 1348. — 365.
- Γεώργιος, πρεσβύτερος ἐν Ἀθῆναις? 1469 - 1470. — 308.
- Γεώργιος ὁ σημειοφόρος. — 162.
- Γεώργιος, ἀδελφὸς Συμεῶν τοῦ νέου στυλίτου. — 372.
- Γεώργιος χατζῆς, οὗ υἱὸς Ἀναστάσιος 1725. — 588.
- Γεώργιος, ἀναγνώστης Ἀγιοταφίτης XVIII. — 168, 777.
- Γεώργιος Ἀμαρτωλός: τεμάχη. — 624.
- Γεώργιος Γρηγορόπουλος XVI. — 533, 776.
- Γεώργιος Εὐγενικός: ἀκολουθία τῆ ἀγίῳ Σπυρίδωνι. — 569.
- Γεώργιος Ἱεροσολυμίτης XIV. — 195, 786.
- Γεώργιος, πρεσβύτερος Καισαρείας Καππαδοκίας. — 269.
- Γεώργιος Καμισσαῖος, ἱερεὺς Θάσιος 1702. — 92, 776.
- Γεώργιος Καντακουζηνός: ἐπιστολὴ τούτῳ Θεοφάνους Ἐλεαβούλκου. — 543.
- Γεώργιος Κορέσσιος: συγγραφαί. Ὅτι ἄκτιστος ἢ θεία ἔλλαμψις κτλ. — 595. Περὶ λογικῆς Ἀριστοτέλους. — 618.
- Γεώργιος Λεκαπηνός: περὶ συντάξεως. — 560.
- Γεώργιος ὄσιος ὁ εἰς τὸ Μάλαιον, οὗ ἡ μνήμη τῆ κ' Ἀπριλίου. — 130.
- Γεώργιος Νικομηδείας: λόγοι δύο. — 183, 392.
- Γεώργιος Μυτιλήνης, οὗ ἡ μνήμη τῆ ζ' Ἀπριλίου. — 296.
- Γεώργιος Παργᾶς, Κύπριος 1617. — 512.
- Γεώργιος Πισίδης: τεμάχη. — 624.
- Γεώργιος Ῥόδιος, ἱερεὺς καὶ λογοθέτης 1585. — 648, 776.
- Γεώργιος Σέρβος 1571. — 620, 786.
- Γεώργιος ὁ Σουγδουρῆς: εἰσαγωγὴ λογικῆς. — 578.
- Γεώργιος Σοφιανός 1813. — 658.
- Γεώργιος (ἅγιος) ὁ Χοζεβίτης. — 453.
- Γεώργιος Ψιακί 1723. — 561, 776.
- Γεωργίτζη, τόπος ἔξω τῶν Σφακιῶν Κρήτης. — 207.
- Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας = Παλαιστίνη. — 552.
- Γηροκομήτης: Νικηφόρος.
- Γιάσι Μπογδανίας. — 162.
- Γιάφα = Ἰόππη. — 726.
- Γιάχνας ὁ τοῦ Ἀλιμάτ 1545. — 389.
- Γιοβάσκος, ἐκκλησ. μουσικός. — 634.
- Γλειμπίδης ἢ Λυμπίδης ἱερεὺς XIV. — 460.
- Γλυκῆς (γεν. Γλυκί): Ἰωάννης. Δημήτριος.

- Γλυκός, ἐκκλησ. μουσικός.— 607.
- Γλυκερία ἡ ἀγία: κανὼν ἁσματικὸς διὰ ταύτην.— 372.
- Γλόκων ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῆ Ἰ Μαΐου μηνός.— 131.
- Γνωμικὰ ἢ γνῶμαι διαφόρων. — 97, 161, 553, 643, 651. Ὅρα καὶ ἀποφθέγματα.
- Γολγοθᾶς.— 298.
- Γολιάθ.— 43.
- Γονιαίς [γρ. Γωνιές], χωρίον ἐν Κρήτῃ.— 398.
- Γουγκλισία: ἀκολουθία. — 467, 500, 502. Εὐχαί.— 505, 610.
- Γοργόνης πέρι.— 302.
- Γοργόνιος ὁ ἅγιος μάρτυς.— 363.
- Γόρδιος ὁ ἅγιος μάρτυς.— 390.
- Γουλλιέλμος, ῥῆξ τῆς Σικελίας.— 725.
- Γουρίας ὁ ἅγιος: μαρτύριον. — 49, 76, 223, 284. Θαῦμα.— 63, 77, 328, 352.
- Γουρνικήτης: Δουκᾶς.
- Γούτας: Μανουήλ.
- Γραμματικὰ κείμενα.— Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.— 541. Περὶ συντάξεως ῥημάτων. — 572. Περὶ ὀνομάτων. — 542. Περὶ τῶν πέντε πτώσεων. — 572. Περὶ τῶν πέντε διαλέκτων.— 212. Κανόνες ὀρθογραφικοί.— 572. Συναγωγὴ ὀνομάτων ἐπιθέτων.— 199. Περὶ συντάξεως ἄρθρων. — 572. Γραμματικά.— 87, 88, 560, 646.
- Γραπτός: Θεόδωρος.
- Γρηγοριάδης 1720.— 648, 777.
- Γρηγόριος Ἀκραγαντίνων ὁ ἅγιος: βίος.— 49, 223, 284, 285. Μνήμη.— 675.
- Γρηγόριος Ἀντιοχείας: λόγοι δύο.— 5, 598.
- Γρηγόριος Βασιλικός, ἱεροδιάκονος Μαυροθαλασσίτης ὁ ἐκ Τρουλίας 1635.— 601, 777.
- Γρηγόριος ὁ Διάλογος: περὶ ἐλεημοσύνης μαρτυρίαι. — 537. Περὶ τῆς μετὰ θάνατον διαμονῆς τῆς ψυχῆς.— 490. Λειτουργία. — 515, 522, 600. Τεμάχη πατερικοῦ.— 481, 517, 544, 624, 629.
- Γρηγόριος, Ἱεροσολύμων πατριάρχης 1322.— 228.
- Γρηγόριος Καλλέργιος ὁ Βατοπεδινός 1763.— 571.
- Γρηγόριος, Κορίνθου ἀρχιεπίσκοπος: περὶ τριάδος.— 160.
- Γρηγόριος, Κ/πόλεως ἀρχιεπίσκοπος, ὁ Κύπριος: ὁμολογία πίστεως.— 531, 532.
- Γρηγόριος Λεντίτζης, ἱερομόναχος ἐκ Κρήτης XVII.— 601, 786.
- Γρηγόριος Μαλαξός.— 211.
- Γρηγόριος Μικρός, ἱερεὺς Ἀγιοταφίτης ἐκ Πελοποννήσου 1682.— 230.
- Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἢ Ναζιανζηνός: συγγραφαί. Λόγοι διάφοροι. — 21-22, 133-135, 280-282, 364, 384, 404, 461, 551, 555, 561, 714, 718, 725. Ἐκλογαὶ ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ.— 170. Εἰς τὸ πάσχα καὶ εἰς τὴν βραδυτῆ-

τα.— 6, 21, 69, 109, 177, 348, 349, 364, 384, 419, 461, 557, 580. Εἰς τὴν νέαν Κυριακὴν καὶ εἰς τὸν Μάμαντα.— 7, 22, 69, 109, 135, 184. Εἰς τὴν Πεντηκοστήν.— 22, 25, 69, 109, 135, 557. Εἰς Ἀθανάσιον Ἀλεξανδρείας.— 22, 135, 185, 408. Εἰς τοὺς Μακκαβαίους.— 22, 135, 184, 459, 554. Εἰς Κυπριανὸν τὸν μάρτυρα.— 22, 135, 185. Εἰς τὸν ἐξισωτὴν Ἰουλιανόν.— 22, 135, 281. Εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον.— 22, 55, 135, 556, 557, 558, 563. Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.— 107, 351, 600. Εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα.— 22, 65, 107, 135, 147. Συντακτήριος.— 22, 135, 185. Εἰς τὸν πατέρα σιωπῶντα.— 22, 135, 281. Περὶ φιλοπρωχίας.— 22, 135, 376, 563. Εἰς τὰ φῶτα.— 22, 135, 175, 558, 579. Σηλιτευτικὸς ἢ κατὰ Ἰουλιανού.— 133, 282, 555, 560, 563, 644. Εἰς Ἦρωνα τὸν φιλόσοφον.— 133, 282. Εἰς ἑαυτὸν ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκοντα.— 133, 182. Εἰς ἑαυτὸν περὶ τοῦ θρόνου Κ/πόλεως.— 133, 282. Πρὸς Κληδόνιον πρεσβύτερον.— 133, 134. Εἰς τὸν κατάπλου τῶν ἐπισκόπων.— 134, 282. Περὶ θεολογίας.— 134. Περὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος.— 134. Περὶ τοῦ υἱοῦ λόγοι δύο.— 134. Πρὸς Εὐνομιανούς.— 134. Περὶ τῆς ἐν διαλέξει εὐταξίας.— 134, 282. Εἰρη-

νικοὶ λόγοι.— 134, 281. Εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ.— 65, 135, 146, 175, 339, 382, 579. Εἰς Γρηγόριον τὸν Νύσσης.— 22, 135, 185, 281, 459. Πρὸς Ἀρειανούς καὶ εἰς ἑαυτὸν.— 280. Πρὸς τοὺς καλέσαντας ἐν ἀρχῇ κτλ.— 280. Ἀπολογητικὸς.— 281. Εἰς ἑαυτὸν καὶ τὸν πατέρα μετὰ τὴν φυγὴν.— 281. Πρὸς τοὺς πολιτευομένους Ναζιανζοῦ.— 281. Εἰς Καισάριον τὸν ἴδιον ἀδελφόν.— 281. Ἐπιτάφιος εἰς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα.— 282. Εἰς ἑαυτὸν καὶ τὸν πατέρα ἢ γέροντα περὶ τῆς ἐκκλησίας Ναζιανζοῦ.— 281, 364. Σημασία εἰς τὸν Ἰεζεκιήλ.— 349. Ἑρμηνεῖα παραβολῶν.— 537. Κεφάλαια περὶ πίστεως.— 190. Περὶ τῆς ἁγίας τριάδος.— 429. Περὶ ἑρμηνείας καὶ περὶ σχημάτων καὶ περὶ διαφορᾶς.— 408. Διάλογος μετὰ Βασιλείου.— 90, 537, 653. Ἀφορισμὸς κατὰ κινδύνου.— 103. Ἐπιστολαὶ Σελεύκῳ καὶ Βασιλείῳ.— 560, 564. Δικαιολογία γῆς καὶ θαλάσσης.— 652. Ἀποφθέγματα.— 97. Τεμάχη ψαλμοὺς ἑρμηνεύοντα.— 362. Τεμάχη διάφορα.— 153, 188, 305, 306, 315, 432, 540, 624. Τετράστιχα.— 212, 539, 554, 556, 558, 559, 561, 595. Ἐπιγράμματα.— 217. Ἀκροστιχίς.— 314, 539, 637. Ἐπίγραμμα εἰς τὸν τάφον Βασιλείου.— 539. Ἔτερον εἰς τὸν τάφον Ἀθανασίου.— 408. Στί-

- χοι ιαμβικοί κατ' ἀλφάβητον.— 314, 557. — Τὰ καθ' ἑαυτὸν ἔπη.—549, 572, 714. Ἐπητινά.—552. Γνώμαι μονόστιχοι — 554, 558, 564. Γνωμικά δίστιχα. — 554, 561. Ποιήματα διάφορα. — 558, 563, 598. Χριστὸς πάσχων.— 556. Ὑποθήκαι παρθένους.— 559, 560, 735. Ἰαμβοὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.—560. Ἱστορικαὶ μνημονεύμεναι ἐν τῷ εἰς τὰ Φῶτα λόγῳ.— 649, 714. Λόγος εἰς Γρηγόριον τὸν Θεολόγον. — 329. Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν αὐτόν.—475. Εἰκὼν αὐτοῦ.—384.
- Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ὁ θαυματουργός: λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς θεοτόκου. — 2. Ἀποκάλυψις. — 258. Τεμάχη.—411, 481. Βίος αὐτοῦ.— 49, 77, 223, 284, 285.
- Γρηγόριος ὁ Νύσης: περὶ κατασκευῆς ἀνθρώπου.—485. Ἐπιτάφιος εἰς Πουλχερίαν καὶ Πλακίλλαν.— 554. Λόγοι δύο εἰς τὸ πάσχα.—6. Περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.—7. Ἐγκ. τοῦ μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου. — 149. Βίος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ.— 49, 77, 223, 284, 285. Τεμάχη εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον.—363. Ἔτερα εἰς ψαλμοὺς καὶ ᾠδὰς.—362, 363. Τεμάχη διάφορα.—188, 395, 410, 432, 458, 481, 628. Ἐπιτάφιος τῷ Γρηγορίῳ Νύσης. — 22, 135, 185, 281, 459.
- Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς: εὐχή τῆ Θεοτόκῳ.—654.
- Γρηγόριος, Σαβαίτης ἱερομόναχος 1550.—466, 777.
- Γρηγόριος ὁ Σιναίτης: περὶ ἡσυχίας.—509. Τεμάχη.—511.
- Γρηγόριος, Χαυρανίου μητροπολίτης 1653.—180, 786.
- Γρηγόριος Ψαριανός, ἱερομόναχος: παράφρασις βίου τοῦ ὁσίου Χαρίτωνος.—573, 657.
- Γρηγόριος Χιώτης, ἡγούμενος τοῦ ἁγίου Σάβα 1682.—230.
- Γρηγόριος πρεσβύτερος: βίος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.—329.
- Γρηγόριος μοναχός: σύνταγμα φιλοσοφίας.—408.
- Γρηγόριος λαμπαδάριος.—596.
- Γρηγόριος ἱερομόναχος 1613 - 1614.—640.
- Γρηγόριος ἱερεὺς XIV.—39.
- Γρηγόριος ἱερεὺς 1652. — 457, 786.
- Γρηγόριος ἱερεὺς, οἰκονόμος ἐν Κάνιν τῆς Χαλδίας † 1749. — 564.
- Γυναῖκες: διὰ παρατυχοῦσας τοιαύτας εὐχή.— 499.
- Γυναικὸς σαράντισμα δι' εὐχῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.—504, 505.
- Γυναικῶν μ' μαρτύρων ἡ μνήμη τῆ α' Σεπτ.—85.
- Γυρίων μοναστήριον, ἀφιερωμένον τῇ Θεοτόκῳ.—469.
- Γυτ(ε)ία δυσουρίας.—537.
- Δαβὶδ ὁ προφήτης.—43, 46, 51,

- 80, 92, 380, 449, 496, 583.
 Ὅρα καὶ Ψαλτήριον.
- Δαβίδ ὁ Θεσσαλονίκης, οὗ ἡ μνήμη τῆ κζ' μηνός Ἰουνίου. — 126.
- Δαβίδ ἱερεὺς ἐκ τῆς κώμης Ἰσας 1546.—390.
- Δαβίδ, ἀρχιμανδρῆτης Ἀγιοταφίτης XVII.—90, 786.
- Δαβίδ, μοναχὸς ἐκ Σερβίας XIV. — 322, 786.
- Δαμιθέου λουτρὸν δημόσιον ἐν Κωνσταντινουπόλει.—55.
- Δαλμάτων μοναστήριον ἐν Κωνσταντινουπόλει.—119.
- Δαμασκηνὸς ὁ Στουδίτης, ἐπίσκοπος Λιτῆς καὶ Ῥενδίνης: Ἰησαυρός. — 577. Παραίνεσις μοναχοῖς.—544. Ἡρωελεγεῖα τῆ Θεοτόκῳ.—554, 562, 564.
- Δαμασκηνὸς, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1623.-1634 — 166, 309, 325, 463, 467, 512, 566, 786.
- Δαμασκηνὸς ἱερομόναχος Σέρβος, ἀδελφὸς Μιχαὴλ μητροπολίτου Κολασίσις κτλ. 1656-1657.—721.
- Δαμασκὸς ἡ πόλις. — 21, 194, 522, 531, 566.
- Δαμιανὸς ὁ Ἀνάργυρος: βίος καὶ θαύματα.—62, 75, 178, 221, 283, 328, 588. Κανὼν ἄσματικός.—476. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—29. Εἰκῶν. — 111, 321.
- Δαμιανὸς, μοναχὸς Βατοπεδινός, ἱερομόναχος εἶτα, μελοποιός.— 157. 634.
- Δανιβρίτης. Ἰγνάτιος, Νικόλαος.
- Δανιὴλ τοῦ προφήτου ὁράσεις.— 210, 653. Ἰπόμνημα περὶ τούτου.—32, 64, 107, 338, 385, 461. Κανὼν ἄσματικός. — 476.
- Δανιὴλ τοῦ στυλῆτου βίος.—30, 338, 482.
- Δανιὴλ ὁ Ῥαϊθηνός.—113, 173, 480.
- Δανιὴλ μοναχός, καλλιγράφος XVII.—515, 777.
- Δανιὴλ ἱερεὺς XVI.—381, 777.
- Δανιὴλ ἀντιγραφεὺς 1688. — 726.
- Δανιὴλ πρωτοφάλτης. — 639, 646.
- Δαπόντες: Κωνσταντῖνος.
- Δάρδανος.—486.
- Δαρεῖα ὁ ἅγια μάρτυς, ἧς ἡ μνήμη τῆ ιζ' μηνός Ὀκτωβρίου. — 249.
- Δάσιος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῆ α' Νοεμβρίου. — 20 - 21.
- Δεισιδέριος ὁ ἅγιος, οὗ ἡ ἄθλησις τῆ ιθ' Σεπτ.—248.
- Δεκάλογος.—456.
- Δέκιος ὁ αὐτοκράτωρ.—56.
- Δέλβινον τὸ ἐν Ἀλβανίᾳ.—523.
- Δερ - Ἀλαμάνι, μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις.—228, 791.
- Δευτέρα ἑσπέρας εὐχή.—468.
- Δεύτερον, παλάτιον ἐν Κωνσταντινουπόλει.—55.
- Δήμησ ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνή-

- μη τῆ ἐβ' μηνὸς Ἀπριλίου.— 129.
- Δημήτρης κνέζης 1550.—645.
- Δημητριάδος ἐπισκοπή.—571.
- Δημήτριος ὁ μεγαλομάρτυς: μάρτυριον καὶ θαύματα.—56, 62, 178, 269, 299, 326. Κανὼν παρακλητικὸς.—568. Ἄσματικὴ ἀκολουθία.—316, 317. Στιχηρὰ τροπάρια. — 133, 445. Μνήμη. — 564, 628, 640. Ναὸς ἐν Μιστρᾶ.—739. Μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις.—432, 615, 786.
- Δημήτριος γραμματικὸς 1398.—330, 787.
- Δημήτριος, υἱὸς βασιλέως τῆς Ῥωσσίας, γεννηθεὶς 1552.—628.
- Δημήτριος, ἱερεὺς Χῖτος 1548.—158.
- Δημήτριος ἀναγνώστης, προσκυνητῆς τοῦ Ἁγίου Τάφου 1698.—605, 777.
- Δημήτριος Βαϊλᾶς ὁ ἐκ Τυράνων τῆς Ἀλβανίας 1834.—605, 777.
- Δημήτριος Γεμιστός, νοτάριος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας 1368.—611.
- Δημήτριος Γλυκῆς ἐξ Ἰωαννίνων 1698 - 1699.—578, 787.
- Δημήτριος ἐξ Ἰσβόρου τῆς ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ 1580.—604, 605.
- Δημήτριος Κορέσης XVI.—567.
- Δημήτριος Κρής, πρεσβύτερος: μετάφρασις τῶν δαβιτικῶν ψαλμῶν.—92.
- Δημήτριος Κυδώνης: μετάφρασις εὐχῶν Αὐγουστίνου.—512.
- Δημήτριος Λογοθέτης XVΠΙ.—634, 787.
- Δημήτριος Λότος ὁ ἐκ Χίου.—634.
- Δημήτριος ὁ Μαλωταρᾶς XIV.—16, 787.
- Δημήτριος Ξυλινός XIV.—16.
- Δημητρόπουλος: Μανουήλ.
- Δημοκρίτου ἀποφθέγματα.—97.
- Δημόνακτος ἀποφθέγματα.—661.
- Δημοσθένους ἀποφθέγματα.—97. Ὀλυνθιακός.—557.
- Διάβολος.—45, 594.
- Διάδοχος, ἐπίσκοπος Φωτικῆς: κεφάλαια ἀσκητικὰ καὶ ὄροι.—114, 255. Περὶ διακρίσεως τῶν σημείων τῆς χάριτος.—510. Τεμάχη.—481, 511, 540, 594, 624.
- Διαθήκη Παλαιά: ἀναγνώσματα παλαιᾶς ἢ περικοπαί.—302, 319, 474. Κεφάλαια.—88. Σύνοψις.—218. Συλλογὴ ἱστοριῶν ἐκ τῆς π. καὶ ν. Διαθήκης.—86. Περὶ ἀναγνώσεως τῶν Γραφῶν.—575.
- Διακόει (= Διακόης, η) Ναυπάκτιος, οὗ υἱὸς Ἰωάννης 1566.—428.
- Διακοικὸν βιβλίον.—649, 720.
- Διακρίσεως περὶ διηγήματα ἀσκητικά.—326.
- Διακρούσης: Ἀκάκιος.
- Διασυνώ, πρεσβυτέρα Ζαχαρίου ἱερέως ἐν τῇ νήσῳ Κῶ 1601.—86.

- Διασωρήνος: Καλή, Θεοδώρα.
Dibith, κόμη τῆς ἐπαρχίας Arz-
Ioun.—390.
- Διδασκαλία γέροντος περι πράξε-
ων.—527.
- Διδασκάλων διαφόρων χρονογρα-
φία.—303.
- Διδαχαὶ ἀνώνυμοι τουρκιστί. —
621.
- Διδόμου τεμάχη. — 165, 362,
432, 481.
- Διογένης: Ῥωμανός.
- Διογένους τοῦ κυνακοῦ φιλοσόφου
ἀποφθέγματα.—97, 539. Διά-
λογος μετ' Ἀλεξάνδρου τοῦ
μεγάλου.—543.
- Διογένους Λαερτίου τεμάχιον. —
629.
- Διδώωρος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ
μνήμη τῇ κη' Σεπτ.—249.
- Διδώωρος Ταρσοῦ: τεμάχη ψαλ-
μοῦς ἐρμηνεύοντα.—362.
- Διοκαισάρεια Ἰσαυρίων. — 492.
- Διομήδης ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ
μνήμη τῇ θ' μηνός Ἰουνίου.—
121. Ἀκολουθία.—353.
- Διονύσιος ὁ Θραξί. —88.
- Διονύσιος Ἀγιοσαβίτης XVI.—
324.
- Διονύσιος Ἀγιοσαβίτης ἐκ Νικο-
πόλεως 1815.—588, 787.
- Διονύσιος Ἀγιολαυροσαβίτης
1482.—717, 777.
- Διονύσιος, Ἀγιοταφίτης ἱερομό-
ναχος: συναγωγή.—587.
- Διονύσιος Ἀλεξανδρείας: τεμάχη.
—362, 624.
- Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης: δογματι-
κῶν ἐκλογή.—189, 464. Τε-
μάχη.—188, 306, 417, 481,
482, 624. Δοξαστικά δι' αὐ-
τόν.—154. Κανόνος ἁσματι-
κοῦ διὰ τὸν αὐτὸν ᾠδῇ θ'.—
593.
- Διονύσιος Ἀγιοταφίτης μοναχός,
ἡγούμενος τῆς ἐν Ἱεροσολύ-
μοις μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωρ-
γίου XV.—308.
- Διονύσιος, Βηθλεέμ πόλεως μη-
τροπολίτης 1844.—724.
- Διονύσιος, Ἰορδανίτης ἱερομόνα-
χος XIV.—717.
- Διονύσιος β', Κωνσταντινουπόλεως
ἀρχιεπίσκοπος.—635.
- Διονύσιος Μάϊδος, Κορίνθιος 1475
— 737.
- Διονύσιος Στουδίτης: μετάφρασις
λόγου τινός Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου.
— 544, 582.
- Διονύσιος ῥήτωρ XVI. — 544,
546, 604, 605, 787.
- Διονύσιος καλλιγράφος XIV. —
336, 777.
- Διονύσιος μοναχός: περὶ διαφο-
ρᾶς τῶν θείων ὕμνων, εὐχαὶ
κτλ.—152, 188, 305, 399.
- Διονυσίου (τοῦ κῦρ) μοναστήριον
ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὄρει.—519, 787.
- Διονύσιος ὁ καὶ Βάχχος.—486.
- Διονύσιος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ
μνήμη τῇ κδ' Μαρτίου.—371.
- Διόπτρα Φιλίππου μονάζοντος.—
608.
- Δίπτυχα Ἱεροσολυμιτικά.—216,
217.

- Δοβρουσῶνος μοναστήριον.—433.
 Δοκιανός, ἐκκλ. μουσικός.—606.
 Δομέτιος Πέρσης ὁ ἅγιος μάρ-
 τυς.—249, 354.
 Δομέτιος, μοναχὸς Ἀγιοταφίτης
 1616.—589, 787.
 Δόμνα ἡ ἁγία μάρτυς.—21,
 339, 375, 453.
 Δομνίνα ἡ ἁγία μάρτυς.—21.
 Δομνίνου ἔμβολα ἐν Κωνσταντι-
 νουπόλει.—55.
 Donatus Marcellus.—365.
 Δοξαπατρῆς: Νεῖλος.
 Δοξαστικά τροπάρια.—133, 390,
 634.
 Δοξολογίαι.—634.
 Δορυμέδων ὁ ἅγιος: μαρτύριον.
 —49.
 Δοσίθεος ὁ ἀββᾶς: λόγοι.—139,
 140, 141. Βίος.—139.
 Δοσίθεος Νοταρᾶς, πατριάρχης
 Ἱεροσολύμων.—166, 305,
 422, 523, 569, 587, 651,
 787.
 Δούκας: Κωνσταντῖνος.
 Δουλαῖς ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ
 μνήμη τῇ ιγ' μηνὸς Ἰουνίου.
 —122.
 Δοχειαρίου μοναστήριον.—89.
 Δυρράχιον ἡ πόλις.—131, 636,
 660.
 Δωρόθεος ἱερομάρτυς, ἐπίσκοπος
 Τύρου.—120, 131. Μαρτύ-
 ριον.—363. Περὶ τῶν ἀπο-
 στόλων.—719.
 Δωρόθεος ἀββᾶς: λόγοι ἀσκητι-
 τικοί.—139, 140, 141, 259.
 Περὶ τῆς τεσσαρακοστῆς.—
 334. Τεμάχη.—162, 191,
 481, 624.
 Δωρόθεος μοναχός, καλλιγράφος
 X - XI.—713.
 Δωρόθεος, διάκονος Ἀγιοσαβίτης
 XVII.—527.
 Δωρόθεος, μητροπολίτης Τριπό-
 λεως Φοινίκης 1577.—412,
 787.
 Δωρόθεος α', πατριάρχης Ἱερο-
 σολύμων 1382-1402.—116,
 299, 355, 367, 368, 503,
 726, 777.
 Δωρόθεος, μητροπολίτης Πέτρας
 Ἀραβίας XVII.—105, 787.
 Δωρόθεος Βουλησμάς [sic] 1803.
 —123.
 Δωρόθεος Πρώϊος: ἀριθμητικὴ καὶ
 ἄλγεβρα.—657.
 Ἐαρ: λόγος διὰ τοῦτο Γρηγορίου
 τοῦ Θεολόγου.—69.
 Ἐβδομάδος ἑλης ἀκολουθία.—
 277.
 Ἐβραῖοι.—407. Ὡς δεῖ δέχε-
 σθαι τοὺς ἐξ Ἐβραίων εἰς τὴν
 ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν προσερ-
 χομένους.—502. Ὡς δεῖ τοὺς
 Ἐβραίους ὀρκίζεσθαι πρὸς χρι-
 στιανούς διαφορὰς ἔχοντας.—
 365. Περὶ τινος Ἐβραίου τὴν
 τέχνην ἀρχιμάγου.—494.
 Ἐβραϊκοῦ βιβλίου λείψανον.—
 412.
 Ἐβυρπιότης = Εὐριπιώτης, κά-
 τοικος Εὐρίπου.—308.
 Ἐγκαινίων ἐκκλησίας εὐχή.—506.

- Ἐγκλείστρας Ἀγίας ἐν Κύπρῳ
προάστειον.—494.
- Ἐγκρατείας πέρι.—545, 615.
- Ἐγρηνα=Αἶγινα ἢ νῆσος.—642.
- Ἐγριπος = Εὐριπος.—567.
- Ἐδὲμ (τῆς) ὁδοπορίαί.—517.
- Ἐδεσσα.—354, 528, 747.
- Ἐξεκίου βασιλέως εὐχὴ καὶ λέ-
ξεις ἐν αὐτῇ.—219, 277.
- Εἰκόνες ἱστορικαί: περὶ τῆς ἐν
Βηρυτῶ εἰκόνος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ.—108, 181, 498, 517.
Περὶ τῆς εἰκόνος τοῦ Ἀντι-
φωνητοῦ.—604.
- Εἰκόνες ἁγίων. Ὅρα τὰ κατ'
ἀλφάβητον ὀνόματα τούτων.
- Εἰκόνων πέρι. — 270. Περὶ τῆς
ἀναστηλώσεως αὐτῶν. — 182.
Περὶ τῆς εἰκονοπροσκυνήσεως.
— 390. Περὶ τῆς ἐπισκευῆς
εἰκόνων.—604.
- Εἰρήνη Θεοδώρου Ῥάλη, ἐν Χίῳ
XVI.—567.
- Εἰρηναῖος Θήρσιος.—658.
- Εἰρήναρχος ὁ ἅγιος: κανὼν ἁσμα-
τικός.—478.
- Εἰρήνη ἡ ἁγία: μαρτύριον.—339,
605.
- Εἰρηνούπολις.—327.
- Εἰρμολόγιον. — 91, 157, 601,
606, 616, 646, 757.
- Ἐκκλησῖαι: ἀκολουθία δι' ἐγκαί-
νια. — 158. Ἀκολουθία ἐπὶ
καθιερώσει ναοῦ.—446. Ἐκ-
κλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν
Ἀσκάλωνι.—716. Ἐτέρα τοῦ
αὐτοῦ ἐν Τζίφνα.—617. Ἐτέρα
ἐν Τυρνόβῳ τῆς Βουλγαρίας.—
721. Ἐτέρα ἐν Βενετία. —
658. Ἐτέρα ἐν τῇ ἐπισκοπῇ
Λαράνδων. — 327. Ἐτέρα ἐν
τῇ λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα.—
449. Ἀγίου Δημητρίου ἐν
Μιστρά.—739. Ἐτέρα ἐν Ἱε-
ροσολύμοις.—433. Τῶν ἁγίων
ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινου-
πόλει.—175. Τοῦ ἁγίου Νι-
κολάου εἰς Ἀκρωτήριο. —
385. Παρεκκλήσιον τοῦ αὐτοῦ
ἐν τῇ λαύρα τοῦ ἁγίου Σά-
βα.—425. Τῆς ἁγίας Εἰρή-
νης ἐν Κωνσταντινουπόλει. —
396. Τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου
ἐν Ἱεροσολύμοις.—346, 432.
Τῆς ἁγίας Τριάδος ἐν τῇ ἐρή-
μῳ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. —
626. Τῆς αὐτῆς πάλιν ἐν Ἱε-
ροσολύμοις.—440. Τοῦ εὐαγ-
γελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν τῇ
λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα.—229.
Ἡ αὐτὴ ἐκκλησία λέγεται καὶ
Παναγία. — 427. Τοῦ ἁγίου
Ἰακώβου ἐν Ἱεροσολύμοις. —
162. Τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ
ἐν Κύπρῳ. — 163. Τοῦ προ-
φήτου Ἡλιοῦ πλησίον τῆς Ἱε-
ρουσαλήμ. — 444. Τῆς ἁγίας
Σοφίας ἐν Θεσσαλονίκῃ.—438.
Τῶν ἁγίων 40 μαρτύρων ἐν
τῇ λαύρα τοῦ ὁσίου Σάβα.—
592. Μιχαὴλ ἀρχαγγέλου ἐν
Ἱεροσολύμοις.—601. Τοῦ ἁγίου
Ἰωάννου ἐν Λάρνακι τῆς Κύ-
πρου.—606. Τοῦ τιμίου Σταυ-
ροῦ ἐν Μεσοκίπῳ τῆς Κύ-
πρου. — 365. Ἐκκλησία κα-
λουμένη Πούτνα, ἐν Μολδο-
βλαχία. — 421. Τῆς Ἀγίας

- Ἐκκλησιαστικῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. — 238, 293, 322, 562. Τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐν Βυζαντίῳ. — 459. Τῆς ἁγίας Σοφίας ἐν Βυζαντίῳ. — 592, 749.
- Ἐκκλησιαστικῶν ἐρμηνεία. — 597.
- Ἐκλειψίς ἡλίου ἐν Ἰωαννίνοις ὁραθεῖσα ἔτει 1699. — 578.
- Ἐκλογάδιον τῶν μηναιῶν. — 478.
- Ἐκλογάδιον τοῦ εὐαγγελίου. — 615.
- Ἐκλογαὶ λόγων πατερικῶν. — 654.
- Ἐλαιον ἅγιον (ἢ εὐχέλαιον): ἀκολουθία διὰ τοῦτο. — 454, 492, 500, 505, 632.
- Ἐλαιῶν ὄρος ἔξω τῆς Ἱερουσασαλήμ. — 144.
- Ἐλεαβούλκος: Θεοφάνης.
- Ἐλεαζάρου τοῦ ἁγίου μνήμη. — 553.
- Ἐλένης τῆς ἁγίας βίος. — 401, 482, 594. Ὀπτασία. — 538. Μετάβασις εἰς Ἱεροσόλυμα. — 483. Περὶ τῆς δι' αὐτῆς εὐρέσεως τοῦ σταυροῦ. — 455. Ἀκολουθία καὶ συναξάριον. — 252, 353. Ναὸς ἐν Ἱεροσολύμοις. — 612.
- Ἐλένη ἢ Μενελάου. — 486.
- Ἐλένη Παλαιολογίνα 1424. — 87.
- Ἐλενούπολις. — 493.
- Ἐλευθέριος ὁ ἅγιος: μαρτύριον. — 31, 338.
- Ἐλισάβετ Μπορνόσκη Μογγιλοβοϊβόντα XVII. — 162.
- Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου μνήμη. — 122. Ἀκολουθία. — 353.
- Εὐαγγέλιον ἀναγινωσκόμενον τῇ μνήμῃ τούτου. — 157.
- Ἐλλαδίῳ τῷ ἁγίῳ κανὼν ἁσματικός. — 372, 373.
- Ἐλλάς ἡ χώρα. — 514.
- Ἐλλέβιχος στρατηλάτης. — 243.
- Ἐλληνες. — 54, 514, 658.
- Ἐλπιδηφόρος ὁ ἅγιος: ἄθλησις. — 76, 221, 283.
- Ἐλπίδιος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ 15' μηνὸς Σεπτ. — 20.
- Ἐλπίδιος, ᾧ περὶ ἀγάπης ἔγραψεν ἑκατοντάδας δ' Μάξιμος ὁ ὁμολογητής. — 526.
- Ἐλ-Χάδρ, κώμη. — 727, γραμμῆ 29, ἔνθα κατὰ παραδρομὴν ἐγράφη τὸ Μπετζάλα.
- Ἐμβρία? — 587.
- Ἐμμανουὴλ ἱερέυς, οἰκονόμος τῆς νήσου τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου 1656. — 591.
- Ἐμμετρα διηγήματα. — 616.
- Ἐμπρησμοῦ μεγάλου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνάμνησις ἐνέορτος τῇ α' Σεπτ. — 85.
- Ἐμρί, συνοικία, καθὰ φαίνεται, τῆς πόλεως Σπάρτας ἐν Πισιδίᾳ — 588.
- Ἐναντίαι ἡμέραι τοῦ ἐνιαυτοῦ. — 628.
- Ἐνδύμησις περὶ τοῦ Παραδείσου. — 517.
- Ἐνταλμα πατριαρχικὸν ἔτους 1419. — 571.
- Ἐντολῆς α' τοῦ Θεοῦ τήρησις. — 190.

- Ἐνουπνιασμός: ἀκολουθία διὰ τοῦτον.—186.
- Ἐνώσεως πέρι.—346.
- Ἐξαγορευομένων ἀρίστη τάξις.—160.
- Ἐξαήμερον.—280.
- Ἐξαποστειλάρια.—273, 468, 479, 582, 653, 726.
- Ἐξάρχου πατριαρχικοῦ πράξις ἐν Βενετία ἔτει 1549, πιθανῶς Μητροφάνους μητροπολίτου Καισαρείας, ὕστερον εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἀνελθόντος.—659.
- Ἐξοδιαστικά.—93, 415, 500, 575, 632, 756.
- Ἐξομολογήσεως τάξις.—99, 204, 208. Εὐχαὶ συγχωρητικά.—187, 272, 340, 437, 467, 500, 502, 508, 522, 546, 600, 640, 650, 655.
- Ἐξομολογουμένῳ ἀνάγνωσμα τοῦ Πραξαποστόλου.—160.
- Ἐξορκισμοί.—88, 508.
- Ἐξωπαυχίου ἀπολυτικά.—271.
- Εραπαγογε αucta.—341.
- Ἐπιγράμματα διάφορα.—31, 41, 35, 75, 77, 91, 92, 170, 172, 174, 180, 181, 292, 436, 479, 496, 628.
- Ἐπιστήμη ἢ ὁσία: βίος αὐτῆς.—76, 221, 283.
- Ἐπιστολαὶ διάφοροι ἀνώνυμοι.—93, 161, 192.
- Ἐπιστολάρια.—574, 575.
- Ἐπιτίμια εἰς τὰς κανονικάς.—636.
- Ἐπιτίμια πρὸς ἑξομολογουμένους.—636. Εὐχὴ δι' ἐπιτίμια λυόμενα.—507.
- Ἐπιτιμιῶν διαφοραί.—403.
- Ἐπιφάν(ε)ια, πόλις Συρίας.—172.
- Ἐπιφάνιος ὁ Κύπρου: λόγος εἰς τὴν ταφήν τοῦ Κυρίου.—5, 69, 109, 177, 183, 268, 348, 392, 580, 596. Εἰς τὴν Ἀνάληψιν.—184. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον.—351. Λόγος εἰς τὰ Βαῖα.—386. Ἐκ τῶν παναρίων ἀποσπάσματα.—218. Λειτουργία σερβιστί.—723. Ἐρωταποκρίσεις.—532. Τεμάχη.—481, 482. Βίος Ἐπιφανίου.—387.
- Ἐπιφάνιος μοναχός: βίος τῆς Θεοτόκου.—106.
- Ἐπταίτης: Βασίλειος ἀναγνώστης.
- Ἐπτάλοφος = Κωνσταντινούπολις.—410.
- Ἐπτάνησοι: Ἰωνικά.
- Ἐπτάπολος = Θῆβαι τῆς Βοιωτίας.—433.
- Ἐλγῶλ, πόλις Περσίας.—248.
- Ἐρεσσός, πόλις τῆς νήσου Λέσβου.—566.
- Ἐρινούπολις = Εἰρηνούπολις.—172.
- Ἐρμείας ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῆ 1ῆ μηνὸς Ἰουνίου.—124.
- Ἐρμινιγγίδος ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ ἀθλησις τῆ 1ῆ μηνὸς Ὀκτωβρίου.—249.

- Ερμογένους ῥητορικῆς περίλη-
φαις.—217.
- Ἐρμογένης ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—
30, 33, 64, 85, 337.
- Ἐρμόλαος ἅγιος: ἀκολουθία δι'
αὐτόν.—354.
- Ἐρωτητῆς ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύ-
ριον.—57.
- Ἐρωτήσεις ἁγίων πατέρων.—
713.
- Ερωταποκρίσεις θεολογικαί.—
429.
- Ἐρωταποκρίσεις ἀνόμων.—643,
651.
- Ἐσπερινοῦ μεγάλου ἀκολουθία.—
523. Ἐύχαϊ.—503.
- Ἐσπερος ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῆ
β' Μαΐου μηνός.—130.
- Ἐστιάσεως πέρι.—615.
- Εὐα ἡ πρώτη γυνή.—211.
- Εὐαγγέλια λειτουργικά.—22, 38,
83, 105, 112, 156, 157,
179, 227, 228, 236, 238,
239, 292, 297, 298, 308,
366, 367, 377, 469, 470,
471, 720, 726, 729, 755.
Λειτουργικῶν εὐαγγελίων λει-
ψανα.—9, 35, 225, 226,
435, 609, 622, 660, 715.
Εὐαγγέλια ἑωθινά.—324,
383, 474, 479, 581, 632.
Εὐαγγελίων ἐρμηνεία.—537.
Εὐγγ. εἰς μνήμας ἁγίων.—
470. Εὐαγγ. τῆς Θεοτόκου.—
474. Σαββατοκυριακὰ εὐαγγέ-
λια.—308. Εὐρετήριον εὐαγ-
γγελίων.—87, 297, 436. Συ-
ναξάριον αὐτῶν.—180, Δή-
λωσις εὐαγγελίων.—87, 470.
- Περὶ ἀναγνώσεως εὐαγγελίων.
—430. Ῥήσεις ἐκ τῶν εὐαγ-
γγελίων.—530.
- Εὐαγγελινὸς Σχοπελίτης, ἐκκλησ.
μουσικός.—639.
- Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.—
2, 67, 107, 176, 442, 443,
462, 571, 600.
- Εὐάγριος ἐρημίτης, ὁ Ποντικός:
ὑποτύπωσις μοναχικῆς ἀσκή-
σεως.—654. Τεμάχη.—408,
487, 540, 624. Βίος.—537.
- Εὐβοία ἡ νῆσος.—199.
- Εὐβουλος: διήγημα περὶ τούτου.
—739.
- Εὐγενία ἡ ἅγια: μαρτύριον.—
34, 339.
- Εὐγενικός: Ἰωάννης, Γεώργιος.
- Εὐγένιος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—
64, 338, 456, 482.
- Εὐγένιος ἱεροδιάκονος XVII.—
542, 787.
- Εὐγραφὸς ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρ-
τύριον.—30, 64, 337.
- Εὐδοκία Σαμαρεῖτις ἡ ὁσία, ἧς
ἡ μνήμη τῆ α' Μαρτίου μη-
νός.—279, 320. Κανὼν
ἄσματικός.—370. Εἰκῶν.—
320. Βίος.—387.
- Εὐδοξία ἡ ἅγια μάρτυς, ἧς ἡ
μνήμη τῆ α' Μαρτίου μηνός.
—66.
- Εὐδόκιμος ὁ ἅγιος: βίος.—590.
Κανὼν ἄσματικός.—632.
- Εὐεργέτιδος τῆς Θεοτόκου μονα-
στήριον ἐν Κωνσταντινουπόλει.
—151, 446, 583. Τυπικὸν
αὐτοῦ.—437.

- Εὐεργετηνός: Παῦλος.
 Εὐδύμιος ὁ ὄσιος: βίος. — 259, 482, 599, 629, 718. Διάλεξις αὐτοῦ μετὰ Σαρακηνοῦ ἐν Μελιτηνῇ. — 336, 652. Γνωμικά τοῦ αὐτοῦ. — 651. Διδάγματα. — 491. Μνήμη τοῦ αὐτοῦ τῇ κ' μηνὸς Ἰανουαρίου. — 250. Μοναστήριον ἐν Παλαιστίνῃ — 83, 434, 436.
 Εὐδύμιος ὁ νέος ὄσιος, ὁ μονὴν Ἰβήρων οἰκοδομήσας ἐν Ἄθῃ. — 591.
 Εὐδύμιος ὁ μελωδός: κανόνες ἁσματικοί. — 474, 475, 477.
 Εὐδύμιος 1724 - 1734. — 558, 777.
 Εὐδύμιος, ἱερεὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει XIV. — 16.
 Εὐδύμιος, ἀρχιεπίσκοπος Ἰβερίας 1334. — 250.
 Εὐδύμιος ὁ Ζυγαβηνός: δογματικὴ πανοπλία. — 620, 730.
 Εὐδύμιος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. — 661.
 Εὐλαμπία: μαρτύριον. — 388.
 Εὐλάμπιος: μαρτύριον. — 388.
 Εὐλόγιος ὁ ὄσιος. — 90, 144.
 Εὐλόγιος, ἱερομόναχος ἐκ Μολδοβλαχίας 1555. — 421.
 Εὐνομιανοί. — 502.
 Εὐνόμιος ὁ αἰρεσιάρχης. — 491.
 Εὐοδος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ α' μηνὸς Σεπτ. — 85.
 Εὐριπος ἡ νῆσος. — 308.
 Εὐριπίδου Ἐκάβη. — 542, 553, 557, 558, 563, 572. Ὁρέστης. — 542, 572. Γνωμικά. — 572.
 Εὐριχον, κώμη τῆς νήσου Κύπρου. — 214.
 Εὐσέβιος ὁ ἐν Φοινίκῃ: μαρτύριον. — 50, 249.
 Εὐσέβιος, ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας: λόγος εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. — 177.
 Εὐσέβιος, ἐπίσκοπος Νικομηδείας: λόγος περὶ τῆς Κυριακῆς ἡμέρας. — 498.
 Εὐσέβιος Σαμοσάτων ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κβ' μηνὸς Ἰουνίου. — 125.
 Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου: πρὸς Καρπιανὸν ἐπιστολή. — 307, 432, 444, 471, 752. Ὑπόθεσις εἰς τοὺς ψαλμοὺς. — 187. Τεμάχη ψαλμοὺς καὶ ψδὰς ἐρμηνεύοντα. — 362, 363. Τεμάχη τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου μέρη τινὰ ἐρμηνεύοντα. — 363.
 Εὐστάθιος ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον. — 49, 60, 327. Κανὼν αὐτῷ ψαλλόμενος. — 569.
 Εὐστάθιος, ἡγούμενος μονῆς Ἀταλίνης. — 136, 137.
 Εὐστάθιος, ἐπίσκοπος Σεβαστείας. — 487.
 Εὐστόχιος ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κ' μηνὸς Ἰουνίου. — 125.
 Εὐστράτιος ὁ ἅγιος: μαρτύριον. — 64, 269, 329, 338, 456, 590, 745. Εὐχαί. — 520, 523, 613. Νῆσος αὐτοῦ. — 591.
 Εὐστράτιος ὁ ἅγιος, ἡγούμενος τῆς μονῆς Αὐγάρων: βίος. — 374.

- Εὐσχήμων, ἐπίσκοπος Λαμφάκου: κανὼν αὐτῷ ψαλλόμενος.—370.
- Εὐτόχιος: Ἰωάννης Ποτρούμιος.
- Εὐτρόπιος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—387.
- Εὐτόχιος ὁ συγκλητικός, οὗ ἡ μνήμη τῆς ζ' μηνὸς Σεπτ.—248.
- Εὐτόχιος ἕτερος, οὗ ἡ ἄθλησις ἐορτάζεται τῆς ιθ' μηνὸς Σεπτ.—248.
- Εὐτόχιος ὁ ἅγιος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῆς ε' ἢ τῆς ζ' μηνὸς Ἀπριλίου.—129, 472.
- Εὐφημία ἡ ἁγία μάρτυς: μαρτύριον.—384, 388. Ἐγκώμιον αὐτῆς.—184.
- Εὐφημία ἡ κόρη: θαῦμα τὸ γινόμενον ἐπ' αὐτῆς.—223, 352.
- Εὐφήμιος καλλιγράφος, κληρικὸς καὶ ἀναγνώστης 1043.—725.
- Εὐφραθᾶς.—308.
- Εὐφρόσυτος ὁ ὄψοποιός.—349, 520.
- Εὐχαὶ διάφοροι.—88, 91, 99, 101, 102, 103, 104, 154, 187, 204, 206, 207, 272, 273, 296, 323, 340, 358, 400, 437, 447, 448, 467, 468, 499, 500, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 510, 522, 523, 528, 544, 546, 548, 554, 581, 585, 594, 600, 610, 612, 613, 621, 623, 630, 632, 635, 636, 640, 641, 648, 650, 654, 655, 656, 717.
- Εὐχελαίου ἀκολουθία.—447, 501, 640.
- Εὐχολόγια.—94, 101, 310, 467, 492, 499, 501, 503, 504, 505, 523, 580, 585, 592, 616, 622, 654, 756.
- Ἐφέσου ἑπτὰ παῖδες: διήγησις περὶ αὐτῶν.—56, 545. Κανὼν ἀσματικός.—596.
- Ἐφραὶμ Ἱεροσολύμων.—575, 656, 717.
- Ἐφραὶμ ὁ Σύρος: συγγραμμάτια διάφορα.—26, 64, 78, 97, 108, 145, 148, 149, 261-266, 289-292, 307, 328, 350, 358-361, 386, 392, 394, 398, 415, 426, 457, 463, 487, 497, 530, 532, 537, 538, 565, 579, 582, 587, 589, 608, 609, 623, 649, 651. Τεμάχη.—189, 252, 257, 259, 481, 490, 517, 540, 583, 624, 629, Εὐχαί.—90, 212, 323, 464, 590, 640. Βίος.—460.
- Ἐχίδνης πέρι.—87.
- Ἐψά = Μικρὰ Ἀσία.—286.
- Ἐωθινὰ ἰδιόμελα.—468.
- Ἐωθινὰ εὐαγγέλια: εὐαγγέλια.
- Ἐωθινὰ εὐχαί.—503, 613.
- Ζαβειρώτης: Ἀντώνιος.
- Ζάβλα, γυναικὸς ὄνομα.—229.
- Ζάκυνθος ἡ νῆσος.—571.
- Ζαμύτιος ἱερεὺς 1744.—726.
- Ζαχαρίας ὁ προφήτης.—20, 106, 130, 277, 583.
- Ζαχαρίας ἱερεὺς ἐν τῇ νήσῳ Κῶ XVI.—86, 787.

- Ζεβεδαῖος: περὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. —81.
 Ζεβελῖνος XIII? — 376, 787.
 Ζεὺς.—486.
 Ζῆθος, υἱὸς τοῦ Διός.—486.
 Ζηναῖς ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ κγ' μηνὸς Ἰουνίου.—126.
 Ζήνων ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ κγ' μηνὸς Ἰουνίου.—126.
 Ζητήματα πνευματικά.—257.
 Ζιγαβηνός: Ζυγαβηνός.
 Ζιντζῆ-Δερέ, χωριὸν ἐν Καππαδοκίᾳ.—577.
 Ζόρζης ὁ τῆς Καπετάνισσας, Κύπριος XIV.—365.
 Ζουλεάδες, γένος ἐν Κρήτῃ XIV.—319.
 Ζυγαβηνός: Εὐθύμιος.
 Ζύμης ἀκολουθία.—99, 435.
 Ζωῆ ἡ ἅγια μάρτυς, ἧς ἡ μνήμη τῇ β' μηνὸς Μαΐου.—130, 338.
 Ζώνη τῆς Θεοτόκου.—354.
 Ζωοδόχος Πηγή: ἀκολουθία διὰ ταύτην κατὰ τὴν ἐν Ἄθῃ τάξιιν.—572.
 Ζώσιμος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιθ' μηνὸς Ἰουνίου.—124.
 Ζώσιμος ἀββᾶς ὁ ὄσιος: ῥήσεις αὐτοῦ.—294. Λόγος τοῦ αὐτοῦ.—259.
 Ζωτικὸς, πρεσβύτερος ὀρφανοτροφείου.—225.
 Ἡδικός, ἐκκλησ. μουσικός.—606, 607, 634, 645.
 Ἡλίας ὁ προφήτης.—54, 67, 157, 354, 388, 588.
 Ἡλιοῦ ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιθ' μηνὸς Σεπτ.—249.
 Ἡλίας μοναχός, μελωδός: εἰρημοί.—157.
 Ἡλίας, πατριάρχης Ἱεροσολύμων, μελωδός.—157, 741.
 Ἡλίας, ἐπίσκοπος Ἀβρούδ.—531.
 Ἡλίας, ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας Παλαιστίνης 1281.—229.
 Ἡλίας, ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης XIV.—114-115.
 Ἡλίας πρεσβύτερος: ἀνθολόγιον γνωμικόν.—114.
 Ἡλίας ἱερεύς, ἐκ τῆς κόμης Ῥαφίδια XVII.—617, 787.
 Ἡλιας, οὗ υἱὸς Μουσῆς XVI?—718.
 Ἡλιοῦ χατζῆς, Πάτριος XVIII.—562.
 Ἡλων τιμίων εὐρεσις.—538.
 Ἡλιώτης: Θεόδωρος.
 Ἡπειρος Παλαιά.—587, 729.
 Ἡραῖς ἡ ἅγια μάρτυς.—20, 247.
 Ἡράκλεια τῆς Θράκης.—84.
 Ἡρώδης, βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας.—382.
 Ἡρωδιανός: περὶ κλίσεως, περὶ ῥημάτων.—217.
 Ἡσαίας ὁ προφήτης.—45, 73, 277, 405, 406, 491, 549.
 Ἡσαίας ὁ μέγας ὄσιος: λόγοι ἀσκητικοί.—143, 259, 275,

- 316, 398, 479, 510, 520, 527. *Τεμάχη*. — 481, 517, 540, 599, 624.
- Ἡσαΐας* Παντάγαλλι, μοναχὸς 1493.—426, 777.
- Ἡσαΐας* ἱερεὺς Ἱεροσολυμίτης 1616.—587, 787.
- Ἡσιόδου* ἔργα καὶ ἡμέραι.—454, 542, 549, 553, 555, 556, 559, 560, 562, 572.
- Ἡσύχιος*, πρεσβύτερος Ἱεροσολύμων: περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.—7. Λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντήν. — 176, 462. Γνωμαὶ πνευματικαί. — 527. *Τεμάχη* ψαλμοὺς καὶ ᾠδὰς ἐρμηνεύοντα.—165, 362, 363. *Ἑρμηνεῖα* τῶν ψαλμῶν.—580. *Περὶ νήψεως*. — 335, 541. *Τεμάχη* διάφορα.—432. *Κεφάλαια ἀσκητικά*.—315, 509, 637.
- Θαδδαῖος* ὁ ἅγιος.—163.
- Θαλασσηνοί*, γένος ἐν Κρήτῃ XIV.—320.
- Θαλάσσιος* ὁ Λίβυς: περὶ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας ἑκατοντάδες.—511, 516, 526, 556. *Τεμάχη*.—305.
- Θαλέλαιος* ὁ ὄσιος: ἀκολουθία.—252.
- Θάνατος* ἀμαρτωλῶν.—211.
- Θάνατος* ἐναρέτων.—211.
- Θανάτου* πέρι.—575, 623.
- Θανάτου* ἀφοβία.—334.
- Θαυμαστὸν ὄρος*.—194, 626.
- Θέκλα* ἡ πρωτομάρτυς, ἧς ἡ μνήμη τῇ η΄ καὶ τῇ κδ΄ Σεπτ. καὶ τῇ ζ΄ Μαρτίου.—60, 117, 472. *Μαρτύριον* αὐτῆς.—388. *Τροπάρια* διὰ ταύτην.—658.
- Θεόγνωστος* ἱερομόναχος: *τεμάχη*.—540.
- Θεοδόσιος* ὁ κοινοβιάρχης: βίος.—239, 259. *Λαύρα* τούτου ἐν Παλαιστίνῃ. — 16, 19, 83, 280, 434, 787. *Γνωμικά*.—651.
- Θεοδόσιος* αὐτοκράτωρ.—352.
- Θεοδόσιος* μοναχὸς X.—473.
- Θεοδόσιος* ἱερομόναχος, ἐκ τοῦ μοναστηρίου Σταυρονικήτα 1819.—382.
- Θεοδόσιος* Χῖτος, ἱεροδιάκονος, ἐκκλ. μουσικός.—634.
- Θεοδόσιος* Κορυδαλλεύς: *Θεόφιλος*.
- Θεοδοσιούπολις*.—650, 775.
- Θεοδότη* ἡ ἅγια μάρτυς. — 20, 131, 249.
- Θεοδοτίωνος* ἐρμηνεύματα.—165, 362, 432.
- Θεόδοτος*, ἡγεμὼν Πέργης.—20.
- Θεόδοτος* Ἀγκύρων, ἱερομάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιε΄ Σεπτ. — 120, 248.
- Θεοδούλη* μοναχή.—238.
- Θεόδουλος*, πρὸς ὃν Ἡσύχιος ἀπέστειλε κεφάλαια περὶ νήψεως.—315, 335, 509, 541, 637.
- Θεόδουλος* ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ δ΄ μηνὸς Ἀπριλίου.—129. *Κανὼν* ἁσματικός.—371. *Βίος* αὐτοῦ.—590.
- Θεόδουλος* μοναχός: περὶ ὕμνων.—152, 154, 192, 323, 400, 464. *Τεμάχη*.—305.

- Θεόδουλος ὁ ἐκ τῆς μονῆς τῶν Μαγγάνων, ἐκκλησ. μουσικός.— 634, 645.
- Θεόδουλος, μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1550-1556.—211, 645.
- Θεοδώρα ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ: βίος.— 59, 215, 573. Μνήμη.—472.
- Θεοδώρα παρθενομάρτυς, ἧς ἡ μνήμη τῆς ζ' μηνὸς Ἀπριλίου.— 129. Εὐαγγέλιον διὰ τὴν ἑορτὴν αὐτῆς.—180.
- Θεοδώρα Διασωρίνου Χία XVI.— 567.
- Θεοδώρα Παντελῆ Μαυροκορδάτου XVI.—567.
- Θεοδώρητος ἢ Θεοδώριτος, ἐπίσκοπος Κύρρου: περὶ τριάδος.—653. Συγγράμματά τινα.— 469. Περί ἀσκητικῆς πολιτείας.—409. Περί προνοίας.— 554. Ἑρμηνεία τῶν ἐπιστολῶν Παύλου.— 326. Ἑρμηνεία τῶν ψαλμῶν.— 516. Τεμάχη.—188, 306, 362, 363, 481, 540, 628.
- Θεοδώρητος μοναχὸς 1319.— 317.
- Θεόδωρος στρατηλάτης ὁ μεγάλμαρτυς: μαρτύριον.—66, 393, 538. Περί τῆς μνήμης αὐτοῦ.— 108, 150. Θαύματος τοῦ αὐτοῦ διήγησις.—149. Ἐγκώμιον τοῦ αὐτοῦ.—149. Ἀκολουθία καὶ κανόνες παρακλητικοί.—120, 477. Ναὸς αὐτοῦ ἐν Βυζαντίῳ, ἐν τοῖς Παρακίου [sic].—472. Κώμη ἐν Λέσβῳ.—566.
- Θεόδωρος μάρτυς, οὗ ἡ ἀθλησις τῆς ζ' Σεπτ.—247.
- Θεόδωρος μάρτυς ἕτερος, οὗ ἡ ἀθλησις τῆς ζ' Σεπτ.—248.
- Θεόδωρος Βαλσαμών.—342, 345.
- Θεόδωρος ὁ Βέστης: ἐγκώμιον τῆς μάρτυρος Εὐφημίας.—184.
- Θεόδωρος ὁ Βυζαντές.—274.
- Θεόδωρος Γαζῆς: γραμματικῆ.— 633.
- Θεόδωρος ὁ Γραπτός, οὗ ἡ μνήμη τῆς κζ' Δεκεμβρίου: βίος.— 339.
- Θεόδωρος Δαφνοπάτης ὁ μάλιστα: ἐγκώμιον εἰς τὸν ἀπ. Παῦλον.—169.
- Θεόδωρος Ἐδέσσης: τεμάχιον ἐκ τοῦ βίου τούτου.— 482. Κεφάλαια ἀσκητικά.—115. Λόγος περὶ πίστεως.—528.
- Θεόδωρος ὁ Ἠγιασμένος.—153, 305.
- Θεόδωρος Ἠλιώτης, ἀββᾶς.—144.
- Θεόδωρος Ἡρακλείας: τεμάχη.— 362, 363.
- Θεόδωρος, Ἰκονίου ἐπίσκοπος: μαρτύριον Κηρύκου καὶ Ἰουλίτης.—67.
- Θεόδωρος ὁ Καπάσας.—607.
- Θεόδωρος ὁ Κοδοῦρ † 1749.— 564.
- Θεόδωρος, Κυρήνης ἐπίσκοπος: περὶ ἀγάπης.—409.
- Θεόδωρος, Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιεπίσκοπος, οὗ ἡ μνήμη τῆς κη' Δεκεμβρίου.—396, 472.
- Θεόδωρος Λανᾶτος 1274-1275.—238, 775.

- Θεόδωρος ὁ Λάσακας: κανὼν εἰς τὴν Θεοτόκον. — 154, 189, 323, 566.
- Θεόδωρος ὁ Μοναστηριώτης 1201. — 442, 775.
- Θεόδωρος ὁ Μοφουεστίας. — 363.
- Θεόδωρος, Πάφου πόλεως ἐπίσκοπος: βίος Σπυρίδωνος Τριμυθούντος. — 33, 387.
- Θεόδωρος ὁ ἐν Πέργῃ. — 20, 249, 590.
- Θεόδωρος ὁ Πρόδρομος: περὶ πνευμάτων. — 511. Στίχοι. — 532. Τετράστιχα. — 555, 558, 560. Ἑρμηνεία κανόνων ἁσματικῶν. — 559, 736.
- Θεόδωρος ὁ Ῥάλης, Χῖος XVI. — 567.
- Θεόδωρος ὁ Σαβαίτης. — 397, 399, 489, 576.
- Θεόδωρος Σγουρομάλης XIV. — 16.
- Θεόδωρος ὁ Στουδίτης: κατηγήσεις. — 137, 163 - 165, 251, 260, 424, 460 - 461. Λόγος εἰς τὴν προσκύνησιν τοῦ Σταυροῦ. — 268. Εἰς τὸ γενέσιον τοῦ Προδρόμου. — 393, 420. Εἰς τὴν εὐρεσιν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. — 66. Τεμάχη. — 481, 624. Γνωμικά. — 651. — Κανὼν ἁσματικός. — 586. Εὐχαί. — 640, 656. Μέλη. — 157.
- Θεόδωρος Συκεώτης. — 123, 372, 741.
- Θεόδωρος Τραπεζοῦντος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κζ' μηνὸς Ἰουλίου. — 472.
- Θεόδωρος, Τριμυθούντων ἐπίσκοπος: περὶ τοῦ Χρυσοστόμου. — 62 - 63.
- Θεόδωρος ὁ Τήρων. — 390, 588.
- Θεόδωρος Φωκαεὺς: ἀναστασιματάριον. — 605.
- Θεόδωρος τις βασιλεὺς. — 653.
- Θεόδωρος ναύκληρος. — 604.
- Θεόδωρος μοναχός, πρὸς ὃν ἀποκρίσεις ἔστειλεν ὁ ὁσιος Βαρσανούφιος. — 404.
- Θεόδωρος καλλιγράφος 987. — 286, 777.
- Θεόδωρος, διάκονος τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως 861 - 862. — 712, 777.
- Θεόδωρος Ἱεροσολυμίτης 1431. — 39.
- Θεόκλεια ἡ ἅγια μάρτυς, ἧς ἡ μνήμη τῇ ιζ' Σεπτ. — 248.
- Θεοκρίτου εἰδύλλια. — 549. Ἀποφθέγματα. — 97.
- Θεοκτίστη ἡ Λεσβία: βίος. — 76, 283.
- Θεόκτιστος ὁ Στουδίτης, μοναχός: κανόνες ἁσματικοί. — 272, 547, 548, 566.
- Θεοῦπολις = Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη. — 388.
- Θεοστήρικτος μοναχός, ἁματογράφος. — 99, 446.
- Θεοτοκάριον. — 154, 381, 427, 434, 464, 465, 474, 641, 757.
- Θεοτόκης: Νικηφόρος.
- Θεοτοχία. — 389, 468, 532, 641.

- Θεοτόκος: βίος. — 106, 184, 268, 269, 420, 462, 538, 565, 589, 743. Λόγοι εἰς τὸ γενέσιον αὐτῆς. — 106, 462. Εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν αὐτῆς. — 2, 67, 107. Περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ εὐαγγελισμοῦ. — 176, 442, 443, 462. Εἰς τὰ εἰσόδια αὐτῆς ἐν τῷ ναῶ. — 63, 107, 462, 579-580. Εἰς τὴν κοίμησιν αὐτῆς. — 26, 68, 351. Ἐγκώμιον αὐτῆς. — 96, 107, 267, 268, 400. Περὶ τῆς παρθενίας αὐτῆς. — 333. Ἀποκάλυψις αὐτῆς. — 415, 499, 651, 655. Ὁδὴ αὐτῆς. — 277. Θαύματα. — 161, 458. Ἀκολουθίαι ἁσματικαὶ καὶ κανόνες παρακλητικοί. — 91, 99, 111, 154, 155, 189, 202, 266, 267, 271, 272, 353, 354, 371, 396, 398, 430, 445, 474, 477, 478, 546, 549, 568, 613, 646, 653, 662, 741. Μεγαλυνάρια. — 186, 465. Ἀντίφωνα. — 186. Οἴκοι. — 323, 443, 444, 465. Στιχηρὰ. — 118, 479. Στίχοι πρὸς τὴν Θεοτόκον. — 465. Γενέσεως ἀνάγνωσμα διὰ τὴν γέννησιν τῆς Θεοτόκου. — 230. Εὐχαὶ πρὸς αὐτήν. — 96, 151, 154, 272, 323, 375, 400, 467, 493, 528, 589, 610, 613, 629, 654, 655, 656. Εἰκόνες τοῦ γενεσίου, τῶν εἰσοδίων, τοῦ εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. — 99, 111, 320, 322. Ἐκκλησίαι ἐν Βυζαντίῳ: Χαλκοπρατεῖα, τὰ Κύρου, Πέτρα. — 472. Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Κιτίου. — 39. Μοναστήρια: Βατοπεδίου. — 570. Καλαμώνος. — 712. Βάτου. — 315, 509, 637. Πορταίτισης. — 585. Γυρίων. — 469. Παναγίας ἐν Ἱερουσαλήμ. — 522, 615. Βροντοχίου ἐν Κρήτῃ. — 739. Εὐεργέτιδος ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 151, 437, 446, 583.
- Θεοῦ πέρι. — 306, 415.
- Θεοφάνεια: ὁμιλίαι περὶ τούτων. — 107, 469, 600, 608, 714. Ἀκολουθία καὶ ἁγιασμός. — 311, 447, 452, 453, 492, 500, 505. Ὁραι. — 605. Μεγαλυνάρια. — 453.
- Θεοφάνης ὁ ὕμνωδός, οὗ ἡ μνήμη τῇ κ' Δεκ. καὶ τῇ ιβ' Μαρτίου. — 339, 626-627. Κανόνες ἁσματικοὶ πρὸς διαφόρους ἁγίους. — 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 132, 186, 370, 371, 372, 373, 446, 547, 574, 596. Στιχηρὰ προσόμοια. — 416, 417, 453. Παράβαλε καὶ σελίδα 152, ἐνθα σημειοῦται Θεοφάνης ὕμνωδός, πιθανῶς ἕτερος.
- Θεοφάνης μοναχός, οὗ ἡ μνήμη τῇ κ' Ἰουνίου. — 125.
- Θεοφάνης μοναχός: κλίμαξ χαρίτων ἡσυχίας. — 510.
- Θεοφάνης Ἐλεαβούλκος: ἐπιστολαί. — 543.
- Θεοφάνης, Ἱεροσολύμων πατριάρχης.

- χης XVII. — 18, 162, 336, 413, 422, 423, 455, 581, 589, 620, 787.
- Θεοφάνης, Θεσσαλονίκης μητροπολίτης. — 342.
- Θεοφάνης Καρύκης, μητροπολίτης Ἀθηνῶν 1593. — 208, 788.
- Θεοφάνης Μανσοῦρ. — 100.
- Θεοφάνης Ῥόδιος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης XVIII. — 449, 787.
- Θεοφάνης ὁ τῆς Σιγριανῆς. — 590.
- Θεόφιλος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ λα΄ Μαρτίου. — 627.
- Θεόφιλος μάρτυς ἕτερος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κγ΄ Ἰουλίου. — 131.
- Θεόφιλος ὁμολογητής: εὐχή. — 548.
- Θεόφιλος μοναχός XVI. — 187.
- Θεόφιλος αὐτοκράτωρ 836. — 181.
- Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας: λόγος εἰς τὸν δεῖπνον καὶ εἰς τὸν νιπτῆρα. — 4. Κανόνες αὐτοῦ. — 452, 608. Περί θεοφανείων. — 608.
- Θεόφιλος, Ἱεροσολύμων πατριάρχης 1419-1424. — 300.
- Θεόφιλος Κορυθαλλεύς: ὑπομνήματα. — 195, 196, 197, 198, 199, 286, 457, 549, 550, 551, 557, 559, 567, 577, 595, 633, 638.
- Θεοφύλακτος Βουλγαρίας: ἑρμηνεία τῶν εὐαγγελίων. — 263, 393, 426. Τῶν ἐπιστολῶν Παύλου. — 231, 727. Τοῦ Πάτερ ἡμῶν. — 491. Παιδεία βασιλική. — 559, 560, 563.
- Θεοφύλακτος Νικομηδείας: βίος. — 591.
- Θεοφύλακτος Σιμοκάττης: ἐπιστολαί. — 304, 305, 746. Φυσικὰ ζητήματα. — 533.
- Θεοφύλακτος Σμύρνης: κανὼν τριαδικός. — 626.
- Θεοχάρης XVIII. — 556, 788.
- Θεράπων, ἅγιος ἱερομάρτυς: κανὼν αὐτῷ ψαλλόμενος. — 297, 373.
- Θεσσαλία ἡ χώρα. — 493.
- Θεσσαλονίκη ἡ πόλις. — 126, 131, 191, 232, 438, 607.
- Θήβα, Θῆβαι, πόλις τῆς Βοιωτίας. — 96, 97, 321, 387, 433, 544.
- Θηκαρᾶς: ὠρολόγιον, εὐχαὶ κτλ. — 90, 151, 152, 153, 166, 187, 188, 189, 271, 306, 323, 399, 400, 405, 428, 463, 464, 499, 512, 516, 523, 562, 622, 642, 756.
- Θήρα, πολίχνη ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ. — 566.
- Θησαυρός: ἐπιγραφή βιβλίου. — 333.
- Θησεύς. — 486.
- Θουδαῆλ μάρτυς. — 20, 248.
- Θυμιάματος κατασκευή. — 628.
- Θυμιᾶν (ὡς δεῖ). — 436.
- Θύρσος ὁ ἅγιος: μαρτύριον. — 31, 34, 338.
- Θωμαῖς Κορέση XVI. — 567.
- Θωμᾶς ὁ ἀπόστολος, οὗ ἡ μνήμη τῇ ς΄ μηνὸς Ὀκτ. — 596. Πράξεις, βίος, μαρτύριον. — 61,

- 215, 497. Κανὼν αὐτῶ φαλ-
λόμενος.—132. Κάθισμα καὶ
στιχηρά. — 593. Ναὸς ἐν
Κωνσταντινουπόλει. — 750.
Κονδάκιον. — 750. Εἰκῶν.—
321.
- Θωμᾶς, νήπιον ἅγιον, οὗ ἡ μνήμη
τῇ α΄ Νοεμβρίου.—21.
- Θωμᾶς ἀναγνώστης 1268.—250.
- Θωμᾶς 1685.—555.
- Θωμᾶς Ἱεροσολυμίτης, ἱερομό-
ναχος 1391.—368.
- Θωμᾶς Ἰσραηλίτης. — 386.
- Θωμᾶς, Κωνσταντινουπόλεως ἀρ-
χιεπίσκοπος, οὗ ἡ μνήμη τῇ
κβ΄ Φεβρ. τῇ κβ΄ Μαρτ. καὶ
τῇ ιε΄ Νοεμ. — 472. Κανὼν
ἁσματικός.—370.
- Θωμᾶς Μάγιστρος.—542.
- Θωμᾶς ὁ ἐν τῷ Μαλεῶ: ἀκολου-
θία δι' αὐτόν.—354.
- Ἰακουβίται.—502.
- Ἰακώβ XVIII.—568, 788.
- Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος, οὗ ἡ
μνήμη τῇ ιθ΄ μηνὸς Ἰουνίου.—
124. Βίος καὶ μαρτύριον αὐ-
τοῦ.—56, 299. Ἀκολουθία
δι' αὐτόν ἁσματικά. — 29,
215-216. Τροπάρια καὶ κον-
τάκια. — 590. Λόγος εἰς τὸ
γενέσιον τῆς Θεοτόκου.—106,
457, 462, 497. Ἱστορία εἰς
τὴν σύλληψιν τῆς ἁγίας Ἄν-
νης.—350. Εἰκῶν τοῦ Ἰακώ-
βου. — 321. Εὐρ(ε)ῖον τοῦ
ἁγίου Ἰακώβου.—440. Ναὸς
ἐν Ἱεροσολύμοις.—162.
- Ἰάκωβος ὁ Ἀλφαιίου.—180.
- Ἰάκωβος ὁ Πέρσης, οὗ ἡ μνήμη
τῇ κζ΄ Νοεμ.—21. Μαρτύριον
αὐτοῦ.—50, 224, 225, 285,
353.
- Ἰάκωβος πρεσβύτερος, ἱερομάρ-
τυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιη΄ μηνὸς
Ἀπριλίου.—627.
- Ἰάκωβος ἀσκητής.—260.
- Ἰάκωβος Ἀγιοταφίτης, Ῥωμᾶ-
νος = Ἕλλην —727.
- Ἰάκωβος Ἀγιοσαβίτης, καλλιγρά-
φος 1392,—717, 777.
- Ἰάκωβος (Ἱεροσολυμίτης) 1405.
—356, 777.
- Ἰάκωβος, υἱὸς Μούντασαρ, ἐκ
Ῥέμλης 1405.—115.
- Ἰάκωβος διάκονος: μετάνοια τῆς
ἁγίας Πελαγίας.—387.
- Ἰάκωβος, ἱερεὺς Κύπριος XVI.—
101, 788.
- Ἰάκωβος, ἱερομόναχος καὶ καθη-
γούμενος XVII.—598.
- Ἰάκωβος, πρωτοψάλτης τῆς Με-
γάλης Ἐκκλησίας.—397, 639.
- Ἰάκωβος Σέρβος, ἱερομόναχος
1373-1374.—722.
- Ἰάκωβος Ἀναστασίου XVIII.—
561, 778.
- Ἰάκωβος χατζῆ-Ἡλιοῦ, Πάτριος
ἱερομόναχος XVIII.—562,
778, 788.
- Ἰάκωβος XVIII.—566.
- Ἰάκωβος, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβί-
της ἐκ Θεσσαλονίκης 1815.—
381, 788.
- Ἰάκωβος, μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης
1846.—566, 577.

- Ἰάκωβος ὁ τοῦ Μιχαήλ. — 479.
- Ἰάκωβος μητροπολίτης Σερρών: κανὼν καταναυκτικός. — 155.
- Ἰάκωβος, ἱερομόναχος Κρής 1822. — 398, 778.
- Ἰανουάριος, ἐπίσκοπος Βενεβενδοῦ. ἱερομάρτυς. — 248.
- Ἰάσιον, πόλις. — 425.
- Ἰάσων ὁ ἅγιος ἀπόστολος. — 130, 372.
- Ἰατρικὰ κείμενα: κανόνες τῶν δηλητηρίων. — 556. Συνταγαί. — 197, 198, 199.
- Ἰατροσόφιον. — 546, 567.
- Ἰβηρία = Γεωργία. — 570.
- Ἰβηρικὰ κείμενα καὶ σημειώματα: — 156, 227, 292, 303, 435, 471, 646, 648, 712, 713.
- Ἰβήρων μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις. — 238. Ἔτερον ἐν Ἄθῳ. — 591, 641.
- Ἰβιστίων ἀββᾶς. — 142.
- Ἰβραήμ ἱερεὺς XIV. — 444, 788.
- Ἰγναιὰ παραγγέλματα τῶν ἱβ' μηνῶν. — 613.
- Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος, ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας: μαρτύριον. — 34, 338. Τεμάχη τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ. — 481.
- Ἰγνάτιος μελωδός: κανόνες ἁσματικοί. — 120, 131, 372.
- Ἰγνάτιος μοναχός, ἐκκλησ. μουσικός. — 607.
- Ἰγνάτιος Κωνσταντινουπόλεως?: τυπικόν. — 437.
- Ἰγνάτιος διάκονος: μῦθοι. — 550.
- Ἰγνάτιος, μητροπολίτης ἐν Βιέννῃ 1815. — 658.
- Ἰγνάτιος, ἡγούμενος τοῦ Προδρομου XIV. — 194.
- Ἰγνάτιος, μητροπολίτης Εἰρηνοπολεως καὶ Ἐπιφανείας XIII? — 172, 788.
- Ἰγνάτιος Δανιβρίτης, μοναχός X. 473.
- Ἰγνάτιος Κοθούρ, ἀρχιεπίσκοπος Χαλδίας † 1749. — 564.
- Ἰγνάτιος Ξανθόπουλος: κεφάλαια ἀσκητικά. — 192, 517, 636.
- Ἰδιόμελα. — 101, 318, 468, 750.
- Ἰεζεκιήλ ὁ προφήτης. — 131, 406.
- Ἰεζεκιήλ καλλιγράφος 1588. — 162, 778.
- Ἰεζεκιήλ ἱερομόναχος XVIII. — 547, 788.
- Ἰεζεκιήλ Κύπριος, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1718. — 603, 788.
- Ἰεράπολις. — 55, 321.
- Ἰεραρχῶν τριῶν ἀκολουθία. — 110.
- Ἰερεμίας ὁ προφήτης. — 46, 321, 352, 402, 497, 545.
- Ἰερεμίας, Ἀγιοσαβίτης ἱερομόναχος XVI - 1617. — 324, 448, 600, 714, 778, 788.
- Ἰερεμίας, βοεβόδας Μολδοβλαχίας † 1605. — 324, 714.
- Ἰερεμίας βοεβόδας β' 1623. — 720 - 721.
- Ἰερεμίας β', πατριάρχης Κ/πόλεως. — 91, 96, 518, 556.
- Ἰερεμίας Κρητικός 1753. — 521, 662.

- Ἱερόθεος μοναχὸς ὁ φιλόσοφος: κανῶν κατανοκτικός.—548.
- Ἱερόθεος πρεσβύτερος: στιχηρὰ δογματικὰ καὶ κανῶν.—202.
- Ἱερόθεος ἐν Ἰωαννίνοις 1699.—578.
- Ἱερόθεος, Ἀγιοσαβίτης ἱερομόναχος ἐκ Σκοπέλου 1752 - 1753. 549, 562, 778
- Ἱερόθεος, Ἀγιοσαβίτης ἱερομόναχος ἐξ Ἰωαννίνων 1827. — 399, 783.
- Ἱερόθεος, Μονεμβασίας μητροπολίτης: χρονογράφος. — 303, 580.
- Ἱεροκλέους βροντολόγιον.—586.
- Ἱεροσόλομα ἢ Ἱερουσαλήμ.—16, 19, 21, 39, 99, 110, 116, 137, 153, 157, 158, 162, 186, 198, 225, 234, 250, 299, 352, 364, 368, 402, 421, 432, 433, 439, 440, 442, 444, 464, 466, 483, 493, 494, 497, 501, 522, 523, 527, 529, 533, 534, 545, 549, 551, 552, 559, 560, 566, 570, 571, 575, 576, 582, 588, 601, 602, 605, 613, 614, 615, 617, 620, 625, 628, 629, 630, 635, 645, 649, 662, 708, 715, 716, 718, 720, 721, 722, 724, 725, 726, 727, 728, 753, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 793.
- Ἱέρων ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—76, 222, 283.
- Ἱερώνυμος: τεμάχη ψαλμοῦς ἐρμηνεύοντα.—362.
- Ἰησοῦται.—514.
- Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, οὗ ἡ μνήμη τῇ α΄ Σεπτ.—85.
- Ἰησοῦς Χριστός: ἀποκάλυψις αὐτοῦ. — 499. Ἐξήγησις τοῦ Πάτερ ἡμῶν.—352. Ἐπιστολή.—655, 747. Ὑπομνήματα Νικοδήμου περὶ αὐτοῦ.—414. Τὰ παιδικὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ.—386. Εὐχαὶ πρὸς αὐτόν. — 151, 446, 522, 548, 589. Ἀκολουθία. — 272, 354, 741. Κανόνες ἁσματικοί. — 187, 475, 476, 546, 635. Στιχηρὰ τροπάρια. — 434, 435, 445. Εἰκόνες αὐτοῦ.—108, 111, 112, 150, 322.
- Ἰκόνιον.—65, 107, 147, 176. 179, 223, 268, 284, 285. 334, 350, 374, 399, 402. 498, 609, 652, 675.
- Ἰκονιάται.—652.
- Ἰκτέρου πέρι.—567.
- Ἰλαρίων ὁ ὀσιος: βίος. — 55, 590. Ἀκολουθία.—133.
- Ἰλαρίων ὁ νέος, ἡγούμενος Δαλμάτων.—119, 131, 371.
- Ἰλαρίων μοναχός, ἡγούμενος Καλαμώνος 962.—716, 778.
- Ἰλαρίων ἱερομόναχος † 1223. — 39.
- Ἰλαρίων, ἱερομόναχος Σιναΐτης, ἐξ Ἰωαννίνων 1665.—544. 788.
- Ἰλαρίωνος (Κιγάλα) συγγραφή. ὃ ἐστὶ μετὰφρασις ἐκ τοῦ λατινικοῦ συγγράμματος Πέτρου Ἰσπανοῦ περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ

- πάπα.—425. Πρβλ. Κ. Σάθα, Νεοελλ. Φιλολ. σ. 301.
- Ίλιον.—486.
- Ίλλουστριος, πρὸς ὃν ἐπιστολὴν ἔγραψε Μάξιμος ὁ ὁμολογητής.—259.
- Ίλλυρικόν.—114.
- Ίλος.—486.
- Ίννας ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ κ' μηνὸς Ἰουνίου.—125.
- Ίννοκέντιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ 14 μηνὸς Ἰουνίου.—124.
- Ίπέκιον.—422.
- Ίππόδρομος ἐν Κωνσταντινουπόλει.—55.
- Ίπποκράτης: περὶ τῶν δ' στοιχείων.—203. Ίατροσόφιον.—546. Ἀφορισμῶν αὐτοῦ μετὰ φρασιν.—562. Ἀφορισμοί, προρρητικά, προγνωστικά.—567.
- Ίππόλυτος ὁ Θησεύς.—486.
- Ίππόλυτος Ῥώμης: περὶ συντελείας τοῦ κόσμου καὶ περὶ Ἀντιχρίστου.—148, 347.
- Ίνδη ἡ ἁγία: μαρτύριον.—339, 363.
- Ίνδία.—114, 174, 497.
- Ίνδικτος: ἀκολοθία ταύτης ἁσματικῇ τῇ α' Σεπτ.—429.
- Ίνδῶν χώρα.—496.
- Ίορδάνης ποταμός.—106, 115, 171, 317, 337, 355, 373, 377, 471, 590, 729, 745.
- Ίουβεντίνος ἅγιος, οὗ ἡ ἄθλησις τῇ η' μηνὸς Ὀκτ.—11, 249.
- Ίουδαία ἡ χώρα.—565.
- Ίουδαῖοι.—4, 13, 54, 244, 573.
- Ίουδαίου καὶ χριστιανοῦ διαλέξεις.—544, 546. Ίουδαίου ὁμολογία περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.—386, 401. Ἐρωτήσεις περὶ τῶν Ίουδαίων.—638.
- Ίούδας ὁ Ἰσκαριώτης.—4, 68, 431, 494.
- Ίούδας ὁ ἀπόστολος, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιθ' μηνὸς Ἰουνίου.—124.
- Ίουλιανὴ ἡ ἁγία: μαρτύριον.—34, 338. Κανῶν ἁσματικῶς. 370.
- Ίουλιανὸς αὐτοκράτωρ: ἐπιστολὴ Βασιλείῳ.—458.
- Ίουλιανὸς ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιδ' Σεπτ.—247.
- Ίουλιανὸς μάρτυς ἕτερος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κα' Ἰουνίου.—125.
- Ίούλιος ὁ ἐλεήμων.—516, 589.
- Ίουλίττα ἡ ἁγία: μαρτύριον.—67, 591. Ἀκολοθία.—354.
- Ίουλιανοῦ αὐτοκράτορος νόμος.—403.
- Ίουστίνος ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῇ α' μηνὸς Ἰουνίου.—119. Τεμάχη.—188, 306, 411, 624. Περὶ τοῦ τί ἐστὶ τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν.—306. Εἰκὼν Ἰουστίνου.—321.
- Ίουστίνος αὐτοκράτωρ.—483.
- Ίσα, κώμη τῆς ἐπαρχίας Βηκκ-Αζιζ-Allah.—390.
- Ίσαὰκ ὁ Σύρος: ἀσκητικοὶ λόγοι.—145, 254-256, 259, 274, 313, 408, 426, 481, 517, 519, 525, 540, 544, 580.

- 582, 599, 615, 637, 724, 743.
- Ἰσαὰκ τυπικόν, πιθανῶς Ἰσακίου ἡγουμένου τῆς μονῆς Δαλμάτων.—437.
- Ἰσαὰκ, μοναχὸς Σιναΐτης 885.—724.
- Ἰσαάκιος ὁ ὀσιος.—373.
- Ἰσαάκιος Τζέτζης: ἐρμηνεῖα Λυκόφρονος.—584.
- Ἰσαάκιος Κομνηνός, αὐτοκράτωρ.—334.
- Ἰσαυρία ἡ χώρα.—146, 175.
- Ἰσαυρος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῆς 1ῆς μηνὸς Ἰουνίου.—124.
- Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης: ἐπιστολὴ καὶ τεμάχη.—162, 258, 334, 362, 413, 481, 487, 540, 563, 624.
- Ἰσμαήλ ὁ ἅγιος μάρτυς.—123, 590.
- Ἰσμαηλίται.—747.
- Ἰσοκράτης ῥήτωρ.—556, 557, 558, 560, 562, 655.
- Ἰσχυρίων ὁ ἀββᾶς.—141.
- Ἰταλικῶν τινος ἐγγράφου λείψανον.—9.
- Ἰταλοί.—202.
- Ἰχνηλάτης.—736.
- Ἰωακείμ ὁ θεοπάτωρ.—538, 565.
- Ἰωακείμ, Ἁγιοταφίτης ἱερομόναχος 1625-1629.—162.
- Ἰωακείμ, μητροπολίτης Δαμασχοῦ XIV.—194.
- Ἰωακείμ Ἀθηναῖος, πατριάρχης, Ἀλεξανδρείας.—432, 603.
- Ἰωακείμ, Ἀντιοχείας πατριάρχης 1582.—112, 518.
- Ἰωακείμ Βλάχος, ἡγούμενος τῆς ἐν τῷ Σινά μονῆς XVI.—267.
- Ἰωακείμ, Ἱεροσολύμων πατριάρχης 1431.—39.
- Ἰωακείμ Κύπριος, ἱερεὺς Σαβαίτης XVI. 522, 748, 778.
- Ἰωακείμ Μαχαιρᾶς ἐκ Σμύρνης, ἱερομόναχος 1745.—195, 196, 197, 551, 778, 788.
- Ἰωακείμ, Σουπακίου μητροπολίτης 1410.—279, 778.
- Ἰωακείμ, ἱεροδιάκονος ἐξ Ἐφῶς 1749.—286, 778.
- Ἰωακείμ ἱερομόναχος XIV.—332, 788.
- Ἰωακείμ XVII.—450, 788.
- Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος: βίος.—68, 185. Λόγος εἰς τὴν σύλληψιν αὐτοῦ.—50. Εἰς τὸ γενέθλιον αὐτοῦ.—25. Εἰς τὴν εδρεσιν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.—66, 214, 456. Λόγοι ἀκέφαλοι περὶ τοῦ αὐτοῦ.—267, 270. Εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ χειρός.—455. Ἀκολουθίαι ἁσματικά.—126, 127, 353, 354, 453, 639. Κανόνες ἁσματικοί.—448, 475, 476, 477, 579. Οἴκοι.—585. Τροπάρια.—175. Μοναστήριον παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν.—70, 75, 79, 84, 85, 118, 171, 175, 194, 232, 317, 359, 373, 442, 471, 717, 788.

- Ἔτερον ἐν Ἱεροσολύμοις. — 105, 788. Ναὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 55.
- Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστής: βίος. — 60, 215. Εὐαγγέλιον. — 278, 365, 529, 609. Ἑρμηνεία τοῦ εὐαγγελίου. — 79, 82, 86. Διήγησις περὶ τοῦ εὐαγγελίου αὐτοῦ. — 106. Ἀποκάλυψις. — 174, 405, 406, 499, 580, 588, 641, 644. Περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ. — 538, 565, 604. Ἀφορισμὸς κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων. — 508. Λόγος εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. — 351. Περίοδοι. — 106. Ἑορτὴ τοῦ Ἰωάννου. — 570. Ἀκολουθία ἁσματικὴ. — 353. Εἰκόνες. — 156, 321. Ναὸς αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 23.
- Ἰωάννου τινὸς ὀπτασία. — 215, 565.
- Ἰωάννης ἀββᾶς, μαθητὴς τοῦ Βαρσανουφίου. — 139.
- Ἰωάννης ὄσιος, υἱὸς τοῦ ὀσίου Σενοφῶντος. — 65.
- Ἰωάννης μάρτυς: μαρτύριον. — 66.
- Ἰωάννης μοναχός: μετάφρασις τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως. — 404.
- Ἰωάννης μοναχός, Ἁγιοσαβίτης καλλιγράφος 1071-1072. — 716.
- Ἰωάννης μοναχός, πρὸς ὃν ἐπιστολὴν ἔγραψεν Ἰωάννης ἡ Συμεῶν ὁ Εὐχαΐτων. — 312, 381, 528, 636.
- Ἰωάννης μοναχός, τὸ τέκνον τῆς ὕπακοῆς: κανονάριον. — 158.
- Ἰωάννης μοναχός, δευτερεύων τῆς Ἀσκαλωνιτῶν ἐκκλησίας 1099. — 716.
- Ἰωάννης μοναχός, καλλιγράφος X. — 260, 778.
- Ἰωάννης μοναχός, πρὸς ὃν ἔγραψε γράμμα Ἐφραιμ ὁ Σύρος. — 78.
- Ἰωάννης γραμματικός: σύνοψις τέχνης γραμματικῆς. — 736. Περὶ ποιότητος, περὶ συντάξεως. — 561.
- Ἰωάννης πρεσβύτερος 1027. — 156.
- Ἰωάννης πρεσβύτερος ἐν τῷ Ἀνικητιάτῳ XVIII. — 217, 788.
- Ἰωάννης ἱερεὺς, καλλιγράφος XV-XVI. — 346.
- Ἰωάννης, ἱερεὺς Ἁγιοσαβίτης 1543-1544. — 78, 788.
- Ἰωάννης, ἱερεὺς Ἁγιοσαβίτης † 1768. — 576.
- Ἰωάννης ὁ ἀκοίμητος. — 626.
- Ἰωάννης ὁ ἐλεήμων: βίος. — 27, 49, 77, 222, 283, 482, 629.
- Ἰωάννης, πρεσβύτερος Κωνσταντίας. — 387.
- Ἰωάννης, πρωτοφάλης τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. — 646.
- Ἰωάννης Ἀλήκης, καλλιγράφος 1360. — 715.
- Ἰωάννης Ἀντιοχεύς, μελωδός. — 157.
- Ἰωάννης Βασιλειοβίτζης, αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας. — 166, 645.

- Ἰωάννης Βέκκος. — 202.
- Ἰωάννης τοῦ παπᾶ Βραχίμη XIV. — 39, 788.
- Ἰωάννης Βοστρίτης. — 603.
- Ἰωάννης Γεωμέτρης. — 595.
- Ἰωάννης Γλυκός, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως: ὁμιλῖαι. — 325.
- Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός: βίος. — 391, 456. Κελλίον αὐτοῦ ἐν τῇ λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα. — 600. Τοῦ τυπικοῦ τῆς λαύρας συλλέκτης. — 434. Ἐκδοσις ὀρθοδόξου πίστεως. — 589, 603, 643. Πηγὴ γνώσεως ἢ κεφάλαια διαλεκτικά. — 615, 633, 643, 646. Λόγος εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου. — 598. Λόγος εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν. — 184, 349, 714. Λόγοι εἰς τὴν Θεοτόκον. — 350, 351, 392, 714. Περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων. — 24, 603. Περὶ τῶν ὀκτῶ τῆς πονηρίας πνευμάτων. — 575, 576. Περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. — 532. Περὶ Μακεδόνων. — 653. Περὶ προγνώσεως καὶ προορισμοῦ. — 487. Τὸ τρίμερές τῆς ψυχῆς. — 205. Γνωμικά. — 651. — Περὶ τῶν εἰκόνων. — 150, 463. Ὁμολογία πίστεως. — 531. Θεοτοκᾶριον. — 521. Λόγος ψυχωφελής. — 541. Ψευδεπίγραφον περὶ Ἀρτεμίου. — 61. Ἱστορία Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ. — 412, 459, 496. Εἰρημολόγιον. — 610. Τεμάχια. — 252, 481, 607, 628. Εὐχαί. — 446, 467, 522, 528, 589. Κανόνες ἄσματικοί. — 89, 99, 122, 124, 125, 126, 127, 132, 157, 354, 370, 371, 398, 429, 452, 454, 465, 518, 523, 547, 552, 558, 560, 568, 569, 584, 594, 662, 736. Ἰδιόμελα, στιχηρά. — 101, 331, 416, 417, 453. Ἀκολουθία εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν. — 741.
- Ἰωάννης Διακόει, Ναυπάκτιος 1566. — 428, 778.
- Ἰωάννης Εὐγενικός, διάκονος καὶ νομοφύλαξ: εὐχαί. — 654, 655.
- Ἰωάννης Ζωναράς: κανὼν ἄσματικός. — 202. Ἐξήγησις τῶν ἀναστασίμων κανόνων. — 735.
- Ἰωάννης Θεσσαλονικεὺς 1670. — 729.
- Ἰωάννης, Θεσσαλονίκης ἐπίσκοπος: λόγος εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. — 498.
- Ἰωάννης, Ἱεροσολύμων πατριάρχης (πιθανῶς ὁ καεῖς ἐν τῷ ναῶ τῆς Ἀναστάσεως). — 472.
- Ἰωάννης Ἱεροσολύμων πατριάρχης, ὁ Μερκουρόπουλος: βίος Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ. — 468.
- Ἰωάννης, Ἱεροσολύμων πατριάρχης: περὶ ἀζύμων. — 485.
- Ἰωάννης ἐξ Ἰωαννίνων 1695. — 577, 788.
- Ἰωάννης Ἰωνόπουλος. — 343.
- Ἰωάννης Ἱεροσολομίτης 1699. — 606, 778.

- Ἰωάννης ὁ τοῦ Μιχαήλ υἱὸς καὶ Ζάβλας XIII.—229.
- Ἰωάννης Κολωνείας, ἡσυχαστῆς Ἀγιοσαβίτης, οὗ ἡ μνήμη τῆς ἡ' μηνὸς Ἰουνίου.—250. Τεμάχιον βίου.—482.
- Ἰωάννης, πρεσβύτερος Σαβαίτης, οὗ ἡ μνήμη τῆς κβ' Σεπτ.—20.
- Ἰωάννης βασιλεὺς (πιθανῶς εἰς τῶν ἐν Τραπεζοῦντι μεγάλων Κομνηνῶν) XIV.—607, 751.
- Ἰωάννης, ὑπάλληλος αὐτοῦ.—607.
- Ἰωάννης Καποδίστριας.—658.
- Ἰωάννης Καρᾶς † 1429.—579.
- Ἰωάννης Καρουφύλλης. — 617, 618.
- Ἰωάννης, Καρπαθίου ἐπίσκοπος: παρακλητικὰ κεφάλαια.—114, 259, 397, 404, 526, 576. Τεμάχη.—481, 540, 624.
- Ἰωάννης Καρπαθιώτης, ἱερεὺς Ἀγιοσαβίτης XVI.—463, 778.
- Ἰωάννης Κίτρους: ἀποκρίσεις.—191, 192, 453, 636.
- Ἰωάννης Κλαδάς, ἐκκλησ. μουσικός.—534.
- Ἰωάννης ὁ Καλυβίτης: βίος.—65, 330, 350, 455, 545, 589, 629.
- Ἰωάννης ὁ Κολοβός.—590.
- Ἰωάννης Κομνηνός, αὐτοκράτωρ.—159.
- Ἰωάννης Κομνηνός, Σωζοπολίτης.—569.
- Ἰωάννης Κομνηνός (ὁ καὶ Μόλυβδος).—567.
- Ἰωάννης Κουκουζέλης.—606, 607, 633, 634.
- Ἰωάννης ὁ τοῦ Κωνσταντῆ XVI.—217, 788.
- Ἰωάννης ὁ ἐν τῷ Λάκκῳ: βίος.—516.
- Ἰωάννης Λάσκαρις, ἐκκλησ. μουσικός.—645.
- Ἰωάννης Μαυρόπουλος ὁ Εὐχαίτων: εὐχαί, κανόνες, ἐπιστολή.—154, 312, 381, 544, 547, 627, 636.
- Ἰωάννης ὁ Μόσχος: λειμωνάριον.—141, 144. 326.
- Ἰωάννης Μυρῶν Μπορνόσκης Μογγιλοβοϊβόντας 1625.—162.
- Ἰωάννης ὁ Νηστευτής, οὗ ἡ μνήμη τῆς β' Σεπτ.—23. Νομοκάνον.—204, 209. Κανονικόν.—209. Περὶ κληρικῶν.—158. Κανίνες.—205. Περὶ ἔξαγορεύσεως.—205, 403. Τεμάχη.—481. Ἐπιτίμια.—404.
- Ἰωάννης Ξιφιλίνος, πατριάρχης Κ/πόλεως.—345.
- Ἰωάννης ὁ Παλαιολαυρίτης, οὗ ἡ μνήμη τῆς ιζ' καὶ τῆς κς' μηνὸς Ἰουλίου.—129, 130.
- Ἰωάννης Παλαιολόγος Κομνηνός 1424.—87.
- Ἰωάννης, Πάφου πόλεως ἐν Κύπρῳ καθολικός XIV.—529, 788.
- Ἰωάννης ὁ Πεδιάσιμος: περὶ γάμων.—346.
- Ἰωάννης Περβανᾶς XVI.—529, 788.
- Ἰωάννης ἐκ Πεγλιβανάντων, ἱερεὺς 1775.—639, 778.
- Ἰωάννης Πομιαλόβσκη.—528, 723.

- Ἰωάννης Εὐτόκιος ὁ Ποτρούμιος, ἱεροδιάκονος ἐκ Πάτμου XVII. — 466.
- Ἰωάννης ὁ Πυ(ρ)ρός, ἀναγνώστης καὶ κληρικός 1309. — 78, 778.
- Ἰωάννης ἐκ Ῥαιδεστού 1777-1779. — 554, 778.
- Ἰωάννης ὁ Ῥαϊθηνός. — 288, 292, 480, 495.
- Ἰωάννης Ῥάλης 1538. — 158, 788.
- Ἰωάννης, Ῥόδιος μοναχός: βίος Ἀρτεμίου. — 55, 61.
- Ἰωάννης η', Ῥώμης ἐπίσκοπος. — 536.
- Ἰωάννης, Ῥωσσίας ἀρχιεπίσκοπος: ἐπιστολὴ πρὸς Κλήμεντα Ῥώμης. — 191, 275, 638.
- Ἰωβάνης, αὐτοκράτωρ Ῥωσσίας 1552. — 628.
- Ἰωάννης ὁ Στοβαῖος. — 558.
- Ἰωάννης (Σχολαστικός) ὁ τῆς Κλίμακος: βίος — 113, 173, 254, 288, 292, 480, 591. Πνευματικαὶ πλάκες, λόγοι, ἐπιστολαί. — 113, 116, 172-174, 254, 288, 292, 398-399, 460, 461, 479, 480, 495, 496, 525. Γνωμικά. — 651. Ἀποφθέγματα. — 97. Τεμάχη. — 192, 481, 517, 540, 583, 624. Ἀπανθίσματα σχολίων εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ. — 511. Κανὼν ἀσματικός. — 371.
- Ἰωάννης ὁ Χοῦμνος 1336. — 459, 778.
- Ἰωάννης ὁ Χουζιβίτης, οὗ ἡ μνήμη τῇ κη' μηνὸς Ὀκτ. — 249.
- Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: βίος. — 62, 77, 221, 222, 252, 283, 300, 329, 482, 531. Ἑρμηνεῖα τῆς Μωσαικῆς Γενέσεως. — 8, 16, 26, 28, 37, 40, 58, 83, 220, 280, 325, 370, 450, 745. Ἑρμηνεῖα τοῦ Ματθαίου. — 17, 18, 19, 35, 37, 70, 220, 363, 658. Ἑρμηνεῖα τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου. — 59, 79, 82, 86. Ἑρμηνεῖα τῶν πράξεων τῶν ἀποστόλων. — 110. Ἑρμηνεῖα τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς. — 36. Ἑρμηνεῖα τῆς πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς. — 286. Ἀνδριάντες καὶ σάλπιγγες. — 240-244. Λόγων ἐκλογαί. — 169-170, 260, 658. Λόγοι διάφοροι. — 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 24, 25, 26, 34, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 64, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 80, 81, 91, 99, 107, 108, 109, 136, 146-150, 175, 176, 177, 178, 182-184, 210, 212, 214, 235, 259, 268, 270, 289, 308, 315, 316, 347, 348, 349, 350, 351, 361, 373, 374, 375, 380, 382, 385, 386, 390, 391, 392, 393, 401, 402, 403, 404, 409, 415, 419, 420, 426, 433, 452, 455, 456, 457, 462, 463, 491, 496, 497, 498, 510, 516, 517, 518, 537, 538, 554, 563, 565, 570, 579, 582, 589, 598, 600, 607, 608, 614, 629,

- 637, 644, 652, 656, 658, 714, 715, 716, 746, 748, 752, 753. — Τεμάχη διάφορα. — 100, 153, 188, 210, 235, 306, 315, 334, 362, 404, 413, 432, 481, 492, 511, 523, 540, 583, 598, 599, 624, 636, 637. Λειτουργία. — 9, 92, 98, 380, 455, 515, 518, 522, 581, 592, 601, 609, 616, 648, 649. Εύχαι διάφοροι. — 95, 357, 446, 528, 640, 654, 655, 656. Νομονάριον και κανονάριον. — 639. Περί ἐπιτιμίων. — 207. Ἐπιστολαί. — 563. Νουθεσίαι. — 654. Γνωμικά. — 527, 651. Ἀποφθέγματα. — 97. Ἑρμηνεῖα κατ' ἐρωταπόκρισιν. — 90. Ἐξορκισμοί. — 95. Ἐπιτίμησις πνευμάτων ἀκαθάρτων. — 508. Στιχηρὸν εἰς τὴν λιτὴν τοῦ Χρυσοστόμου. — 618. Ἀκολουθία δι' αὐτόν. — 438. Κανὼν ἀσματικός. — 619. Μοναστήριον ἐν Κύπρῳ. — 717. Μοναστήριον ἕτερον ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ἰορδάνου. — 626, 729. Μνήμαι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου τῇ κε' καὶ τῇ λα' μηνὸς Αὐγούστου. — 354, 472, 627.
- Ἰωαννίκιος ὁ ὀσιος: βίος. — 76, 221, 283.
- Ἰωαννίκιος, πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὅρους. — 191, 316, 636.
- Ἰωαννίκιος μοναχός, ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα 1071-1072. — 715, 716.
- Ἰωαννίκιος ἱερομόναχος, ἡγούμενος τῆς αὐτῆς λαύρας 1334. — 251.
- Ἰωαννίκιος, ἀρχιμανδρίτης Ἁγιοσαβίτης XIV. — 298, 789.
- Ἰωαννίκιος, ἱερομόναχος Σέρβος ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, τῇ ἐν Ἱεροσολύμοις 1373-1374. — 722.
- Ἰωαννίκιος, ἱερομόναχος Σαβαίτης 1759-1797. — 141-142, 145, 148, 209, 287, 289, 306, 312, 325, 326, 381, 394, 397, 398, 413, 423, 426, 454, 470, 516, 530, 534, 540, 550, 552, 573, 574, 575, 576, 582, 588, 599, 622, 623, 631, 639, 642, 648, 655, 656, 657, 720, 778, 783, 789.
- Ἰωάννινα. — 544, 577, 578, 587, 662.
- Ἰώσαφ ἅγιος, υἱὸς βασιλέως τῆς Ἰνδίας: βίος. — 174, 459, 496. Τροπάρια δι' αὐτόν. — 455.
- Ἰώσαφ, καλλιγράφος XIV. — 112, 779.
- Ἰώσαφ, ἱερομόναχος Ἁγιοσαβίτης XV. — 128.
- Ἰώσαφ, καλλιγράφος XV. — 413, 512, 779.
- Ἰώσαφ, μοναχὸς Ἁγιοταφίτης 1622. — 104.
- Ἰώσαφ, μοναχὸς Ἁγιοσαβίτης 1617. — 448, 789.
- Ἰώσαφ, ἱερομόναχος Ἁγιοσαβίτης ἐκ νήσου Κρήτης 1822. — 398, 518, 779.

- Ἰωάσαφ Κύπριος ὁ Σαρβός, Ἄγιο-
ταφίτης 1556-1557. — 229,
520, 779.
- Ἰωάσαφ, μητροπολίτης Πτολε-
μαίδος 1679. — 427, 789.
- Ἰωάσαφ, ἡγούμενος λαύρας τοῦ
οἰοῦ Σάβα 1822-1860. —
552, 585, 656, 779.
- Ἰώβ λέξεις. — 219.
- Ἰωήλ, μοναχὸς Ἄγιοσαβίτης ἐκ
Θηβῶν τῆς Βοιωτίας, καλλι-
γράφος 1565-1595. — 164,
424, 433, 452, 453, 521,
630, 779, 789.
- Ἰωνᾶς ὁ προφήτης. — 20, 249,
277.
- Ἰωνᾶς, μοναχὸς ἐκ Μηζηθρᾶ
XIV. — 115, 779.
- Ἰωνᾶς, μοναχὸς ἐκ Τζεσμέ 1810.
— 464, 789.
- Ἰωνικαὶ Ἐπτάνησοι. — 658.
- Ἰωσήφ ὁ πάγκαλος. — 52, 64,
394, 497.
- Ἰωσήφ ὁ μνήστωρ. — 538, 565.
- Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας. — 183.
- Ἰωσήφ ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ
ἄθλησις τῆ β' Νοεμβρ. — 76.
- Ἰωσήφ Θεσσαλονίκης ὁ μελωδός,
οὗ ἡ μνήμη τῆ ἰδ' μηνὸς Ἰου-
λίου. — 131. Λόγος εἰς τὸν
Σταυρόν. — 151, 391. Κανό-
νες ἁσματικοί. — 119, 120,
122, 123, 124, 125, 126,
127, 129, 130, 131, 168,
266, 273, 297, 370, 371,
372, 451, 476, 477, 478,
548, 558, 586.
- Ἰωσήφ Σαβαίτης: κανόνες ἁσμα-
τικοί. — 399, 465.
- Ἰωσήφ ὀσιομάρτυς, οὗ ἡ μνήμη
τῆ κη' μηνὸς Ἰουνίου. — 127.
- Ἰωσήφ τοῦ Σάβα. — 195.
- Ἰωσήφ ἱερέυς. — 129.
- Ἰωσήφ (Στειριώτης) XIII. — 474,
789.
- Ἰωσήφ, μητροπολίτης Βιδύνης?
— 1, 789.
- (Ἰωσήφ) Βρυένιος. — 560, 619.
- Ἰωσήφ Γεωργειρήνης. — 728.
- Ἰωσήφ Κωνσταντινουπόλεως ὁμο-
λογία. — 341.
- Ἰωσήφ Συμινάκης † 1508. —
496, 779.
- Ἰωσήφ (χατζῆς) 1796. — 634,
789.
- Καβάσιλας ἢ Καββάσιλας, ἐπίσκο-
πος Δυρραχίου: — 453, 636.
- Καγρῶν (τῶν) μοναστήριον. — 40.
- Κάδμος. — 486.
- Καζάνι, Καζάνιον, πόλις ἐν Ῥωσ-
σία. — 645.
- Καθαράκτοι, χωρίον ἐν Χίῳ. —
444.
- Καθίσματα διάφορα: τροπάρια. —
302, 319, 581, 635.
- Καῖν ἑπτὰ ἐκδικούμενα. — 458,
517.
- Καῖσαρ: ἐπιστολὴ πρὸς Πιλάτον.
— 547.
- Καισάρεια Καππαδοκίας. — 104,
107, 577, 587.
- Καισάρεια Παλαιστίνης. — 89,
229, 728.

- Καϊσάριος ὁ ἅγιος μάρτυς.—20.
 Καϊσάριος μάγιστρος.—243.
 Καλαμίου ἢ Καλαμῶνος Θεοτόκος, μοναστήριον.—712, 716, —729.
 Καλή Διασωρίνου XVI. — 567.
 Καλλέργιος: Γρηγόριος.
 Καλλιέργιοι, γένος ἐν Κρήτῃ XIV. — 319.
 Καλλικλέους ἱαμβοί.—531.
 Καλλίνικος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.— 31, 34, 338. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—658.
 Καλλίνικος, μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης XVI.—166.
 Καλλίνικος, ἱερομόναχος Ἁγιοταφίτης 1622.—104.
 Καλλίνικος, καθηγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα 1804, 1813.—576, 577.
 Καλλίνικος, μητροπολίτης Καισαρείας Παλαιστίνης 1645 - 1651.—649, 728, 779.
 Καλλίνικος δ' Κωνσταντινουπόλεως.—423, 451.
 Καλλίπολις.—203, 566.
 Καλλίστη ἡ ἅγια, ἧς ἡ μνήμη τῇ α' Σεπτ.—85.
 Κάλλιστος ὁ Ῥαθηνός 1391. — 368, 779.
 Κάλλιστος μοναχός: εὐχή τῇ Θεοτόκῳ. 654.
 Κάλλιστος Καταφυγιώτης.—657.
 Κάλλιστος Ξανθόπουλος: ἀσκητικὰ κεφάλαια.—192, 510, 517, 636. Ὅρα καὶ τὸ Νικηφόρος Κάλλιστος.
 Καλλονή, πολίχνη τῆς νήσου Λέσβου.—566.
 Καλογιάννης: Ἰωάννης Ῥάλλης. — 158.
 Καλοκαιρινή βιβλίου τινὸς ἐπιγραφή.—590, 591.
 Καλόλιμνος.—567.
 Καλολίτης: Μαρία.
 Καλοφρενᾶς: Μιχαήλ.
 Καλός, νοτάριος καὶ διάκονος τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάββα X.— 41, 779.
 Καμισσαῖος: Γεώργιος.
 Κάμπος Κωνσταντινουπόλεως. — 23, 472.
 Κανᾶ Γαλιλαίας.—355.
 Κανάκης: Παγκράτιος.
 Κανδαύλη, κώμη.—247.
 Κανονάριον (τοῦ ἑορτῶν) ἔθλου τοῦ ἐνιαυτοῦ.—395.
 Κανονάριον τῶν συνάξεων ἔθλου τοῦ ἐνιαυτοῦ.—239.
 Κανονάριον καθημερινὸν τοῦ εὐαγγελίου.—308.
 Κανονάριον Ἰωάννου μοναχοῦ.— 159.
 Κανονικὰ κείμενα ἀνώνυμα: πότε λύουσιν ἀργίαν οἱ μοναχοὶ καὶ νηστείαν. — 89. Κανόνες γ' περὶ ἐξαγορεύσεως μοναχῶν. —90. Κανόνων ἐκκλησιαστικῶν συναγωγῆ.—642.
 Κανόνιον εὐαγγελικῶν ἀναγνωσμάτων.—376, 470, 471.
 Κανόνες ἄσματικοὶ ἀνώνυμοι. — 88, 99, 155, 156, 215, 216, 297, 370, 397, 451, 466,

- 500, 501, 530, 561, 574, 633, 641.
- Καντακουζηνός: Ἀντώνιος, Γεώργιος, Μανουήλ.
- Καπάσας: Θεόδωρος.
- Καπετάνησα (γρ. Καπετάνισσα), γυνή Κυπρία XIV.—365.
- Καπετωλίνα ἡ ἅγια: μαρτύριον. — 57.
- Καπετουλίνα πόλις.—472.
- Καπίτων, ιερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1674.—523, 524.
- Καποδίστριας: Ἰωάννης.
- Καππαδοκία.—577, 587.
- Καρᾶς: Ἰωάννης.
- Καρᾶ (ἐπισκοπή).—526.
- Κάρπαθος.—114, 567.
- Κάρπος ὁ ἅγιος.—132, 596.
- Καρταγένη.—56, 144.
- Καρτάνος.—592.
- Καρύκης: Θεοφάνης.
- Καροφύλλης: Ἰωάννης.
- Κάρυστος.—567.
- Κασσιανὸς ὁ ὄσιος.—259, 481, 624.
- Κάσσου πέρι.—342.
- Καστελλόριζο.—567.
- Καστορία.—465.
- Καστρινός.—185.
- Κάστουλος ὁ ἅγιος.—338.
- Κάστωρ ὁ ἅγιος.—338.
- Καταβασίαι.—89, 100.
- Κατακρίσεως πέρι.—615.
- Κατάκρισις βασιλική.—344.
- Κατάνη.—627.
- Καταφυγιώτης: Κάλλιστος.
- Κατάφυγος: Μιχαήλ.
- Κατερίνα Μαυροκορδάτου XVI.—567.
- Κατζαβία, τόπος.—567.
- Κατήχησις ἀσκητική.—154, 189, 323, 400.
- Κατομέρων κοῦρσον XIV.—15.
- Κάτωνος Ῥωμαίου γῶμαι.—542, 543, 553, 560, 561, 562, 564, 595, 661.
- Καυλέας: Ἀντώνιος.
- Καράμης διάκονος.—390.
- Καφᾶς ἐν Κριμαίᾳ.—544.
- Καφάται, γένος ἐν Κρήτῃ XIV.—319.
- Καψοκαλύβης: Μάξιμος.
- Κελλιαρίων μοναστήριον εἰς τὸ ὄρος Δάτρος.—724.
- Κελλίον ἢ Κελλία μοναστήριον ἐν Βηθλεέμ.—473, 726.
- Κέλσιος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—388.
- Κεραμεύς: Νικόλαος.
- Κερνίτζης ἐπίσκοπος 1316.—16.
- Κεφάλαια διάφορα φυχωφελῆ.—313, 637.
- Κεφαλληνία.—571.
- Κεφαλοκλισίας εὐχαί.—448, 467, 523, 648, 650.
- Κηράνα, γυναικὸς ὄνομα XV.—308.
- Κήρυκος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—67, 591. Ἀσματική ἀκολουθία.—354.

- Κίσσαμος Κρήτης.—320.
 Κίτεον, πόλις τῆς νήσου Κύπρου.—39.
 Κίτρος (τὸ), πόλις ἐν Μακεδονίᾳ —191, 567, 636.
 Κλαδάς: Ἰωάννης.
 Κλαύδιος ὁ ἅγιος μάρτυς.—57, 338.
 Κλειτάρχου ἀποφθέγματα.—97.
 Κλεόνικος ὁ ἅγιος μάρτυς.—387, 590.
 Κλεονίλλα ἡ ἅγια μάρτυς.—57.
 Κλεοπάτρα ἡ ἅγια μάρτυς.—388.
 Κλημέντεια.—50, 328, 401, 739.
 Κλημης α', ἐπίσκοπος Ῥώμης.—21, 50, 74, 223, 284, 285, 328, 329, 400, 401, 433, 481, 498, 674, 675.
 Κλημης γ', ἐπίσκοπος Ῥώμης.—191, 275, 638.
 Κλημης ὁ ποιητής.—131, 373.
 Κλημης, Ἀγκύρας ἐπίσκοπος: μαρτύριον.—375.
 Κλήμης, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1617-1619.—468, 469, 779.
 Κλήμης ἱερομόναχος 1769.—574, 779.
 Κνωσσός, πόλις ἐν Κρήτῃ.—398.
 Κοδράτος ἐπίσκοπος ἱερομάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ κα' Σεπτ.—20.
 Κοδούρ: Ἰγνάτιος, Θεόδωρος.
 Κοιμηθέντι εὐχή.—506.
 Κοινοβίων πέρι.—192, 274, 545.
 Κοινὸν τοῦ Ἁγίου Τάφου.—725, 728.
 Κοινωνίας εὐχή.—636, 640.
 Κολαράς: Σταῦρος.
 Κολλόβων εὐχαί.—447, 503, 507.
 Κολοβός: Ἰωάννης.
 Κολώνεια.—250.
 Κομνηνὸς ὁ μέγας.—83.
 Κομνηνοὶ Παλαιολόγοι:—87.
 Κομνηνοί: Ἀλέξιος, Ἀνδρόνικος, Ἰωάννης.
 Κονιού (Κωνη), Βούλγαρος ἱερεὺς ἐκ τοῦ χωρίου Δεδενίχ (Λελε-νήκ) 1681.—721.
 Κοντάκια ἢ κονδάκια.—271, 318, 626. Κοντάκια νεκρώσιμα.—441.
 Κόνων ὁ μάρτυς: κανὼν ἀσματικὸς.—370.
 Κοχε, Ἄγγλος βιβλιοθηκᾶριος ἐν Ὁξονίῳ, καταγράφας κώδικας τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάβα.—677.
 Κόραξ: Συμεών.
 Κορέσης: Δημήτριος, Θωμαῖς.
 Κορέσσιος: Γεώργιος.
 Κόρικος (= Κοράκι τὸ ἐν τῇ Πετραίᾳ Ἀραβίᾳ?) —641.
 Κόρινθος.—160.
 Κορνήλιος ὁ ἑκατόνταρχος.—248.
 Κορδαλλεύς: Θεόφιλος ἢ Θεόδωσις.
 Κορυφοί = Κέρκυρα.—595.
 Κορώνης: Ξένος.

- Κοσίνιτσα, μοναστήριον ἐν Μακεδονίᾳ.—590.
- Κοσμάς ὁ ἅγιος ἀνάργυρος. — 20, 29, 62, 76, 178, 221, 283, 354, 476, 588. Εἰκό-νες αὐτοῦ.—111, 321.
- Κοσμάς, μοναχὸς Ἀγιοπολίτης, ὁ μελουργός, οὗ ἡ μνήμη τῇ ἰδ' μηνὸς Ὀκτ.—132. Εἴρμιοι ἢ ἀκολουθία. — 157. Στιχηρὰ τῶν Φώτων. — 453. Κανόνες ἁσματικοὶ λαμβικοὶ ἢ καταλογάδην. — 550, 552, 556, 558, 559, 560, 562, 563, 662. Στιχηρὰ μετὰ παρασημάνσεως.—645. Γνωμικά.—651.
- Κοσμάς α', Ἀλεξανδρείας πατριάρχης. — 490.
- Κοσμάς ὁ βεστήτωρ: ἐγκώμιον τοῦ προφ. Ζαχαρίου. — 106. Ἐγκ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου.—329.
- Κοσμάς ὁ Γανοχωρίτης: ἀκολουθία εἰς τὸν ὄσιον Ξενοφῶντα.—29, 400.
- Κόστας (γρ. Κώστας), ἱερεὺς Ἐβερπιώτης XIV.—308.
- Κοσμάς, Πισιδίας μητροπολίτης 1722.—560.
- Κοσμάς, μοναχὸς τοῦ Τζιντζιλουκίου.—314.
- Cosmas Mauradinus. — 728.
- Κοσμήτης: Παῦλος.
- Κόσμος· περὶ τοῦ μὴ ἀγαπᾶν αὐτόν.—614.
- Κοτούδειον.—77, 222.
- Κουβιστιᾶνος: Μιχαήλ.
- Κουκουζέλης: Ἰωάννης.
- Κουκουμάς, ἐκκλησ. μουσικός. — 606.
- Κουλιανός, ὑπαρχος Ἀλεξανδρείας.—20, 248.
- Curzon.—706, 718, 719, 720.
- Κουρικτοριανὸς ἅγιος, οὗ ἡ ἄδλησις τῇ ς' Σεπτ.—248.
- Κουροπαλάτης αὐθέντης XIV.—16.
- Κούρσουλας: Νικόλαος.
- Κουτζουβάδου ὄρος ἐν Κύπρῳ.—626.
- Κουτλουμουσίου μοναστήριον. — 632, 633.
- Κουτλουμουσιανός: Βαρδολομαῖος.
- Κρήσκης ὁ ἅγιος μάρτυς.—371.
- Κρήτη ἡ νῆσος. — 34, 55, 75, 84, 92, 106, 114, 338, 405, 495, 739. Μάρτυρες δέκα.—34, 338.
- Κρητικὰ γένη.—319-320.
- Κρίμη = Κριμαία.—628.
- Κρισπίνος: βίος τοῦ ἁγίου Παρθενίου.—375.
- Κριτίου ἀποφθέγματα.—661.
- Κρίτου χωρίον ἐν Κύπρῳ.—365.
- Κρυπτογραφικὰ σημειώματα. — 99, 115, 309, 319, 348, 351, 421, 429, 542, 599, 602, 628, 644, 750.
- Κυδώνης: Δημήτριος.
- Κυπριανὸς ὁ ἅγιος μάρτυς.—22.
- Κυπριανὸς μοναχός: ἀκολουθία εἰς τὸ πάσχα.—157, 741.

- Κυπριανός ιεροδιάκονος 1591.— 428, 783.
- Κύπρος ἡ νῆσος.—39, 79, 115, 123, 141, 162, 211, 342, 365, 389, 405, 494, 520, 532, 550, 552, 567, 570, 595, 606, 626, 717, 748, 750.
- Κυρήνεια.—567.
- Κυριακὴ ἡ ἅγια.—104, 589.
- Κυριακαὶ ἡμέραι· εἰς ταύτας ὁ μιλλαι.—468, 469. Κυριακὴ ἡμέρα, ἡ νέα ἢ ἡ ἅγια. — 69, 99, 456, 498, 628.
- Κυριακοδρόμια.—468, 469, 594, 757.
- Κυριακόπουλοι.—319.
- Κυριακὸς ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ α' Νοεμβρ.—21.
- Κυριακὸς ὁ ὄσιος.—297, 434.
- Κυριακός, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῇ λ' Ὀκτ.—395-396.
- Κυριακὸς Βαρναῖος, υἱὸς Εὐθυμίου Καλλιστράτου 1730-1732.— 552, 553, 554, 556, 780, 789.
- Κυριακὸς (Φότζαλης ὁ Μαχαιρᾶς).—195.
- Κύριλλος μοναχὸς ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῇ β' Ἰουνίου.—119.
- Κύριλλος μοναχὸς XII-XIII.— 590, 789.
- Κύριλλος διάκονος ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῇ λα' Μαρτ.—371.
- Κύριλλος, ἱερεὺς Ἀγιοσαβίτης XVI.—166.
- Κύριλλος ἱερομόναχος XVII.— 200, 780.
- Κύριλλος 1627-1628.—297, 780.
- Κύριλλος ἕτερος 1695.—577, 780.
- Κύριλλος Ἀθανασιάδης.—689, 729.
- Κύριλλος α', Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπίσκοπος, οὗ ἡ μνήμη τῇ θ' Ἰουνίου.—121. Λόγος εἰς τὸν μυστικὸν δεῖπνον.—4. Εἰς τὰ βαίτα.—269. Περὶ ἐξόδου ψυχῆς.—273. Κατὰ Νεστορίου.—491. Ἐκ τῶν κατὰ Ἰουλιανοῦ.—395. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀλεξανδρεῖς προσφωνητικοῦ.—491. Ἐκ τῆς πρὸς Σούκενσον ἐπιστολῆς.—492. Τεμάχη ψαλμῶν καὶ ᾠδᾶς ἐρμηνεύοντα.—165, 362, 363. Περὶ μετρικῶν ὀνομάτων.—637. Βίος Κυρίλλου.—590. Κανὼν ἁσματικὸς.—121.
- Κύριλλος α', Ἱεροσολύμων ἀρχιεπίσκοπος: πρόρρησις.—409. Ἱστορία ἐκκλησιαστικῆ.—627. Τεμάχη.—395, 623, 624.
- Κύριλλος β' Ἱεροσολύμων.—708.
- Κύριλλος Κατάνης ἐπίσκοπος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κγ' Μαρτ.—627.
- Κύριλλος ὁ Λούκαρις: συγγραφαί.—166-167, 512-515. Ἐπιστολαί.—618.
- Κύριλλος Μαρμαρινός.—639.
- Κύριλλος Σκυθοπολίτης.—718, 719, 723.
- Κύριλλος, Χῖος μοναχὸς 1833.— 28, 780.

- Κύρκος ἱερεὺς XVII.—412, 779.
Κύρου (τὰ), παλάτια ἐν Κωνσταντινουπόλει.—472.
Κύρος ὁ ἅγιος.—66, 127.
Κυφέλου ἀποφθέγματα.—661.
Κωνσταντῆς Φότζαλης ὁ Μαχαιρᾶς.—196.
Κωνσταντία, πόλις ἐν Κύπρῳ.—387, 595.
Κωνσταντῖνος ὁ μέγας.—395, Βίος.—303, 401, 482, 530. 590, 594. Ὀπτασία.—538. Ἀκολουθία καὶ συναξάριον.—252, 353. Τροπάριον καὶ κοντάκιον.—590. Ναὸς ἐν Ἱεροσολύμοις.—451, 620.
Κωνσταντῖνος ὁ νέος, οὗ ἡ μνήμη τῇ γ' Σεπτ.—247.
Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος.—342.
Κωνσταντῖνος διδάσκαλος XVIII.—497, 789.
Κωνσταντῖνος, ἔγγονος Ἀμφιλοχίου μητροπολίτου Ἰκονίου 1536.—501, 789.
Κωνσταντῖνος διάκονος.—531.
Κωνσταντῖνος ἱερομόναχος 1292.—287, 789.
Κωνσταντῖνος ἀναγνώστης 1637.—648, 789.
Κωνσταντῖνος ἱερεὺς XVI.—304.
Κωνσταντῖνος, πρωτοπαπᾶς ἐν Τρίκῃ 1687.—493.
Κωνσταντῖνος τις XVIII.—551.
Κωνσταντῖνος Ἀγχιαλίτης, ἐκκλ. μουσικός.—634.
Κωνσταντῖνος Ἀκροπολίτης: περὶ τοῦ ἄββα Γερασίμου.—337, 745.
Κωνσταντῖνος Δαπόντες.—585, 586.
Κωνσταντῖνος Δούκας, αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων.—652.
Κωνσταντῖνος Μαγουλᾶς, ἐκκλησ. μουσικός.—645.
Κωνσταντῖνος ζωγράφος XVIII.—217, 789.
Κωνσταντῖνος παπᾶ-Ἡσαίου 1749 587, 780.
Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος.—463.
Κωνσταντῖνος, ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῇ θ' μηνὸς Αὐγούστου.—396.
Κωνσταντῖνος Λάσκαρις.—88, 647.
Κωνσταντῖνος Δούκαρις.—515.
Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος, αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων.—156, 511.
Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος, αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων † 1453.—714.
Κωνσταντῖνος Πορφυρογέννητος.—352, 483.
Κωνσταντῖνος Ῥεσινὸς ὁ Κορίνθιος.—97, 200, 603.
Κωνσταντῖνος Ῥόδιος, ἱερεὺς καὶ λογοθέτης Ῥόδου.—646.
Κωνσταντινούπολις.—22, 44, 55, 85, 108, 118, 119, 122, 129, 131, 230, 282, 386, 428, 513, 514, 529, 541, 564, 566, 566, 569, 570,

- 571, 580, 594, 596, 627, 635, 658, 661, 725, 750.
 Κῶς ἢ νῆσος.—86, 567.
 Λάζαρος ὁ τετραήμερος. — 44, 45, 52, 108, 176, 183, 347, 380, 424, 443, 497, 550, 570, 579.
 Λάζαρος ὁ θαυματουργός, οὗ ἡ μνήμη τῆ κε' Σεπτ. καὶ τῆ ιζ' Ἰουλ.—626, 627.
 Λαζική (γρ. Λαζική). — 326.
 Λακεδαιμονία.—16.
 Λαμφάδου κόμη.—89.
 Λάμψακος.—370.
 Λανᾶτος: Θεόδωρος.
 Λάνδος: Ἀγάπιος.
 Λαοδίχεια.—249, 567.
 Λαράνδων ἐπίσκοπή.—327.
 Λάρισα.—493.
 Λάρναξ Κύπρου.—606.
 Λάσκαρης: Θεόδωρος.
 Λάσκαρις: Θεόδωρος, Ἰωάννης, Κωνσταντῖνος.
 Λατῖνοι.—421, 513, 517, 536.
 Συλλογὴ κατ' αὐτῶν. — 729.
 Κατὰ Ἰταλῶν περὶ ἐμπορεύσεως. — 532. Περί πέμψεως καὶ ἐμπορεύσεως.—531. Μέθοδος λατινικῆς γλώσσης. — 638-639. Λατινικὴ σημείωσις.—629. Λατῖνος ζωγράφος.—629.
 Λάτμος.—747.
 Λατρινὸν μέλος.—606.
 Λάτρου μοναστήριον.—724.
 Λαύρα ἡ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει — 544, 546.
 Λαυρέντιος ἅγιος μάρτυς.—591.
 Λαυρέντιος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης ἐκ Παραμυθίας 1665-1687. — 493, 544, 587, 605, 780.
 Λαυρέντιος Κύπριος, μοναχὸς Ἀρχαγγελίτης ἢ Ἀγιοσαβίτης 1625-1638. — 309, 750, 780.
 Λαῦσος.—259, 494.
 Λαυσαϊκόν. — 493, 494, 606, 717.
 Λεβάντες=Lepante.—591.
 Λεδενίχ, κόμη βουλγαρική. — 721.
 Λειμωνάριον.—144, 235, 259, 274, 623.
 Λειτουργία: Χρυσοστόμου. — 9, 92, 98, 380, 455, 515, 518, 522, 581, 592, 600, 601, 609, 616, 648, 649. Βασιλείου. — 9, 92, 93, 98, 430, 455, 515, 518, 522, 581, 600, 609, 616, 619, 648, 649, 722, 750. Προηγιασμένων. — 98, 101, 455, 515, 518, 648, 649, 581, 600, 611, 616, 619, 648, 649. Φύλλα λειτουργικῶν βιβλίων. — 373. Λειτουργικὸς κώδιξ τῆς μονῆς Λουκᾶ Στειριώτου. — 473. Λειτουργικὰ εὐαγγέλια: εὐαγγέλια. Λειτουργικὸν εἰλητόν.—9, 251. Ἀκολουθία τῆς λειτουργίας.—466. Περί ὠφελείας τῶν λειτουργικῶν. — 516. Διάταξις λειτουργίας τοῦ μεγάλου Σαβάτου.—378. Διάταξις τῆς τοῦ πα-

- τριάρχου λειτουργίας, πῶς γίνεται ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. — 611. Περὶ διαφορῶν λειτουργιῶν. — 494.
- Δεκαπηνός: Γεώργιος.
- Δεμεσός, πόλις ἐν Κύπρῳ. — 566, 603.
- Δεντίτζης: ὄνομα Κρητικῆς οἰκογενείας. — 601.
- Δεξικόν ἑλληνικόν. — 218, 219, 573. Δεξικόν Ἀρποκρατίωνος. — 542. Δεξικόν τῆς νέας ἑλλ. γλώσσης. — 568.
- Δεξιλόγιον ἑλληνικόν. — 297.
- Δεοντέρι: ὄνομα τόπου. — 726.
- Δεόντιος ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ 1ῇ μηνὸς Ἰουνίου. — 124.
- Δεόντιος μοναχός: μυθικόν. — 541.
- Δεόντιος μοναχός XIII. — 739.
- Δεόντιος, μοναχός Ἀγιοσαβίτης XVI. — 166.
- Δεόντιος, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1578. — 158.
- Δεόντιος ἀναγνώστης ἐκ Κύπρου 1566. — 494, 780.
- Δεόντιος ἱερέυς: ἐκλογή. — 583, 780.
- Δεόντιος, μοναχός Ἀγιοσαβίτης 1592 - 1593. — 80, 789.
- Δεόντιος μοναχός 1620. — 581, 780.
- Δεόντιος, ἱερομόναχος ἐκ Κύπρου 1693. — 650, 780.
- Δεόντιος, καθηγούμενος Πάτμου — 747.
- Δεόντιος, πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως: λόγος εἰς τὴν μεσοπεντηκοστήν. — 24. Εἰς τὸν Ἰώβ. — 183. Εἰς τὰ βαία. — 348, 497.
- Δεόντιος (Δαμασκηνός): τεμάχη. — 348.
- Δεόντιος ἱερομόναχος XVIII. — 556.
- Δέρος ἡ νῆσος. — 567.
- Δεύκιος ὁ ἅγιος: μαρτύριον. — 31, 338.
- Λευκόβωρα (χ. τῶν λεύκωββώνων), κώμη τῆς νήσου Χίου. 444.
- Λεχῶ (εἰς) εὐχαί. — 499, 504, 581.
- Λέοντος πέρι. — 87.
- Λέων ὁ λογοθέτης: τροπάριον. — 101.
- Λέων πρεσβύτερος, καλλιγράφος 1039. — 727.
- Λέων ἐπίσκοπος. — 727.
- Λέων ὁ σοφός. — 406, 483. Ἐμμετρος ᾠδῆ. — 595. Ἐρωταποκρίσεις. — 545. Χρησμοί. — 209, 541. Νεαρά. — 158. Εὐχὴ τῷ Χριστῷ. — 548. Ἐξαποστειλάρια. — 117, 266, 324, 331. Περὶ κρίσεως. — 258. Μυθικὸν περιβόλαιον. — 541. Παραίνεσις τῷ Λέοντι. — 559.
- Δῆμνος. — 567.
- Λητζάρδος ἱερέυς 1360. — 715.
- Λιβάνιος ὁ σοφιστής. — 155, 304, 305, 554.

- Λιβέριος, ἐπίσκοπος Ῥώμης. — 485.
- Λιβύσι, πολίχνη. — 567.
- Λιγυρός: Παντολέων.
- Λίνδος. — 567.
- Λιτανεία βαίων. — 505.
- Λιτή, ἐπισκοπή. — 544.
- Λιτῆς εὐχαί. — 358, 507.
- Λογγίνος ὁ ἐκατόνταρχος. — 61.
- Λόγγου μοναστήριον. — 151.
- Λογισμῶν πέρι. — 467, 490, 576, 594, 613.
- Λογοθέτης: Δημήτριος.
- Λότος: Δημήτριος.
- Λουδοβίκος XIV, βασιλεὺς τῆς Γαλλίας. — 728.
- Λούκαρις: Κύριλλος.
- Λουκάς εὐαγγελιστής. — 61, 132, 156, 162, 278, 321, 529, 615, 725.
- Λουκάς ἀρχιερεὺς XVI. — 518.
- Λουκάς ἱερεὺς XIV. — 641, 789.
- Λουκάς, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. — 192, 274.
- Λουκάς ὁ Γουρνικήτης. — 479.
- Λουκάς ὁ Στειριώτης. — 318, 473, 474, 475, 624.
- Λουκάς ὁ Τζυκέρας 1458. — 324, 780.
- Λουκία ἡ ἅγια μάρτυς, ἧς ἡ μνήμη τῇ λ' μηνὸς Ἰουλίου. — 131.
- Λουκιανὸς ὁ ἅγιος. — 138.
- Λουκιανὸς ὁ Σαμοσατεύς: διάφορα πονημάτια. — 536, 543, 552, 558, 562, 563, 655.
- Λουκιλλιανὸς ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῇ γ' μηνὸς Ἰουνίου. — 119, 590.
- Λούκιος ὁ ἅγιος. — 34.
- Λύδδα. — 230, 521, 550.
- Λυκία. — 130.
- Λυκόφρων. — 557, 561, 584.
- Λύμας (οἱ), γένος Κρητῶν XIV. 320.
- Λυχνικοῦ εὐχαί. — 447, 648, 650, 656.
- Μαγαρισάντων (ἐπὶ) καὶ ἐπιστραφέντων εὐχή. — 447.
- Μαγγάνων μοναστήριον. — 112.
- Μαγνητίου τεμάχη. — 624.
- Μαγνησία ἡ ὑπὸ Σιπύλῳ. — 31.
- Μαγουλάς: Κωνσταντῖνος.
- Μαθηματάρια. — 217, 435, 549, 552, 554, 555, 556, 557, 558, 560, 561, 562, 564, 572, 647.
- Μαθουσαάλας ὁ Μαχεῖρ. — 405, 406, 407, 408, 411, 716, 780.
- Μάκαρες (οἱ ἅγιοι). — 414.
- Μακάριος Αἰγύπτιος: πῶς δεῖ εἶναι τὸν μοναχόν. — 144. Λόγοι διάφοροι. — 259, 414, 426. Κεφάλαια. — 292, 637. Περὶ μνημοσύνων. — 456, 594. Διήγησις περὶ ἀγγέλου. — 546. Διήγησις ὠφέλιμος. — 161. Τεμάχη. — 481, 540, 624. Ἀποφθέγματα. — 527. Ἐπιστολαί. — 257.
- Μακάριος, ἡγούμενος τῆς Πελεκητῆς. — 129.

- Μακάριος Γεράργης.—622.
 Μακάριος, Λαρίσσης μητροπολί-
 τής 1687.—493.
 Μακάριος Πέρος.—308.
 Μακάριος Ῥωμαῖος: βίος.—214,
 413, 495, 557, 565.
 Μακάριος ιερομόναχος XII. —
 385.
 Μακάριος, μοναχός Ἀγιοσαβίτης
 XVI.—112.
 Μακάριος ὁ ἀπὸ Κρήτης 1554.
 — 148, 617, 780.
 Μακάριος Κρής, ιερομόναχος
 Ἀγιοταφίτης 1655,. — 455,
 780.
 Μακκαβαῖοι. — 22, 164, 184,
 322, 354. 554.
 Μακρεμβολίτης: Ἀλέξιος.
 Μακρίνα ἡ ἅγια.—381.
 Μαλαξός: Γρηγόριος, Νικόλαος.
 Μαλαξός (Μανουήλ): νομοκάνων.—
 204, 207, 208, 210, 412,
 552, 572, 616.
 Μαλαχίας, ιερομόναχος Σιναίτης
 XVI.—309, 789.
 Μαλωταρᾶς, ἐπίσκοπος Κερνίτζης
 1316.—16.
 Μαλωταρᾶς: Δημήτριος Πανάρε-
 τος, Νικόλαος.
 Μάμας ὁ ἅγιος.—69, 104, 109,
 184.
 Μαμμοῦν.—586.
 Μανασσῆς βασιλεύς.—219, 277,
 523.
 Μανασσῆς ιερομόναχος, προσμο-
 νάριος τοῦ ζωοδόχου Τάφου
 XIV.—319.
 Μανδιώτης: ἀκολουθία εἰς κουράν
 αὐτοῦ.—500.
 Μανεσία=Μαγνησία ἢ ὑπὸ Σι-
 πύλῳ.—567.
 Μανιχαῖοι.—44, 502.
 Μαννιώτης: Βασίλειος.
 Μανόλης (χατζῆ) 1798.—634,
 789.
 Μάνος: Μανουήλ.
 Μανουήλ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνή-
 μη τῆ ἰς' μηνὸς Ἰουνίου. —
 123, 590.
 Μανουήλ, μέγας λογοθέτης. —
 543.
 Μανουήλ Ἀγαλλιανός. — 606-
 607.
 Μανουήλ Γαζῆς.—606.
 Μανουήλ Γούτας.—639.
 Μανουήλ Δημητρόπουλος 1613.
 — 207, 790.
 Μανουήλ Καντακουζηνός † 1586.
 — 543.
 Μανουήλ (Κομνηνός).—335.
 Μανουήλ Μάνος.—123.
 Μανουήλ Μαῦρος ἐκ Θεσσαλονί-
 κης 1354.—232.
 Μανουήλ Μπάλας.—124.
 Μανουήλ Μοσχόπουλος. — 212,
 304, 463, 534, 647.
 Μανουήλ. (Ξανθινός), χαρτοφύ-
 λαξ.—91
 Μανουήλ α' Κομνηνός, αὐτοκρά-
 τωρ.—536, 725.
 Μανουήλ Παλαιολόγοι.—87, 300.
 Μανουήλ Παναρέτου ἱερέυς. —
 607.

- Μανουήλ Χριστοφόρου Ναυπλιεύς 1578.—522, 780.
- Μανουήλ Χρυσάφης, λαμπαδάριος.—645.
- Μανσούρ: Θεοφάνης.
- Μανσούρ ιερέυς.—617.
- Μαξιμιανός, επίσκοπος Κ/πόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῇ κ' Νοεμβρ.—396, 472.
- Μάξιμος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ ἄθλησις τῇ η' Ὀκτ.—249.
- Μάξιμος μάρτυς ἕτερος, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιβ' Ἀπρ.—472.
- Μάξιμος ὁ ὁμολογητής, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιγ' Ἀύγ.—129. Περὶ θεολογίας.—365. Περὶ διαφορᾶς οὐσίας καὶ φύσεως.—408, 490. Λόγος ἀσκητικός.—336, 404, 426, 437. Περὶ ἀγάπης κεφάλαια ἢ ἑκατοντάδες.—259, 365, 516, 526, 546, 575, 576, 643. Περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης.—589. Περὶ τῶν δύο φύσεων ἐν Χριστῷ κτλ.—490. Περὶ πρόνοιᾶς Θεοῦ καὶ παραχρήσεως.—487. Περὶ τῶν τριῶν ψυχικῶν δυνάμεων.—526. Εὐχὴ εἰς ποιμνην.—89. Τεμάχην.—189, 305, 315, 334, 362, 405, 411, 481, 517, 540, 599, 623. Ἀσματικὴ ἀκολουθία τῷ ἁγίῳ Μαξίμῳ.—365.
- Μάξιμος Καφοκαλύβης.—509.
- Μάξιμος Πελοποννήσιος.—469, 594.
- Μάξιμος Πλανούδης: ἀνθολογία ἐπιγραμμάτων.—553, 556, 558, 561, 562, 563. Γνώμαι Κάτωνος.—542, 543, 553, 560. Στιχηρὰ περὶ τῶν ὑελίων.—203.
- Μάξιμος Συμαῖος.—587, 790.
- Μάξιμος μοναχός XVI.—519, 790.
- Μάξιμος ἱερομόναχος 1596.—460, 781.
- Μάξιμος, οἰκονόμος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα 1533-1534.—267.
- Μάξιμος ἱεροδιάκονος XVI.—444, 783.
- Μαρδάριος ὁ ἅγιος μάρτυς.—64, 338, 456.
- Μαρδόνιος ὁ ἅγιος μάρτυς.—363.
- Μάρθα ἡ μήτηρ Συμεὼν τοῦ Θαυμαστοορείτου.—194.
- Μαρία ἡ καταποντισθεῖσα.—457.
- Μαρία ἡ ἐν Περγάμῳ, ἧς ἡ ἄθλησις τῇ ιβ' Ἰουνίου.—131.
- Μαρία ἡ ἀνεψιὰ τοῦ ὁσίου Ἀβραμίου.—57.
- Μαρία ἡ μετονομασθεῖσα Μαρῖνος.—456.
- Μαρία ἡ Αἰγυπτία: βίος — 67, 182, 279, 347, 391, 450. Κανὼν ἀσματικός.—371. Εἰκόνων.—321.
- Μαρία Καλολίτου XIII.—53.
- Μαρία Κομνηνή.—335.
- Μαρία ἡ Μαγδαληνή.—354, 627.
- Μαριάμ, ἀδελφὴ τοῦ ἀποστόλου Φιλίππου.—321.
- Μαριανός ὑπαρχος.—56.
- Μαρίνα ἡ ἁγία.—354, 544.

- Μαρῖνος μοναχός: βίος.—498.
- Μαρῖνος ὁ ὄσιος: βίος. — 517, 565.
- Μαρῖνος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ ἄθλησις τῆ ἡ' Ὀκτ.—249.
- Μαρκελλῖνος ὁ ἅγιος μάρτυς. — 338.
- Μάρκελλος ὁ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης. — 363.
- Μάρκελλος ἀββᾶς.—144.
- Marcellus: Donatus.
- Μαρκιανός ὁ ἅγιος μάρτυς.—56.
- Μαρκιανός ἅγιος ὁ σὺν Νικάνδρῳ. — 120.
- Μαρκιανός ἅγιος, οἰκονόμος. — 374.
- Μαρκιανός Βηθλεεμίτης.—481.
- Μαρκιανός Συρακούσης, οὗ ἡ ἄθλησις τῆ λ' Ὀκτ.—596.
- Μᾶρκος ὁ ἀπόστολος.—67, 130, 307, 321, 338, 353, 372, 630.
- (Μᾶρκος Διάδοχος: κεφάλαια καὶ λόγοι.—259).
- Μᾶρκος, μοναχός ἐρημίτης: διάφορα πονήματα.—114, 253, 314, 426, 481, 488, 511, 517, 524, 540, 576, 594, 599, 637.
- Μᾶρκος μοναχός ὁ θαυματουργός: εὐχαί.—467, 520, 522, 594, 635.
- Μᾶρκος Ἀθηναῖος: βίος.—415, 431, 498, 517, 520, 546, 565, 603.
- Μᾶρκος, ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας.—342.
- Μᾶρκος Ἀρεθουσίων.—371.
- Μᾶρκος Εὐγενικός ὁ Ἐφέσου.—421, 423, 453, 654.
- Μᾶρκος ἱερομόναχος: εἰς τὰ ἀπορούμενα τοῦ τυπικοῦ.—430, 434, 436, 439. Ὁ αὐτὸς ἐπίσκοπος Ἰδρουῦτος.—625.
- Μᾶρκος ἱερομόναχος, ἐκκλησι. μουσικός.—606.
- Μαρμαρᾶς.—567.
- Μαρμαρινός: Κύριλλος.
- Μαρτινιανός ὁ ὄσιος.—589, 627.
- Μαρτῖνος ὁ ὄσιος.—129.
- Μαρτύριος ὁ ἅγιος.—56.
- Μαρώνεια.—555.
- Ματθαῖος ὁ εὐαγγελιστής.—77, 156, 220, 278, 284, 321, 529, 593.
- Ματθαῖος ἱερομόναχος 1329 - 1330.—361, 781.
- Ματθαῖος μοναχός 1409.—275, 781.
- Ματρῶνα ἡ ὄσια: βίος.—76, 77, 222, 283.
- Ματρῶνα μοναχή XIV.—229.
- Μαύρα: Ἀγία Μαύρα, ἔνθα πρόσθετες σελίδα 493.
- Μαυριανός μοναχός.—489.
- Μαυρίκιος ὁ αὐτοκράτωρ.—494.
- Μαυρογορδάτος: Παντελῆς.
- Μαυροκορδάτος: Ἀλέξανδρος, Κατερίνα, Θεόδωρος.
- Μαυρόπου: Ἰωάννης.
- Μαῦρος: Μανουήλ.
- Μαχαιρᾶς: Ἰωακείμ.

- Μαχείρ: Μαθουσάλας.
 Μεγαλυνάρια.—186 465.
 Μεγαλοσχήμεων πέρι.—483.
 Μεδιμνος ὁ ἅγιος μάρτυς. — 20, 248.
 Μεδιόλανα.—337.
 Μεδοσάγα, κόμη Γαλατίας.—137.
 Μέθης πέρι.—615.
 Μεθόδιος Κωνσταντινουπόλεως.— 122, 206, 353, 472, 481, 502, 547.
 Μεθόδιος Πατάρων.—211, 327, 406, 560.
 Μεθόδιος μοναχός 1582-1583. — 271, 781.
 Μεθόδιος ἱερομόναχος 1542. — 151, 790.
 Μεθώνη.—16.
 Μέλαν, μελάνιον.—546.
 Μελέτιος Ἀντιοχείας, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιβ' Μαρτίου.—627.
 Μελέτιος στρατηλάτης, οὗ ἡ μνήμη τῇ κδ' Μαΐου.—626.
 Μελέτιος ἱερομόναχος 1419. — 571.
 Μελέτιος μοναχός: ἱατροσόφιον.— 546.
 Μελέτιος Ἀθηνῶν: περὶ τοῦ πῶς δεῖ ὁμιλίαν συγγράφειν.—638.
 Μελέτιος, Ἱεροσολύμων πατριάρχης.—662.
 Μελέτιος Κρής, Σιναΐτης.—646.
 Μελέτιος Συρίγος.—568.
 Μέλισσα.—456, 491, 576, 594.
 Μελισσηνοί.—320.
 Μελιτηνή.—76, 130, 222, 283, 296, 336.
 Μελχισεδέκ.—177, 488.
 Μελχισεδέκ, ἐπίσκοπος Ῥαιδεστοῦ.—634.
 Μέμων ὁ ἐν Λυκία, οὗ ἡ μνήμη τῇ κδ' Ἀπρ.—130.
 Μενάνδρου ἀποφθέγματα.—661
 Μερκούριος ὁ ἅγιος μάρτυς. — 21, 224, 284, 568-569.
 Μερκουρόπουλος: Ἰωάννης.
 Μεσόκηπον.—365.
 Μεσονουτικόν.—100, 400, 512, 638.
 Μεσοπεντηκοστή.—69, 109.
 Μεταδέσεως ἀρχιερέως ἀπολογητικόν.—204.
 Μεταλήψεως ἀκολουθία. — 155, 273, 437, 446, 468, 523, 549, 602. Εὐχή.—503, 508, 581, 632. Περὶ μεταλήψεως.—629.
 Μεταλήψεως σταφυλῶν εὐχή.— 506.
 Μετανοίας περὶ ἀνώουμον.—162. Εὐχή ἐπὶ μετανοίᾳ. — 500, 502.
 Μεταξοσκώληκες· εὐχή διὰ τούτους.—585.
 Μετανοοῦντες· εὐχή διὰ τούτους. — 204.
 Μετρικῆς ἐγχειρίδιον.—212.
 Μηζηθράς.—115.
 Μῆλος ἡ νῆσος.—324.
 Μηναῖα ἐνεπίτομα.—478
 Μηναῖα σερβοβουλγαρικά.—721.

- Μηγαΐα. Σεπτεμβρίου.—20, 85, 110, 111, 245, 299, 300, 389. Ὀκτωβρίου.—20, 85, 110, 111, 132, 299, 300, 389, 596. Νοεμβρίου.—20, 85, 110, 111, 300, 301, 355, 390. Δεκεμβρίου.—111, 301, 318, 355, 363. Ἰανουαρίου.—111, 116, 267, 301, 318, 356. Φεβρουαρίου.—112, 267, 296, 301, 318, 356, 424. Μαρτίου.—231, 279, 320, 322, 370, 550. Ἀπριλίου.—129, 231, 279, 296, 321, 322, 371. Μαΐου.—130, 231, 252, 302, 321, 367, 372. Ἰουνίου.—118, 128, 131, 302, 321, 367. Ἰουλίου.—129, 131, 301, 321, 322. Αὐγούστου.—129, 301, 322. Μηνάτου λείψανον.—593.
- Μηνᾶς ὁ ἅγιος μάρτυς.—30, 33, 62, 64.
- Μηνᾶς Αἰγύπτιος ὁ μεγαλομάρτυς.—48, 77, 222, 283, 352.
- Μηνᾶς μοναχός XI.—172, 781.
- Μηνᾶς ἀρχίατρος 1235.—724.
- Μησαῆς ὁ ἅγιος.—64.
- Μητροδῶρος ὁ ἅγιος.—131.
- Μητροφάνης α΄ Κωνσταντινουπόλεως.—119, 131.
- Μητροφάνης Σμύρνης: ὕμνοι.—188, 464. Κανόνες ἁσματικοί.—383, 547, 559. Στιχηρά κτλ.—548.
- Μητροφάνης ἱερομόναχος: περὶ Δημητρίου τινός.—604.
- Μητροφάνης, ἱερομόναχος Ἁγιοταφίτης 1598.—720, 781.
- Μιαροφαγόντες: εὐχή διὰ τοιούτους.—340, 502.
- Μιανθὲν (εἰς) πᾶν εἶδος εὐχή.—500, 506. Εἰς μιανθὲν σκεῦος εὐχή.—503, 506.
- Μικρὰ Ἀναστασόβα, κώμη Πελοποννήσου.—529.
- Μίλος = Μῆλος ἡ νῆσος.—428.
- Μινώταυρος.—486.
- Μισαήλ ὁ ἐκ τῶν τριῶν παίδων.—64, 107, 277, 385, 461.
- Μισαήλ, μητροπολίτης Πέτρας.—421, 576, 577, 656, 657, 708.
- Μιστρᾶς ἡ χώρα.—635, 739.
- Μιτυλήνη.—459.
- Μιχαήλ ὁ ἀρχάγγελος.—537, 653. Ἀκολουθίαι καὶ κανόνες ἁσματικοί.—88, 478, 544, 574, 579, 639, 672-673. Οἴκοι.—546. Ἐγκώμιον.—419, 452. Θαύματα.—222. Τὸ ἐν Χώναις θαῦμα.—62, 452, 498, 574, 608, 644. Θαύματα ἐν τῇ μονῇ Δοχειαρίου.—89. Εἰκόν.—466. Μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις.—178, 466, 614, 718, 722.
- Μιχαήλ μοναχός: ἐγκώμιον εἰς τοὺς Ταξιάρχας.—419, 452. Κανὼν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους.—446. Κανὼν ἐξαγορευτικός εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.—476.
- Μιχαήλ πρωτοσπαθάριος XII.—373.
- Μιχαήλ τις XIII.—40, 739.

- Μιχαήλ μοναχός 1501.—581, 781.
- Μιχαήλ ἱερεύς 1751. — 588, 781.
- Μιχαήλ καλλιγράφος 1049. — 747.
- Μιχαήλ σύγκελλος: βίος.—319, Ὁμολογία ἢ λίβελλος πίστεως.—153, 188, 306, 532. Περὶ τῆς τοῦ λόγου συντάξεως.—560.
- Μιχαήλ Ἀγιοδημητρίτης (ἐκ Θεσσαλονίκης) 1319.—317, 781.
- Μιχαήλ Ἱεροσολυμίτης ὁ ἐκ Συροπώλων 1205.—726.
- Μιχαήλ ὁ ἐξ Ἀγχιάλου.—536.
- Μιχαήλ Ἀσλάνης ἐξ Ἀτταλείας XVI.—309.
- Μιχαήλ Ἐφέσιος.—716.
- Μιχαήλ Καλοφρενᾶς 1422. — 736.
- Μιχαήλ Κατάφυχος, ἐκ Βερροίας 1398.—330, 781.
- Μιχαήλ, μητροπολίτης Κολασίησι κτλ. 1656.—721.
- Μιχαήλ Κουβιστιάνος XV.—495, 781.
- Μιχαήλ (Κηρουλάριος).—343.
- Μιχαήλ, μητροπολίτης Μπάσκης 1653.—723.
- Μιχαήλ, ἐπίσκοπος Συνάδων, οὗ ἡ μνήμη τῇ κβ' Μαΐου. — 130, 252.
- Μιχαήλ ὁ Χοῦμνος.—344.
- Μιχαήλ Ψελλός: σχόλιον εἰς τὴν Κλίμακα.—525. Κεφάλαια ἐκ τῆς παντοδαποῦς διδασκαλίας.—270. Στίχοι πολιτικοί.—511, 531. Δόγμα ὀρθοδόξου πίστεως.—531. Κανὼν ἁσματικός.—548. Ἰαμβοί.—557.
- Μνημοσύνων πέρὶ ἀνόνημον.—656.
- Μνησικαχίας πέρὶ.—615.
- Μνηστείας πέρὶ.—345.
- Μογγιλοβοϊβότας: Μπορνόσκης.
- Μοδᾶς: Ἰωάννης.
- Μόδεστος Ἱεροσολύμων.—382, 585.
- Μολδοβλαχία.—421, 714.
- Μολιτζᾶ Ὑδωρ ἐν Πελοποννήσῳ.—728.
- Μοναστήρια: περὶ τοῦ πῶς δεῖ μνημονεῦειν ἐν αὐτοῖς.—627. Λόγος ἀνόνημος περὶ κανόνων καὶ διαταγῆς μοναστηρίων.—608.
- Μοναστήρια διάφορα. Ἀβραμίου τοῦ ἀββᾶ ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ.—144. Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ.—724. Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγαλομάρτυρος, πιθανῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει.—366, 784. Ἀνδρέου τοῦ ἀποστόλου.—616. Ἀνεμᾶ λαύρα ἐν Βιδυνία.—712, 784. Ἀγίας Ἄννης σκήτη ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὀρει.—587. Ἀγία Μονὴ οὕτω καλουμένη, κειμένη δὲ ΒΑ τοῦ Ναυπλίου.—185 (τανῦν Ἀγία Μόνη· βλ. Ἀ. Μηλιαράκη, Γεωγρ. πολιτικὴ νέα καὶ ἀρχαία τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας. Ἐν Ἀθῆναις 1886, σ. 260). Ἀρχαγγέλων (Μιχαήλ καὶ Γα-

βριήλ), ἡ Ἀρχαγγέλου (Μιχαήλ), ἡ Ταξιάρχου μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις. — 19, 21, 59, 78, 167, 197, 198, 234, 235, 309, 422, 423, 464, 466, 518, 521, 580, 589, 595, 601, 614, 625, 718, 720, 722, 729, 753, 785. Τῶν Αὐγάρου. — 374. Βυζαντιῶν. — 178, 462, 600. Γερασίμου τοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ. — 106, 171, 172, 220, 267, 364, 377, 389, 434, 745, 785. Ἁγίου Γεωργίου ἐν Ἱεροσολύμοις. — 221, 298, 308, 786. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τὴν Βηθλεέμ, ἐν τῇ κώμῃ Ἑλ-Χάδρ. — 726, 817. Τοῦ αὐτοῦ ἐν Κρήτῃ περὶ τὰ Σφακιά. — 207. Τοῦ αὐτοῦ ἐν Κύπρῳ, τὸ τῶν Μαργάνων. — 112, 786. Δαλμάτων ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 119. Τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐν Ἱεροσολύμοις. — 432, 615, 786. Τοῦ κῆρ Διονυσίου ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει. — 519, 787. Δοβρουσῶνος. — 433. Δοχειαρίου ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει. — 89. Ἀββᾶ Δωροθέου. — 139. Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου ἐν Παλαιστίνῃ. — 434, 436. Τοῦ αὐτοῦ μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις. — 83. Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου ἐν Ἱεροσολύμοις. — 16. Τοῦ αὐτοῦ λαύρα ἐν Παλαιστίνῃ. — 19, 280, 434. Εὐεργέτου ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 437. Θεοτόκου τῆς Βάτου. — 315, 509, 637. Θεοτόκου Βατοπεδίου ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει. — 570. Θεοτόκου τοῦ

Βροντοχίου ἐν Κρήτῃ. — 739. Θεοτόκου τῶν Γυρίων. — 469. Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 151, 446, 583. Θεοτόκου τοῦ Καλαμίου, ἡ κοινότερον Καλαμῶνος, ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ἰορδάνου. — 712, 716, 729. Θεοτόκου Πορταϊτίσσης. — 585. Ἰβήρων ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει. — 591, 641. Συμεῶν τοῦ Θαυμαστοροεῖτου. — 194. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ. — 70, 75, 79, 84, 85, 105, 118, 171, 175, 194, 232, 317, 359, 373, 412, 471, 717, 788. Τοῦ αὐτοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις. — 105, 788. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν Κύπρῳ. — 626, 717. Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ. — 729. Τῶν Καργῶν. — 40, 789. Κοσινίτζης ἐν Μακεδονίᾳ. — 590. Κωντουμουσίου ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει. — 633. Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ ἐν Παλαιστίνῃ. — 434. Λαύρας ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει. — 544, 546. Λάτρου ἡ Λάτμου. — 724, 747. Λόγγου. — 151. Μιχαήλ τοῦ ἀρχιστρατήγου περὶ τὴν Κωνσταντινουπόλιν. — 178. Τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐν Κύπρῳ. — 115, 389. Ξενοφάντος ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει. — 720. Ὁδηγητρίας ἐν Ἱεροσολύμοις. — 389. Ὁδηγητρίας ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 453, 459. Τῶν Ὁδηγῶν. — 457. Παναγίας ἐν Ἱεροσολύμοις. — 228, 791. Τῆς αὐτῆς αὐτοῦ. — 522, 615, 791. Παναγίας

Φιλοσόφου ἐν Πελοποννήσῳ. — 579, 791. Πανάγνου ἐν Χάλκῃ τῇ νήσῳ. — 93. Παλαιουπόλεως ἐν Κρήτῃ. — 551. Πελεκητῆς. — 129. Περιβλέπτου ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 112, 437. Πέτρας αὐτόθι. — 437, 472. Πέτρου βοϊβότα ἐν Γηασίῳ. — 162. Σάβα τοῦ ὀσίου λαύρα ἐν Παλαιστίνῃ. — 19, 28, 41, 59, 78, 93, 112, 113, 117, 128, 136, 137, 142, 158, 165, 166, 186, 187, 229, 230, 231, 234, 250, 267, 298, 300, 304, 306, 309, 324, 325, 327, 346, 364, 381, 382, 394, 397, 399, 413, 417, 421, 423, 425, 427, 429, 432, 434, 444, 448, 449, 455, 459, 463, 464, 466, 468, 470, 493, 494, 495, 496, 497, 501, 512, 518, 519, 521, 525, 529, 533, 552, 566, 573, 576, 584, 588, 594, 595, 600, 601, 602, 603, 615, 621, 625, 635, 642, 645, 650, 656, 660, 662, 677, 715, 716, 717, 718, 720, 724, 737, 743, 744, 745, 746, 747, 751, 791, 792. Σαγματείου ὄρους ἐν Βοιωτίᾳ. — 96. Τῶν Σερβῶν. — 221. Τοῦ ἀββᾶ Σερίδου. — 139. Σινᾶ ἢ Σιναίου ὄρους. — 138, 173, 267, 288, 465, 526, 722, 724. Σουμελαῖ. — 327. Σταυρονικήτα ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει. — 382. Σταυροῦ τῶν Ἰβήρων παρὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. — 238, 630. Σω-

τήρα. — 582. Σωτήρος ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 118. Στειρίου ἢ Λουκᾶ τοῦ Στειριώτου. — 473, 474. Στύλου καὶ Ἁγροῦ. — 385. Στύλου. — 480, 747. Στουδίων. — 442. Τριγλίας. — 247. Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ ἐν Παλαιστίνῃ. — 434. Χαρσιανίτου. — 112.

Μοναχικῆς πολιτείας πέρι. — 614.

Μοναχοὶ παραίνεσις αὐτοῖς. — 545. Διάταξις περὶ τούτων. — 636. Συνομιλία τούτων μετὰ λαϊκῶν. — 316.

Μονεμβασία. — 115, 580.

Μοναζασία = Μονεμβασία. — 91, 395.

Μονοκεράτου ζώου πέρι. — 87.

Μονοκονδυλαί ἐν διαφόροις κώδιξιν. — 16, 18, 79, 84, 207, 336, 428, 449, 481, 625, 649.

Μονομάχος: Κωνσταντῖνος.

Μοσχοβία, Μόσχοβον, Μοσχοβική βασιλεία. — 570, 571, 645.

Μοσχόπουλος: Μανουήλ.

Μόσχος: Ἰωάννης.

Μουντάσαρ, πατήρ Ἰακώβου τοῦ ἐκ Ῥέμλης. — 115.

Μουράτ σουλτάνος. — 518.

Μουσέ(ς), υἱὸς τοῦ Ἥλιας. — 718.

Μουσῆς διάκονος 1391-1392. — 444.

Μουσικὰ σημεῖα ἢ μουσικοὶ τόνοι. — 171, 227, 237, 473.

Μουσικῆς ἐκκλησιαστικῆς τεύχη. — 633, 634, 639, 645, 646, 648, 658, 757.

- Μουσοῦροι, γένος Κρητῶν XIV. — 320.
- Μουσταφᾶς, σουλτάνος τῆς Τουρκίας 1766.—571.
- Μπαλάσιος ἱερεύς, ἐκκλησ. μουσικός.—633, 634.
- Μπαλῆ-όγλου: Χρυσάφης.
- Μπάλας: Μανουήλ.
- Μπάρλα, πόλις ἐν Μ. Ἀσίᾳ.—567.
- Μπελεχομίτου χωρίον.—567.
- Μπερεκέτης: Πέτρος.
- Μπετζάλα, πολίχνη ἐν Παλαιστίνῃ.—308.
- Μπογδανία.—162, 566.
- Μπορνόσκη: Ἰωάννης.
- Μπουκουρέστι.—566.
- Μπουρτόρ, πόλις ἐν Μ. Ἀσίᾳ.—567.
- Μπραγχοβάνος: Στέφανος.
- Μυγδόσιος ὁ ἅγιος μάρτυς.—363.
- Μυελῶν τοῦ ἀνθρώπου πέρι.—567.
- Μυλοπόταμον Κρήτης.—319.
- Μύρον: περὶ χρίσεως μύρου.—340. Περί τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ.—628.
- Μυσταγωγία: εὐχή πρὸ ταύτης ἀναγιγνωσκομένη.—612.
- Μυστηρίων πέρι.—623.
- Μυτιληναϊκά.—478.
- Μυτιλήνη.—566.
- Μωάμεθ πέρι.—517.
- Μωραῖται.—529.
- Μωρέας.—567, 649.
- Μωυσῆς ὁ προφήτης.—537. Ὁδὴ αὐτοῦ.—100, 277. Μωσαϊκοῦ νόμου ἐκλογή.—160.
- Μωυσῆς ὁ ἀββᾶς, Αἰθίοψ.—274, 624.
- Ναζάριος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—61, 388.
- Ναθανάηλ, μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1566.—235, 452, 494, 529, 781.
- Ναὸς ἐπὶ ἀνοίξει τοιοῦτου βεβηλωθέντος εὐχῆ.—507, 610. Εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει ναοῦ, ἐν ᾧ συνέβη βίαιος θάνατος.—507, 610.
- Ναὸς ὁ τοῦ Σολομῶντος: περὶ τῆς οἰκοδομῆς αὐτοῦ.—458.
- Ναούμ ὁ προφήτης, οὗ ἡ μνήμη τῇ α΄ Δεκ.—318. Εἰκὼν αὐτοῦ.—111.
- Νάρχατω, οὗς 1497.—103.
- Νασράλλα - ἰλ - Χούρη.—460.
- Ναταλία ἡ ἅγια.—591.
- Ναύπακτος.—197, 198, 199, 428, 461.
- Ναύπλιον.—522, 741.
- Νεαὶ Πάτραι.—573, 634.
- Νεάπολις ἡ ἐν Παλαιστίνῃ.—617.
- Νεάρχος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—65.
- Νεῖλος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ ἄθλησις τῇ ἰδ' Σεπτ.—249.
- Νεῖλος ἀββᾶς: κεφάλαια καὶ λόγοι διάφοροι.—256. Περί τῶν ἡ' λογισμῶν.—256, 314, 489, 525, 637. Περί παθῶν.—

256. Περὶ προσευχῆς.—256, 525, 527. Κεφάλαια πάνυ χρήσιμα.—256. Ἀνεπίγραφον.—257, 314, 490. Ἀκέφαλον.—113. Ἐκλογαί.—426. Σκέμματα.—489, 525. Ἀποφθέγματα.—97. Κεφάλαια γ'.—717. Γνώμαι.—235, 314, 489, 636. Περὶ ἀρετῶν.—154, 490, 594. Κατὰ γαστριμαργίας.—489. Πρὸς μονάζοντας.—490. Περὶ δειλίας.—487. Εἰς μοναχοὺς ἡσυχάζοντας.—274. Περὶ διδασκάλων καὶ μαθητῶν.—114. Στίχοι.—562, 564. Τεμάχη διάφορα.—188, 305, 481, 540, 623. Ἐπιστολαί.—489, 541.
- Νεῖλος Ἀθωνίτης: περὶ διαίτης πόνημα.—160.
- Νεῖλος ἱερομόναχος: περὶ τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων.—90, 452.
- Νεῖλος ἱερομόναχος 1404.—460, 790.
- Νεῖλος ἱερομόναχος 1548.—158.
- Νεῖλος ὕμνωδός: κανόνες.—216.
- Νεῖλος Δοξαπατρῆς.—485.
- Νεκτάριος α', ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως.—108, 150.
- Νεκτάριος Ἱεροσολύμων.—305, 425, 426, 516, 568, 584, 781.
- Νεκτάριος ἱεροδιάκονος 1750-1752.—564.
- Νεκρώσιμα τροπάρια.—271, 523.
- Νεόφυτος, ἀρχιεπίσκοπος Λύδης 1682-1690.—230, 299.
- Νεόφυτος, ἱερομόναχος καὶ δομέστικος τῆς μονῆς τῶν Κελιαρίων 1235-1236.—724.
- Νεόφυτος πρεσβύτερος καὶ ἐγκλειστος: ἐρμηνεῖα συνοπτικὴ τοῦ Ψαλτηρίου.—584, 749.
- Νεόφυτος ὁ ἀπὸ τῆς Ὁδηγητρίας ἱερομόναχος XIV.—453.
- Νεόφυτος ἱερομόναχος 1455.—614.
- Νεόφυτος ἱερομόναχος XVI.—515, 781.
- Νεόφυτος ἱερομόναχος Κύπριος XVI.—644, 781.
- Νεόφυτος ἱεροδιάκονος Ῥόδιος XVIII.—566, 781.
- Νεόφυτος, μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως.—729.
- Νεόφυτος ἱερεὺς, ἐπίτροπος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάβα καὶ ἀνεψιὸς Δοσιθέου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων.—651.
- Νεόφυτος Κύπριος, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης: Θέατρον τῆς Ἀγίας Γῆς.—552. Μεγαλυνάρια.—399, 577. Μελωδικοὶ καὶ θεῖοι ὕμνοι.—657.
- Νεόφυτος (Νοταρᾶς), ἀρχιδιάκονος καὶ εἶτα ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης 1709.—595, 598, 663, 781, 790.
- Νεόφυτος Πελοποννήσιος ὁ Κασοκαλυβίτης: ἐκλογή τοῦ Ψαλτηρίου.—576, 622, 623, 640. Ἐρμηνεῖα τροπαρίου.—737.

- Νεοχώριον Κωνσταντινουπόλεως. — 640.
 Νεστόριος αίρεσιάρχης. — 488, 491.
 Νεστοριανοί. — 488, 502.
 Νέστωρ ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ ἄθλησις τῆ κα' Σεπτ. — 249.
 Νέστωρ ἅγιος μάρτυς ἕτερος, οὗ ἡ ἄθλησις τῆ κε' Ὀκτ. — 249.
 Νέων ὁ ἅγιος μάρτυς. — 57.
 Νεοφωτίστου ἀπόλουσις. — 505.
 Νηπίω τελευτήσαντι εὐχή. — 507.
 Νηπτικῆς εὐχῆς ἐρμηνεία. — 305.
 Νηστείας πέρι. — 615, 642.
 Νήφων ὁ Ἀθωνίτης. — 590.
 Νήφων ἡ Νίφων ὄσιος. — 213, 414, 431, 516, 538, 544, 565, 589.
 Νίκαια. — 1, 494.
 Νικάνδρος ὁ ἅγιος. — 120.
 Νικάνδρος μοναχός XVI. — 463, 790.
 Νικάνωρ, ἰδιοκτήτης βιβλίου XVIII. — 497, 790.
 Νικήτας πατρικίος. — 144.
 Νικήτας πατρικίος ὁ ὄσιος, οὗ ἡ μνήμη τῆς σ' Ὀκτ. — 249.
 Νικήτας ὁ ἅγιος μάρτυς. — 642.
 Νικήτας ἱερεύς. — 238.
 Νικήτας χαρτοφύλαξ. — 343.
 Νικήτας χαρτουλάριος. — 386, 395.
 Νικήτας ὁ Παφλαγών: ἐρμηνεία τετραστίχων. — 212, 539.
 Νικήτας Ἡρακλείας: συναγωγή ἐρμηνειῶν εἰς τὸν Ψαλτῆρα. — 362. Ἀποκρίσεις. — 342.
 Νικήτας ὁ ἅγιος, ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος. — 297.
 Νικήτας ὁ Στηθάτος: ἐπιστολαί. — 627-628.
 Νικηφόρος αὐτοκράτωρ. — 181, 248.
 Νικηφόρος μοναχός: λόγος περὶ φυλακῆς καρδίας. — 654.
 Νικηφόρος: κεφάλαια τυπικοῦ. — 430.
 Νικηφόρος ὁ ὄσιος, οὗ ἡ μνήμη τῆς γ' Μαρτ. — 627.
 Νικηφόρος ἱερομόναχος 1592. — 581, 781.
 Νικηφόρος Ἀγιοσαβίτης XVIII. — 275, 790.
 Νικηφόρος ὁ ἐν Ἀντιοχείᾳ: μάρτυριον. — 66, 388.
 Νικηφόρος Ἀντίοχος. — 652.
 Νικηφόρος Βλεμμίδης. — 90, 189, 523, 578, 586, 655, 742.
 Νικηφόρος Βοτανειάτης. — 303, 345.
 Νικηφόρος Γηροκομήτης. — 473.
 Νικηφόρος Θεοτόκης. — 717, 743.
 Νικηφόρος ἐξ Ἰωαννίνων, ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα 1754. — 662.
 Νικηφόρος Κάλλιστος ὁ Ξανθόπουλος: πονήματα διάφορα. — 232, 233, 276, 331, 447, 453, 507, 548, 550, 621, 627.
 Νικηφόρος, Κρήτης μητροπολίτης. — 75, 319, 739, 790.

- Νικηφόρος Κύπριος, ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα 1696.—651.
- Νικηφόρος Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῇ β' Ἰουνίου.—118, 119, 472. Κανόνες αὐτοῦ.—191, 403. Ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ.—482. Τεμάχη.—395.
- Νικηφόρος Ῥόδιος, ἱερομόναχος Κρής.—586.
- Νικηφόρος ὁ Σολομῶντος XIII - XIV.—100, 781.
- Νικόδημος ἄρχων: ὑπόμνηματα εἰς τὰ πραχθέντα τοῦ Χριστοῦ.—414, 541, 545, 547.
- Νικόδημος μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1633.—394, 790.
- Νικόδημος διάκονος ἐκ Ῥωσσίας 1656 - 1657.—721.
- Νικόλαος ὁ ἅγιος: βίος.—30, 32, 337, 392, 588. Πράξεις.—329. Διήγησις θαυμάτων.—33, 64, 579, 608. Ἐγκώμιον αὐτοῦ.—64, 179. Κανόνες ἁσματικοὶ δι' αὐτόν.—475, 476, 478. Κοντάκιον.—432. Στίχοι.—160. Μοναστήριον ἐν Κύπρῳ.—115, 389, 790. Εἰκῶν.—111.
- Νικόλαος ὁ ἀπὸ στρατιωτικῶν.—644.
- Νικόλαος πρεσβύτερος: τεμάχη ψαλμοῦς ἐρμηνεύοντα.—165.
- Νικόλαος μοναχός, καλλιγράφος 835.—711.
- Νικόλαος πρεσβύτερος, καλλιγράφος 1027.—156, 781.
- Νικόλαος καλλιγράφος 1418.—304, 781.
- Νικόλαος Χῖος, δομέστικος.—606.
- Νικόλαος ἀναγνώστης καὶ σύγχελλος, καλλιγράφος 1512.—427, 781.
- Νικόλαος προσκυνητῆς 1536.—723.
- Νικόλαος ἀναγνώστης, καλλιγράφος 1542.—151, 781.
- Νικόλαος ὁ Βυζῆς, ἱερεὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει XIV.—16.
- Νικόλαος Δανιβρίτης X.—473.
- Νικόλαος Κεραμεύς 1635.—569, 570, 781.
- Νικόλαος Κούρσουλας.—583 - 584.
- Νικόλαος Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Μυστικός.—477, 483.
- Νικόλαος Κωνσταντινουπόλεως ὁ Γραμματικός.—344. Στίχοι περὶ διαίτης.—191, 316, 636, 651.
- Νικόλαος Μαλαζός.—630.
- Νικόλαος ὁ Μαλωταρᾶς 1311.—16.
- Νικόλαος, Νικαίας μητροπολίτης — 1.
- Νικόλαος Μιχαήλ, κονσιλιάριος τοῦ βασιλείου τῆς Κύπρου XIV.—365.
- Νικόλαος, οὗ υἱὸς Σουλεϊμάν ἱερεὺς XV.—308.
- Νικολώ.—365.
- Νίκων μοναχὸς ὁ Ἀσκεπηνός.—124.

- Νίκωνος παγχοσμίων. — 481, 564.
 Κοντάκιον. — 432. Κεφάλαιά
 τινά.—565.
- Νίκων ἱερομόναχος ἐν Κύπρῳ
 XIV. — 115, 790.
- Νιπτῆρος ἀκολουθία.—441.
- Νικομήδεια. — 129, 183, 339,
 375, 590, 591.
- Νικόστρατος ὁ ἅγιος.—338.
- Νοβογρόσχο.—645.
- Νομικά σημειώματα.—346.
- Νόμιμον.—202, 208.
- Νομοκάνονον.—403, 580, 635,
 640, 642.
- Νομοκάνων. — 158, 166, 199,
 204, 344, 429, 544, 619,
 630, 635, 650, 720, 728.
- Νοταρᾶς: Δοσίθεος, Νεόφυτος,
 Χρύσανθος.
- Νουρσία ἡ χώρα.—211.
- Νταιλιοῦς: Βράχημ.
- Ντόργια: Δουκᾶς.
- Νυκτεύς.—486.
- Νυκτιόραχος πέρι.—87.
- Νύφως Χῖος, ἱερομόναχος XVI.—
 444, 790.
- Νῶε, πρόεδρος Τιβεριάδος 861-
 862.—712.
- Ξανθόπουλος: Ἰγνάτιος, Νικηφό-
 ρος Κάλλιστος.
- Ξανθόγηρον [sic] ἔθνος.—653.
- Ξένη ἡ ὄσια.—116, 375.
- Ξένος ὁ Κορώνης. — 606, 607,
 634, 645.
- Ξενοφῶν Ἀθηναῖος: Κύρου παι-
 δεῖα.—217, 629.
- Ξενοφῶν συγκλητικὸς ὁ ὕσιος:
 βίος.—65, 329, 456, 497,
 516, 546, 589. Ἀσματικὴ
 ἀκολουθία.—29, 400.
- Ξενοφῶντος μοναστήριον ἐν τῷ
 Ἀγίῳ Ὁρει.—720.
- Ξενοφῶν Πεντόζας, καλλιγράφος
 Στειριώτης XIII.—473, 474.
- Ξηρὸς Λόφος.—405, 410.
- Ξιφιλῖνος: Ἰωάννης.
- Ξυλινός: Δημήτριος.
- Ἐδηγήτρια μοναστήριον ἐν Ἱε-
 ροσολύμοις. — 389. Ἐτερον
 ἐν Κ/πόλει.—453, 459.
- Ἐδηγῶν (τῶν) βίβλος.—408.
- Ἐδηγῶν (τῶν) μοναστήριον. —
 457.
- Οἰκοδομῆ θεμελίου εὐχή.—447.
- Οἶκος· εἰς εὐλογίαν αὐτοῦ εὐχή.—
 447, 502, 506. Ἐτέρα εἰς
 οἰκοδομὴν τοιοῦτου.—506.
- Οἶκος ἢ οἶκοι τροπαρίων εἶδος.—
 318, 416, 417, 441, 626.
- Οἶνον, χωρίον· πιθανῶς ἡ νῦν
 Οἰνόη.—566.
- Οἶνος· εἰς εὐλογίαν τοιοῦτου εὐχή.
 —477, 632, 641, 650.
- Ἐκτάηχος ἢ Ἐκτώηχος.—393,
 474, 646, 721. Μέθοδος πρὸς
 εὑρεσιν τῶν ὀκτῶ ἤχων.—87.
- Ἐρμηνεῖα τῶν κανόνων τῆς
 Ἐκτωήχου. — 171. Μακαρι-
 σμοὶ τῆς Ἐκτωήχου. — 388.
 Καθίσματα τῆς αὐτῆς.—276.

- Ὁκτάτευχος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.—719. Ῥήσεις αὐτῆς.—219.
- Ὁλβιανός ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ δ' Μαΐου.—130.
- Ὁλυμπιόδωρος.—706.
- Ὁλυμπος, ὄρος τῆς Βηθουρίας.—212, 443, 615, 712.
- Ὁλυμπος ὁ φιλέντολος.—441.
- Ὁμηρόκεντρα.—555, 559, 560.
- Ὁμήρου Ἰλιάς.—541, 549, 554, 560, 562. Ὀδύσσεια.—555.
- Ὁμνύουσι προπετῶς εὐχή.—340.
- Ὁμολογία ὀρθοδόξου πίστεως.—635.
- Ὁνειροκρίτης.—586.
- Ὁνησίφορος ὁ παραμονάριος ἢ προσμονάριος.—57, 62.
- Ὁνούφριος ὁ ὄσιος, οὗ ἡ μνήμη τῇ ε' ἢ τῇ ιβ' μηνὸς Ἰουνίου.—122, 131. Βίος.—520.
- Ὁξ(ε)ία, νῆσος?—55.
- Ὁρέστης ὁ ἅγιος μάρτυς.—64, 121, 338, 457.
- Ὁρθρου ἀκολουθία καὶ εὐχαί.—100, 448, 467, 523, 648, 649, 650, 656.
- Ὁρκος ἐπὶ λύσει τοιοῦτου εὐχή.—500, 502, 507.
- Ὁροι πατέρων περὶ οὐσίας καὶ φύσεως.—490.
- Ὁραίσιος: ἀποσπάσματα.—481.
- Ὁτωγάνης.—327, 790.
- Ὁυαρος ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—388.
- Οὐρβανός ὁ ἅγιος μάρτυς.—20, 248.
- Οὐσπένσκη: Πορφύριος.
- Ὁφφικίων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐρμηνεία.—203.
- Πάγκαιοι, γένος Κρητῶν XIV.—319.
- Παγκράτιος Κανάκης XIII.—53.
- Παγκράτιος ἱερομόναχος 1759.—635.
- Παγώνα ἡ «ἀπὸ τὸ Ἄρβανιτοχώριν» XVII.—308.
- Παιδῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν πέρι.—484. Περὶ παιδῶν καὶ ἀρετῶν.—557.
- Παιδείας παρὰ Θεοῦ πέρι.—615.
- Παιδίον· εὐχή εἰς τὸ κατηγῆσαι τοιοῦτον.—499, 505. Ἐτέρα εἰς εὐλογίαν αὐτοῦ.—504. Ἐτέρα εἰς τὸ ἀπορῦσαι ἢ ἀπολοῦσαι αὐτό.—499, 504. Ἐτέρα εἰς τὸ ἐπάραι παιδίον ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν.—508. Ἐτέρα εἰς τὸ ἀπολοῦσαι σταβρία.—505. Ἐτέρα εἰς τὸ σφραγίσαι παιδίον.—499, 500, 504. Ἐτέρα εἰς τὸ ἐκκλησιάσαι παιδίον.—504. Ἐτέρα εἰς τὸ σαραντίσαι τοιοῦτον.—499, 504. Ἐτέρα εἰς τὸν διδόμενον παῖδα γράμματα μαθεῖν.—508.
- Παιδῶν τριῶν τῶν ἐν τῇ καμίνῳ μνήμη καὶ ὕμνος.—277, 472.
- Παῖσιος ὁ ὄσιος.—141, 482.
- Παῖσιος μοναχός (Ἀγιοσαβίτης) 1623.—467, 781.

- Παΐσιος, πατριάρχης Ἱεροσολύμων XVII.—27, 346.
 Παΐσιος Χοραφᾶς.—551.
 Παλαιὰ Διαθήκη. Ἀποσπάσματα ἐκ τῆς Γραφῆς.—161. Ἀναγνώσματα.—171. Τεμάχη.—718. Ὀκτάτευχος.—719. Ῥήσεις αὐτῆς.—219. Βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης κώδικες ἀναγράφονται ἐν σελ. 755.
 Παλαιολαυρίτης: Ἰωάννης.
 Παλαμᾶς: Γρηγόριος.
 Παλαιολογίνα.—87.
 Παλαιολόγοι Κομνηνοί.—87.
 Παλαιολόγοι: Κωνσταντῖνος, Ἰωάννης, Μανουήλ.
 Παλαιουπόλεως ἐν Κρήτῃ μοναστήριον.—551.
 Παλαιστίνη.—129, 162, 218, 229, 318, 355, 376, 449, 588, 645, 649, 720, 724, 728. Προσκυνητάρια Παλαιστίνης ἢ τῶν ἁγίων τόπων αὐτῆς.—218, 545, 552, 588, 621, 728, 729.
 Παλίμφηστα.—712, 713, 718.
 Παλλαδᾶς: Γεράσιμος.
 Παλλάδιον διπετεές.—486.
 Παλλάδιος ἀββᾶς, ἐπίσκοπος Ἐλενουπόλεως.—144, 493, 494, 735.
 Παμβῶ ἀββᾶς.—142, 530.
 Παμβῶ ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος τῆς ἐν τῷ Ἰορδάνῃ μονῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου 1329-1330.—289, 361, 790.
 Πάμθος = Πάφος ἢ ἐν Κύπρῳ.—529.
 Παμφυλία.—138.
 Παναγίας ὑψώσεως πέρι. — 88. Οἴκοι. — 546. Ἐκκλησία. — 746. Μοναστήρια. — 228, 522, 579, 615, 791. Ὅρα καὶ τὸ Θεοτόκος.
 Πανάγνου μοναστήριον ἐν Χάλκῃ τῇ νήσῳ.—93.
 Πανάρετός τις XIV.—607.
 Πανάρετος: Μανουήλ.
 Πανηγυρικὰ βιβλία.—756.
 Πάνθηρος πέρι.—87.
 Παντάγαλλι: Ἡσαΐας.
 Παντελεήμων ὁ ἅγιος: μαρτύριον.—68, 184, 457. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—354. Εἰκόν.—321.
 Παντελῆς Μαυρογορδάτος, Χίος XVI.—567.
 Παντολέων πρεσβύτερος: λόγος εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ.—146, 178, 462, 600.
 Παντολέων διάκονος: διήγησις θαυμάτων τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.—222.
 Παντολέων Λιγυρός, πρωτοψάλτης † 1562-1563.—27, 791.
 Παπαδική.—547, 606.
 Παπαδόπουλος XIV.—607.
 Παπαῖωαννόπουλοι, γένος Κρητῶν XIV.—320.
 Πάπυλος ὁ ἅγιος.—132, 596.
 Παραδείσιον· ἐπιγραφὴ ἀσκητικοῦ βιβλίου.—144.

- Παράδεισος· ἐπιγραφή βιβλίων ἀσκητικῶν. — 234, 235, 382, 583, 595, 715.
- Παραινετικά κεφάλαια. — 557, 573.
- Παρακίου (τά).—472.
- Παρακλήσεως ἀκολουθία μικρά ἢ μεγάλη.—88, 99, 101, 523.
- Παρακλητικὴ βίβλος ὀκτάηχος.— 115, 116, 230, 238, 266, 324, 331, 383, 397, 446, 528, 641, 722, 746, 756. Ὅρα καὶ τὸ Ὀκτάηχος.
- Παράκυλα [sic].—566.
- Παραμυθία ἢ τῆς Ἡπείρου. — 544, 587.
- Παρασκευὴ ἢ μεγάλη. — 354, 443, 444, 745.
- Παργᾶς: Γεώργιος.
- Πάρδος, πρεσβύτερος ἐν Πελοποννήσῳ.—91.
- Παρθένιος Ἀθηναῖος, πατριάρχης Ἱεροσολύμων.—413, 564.
- Παρθένιος Ἀγιοταφίτης XVIII.— 412, 791.
- Παρθένιος μοναχὸς ὁ Θετταλός 1789.—562, 782.
- Παρθένιος, ἐπίσκοπος Λαμφάκου: βίος.—375.
- Παρθένιος, ἀρχιεπίσκοπος Νεαπόλεως XVII—XVIII.—603, 791.
- Παρθένιος ἱερομόναχος 1623.— 720.
- Παρθένιος, ἡγούμενος τῆς ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὄρει μονῆς τῶν Ἰβήρων XVII.—641.
- Παρθένιος Κύπριος, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1616. — 584, 781.
- Παρθένιος διάκονος 1716.—642, 791.
- Παρθένιος, ἱεροδιάκονος Ἀδριανουπόλεως 1815.—585, 791.
- Παρθένιος, πρωτοσύγκελλος Ἀγιοταφίτης XVIII.—208, 791.
- Παρθένοι φιλόθεοι.—590.
- Πάρθοι.—497.
- Πάριον, ἐπισκοπή.—130.
- Παροιμιαί.—219, 431.
- Παρρησία τῆς λαύρας τοῦ ἀγίου Σάβα.—576.
- Πάσχα. — 69, 99, 101, 184, 443, 444, 741.
- Πασχάλια.—87, 105, 332, 341, 346, 475, 502.
- Πασχεντίου ξενῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει.—55.
- Πατάπιος ὁ ὄσιος: βίος. — 30, 337.
- Πάταρα —211.
- Πατερμούδιος ὁ ἅγιος.—249.
- Πατέρων ἁγίων λόγοι. — 143, 643.
- Πατέρων ἁγίων παραίνεσις. — 141, 517, 565.
- Πατέρων ἁγίων νουθεσίαι.—160.
- Πατέρων ἁγίων παραγγέλματα.— 274, 275.
- Πατερικά.—141, 394, 413, 456, 495, 546, 571, 582, 587, 592, 594, 603, 623, 636, 643, 654, 715.

- Πάτμος.—107, 466, 499, 562, 747.
- Πάτρα Παλαιά.—202, 567.
- Πάτραι.—321.
- Πατρίκιος φιλόσοφος ὁ Σαβαίτης.—519, 525.
- Πατρίκιος Προύσης ὁ ἅγιος.—253.
- Πατρικιώτης ἐξισωτής XIV.—534.
- Πατριωτισμοῦ δοκίμιον.—658.
- Παυλῖνος, συγγραφεὺς βίου τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου.—374.
- Παῦλος ἀπόστολος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κθ' Ἰουνίου καὶ τῇ κζ' Αὐγούστου.—127, 472. Βίος.—565, 644. Πράξεις.—25. Ἐπιστολαί.—132, 231, 307, 528, 644. Ῥητά.—521. Περικοπαί.—615. Ἐγκώμιον τοῦ Παύλου.—26, 51, 169, 714. Κανόνες ἀσματικοί.—475, 568. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—353. Στιχηρὰ προσόμοια.—547. Τροπάρια.—119. Εἰκόν.—321.
- Παῦλος ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ε' Μαρτίου.—370
- Παῦλος ὁ ἀπλοῦς.—249, 326, 353.
- Παῦλος ὁ νέος, ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῇ λα' Αὐγούστου καὶ τῇ β' Σεπτ.—85, 247, 472, 626. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—354. Εὐαγγέλιον δι' αὐτόν.—23. Βίος.—76, 222, 283.
- Παῦλος, ἐπίσκοπος Ἀμμορίου: στιχηρὰ εἰς τὴν Θεοτόκον.—155.
- Παῦλος μοναχός, ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα 962.—716.
- Παῦλος ἱερομόναχος ἐν Βηθλεέμ 1174.—726.
- Παῦλος ὁ Γαλάτης.—143.
- Παῦλος Εὐεργετινός, μοναχός τῆς μονῆς Εὐεργετίδος.—151, 296, 381, 397, 439, 446, 582, 583.
- Παῦλος ὁ Θηβαῖος.—329, 520, 594.
- Παῦλος ὁ Κοσμήτης.—143.
- Παῦλος ὁ ἐν τῷ Λάτρῳ.—541, 747.
- Παῦλος Μονοβασίας: περὶ ἐναρέτων τινῶν ἀνδρῶν.—395.
- Παῦλος, Μυτιληναῖος μοναχός 1726.—93, 782.
- Παῦλος Νικαίας, οὗ ἡ μνήμη τῇ ε' Σεπτεμβρίου.—248.
- Παῦλος ἐκ Σπάρτης τῆς ἐν Πισιδίᾳ, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης † 1762.—588, 782.
- Παφνούτιος ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ κέ' Σεπτ.—472.
- Παφνούτιος ἱερομάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιδ' Ἀπριλίου.—371.
- Παφνούτιος ὄσιος ἀββᾶς.—143.
- Παφνούτιος ἐκ Κύπρου 1556.—211, 791.
- Πάφος ἡ ἐν Κύπρῳ.—33, 567, 748.
- Παχώμιος ὁ μέγας ὄσιος: βίος.—334, 336, 481, 624. Κεφάλαια ἐπιτιμιῶν.—639. Ὁρασις.—209. Μαθητῆς αὐτοῦ.—305.

- Παχώμιος, ἡγούμενος μονῆς τῶν Σερβῶν XV.—221.
- Παχώμιος, ἱερομόναχος «ἀπὸ τὸν Γαλατᾶν» XVI.—113, 791.
- Παχώμιος, πιθανῶς ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἀγίου Σάβα 1577-1578.—58, 59, 791.
- Παχώμιος ἱερομόναχος ἐκ Πελοποννήσου 1646.—469, 782.
- Πεγγιανά.—567.
- Πεζαλαῶς.—267.
- Πεῖρα, βιβλίου νομικοῦ ἐπιγραφῆ.—343.
- Πέκιον.—570.
- Πελαγία ἡ ἁγία.—180. Μετάνοια ταύτης.—387.
- Πελεκητή· μοναστήριον.—129.
- Πελοπόννησος.—230, 522, 579, 728.
- Πένθους καὶ θρηνηφδίας πέρι. — 590, 615.
- Πεντηκοστή.—69, 71, 89, 109, 436, 441.
- Πεντηκοστάριον. — 369, 426, 427, 550, 726, 756.
- Πεντόζας: Ξενοφῶν.
- Περβανᾶς: Ἰωάννης.
- Πέργαμος.—131.
- Πέργη.—249.
- Περεγρῖνος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιη΄ Ἰουν.—124.
- Περιβλέπτου μοναστήριον.—112, 437.
- Πέρος: Μακάριος.
- Πέρσαι.—182, 658.
- Περσίδος μάρτυρες, ὧν ἡ μνήμη τῇ ς΄ Ἀπριλίου.—472.
- Πετεφρῆς.—605.
- Πέτρα ἡ τῆς Πετραίας Ἀραβίας.—105, 421, 576, 577, 656, 657, 708.
- Πέτρα· μοναστήριον ἐν Κωνσταντινουπόλει.—437, 472.
- Πέτρα, πολίχνη ἐν Λέσβῳ. — 566.
- Πετράκης, διδάσκαλος ἐν Θήβαις 1664.—544.
- Πετριός, ὃ ἐστὶν ὁ συγγραφεὺς τοπικοῦ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς τῆς Πέτρας. — 438, 439.
- Πετρίον τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει.—182, 472.
- Πέτρος ἀπόστολος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κθ΄ Ἰουνίου καὶ τῇ κς΄ Αὐγούστου. — 184, 388, 472, 496, 565, 644, 674. Ἐπιδημῖαι, κηρύγματα. — 401. Πράξεις. — 25, 457. Ἐγκώμια.—26, 50, 54, 270, 393, 714. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—353, 675. Κανόνες ἀσματικοί.—475, 568. Τροπάρια. — 119. Εἰκῶν.—321. Μαθητῆς αὐτοῦ.—223.
- Πέτρος ὁ ὄσιος.—510.
- Πέτρος, μαθητῆς τοῦ ὁσίου Νήφωνος.—213.
- Πέτρος ὁ καὶ Ἀβεσαλώμ, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιε΄ Ὀκτωβρίου.—249.
- Πέτρος, ἀδελφὸς τοῦ ἀγίου Βασιλείου.—494.

- Πάτμος.—107, 466, 499, 562, 747.
- Πάτρα Παλαιά.—202, 567.
- Πάτραι.—321.
- Πατρίκιος φιλόσοφος ὁ Σαβαίτης.—519, 525.
- Πατρίκιος Προύσης ὁ ἅγιος.—253.
- Πατρικιώτης ἐξισωτής XIV.—534.
- Πατριωτισμοῦ δοκίμιον.—658.
- Παυλῖνος, συγγραφεὺς βίου τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου.—374.
- Παῦλος ἀπόστολος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κθ' Ἰουνίου καὶ τῇ κζ' Αὐγούστου.—127, 472. Βίος.—565, 644. Πράξεις.—25. Ἐπιστολαί.—132, 231, 307, 528, 644. Ῥητά.—521. Περικοπαί.—615. Ἐγκώμιον τοῦ Παύλου.—26, 51, 169, 714. Κανόνες ἁσματικοί.—475, 568. Ἄσματικὴ ἀκολουθία.—353. Στιχηρὰ προσόμοια.—547. Τροπάρια.—119. Εἰκόν.—321.
- Παῦλος ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ε' Μαρτίου.—370
- Παῦλος ὁ ἀπλοῦς.—249, 326, 353.
- Παῦλος ὁ νέος, ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῇ λα' Αὐγούστου καὶ τῇ β' Σεπτ.—85, 247, 472, 626. Ἄσματικὴ ἀκολουθία.—354. Εὐαγγέλιον δι' αὐτόν.—23. Βίος.—76, 222, 283.
- Παῦλος, ἐπίσκοπος Ἀμμορίου: στιχηρὰ εἰς τὴν Θεοτόκον.—155.
- Παῦλος μοναχός, ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα 962.—716.
- Παῦλος ἱερομόναχος ἐν Βηθλεέμ 1174.—726.
- Παῦλος ὁ Γαλάτης.—143.
- Παῦλος Εὐεργετινός, μοναχός τῆς μονῆς Εὐεργετίδος.—151, 296, 381, 397, 439, 446, 582, 583.
- Παῦλος ὁ Θηβαῖος.—329, 520, 594.
- Παῦλος ὁ Κοσμήτης.—143.
- Παῦλος ὁ ἐν τῷ Λάτρῳ.—541, 747.
- Παῦλος Μονοβασίας: περὶ ἐναρέτων τινῶν ἀνδρῶν.—395.
- Παῦλος, Μυτιληναῖος μοναχός 1726.—93, 782.
- Παῦλος Νικαίας, οὗ ἡ μνήμη τῇ ε' Σεπτεμβρίου.—248.
- Παῦλος ἐκ Σπάρτης τῆς ἐν Πισιδίᾳ, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης † 1762.—588, 782.
- Παφνούτιος ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ κε' Σεπτ.—472.
- Παφνούτιος ἱερομάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιθ' Ἀπριλίου.—371.
- Παφνούτιος ὄσιος ἀββᾶς.—143.
- Παφνούτιος ἐκ Κύπρου 1556.—211, 791.
- Πάφος ἡ ἐν Κύπρῳ.—33, 567, 748.
- Παχώμιος ὁ μέγας ὄσιος: βίος.—334, 336, 481, 624. Κεφάλαια ἐπιτιμιῶν.—639. Ὁρασις.—209. Μαθητῆς αὐτοῦ.—305.

- Παχώμιος, ἡγούμενος μονῆς τῶν Σερβῶν XV.—221.
- Παχώμιος, ἱερομόναχος «ἀπὸ τὸν Γαλατᾶν» XVI.—113, 791.
- Παχώμιος, πιθανῶς ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα 1577-1578.—58, 59, 791.
- Παχώμιος ἱερομόναχος ἐκ Πελοποννήσου 1646.—469, 782.
- Πεγγιανά.—567.
- Πεζαλαῶς.—267.
- Πεῖρα, βιβλίου νομικοῦ ἐπιγραφῆ.—343.
- Πέκιον.—570.
- Πελαγία ἡ ἁγία.—180. Μετάνοια ταύτης.—387.
- Πελεκητή· μοναστήριον.—129.
- Πελοπόννησος.—230, 522, 579, 728.
- Πένθους καὶ θρηνηδίας πέρι. — 590, 615.
- Πεντηκοστή.—69, 71, 89, 109, 436, 441.
- Πεντηκοστάριον. — 369, 426, 427, 550, 726, 756.
- Πεντόζας: Ξενοφῶν.
- Περβανᾶς: Ἰωάννης.
- Πέργαμος.—131.
- Πέργη.—249.
- Περεγρῖνος ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιη΄ Ἰουν.—124.
- Περιβλέπτου μοναστήριον.—112, 437.
- Πέρος: Μακάριος.
- Πέρσαι.—182, 658.
- Περσίδος μάρτυρες, ὧν ἡ μνήμη τῇ ς΄ Ἀπριλίου.—472.
- Πετεφρῆς.—605.
- Πέτρα ἡ τῆς Πετραίας Ἀραβίας.—105, 421, 576, 577, 656, 657, 708.
- Πέτρα· μοναστήριον ἐν Κωνσταντινουπόλει.—437, 472.
- Πέτρα, πολίχνη ἐν Λέσβῳ. — 566.
- Πετράκης, διδάσκαλος ἐν Θήβαις 1664.—544.
- Πετρινός, ὃ ἐστὶν ὁ συγγραφεὺς τυπικοῦ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς τῆς Πέτρας. — 438, 439.
- Πετρίον τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει.—182, 472.
- Πέτρος ἀπόστολος, οὗ ἡ μνήμη τῇ κθ΄ Ἰουνίου καὶ τῇ κζ΄ Ἀυγούστου. — 184, 388, 472, 496, 565, 644, 674. Ἐπιδημῖαι, κηρύγματα. — 401. Πράξεις. — 25, 457. Ἐγκώμια.—26, 50, 54, 270, 393, 714. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—353, 675. Κανόνες ἀσματικοί.—475, 568. Τροπάρια. — 119. Εἰκῶν.—321. Μαθητῆς αὐτοῦ.—223.
- Πέτρος ὁ ὄσιος.—510.
- Πέτρος, μαθητῆς τοῦ ὁσίου Νήφωνος.—213.
- Πέτρος ὁ καὶ Ἀβεσαλώμ, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιε΄ Ὀκτωβρίου. — 249.
- Πέτρος, ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Βασιλείου.—494.

- Πέτρος ἅγιος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ, οὗ ἡ μνήμη τῇ κβ' Ἰουνίου.— 126, 131. Βίος.—591.
- Πέτρος ἱερομάρτυς ὁ Ἀλεξανδρείας.—21, 80, 224, 284, 433, 481.
- Πέτρος χαρτοφύλαξ.—651.
- Πέτρος, μοναχὸς Ἀγιοταφίτης 1291.—728.
- Πέτρος μοναχὸς XIII.—15, 791.
- Πέτρος ἱερομόναχος 1388.—389.
- Πέτρος βοϊβότας.—162.
- Πέτρος, ἱερεὺς Σλάβος 1681.—721.
- Πέτρος ἐξ Ἀγχύρας, μεταφραστῆς εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς.—161.
- Πέτρος, πατριάρχης Ἀντιοχείας.—161.
- Πέτρος ὁ ἐν τῇ Ἀτρώα, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιγ' Σεπτ.—248.
- Πέτρος Βεβελάκης 1813.—658.
- Πέτρος Βραζέμσκης.—723.
- Πέτρος Δαμασκηνός.—190, 274, 509, 531, 540, 609, 628.
- Πέτρος Καπετουλίνης ἢ Καπιτωλαίων, οὗ ἡ μνήμη τῇ ε' Ὀκτωβρίου καὶ τῇ κγ' Νοεμ.—472, 596.
- Πέτρος Μελεντ. . . . XIV.—16.
- Πέτρος Ππερεκέτης.—397, 633, 634.
- Πέτρος Πελοποννήσιος, λαμπαδαρίου.—596, 639.
- Πέτρος, ἐπίσκοπος Σεβαστιανῶν.—212.
- Πεχλιβανάντων χωρίον.—639.
- Πηγάσιος ὁ ἅγιος μάρτυς.—76, 221, 283.
- Πηγή· τόπος ἔξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως.—472.
- Πηλεὺς ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιδ' Σεπτ.—249.
- Πηρὸς = Πυρρὸς: Ἀνδρέας.
- Πικροσυρι . . . , γένος ἐν Κρήτῃ XIV.—320.
- Πιλᾶτος: Πόντιος.
- Πίνδαρος.—553.
- Πινῆς ἅγιος μάρτυς.—125.
- Πισιδία.—204.
- Πίστεως πέρι.—218, 306, 346.
- Πίστος ὁ ἀββᾶς.—142.
- Πιττακοῦ ἀποφθέγματα.—661.
- Πιτυρίων ὁ ἀββᾶς.—142.
- Πίωρ ὁ ἀββᾶς.—142.
- Πλακίλλα.—554.
- Πλανούδης ἢ Πλανούδιος: Μάξιμος.
- Πλάτωνος γνωμικά.—651.
- Πλάτων ὁ μεγαλομάρτυς: μαρτύριον.—223, 284, 285.
- Πλοῖον· εἰς ἐκπλοὺν αὐτοῦ εὐχὴ.—508. Ἐτέρα εἰς οἰκοδομὴν πλοίου.—447.
- Πλουτάρχου ἀποφθέγματα.—97, 564. Περὶ παιδῶν ἀγωγῆς.—555, 559, 560. Περὶ τοῦ ἀκούειν.—557, 560.
- Πογαγιανῖται.—566.
- Ποιμὴν ὁ ἀββᾶς.—142, 481.
- Πολιανή=Πολουανή.—544.
- Πόλις=Κωνσταντινούπολις: χριστιανική.

- σμός περί ταύτης.—209. Γενέθλιον αὐτῆς.—366.
- Πολιτείας ἀγαθῆς πέρι.—334.
- Πολυαίνου ἀποφθέγματα.—97.
- Πολύβιος Ῥινοκοροῦρων.—387.
- Πολυέλεοι.—586, 621.
- Πολύευκτος ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.—65.
- Πολύκαρπος ἱερομάρτυς, ἐπίσκοπος Σμύρνης.—215.
- Πολύκαρπος, πατριάρχης Ἱεροσολύμων.—706.
- Πολυχρόνιος: Βαρθολομαῖος.
- Πολυχρονισμοί.—556, 641.
- Πόντιος Πιλάτος. — 412, 538, 541, 547, 565.
- Πόπλιος ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῆ ἰγ' Μαρτίου.—472.
- Πορφύριος φιλόσοφος.—198.
- Πορφύριος Οὐσπένσκη.—1, 27, 78, 98, 105, 111, 133, 136, 148, 193, 200, 207, 208, 227, 231, 239, 244, 260, 266, 273, 276, 279, 282, 286, 297, 298, 321, 328, 329, 330, 331, 355, 361, 366, 368, 369, 377, 383, 384, 394, 397, 418, 420, 427, 428, 441, 460, 461, 469, 471, 520, 521, 522, 549, 584, 587, 592, 593, 607, 609, 616, 619, 620, 623, 624, 631, 642, 649, 701, 703, 705, 709, 723, 724, 727, 736, 738, 740, 741, 742, 744, 745, 746, 747, 750.
- Πορταίτισσα Θεοτόκος.—585.
- Ποτρούμιος.—466.
- Πούλος: Ἀκάκιος.
- Πουλχερία.—554.
- Πράβεν ἐν Σερβίᾳ.—567.
- Πραήμις, διάκονος ἐκ τοῦ χωρίου Πεζαλαῖ XVI.—267.
- Πραξαπόστολοι.—157, 229, 309, 332, 395, 426, 615, 616, 644, 718, 720, 752, 755.
- Πραξαποστόλου συναξάριον: Συναξάριον.
- Πρέβεζα.—493.
- Πρεσβύτερος: εἰς χειροτονίαν τοιούτου τάξις ἀκολουθίας.—601, 611.
- Πρίσκιλλα.—44.
- Πρόβος ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῆ δ' Μαΐου καὶ τῆ ιβ' Ὀκτωβρίου.—472, 740.
- Πρόδρομος: Θεόδωρος.
- Προκείμενα.—434, 436, 479.
- Πρόκλου σφαῖρα.—596.
- Πρόκλος διάκονος, οὗ ἡ ἀθλησις τῆ ιθ' Σεπτ.—248.
- Πρόκλος Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ μνήμη τῆ κ' Νοεμβρίου.—396, 472. Βίος.—590. Λόγος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου.—2. Εἰς τὰ βατὰ.—3. Εἰς τὴν ἁγίαν Παρασκευὴν.—5. Εἰς τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον.—65, 146. Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν.—68, 420. Εἰς Ἰωάννην τὸν εὐαγγελιστήν.—268.
- Προκόπιος ὁ ἅγιος: βίος.—67, 589. Κανὼν ἁσματικός.—477,

568. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.— 354.
- Προκόπιος Γαζαῖος: ἐπιτομὴ τῶν εἰς Ἡσαΐαν ἐξηγήσεων.—549.
- Προκόπιος Πελοποννήσιος: κατὰ ἀθέων.—29.
- Προκόπιος Ζαγοραῖος, πατριάρχης Ἱεροσολύμων 1787.—640.
- Προνοίας καὶ προγνώσεως πέρι.— 575.
- Προσκυνητάρια Παλαιστίνης καὶ Ἱερουσαλήμ.—218, 545, 552, 588, 621, 728, 729. Δογίδριον διὰ τοὺς προσκυνητάς.— 656.
- Προτάσιος ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.—388.
- Προτέριος συγκλητικός.— 607.
- Προῦσα.—253, 567.
- Προύτιος ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιβ' Ἀπρ.—472.
- Προφητειῶν ἀναγνώσματα.—479.
- Προφητειῶν ἐκλογαὶ περὶ τοῦ Χριστοῦ.— 517.
- Προφητικαὶ ῥήσεις.—517.
- Προφητολόγια.—171, 226, 230, 239, 251, 369, 378, 426, 660, 712, 755.
- Πρόχειρος Νόμος.—740.
- Πρόχωρος: περίοδος Ἰωάννου τοῦ θεολόγου.—106, 603.
- Πρωτᾶτον Ἀγίου Ὁρους.—636.
- Πρωτίων ὁ ἅγιος, οὗ ἡ μνήμη τῇ ιβ' Ἀπριλίου.—129.
- Πτολεμαῖς ἡ πόλις.—204, 229.
- Πτωχοπρόδρομος: Θεόδωρος.
- Πυθαγόρου ἀποφθέγματα.— 97.
- Χρυσᾶ ἔπη.—553, 556, 560, 562, 564, 595.
- Πύλιον, κόμη τῆς νήσου Κῶ.— 86.
- Πυργιον, κόμη τῆς νήσου Χίου.—28.
- Πυρ(ρ)ός: Ἀνδρέας, Ἰωάννης.
- Ῥαδηνός: Κάλλιστος.
- Ῥάκου ἱερεὺς Ἀγιοταφίτης 1419-1424.—300, 782.
- Ῥάλης: Εἰρήνη Θεοδώρου, Ἰωάννης.
- Ῥάλης τις XIV.—15.
- Ῥάσον τάξις ἀκολουθίας εἰς τὸ φορέσαι τινὰ τοιοῦτον.—454, 492.
- Ῥασοφοροῦντι μοναχῶ ἀρχαρίφ τάξις ἀκολουθίας.—508, 632.
- Ῥαφαήλ, ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα 1762.—662
- Ῥαφίδια, κόμη.—617.
- Ῥαχήλ.—146.
- Ῥέμλη.—115.
- Ῥενδίνης ἐπισκοπή.—544.
- Ῥεσινός: Κωνσταντῖνος.
- Ῥεώπου κόμη.—433.
- Ῥήγας Βελεστηνλῆς.—658.
- Ῥημμάς ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ κ' Ἰουνίου.—125.
- Ῥινοκόρουρα, πόλις Θηβαΐδος.— 387.
- Ῥογέριος, ῥήξ Σικελίας.—485.
- Ῥοδίων νόμος.— 341.
- Ῥόδος ἡ νῆσος.— 467, 566, 567, 648.

- Ῥόδων ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ 9 Ἰουνίου.—121.
- Ῥουσία.—191, 275, 638.
- Ῥουφινιαναι (αί).—124.
- Ῥούφος ὁ ἄββᾶς.—143.
- Ῥούφος, μαθητῆς τῶν ἀποστόλων Ἀνδρέου καὶ Βαρθολομαίου.—497.
- Ῥωμαῖοι.—536, 653.
- Ῥωμανησία.—24.
- Ῥωμᾶνοι.—727.
- Ῥωμανὸς ὁ ἅγιος μάρτυς, οὗ ἡ μνήμη τῇ κε' Σεπτ.—472.
- Ῥωμανὸς ὁ μελωδός.—132, 545.
- Ῥωμανὸς ὁ Διογένης.—652.
- Ῥώμη.—457, 513, 536, 565, 599.
- Ῥωσία.—566, 645.
- Σάβας ὁ στρατηλάτης, οὗ ἡ μνήμη τῇ κδ' Ἀπρ.—130. Κανὼν ἄσματικός.—372.
- Σάβας ὁ ὄσιος: βίος.—30, 167-168, 192, 279, 337, 482, 589, 718, 719, 723. Περὶ τῆς μονῆς αὐτοῦ.—421. Κανόνες ἄσματικοὶ ὀκτώηχοι.—399, 550. Κανόνες ἄσματικοὶ καὶ εὐλογητάρια.—382. Τροπάρια.—590. Στιχηρά.—118. Μεγαλυνάρια.—577. Ἄσματικὴ ἀκολουθία.—117. Τυπικόν.—440, 441. Γνωμικά.—651. Εἰκόν.—137. Λαύρα: Μοναστήρια. Βρεβείον τῆς λαύρας.—662.
- Σάβας, μοναχὸς τῆς μονῆς τοῦ Καλαμίου 1050.—729.
- Σάβας μοναστής.—718.
- Σαββάτιος ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.—49.
- Σαββάτου τοῦ μεγάλου ἀναγνώσματα.—660.
- Σαβὲλ ἅγιος μάρτυς.—123, 590.
- Σαβιριανὸς ἅγιος μάρτυς.—21.
- Σαβίνος ἅγιος μάρτυς.—371, 472, 627.
- Σαγματέιον ὄρος.—96.
- Σάδεκας ἱερεύς, κληρικὸς τοῦ Ἁγίου Τάφου 1495.—357.
- Σαῖτι.—567.
- Σαλονίκη.—567.
- Σαμουήλ ὁ προφήτης.—32, 42.
- Σαμουήλ, Ἀθηναῖος ἱερεύς 1716.—642, 792.
- Σαμουήλ, ἡγούμενος τοῦ Κουτλουμουσίου.—633.
- Σαμουήλ Κύπριος, ἱερομόναχος Ἀγιοσαβίτης 1785-1806.—214, 382, 431 (ὄρα καὶ 732), 574, 577, 603, 604, 619, 782, 792.
- Σαμαρεῖται.—387.
- Σαμαρεῖτις.—24, 69, 109, 148.
- Σαμόσατα.—125.
- Σαμωνᾶς ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.—49, 76, 223, 284.—Θαῦμα.—63, 77, 328, 352.
- Σαμφατῆς.—603.
- Σαμφῶν ὁ Ξενοδόχος.—127.
- Σαντορήνη.—567.
- Σαοὺλ ὁ προφήτης.—43, 380.
- Σαπρίκιος πρεσβύτερος.—66.
- Σαρακηνοί.—236, 336, 502.

- Σαρακηνοῦ φιλοσόφου διάλεξις.— 652.
 Σαρανταρίων περί.— 590, 642.
 Σαραπάμμων ἅγιος μάρτυς.— 248.
 Σάρβαρος.— 483.
 Σαρβός: Ἰωάσαφ.
 Σαρματᾶς ὁ ἀββᾶς.— 143.
 Σάρξ: εὐχή ἐπὶ πυρώσει ταύτης.— 323.
 Σγουρωμάλης: Θεόδωρος.
 Σεβαστείας μάρτυρες.— 66, 320, 349, 353, 390, 453, 472, 475, 478, 498, 585, 590.
 Σεβαστείας ἐπίσκοπος.— 487.
 Σεβαστιανή ἡ ἁγία.— 372.
 Σεβαστιανὸς ὁ ἅγιος.— 338.
 Σεβαστιανοί.— 212.
 Σεβηριανός, ἐπίσκοπος Γαβάλων.— 386.
 Σεδράχ ὁ ἐκ τῶν τριῶν παιδῶν τῶν ἐν τῇ καμίνῳ.— 64.
 Σειράχ.— 97, 537.
 Σεισμός: εὐχή εἰς περιστασιν αὐτοῦ.— 507.
 Σέκληζα χωρίον.— 567.
 Σεκούνδου ἀποφθέγματα.— 97.
 Σέλβιος βασιλεύς.— 214.
 Σελεμᾶν ἱερεὺς.— 267.
 Σελεύκεια.— 67.
 Σελήνης κύκλος.— 528.
 Σελήνης περί.— 637.
 Σεληνοδρόμια.— 439, 477, 527, 572.
 Σεμέλη.— 486.
 Σέξτου ἀποφθέγματα.— 661.
 Σεραπίων ὁ ἀββᾶς.— 143, 520.
 Σεραφίμ (τὰ).— 53, 73.
 Σεραφίμ (Ἀγιοσαβίτης) 1674-1676.— 518, 521, 580, 782.
 Σέρβοι προσκυνηταὶ ἐν Ἱεροσολύμοις.— 721.
 Σερβῶν ἢ Σέρβων μοναστήρια.— 221, 718.
 Σέργιος ὁ ἅγιος μάρτυς.— 132, 138, 227, 741.
 Σέργιος, μοναχὸς ἐκ τῆς λαύρας τοῦ Ἄνεμᾶ 1054.— 712, 782.
 Σέργιὸς τις 1701.— 78.
 Σερίνος ὁ ἀββᾶς.— 143.
 Σερόδης (γρ. Σερίδου) ἀββᾶς.— 139.
 Σέρραι.— 155.
 Σευῆρος.— 363.
 Σίβροτο(ς) ἡ τοῦρμα.— 319.
 Σιβύλλας λόγοι.— 211, 539, 540.
 Γνωμικά.— 651.
 Σικελία.— 485, 725.
 Σίλβεστρος ἱερεὺς (Ἀγιοσαβίτης) XVII.— 527, 792.
 Σίλβεστρος, πατριάρχης Ἀλεξανδρείας 1582.— 518.
 Σιλβανὸς ὁ ὄσιος.— 489.
 Σιλμπάρδος ἀναγνώστης ἐκ τῆς νήσου Κῶ 1601.— 86, 792.
 Σιλουανὸς ἀββᾶς.— 143.
 Σιμοκάττης: Θεοφύλακτος.
 Σιμπλικίος.— 713.
 Σίμων ὁ Ζηλωτής.— 321.
 Σίμων ὁ ἀββᾶς.— 143.
 Σίμων ἱερομόναχος 1402.— 355, 783.

- Σιμωνίας πέρι.—598.
- Σινά ἢ Σίναιον ὄρος καὶ μοναστήριον. — 138, 162, 173, 267, 288, 405, 414, 465, 526, 545, 722, 724.
- Σιναϊτικοὶ εἰρμοί.—157.
- Σιναϊτικοὶ κώδικες.—716, 717, 726.
- Σινώπη.—567.
- Σισίνιος, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως.—345.
- Σισόης ἢ Σισόιος ἀββᾶς.—143, 255.
- Σίφνος ἡ νῆσος.—601.
- Σιών.—355, 410.
- Σκηνοῦρης: Βασίλειος.
- Σκῆτις.—274.
- Σκληπίου χωρίον ἐν τῇ νήσῳ Ῥόδῳ.—467.
- Σκοπελίτης: Εὐαγγελινός.
- Σκόπελος ἡ νῆσος.—549, 567.
- Σκοριδόλοι, γένος Κρητῶν XIV.—320.
- Σμόρνη.—304, 559, 566, 626
- Σολομών ὁ σοφός. — 97, 219, 415, 583.
- Σολομών, οὗ υἱὸς Νικηφόρος XIII-XIV.—100.
- Σολομών ὁ ἀπὸ νοταρίων, καλλιγράφος 1167.—725.
- Σόλωνος ἐλεγεία. — 562. Γνωμικά.—559, 560.
- Σοφία ἡ ἀγία μάρτυς.—20.
- Σοφία (Ἁγία), ναὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει.—410, 535, 749, 750.
- Σοφιανός: Γεώργιος.
- Σοφοκλέους δράματά τινα. — 553, 558, 563, 572.
- Σουγδουρῆς: Γεώργιος.
- Σουΐδας.—219.
- Σούκενσος, ἐπίσκοπος Διοκαισαρείας.—492.
- Σουμελᾶ μοναστήριον.—327.
- Σουλεϊμάν ἱερεὺς, υἱὸς Νικολάου, ἐν Μπετζάλα XV. — 308, 792.
- Σουλιμάν υἱὸς Ἀττάλα διδασκάλου 1586.—460, 782.
- Σουπάκιον.—279.
- Σουσάννα.—52.
- Σπάρτα ἡ ἐν Πισιδίᾳ. — 204, 567. Ὁ κάτοικος Σπάρταλης.
- Σπόρος· εὐχή εἰς ἀρχὴν αὐτοῦ.—506.
- Σπυρίδων ὁ Τριμυθοῦντος: βίος. — 31, 33 (ὄρα καὶ σ. 892), 143, 338, 387, 546. Ἀσματικὴ ἀκολουθία.—569.
- Σπυρίδων, ἱερομόναχος Ἀγιοταφίτης XVII.—516.
- Σπυρίδων (?), μητροπολίτης Βηθλεέμ.—481, 747.
- Σταγεῖριος.—71, 380.
- Σταμάτης Φότζαλης ὁ Μαχαιρᾶς.—196.
- Σταυράκιος αὐτοκράτωρ.—248.
- Σταυρονικήτα μοναστήριον. — 382.
- Σταυρενὸς ἱερεὺς 1497.—103, 792.
- Σταυροθεοτοκία.—582.

- Σταυρός: λόγος ἀφηγηματικὸς περὶ τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ. — 60, 418, 498, 600. Εἰκὼν τῆς ὕψωσεως αὐτοῦ. — 111. Λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν αὐτοῦ. — 455. Σταυροῦ Εὐρεσις ἢ ἐν τῷ ναῶ τῆς Ἀναστάσεως. — 298. Ναὸς ἐν τῷ Μεσοκῆπῳ τῆς Κύπρου. — 792.
- Σταῦρος Κολαῖς XVIII. — 214, 792.
- Σταυροφόρος: τάξις ἐπὶ χειροτονία τοιοῦτου. — 612.
- Σταφυλαί: εὐχὴ διὰ τοιαύτας. — 650.
- Στηθάτος: Νικήτας.
- Στειρίου μοναστήριον. — 474.
- Στεφανίτης καὶ Ἰγνηλάτης. — 736.
- Στέφανος διάκονος ὁ πρωτομάρτυς. — 34, 65, 146, 175, 322, 339, 354, 477, 479. Ναὸς ἐν Θήβαις. — 97. Ἄγιου Στεφάνου κώμη. — 428.
- Στέφανος ὁ ἀκοίμητος. — 626.
- Στέφανος ὁ νέος: βίος. — 50, 224, 285, 330, 638.
- Στέφανος ὁ θαυματουργός, οὗ ἡ μνήμη τῆ κη' Μαρτ. — 627.
- Στέφανος ὄσιος, ἡγούμενος Τριγλίας. — 85, 247. Κανὼν ἀσματικὸς. — 371.
- Στέφανος Ῥώμης. — 20, 248.
- Στέφανος ὁ ἰδρυτὴς γηροκομείου, οὗ ἡ μνήμη τῆ ς' Μαρτ. — 472.
- Στέφανος Ξηροποταμινός, μελιστῆς ἐκκλ. ἀσμάτων. — 381.
- Στέφανος Μπραγκοβάνος. — 565.
- Στέφανος Οὐρός, βασιλεὺς Σέρβος. — 722.
- Στέφανος ὁ Σαβαίτης καὶ διὰ κακὴν ἀνάγνωσιν Θηβαίτης, οὗ ἡ μνήμη τῆ ιγ' μηνὸς Ἰουλίου. — 129. Ἐντολαὶ τοῖς ἀποτασσόμενοις. — 274, 510. Γνωμικά. — 651. Εἴρμοι ἢ ἀκολουθία. — 157, 741. Ἀσματικὴ ἀκολουθία. — 354. Κανὼν αὐτοῦ. — 371.
- Στεφανώματος ἀκολουθία καὶ τάξις. — 96, 311, 467, 505.
- Στῆλλος = Στύλος.
- Στιχηρὰ τροπάρια διάφορα. — 152, 154, 216, 217, 219, 226, 273, 297, 317, 318, 319, 320, 372, 383, 390, 449, 478, 479, 500, 516, 528, 539, 578, 581, 605, 607, 612, 613.
- Στιχηράρια. — 9, 473, 573, 596, 613, 643, 724.
- Στίχοι διάφοροι λαμβανόμενοι, ἠρωικοὶ ἢ πολιτικοὶ κτλ. — 48, 152, 175, 180, 192, 198, 217, 232, 275, 287, 288, 306, 318, 327, 356, 367, 392, 400, 411, 412, 444, 449, 542, 562, 588, 630, 637, 651.
- Στιχολογία. — 650.
- Στιχολόγιον. — 655.
- Στουδίων μοναστήριον. — 274, 442.
- Στράτης: Ἅγιος Στράτης.
- Στροφάδες νῆσοι. — 736.

- Στόλου καὶ Ἀγροῦ μοναστήριον. — 385.
- Στόλου μοναστήριον.—480, 747.
- Συγκλητικὴ ἢ ὄσια.—143, 259.
- Συγγενείας πέρι.—159, 345.
- Σύλλαιον Παμφυλίας.—138.
- Συλλειτουργίαι.—650.
- Σύμβολον πίστεως.—277, 324, 628.
- Συμεὼν ὁ θεοδόχος.—107, 176, 498.
- Συμεὼν Εὐχαίτων.—404, 528.
- Συμεὼν ὁ Θαυμαστοροεῖτης. — 194, 481, 626, 650.
- Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης: περὶ μοναχῶν. — 275. Εὐχή.— 207. Ἀποκρίσεις.—595. Τεμάχη.—192, 517.
- Συμεὼν α', Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος.—20.
- Συμεὼν ὁ Κόραξ, καλλιγράφος 1238.—727.
- Συμεὼν ὁ Μεταφράστης. — 34, 96, 292, 337, 363, 446, 540, 555, 654, 655.
- Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος.—190, 191, 235, 313, 510, 511, 524, 525, 541, 590, 637, 654.
- Συμεὼν ὁ Ποταμιᾶνος.— 336.
- Συμεὼν, Πτολεμαΐδος μητροπολίτης XVII.— 204, 792.
- Συμεὼν, μοναχὸς Ἀγιοσαβίτης 1539.—427, 782.
- Συμεὼν ὁσιος ὁ Στυλῆτης.—38, 84, 85, 111, 237, 372, 430, 472.
- Συμεὼν ὁ Σχολάριος.—205.
- Συμεὼν ὁ ἐν Περσίδι.—372.
- Συμεὼν μάγιστρος ἢ λογοθέτης: Συμεὼν Μεταφράστης.
- Συμεὼν καλλιγράφος 1019. — 228, 782.
- Συμεὼν μοναχός, ἱερεὺς τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ Θαυμαστοροεῖτου 1032-1033.— 194.
- Συμεὼν βοεβόδας 1606.—324.
- Συμεὼν τζαγκάρης.—432.
- Συμεὼν ἱερομόναχος 1549-1550. — 174, 792.
- Συμινάκης: Ἰωσήφ.
- Σύμμαχος ὁ ἐρμηνευτὴς τῆς Γραφῆς.—362, 432.
- Σύναδα.—130, 252.
- Συναξάρια μηναιῶν. — 75, 245, 282, 285, 330.
- Συναξάρια εὐαγγελίου.—38, 84, 105, 228, 237, 238, 293, 298, 307, 308, 366, 470, 593, 660.
- Συναξάρια Πραξαποστόλου. — 157, 309, 310, 644, 745.
- Συναξάριον ἀποστολοευαγγελίων. — 310.
- Συναξάρια προφητολογίου.—378, 649.
- Συναξάριον τῆς συνόψεως τῶν ἁγίων ὅλου τοῦ χρόνου.—231.
- Συναξάρια Τριωδίου καὶ Πεντηκοσταρίου.—232, 276, 331, 369, 550.
- Συνέσιος: περὶ βασιλείας.—556,

- 560, 563. Ἐπιστολαί.—557, 558, 559.
- Συνοδικὸν τοῦ Τριφιδίου.—538.
- Σύνοδοι. Διηγήσεις περὶ τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων.—88, 158, 162, 258, 333, 559, 646. Κανόνες διαφόρων συνόδων.—404. Κανόνες τοπικῶν συνόδων.—205. Κανόνες οἰκουμενικῶν συνόδων.—205. Κανόνες τῆς ἐν τῷ Τρούλλῳ.—158, 403. Τροπάρια διὰ τὴν ζ' οἰκουμενικὴν σύνοδον.—132-133. Ὅρος τῆς αὐτῆς συνόδου.—403. Ἀσματικὴ ἀκολουθία διὰ τὰς ζ' οἰκουμ. συνόδους.—354. Ἀποκρίσεις τοπικῆς συνόδου ἐν Κωνσταντινουπόλει.—343-344. Πρακτικὰ συνόδου.—346.
- Συνοδικὸν τῆς Ὀρθοδοξίας.—383.
- Συνοδικὸν τοῦ Ἁγίου Τάφου.—588.
- Συντοχίαι ἄκαιροι.—615.
- Συρία.—355, 370.
- Συριακὰ σημειώματα.—621.
- Συρίγος: Μελέτιος.
- Συρόπῳλοι.—726.
- Σφακία τὰ ἐν Κρήτῃ.—207.
- Σφιγμῶν πέρι.—567.
- Σχολάριος: Γεννάδιος, Συμεών.
- Σχῆμα τὸ μέγα ἀκολουθία διὰ τοῦτο.—161, 404, 454, 493, 500, 632, 640.
- Σχῆμα τὸ μικρὸν ἀκολουθία διὰ τοῦτο.—160, 454, 492, 632, 640, 641.
- Σχῆμα μοναχοῦ ἀκολουθία διὰ τοῦτο.—404.
- Σχηματολόγιον.—631, 640, 641.
- Σολεῖα. Ἀθηνῶν.—658. Ἱεροσολύμων.—559, 560. Θηβῶν.—97.
- Σωαγανῆς.—603.
- Σωκράτους ἀποφθέγματα.—97, 661.
- Σωσάννα ἡ ἀγία.—20, 49, 388.
- Σωσαντρινὸν μέλος.—607.
- Σῶσσοσ διάκονος, οὗ ἡ ἄθλησις τῇ 18' Σεπτ.—248.
- Σωτήρ Ζαγοράς, χωρίον.—567.
- Σωτήρας μοναστήριον.—582, 792.
- Σωτῆρος (Χριστοῦ) μοναστήριον ἐν Κωνσταντινουπόλει.—118, 792.
- Σωφρόνιος Ἀπλωστάνης, μοναχὸς καὶ καλλιγράφος 1473.—138, 782.
- Σωφρόνιος α', Ἱεροσολύμων ἀρχιεπίσκοπος: βίος Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.—67, 182, 347, 391, 450. Δόγος εἰς τὴν Ἰπαπαντὴν.—418. Δόγος περὶ πίστεως.—403. Τροπάρια καὶ στιχηρά.—605. Περὶ ὀρθογραφίας καὶ περὶ ἀντωνυμίας.—563. Τυπικοῦ συγγραφεύς.—434.
- Σωφρόνιος, Ἱεροσολύμων πατριάρχης 1291-1292.—229.
- Σωφρόνιος, Ἱεροσολύμων πατριάρχης XVI.—18, 70, 80, 83, 110, 235, 428, 432, 466,

- 518, 534, 579, 612, 613, 793.
- Σωφρόνιος, Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ἀρχιεπίσκοπος XIII. 370, 793.
- Σωφρόνιος, Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης XVIII.—555.
- Σωφρόνιος Ἀγιοσαβίτης 1541. — 397, 746, 782.
- Σωφρόνιος μοναχός: περὶ ἀζύμων.—531.
- Σωφρόνιος ἐκ Ῥαιδεστοῦ, πρωτοσύγκελλος Ἀγιοταφίτης 1769. —560, 561, 593, 793.
- Ταῖσια ἢ ὄσια: βίος.—431.
- Ταμουρλέγγις.—320.
- Ταμιάδι.—567.
- Τάξεις χειροτονιῶν καὶ ἱεροτελεστιῶν.—94, 95, 190, 206, 311, 312, 340, 416, 454, 492, 493, 502, 505, 506, 601, 610, 611, 612, 616, 638.
- Ταξιάρχου μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις.—78.
- Τάξις θρόνων ἐκκλησιαστικῶν.—343.
- Τάξις ἀξιωματῶν καὶ ὀφφικίων.—572.
- Ταράσιος Κωνσταντινουπόλεως: λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον.—63, 418, 462. Ἐπιστολὴ Ἀδριανῶ Ῥώμης.—340, 599. Εὐχὴ.—206, 610. Τεμάχη.—481.
- Τάραχος ὁ ἅγιος μάρτυς.—61, 472, 740.
- Τάρταρης.—645.
- Ταταρία.—645.
- Τάταροι.—228.
- Τεκνοποιήσεως εὐχὴ.—507.
- Τελευτήσασιν εὐχαί.—506, 507.
- Τελώνια, κόμη τῆς νήσου Λέσβου.—566.
- Τερέντιος ὁ ἅγιος.—472.
- Τεσσαράκοντα μάρτυρες οἱ ἐν Σεβαστείᾳ: Σεβάστεια.
- Τεσσαράκοντα μαρτύρων ἐκκλησία ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Σάβα.—592, 793.
- Τεσσαρακοστῆς τῆς μεγάλης ἀκολουθία.—439, 441.
- Τετραευαγγέλια.—155, 174, 278, 307, 308, 376, 379, 470, 471, 528, 529, 587, 609, 631, 711, 717, 719, 720, 722, 724, 725, 727, 728, 729, 755.
- Τῆνος ἡ νῆσος.—571.
- Τζηκαχολῶρι τὸ ἐν Λέσβῳ.—566.
- Τζιβενῶ ἡ χώρα.—566.
- Τζιβρίτι, μοναστήριον ἐν Ἱεροσολύμοις.—129.
- Τζιντζιλούκιον, ἴσως μοναστήριον.—314.
- Τζίφνα, πολίχνη ἐν Παλαιστίνῃ.—617.
- Τζυκέρας: Λουκάς.
- Τζυράκης: Γερμανός.
- Τιβεριούπολις = Βάρνα.—556.
- Τιβούρτιος ἅγιος μάρτυς.—338.
- Τιμιωτέρα (ἡ) πότε στιχολογεῖ-

- ται.—89. Τιμιωτέρα Ἀγιορειτική.—645.
- Τιμόθεος ὁ ἐν τοῖς Συμβόλοις, οὗ ἡ μνήμη τῇ κα' Ἀπρ.—130.
- Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας: περὶ θαυμαμάτων τοῦ ἁγίου Μηνα.—352. Ἐρωταποκρίσεις.—341, 452. Κανόνες.—403. Τεμάχῃ.—481.
- Τιμόθεος, ιερομόναχος ἐκ Πάρου 1795.—270.
- Τιμόθεος, ἐπίσκοπος Σίφνου XVII.—601, 793.
- Τιμόθεος ιεροδιάκονος.—162, 793.
- Τιμόθεος, παραδραγουμᾶνος τοῦ πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων † 1768.—576.
- Tischendorf.—703, 709.
- Τόκος· εὐχαὶ ἐπὶ τοιοῦτω.—504.
- Τοῦρκοι.—158, 514, 635, 652, 793.
- Τραγκυλῖνος ἅγιος μάρτυς.—338.
- Τράπεζα ἁγία ἡ ἐν τῷ ἱερῷ βήματι τῶν ἐκκλησιῶν τάξις ἐπὶ σαλευθείσῃ τραπέζῃ.—610, 616. Τάξις ἐπὶ τῇ ἐκπύσει τοιαύτης τῇ μεγάλῃ Πέμπτῃ.—612. Τάξις ἐπὶ τῇ ἰδρύσει τραπέζης.—610. Εὐχὴ τῆς τραπέζης τῆς συνήθους.—88, 508.
- Τραπεζοῦς ἡ πόλις.—559, 567, 614.
- Τριάς ἡ ἁγία: ἐκλογαὶ περὶ ταύτης ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Διαθήκης.—652. Εὐχαὶ εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα.—548, 654. Ὕμνοι τριαδικοί.—152, 302, 323, 400, 449, 523. Τριαδικὰ τροπάρια.—276, 434. Κανὼν εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα.—476. Ἐκκλησία τῆς ἁγίας τριάδος ἐν Ἀθήναις.—308.
- Τρίγλια.—85, 247, 567.
- Τρί(χ)η Θετταλίας.—493.
- Τρίπολις Φοινίκης.—412.
- Τριτέκτης ἁσματική ἀκολουθία.—441.
- Τριφύλλιος ὁ ὄσιος.—131.
- Τριψῖδια.—261, 271, 275, 296, 303, 319, 331, 369, 381, 550, 716, 722, 726, 756.
- Τροίας ἄλωσις.—486.
- Τροπάρια διάφορα.—317, 437, 439, 447, 449, 626, 630, 720.
- Τρούλια = Τρίγλια.—601.
- Τρόφιμος ὁ ἅγιος μάρτυς.—49 131.
- Τρύγη ἡ τρυγητός· εὐχὴ ἐπὶ τούτῳ.—447, 506.
- Τρύφων ὁ ἅγιος μάρτυς: μαρτύριον.—66. Εὐχαὶ αὐτοῦ.—89, 95, 104, 585, 631. Εἰκόν.—112.
- Τσεσμελῆς: Ἰωάννης μοναχός.
- Τυπικὰ λειτουργικά.—619.
- Τυπικὰ ἐκκλησιαστικά Κωνσταντινουπόλεως.—437.
- Τυπικὰ Παλαιστινά.—117, 429, 432, 433, 435, 436, 439, 440, 441, 447, 479, 621, 625, 674, 717, 715.

- Τυπικὸν ἐνεπίτομον τῆς μονῆς τοῦ
 οἰοῦ Λουκά τοῦ Στειριώτου.
 — 478.
 Τυρίων ἅγιος μάρτυς.—247.
 Τύρνοβον.—721.
 Τύρος.—120.
 Τύρρανα, πόλις Ἀλβανίας. —
 605, 621.
 Τύχων ὁ θαυματουργός. — 123.
 Τωβιήλ.—185.
 Τωβίτ.—185.
 Ὑάκινθος ὁ ἅγιος μάρτυς.—131,
 590.
 Ὑδωρ· εὐχή εἰς πηγὴν τοιούτου.
 — 506.
 Ὑμνος εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους.
 — 657.
 Ὑπάτιος.—362.
 Ὑπάτιος ὁ ἐν Ῥουφιναναίς. —
 124.
 Ὑπνος· εὐχαί.—91, 468, 594.
 Ὑποδιάκονος· τάξις χειροτονίας.—
 601, 611.
 Φαίδρα.—486.
 Φάναςος: Φιλόθεος.
 Φαντίνος ὁ οἰός.—129.
 Φάρ - Ἀκης.—79.
 Φαραώ.—73.
 Φαρδιβούκης ἱερεύς, ἐκκλησ. μου-
 σικός. — 607.
 Fatthala, υἱὸς Θεοδώρου, ἑξαρχ-
 χος τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως
 1431.—39, 793.
 Φεβρωνία ἡ ἁγία μάρτυς.—126,
 388.
 Φεῦστος ὁ ἅγιος μάρτυς.—248.
 Φῆμαι ἢ φῆμες.—621, 651.
 Φιλαδέλφεια.—567, 591.
 Φιλάρετος ὁ ἐλεήμων. — 326,
 455.
 Φιλάρετος ἱεροδιάκονος Ἀγιοτα-
 φίτης.—165.
 Φιλήμων ὁ ἀπόστολος.—675.
 Φιλήμων ὁ ἀββάς.—153, 315,
 482.
 Φιλήμων ἅγιος μάρτυς.—31, 34,
 338.
 Φιληξ ἅγιος μάρτυς.—124.
 Φίλιππος ὁ ἀπόστολος.—63, 215,
 223, 283, 321.
 Φίλιππος μονάζων: διόπτρα. —
 608, 628, 736.
 Φίλιππος ἱερομόναχος Ἀγιοσαβί-
 της 1577.—412, 793.
 Φίλιππος Φλάτρου, Κύπριος. —
 566.
 Φιλιστίνων ἀποφθέγματα.—97.
 Φιλογόνιος.—107, 462.
 Φιλόθεος ἡγούμενος.—540, 628.
 Φιλόθεος Κωνσταντινουπόλεως:
 διάταξις διακονικοῦ.—630.
 Φιλόθεος μοναχός XII.—385.
 Φιλόθεος μοναχός XIII.—31,
 793.
 Φιλόθεος, Ἀγιοταφίτης ἱερομό-
 ναχος, ὁ Φάναςος 1637. —
 518.
 Φιλόμουσος Ἐταιρεία.—657.
 Φιλοσόφου Παναγία· μοναστήριον
 ἐν Πελοποννήσῳ.—579.
 Φιλοστόργιος: ἐκκλ. ἱστορία.—55.

- Φίορ-δε-Βερτοῦ = Ἄνθος ἀρετῆς· ἐπιγραφή βιβλίου.—411.
- Φίλων Ἰουδαῖος.—481.
- Φίλων, ἐπίσκοπος Καρπαθίου.—526, 673.
- Φλαβιανός, ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας.—71.
- Φλάτρος: Φίλιππος.
- Φλεβοτομίας πέρι.—567.
- Φλωρεντία.—513.
- Φλωρέντιος, ἐπίσκοπος Φωτικῆς.—175.
- Φόβον (εἰς) εὐχή.—507.
- Φοινίκη.—412.
- Φοίνικος πέρι.—87, 302.
- Φόρος ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει.—16, 23, 38, 237, 366, 396.
- Φορτουᾶτος ὁ ἀπόστολος.—123, 131.
- Φραγγία.—514.
- Φράγκοι.—423, 616.
- Φράτορες.—298.
- Φρέαρ· εὐχή ἐπὶ τούτῳ, μιανοῦ πεσόντος ἐν αὐτῷ.—340.
- Φρύνιχος ὁ γραμματικὸς.—218.
- Φυσιολόγος.—86, 78, 565.
- Φωκᾶς ἱερομάρτυς.—50, 354.
- Φῶκες, πόλις.—567.
- Φωκίς.—473.
- Φωκουλίδης.—539, 553, 559, 561, 562, 564, 595.
- Φῶτα: ἁγιασμὸς αὐτῶν.—447. Περὶ τῆς παραμονῆς αὐτῶν.—90.
- Φωταγωγικὰ τροπάρια.—276, 434, 436, 523.
- Φωτεινὴ ἡ ἁγία μάρτυς.—594.
- Φωτικὴ τῆς Ἠπείρου.—114, 175.
- Φώτιος Κωνσταντινουπόλεως:—537. Τεμάχη τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον ἐρμηνεύοντα.—363. Συναγωγαὶ περὶ ἐπισκόπων κτλ.—342. Περὶ τῆς τῶν Φραγκῶν αἵρέσεως.—616. Νομοκάνων.—403. Τυπικόν.—437. Κανὼν ἁσματικός.—474, 476.
- Χάδρα = Ἀσφάλων.—716.
- Χαλδία.—564.
- Χάλδος: Ἀνδρέας.
- Χαλέπι, Χαλέπιον.—320, 724.
- Χαλήλ ὁ τοῦ παπᾶ Ἰωσήφ (Περροσολυμίτης) XIV.—129, 793.
- Χαλήλ XVΠΙ.—635, 782.
- Χαλήλη = Χεβρών.—355.
- Χαλιβούρης, μελιστῆς ἐκκλησ. ἁσμάτων.—606, 645.
- Χάληη, νῆσος.—93.
- Χαλκοκανδύλης: Ἀνδρέας.
- Χαλκοπρατεῖα Κωνσταντινουπόλεως.—23, 38, 237, 396, 472.
- Χάμα ἢ Χαμᾶ.—172, 320.
- Χανοὺν ἱεροδιάκονος 1545.—389, 793.
- Χαραλάμπιος ἢ Χαράλαμπος ὁ ἅγιος.—589, 614.
- Χαραλάμπιος μοναχὸς 1544.—642, 782.

- Χαράλαμπος, ιερομόναχος ἐκ Κύ-
πρου XVIII.—634, 793.
- Χαρίτων ὁ ὄσιος. — 299, 434,
482, 552, 573, 657.
- Χαρσιανίτου μοναστήριον.—112,
793.
- Χαυράνιον.—180.
- Χέμψ, χωρίον.—567.
- Χερσῶνος ἐπίσκοπῆ.—717.
- Χίλων.—257.
- Χιονία ἡ ἀγία.—339.
- Χίος ἡ νῆσος.—156, 158, 413,
449, 567.
- Χορτάτζιοι, γένος ἐν Κρήτῃ XIV.
— 319.
- Χουζίρε, γυναικὸς ὄνομα.—39.
- Χοῦμος: Ἰωάννης, Μιχαήλ.
- Χουρμούζιος χαρτοφύλαξ.—605.
- Χρησμός ἀνεπίγραφος.—209.
- Χριστίνα μοναχὴ ἡ «ἀπὸ τὸ Ἄρ-
βανιτοχωῶριν» XVII. — 308,
793.
- Χριστόδουλος ὁ ἅγιος.—431, 747.
- Χριστόδουλος, ἀρχιεπίσκοπος Γά-
ζης 1674-1678.—197, 198.
- Χριστόδουλος, ἀρχιεπίσκοπος Κύ-
πρου 1638.—163.
- Χρῆστος Δημητρίου, διδάσκαλος
1697-1698.—543.
- Χριστοφῆς 1763.— 551, 563,
782, 793.
- Χριστομαῖος ὁ ἅγιος.—497.
- Χριστόφορος ὁ ἅγιος μάρτυς.—
375, 488.
- Χριστόφορος Ἀλεξανδρείας.—91,
401, 714.
- Χριστόφορος, ἱερεὺς Ἀγιοταφίτης
XVII.—346, 793.
- Χριστόφορος ἱερεὺς 1887.—585,
793.
- Χρονογραφία συνοπτικὴ διαφόρων
διδασκάλων.—303.
- Χρονογράφος.—714.
- Χρονολογικὸς κατάλογος ἀπὸ Ἄ-
δάμ μέχρις Ἀδριανοῦ.—649.
Ἴτερος μέχρις ἔτους 1282.—
652.
- Χρῦσανθος ἅγιος μάρτυς.—249.
- Χρῦσανθος Τραπεζούντιος, ιερο-
μόναχος Ἀγιοταφίτης 1769.—
555, 559, 561, 793.
- Χρῦσανθος, ιερομόναχος Ἀγιοτα-
φίτης XVIII.—635.
- Χρῦσανθος Πελοποννήσιος, καμα-
ράσης τοῦ πατριαρχείου τῶν
Ἱεροσολύμων 1798. — 622,
630, 782.
- Χρῦσανθος, Ἱεροσολύμων πατρι-
άρχης.—560, 570, 724. Ὁ
αὐτός, ὅτε διάκονος ἦν.—729,
730.
- Χρυσάφης, μελιστὴς ἐκκλ. ἀσμά-
των.—633, 634.
- Χρυσάφης χατζῆ-Μπαλῆ-ὄγλου,
ἐκ Ζιντζῆ-Δερέ, χωρίου Και-
σαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ
1731.—577, 782.
- Χρυσινός: Ἀντώνιος.
- Χρυσολωρᾶς: γνῶμαι. — 553,
554, 556, 558, 561, 562,
564, 588, 681.
- Χώρα-Γάνος.—29.
- Χῶναι, Χῶνες.—62, 452, 498,
567, 574, 608, 644.

- Ψαλμῶν ἀναγνώσεως περί. — 589. Ψαλμοὶ τινες. — 622. Ἔτεροι μετὰ παραφράσεως. — 545, 577. Ἐμμετρος ἐρμηνεία. — 445. Ἐρμηνεία τοῦ ἐν ψαλμοῦ. — 383, 435. Ψαλμῶν ἐρμηνεύεται. — 51, 165, 168, 584, 749. Ἀκολουθία τῶν δώδεκα ψαλμῶν. — 655.
- Ψαλμωδίας καὶ συνάξεως ἐκκλησιαστικῆς ὁλοῦ τοῦ ἔτους ἀκολουθία. — 435, 440, 441.
- Ψαλτῆρος λέξεων ἐρμηνεία. — 219.
- Ψαλτήρια. — 105, 110, 270, 276, 277, 320, 322, 412, 420, 425, 444, 448, 449, 520, 521, 528, 541, 549, 576, 577, 580, 584, 589, 601, 609, 613, 615, 616, 619, 620, 624, 628, 631, 639, 642, 645, 653, 660, 712, 713, 714, 719, 721, 726, 749, 755.
- Ψαλτήριον κατὰ τὸν Ἀγιοπολίτην. — 277.
- Ψάλτου χειροτονίας τάξις. — 601.
- Ψελλός: Μιχαήλ.
- Ψιακίς: Γεώργιος.
- Ψυχῆς περί. — 556, 568, 575, 614. Εὐχὴ εἰς κρινομένην ψυχὴν. — 503.
- Ψυχορραγοῦντες· εὐχὴ διὰ τοιούτους. — 273, 500. Ἀκολουθία ἁσματικῆ. — 508.
- Ῥδῶν τοῦ Ψαλτηρίου λέξεις ἡρμηνευμένα. — 219. Ῥδῶν ἐρμηνεύεται. — 363.
- Ῥεανός ὁ ἅγιος μάρτυς. — 247.
- Ῥοραὶ· ἀκολουθία ἁσματικῆ. — 100, 172, 400, 441.
- Ῥοριγένης. — 165, 362, 363, 432, 661.
- Ῥολόγια. — 100, 168, 169, 271, 580, 622, 629, 717, 756.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

- Ἄγγελος Φύλαξ· εὐχαὶ καὶ κανόνες ἁσματικοί. — 447, 468, 544.
- Ἄγιοι Πάντες· εὐχὴ πρὸς αὐτούς. — 656.
- Ἄγιων (εἰς) μνήμην εὐχὴ. — 507.
- Ἀδελφοποίησις· εὐχὴ ἐπὶ τοιαύτη. — 508.
- Ἀκάθαρτον τάξις ἐπὶ πτώσει τοιούτου εἰς τι σκεῦος. — 95, 312, 340, 493, 506.
- Ἄλας· εὐχὴ ἐπὶ τούτῳ. — 508.
- Ἄλλαξοπιστία εὐχὴ. — 502.
- Ἄλωνος εὐχὴ. — 447, 506.
- Ἀναβαπτίσεως εὐχὴ. — 502.
- Ἀναγνώσεως εὐχὴ. — 296.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ ΔΕΥΤΕΡΑ.

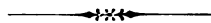
Σελίς. Στίχ.			Γ ρ ά φ ε.
26	20	έκατοστῶν	χιλιοστῶν
33	30	Κείμενον ανέκδοτον, οὐ	Κείμενον έκδοθέν υπό Usener (Jhrb. für protest. Theol. XIII, 1887, σ. 219-250)· άλλα δέ τινα κτλ.
130	5	Μελιτινῆς	Μελιτηνῆς
»	32	Χιότου	Χιώτου
157	19	Γεώργιος Ἀνατόλιος	Γεώργιος
243	17	Ἑλλέβιχος	Ἑλλέβιχος
256	26	κεφάλαια	κεφάλαια
339	1	Ἀνάπης	Ἀγάπης
355	26	1395	1405
357	29	ϛ̅Ϟ̅δ̅	ϛ̅Ϟ̅δ̅
628	14	συνιστάμενον	συνιστάμενον
»	18	Γαλακτίονος	Γαλακτίωνος
634	11	Βατοπεδηγοῦ	Βατοπεδινοῦ
725	22	τελευταῖον	τελευταῖον
726	29	Μπετζάλα	Ἑλ-Χάδρ
730	7	έχει	έχει
737	13	γραφῆν	γραμμῆν
780	4	XVIII	XVII
781	26	1416	1418
785	23	1346	1348
788	11	έπίσκοπος	μητροπολίτης
789	10	1798	1796
»	27	XVI	XVIII
792	15	1712	1716
813	30	(στίχη 1) Βαννιώτης	Μαννιώτης

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

	Σελίς.
Πρόλογος	α'
Τμήμα δεύτερον. Κατάλογος κωδίκων ἐκ τῆς λαύρας μετενεχθέντων Σάβα τοῦ ἡγιασμένου καὶ νῦν ἐν τῇ πατριαρχικῇ τῶν Ἱεροσολύμων βιβλιοθήκῃ κατακειμένων, ἐν τόπῳ κεχωρισμένῳ	1
Γερμανοῦ ἐπισκόπου κατάλογος αὐτόγραφος τῶν ὑπ' αὐτοῦ κομισθέντων βιβλίων καὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων εἰς τὴν λαύραν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, περὶ τὴν τετάρτην δεκάδα τῆς ις' ἑκατονταετηρίδος	663
Τῶν φωτοτυπικῶν πινάκων ἀναγνώσεις ἀμετάλλακτοι	666
Κατάλογος τῶν ὑπὸ Сохе, ὑποβιβλιοθηκαρίου τῆς Βοδλεϊανῆς βιβλιοθήκης, παρατηρηθέντων (ἔτει 1857) κωδίκων ἐν ταῖς δυοῖ βιβλιοθήκαις τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα	677
Δείψανον ἀριθμήσεως τῶν δύο ἢ τριῶν, ὡς φαίνεται, βιβλιοθηκῶν τῆς λαύρας, γενομένης ἴσως τῇ ις' ἑκατονταετηρίδι	683
Δείψανα παλαιῶν ἀριθμήσεων. Συστήματα τῆς ις' καὶ τῆς ιη' ἑκατονταετηρίδος	685
Ἄλλοι παλαιοὶ ἀριθμοὶ τῆς ιη' πιθανῶς ἑκατ.	687
Δείψανον ἀριθμήσεως, ἀρξαμένης ἴσως ὑπὸ Κυρίλλου ἀρχιμανδρίτου τοῦ Ἀθανασιάδου	689
Ἀντιπαραθέσεις τῶν ἀργούντων ἀριθμῶν Ἀντωνίνου πρὸς τοὺς νῦν ὑπάρχοντας ἡμετέρους	691
Σαβαϊτικοὶ κώδικες λείποντες ἐκ τῆς ἀριθμήσεως Ἀντωνίνου	695

	Σελίς.
Κώδικες τοῦ δευτέρου τμήματος (ὃ ἐστὶ τῆς Ἀγιοσαβιτικῆς Βιβλιοθήκης), ὧν φύλλα τινὰ Πορφύριος ὁ Οὐσπένσκης ἀπέκοψεν	701
Μαρτυρίαι τινὲς ἀναγκαῖαι περὶ τῶν βιβλιοθηκῶν τῶν ἐν τῇ λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα	703
Κώδικες ἀπὸ τῆς λαύρας τοῦ ὁσίου Σάβα ληφθέντες ἐκ παλαιοῦ	711
Ἄλλοι κώδικες ἐκ Παλαιστίνης	724
Παροράματα διορθωτέα	731
Διορθώσεις καὶ προσθήκαι	735
Συνοπτικὸς πίναξ.	755
Κώδικες ἀχρονολόγητοι τοῦ δευτέρου τμήματος	761
Κώδικες μετ' εἰκόνων (miniatures), κοσμημάτων ἢ κεφαλαιωδῶν γραμμάτων ἐγκαλλωπίστων	764
Κώδικες τοῦ δευτέρου τμήματος μετὰ χρονολογίας	765
Καλλιγράφοι ἢ ἀντιγραφεῖς καὶ αὐτόγραφα συγγραφέων τινῶν Βιβλιοδέται	775
Βιβλιοθήκαι καὶ κτήτορες	783
Γενικὸς πίναξ τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ τόμῳ συγγραφέων μαρτύρων ὁσίων καλλιγράφων πατριαρχῶν κληρικῶν χωρῶν πόλεων καὶ ἄλλων τινῶν	784
Συμπλήρωμα τοῦ γενικοῦ πίνακος	795
Παροράματα διορθωτέα δεύτερα	890
Περιεχόμενα	892
	893

	Τιμή.
	P. K.
80-ον τεύχος. Περιγραφή του τουρκικού κράτους μεταξύ των ετών 1670 και 1686, έκδιδ. υπό Π. Α. Σύρκου	8 —
81-ον » Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως τὸ περί τοῦ τάφου τοῦ Κυρίου ὑπομνημάτιον (867-878) καὶ ἄλλα τινὰ πονημάτια τοῦ αὐτοῦ ἑλληνιστὶ καὶ ἀρμενιστὶ ἐκδιδομένα ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου - Κεραμέως καὶ μετὰ ῥωσικῶν μεταφράσεων Δεστούνη καὶ Μάρου	5 —
82-ον » Παύλου τοῦ Ἑλλαδικοῦ καὶ Κυρίλλου Σκυθοπολίτου, συγγραφέων τῆς ς' ἑκατ., βίοι τοῦ ὁσίου Θεογνίου ἐπισκόπου Βητυλίου, έκδιδ. μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Ῥωσιστὶ ὑπὸ Γ. Σ. Δεστούνη	1 —
83-ον » Βίος καὶ περιγήγησις εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Αἴγυπτον τοῦ ἐκ Καζανίου Βασιλείου Ἰακ. Γατάρου (1634-1637) μετὰ ἐπιστολῆς περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀλεξανδρείας πατριάρχου Γερασίμου. Ἐκδιδ. Σ. Ο. Δόλγοβ.	2 —
84-ον » Μαρτύριον τῶν ἁγίων 60 νέων μαρτύρων, ἐκδιδομένον μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Ῥωσιστὶ ὑπὸ Γ. Δεστούνη	— 50
85-ον » Παῖσιον Ἀγιαποστολίτου ἱστορία τοῦ ὄρου Σινᾶ καὶ τῶν περὶ αὐτὸ (1577-1592), έκδ. μετὰ προλόγου ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Ῥωσιστὶ ὑπὸ Γ. Δεστούνη	8 50
86-ον » Ἐφρασις ὁδοπορίας τοῦ πατρὸς Ἰγνατίου κατὰ τὴν Βασιλεύσαν τὸν Ἀθῶνα τὴν Ἁγίαν Γῆν καὶ τὴν Αἴγυπτον (1766-1776), έκδιδ. ὑπὸ Β. Ν. Χιτροβοῦ	— 50
Δογοδοσίαι τοῦ ὀρθοδόξου Παλαιστινοῦ συλλόγου:	
1882—1883	1 50
1883—1884 ἐξηγητήθῃ	1 10
1884—1885	1 —
1885—1886 μετὰ τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς Ἱερουσαλὴμ	4 —
1886—1887	1 50
1887—1888	1 70
1888—1890	5 —
Ἀνακρινώσεις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Παλαιστινοῦ συλλόγου:	
1-ος τόμος, φεβρουάριος 1886 μέχρι δεκεμβρίου 1887	8 50
2-ος » Σεπτέμβριος 1890 » φεβρουαρίου 1891.	5 50
Παράρτημα τούτου	1 —
3-ος » ἔτος 1892	5 50
Παράρτημα τούτου	— 50
4-ος » ἔτους 1893	6 —
Βίος καὶ ὁδοπορικὸν Δανιὴλ ἡγουμένου Ῥώσσου, μετὰ 12 σχεδίων καὶ 5 χαρτῶν. 1106-1107 ἔτος. Ἄδειον 8 ρούβλια. Δεδεμένον	10 —
Περιηγήσεις Βασιλείου Γρηγορίου τοῦ Βάρσκη. 4 τόμοι μετὰ 145 εἰκόνων καὶ σχεδίων. Ἄδειοι 25 ρούβλια. Δεδεμένοι	33 —
Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Τόμος 1-ος καὶ 2-ος μετὰ 29 φωτοτυπιῶν	30 —
Ἀνάλεκτα ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Τόμ. I καὶ II 20 —	
Παλαιστίνη καὶ Σινά:	
1-ον τεύχος. Βιβλιογραφικὸς κατάλογος τῶν ῥωσιστὶ ἐκδομένων βιβλίων περὶ τε τῶν Ἁγίων Τόπων καὶ τῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ Β. Ν. Χιτροβοῦ	1 —
2-ον » Περιγραφή ἀρχαίων καὶ μεσαιωνικῶν νομισμάτων, δωρηθέντων εἰς τὸν ὀρθόδοξον Παλαιστινὸν Σύλλογον, ὑπὸ Ι. Β. Ποιμάλοβσκη	— 65
Πατερικὸν Παλαιστίνης. 1-ον τεύχος βίος τοῦ ὁσίου Σάβα τοῦ ἡγιασμένου μετὰ εἰκόνων. —	40
2-ον » βίος τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου	— 20
3-ον » βίος τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ ἡσυχαστοῦ	— 10
4-ον » βίος τοῦ ὁσίου Ἰλαρίωνος τοῦ μεγάλου.	— 15
Ὁ ναὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. 12 πίνακες	8 —
Ἡ Βηθλεὲμ καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς. 12 πίνακες	8 —
Διὰ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου γίνεται ἔκπτωσης 20%, διὰ τοὺς βιβλιοπώλας 30% καὶ διὰ τὰς φιλολογικὰς ἑταιρίας καὶ τὰς ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα καὶ τὰς δημοσίας βιβλιοθήκας 50%.	
Ἡ ἀποθήκη τῶν ἐκδόσεων καίτῃ ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Συλλόγου, εἰς Πετρούπολιν, κατὰ τὴν προκομαίην Μόσικα, παρὰ τὴν Κουανὴν Γέφυραν, Ἀριθ. 91, κατοικίας ἀριθ. 16.	
Αἱ πωλήσεις τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἑταιρίας ἐκτός τῆς Ῥωσσίας γίνονται διὰ τοῦ ἐν Λειψία βιβλιοπώλου αὐτῆς Otto Harrassowitch. Allemagne Leipzig, Querstrasse 14.	

БѢГВИТЪ ТЪ ДЪ

И СІОНЪ И ОУЗРИШИ

ВЪ ГРАДѢ ІЕРУСАЛѢИМѢ

_____

2

_____

